

Ui ling
Xi.io\iao shtng

lolus

de
aur
VVJ
şi

prunfcwr

ile

primăvară

carlea
româneasc
a bucurești
1985

tr^ucere din limba chineza de
mira și constantin lupeanu

lanlîng

cârtiirarul mucalit

xiaoxiao
de pe măgura cu magnolii
sheng
..
lotus
de
aur,
vaza
și
prunișor
ele
primăvară

Coperta Mircea Dumitrescu

Capitolul LIV

Doamna Luna a trimis la templul călugăritei Wang toate lucrurile trebuincioase, apoi l-a rugat pe ginere să fie de față la sacrificiu.

— Mîine tata se duce să se distreze în grădinile din afara oraşului şi m-a lăsat să supraveghez prăvălia. Trebuie pus altcineva să meargă, se scuză Chen Jingji, care, aflînd de invitația făcută de Ying Bojue, se gîndea că are prilejul să se apropie de Lotus de Aur. Soția principală îl crezu cu adevărat ocupat cu treburi de negoț şi nu mai stărui, poruncindu-i lui Shu Tong să ia parte la ceremonie.

Qin Tong se întoarse cînd Ying şi Chang se aflau încă împreună cu stăpînul său şi anunță că Argint era bolnavă, dar Brățară de Aur primise invitația.

— Atunci fugi şi cheam-o pe Dong Frumoasa.

— Dar nu e cazul, una e de-ajuns ! spuse Chang Al Doilea.

Rămase astfel stabilit şi se despărțiră. A doua zi, în zori. Ximen Qing se aranjă, Doamna Luna îi dădu să mănînce şi apoi el luă o lectică pină la Templul zeiței Guanyin, ca să fie de față măcar la partea de început a sacrificiului. Shu Tong şi Dai An îl urmară, pe jos. Călugărița Wang îi salută în poartă. Intrară şi se prosternară în fața statuii lui Buddha, aşezată spre miazănoapte. Aşa cum e ştiut :

Nemuritor de aur, iată-1, prin prefaceri,
Intîiul adevăr ascuns el lumii l-a deschis ;
De glasul lui versetele de jad au fost cîntate,
Purtînd trei mii minunății presus de vis.
Al lotusului soclu ține-n el comoara,
Ca de la sate şi oraşe omul să-l uimească ;
Lumina soarelui prin râze se pogoară,
Dureri şi bucurii dezvâluiască.
In juru-i fumuri de parfumuri Spre nouă
ceruri limpezi. înălțate,
Nemuritoru-n zbor rotat de gîscă Se lasă prin copaci
să se arate.
Pluteşte peste cîmpurile verzi,
El nu-i ființă-n trupul de ființă,
Dar gîndul fericirii altora-i e rod Şi aurul iubirii-
mpărțit cu prisosință.

Călugărița dădu citire rugăciunilor. Ximen Qing ascultă, apoi se retrase să-şi schimbe veşmintele. Ceai, dulciuri şi fructe îi fură servite, dar el se mulțumi să guste numai din ceai şi o porni întins, lăsîndu-1 acolo pe Shu Tong. Intr-adevâr :

Din inimă-i ofranda, chiar dacă bucuria e curmată,

Cînd zeii-s mulțumiți, nu uită de răsplată ;
Mai multe-nchinăciuni la lotus el ar vrea,
Dar între veşnicie şi-a sa viață, stă uşa încuiată.

Întors acasă, soarele roşu era ridicat abia la o jumătate de stînjen pe cer. Ying Bojue şi Chang Zhijie îl aşteptau.

— Cine-a mai auzit de o invitație pentru masa de dimineață ? zise Ximen Qing, rîzînd. Azi sînt liber, dar nu plecăm înainte de prînz.

— Vorbeşti aşa fiindcă nu te pricepi, frate, îl certă Ying. Ieşim douăzeci de Zi din oraş, pînă la grădinile eunucului. Locul e frumos şi liniştit. Dar e atît de întins, că nici în două-trei zile nu-i dai de capăt. De-aceea zic să mergem devreme, să ne bucurăm de o zi întreagă.

— Ne-ai zis doar că n-ai nimic de făcut şi am sosit să te luăm să te odihneşti, sări şi Chang.

— Dacă-i aşa, dați-i bătaie şi eu am să vin după voi, în lectică.

Cei doi ieşiră pe poartă, trimiseră însoțitorii înainte şi ei trecură pe la casa de plăceri şi o luară pe Brățară de Aur cu ei.
Cu o zi mai devreme, Ying se îngrijise ca slugile să-i fie deja la locul petrecerii, ca să prepare găini şi gîşte şi să facă toate pregătirile pentru masă. Cei doi actori fură culeşi tot din drum. Ximen Qing aşteptă pînă ce prietenii i se îndepărtară şi plecă de acasă în lectică, admirînd pe cale minunățiile naturii.

Copaci cu miile țes umbra neagră, deasă,
O apă răsucită curge printre ei;
Incheie-n ziduri albe, flori fără paloare,
Plăcute case străjuiesc privelişti pentru zei.
Sînt piersicii la Wu Ling plini de floare,
Cum să-şi mai vadă un pescar de drum ?
Pe culmi, cununi de prunişor triumfătoare Şi
cărturarii stihuri dăruindu-şi şi le spun.
E însăşi insula Penglai * în cerul bun Şi paradisul †
pe pămînt acum !

Ximen Qing nu mai contenea să exclame : „Mirifică, măreață privelişte !" Coborî din lectică şi intră în grădină. Ying Bojue şi Chang Zhijie îi ațineră calea, conducîndu-1 într-un pavilion. Acolo îngenunche în fața lui mai întîi Brățară de Aur, apoi făcură acelaşi lucru şi cei doi actori. Băură ceai şi Bojue era gata s-o schimbe pe băutură, dar fu oprit de Ximen :

* Insulă mitică Sn Marea Chinei.
† *Langguan ;* Țară de basm, raiul.

— Nici gînd ! întîi îmi arăți minunățiile grădinii !

Se sculă, o luă pe cîntăreață de mînă și ieși. Ying Bojue îi conduse. înaintară de-a lungul coridorului deschis și, urmînd balustrada roșie, cotiră spre un pîlc de sălcii plîngătoare, unde se ridicau niște araci încărcați de trandafiri. Trecură pe lîngă pietrele Tai* și Pavilionul Vîntul prin pini, ajungînd la Pavilionul Ideogramelor ciudate. In spatele acestuia erau vreo treizeci de prunișori în floare, în mijlocul cărora se înălța un turn, pe pereții căruia poeți celebri încrustaseră versurile lor. Ximen Qing citi cîteva. Trecură apoi spre covorul cu bujori, unde se aflau cîteva zeci de specii rare. Spre miazănoapte se întindea grădina de bambuși, în stînga ei Pavilionul Ascultării foșnetului de bambuși și Chioșcul Phoenixului. Denumirile acestora fuseseră toate înscrise de celebrități în caligrafie, de la Palat. In partea dreaptă se zărea Eleșteul peștișorilor aurii, iar pe malul lui Pavilionul Desfătărilor oferite de apă. Se rezemară de balustrada lăcuită în roșu închis, privind la peștișorii aurii, și jucăuși care făceau balta să semene cu o cuvertură brodată. Ximen Qing fu cucerit de spectacol, însă Bojue îl grăbi. De data aceasta urcară într-o clădire înaltă, cu un cat suprapus, a cărui denumire era : „Turnul pentru ascultat luna". Aici se aflau o mulțime de poeme compuse de oameni vestiți și, de asemenea, pa- neluri de lemn sculptat, pictat cu caractere în culoare verde. Coborîră și o luară spre răsărit și acolo dădură ca prin minune de un munte artificial ce-ar fi putut fi luat drept adevărat. In

munte era săpată Peștera Celor opt nemuritori †, încăpătoare și tihnită, în mijlocul căreia se afla, cioplită în marmură, o

* Pietre înalte de 1—2 metri, scoase din Lacul Tai, din sudul Chinei și puse pe piedestale, ca niște veritabile sculpturi abstracte, formele lor ciudate datorîndu-se eroziunii apei.

† *Ba Xian,* Cei opt nemuritori, oameni reali, care pentru un motiv sau altul au fost deificați. Trei dintre ei sînt personalități istorice, ceilalți se întilnesc numai în legendele taoiste. Toți opt sau fiecare în parte sînt

masă pentru jucat şah. Pe pereţi fuseseră agăţate fluiere din fier şi flaute din aramă, întocmai ca in lăcaşurile nemuritorilor. Ieşind din peşteră, urcară alene pe munte, pînă sus în vîrf, de unde putură cuprinde cu ochii grădinile aşternute la picioarele lor. Se plimbară îndelung.

— Mă tem că fratele cel mare a obosit, zise Chang Zhijie. Să ne înapoiem în umbrarul mare şi mai facem o plimbare ceva mai tîrziu.

— N-am colindat nici a zecea parte din grădini, remarcă Ximen, cum să fi obosit ? Se spune că în lectică poţi face o sută de *li* pe zi !

Răspunsul le stîrni hazul, însă se îndreptară cu toţii

pînă în zilele noastre reproduși în ipostaze tip pe stampe, obiecte din porțelan etc. Pretutindeni se vînd statuete artizanale din jad sau alte materiale. Iată-i : 1. Li Tieguai, înfățișat cu o cîrjă și o tigvă plină cu leacuri magice, emblemă a farmaciilor în China. 2. Zhongli Quan, mareșal sub dinastia Han, reprezentat cu un evantai ori cu piersica nemuririi. 3. Lan Caihe, cîntă din fluier și este femeie sau hermafrodit. 4. Zhangguo Lao, personificarea bătrîneții înțelepte. Străbate distanțe uriașe într-o zi, călare pe un catîr alb, pe care îl poartă în mîneca hainei, împăturit ca o bucată de hirtie. 5. He Xianku, fecioară în mînă cu un lotus, floarea sincerității, a purității. 6, Lu Tongpin, în brațe cu un copil, simbol

către umbrar. Ximen Qing ocupă locul de onoare, cu Chang pe latura răsăriteană a mesei şi Ying pe cea apuseană. Brăţară de Aur &se aşeză alături de Ximen. Fu adusă băutura.

— Vă rămîn îndatorat pentru toată osteneala pe care v-am pricinuit-o astăzi, închină Ximen Qing.

— Pentru numai un pahar cu apă ? protestă Bojue.

După primele pahare, actorii apărură în faţa lor şi cîntară,

acompaniindu-se la castaniete, „Broderia înflorată". Erau nişte copii şi vocile lor erau gingaşe şi catifelate. Ximen îi lăudă.

— Păcat că sînt băieţi. De se năşteau fete, ar fi fost de nepreţuit.

— Dacă erau fete, le-am fi chemat aici lîngă noi, n-ar fi stat în picioare, recunoscu Ximen.

— Frate, tu eşti un nobil înnăscut şi tot ce zici' poartă pecetea autorității, glumi Ying şi izbucniră cu toții în rîs.

După alte cîteva pahare, Ying Bojue propuse să bea pe porunci. Lui Ximen Qing nu i se păru locul potrivit, dar se supuse.

— Bine, voi începe eu. Aleg cuvintele : Vînt, floare, zăpadă şi lună. Eu voi fi primul, Chang al doilea, gazda noastră al treilea, după care va urma domnişoara Brăţară. Fiecare, înainte de a rosti versul ce trebuie să aibă, la rînd, unul dintre cele patru cuvinte, va bea un pahar. Dacă dă greş drept pedeapsă mai bea un pahar şi ne spune o glumă. Dacă e bună, îl iertăm. Dacă nu, va povesti alta. Atenție, încep ! Luă cupa desemnată de gazdă pentru joc, o goli şi

al progeniturii bogate; învestit cu puteri supranaturale, se poate ridica la ceruri, călărind pe dragoni. 7. Han Xiangzi, nepot al unui cunoscut poet din secolul al VlII-lea, prezicător și făcător de minuni. 8. Cao Guojiu, de familie princiară, arătat în mînă cu o tabletă în baza căreia era admis la Palatul imperial. Chiar cifra 8 a devenit simbolul fericirii, al norocului.

grăi :

„Nori rari, vîntul blînd, aproape de amiază *

Chang Zhijie primi cupa, bău şi zise :

„Printre flori, pe lingă sălcii, trec pîrîul“.

Urma gazda. Ying Bojue primi cupa, bău, dar rămase cu ochii în gol, fără să scoată o vorbă.

— Frate Ying, eşti bun de pedeapsă ! spuse Ximen.

— Aşteptaţi să-mi adun gîndurile, ceru el. Şi peste încă puţin, încolţit de Ximen Qing, declamă :

„în primăvara cu albă lapoviţă, două palide raze“.

— Stihul tău nu cuprinde nici unul din cuvintele puse în joc ! strigă Ximen. Vei bea de două ori, o dată pentru că ai în- tîrziat şi a doua oară pentru că n-ai folosit cuvîntul „zăpadă".

— Nu-i adevărat! Pe „zăpadă" ăsta l-am băgat de două ori !** protestă Ying, însă fu nevoit să-şi accepte pedeapsa. După ce goli două cupe pline, ceilalţi rîseră, amuzaţi, cerin- du-i o istorioară veselă. De data aceasta, nu se lăsă rugat : în drum spre capitală, un cărturar *xiucai* constată că barcagiul ancorase barca în mijlocul Fluviului Albastru. Cînd să se însereze, porunci omului să pornească şi să oprească altundeva, fundcă acolo sînt tîlhari. „De unde ştiţi că pe aici sînt tîlhari?“ se miră barcagiul. „Uite ce scrie pe stela aceea, înfiptă în mal, lămuri cărturarul. „în inima fluviului sînt tîlhari". „Cum de aţi priceput aşa de aiurea ?“ se minună omul. Dar scrie limpede

• în inima fluviului sînt poeme“. „Pentru mine, poemul e totuna cu un tîlhar !“ *** — spuse cărturarul.

*** In original, versuri în şapte ideograme, un gen de poezie clasică.**

** *Shilou,* **ambele ideograme cu sens de exces de umezeală.**

***** Cele două caractere,** *fu* **şi** *zei,* **se aseamănă.**

— Lum sa se poată ca un *xiucai* sâ nu deosebească cele două ideograme ? se indoi Ximen.

— Frate Ying, vei bea zece cupe pline ! sări Cheng.

— Pentru ce ? se sperie acesta.

— Gîndeşte-te şi singur ! .

Spunînd povestea cu încurcătura celor două ideograme, Ying Bojue îl atingea de fapt pe Ximen Qing, care era cel mai mare bogătaş din Shandong şi cuvîntul care-1 denumea astfel suna asemănător cu cel pentru tîlhar. Ximen nu înţelesese şi abia intervenţia lui Chang îl trezise la realitate. Bojue nu răspunse, dădu peste cap două cupe şi îşi ceru iertare.

—• Dacă nu le-ai fi băut pe astea două, te iertam, rîse Ximen. Dar, cum ai început, mergi pînă la capăt !

Neliniştit, Ying mai răsturnă pe gît cîteva cupe, apoi îl ocări pe Chang :

— Limbutule !

— Mai zi-ne o istorioară ! ceru Ximen.

— Credeți că mai îndrăznesc ?

— Doar ne distrăm, nu-ți face gînduri. Dă-i bătaie !

— Confucius a luat-o spre apus, la vînătoare de unicorni *, dar n-a întîlnit nici unul. Mîhnit peste măsură, s-a închis în casă zile în şir, plîngînd să-şi verse sufletul din el. De teamă că li se va îmbolnăvi maestrul, discipolii au luat un bou, i-au lipit pe spate bănuți de aramă, încercînd, cu animalul astfel gătit, să-l înşele pe Confucius. însă învățatul şi-a dat seama dintr-o ochire. „Acesta nu-i decît un bou plin de bani, a zis el, de ce vreți să faceți din el neapărat un unicorn ?"

De cum rosti ultimul cuvînt, Ying Bojue se lovi peste gură şi îngenunche :

— Sluga ta prea plecată îşi merită moartea, dar n-a avut nici un gînd rău.

— Scoală, cîine împuțit ! rîse Ximen.

— Nu-1 lua în seamă, stăpîne, grăi Brățară de Aur. Cerşetorul Ying îşi bate tot timpul joc de unii şi de alții, făcînd pe deşteptul, dar de data aceasta a călcat rău în străchini.

Ying se înfricoşă chiar mai tare decît întîia oară, se ridică, se duse lîngă tînără şi o pocni peste cap.

— Parcă nu îmi ajungeau răutățile lui Al Doilea, ți-ai băgat şi tu limba ascuțită, tîrfă mică !

Brăbatul o atinsese cu putere şi ea se stăpînise să nu plîngă, însă era. clar că o durea grozav.

— Om eşti tu, sau ciine ? îl luă la rost Ximen, în glumă. Mai întîi îți bați joc de mine, apoi te apuci să omori lumea.

Zîmbind, Ying se apropie din nou de Brățară, luînd înfățişarea spăşită a unui copil care a făcut năzbîtii şi îşi cere iertare.

— Cine te-a crescut în atîta duioşie şi gingăşie, fata mea, dacă eşti în stare să plîngi la o simplă atingere ? Grozav mă jninunez, de vreme ce faci față la altele mai dure, de măgar !

— Cerşetorule ! îi aruncă plină de dispreț cîntăreața, tu vorbeşti ? Poate nevastă-ta îndură aşa ceva !

— Frate, zise el, mai ştiu o glumă : O tînără se îngrăşase prea tare şi arăta ca un butoi. Să-i facă un bine, cineva a sfătuit-o să-şi strîngă zdravăn fusta pe ea şi atunci burta o să i se micşoreze. Fata l-a ascultat. Intr-o zi. stătea în poartă astfel încinsă şi mijlocul, din

* *Qilin,* unicorn.

pricina strînsorii fustei, o durea de-i săreau ochii din cap. Un trecător, văzînd-o, a rostit : „Tîrfa asta-i dracul gol !“ Ea a auzit şi de chin şi de năduf i-a strigat în urmă : „Ticălosule, aş vrea să fiu ca ăla, dar eu una mi-s zeița Abundenței !“

Istorioara plăcu şi toți riseră, chiar şi cîntăreața.

Ying Bojue îşi bău porția şi trecu apoi cupa lui Ximen Qing, să încheie jocul început. Brățară de Aur nu vru să joace.

„Urc trepte de nori în Palatul Lunii La
nemuritor să merg în peştera lui“.

Ultimul cuvînt ales era „lună“ şi cele patru stihuri fuseseră rostite. Ximen Qing se ridică, se schimbă şi făcu vreo cîțiva paşi încolo şi încoace. Bojue porunci să se umple masa din nou şi în clipa aceea observă lipsa cîntăreței. Cercetînd cu privirea în toate părțile, o zări îndreptîndu-se spre aracii cu trandafiri, să se uşureze. Atunci el frînse o creangă înflorită şi se duse tiptil după ea. Se lăsă pe vine în spatele ei, cu gîndul să o sperie şi chiar o atinse cu floarea. Fata simți gîdilătura şi ne- terminindil-şi treaba, se ridică, stropindu-se. Numai că în dosul lui Ying se strecurase Chang, care îl îmbrînci cu atîta forță, încît Ying se împiedică şi căzu cu fața exact în locul cu udă- tura, murdărindu-se. Se ridică în patru labe, înjurînd şi ru- pînd-o la fugă după Ctiang Zhijie, să-l bată. Ximen Qing se oprise la umbra unui pin, rîzînd cu lacrimi de ceea ce vedea.

— Cerul te-a pedepsit, cerşetorule ! îi strigă CÎTTtâreața, chicotind şi ea.

Se întoarseră la masă şi Ximen Qing ii ceru lui Ying o povestire în care să se ia pe sine însuşi în răspăr.

— Am şi aşa ceva ! se repezi Ying. Un bogătaş tocmai se slobozise, iar unul ca mine, care trăia pe spinarea lui, aflîn- du-se prin preajmă, zise : „Nici nu miroase !“ Bogătaşul se alarmă : „Dacă nu miroase, e de rău. Chem degrabă un doctor !“ „Stai să iau seama mai bine", propuse leneşul acela şi apropiindu-se mai mult, numaidecit se prefăcu a mirosi, strîm- bînd din nas. „De fapt se simte o putoare grozavă, zise el. Fii liniştit !“

Povestirea le stîrni mare haz.

— Pe fratele l-ai atacat. De mine ce-ai avea de spus ? întrebă Chang.

Rîseră. Ying propuse ca Chang să joace ghicitul degetelor cu Ximen, pe băutură*. Brățară de Aur începu să le cînte.

îndată ce Ximen Qing a plecat de acasă, Chen Jingji s-a aranjat cît mai plăcut, pîndind un prilej să pună mîna pe Lotus de Aur. Nu a îndrăznit să meargă la ea direct, ci s-a ascuns în Peştera Zăpezii, cu gîndul că poate femeia are să iasă la plimbare prin grădină. După un timp destul de lung, îşi pierdu răbdarea şi se strecură la ea, fremătînd de fericire. Pîndi în fața uşii şi o auzi cum cîntă cu glas încet, dar melodios :

„Cum zici că mă iubeşti
Dacă m-ai şi uitat ?“

— Cum să te uit ? răspunse el, luînd cuvintele cîntecului drept o dojană la adresa lui. Se repezi înăuntru şi o prinse în brațe :

— Ieri, soacră-mea m-a rugat să mă duc la templu, dar inima-mi era numai la tine şi n-am vrut să-i fac pe voie. Azi tata a plecat de cu zori şi te-am aşteptat zadarnic în grotă, privind şi iar privind. Dar nici umbra nu ți-am văzut-o ! Atunci am lăsat orice grijă la o parte şi am dat buzna aici.

— Taci, de ce vorbeşti aşa de tare ? îl mustră femeia. Pereții au urechi, iar sunetul ocoleşte zidul, împins de vînt. Te poate afla careva.

Chiar atunci, prin deschizătura ferestrei zăriră silueta lui Jad Mic ; fata înainta spre camerele .ei, cu o mătase albă pe braț. Brusc, sluga se răsuci şi o luă înapoi.

* Doi meseni, cu pumnii strînși, desfac la un semn cîte un deget. Dacă se nimerește același deget, pierde cel care conduce jocul, iar dacă degetul e diferit, cîștigă. Jocul este menit să îmbie mesenii la băutură.

— La mine venea, dar se pare că a uitat ceva, şopti Lotus. Şi, încredinţată că Jad Mic are să se întoarcă, îl zori : Fă-te iute nevăzut, nu putem face nimic acum.

Chen Jingji ieşi val-virtej, bosumfalt. Jad Mic fusese trimisă cu mătasea de Doamna Luna care avea rugămintea ca Lotus de Aur să i-o croiască, însă slujnica uitase modelul şi se întorsese să-l ia. Aceasta a fost norocul lui Lotus, fiindcă la înapoierea lui Jad, fireşte, nu mai era nici urmă de tînăr. Totuşi, cînd Lotus apucă materialul, mîinile îi tremurau îngrozitor.

Ximen Qing şi fraţii săi de cruce au băut pînă ce au simţit că li se învîrte pămîntul de sub picioare. Ximen a dat să se scoale, dar Bojue i-a cerut de mai multe ori să mai rămînă şi pînă la urmă i-a căzut în genunchi :

— E limpede că mă părăseşti din pricina glumelor alea, pe care le-ai pus la inimă. Altfel de ce-ai pleca ? zise.

— Cine ţine minte vorbele tale. măi, porc de cîine ! glumi Ximen.

Atunci Ying a luat un pahar mare, l-a umplut şi i l-a întins. Chang i-a pus în faţă mai multe fructe alese. Ximen Qing a golit paharul, a gustat din fructe, le-a mulţumit şi s-a ridicat. Pentru Brăţară de Aur a lăsat un *liang* de argint şi i-a poruncit lui Dai An să ofere actorilor cîte trei *qian.* Zicînd că nu mai poate bea, Ximen a urcat în lectică şi a plecat, însoţit de slugi. Ying Bojue a chemat slugile să strîngă, a dat drumul actorilor şi a pornit călare spre oraş, alături de tînăra cîntăreaţă, purtată în lectică.

Ximen Qing a ajuns acasă pe înserat şi a tras direct la Vaza, să se odihnească. A doua zi, Li Vaza îi spuse.

— De la naşterea copilului, mă simt tot rău. Dimineaţa mă uit în oglindă şi îmi văd faţa îngălbenindu-mi-se pe zi ce trece. Poftă de mîncare n-am şi picioarele abia mi le tîrăsc după mine. Dacă mi se întîmplă ceva, cine o să aibă grijă de copilul nostru ?

Simţind că e gata să izbucnească în plîns. bărbatul îi vorbi frumos :

— O să-l chem pe doctorul Ren să te cerceteze. O să-ţi dea ceva întăritoare şi te refaci.

îl chemă pe Shu Tong, îl puse să scrie o carte de vizită şi îl mînă chiar atunci după doctor.

Ximen Qing trecu în salonul central. Ying Bojue se înfăţişă să-i mulţumească pentru plăcerea de a-l fi avut oaspete şi Ximen îi mulţumi la rîndul său pentru invitaţie. Se aşezară, dis-

cutînd. Peste puţin, Shu Tong îl anunţă pe doctor. Ximen se grăbi să-i iasă înainte, urmat de Ying. Apoi luară loc toţi trei şi copilul-siugă turnă ceai.

— Cine este suferind în nobila voastră casă ? vru doctorul să afle.

— A şasea favorită nu se simte bine şi v-aş fi recunoscător dacă aţi examina-o.

— Doamna care a născut ?

— Chiar ea. Nu ştiu de la ce i se trage.

— Permiteţi acestui învăţăcel să constate, zise şi se lăsă condus la casa Vazei. Acolo se aşeză pe un scaun în faţa patului şi porunci slugii să tragă puţin la o parte draperia care ascundea patul. Ceru femeii să scoată mina dreaptă. Aceasta o strecură spre el înfăşurată într-o batistă şi sprijinidu-şi-o de o carte.

— Acum voi măsura pulsul, zise doctorul, căută locul, apăsă cu trei degete artera bolnavei, cobori privirea şi socoti în tăcere o vreme, apoi îi dădu drumul. Femeia îşi retrase mîna dreaptă şi i-o întinse pe stînga, tot acoperită. Doctorul făcu la fel ca mai înainte.

— I-am socotit pulsul, vorbi către Ximen Qing, aflat lîngă el. Mă văd silit să-i examinez şi faţa.

— Sîntem doar prieteni buni şi nu găsesc că este vreo piedică, răspunse Ximen şi porunci slugilor să îndepărteze cortina.

. Doctorul Ren se uită la bolnavă. Faţa femeii era aprinsă ca floarea de piersic şi sprincenele întunecate şi fine ca frunzele sălciei.

— Culoarea feţei preţioasei voastre doamne nu indică o boală anume. Voi încerca să aflu cauzele suferinţei în urma unor întrebări, care de cele mai multe ori ne lămuresc ele însele asupra bolii.

Ximen Qing o chemă pe doică. îmbrăcată în veşmintele sale bune şi dichisită la chip, Abundenţa intră, făcu o plecăciune în faţa doctorului şi povesti pe îndelete cum buzele stăpînei se usucă şi că doamna n-are pic de somn toată noaptea. Doctorul se ridică şi se înclină.

— Nobile domn, spuse, dacă-i doar atît, învăţăcelul vostru vă asigură că nu e nimic grav. Oamenii de rînd au o construcţie fizică şi de spirit mai din topor, sîngele le este mai gros şi pot înghiţi orice hapuri, fiindcă chiar dacă noi, doctorii, mai dăm greş uneori, ei n-au ce păţi. însă doamnele din palate sînt foarte delicate şi noi nu avem voie să săvirşim nici o eroare, altfel este cum nu se poate mai primejdios. De aceea, am ţinut să ştiu starea exactă a doamnei. Acum cîteva zile am fost chemat s-o consult pe soţia ministrului Wang. Suferinţa dumneaiei era asemănătoare cu a doamnei. I-am lut pulsul, am întrebat despre pricinile bolii, i-am privit cu atenţie chipul şi am aflat tot ce se putea afla. Acasă, am căutat prin prescripţiile străvechi, pe cele potrivite le-am pus faţă în faţă cu vederile mele şi i-am indicat acelei doamne leacuri care să scoată fierbinţeala din ea şi să-i întărească locul slăbiciunii. îngrijirile ce i le-am dat s-au dovedit minunate. După numai trei-patru doze, bolnava şi-a revenit în totul. Ministrul treburilor publice mi-a arătat recunoştinţa sa, trimiţîndu-mi argint şi mătăsuri.

Soția lui mi-a oferit și ea daruri în semn de mulțumire. Apoi minstrul Wang mi-a înmînat un carton pe care caligrafiase patru caractere : .,Doctor cu multă învățătură și puteri mira- culoase“ și a ordonat muzicanților să mă conducă pînă acasă. Tobele și alămurile acestora cîntau așa de tare că răsunetul lor trecea dincolo de ceruri. Acum cîteva zile, niște prieteni m-au vizitat și mi-au spus despre caligrafie că era făcută în stilul *yan,* ideogramele, ca înaripate, părînd că își iau zborul, în tinerețe, învățăcelul din fața voastră a studiat o grămadă de cărți și numai pentru că familia a sărăcit, m-am apucat de arta medicinei. Iată de ce pot să declar că titlul acela de „doctor cu multă învățătură “ îl merit cu adevărat !

— îmi pare bine că nu e nimic grav, zise Ximen. Nu vă ascund, venerabile domn, că deși am mai multe soții, de aceasta mă simt cel mai legat. Mi-a născut un fiu și am nevoie de ea să-l crească. Mă încred în priceperea voastră și vă rog să o vegheați cu mare grijă. Vă voi răsplăti cum se cuvine. Sînt un simplu soldat și nu mă pot ridica la înălțimea ministrului Wang, dar nu am să fiu mai prejos în privința considerației pe care am să vi-o arăt !

— Ne cunoaștem destul de bine, nobile domn, încît învățăcelul vostru nu va îndrăzni să pretindă nici o plată. Nici pentru doctorii nu voi cere nimic.

Ximen Qing se porni pe rîs.

— Nu sînt dintre cei care primesc doctoriile gratuit. Aceasta îmi amintește o frumoasă poveste : Cîndva un om a zis : „Dacă ți se îmbolnăvește pisica de lepră, dă-i prafuri negre și se face bine“. „Unui cîine rîios ce i se poate da ?“ întrebă cineva din apropiere. „Prafuri albe, prafuri albe !“ se repezi omul. După cum vezi, doctore, leacurile albe* sînt pentru cîini !

Doctorul aplaudă, înveselit.

— Atunci chiar că nu știu ce-o să-mi dați dacă voi prescrie cumva prafuri albe ! rîse doctorul. Cred că am să solicit și de la dumneavoastră un carton pe care să așterneți cîteva cuvinte. Nimic altceva ! Nimic altceva ! adăugă.

Se înclinară unul în fața altuia și se întoarseră în salon.

* Joc de cuvinte : Bai *yao,* medicamente albe, înseamnă și medicamentase gratuită.

— Acum spune-mi adevărul, doctore, ceru Ximen, după ce luară loc în salon.

— Doamna s-a îmbolnăvit fiindcă nu s-a îngrijit îndeajuns după naştere, vorbi doctorul Ren. Sîngele i-a sărăcit, s-a tras la faţă, îngălbenindu-se. Şi-a pierdut pofta de mîncare şi e lipsită de vioiciune. După părerea acestui învăţăcel, pulsul îi este slab, ceea ce înseamnă că are ficatul inflamat şi circulaţia sîngelui neregulată. Dacă nu se tratează atent şi grabnic, nu se va mai putea face nimic.

— Ce doctorii îi veţi da ?

— Vom folosi nişte leacuri pentru scăderea fierbinţelii şL oprirea pierderilor de sînge. Huangbo * şi zhimu* şi alte cîteva ierburi. Se va simţi cît de curînd mai bine.

Ximen Qing îi porunci lui Shu Tong să împacheteze un *liang* de argint şi i-1 oferi doctorului, pentru reţetă. Ren mulţumi şi plecă, trimiţînd îndată leacurile, care fură fierte în camerele Vazei†.

După plecarea doctorului, îşi făcu apariţia Ying Bojue, so- licitînd din nou un împrumut pentru Li Al Treilea şi Huang Al Patrulea.

* Phillodendron amurense și anemarrhena asphodeloides.

† In medicina tradițională, rețetele conțin numele plantelor și cantitățile de plante care se împachetează separat pentru fiecare doză. Acasă, ierburile se fierb în vas de tuci sau de lut, la foc mic, fiertura se strecoară și se împarte în două, luîndu-se dimineața și seara, după. mese.

— Spune-le să vină mîine şi le voi face pe plac, acceptă Ximen, invitîndu-1 în umbrarul din grădină şi reţinîndu-1 la masă.

— Laur e încă la tine ? se interesă Ying. Omul plecat la Dongjing ar cam trebui să se întoarcă.

— Ai dreptate. îl aştept şi eu, mai cu seamă că vreau să-l trimit în Yangzhou.

Mîncară, apoi Bojue se duse la treburile sale. A doua zi, revenind de la *Yarrien,* Ximen Qing ii găsi acasă pe Ying şi protejaţii acestuia, aşteptindu-1. Cei din urmă, de cum îl văzură, îl salutară pînă la pămînt. Ximen merse să se schimbe şi-i spuse Doamnei Luna să scoată cei două sute cincizeci de *liang* înapoiaţi de Xu. Adăugă încă pe atît şi-l rugă pe Chen Jingji să ia bănetul şi să-l însoţească în salon.

— N-am bani acum şi numai la stăruinţele fratelui Ying vă ofer suma ce mi-aţi cerut-o. O aştept înapoi cît mai repede cu putinţă.

— Cum să întîrziem, cînd aţi fost atît de bun cu noi ? spuse Li. îndată ce refacem banii, vi-i înapoiem, înainte de a ne atinge de un singur bănuţ de al nostru.

Stabiliră dobînda, mulţumiră înmiit şi se retraseră. Ying dădu să plece şi el, dar Ximen îl opri. în timp ce stăteau de vorbă, o slugă vesti întoarcerea lui Lai Bao din capitală.

— De ieri am zis că e momentul, se lăudă oaspetele.

Aproape numaidecît Lai Bao intră în salon şi îngenunche
în faţa stăpînului.

— L-ai întîlnit pe unchiul Zhai? Cum a rămas cu Laur ? întrebă scurt Ximen.

— Umila mea persoană l-a văzut pe unchiul Zhai. Cum a citit cartea voastră, stăpîne, a minat un ajutor la mareşalul Zhu. M-am dus şi eu cu el. Ne-a primit şi a spus că venind eu din partea Marelui Tutor, el, unul, i-ar elibera pe loc, dar că din nefericire cazul fusese preluat de mareşalul Huang. Tot ce poate face este să nu-i mai urmărească pe cei care n-au fost prinşi, dar pe ceilalţi îi ţine închişi. A mai zis că eunucii se mînie tare la început, dar lasă lucrurile la jumătate, nu le duc ei niciodată pînă la capăt. După ce mareşalul Huang va uita, şi n-are să fie mult pînă atunci, o să-i scape uşor şi pe arestaţi.

— Uite ce noroc a coborît şi pe capul Aromei ! se minună Ying.

— Sun şi unchiul Zhu vor primi pedepse uşoare, n-or să fie osîndiţi, încheie Lai Bao şi scoase din buzunar cartea de răspuns.

Ximen Qing o citi şi zise :

— Nici prin gînd nu le trece ălora că eu i-am salvat.

— Frate, zise Ying, ai inimă mare !

— Unchiul Zhai s-a bucurat văzîndu-mă, reluă Lai Bao. M-a Întrebat dacă stăpînul vine în capitală, de ziua Eminenţei Sale, Marele Tutor. Mi-a fost greu să zic nu şi am dat din cap, spu- nînd că s-ar putea prea bine să vă duceţi. Unchiul Zhai s-a înveselit, adăugind că în felul acesta veţi avea un frumos prilej de intîlnire.

— Nu m-am gîndit niciodată să fac drumul acesta, dar după cele

cîte-mi spui, ar merita să merg. Apoi, grăi către Lai Bao : Eşti frînt după atîta cale, mergi în spate, mănîncă şi bea şi cul- că-te ! Odihneşte-te o zi-două, că apoi te trimit la Yangzhou !

Lai Bao ii dădu ascultare. Ximen vroi să se ducă să o înştiinţeze de cele aflate pe Laur şi îi ceru oaspetelui să-l aştepte, insă acesta, de cum rămase singur, o luă zorit pe urmele prietenilor săi.

Cînd ajunse în camerele Doamnei Luna, Laur ştia deja totul. Ingenunche degrabă in faţa stăpînilor.

— Prin bunătatea tatei şi a mamei, rosti, am scăpat de mare necaz. Cum aş putea să vă mulţumesc ?

— De vreme ce-ai venit în casa noastră, se cădea să facem ceva pentru tine. Altfel, la ce ne-ai mai fi trecut pragul ?

— M-aţi scăpat cu viaţă şi odată cu mine şi pe tîrfa aceea de Aroma, care n-are nimic cu dumneavoastră. Ea s-a ales cu o grămadă de bănet, m-a tras şi pe mine în murdăria ei şi noi o răsplătim prin bine. Parcă nu mă lasă inima s-o iert !

— Mare noroc pe ea, într-adevăr ! zise Ximen.

Peste puţin, Laur spuse că pleacă să le vestească şi alor ei bucuria. Promise să se întoarcă altădată împreună cu maică-sa ca să îngenuncheze în faţa binefăcătorilor.

— Bine, nu te reţinem, încuviinţă Ximen.

— Întîi mănîncă, Laur, şi pe urmă te duci, zise Doamna Luna.

— Oh, nu mănînc, mamă. Laur se ridică şi se înclină încă o dată.

— Treaba s-a sfîrşit cu bine, dar de azi înainte să-l primeşti mai rar pe tînărul cărturar Wang !

■ — Ce vorbe-s astea, tată ? se minună Laur. Cum l-aş putea lăsa măcar să mă atingă ? Să putrezească cine-1 primeşte pe unul ca el. Şi nici atunci n-am fost eu cea care am stat cu el.

— Bine, aşa să fie, de ce te juri ? spuse Doamna Luna şi chemă lectica pentru Laur.

Ximen Qing îi împărtăşi soţiei gîndul de a face o călătorie spre capitală.

— Dacă vrei să mergi, să trecem la pregătiri pe dată, altfel vei întîrzia, acceptă ea.

— Darurile pentru ziua de naştere a Marelui Tutor sînt gata. Am mai avea de făcut doar bagajele mele.

— Astea nu-s greu de rînduit, îl asigură femeia.

Ximen Qing plecă s-o vadă pe Li Vaza. A doua zi, îl chemă

fie Chen Jingji în grădină, punîndu-1 să-i scrie cenzorului Cai. ncredinţă scrisoarea lui Lai Bao, cerîndu-i ca în ziua următoare să pornească spre Yangzhou.

Cîteva zile trecură pe nesimţite. Ziua de naştere a Marelui Tutor Cai se apropia. Ximen Qing alese pentru drum o zi norocoasă şi ii înştinţă pe Dai An, Qin Tong, Hua Tong şi Shu Tong că aveau să-l însoţească în capitală. Doamna Luna şi celelalte femei se îngrijiră de împachetarea darurilor şi a lucrurilor trebuincioase călătoriei, făcînd în total peste douăzeci de legături mari. în ajunul plecării, femeile dădură un banchet

în cinstea stăpînului casei. în noaptea aceea, Ximen dormi cu soția principală. A doua zi, scoaseră mai intîi pe poartă toate baloturile, trimițîndu-le înainte, cu un document de liberă trecere, pentru a nu avea necazuri la punctele de control. Bărbatul merse la Li Vaza să-şi vadă băiatul şi-i zise femeii :

— Ai grijă de tine. Dacă ai nevoie de medicamente, chea- mâ-1 pe doctorul Ren. Eu n-am să întîrzii cine ştie ce.

— La drum fii cu ochii în patru ! îl povățui soața, cu lacrimi în ochi.

Ximen Qing se întoarse în încăperea centrală, unde îl aşteptau Doamna Luna, Pavilion de Jad şi Lotus de Aur. Ele îl conduseră pînă la ieşire. în poartă, Ximen Qing luă loc într-o lectică răcoroasă şi se aşternu la cale lungă, urmat de cele patru slugi, călări. Călătoriră întins, sculîndu-se în zori şi trăgînd peste noapte la hanuri sau la stațiile de poştă. Străbătură munți renumiți pentru priveliştile lor, trecură ape mirifice. Întîlniră aproape numai cărturari şi ofițeri în drum spre Marele Tutor. pentru a-1 felicita de ziua cea mare. Carele lor cu daruri nu se puteau număra. Cam după zece zile, ajunseră în Dongjing, pă- trunzînd pe sub Poarta Zece mii de binecuvîntări. Soarele stătea să scapete şi merseră întins la *pailou*-ul * Virtutea Dragonului.
acasă la superintendentul Zhai Qian, să innopteze. Auzind că Ximen Qing sosise, acesta se grăbise să-i iasă în întîmpinare. Se înclinară ceremonioşi unul înaintea celuilalt. După ce se răcoriră cu ceai fierbinte, Ximen Qing porunci lui Dai An să ia toate lucrurile înăuntru. Slugile lui Zhai Qian dădură şi ele o mînă de ajutor. Se aduse oaspeților alcool, să se spele de praful adunat pe drum.

Mai pe urmă, pe o masă măiestrit sculptată, se înşiruiră bucate rare, cu gust nemaipomenit, de parcă ar fi fost chiar ficat de dragon şi măduvă de phoenix. Nici Marele Tutor n-ar fi putut întrece în rafinament un asemenea ospăț. Cînd li se puse în față băutura, superintendentul oferi o cupă Cerurilor, văr- sînd-o, apoi, pe următoarea oaspetelui. Ximen Qing îi turnă, la rîndul său, una. Dulciuri şi fructe felurite curseră unele după altele, ca apa într-un pîrîu. După două cupe, Ximen Qing rosti :

— învățăcelul vostru a sosit special de ziua Venerabilului Tutor împărătesc. Pentru a-mi dovedi loialitatea, am adus cu mine unele lucruri fără însemnătate, însă mă gîndesc să nu mă refuze. Dar ca să o spun după inima mea dintotdeauna cinstită cu voi, v-aş implora, ca între neamuri, să mergeți mai înainte la înălțimea Sa şi să-i vorbiți despre mine. Aş fi fericit pentru tot restul vieții dacă m-ar lua sub tutela sa. Oare aş putea nădăjdui ?

— Ce vedeți greu în acest lucru ? se miră Zhai Qian. Cu toate că

* Portal decorativ sau Arc de Triumf, ridicat în lemn sculptat, lă- cuit multicolor.

stăpînul nostru este unul dintre cei mai puternici stîlpi ai Palatului, e tot om şi îl bucură cuvintele şi gesturile frumoase. Să-l lăsăm să admire şi să preţuiască darurile şi nu numai că va accepta să vă socotească fiu adpotiv, dar va avea în vedere chiar o promovare !

Spusele acestea îl încîntară nespus de mult pe Ximen Qing. Petrecură închinînd cu paharele vreme lungă, pînă cînd oaspetele declară că nu mai rezistă.

— încă o cupă. De ce nu beţi ? îl îndemnă gazda.

— Mîine e ziua cea mare şi nu pot bea prea mult, se scuză Ximen.

La insistenţele lui Zhai, mai goli o cupă. Încredinţîndu-se că şi însoţitorii încheiaseră masa, gazda îl conduse pe Ximen în biblioteca din curtea interioară, să se odihnească. Un pat cu draperii de mătase, bine înmiresmat, fusese pregătit şi mai multe slugi îl aşteptau pe oaspete ca să-l servească. Ximen

Qing se dezbracă şi se întinse in pat. Rămas singur, nu se putu deloc obişnui cu încăperea străină şi noaptea trecu greu. înainte de zori, fu în picioare, dar uşile erau încuiate şi se văzu silit să aştepte pînă la răsăritul soarelui. Slugile sosiră cu cheile, deschiseră, iar copiii-slugă îi aduseră apă să se spele.

în clipa în care fu gata, îşi făcu apariţia stăpînul casei. Se salutară şi luară loc. Cineva le puse în faţă o tavă de un roşu închis, pe aceasta aflîndu-se un vas de argint şi treizeci de soiuri de delicatesuri rînduite frumos. Mîncară şi băură.

— După masa de dimineaţă, zise Zhai Qian, învăţăcelul vostru va merge la palat, să-i vorbească Emineţei Sale, apoi vă voi înştiinţa să veniţi cu darurile.

— Vă rămîn foarte îndatorat ! mulţumi Ximen.

Mai gustară din băutură la bucatele ce ÎL se serviră, apoi masa fu strînsă.

— Staţi aici, îl sfătui Zhai. Eu plec la palat.

Dar nu trecu mult şi gazada se întoarse în grabă.

— Cînd am ajuns, Eminenţa Sa se gătea, spuse: Afară, locul e înţesat de mandarini, civili şi militari, care aşteaptă să fie primiţi să-l felicite de ziua lui. I-am vorbit şi trebuie să mergem numaidecît, altfel nu mai intrăm, de mulţime. O iau înainte, să pregătesc totul. Ne vedem acolo.

Abia încheie vorba şi dispăru. Bucuros la culme, Ximen îşi chemă slugile să care împreună cu cîţiva slujitori ai gazdei cadourile. Îmbrăcat de sărbătoare, Ximen urcă în litieră. O mulţime pestriţă de mandarini, mai mari şi mai mărunţi, aştepta să fie primită. Lîngă portalul Virtutea Dragonului, Ximen Qing zări de departe într-o lectică un dregător în care mai apoi îl recunoscu pe prefectul Miao din Yangzhou, vechea sa cunoştinţă. Acela îl observă şi el pe Ximen. Coborîră în acelaşi timp şi se salutară pînă la pămînt. Acest Miao fusese un simplu bogătaş şi se înălţase la o poziţie însemnată. Se alăturase grupării Marelui Tutor şi acum venise, ca şi mulţi alţii, să-i ureze viaţă lungă. De data aceasta, se întîlniseră din în- tîmplare şi cum zoreau amîndoi spre palat, schimbară doar cîteva cuvinte, îşi dădură adresele şi se despărţiră. Ximen Qing ajunse în faţa palatului Marelui Tutor Cai Jing. într-o mare de verdeaţă se ridicau o seamă de clădiri semeţe. Cai iuţi ca vîn- tul şi ca gîndul adăstau în permanenţă în faţa porţilor. Fastul era orbitor. Tot palatul era încărcat de comori. Iar acum se înfăţişaseră să-l felicite pe stăpînul acestor minunăţii mandarini de peste nouă hotare şi patru mări. Stăteau acolo, mîndri, cei şase miniştri şi cei trei guvernatori generali. Cu adevărat :

De poate Fiul Cerului să fie preţuit In
zece mii de ani,
Doar prim-minstru în împărăţie Stimat
e-n ce-nvîrteşte pentru bani.

Ximen Qing «intră pe poartă. Superintendentul era acolo. Poarta mijlocie era închisă şi mandarinii intrau pe aripile laterale. Miniinându-se, Ximen Qing ceru lămuriri şi i se spuse că Fiul Cerului intrase o dată pe acolo şi de atunci oamenii obişnuiţi nu mai îndrăzneau să-i păşească pragul. Lăsară în urmă mai multe porţi, toate păzite de soldaţi. Domnea o ordine de- săvîrşită. In fata lui Zhai, toţi se înclinau, întrebînd cine este cu el. „Un neam din Shandong, sosit de ziua Eminentei Sale", răspundea superintendentul. După ce trecură de o mulţime de porţi şi de nenumărate cotituri, li se iviră pe cale numai piloni scuipaţi ori pictaţi şi grinzi aurite şi atunci începu să se facă auzită o muzică delicată, diafană, ca în ceruri.

— Palatul se află la mare distanţă de orice altă reşedinţă, constată Ximen. De unde răzbate muzica ?

— Sînt cele douăzeci şi patru de femei-muzicanţi, care cîntă în fiecare zi cînd stăpînul nostru mănîncă. Acum ia masa de dimineaţă. Ele ştiu interpreta Dansul Spiritului Ceresc, Dansul Curcubeului şi Dansul Zeiţei Guanyin. Deodată, Ximen simţi in nări un parfum de santal cum nu-i mai fusese dat să întîl- nească. Muzica se auzea mai de aproape.

— Calcă uşor ! Ne aflăm în preajma cabinetului său.

După un colţ, din coridor pătrunseră într-un salon imens.
ca palatul nemuritorilor cereşti. La intrare se găseau cocori, fazani şi o sumedenie de păsări rare, alături de flori nepieritoare, înflorind ele fără de contenire şi, de multe şi bogate ce erau, ochiul nu le putea nicicum cuprinde pe de-a-ntregul frumuseţea ; %erau, între multe altele, hortensiile, florile norilor sacri şi florile copacului budist ***jusang.*** Ximen Qing nu cuteză să înainteze în salon şi îl rugă pe superintendent să o ia el înainte, ca să se ţină in urma lui.

In mijlocul încăperii se afla un jeţ cu o blană de tigru aruncată deasupra ; acolo şedea un bărbat înveşmîntat într-o robă brodată cu dragoni roşii şi maimuţe mari. Era Marele Tutor. La adăpostul unui paravan erau înşiruite una după alta două

zeci-treizeci de femei frumoase, gătite în straie după moda de la Palat, în mîini cu batiste şi evantaie, pentru a-1 răcori pe Eminenţa Sa. Superintendentul se trase într-o parte, rămînînd în picioare. Ximen Qing făcu patru plecăciuni. Marele Tutor se ridică şi îi răspunse la salut. Aceasta fu cea dintîi întrevedere a lor. îndată, superintendentul se apropie şi-i şopti Marer lui Tutor ceva la ureche. înţelegînd că e vorba de el, Ximen se înclină de încă patru ori. De data aceasta, Marele Tutor nu mai întoarse salutul, semn că avea să-l îngăduie sub tutela sa. Ximen vorbi, numindu-1 tată :

— Fiul vostru nu are prin ce să-şi arate pietatea filială. De ziua voastră ilustră am pregătit citeva lucruri lipsite de preţ. E ca şi cum aş fi purtat cu mine cale de o mie de *li* o pană de gîscă. Vă urez, Eminenţă, viaţă lungă cît Munţii de Miază-zi ! , lci

— Cum aş putea primi ! Ia loc, te rog, zise Marele Tutor Cai.

Un slujitor apăru cu un scaun. Ximen Qing făcu încă o plecăciune.

— Şed, zise şi se aşeză pe latura de apus a sălii.

Sorbi din ceaiul care i se puse în faţă numaidecît. Superintendentul ieşi în grabă, ordonînd să fie aduse darurile. Cele peste douăzeci de baloturi fură cărate şi rînduite în faţa treptelor. Dintr-o lădiţă se scoase inventarul bunurilor pe care erau înscrise : o robă vişinie cu dragoni, o alta de culoare verde, douăzeci de suluri de satin cu figuri şi douăzeci din satin simplu, douăzeci suluri de pînză dată la apă şi tot atîtea de pînză străină şi patruzeci de materiale felurite, simple sau cu modele ; mai erau o cingătoare de jad, cu cap de leu, una din aur cu încrus^ taţii din lemn de santal, un rînd de zece pocaluri scuipate în jad şi alt rînd în com, opt cupe de aur pur cu decoraţii florale, zece perle fine şi două sute *liang* de aur. Marele Tutor se uită peste listă, apoi peste cele douăzeci de sarcini preţioase, cu inima plină de încîntare. Rosti un cuvînt de mulţumire, după care ceru superintendentului să bage lucrurile în tezaurul lui şi porunci să se aducă băutură pentru a-1, cinsti pe oaspete

Ştiindu-1 foarte ocupat, Ximen Qing se ridică să-şi ia rămas bun.

— Fie, admise el. Vino după-amiază devreme.

Ximen Qing se ploconi iarăşi şi se îndreptă spre ieşire. Gazda îl conduse cîţiva paşi. Ca mai înainte, superintendentul îl însoţi pînă afară din palat. Ximen se înapoie la locuinţa gazdei, iar aceasta rămase să-i introducă şi pe ceilalţi la Marele Tutor.

Acasă la Zhai, Ximen îşi scoase hainele de ceremonie, luă masa de prînz, se retrase în bibliotecă şi se culcă. Mai tîrziu, un trimis al superintendentului Zhai îl invită la banchet. Ximen Qing mulţumi, întinzîndu-i omului nişte aur şi lăsîndu-1 să plece. Se îmbrăcă, îi porunci lui Dai An să pună mai multe bucăţi de argint în cutia pentru vizite şi porni în lectică, urmat de cele patru slugi.

In ziua aceea, Marele Tutor Cai transmisese invitaţii la banchet tuturor celor care se prezentaseră să-l felicite de ziua lui, împărţindu-î în trei. Prima zi era destinată membrilor familiei imperiale şi

enuncilor ; ziua a doua era pentru miniştirii şi mandarinii de grad înalt, iar cea de a treia zi pentru restui degătorilor. Numai Ximen Qing, care venise de la atît de mare depărtare şi încărcat de nenumărate şi alese daruri, care îl bucuraseră nespus pe Marele Tutor, avea invitaţie chiar de ziua naşterii acestuia. La sosirea oaspetelui, gazda se grăbi să-i iasă în întîmpinare. Ximen se purtă cu modestie, stăruind ca Marele Tutor să păşească înaintea lui, iar el să-i calce în urmă, umbînd aplecat şi sfios.

— Ai bătut cale lungă ca să-mi aduci urări de ziua mea şi mi-ai făcut daruri frumoase, rosti Eminenţa Sa. Astăzi te-am poftit la un banchet, să-mi exprim astfel caldele simţăminte ce ţi le port.

— Cît va trăi pe lumea aceasta, fiul vostru vă este întru totul îndatorat, Eminenţă. Măruntele daruri ce vi le-am pus la picioare în semn de înalt respect nici nu merită să fie amintite.

Tăifăsuiră şi rîseră împreună, de parcă ar fi fost cu adevărat tată şi fiu. Douăzeci şi patru de femei frumoase cîntau la tot felul de instrumente muzicale. Se turnă băutură. Marele Tutor dori să-i ofere lui Ximen Qing o cupă, dar acesta nu se simţi vrednic de o asemenea înaltă cinstire şi după multe poftiri, abia primi să soarbă una, din picioare. Se aşezară la mese. Ximen îi ceru lui Shu Tong să aducă o cupă din aur în formă de piersică şi cînd o avu în mînă. o umplu pînă la buză şi merse în faţa măsuţei la care şedea Marele Tutor. îngenunchind, făcu urarea :

— Să trăiţi o mie de ani, Eminenţă !

— Ridică-te, fiul meu ! rosti gazda, încîntată şi bău pînă la ultimul strop.

Abia atunci se sculă în picioare Ximen şi se retrase la locul său. Bucatele servite au fost rarităţi atît de preţioase şi de numeroase, încît cu greu le-am putea înşirui şi înfăţişa în cuvinte. Banchetul dură pînă pe înserat. Atunci Ximen împărţi pachetele eu argint printre slugi, mulţumi şi îşi luă rămas bun.

— Nobile tată, cuvîntă el. aveţi multe de făcut. Vă mulţumesc din tot sufletuL Este prea destul cit v-am stingherit.

Plecă şi se întoarse la locuinţa lui Zhai.

A doua zi, dori să-l viziteze pe prefectul Miao şi-l mînă pe Dai An să cerceteze unde trăsese. Sluga descoperi că dregătorul era în gazdă la eunucul Li, undeva in spatele oraşului imperial. Dai An vesti sosirea stăpînului său printr-o carte de vizită.

— Învăţăcelul acesta tocmai tinjea după o conversaţie cu un prieten de inimă. Aţi picat cum nici nu vă daţi seama de bine, îl întîmpină el şi-l opri la masă. Ximen Qing încercă să se împotrivească, dar se văzu obligat să rămînă. Nu vom mai povesti despre mîncărurile felurite cu bunătăţi de pe uscat şi din apă. Doi tineri cîntăreţi, cu sprîncene frumos trase şi ochi curaţi, interpretară cîteva melodii. Arătîndu-i pe Dai An şi Qin Tong, Ximen Qing îi spuse lui Miao :

— Aceşti doi trîntori nu ştiu decît să înfulece şi să bea. Cum să sc

măsoare ei cu aceştia doi ?

— Mi-e teamă că nu vă vor fi de cine ştie ce folosinţă, venerabile domn, zise Miao, dar dacă îi doriţi, vi-i dăruiesc cu dragă inimă.

Ximen Qing se împotrivi. Nu putea accepta un bun la care gazda ţinea ea însăşi prea mult. Băură pînă tîrziu în noapte. Ximen Qing mulţumi şi se întoarse la reşedinţa superinten- dentului.

Mai toţi demnitarii însemnaţi ai Palatului au oferit, opt sau nouă zile la rînd, ospeţe in cinstea lui Ximen Qing. însă cum dorul de casă îi sta ca o săgeată în piept, Ximen a poruncit în cele din urmă să se facă pregătirile de plecare. Superintendentul Zhai s-a dat de ceasul morţii să-l oprească. Au mai băut împreună în ajun, purtîndu-se unul cu altul ca adevărate rude. A doua zi s-au desprăţit din zori şi Ximen Qing a purces spre Shadong. Despre călătorie, cu greutăţile şi neplăcerile ei nelipsite, nu vom mai povesti.

De la plecarea lui Ximen Qing în capitală. Doamna Luna şi celelalte soţii şi-au ocupat timpul cu lucrul de mînă şi n-au mai ieşit să petreacă. Numai Lotus de Aur se făcea frumoasă ca o floare sau ca o bucată rară de jad şi se amesteca printre slugi, jucînd ghicitul degetelor sau pietre. Trăncănea şi glumea, în- veselindu-se şi grozăvindu-se. fără să-i pese de nimeni şi de nimic. Gîndul ei era numai la Chen Jingji. Ieşea zi după zi in grădină, dînd ocol Grotei Zăpezii, în speranţa să-l întîlnească acolo. Tînărul bărbat o avea in suflet numai pe ea şi o căuta adesea. Cînd se nimerea să fie numai ei doi la un loc, le părea

rău că nu se pot iubi în voie, de teamă să nu fie descoperiţi. Intr-o zi, Doamna Luna, Meng Pavilion de Jad şi Li Vaza se aflau laolaltă, cind Dai An a intrat în fugă şi a îngenuncheat, vestind întoarcerea stăpînului.

— Unde se află ? întrebă Doamna Luna.

— Stăpînul e la nici douăzeci de *li* depărtare.

— Oi fi nemîncat ? spuse Doamna Luna.

— N-am mai mîncat de azi dimineaţă, recunoscu omul.

Soţia principală porunci să se prepare bucate şi ea trecu în încăperea centrală împreună cu suratele ei. Precum se ştie :

Poetul pleacă, granguriţele rămîn pe loc,
Se-ntoarce prinţul rîndunelele-s gureşe foc

Soţia şi favoritele au aşteptat îndelung, pînă au fost anunţate că bărbatul le-a sosit. Acesta a coborît în poartă. Femeile i-au ieşit în întîmpinare. Bărbatul a făcut o reverenţă în faţa Doamnei Luna, apoi le-a salutat, în rînduiala cuvenită, pe Pavilion de Jad, Li Vaza şi Lotus de Aur. în spatele lui au îngenuncheat cele trei slugi-copii. Din bucătărie s-a adus mîn- carea. Ximen Qing le-a vorbit femeilor despre marea osteneală a călătoriei, despre casa superintendentului Zhai, despre prietenia ce i-a arătat-o Marele Tutor prin invitaţia la banchetul primei zile şi despre grija cu care s-au purtat cu el ceilalţi.

— Băiatul e bine ? o întrebă apoi pe Li Vaza. Dar tu ? După leacurile doctorului Ren, te simţi mai în putere ? In drum spre Dongjing, m-am gîndit fără contenire la voi.

— Copilul e bine şi chiar şi eu mă simt mai înzdrăvenită.

Doamna Luna a luat în primire lucrurile soţului şi darurile oferite de Marele Tutor, apoi s-a aşezat şi ea la masă. Seara, nevestele au dat un festin în cinstea întoarcerii stăpînului casei. Ximen Qing şi-a petrecut noaptea la soţia principală şi aceasta a fost pentru ei ca revărsarea unei ploi înviorătoare după o vreme lungă de secetă sau ca întîlnirea cu totul întîmplătoare a unor buni prieteni într-un loc necunoscut.

A doua zi, fiica şi ginerele i s-au înfăţişat lui Ximen să-l salute şi au discutat despre prăvălii. Aflînd de întoarcerea Marelui Mandarin. Ying Bojue şi Chang Zhijie au venit să-l vadă, căinîndu-1 pentru oboseala drumului. El le-a vorbit despre măreţia şi bogăţia capitalei şi despre oblăduirea ce i-o acordase Marele Tutor. Cei doi fraţi de cruce l-au felicitat, iar el i-a oprit la un pahar.

— Fratele tău mai mic îţi cerşeşte un lucru, îndrăzni Chang înainte de încheierea vizitei. Oare m-ai putea ajuta, frate ? zise şi lăsă capul în jos, amuţind.

— Hai, vorbeşte !

— Căsa în care trăiesc e proastă. Aş căuta alta mai bună, dar sînt tare strîmtorat. Te implor să mă împrumuţi şi pe mine cu nişte bani şi-o să ţi—i înapoiez cu dobînda care se cuvine.

-— Ce tot zici de dobîndă ? Numai că acum m-ai prins rău, fără un ban. Stai să sosească Han cu marfa din Yangzhou şi îţi dau cît îţi

trebuie.

Ying şi Chang au mulţumit şi s-au retras.

Aflat încă în Dongjing, şi crezîndu-1 şi pe Ximen Qing acolo, Miao l-a căutat pe cel dintîi acasă la Zhai. „Cuvîntul unui bărbat e ca şfichiul biciuştii pe spinarea roibului. De vreme ce i-am promis că-i dau cei doi cîntăreţi, cum să-mi iau cuvîntul înapoi ?“ Chemîndu-i la sine pe copiii-cîntăreţi, le-a glăsuit astfel :

—- Mai înainte v-am făgăduit Marelui Mandarin Ximen din Shandong. S-a împlinit vremea să vă duceţi la el. Strîngeţi-vă lucrurile !

— V-am slujit ani în şir, au spus tinerii, îngenunchind, cu lacrimi în ochi. Dumneavoastră ne-aţi purtat de grijă şi ne-aţi învăţat să cîntăm cîntece din miazâ-zi. Acum nu ne mai doriţi şi ne trimiteţi altuia.

— Tot ce spuneţi e adevărat, răspunse el, simţind amărăciune în fundul sufletului. Mi-e greu că trebuie să mă lipsesc de voi, dar, mai presus de orişice, un bărbat îşi ţine cuvîntul dat. Cum aş putea să încalc spusele părintelui sfînt Kong ? * Iată de ce nu pot pleca urechea la vorbele voastre. îi voi scrie şi îl voi ruga să Se poarte cu voi cu multă dragoste.

Cei doi au fost nevoiţi să se supună. Miao a pus să se scrie o carte, aceasta trebuind să fie înmînată lui Ximen Qing împreună cu nişte mătase şi cărţi. Apoi a poruncit unei slugi, pe nume Miao Shi, să-i ia cu sine pe cei doi cîntăreţi, scrisoarea şi darurile şi să plece spre Qinghe. La despărţire, tinerii au vărsat lacrimi amare, apoi au urcat pe cai şi au pornit-o la drum. Ajunşi în Qinghe, au descălecat, au întrebat unde locuieşte familia lui Ximen şi au mers drept acolo.

De cînd se întorsese din Dongjing, Ximen Qing a fost zilnic prins cu o sumedenie de treburi. A primit cadouri, a fost chemat lâ multe petreceri. în fiecare zi se găseau trei-patru prieteni care îl viztau şi din această pricină nu putea să se ducă la

* Confucius. Numele Chinezesc este Kong Qiu sau Kong Fuzi (551— 479 î.e.n.)

Yamen. In ziua aceea, scăpase ca prin minune de oaspeţi şi se prezentase la treburile sale dregătoreşti. Fusese în Sala Mare şi interogase, împreună cu procurorul Xia, cîţiva răufăcători. Cînd încheiase, urcase în lectica răcoroasă şi o luase spre casă, condus de cîţiva slujbaşi, care îi croiseră drum prin mulţime. Acasă, Miao Shi şi cei doi copii-cîntăreţi îl aşteptau de multă vreme. Ei îl urmară pe Ximen în salonul din faţă şi îi căzură în genunchi.

— Umilul vostru servitor am venit la Excelenţa Voastră cu o carte din partea cărturarului Miao din Yangzhou.

Ximen luă scrisoarea şi lista cadourilor.

— Vă rog să vă ridicaţi, zise şi deschise scrisoarea. O citi, încîntat pentru tinerii cîntăreţi ce-i fuseseră dăruiţi. M-am întîlnit cu stăpînul vostru printr-o simplă întîmplare, le spuse. Nici nu-1 credeam atît de sincer în prietenie. Am aruncat o vorbă la petrecere şi iată-vă aici, după ce aţi bătut cale lungă. Fiecare vorbă rostită de stăpînul vostru preţuieşte cu adevărat o mie de galbeni ! Asemenea oameni sînt tot mai greu de găsit.

Cei doi cîntăreţi se apropiară din nou, îngenuncheară şi bătură patru mătănii.

— Stăpînul ne-a trimis să vă slujim. Vă roagă să vă purtaţi cu blîndeţe.

— Ridicaţi-vă, le ceru. Fireşte că mă voi purta cu voi cu multă bunăvoinţă.

Porunci să se aducă de băut şi de mîncat pentru Miao Shi şi cîntăreţi, pregăti daruri în semn de mulţumire şi o scrisoare. Le spuse copiilor-cîntăreţi că o să-l slujească în biblioteca lui.

Wang A Şasea, nevasta lui Han Daoguo, aflînd că Ximen Qing este ocupat zi de zi cu fel şi fel de treburi, ardea de nerăbdare să-i trimită o scrisoare, dar nu găsea prin cine. Fratele ei, Wang Jing, de cincisprezece sau şaisprezece ani, se împlinise destul de frumos şi femeia se gindi să i-1 dea lui Ximen Qing, să-l slujească, lucru pe care îl şi făcu, intîmplător chiar în ziua sosirii celor doi copii-cîntăreţi. Ximen Qing îl primi şi îi spuse să meargă tot în bibliotecă. Pe cînd se afla în salonul central, hotărînd acestea în privinţa tinerilor, apăru Ying Bojue ; Ximen îi povesti despre copiii-cîntăreţi. poruncindu-i lui Dai An să aştearnă masa pentru oaspete. Ceru copiilor să cînte cîteva melodii de la miază-zi. Ei veniră în faţă şi cîntară, stînd în picioare unul lîngă altul, „Ieri noapte a înflorit prunişorul din grădină". Melodia era bogată, uşoară şi învăluitoare ca norii văzduhului, iar glasurile lor pure ca neaua. Cucerit, Ying Bojue bătu din palme. 6ărind în picioare.

— Ce mare fericire, frate mai mare, să capeţi In dar aceşti copii neasemuiţi ! Şi ce inimă largă are cărturarul Miao !

— O să-l răsplătesc din plin, **îl** asigură Ximen Qing.

Apoi stăpînul schimbă numele cîntăreţilor în Gîsca Sălbatică

şi Rindunica [*], cerîndu-le să mai zică alte două cîntece. Gazda şi Bojue băură împreună un timp, după care oaspetele îşi luă rămas bun şi plecă.

Capitolul LVI

Miao Shi se înapoie la stăpînul său cu scrisoarea de răspuns şi cu frumoase cadouri. El însuşi fusese dăruit cu arginți pentru cele ce făcuse. însă nu peste mult timp, Rîndunica muri, iar Gîsca Sălbatică rămase singur. Iată :

Mia de-arginți pe talentul cîntărețului s-a cheltuit,
Dar strămutat fericirii, dorul de ea l-a secătuit.

Vremea trecea şi Chang Zhijie, care îi cerşise lui Ximen bani pentru casă, nu se alesese cu nimic, iar proprietarul îl zorea întruna să se mute. Spre nenorocul lui, de cînd Ximen se înapoiase din Dongjing, o ținuse vreo zece zile în şir din banchet în banchet şi nu fusese chip să-1 întîlnească. Proverbul zice : Cînd se văd, prietenii se ajută între ei, dar atîta timp cît nu se găsesc, ce să facă unul pentru celălalt ? Chang Zhijie se ruga în fiecare zi de Ying Bojue să treacă împreună pe la Marele Mandarin. Dar abia ajungeau în poartă şi aflau că stăpînul e plecat, întors mereu acasă cu mîinile goale, într-o bună zi nevasta l-a luat în primire :

— Bărbat eşti tu ? Nu eşti în stare să găseşti o casă ca lumea şi mă ții în mizeria asta ! Te lauzi cu prietenia ta cu Marele Mandarin şi ăluia nici că-i pasă de tine !

El vru să-i răspundă ceva, dar rămase tăcut, privind în gol. A doua zi, se sculă din zori, îl căută pe Ying şi intră cu el in- tr-o circiumă, îmbiindu-1 să bea.

—, N-aş vrea să te bag la cheltuială, zise Bojue.

Chang trase de el să se aşeze şi comandă băutură, un platou de carne afumată şi unul de peşte proaspăt. După două rînduri de pahare, îşi dădu drumul :

— Frățiorul tău te-a rugat pe toți zeii să pui o vorbă bună pe lîngă Marele Mandarin şi zile în şir n-am putut da de el. Sînt intr-un hal fără

* Chun Hong — Gîsca Sălbatică de Primăvară şi Chun Yan — Rîndunica de Primăvară.

de hal cu nenorocita aia de casă. Azi noapte nevastă-mea m-a bătut la cap vorbindu-mi numai despre asta. Pe la al cincilea *geng* n-am mai răbdat şi m-am sculat. N-ai vrea să mergi din nou la Marele Mandarin ? încă n-a ieşit pe poartă şi i-ai putea lămuri ce şi cum pe îndelete. Ce zici ?

— De vreme ce mi-o ceri, se cuvine să fac tot ce-mi stă în putinţă. O să-i zic să te sprijine şi nădăjduiesc s-o scoatem la capăt.

Mai răsturnară pe gît cîteva pahare, apoi Ying nu mai vru să bea. Chang Zhijie stărui totuşi să mai ia doar un pahar, plăti şi ieşiră amîndoi, îndreptîndu-se spre casa lui Ximen Qing.

Era pe la începutul toamnei şi adia un vînt plăcut. Ximen Qing începuse să se resimtă după zile nesfîrşite de chef. In ziua aceea, fusese poftit de eunucul Zhou, însă îi ceru să-l ierte că nu se poate bucura de această onoare. Era în grădină, împreună cu nevestele, plimbîndu-se printre flori şi copaci, fericiţi. Auzind că dăduseră in sfîrşit de stăpînul casei, Chang Zhijie şi Ying Bojue pătrunseseră în salon, bucuroşi. Aşteptară îndelung, însă nici gind ca Ximen Qing să apară. La un moment dat, Hua Tong şi Shu Tong trecură cu o ladă plină cu veşminte din mătase, suflînd din greu.

—. Of şi abia dacă am cărat jumătate ! spuse unul dintre copiii-slugă, poposind în salon, să-şi mai tragă sufletuL

— Unde vă e stăpînul ? întrebă Ying.

— îşi petrece prin grădină.

— Te supăr, rugîndu-te să-l vesteşti că sîntem aici.

Slugile le făcură pe voie şi peste puţin Hua Tong reveni.

— Stăpînul îi roagă pe unchii Ying şi Chang să mai aibă lin pic de răbdare.

Intr-adevăr, Ximen nu întîrzie mult. Se salutară şi luară loc.

— Fratele nostru a ţinut-o zilele acestea tot în ospeţe. Prin ce minune îl găsim astăzi acasă ? începu Ying Bojue.

— De cînd ne-am văzut ultima oară, am fost invitat în fiecare zi şi am dus-o precum zici, numai intr-un chef, de nu-mi mai simţeam nici capul. Şi astăzi mă chemase cineva, dar am .spus şi eu că sînt ocupat.

— De unde ţi-au picat lăzile acelea pline cu mătăsuri ?

— Bate toamna la uşă şi oamenii au nevoie de straie de toamnă. Lada pe care aţi văzut-o era a cumnatei voastre, dar în ea e numai o parte din veşmintele ei !

— Cel puţin şase lăzi pentru şase neveste. Nu-i uşor deloc ! nu-şi putu struni limba Chang Zhijie. Noi, cei din popor, abia dacă facem rost de un sul de mătase. Eşti bogat, frate mai mare !

Ximen şi Ying izbucniră în rîs.

— N-am văzut corabia de Hangzhou şi nu ştiu dacă ţi-a sosit marfa. Li şi Huang ţi-au înapoiat datoria ? întrebă Ying.

— Habar n-am pe unde o fi ancorată corabia şi n-am primit nici o veste. Sînt îngrijorat. Cei doi s-au obligat să plătească luna viitoare.

Ying Bojue se apropie de Ximen Qing.

— îți mai aminteşti ce te rugase fratele Chang Al Doilea ? In ultima vreme n-ai fost deloc liber ca să-ți putem vorbi. Proprietarul îi face numai necazuri, soția îl boscorodeşte zi şi noapte şi el e sfîrşit de supărare. O să se lase frigul şi roba lui de blană c amanetată. Dacă ai inimă bună, frate, fă după învățătura cea veche : ajută-1 pe om la nevoie ! Dacă îi dai o mînă de ajutor^ scapă de ocara şi certurile femeii.

— Țin minte că i-am promis, dar am cheltuit mult în capitală şi mă văd nevoit să aştept întoarcerea lui Han Daoguo. De ce se zoreşte atît ?

— Nu el, cît nevastă-sa ! Acum trebuie făcut ceva.

Ximen Qing căzu pe gînduri.

— Poate că n-ar fi prea greu. Cît îi trebuie ?

— Copii n-au, socoti Bojue, şi le-ar fi de ajuns o casă care, in afara intrării, să aibă o cameră de primire, un dormitor şi o bucătărie. Măcar patru camere, care ar prețui trei-patru lingouri de argint. Dacă eşti hotărît să-l salți din starea în care e, fă-o acum, frate !

— Azi o să-i dau puținul ce-1 mai am în casă, să-şi cumpere haine şi mobilă. După ce-şi găseşte casa şi se mută, îi dau banii trebuincioşi pentru ea. E bine aşa ?

— Ce suflet bun ai, frate ! exclamară amîndoi.

Ximen îl chemă pe Shu Tong şi-l trimise să-i ceară soției principale măruntişul pe care-1 avea într-o cutie de piele.

Sluga se întoarse îndată cu o pungă.

— Aici sînt vreo doisprezece *liang* de argint, care mi-au rămas după ce le-am mulțumit slugilor Eminenței Sale, în Dongjing.

Deschise punga şi le arătă că erau bucăți mici de argint de cîte trei sau cinci qtan, pînă la un *liang.*

Chang Zhijie îi primi şi-i băgă in sîn, înclinindu-se în semn de mulțumire.

— Vezi prea bine că nu te-am amînat înadins, spuse Ximen. Caută-ți o casă şi cînd fac rost de bani o luăm.

Chang îi mulțumi încă o dată. Se aşezară iarăşi.

— Se zice că în vechime oamenii ştiau să fie mărinimoşi, grăi Ying Bojue. Ca urmare, fiii şi nepoții lor se bucurau de înaltă cinstire, sporind întruna averea înaintaşilor. Au existat şi dintr-aceia josnici care au îngrămădit comori peste comori, iar apoi fiii şi nepoții lor n-au dus-o bine, pierzînd pînă şi mormintele strămoşeşti. Calea cerurilor este nestrămutată !

— Banii sînt făcuți să umble, încuviință gazda. La ce bun să-i îngropi intr-un loc ? Cerul ni i-a lăsat să ne folosim de ei. Dacă unul strînge averi uriaşe, alții vor fi în mare lipsă. E o nelegiuire să ții ferecate bogății nemăsurate.

Shu Tong aduse mîncare şi după ce ospătară, Chang Zhijie se ridică şi plecă spre casă fericit, cu banii în sîn.

Nevasta îl primi din poartă cu vorbe urî te.

— Mortăciune pe picioare, coate-goale [*], paltin fără frunze ! Iți faci de cap ca o haimana şi mă laşi să crăp de foame între astea patru ziduri ? îmi vii acasă dîndu-ți aere ca un prinț, cînd ar trebui să intri în pămînt de ruşine ! Nici casă n-ai, dar îți face bine că înghiți vorbele de ocară ale proprietăresei. Ce-ti pasă, tu pleci şi eu stau să-mi spargă urechile bălăcăriile ăstora !

Chang Al Doilea nu deschise gura pînă cînd femeia nu-şi descărcă toată obida. Atunci scoase încet la iveală banii şi-i puse pe masă.

— Bani ! Bani ! [†] Ce sclipitori sînt şi ce grozav mai zornăie ! Mă ia cu furnicături pe tot corpul. Ce păcat că n-am pic de scuipat în gură, altfel le-aş da drumul pe gît ! Dacă te-ntor- ceai mai înainte, scăpăm de spurcăciunile tîrfei ăleia !

Cei doisprezece ori treisprezece *liang* de argint îi luară ochii femeii şi ea se năpusti spre masă, să-i înşface.

— Stai ! o opri el. Ți-ai bătut joc de mine, făcîndu-mă în fel şi chip şi cum ai dat cu ochii de bani, te-ai şi îmbunat ! Mîine îmi cumpăr haine noi şi mă mut de unul singur. N-am chef să mă mai încurc cu tine !

— Frate, se lumină la față femeia, de un zîmbet larg, de unde ai banii ? Văzîndu-1 că tace, urmă : Eşti supărat pe mine ?
N-am vrut decît să avem şi noi doi o casă ca lumea. Acum ai bani şi ne putem pune la cale treburile. Ce rău ți-am făptuit de te arăți atît de hain ! Ți-am fost doar nevastă bună şi ştii prea bine că m-ai luat de fată mare. Cu ce ți-am greşit ca să te porți atît de nedrept ?

Chang n-o luă în seamă. Femeia îi dădu cu gura înainte, însă el o lăsă să tot zică, de parcă n-ar fi avut urechi. Pierzîn- du-şi cumpătul, femeia izbucni în lacrimi.

— Te-am ținut tot acasă. N-ai fost la sapă la pămînt, n-ai orbit de țesutul, dar de mine ti-ai bătut joc cum ai vrut, o dojeni **el.**

Nevestei îi şiroiau fără contenire lacrimile pe obraz. Rămaseră adînciți în muțenie, negăsindu-se nimeni care să-i împace. ,.E greu să fii femeie, îşi zise Chang. M-a ocărit ea cam mult, dar poate că nu e bine să mă port urit. Dacă o las. lumea o să mă vorbească de rău, zvonurile or să ajungă la urechile Marelui Mandarin şi mi-o retează". Ducîndu-şi gîndul pînă la capăt, grăi către ea, rîzînd :

— Am glumit, de ce-aş fi supărat ? M-ai luat şi tu, şi nu o dată, prea tare peste picior şi n-aveam altceva de făcut decît să-mi iau cîmpii unde vedeam cu ochii. Cine te putea răbda ? Acum să-ți povestesc cum e cu argintii ! şi-i mărturisi tot.

— Dacă Marele Mandarin ți i-a dăruit, spuse nevasta, nu e bine să-

* In traducere mot-â-mot: Corpul întreg ți-e băț luciu.

† *Kongfangxiong,* bani vechi, cu tăietură pătrată în mijloc.

i aruncăm în vînt ori să-i dăm pe flori. Eu zic să ne luăm veşminte groase, călduroase, să nu tremurăm la iarnă.

— De-aia am venit în grabă, să ne povăţuim. Ne luăm ceva de îmbrăcat, nişte lucruri pentru gospodărie şi cînd om găsi casa, o să fim şi noi în rîndul oamenilor. Numai că nu prea ştiu cum să ne arătăm mulţumirea pentru marea bunătate a Măritului Mandarin. Poate să-l poftim la noi după ce ne mutăm in casa nouă.

— O să mai vedem noi ! zise femeia.

Pentru că :

Bunătate şi ură or să rămînă
Mii şi mii de ani doar nu se fac ţărînă.

Tăifăsuiră o vreme, apoi femeia îl întrebă dacă mîncase.

— Am luat masa la Marele Mandarin, iar tu eşti înfometată, recunoscu el. Mă duc să-ţi cumpăr orez.

— Fii cu grijă la bani ! îl povăţui ea.

Chang Zhijie luă un coş şi ieşi. Cumpără orez, iar de la un măcelar luă o bucată de carne de oaie.

— De ce ai irosit banii pe carne ? îl certă ea din uşă.

— Ai zis că ai dus-o greu la mine şi ai dreptate : cu bunătăţi nu te-am înfruptat şi e mai nimic bucăţica asta de carne de oaie. De fapt, meritai să tai un bou pentru tine ! zise el, zîmbind.

— Ticălosule ! îl arătă ea cu degetul, în glumă. Mă urăşti de-a binelea şi nu pricep cum de mă rabzi.

— Teamă mi-e că n-o să te iert niciodată, chiar de mi-ai zice dragă şi frate de zece mii de ori pe zi. Poţi să şi încerci !

Rîzînd, femeia plecă să scoată apă din fîntînâ. După ce găti. umplu un bol cu carne şi i-1 puse în faţă bărbatului, să se înfrupte.

— Eu am mîncat, zise el, iar tu eşti flămîndă.

Atunci ea mîncă de una singură, strînse resturile şi-l mînă pe bărbat la cumpărături.

Chang Al Doilea băgă arginţii în buzunar şi ieşi în Strada Mare. Se uită prin cîteva prăvălii, pînă cumpără cinci straie din mătase pentru soaţă : o robă din mătase neagră de Hangzhou,
o fustă verde, o bluză d<e culoarea lunii, o rochie roşie şi o altă fustă albă. Pentru el găsi o jachetă de culoarea oului de gîscă şi o robă de culoarea cuişoarelor. Acestea, laolaltă cu alte cîteva mărunţişuri. îl costară şase *liang* şi jumătate. Le făcu sul şi le cără acasă, în spinare. Aflînd cît cheltuise, nevasta oftă.

— Nu-s deloc ieftine, dar fac banii, spuse, le strînse frumos şi le băgă în ladă. Mîine să umbli după mobilă.

In ziua aceea, nevasta lui Chang se simţi nespus de fericită şi toate cuvintele sale grele le înecă în apele Oceanului de Răsărit. Iar noi ne

vom opri, în ce-i priveşte, aici.

După plecarea lui Chang Zhijie, Ying Bojue mai stătu cu Ximen Qing.

— Vezi, vorbi la un moment dat gazda, cu toate că sînt numai un slujbaş militar, mi-am făurit o poziţie de seamă. Sînt în legături apropiate cu o sumedenie de mandarini din capitală şi *de* prin alte părţi şi de curînd am intrat sub oblăduirea Eminenţei Sale, Marele Tutor al împărăţiei. Salutările şi urările de bine curg spre mine rîu, însă n-am vreme să le răspund. Am nevoie de cineva care să se îngrijească de scrisori, cruţîndu-mă de o oboseală mai mult, dar nu cunosc nici un cărturar. Dacă afli pe cineva, să-mi spui.

— Îmi ceri un lucru destul de greu, frate. Ne trebuie un bărbat învăţat şi cinstit; să fie priceput şi descurcăreţ ca s-o
m-oată cu toate la capăt, scurt la vorbă şi drept ; altfel, poate fi i*l şi tobă de carte, dar dacă e cu capul în nori şi trăsnit, ce să facem cu el ? Eu am un prieten ajuns *xiucai* * şi cu toate că a mai încercat de cîteva ori mai departe, a căzut de fiecare dată.
IC foarte învăţat, aş zice că se află deasupra unor Ban Gu ** sau Sima Qian **. Cît priveşte firea lui, este din stirpea lui Confu- i'lus sau a filosofului Mencius. Ne ştim de copii şi ne iubim. Din ci te îmi amintesc, acum vreo zece ani, la un concurs, examinatorii l-au lăudat, dar din nefericire un altul l-a întrecut •*i aşa se face că a căzut. De atunci a concurat de multe ori, pînă i-a albit părul în cap. E el un simplu învăţat, dar e stăpînul ii <> sută de *mu* *** de pămînt şi trei sau patru case.

— Dacă are din ce trăi, ce-i mai trebuie slujbă ?

— S-a ruinat, a vîndut tot şi a rămas să facă faţă cu mîinile K‘>ule.

— Parcă pămîntul odată vîndut mai are vreo însemnătate ! HC miră Ximen.

— Poate că nu mai trebuie pus la socoteală, înclină să-i dea dreptate Ying. Are însă o nevastă, cam de douăzeci de primăveri, frumoasă de pică şi doi copii de trei şi patru ani.

— Dacă are o nevastă atît de frumoasă, îi vine bine s-o lase Vi să plece ?

— Spre norocul lui, acum vreo doi ani, nevastă-sa a fugit «lupă unul, în capitală. Copiii i-au murit de variolă şi el a rămas singur pe lume. Sînt sigur că e oricînd gata să vă servească.

— Vorbeşti în dodii ! îl mustră Ximen. Cum îl cheamă ?

— Shui, Apă. E învăţat ca nimeni altul şi dacă-1 primeşti, scrisorile şi poemele pe care le va compune în numele tău îţi vor aduce faimă.

— Nu cred o iotă din ce spui. Dacă-ţi vine în minte ceva scris <lc el, recită-mi şi de mi-o plăcea, îl iau şi-i dau şi casă. Dacă-i singur, e uşor de făcut treaba.

*** Cărturarii *xiucai,* absolvenţi ai examenelor prefecturale, parti**cipau **apoi la concursurile la nivel de provincie, căpâtînd titlul de *juren.* Airştia, în cazul nereuşitei la ultimele trei trepte, la nivel naţional şi cure se ţineau în capitală, aveau posibilitatea numirii in diferite dre- Uitlorii. Insă licenţiaţii *xiucai* nu primeau posturi oficiale, căutîndu-şi Mnguri un mijloc de subzistenţă, cel mai adesea angajîndu-se preceptori In familiile avute.**

**** Cronicari faimoşi din antichitate. Sima Qian (145 î.e.n.— ?) este autorul „însemnărilor istorice", Shiji, carte care cuprinde primii trei mii «le uni de istorie chineză.**

***** 1 mu este egal cu 1/15 ha.**

s*

— îmi amintesc că mi-a scris odată să-l ajut să-şi caute de lucru. Țin bine minte cîteva stihuri. Ascultă, frate mai mare :

„Grangurul galben
— răvaş adresat fratelui Ying.
Gîndul mi-e la tine,
Vorbe nu găsesc
Binele ce-1 duc, eu ți-1 doresc.
Dacă într-o casă
Un slujbaş ar fi pe lîngă mine
Grabnic aştept ştire de la tine.
Nu-s eu cel ce nu-şi încape-n piele,
Dar adevărată-i spusa mea :
De talent mi-e pana plină, grea.
Rareori eu scriu,
Dar cînd o fac
Cer, de cețuri, nori, tot îl dezbrac."

— Dacă vroia să-i găseşti un stăpîn, de ce nu ți-a scris o carte ca lumea şi a alcătuit acest poemaş bîlbiit ? rîse Ximen Qing. Şi aşa e prost, incît sînt sigur că omul tău e deopotrivă un aiurit şi un ticălos.

— Oh, nu-1 judeca aspru, sări Bojue. Ține seama că, după înaintaşi, sîntem prieteni de trei generații. Cînd eram copii, mergeam mînă în mînă la şcoală. învățătorul obişnuia să spună că elevii Ying şi Shui au mintea ageră ca nimeni alții şi vor ajunge bine în viață. Noi ne făceam temele împreună şi nu ne pizmuiam deloc, ci eram cei mai buni prieteni. Cum nu ținem nici unul la etichetă, mi-a scris poezia in joacă. însă observă că are un farmec al ei.

— Bine. fie, dar ce vrea să zică în stihurile patru şi cinci ?

— Nu-ți dai seama ? E un fel de ghicitoare. Ce cuvînt apare dacă pui alături ideogramele casă şi slujbaş ? Nu e caracterul *guan,* adică o clădire publică, o şcoală ? „Dacă afli un loc de preceptor, vesteşte-mă !“ Există aici vreun cuvînt ce prisoseşte ? Mai mult, în cîteva vorbe îşi varsă tot năduful inimii. Nu e bine ?

Ximen Qing nu mai avu obiecții la text.

— Şi ce fel de om e ? întrebă.

— Caracterul lui este mai presus chiar decît ştiinţa de carte, îl lăudă Ying Bojue. în urmă cu doi ani a fost preceptor în familia mandarinului * Li. Casă mare, cu cîteva zeci de slujnice tinere şi frumoase şi cu mai mulţi copii-slugă fragezi, ochioşi. Cărturarul Shui a trăit acolo patru-cinci ani şi nici măcar un gind râu nu i-a trecut prin minte. Tocmai de aceea, aflîndu-1 pur ca un sfint, slugile au pus la cale să-şi bată joc de el. Acest *xiucai* este întruchiparea bunătăţii şi a căzut în laţ. Mandarinul l-a izgonit şi lumea i-a scornit vorbe că ar avea o purtare nedemnă. Cu toate astea, e omul care ar sta liniştit şi sigur pe el şi cînd o femeie i s-ar agăţa d.e git. Dacă il aduci în casă. vei vedea că nu se pierde cu firea nici în faţa slugilor tale, câ ai o groază !

Ximen Qing rîse.

— Of, cîine, numai la prostii ţi-e gîndul. Om fără de ruşine ! Acum o vreme, Ni Guiyan, învăţător în casa colegului Xia Longxi, mi-a vorbit de un *xiucai,* pe nume Wen. îl aştept să vină şi pe urmă hotărăsc.

Capitolul LVII

In prefectura Dongping din Shandong se află Templul Fericirii Eterne, construit in al doilea an de domnie al împăratului Wu din dinastia Liang. întemeietorul templului a fost venerabilul Wan Hui. † De ce se numea astfel ? Fiindcă atunci cînd venerabilul Wan Hui avea vreo şapte sau opt ani, fratele său a fost trimis^oldat la graniţă. Nici o ştire n-au mai primit de la plecarea aceluia şi nimeni nu ştia dacă mai era în viaţă sau murise. Gîndul la băiatul cel mare o făcea pe mama să izbucnească în lacrimi. într-o bună zi, copilul a grăit mamei :

— Mămico, trăim în pace şi în linişte şi nimic nu ne tulbură lihna casei. De ce plîngi mereu ? Hai, spune-mi mie şi am să-ţi «lung durerea.

— Ce ştii tu, copilul mamei ! Tatăl tău s-a d.us de pe lumea iista, iar fratele tău cel mare a plecat ofiţer la graniţă şi n-avem nici o veste de la el, de patru-cinci ani. Cum să nu pling, dacă nici mâcar nu ştiu de e viu ori s-a prăpădit ? şi femeia şi-a slobozit iarăşi potopul de

* *Shilang,* înalt demnitar, termen desemnînd mai multe înalte funcţii.

† *Wan,* zece mii ; *Hui,* întoarcere.

lacrimi.

— Dacă aş fi ştiut mai dinainte că aceasta-i pricina, pînă acum totul era făcut. Mămico, spune-mi unde a mers. Am să-l caut şi am să mă întorc cu veşti.

— Băiat prostuț, a zis femeia, zîmbind printre lacrimi. De-ar fi la o sută sau două sute de *li* şi tot ti-ar fi foarte greu, dar el se află hăt, spre răsărit, în ținutul Liao şi pînă într-acolo sînt zece mii de Ii şi mai bine. Chiar şi un bărbat în putere face calea asta în patru-cinci luni. Unde să pleci tu, un biet copil ?

— Dacă-i în ținutul Liao, mă duc şi-l caut şi mă întorc. Doar nu-i in ceruri !

Şi-a tras încălțările din paie. s-a îmbrăcat bine, a bătut o închinăciune în fața mamei, asta în chip de rămas bun, şi s-a făcut nevăzut ca un fir de fum.

Femeia a strigat după băiat, dar el nici gînd să răspundă. Ea a alergat afară, dar el deja dispăruse. Tristețea femeii sporise şi mai greu. Femeile din vecini s-au dus s-o liniştească.

— E un copil, n-o să ajungă departe. Se întoarce repede, au mîngîiat-o ele.

Femeia şi-a şters ochii şi a rămas îngîndurată. Soarele cobo- rîse spre apus, cînd femeia a ieşit afară, cu sufletul plin de speranță că o să-l vadă pe băiat întors din drum. Intr-adevăr, în depărtare a zărit umbra întunecată care semăna a copil. „Mulțumesc cerului şi pămîntului, mulțumesc razelor soarelui şi lunii că mi se înapoiază copilaşul", şi-a zis în sinea ei. „Asta e răsplata rugilor mele !“ în clipa următoare, băiatul a îngenuncheat în fața ei :

— încă nu te-ai culcat, mămico ? a întrebat-o. Am fost în ținutul Liao, am dat die fratele meu cel mare şi i-am cerut o carte care să-ți împace sufletul.

— Bine că nu te-ai dus, băiețaşul mamei, a răspuns ea, înveselită. M-ai scăpat de gînduri rele. Dar să nu mă amăgeşti tu pe mine, doar n-oi fi străbătut zece mii de *li,* de dimineață pînă la apus ?

— Nu te încrezi în vorbele mele, mămico ? a zis el şi a scos din buzunar cartea liniştitoare, scrisă chiar de mîna fiului ei cel mare. Apoi a dat la iveală o cămaşă a fratelui, cusută pe vremuri de ea, plină de sudoare şi praf ; copilul o adusese să fie spălată.

Vestea îi uimi pe vecini şi copilului îi ziseră Wan Hui, Cel care se duce şi se întoarce cale de zece mii de Zi. Mai tîrziu, s-a făcut călugăr şi i s-a spus venerabilul Wan Hui. Era un om de o înaltă virtute şi cu o putere magică de a dobîndj ceea ce

dorea. Odată, a înghiţit două ace în faţa împăratului, iar altădată a ridicat deasupra capului trei pagode. Tocmai de aceea a fost construit Templul Fericirii Eterne, ca un altar al lui, chel- tuindu-se o mulţime de bani. Intr-adevăr :

Sfinţii se ivesc pe lume, cu minuni să o uimească,
Prosternarea-n a lor faţă e firească.

Pe negîndite au trecut luni şi ani în şir, tot aşa precum alunecă suveica prin urzeală. Timpul se mişcă, lucrurile se prefac. Venerabilul Wan Hui s-a întors în ceruri şi călugării săi, numai piele şi os, s-au prefăcut şi ei în altceva, dispărînd de pe faţa lumii. în umbra lor au rămas doar cîţiva descreieraţi, care se ţineau de femei, beau şi nu erau în stare de nimic. Ei şi-au amanetat odăjdiile au vîndut clopotele şi pînă la urmă au dat pe băutură şi olanele şi cărămizile< cu care fusese ridicat templul. Ploile şi vîntul au distrus statuile budiste, iar un lăcaş al venerării celor sfinte a ajuns un cîmp părăginit ! Treizeci de ani şi mai bine nu s-a găsit nimeni să-l ridice din nou. însă un venerabil călugăr, de prin ţinuturile de apus ale Indiei, atras de splendoarea Chinei, a Ţării de Mijloc, a trecut Fluviul Nisipurilor Curgătoare şi Marea Constelaţiilor şi în opt-nouă ani a pus piciorul în ţara rîvnită. Tot umblind, a sosit în Shandong, dînd de acest templu dărăpănat. Nouă ani a stat el cu faţa la zid, fără să scoată o vorbă şi cu drept s-a arătat zicerea :

Credinţa-n Buddha-i fără un cuvînt,
Găseşti ce-i bun, tăcînd ca un mormînt.

într-o zi, un gînd îi veni în minte. ,,Var‘, îşi zise, „templul e aproape năruit, iar asinii pleşuvi, călugării aceştia mai haini decit cîinii, nu ştiu decît să sugă la băutură şi să se înfrupte din toate cele lumeşti. Iată cum casa lui Buddha, clădită de înaintaşi vrednici, s-a coborît a fi un maidan al deşertăciunii. Ce păcat ! Cît am meditat pînă acum şi n-am izbutit să iau o hotărîre ! Ce s-ar cădea să fac ? Dacă nu o scot eu la capăt, cine altul e mai nimerit ? în Shandong i s-a dus vestea unuia d<e-i zice Marele Mandarin Ximen, dregător militar şi om putred de bogat, mai bogat chiar decît un duce *. La banchetul dat în templu, cu prilejul plecării cenzorului Cai, văzînd în ce hal e sfîntul lăcaş, a spus cu gura lui că s-ar cădea să fie refăcut. Dacă l-aş convinge să ia în mînă treburile, mai din vreme sau mai tîrziu templul ar străluci ca odinioară. Am să pornesc degrabă la el.“ Bătu gongul şi îi strînse pe toţi călugării în sala centrală a templului. Acolo le împărtăşi ce avea de gînd să facă. Ce temeiuri avea ? Iată :

Pe trup sutana-n roşu de maimuţă,
Cerceii lui de aur din ureche
In mîini toiagul lustruit cum e oglinda
Şi opt sute de perle cu-a zilei lumi pereche ;
El ce deschide tuturora calea cea de aur,

* *Hou,* al doilea rang nobiliar în China feudală.

Şi simplu muritor stă în visare trează.
Stufoasele-i sprîncene, barba lui în roşu,
Iar ochii clopotele tari de bronz Cu-nvăţătura
sfinţilor din cerul de apus Neobositul carele
veghează.

Venerabilul ceru să i se aducă uneltele de scris şi compuse o chemare la subscripţii publice. Această adevărată întruchipare a lui Buddha se despărţi de ai săi, îşi puse încălţările în picioare, îndesă pe cap o pălărie de pai şi o luă la drum spre locuinţa lui Ximen Qing.

După plecarea lui Ying Bojue, Ximen Qing se dusese la Doamna Luna şi îi vorbise de cărturarul Shui şi despre obligaţia sa de a da un banchet de răspuns pentru toţi cei care îl poftiseră la ospeţe, după întoarcerea-i din capitală. Chiar atunci, îi şi porunci lui Dai An să aibă în grijă pregătirile şi trimise copiii- slugă cu invitaţiile scrise. împreună cu Doamna Luna, merse apoi să-l vadă pe Guange. Li Vaza îi întîmpină bucuroasă şi o strigă pe doică să vină cu băiatul. Sprîncenele i se pronunţaseră, arăta frumos împlinit. întinse mîinile şi trecu, rîzînd, din braţele doicii în cele ale Doamnei Luna.

— Copilul meu ! zise soţia principală, luîndu-1 la piept. Arăţi minunat. Cînd te vei face mare, ai să fii băiatul meu deştept şi mîndru tare ! Ce zici ? O să-ţi pese niţel şi de bătrîna ta mamă ?

— Ce vorbă-i asta ? zise Vaza. O să se facă mare şi o să ajungă înalt demnitar. Şi ale cui vor fi veşmintele de ceremonie, dacă nu ale mamelor lui ?

— Fiul meu, eu, unul, vreau să fii demnitar civil ! se amestecă tatăl. Să nu-mi urmezi pilda. Slujbele militare sînt bune, dar nu se bucură de onoarea şi preţuirea celor civile.

Lotus de Aur i-a auzit de afară şi mînia i-a năpădit sufletul.
Otreapă “, o ocări ea. „Crezi că numai tu eşti în stare să aduci pe lume un copil ? Pe urmă, fiu-tău n-a trecut încă trei înflo

riri de prunişor şi patru veri. Mai are destul pînă la vîrsta molimelor ălora mai mari şi, ehei, mult pînă la cincisprezece-şai- sprezece ani ! E un neştiutor şi nu-i decît o băşică de apă la bunul plac al stăpînului iadului. Gata îl şi vede mare dregător, ca ea să se aleagă cu onorurile de prea venerabilă mamă ! Iar tîlharul ăla de bărbat, marfă fără ruşine, ia uite la el că şi-l vrea mandarin civil, de parcă ce, locul lui nu i-ar sta bine ?“ Pe cînd ea îi boscorodea, supărată, Dai An se apropie şi o întrebă dacă stăpînul se afla acolo.

— Tîlhar cu limba ascuţită, de unde să ştiu eu ? îl luă ea în primire. Te aştepţi să fie cumva la mine ? De ce nu-1 cauţi la venerabilele mame ?

Dai An înţelese că o găsise în toane rele şi se îndepărtă. în pragul casei doamnei a şasea, se opri, tuşi şi anunţă vizita lui Ying.

— Ce mai vrea de s-a întors atît de repede ?

— Vă va spune dumneavoastră, stăpîne !

Ximen Qing lăsă femeile şi se duse în faţă. Dar tocmai cînd să-l întrebe pe Ying ce vrea, venerabilul călugăr se înfăţişase la
poartă.

— Amida Buddha ! grăi el cu glas puternic. Aceasta e casa Excelenţei Sale Ximen ? Transmite-i o vorbă, bunule paznic, spune-i că mă aflu aici să-i binecuvintez urmaşii, să-i aduc fericire şi bunăstare şi să-i urez viaţă lungă. Sînt stareţ din capitală şi îi cerşesc să mă primească !

Ximen Qing era un om care nu se prea sinchisea de bani. Iar de cînd îl avea pe Guange făoea cu dragă inimă opere de binefacere, gîndind că ele or să-i ajute copilului. Ştiind acest lucru, slugile îl înştiinţară pe dată.

— Spuneţi-i să intre, încuviinţă el.

Venerabilul călugăr păşi în salon, se înclină cu adînc respect şi spuse cine era * •

— Acest sărman călugăr se trage din Ţara Indiilor, de unde a venit pe picioarele sale pînă în Dongjing, iară nouă ani de zile a tot stat în meditaţie sfîntă la Templul Fericirii Eterne. Dar, vai, templul e atît de părăginit, pereţii i s-au coşcovit şi mi-am zis că sărăcanul de mine, ca discipol al lui Buddha, trebuie să fac ceva care să dea vigoare nouă şi virtute învăţăturii. Nu cu mult în urmă, aici, la acest templu* v-aţi luat rămas bun de la un venerabil nobil. Ţin minte că aţi fost îndurerat de starea templului şi aţi dat glas dorinţei de a face ceva pentru noi.
Buddha ne e martor. Iată ce scrie în cărţile cele sfinte : Dad bărbaţii cu inimă milostivă şi femeile virtuoase din această lume îşi vor împărţi din avuţiile lor pentru strălucirea chipului lc Buddha, binefacerea se va revărsa asupra urmaşilor şi urmaşilcr urmaşilor lor, care se vor ridica zdraveni şi frumoşi, vor trec; toate examenele la care vor lua parte, iar soaţele lor au să trăiască în mare cinstire. Am bătut îndeosebi la înalta voastri poartă, Excelenţă. Vă cerşesc o danie de cinci sute sau o mie d? *liang,* sprijin prin care am să pot duce la capăt această faptă de mare binefacere. încheind, desfăcu o bucată de mătase şi din ei scoase la lumină lista de subscripţii, pe care i-o întinse li Ximen, cu mîinle amîndouă. Spusele călugărului avură darul si înduplece inima gazdei şi aceasta primi bucuros lista. Porunri unui copil-slugă să aducă ceai şi între timp el îşi aruncă ochi peste hîrtie. Iată ce scria :

,,Prea umilă jalbă : După ce calul cel alb a dat naştere sacrei învăţături, religia budistă s-a făcut cunoscută prin mult strălucita

4

doctrină pornită din Indii, care a dus la întemeierea de felurite glorioase şcoli. Călugării s-au împrăştiat în omenirea toată, propăvăduind învăţăturile lui Buddha. Cele trei mii de lumi aflatu-i-au frumuseţea şi înalta ardoare. în faţa acestor ruine cum poate fi proslăvit numele lui fără seamăn ? Dacă nu stăruim pe lîngă bunătatea oamenilor, ne mai putem noi socoti vrednicii discipoli ai lui Buddha ? Templul, din ziua de azi, al Fericirii Eterne este un lăcaş sfînt. ridicat în vechimea înd,e- părtată, un loc pentru alese sacrificii. A fost clădit în zilele împăratului Wu din dinastia Liao, întemietorul său fiind Prea- mâritul învăţător Wan Hui. Templul se înălţa pe atunci în măreţie orbitoare, fiind el făcut după splendoarea grădinii lui Buddha însuşi. Podeaua era din aur, podoabele şi ele de o delicateţe desăvîrşită, pe măsura celor din mănăstirea Chiyuan, iar treptele le avea cioplite în jad alb. Turnuri zvelte împungeau văzduhul, suflul lui de religiozitate urcînd, pînă într-al noulea cer. Fundaţiile îi erau solide, iar în sala cea mare încăpea şi o mie de călugări. Aripile lăturalnice ale clădirii erau magnifice, adevărate castele. Culoarele şi galeriile lucind de curăţenie, dădeau întregului templu aerul unui palat ceresc. Pe atunci, clopote şi tobe vesteau slujbele şi oamenii se credeau cu adevărat în împărăţia lui Buddha .Discipolii erau cu multă învăţătură şi acel loc al bunei credinţe părea paradisul pe pâmînt. Dar vîrsta aceea s-a petrecut de mult şi lucrurile s-au prefăcuţ cum se poate mai rău. Călugări vicleni s-au dedat la băutură, încălcîn- du-şi sacrul jurămînt şi ducînd-o doar în somn şi trîndăvie, că nici de mătură nu s-au mai atins. Cu vremea, templul s-a şubrezit, discipolii au luat-o care încotro, lăcaşul a ajuns deşert şi rece puţini au fost aceia ce au mai venit să se roage aici. Şerpi şi şobolani şi-au găurit ascunzişuri în pereţi, iară vîntul şi ploile uu muşcat din coperişuri şi ziduri adînc. Stîlpii şi pereţii s-au prăbuşit unul după altul. Astfel au mers lucrurile zi după zi şi an după an şi nimeni nu s-a găsit carele să se îngrijească să le dreagă sau să le înalţe din nou. Balustradele lăcuite în roşu şi lumbriurile au fost puse de călugări pe foc, pentru a-şi fierbe ceaiuri şi a-şi încălzi băutura. Pilonii cei solizi şi grinzile au fost date pe sare şi pe orez. Vîntul a spulberat aurul de pe statuile *luohanilpr,* iar ploaia a umflat statuia lui Buddha, pînă ce ea a crăpat, făcîndu-se praf şi pulbere. Vai, cum o minune neasemuită deloc, cu totul şi cu totul de aur, a căzut în paragină ! Viaţa înfloreşte o vreme, după care nimicul se alege de ea, dar de fiece dată după râu nu poate să nu vină binele.

„Din fericire, pe preasupusul călugăr nu-1 mai rabdă sufletul fifi fie martor priveliştii părăginitului castel al regelui sanscrit. ICI s-a legat cu mare jurămînt să îmboldească darea de inimă a oamenilor cu credinţă. Fie că vor dona o coloană, o bîrnă sau un simplu lemn. li se va primi totul cu nespusă bucurie şi numele lor are să fie pomenit în vecii vecilor. Fie că dau arginţi Mftu pînzeturi sau orice altceva, aceia ce o fac au să fie trecuţi în cartea binefăcătorilor.

„Cu credinţa în tăria şi în înţelepciunea lui Buddha, implor Binecuvîntarea împărăţiei Cerurilor să se pogoare asupra oamenilor buni la inimă, urîndu-le, totodată, fericire, prosperitate do-a pururi şi viaţă lungă de o sută şi de o mie de ani ! Cu deplin crezămînt în oglinda

limpede a învățăturii *, fie ca tatăl, fiii şi nepoții să atingă înalte demnități ! Aceştia să aducă pe lume copii plini de înțelepciune, iară ei la rîndu-le să prea- «■instească numele lor ; casele să li se ridice majestuoase şi aurul scinteietor să le sporească stivuit cît munții. Spre bucuria lor, să li se împlinească orişice îşi vor pune în minte şi-n rugăciunea Kurii. în ziua în care această listă are să fie în mîna ta, fie ca strimtoarea inimii tale să fie sfărmată. înaltă cinstire.[11]

Terminînd de citit, Ximen Qing lăsă cu multă grijă hîrtia pe masă.

— Fără nici o îndoială, glăsui el, cu toate că nu mă pot socoti un om bogat, am o oarecare stare. Sînt un dregător militar

* *Qielan,* cuvînt de origine sanscrită, semnificînd grădina supuşilor budişti, apoi templul lui Buddha.

şi iată, cînd îmi pierdusem orice speranţă de a mai avea un copil, la o vîrstă cam înaintată, am avut marea fericire a unui fiu. Anul trecut, cea de a şasea nevastă din această casă umilă mi-a născut un fiu, mulţumirea mea fiind deplină. Din întim- plare, am fost la templul vostru, cond,ucîndu-mi un prieten, şi acolo mi-am zis că s-ar cădea să dau ceva pentru restaurarea lăcaşului. Mă onoraţi, venerabile, cu vizita voastră ! N-am să vă refuz !

Puse mîna pe pensulă şi se gîndea ce cifră să treacă, dar Ying Bojue îl întrerupse :

— Dacă ai inimă bună, de ce nu iei totul asupra ta ? Nu cred să coste prea mult !

— N-am de unde ! Nu sînt atît de avut ! rosti Ximen, zîmbind.

— Oricum, măcar o mie !

— N-am de unde ! repetă.

— Nobile domn, îngăduiţi acestui sărman discipol să vă grăiască, interveni venerabilul călugăr. Noi, care am apucat calea lui Buddha nu dorim decît înţelegere şi nu silim oamenii la grea cheltuială. Daţi după puterile voastre ; apoi, dacă ţineţi să ne faceţi un bine, îndemnaţi rudele şi prietenii să ne sprijine.

— Sînteţi înţelept, venerabile ! îl lăudă Ximen şi trecu nici mai mult, nici mai puţin decît cinci sute de *liang.*

Călugărul ii mulţumi din suflet.

— Toţi eunucii.şi mandarinii de la prefectură şi din judeţ sînt prietenii mei. Mîine mergeţi cu lista pe la ei şi rugaţi-i să se înscrie cu trei sute, două, o sută sau chiar cu cincizeci de *liang.* Sînt încredinţat că veţi izbîndi în ce aţi pus la cale, venerabile !

îi dădu să mănînce bucate de post şi îl conduse pînă la poartă, ştiut fiind că :

Binefacerile treburile casei împlinesc,
Binecuvîntările soţ şi soaţă fericesc.

Cînd, se înapoie în salonul central, Ximen Qing îi ceru lui Ying Bojue să rămînă la banchetul de răspuns, din chiar ziua aceea.

— Un bun călugăr, zise Ying. Mi se pare un om plin de virtute. Cuvintele lui m-au mişcat şi am contribuit şi eu într-un fel, cu toate că destul de neînsemnat.

— Cînd anume ? N-am băgat de seamă să te fi înscris.

— Nu ştii, frate mai mare, că budismul pune pe prim plan bunătatea inimii, pe locul al doilea învăţătura religioasă, iar pe ultimul loc pomenile ? Nu ţi-am dat eu ghes să te treci pe listă ? Iată o faptă de primă mînă !

— Tare mă tem că n-ai decît gură, nu şi inimă, frate al doilea ! răspunse Ximen şi rîseră amîndoi din toată inima.

— Stau pînă vin oaspeţii. Ai treburi, frate, du-te şi discută cu soţiile, îl îndemnă Ying Bojue.

Ximen Qing îl lăsă şi merse în curtea interioară. O întîlni pe Lotus de Aur, bombănind încă de una singură, dar n-o luă în seamă. Plictisită şi cuprinsă de somn, femeia căscă şi se retrase la ea ; se aruncă pe patul de fildeş şi adormi. Li Vaza încerca, împreună cu doica, să domolească băiatul, care plîngea. Doamna Luna şi Lebăda de Nea supravegheau

pregătirile mesei. Ximen Qing o înştiinţă pe soţia principală cu cît participase la repararea templului şi îi spuse gluma lui Ying Bojue. Credincioasă din fire, soţia îi spuse cîteva vorbe de laudă, care îi merseră bărbatului la inimă. într-adevăr :

Soţia virtuoasă-i ca o trîmbiţare de cocoş la vatră,
Adesea dar făcut în bani e leacul bun cuvîntului de piatră.

— Frate, zise ea, Cerul s-a milostivit de tine şi ţi-a dăruit un fiu. Acum ai săvîrşit o faptă bună şi de pe urma ei, întregii case are să-i meargă bine. Cît aş dori ca gîndurile cele bune să-ţi sporească şi toate cele rele să te ocolească ! Frate, mai de mult nu te-ai învrednicit de o purtare bună, ai alergat după femei stricate, ai luat averile altora şi cîte n-ai făptuit. Dar ajunge ! Cu cît ai să fii mai plin de virtuţi, cu atît mai bine are să-i fie copilului !

— Iată-te iar cu vorbele tale acre ! rîse bărbatul. Cerul şi pă- mîntul sînt rodul atracţiei dintre *yin* şi *yang* *, a uniunii naturale dintre bărbat şi femeie. Orice purtare, cît de cît greşită, din viaţa de acum este stabilită aşa şi nu altfel prin viaţa dinainte şi toate ce au să se petreacă sînt de mult înscrise în cartea sacră a căsătoriei. Chiar şi strămoşul Buddha din cerul apusean are nevoie de un jeţ de aur, de zece palate umbroase şi de arginţi. Iar dacă cineva este mărinimos şi seamănă pretutindeni fapte bune, nu i se întîmplă nimic rău, chiar dacă îşi face de cap cu Chang E şi Zhi Nii, îşi bate joc de Xu Jad Rotat şi fură fetele Reginei mame a Cerului Vestic ! †

— Cîine care-ţi înfuleci murdăria şi ai încredinţarea că este dulce şi înmiresmată, îl ocărî ea în glumă. Dacă eşti rău din născare, nu te mai îndrepţi tu niciodată !

* Elementele feminin și masculin.
† Zeițe de o mare frumusețe, din panteonul taoist.

Pe cînd rîdeau amîndoi în hohote, călugăriţele Wang şi Xue sosiră, aducînd un coş. După ce se înclinară pe rînd în faţa stă- pînilor casei, fură poftite să se aşeze. Vă destăinui aici că Nobila Xue nu intrase în mănăstire de copilă. In tinereţe fusese măritată şi bărbatul ei vindea plăcinte în faţa Templului Guangcheng. Cum negustoria nu prea mergea, ea s-a apucat să facă ochi dulci călugărilor de la templu. Azi o vorbă, mîine o ocheadă şi s-a înhăitat cu cinci-şase călugări deodată. Aceştia îi trimiteau alimente de la sacrificii, îi dădeau bani să-şi cumpere podoabe, oferindu-i şi din straiele de pomană ale credincioşilor, iar din acestea din urmă ea îşi croia tălpi la încălţări. Şi toate acestea fără măcar ca bărbatul ei să bănuiască ceva ! La o vreme după aceea, bărbatul s-a prăpădit de boală şi ea. care prinsese mare drag de budism, s-a călugărit. Aducea servicii în casele avute şi ajuta femeile stricate în iubirile lor nelegiuite. Aflînd de bogăţia lui Ximen Qing, venea dies pe la el numai în dorinţa de a pune mîna pe cît mai multe bunuri de preţ.

După ce se lăsă în scaun, deschise coşul şi spuse :

— N-avem nimic mai acătării, dar ca să ne arătăm dragostea ce v-o purtăm, ne-am înfăţişat cu nişte fructe care au fost oferite lui Buddha. Sînt proaspete.

— îmi pare bine că aţi venit. De ce v-aţi făcut însă griji cu aceste daruri ? le dojeni Doamna Luna.

Lotus de Aur, auzind prin somn vorbe, crezu că sînt ale lui Ximen şi ale Vazei, drăgostindu-se şi se sculă, apropiindu-se tiptil şi trăgînd cu urechea la uşa soţiei a şasea. Li Vaza era însă singură. înştiinţată despre vizita călugăriţelor, îşi luă băiatul şi trecu cu el în camerele soţiei principale. Cînd o văzu, Ximen îi spuse şi ei despre vizita venerabilului călugăr. Aceasta o plictisi într-atîta pe Lotus. încît se îndepărtă iarăşi, boscorodind.

Aflînd despre danie, nobila Xue se ridică, bătu o mătanie şi rosti :

— Pentru numele lui Buddha, Excelenţă, în urma acestei dovezi de milostivenie o să aveţi sigur parte de o mie de ani de viaţă, de cinci băieţi şi două fete, care au să vă fie mîngîierea pînă la adînci bătrîneţi ! Eu aş mai ţine să vă dau un sfat, venerabile ! E o nimica toată, n-o să vă coste cine ştie cît, in schimb vă veţi bucura neîndoielnic de prosperitate nemăsurată. Dacă mă ascultaţi, îl veţi întrece în merite pe bătrînul Gantama, care a dus trai de ascet pe Muntele Zăpezilor, şi îi veţi lăsa mai prejos chiar pe venerabilul Kasyapa, a cărui barbă mătura pămîntul, pe chiar Cel de al doilea învăţător, care s-a ciopîrţit el cu mîna
sa in bucăţi ca să hrănească tigrul şi pe venerabilul Jigu care călca pe galbeni.

Ximen Qing rîse.

— Stai jos, măicuţă, o îndemnă, şi grăieşte-mî pe îndelete despre ce e vorba ! Voi face cum îmi spui.

— Venerabilul nostru învăţător ne-a lăsat o Carte sfîntă, zisă Tuoluo, care îi învaţă pe oameni calea spre paradis. Fiindcă cei care văd cu ochii cărnii nu văd cu adevărat şi nu au credinţă, Buddha vorbeşte în Carte cum să atingi paradisul şi să scapi de întoarcerea pe roata sorţii. El zice că cine citeşte şi transmite învăţătura mai departe, cine copiază cartea sau o imprimă are să fie binecuvîntat. Cartea apără mai ales copiii. Ea

există, dar nimeni n-a imprimat-o. Excelenţă, dacă trageţi cîteva mii după ea, le legăm şi le răspîndim, iar meritul vostru este fără margini.

— Nu văd nici o piedică, dar nu ştiu cîtă hîrtie trebuie, cît carton, cît costă imprimatul şi celelalte.

— Ce vă trebuie amănunte ? Daţi mai întîi nouă *liang,* facem cîteva mii, le legăm şi pe urmă socotim munca.

în această vreme, Chen Jingji îl căuta de zor pe Ximen Qing pentru o chestiune care nu suferea amînare. Ajuns în umbrar, dădu peste Lotus de Aur. Ea se arătă ca o pisică în faţa unui peştişor proaspăt, supărarea unei zile întregi dispărîndu-i ca prin farmec, ba simţi şi plăcerea brizei primăvăratice în obrajii îmbujoraţi. Cum erau singuri, îşi cuprinseră mîinile, îşi şoptiră vorbe de dragoste şi se sărutară. Dar de teamă să nu se ivească Ximen pe neaşteptate, nu merseră mai departe. Erau ca o pereche de şoareci, uitîndu-se în stînga şi în dreapta, încolţiţi de o pisică nevăzută. Dîndu-şi seama că nu le erau prielnice locul şi clipa, se despărţiră iute.

Ca un făcut, predica măicuţei îl cuceri pe Ximen. îl strigă pe Dai An şi îi ceru să aducă treizeci de *liang* din cutia de vizite, îi dădu acesteia, cerîndu-i să imprime cinci mii de bucăţi, calculele amănunţite urmînd să le facă la sfîrşit. Chiar atunci apăru Shu Tong, în fugă, vestind sosirea oaspeţilor. Ximen Qing se îmbrăcă în grabă şi ieşi. Porunci să se întindă masa, iar musafirii luară loc în ordine. Peşte, came şi fructe se aduseră din belşug. Musafirii — unchii Wu şi Hua, Xie Xida, Chang Zhijie şi alţii — erau vechi prieteni şi ceremonialul fu lăsat la o parte. Benche- tuiră, jucară tot soiul de jocuri, cintară, bucurîndu-se după placul şi voia inimii.

Capitolul LV III

La banchetul oferit rudelor şi prietenilor, Ximen Qing bău în neştire şi se îmbătă zdravăn. Sculîndu-se de la masă, trecu la Lebăda de Nea. Aceasta era în bucătărie, ocupată cu slugile şi auzind vestea alergase într-un suflet la ea, unde o primise pe domnişoara Yu, care se şi culcase. Cum ajunse, îi ceru acesteia din urmă să meargă să doarmă cu una din slugile Doamnei Luna. Jad Mic sau Fluier de Jad. Casa Lebedei de Nea era alcătuită dintr-o încăpere centrală şi două laterale, una cu pat din lemn şi alta cu un pat-cuptor, pentru vremea de iarnă. Ximen Qing nu mai dăduse pe la Lebăda de Nea de mai bine de un an. Femeia se grăbi să i se înfăţişeze, îl ajută să se schimbe şi ;1 aşeză pe un scaun. Apoi făcu patul, se spălă cu apă înmiresmată şi-i servi bărbatului ceai. Peste puţin se culcară.

A doua zi era în douăzeci şi opt, ziua de naştere a lui Ximen Qing. Chiar în clipa în care ardea bani de hîrtie ca ofrandă, la poartă se opri Hu Xiu, un trimis din partea lui Han Daoguo. Slugile îşi înştiinţară stăpînul, care ordonă ca băiatul să fie condus în salon. De cum intră, Hu se aruncă la pămînt. Stăpînul ÎL întrebă unde era corabia.

— Unchiul Han, zise el, întinzînd un răvaş şi facturile, a cumpărat din Hangzhou mătăsuri de vreo zece mii de liang. Acum e în Linqing şi aşteaptă banii, ca să poată veni cu marfa.

Ximen Qing îşi aruncă ochii peste scrisoare, cercetă facturile şi se bucură. Porunci să i se dea lui Hu Xiu să mănînce şi îl mînă pe Qi Tong la neamul său, bogătaşul Qiao. El se duse şi se sfătui cu prima nevastă.

— Han a ajuns în Linqing, o vesti, mi-a trimis carte. Trebuie să ne apucăm de dereticat în casa de peste drum, ca să putem depozita lucrurile. Apoi ar fi să căutăm un om care să vîndă marfa.

— Iute, nu e vreme de pierdut, îl grăbi femeia.

— O să discut chiar azi cu fratele Ying.

Cînd Ying Bojue sosi, îl conduse în încăperea centrală şi îi spuse că are nevoie de un vînzător.

— Frate mai mare, ţi-am păşit astăzi pragul să te felicit de ziua ta. Dacă îţi vin bunurile, mă bucur de zece ori mai mult. Bucurie în bucurie. Zici că ai nevoie de un vînzător ? Stai liniştit, că am eu pe cineva care e tocmai omul de care duci lipsă. A fost negustor de mătase şi acum e acasă, fără ocupaţie.
A împlinit patruzeci de ani. Are ochi buni şi ştie să preţuiască argintul, să scrie şi să socotească, doar a fost negustor. Il cheamă Gan Run sau Gan Chushen şi are casa sa, în Fundătura PoduL de Piatră.

— Prea bine. Adu-1 mîine să-l văd ! primi Ximen.

Li Ming, Wu Hui şi Zheng Feng intrară şi făcură plecăciuni tldînci. După ei, urmară alţi muzicanţi. Trecură cu toţii într-o cameră laterală, să mănînce. Apoi o slugă anunţă că adusese toate cîntăreţele, în afară de Zheng Iubirea Lunii*. Tocmai se gătise să vină, cînd cineva din familia

* Aiyue.

4
>

domnişorului Wang o luase cu sila. Sosiseră aşadar numai trei — Qi Aroma, Dong Graţioasa şi Hong A Patra.

— Ce tot spui acolo ? se supără stăpînul. Cum să lipsească ? t)e ce nu vine sora ta cînd o chem ? se întoarse el spre Zheng Feng. Chiar să fi fost luată pe sus ?

— Umilul aici de faţă locuieşte în altă parte. Despre aceasta, n-am nici o ştire, mărturisi tînărul, îngenunchind.

— Crede că mă înspăimîntă pe mine cu familia Wang şi că n-am să pun mîna pe ea ? răbufni. îl chemă la el pe Dai An. Iu doi soldaţi, îi porunci, şi o carte de vizită de-a mea şi du-te acasă la Wang. înfăţişează-te Excelenţei Sale şi spune-i că astăzi am oaspeţi, iar curtezana a promis să vină să stea la mine două-
I roi zile. I-aş fi recunoscător dacă îi dă drumul. în caz că se lasă Kreu, mergi acasă la codoaşă, înşfac-o şi arunc-o într-o temniţă la *Yamen.* Să cunoască ce înseamnă sila, dar mai cu seamă răul L Mergi şi tu cu el, Feng ! rosti către tînărul cîntăreţ.

Zheng Feng nu îndrăzni să se împotrivească, însă afară îi vorbi astfel lui Dai An :

— Frate An, eu o să aştept la uşă. Sînt sigur că Excelenţa Sa a trimis după ea, dar poate că n-a plecat încă la el. Dacă e încă acasă, zi-i să se gătească şi să vină.

— Dacă a plecat la Wang, am să mă folosesc de cartea de vizită a stăpînului şi o scoatem de acolo. Dar dacă-i acasă, mai bine intră tu şi povăţuieşte-o de bine. O să văd eu ce-i îndrug stăpînului, ca să domolim lucrurile. Tu nu-i ştii firea ! A vorbit cu ea să vină încă de la Excelenţa Sa Xia şi dacă nu-i dă ascultare, se face foc şi pară.

Zheng Feng încuviinţă şi porni înainte spre casă, Dai An şi soldaţii urmîndu-1.

— E rea ca o drăcoaică târfa asta ! se descărcâ Ximen Qing în faţa lui Ying.

— Ce te aştepţi de la aşa marfă ? îi cîntă acesta în strună. N-are de unde să ştie ce om eşti tu !

— Am întîlnit-o la un banchet şi i-am spus să vină două zile, să-mi cînte de încercare. Şi uite ce-mi face !

— Frate, fetişcanele din ziua de azi sînt fără pereche !

— Stai s-o vezi pe Iubirea Lunii, unchiule ! spuse şi Li Ming.

— Cînd mă duceam cu unchiul tău să chefuim la ea acasă, era încă mică. Pe urmă n-am mai văzut-o cîţiva ani în şir şi nu ştiu ce-a ieşit din ea.

— E bine făcută şi străluceşte de fard şi de podoabe ! Ştie să cînte. dar nu este nici pe jumătatea lui Laur. Şi cum îşi îngăduie să dea norocului cu piciorul ?

In clipa aceea se întoarse Hu Xiu.

— Umilul de mine, am fost la stăpînul Qiao şi acum aştept să-mi porunciţi ce să fac.

Ximen Qing îl chemă pe Chen Jingji să ia cincizeci de *liang* din curtea interioară, iar pe Shu Tong îl puse să scrie cîteva rînduri şi să sigileze plicul. Apoi ordonă unui soldat ca a doua zi, în zori, să meargă cu tînărul

4

>

Hu la vamă şi să-i ceară vameşului Qian să se poarte cu grijă. Cînd Chen aduse banii, îi înmînă lui Hu Xiu. Acesta luă plicul, actele de vamă şi-şi stabili plecarea a doua zi în zori.

Curînd după aceea, se auziră voci cerînd eliberarea drumului. Ping An intră şi-i anunţă pe eunucii Liu şi Xue. Ximen Qing trase zorit roba oficială pe el, îşi prinse cingătoarea şi le ieşi în cale. Ii conduse în salon, se înclinară unul în faţa altuia de mai multe ori, apoi gazda îi invită pe cei doi sub umbrar, unde îşi scoaseră robele de ceremonie şi se aşezară. Cei doi ocupaseră locurile de onoare, lăsîndu-se în două scaune încăpătoare, iar Ying Bojue şezu mai la o parte.

— Cine este acest om ? întrebă Xue.

— L-aţi întîlnit anul trecut, venerabile, răspunse gazda. Un vechi prieten de-al meu, fratele Ying Al Doilea.

— Oh, domnul Ying care vorbeşte în şarade şi parabole ? îşi aminti eunucul.

— Omagiile mele, venerabile. Eu sînt, confirmă Ying.

Se aduse ceaiul. Băură. Ping An intră cu o carte de vizită, vestind că Excelenţa Sa Zhou mai are o invitaţie şi va ajunge ceva mai tîrziu.

— Bine. zise Ximen, privind cartea de vizită.

— Cine e întîrziatul ? vru să afle Xue.

— Zhou Nanxuan.

— Ii păstrăm un loc, hotărî Xue.

Wang Jing intră cu alte două cărţi de vizită, anunţînd sosirea celor doi cărturari. Pe un carton scria Ni Peng, iar pe celălalt Wen Bigu. Ximen îi întîmpină. Cei doi erau îmbrăcaţi în veşminte de cărturari. Wen Bigu era ca la vreo patruzeci de ani, Se purta demn şi poate cu prea multă discreţie. Avea barbă şi blîndeţea firii i se citea pe chip. Iată cîteva versuri ce i se potrivesc de minune :

Deşi e om cum nu se poate ins mai talentat,
Preferă locurile-n care rituri nu se fac ;
Cu nume mic şi fapte oarecare-i împăcat,
Ambiţia părîndu-i lucru searbăd, fără plac.
Lui, starea casei i s-a dus de rîpă cam de mult,
Cu ea şi nasu-i ţanţoş din lungime şi-a pierdut. Filosofii
şi scriituri ce-n cap i s-au bătut
I le-a lăsat lui Kong[*] de-ntreaga lume cunoscut.
El în Oceanul de la Răsărit a aruncat Deşertăciunea de-
a ajunge mare demnitar Şi poleiala unui titlu ce i-ăr fi
stricat, în drojdiile vieţii şi-a-necat haru-n zadar,
Dar năzuieşte vrednic la lumina din argint.
Se ţine-n pasul orişicui în cale i-a ieşit Lăsînd la spate-i
grija şi ruşinea ce nu-1 prind, înalt la trup, cu
cingătoare lată e gătit Şi sub boneta sa de cărturar e-un
chip ales Ce n-are ochi să vadă înainte-i decît gol; înşiră
teorii pe larg ca insul recules Şi-i glasul răspicat, ca
tunetul în rostogol,
Dar e cap sec ca fără de sămînţă un dovleac.
La fiece trei ani examenele şi le dă,
Dar nu le ia că nu i-ar fi nici ultimul, de leac.
La ce ar şti cu laurii pe frunte cum îi stă.
Cînd bînd pahar după pahar cu alţii la un loc, Năduhul
tot şi-l varsă de plinul care-i merge Cum unui pustnic
mandarin sub steaua lui de foc !

Ximen Qing îi introduse în salon şi fiecare din noii veniţi îi oferiră, de ziua lui, cîte o carte şi o batistă. Se aşezară pe locurile cuvenite oaspeţilor şi gazdei.

— îmi sînt de multă vreme cunoscute talentul şi marea ştiinţă de carte ale bunului domn Wen. Care vă este numele poetic ? întrebă Ximen.

— Numele de umil cărturar îmi este Rixin, Zi Nouă, iar | numele poetic Kuixuan, Căruţă cu Nalbă.

— **In** care domeniu excelaţi, domnule Kuixuan ?

— Lipsit de talent cum sînt, am studiat multe, începînd cu *Yijing*[†].

* Confucius.

† *Yijing,* Cartea Schimbărilor, împreună cu *Shijing,* Cartea Poemelor, *ShujinQ,* Cartea Cronicilor, Li} i. Cartea Riturilor, ţi *Chunqiv,* Analele Primăvarâ-Toamnă, formează cele cinci

Numele vostru strălucit îmi este de multă vreme ştiut, Excelenţă, însă n-am îndrăznit să vă calc pragul, pentru a vâ prezenta respectele mele. Ieri, prietenul meu vechi Ni Guiyan mi-a vorbit despre virtuţile voastre alese şi am hotărît să vă facem această vizită.

— Mă onoraţi vizitîndu-mă dumneavoastră mai întîi, prea buni domni. învăţăcelul vostru este un oarecare slujbaş militar. ' Şi cum nu mă pricep la literatură, nu sînt in stare să-mi ţin în bună rînduială scrisorile. Acasă la un coleg l-am întîlnit pe venerabilul Guiyan, care n-a avut decît cuvinte de laudă despre dumneavoastră. Aveam de gînd să vă fac o vizită şi iată că eu sînt cel care am bucuria să vă primesc, ba şi cu aceste daruri minunate. Sînt de-a dreptul mişcat.

— Mă măguliţi, Excelenţă.

După ce băură ceaiul, gazda îi conduse în umbrar. Eunucul Xue îi rugă să-şi scoată robele de cărturari. Făcură întocmai şi luară loc, după ce fură poftiţi în mai multe rînduri. Sosiră unchiul Wu şi căpitanul Fan, iar mai tîrziu Dai An şi Zheng Feng reveniră, vestind că toate cele patru cîntăreţe aşteptau afară.

— Aţi găsit-o la familia Wang ?

— Nu, stăpîne. Trimisese după ea, dar n-apucase să plece. Eram gata s-o ridic pe patroană. Lucrul acesta le-a băgat în sperieţi şi cîntăreaţa a urcat repede în lectică, luînd-o încoace.

Ximen Qing ieşi pînă pe treptele de la intrare şi se uită la tinere. Acestea se apropiară şi îngenunchează. Iubirea Lunii era îmbrăcată într-o rochie lungă, violetă, cu o fustă cu panglici albe dedesubt. Mijlocul subţire îi era plăpînd ca o salcie mlădie, iar faţa împurpurată ca o floare de lotus. Iată :

întrе zece mii frumoase, singura fără pereche.
Mia de arginţi pe-o noapte e nimic pe lîng-o veghe.

— De ce n-ai vrut să-mi vii ? îi grăi stăpînul Iubirii Lunii. Credeai că-mi scapi ?

Iubirea Lunii îngenunche iar, apoi se ridică în picioare, şi, fără o vorbă, plecă zîmbind după celelalte, spre curtea interioară. Acolo îngenunchează cu toatele în faţa Doamnei Luna şi a celorlalte doamne şi, văzîndu-le acolo şi pe Laur şi pe Wu Argint, merseră la ele şi-şi făcură unele altora reverenţe.

— Aţi sosit mai înainte, constatară.

— Oh, sîntem aici de două zile ! se lăudă Laur. Cum de aţi întîrziat atît ?

— Iubirea Lunii e de vină, zise Graţioasa. Noi eram gata de mult.

Curtezana îşi acoperi faţa cu evantaiul. Surise ca mai înainte, fără să scoată un cuvint.

— A cui e domnişoara ? dori stăpîna casei să ştie.

— N-o cunoaşteţi, doamnă ? E sora mai mică a lui Zheng Aroma, o cheamă Iubirea Lunii, o prezentă Graţioasa. Nu sînt nici şase luni de cînd nu mai e fată mare.

cărţi fundamentale ale culturii chineze antice.

4
*

— Pică de frumoasă ! constată Doamna Luna.

Ceaiul fu adus şi pus pe masă. Pan Lotus de Aur ridică fusta Iubirii Lunii, dîndu-i la iveală picioarele mici.

— Labele picioarelor îi sînt drepte şi prea ascuţite, zise ea, pe cînd ale noastre sînt întoarse în afară şi de asta ne sînt şi cu mult mai mici !

— Ce te-a apucat să te ţii de astfel de lucruri deloc delicate ? o certă stăpîna.

Insă Lotus nu se opri aici. Ii smulse fetei un ac de păr, de forma unui peşte şi o întrebă de unde-1 are.

— Mi l-a făcut argintarul, răspunse fata.

Ceaiul fu adus în ceşti. Doamna Luna le ceru cîntăreţelor să poftească la masă, să bea şi să guste din prăjituri. Apoi Laur le îndemnă în grădină la o plimbare, însă Graţioasa zise că se vor duce mai întîi în spate. Laur şi Argint le urmară pe Lotus şi Pavilion de J ad şi ieşiră cîteşipatru prin portiţa laterală. Ocoliră umbrarul, admirînd florile şi iarba din partea cealaltă a grădinii şi o luară spre Li Vaza, să-l vadă pe Guange. Copilul iarăşi nu se simţea bine. Se trezise ţipînd, nu vrusese sîn şi Vaza fusese nevoită să stea nedezliptă de lîngă el. Cînd femeile ii intrară în casă, ea le pofti pe scaune.

— Doarme ? întrebă Laur.

— Pînă acum a plîns. Abia a aţipit.

— Sora cea mare a zis s-o chemi pe doftoroaia Liu. Ai minat o slugă-copil după ea ?

— Azi e ziua stăpînului. Las pe mîine !

Apărură cele patru cîntăreţe, însoţite de Orhideea şi de Jad Mic.

V-am căutat prin grădină şi cînd colo, iată unde-mi eraţi ! le dojeni Orhideea.

— De uitat ne-am uitat puţin, dar ne-am îndreptat încoace, de vreme ce în grădină sînt bărbaţii, o lămuri Pavilion de Jad.

Laur vru să ştie de la Hong A Patra ce făcuseră în spate.

— Am băut ceai la doamna a patra.

La aceste vorbe, Lotus de Aur se uită la celelalte surate. Rîseră.

— Cine ţi-a spus că ea e doamna a patra ?

— Ne-a invitat să bem un ceai. Şi cum nu-i fuseserăm prezentate, am întrebat de ce loc se bucură în această casă. Şi ea ne-a spus că e a patra stăpînă.

— Putoare fără ruşine ! izbucni Lotus. Dacă altcineva ar fi rostit una ca asta, mai treacă-meargă ! Ea „a patra" ? Credeţi că o ia cineva în seamă ? Ori o socoteşte careva a cîta este ? Petrece şi stăpînul o noapte cu ea şi, uite-o, cum i-a picat în mînă un strop de culoare, strigă cît o ţine gura că şi-a şi vopsit toată casa ! Dacă în camerele principale n-ar sta mătuşa cea mare, Laur la sora a doua, tuşa Yang la sora a treia, Argint la Orhideea şi mama la mine, nici în vis nu s-ar fi bucurat dumneaei de vizita lui !

— N-ai văzut-o azi dimineaţă, cînd a plecat stăpînul, cît se foia pe lîngă el ! turnă gaz peste foc Pavilion de Jad.

— Păi nu degeaba-i proverbul „Fereşte-te să te arăţi cu bunăvoinţă faţă de slugi ori să le cauţi în coarne copiilor* ! nu se lăsă Lotus de Aur. Iar către Jad Mic : Am auzit că stăpînu-tău i-a zis soţiei principale să-i

cumpere şi o slujnică. Ieri, cînd s-a dus la ea, a găsit totul cu josul în sus. Putoarea s-a plîns că n-are răgaz cît e ziua de mare şi că se întoarce la ea abia seara şi atunci cade frîntă de oboseală. „Fii liniştită", i-ar fi făgăduit stăpînul, „mîine o să-i cer soției principale să-ți caute o slujnică" Aşa să fie ?

— Nu ştiu. Poate Fluier de Jad să fi auzit.

— Crezi că dacă noi, celelalte, n-aveam oaspeți, ar fi mers el tocmai în spate, la una ca ea ? se întoarse Lotus spre Laur. N-o vorbesc acum fiindcă nu e de față, dar e în totul fără cap şi fără coadă şi-i place să-i împroaşte pe alții cu noroi. Eu fug cit pot din calea ei şi nu vreau să am de-a face cu ea.

Broderia Primăverii le servi ceaiul. Băură şi pe dată răzbătu pînă la ele muzica. Oaspeții sosiseră cu toții şi banchetul îe pornise. Dai An le chemă pe cele patru cîntărețe. Dintre invitați, lipsea numai bogătaşul Qiao.

La început se jucă un act din Cele o sută de piese de teatru. Muzică, dans, ca în „Cartea surîsului". La masă, fu adusă mai intîi supa. Chiar atunci se ivi şi doctorul Ren, îmbrăcat în veşminte de ceremonie. Ximen Qing îl conduse in încăperea centrală. Noul venit îi dărui sărbătoritului o batistă pătrată, brodată cu semnul *shou*[*] şi doi *xing* de aur alb.

— Am aflat ieri de la Han Mingchuan că este ziua voastră, îmi pare rău dacă învățăcelul vostru a întîrziat, îşi ceru el iertare.

— Vai de mine ! Sînt onorat de prezența voastră şi vă mulțumesc pentru darurile minunate. Mulțumesc pentru doctoriile miraculoase pe care ați avut bunătatea să ni le trimiteți.

Tot schimbînd între ei cuvinte frumoase şi făcîndu-şi plecăciuni. la un timp doctorul Ren dori să-i ofere gazdei, în semn de profundă considerație, o cupă cu băutură, dar gazda nu vru să primească. Doctorul îşi dezbrăcă roba de ceremonie şi, înso- țindu-1 pe Ximen în umbrar, luă loc la măsuța a patra, lingă unchiul Wu. Oaspeții erau tocmai la supă şi orez. Gazda puse să i se dea slugii doctorului o cutie cu bucate. Ren mulțumi şi porunci slugii să plece cu ea. Aşezate mai lăturalnic, actrițele îngînau cîntece aniversare. Ximen Qing ceru mîncare. Se turnă în pahare. Actorii înfățişară lista cu piesele pe care le puteau juca şi eunucii aleseră : „Han Xiangzi o ajută pe Chen Banjie să urce la întîlnirea nemuritorilor". La încheierea actului întîi, se auziră voci care strigau să se elibereze strada.

— Excelența Sa Zhou, comandantul garnizoanei ! anunță Ping An.

Ximen Qing alergă în întîmpinarea lui şi-l rugă să-şi scoată roba de ceremonie.

— Siquan, îngăduie-mi, mai întîi, să-ți ofer o cupă de băutură.

— Nu e cazul să-i oferi o cupă, Mărite Zhou, spuse eunucul Xue. O simplă reverență e destul !

Cei doi îşi făcură cîte o plecăciune. Apoi proaspătul sosit se înclină în fața celorlalți şi se aşeză la măsuța a treia, in partea stîngă. I se aduse şi lui supa, apoi mîncarea. Numaidecît, slugile se înfățişară cu două platouri cu plăcinte, două cu carne şi cu două vase de vin pentru slujitorii lui Zhou. Acesta mulțumi şi porunci să fie luate. Îşi turnară băutură unul

*La mulți ani !

4
*

altuia,

5
4 8
*

ascultară muzică, admirară dansurile, veselindu-se pe placul inimii. Cu adevărat :

La pavilionul lunii sălcii mlădios dansează,
Cînd prin florile de piersic şi răcori blînde veghează.

Au chefuit pînă la asfinţitul soarelui. Primul s-â retras doctorul. Gazda l-a însoţit pînă în poartă.

— Cum se simte doamna ? Mai bine ?

— S-a simţit mai bine îndată ce a luat poţiunea, dar de cîteva zile încoace din nou nu e în apele sale. Sper să mai treceai mîine să o vedeţi.

Doctorul făcu o plecăciune şi ieşi. După el se ridicară cărturarii Ni şi Wen. Ximen Qing îi rugă de cîteva ori să mai stea, dar neizbutind să-i convingă, îi conduse şi pe ei pînă la ieşire.

— Am să vă fac o vizită. Vă voi pregăti camera de lucru lîngă poartă. Puteţi aduce şi familia să locuiţi la mine. învăţăcelul are să vă ofere în fiece lună banii necesari pentru zarzavat şi apă.

— Sînteţi foarte generos ! spuse Wen.

— Venerabilul mandarin acordă literaturii adevărata preţuire !

întors în umbrar, Ximen Qing îi invită pe ceilalţi să bea şi banchetul nu se încheie inainte de a\ cincilea *geng.* Cele patru cîntăreţe merseră în camerele Doamnei Luna şi îi cîntara acesteia şi mătuşilor Wu şi Yang. In curtea din faţă, Ximen Qing îi reţinu pe unchiul Wu şi pe Ying Bojue. Porunci să li să dea actorilor să mănînce şi îi lăsă să plece. Slugile curăţiră masa şi stăpînul le spuse să vină cu dulciurile. Li Ming, Wu Hui şi Zheng Feng cîntară şi fură îndemnaţi să bea din pahare mari.

— Frate mai mare. banchetul a fost splendid şi toţi oaspeţii aU petrecut de minune.

Li Ming aminti de dărnicia eunucilor, care oferiseră cîte o mică legătură cu argint cîntăreţelor Laur şi Argint. Mai tînăr decît Liu, eunucul Xue se dovedise chiar mai larg la mînă. Hua Tong aduse dulciurile. Bojue zări printre prăjituri unele în formă de melc, prăjite în ulei. Luă una, o băgă în gură şi pe dată simţi cum se topeşte, umplîndu-i cerul gurii cu un fel de rouă dulce.

— Excelente ! exclamă.

— Fiul meu, ştiu că te pricepi la bucate alese. Acestea sînt făcute de doamna a şasea, cu mîna ei.

— Pentru mine; fireşte ! Inimă loială de fiică, ce mai încolo şi-ncoace, rîse Bojue. Unchiule, gustă, te rog, stărui el şi cu- legînd una, i-o vîrî acestuia în gură. Ii chemă lîngă sine pe cin- tăreţi, dîndu-le şi lor cîte una. Apoi glăsui către Dai An : Tu du-te şi scoate-le pe otrepele alea patru. Nu-mi e de mine, dar măcar să-i facă o cîntare unchiului Wu. El nu poate rămîne prea mult şi de fapt noi am băut niţeluş, iară ele abia dacă au zis două cîntece. Nu le las eu cu una cu două !

Dai An nu se urni din loc şi spuse :

— Am şi vorbit cu ele. Acum cîntă pentru slăpîna şi pe urmă se înfăţişează aici.

— Cînd le-ai vorbit, tîlharule ! Vrei să mă tragi pe sfoară. Mergi tu, îi ceru lui Wang Jing.

Dar nici Wang nu-i dădu ascultare.

— Bine, uite, o să le chem chiar eu, zise, însă tocmai atunci o adiere de parfum le mîngîie nările şi pe urma ei clopoţiră rîsete subţiri.

Cele patru cîntărețe își făcură apariția, dar capetele le aveau acoperite cu baticuri.

— Cui ne lăsați, copilele mele, orfani, precum vedeți, de cîntări ? se jelui el. Numai lecticile voastre ne costă cîte patru q*ian,* îndeajuns ca să vă înfruptați voi şi păcătoasele voastre de mame o lună încheiată.

— Frățioare, grăi Grațioasa, dacă ți se pare că ne e aşa uşor, de ce nu intri în branşa noastră ?

— E tîrziu şi trebuie să plecăm, zise A Patra.

— Mîine ne sculăm de cu zori să fim la o înmormîntare, lămuri Qi Aroma.

— La cine ?

— La cineva a cărui uşă de la casă se deschide sub streşini.

— Mă jur că e la tînărul Wang ! se repezi Bojue. Ați avut de furcă mai deunăzi cu el şi dacă marele stăpîn aici de față nu i-ar fi sărit în ajutor lui Laur, v-ați fi fript ! Şi nici n-ați mai arăta ca nişte vrăbiuțe scăpate din colivie.

— Prostii, mincinos bătrîn ! îi aruncă Aroma.

— îți rîzi de mine, ai, că am îmbătrînit ? Dar să ştii că vă vin de hac la cîteşipatru, toate, deodată ! Tu, tîlhăriță puturoasă de-a lui Zheng, se vede că ai lipăit prea multe dulciuri şi de-aia îți umblă gura aşa iute.

— După cîte le torni, nici nu mai are cum deschide gura ! zise Grațioasa.

— O deschide sau nu, ia luați voi frumuşel instrumentele .şi faceți cîte-un cîntec de fiecare, înainte de plecare !

— Două cîntați şi două serviți la masă ! porunci Ximen.

— Cînt eu şi Iubirea Lunii, hotărî Aroma.

Curtezana puse mina pe pipa, iar Aroma pe un *zheng,* se aşezară şi cîntară „Noaptea se trece, iată zorile“.

Grațioasa îi umplu paharul unchiului Wu, iar Hong A Patra îi turnă lui Bojue. Bărbații sorbiră cu încîntare, plutind parcă pe verde de jad şi roşu aprins. Iată :

Se învîrteşte-n dans în turnul Qiu luna cea plină, Cîntarea
mea pe norii rătăciți se-ntoarnă lină.

După mai multe pahare şi două cintece, tinerele plecară. Ximen Qing il mai reținu pe unchiul Wu şi porunci să vină Gîsca Sălbatică să cînte ceva de la miază-zi, iar lui Qi Tong îi spuse să pregătească un cal şi să aprindă un lampion, pentru a-1 însoți acasă pe bătrîn.

— N-am trebuință de cal. o să merg pe jos, împreună cu Ying Al. Doilea, se împotrivi unchiul.

— Atunci vă conduce Qi Tong cu un lampion în mînă ! hotărî gazda.

Cei doi se ridicară şi se înclinară în fața gazdei. Ximen Qing îi urmă pînă la poartă.

— Nu uita, ii atrase luarea aminte lui Ying Bojue, să mi-1 aduci pe acel Gan. Vreau să-i fac contract şi după aceea am săj pregătesc cu neamul meu Qiao casa de peste drum.

— N-am să uit. frate. Se înclină şi se îndepărtă alături de Wu şi cu sluga ce le lumina amîndurora calea.

Pe drum, Wu întrebă despre ce casă era vorba. Bojue îi dădu lămuriri şi Wu se arătă bucuros, zicînd că se cade să-l felicite cu prilejul pornirii negoțului. Ieşiră în Strada Mare şi ajunseră în colțul străduței pe care stătea Ying Bojue. Wu îi spuse slugii să meargă după Ying pînă acasă, dar

Ying nu primi. Se înclină şi se îndepărtă, iar Qi Tong îl însoţi mai departe pe unchiul Wu. Ximen Qing îi plăti pe Li Ming şi pe ceilalţi şi se retrase să doarmă la Doamna Luna.

A doua zi, Ying veni cu Gan Chushen. Omul purta haine negre şi, după ce se ploconi, trecură să pună la cale înțe egerea Ximen îl mînă pe Cui la bogătanul Qiao, să-l întrebe ce părere avea in privinţa noii prăvălii. Acesta trimise răspuns că Ximen să facă tot ce credea de cuviinţă. Astfel încheiară contractul, luîndu-1 pe Ying de martor. Din cîştig, trei părţi erau ale lui Ximen Qing, trei ale lui Qiao, restul făcîndu-se în părţi egale între Han Daoguo, Cui Ban şi Gan Chushen. Dreseră depozitul, vopsiră proaspăt firma şi apoi nu le rămase decît să aştepie marfa, pentru a putea să-i dea drumul negoţului.

Pe de altă parte, Ximen Qing a poruncit să se cureţe una dintre curţile locuinţei sale, rinduindu-se acolo camera de lucru a xiucai-ului Wen. A hotărit să-i plătească trei *liang* pe lună ţi să i se ofere daruri în fiecare din cele patru anotimpuri. Hua Tbng a fost numit să-l slujească pe cărturar. După ce acestea toate au fost rostuite, a mai dat cîteva petreceri, dar nu vom vorbi cu de-amănuntul despre ele.

Chiar a doua zi după ziua sa de naştere, Ximen Qing l-a chemat pe doctorul Ren s-o vadă pe Vaza, iar el s-a dus peste drum să vegheze cum îşi fac oamenii treaba. Tuşa Yang plecase, dar Laur şi Argint au mai stat. Doamna Luna a cumpărat de trei qian nişte crabi, i-a fiert şi la prînz a ospătat toate femeile. Bătrîna Liu a venit pentru Guange. După ce şi-a băut ceaşca de ceai, Vaza a luat-o cu ea în camerele sale.

— Nu mănîncă de sperietură ! a stabilit doftoroaia şi a lăsat nişte leacuri.

Doamna Luna a răsplătit-o cu trei *qian* de argint şi bătrîna a plecat. Femeile s-au dus apoi în grădină, intr-unui din umbrare şi s-au aşternut la joc de domino la o măsuţă. Miza era o cupă de băutură. Sun Lebădă de Nea pierdu de mai multe ori şi fu pedepsită să dea peste cap şapte-opt cupe. Nemaiputînd să facă faţă. nu mai jucă şi Li Vaza îi luă locul. Lotus de Aur le rugă pe cele două cîntăreţe să cînte ceva.

In ziua aceea, petrecură astfel pînă tîrziu. Doamna Luna umplu cu bunătăţi coşurile fetelor şi le învoi să se înapoieze acasă. Lotus se ameţise bine. Ştia că bărbatul dormise peste noapte la Vaza, iar că a doua zi, grijuliu, trimisese după doctor, fapte pentru care inima i se aprinsese de **o** gelozie cruntă. Aflase că băiatul nu se simte bine şi in drum **spre** camerele sale, fiind întuneric, călcă într-o murdărie de cîine. Ajunsă acasă, o puse pe Prunişor de Primăvară să aprindă lampa. încălţările ei de mătase stacojie erau într-un hal făr' de hal. Sprîncenele i se ridicaseră caraghios şi ochii i se bulbucaseră în orbite, de .furie. Ii porunci lui Prunişor să ia lampa şi să meargă să încuie poarta, Iar apoi cu un ciomag să snopească in bătaie cîinele puturos. Lovit, animalul se porni pe urlete cumplite. Li Vaza **o** mînă pe întîmpinarea Primăverii să le spună că băiatul abia înghiţise leacurile doftoroaiei, că aţipise şi că avea rugăciunea ca doamna a cincea să-i dea pace cîinelui. Lotus tăcu vreme îndelungată, ca şi cum n-ar fi primit nici o vorbă. Ciomăgeala cîinelui nici KÎnd să contenească. într-un sfîrşit. Lotus deschise poarta şi slobozi cîinele şi se duse s-o bodogănească pe Crizantema. Cu cît ţ$i privea mai mult încălţările, cu atît îi sporea furia.

— Era doar grija ta să treci dulăul dincolo. De ce mi l-ai l&sat aici ? o

tocă la cap. O fi cumva drăguţul tău ? L-ai ţinut nedezlipit de lingă tine, ca să facă pleaşca asta în potecă. Vezi în ce stare jalnică îmi sînt încălţările noi ? Nu le-am purtat decît trei-patru zile. Nici ţinere de minte nu ai, că doar ştiai că trebuie să-mi luminezi la întoarcere drumul ? La ce nu mi-ai ieşit în cale ?

— Eu i-am zis că o să veniţi şi să lase-ncolo ciinele, întări Prunişor. Făcea pe surda şi numai se chiora ca proasta la mine.

— Ia fă-te la mine, sclavă nenorocită ! Te crezi aia mai mare aici, ai ?

O sili să se uite la încălţările pline de spurcăciune. Iar cînd slujnica se plecă să le vadă, o izbi in faţă cu piciorul murdar, zdrobindu-i buza. Simţind că sîngele îi şiroieşte pe bărbie, fata o rupse la fugă în camera cealaltă.

— Te ascunzi, slugă afurisită ! strigă Lotus după ea. Ia, adu-mi-o aici, pune-mi-o în genunchi şi las' c-o ard eu bine cu biciuşca. Scoate-i straiele şi am să-i trag treizeci de lovituri, nici cu una mai puţin. Dacă încearcă să ne scape, am să-i mai dau cîteva.

Prunişor îi smulse Crizantemei veşmintele de pe ea şi, la porunca stăpînei, îi ţinu strîns mîinile intr-ale ei. Biciul cu două şfichiuri abătu asupra slujnicei o ploaie de lovituri, fâcînd-o să ţipe ca un porc înjunghiat. Dincolo Guange, care abia închisese ochii, se trezi, speriat. Broderia Primăverii fu trimisă să ceară iertarea Crizantemei, pentru a nu li se îmbolnăvi de spaimă copilul. Mama Pan şezuse pînă atunci trintită pe pat în camera din spate. Plesniturile de bici şi ţipetele o ridicaseră şi pe ea în picioare ; venise lingă fiică-sa, povăţuind-o să se potolească. Dar Lotus de Aur n-o luă în seamă. Cînd se ivise sluga Vazei, bătrîna îi smulsese lui Lotus biciul din mînă.

— Fato, las-o în plata cerului ! Surioarei tale îi e frică să nu-i bagi copilul în sperieţi şi să bolească iarăşi. Nu mi-e mie de iapa asta pe care-o ciomăgeşti, ci de comoara noastră de boboc *.

La furia de mai înainte, aceste cuvinte fură pentru Lotus mai rău decît gazul turnat peste foc. Se învineţi la chip şi o îmbrinci pe mamâ-sa mai-mai s-o dea de-a berbeleacul.

— Stai de-o parte şi nu-ţi vîrî nasul unde nu-ţi fierbe oala, hîrcă ! Ce tot bălmăjeşti de boboc şi de iapă ? Sau te-ai luat cu alţii ?

— Nu m-am luat cu nimeni, crăpar-ai de tînără ! Am venit numai să mă aleg cu otrava din tine. că uite cum mă batjocoreşti !

— Mîine s-o întinzi de aici, că nu-i nimeni pe lume care să-mi vrea binele !

Auzind-o. bătrîna amuţi, merse înapoi în dormitor şi se puse pe plîns. Rămasă stăpînă pe lucruri, femeia îi cără slujnicei toate cele treizeci de lovituri de bici, apoi îi mai trase vreo zece piomege, zdrelindu-i pielea şi zdrobindu-i carnea de pe ea. Pe deasupra, îi însîngeră şi întreaga faţă, împungînd cu vîrful picioarelor. Li Vaza nu avu altceva de făcut decît să-i astupe copilului urechile cu palmele şi să plîngă de ciudă.

în această vreme, Ximen Qing a băut în casa de peste drum, împreună cu Ying, Cui Ben şi vînzătorul Gan. Cînd a sfîrşit, a mers să se culce la

* *Zijingshu,* Cercis chinensis.

Pavilion de Jad, iar a doua zi a plecat la comandantul Zhou, la o aniversare.

De una singură cu băiatul bolnav, Li Vaza nu mai ştia ce să facă. Leacurile doftoroaiei Li nu aveau nici o putere. Copilul era speriat rău, se perpelise cît fusese noaptea de mare şi doar albul ochilor i se vedea în cap. Peste zi, aflînd de vizita călugăriţelor, luă doi leişori din argint, din patul copilului, şi-i oferi Nobilei Xue ca să grăbească imprimarea cărţii aceleia sfinte şi astfel ea să fie împărţită în templu pe cincisprezece ale lunii a opta. Călugărita puse mîna pe obiectele de argint şi dădu să plece, cînd Pavilion de Jad o opri.

— Stai pe loc, măicuţă. Soră mai mare, mînă un copil-slugă după Ben Al Patrulea. Să cîntărească cele două figurine şi să o urmeze pe măicuţă la prăvălia cu cărţi sfinte. Acolo or să vadă cît preţuieşte una, cîte bucăţi or să scoată după carte şi toate celelalte.

— Bine ai grăit, încuviinţă soţia principală şi îl trimise pe Lai An să-l cheme pe Ben.

Acesta sosi curînd şi după ce se înclină cu adînc respect, se puse să cîntărească leişorii. Ieşiră patruzeci şi unu de *liang* şi cinci qian. Abia atunci o porni de acolo cu Nobila Xue şi cu cealaltă călugăriţă.

Lotus de Aur îi suflase lui Pavilion de Jad ca, după ce le vor conduce pe călugăriţe pînă la ieşire, să treacă amîndouă pe la Orhideea, care cosea nişte încălţări. Se luară de mînă şi cînd Ben Al Patrulea. Wang şi Xue se îndepărtară, ele se îndreptară, prin salonul central, spre aripa răsăriteană a casei. Orhideea lucra la umbra streşinii. Lotus de Aur ridică una din încălţări. Era din mătase verde de Nanjing.

— Broderia nu trebuia făcută in roşu, zise Pavilion de Jad. Eu alegeam albastrul, doar tălpile sînt roşii !

— Am unele cu tălpile roşii. Acum i-am cusut dinadins cu roşu, fiindcă vreau la ei tălpi albastre.

Se aşezară. Pavilion de Jad întrebă unde e Chen Jingji.

— A băut pe nu ştiu unde şi acum doarme.

— Dacă nu ceream să-l cheme pe Ben, călugăriţele alea afurisite ar fi fugit cu argintul Vazei şi nu le-am mai fi văzut niciodată la faţă, aminti Pavilion.

— De unde să facă şi ele rost de bani, dacă nu de la doamnele bogate ? se porni Lotus de Aur. De n-o avea băiatul viaţă, degeaba se zbate cu cele sfinte, de-ar fi să aducă ea ofrandă şi munţii şi apele lumii. In casa asta, unii pot să ardă focul de pomană, iară noi n-avem voie nici măcar o lampă să aprindem ! Uite, nu alta, ci chiar sora cea mare ne zice nouă că vopseaua nu prinde pe alb şi o lasă pe dumneaei să facă numai fiţe. Dimineaţa în zori ea trimite după doctor, dar fie, nu ne priveşte ! In faţa altora face pe mironosiţa : „Mi-e inima plină de amărăciune şi dacă stăpînul intră la mine să vadă băiatul, pe urmă vrea să se culce cu mine. Parcă de asta mi-e mie ? II îndemn de fiece dată să se ducă la alta". Vedeţi ? Eu am suflet drept, iar ea mă vorbeşte de rău în spate, asta e ! Sora cea mare îi cam ţine partea. Dar ia fiţi cu băgare de seamă : mai ieri stăpînului nu-i era gîndul la ea, însă dumneaei s-a găsit să mîne sluga la portiţa din colţ, cerîndu-i să vină să vadă copilul. Pe urmă ea a luat nişte doctorii şi i-a zis să doarmă cu Wu Argint! E sau nu e isteaţă ? Bărbatul s-

a bucurat, cum să nu, în sinea lui, iar sora cea mare n-a scos o vorbă. Aseară, întorcîndu-mă acasă, am călcat în murdărie de cîine şi i-am poruncit slugii să alunge bestia. Ei, lucrul ăsta nu i-a fost deloc pe plac şi a mî- nat-o pe slujnică să-mi spună că i-am speriat băiatul. Şi ce credeți ? Bătrîna mea, fără un pic de minte, neştiind cum stau lucrurile, a venit la mine să-mi toarne cu povețele, fiindu-i ei mai ales de bobocul ce are să bolească. Mîniată foc, am ridicat vocea şi i-am zis vreo două şi uite că azi m-a părăsit, pornită grozav împotriva mea. Ducă-se ! Cu ea sau fără ea, mi-e totuna !

— Cum vorbeşti astfel de chiar mama ta, copil prost crescut! rise doamna Meng.

■— Nu-i chiar aşa, se apără Lotus. Eram furioasă şi ei îi ardea de coada neagră a pisicii roşcate, unindu-se cu alţii împotriva mea ! Dacă-i dă cineva juma' de bol de orez, a cîşti- gat-o ! Iar de-i dă cumva ceva mai dulce, e vîndută binefăcătorului său nu pe o mie, ci pe zece mii de ani! Cît despre aia- laltă, după ce a născut, ne-a ţinut bărbatul pe lingă ea de parcă prinsese rădăcini în casă-i. Iar de-ar fi fost ea cumva soţie prin

cipală, aflaţi de la mine câ ne-ar fi aruncat pe toatele în noroi şi ne-ar fi călcat în picioare. Noroc că Cerul are ochi să vadă şi de-aia şi băiatul i-a ieşit atît de bolnăvicios !

înapoiat acasă, Ben Al Patrulea tocmai voia să i se înfăţişeze Doamnei Luna şi să-i spună ce făcuse, însă zărindu-le pe cele trei doamne, se oprise dincolo de poarta a doua.

— îndepărtaţi-vă, stăpînelor, a venit Ben Al Patrulea, le vesti Lai An.

— Spurcăciune ! îl ocărî Lotus de Aur. Cine-1 opreşte să intre ? Parcă n-a dat ochii cu noi mai înainte ?

Copilul-slugă îi zise omului acestea şi el trecu pe lîngă femei, cu privirea plecată. Doamna Luna era împreună cu Li Vaza.

— Am depus banii la librăria „Cartea veche". Ne imprimă cinci sute de bucăţi cu ccperţi de mătase plină, a cîte cinci fcn una şi o mie cu coperti în mătase uşoară, a cîte trei *fen* una. în total fac cinzeci şi cinci de *liang,* aşa câ le-am mai fi datori treisprezece şi jumătate. Fix pe paisprezece ne trimit cărţile gata făcute.

Vaza se repezi la ea şi aduse un glob pentru parfum, din argint. Ben îl cîntări : avea cinsprezece *liang.*

— Ia-1 şi plăteşte, îl îndemnă ea. Ţine restul şi îngrijeşte-te de cărţi să ajungă la templu, ca să nu te mai necăjesc cu alte drumuri pe la mine. îţi rămin îndatorată, adause.

Omul se plecă pînă la pămînt.

— Sînteţi prea bună cu mărunta mea persoană, zise şi ieşi.

— Ai plătit ? îl întrebă Pavilion de Jad.

— I-am vorbit stăpînei. Tipăresc o mie cinci sute de bucăţi şi costă cincizeci şi cinci de *liang* de argint. Stăpîna a şasea mi-a dat un glob pentru parfum să plătesc ce mai lipseşte.

Femeile se uitară la globul pentru păstrat arome şi tăcură. Ben Al Patrulea merse la ale sale.

— Uite aşa aruncă banii sora Li, nu putu să-şi ţină gura Pavilion de Jad. Dacă băiatului îi e sortit să trăiască, nu moare nici de-1 pisezi cu ciocanul. Iar dacă nu e s-o ducă pe lumea asta, poţi să-i faci cărţi sfinte şi tot ce vrei, n-ai cum să ţii de el ! Se încrede în măicuţe şi ele unele îşi fac doar jocul şi cîştigul.

Mai flecăriră o vreme şi se ridicară. Lotus de Aur le spuse să o ia tustrele spre poartă. Orhideea însă nu vru şi le lăsă pc cele două femei să plece într-acolo. mînă în mînă.

— Casa de peste drum e gata ? îl întrebară ele pe Ping An.

— Stăpînul a fost ieri acolo şi a pus să se curețe peste tot. în spate, la cat, o să fie magazia. A venit şi maestrul în *Yin* Y*ang* şi a binecuvîntat reparaţiile. La catul de jos se fac trei încăperi şi în astea au să fie rînduite rafturi pentru mătase. Camerele din faţă sînt pentru vînzări, adică chiar prăvălia, şi-au să fie cît de curind vopsite. Luna care vine e deschiderea.

— Familia acelui *xiucai,* Wen, s-a mutat ? întrebă Pavilion.

— Au sosit de ieri. Azi stăpînul a poruncit să le aducem un pat, două mese şi patru scaune.

— N-ai văzut-o pe nevastă-sa ? Cum arată ? vru Lotus să ştie.

— Cine s-o vadă ? A sosit pe înserat, într-o lectică.

în timp ce vorbeau, în depărtare se ivi un moşneag, învîr- tind în mînă o cîrîitoare [*].

— Spoitorul de oglinzi ! îl recunoscu Lotus de Aur şi-i ceru lui Ping An sâ-1 oprească. Oglinda mea s-a întunecat. Ţi-am poruncit să cauţi un om de meserie şi tu, gură-cască, ai uitat !

Ping An îi zise moşului că au nevoie de el. Lotus îşi îndemnă surata să pună să i se aducă şi ei oglinda. îl găsiră pe Lai An.

— Mergi la mine, îi spuse Lotus, şi cere-i lui Prunişor de Primăvară să-ţi dea oglinda mare pentru faţă, pe cele două mici şi pe cea înaltă, cu patru laturi, pe care o folosesc atunci cînd mă îmbrac şi ai grijă să le spoiască bine !

— Treci şi pe la mine şi spune-i lui Busuioc să ţi le dea şi pe-ale mele.

Peste puţin, Lai An se înapoie cu opt oglinzi, pe cea mare ţinînd-o strîns lipită de piept.

— Slugă puturoasă, îl ocărî Lotus de Aur, dacă-ţi era greu de ce n-ai făcut două drumuri ? Ce să-ţi fac dacă mi-ai zgîriat vreuna ?

— Pe cea mare nu ţi-am văzut-o. De unde o ai ? întrebă Pavilion.

— A amanetat-o careva. îmi place că e luminoasă. O ţin în cameră şi toată ziua mă oglindesc în ea. Tu n-ai decît trei ?

— Două.

— Şi celelalte două ?

— Sînt ale domnişoarei Prunişor de Primăvară. Mi-a zis să i le facă şi ei frumoase.

— Vicleană afurisită ! scrîşni Lotus din dinţi. Pe-ale ei şi le păstrează şi mi le foloseşte mereu pe-ale mele, că, uite, nu te mai vezi deloc în ele !

Copilul-slugă îi dădu moşului oglinzile. Acesta se **aşezase pe** o bancă, scoase argintul viu şi le spoi rapid, făcîndu-le să strălucească asemenea soarelui. Femeile luară cîte una şi se oglindiră ca într-un eleşteu, toamna. Acest catren stă mărturie :

Se oglindesc în apă lotuşi şi castane [†],
Suflarea vîntului verzi umbre le-alungă ;
Stă lotusul răsfrînt în ochiul clar de toamnă,
Precum Chang E [‡] lucirea lunii s-o ajungă.

* *Jingguiye,* ad litteram . frunză pentru înştiinţat doamnele budoarelor, morişcă dintr-o bandă de tablă cu care se făceau anunţaţi vînză- torii ambulanţi.

† *Ling,* castane de apă.

Apoi i le puseră în brațe lui Lai An, să le care înapoi şi-i poruinciră lui Ping An să-i ceară vînzătorului Fu pentru spoitor cinzeci de bănuți de aramă. Moşneagul luă banii, dar nu se urni din loc. Pavilion de Jad îl puse pe Ping An să-l întrebe de ce nu pleacă şi dacă nu cumva au plătit prea puțin. Insă omul se porni pe plîns.

— Stăpînele mele vor să ştie ce te-a supărat, îi vorbi Ping An.

— Ei băiatul moşului ! oftă acesta. Am şaizeci şi unu de ani şi am un băiat de douăzeci şi unu. E holtei şi un pierde-vară, n-aduce nimic în casă. Tot eu colind străzile şi-l țin pe mîn- care cu ce bruma cîştig. Dar e atît de rău, că-mi ia bănişorii mei, iese în stradă şi-i joacă. Apoi, a dat şi de belea. L-au arestat că cică a furat şi i-au tras douăzeci de lovituri. Cînd ni s-a înapoiat acasă, a înşfăcat hainele mamă-si şi le-a amanetat. Asta a speriat-o pe nevastă, i s-a aprins capul şi a căzut la pat. De vreo juma' de lună boleşte. Atunci eu i-am aruncat nişte vorbe, acolo, şi el dus a fost şi ia-1 acu' de unde nu-i. Bat străzile degeaba după el, că nu-i nici urmă de găsit. Cîteodată mă înfurii şi-mi zic să-l las, dar sînt bătrîn şi ăsta e singurul meu fiu. Cine altul să mă ducă la mormînt ? Cînd e acasă, şi-l văz ce om de nimic e, mor de supărare. Aşa viață, mai bine lipsă ! îndur în mine şi plîng pînă o să mă usuc !

— Intreabă-1 cîți ani are nevastă-sa ! îl îndemnă Pavilion pe Ping An.

— Face cincizeci şi cinci anul acesta. De la ea n-am avut copil că a fost stearpă. După boala ce-a avut-o, s-a înzdrăvenit şi acu' s-ar simți ceva mai bine, dar n-am ce să-i dau să mă- nînce. Are poftă de nişte pastramă. Eu am cerşit de la o vreme, dar nimeni nu şi-a făcut milostivenie cu mine !

— Am eu o bucată de pastramă, zi-i să se liniştească, spuse Pavilion, apoi, către Lai An : Du-te şi cere-i-o lui Busuioc şi să-ţi dea şi cei doi pesmeţi pe care îi am în casă şi vino cu toate aici !

— Ar vrea nişte orez cu bobul mic ? îl întrebă Lotus de Aur direct pe moşneag.

— Cum să nu vrea ? răspunse el. Da' cine are, că bine-ar mai fi.

Lotus strigă după Lai An, poruncindu-i să ia şi de la ea cei doi *shen* de orez cu bobul mic, dăruiţi de mama Pan, şi doi dovleci uscaţi. Peste puţin, Lai An se întoarse cu o jumătate de pulpă, doi pesmeţi, doi *shen* de orez şi doi dovleci.

— Azi ai noroc, moşule, îi zise, baba ta o să se înfrupte ca o proaspătă lehuză.

Moşneagul primi toate bunătăţile acelea, le puse peste unelte, mulţumi doamnelor şi plecă vînturîndu-şi cîrîitoarea.

— Nu trebuia să-l încărcaţi cu atîtea, stăpînelor, zise Ping An. Ăsta e un mincinos fără pereche ! Nevastă-sa face pe mijlo- citoarea, chiar ieri am întîlnit-o pe stradă. Poate că nici nu dăduse pe acasă.

— Şi de ce n-ai vorbit mai înainte, tîlharule ? strigă Lotus de Aur.

— Cum să nu ? Am zis către el că are noroc că v-a întîlnit !

Capitolul LIX

Abia se îndepărtase spoitorul de oglinzi, cînd dinspre răsărit apăru un om călare pe un catîr. îşi ţinea ochii acoperiţi cu o eşarfă şi înainta grăbit. în poartă cobori, făcîndu-le pe cele două doamne să dispară iute în spate. Cînd îşi scoase eşarfa, fu recunoscut * era Han Daoguo. Ping An îl întrebă unde se află marfa.

— Căruţele au intrat în oraş, răspunse Han. Aş vrea să aflu de la stăpîn unde le duc.

— Stăpînul e plecat la Excelenţa Sa Zhou, dar marfa are să fie depozitată peste drum, la cat. Hai, intră în casă, preacinstite !

Peste puţin, Chen Jingji îi ieşi în cale şi-l conduse la Doamna Luna. întors de la stăpîna casei, Han se scutură de praf şi-l mînă pe Wang Jing, cu lucrurile de la drum, acasă. Doamna Luna porunci să i se pună masa şi nu peste mult căruţele sosiră şi ele. Chen luă cheia, deschise poarta casei de peste drum. Hamalii mutară una cîte una lăzile cu mărfuri, stivuindu-le la catul de sus. Descărcatul celor zece căruţe mari dură pînă la aprinsul lămpilor. Cui Ben era şi el acolo, dînd ajutor şi, de altfel, toată lumea puse mîna la treabă. La sfîrşit, uşile fură încuiate şi sigilate, iar cărătorii plătiţi. Dai An îşi vesti stăpînul şi Ximen Qing, după ce mai bău la Zhou cîteva pahare, o

porni spre casă, la lumina lampioanelor. Han Daoguo îl aştepta în salon şi îi istorisi tot ce făcuse, de la plecarea sa.

— Ai fost sprijinit de Excelenţa Sa Qian după ce i-ai dat scrisoarea mea ? se interesă Ximen.

— Scrisoarea a făcut minuni, recunoscu Han. Impozitul l-am plătit mai puţin ; amărîtul de mine, am socotit la vamă lăzile din două în două şi am declarat că numai două treimi sînt cu mătase, în celelalte avind ceai şi santal. De-aia, la zece căruţe mari, am plătit doar treizeci de *liang* şi cinci q*ian.* Excelenţa Sa a primit lista dată de mine fără să mai controleze şi aşa le-am adus cu bine.

Ximen Qing se bucură din toată inima.

— Mîine îi cumpărăm Excelenţei Sale Qian un cadou frumos, hotărî, şi îi ceru lui Chen Jingji să le ţină companie lui Han şi Cui. Din spate se aduse mîncare, băutură şi după ce se ospătară, Han Daoguo plecă la el acasă.

Auzind că îi sosise bărbatul, Wang A Şasea le puse pe slugi să gătească ceai de preţ şi bucate mai acătării, ca pentru zile mari. Seara, cînd intră pe uşă, bărbatul se înclină în faţa altarului strămoşilor, îşi scoase roba, se spălă pe faţă şi îşi împărtăşiră unul altuia noutăţile. Han Daoguo îi vorbi de reuşita negoţului. Nevasta băgase de seamă că buzunarele îi erau doldora de bani, iar el îi destăinui că avea marfă de două sute de *liang,* orez şi băutură, că o lăsase la un han de la porţile oraşului şi că ea le va aduce bani frumoşi. Femeia se înveseli.

— Wang Jing, îl înştiinţă ea, zicea că au găsit om pentru prăvălie, unul Gan. O să împărţim cîştigul cu el şi cu fratele Cui. Ce bine ! Luna ce vine se deschide prăvălia.

— Dacă aici are vînzător, o să-i trebuiască cineva în sud. Să ştii că pe mine o să mă trimită !

— Marfă murdară ! De cînd lumea, cine poate trage mai mult ! Tu ştii negustorie şi de-aia te mînă pe tine. Vorba veche fără sudoare cu greu se face avere. Dacă te trimite pe trei ani şi-ţi ajunge, o să vorbesc eu cu stăpînul să te cheme şi să plece Gan sau Lai Bao în locul tău. Atunci o să faci negoţ acasă.

— M-am obişnuit să lucrez departe.

— Ia uite ! Te-ai înstrăinat de tot şi acasă viaţa ţi se pare searbădă.

Li se puse băutura în faţă. Se cinstiră cu cîteva pahare, strînseră şi se culcară. Ziua următoare era întîia din luna a opta. Han Daoguo a mers să se îngrijească de mărfuri, cu Cui Ben şi vînzătorul Gan.

De cum îşi ştiu mărfurile depozitate la loc sigur, Ximen Qing se trezi că nu mai are nici o treabă pe acasă şi, deodată, îi răsări în minte chipul Iubirii Lunii. Il trimise pe furiş înainte pe Dai An cu trei *liang* de argint şi o rochie de mătase. Matroana, aflînd că Ximen vine la fata ei, se bucură de pleaşca aceasta căzută din cer şi înşfăcă degrabă darurile.

— Spune-i Excelenţei Sale că fetele abia aşteaptă să-l servească. Să ne onoreze cît mai repede !

Dai An se înapoie la stăpîn. Il găsi în bibliotecă şi-i şopti vorbele

femeii. Ximen Qing îi porunci ca în după amiaza aceleiaşi zile să pregătească lectica. Atunci, îmbrăcat în robă neagră de mătase, cu încălţări cu tălpi albe şi cu o pălărie mare pe cap, Ximen trecu peste drUm, să vadă cum merg reparaţiile, apoi urcă în lectică, trăgînd apărătoarea din bambus. Plecă, însoţit de Qin Tong şi Dai An. Wang Jing rămase acasă, iar Gîsca Sălbatică duse lucrurile stăpînului direct la casa Iubirii Lunii.

Gătită în cele mai bune veşminte ale sale, Zheng Aroma îl aştepta zîmbitoare în poartă, ll conduse în încăperea din mijloc şi îi făcu o reverenţă. Ximen Qing se aşeză şi-i porunci lui Qin Tong să ia lectica acasă şi să se întoarcă spre seară, cu un cal. Dai An şi Gîsca Sălbatică rămaseră.

Stăpîna casei i se înfăţişă să-l salute.

— Domnişoara mea v-a necăjit mai ieri şi iată-vă pe la noi, Excelenţă. Dar pentru daruri nu se cădea să vă osteniţi.

— De ce n-a venit cînd am chemat-o ? Mi-aţi spus că e la prinţul Wang, îi aminti bărbatul.

— N-am să le-o iert niciodată lui Graţie şi lui Laur ! Să nu ne sufle ele un cuvinţel că era ziua dumneavoastră ? Amîndouă v-au vizitat încărcate cu daruri şi a mea cu mîinile goale. Păi, dacă ştiam eu cum stau lucrurile, le mai promiteam ceva alor Wang ? Apoi şi Excelenţa Voastră a mînat sluga peste mine, că

am intrat la mare belea cu oamenii lui Wang. I-am dat fetei dramul prin spate şi uite-aşa a ajuns la dumneavoastră.

— Am chemat-o la ziua mea, încă de atunci cînd am întîl- nit-o la Magistratul Xia şi dacă n-ar fi încuviinţat, n-ar fi fost nici o supărare. Să-mi spui însă ce avea de mi-a stat ca o mută ? N-a rostit un cuvînt, zîmbind aşa, fără nici o noimă !

— De cînd a intrat în rîndul muierilor, n-a prea ieşit să cînte. O fi văzut lume multă şi nu era sigură pe ea. A fost tăcută de mică şi crescută în puf. Iată, doară azi, de cînd s-a sculat, am zorit-o şi i-am dat ghes, zicîndu-i că picaţi dintr-o clipă în alta şi ea nu e gata nici acum.

Sluga aduse ceaiul şi Zheng Aroma îi turnă o ceaşcă. Apoi matroana îi spuse :

— Vă poftesc în încăperile din spate, Excelenţă !

Aroma îi deschise calea spre camera Iubirii Lunii. Intrară în salon şi primul lucru de care dădu cu ochii Ximen Qing fu o caligrafie cu numele ei. Se aşezară şi abia într-un tîrziu apărătoarea uşii fu dată la o parte şi tînăra curtezană îşi făcu apariţia. Părul nu şi-l strînsese în plasă, ci îl avea ridicat, după moda din Hangzhou. Şi-l pieptănase încolăcit sus in vîrful capului şi-i lucea uleios şi negru ca lacul ori ca norii groşi, întunecaţi. Pusese pe ea o bluză din mătase, cu pieptar, şi o fustă purpurie, cu broderie verde, iar de sub aceasta i se zăreau două încălţări roşii, ca nişte păsăruici. La fiece mişcare a ei, clinchetul jadurilor şi al perlelor o făceau şi mai atrăgătoare. Iată :

De nu era Guanyin, zeiţa cu halou
Era chiar frumuseţea ruptă din tablou.

Iubirea Lunii înaintă spre el şi se înclină nici mai mult nici mai puţin decît se cădea, apoi se aşeză alături, acoperindu-şi faţa cu un evantai aurit. Ximen Qing o măsură îndeaproape şi simţi că o doreşte cu atîta înverşunare, încît nu-şi mai putea lua privirile de la ea. Iar fu adus ceaiul. Fluturîndu-şi cu eleganţă mînecile largi, curtezana îşi scoase la iveală mîinile fragile şi îi întinse oaspetelui ceaşca. Luară şi ea şi Aroma, cîte o ceaşcă. Băură şi puseră ceştile la loc. Atunci ea îl rugă pe bărbat să-şi dea jos roba largă şi să poftească în dormitor. Ximen îl strigă pe Dai An să-i scoată roba exterioară, închisă la culoare. Acesta o strînse şi o rîndui frumos pe un scaun. Cînd pătrunse în dormitor, bărbatul fu uimit de delicateţea perdelelor, a draperiilor şi a aşternuturilor patului. Camera era parfumată cu gust, fiind de o distincţie fără seamăn, ca un adevărat lăcaş zeiesc, unde oamenii nu pot călca niciodată. Vorbiră şi rîseră,
în vreme ce sluga intră şi întinse masa, umplînd-o cu o mulţime de bucate. Mai întîi, fu îmbiat cu plăcinte floare de lotus. Apoi Iubirea Lunii apucă direct cu mîna un rulou cu carne tocată, îl lăsă pe o farfurioară de aur şi pe aceasta i-o oferi lui Ximen. După ce ospătară, sluga strînse totul, iar Iubirea Lunii acoperi masa cu o pînză vişinie şi scoase un joc cu treizeci şi două de piese de fildeş şi, ea şi Aroma îl invitară la joc. Apoi sosiră băutura şi platourile învîrfuite cu fructe.

Băutura fu turnată în cupe de aur. Cele două fete îi dădură să bea, după care ele îşi luară instrumentele muzicale : Aroma *zheng*-ul şi Iubirea Lunii pipa. Cîntară „Cu inima îmbătată de dragoste" şi vocile lor dulci şi armonioase'păreau în stare să topească şi marmurele. Apoi îşi ocupară locurile şi făcură cîteva partide de zaruri. Cînd se plictisiră, Aroma îşi ceru iertare că merge să se schimbe şi ieşi, lăsîndu-i singuri. Numaidecît, Ximen Qing trase din mîneeă o batistă albă de mătase, în care era învelită o cutiuță de aur. Fata vru s-o deschidă, crezînd că e plină de arome. Dar el o opri, spunîndu-i că sînt leacuri pentru sine. Frunzele de ceai parfumate le ținea într-o hîrtie şi din ele îi şi întinse ceva. Neîncrezătoare şi doritoare de mai mult, curtezana îi scotoci prin mîneci, dar nu găsi decît o batistă purpurie, cu broderie, şi două scobitori de aur. Puse batista în palmă, în- cîntată.

— Laur şi Argint au batiste ca asta. Acum ştiu de unde le au.

— Da, recunoscu bărbatul. Le-am cumpărat din Yangzhou. Cine altul ar fi putut să le dăruiască aşa ceva ? Dacă-ți place, e a ta. Mîine îi trimit una la fel sorei tale.

Ximen Qing luă cupa şi bău hapurile. O trase pe fată lîngă el şi îi dădu să bea din gura lui. Se distrară pînă la al treilea *geng* din noapte, apoi bărbatul se înapoie acasă.

A doua zi, după ce el plecă la Y*amen,* Doamna Luna stătea la ea cu Pavilion de Jad, Lotus de Aur şi Delicata Li, cînd Dai An intră şi ceru mătasea pregătită pentru a fi oferită în dar procurorului Xia de ziua lui.

— încotro a pornit-o ieri stăpînul, în litieră ? Unde mi-a petrecut, de s-a întors aşa tîrziu ? Că n-o fi fost iar la a lui Han Daoguo ! Tu mereu mă duci cu vorba, ticălosule, şi în spatele meu te iei cu el la tot felul de netrebnicii !

— Nu, stăpînă, răspunse el. Cum să fi fost acolo stăpînul, de vreme ce ei i-a venit bărbatul ?

— Atunci unde anume. ?

Dai An tăcu. Luă, zîmbind, mătasea şi ieşi.

— Tu aştepți ca ticălosul ăsta să-ți spună adevărul, soră mai mare ? Am aflat, zise Lotus, că l-a însoțit şi copilul-slugă din sud. întreabă-1 pe necioplitul ăla.

Il chemară pe Gîsca Sălbatică şi-i puseră aceeaşi întrebare, amenințîndu-1 cu bătaia. Băiatul îngenunche şi îşi dădu repede drumul la gură, speriat.

— Nu mă bateți, stăpînă. Aşteptați şi-o să vă zic tot ce ştiu, nenorocitul de mine ! Am plecat de acasă cu Dai An şi cu fratele Qin Tong. Am intrat după stăpînul printr-o poartă mare, falnică, am cotit pe mai multe străzi şi ne-am oprit în fața unei case cu uşile tăiate din fierăstrău şi astea aflate pe jumătate deschise. In prag stătea o doamnă frumoasă şi împodobită ca o floare.

— Mortăciune ! izbucni Lotus de Aur, rîzînd. N-ai auzit ce-i aia o casă cu porțile întredeschise ? Să-i zică doamnă unei tîrfe ! Şi cum arăta doamna aia ? O cunoşteai cumva ?

— N-o cunoşteam. Pe cap avea plasă de păr. Am intrat şi o venerabilă doamnă cu părul alb s-a înclinat în faţa stăpînului. Pe urmă ea ne-a poftit în spate şi acolo a apărut încă o doamnă, fără plasă pe păr. Avea faţa de forma unui sîmbure de dovleac şi buzele roşii ca focul. Ea a băut împreună cu stăpînul.

— Şi voi unde aţi stat ?

— Eu cu Dai An şi fratele Qin Tong am stat cu doamna în vîrstă, care ne-a dat mîncare şi băutură.

Descrierea făcută de băiat stîrni hazul Doamnei Luna şi lui Pavilion de Jad, amîndouă hohotind să-şi piardă suflul.

— Şi chiar n-o ştii nici pe fata de pe urmă ?

— Aceea semăna leit cu una care-a fost aici şi-a cîntat.

— Domnişoara Li Laur ! sări, răzînd, Pavilion de Jad.

— Să se ducă peste ea, auzi ! grăi neîncrezătoare Doamna Luna.

— N-avem poarta tăiată din fierăstrău, zise Delicata Li.

— Poate au ridicat una nouă şi tu n-o ştii!

Ii mai făcură slugii-copil cîteva întrebări, fără să afle însă mare lucru. Ximen Qing reveni, apoi plecă la ziua procurorului Xia.

Pan Lotus de Aur avea o pisică lăţoasă ca un leu, albă la blană şi numai din frunte îi pornea pe spinare o pată neagră, prelungă. îi zicea pentru asta Cărbune în Zăpadă sau Leul de Nea. Fusese învăţată să prindă în gură batiste sau evantaie. Cînd Ximen Qing lipsea, femeia dormea adesea cu pisica şi aceasta nu-i murdărise o dată lucrurile. Cînd era strigată, apărea îndată,

iar cînd nu era dorită, se făcea iute nevăzută. Femeia o numea adesea Banditul de Nea. Pisica nu mînca bucate gătite, cum ar fi ficat de vacă sau pește prăjit, ci carne crudă, fapt pentru care se și făcuse mare și puternică. Părul îi era atît de lung, că puteai ascunde în el un ou de găină. Lotus de Aur ținea mult la pisică și se mindrea cu ea. La sfîrșitul zilei îi aducea de obicei carne într-o batistă roșie și-i plăcea s-o vadă sărind să-i smulgă bucata din mînă. **In** ziua aceea, Guange se simțea mai bine. I se dăduseră zile în șir leacuri de-ale babei Liu și se întremase în— trucitva. Li Vaza îl îmbrăcase într-o cămașă roșie de satin și îl așezase pe pat, în camera din față, să se joace în voie. întîmpi narea Primăverii îl veghea. Doica, alături, mînca. Fără să-l afle nimeni, Leul de Nea torcea acolo pe pat și zărind copilul în cămășuța-i roșie, se repezi cu ghearele asupra lui, luîndu-1 drept bucata de carne din batista roșie a stăpînei sale. Guange țipă o dată și se înecă. Fără să mai scoată un sunet, începu să zvîcnească din mîini și din picioare. înfricoșată, doica lăsă încolo mîncarea și luă copilul în brațe, încercind să-l adoarmă, ca să-i treacă sperietura. Dar pisica se mai aruncă o dată spre el și atunci slujnica o puse pe fugă. Abundența era încredințată că trecuse necazul, însă copilul fu apucat iarăși de spasme din ce în ce mai dese. Atunci o mînă degrabă pe întîmpinarea Primăverii în curtea interioară, după Vaza, să-i dea de știre că băiatului nu-i e bine, are zbateri cînd și cînd. Li Vaza ascultă, cutremurată. Și iată și cum :

De șase frunze speriată pîn' la ficat și fiere,
. De inimă țipă-nțepată pînă și suflu-i piere.

Chiar Doamna Luna călcă pe urmele zorite ale Vazei, făcînd un pas cît doi. Guange avea ochii dați peste cap, de nu i se mai vedea negrul inșilor. Din gură i se prelingea salivă și gemea cu glas stins, ca un puișor, tresărind alandala din mîini și din picioare. Văzîndu-1 în ce hal era, Vaza simți ca și cum un cuțit i-ar fi despicat inima în două. Il ridică iute la piept, sărutîndu-1 și scăldindu-1 în potopul de lacrimi ce-i curgeau de-a lungul obrajilor.

— Ce-ai, băiatul mamei ? Te-am lăsat zdravăn și bine, și uite cum te găsesc ?

Întîmpinarea Primăverii și doica îi povestiră despre pisica doamnei a cincea. Lucrul acesta o făcu pe femeie să țipe înfiorător.

— N-ai izbutit să-i cîștigi inima, băiatul mamei, și azi ai căzut în plasa ce ți-a pus-o în cale !

Doamna Luna nu zise nimic, ci o chemă chiar atunci pe Lotus și-i spuse cum pisica ei îmbolnăvise de spaimă copilul.

— Cine-a zis una ca asta ? se apără femeia.

Doamna Luna le arătă ca martore pe cele două slugi.

— Poftim, guri spurcate ce sînt ! Pisica toarce liniștită la mine în casă, cum să-l fi speriat ea ? De ce tam-nesam le cășună pe lumea nevinovată ? Fură miezul pepenelui și dau totul pe mine !

— Cum a ajuns pisica aici ?

— Vine destul de des pe la noi și sare de colo-colo, mărturisi slujnica.

— Dacă-i pe aşa, de ce nu a sărit la copil şi altădată ? Degeaba îţi înalţi sprîncenele tu, slugă, ş? îndrugi verzi şi uscate, ţintindu-ţi săgeţile asupra mea ! strigă Lotus de Aur şi le întoarse spatele, plecînd furioasă la ea. Acum, luaţi aminte, oameni buni : Pan Lotus de Aur. văzînd ea cît de mult îi umbla în voie Ximen Qing Vazei de cînd aceasta i-1 născuse pe Guange, se apucase cu gînd tainic să crească sălbăticiunea de pisică, socotind ca odată şi-odată ea să-l sperie de moarte pe copil şi astfel dragostea bărbatului pentru Vaza să se stingă şi el să se înapoieze la ea. Făcuse aidoma lui Tu Angu din vechime, care instruise un ciine numai şi numai să-i sfîşie beregata* primului ministru Zhao Dun. într-adevăr :

Pe ramul înflorit sub fiecare floare,
La pîndă nevăzuţi sînt ghimpii ascuţiţi.
Atunci de ce blîndeţea omului ne pare
Că n-ar ascunde ţepii de inimă-otrăviţi ?

în starea disperată în care se afla copilul, Doamna Luna şi celelalte femei se apucară să-i fiarbă *renshen* şi îl minară pe Lai An după doftoroaia Liu. Baba sosi cu sufletul la gură, îi socoti pulsul şi bătu cu piciorul în pămînt, înciudată.

— De data asta e speriat rău. Tare mi-e teamă că se duce. Facem o fiertură de mentă cu aur şi argint ! spuse şi scoase o foiţă trasă din aur, topind-o în fiertura de mentă, pusă într-o cupă.

Doamna Luna îşi smulse din păr o agrafă de aur şi desfăcu dinţii încleştaţi ai băiatului şi astfel îi turnară leacul pe gît.

— Dacă-şi vine în fire, e ca şi scăpat. Dacă nu, e musai să-l ard, ici şi colo, ca să îndepărtez răul, le-o spuse de-a dreptul baba Liu.

— Cine îndrăzneşte asta ? zise Doamna Luna. Trebuie să-l aşteptăm pe taică-său.

— Scapă-mi-1, soră mai mare ! se rugă Vaza. Dacă stăm pînă se întoarce el, o să fie prea tîrziu. Iau eu toată vina asupra mea !

— E copilul tău şi faci ce vrei. Eu nu pot hotărî asta.

Doftoroaia Liu arse copilul în cinci locuri : între sprîncene, pe gît, la încheieturile mîinilor amîndouă şi pe piept, în dreptul inimii, apoi îl culcă. Băiatul dormi fără să mai ştie de el. La căderea serii, cînd tatăl sosi acasă, copilul încă nu se tre- * zise. Baba primi cinci q*ian* de argint de la nevasta principală şi o şterse de îndată pe o poartă din spate. Doamna Luna îi înfăţişă bărbatului starea copilului. Acesta alergă într-un suflet şi o găsi pe Vaza cu ochii roşii de plîns.

— Cum s-a întîmplat ? o întrebă.

Femeia nu spuse nimic şi lacrimi mari îi şiroiră pe obraji. Sluga şi doica tăcură şi ele. Cercetîndu-1, Ximen Qing băgă de seamă arsurile de la mîini făcute cu peliniţă şi trecu val-vîrtej în curtea interioară, cu inima în flăcări. Neavînd încotro, soţia îi mărturisi că sperietura i se trăgea de la pisica lui Lotus de Aur.

— Baba Liu a zis că e speriat rău şi că dacă nu-1 arde şi nu-1 înţeapă cu acul, are să se prăpădească. Nu te-am aşteptat, de frică să nu fie prea tîrziu. Mama băiatului a cerut să-l cauterizeze în cinci

locuri. De atunci, copilul a căzut într-un somn greu.

La aceste vorbe, Ximen Qing fu cuprins de-o mînie oarbă şi se năpusti spre camerele lui Lotus. Fără o vorbă, căută pisica, o înşfăcă de picioare, ieşi afară şi îi zdrobi capul de o piatră. Abia dacă se făcu auzit un icnet şi creierul pisicii se făcu în mii de fărîme, cîte petale risipite din piersicul în floare, iar dinţii animalului săriră ca nişte pietricele de jad. Fiind cam aşa :

Nu fu să-şi lase gheara sa pe şoareci din cămară,
Azi e-n al umbrelor palat, nemuritoare doară.

Pan Lotus de Aur se aşezase pe pat. După ce bărbatul plecă, se puse să-l blesteme :

— Tîlhar de drumul mare, jefuitor pînă şi de moarte ! Te pui să ucizi vietăţile altora ! Brav mai eşti ! Ce ţi-o fi făcut ţie biata pisică de dai buzna ca un apucat, pui mîna pe ea şi-o zdrobeşti de moarte ? Ca mîine, în străfundul iadului, o să-ţi sară la gît să-i dai viaţa înapoi. N-ai să sfîrşeşti tu bine, află de la mine !

Ximen Qing se întorsese la Li Vaza.

— V-am cerut să vegheaţi ca lumea asupra copilului, le certă el pe doică şi pe slujnică. De ce-aţi lăsat pisica să-l sperie şi b4-1 zgîrie ! Şi pe urmă, ce v-a venit s-o puneţi pe hoaşca aia bătrînă să-l ardă ? De i-o merge prost băiatului, am eu grijă s-o tîrăsc la *Yamen* şi s-o vîr în butuci.

— Tu ce-ai fi făcut văzînd copilul pe moarte ? Doctorii fac **şi** ei tot ce pot, numai bine să fie !

Li Vaza spera ca băiatul să i se facă bine, dar arsura cu pelinită îi pricinui doar rău. Zvîcnelile se repetau tot mai des şi băiatul se scăpa pe el, murdăria ieşindu-i în cinci culori. Ochii i se închideau şi i se deschideau pe negîndite şi, sărmanul, ră- mînea pierdut, fără ştire de sine, nemaivoind să ia nimic în gură. înnebunită, Vaza consultă mai mulţi prezicători, dar totul se arătă de prost augur. Fără să afle bărbatul, Doamna Luna mînă iar după baba Liu, să-i descînte copilului. Chemară şi un doctor de copii, care zise să-i sufle nişte pudră pe nări. „Dacă strănută, e bine, dacă nu, nu mai e nimic de făcut". Ii suflară pudră şi aşteptară, dar nici un strănut. Vaza îl veghea zi şi noapte nemîncată, plîngînd şi iar plîngînd.

Se apropia cincisprezece ale lunii a opta, însă Doamna Luna nu făcuse nici o pregătire spre a-şi serba ziua de naştere. Rudele îi trimiseră daruri, dar ea nu răspunse cu nici o invitaţie. Numai mătuşile Wu, Yang şi cele două călugăriţe avură grijă să se înfiinţeze din timp. Acestea din urmă se certaseră la împărţitul banilor pentru imprimatul cărţii sfinte şi nu se aveau bine. In ajunul zilei Doamnei Luna, Ben Al Patrulea şi Nobila Xue merseră şi aduseră o mie cinci sute de cărţi copiate. Li Vaza le dădu un şirag de bănuţi de aramă să cumpere hîrtie, santal şi luminări. Pe cinsprezece, Ben plecă în zori, împreună cu Chen Jingji, la templu, arseră santal şi hîrtie şi împărţiră cărţile. Cind reveniră, îi spuseră Vazei ce făcuseră.

Bogătaşul Qiao trimitea în fiece zi pe tuşa Kong să vadă copilul şi tot el le vorbi de bine despre un anume doctor Bao. Acesta fu chemat şi declară că băiatul nu se mai putea înzdrăveni. Ii dădură numai cinci q*ian* şi îl lăsară să plece. încercară să-i toarne copilului doctorii pe gît, dar el le vomă. Ținea ochii închişi şi dinții strînşi. Nopți în şir, Li Vaza nici măcar nu se mai dezbrăcă. Strîngea pruncul la piept, plîngînd în neştire. Ximen Qing nu mai pleca de acasă, iar cînd se înapoia de la slujbă, mergea țintă la băiat. Prin ultima decadă a lunii a opta, într-o noapte, Li Vaza se întinsese alături de copil, în pat. Pe masă ardea o lampă de argint. Doica şi slugile dormeau. Fereastra era puternic luminată de razele lunii. In tăcerea nopții, se auzi dangătul tînguitor al paznicului de noapte, vestind ora ; sunetul se lovi ca de un gong în inima ei grea de amărăciune, căpătînd înmiite ecouri. Intr-adevăr :

Cînd au în calea vieții numai bucurii,
Sînt oamenii vioi să tot petreacă,
Dar la dureri-amare şi la supărări, îi vezi
cum capul necăjit şi-l pleacă.

însă uite :

Rîu Argintiu al stelelor scînteietoare Pe
jadul ud şi-ntunecat al cerului,
Reci raze-şi trece luna prin fereastră Şi-n
case vîntul nopții, suflu-nghețului. în turn
de veghe tobe bat din oră-n oră,
Iar scurt este răstimpul dintre *geng*-uri iuți ;
Din nicovala rece şi-aspră dintr-o curte O mie
de bătăi şi-o alta poți s-asculți.
Sub streşine pictate-n clopoțel răsună,
Zdrobind femeii inima de griji în piept,
Pe-al său suport de-argint arde mocnita lampă Să-i
lumineze chipu-nnegurat nedrept.
Şi tot ce vrea sînt zile pentru copil zăcut,
Nicicînd amărăciunea somn dulce-a cunoscut !

Lungită pe pat, Li Vaza ațipise. în vis se făcea că fostul ei soț, Hua Zixu, îi trecea pragul, îmbrăcat de sus pînă jos în alb şi arătînd la fel ca atunci, în vremea pe cînd trăia. 0 privi şi îi aruncă aspru în obraz vorbe de ocară :

— Stricato, hoațo ! De ce m-ai prădat şi i-ai dat lui Ximen Qing averea mea ? Merg chiar acum să fac plîngere !

Femeia întinse mîna şi îi apucă mîneca robei :

— Frate bun, se rugă ea, iartă-mă !

Hua Zixu se smuci şi dispăru cum numai în vis e să se în- tîmple. Femeia se trezi şi băgă de seamă că ținea în mînă mîneca hăinuței băiatului. „Ciudat ! Ciudat !“ rosti, oftînd. Auzi toba bătînd al treilea *geng* al nopții. O sudoare rece îi acoperi tot trupul şi părul din cap i se ridică măciucă. în zori, cînd Ximen Qing intră la ea, Vaza îi povesti visul.

— Cine să ştie pe unde se află duhul lui ? răspunse bărbatul.

Sînt hotare pe care numai visul le atinge. încearcă să nu te mai gîndeşti la el, linişteşte-te ! Mă gîndesc să mîn o slugă după Wu Argint şi Mama Feng ca să stea cu tine.

Dai An le aduse pe cele două femei. Spre seară, cînd soarele cobora spre apus, Guange abia mai respira în brațele doicii. Speriată, Abundența o chemă pe mamă :

— Vino să-l vezi, stăpînă ! Ochii i s-au dat iar peste cap şi mi se pare că numa' dă aerul afară din el şi nu-1 trage deloc.

Li Vaza alergă la copil, îl luă la piept şi-i porunci slugii să-i spună stăpînului că băiatului îi piere respirația. Se nimerise tocmai atunci ca Chang Zhijie să vină la el în vizită să-l înştiințeze că găsise o casă cu cat şi prăvălie cu două încăperi la stradă, în total patru camere, dar că le-ar mai fi trebuit încă treizeci şi cinci de Hang de argint. Auzind că îi este foarte rău copilului, Ximen nu mai lungi vorba cu oaspetele.

— Nu te conduc, grăi. îți voi trimite banii şi voi veni să-ți văd casa, şi plecă zorit spre încăperile Vazei.

Doamna Luna şi celelalte neveste erau acolo, urmărind neputincioase sfîrşitul băiatului. El nu fu în stare să-l privească şi trecu alături. Se aşeză pe un scaun şi aşteptă, oftînd adînc. Nici nu bău o jumătate de ceaşcă de ceai, şi Guange tresări şi-şi dădu ultima suflare. Era în douăzeci şi trei ale lunii a opta, ora *shen* * ; trăise un an şi două luni. Toată casa, cu mic cu mare, s-a pornit pe bocit. Li Vaza s-a plesnit peste urechi, şi-a sfîşiat obrajii şi şi-a izbit capul de pămînt, țipînd ; pe dată a leşinat şi a zăcut multă vreme întinsă pe jos. Cînd şi-a revenit, a luat copilul în brațe şi a prins iarăşi să plîngă.

— Steaua mea ocrotitoare, a bocit, mi-e inima frîntă ! De ce nu pot să mor odată cu tine ? Ce rost mai are viața mea ? De ce m-ai părăsit atît de crud, nenorocindu-mă ?

Alături, doica şi slujnica plîngeau fără un cuvînt.

Ximen Qing chemă un copil-slugă şi porunci să gătească o cameră pe aripa apuseană a salonului din față şi să mute copilul, cu pat cu tot, pe două bănci. Li Vaza s-a aruncat peste copil, acoperindu-1 cu trupul, să nu-i fie luat.

— Copil fără noroc, se jelui ea, minunea mea ! Inima mi-ai secat-o ! Toată truda mea s-a dus. De acum n-am să te mai văd, sufletul meu !

Doamna Luna şi celelalte femei boceau şi ele, dar încercau s-o domolească pe Vaza. Ximen Qing se apropie de ea şi-i văzu fața zdrelită şi părul răvăşit.

— Linişteşte-te ! îi vorbi. N-a fost să fie copilul nostru. Noi l-am crescut cum se cuvine, dar a avut zilele scurte. Țipă puțin să te răcoreşti şi ajunge. Oricît l-ai jeli, viața nu i-o mai întorci. Ştii bine că țin la tine. Acum e însă momentul să-l luăm de aici. O să trimit o slugă după Meşterul *yin-yang.* Cît să fie vremea ? întrebă.

— E ora *shen,* răspunse Doamna Luna.

* Ziua era împărțită in 12 ore, calculate de la miezul nopții şi numite după cele 12 ramuri terestre, *shier dizhi. Shen* are corespondent în regnul animal *maimuța* şi marchează timpul de la 3 la 5 după-amiaza.

— Mă tot gîndesc că a aşteptat vremea asta ca să se ducă, vorbi Pavilion de Jad. S-a născut şi a murit la aceeaşi oră. Şi ziua e aceeaşi, douăzeci şi trei. Numai luna e alta. A trăit nici mai mult nici mai puțin de un an şi două luni.

Cînd văzu slugile sosite să ia trupul lui Guange, Li Vaza prinse iar să bocească :

— Ce-aveți de vă grăbiți aşa ? Soră mai mare. nu-i lăsa, surioară ! Oh, băiatul meu ! Cum să te las să pleci ? De ce mă părăseşti şi mă amărăşti ?

îşi lovi din nou capul, de pămînt, urlînd. Slugile îl mutară pe Guange. Doamna Luna ceru să i se dea de ştire familiei Qiao şi să fie chemați călugări de la templu.

— Mîine în zori aducem călugării, hotărî Ximen Qing şi-l trimisă pe Dai An la bogătaşul Qiao, iar pe altcineva după maestrul Xu. să facă dovada scrisă a decesului. Lui Ben Al Patrulea îi înmînă zece arginți să cumpere blăni de pin şi să ceară tîm- plarilor să facă un sicriu de copil.

De cum află vestea, doamna Qiao sosi în lectică şi se puse încă din poartă pe bocit. Nevestele lui Ximen Qing plînseră o vreme împreună cu ea şi-i povestiră cum se sfîrşise copilul. Apoi sosi domnul Xu. Se uită la trupul copilului şi rosti :

— Te-ai dus pentru totdeauna in ceasul *shen,* frățioare.

Doamna Luna îl grăbi să scoată Cartea neagră. Meşterul deschise cartea tainică a magiei, citi şi spuse :

— Tînărul stăpîn s-a născut in ceasul *shen,* al maimuței, pe douăzeci şi trei din luna a şasea, în anul *Bingshen* din domnia *Zhenghe* şi a murit tot în ceasul maimuței, pe douăzeci şi trei din luna a opta, anul *Dingyu* din aceeaşi domnie. îmbinarea acestei zile cu această lună arată o nouă viață şi moarte aflate înaintea spiritului său. Să fie bocit numai de familie, rudele nu e bine să-l vegheze, iar cînd îl puneți în sicriu să nu fie de față oameni născuți în anii şarpelui, dragonului, şobolanului şi iepurelui. în cartea neagră scrie : „Cei născuți în ziua *Renzi,* pe douăzeci şi trei, vor urca în Palatul Vazei Prețioase şi vor coborî pe pămîntul Qi *. în viața anterioară a fost urmaşul familiei Cai din Yanzhou, trăind în beție şi desfrîu şi însuşindu-şi prin silnicie averile altora. El n-a adus ofrande Cerului şi Pămîntului şi nu şi-a cinstit rudele. Moartea i s-a tras dintr-o răceală în- timplătoare. în viața aceasta a fost copil şi a îndurat de sperietură în urmă cu zece zile a fost înfricoşat de moarte de un animal, lumescul din el a suferit şi sufletul i-a fost luat, spre a se naşte în aceeaşi zi în familia Wang din Zhengzhou. Are să fie căpitan şi va trăi şaizeci şi opt de ani.“

Domnul Xu a vrut să ştie dacă a doua zi mortul va fi îngropat sau ars.

— De ce mîine ? se miră Ximen Qing. Vreau să i se citească psalmi

* Numele unui principat din dinastia Zhou (1066—256 i.e.n.), aflat în nordul actualei provincii Shandong, unde se petrece acțiunea romanului. Shandong-ul se numea Lu.

timp de trei zile şi îl voi îngropa a cincea zi în cimitirul familiei.

— Va fi în douăzeci şi şapte. Se poate, nu e o zi nefavorabilă familiei dumneavoastră. îl coborîm în pămînt la miezul zilei.

El scrise certificatul şi la al treilea *geng* din noapte copilul fu băgat în sicriu. Plîngînd, Li Vaza merse în camera sa, aduse veşmintele taoiste ale copilului şi le puse lîngă el în coşciug. Apoi capacul fu prins cu piroane lungi şi puternice. Atunci toţi ui casei începură să bocească din nou. încheindu-şi treburile, Meşterul *yin-yang* plecă.

în ziua următoare, Ximen Qing fu mult prea ocupat pentru a mai trece pe la Y*amen.* Procurorul Xia aflase cele petrecute şi în cursul dimineţii îi prezentase condoleanţe. Printr-un om de-al său, Ximen îi ceruse stareţului Wu ca în ziua a treia să trimită opt călugări să slujească. Stareţul — la templu — şi bogătaşul Qiao — acasă — au sacrificat cîte trei animale. Unchiul Wu, bărbatul mătuşii dinspre mamă, Shen, soţul tuşii de dincolo de porţile oraşului, Han şi unchiul Hua au jertfit şi ei tot cîte trei animale şi au ars bani de hîrtie. Ying Bojue, Xie Xida, cărturarul Wen, Chang Shijie, Han Daoguo, Gan Chushen, Ben al Patrulea, Li Zhi şi Huang Al Patrulea au contribuit cu unele şi cu altele la funeralii şi seara au privegheat sicriul alături de meşter şi de Ximen Qing. După plecarea călugărilor, s-au aşezat ofrande în faţa sicriului, apoi, în salonul cel mare au fost întinse mesele pentru praznic, ca părintele copilului să ospăteze neamurile, prietenii şi pe alţii. De la casele lui Laur, a lui Argint şi a Iubirii Lunii au fost aduse ofrande. Li Vaza, cu Guange în suflet, era distrusă. Nu mîncase zile la rînd, bocind atît, încît ajunsese să-şi piardă vocea şi numai lacrimile îi curgeau fără contenire pe obraji. De teamă ca nu cumva femeia să se omoare, Ximen Qing le-a povăţuit pe doică, pe slugă şi pe Wu Argint să stea mereu în preajma ei şi să n-o piardă din ochi. El însuşi dormi trei nopţi la ea, făcînd tot ce-i fu în putinţă spre a o mîngîia. Nobila Xue ii citi din sutra Lengyan şi din cartea iertării păcatelor, străduindu-se să-i domolească suferinţa şi plînsul.

— El n-a fost să fie copilul tău, i-a spus, ci unul care te-a duşmănit într-o altă viaţă. în sutra Tuoluo zice : „Odată, trăia o femeie care a dat naştere la trei copii care i s-au prăpădit unul după altul înainte de a împlini doi ani. Femeia se căina amarnic şi a fugit cu cel de al treilea copil mort pe malul fluviului, neîndurîndu-se să-l încredinţeze apelor. Atunci Zeiţa Milei s-a prefăcut intr-un călugăr şi i-a grăit : „Degeaba plîngi. Acesta nu e fiul tău, ci fostul tău duşman. De trei ori a intrat în tine, încercînd să te nimicească. Dacă nu te încredinţezi spuselor mele, o să-ţi dovedesc". Zeiţa a arătat cu degetul spre copilul mort şi acesta a luat înfăţişarea unui demon din cei care zboară noaptea * şi s-a înfipt în picioare în mijlocul fluviului. „Am venit cu gîndul să mă răzbun, dar tu ai citit cu osîrdie sutra Tuoluo şi zeiţele te-au ocrotit zi şi noapte şi n-am apucat să-ţi iau, precum am vrut, viaţa. Acum Zeiţa Milei mi-a schimbat inima şi de azi nu mai sîntem duşmani". După vorbele astea, a dispărut în ape. De-aia

* *Yecha, yaksha,* termen sanscrit.

şi eu îţi tot zic : copilul ăsta trebuie să fi fost unul din duşmanii tăi năimiţi, venit în întuneric să-ţi sugă puterea şi averea şi să te distrugă. Dar nu de mult tu ai plătit imprimarea cărţii sfinte şi el a fost nevoit să te părăsească. Abia copilul ce-ai să-l ai o să fie al tău cu adevărat !

Li Vaza a ascultat-o pînă la capăt, dar iubirea pentru băiat i-a rămas neştirbită. De cîte ori îi era pomenit numele, îi curgeau lacrimile.

Peste cinci zile, în dimineaţa zilei de douăzeci şi şapte, opt copii, îmbrăcaţi în straie negre şi cu bonete albe, purtînd în mîini steaguri de doliu, flori albe şi ramuri de sălcii, mergeau înaintea sicriului lăcuit în stacojiu şi în auriu. Pe o pancartă roşie, ideograme mari înştiinţau : „Coşciugul băiatului familiei Ximen". Călugărul Wu trimisese şi el doisprezece novici să în- gîne rugi în jurul sicriului. Muzicanţii cîntau melodii de în- mormîntare. După aceştia veneau rudele şi prietenii, toţi în jurul lui Ximen Qing, înveşmîntat în doliu. Pînă la marginea răsăriteană a Străzii Mari, aproape de porţile oraşului, au fă-
cut drumul pe jos, apoi au încălecat pe cai. Temîndu-se că la tnormînt Li Vaza îşi va da sufletul plîngînd, Ximen Qing n-a lăsat-o să însoţească sicriul. Doamna Luna, Delicata Li, Pavilion de Jad, Lotus şi Orhideea urmau convoiul în lectici. Mă- luşile, Laur, Iubirea Lunii şi alte cîteva femei au mers şi ele la inormînt. Lebăda de Nea, Wu Argint şi cele două călugăriţe au iflmas acasă, să aibă grijă de îndurerata mamă. Dîndu-şi seama rfi nu i se îngăduise drumul la groapă, Li Vaza se ţinuse după sicriu pînă în poartă, unde izbucnise din nou într-un bocet prelung, sfîşietor, pînă ce glasul i se oprise în gît şi, sleită de puteri, se prăbuşise în prag, vătămîndu-şi obrajii în vreme ce agrafele de aur îi săriseră din păr. Slujnica şi Lebăda o ajutaseră să se ridice, ducînd-o în camerele ei. Acolo, privirile femeii căzură peste toba în formă de stea a nemuririi ; jucăria zficea la căpătîiul patului gol. Gîndurile i se învălmăşiră în minte şi femeia lovi cu pumnii in masă, plîngînd să i se frîngă inima.

— Nu mai jeliţi, doamnă, şopti Wu Argint, prinzîndu-i mina. Domnişorul v-a părăsit şi oricît aţi plînge, nu se mai întoarce. încercaţi să vă stăpîniţi. Nu vă amărîţi de pomană.

— Eşti în floarea tinereţii, glăsui Lebădă de Nea, şi ca mîine o să ai alt copil ! Zidurile sînt pline de crăpături şi pe- 1'i'ţii au ochi şi ar trebui să-mi ţin gura, dar aia s-a dat şi peste cap, numai să-i facă de petrecanie copilului. Viaţa se plăteşte Insă cu viaţă şi are să dea ea socoteală ! Atît mie cît şi ţie ne-a fâcut mult rău, fiindcă voia cu dinadinsul ca omul nostru să fir numai al ei. Ştii bine că el n-a mai dat pe la mine de multă vreme şi o singură noapte în camera mea a mîniat-o de moarte. Ki, cit m-a ocărit şi cit nu m-a bălăcărit, pînă şi în faţa fetei lui. Eu n-am zis nimic, da" n-o slăbesc din ochi pe curva asta care ştiu eu prea bine cum o să sfîrşească şi încă repede !

— Da. M-a băgat la grea boală şi se prea poate ca azi sau mîine să mă prăpădesc ! Eu nu mă pun cu ea, facă ce-o vrea t răspunse Vaza.

Atunci Abundenţa îngenunche în faţa Vazei, plîngînd.

— Am ceva pe suflet, ce n-am cutezat să vă zic, stăpînă. Băiatul a murit şi asta pentru mine înseamnă nenorocire. Mi-e frică să nu mă gonească stăpînul. Sărmana de mine, nu mai am nici bărbat, nici copil, încotro s-o apuc ?

Cuvintele doicii îi răscoliră Vazei durerea din inimă.

— Sărmană femeie, şopti ea. Copilul s-a dus, dar eu n-am murit încă. Ai muncit bine aici şi n-am de gînd să te alung. Cînd sora cea mare o să nască, o să te ia pentru pruncul său. Pentru tine e totuna. De ce îţi faci griji ?

Abundenţa tăcu, dar Vaza se aşternu iarăşi pe plîns. Lebădă de Nea şi Argint încearcară s-o potolească.

— Ai mîncat ceva ? Nu mai plînge ! vorbiră şi o minară pe Broderia Primăverii după bucate.

Cînd masa fu pusă, Li Vaza dacă luă o jumătate de lingură şi îi fu de ajuns.

La cimitirul familiei, Ximen Qing îi ceru meşterului Xu să stabilească locul gropii. Gunange fu îngropat lîngă mormîntul doamnei Chen, prima nevasta a lui Ximen. In ziua aceea, bogătaşul Qiao şi celelalte neamuri au oferit ofrande şi la sfîrşit toată lumea a fost ospătată în noul umbrar de la cimitir. La întoarcerea lor acasă, Li Vaza a îngenuncheat în faţa Doamnei Luna, a soţiei bogătaşului Qiao şi a mătuşei celei mari.

— Cuscră, i-a grăit printre suspine doamnei Qiao, cine-o fi mai blestemată decît una ca mine, ce am văzut cu ochii moartea chiar a copilului meu ? Dar uite că v-am pricinuit cumplite necazuri şi fata voastră e văduvă înainte de a fi trecut pragul casei. Tot ce-am pus la cale a ieşit fără rost. Să nu mă batjocoriţi acum !

— Ce vorbă-i asta, cuscră ? Fiecare are viaţa sa şi nimeni nu ştie cît îi e dat să trăiască. Dar e o vorbă că rubedeniile sînt rubedenii. Nici nu eşti bătrînă şi o să ai parte de copii şi nepoţi. Ia-o domol şi nu te omorî cu firea !

După aceasta, se înclină în semn de rămas bun şi plecă. Ximen Qing îi porunci lui Xu să purifice casa. Atîrnară pe uşi şi pe porţi talismane galbene pe care scria : „Spiritul mortului zboară spre nord-est, la înălţimea de trei *zhang**, către spiritul călător al zilei, care o să-l ia în sine şi niciodată el n-are să se mai întoarcă. Rudele n-au de ce să se înfricoşeze." Ximen Qing îi dădu meşterului în ştiinţa *yin-yang* o bucată de pînză şi doi *liang* de argint şi îl conduse pînă la poartă. Seara, se ţinu în preajma lui Li Vaza, încercînd s-o împace cu vorbe calde. Cum jucăriile copilului se aflau încă sub ochii femeii, el se gîndi că ele îi puteau răscoli tristeţea şi atunci îi porunci Întîmpinării Primăverii să le ducă în curtea interioară.

Capitolul LX

După moartea copilului, Pan Lotus de Aur se simţea în lardul său şi nu o dată, prefăcîndu-se că îşi ceartă sluga, striga în Kura mare :

— Păcătoaso, tilhăroaico, te credeai că ai soarele deasupra capului, dar uite-l a apus ! Ai ajuns ca o turturică, lovită de săgeată şi trîntită

* 10 metri.

la pămînt şi ce mai face ea e doar să-şi cnşte gura în zadar. Eşti ca un căruț fără spate şi fără reazem. Ți stă bine ca babei Wang la sărăcie, sau ca unei matroane bă- Irîne, ale cărei fete s-au prăpădit şi ea îşi holbează ochii-n gol, Ei, acum să te văd, cînd sintem la fel !

De la ea din casă, Li Vaza o auzea prea bine, dar nu îndrăznea să-i întoarcă o vorbă şi se zbuciuma, îndurînd în sufletul său. Cu marea-i durere în piept, iar în minte cu bîrfele fără cruțare ale multora, se simțea din ce în ce mai răscolită şi bolnavă, neaflîndu-şi liniştea nici in somnu-i tulburat de vise rele. Pofta de mîncare îi scăzuse. La două zile după înmor- mintarea lui Guange, Wu Argint se înapoie acasă la ea. Mama Feng îi vîndu Lebedei de Nea, pe cinci *liang,* sluga sa de doi- Kpi ezece-treisprezece ani. Lebăda îi spuse Pescăruş. Insă nimic ilin cele ce se petreceau în jurul ei nu clintea gîndul Vazei de la copilul pierdut şi, odată cu izbucnirea duşmăniei dintre ea şi Lotus de Aur, vechea suferință o copleşise aprig şi sîngele scurs din ea nu se mai oprea. Ximen Qing îl aduse pe doctorul Ren, cure îi prescrise leacuri, însă ea era acum ca o piatră căzută în npă : cu cît lua mai multe doctorii, cu atît se simțea mai rău. înlr-o jumătate de lună slăbi şi se schimbă la față. Frumusețea şi farmecul de odinioară îi dispăruseră fără nici o speranță do întoarcere. Minunați-vă :

Oasele mari fără nimic pe ele,
Durerea doar le-mbracă pe sub piele.

tntr-o noapte din întîia decadă a lunii a noua, pe o vreme rece, cu vînt pătrunzător, Li Vaza şedea de una singură în dormitor. Patul îi era rece, iar razele pale ale lunii băteau prin fereastră. Văzu parcă aievea înaintea sa copilul. Oftă. Deodată, k se păru că cineva ciocăne la geam. Strigă slugile, dar acestea dormeau. Coborî din pat, îşi trase în picioare încălțările brodate şi deschise uşa larg. Hua Zixu era acolo cu Guange în brațe. Ii spuse că îşi aflase o nouă casă şi-i ceru să-1 urmeze. Dar ea n-ar fi vrut să se despartă de Ximen şi nu-i dădu as

I
*

cultare, întinzînd numai mîinile spre băiat. Atunci bărbatul o împinse, trîntind-o la pămînt. Cînd se dezmetici, înțelese că totul fusese doar vis. Tot trupul îi era lac de o sudoare rece. Se tîngui şi plînse pînă în zori. Pentru că :

De ai parte de dragoste nu te aştepţi îji ceaţa casei tale
ochii să-ţi deştepţi.

Iar poezia de mai jos stă mărturie :

îşi scapără luna lumini pe paravan de-argint,
Acum pieri frumoasa în camera-i ascunsă ;
Nu-i nici un vînt să ia pe sus o ură ce-a sporit,
Să afle în iubire inima stîncii smulsă.

Cam în timpul acesta, sosise corabia cu mărfurile cumpărate de Lai Bao în Nanjing. Dar şi mai înainte ajunsese Wang Xian, trimis după bani, pentru plata impozitelor. Ximen Qing scrise o carte şi puse să-i fie dusă lui Rong Hai, alăturînd la ea şi o sută de *liang,* iar, ca daruri, băutură şi mătase, arătînd astfel că după controlul mărfii o să se îngrijească de răsplata cuvenită? Acasă, prăvălia era gata şi deschiderea ei avea să fie pe patru ale lunii a noua. Marfa sosise în douăzeci de căruțe mari. In ziua aceea, rudele şi prietenii îi transmiseseră în dar cutii cu fructe şi caligrafii pe tablouri, cu urări de bine. Fuseseră chemaţi mai bine de treizeci de oameni. O slugă a procurorului Xia venise, de asemenea, cu mici cadouri. Qiao tocmise doisprezece muzicanţi, iar Ximen Qing îi adusese pe Li Ming, Wu Hui şi Zheng Chim. Cei doi vînzători, Gan şi Han, erau în prăvălie ; unul măsura argintul, iar altul preţăluia mărfurile. Cui Ben avea în sarcină primirea darurilor. In roba sa roşie de ceremonie,. Ximen Qing arse hîrtia pentru sacrificii. Cei de faţă îi prezentară darurile. In spate, fuseseră rîn- duite cincisprezece mese. Se serviră cinci feluri de preparate reci, cinci mîncăruri din legume, două supe. Băutura curse în valuri, iar muzica umplu cerul cu armoniile sale. Erau la ospăţ : bogătaşul Qiao, cinci unchi, călugărul Wu, xiitcai-ul Ni, Wen Guigar, Ying Bojue, Xie Xida, Chang Zhijie. Veniseră şi Li Zhi, Huang Al Patrulea, Fu Zixin şi toţi vecinii, gemînd salonul de atîta lume. Trei actori interpretară melodia „Straiul roşu de la Palatul de Miază-zi". Apoi băură, unul după altul, cinci rîn- duri de pahare, mîncară trei feluri de bucate, în sunetele muzicii. Ying şi Xie băură din cupe mari, întrecîndu-se în a le duce la gură. La asfinţit, gazda conduse oaspeţii, îndemnîndu-i pe unchii Wu, Han şi Shen, pe maestrul Wen şi pe cei doi fraţi de cruce, să mai stea, astfel că se puseră din nou pe petrecere pînă tîrziu.

In ziua aceea, se făcuse vînzare în valoare de peste cinci sute *liang* de argint. Nemaiîncăpîndu-şi în piele de bucurie, Ximen îi pofti în

aceeaşi seară, la ospăţ, şi pe vînzătorii prăvăliei şi pe ginerele său. Mai apoi, muzicanţii plecară, rămînînd numai cei trei tineri. Ying Bojue se cherchelise de-a binelea. Cînd ieşi să se spele pe mîini, îl chemă pe Li Ming deoparte.

— Cine este cîntăreţul acela cu părul strîns în coc, tînăr şi chipeş ?

— Nu-1 ştiţi, unchiule ? Este fratele mai mic al lui Zheng Feng. Acum cîteva zile stăpînul a fost la casa lor, pentru Iubirea Lunii.

— Adevărat ? De-aia am văzut-o la înmormîntare ! întors la banchet, rosti către Ximen : Frate mai mare, dă-mi voie să te felicit pentru noul tău cumnăţel !

— încetează cu prostiile, cîine rău ! zise Ximen, rîzînd, şi îi ceru lui Wang Jing să-i toarne un pahar plin lui Bojue.

— Venerabile unchi, îi spuse Bojue lui Wu, ce crezi ? Nu mă pedepseşte pe nedrept ?

— Te pedepsesc să bei tot paharul pentru vorbele necuviincioase !

Ying lăsă capul în jos, se gîndi puţin şi izbucni în hohote de rîs.

— Nu-ţi fă griji, am să beau, primi el. N-am să mor din- tr-un pahar mai mult ! Dar nu-mi place să bem fără nici o cintare. Cheamă-1 pe Chun să-mi facă un cîntec.

Cei trei copii-cîntăreţi se apropiară. Ying Bojue îl opri doar pe Zheng Chun cu un *zheng,* îndepărtîndu-i pe ceilalţi doi.

— Ţine’ minte, cerşetorule, că vei bea o cupă pentru fiecare melodie ! pretinse Ximen şi îi porunci lui Dai An să-i pună lui Bojue în faţă două cupe de argint.

Tînărul cîntă încet, acompaniindu-se singur, „Curge Fluviul Limpede" :

O fetişcană de vreo şaisprezece ani Zări perechea unor fluturi diafani Şi parfumatul umăr şi-l lipi de-un zid,
Ştergîndu-şi ochii umezi cu degete de mirt.
Apoi pe slugă-o puse să alunge Perechea dorului ce o străpunge.

Cîntăreţul îl rugă pe Ying să bea. Şi abia goli acesta cupa, c& Dai An i-o şi umplu din nou. Chun începu :

Trecînd de paravanul crizantemelor sculptate O vede sprijinită de bolta unor roze,
Făcîndu-se că-şi potriveşte-n păr ace cu pheonix. Nu suflă-o vorbă despre noaptea în apoteoze, Surîde doar şi aruncă-n el cu flori.

Bojue bău din nou, grăbindu-se să-l îndemne pe Xie Xida :

— Ajunge ! Nu mai pot sub nici un chip ! Cupele astea uriaşe or să mă dea gata !

— Ei şi, copil prost ? Ce-au ele a face cu mine ? Sînt sclavul familiei tale ?

— Copil prost eşti tu. Mîine-poimîine ajung demnitar şi te iau slugă.

— Tu, cîine ? Poate muzicant de bordel !

— Atunci îţi las ţie saloanele ! rîse Ying.

Ximen Qing îi porunci lui Dai An să aducă făcăleţul şi să-l atingă pe Cerşetor. Xie Xida se ridică, păşi pe vîrful picioarelor pînă veni în spatele lui Ying şi îl lovi în cap.

— Cerşetorule, îndrugi prostii în faţa maestrului Wen ! îl certă.

— Maestrul nu-mi ia în seamă glumele.

— Prea nobilii domni sînt prietenii apropiaţi ai venerabilei gazde, glăsui Wen. La băutură, aceste glume sînt sarea în bucate şi fac bucurie inimilor. Altfel n-am fi noi înşine şi nu ne-am putea uşura sufletul cu mult prea multe.

— După această discuţie, propuse soţul tuşei Shen, aş zice ca unchiul Wu cel mare să fie capul mesei. Putem juca zaruri, ghicitul degetelor sau pietre, putem să ne întrecem in compunerea unor poeme şi în încurcă-limbă. Cine pierde vrea-nu vrea, trebuie să bea, însă va fi joc drept şi scăpăm-de certuri între noi.

— Bine zis ! încuviinţă Ximen şi umplu chiar el o cupă, întinzîndu-i-o unchiului Wu.

— Domnilor, începu acesta apucînd zarurile, pornesc cu prima poruncă şi după mine, rînd pe rînd, ceilalţi. Fiecărui număr de zar i se potriveşte un nume de floare şi o dată spus numele, trebuie recitat un vers care să înceapă cu el, ori rostită o încurcă-limbă. Cine nu o scoate la capăt în nici un fel, bea cupa. încep eu. Unu se leagă cu roşu. „Roşii şi albe — perechi de flori de prunişor." Wu aruncă zarul, dar în locul cifrei unu căzu doi. Bău şi întinse zarurile soţului tuşei Shen.

— Zic floarea de lotus pentru cifra doi, vorbi el. „Floarea de lotus tremură lîngă perechea coloratelor raţe."

Shen aruncă dar nu ghici zarul. Primi pedeapsa, bău şi trecu zarul lui Han.

— Trei merge prea bine cu prunele, spuse acesta. „Prunele cad şi boneta nu-mi stă dreaptă pe cap“.

Nu-i ieşi numărul, bău şi el. şi veni rîndul cărturarului.

— Eu pun rămăşag pentru cifra patru cu un prim cărturar roşu.

„Roşul şi purpura nu înveşmîntă oamenii oarecari".
Urmă la rînd Ying.
— Eu n-am să vă dau nici un citat, ci voi zice o încurcă- limbă :
Holtei un vîrstnic vrednic de picior,
Ducînd în stînga burduşita-i baniță de boabe Şi-n dreapta doar desaga de desăgit cerşeala,
Fugea de parcă focul mi-1 fripse la picioare.
Dar un cățel fătat pătat cu alb-gălbui,
Dădu cu colții în desaga ducînd dosit pomana,
Iar vîrstnicul holtei prea harnic de picior Lăsă din mîna stingă banița cu boabe,
Rupînd-o ca şi fript la fugă, vrednicu-nainte,
Pe cîinele colțat fătat pătat ca să-l învețe minte.
Ce a mai fost fiind eu unul bunul nu o ştiu :
Colțatul cîine-n colți pe om l-a încolțit,
Ori omul felul i-a făcut cățelului colțos, cu mîna lui ?
— Creatură spurcată, ticălos, mațe fripte, strigă Ximen. Cine se repede după un cîine cu mîinile goale ?
— De ce n-a luat un băț ? se miră Bojue. Eu n-am văzut nicicînd un cerşetor fără ciomag în mînă !
— Mărite Mandarin, iată că a recunoscut că e cerşetor, se amestecă Xie.
— Să bea o cupă, fiindcă n-a jucat cinstit, hotărî Ximen. E rîndul tău, frate Xie.
— Voi rosti una mai frumoasă decît a lui. „Sus în capul zidului, e-un olan crăpat şi cum vă spui, la poala lui, mai încolo, un biet cal. Căzînd. olanul crăpat loveşte capul calului. Nu ştiu : olanul crăpat capul calului l-a crăpat ori capul calului a crăpat olanul crăpat ?“
— Ai rîs de mine, sări cu gura Bojue, dar ce, olanul tău e mai breaz ? Nevastă-ta, doamna Liu *, e iapa şi eu sînt olanul ăla crăpat. Ne-am potrivi. Am fi ca un măgar numai piele şi os, învîrtindu-se în jurul unei pietre de moară crăpate !

— Iar păcătoasa aia bătrînă din casa ta, omida Du, nu are decît boabe negre să îndoape porcii. Nici unui cîine nu i-ar trebui aşa ceva.

Băură, glumind unul cu altul şi-i întinseră cupa lui Han Daoguo.

— Cum aş îndrăzni eu, umilul, s-o iau înaintea voastră, stăpîne ?

— Lasă ceremoniile, ținem ordinea, îl linişti Ximen.

— Pentru cinci aleg prunişor de iarnă, în floare. „Printre prunişori în floare întîlnit-am o zeiță."

Urmă Ximen Qing.

— Voi arunca şase, spuse, şi-i alătur cerul plin de stele. „Stelele

* După căsătorie, femeile îşi mențin numele de familie, răminind legate de clanul tatălui lor.

8

reci se-oglindesc în verdele negru al bălţii. “

Aruncă zarul şi ieşi şase, fiind singurul care cîştigase.

— Frate mai mare, în iarna asta vei fi promovat. Norocul îţi surîde, aţinîndu-ţi calea, zise Ying Bojue, umplînd cupa şi întinzîndu-i-o.

Li Ming şi ceilalaţi se apropiară şi le cîntară mesenilor. Se distrară pînă spre zori. Ximen dădu drumul cîntăreţilor, urmări slugile care strînseră totul şi porunci celor patru vînză- tori să doarmă acolo cu schimbul şi să fie cu băgare de seamă la uşi şi la ferestre. Apoi merse acasă.

A doua zi, Ying Bojue îi aduse pe Li şi Huang să-şi plătească datoria. Dar ei se plînseră că le intraseră în mîini numai o mie patru sute cincizeci de *liang* şi nu puteau înapoia decît trei sute cincizeci. Restul îl vor da la următoarea plată. Ying puse o vorbă bună pentru ei. Atunci Ximen îl chemă pe Chen Jingji să cîntărească argintul şi îi lăsă pe cei doi să plece. Argintul rămăsese pe masă. Ximen îşi aminti că Chang vroise încă treizeci şi cinci de *liang.*

— Mîncăm împreună, zise. apoi îi duci cincizeci de *liang.* Azi e o zi prielnică, aşa că să încheie afacerea cu casa. Cu ce-i prisoseşte, să deschidă o dugheană, ceva, din care să poată trăi cu nevasta.

Se puse masa. Mîncară.

— Nu te reţin, zise gazda. Ia banii şi ajută-1 să-şi facă treaba.

— Să vină o slugă cu mine, ceru Ying.

— Ce rost are ? Ia banii şi gata.

— Nu e ce crezi, rosti Ying Bojue. E ziua vărului meu. Da. Azi dimineaţă i-am trimis ceva în dar şi el m-a invitat pentru diseară. N-o să am vreme să mă întorc să-ţi înfăţişez ce am făcut, dar sluga o să-ţi povestească ea tot.

Ximen Qing i-1 dădu pe Wang Jing. Ying merse, urmat de slugă, la Chang. Acesta era acasă şi-i pofti înăuntru. Ying scoase banii şi-i lămuri gîndul fratelui lor cel mare ; Chang Zhijie o grăbi pe soaţă să vină cu ceaiul.

— Fratele cel mare e cum nu se poate mai bun ! zise gazda.

Băură ceaiul şi o luară pe strada Piaţa Nouă. Plătiră şi semnară contractul. Bojue il îndemnă pe Wang Jing să se ducă acasă, banii rămaşi lăsîodu-i pe mîinile lui Chang, pe care îl părăsi, îndreptîndu-se spre casa lui Da. Ximen Qing citi contractul şi îi porunci lui Wang Jing să i-1 înapoieze proaspătului proprietar. Dar despre aceasta nu vom mai vorbi.

Capitolul LXI

Intr-una din serile cînd Han Daoguo s-a întors acasă în miez de noapte, nevasta l-a povățuit :

— Stăpînul ne-a ajutat să punem deoparte ceva bani. Cred că se cade să pregătim o masă şi să-l poftim în vizită. De curind şi-a pierdut fiul, aşa că îl facem să-şi mai uite şi de necaz. N-o să trebuiască mare lucru, totul e să fie plăcut. Pe urmă o să-şi dea seama şi ceilalți din prăvălie cît de bine te ai tu cu stăpînul şi asta o să-ți folosească pentru plecarea în sud. Nu e la îndemîna oricui o asemenea apropiere.

— Lucrul ăsta îmi stătea şi mie pe limbă. Miine e în cinci şi e zi rea. Cumpărăm tot ce e nevoie pentru poimiine, tocmim două cîntărețe, scriem o invitație şi o să i-o duc chiar eu. în noaptea aia o să dorm la prăvălie.

— De ce să tocmeşti cîntărețe ? se împotrivi Wang A Şasea. După băutură poate c-o să vrea să urce aici şi o să-i vină peste mînă. Pe la vecina noastră Yue trece mereu una, Shen A Doua. E foarte tinără, cîntă frumos şi mai e şi oarbă pe deasupra. O chem pe ea şi cînd nu-mi mai face trebuință, mă descotorosesc uşor de ea.

Han Daoguo zise ca ea. Noaptea trecu repede.

A doua zi, Han îl rugă pe cărturarul Wen să-i scrie o invitație şi se înfățişă chiar el cu ea la Ximen Qing. Stăpînul primi cartonul şi citi.

— Eşti foarte inimos. Pe şase sînt liber şi cum mă întorc de la *Yamen,* pornesc spre voi.

Han se înclină şi ieşi. A doua zi, în zori, scoase bani şi mînă calfa Hu Xiu la cumpărături şi să afle un bucătar. Mai tîrziu trimise o lectică după domnişoara Shen. Wang A Şasea prepară, împreună cu slujnicele, un ceai bun, după care îl aşteptă pe Ximen. Puțin după prînz, Qin Tong aduse un vas cu vin. Ximen Qing sosi în litieră, cu Dai An şi Wang Jing după el. Purta o bonetă de mare rafinament, o robă din mătase închisă la culoare şi încălțări negre cu talpă înaltă, albă. Han Daoguo îl întîmpină, mulțumindu-i pentru vin. Stăpînul se lăsă într-un scaun cu brațe, aşezat la locul de onoare. Pe dată îşi făcu apariția şi Wang A Şasea, înveşmîntată frumos. Femeia bătu patru mătănii şi merse după ceai. Wang Jing intră cu ceaiul. Han Daoguo ridică prima ceaşcă şi i-o întinse oaspetelui, apoi luă şi el una şi se aşeză mai într-o parte. După ce băură, Wang Jing strînse ceştile goale şi ieşi cu ele.

—Netrebnicul de mine s-a bucurat de marea bunătate a înălțimii Voastre. Cînd am fost plecat, ați fost cu grijă față de soția mea, iar eu n-am avut cum să vă arăt recunoştința mea. Cînd s-a prăpădit domnişorul, eu nu eram aici ; nevasta tocmai răcise rău şi n-a putut să vă prezinte condoleanțe. Ştiu prin cîte ați trecut. Azi v-am invitat

întîi şi întîi ca să vă mai uşuraţi greul inimii şi, în al doilea rînd, în semn de supunere din partea noastră.

— Nu trebuia să vă obosiţi atît, zise Ximen.

Atunci Wang A Şasea se apropie şi se aşeză şi ea la un ycolt al mesei.

— I-ai spus înălţimii Sale ? îşi întrebă soţul.

— N-am apucat.

— Ce este ? vru Ximen să afle.

— Bărbatu-meu fusese cît pe ce să cheme două tinere să. vă servească, dar eu m-am gîndit că poate nu e prea nimerit şi nu l-am lăsat s-o facă. Alături, la o vecină, vine des o cîntă- reaţă. Shen A Doua îi zice. Ştie toate cîntecele ce se cîntă în ziua de azi. Mai de mult, la dumneavoastră, am ascultat-o pe domnişoara Yu ; aflaţi de la mine însă că nu e mare lucru de- vocea ei şi nici vorbă să fie pe măsura acestei Shen. De-aia am şi poftit-o să vă veselească şi, de v-o cîştiga inima, poate *o* chemaţi să le cînte şi doamnelor voastre.

— Dacă aveţi o cîntăreaţă, e şi mai bine. Aduceţi-o s-o văd.

Han îl strigă pe Dai An să ia roba dezbrăcată de stăpîn.

Masa fu întinsă şi Hu Xiu rîndui pe ea bucatele. Wang A Şasea desfăcu vasul cu vin, încălzi băutura şi o puse lîngă soţul ei. Han Daoguo îi turnă lui Ximen Qing, apoi o pofti pe domnişoara Shen. Ximen o privi. Avea părul ridicat sus, dar ornamentele prinse în el erau mult prea simple. Bluza îi era verde şi fusta roşie. Picioarele le avea foarte mici. Se îmbujorase la faţă, iar sprîncenele îi erau lungi şi delicate, arcuite ca nişte dealuri. Făcu patru plecăciuni adînci spre Ximen Qing.

— Ridică-te, o încurajă el. Cîte primăveri ai împlinit ?

— Umila mea persoană are douăzeci şi unu de ani.

— Cîte cîntece ştii ? urmă întrebarea.

— Peste sută, lungi şi scurte.

Ximen Qing îi porunci gazdei să-i pună un scaun alături. Shen se înclină respectuoasă şi se aşeză. Cîntă, acompaniin- du-se la *zheng,* „Pavilionul Aromelor, Toamna‘\ După ce ei sorbiră supa şi alte mîncăruri fură îngrămădite pe masă, fata cîntă : „Cei cinci mii de răzvrătiţi[1']. Se umplură iar paharele şi Ximen Qing îi ceru cîntăreţei să lase *zheng*- ul şi să interpreteze la *pipa* cîntece scurte. Dornică să-şi arate priceperea. Shen îşi suflecă mînecile, apucă *pipa* şi cîntă cu multă delicateţe melodia „Pe vale cu oile“. Cînd sfîrşi, Han îi ceru nevesti-si să-i ofere oaspetelui un pahar. Femeia turnă în pahar, îndem- nînd cîntăreaţa să zică „Ramuri de la miază-zi“. Sher schimbă acompaniamentul şi începu :

La întîia întîlnire cu iubitul, mugure era,
Abia-mplinise douăzeci de ani frumoşi,
Lucios şi negru cum e lacul părul îl avea, Cu-

nmiresmate buze dulci şi roşi',
Şi faţa cum e piersica ori bambusul plăpînd ;
Născută-ntr-o familie cu stare Ar fi ajuns înaltă
doamnă, sus,
Dar din păcate gustul poamei are,
Norocul ei ar fi să se mărite, dar e greu Şi uite-o tot
cu alţii noi, mereu.
La-ntîia întîlnire cu cel drag Era-ntruparea lunii,
floare între flori,
Minune în plin vînt şi praf sărac,
De mijlocel, să-l prinzi cu-n braţ, să te-nfiori,
Ca şi de agerimea minţii ei străfulgerînd o lume.
Şi el în suferinţă cruntă se ura, cum se ura Că mai
devreme nu-i ştiuse chip şi nume ;
Prea des, ca şi acum, în trup şi-n suflet îndura
Stînd amîndoi întinşi pe pat In faţa vasului cu
băutură Sorb tot pahar, după pahar, în cîntece şi-
mbrăţişări de jar,
In ochii unul altuia-necaţi,
Atît de fermecaţi şi încîntaţi,
Prea bine ştiu că fericirea lor e-a clipei pripă,
Dar se mai zbat şi se mai zbat Să prindă-n palme-o
umbră de aripă.

Ascultînd cîntecul, Ximen Qing îşi aminti de prima sa întîlnire cu Iubirea Lunii şi inima îi fu cuprinsă de o bucurie lăuntrică. Wang A Şasea îi umplu bine paharul şi i-1 întinse, zîmbind.

— Bea pe îndelete, stăpîne. Domnişoara Shen abia a pornit-o cu cîntecele sale. Mîine puteţi trimite lectica după ea s-o audă şi doamnele dumneavoastră cît de bună e ea, faţă de domnişoara Yu.

— Dacă trimit după tine de *Chongyang* *, vei putea veni ?; întrebă Ximen.

— Ce vorbă mai e asta, Excelenţă ? zise tînăra. Pot veni oricînd !

Aceste cuvinte pline de bun simţ îi făcură plăcere bărbatului. Dar nevasta lui Han Daoguo, de teamă că planurile au să-i fie date peste cap, după alte cîteva cîntece, îi şopti bărbatului să-i ceară lui Dai An s-o ducă pe Shen la vecini. La plecare, Ximen îi întinse trei q *ian,* să-şi cumpere corzi pentru instrumentele ei. Shen se grăbi să îngenucheze în semn de mulţumire, iar bărbatul îi spuse că pe opt va trimite după ea. ,

— Să vină numai Wang Jing la mine, stăpîne. De restul mă ocup eu, se amestecă Wang A Şasea.

* Sărbătoarea a doi sori, in ziua a noua a lunii a noua, însoţită de petreceri cîmpeneşti şi urcuşuri pe munţi.

Shen plecă. Aşa cum se vorbise cu nevasta, Han Daoguo merse să doarmă la prăvălie. La masă rămase numai Wang A Şasea, care luă zarul, îndemnîndu-1 pe Ximen Qing să joace pe băutură. Peste puţin, aprinzîndu-se, bărbatul se prefăcu a vrea să-şi schimbe haina şi trecu în dormitor. Femeia se luă după el. Wang Jing mută lămpile în încăperea din faţă, unde aşteptau Dai An şi Qin Tong. Aflaţi singuri, băură în voie.

In bucătărie, calfa Hu Xiu trase şi el pe furiş cîteva guri de băutură. Dădu drumul bucătarului, se aciuă în camera în care Wang A Şasea aranjase altarul strămoşilor, întinse pe jos o rogojină şi se culcă.

Camera aceasta era chiar lîngă dormitor şi curînd băiatul **fu** trezit de nişte voci ; printr-o crăpătură în peretele din scîn- duri zări o dîră de lumină. Calfa crezu că Ximen plecase şi că Han Daoguo se odihnea acum alături de nevastă-sa. îşi smulse un ac de păr din cap şi lărgi crăpătura aceea peste care se lipise hîrtie. Se uită înăuntru, unde era lumină ca ziua. Şi **fu** uimit să-l vadă pe Ximen Qing cu soţia stăpînului său. în clipa aceea, Ximen tocmai se lăuda cu bogăţia sa.

— Dacă socotim după avere, cine din Qinghe e în stare să se măsoare cu mine ? Nici nu mai ştiu cîţi trăiesc de pe urma mea. Uite, să-i luăm pe vînzătorii de la prăvălii : care nu mă Cură ? Iar cînd o să ajungeţi toţi cu bani, o să vi se răcească inimile.

— Stăpîne al meu, poţi să mă arzi, să-mi faci ce vrei. Eu n-am să te uit niciodată. Trupul meu îţi aparţine şi poţi să faci ce vrei din mine.

— Mă tem că n-o să-i placă bărbatului tău.

— Să cuteze numai, broasca aia ţestoasă cu şapte capete şi opt fiere ! răspunse femeia. Pe seama cui îşi duce zilele ?

— Dacă-ţi stă inima numai la mine, o să-l mîn din nou, impreună cu Lai Bao, în sud, să-mi cumpere mărfuri.

— Dar mînă-1 odată, de ce-1 mai ţii pe-acasă ? El zice că s-a deprins să fie tot plecat şi doar la asta-i e gîndul. Iar atunci de s-o întoarce, o să-i găsesc eu însămi o femeie. Pe el nu-1 mai pot suferi, inima mea nu te ştie şi nu te vrea decît pe tine, stăpîne. Cu mine poţi să faci ce ţi-o plăcea. Dacă o singură vorbă mi-e mincinoasa, facă-se scrum trupul ăsta al meu de femeie, ce altfel nu preţuieşte un ban !

— încetează cu blestemele, fata mea ! o opri Ximen Qing.

Cei doi urmară să-şi spună vorbe dulci şi Hu Xiu îi ascultă iscodindu-i, cu răsuflarea tăiată.

Nedînd de Hu Xiu acasă şi crezîndu-1 la prăvălie, Han Daoguo o luase şi el într-acolo. Dar Wang Xian şi Rong Hai nu-1 zăriseră şi omul se văzu nevoit să se înapoieze acasă. îl căută în spate şi în faţă, dar nici urmă de calfă. Le află numai pe cele trei slugi ale lui Ximen Qing, bînd. Auzind vocea stăpînului său, Hu Xiu se întinse la loc pe rogojină, prefăcîndu-se că doarme. Peste puţin, Han Daoguo veni acolo cu un lampion şi-l găsi sforăind. îl trezi cu o lovitură de picior, ocărîndu-1.

Calfa se frecă la ochi, ca şi cum ar fi fost grozav de somnoros şi se luă după stăpîn la prăvălie.

Ximen Qing se puse iarăşi pe mîncare şi pe băutură cu femeia, apoi încălecă şi plecă spre casă, urmat de slugi. Era pe la cel de al treilea *geng* şi se duse direct la Li Vaza. Aceasta dormea şi, văzîndu-1 cu chef, în întrebă unde băuse.

— M-a invitat Han Daoguo la el acasă. A vrut să-mi risipească gîndurile rele după pierderea copilului. A chemat o domnişoară Shen, tînără şi cu o voce plăcută, care cîntă chiar mai frumos decît Yu a noastră. Am poftit-o de *Chongyang,* să cînte şi pentru tine. Ştiu că nu te simţi deloc bine în inima ta, dar încearcă să nu te mai gîndeşti la băiat.

Vorbind, dădu să se dezbrace, dar femeia nu-1 lăsă.

— Nici gînd să dormi cu mine, spuse. încă nu mi-am revenit.. Slujnica tocmai îmi face o fiertură. Du-te în altă parte ! Nu vezi în ce hal sînt ? Abia îmi mai trag sufletul !

— Inima mea, dragostea mea ! o alintă el. Nu-mi poţi ieşi din suflet şi vreau să stau cu tine. De ce mă alungi ?

Li Vaza se uită lung la el şi zîmbi.

— Cine se-ncrede în vorbele tale goale ? zise. O să mor ca mîine şi tu zici că nu mă poţi scoate din suflet !

— Chiar aşa este, întări Ximen, aşezîndu-se. Dacă tu nu mă vrei, am să merg la Pan a Şasea.

— Du-te, ai nimerit-o : asta îţi doreşte inima. Te aşteaptă ca nimeni alta cu trupul în flăcări ! Dacă nu te duci, o să creadă că te-am ţinut cu forţa aici, la mine.

— Dacă vorbeşti aşa, nu mai plec.

— Te-am încercat, zise Vaza, zîmbind. Hai, mergi !

După ce bărbatul plecă, Vaza se ridică în capul oaselor, în mijlocul patului. întîmpinarea Primăverii îi aduse doctoria proaspăt fiartă. Lacrimi fierbinţi îi alunecară Vazei pe obraji. Oftă prelung şi bău fiertura. într-adevăr :

La nesfîrşit în inimă e a iubirii rană,
Iar de la granguri ai deprins şi ce-i durerea vană.

Lotus de Aur urcase în pat şi o strigase tocmai pe Prunişor de Primăvară să-i stingă lampa.

— Te-ai culcat odată cu găinile, copila mea, zise bărbatul intrînd.

— Ia te uită ce minune ! izbucni Lotus. Ce vînt mi te-a adus ? Şi pe unde mi-ai băut ?

— Vînzătorul Han s-a întors din sud şi, aflînd de pierderea băiatului, m-a poftit la el, să-mi mai înec amarul şi, fireşte, şi ca să-mi mulţumească pentru cît bine i-am făcut.

— Sigur, avînd grijă de nevastă-sa, pe timpul cît el a fost plecat !

— Nu s-ar cădea una ca asta între stăpîn şi omul său !

— Hm, nu s-ar cădea una ca asta ! îl îngînă femeia. Pe cine încerci

tu să duci de nas ? Eu ştiu tot şi încă de multă vreme ! Tîrîtura asta n-a fost aici de ziua ta ? I-ai dat acul de păr gravat cu ideograma *shou,* pe care l-ai înhăţat de la Vaza. L-au văzut şi doamna cea mare şi sora Meng. Am între- bat-o de unde-1 are şi s-a făcut roşie ca racul. Nu ţi-a spus ? Şi azi ai fost iar la ea, neruşinatule, marfă lipsită de simţire ! O tîrîtură cu laba mare şi palme late, ochioasă, cu buzele ca date cu sînge şi păroasă toată ! S-o vezi numai şi să te cruceşti ! O putoare cu pielea tuciurie ! Nu ştiu ce-ai găsit la una ca ea ! Şi-l mai ţii aici şi pe ţestosul de bărbatu-său să vă ujute să vă trimiteţi unul altuia vorbe dulci, dimineaţa şi seara !

— Sclavă afurisită, izbucni Ximen Qing, nemaiputîndu-i răbda cuvintele tăioase. Ce tot îndrugi acolo, cînd nimic nu e intre mine şi ea ? spuse zîmbind. Am fost invitatul bărbatului oi, ea nici nu şi-a arătat umbra cît am stat acolo.

— Cui încerci să-i arunci cu praf în ochi ? Se ştie că băr- batu-său primeşte de bună voie să fie încornorat. Paşte oile şi strînge vreascuri în acelaşi timp. Ţi-o pune în braţe pe tîrîtura de nevastă-sa şi el face pe negustorul, jupuindu-te de bani. Marfă fără minte ! Se aude larma de la patruzeci de *li,* iar tu habar n-ai !

Se mai dondăniră o vreme, apoi el se dezbrăcă şi urcă în pat lingă ea.

De sărbătoarea *Chongyang,* Ximen Qing îi vorbi soţiei principale despre cîntăreaţa Shen. Porunci bucătarilor să pregătească un festin în marele umbrar din grădină, unde să petreacă împreună cu familia. Cînd apăru, Shen îngenunche de îndată în faţa Doamnei Luna şi a celorlalte soţii. Văzînd-o atît de tînără şi de frumoasă şi aflînd că ştie cîntece multe, stăpîna casei îi ceru să le cînte doamnelor. In ziua aceea, Ximen Qing nu se duse la Y*amett* şi rămase acasă să-şi bucure ochii cu minunea crizantemelor. îşi rugă soţiile să ia loc la masă, în vreme ce Prunişor de Primăvară. Fluier de Jad, Intîmpinarea Primăverii şi Busuioc turnau băutura. Shen cîntă, acompaniin- du -se la pipa. Li Vaza nu se simţea bine şi ieşi de la ea doar după ce fu chemată de cîteva ori ; se aşeză la masă tristă, vlăguită, fără nici un chef. Bărbatul şi Doamna Luna o îndemnară să lase încolo necazurile şi să se veselească puţin, ascultînd muzica. Fu întrebată ce melodii i-ar face plăcere, însă femeia nu scoase un cuvînt.

Pe la mijlocul petrecerii, Wang Jing vesti sosirea unchilor Ying şi Chang.

— Invită-i în micul umbrar, porunci Ximen. Vin şi eu numaidecît.

— Pune să li se servească ceva, cum să-i laşi să plece cu burţile goale ? zise Doamna Luna. Stai cu ei, iar noi o să admirăm florile.

înainte de a porni, Ximen îi spuse tinerei Shen să cînte pentru doamna a şasea ce crede ea că e mai frumos.

— Soră Li, nu pricep ce-i cu tine, îi grăi Lotus Vazei. Cere şi tu o

melodie ce-ți e pe placul inimii că, uite, domnişoara Shen a venit numai pentru tine şi nu poți să te arăți nepăsă- toare față de ea.

Li Vaza rămase încă multă vreme tăcută, apoi rosti :

— „Praf roşu pe poteca purpurie."

— Cum să nu, doamnă, îl ştiu, răspunse fata, luă *zheng*-ul şi cîntă cu multă grijă.

— Ia un pahar cu noi, surioară, zise apoi Doamna Luna. Băutura e dulce şi bună.

Vaza nu se simți în stare să se împotrivească. Ridică paharul, sorbi o gură şi-l lăsă la loc. Peste puțin fu prinsă de fierbințeli şi fugi în camerele sale.

Ximen Qing îi găsi pe Ying Bojue şi Chang Zhijie lîngă desişul de pini, privind crizantemele. De o parte şi de alta a copacilor erau rînduite douăzeci de ghivece cu crizanteme înalte de şapte *chi,* de toate soiurile. Se aflau acolo specii faimoase, numite : Mantia stacojie, Cărturarul roşcat, Roba de purpură, Cingătoarea de aur, Cerul plin cu stele, Favorita împăratului beată, Bujorul de Jad, Fulg de gîscă, Perechea de rațe, Mult prea Albul ori Mult prea Galbenul. La ivirea gazdei, cei doi musafiri se ploconiră. Chang îşi chemă omul care-1 însoțise să deschidă cutiile aduse.

— Fratele Al Doilea, lămuri Bojue văzîndu-1 pe Ximen mirat, Chang nu avea altfel cum să-ți răsplătească bunătatea. El şi-a pus nevasta să-i prăjească nişte crabi şi să frigă două rațe şi a venit cu ele să le mîncăm împreună.

— Pentru ce atîta supărare, frate Chang ? Soția ta abia s-a însănătoşit şi ai şi pus-o la treabă.

— Aşa i-am zis şi eu, dar lui li era teamă, sări Ying, că orice altceva pentru tine n-ar însemna mare lucru.

In cutii stăteau patruzeci de crabi decojiți şi bine curățați, frecați cu ardei, ghimbir, usturoi şi alte mirodenii şi stropiți cu 6()s de ulei aromat, soia şi oțet ; miroseau să-ți mute nasul din loc, nu alta, făgăduind o masă cu mari delicii. Rațele erau mari şi fripte de curînd, arătînd şi ele îmbietoare foarte. Ximen Qing porunci să i se dăruiască omului ce cărase cutiile cincizeci de bănuți de aramă, iar el, unul, îi mulțumi fratelui de cruce. Qin Tong ridică apărătoarea uşii şi intrară toți trei în Salu Pescăruşului. Ying Bojue nu găsea cuvintele potrivite spre n-şi arăta admirația pentru crizanteme şi doar întrebă de unde le avea.

— Mi le-a trimis aşa cum le-ai văzut, cu vase cu tot, eunucul Liu, administratorul fabricilor de cărămidă, răspunse Ximen.

— De flori nu mai zic nimic, dar ghivecele sînt dintre cele (//.ave, mandarinale. Materialul e de o nemaipomenită finețe

ijl o limpede că a fost bine frămîntat cu picioarele înainte de u fi fost ars. Sînt lucrate după modelul de Suzhou. Unde să poți fin astăzi peste aşa ceva ?

După aceste laude, Ximen Qing porunci să fie adus ceaiul (fl vi u să ştie de la Chang cînd s-a mutat în noua-i casă.

— La trei zile după ce-a plătit-o, vorbi Bojue. Ieri a fost /I prielnică, a cumpărat ceva marfă şi la intrare a deschis şi <> dugheană. Fratele cel mic al doamnei Chang ține socotelile.

— S-ar cădea să-i facem acum daruri la casă nouă, hotărî Ximen. Dar nu vreau lume multă. Poate doar Xie Zichun. Voi pune să pregătească mîncare şi o trimit eu fratelui Chang să **ıuı-1** băgăm la alte cheltuieli. Chemați două cîntărețe şi îi vom încălzi casa, petrecînd o zi întreagă.

— Umila mea persoană, aveam în inima mea gîndul de a Ic invita la mine, dar locul e strimt şi frică mi-era că n-ai să l<* simți în largul tău.

— Nici vorbă ! îl linişti Ximen. Cine vrea să iroseşti banii ? O sA-i trimit chiar eu vorbă lui Xie Xida. Du-te şi zi-i unchiului Xie să vină pînă la mine, îl zori el pe Qin Tong.

— Pe cine să chemăm să cînte, frate mai mare ? întrebă Ylntf.

— Pe Iubirea Lunii şi pe Hong A Patra.

— Fratele meu, îl zgîndări Bojue, eşti un om ascuns. Ai fost cu ea şi mie nu mi-ai suflat un cuvințel. E mai fragedă decît Laur ?

— Toate-s la fel.

— Atunci de ce la ziua ta s-a ținut ca muta, ruşinată foc ? Sau o fi prefăcută rău, ticăloasa asta mică !

— Cînd am să mai merg la ea, te iau şi pe tine. E pricepută la zaruri şi te las să faci cu ea două jocuri.

— N-ai grijă, merg, cum să nu merg să mă joc cu ea, n-o iert eu, cu una cu două !

— Taci, cîine afurisit ! îl ocărî gazda. Vrei s-o strici ?

Pe cînd vorbeau, pică şi Xie Xida. li salută şi luă loc.

— Fratele Chang are casă nouă şi s-a mutat fără să ne dea de ştire. Aş zice să scoată fiecare ce bani poate, eu voi pune s§ se pregătească aici bucatele şi le luăm cu noi la el ; voi chema şi două cîntărețe şi vom avea un ospăț pe cinste. Vreau ca Chang să nu cheltuie un ban.

— Spune cît se cuvine să dăm şi trimit repede banii, frate mai mare. Cine mai vine ?

— Cine să vină ? Noi trei. Dăm fiecare cîte doi *xing.* Ajung.

— La el e strimt şi nu pot încăpea mulți oameni.

Qin Tong îl anunță pe unchiul Wu. Gazda îi porunci slugii să-l

aducă în umbrar. Acesta intră, se înclină spre cei trei oaspeți şi apoi făcu o reverență către Ximen. Sluga veni ceaiul. După ce bău, domnul Wu se ridică.

— Cumnate, te rog să ai bunătatea să mă urmezi în curtea interioară. Aş avea ceva să-ți spun.

Ximen merse cu el în camerele Doamnei Luna. Aceasta era încă în grădină şi, aflînd de vizita fratelui său, se grăbi sa-1 salute. El scoase zece *liang* de argint şi-i întinse Doamnei Luna, spunînd :

— Aceste trei lingouri le mai aveam în casă. Restul am să ți-1 trimit altădată.

— Ce-i atîta zor-nevoie mare, cumnate ? se miră Ximen.

— Tare mi-e că e deja prea tîrziu !

— E gata grînarul ?

— Ar mai fi o lună de lucru.

— La sfîrşit ai să fii răsplătit din plin.

— Cumnate, anul acesta or să fie numiți noi demnitar militari. Sper să mă sprijini şi pe mine.

Ximen Qing îi zise să fie liniştit în această privință, iy Doamna Luna îl rugă să mai rămînă.

— Plec. Nu vreau să stingheresc pe nimeni.

— Dar chiar nu stinghereşti pe nimeni, îl asigură Ximen. I-am împrumutat fratelui Chang nişte bani să-şi cumpere 3 casă. Omul s-a mutat în noua locuință şi a venit cu nişte dj- uri, ca să-mi arate recunoştința. Ai nimerit-o cum nu se poate nai bine.

Bărbații trecură în curtea din față. Doamna Luna porunci a bucătărie să se prepare ceva mincare, iar Qin Tong şi Wang ling întinseră masă mare. Apoi Ximen porunci să se ia din Impozit băutură din flori de crizanteme, dintr-aceea dăruită de irocurorul Xia. Băutura avea o culoare verde pal şi un buchet puternic. înainte de a o pune la încălzit, răsturnară în vas, peste ea, o oală de apă rece, ca să-i mai taie din tărie. Era încă tare şi înmiresmată şi neînchipuit de plăcută la gust, cu mult mai presus decît vinul *. Wang Jing umplu o cupă mică şi îl servi mai întîi pe unchiul Wu, apoi pe Bojue şi pe ceilalți. Bărbații plescăiau din limbă, lăudînd-o. Apoi le fu adusă mîn-c area şi abia la sfîrşit se înfruptară din crabi şi rațe. Cu gura plină, Wu şi Xie Xida nu mai conteneau să se minuneze că asemenea bucate puteau fi atît de fragede şi de gustoase. Ximen Qing mărturisi cine adusese grozavele preparate.

* *Putao jiu,* alcoolul din strugure, în traducere mot-â-mot ; a apărut în China din Asia Mică încă acum mai bine de 2000 de ani (în dinastia Han), însă nu a devenit nici pînă în zilele noastre o băutură lupul ară. Alcoolul galben, *huang jiu,* este specific țării ți se prepară lin cele mai vechi timpuri. Este hrănitor şi multe medicamente tradiționale se pot lua cu el. Se realizează prin fermentarea cerealelor, are uloarea arămie, parfum şi o tărie între 15—20°. Se bea cald. Alcoolul ilb, bai *jiu,* se produce din secolul al X-lea.

— Am trăit degeaba cincizeci şi doi de ani, fiindcă nici n-am bănuit că aceşti crabi pot să fie atît de gustoşi !

— Le-ai dat soaţelor tale din ei ? întrebă Ying.

Ximen încuviinţă.

— Cumnata Chang este, în ale bucătăriei, desăvîrşirea întrupată ! continuă Ying.

— Tare mi-e teamă că sărmana mea soţie nu i-a gătit cum si; cuvine şi vă rîdeţi de mine.

După crabi, slugile umplură paharele. Ximen Qing porunci lui Gîsca Sălbatică şi lui Shu Tong, care adăstau pe margine, MI eînte ceva din sud.

însă Ying Bojue auzise muzică, din umbrarul cel mare, şi vru să ştie dacă era Laur cea care cînta atît de frumos. Gazda il rugă să mai asculte şi să ghicească cine este.

— Ori Laur, ori Argint ! zise el.

— Ai ghicit că este glas de femeie. O cîntăreaţă oarbă, îl ijută Ximen.

— Domnişoara Yu ?

— Nu. Este Shen A Doua, tînărâ, frumoasă şi cu un glas neasemuit.

— Cu adevărat neasemuit. De ce n-o poftiţi s-o vedem jî noi ? Şi să ne cînte ceva.

— Am adus-o să cinte doamnelor. Tu, cîine, ai urechea destul de ascuţită, dacă ai auzit-o de la aşa depărtare.

— Am ochi să bată la o mie de *li* şi ureche pentru cea mai domoală briză. Aud albina de la patruzeci de *li* depărtare.

— Cerşetorule, urechile tale sînt într-adevăr ascuţite ca scobitorile din bambus, glumi Xie.

Cei doi se tachinară o vreme, apoi Ying Bojue ţinu morţiş ca Shen să fie chemată să cînte fie şi un singur cîntec. Nepu- tind să scape de stăruinţele lui, Ximen Qing mînă după ea. Fata se înfăţişă, se plecă pînă la pămînt şi se lăsă într-un scaun cu braţe, aşezat intr-o parte.

— Cîntă ceva scurt la *pipa,* o povăţui gazda, poate eşti obosită. Cîntă-i unchiului aici de faţă „Patru visuri, opt văz- duhuri".

Apoi porunci să se toarne băutură. Shen începu să cîn , încet, cu mare gingăşie.

întoarsă acasă, Li Vaza se aşeză pe oală să se uşureze şj deodată năvăli sîngele din ea. Ochii i se împăienjeniră. Se ridică şi cînd să-şi pună In bună rînduială veşmintele, o lovi o ameţeală la fel de neaşteptată şi căzu la pămînt, lovindu-se. întîmpinarea Primăverii era acolo şi-i sări în ajutor, apoi ea şj doica o întinseră pe pat. Femeia rămase vreme îndelunga-a lipsită de simţiri. Broderia Primăverii alergă şi-i spuse îngrozită stăpînei principale ce se petrecuse. Doamna Luna şi celelalte femei se grăbiră să vină s-o vadă. Vaza stătea în

mijlocul patului, cu doica şi Întîmpinarea Primăverii lîngă ea, nemaiştiind de nimeni şi de nimic.

— Era destul de bine mai înainte, se miră soția principală. Ce a adus-o în halul acesta ?

întîmpinarea Primăverii descoperi oala şi i-o arătă. Doamnei Luna îi sări inima din piept.

— I-a fost frică să bea, ca să nu dea drumul iar la sînge. Şi uite cît a curs din ea.

— Dar cît a băut ? se arătară uimite Pavilion de Jad şj Lotus de Aur într-un glas.

Făcură la iuțeală fiertură de ghimbir şi-i turnară pe gît Intr-un tîrziu, Vaza îşi mai reveni şi putu să vorbească.

— Ce-i cu tine. surioară ? întrebă soția principală.

— Nici eu nu ştiu. Abia mă aşezasem şi, cînd să-mi rîn- duiesc straiele pe mine, am văzut negru in fața ochilor, pă- mîntul a prins să se învîrtă cu mine şi nu m-am mai putut ține pe picioare.

Doamna Luna vroia să-l cheme pe Lai An şi să-l trimită după stăpîn, să-l roage să aducă doctorul, însă Li Vaza se împotrivi, nedorind să le strice bărbaților petrecerea. Atunci In- Umpinarea Primăverii făcu patul şi o culcă în el să se odihnească. Femeile sfîrşiră cu distracția şi se retraseră în curtea interioară.

Spre seară, după ce-şi conduse musafirii, Ximen Qing merse 1H Doamna Luna, iar aceasta îi istorisi despre leşinul Vazei. Bărbatul se grăbi numaidecît spre ea. Femeia zăcea pe pat. Era galbenă la față ca ceara. Cînd îl văzu, se agăță de mîneca hainei lui şi o potopi plînsul cu sughițuri. Vaza îi spuse şi lui cum i se întîmplase. Văzînd-o cu o vînătaie la frunte, pe barbat U cuprinse mînia.

— Slugile unde erau cînd ai căzut şi te-ai lovit la cap ? Întrebă.

— Erau lîngă mine şi mi-au şi sărit in ajutor. Nici eu nu pricep cum de-am putut să mă prăbuşesc aşa, din senin.

— Mîine dimineață aduc doctorul, promise bărbatul şi rămase peste noapte la ea, dormind pe un pat aflat lîngă al ei.

A doua zi, după ce se întoarse de la Y*amen,* Ximen îl mînă pe Qin Tong după doctorul Ren. Acesta sosi doar cu puțin după prînz. Ximen îl primi în salonul mare, îi oferi o ceaşcă de ceai şi-i anunță Vazei, printr-un copil-slugă, vizita. încăperile Vazei fură pe dată curățate şi înmiresmate cu santal ars. după care doctorul fu poftit. Acesta examină bolnava şi se înapoie în salon.

— Pulsul venerabilei doamne este mai mare decît data trecută. Fierea şi ficatul îi sînt inflamate, iar plămînii parcă i-au luat foc. Elementul lemn a prins mare tărie, iar elementul pă- mînt e cu totul săbit. Şîngele i s-a înfierbîntat şi-i goneşte nebuneşte prin trup, îi curge pur şi simplu, ca torenții de munte, de nestăvilit. Dacă sîngele pe care-1 pierde ar fi închis la culoare. s-ar mai putea face ceva, dar este roşu aprins, adică ninge curat, nou. învățăcelul vostru are să-i

trimită doamnei nişte leacuri. Dacă ele îi opresc scurgerile, sînt speranțe de bine, lor de nu, ne va fi peste puteri de greu !

— Vă rog, venerabile domn, să vă dați toată silința. învățăcelul vostru vă va răsplăti cum se cuvine.

— Cum se poate ? Ne cunoaştem de mult şi ne leagă simțăminte de prietenie. Voi pune tot sufletul ! făgădui Ren.

Ximen Qing îl mai tratâ cu un ceai şi-l însoți pînă la poartă. Qin Tong plecă să ia leacurile, ducîndu-i doctorului în dar o mătase de Hangzhou şi doi *liang* de aur alb. Doctoria se numea „întăritură pentru splină". Bolnava a băut-o fierbinte, dar sîngele nu numai că nu conteni, ci i se scurse şi mă mult. Disperat, bărbatul l-a chemat şi pe doctorul Hu, din capătul Străzii Mari. El a spus că supărarea i-a dat peste cap pulsul şi că sîngele i s-a înfierbîntat prea tare. I-a prescris leacuri, dar şi acestea s-au arătat a fi ca piatra aruncată în ocean. Din pricina acestei stări de lucruri, Doamna Luna n-a ținut-o pe Shen A Doua decît o singură noapte. A dăruit-o cu cinci *qian* de argint, cu veşminte şi cu podoabe şi a trimis-o acasă într-o lectică.

Hua Ziyou aflase încă de la banchetul din ziua deschiderii prăvăliei că Li Vaza nu se simte bine şi-şi sfătuise nevasta să cumpere două cutii cu daruri şi să-i facă o vizită. Văzînd-o slăbită şi trasă la față, soției lui Hua i-au dat lacrimile şi, amîndouă, ea şi Vaza, s-au pus pe plîns, îndurerate. Doamna Luna a luat-o pe femeia lui Hua în curtea interioară, unde au băut cîte un ceai.

Han Daoguo i-a vorbit stăpînului despre un doctor Zhao, care locuia dincolo de Poarta Răsăriteană, expert în boli femeieşti. Odată îi potrivise cu pricepere nevestei lui scurgerile lunare, pînă atunci alandala. Ximen le-a poruncit pe dată lui Qin Tong şi lui Wang Jing să încalece amîndoi un cal şi să-l aducă pe doctorul Zhao. Apoi îl chemă şi pe Ying Bojue la el să discute ce era de făcut.

— Aflasem că se înzdrăvenise, cum de i s-a făcut din nou rău ? întrebă Bojue surprins.

— I-a fost rău de cînd a pierdut copilul şi acum boala i s-a întors. Am poftit-o pe domnişoara Shen să-i alunge năduful, dar ei numai la veselie nu i-au stat inima şi gîndul. S-a retras la ea şi a apucat-o amețeala, de s-a prăbuşit din picioare. Doctorul Ren mi-a zis că pulsul îi e prost şi i-a trimis leacuri, dar ca un făcut ele i-au slobozit parcă şi mai tare sîngele.

— DoctorurHu ce-a zis ?

— Că boala e pricinuită de mare supărare. I-a dat şi d doctorii, dar nu se vede nici o schimbare. Astăzi, Han Daoguo mi-a pomenit de doctorul Zhao Longgang, absolvent al Academiei imperiale de medicină. Sînt foarte îngrijorat pentru Vaza, De cînd a născut, necazurile s-au ținut lanț de capul ei. Acum e gîndul zi şi noapte numai la băiat. Femeile nu ştiu cînd se oprească şi nu țin seama de povețe. Şi astfel, nici eQ nu ai ştiu ce să fac pentru ea.

Ping An îl anunță pe rubedenia Qiao. Ximen Qing porunci . fie condus

în salon. Se salutară şi luară loc.

— Am auzit despre cuscra a şasea că nu se simte bine şi n venit să aflu ce e cu ea, rosti Qiao.

— Suferința i se trage de la pierderea băiatului, lămuri imen. Această slăbiciune i-a stîrnit boala cea veche. Iți sînt :cunoscător că ai venit !

— Ai adus pe cineva s-o cerceteze ?

— A luat leacuri de la Ren Houxi. Ieri a văzut-o doctorul u, iar azi am trimis după Zhao Longgang.

— în fața Yamen-uhii stă bătrînul He, neîntrecut în ale îedicinei. Fiul lui, He Qixuan, a ajuns şi el doctor laureat, le ce nu l-ai chemat şi pe el ?

— Dacă-i aşa de bun, după vizita doctorului Zhao, am să-l duc şi pe el.

— După gîndul meu cel prost, nu e bine să-i chemi unul upă altul. Dacă vin împreună se pot consulta între ei şi aflã um se cuvine rădăcina bolii. Atunci şi leacurile nu se poate & nu aibă un folos.

— Voi face precum zici, cuscre, încuviință Ximen şi-i po- unci lui Dai An să ia cartea sa de vizită şi să pornească îm- ireună cu sluga lui Qiao, la doctorul He.

Bătrînul He sosi repede, se plecă în fața gazdei şi a celor- alți şi fu poftit pe locul de onoare.

— Nu am dat ochii cu dumneavoastră de ani de zile, vene- abile, deschise Ximen Qing vorba. Văd că părul v-a albit de tot.

— Cum o duce fiul dumneavoastră ? întrebă Qiao.

— E chemat cît e ziua de mare pe la demnitari şi mie nu-mi “ămîne decît să merg la bolnavii de rînd.

— Aveți o virată frumoasă şi înțeleg că n-aveți a vă plînge ie nimic.

— Anul acesta împlinesc optzeci şi unu.

Intre timp, li se puse în față ceaiul şi un copil-slugă plecă la Vaza să vestească vizita doctorului. Apoi bătrînul He cercetă suferinda. Femeia şadea pe pat în capul oaselor, sprijinită
ie perne şi arătînd cum nu se poate mai slăbită.

Subțire cît foița aurului fața,
Cît bețişoarele de-argint oasele ei ;
Splendoarea-i acum pală o destramă ceața Şi-s
înecate-n fum culori fără scîntei.
Urechea-i nu mai prinde sunetele-ascunse,
Spre seară nu-i mai vede ochiul licurici ;
Vene-albăstrii chiar par deasupra pielii puse Şi
sufletu-i prea dus nu-1 mai ajungi de-1 strigi.
Iată-n cernita poartă sosit-au bocitorii,
Ce-ar mai putea să facă vracii-muritori ?

— Doamna a pățit o străpungere a vaselor de singe, după care s-a abătut o mare amărăciune asupra dînsei. Ori tocmai acest amestec al

bolii cu necazul a pus-o jos. M-am făcut sau nu priceput ?

— Întocmai, îi dădu dreptate Ximen. Dar cum o tămăduim ?

Chiar atunci, Qin Tong şi Wang Jing anunţară că se întorseseră cu doctorul Zhao. Bătrînul He vru să ştie cine era, iar Ximen Qing îi spuse că era doctorul recomandat de unul dintre vînzătorii săi.

— Să nu-i dezvăluiţi că aţi văzut bolnava. Lăsaţi-1 să-i ia şi el pulsul şi apoi vă consultaţi în privinţa reţetei.

Zhao intră şi se înclină mai întîi în faţa gazdei, apoi îi salută pe ceilalţi bărbaţi. He şi Qiao, aşezaţi pe locurile de onoare, îl invitară pe noul venit să stea în partea stîngă. Ying Bojue se afla în dreapta, iar Ximen Qing pe locul gazdei. Băură ceai.

— Aş putea să întreb care sînt venerabilele nume ale acestor preţioase persoane ?

— Noi doi sîntem He şi Qiao, răspunse cuscrul lui Ximen.

— Umila mea persoană se cheamă Ying. Bănuiesc, venerabile, că sînteţi domnul Zhao Longgang.

— Intr-adevăr, Longgang * este sărmanul meu nume poetic şi m-am dedicat medicinei. Bunicul meu a fost membru al Academiei imperiale de medicină, tata a fost doctor renumit în prefectura Ruzhou. Sîntem de trei generaţii instruiţi în această ştiinţă. Studiez în fiecare zi teoriile lui Wang Shuhe, Dong Yuan, Wu Tingzi şi am citit Cartea despre ierburile de leac a împăratului Galben †, Cartea greutăţilor, însemnările maeştrilor aflaţi în viaţă, Arta secretă a drogurilor, Folosirea drogurilor în bolile de inimă, Diagnosticul pulsului de Venerabilul Jie Gu, Treisprezece reţete clasice, O mie de reţete miraculoase, Reţete de viaţă lungă. Reţete cu leacuri aflate în mare. Nu e carte să n-o fi avut-o sub ochi. Cînd prescriu doctorii, recurg la căi numeroase. Degetele mele discern cel mai sensibil puls. In fiecare anotimp constat conflictul *yin-yang* şi stabilesc Ingreunarea sau uşurarea pulsului în conexiunile interne şi externe. Chiar la o răceală nu scap nimic din Vedere. Nimic nu-mi este necunoscut în ceea ce priveşte pulsul năvalnic sau «lob, însă n-am să vă expun aici toate cîte le ştiu.

— îndrăznesc să întreb care este primul lucru de care trebuie ţinut seama la o consultaţie ? întrebă He, după ce-1 ascultă cu luare aminte.

— Cei vechi ziceau, răspunse doctorul Zhao, că pe pacient trebuie să-l priveşti, să-l asculţi, să-i pui întrebări şi să-l cercetezi ; numai aşa poate surveni o vindecare miraculoasă. Eu obişnuiesc mai întîi să întreb, apoi să iau pulsul şi după aceea n& examinez bolnavul cu de-amănuntul.

— Dacă-i aşa, vă rog să mergeţi la bolnav, îl îndemnă bfitrînul He.

Ximen Qing îl trimise pe Qin Tong să-l vestească pe doctorul Zhao. Gazda îl conduse în camerele Vazei. Femeia abia aţipise t»i fu nevoie să

* Stînca Dragonului.

† »* *Huang Di,* socotit părintele civilizaţiei chineze (2698—2598).

fie trezită şi aşezată in mijlocul patului, între perne. Doctorul ii luă întîi mîna stîngă, apoi dreapta, apoi ceru :

— O rog pe prea venerabila doamnă să ridice capul, să observ culoarea chipului.

Li Vaza săltă capul.

— Excelență, întrebați-o pe venerabila doamnă cine ■Int eu.

— Cine este dînsul ? puse Ximen Qing întrebarea.

Li Vaza aruncă omului o privire şi şopti :

— Mă tem că doctorul.

— Liniştiți-vă, înălțimea Voastră, pentru că, iată, încă recunoaşte lumea.

— Domnule Zhao, vorbi Ximen, căutați-o cu grijă şi vă voi recompensa pe măsură !

Doctorul cercetă bolnava timp îndelungat.

— Boala venerabilei doamne nu mă miră deloc, vorbi. După înfățişarea generală şi după puls nu pare a fi febră, ci o •ftrşeală. Şi nu pare a fi după naştere, ci înainte de sarcină.

— Nu are această boală, îl opri Ximen. Examinați-o cu mai multă atenție, domnule.

Doctorul rămase multă vreme tăcut.

— De ce e atît de galbenă la față ? Cred că stomacul îi este deranjat, iar de nu, stă cumva rău cu scurgerile lunare ?

— Vă voi spune adevărul, domnule, rosti Ximen. Soția mea este slăbită din pricina scurgerilor de jos. Aveți vreo rețetă care să o vindece grabnic, vreun medicament miraculos ? Vă voi răsplăti cu prisosință.

— Cum ? Am spus doar şi eu că nu-s reglate scurgerile. Nu vă neliniştiți. Nepricopsitul de mine am leacuri pentru aşa ceva.

Ximen Qing îl conduse înapoi în salon. Bogătaşul Qiao **şi** bătrînul He îl întrebară pricinile bolii.

— După părerea mea, e vorba numai de o necontenită scurgere.

— Cum lecuiți această boală ?

— Am o rețetă-minune care o va scula din pat. Ascultați : puneți laolaltă'iemn-dulce, laptele-cucului, *gangsha,* spînz sau iarba-nebunilor, croton, floare de coriandru sau iarbă-putu- roasă, fiertură de ghimbir amestecată cu pinellia tuberifera, omag sau mărul-lupului, migdale şi cînepă cerească, pe toate acestea le pisați bine, le închegați cu miere în nişte hapuri acceptabile la gust şi le dați bolnavei dimineața, să le ia cu băutură caldă.

— Hapul ăsta îmi pare prea amar. Nu se poate înghiți, observă He.

— De ce nu ? De cînd lumea, leacul, cu cît e mai amar, cu atît e mai bun.

Înțelegînd că îndrugă vrute şi nevrute, Ximen Qing îi oferi doi q*ian* şi îl lăsă să plece, fără să-l mai conducă. Fiindcă fusese recomandat de Han Daoguo, nu-i făcu nici o plîngere, găsind că e mai bine să-l uite.

— Omul ăsta nu ştie mai nimic, zise în urma lui.

— N-am vrut să mă pronunţ eu însumi, dar omul are o poreclă dincolo de porţile oraşului : i se zice Zhao Şarlatanul. Umblă aiurea pe străzi, înşelînd oamenii. Despre ştiinţa pulsului habar nu are. Pentru doamna, am să încropesc chiar eu nişte hapuri. Dacă scurgerile i se împuţinează şi doamna capătă poftă de mîncare, urmăm tratamentul. Dar dacă, dimpotrivă, sîngele nu conteneşte, nu se mai poate face nimic, încheie bătrînul He şi se ridică. Ximen Qing îi oferi un *liang* de aur alb şi îl mînă pe Dai An după leacuri. Seara, Li Vaza luă doctoria, dar nu se vădi nici un semn de mai bine.

— Nu o mai îndopa cu atîtea ierburi, cînd ea nici n-a mai mîncat, nici n-a mai băut de nu ştiu cînd, îl certă Doamna
Luna. Ce putere să aibă pe stomacul gol ? Mai de mult, Nemuritorul Wu i-a prezis că atunci cînd va împlini vîrsta de trei ori cîte nouă ani va avea o ţîşnire de sînge. Anul acesta n-a împlinit douăzeci şi şapte ? Mai bine l-am căuta pe călugărul acela să socotească dacă mai are sau nu de trăit. Dacă stelele îi sînt potrivnice, mai degrabă să facem nişte sacrificii pentru ea.

Ximen Qing o ascultă şi făcu numaidecît întrebare despre om la comandantul Zhou. Află însă că era un călugăr rătăcitor, azi într-un loc, mîine într-altul. Cînd venea în Qinghe, obişnuia să poposească la Templu Spiritului pămîntului, dar prin luna a patra o luase spre munţii Wudang. Pentru ghicit îi puteau cere sprijinul domnului Huang de la Templul Adevărul Solemn. Era foarte priceput, nu cerea decît trei *qian*, dar nu mergea pe acasă pe la nimeni.

Ximen îl sfătui pe Chen Jingji să ia trei qian de argint cu el şi să se ducă la templul cu pricina, situat undeva spre miază-zi. In faţa porţii, pe o pancartă sta înscris : „Aflarea vieţilor după căile cereşti ale Cărţii Schimbărilor. Taxa —
3 q*ian*". Chen Jingji intră şi se înclină în faţa prezicătorului.

— Vă rog, domnule, să ghiciţi cuiva, spuse şi îi întinse banii, apoi scrise numele femeii, vîrsta şi cele opt caractere ale naşterii.

Omul făcu un calcul pe abac şi rosti :

— In viaţa acestei femei se află anul Xinwei. luna Gengyin. ziua Xinmao şi ora Jiawu, pe care ne bazăm. Viaţa se arată propice, înaintînd cu fiecare patru. La patru ani a fost anul Jiwei, la paisprezece — Wuwu, la douăzeci şi patru — Dingsi. ţii la treizeci şi patru — Bingchen. Anul acesta este Dingyu şi stelele potrivnice ei se află în plină ascendenţă. Viaţa îi e luminată de steaua *Jidu,* iar cele cinci spirite rele care aduc moartea îi dau tîrcoale. Steaua aceasta *Jidu* este întunecată şi seamănă cu un sul de mătase fără început şi fără de sfîrşit. In ea sălăşluiesc adesea nefericirile şi bolile. Acestea din urmă pot apărea în lunile întîi, a doua, a treia, a şaptea şi a noua. Anul acesta aduce moarte copiilor şi este cu totul neprielnic femeilor.

Prezicătorul scrise tot ce spusese şi Chen Jingji se întoarse acasă.

Ximen Qing se afla împreună cu Ying şi cu cărturarul Wen. Văzînd prezicerea, trecu să i-o citească soției principale. Era limpede că soarta Vazei se arăta crudă, avînd puține şi palide semne cît de cît bune şi că trebuiau să se aştepte mai degrabă la rău. Cele aflate le copleşiră cu mare tristețe inimile.

Capitolul LXII

La începutul bolii, Li Vaza se scula, se pieptăna şi se spăla pe față, mergea şi îşi făcea singură nevoile, însă încetul cu încetul, pofta de mîncare îi pieri aproape cu totul şi slăbea vă- zînd cu ochii. în foarte scurtă vreme o femeie ca o floare se preschimbă într-o frunză veştedă, uscată. Nu se mai putea ridica din patul peste aşternutul căruia fuseseră puse ierburi şi hîrtii, ca să nu se simtă miasma stătută, cerea mereu slujnicelor să ardă santal. Văzîndu-i brațele descărnate, ajunse ca nişte bețişoare de argint, Ximen Qing veghea în camera ei, plîngînd, şi numai o dată la două zile trecea pe la Y*amen.*

— Mergi la slujbă, nu-ți neglija treburile, dragul meu, îl îndemna ea. Nu-ți fie teamă. Cînd n-o să mai curgă atît din mine, o să-mi capăt iar pofta de mîncare şi dacă mănînc, mă înzdrăvenesc. Eşti bărbat, ce rost are să stai lîngă mine atît ?

— Nu mă lasă inima să te părăsesc în starea în care te afli, surioară, răspundea el.

— Prostuțule ! Dacă e să-mi vină moartea, ai s-o opreşti tu ? Un singur lucru țin să-ți spun. Nu ştiu cum se face, dar cînd sînt de una singură, mă cuprinde frica. îmi joacă umbre în fața ochilor, ca şi cum s-ar afla cineva lîngă mine, iar noaptea acela îmi apare în vis. Se luptă cu mine, cu cuțitul în mînă şi eu îmi apăr copilul pe care-1 țin strîns la pieptul meu. Pe urmă mi-1 smulge şi pe mine mă aruncă la pămînt. îmi zice că şi-a luat o casă nouă şi-mi cere să merg după el. Dar nu ştiu dacă e bine că-ți înşir toate astea ?

— Moartea omului e ca şi stingerea unei lămpi, răspunse bărbatul. Nimeni nu ştie încotro a luat-o ! Tu zaci de mult şi ți-au slăbit nervii. Nici gînd să vină spirite rele de aiurea, ii voi vorbi însă starețului Wu să-mi dea vreo două descîntece. O să le agăț deasupra uşii şi om vedea dacă o mai apărea ceva sau nu !

Spunînd acestea, se duse în față şi-l trimise pe Dai An la templu.

în drumul său, sluga îi întîlni pe Ying Bojue şi Xie Xida şi descălecă în grabă.

— Unde mergi ? Stăpînul tău e acasă ?

— Stăpînul e acasă. Umilul se duce la Templul împăratul de Jad.

Cei doi i se înfățişară lui Ximen Qing.

— Aflînd că nu se simte bine cumnata, fratele Xie s-a speriat şi iată-1 sosit să întrebe de sănătate, lămuri Bojue.

— In ultimul timp a slăbit într-un hal fără de hal, se plînse gazda.

Nici nu ştiu ce să fac !

— L-ai mînat pe Dai An la templu ?

Ximen Qing le spuse de frica ce pusese stăpînire pe femeie.

— Mă tem de vreun demon şi am nevoie de două descîn- tece, să-l izgonesc.

— Frate mai mare, ce sâ caute demonii aici ? Numai slăbiciunea e de vină, rosti Xie.

— Chiar dacă există aşa ceva — se amestecă Bojue —, taoistul Pan de la Templul Iluminării celor cinci culmi *, din afara oraşului, are puterea stăpînirii Celor cinci tunete din inima cerului şi pune pe fugă orice duh rău. I se zice Pan cel care alungă demonii. Nu o dată a salvat vieţi omeneşti cu des- cîntecele şi farmecele sale. Adu-1, frate mai mare, şi o să vedem dacă în casa cumnatei sînt sau nu spirite necurate. Poate că. mai ştii ? o şi tămăduieşte.

— Stai să se înapoieze sluga şi te duci cu el.

— Lasă-1, merg singur ! Cerul doar s-o facă bine pe cumnata, că eu sînt în stare să fac orice pentru ea ! spuse Ying şi o pomi la drum împreună cu Xie Xida.

Cînd Dai An se întoarse, agăţară descîntecele în camera Vazei, însă peste noapte ea visă urît ca şi mai înainte.

— El, mortul, se grăbi Li Vaza să spună de îndată ce îl văzu pe Ximen la ea, a fost aici cu încă doi, să mă ia la el. Au dispărut abia cînd ai intrat.

— Nu mai crede în spirite, încercă el s-o liniştească. Fratele Ying zicea că totul e din pricina slăbiciunii. El ştie un taoist care lecuieşte de aşa ceva şi alungă demonii. Mîine are să vină cu el, să te vadă şi, dacă sînt spirite rele, o să te scape de ele.

— Să vină cît mai devreme, frate ! Mortul ăla de care-ţi vorbeam, cînd a fost să plece era ca şi turbat de furie şi o să se înapoieze neapărat să mă tîrască după el. Adu-1 repede pe călugărul ăla !

— Dacă ţi-e teamă aşa tare, trimit după Wu Argint să stea cu tine cîteva zile.

■— N-o chema, că-şi pierde clienţii şi nu mai cîştigă nimic.

— Ce zici de Mama Feng ?

Li Vaza făcu semn din cap că primeşte. Ximen îl zori pe Lai An spre bătrînă, însă aceasta nu era acasă, poarta fiind încuiată. El îi lăsă vorbă lui Pogon Verde ca atunci cînd bătrîna se întoarce, să se înfăţişeze de îndată la casa lui Ximen, fiindcă stăpîna a şasea are trebuinţă de ea. Ximen Qing îi porunci lui Dai An ca a doua zi să o pornească de cu zori spre Ying al Doilea şi să-l aducă pe taoistul Pan.

* După moartea lui Pan Gu, creatorul universului în mitologia chineză, din trupul său s-au ridicat cele mai semeţe culmi din China. Din cap, Munţii Tai, în Shandong, picioarele s-au preschimbat In Munţii Hua, in Shaanxi, pieptul a ajuns Munţii Song, în centrul ţării (provincia Henan) şi din braţe s-au ivit Munţii Heng sau lanţul nordic şi sudic, In Shanxi şi Hunan.

A doua zi îşi făcu apariţia călugăriţa Wang, cu o cutie de orez de soi ales, douăzeci de pesmeţi mari făcuţi cu lapte şi zece vinete cu aromă de mosc. Zărind-o, Vaza îi ceru întîmpi- nării Primăverii s-o sprijine să stea în şezut. Călugăriţa făcu o reverenţă. Li Vaza o rugă să ia loc.

— Nu te-am mai văzut de cînd cu cartea aceea, măicuţă. De cînd am căzut la pat, n-ai mai dat pe la noi.

— N-am ştiut că nu sînteţi bine, doamna mea. Abia ieri, doamna cea mare mi-a trimis vorbă şi iată-mă. Cît despre carte, să nu mai vorbim ! M-am certat bine cu otreapa aia bătrînă de Xue. Ne înţelesesem să ne îngrijim amîndouă de imprimarea ei, dar Xue l-a făcut pe meşter să-i dea cinci *liang* şi mie nu mi-a lăsat nici măcar un *qian !* Dumneavoastră v-aţi făcut pomana, dar tartoriţa aia bătrînă o să ajungă chiar în fundul iadului, unde îi e locul ! Atît de tare m-a necăjit că am uitat pînă şi de ziua Doamnei Luna şi de-aia n-am venit.

— Las-o în apele ei, nu-ţi mai face inimă rea şi nu te pune cu ea !

— Nici prin gînd nu-mi trece una ca asta.

— Doamna cea mare e supărată. Zice că nu i-ai fi citit din Cartea vieţii.

— Pentru numele lui Buddha ! strigă călugăriţa. Oi fi eu cu lipsuri şi păcate, dar nu puteam uita una ca asta ! Am citit o lună încheiată şi azi iată-mă aici ! M-am oprit mai întîi la dumneaei şi i-am spus toate astea. I-am arătat ce v-am adus, să vă întremaţi niţeluş, şi m-a mînat încoace cu Jad Mic.

Jad Mic deschise cutiile. Li Vaza se uită la daruri şi-i mulţumi.

— încălzeşte doi pesmeţi, grăi ea către slujnică. Vreau s-o văd cu ochii mei mîncînd.

Vaza porunci să vină ceaiul, însă călugăriţa spuse că nu e nevoie pentru că abia băuse unul. întîmpinarea Primăverii aşeză o măsuţă şi rîndui pe ea patru feluri de prăjiturele pentru ceai. Stăpînei sale îi aduse fiertură de orez, iar pe două farfurii aşeză vinetele şi pesmeţii fierbinţi. Alături puse o pereche de beţişoare din fildeş. întîmpinarea Primăverii şi doica se apucară să-i dea Vazei să mănînce, dar ea abia dacă înghiţi două-trei guri de orez şi muşcă o dată dintr-un biscuit şi clătină din cap în semn că îi e îndeajuns şi ceru să se scoată masa.

— Viaţa omului de mîncare şi de băutură e ţinută, declamă călugăriţa. Fiertura de orez e aşa de gustoasă ! Hai, mai ia puţin !

— Aş lua dacă aş putea.

Slujnica duse mîncarea afară, iar călugăriţa dădu pledul la o parte şi privind halul în care era femeia, se sperie.

— Doamna mea, cînd ne-am văzut ultima oară nu arătaţi aşa ! Ce vi s-a întîmplat de aţi slăbit atît ?

— A fost bine o vreme, lămuri doica. Boala doamnei e din supărare mare, de-aia s-a ales cu ea. Stăpînul a chemat doctori cu pricepere mare, care i-au dat tot felul de leacuri şi au făcut-o pe trei sferturi bine. Dar prin luna a opta, băieţaşul a tras o sperietură

grozavă şi s-a pus pe zăcut. Stăpîna l-a vegheat zile şi nopţi în şir, ostenită şi nedormită, tot trăgînd nădejde să-l facă bine. Dar el s-a dus pe nesimţite şi dînsa s-a făcut toată numa' plîns. De atunci i s-a vîrît supărarea în suflet şi una ca asta ar fi zdrobit pînă şi un om de fier sau de piatră ! Ori dînsa nu s-a plîns nimănui cu nimic ! O alta în locul ei şi-ar fi deschis inima la unul, la altul şi i-ar fi făcut bine, dar dînsa n-a suflat un cuvinţel şi abia rostea ceva de era întrebată.

— Cine s-o supere ? Stăpînul o iubeşte şi doamna cea mare ţine la ea şi o cinsteşte. Nu sînt decît cinci-şase femei cu totul şi nu văd care să-i vrea răul !

— N-ai cum să ştii, măicuţă ! oftă doica şi o îndemnă pe Broderia Primăverii să vadă dacă uşa e bine închisă. Totul se trage de la stăpîna a cincea. Pisica aia a ei l-a băgat în sperieţi pe Guange. Cînd stăpînul a întrebat ce s-a întîmplat, stăpîna n-a zis nimic. Abia după ce i-a vorbit stăpîna cea mare, stăpînul a omorît pisica. Şi stăpîna a cincea tot n-a zis că pisica ei a fost aici, ba ne-a făcut şi nouă mare tărăboi. In luna a opta, băiatul s-a prăpădit. Aia nu mai putea de bucurie, ne-a blestemat şi ocărit zile în şir. Doamna a auzit-o toată vremea şi cum să nu pună supărarea la inimă ? Ţinea necazul în ea şi doar plîngea pe ascuns. Asta a adus-o în halul în care o vedeţi, Cerul mi-e martor ! Stăpîna are inimă bună. Bucuria sau mîhnirea ea le-a ţinut în ea şi cu celelalte doamne s-a arătat mereu zîm- bitoare. Avea straie minunate, dar nu le îmbrăca pînă nu era sigură că şi celelalte aveau aşa ceva. Tuturor din casa asta le-a făcut numai bine ! Şi trebuie s-o spun că nimeni nu e în stare s-o mîngîie cu o vorbă bună, deşi de apucat un lucru sau altul de la ea. dau năvală destule !

— Ce tot îndrugi acolo, femeie ? o opri Vaza. Eu sînt pe moarte. Pe ele lasă-le în pace. Cerul nu grăieşte, dar e înalt ; pămîntul nu grăieşte, dar e tare !

— Pentru numele lui Buddha ! izbucni călugăriţa Wang. Cine-ar fi crezut că aveţi o inimă atît de largă ? Cerul are ochi şi ne priveşte. Dumneavoastră, doamnă, veţi fi răsplătită !

— Ce răsplată, măicuţă ? Băiatul mi s-a prăpădit, eu mă duc repede şi m-am ales şi cu boala asta de jos. cu miasme, că pînă şi duhul are să-mi fie murdar. Am în inima mea dorinţa să-ţi dau ceva bani şi cînd oi fi moartă, vină-mi cu cîteva surate şi cititi-mi cît puteţi de mult, să mă curăţiţi de păcate !

— Prea vă umblă gîndul departe, venerabilă doamnă. Sînteţi atît de bună, încît Cerul vă va ocroti !

în timp ce vorbeau, apăru Qin Tong, înştiinţîndu-le de sosirea unchiului Hua. Stăpînul trimisese vorbă să se rînduiască prin cameră.

Călugăriţa Wang se ridică în picioare.

— Mă duc în curtea interioară, zise.

— Să nu pleci, măicuţă, ceru Vaza. Rămii cu mine vreo două zile,

să mai povestim.

— Nu plec, doamna mea, promise ea.

îndată, Ximen Qing intră, însoțindu-1 pe Hua.

— Pînă ieri n-am ştiut că eşti bolnavă ! rosti Hua Ziyou. O să vină şi cumnata să te vadă.

— Sînt foarte mişcată ! zise Vaza şi se întoarse cu fața la perete.

Hua rămase o vreme, apoi se înapoie cu Ximen în curtea din față.

— Unchiul nostru, eunucul, spuse el, pe cînd era guvernator în Kuangnan, a adus prafuri *sanqi,* a luat sau nu din- tr-astea Vaza ? Se zice că fac minuni în toate bolile femeieşti. Dacă ia cinci *fen* cu puțină băutură, îi opreşte sîngele. Ştiu că are şi ea astfel de prafuri. De ce nu încearcă ?

— A luat. mărturisi Ximen. Ieri m-a vizitat mandarinul Hu. I-am vorbit de boala ei şi mi-a încredințat şi el o rețetă. Creasta-cocoşului amestecată cu puțin mangal şi fiartă bine. Asta i-a oprit sîngele o zi, dar a doua zi a curs din ea şi mai mult.

— Insemană că e foarte grav ! Cumnate, poate c-ar fi bine >ă te îngrijeşti de sicriu. Mîine o să treacă şi nevastă-mea s-o yadă, încheie el, se ridică şi merse la treburile sale.

Mama Feng sosi tocmai cînd doica şi Întîmpinarea Primăverii schimbau patul.

— Scumpă mai eşti la vedere, Mamă Feng. o întîmpină doica. De ce n-ai mai dat pe la stăpîna ? Lai An a găsit lacătul [a poartă. Pe un<Je-mi umblai ?

— Mi-e greu să vă zic ce greu o duc. Toată ziulica sînt la templu, cu sfintele rugăciuni. Pornesc de cu zori şi sînt înapoi cînd se întunecă. Uneori îmi calcă pragul călugării Zhang, Li sau Wang.

— Ce caută călugării la o femeie bătrînă ? Iar de Wang nici n-am auzit, o luă la rost Abundența.

Li Vaza zîmbi, înveselită.

— Uite că şi femeile bătrîne înşiră baliverne, zise ea.

— Mamă Feng, de cîteva zile stăpîna nu mai înghite nici fiertură de orez şi zace cu durere grea la inimă. Acum, că ai venit, ai şi făcut-o să rîdă. Dacă mai stai cîteva zile aici, poate că o să se simtă mai bine.

— Eu sînt de la Academia cu doctori şi am să-i alung stă- pînei suferința ! se lăudă ea, rîzînd. Se apropie de pat şi o pipăi pe Vaza prin aşternut. O să vă faceți la loc cum ați fost, stăpîna mea ! Puteți să vă sculați din pat, pentru nevoi ?

— Bine-ar fi ! se amestecă slujnica. Pînă mai acu’ putea, cu ajutorul nostru. Dar acum îi punem oala în pat de două-trei ori pe zi !

Peste puțin, intră Ximen Qing.

— Mamă Feng, înainte nu ne lipseai din casă. Ce s-a întîmplat de ai dispărut ? întrebă el.

— Cum să vin, stăpîne ! E taman vremea cînd se pun legumele la

păstrat. Âm făcut şi eu rost de nişte bănuţi şi mi-am făcut proviziile. Altfel cum să-mi dea mie mîna să cumpăr pe iarnă ?

— De ce nu mi-ai spus ? Ieri au cules grădina şi două-trei coşuri ţi-or fi îndeajuns.

— Vă mulţumesc, Mărite Mandarin ! grăi bătrîna şi trecu alături.

Ximen Qing se aşeză pe pat. Slujnica aprinse nişte santal.

— Cum te mai simţi ? întrebă. Apoi, către slugă : Azi dimineaţă a mîncat ?

— A luat în gură ceva. Măicuţa Wang i-a adus pesmeţi cu lapte. A gustat de cîteva ori din toate şi atît.

— Fratele Ying a fost după taoistul Pan, dar nu l-a găsit. O să-l trimit mîine pe Lai Bao din nou.

— Trimite-1 cît mai iute ! Văd mortul acela ori de cîte ori închid ochii, se rugă femeia.

— Ţi s-au slăbit nervii, asta e, o încurajă el. încearcă să îţi ţii firea, că nu e nici un duh. Oricum, eu chem călugărul să alunge spiritele rele şi să-ţi dea ceva să bei, să te înzdrăveneşti !

— Sluga ta e pe ducă, fratele meu ! zise,Vaza. La boala asta nu-i nici o scăpare. Am nădăjduit să trăiesc mulţi ani împreună cu tine. Cine s-ar fi gîndit că o să mă prăpădesc la douăzeci şi şapte de ani ? N^a fost să am nici strop de noroc şi de-aia te părăsesc. Poate doar dincolo de poarta spiritelor să te mai văd !

Vorbind, îi prinse mîna bărbatului între ale ei şi două lacrimi mari i se rostogoliră pe obraji. De slăbită ce era, nu era în stare nici să plîngă. Ximen Qing nu se putu stăpîni şi izbucni în hohote :

— Spune-mi tot ce ai pe suflet, surioară !

în acest timp, Qin Tong se strecură în cameră.

t- Hotărăşte, stăpîne. Mîine e în cinsprezece şi la *Yamen* sînt lucruri însemnate de dezlegat. Vor să ştie dacă mergeţi sau nu. Un portărel aşteaptă răspunsul.

— Mîine nu pot să mă prezint. Dă-i omului o carte de vizită şi să-i spună Excelenţei Sale Xia să facă ce poate.

Qin Tong încuviinţă şi plecă.

— Du-te la *Yamen,* nu-ţi lăsa treburile, îl rugă soţia. Ştiu eu prea bine cînd mi-o bate ceasul. E încă devreme.

— Stau acasă să te veghez. O să-ţi fie şi ţie mai uşor ! Des- chide-ţi inima, nu lăsa gîndurile să te muncească prea tare! Cumnatul Hua m-a sfătuit să caut lemn tare pentru sicriu, să ţină demonii departe. Dacă mă apuc de asta, poate că îţi şi revii.

— Fie, şopti ea, dînd din cap. Nu te mai încrede în alţii. Nu azvîrli cu banii. Vreo zece *liang* de argint sînt destui. Mai devreme sau mai tîrziu tot praf mă fac ! Dacă mă iubeşti ca pe o soţie, să nu mă arzi, ci îngroapă-mă lîngă prima ta nevastă, îngrijeşte-te şi de zilele ce au să vină, că ai casă mare !

Vorbele femeii îi străpunseră inima ca ascuţişul unei săbii.

— Ce cuvinte sînt astea, sora mea ! rosti el plîngînd. Cerşetor de-aş fi şi nu m-ar lăsa inima să mă port rău cu tine !

Doamna Luna intră, aducînd chiar ea un platou mic cu mere proaspete.

— Surioară, cumnata mea ţi-a dăruit nişte mere, zise şi-i. porunci slujnicii să le spele şi să le taie în bucăţi.

— îi sînt recunoscătoare.

Întîmpinarea Primăverii curăţă de coajă cîteva, apoi le taie în bucăţi, le puse pe o farfurioară şi vîrî o felioară în gura stăpînei. Vaza supse puţin sucul din ea şi o scuipă. Speriată să nu-i fi făcut rău, Doamna Luna o întoarse pe Vaza cu faţa la perete, acoperind-o să doarmă, apoi ieşi împreună cu bărbatul, să vorbească despre ea.

— Boala s-a înrăutăţit, după cum văd, începu femeia. Se cade să vezi de nişte blăni pentru coşciug, altfel cînd o fi clipa o să dăm din colţ în colţ * şi n-o să găsim ceva bun.

— Aşa m-a îndemnat şi cumnatul Hua şi mai înainte m-am sfătuit cu ea. Zicea să nu ne băgăm la cheltuială. „îngrijeşte-te de zilele ce au să vină, că ai casă mare.“ Cînd am auzit, mi s-a frînt inima ! îl aştept pe taoistul Pan şi pe urmă mă îngrijesc de coşciug.

— Pur şi simplu, tu nu-ţi dai seama ce se petrece ! Nu vezi că s-a pierit cu totul ? Poftă de mîncare nu mai are deloc, pentru că nici o linguriţă de apă nu mai intră în ea ! Şi tu tot crezi că-şi revine ! Să ne pregătim noi şi dacă se înzdrăveneşte, facem o faptă bună şi dăm cuiva sicriul. N-o să ne coste cine ştie cît !

— Bine, atunci, îi dădu el dreptate şi ieşi din camerele soţiei principale, merse în salon şi-l chemă pe Ben. Cine are blăni bune pentru coşciug ? îl întrebă. Ocupă-te împreună cu ginerele meu !

— Am auzit că ar fi primit de curînd căpitanul Chen din Strada Mare.

— Vezi să fie bune ! îi atrase Ximen luarea aminte şi-i porunci lui Chen Jingji să ia la el cinci lingouri de argint şi să-l însoţească pe Ben.

Cei doi plecară şi îndată după prînz reveniră.

— Am fost acasă la căpitan, dar scîndurile nu-s cine ştie ce şi nici ca preţ nu sînt grozave. La înapoiere, l-am întîlnit pe bogătaşul Qiao, care ne-a spus că *juren*-ul Shang are lemn foarte bun, adus de taică-său, de cînd a fost judecător în sud, la Chendu. A venit de acolo cu două rînduri, din lemn numit „peşterea florii de piersic", pentru soţiile sale. A folosit unul. Celălalt e întreg, în total cinci blăni, pentru pereţii laterali, fund, capac şi capete. Cere trei sute şaptezeci de *liang* de argint. Le-am văzut împreună cu neamul nostru Qiao. într-adevăr lemnul n-are pereche. Domnul Qiao s-a tocmit nu ştiu cît şi abia a lăsat cincizeci din ei. Nu l-ar vinde, zicea, dacă nu i-ar trebui bani să meargă la anul în capitală, ca să participe la Concursul manda- rinal de la Palat.

— Dacă aşa ne sfătuieşte Qiao, plăteşte trei sute douăzeci de *liang* şi nu mai pierde timpul.

— I-am lăsat două sute cincizeci. Ii mai dau şaptezeci şi gata.

Chen Jingji îi ceru Doamnei Luna cei şaptezeci de *liang* şi o porni din nou, împreună cu Ben Al Patrulea. Pe înserat, blănile fură aduse şi puse în curtea din faţa salonului. Erau învelite în nişte preşuri roşii. Ximen Qing le desfăcu şi se uită. Era cu adevărat un lemn bun, cu un

8 Calul va alerga şobolanul.

miros plăcut. Chemă tîm- plarii. Blănile erau groase de cinci *cun,* late de doi *chi* şi cinci şi lungi de şapte *chi* jumătate. Ximen era mulţumit pe deplin, ll căută pe Bojue să le vadă, întrebîndu-1 dacă îi mai căzuse sub ochi aşa ceva.

Ying Bojue înghiţi în sec.

— Din cel mai de preţ lemn ! exclamă el. Fiece lucru din lumea asta îşi găseşte pînă la urmă cumpărătorul care îl merită. Cumnata te-a luat de bărbat şi blănile astea stau mărturie frumoasă că bine-a făcut.

Ximen porunci tîmplarilor să facă sicriul cu grijă, avînd să fie răsplătiţi cu cinci *liang.* Meşterii se puseră pe lucru chiar acolo, fără zăbavă. Ying Bojue îl povăţui pe Lai Bao să plece a doua zi de cu noapte, de la al cincilea *geng,* şi să-l aducă pe taoist cu el. Apoi Ying rămase alături de fratele său de cruce pînă la primul *geng* din noapte, uitîndu-se la tîmplari.

Seara, Mama Feng şi călugăriţa Wang se înfăţişă la Li Vaza, s-o vegheze. Cînd Ximen Qing veni să se culce, femeia îi spuse că locul acela nu era curat şi ar face mai bine să meargă în altă parte. Bărbatul se duse la Lotus de Aur şi Li Vaza îi porunci întîmpinării Primăverii să închidă bine poarta din colţ şi s-o zăvorască. Pe urmă îi ceru să ia lampa, să desfacă lada. să scoată mai multe lucruri şi ornamente de păr şi să le pună deoparte. Călugăriţei îi dădu un lingou de cinci *liang* şi o mătase, să-i citească după moarte.

— Prea vă gîndiţi departe, doamna mea ! grăi călugăriţa. Cerul e plin de milostivenie şi o să vă faceţi bine.

— Ia-i şi să nu-i spui doamnei principale că ţi-am dat argint. Ii pomeneşti doar de mătase.

— Da, doamnă, încuviinţă călugăriţa şi luă lucrurile.

Li Vaza o chemă pe Mama Feng. Scoase de sub pernă patru arginţi, o bluză albă, o fustă galbenă şi un ac de argint şi i le înmînă.

— Mamă Feng, rosti ea cu greu, ai fost doica mea şi ochii asupra ta mi i-am deschis. O să mor şi n-am cine ştie ce să-ţi dau, doar straiele astea şi o podoabă de păr, ca să nu mă uiţi. De bani să-ţi faci un coşciug. N-ai grijă, despre casa în care stai o să vorbesc cu stăpînul să te lase să rămîi acolo cît oi trăi, să ai grijă de ea. Sînt sigură că n-o să te arunce pe drumuri.

Bătrînă primi lucrurile şi îngenunche.

— Sînt un om fără noroc, zise plîngînd. Cînd eraţi sub soare, ştiam că am şi eu pe cineva. Dar dacă e să vă sfîrşiţi aşa curînd, încotro s-o apuc, sărmana de mine ?

Li Vaza o dărui pe doica Abundenţa cu o robă de mătase, la culoare ca purpura imperială, o fustă albastră, o mantie veche, două agrafe de aur şi o coroană de argint.

— Mi l-ai îngrijit pe Guange şi chiar după moartea lui am nădăjduit să-ţi dau alt copil să mi-1 creşti. Cît am trăit, te-am păstrat pe lîngă mine, dar n-am ştiut că o s-ajung să mor ! O s-o rog pe stăpîna cea mare şi pe stăpînul să te ţină pentru copilul lor. Lucrurile primeşte-le ca amintire. Şi nu te mai omorî cu firea !

Abundenţa îngenunche şi plecă pînă la pămînt capul.

— Sărmana de mine, am tot vrut să vă slujesc pînă la sfîr- şit. Aţi fost bună cu mine, stăpînă. Sînt şi eu fără noroc, că, uite, băiatul s-a prăpădit şi dumneavoastră sînteţi atît de bol- nová ! Vorbiţi-i stăpînei de mine ! Bărbat n-am şi aş rămine aici, că n-am unde să mă duc !

Luă lucrurile, se mai înclină o dată, se ridică şi se trase într-o parte, cu obrajii uzi de lacrimi. Li Vaza le chemă pe cele două slujnice. Ele căzură în genunchi.

— Voi două aţi venit pe mîna mea, de copile. Acum eu mor şi n-am cum să mă mai îngrijesc de voi. Straie aveţi şi nu e nevoie să vă mai dau. Vă dăruiesc aceste două perechi de ace de păr şi două flori pentru păr, toate din aur. Tu, întîmpinarea Primăverii, ai fost făcută femeie de către stăpîn şi, fireşte, nu poţi pleca de aici. O să-i spun sorei mai mari să te aibă în pază. Pentru tine, Broderia Primăverii, ca mai mică, o să cer să ţi se găsească o casă, fiindcă nu vreau să fii ocărită şi aruncată de colo-colo, ca o slugă fără stăpîn ! Nu vreau să suferiţi după moartea mea. Deşi nu ştiu dacă o să mai găsiţi pe altcineva atît de larg la inimă ca mine !

— Nu mă duc de aici nici moartă, stăpînă ! strigă Broderia Primăverii, izbucnind în plîns şi îngenunchind iarăşi.

— Slugă proastă, zîmbi Vaza. Pe cine o să slujeşti după ce mor eu ?

— O să am grijă de tăbliţa spiritului stăpînei.

— în faţa tăbliţei or să se aducă sacrificii o vreme şi după aia o să fie arsă. Atunci tot ai să pleci.

— O slujesc pe stăpînă cea mare, pe lîngă Întîmpinarea Primăverii.

— E o cale ! se-nvoi Vaza.

Broderia nu pricepuse mare lucru din cele ce se petreceau sub ochii ei. întîmpinarea Primăverii ascultă vorbele stăpînei şi luă podoabele în tăcere, plîngînd. Iată :

Ochii în ochi lacrimi plîngînd,
Inimă frîntă inimă-a frînt !

în noaptea aceea, Li Vaza zise fiecăreia ce avea de spus. în zori, Ximen Qing veni s-o vadă.

— Mi-ai luat sicriu ? îl întîmpină femeia.

— Ieri au sosit blănile şi acum lucrează meşteri la el, în curtea din faţă. Dar totul e doar ca să gonim boala din tine. Cînd te faci bine, îl dăm noi cuiva !

— Cît te-a costat ? Să nu fi cheltuit mult !

— Nu cine ştie ce. Vreo sută şi ceva.

— Prea mult ! Pregăteşte-1 să mă aşezaţi în el.

Promiţînd că se întoarce, Ximen Qing merse să vadă sicriul.

Doamna Luna şi Li Delicata intrară şi ele la Li Vaza.

— Cum îţi simţi inima, soră Li ? întrebară, observînd cît îi era de rău.

— Nu mă mai fac bine, doamnă mai mare, răspunse Vaza apucîndu-i mîna, plîngînd.

— Ai avea ceva de spus, surioară ? întrebă aceasta, cu lacrimi în

ochi. Sora a doua e lîngă mine. Poţi să mi te împărtăşeşti.

— Ce să am ? Am fost surori în aceşti cîţiva ani şi v-aţi purtat bine cu mine. Nădăjduiam să trăim laolaltă pînă ne albeşte părul în cap, dar soarta mi-a fost potrivnică. Întîi mi s-a prăpădit copilul, şi din nefericire, astăzi mă sting şi eu de boală ! După ce-oi închide ochii, las pe urma mea aici două slujnice. Pe cea mai răsărită, stăpînul a băgat-o în rîndul femeilor şi i-am zis că ar putea s-o slujească pe doamna cea mare. Cît despre cea mai tînără, dacă îţi face trebuinţă, bine, dacă nu, caută-i un soţ şi las-o să meargă la casa ei. N-aş vrea s-o ocărască lumea că e fără stăpînă. Fata m-a slujit cu credinţă şi, dacă o ştiu căpătuită, mor împăcată. Doica nu vrea cu nici un chip să plece. Aibi în vedere, soră mai mare, că a fost doica băiatului nostru şi opreşte-o pentru copilul tău.

— Linişteşte-te, soră Li, o să am grijă de toate ! îi răspunse Doamna Luna. Dacă se întîmplă necazul şi ai s-ajungi lîngă munţii înalţi şi apele joase, pe Întîmpinarea Primăverii o ţin pe lîngă mine, iar pe Broderia o dau s-o slujească pe Delicata. Slujnica ei nu are tragere de inimă la treabă şi chiar aveam de gînd să ne scăpăm de ea. Dacă asta ţi-e voia, am s-o ţin pe Abundenţa, fie de-oi avea ori nu un copil. O însoţesc cu o slugă şi o să rămînă la noi în casă.

— Nu-ţi mai munci gîndurile, soră Li, se amestecă Delicata. Vom avea noi două grijă de toate. Pe Broderia o iau eu şi o să mă port blînd cu ea.

Li Vaza le strigă pe slujnice şi pe doică, să îngenuncheze în faţa stăpînelor. Doamna Luna nu se mai putut stăpîni şi o podidiră lacrimile.

îndată, Meng Pavilion de Jad, Lotus de Aur şi Sun Lebădă de Nea intrară şi ele la Li Vaza. Ea îi spuse fiecăreia în parte cîteva cuvinte frumoase. Apoi femeile plecară, lăsînd-o numai pe Doamna Luna s-o vegheze.

— Dacă naşti un băiat, soră mai mare, vorbi Vaza încet, printre sughiţuri, ai mare grijă de el. Fă-1 mare, să prindă rădăcini pentru numele tatălui său pe mai departe. Să nu fii fără luare-aminte, ca mine, şi să suferi din pricina uneltirilor din umbră.

— Pricep prea bine, surioară.

Ascultaţi-mă cu băgare de seamă : aceste vorbe ale Vazei pătrunseră adînc în inima Doamnei Luna şi, după moartea lui Ximen Qing, Lotus de Aur nu mai fu lăsată să trăiască sub acelaşi acoperămînt cu ceilalţi ai casei, tocmai în amintirea acestor cuvinte spuse cu limbă de moarte. Şi iată :

Răzbate bucuria inimii sau ură,
Nu se fac praf şi zeci de mii de ani de-ndură.

Pe cînd ele îşi vorbeau, Qin Tong le zise să strîngă prin cameră şi să aprindă santal, fiindcă venise taoistul Pan. Doamna Luna supraveghe ca slugile să pună casa în bună rînduială, să curețe, să fiarbă apă şi să aprindă santalul. Apoi ea şi celelalte femei se ascunseră în camera cealaltă, să-l poată asculta ferite vederii, pe preot. Chiar atunci, Ximen

Qing intră cu taoistul. Cum arăta ?

Pe cap bonelă neagră în cinci colturi [*]
Cu-o robă scurtă, neagră-nveşmîntat,
Pe mijloc cingătoarea de mătase,
Paloş de bronz la spate-avea legat ;
Purta-n picioare încălţări de paie, în mînă evantai cu drac sub cinci lumini ! Sprîncenele-i erau trase în sus,
Şi ochii ca migdalele, de lungi şi plini,
Iar gura-i un pătrat pe faţă pus,
O barbă pîn' la brîu să îi ajungă,
Un chip mult aspru, neînduplecat Şi-nfăţişarea-i toată chiar poruncă.
De nu era din ceruri călător 'cercat,
Era stăpînul din Penglai [†] castelului de jad.

După ce trecu de poarta din colţ, ocoli zidul umbrelor, iar apoi, cînd să se apropie de bătătura casei lui Li Vaza, taoistul se retrase cîţiva paşi, murmurînd ceva solemn. Slugile ridicară apărătoarea de la uşă şi el pătrunse în încăpere. Se aşeză pe pat, lîngă bolnavă. Părea ca şi cum toată puterea şi toată inteligenţa lui se adunaseră grele în priviri. Ţinea strîns paloşul în mînă şi îşi luase un aer războinic. Recită ceva şi ochii săi păreau a străpunge totul. Merse în camera din mijloc şi scoase afară masa pentru ars mirodenii : „Ieşi la lumină, căpetenie a spiritelor ! Ce mai aştepţi ?" împroşcă în jurul său o gură de apă descîntată. Din senin, de sub trepte se iscă un vîrtej nebun de vînt, de parcă s-ar fi aflat în mijloc însuşi tartorul demonilor. Atunci taoistul rosti, netulburat : „In casa numitului Ximen, o femeie, născută Li, cunoaşte neliniştea. Ea m-a chemat. Iţi poruncesc să aduni spiritul pămîntului şi pe cele şase spirite ale acestei case şi să cercetaţi dacă se află sau nu demoni aici. Haideţi, porniţi neîntîrziat !" Taoistul Pan rămase multă vreme cu ochii închişi, stînd drept în picioare, într-o atitudine ţeapănă. Din cînd în cînd, lovea în masă cu o bucată de lemn, ca un magistrat în sala de judecată. Intr-un tîrziu, încetă şi ieşi de la Li Vaza. Ximen Qing îl pofti sub umbrarul din spate şi-l întrebă ce aflase.

— Această doamnă, dădu el lămuriri, suferă pedeapsa adunată împotrivă-i de cîteva generaţii. Ea a fost acuzată în lumea de dincolo [‡] şi nu aici sînt demonii cei vicleni. Eu nu pot face nimic.

— Pot oferi un sacrificiu ?

— Ura şi datoriile îşi au prăzile lor. Nici slujbaşii iadului n-au mai multă putere. Ce vîrstă are doamna ? vru el să ştie, văzînd credinţa nestrămutată a bărbatului.

— Douăzeci şi şapte. E născută în anul caprei.

— Fie. Voi închina un sacrificiu stelei soartei ei şi vom afla cum îi

[*] Infăţişînd Cele cinci culmi.

[†] Insulă mitologică din Marea Chinei de Răsărit.

[‡] Yinsi, lumea de dincolo, tribunalul din lumea umbrelor.

arde lampa vieții.

Ximen Qing întrebă cînd va avea loc sacrificiul şi ce hîrtie şi alte lucruri sînt de trebuință.

— In noaptea asta, la al treilea *geng,* răspunse el. Ca să însemnez granițele altarului, am nevoie de calcar alb. ll voi acoperi cu mătase galbenă. Stelele le voi pune în rînduiala în care răsar pe boltă şi am să aduc ofrandă cele cinci feluri de cereale, curmale şi supă. Carne şi băuturi nu-mi folosesc. Să am o lampă ca lumină a vieții ei şi douăzeci şi şapte de lampioane, care vor trece drept anii ce i-a trăit ; pe acestea le voi acoperi cu o umbrelă pe care tot dumneavoastră mi-o veți da. In rest, de nimic altceva nu am trebuință. Dumneavoastră, mandarine, grăbiți-vă şi îmbrăcați straie negre şi veniți să vă închinați. Eu, sărmanul taoist, voi face sacrificiul. Duceți cit mai departe găinile şi cîinii, să nu cumva să fiu stingherit.

Ximen Qing ascultă şi porunci numaidecît să se pregătească toate pe care le ceruse preotul taoist. El se retrase în bibliotecă, se îmbăie. se primeni. îl reținu şi pe Ying Bojue şi mîncară împreună cu taoistul Pan bucate de post. Pe la cel de al treilea *geng,* altarul şi lampioanele erau gata. Pan se aşeză pe un fel de podium, altarul aflîndu-se jos, cu lampioanele sale astfel înşiruite, închipuind stelele : Dragonul verde, Tigrul alb, Rîn- dunica roşie, Arma neagră. Peste toate acestea se înălțau trei umbrele, iar în jurul podiumului cele douăsprezece stele principale. Cele douăzeci şi şapte de lampioane, socotite ca anii de viață ai femeii, veneau mai în jos de ele. Ceremonia începu prin rostirea unei precuvîntări. îmbrăcat în negru, Ximen Qing coborî treptele, singur şi îngenunche. Slugile se retrăseseră toate. Lampioanele fură aprinse. De pe locul său, cu capul plecat şi paloşul în mînă, taoistul murmură ceva. Apoi privi cerul şi îşi aşeză picioarele într-o anumită poziție. într-adevăr :

De trei ori ars santalul
Ca trei înştiințări a cîteşitrele lumi.
De fiecare dată ca un tunet Porufica-i să
despice în minuni.

Cerul nopții era senin, luna strălucea şi stelele sclipeau în înalt. Deodată, pămîntul şi cerul fură cuprinse de întuneric şi un vînt mare, ciudat prinse să şuiere. Iată cum era el :

Să fie răcnet de tigru,
Ori bolboroseală de dragon ?
Nu-i sălaş ori casă de om Să nu-şi fi-nchis uşi şi
oblon,
Că iată, florile-s frînte, frunzele smulse.
Norii-s minați de prin munți Să-şi scuture ploaia-n
oceane ;
Chemările gîştii sălbatice-asculți
Pierdută de soț. Rațe, pescăruşi sînt !n spaimă
Cătînd prin copaci adăpost.
Chiar şi Chang E se închide-n grabă în palat,

Iar în văzduh Liezi * cere-ajutor Din nepăsarea ce-a fost.

De trei ori bătu vîntul, cu putere. Brusc, un val de aer rece îngheță toate cele douăzeci şi şapte de lampioane ale vieții Vazei, încît abia se mai zăreau. De pe locul său, taoistul Pan văzu înaintînd spre el trei străini. Cel din frunte era îmbrăcat în alb, iar ceilalți doi purtau veşminte negre. Omul în alb ținea în mînă un act, pe care îl depuse cu stimă pe masa de pe podium. Preotul se uită la actul sigilat în trei locuri. Era judecata ultimă a lumii de dincolo. Atunci coborî zorit de unde era şi-i strigă lui Ximen Qing, cu voce hotărîtă :

— Ridicați-vă, Mandarine ! Doamna a greşit în fața cerului şi viața ei abia mai pîlpîie. Ce rost să mai aibă rugile noastre ? Sfîrşitul îi este aproape !

Auzind, Ximen Qing coborî privirile, fără o vorbă, cu ochii în lacrimi.

— Speram fierbinte ca maestrul s-o salveze, îngăimă.

— Eu nu pot întoarce sorțile cumpănite ! răspunse taoistul şi se îndepărtă.

Ximen Qing îl îndemnă să rămînă peste noapte şi să plece a doua zi în zori.

— Este calea naturii să drumețeşti şi la vreme de noapte prin iarba udă de rouă şi să tragi în munți, se împotrivi Pan.

Atunci Ximen nu mai stărui şi porunci să i se dea un sul de pînză şi trei *liang* de aur alb, ca răsplată pentru sacrificiu.

— Cea ce ştie şi face sărmanul taiost sînt grație Căii împăratului ceresc, în fața căruia s-a legat cu jurămînt să nu strîngă averi lumeşti.

Pînă la urmă, la stăruitoarele rugăminți ale lui Ximen, dădu voie unui novice să ia pînza, să-şi facă din ea haine, îşi luă rămas bun şi porni la drum.

— Fiți cu băgare de seamă, mandarine, spuse la plecare, în noaptea aceasta nu intrați în camera bolnavei. Viața vă este in primejdie. Fiți prevăzător ! Prevăzător !

Ximen Qing stătu să vadă ca toate lampioanele să fie stinse. Lucrul acesta îl întristă peste măsură şi plînse pînă şi înaintea lui Ying Bojue. .

— Fiecare om are ursita sa, frate, îl linişti acesta. Din acele locuri nimic nu se poate căpăta cu sila. Nu te mai amărî atîta, l'rate. îndată răsună al patrulea *geng* şi Ying urmă : Te las să te odihneşti, frate mai mare, ştiu cît eşti de obosit. Merg şi eu acasă, însă mîine am să fiu aici.

— îți dau o slugă să te conducă, zise gazda şi îi porunci lui Dai An să ia un lampion şi să-l însoțească pe unchiul Ying acasă.

Ximen Qing închise uşa bibliotecii. Rămăsese singur în fața lămpii şi îşi simți inima copleşită de durere. Oftă de mai multe ori, gîndindu-se : „Preotul m-a prevenit să nu intru la ea, dar pot să rabd ? De-ar fi să mor şi nu-s în stare să nu vorbesc cu ea în asemenea clipe !“ Se duse. Li Vaza dormea, întoarsă cu fața la perete. Auzindu-1, se răsuci şi îl întrebă :

— De ce n-ai venit, frate ? Ce ți-a zis taoistul despre lampa vieții ?

* Nemuritor ceresc.

— Linişteşte-te, în privinţa asta nu e nimic grav.

— încerci să mă amăgeşti, frate. Omul ăla, urmat de alţii doi, a fost aici pînă mai adineauri. Mi-a spus că te-ai rugat de preot să mă apere de moarte. „Dar eu i-am dus deja judecata iadului şi nu-mi scapi din mîini“, a strigat şi a ieşit furios. ,,Mîine vin să te iau.“

La aceste cuvinte, bărbatul izbucni în hohote de plîns :

— Surioară, ţine-te tare şi nu-1 mai lua în seamă ! Am dorit din tot sufletul să rămînem multă vreme împreună. Cine-ar fi crezut că mă părăseşti ? Decît să trăiesc o moarte vie*, mai bine eu, Ximen Qing, închid ochii pentru totdeauna !

Li Vaza îşi petrecu mîinile după gîtul bărbatului, oftînd zdrobită vreme îndelungată, neputînd nici măcar să plîngă.

— Sluga ta şi-a dorit mereu să fie alături de tine pînă la adinei bătrineţi. Dar acum am să plec. înainte de a închide ochii, aş vrea să-ţi spun ceva. Ai casă mare, cu multe lucruri de rînduit. Eşti numai unul, fără un sprijin, de aceea fii cu mare grijă, nu lua hotărîri necugetate. Fereşte-te de fapte pripite ! Cu doamna cea mare poartă-te cu bunătate şi delicateţe. Ştiu că a căzut grea şi mai devreme sau mai tîrziu are să-ţi dăruiască un moştenitor, care va duce mai departe treburile familiei tale ! Eşti demnitar acum şi de azi încolo e bine s-o răreşti cu chefurile şi să te întorci degrabă acasă. Familia ta este mai de preţ. Dacă aş mai trăi, ţi-aş da la nevoie cîte-o povaţă, însă după moartea mea nu ştiu cine şi-o mai amărî gura să-ţi vorbească !

Cuvintele ei îl străpunseră în inimă ca un cuţit.

— înţeleg tot ce-mi spui, surioară, zise el, lăcrimînd. Insă tu nu te omorî cu firea din pricina mea. Eu, Ximen Qing, sînt rănit de moarte că viaţa noastră fericită s-a arătat scurtă, că în lumea asta n-a fost să fim pînă la capăt soţ şi soţie. Asta mă omoară pe mine, chiar dacă o fi ea vrerea sau pedeapsa Cerului.

Li Vaza îi spuse despre slujnicele sale.

— Am vorbit cu sora cea mare. După moartea mea, Întîmpinarea Primăiverii o va sluji pe ea, iar Broderia pe doamna a doua.

— Nu e nevoie să-mi pomeneşti de astfel de lucruri, surioară. Cine-ar îndrăzni să-ţi lase slugile pe drumuri ? Nici pe doică n-am s-o alung. Am să le ţin pe toate să îngrijească de tăbliţa ta.

— Ce tăbliţă ? Un lemn ce-o să fie ars după treizeci şi cinci de zile ! zise ea.

— Lasă pe mine, surioară. Cît va trăi, Ximen Qing te va cinsti !

Mai discutară de unele şi de altele, apoi Vaza îl zori să plece la culcare.

— Nu vreau să dorm ! se împotrivi omul. Stau aici, în camera asta şi te păzesc !

— Mai e pînă mor, nu-1 lăsă ea. Camera e îmbîcsită de duhoare, care o să-ţi facă rău. Iar slujnicelor le va veni peste mînă să mă îngrijească.

* Cu măruntaiele sfîrtecate.-

Neavînd de ales, Ximen Qing porunci slugilor să vadă de ea cît mai bine şi merse în curtea interioară şi-i povesti soției principale cum avusese loc sacrificiul.

— De la ea vin acum, încheie. Vorbeşte la fel de frumos ca întotdeauna. Oh, Cerule milostiv ! Mă gîndeam că, ieşind de acolo, n-o s-o mai văd niciodată !

— Ochii i s-au înfundat în cap, buzele i s-au uscat, iar urechile parcă-i sînt arse, recunoscu Doamna Luna. Cum să se mai Snzdrăvenească ? Nu poate decît să se stingă. Boala asta a ei îi tine mintea limpede pînă la sfîrşit.

— în aceşti cîțiva ani de cînd e la noi, n-a jignit pe nimeni, mare sau mic, slab sau puternic. Firea ei e atît de blîndă, că n-a rostit un cuvînt rău despre cineva. Cum s-o las să se ducă ?

Spunînd acestea, bărbatul izbucni în plîns. Doamna Luna nu se putu nici ea înfrîna. Ce şi-au mai zis, nu vom mai istorisi aici. în timpul acesta, Li Vaza le chemă pe Întîmpinarea Primăverii şi pe doică s-o aşeze cu fața spre perete.

— Cît să fie vremea ? întrebă.

■— Cocoşii încă n-au cîntat, răspunse doica. Sîntem în al patrulea *geng.*

Slujnica puse cîteva hîrtii sub ea, o întoarseră şi o acope- riră, să doarmă. Apoi se lăsară şi ele în mrejele somnului. Mama Feng şi călugărița Wang se culcaseră chiar mai înainte. Cele două slujnice întinseseră rogojini pe jos şi se lungiseră să doarmă acolo. După vreo jumătate de oră, întîmpinarea Primăverii visă că stăpîna ei se coborîse din pat şi o bătuse pe umăr. „Ai grijă de casă. Eu mă duc“, spusese. Se trezi speriată. Pe masă, lampa lumina încă puternic. întoarse capul spre pat. Bolnava stătea aşa cum o aşezaseră. O pipăi şi-i puse mîna la gură, simțind că nu mai răsufla. Cînd îşi dăduse ultima suflare, trecîndu-se, n-avea cum să ştie. Biata femeie nu cu mult în urmă frumoasă, se preschimbase într-un vis de primăvară. Iată:

Al Iadului Rege ți-a poruncit La al
treilea *geng* grabnic să mori,
Cum îndrăzneşti să amîi
La al cincilea *geng* înspre zori ?

Întîmpinarea Primăverii le sculă pe celelalte femei, aprinseră alte lămpi şi văzură că într-adevăr Vaza era moartă şi trupul țeapăn îi zăcea într-o baltă de sînge. Se repeziră să-l vestească pe stăpîn. Acesta sosi în fugă, împreună cu Doamna Luna. Ridicară aşternutul. Culoarea feței era încă aceeaşi şi corpul îi mai păstra ceva căldură, semn că abia se petrecuse. Era plină, de sînge, însă Ximen Qing nu luă seamă la asta şi o prinse în brațe, sărutîndu-i obrajii înmiresmați.

— Surioara mea pe care n-am putut s-o scap cu viață ! izbucni el în bocet. Surioară bună la inimă, prea mult iubită ! De ce m-ai părăsit ? Ximen Qing o să moară, fără tine n-am ce să caut în lumea asta, fără tine mă duc repede !

Bărbatul o plînse tînguindu-se amarnic, sărind în sus prin cameră,

de disperare. Doamna Luna nu-şi putu reţine lacrimile. Apoi Delicata Li, Meng Pavilion de Jad, Pan Lotus de Aur, Sun Lebăda de Nea şi toate slugile casei se puseră pe jelit.

— N-am ştiut cînd o să se sfirşească şi a găsit-o moartea cu veşmintele neschimbate !

— E caldă încă, grăi Pavilion, înseamnă că nu s-a dus de mult. De ce n-am îmbrăca-o pînă ce nu se răceşte ?

Ximen Qing o ţinea încă în braţe, bocind :

— Nu vreau decît să mă ia cerul ! Sora mea, de trei ani ■eşti în casa mea şi n-ai avut parte de o zi de bucurie, ca lumea ! Numai eu sînt de vină !

Doamna Luna răbdă cu mare greutate aceste cuvinte.

— Impunge-te cu un cuţit ! strigă ea. Plînge-o puţin şi las-o ! Nu e bine să jeleşti aşa peste faţa unui mort ! Ce te faci dacă spiritul rău intră din gura ei în tine ? N-a avut parte de o zi de bucurie, ca lumea, zici ? Dar cine alta a avut parte ? Fiecare om are anii săi, număraţi. Cine s-o oprească ? Toţi vom apuca pe drumul ăsta ! Apoi ea se întoarse spre Delicata şi Pavilion de Jad : Voi două luaţi cheile şi căutaţi-i cîte ceva cu care s-o îmbrăcăm. Soră a cincea, noi două să-i aranjăm părul.

— Gătiţi-o în lucrurile cele mai bune şi la care ţinea ea mai mult.

— Aduceţi din cele cusute de curînd, stabili Doamna Luna: roba de mătase stacojie şi fusta de satin gălbuie ca salcia, bluza înflorată de culoarea cuişoarelor şi fusta albastru deschis — toate astea pe care le-a purtat cînd am fost în vizită la cuscra Qiao, pe urmă şi rochia aceea a ei albă şi fusta galbenă de mătase.

Pavilion de Jad luă cheile şi plecară în camera cealaltă, conduse de întîmpinarea Primăverii, cu un lampion în mînă. Descuiară lăzile şi căutară multă vreme pînă dădură de cele trei rînduri de veşminte. Scotociră din nou şi mai dădură la iveală o vestă violetă, nişte rufărie de corp, cum ar fi o fustă albă, o cămaşă roşie şi chiloţi roşii, înfloraţi, şi o pereche de ciorapi din mătase, albi la culoare. Delicata Li le înfăşură pe toate şi le duse de i le arătă soţiei principale. Doamna Luna o pieptănase pe Vaza şi îi prinsese pe cap cu patru ace de aur un batic verzui.

— Ce fel de încălţări purta ? întrebă Delicata.

— Cel mai mult îi plăceau cele roşii cu talpă înaltă, dar n-a apucat să le încalţe decît de vreo două ori, zise Lotus de Aur. Să i le dăm pe astea.

— Nu sînt bune, refuză Doamna Luna. E ca şi cum ar vrea să ajungă în cealaltă lume, gata să se arunce în foc ! Daţi-i-le pe cele cu toc înalt, dar de culoare violetă, pe care le-a avut în vizită la cumnata !

Delicata fugi înapoi, zicîndu-i Intîmpinării Primăverii să-i caute. Femeile puseră cu toate mîna s-o îmbrace pe Li Vaza. Ximen Qing chemă slugile-copii şi merse cu ele în salonul mare, poruncindu-le să strîngă tablourile şi să acopere paravanele pictate. Apoi scoaseră aripa unei uşi turnante de la casa Vazei şi o aşezară în mijlocul încăperii ; o înveliră cu o faţă de masă, de mătase ; pe aceasta întinseră moarta, acoperind-o cu o hîrtie mare ca un macat. într-o parte pregătiră o masă

cu cîteva suporturi pentru ars santal şi aprinseră o candelă, care să ardă fără contenire lîngă moartă. Hotărî ca doi copii-slugă să stea nedezlipiţi de lîngă trupul moartei — unul să sune gongul şi altul să ardă mereu hîrtie. Pe Dai An îl trimise după Maestrul în *yin-yang,* Xu. Doamna Luna luă toate straiele ce se cădea s-o însoţească pe Vaza. Apoi încuie camerele locuinţei ei, în afara aceleia în care ea murise, lăsînd-o în grija slugilor şi a doicii. Rămasă fără stăpînă, Mama Feng boci îndelung, cu inima zdrobită. Călugăriţa Wang murmură incantaţii din cărţile sfinte, cerşind milostivenia lui Buddha, spre a călăuzi sufletul [*] moartei spre lumea nevăzută

în salonul din faţă, Ximen Qing îşi lovea cu pumnii pieptul. Se zbuciumase şi bocise atît de tare, încît nu mai avea pic de voce. Nu mai era în stare decît să murmure în neştire : „Blînda mea, iubita mea surioară !“ Chiar atunci cocoşii se porniseră să trîmbiţeze zorile. Maestrul Xu sosi, se înclină în faţa lui Ximen Qing.

— Sînteţi distrus, înălţimea Voastră, glăsui. Doamna nu mai este ! La ce oră s-a întîmplat nenorocirea ?

— Prea bine nu ştiu. A adormit îndată după bătaia celui de al patrulea *geng.* Ai casei erau frînţi de osteneală şi i-a prins somnul. N-a rămas nimeni s-o vegheze.

— Nu-i nimic, îl linişti omul şi ceru unui ucenic să se apropie cu o lampă şi apoi ridică hirtia de pe corpul moartei. Mîi- nile acesteia arătau că ea se sfîrşise la al cincilea *geng.*

Ximen Qing porunci să se aducă pensulă şi tuş, pentru ca omul să scrie certificatul de deces. Acesta întrebă numele şi cele opt ideograme ale naşterii femeii şi notă :

„Numita Li, soţia lui Ximen, născută în domnia Yuanyu, anul Xinwei, pe cincisprezece ale lunii dintîi, la prînz, a murit in timpul domniei Zhenghe, anul Dingyu, luna a noua, ziua de douăzeci şi şapte, la miezul nopţii. Astăzi este ziua *Bingzi* şi rînduita lună este *Wuxu.* Sufletul ei este la un *zhang* înălţime. Nu este bine să fie bocită înainte de a fi îmbrăcată în straie de doliu. Cînd e pusă în sicriu, să nu se afle de faţă oameni născuţi în anii dragonului, tigrului, cocoşului şi şarpelui. Dintre aceştia, rudele nu sînt avute în vedere".

Doamna Luna îl mînă pe Dai An să-l roage pe Xu să vadă in Cartea Neagră în ce parte o va lua Vaza. Astrologul deschise Cartea secretă şi citi : „Ziua de astăzi se cheamă *Bingzi* şi trecerea s-a săvîrşit la ora *chou*[†]. Urcînd în cerQri, are să intre în Palatul Vazei Preţioase, dar coborîndu-se iarăşi pe pămînt, se va ivi în ţinutul Ji. In viaţa trecută a fost bărbat. S-a numit Wang şi a trăit în Binzhou. Fiindcă a ucis o oaie cu miel în pintec. a fost pedepsit, femeie născîndu-se şi în anul oii. **In** această viaţă a avut parte de bărbaţi cu stare, însă a fost bolnăvicioasă şi a suferit mult şi din pricina bîrfelor. Copilul i s-a prăpădit repede, iar

* Se considera că sufletul omului era alcătuit trei părţi din hun, aau suflet spiritual, şi şapte părţi din po, sau suflet animal.

† *Chou,* numărul doi in ciclul duodecitnal, reprezentând perioada cuprinsă între 1 şi 3 din noapte, simbol, în zodiacul chinezesc, al oii, •echivalentul taurului.

ea s-a topit de supărare mare. în urmă cu nouă zile, sufletul ei hun a părăsit-o şi s-a născut femeie în familia Yuan din prefectura Kaifeng, provincia Henan. Va îndura viaţă grea, trăind în sărăcie, iar la douăzeci de ani se va mărita într-o casă bogată, avînd parte de o căsnicie nepotrivită, cu un soţ bătrîn. Va trăi în îndestulare pînă la patruzeci şi doi de ani, cînd are să se.prăpădească din nou de supărare”. Aici se încheia lectura. Femeile lăcrimară, oftînd. Ximen Qing întrebă cînd ar fi bine să aibă loc coborîrea în pămînt.

— Cît timp doriţi să o ţineţi, Excelenţă ? vru să ştie Xu.

— Nu-mi vine s-o las să se ducă. Ar fi bine să stea de cinci ori cîte şapte zile, spuse stăpînul casei.

— După cinci săptămâni nu văd nici o zi favorabilă înmor- mîntării, dar după patru avem. Vă sfătuiesc, Mărite Mandarin, să puneţi să se sape groapa pe opt ale lunii a zecea, la ora prîn-
zului, iar pe doisprezece după amiaza o înmormîntăm. Aceste zile nu sînt potrivnice nimănui dintre cei ai casei.

— Bine atunci, se învoi Ximen.

Maestrul Xu scrise certificatul şi-l prinse pe pieptul moartei.

— Pe nouăsprezece dimineaţa să fie totul pregătit, Excelenţă, pentru a o aşeza în coşciug.

Cînd Xu plecă, cerul se luminase bine.

Ximen Qing îl trimise pe Qin Tong călare la Hua cel mare, acesta locuind dincolo de porţile oraşului ; celelalte slugi se grăbiră să înştiinţeze rudele de moartea Vazei. De la *Yamen* ceru să i se îngăduie lipsa. Dai An merse în strada Leului să ia douăzeci de suluri de voal alb, de doliu, şi alte treizeci din pînză. Apoi Ximen îi porunci croitorului Zhao să-şi ia cîte ajutoare îi erau de trebuinţă şi să coasă în camerele din aripa apuseană a casei draperii, perdele, feţe de masă, apoi fuste şi bluze pentru neveste, iar pentru toate slugile casei robe simple şi bonete de doliu. Lui Ben îi dădu o sută de *liang* şi-l puse să cumpere de la marginea oraşului treizeci de suluri de pînză de cînepă şi alte trei sute de mătase de doliu de culoare galbenă. Apoi chemă timplarii să ridice în curte un umbrar uriaş, cu cinci încăperi. Bărbatul nu-şi putea lua gîndul de la Li Vaza. Deodată, îşi aminti că pierduse din vedere să i se facă un portret, ll chemă la el pe Lai Bao şi-l întrebă dacă ştie vreun pictor bun. Sluga ii vorbi despre domnul Han, care le pictase cîteva paravane şi care fusese pictor la palat, însă pînă la urmă fusese dat afară şi se înapoiase acasă. Stăpînul hotărî să i se înfăţişeze şi Lai Bao merse îndată după el. Ximen Qing nu dormise întreaga noapte şi la măruntele treburi ce le avea de îndeplinit, se adăuga necazul din inimă, făcîndu-1 să-şi iasă mult prea uşor din fire. Înjura slugile, pocnea cu piciorul copiii-slugă şi nu se îndepărta de lîngă trupul neînsufleţit al Vazei. De atîta zbierat, îi pierise glasul. Dai An, care se ţinea prin preajma lui să-l slujească, vărsa lacrimi fără să sufle un cuvînt.

Doamna Luna, Pavilion de Jad şi Lotus de Aur stăteau în spatele cortinei, împărţind slugilor veşmintele de doliu. Obser- vînd halul în care era stăpînul casei, rămas fără de glas şi lotuşi încă lăcrimînd, nevoind nimic să ia în gură, nici măcar un ceai, şi arătîndu-se doar furios din te

miri ce, nevasta principală le spuse celorlalte :

— Şi-a pierdut pînă şi glasul ! Mortul e mort şi nu-1 mai invii cu plînsul ! Uite la el ! E nedormit de cîteva zile, nici nu s-a spălat, părul îi e în neorînduială şi de azi-noapte se munceşte întruna, fără să mănînce şi să bea nimic. De fier să fie şi

 tot n-ar rezista ! S-ar cuveni să-şi pieptăne părul, să bage ceva în gură, doar sîntem şi noi aici ! Oboseala are să-l dărîme şi ce mă fac eu ?

— E nespălat şi nepieptănat ? se miră Pavilion de Jad.

— Am mînat un copil-slugă să-l roage să meargă la mine să se spele şi l-a izgonit, cu lovituri de picior, zise femeia. Ei, crezi că a mai cutezat cineva să-l mai întrebe ceva ?

— Poate n-oţi fi ştiind, însă că eu i-am vorbit mai adineauri pe şleau, grăi Lotus. „Ea a murit", i-am zis, „dar tu dacă o ţii mult aşa, ai să rămîi numai pielea şi osul. Du-te şi înghite ceva şi vezi pe urmă de treburi". Ei, ce credeţi ? Deodată i s-au înroşit ochii ca de sînge şi mi-a strigat : „Căţea păcătoasă !“ Atunci l-am lăsat să facă ce-o vrea. Cum să dai un cîine pe brazdă ? N-o putem scoate la capăt cu unul ca el !

— Moartea asta a picat prea degrabă, de-aia e atît de îndurerat, îi luă apărarea Doamna Luna. Dar ar trebui să-şi ţină suferinţa în inimă şi nu să răbufnească aşa ! Ea era moartă şi lui nici că-i păsa de vreun suflu otrăvit, stînd gură-n gură cu ea şi ţipînd, că nici nu ştiai ce să faci să-l potoleşti. Zicea că în aceşti trei ani ea nu s-a bucurat ca lumea nici măcar de o singură zi fericită, de parcă ar fi scos tot apă sau ar fi cărat doar pietre de moară !

— Sora Li a fost o asemenea femeie, că i-a dştigat şi i-a meritat iubirea, rosti Pavilion de Jad.

Chen Jingji intră cu nouă suluri de mătase albă ca lumina apei şi spuse că erau pentru batiste şi fuste.

— Ginere, îi grăi Doamna Luna, mergi şi roagă-1 să se ducă să pună ceva în gură. Bate de amiază şi n-a luat nici măcar o gură de ceai.

— Nu îndrăznesc, se împotrivi el. Mai înainte era să omoare o slugă ! Ce rost ar avea ?

— Atunci mîn pe altcineva, zise femeia şi-l îndemnă pe Dai An să încerce : Stăpînul n-a mîncat şi a plîns fără contenire. Foloseşte-te de faptul că domnul Wen e cu el şi pune-i ceva în faţă să guste.

— Am fost după unchii Ying şi Xie, răspunse Dai An. După ce or sosi şi ei, le ducem nişte bucate şi la o vorbă a lor, sînt eu chezaş că are să mănînce.

— Ticălosule, eşti cumva vreun limbric din burta lui de ştii sigur că la o vorbă a ălora o să mănînce ? îl certă stăpîna. Noi toate la un loc nu-1 cunoaştem atît de bine ca tine, nu-i aşa?

— Poate nu vă daţi seama, stăpînă, ce prieteni buni sînt. La chefuri nu sînt veşnic împreună ? Trei qian să aibă stăpînul şi-i face parte cu ei.

Oricum s-ar simţi, la numai cîteva cuvinte rostite de ei, stăpînul îşi descreţeşte fruntea şi zîmbeşte !

Peste puţin, Ying Bojue şi Xie Xida se înfăţişară. Intrară, îngenuncheară înaintea moartei şi o bociră timp îndelungat, numind-o „cumnata cea bună“.

— Auzi-i, tîlhari mincinoşi, noi nu sîntem bune ? izbucniră Lotus şi Pavilion de Jad.

Apoi cei doi bărbaţi se ridicară în picioare şi se salutară cu Ximen Qing.

— Ce nefericire ! Ce nefericire, frate mai mare ! bîiguiră printre sughiţuri.

Fură poftiţi într-o cameră aflată pe o latură a salonului, unde stătea cărturarul Wen.

— Cînd s-a prăpădit cumnata ? întrebă Bojue.

— La ora oii şi-a dat ultima suflare, răspunse bărbatul.

— Am ajuns acasă după al patrulea *geng* şi a mea m-a întrebat cum se simte doamna. I-am zis că e pe ducă. M-am culcat şi am avut un vis. Se făcea că trimiseseşi să mă cheme la un banchet cu prilejul promovării tale, frate. Am sosit pe dată. Purtai o robă stacojie şi ai scos din mînecă două ace din jad, grăindu-mi că unul s-a frînt. M-am uitat la ele îndelung şi am zis că-mi pare rău că tocmai cel de jad s-a rupt, pentru că cel rămas întreg nu era decît din salpetru. Tu nu mi-ai dat dreptate, frate mai mare, susţinînd că amîndouă sînt de jad. Atunci m-am trezit şi am priceput că era un vis prevestitor de rele. Nevasta m-a întrebat cu cine vorbisem în somn, fiindcă m-a auzit bolborosind ceva. „Iţi spun mîine“, am zis. Dar în zori mi-a călcat pragul sluga în doliu alb şi am sărit în sus. Aşadar, asta era : purtai robă de doliu !

— Şi eu am visat cam la fel, se destăinui Ximen. Am visat că primisem şase ace de la ruda mea din capitală şi unul era frînt. Şi am zis şi eu că e păcat. M-am trezit şi-i povesteam nevestei principale visul tocmai cînd ea îşi dădea ultima suflare ! Ce orb e Cerul să prăbuşească asupra mea acest amar ! Mai bine muream eu, Ximen Qing ! Am lăsat-o doar pentru puţin singură şi chiar atunci a fost să se sfîrşească. Ştiu că n-am greşit nimănui. De ce-mi răpeşte Cerul tot ce iubesc mai mult pe lume ? Întîi singurul meu băiat, iar acum ea, care zace moartă alături. Ce rost mai are viaţa mea ! Pînă la Steaua Polară de mi s-ar face munte aurul, la ce-mi mai foloseşte ?

— Frate mai mare, îl mîngîie Bojue, ce vorbe-s astea ? Cumnata şi cu tine v-aţi iubit şi e firesc să te doară inima acum, c& te-a părăsit pe neaşteptate ! Dar tu ai o casă mare şi
frumoasă, ai o poziţie în judeţ şi atîţia oameni depind de tine. E ca şi cum muntele Tai s-ar sprijini de tine ! Dacă te **prăDâ-** deşti, ce se fac ei ? Ce se fac celelalte cumnate fără stăpîn ? Ţij minte zicala veche : dacă unul trăieşte, o mai duc şi ceilalţi trei pe lîngă el, iar dacă unul moare, mor pe lîngă el încă trei. Eşti om cu minte multă, frate mai mare, şi spusele mele nu-şi au rostul ! Cumnata era în plină tinereţe şi dacă te doare iniTia pentru ea şi vrei să-ţi arăţi iubirea, cheamă călugări budişti şi taoişti să-i citească şi fă-i o înmormîntare cu mare pompă.

Atunci te vei linişti, fiindcă ai făcut tot ce ți-a stat în puteri pentru ea ! Altcumva nu văd cum i-ai fi de folos. Ia gîndeş- te-te, frate !

Cuvintele lui Ying îi împăcară inima, simţămintele care se luptau în el, ţinîndu-1 încordat, se înmuiară. încetă să mai plîngă. Pe loc, slugile aduseră ceaiul. Bău şi el, apoi îl strigă pe Dai An şi-i ceru să vină cu bucate, pentru el şi pentru musafiri.

— încă n-ai mîncat, frate ? întrebă Bojue.

— De cînd ai plecat, m-am zbuciumat toată noaptea. Cui i-a stat gîndul la mîncare ?

— E prea de tot că n-ai găsit vreme pentru asta, frate ! Să-ţi spun un proverb : Mai bine îţi pierzi toţi banii, decît să mori de foame. Morţii cu morţii, şi viii cu viii. Trebuie să te gîndeşti la tine, frate !

Şi iată :

Vorbe peste vorbe înşirate I-
alungă supărare Şi numai un
cuvînt rostit îl smulge viselor
amare.

Capitolul LXIII

Peste puţin, fraţii Wu îşi făcură apariţia. Ei bătură mătănii în faţa moartei şi îl salutară pe Ximen Qing, dînd glas părerii lor de rău. El îi invită în camera alăturată, unde se aflau cei-lalţi. Dai An trecu în curtea interioară şi grăi către Doamna Luna :

— Ei, cum e ? Nu m-aţi crezut, stăpînâ, şi vedeţi ? Cum a picat unchiul Ying, cum am întins masa !

— Tîlharule ! îl repezi Lotus de Aur. I-ai fost mîna dreaptă la multe ticăloşii şi de-aia ştii ce zace-n el !

— Il slujesc de cînd eram copil. Cum să nu-1 cunosc ?

— Cine mai e cu el ?

— Unchiul Wu cel mare, unchiul al doilea, maestrul Wen, unchii Ying şi Xie, Han vînzătorul şi ginerele, opt cu stăpînul.

— Spune-i ginerelui să vină să mănînce aici. De ce b 3 amestecat cu ei ?

— S-a aşezat de-acu', stăpînă !

— Cheamă un copil să ia mîncarea de la bucătărie şi tu du-i un bol cu fiertură de orez. El n-a mâncat porţia de azi dimineaţă.

— Parcă mai e cineva acasă ca să vină cu mine ? Unii sînt cu înştiinţarea, alţii la cumpărături. Iar Wang Jing a fost minat la ruda noastră Zhang să împrumute un gong.

— Ia-1 pe Shu Tong. Sau îi cade rangul ?

— Shu Tong şi Hua Tong stau lîngă moartă. Unul bate gongul, iar altul se îngrijeşte să ardă mereu santalul şi hîrtia. CJisca Sălbatică e cu Ben să schimbe nişte mătase. Nu i-a plăcut ce cumpăraseră şi i-a trimis să ia alta, cu şase *qian* sulul.

— Mie mi se părea bună şi cea de cinci *qian,* zise stăpâna, Cheamă-l pe Hua Tong să te ajute. Ce mai aştepţi ?

Dai An şi Hua Tong au cărat în faţă platouri mari încărcate cu bucate şi boluri pline cu supă. Au întins masa mare, In opt colţuri, şi bărbaţii s-au aşternut pe ospătat.

In timp ce mâncau, Ping An intră cu o carte de vizită. Excelenţa Sa Xia îşi trimisese secretarul şi o gardă de onoare formată din trei militari să-i prezinte condoleanţe. Ximen Qing le ieşi in întâmpinare şi porunci să se dea fiecăruia în parte trei *qian* de argint şi să se răspundă printr-o carte de vizită cu numele lui în doliu. Masa se ancheie, slugile strînseră resturile şi chiar atunci pică Lai Bao cu domnul Han. Ximen Qing şi pic-iorul îşi făcură reverenţe.

— V-am supărat, domnule, rugîndu-vă să faceţi un portret, rosti gazda.

— Umila mea persoană se va strădui să vă mulţumească, glăsui pictorul.

— Iute, pictore, să nu-şi schimbe înfăţişarea, il zori Wu cel mare.

— Nu-i nimic. Îl pot face şi fără să mă uit, îl linişti pictorul.

Pe cînd sfîrşiseră un alt rînd de ceai, Ping An vesti că Hua se află la intrare. Ximen Qing îl conduse pe Hua Ziyou în fata moartei, plînseră o vreme, se salutară şi trecură în camera unde se aflau ceilalţi.

— Cînd ? întrebă Hua.

— La ceasul oii. înainte de a-şi da duhul, am stat frumos împreună de vorbă. Apoi s-a culcat şi cînd sluga s-a ridicat să se uite la ea, nu mai respira.

Văzînd artistul şi ucenicul acestuia cu paleta, pensulele şi culorile, Hua Ziyou întrebă dacă i se face portcetul.

— Mă doare inima că am pierdut-o şi vreau să-mi rămînă ceva din ea. Am s-o privesc dimineaţa şi seara, să n-o uit.

După ce porunci ca femeile să plece de acolo, draperia fu trasă la o parte şi gazda îi duse pe pictor şi pe Hua înaintea moartei.

Pictorul Han înlătură învelitoarea. Li Vaza avea pe cap un batic verde şi, cu toate că bolise îndelung, culoarea feţei i se păstrase ca în viaţă şi trăsăturile chipului, frumoase ca mai înainte. Obrajii îi erau de un galben pal, iar buzele roşii, atrăgătoare ca întotdeauna. Ximen Qing nu-şi putu stăpîni plînsul. Lai Bao şi Qin Tong ţineau uneltele artistului. Pictorului îi fu de ajuns o privire şi se puse pe lucru.

— Aşa arată după suferinţă mare, pictore, îi atrase luarea aminte Bojue. Cînd era sănătoasă, avea faţa rotundă şi era negrăit de frumoasă.

— Nu e nevoie să-mi spuneţi, venerabile. Ştiu prea bine. Aş întreba doar dacă nu cumva în prima zi a lunii a cincea doamna a fost la Templul Yue să ardă Santal ? îmi pare că am văzut-o. E adevărat ?

— Aşa e, întări Ximen. Atunci era încă bine. Dă-ţi silinţa, pictore, şi înfăţişeaz-o într-un tablou, în mărime naturală, şi într-altul, cu jumătatea de sus a corpului, ca să aducem ofrande înaintea lor. Aveţi de la mine un sul de mătase şi zece *liang* de argint.

— Voi face tot ce-mi stă în putinţă, Înălţimea Voastră !

îndată, el îi făcu jumătatea de sus a trupului, ivind un chip minunat, ca o floare, şi o carne curată ca jadul şi parcă înmiresmată. Cînd arătă tabloul, toţi fură încredinţaţi că au sub ochi portretul unei zeiţe. Stăpînul îl trimise doamnelor sale. să-şi spună părerea. Dai An îl înfăţişă Doamnei Luna.

— La ce i-o fi trebuind ? Nu ştie unde i s-o fi dus sufletul şi se apucă să-i picteze portretul ! izbucni ea.

— Unde-i sînt copiii ? se miră Lotus. In umbra tabloului se ţine ascuns spiritul şi de aceea poţi să-i cazi înainte în genunchi. Cînd o să murim şi noi, o să aibă şase tablouri. Ce bine !

Pavilion de Jad şi Delicata cercetară portretul pe îndelete.

— Soră mai mare, să ştii că arată la fel ca în vremurile bune, gătită frumos. Numai gura parcă i-a făcut-o prea mare.

— Sprinceana stingă e cam căzută, zise soţia principală după ce se uită şi ea mai bine la tablou. Ea avea sprîncenele foarte înalte şi arcuite. Ciudat cum a făcut-o din nimic, fără s-o ştie !

— A zărit-o o dată la Templul Yue şi şi-a amintit-o, le spuse sluga.

Chiar atunci, Wang Jing intră şi întrebă dacă stăpînele au privit portretul, fiindcă bogătaşul Qiao vroia să-l vadă. Dai An Si transmise pictorului observaţiile doamnelor.

— Foarte simplu, zise el şi îndreptă numaidecît tabloul, apoi i-1 înfăţişă bogătaşului Qiao.

— Cuscre, rosti el către Ximen, acest venerabil portret este desăvîrşit. Numai că nu e viu !

Bucuros, Ximen îi dădu domnului Han să bea trei pahare şi îl ospătă. Apoi ordonă să se aducă răsplata promisă şi-i ceru artistului să încheie degrabă şi tabloul cu bustul, pentru a-1 aşeza lîngă trupul moartei şi a-i închina ofrande ; tabloul în mărime naturală dori să fie gata pînă la funeralii. Amîndouă trebuiau pictate în verde, iar Vaza să fie într-o ţinută de ceremonie, atît în ce priveşte pieptănătura, cît şi veşmintele. Picturile urmau să fie puse pe rulouri de mătase verticale, cu mîne- rele de la capetele de sus şi de jos din fildeş.

— Nu-i nevoie să-mi porunciţi toate acestea. Prea umilul ştie ce are de făcut, îl încredinţă pictorul. Luă banii, ucenicul său strînse lucrurile şi, zicînd rămas bun, plecă.

Qiao şi ceilalţi merseră să vadă sicriul, care era deja terminat.

— Cuscre, astăzi are loc băgarea ei în coşciug ? întrebă Qiao.

— Astăzi pentru ai casei. Ceremonia cea mare o vom ţine peste trei zile.

Qiao îşi bău ceaiul şi îi părăsi.

Mai tîrziu, slujbaşii cu înmormîntările sosiră. Ei strînseră hîrtia de deasupra moartei şi-i scoaseră straiele. Ximen Qing luă el însuşi parte la ritualul luminii * şi-l puse pe Chen Jingji să ţină locul fiului prea loial şi să-i şteargă Vazei ochii. Apoi, el alese o perlă strălucitoare şi i-o vîrî în gură. Cînd mica ce- i remonie fu încheiată, moarta fu îmbrăcată şi gătită din nou «j | toţi ai casei, cu mic cu mare, o bociră'o vreme. Lai Xing po- j runcise la prăvălia unde se făceau obiecte din hîrtie, patru seturi 1 de bani din hîrtie aurită, un lighean de spălat, prosoape, piep-j tene şi figurine-slujnice şi le rînduise de o parte şi de alta 3 moartei. în fată, pe o masă, îţi luau ochii cu delicateţea şi strâ- § lucirea lor, mai multe «vaze, sfeşnice şi cutii cu mirodenii, toat? 1 meşteşugite de lucrătorii în cositor. Alături de ele erau trei rin- 1 duri fie cupe, lucrate de argintar din zece *liang* de argint. Ximen îl rugă pe Ying Bojue să ţină registrul cu cheltuieli pentru fu- } ne'alii, lăsîndu-i pe mînă cinci sute de *liang* şi o sută de şi- I raguri cu bănuţi de aramă. Lui Han Daoguo îi dădu în grijă] notele de plată, iar pe Ben şi pe Lai Xing îi puse să umble după : cumpărături şi să se ocupe de bucătăria din care nu trebuia să I lipsească nimic. Ying, Xie, Wen şi Gan, cu schimbul, îi primeau 5 pe cei veniţi să prezinte

* *Kai guangming,* deschiderea luminii... Cu o bucată de pînză umedă, Urmaşul şterge bine ochii mortului, în ideea de a-i reda lumina.

condoleanțe. Cui Ben răspundea direct de cheltuielile pentru doliu, iar Lai Bao de depozitele vremel- [1] nice. Wang Jing îngrijea de pivnița cu băuturi. Gîsca Sălbatică şi Hua Tong stăteau de veghe lîngă sicriu. Ping An şi patru sol- j dați băteau gongul ori de cîte ori soseau oaspeții, înmînîndu-le santal şi hîrtie pentru ars. La poartă era un secretar, care nota vizitatorii, făcea cunoscute datele ceremoniilor şi împărțea eşarfe şi steaguri de doliu. îndeletnicirea fiecăruia odată stabilită, fu înscrisă cu a tuturor celorlalți la un loc pe coli mari de hîrtie, care fură lipite pe zidul umbrelor, ca să nu fie om să nu-şi ştie treaba.

Eunucul Xue trimise de pe pămîntul împăratului şaizeci de prăjini de pin şi treizeci de bambuşi tineri, trei sute de fire de trestie pentru rogojini şi o sută de frînghii de cînepă Ximen Qing răsplăti omul ce adusese toate acestea cu cinci q*ian* şi întoarse eunucului o carte de vizită, cu mulțumiri. El porunci tîmplarilor să lărgească umbrarul şi să-i facă două intrări, astfel încît în mijloc să fie înălțat zidul umbrelor, iar dincolo de bucătărie să mai ridice o copertină, cam de mărimea a trei camere, şi să mai încropească un umbrar în fața porții, acesta întins cît şapte camere.

Doisprezece călugări de la Templul Bunătății Răsplătite fură chemați să recite psalmi budişti. Zilnic, două slugi nu făceau altceva decît să servească ceai şi băutură. Hua Ziyou şi Wu cel mic plecară. Ximen Qing îl puse pe cărturarul Wen să scrie o carte de vizită, de doliu, şi pe ea să treacă „Umila mea soție m-a părăsit* ; cartea urma să fie imprimată. Wen arătă pe
iscuns textul lui Ying şi acesta îl povățui pe cărturar să nu se grăbească.

— Aşa ceva nu se cade, lămurise Ying. Cumnata Wu este incă în viață şi lumea o să-l vorbească. Gîndeşte-te cum se va simți fratele mai mare Wu. Am să discut eu cu el. Deocamdată, nu te apuca de ea.

Seara, toți se întoarseră la casele lor. Ximen Qing nu merse în curtea interioară, ci dormi pe un pat de lemn, la adăpostul unui paravan, alături de trupul neînsuflețit al Vazei. Cei doi copii, Gîsca Sălbatică şi Shu Tong, rămaseră cu el, să-l slujească. In zori, se duse să se spele şi să se pieptene în camerele Doamnei Luna. Se îmbrăcă în alb de sus pînă jos. Procurorul Xia sosi în cursul dimineții să-i prezinte condoleanțe. După ce se salutară. cărturarul Wen îşi făcu apariția. Luară ceaiul împreună. La plecare, în poartă, procurorul porunci scribului să fie cu băgare de seamă la cele ce face şi să-i vegheze şi pe soldații de pază. Dacă vreunul lipsea, el să anunțe la *Yamen* şi acela avea să fie pedepsit. încheind cu ordinele, urcă pe cal şi plecă. Ximen Qing îi ceru cărturarului Wen să trimită invitații rudelor, ca ele să vină la o masă de post în cea de-a treia zi de la moartea Vazei. După- amiază, slujitori de la templu se înființară şi pregătiră locul de ceremonie, agățînd peste tot portrete ale lui Buddha.

Cînd Wu Argint a aflat şi ea vestea, a sosit într-o lectică, a bocit şi a ars hîrtie. Apoi a trecut în curtea interioară, la Doamna Luna, a făcut o reverență şi a glăsuit :

— Doamna a şasea nu mai este şi eu abia acum am auzit nenorocirea. Nimeni nu m-a înştiinţat şi pe mine ! .

— Ca fiică de suflet, de ce n-ai vizitat-o mai înainte, ştiind-o bolnavă ? o certă Pavilion.

— Preabună doamnă a treia, n-aş fi venit eu de-aş fi ştiut şi de boală ?

— Ei, tu n-ai mai dat pe aici s-o vezi, dar ea nu te-a uitat, zise Doamna Luna. Ţi-a lăsat ceva ca amintire. E aici la mine ! şi ii porunci lui Jad Mic să aducă un rînd de haine de mătase, două ace de păr şi o floare din aur.

Privind.u-le, Argint plînse cu mare amărăciune, lacrimile şi- roindu-i ca stropii de ploaie.

— Dac-aş fi ştiut măcar că suferă de ceva. aş fi stat cu ea cîteva zile, zise şi se înclină în faţa doamnei principale, mulţumind pentru daruri.

Doamna Luna îi dădu un ceai şi o reţinu pentru cea de a treia zi de la moartea Vazei.

In ziua aceea, călugării bătură gongurile şi intonară imnuri. ■ Banii de hîrtie fură agăţaţi pe pereţi şi toţi ai casei îşi puseră 1 straie de doliu. Chen Jingji, în doliu mare, se înclină în faţa 1 portretului lui Buddha. Vecini, prieteni, rude şi mandarini se I înfăţişară cu toţii să-şi arate părerea de rău şi sâ ardă lucruri 1 de hîrtie, ca ofrande. Domnul Xu îşi făcu apariţia în vremea 1 dimineţii. După ce jertfa.cea mare fu săvîrşită, moarta fu băgată 1 în sicriu. Ximen Qing îi ceru Doamnei Luna să-i mai pună ină- 1 untru alte patru rînduri de haine. în cele patru colţuri ale si- 1 criului, aşezară cîte o bucată de argint.

— Cumnate, n-aş lăsa argintul în coşciug, zise Hua Ziyou. Aurul sau argintul nu rămîn mult acolo.

Dar Ximen nu-1 ascultă, stăruind să nu se scoată argintul. Apoi lăsară blana cu cele şapte stele şi traseră capacul deasupra. Meşterii îl prinseră apoi pe toate părţile cu piroane „de viaţă lungă". Atunci-, toţi ai casei izbucniră în bocet. Ximen Qing urla ca un apucat, strigînd-o : „Sora mea dulce, n-am să te mai văd niciodată !" Tîrziu. cînd bocetele se stinseră, îi oferi maestrului Xu bucate din zarzavaturi şi-l lăsară să plece la ale sale. Stă- pînii, slugile şi vînzătorii de la prăvălii erau pînă la unul în doliu. Cînd aprinseră santalul, în poarta casei şi în toată casa pluteau ceţuri albe. Cărturarul Wen conduse ceremonia, iar un secretar imperial se prezentase să caligrafieze numele Vazei pe steagul mortuar. Omul se numea Du Zichun, cu numele poetic Yunye [*], şi în domnia Zhengzong fusese secretar la Palatul Liniştii Depline, iar în urmă se retrăsese la ai săi. Ximen Qing îl dăruise cu .aur şi cu mătase, poftindu-1 special în ziua aceea. Se îngrijise să-i pregătească fructe alese şi alte bunătăţi. îndată după ce sosise, Ximen Qing îi turnase trei pahare, unul după

* Sălbăticia Norilor.

altul. Ying şi Wen erau de faţă. O bucată mare de pînză roşie fusese întinsă în faţa lui să scrie necrologul. Ximen Qing ar fi vrut să se caligrafieze : „Sicriul numitei Li, doamna * lui Ximen, căpitan al gărzii imperiale", însă Bojue se împotrivise :

— Nu-i îngăduit, fiindcă are nevastă oficială ! repeta el.

—De vreme ce i-a născut un băiat, se poate adresa astfel, ca semn de respect, îşi spusese părerea Du Zichun.

După lungi dezbateri, înlocuiseră pe *gong* cu *shi.*

* *Gongren,* om respectat, adresare pentru soţiile înalţilor demnitari ; *shiren,* om din camerele interioare, expresie larg folosită pentru coţie.

— „Doamnă" se foloseşte în familiile înalte, iar „soţie" este persoana care trăieşte în camerele interioare. Şi unul şi celălalt se folosesc în înţeles larg.

Secretarul desemnă ideogramele în alb, în afara a două dintre toate, anume „gardă" şi „imperială"[*1], pe care le aşternu în auriu. Apoi steagul de mătase fu atîmat în faţa sicriului şi Du scrise tăbliţa spiritului. Gazda rosti adinei mulţumiri, îl omeni cu mîn- care şi băutură, apoi Du plecă.

In aceeaşi zi, bogătaşul Qiao, Wu cel mare, Hua, Han şi Shen oferiră sacrificiul celor trei animale * şi arseră bani de hîrtie. Nevestele lor sosiră în lectici şi dădură glas părerilor de rău şi plinseră în faţa sicriului. Doamna Luna şi celelalte doamne, îmbrăcate în fuste de cînepă, le ieşiră în întîmpinare, plînseră laolaltă cu ele, apoi le poftiră în spate să bea ceai şi să mănînce nişte bucate din legume. Soţii Hua purtau doliu mare, iar restul vizitatorilor doliu simplu. Laur fusese şi ea anunţată şi coborî degrabă dintr-o lectică, să închine şi ea ofrande de hîrtie arsă.

— Cînd ai sosit ? se miră, întîlnind-o pe Argint. Şi mie de ce nu mi-ai spus ? Bravo, te gîndeşti numai la tine !

— Nici eu n-am aflat decît tîrziu de moartea mamei, altfel aş fi fost de mult lîngă ea.

Soţia principală le luă în curtea din spate şi le tratā cu ce se cuvine, iar noi nu vom stărui asupra acestor lucruri.

Vremea trecu şi, în ziua a şaptea, şaisprezece călugări de la Templul Bunătăţii Răsplătite, în frunte cu stareţul Lang, ţinură, recitind din sutra, ritualul călăuzirii sufletului mortului, pe apă şi pe uscat. Rudele, prietenii, vînzătorii şi băieţii de prăvălie erau cu toţii de faţă. Stareţul Wu de la Templul împăratul de Jad se prezentă chiar el să facă un sacrificiu. Ximen Qing îi oferi mîneare din legume. Cam atunci, un copil-slugă vesti că pictorul Han adusese portretul cel mic. Toţi se înghesuiră să-l vadă. Tablpul o înfăţişa pe Li Vaza purtînd pe cap o tiară de ceremonie, din aur, cu ornamente din perle şi înveşmîntată într-o rochie stacojie, brodată bogat; faţa îi era albă şi strălucitoare, CVÎ parcă ar fi fost vie. Ximen Qing se arătă mulţumit. El agăţă tabloul lîngă sicriu şi toţi îl lăudară peste măsură, spunînd că numai suflul ii lipsea chipului acela frumos. Stăpînul casei îi aşternu şi pictorului o masă tot cu mîncâruri din legume şi îi atrase luarea aminte să fie şi mai grijuliu cu tabloul cel mare.

— Nemernicul aici de faţă va face tot ce-i va sta în măiestria pensulei şi va lucra cu multă migală ! făgădui pictorul.

Ximen îi dărui ceva,-după care artistul merse la treburile sale.

Pe la prînz, bogătaşul Qiao se înfiinţă cu mai multe ofrande: un porc şi o oaie, grămezi de aur şi argint, cît munţii, felurite obiecte de hîrtie,

* Porc. oaie, vacă.

luminări şi santal. Adusese cu el mai bine de ▪cincizeci de sarcini şi stîrnise mare vîlvă şi cu muzicanţii şi cărăuşii de care era însoţit. Ximen Qing şi Chen Jingji i se înclinară, înaintea coşciugului, Qiao îi invită unul după altul, pe juren-ul Shang, pe Zhu, pe Wu cel mare, pe cărturarul Liu, pe căpitanul Hua şi pe ruda sa, Duan, să ardă santal lîngă sicriu. După săvîrşirea celor trei sacrificii, îngenuncheară cu toţii şi ascultară din gura Meşterului *yin-yang* proslăvirea moartei :

„în al şaptelea an al domniei Zhenghe, luna a noua, ziua a douăzeci şi doua, numitul Qiao Hong şi alte neamuri au oferit din toată inima animale cu păr tare şi lînă moale şi încă alte sacrificii din cele de hrană în faţa sicriului doamnei Li, soţia lui Ximen, plîngind-o ! Răposata a fost o femeie mărinimoasă şi bună. Ea şi-a îngrijit cum se cuvine familia şi s-a purtat cu blîndeţe cu cei din slujba sa. A fost în toate desăvîrşită şi vorbe spre lauda ei au stat pe buzele tuturor celor din preajmă. Femeie fără seamăn de glorioasă, aromă rară între flori ! Cu domnul său a vieţuit în armonie şi i-a dăruit un fiu de jad, luminos ca perla cea mai curată. Erau potriviţi să trăiască pînă la adinei bătrîneţi unul alături de altul şi aşa ar fi fost, dacă boala nu i-ar fi întrerupt firul vieţii, acum numai un vis ! Cîtă durere la stingerea unei asemenea femei nepreţuite ! Fiica noastră cea mică se află încă la sînul mamei şi ea ne leagă de aceea pe care am pierdut-o. Cerul a vrut ca pusa la cale căsnicie să nu sfîrşească nicicînd. De aici încolo, vom vieţui în locuri deosebite şi niciodată n-are să ne mai fie dată întîlnirea ! Iubirea noastră va dăinui însă de-a pururi. Fie ca ea, depărtata, să ştie toate acestea şi să se bucure !“

După acest panegiric, bărbaţii trecură în umbrarul de alături şi se ospătară. Urmară femeile lor, care oferiră sacrificii în sunete de trîmbiţe şi tobe. Dansatorii mascaţi în spirite jucară înaintea sicriului. Doamna Luna le însoţi pe celelalte doamne la acest ceremonial, apoi le luă în curtea interioară. Băură ceai şi se înfruptară din trei supe şi cinci feluri de bucate.

Ximen Qing se afla la masă cu ceilalţi bărbaţi cînd din curtea din faţă se auzi bătaia gongului. O slugă îşi făcu în mare grabă apariţia, vestind că Excelenţa Sa prefectul Hu aştepta în lectică, în poartă. Gazda trase pe el haina de doliu şi merse să fie găsit lîngă sicriu, mînîndu-1 pe Wen să întîmpine oaspetele. Mai întîi intrară slugile cu santal şi ofrande din hîrtie pentru ars şi în urma lor prefectul, în robă purpurie şi cu cingătoare cu încuietoare de aur. Numeroşi dregători se îmbulzeau în jurul lui, ridi- cîndu-i roba ori potrivindu-i cingătoarea ori altele ca astea. Gisca Sălbatică îi întinse santal, îngenunchind. Prefectul îl luă şi îl aprinse, plecîndu-se de două ori în semn de cinstire a moartei.

— Vă rog să vă ridicaţi, venerabile ! ceru Ximen, cu o reverenţă.

— Cînd s-a stins doamna ? Eu abia am aflat. E destul de tîrziu. îmi

dau seama câ am întîrziat!

— N-am putut să fac nimic pentru ea, rosti bărbatul. Vă sînt nespus de îndatorat pentru acest gest, venerabile !

Xiucai-ul Wen, de pe margine, se înclină respectuos şi invită oaspetele în salon, la o ceaşcă de ceai. După ce bău, Hu plecă, fiind condus de Wen pînă la lectică. Ceilalţi bărbaţi rămaseră la masă pînă pe înserat, apoi se împrăştiară.

A doua zi, Iubirea Lunii veni să ardă şi ea hîrtie pentru moartă. Adusese opt platouri cu plăcinte şi cu bucate făcute din trei feluri de came. Văzînd una ca aceasta, Doamna Luna puse să i se aducă fetei o rochie de doliu, din mătase. Argint şi Laur făcură sacrificii de cîte trei *qian.* Cînd Ximen Qing află, zise :

— Daţi-le tuturor la fel, fără să ţineţi seama de cît au oferit.

Doamna Luna le-a luat la ea şi a băut împreună cu ele un ceai. Seara, rudele şi prietenii se întoarseră să privegheze moarta peste noapte. Chemaseră actori de la Sarea Mării să joace câteva piese * Li Ming, Wu Hui, Zheng Feng şi Zheng Chun erau cu ei. In umbrarul din lemn, Ximen Qing aranjase cincisprezece mese, la care se rînduiseră : bogătaşul Qiao, fraţii Wu, Hua, Shen, Han, xiucai-i Ni şi Wen, doctorul Ren, Li Zhi şi Huang Al Patrulea, Ying Bojue, Xie Xida, Zhu Shinian, Sun Gură Spartă, Bai Guangtong, Chang Zhijie, Fu Ming, Han Daoguo, Gan Chushen, Ben Dichuan, cei doi nepoţi ai eunucului Wu Shun şi şase-şapte vecini. Mesele erau mari şi vreo zece lămpi fuseseră aprinse. Femeile stăteau în faţa sicriului, ascunse vederii după paravane şi după cortine, să poată urmări spectacolul. La început, oaspeţii făcură pentru moartă o reverenţă, iar Ximen Qing şi Chen Jingji le-o întoarseră. Se aşezară cu toţii şi actorii porniră reprezentaţia. Prima piesă era „Dragostea dintre Wei Gao şi Fluier de Jad, două vieţi în şir“. întîi se ivi în scenă actorul care îl făcea pe Wei, apoi cel costumat şi fardat ca Fluier de Jad. Cîntară şi între timp de la bucătărie, se aduseră supa, orezul, mîncăruri ca carne şi gîscă prăjită.

— Am auzit că se află aici trei domnişoare, strecură Ying. N-ar fi bine să le cerem să toarne în pahare venerabilei rude Qiao şi celorlalţi ? E prea de tot să le lăsăm să privească şi să asculte la piesă !

Ximen Qing era gata să trimită vorbă prin Dai An, însă Qiao îl opri.

— Nu putem face una ca asta ! se împotrivi el. Au venit şi ele ca şi noi pentru sufletul moartei !

— Venerabile, poate nu ştii că păcătoasele astea mici nue bine să trîndăvească. Du-te şi scoate-le de acolo, grăi el către slugă. Zi-le că unchiul Ying socoteşte că d,e vreme ce doamna a şasea nu mai este, ar putea, de dragul ei, să se îngrijească şi de paharele noastre.

Dai An ieşi şi se înapoie abia într-un tîrziu.

* Este vorba de genul de operă chinezească.

— Zic că nii vin din pricina unchiului Ying.

— Atunci le aduc chiar eu ! rosti el, ridicîndu-se. Făcu doi- trei paşi, apoi se întoarse şi îşi reluă locul.

— De ce te-ai întors ? se arătă înveselit Ximen.

— Am de gînd să mă războiesc cu tîlhăriţele alea, dar înainte de toate, se cade să prind ceva putere.

Peste puţin, îl mai mînă încă o dată pe Dai An şi cele trei cîntăreţe îşi făcură apariţia. înaintau încet, înveşmîntate în rochiile din mătase albă, pe sub care se zăreau fustele albăstrii. Se înclinară înaintea mesenilor şi rămaseră deoparte, în picioare.

— De vreme ce sînteţi aici, de ce faceţi pe mironosiţele ? le strigă Bojue.

Ele nu răspunseră. Turnară în pahare şi apoi se aşezară cîteşi- trele la o masă. Actorii trecură la o nouă scenă, în acompaniament muzical. Personajele Wei Gao şi Bao Zhipen se duseseră acasă la Fluier de Jad. Mama fetei le ieşise în întîmpinare. „Mergi şi scoate-o afară pe domnişoara !“ i-a poruncit Bao. „Mărite Bao“, i-a zis femeia, nu prea ştii grăi frumos ! Fata mea nu se înfăţişează oricum şi oricui. Fără rugăminţi cuviincioase, n-o să vină !“

— Bao ăsta seamănă leit cu Cerşetorul Ying habar n-are să se poarte ! spuse Laur tare, să fie auzită, şi rîse.

— Dacă-i pe-aşa, tîrfuliţo, cum de mamă-ta mă place ? nu se lăsă el.

— Te place ? Poate pentru cu totul altceva !

— Uitaţi-vă la scenă ! strigă gazda. Cine mai rosteşte un cuvînt, are să fie pedepsit să golească un pahar.

Piesa îşi urmă firul. Dincolo de paravane erau soţiile fraţilor Wu, mătuşa Yang, Mama Pan, sora mai mare a Doamnei Luna, cumnata Meng, Orhideea, domnişoara cea mare Duan şi doamnele casei. în dreapta, ferite şi ele de nişte apărători, priveau spectacolul Prunişor de Primăvară, Fluier de Jad, Busuioc, Întîmpinarea Primăverii şi Jad Mic.

O slugă trecu, purtînd o farfurie cu sîmburi şi un ibric cu ceai. Prunişor întrebă pentru cine erau şi spunîndu-i-se că pentru doamne, luă şi ea o ceaşcă. Jad Mic, aflînd că eroina se chema Fluier de Jad, ca şi surata sa, o trase de mînă.

— Păcătoaso ! Ţi-a venit iubitul şi nu-i ieşi în cale ! zise şi o îmbrînci în afară.

— Ce tot aveţi, tîlhăriţelor ? izbucni Prunişor, care, lovită de Fluier de Jad astfel împinsă, vărsă ceaiul pe ea. Era să sparg ceaşca !

Auzind zarvă, Ximen îi şopti lui Lai An să cerceteze ce se întîmplă.

— Spune-i că drăcoaica asta de Fluier de Jad s-a aprins la vederea bărbaţilor.

Ocupat cu oaspeţii, Ximen nu luă seama la înţelesul acestor vorbe, care se auziră pînă la el, însă Doamna Luna trecu la slujnice.

— Ai plecat şi-ai lăsat baltă casa. Ştii cine e la mine ? o întrebă pe Jad Mic.

— Stăpîna Orhideea s-a dus mai adineauri într-acolo şi mai sînt şi măicuţele la dumneavoastră, răspunse ea.

— Vă îngădui să vă uitaţi la piese şi voi vă ţineţi de şotii !

Prunişor de Primăvară se ridică din scaunul pe care şedea.

— Stăpînă, nu ştiu ce le-a apucat, parcă au turbat cu toatele. Rîd şi şuşotesc şi nu le pasă că e lume străină în preajmă.

Doamna Luna le certă o vreme şi apoi o porni spre camera sa.

Bogătaşul Qiao şi xiucai-ul Ni se ridicară primii. Cînd Shen, Han şi doctorul Ren încercară să-i urmeze, Ying Bojue îi opri.

— Gazdă, zi-le o vorbă. Eu, un simplu prieten, mai rămîn. De ce se zoresc ? Doar îţi sînt rude ! Domnul Shen stă pe aproape, în oraş. Şi chiar dacă Hua, Han şi doctorul Ben stau dincolo de porţile oraşului, să ţină seama câ e tîrziu, sîntem la al treilea *geng* şi porţile încă nu s-au deschis. De ce se grăbesc ? Să stea jos ! Nici piesa nu s-a terminat !

Ximen Qing porunci sâ se aducă patru vase cu băutură Magu.

— Gătăm băutura asta şi nu vă mai reţin, domnilor ! promise gazda. Luă o cupă înaltă şi o puse în faţa lui Wu cel mare : Cine vrea să plece să ne strice masa, o să fie pedepsit de cumnatul cel mare.

Toată lumea se aşeză. Ximen îi porunci lui Shu Tong sâ ceară actorilor să interpreteze scena cea mai mişcătoare a piesei. Tobele bătură. Un actor se apropie de masă şi întrebă dacă pot să joace „Portretul[14].

— Orice, numai să fie plin de viaţă, spuse Ximen.

Apăru actorul[*] care juca în rolul lui Fluier de Jad. Cînd Ximen auzi cuvintele : „N-am să te mai întîlnesc în lumea asta vreodată, de aceea am să-ţi fac portretul", în minte îi reveni deodată chipul Vazei din vremea cînd zăcea bolnavă. Sufletul i se înduioşă şi plînse. Scoase din mîneca robei o batistă şi-şi şterse ochii. Lotus de Aur îl privi cu ochi răi şi i-1 arătă Doamnei Luna.

— Uită-te la el, doamnă mai mare ! Ii dau lacrimile pentru nişte poveşti, zise în scenă !

— Cum de n-ai priceput tocmai tu, care le pătrunzi pe toate ? îi întoarse vorba Pavilion de Jad. Piesa înfăţişează bucuria, mihnirea, separarea şi iarăşi unirea. Scena aceea i-a tulburat inima. Nu e singurul care se simte înfiorat. Nu ştiţi zicala : Şaua ce-ţi cade sub ochi, te duce cu gîndul la cal ?

— Ba eu, una, nu cred o iotă din asta ! grăi Lotus. Cei care varsă lacrimi la spectacole sînt nişte prefăcuţi. Ori dacă e s-o luăm altfel, înseamnă că actorii sînt din cale-afară de buni'!

* Bărbaţii interpretau şi rolurile feminine.

— Soră a cincea, ține-ți liniștea și ascultați ! ceru Doamna Luna.

— Sora a cincea e bună de gură ! rosti Pavilion de Jad către doamna Wu.

Piesa se încheie spre al cincilea *geng.* Atunci oaspeții se ridicară. Ximen Qing luă un pahar mare şi merse la uşă, straduin- du-se să-şi facă oaspeții să mai bea, însă nu izbuti să-i mai oprească. îi însoți pînă la poartă. Slugile strînseră mesele şi gazda le spuse actorilor să-şi lase acolo lăzile cu toate cele trebuincioase jocului, pentru a da un spectacol în ziua următoare, pentru eunucii Liu şi Xue. Actorii se învoiră şi după ce fură serviți cu băutură şi mîncare, plecară. Li Ming şi ceilalți cîntă- reți se întoarseră acasă. Se crăpa de ziuă cînd Ximen Qing se retrase în curtea interioară să se odihnească.

Capitolul LXIV

După plecarea stăpînului, Dai An luă un vas mare cu băutură, cîteva platouri cu bucate şi merse la prăvălie, să ospăteze acolo împreună cu Fu şi Chen Jingji. Fu îmbătrînise, nu mai ținea să-şi piardă nopțile ; îşi făcu patul şi se băgă în aşternut.

— Bea şi mănîncă cd Ping An, îi spuse lui Dai An. Eu zic câ nu mai vine Chen.

Cei doi gătară curînd şi cu mîncarea şi cu băutura, tot în- demnîndu-se unul pe altul, apoi strînseră şi curățară locul şi Ping An merse să se întindă în camera de la poarta. Dai An încuie prăvălia şi urcă lîngă Fu, culcîndu-se la picioarele lui.

— S-a dus şi stăpîna ta a şasea ! deschise vorba bătrînul vîn- zător. Măcar are parte de o înmormîntare pe cinste.

— A fost ea norocoasă, dar zilele i-au fost puține, întări Dai An. Stăpînul a cheltuit o grămadă dar, fireşte, nu erau banii lui, ci chiar ai ei. Nu trăncănesc ca ăla ce se aflâ-n treabă. Alții habar nu au, eu ştiu cu ce-a venit ea în casa stăpînului. De bani nici nu mai zic, dar cît aur, jad, cîte perle, broderii, podoabe scumpe şi tot soiul de pietre prețioase ! Astea i-au cîştigat inima stăpînului, nu femeia. Dacă e s-o vorbim pe ea, apoi eu zic că nici una dintre stăpîne nu-i era pe potrivă ! Era femeie la locul ei, plăcută şi zîmbitoare, avînd mereu cîte un cuvînt bun pentru oricine. Ea nu-şi ocăra slugile. Ori de cîte ori îi cumpăram cîte ceva, rupea o bucățică de argint şi ne răsplătea. Cînd îi spuneam că venim cu balanța să-şi cîntărească singură argintul, ea ne gonea cu un zîmbet : „Ia-1 şi du-te !“ zicea. „Ce rost are ? Ce v-ar ține aici dacă nu v-ați alege cu cîte ceva din cînd în cînd ? Numai să-mi cumperi ce e pe placul meu !'* Dar cine n-a împrumutat de la ea, fără să-i mai înapoieze nimic ! Si ei nici că-i păsa ! Doamna principală şi a treia sînt şi ele largi la mînă în privința banilor, dar a cincea şi a doua sînt cum nu se poate mai zgîrcite. Dacă ajunge casa pe mîna lor, are să fie vai şi amar de noi. O să plecăm după tîrguieli

cu banii socotiți pînă la unul. ba o să ne pună să cumpărăm cu nouă *fen* şi jumătate, marfa ce are să coste un *qian !*

— Doamna cea mare e blîndă şi de treabă.

— Este, dar se aprinde iute. Cînd e în toane bune, poți vorbi cu ea în voie, dar cînd nu e în apele ei, ia la ocări şi blesteme pe oricine-i iese în cale. Nu aduc ele nici de departe cu stă- pîna a şasea. Ea n-a urit pe nimeni şi orişicînd a pus un cuvînt bun pe lîngă stăpînul. Cînd dădeam de necaz, la ea alergam sâ ne plîngem şi ne scăpa de fiece dată din mîinile stăpînului. Nu lăsa pe nimeni. Uite, a cincea stăpînă stă veşnic cu gura pe noi, că o să ne spună stăpînului care o să ne bată ! Iar sluga ei, Prunişor de Primăvară, e şi ea o stea rea şi arțăgoasă ! Cerul le-a potrivit numai bine, ca junghiul şi tiisea.

— Stăpînă-ta a cincea are şi ea cîțiva ani buni de cînd a sosit în casă !

— Dumneata ştii prea bine cum a fost cînd ne-a trecut pragul. Asta nici pe mă-sa n-o recunoaşte de neam ! Bătrînă pleacă mai mereu de la ea bocind. Acum, cu moartea stăpînei a şasea, o să taie şi-o sâ spînzure în curtea din spate. Cine are sâ se îngrijească de grădină o să aibă de tras, nu glumă, din partea ei !

Vinzătorul Fu adormi şi curînd prinse a sforăi. Dai An. pentru că se afumase binişor, de cum închise ochii, nu mai ştiu nimic de el pînă ce soarele fu de trei prăjini pe cer. Abia atunci se sculară.

Ximen Qing dormea adesea lîngă sicriu şi Fluier de Jad se înfățişa sâ-i strîngă dimineața patul, după ce el se ducea în spate să se dichisească. în vremea asta, cu părul încă nepieptănat, Shu Tong se lua cu ea la joacă şi la hîrjonit în camerele din față şi slujnica zăbovea peste măsură acolo. în ziua aceea, Ximen Qing se od.ihnise în camerele soției principale şi Fluier de iad, văzînd că nu era nimeni în jur, mersese cu Shu Tong în camera de lucru a stăpînului, din grădină. Din nefericire, Pan Lotus de Aur fu şi ea în picioare în ziua aceea, de cu zori, şj trecu prin salonul cu moarta. Lampa de lîngă sicriu se stinsese, iar în umbrar mesele şi scaunele se aflau în mare neorînduială. Pe acolo nu se zărea nici țipenie dintre slugile ce ar fi trebuit să fie, doar Hua Tong mătura pe jos.

— Ce cauți aici de unul singur, vierme ? luă ea la rost sluga. Unde-s ceilalți ?

— Nu s-au trezit ! răspunse copilul-slugă.

— Lasă mătura şi du-te dincolo şi cere-i ginerelui o mătase albă pentru mine. Mama Pan n-are rochie de doliu. Mai am nevoie şi de-o cingătoare. Azi se întoarce la ea.

— Mă duc, dar să nu doarmă ! zise sluga şi plecă, însă se înapoie repede. Mi-a zis că nu-i treaba lui. Shu Tong şi Cui au lucrurile de doliu.

— Şi sluga aia de Shu Tong unde e ? Du-te de-1 caută f

Hua Tong intră alături, se uită şi reveni.

— Era pe aici. Poate a mers să se pieptene în grădină.

— Vezi-ţi de mătură câ dau eu de tîlharul ăsta !

Lotus de Aur o porni spre biblioteca din grădină. Cînd ajunse aproape, dinăuntrul încăperii răzbătură rîsete. împinse uşa şi-l găsi pe Shu Tong în pat cu Fluier de Jad.

— V-aţi pus pe fapte mari, seminţe rele ce sînteţi ! îi ocări ea.

Buimaci şi speriaţi, cei doi se foiră sâ-i cadă cît mai iute in genunchi, cerşindu-i iertare.

— Tu, tîlharule, spuse Lotus, du-te de ia o mătase de doliu şi o pînză şi dă-le mamei Pan, că pleacă.

Shu Tong alergă să împlinească porunca, iar Lotus de Aur se întoarse la ea în cameră. Fluier de Jad se luă după ea şi i se aruncă iar în genunchi, rugînd-o să aibă milă de ea şi să nu-i spună nimic stăpînului.

— Tu, căţea, să-mi zici de cîte ori te-ai culcat cu el. Vezi să nu mă minţi.

Fluier de Jad îi istorisi întreaga poveste.

— Dacă vrei să te iert, făgăduieşte-mi trei lucruri.

— Iertaţi-mă, stăpînă, şi fac orişice oţi voi de la mine ! se tîngui slujnica.

— întîi şi-ntîi, să-mi dai de ştire de tot ce se petrece în camerele stăpînei tale, fie fapte de seamă au ba. Dacă nu-mi spui şi aflu din altă parte, te-ai fript ! Pe urmă, să nu-mi ieşi d.·n cuvînt, oricînd ţi-oi porunci ceva. Al treilea lucru e ăsta : cum se face că stăpîna ta, care n-a avut copii, de data asta a rămas grea ?

— Aici v-o pot zice pe-a dreaptă, stăpînă. A înghiţit un leac făcut cu casă de nou-născut, adus de măicuţa Xue.

Lotus de Aur ţinu totul în inima ei, fără să-i sufle un cuvînt bărbatului, de cele auzite. Shu Tong văzuse că Lotus o luase după ea pe Fluier de Jad şi fu cuprins de temeri. Deschise o ladă din bibliotecă şi puse mîna pe o grămadă de batiste, baticuri şi ace, apoi înhăţă şi cadourile dăruite de neamuri, le înveli laolaltă cu zece *liang* de argint care erau ai săi şi fugi la prăvălie. Acolo smulse alţi douăzeci d<e *liang* de la Fu, zicîn- du-i câ trebuie să cumpere mătase de doliu şi ieşi din oraş. La marginea oraşului inchirie un catîr, pentru drum lung, şi călători pînă la fluviu. De acolo urcă pe o barcă pînă la Suzhou, locul său de baştină. Intr-adevăr :

Colivia jadului de-o sfarmi Zboară
liber phoenix colorat,
Lacătul de aur de-1 descui Fuge
un dragon adevărat.

In ziua aceea, Laur, Argint şi Iubirea Lunii plecară acasă. Eunucii Xue şi Liu trimiseră în vremea dimnieții slugi să sacrifice trei animale şi să ardă bani de hîrtie pentru sufletul moartei.
La acestea, adauseră cîte un *liang* pentru doi povestitori care să depene istorioare religioase şi abia apoi îşi vestiră vizita. Dorind sâ le ofere robe de doliu, Ximen Qing avu nevoie de cheie şi atunci porunci să i se înfăţişeze Shu Tong cu ea, însă acesta era de negăsit. Fu Ming declară că îi înmînase mai de dimineaţă bani să cumpere mătase. Il căutară pe la prăvăliile de mătase, dar de unde să-l ia ?

— Eu l-am bănuit mereu de ceva necurat pe scavul ăsta, grăi Doamna Luna. A făcut el ceva şi de-aia a înşfăcat banii şi a fugit. Vezi ce ţi-o mai fi luat din bibliotecă !

Bărbatul se duse acolo şi găsi cheia de la depozit agăţată la locul ei pe perete, iar lada cu lucruri goală. Mînios, chemă portăreii şi ordonă să scotocească după el peste tot prin oraş. Dar cum să-l găsească ? Iată :

Cu sufletul la gură-acasă s-a întors,
Cinci locuri şi ape-ntinse din gheara lor l-au scos

Eunucul Xue sosi In lectică pe la prînz. Ximen Qing îi poftise pe cumnatul Wu cel Mare, pe Ying şi pe cărturarul Wen să-i ţină companie. Eunucul aprinse santal în faţa sicriului şi apoi se salutară cu gazda.

— Vă împărtăşesc marea durere, spuse. Ce boală a răpus-o?

— Din nefericire, a suferit de o scurgere de sînge. Vă sînt îndatorat pentru cinstea acestei vizite, răspunse Ximen.

— Nimica toată ! Am vrut să-mi arăt adevăratele simţăminte ale inimii, zise şi căzîndu-i ochii pe tablou, urmă : Frumoasă femeie şi ce păcat că s-a dus atît de iute, în plină tinereţe !

— Toate sînt la vrerea sorţii, prefaceri şi noroc, cită cărturarul Wen. Unii sînt săraci, alţii bogaţi, unii trăiesc mult, alţii puţin. Ce ne-a fost scris e dat o dată pentru totdeauna şi trebuie să ne supunem.

Eunucul întoarse capul şi cînd dădu cu ochii de boneta de cărturar a lui Wen, întrebă cine este şi unde a studiat.

— învăţăcelul din faţa voastră nu are cine ştie ce carte. Numele său e înscris numai la prefectură *.

Atunci Xue vru să vadă coşciugul. Ximen Qing porunci să se tragă în lături draperiile care îl ţineau acoperit şi eunucul se apropie şi 11 cercetă îndeaproape.

— Bun lemn ! îl preţui el. Cît v-a costat ?

— îl am de la un neam, răspunse gazda.

— Ghiciţi cît face şi de unde vine, Excelenţă, ceru Ying.

— E ori din Jianchang, ori din Zhenyuan, declară Xue după ce-1 mai privi o dată.

— Lemnul de Zhenyuan nu-i atît de bun ca ăsta, îl contrazise Bojue.

— Ştiam câ esenţa cea mai de preţ vine din Yangxuan.

— Lemnul acela e subţire şi scurt, nici vorbă ! Acesta e cu mult deasupra. Se cheamă „Peştera florii de piersic[14] şi e din Wuling, în Hukuang. Cîndva, foarte demult, un pescar, pe nume Tang, a intrat într-o peşteră şi a dat acolo peste nişte tinere care se ascunseseră să se facă scăpate de soldaţii dinastiei Qin. Rar calcă picior de om prin acele locuri ! Blănile acestui sicriu aveau şapte *chi* lungime, patru *cun* grosime şi erau late de doi *chi* jumătate †. Şi cu toate că Excelenţa Sa Marele Mandarin este cu fostul proprietar pe jumătate neam, a plătit nu mai puţin de trei sute şaptezeci de *liang* de argint. Să le fi văzut înainte de a fi lucrate, venerabile ! Ce culoare ! Şi ce parfum împrăştiau !

— Doamna a avut pînă şi norocul să zacă în acest lemn nemaipomenit. Noi, oamenii palatului, nu ne bucurăm de asemenea cinste, cînd ne sfîrşim.

— Sînteţi prea amabil, venerabile, rosti Wu, dar ce să zicem noi, simpli slujbaşi de provincie ? Excelenţa Voastră aţi fost pînă de curind în preajma Luminii Pure ‡, transmi- ţînd celor mulţi vorbele sale preţioase. înălţimea Sa Tong a primit titlul nobiliar § şi cei din slujba sa poartă straie cu dragoni şi cingători din jad. Viitorul glorios vă aşteaptă !

— Cuvîntaţi cu mare înţelepciune. Aş putea să aflu numele vostru preaslăvit ?

— L fratele cel mare al nevestei mele, îl prezentă Ximen. 11 cheamă Wu şi are rangul de căpitan.

— Fratele răposatei ?

— Nu. Fratele soţiei principale.

— Cu iertare, mărite domn ! spuse eunucul.

Ximen Qing îi conduse alături, sub umbrar. Pe eunuc îl aşeză pe un scaun cu braţe, aflat la locul de onoare. Băură ceai.

* Aluzie la rangul de xiucai.

† Aproximativ : 0,2/0,12/0,7 m.

‡ Împăratul.

§ Jue, titlu nobiliar. In China acestea erau de cinci categorii: *gong, hou, bo, zi, nan.*

— Ce se întîmplă cu venerabilul Liu ? se miră eunucul. Am să trimit pe cineva dintre slujitorii mei după el.

Un om îmbrăcat în veşminte negre * îngenunche.

— Umilul, am fost acolo să-l iau, dar litiera îl aştepta în poartă. Trebuie să sosească.

— Povestitorii unde sînt ?

— Sînt aici de dimineaţă, îl înştiinţa Ximen. îi chem îndată.

Cei doi se apropiară şi îngenuncheară.

— Aţi mîncat ? îi întrebă eunucul.

— Preaumilii aici de faţă am ospătat.

— Atunci istorisiţi cu tragere de inimă şi am să vă răsplătesc frumos.

— Învăţăcelul vostru a pregătit să se joace şi o piesă, spuse Ximen Qing.

— Cine cîntă ?

— Actori de la Sarea Mării.

— Oh, ce voci ! Un cuvînt nu înţeleg din ce cîntă. Nişte sărăntoci, care îndură greul la ei acasă trei ani şi pe urmă bat în lung şi-n lat ţara alţii nouă, cărînd in spate un *qin,* o sabie şi o ladă cu cărţi. Apoi merg în capitală şi dau examen, iar de se întîmplă să ajungă dregători, nu se mai uită în urmă la soţie şi copii. Aşa sînt toţi. Eu sînt doar un eunuc virstnic de la palat şi nu-mi trebuie unii ca ei.

— Grăiţi cu asprime, venerabile, se amestecă Wen, rîzînd In Qi să vorbeşti ca oamenii *qi,* iar în Chu ca poporul *chu.* Excelenţa Voastră ocupă o poziţie înaltă, dar dacă o fi cumva ca aceşti actori să izbutească să vă mişte inima ?

— Am uitat că xiucai-ul Wen e cu noi, zise eunucul rîzînd şi pocnindu-şi palmele. E limpede că ţine cu ei.

— Soldaţii şi cărturarii pot fi luaţi împreună, fiindcă ţin unii de alţii. Retezaţi numai o creangă, venerabile, şi veţi păgubi o sută de păduri. Cînd iepurii mor, vulpile ţipă. De nu vă e pe plac unul, îi nesocotiţi pe toţi, rosti cărturarul.

— Ba deloc, se apără Xue. Ai chiar dreptate : la un loc găseşti şi nebunii şi înţelepţii.

Chiar atunci slujitorii anunţară că sosise litirea eunucului Liu. Wu şi ceilalţi îi ieşiră în întîmpinare. După ce se înclină in faţa sicriului, Liu trecu alături şi îi salută pe cei prezenţi.

— De ce aţi întîrziat, venerabile ? întrebă Xue.

•— M-a vizitat Xu şi am fost nevoit să stau puţin cu el.

Se aşeză şi slugile îi turnară ceai. Liu îşi întrebă slugile dacă bucatele pentru ofrandă erau pregătite. Răspunzîndu-i-se că totul era rînduit, Liu se scuză :

* Slujitor în case mandarinale.

— Mă duc să ard hîrtie.

— Nu vă chinuiți, venerabile, doar v-ați înclinat în fața sicriului ! îl opri gazda.

— Atunci de ce mai sînt aici ? Voi oferi eu însumi !

Slugile aduseră santal şi cei doi eunuci îl aprinseră. Var-
sară apoi trei cupe pline pentru sufletul moartei, se plecară din nou înaintea sicriului şi se retraseră. După ce eunucii îşi reluară locurile, **se** aşezară şi ceilalți. Ximen ocupa locul gazdei. Muzica începu şi actorii înfățişară lista cu piesele pe care le ştiau. Eunucii se uitară peste ea şi aleseră „Iepurele alb" de Liu Zhiyuan. **Insă** după numai cîteva cîntări, eunucii **se** plictisiră şi chemară povestitorii. Aceştia rostiră în acompaniament de castaniete istoria înzăpezirii lui Han Wengong la Trecătoarea Albastră.

— Frate Liu, nu putu Xue să-şi țină gura în timpul povestirii. Nu ştiu dacă ai aflat că pe zece ale lunii a opta s-a dezlănțuit un mare potop şi a fost trăsnit Palatul Spiritului Acumulat. Unii au murit pe loc. Fiul Cerului s-a înfricoşat şi a ordonat ca toți mandarinii să-şi îndeplinească în atari împrejurări cu grijă sporită îndatoririle. In fiecare zi, în Palatul Curățeniei Supreme se. citeşte din Cartea sufletelor şi pe-o durată de zece zile s-a oprit tăierea animalelor pentru jertfiri, judecarea proceselor şi înaintarea de rapoarte. La urmă s-a înfățişat un sol din partea poporului din *Jin* * cerind să le predăm trei oraşe. Cai Jing, tîlharul acela bătrîn, a strecurat vorba că am putea face lucrul ăsta. Cît priveşte^trupele de sub comanda lui Tontț, care răspundea de aceste ținuturi, au fost împărțite între cenzorii Tan Zhi şi Huang An. Tong n-a avut încotro şi s-a retras de acolo, dar n-a mai vrut nici să se înapoieze, iar cazul lui va fi supus judecății. Mai apoi, în ziua în care s-a ținut Sărbătoarea sosirii iernii, Fiul Cerului a mers să ofere sacrificii strămoşilor, la templul Tai Chang, unde un maestru în ceremonii, Fang Zheng, a zărit intr-o dimineață, între două cărămizi, urme de sînge, şi în colțul nord-estic pămîntul surpat. El s-a apucat să-i spună împăratului ce a văzut şi un cenzor a tălmăcit din acele semne că lui Tong i se dăduseră puteri mult prea mari şi că eunucii nu s-ar cădea să fie înnobilați. Atunci Fiul Cerului l-a chemat pe Tong prin poruncă împă-rătească în capitală.

— Ei, noi doi ne îndeplinim sarcinile aici, zise Liu. Ce se întîmplă la Palat nu e treaba noastră. Pentru noi, zilele sînt zile şi ne bucurăm de ele. De-ar fi să se prăbuşească cerul şi tot rămîn cei patru uriaşi care îl țin pe umerii lor. împărăția Marelui Song o sâ fie dusă de rîpă de aceşti demnitari prea hrăpăreți. Hai sâ bem !

Ceru povestitorilor să istorisească despre marea plăcere de a bea a

* Seminție din nordul Chinei, ridicindu-se ca putere dinastică între 1115 şi 1234.

poetului Li Bai. [†] Pe înserat, cei doi eunuci urcară în litiere şi plecară. Ximen Qing nu izbutise să-i mai rețină şi-i condusese pînă la poartă.

Revenind, gazda puse să se aprindă lămpile şi se aşeză lîngă cei rămaşi, mînînd un copil-slugă după vînzătorii Fu, Gan, după Han Daoguo, Ben Dichuan, Cui Ben şi Chen Jingji. Actorilor le porunci să cînte arii din piesa „însemnări despre Inelul de Jad", jucată şi în ajun.

— Eunucii nu gustă piesele de la miază-zi. De-aş fi ştiut, nu le-aş fi cerut actorilor să mai stea, zise.

— Frate, nu şi-au dat seama de gîndul tău cel bun, zise Ying. Eunucii sînt în fond nişte necioplîți. Le plac povestirile despre Trecătoarea Albastră, cîntecele populare şi alte asemenea lucruri, pe cînd alcătuirile de artă fină, adevărată, le sînt total străine.

Răsună muzica şi actorii interpretară partea pe care nu o incheiaseră cu o zi in urmă. Ximen ceru băuturi alese. Se afla la aceeaşi masă cu Ying Bojue, care îndrăzni iar :

— Dacă cele trei cîntărețe sînt încă aici. întrebă el, de ce n-ar veni să toarne în pahare ?

— Se pare că visez^de-a binelea ! Ar fi răbdat ele să stea atîta vreme aici ?

— N-au stat decît două-trei zile, de ce zici atîta vreme ?

— Argint a stat cel mai mult, îl încredință Ximen.

în ziua aceea, s-au împrăştiat de la priveghi pe la cel de al treilea *geng.* Ximen i-a cerut cumnatului său ca a doua zi să vină din timp, să întîmpine oaspeții. A răsplătit actorii cu patru *liang* de argint şi le-a dat drumul. A doua zi, comandantul Zhou, generalul Jing şi căpitanul Zhang şi procurorul Xia. cu toții însoțiți de alți slujbaşi de ai lor, au sosit să închine sacrificii trupului neînsuflețit al lui Li Vaza. Ei s-au înclinat în fața sicriului, ascultînd panegiricul rostit pentru moartă. Ximen i-a oprit la masă, iar Li Ming şi alți trei tineri actori s-au îngrijit să-i slujească. Ofrandele din partea acestor vizitatori au sosit pe la ceasul prînzului, în sunetele muzicii. Wu, Ying şi Wen i-au primit pe aducători în poartă. Slujbaşii au descălecat, iar în salonul din fată şi-au schimbat straiele. Cind ofrandele în bucate au fost scoase la iveală, ofițeri şi slujbaşi s-au înfățişat şi s-au plecat înaintea sicriului. Ximen şi Chen Jingji le-au întors plecăciunile. Cele trei sacrificii odată făcute, au îngenuncheat din nou, să asculte cuvintele de mare laudă pentru moartă. Apoi Ximen Qing a mers la fiecare în parte şi a mulțumit. Wu cel mare i-a dus în' umbrar şi acolo oaspeții şi ceilalți şi-au scos hainele de doliu. După ceai, au fost întinse mesele şi cu toții s-au aşternut pe mîncare şi băutură. Tinerii cîntăreți le-au cîntat pînă pe înserat. Ximen Qing ar fi vrut să-1 facă pe cumnat şi pe cei apropiați să mai zăbovească, dar n-a

† Li Bai (701—762), despre care legenda spune că, amețit de băutură, în timp ce se plimba cu barca pe lac, s-a aruncat în apă să prindă luna din valuri, preschimbată în fecioară. (In România, numele poetului a fost transcris : Li Tai-pe.)

reuşit.

— Nu e unul dintre noi să nu fie răpus de oboseală. Şi tu eşti vlăguit, cumnate. E vremea să ne odihnim, a spus Wu şi .şi-a luat rămas, bun, plecînd la el acasă.

Capitolul LXV

Pe douăzeci şi opt se împlinea a doua săptămînă de la moartea Vazei. Stareţul Wu de la Templul împăratul de Jad se înfiinţase cu şaisprezece călugări şi înjghebase un altar pentru sacrificii. Secretarul An trimisese o scrisoare prihtr-un sol, iar Ximen Qing cinstise omul cum se cuvine. Stareţul adusese, de la el, carne de trei feluri şi un sul de mătase. Călugării începură să îngîne psalmii, dînd ocol sicriului, iar stareţul bătu mătănii înaintea acestuia. Ximen Qing şi ginerele său îi răspunseră printr-o plecăciune adincă.

— E prea mult din partea voastră, părinte, ne vine greu să. primim toate acestea ! spuse Ximen.

— Dimpotrivă, mă munceşte gîndul că sînt mult prea nevrednic ca sâ ofer sacrificii doamnei dumneavoastră. Acestea nu sînt decît palide mărturii ale stimei mele pentru ea, vorbi stareţul.

Ximen Qing făcu gestul de încuviinţare şi purtătorii ofrandelor lăsară jos cutiile şi plecară. In ziua aceea, călugării îşi dădură toată silinţa ; scormoniră, pogorîndu-se pînă în al noulea iad, de îi invocară spiritul şi se rugară pentru iertarea păcatelor lui. Dar nu vom intra în amănunte. A doua zi, cumnatul Han, care locuia dincolo de porţile oraşului, sosi cel dintîi. Il însoţea Meng Rui, fratele lui Pavilion de Jad, acesta abia întors din neguţătoriile lui prin locuri depărtate şi care. aflînd că în familia Ximen murise cineva, ţinuse să ofere sacrificii, cerîndu-i lui Ximen îngăduinţa de a purta doliu. După schimbul de saluturi, Meng Rui trecu să-şi vadă sora, apoi gazda îl omeni cum se cuvine. Pe la amiază, cinci demnitari — magistratul Li Gongji, ajutorul său, Qian Sicheng, secretarul şef Ren Lianggui şi Xia Gongji, mai marele peste închisori, şi Di Sixiu, magistratul din Yanggu — îşi făcură apariţia înveşmîntaţi în doliu şi aducînd cu ei bunurile pentru sacrificiu şi bani de hîrtie pentru ars. Ximen Qing îi conduse in umbrar, îi chemă pe Wu cel mare şi pe Wen să-i întreţină. In timpul mesei, trei tineri actori cîntară pentru ei.

în toiul ospăţului, fu anunţat Excelenţa Sa Huang, administratorul

cărămidăriilor împărăteşti. Ximen îşi trase îri grabă straiul de doliu şi se repezi lîngă sicriu. Xiucai-ul Wen ieşi în poartă, să întîmpine oaspetele şi să-l conducă. Mandarinul îşi schimbă roba şi intră, urmat de slujitorii care purtau santal, lumînări, hîrtie şi mătase, înşiruiţi într-o lungă procesiune ; se înclină, aprinse mirodenii şi se salută cu gazda.

— învăţăcelul acesta n-a ştiut că distinsa doamnă nu mai este. Sînt vinovat de a fi sosit atît de tîrziu, grăi el.

— Discipolul dumneavoastră v-a fost oaspe, iar astăzi i-aţi călcat, atît de încărcat, pragul casei. Nici nu vă pot spune cît vă sint de îndatorat, Excelenţă ! răspunse Ximen şi îl conduse în umbrar. Ximen şi Wen se ţinură respectuoşi în preajma lui. Slugile le puseră în faţă ceaiul fierbinte.

— Song Sangyuan vă transmite gîndurile sale bune, deschise Huang vorba. A auzit de dispariţia doamnei şi s-ar fi prezentat să vă vadă, însă e prins cu nenumărate treburi. Acum se află.
la Jizhou. Nu cred că ştiţi că împăratul a hotărît construirea palatelor de la Genyu. I-a dat poruncă mareşalului Zhu Mian să
o pornească la sud de fluviu *, în Huxiang, după marmură. Corăbiile cu încărcătură au şi început să vină una după alta. Prima a ajuns deja pe Huai. Marmura e frumos lucrată şi tăiată în lespezi lungi de doi *zhang* şi late de cîţiva *chi.* Fiecare bucată e învelită în galben † şi corăbiile au înălţat cu toatele steagul imperial. Canalul din Shandong a fost adîncit şi oamenii au fost îngrămădiţi de-a lungul lui pentru a trage corăbiile. E greu şi pentru demnitari şi mai cu seamă pentru popor, care duce toate poverile. Ei, bine, Song se îngrijeşte de toate acestea, multe şi mărunte. Ordinele ce le-a primit s-ar face cît un munte de ar fi rînduite unele peste altele, iar el trudeşte din greu, noapte şi zi. N-are răgaz nici să-şi tragă sufletul. Va veni în inspecţie mareşalul Huang Al Şaselea din capitală, iar Song, însoţit de toţi ai săi, e pregătit să-l întîmpine. Apoi, cum nu are alt cunoscut aici, m-a însărcinat să vă întreb dacă n-aţi avea bunătatea să-i fiţi gazdă mareşalului.

încheind, făcu semn oamenilor săi să înfăţişeze lucrurile trimise în dar de Song. Doi bărbaţi îmbrăcaţi în negru îngenun- cheară şi scoaseră la lumină o mătase aurie, mirodenii tari, lumînări albe şi hîrtie.

— Aceste daruri sînt o mărturie a sentimentelor sale. Celelalte sînt din partea oamenilor din subordinea lui : doisprezece dregători de la tribunalul şi tezaurul din provincie şi alţi opt de la prefectură ; toţi la un loc v-au dăruit o sută şase *liang.* Credeţi că aţi putea accepta să-i fiţi mareşalului gazdă ? întrebă, oferindu-i cadourile.

— învăţăcelul vostru este în doliu şi pur şi simplu nu ştie cum e mai bine să facă, rosti Ximen, şovăind. Cînd soseşte ? întrebă.

— Oh, mai e pînă atunci ! Poate să fie spre mijlocul lunii viitoare.

* La sud de Fluviul Albastru.

† Culoare desemnind apartenenţa Împărătească a obiectelor în cauză.

încă n-a plecat din capitală.

— Pe doisprezece ale lunii a zecea vom avea înmormîntarea. In fața marii încrederi pe care mi-o arată Excelența Sa şi la propunerea dumneavoastră, nu-mi rămîne decît să mă supun ! Insă nu pot primi nici un fel de dar. Spuneți-mi ce trebuie să fac şi am să mă pregătesc întocmai.

— Nici gînd ! i-o întoarse Huang. Songyuan mi-a cerut să pun la cale această chestiune, iar aici se află contribuțiile demnitarilor din întreaga provincie Shandong, nu este vorba numai de el. Cum să-i nesocotim ? Dacă nu acceptați darul, îl voi înapoia lui Song, dar atunci nu vă vom mai cere nimic.

— în acest caz, învățăcelul dinaintea voastră n-are de ales, zise Ximen, ascultînd cuvintele neclintite ale oaspetelui. Ordonă lui Dai An şi Wang Jing să ia darurile şi întrebă : De câte mese este nevoie ?

— Una mare pentru mareşal, una de soi pentru Song, vistiernic şi judecător provincial, iar pentru ceilalți mese obişnuite. De muzicanți ne ocupăm noi.

După al doilea ceai, Huang se ridică să plece. Ximen Qing îi ceru să mai rămînă.

— Merg să-l salut pe venerabilul Shang Liutang, se scuză Huang. El a ocupat mai înainte postul meu de acum, apoi a fost transferat în Chengdu. Fiul său, Liangquan, a luat examenele în acelaşi an cu mine.

— N-am ştiut că vă cunoaşteți. Sînt în bune raporturi cu Liangquan, lămuri Ximen Qing. Vă supăr, Excelență, rugîndu-vă să-i transmiteți salutările mele mărितului [*] Song. îl aştept în prea umila şi recea [†] mea casă.

— Vă va trimite vorbă la timpul potrivit, îl asigură Huang. Să nu întreceți măsura cu pregătirile !

— Prea bine, aprobă Ximen şi îl conduse pînă la poartă.

Huang încalecă şi plecă. Aflînd că administratorul imperial sosise însoțit de alți dregători de la conducerea provinciei, ceilalți musafiri se refugiaseră în umbrarul de lîngă muntele artificial, grozav de agitați şi porunciseră slujitorilor să ascundă caii şi litierele. Cînd se întoarse la ei, Ximen Qing le spuse că cenzorul Song îi ceruse să-l găzduiască pe mareşalul Huang Al Şaselea luna următoare.

— O să ne secătuiască județul, care este şi aşa sărac ! se văicăriră aceştia. Va fi nevoie să-i aşternem totul la picioare şi să dăm banchete în cinstea lui. Şi de unde să scoatem argintul de cheltuială, dacă nu de

* *Gongzu,* termen de respect adresat unui demnitar mai mare în grad. *Gong* desemnează o persoană de rang superior, iar zu înseamnă „străbun". Romanul abundă în asemenea formule. Uneori am preferat notarea funcției, de asemenea uzitată, sau transcrierea directă a numelui pentru a ajuta cititorul in recunoaşterea personajelor.

† Epitete marcind modestie exagerată, obişnuite în expresiile protocolare.

la nefericitul popor ? Vom apuca vremuri grele şi ele n-or cruţa pe nici unul dintre noi. Vă implorăm, Siquan*, să le vorbiţi de bine despre noi, doar ne avem ca fraţii !

Cu aceste cuvinte, îşi luară rămas bun şi se retraseră.

Dar să lăsăm sporovăiala. La trei săptămîni de la moartea Vazei, venerabilul Dao Jian de la Templul Fericirii Eterne s-a înfăţişat cu şaisprezece călugări să citească iarăşi din cărţile sfinte. Purtau toţi veşminte brodate şi bonete mari şi au cîntat în acompaniament de gonguri şi tobe.

Pe opt ale lunii a zecea, la împlinirea a patru săptămîni, au fost chemaţi călugării budişti de la Templul Baoqing. Ximen Qing nu se afla acasă. Plecase cu meşterul Xu la morminte, să fie de faţă la săparea gropii. S-a întors după amiază, iar călugării au ţinut slujba pînă la căderea serii. A doua zi, a trimis la mor- mînt băutură, fructe şi mîncare şi a poruncit slugilor să ridice alături de groapă un umbrar vremelnic, de mărimea a trei camere. Acolo şi-a ospătat vecinii, pe care, la sfîrşitul mesei, i-a încărcat cu daruri. în ziua de unsprezece, actori-cîntăreţi au interpretat în faţa sicriului cîteva piese : „Cinci demoni zurbagii", „Rătăcirea lui Zhang Tianshi", „Lao Zi la trecătoarea Han“, „Şase hoţi şi Amida Buddha“, „Flori pe zăpadă", „Zhuang Zhou se visează fluture“, „împăratul ceresc trimite pe pămînt apă, foc şi vînt“, „Sabia zburătoare spintecă dragonul galben“ şi altele. Doamnele casei au urmărit piesele de după paravane. După plecarea actorilor, toate neamurile au ars hîrtie înaintea sicriului, bocind moarta. A doua zi avu loc procesiunea înmormîntării. încă de cu zori, prapurul cu numele moartei a fost scos, împreună cu numeroase alte steaguri şi obiecte făcute din hîrtie. Călugări budişti şi taoişti şi o grămadă de muzicanţi sosiseră să ia parte la ceremonie. Ximen Qing îi ceruse din timp comandantului Zhou cincizeci de soldaţi călări, înzestraţi cu arcuri şi săbii. Zece dintre ei au fost lăsaţi să păzească locuinţa, ceilalţi înşiruindu-se de o parte şi de alta a convoiului. Douăzeci de soldaţi de la *Yamen* o luaseră înainte, să se îngrijească de obiectele din hîrtie, iar alţi douăzeci să stea de pază la poarta mormintelor, avînd şi însărcinarea să primească ofrandele trimise acolo. în ziua aceea, demnitari şi cărturari, rude, vecini şi prieteni sosiseră să însoţească moarta pe ultimul ei drum. Echipajele şi oamenii umpleau străzile. Mai bine de o sută de litiere aveau să poarte femeile. Pe deasupra, frumoasele de la cele trei case cunoscute veniseră şi ele cu vreo zece lectici. Xu stabilise ora ridicării coşciugului. Ximen Qing îi ceruse lui Sun Lebădă

* Numele poetic al lui Ximen Qing. Se pronunţă Sî-ciuan şi înseamnă Patru Izvoare.

de Nea să stea acasă împreună cu cele două călugărite. Ping An şi doi saldati stăteau de veghe în faţa porţii. In clipa plecării, Chen Jingji, îngenuncheat în faţa sicriului, a spart un vas de lut. Şaizeci şi patru de oameni au ridicat sicriul pe umerii lor ; cel care îi conducea urcase pe un podium şi îi îndruma, ciocănind într-o tobă de lemn. Călugării de la Templul Fericirii Eterne au ţinut o slujbă, apoi procesiunea a ieşit în stradă, în- dreptîndu-se spre miază-zi. Mulţimea strinsă pe cele două laturi ale străzilor era o mare de oameni, un uriaş furnicar omenesc. Cerul era limpede şi funeraliile erau cu adevărat uluitoare. Iată :

Deşiră vîntul cald cărări multicolore,
Sub o măruntă ploaie prafu-i mai plăpînd ;
La răsărit se-nalţă un soare roş" ca-n zori,
Colina de la nord de pîcle-nnegurînd.
Neincetată-i tînguirea tobelor de-nmormîntare,
Prelung mai trîmbiţează goarnele de jale ;
Se unduieşte prapur cu nume-nscris ce-1 are Şi-n
voalul roşu Cartea de nouă *chi* face cale ;
Rotundul foc aburcă-n slăvi de cer Şi ceţuri galbene le
rupe şi le-alungă.
Grozav ca spaimele ce suflet pier,
închină demonul topor de aur. mortul să ajungă
La capătul de drum deschis de el ;
Ca fulgerul cel iute-nvîrte lancea de argint Al Căii cu
primejdii Spirit ager,
Şi legănat, Cei opt nemuritori nu îşi dezmint Simboluri
ce le poartă şi-i arată cine sînt.
Cu eleganţă şi delicateţe îi urmează Frumoase patru
fără seamăn pe pămînt. în larmă, luntrea lotuşilor, de
culeş, înaintează C-un uriaş cu bîtă şi cap ferit de-o
cască.
Vreo şaisprezece copilandri fragezi,
In straie preoţeşti cresc voce îngerească,
Tulburătoare-n cerul de amiezi.
Călugări douăzeci şi patru-s în odăjdii aurii,
Cu sfintele scripturi la piept, în braţă.
Douăsprezece mari pavilioane-n culori vii Purtate-s pe
sub umbre de mătase ca prin ceaţă,
Hotiri de verde-n zboruri roşii, ca prinosuri;
De două ori douăsprezece pavilioane mai micuţe
Şi ele adumbrite sub mătăsuri
Cu perle, pietre lucitoare la zei să se anunţe ;
Pe stingă cerul cu pămîntul e-n unire.

Pe dreapta munți de aur şi de-argint se-nşiră. Multicolore flori, sub nea de sălcii, sînt uimire,
Iar colo rînduitele umbrele cu podoabe Şi steaguri de argint ca fulgere sclipiră ;
Mulțimi de prapuri cu-auriu înscrise.
Mulțimi de prapuri cu argint înscrise Se țin cu toate-n urma plânsului sicriu.
Umbrele din mătăsuri dalbe,
Umbrele din mătăsuri verzi Sclipesc în față ca şirag de salbe.
Adie vîntul pînzele cu vorbele de slavă, îndoliatul plîns îl şi auzi şi-l vezi ;
Soldații prin mulțime taie cale Cu lungi prăjini din lemn pur de măslin Şi-nfățişarea lor- e cruntă, gravă ;
Ca răsăriți într-o întîmpinare, acrobații Fac tumbe-n stînga şi pe dreapta lin,
Cu trupuri zvelte ca de şoim în zbor,
Deşi sînt pămînteni ca toți bărbații.
Dară pe cai sînt ca nişte maimuțe,
Şezînd în cap, în sus şi-n jos rostogolind ;
Din gură banii-i scot ca dintr-o pungă Şi stau într-un picior ca un cocoş de aur, trîmbițînd. Bat privitorii uluiți din palme Şi laudele limbii nu-s s-ajungă.
Umăr la umăr, spate lingă spate
Stau înțelepți cu proştii la un loc s-aclame ;
Săraci şi hoți cu nobili laolaltă
Sînt numai ochi, urechi şi gură spartă.
Grăsanul Zhang Al Cincilea Scoate pe nări tot fum ;
Bondocul Li Al Patrulea
Şi-a prins picioare, şi-aşa mici, în drum.
Pe dreapta munți de aur şi de-argint se-nşiră.
Şed vârstnici albi la păr ca neaua,
Cu bărbile proptite în toiege,
Cu panglici verzi, frumoase şi copii
Puzderii cît e steaua
Sînt stană-n loc, nimic să îi dezlege.

Mai bine de zece lectici, cu Doamna Luna, Li Delicata şi celelalte femei, veneau una după alta înapoia sicriului. Ximen Qing, înveşmîntat din cap pînă în picioare în doliu, era numai- decît în urma acestuia şi se afla laolaltă cu rudele şi prietenii ; Chen Jingji se ținea cu mîinile de coşciug. La capătul Străzii Răsăritului, după cum o cerea obiceiul, Ximen îl rugă pe starețul Wu de la Templul împăratul de Jad să oficieze. Acesta purta o robă brodată cu un cocor în cinci culori, pe cap avea boneta Celor nouă tunete, iar în picioare încălțări portocalii. Ținea o tăbliță de fildeş în mînă şi şedea într-o litieră cărată pe umerii a patru oameni. Se apropie de sicriu şi desfăşură portretul cel mare al moartei. Chen Jingji îngenunche.

Procesiunea se opri şi toată lumea îl ascultă cu luare-aminte pe stareţ : ,,Acesta este coşciugul femeii, născută Li, a lui Ximen Qing. A fost adusă pe lume la amiază, în ziua a cincisprezecea a primei luni şi a plecat dintre muritori în zorii zilei de şaptesprezece din luna a noua, în cel de al şaptelea an al domniei *Zhenghe,* la vîrsta de douăzeci şi şapte de ani. Răposata a fost o femeie cum nu se poate mai strălucită şi fără seamăn de delicată. Avea înfăţişarea plină de farmec şi frumuseţe a florilor sau a lunii şi sufletul încîntător ca înmiresmata orhidee. Purtarea îi era blîndă ' şi aleasă, iar firea plăcută şi armonioasă. Domoală şi înţeleaptă din născare, după căsătorie a trăit în cea mai desăvîrşită înţelegere cu soţul său. A dat viaţă unui copil ca un jad nepreţuit, însă el s-a scuturat timpuriu ca petalele din floare. O sută de ani i se cuvenea să fi trăit. însă din nefericire nu a avut parte, vai, decît de trei ori cîte nouă primăveri ! Aşa cum luminoasa lună se înnegurează uneori, la fel se trece-n întuneric şi ceea ce este chiar strălucirea comorii. Viaţa nu este pentru toţi la fel şi numărătoarea anilor ei este neştiută. Acum îi ducem pe străzi sicriul şi flamurile de doliu flutură în vînt. Bunul şi vrednicul ei bărbat se află zdrobit în faţa sicriului şi toţi ai ei, aici de faţă, sînt sfîşiaţi de durere. Dragostea lor a fost atît de profundă, încît ei niciodată nu o vor da uitării. Prea umili şi nedemni de a purta boneta şi podoabele credinţei taoiste, fiindcă nu am fost în stare să o smulgem morţii nemiloase, nu putem decît, cu mare pioşenie, să urmăm obiceiurile strămoşeşti şi să punem la vedere portretul ei. Mult greu e să aducem înapoi la viaţă fluturele din visul lui Zhuang Zhou. Sperăm însă că ea se va bucura de rouă dulce şi neasemuite bunătă- ţuri dincolo şi mai presus de noi. Cîndva se va înfăţişa la Castelul de Azur, va fi împodobită cu o sută de pietre preţioase, iară spiritul ei nu va zăbovi în iad. Inima ei nu va mai fi cu lumesc reazem, fiindcă pentru ea totul între cele patru capete ale pămîntului cu deşertăciune va fi. Amar, amar, amar ! Din ţărînă, preface-se-va, într-un preacurat zefir. Şi spiritul i se va înturna de-a pururi acolo unde este viaţa cea veşnică ! Vai, acestea sînt cele de pe urmă ale noastre cuvinte ! Unde îşi va găsi adăpost curăţenia ei de suflet nu avem ştire, dar chipul ei. cel cîndva adevărat, va rămîne să fie privit cu uimire şi laudă de cei ce au să vină !"

Cînd stareţul încheie de citit panegiricul, lectica în care el stătuse falnic, în picioare, fu încet trasă în spate. Chiar atunci se porni muzica şi bocetele cutremurară pămîntul. Procesiunea se urni din loc. La ieşirea pe Poarta de Miazăzi, Ximen Qing, neamurile şi prietenii urcară pe cai şi numai Chen Jingji merse mai departe pe jos cale de cinci *li,* pînă la mormînt. Zhang, şeful miliţiei locale, cu cei două sute de soldaţi, eunucii Liu şi Xue aşteptau pe un loc mai ridicat din apropierea cimitirului. Întîmpinară sicriul cu muzică. Flăcările ofrandelor de hîrtie, atunci aprinse, se înălţau pînă la cer.

Moarta fu dusă pe colină. Meşterul Xu măsură groapa, apoi se închinară sacrificii spiritului locului. Sicriul fu coborît în groapă şi acoperit cu pămînt. Ximen Qing îşi schimbă veşmîntul şi, oferindu-i comandantului Zhou două suluri de mătase, îl rugă să înscrie ultimul semn pe tăbliţa pentru sufletul răposatei. Colegii din *Yamen,* rudele şi prietenii se întrecură să-i toarne lui Ximen să bea. Muzicanţii cîntau de răsuna tot cerul şi peste tot se zăreau jucînd limbile de foc de deasupra banilor şi obiectelor din hîrtie, aprinse. Pe cît era vacarmul de mare, pe atît era priveliştea de măreaţă. Dar ne vom opri aici.

După ce se ospătară puţin, se pregătiră de întoarcere. Doamna Luna se aşeză în lectica spiritului, luînd cu ea tăbliţa şi steagul. Chen Jingji se înapoie cu patul spiritului, pe urmele sale cu şaisprezece novici taoişti, care cîntară tot drumul din trîmbiţe. Wu cel mare, bogătaşul Qiao, Wu Al Doilea, Hua, Shen şi Meng, Ying Bojue, Xie Xida, xiucai-ul Wen şi vînzătorii îl însoţiră pe Ximen Qing. înapoia tuturor, veneau lecticile cu celelalte soţii. In faţa porţii, zăboviră pînă se aprinse un foc şi abia apoi trecură pragul. Tăbliţa spiritului fu aşezată în camera Vazei. Domnul Xu purifică întreaga locuinţă şi agăţă farmece împotriva duhurilor rele, pe toate uşile ; la plecare, primi un sul de mătase şi cinci *liang* de argint. După el se retraseră şi ceilalţi invitaţi. Gazda luă douăzeci de şiraguri cu bani mărunţi şi împărţi cinci dintre ele portăreilor, alte cinci soldaţilor de la *Yamen* şi zece, soldaţilor de la judeţ. Trimise

cărţi de vizită cu mulţumiri comandantului Zhou, şefului miliţiei şi procurorului Xia.

Ximen stărui pe lîngă bogătaşul Qiao, fraţii Wu şi ceilalţi să mai stea, dar ei îşi luară rămas bun şi merseră la casele lor. Lai Bao intră şi vesti că oamenii care ridicaseră umbrarele erau afară şi aveau să vină a doua zi să le desfacă.

— Să aştepte cu desfăcutul pînă după ce ne ocupăm de Excelenţa Sa Song, spuse Ximen.

Strîngîndu-şi sculele, meşterii plecară. **In** curtea interioară, doamna Hua şi soţia bogătaşului Qiao mai rămaseră pe lîngă femeile casei pînă ce se puse în bună rînduială tăbliţa şi o mai bociră o dată pe Li Vaza. Neîndurîndu-se să se despartă de Vaza, Ximen Qing merse în camera acesteia. Tăbliţa spiritului ei stătea la loc de cinste, în mijloc, pe suportul înalt, în faţa portretului ei. Pictura cu bust se afla alături de un mic pat din argint, cu o cuvertură tot din argint şi alte obiecte — pe un altar, asupra cărora nu vom insista. Jos era o pereche de încălţări mici. Pe masă se găseau santal, flori, lumînări, o lampă, farfurii din aur şi tot soiul de bunătăţi oferite mortului.

Privin- du-le, bărbatul nu se putu stăpîni şi plinse în hohote. Întîmpinarea Primăverii îi pregătise patul în camera de alături. D r el îşi petrecu jumătate din noapte veghind lampa singuratică şi luna strecurată prin fereastră. Se suci şi răsuci **!n** pat, fără somn, oftînd din rărunchi, cu gîndul la frumoasa pierdută pentru totdeauna. Stihurile acestea stau mărturie :

Scurt sau lung suspină cu ferestri-n faţă zăvorite,
Părăsit, cu inima zdrobită, ca un pheonix făr'a lui pereche ; j Curg ploi lungi de toamnă peste orhidee galben otrăvite, Frunze de arţar, în noaptea cu îngheţuri ca o zeghe,
Cad pe rînd, prea trist, în Fluviul Wu.
Al lor dor de-a fi tot împreună fu în van,
Nu se mai întoarce suflet de miresme sorţii lui nicicînd. Coborît la nouă galbene izvoare, dedesubt acum,
Nu-1 mai frînge pentru cel de sus, nici inimă, nici gînd. între ei pămîntul gros şi fără drum.

Cînd se lumină de ziuă, Ximen Qing urmări slujnicele cum oferă bucate şi ceai sufletului stăpînei lor dispărute. Mîncă şi el acolo. Cînd luă beţişoarele în mînă, grăi către tăbliţă, poftind-o pe Vaza să i se alăture la masă. Văzindu-1, slugilor le dădură lacrimile. Doica Abundenţa se deprinse să-1 servească zilnic, de atunci : îi turna ceai, îi aducea apă să se spele, ţinîn- du-se mereu în preajma lui, atingîndu-1 la fiece prilej şi mîn- gîindu-1 cu cîte un cuvînt bun. întruna din zile, Ximen Qing invitase mai mulţi bărbaţi şi femei la mormînt, apoi îi adusese acasă şi băuse zdravăn cu ei, pînă ce se îmbătase. Cînd veni să doarmă în casa Vazei, Întîmpinarea Primăverii îl ajută să se culce. Peste noapte, i se făcu sete şi Abundenţa fu aceea care
i se înfăţişă cu ceaiul. Văzînd că învelitoarea îi alunecase într-o parte, femeia îl acoperi bine. Mişcat, Ximen Qing întinse braţele şi o trase spre el. Femeia nu se împotrivi.

— Stăpînă nu mai e, rosti apoi doica. Femeia aceasta umilă n-ar vrea să plece din casa stăpînului. Dacă stăpînul mă doreşte, facă ce-o vrea cu mine !

— Copila mea, vorbi Ximen, dacă mă serveşti din inimă, nu-ţi face nici un fel de griji !

Auzindu-1, femeia se purtă şi mai frumos cu el, făcîndu-i toate voile şi bucurindu-1 peste măsură. A doua zi, ea se sculă devreme, îi aduse bărbatului încălţările şi hainele şi n-o mai lăsă pe slujnica întîmpinarea Primăverii să mişte nici măcar un deget pentru el. Ximen căută patru ace de păr care fuseseră ale Vazei şi i le dărui doicii. Femeia îngenunche, mulţumindu-i. Întîmpinarea Primăverii înţelese că stăpînul se culcase cu Abundenţa şi i se alătură acesteia, din toată inima. Sigură pe ceea ce cîştigase şi încredinţată că nu mai avea nevoie de sprijinul nimănui, femeia se arătă cu totul alta. începu să se împodobească, să stea laolaltă cu celelalte slugi, să rîdă şi să îndrăznească a vorbi, fiind repede adulmecată de Lotus de Aur.

într-o dimineață,'Ximen Qing şedea împreună cu Ying Bojue, cînd fu anunțat un om din partea cenzorului Song. Acesta se înființase cu un set de pahare din aur şi un altul din argint, cu două ibrice de aur, două perechi de cupe de aur, zece perechi de cupe mici din argint, două perechi de vase de argint, patru perechi de pocale din argint, două suluri de mătase stacojie şi două de mătase aurie, zece vase cu băutură şi două oi. Trimisul aduse veşti despre corabia mareşalului, ajunsă la Dong- chang şi spuse că Excelența Sa îl ruga pe Ximen Qing să fie gata cu cele de trebuință găzduirii pentru data de optsprezece. Ximen primi darurile şi îi dădu omului un *liang* de argint şi cartea sa de vizită, lăsîndu-1 să plece. Chiar atunci, le înmînă bani lui Ben Al Patrulea şi Lai Xing, poruncindu-le să cumpere tot ce era necesar.

— De cînd ea s-a îmbolnăvit şi pînă în clipa asta, se plînse el lui Bojue, n-am avut o zi de odihnă. Uite, abia am încheiat cu funerariile şi acum, cu vizita asta, o să fiu ocupat pînă peste cap.

— N-ai de ce să te plîngi, frate ! O să cheltui ceva, dar găzduirea unui înalt mandarin o să-ti aducă faimă, nu glumă.

— Nu e vorba de bani. Mă aşteptam însă să vină după douăzeci. Aşa, ca să facem faţă, o s-o ţinem tot într-o alergătură. Şi o să fie tocmai la cinci săptămîni de la moartea ei. I-am şi trimis bani stareţului Wu şi n-am cum să mai schimb ziua ! Iţi dai seama ce învălmăşeală o să fie cu amîndouă ceremoniile în aceeaşi zi ?

— Nu te îngrijora, îl linişti Ying, stai să socotesc eu. Cumnata s-a prăpădit pe şaptesprezece din luna a noua şi cinci săptămîni se încheie abia pe douăzeci şi unu. Aşa că tu ţii banchetul pe optsprezece, şi pe douăzeci faci slujba.

— Bine atunci, încuviinţă Ximen. O să mîn un copil-slugă la stareţul Wu să mute data.

— Frate, am şi eu o chestiune, vorbi Bojue Sfinţia Sa [*] Huang din Dongjing, pe care Majestatea Sa l-a ales să meargă la Taian să ardă santal şi să aducă vreme de şapte zile şi şapte nopţi sacrificii Cerurilor, se află la templul nostru. Să-i facem poftire, prin stareţul Wu, să ţină o slujbă aici, înainte de a pleca. Am fi mîndri şi bucuroşi să-l putem avea printre noi.

— Toţi zic că Huang acesta e un nemuritor, spuse Ximen. Atunci să-l invităm. Numai că Wu a închinat mai înainte el însuşi sacrificii, în ziua înmormîntării a citit înaintea portretului, iar novicii tot el ni i-a trimis. N-am, cum să-l răsplătesc, decît chemîndu-1 pe el să facă slujba. Or aducîndu-1 pe acest Huang, n-o să-l supăr ?

— Deloc. îl încredinţă Ying Bojue. Să se ocupe stareţul, ca şi pînă acum, de toate, şi Sfinţia Sa Huang să oficieze doar la sfîrşit, pe potriva înaltelor sale merite, rugat chiar de stareţ. Are să te coste cîţiva *liang* mai mult, frăţioare, dar, la urma urmei, o faci pentru cumnata, şi nu pentru o alta oarecare.

Ximen îi ceru lui Chen Jingji să scrie o invitaţie şi adause cinci *liang* de argint pentru slujba cuvenită Vazei. îl pofti, aşadar, pe Sfinţia Sa Huang, schimbă data, pe douăzeci, stabilind atunci citirea psalmilor, iar pe douăzeci şi patru călirea prin apă şi foc, serviciul preoţesc urmînd să ţină o zi şi-o noapte. Cu aceste hotărîri, îl porni pe Dai An la drum.

După ce şi fratele său de cruce îl părăsi, Ximen merse în curtea interioară. Doamna Luna îl înştiinţă că nevasta lui Ben venise cu fiică-sa cea mare, care se mărita, să le-o prezinte şi cu două cutii cu daruri. Fata era îmbrăcată într-o rochie de mătase roşie [†] şi pe dedesubt cu o fustă galbenă ; părul îi era bogat împodobit. Bătu patru mătănii înaintea lui Ximen Qing.

— N-am ştiut, spuse Doamna Luna, care stătea mai într-o parte,

* *Zhen Ren,* Omul Adevărat, care a atins perfecţiunea ; apelativ ceremonios pentru nemuritorii taoişti.

† La căsătorie, veşmintele fetelor erau roşii, culoare simbolizînd tinereţea, plină de ardoare, a singelui ca flacăra cea mistuitoare ; dimpotrivă, albul imaculat e simbol al curăţeniei şi purităţii, culoarea socotită potrivită pentru ceremonialul funerar.

n-am ştiut că această copilă a fost aleasă de magistratul Xia. Ieri au fost făcute toate pregătirile, iar pe douăzeci şi patru o să-i treacă pragul casei. Şi n-a dat pe ea decît treizeci de *liang* de argint. Ori copila chiar că e bine făcută. Nu pare de cinsprezece ani. îi dai şaisprezece sau şaptesprezece. Doar de puţină vreme n-am văzut-o şi uite ce frumos s-a împlinit !

— Mi-a pomenit mai înainte, adeveri Ximen, că are de gînd să ia două fete, pe care să le înveţe muzică. Dar nici prin gînd nu mi-a trecut că o să ia copila noastră.

Doamna Luna le-a luat pe femeie şi fată în camerele sale şi le-a tratat cu ceai. Mai apoi li s-au alăturat Li Delicata, Pavilion de Jad, Lotus de Aur, Lebăda de Nea şi Orhideea. La plecare, soţia principală le-a dăruit musafirelor un complet din mătase grea şi un *liang* de argint. Celelalte neveste le-au dat ornamente şi podoabe pentru păr, basmale, pudră şi altele. Seara, Dai An s-a înapoiat, spunînd că stareţul primise banii : Sfinţia Sa Huang se întorcea pe douăzeci în capitală, dar că în dimineaţa zilei de nouăsprezece avea să vină să sfinţească altarul.

A doua zi, Ximen Qing a poruncit bucătarilor ca totul să fie preparat cu mare fineţe. La intrare a pus să se ridice o pagodă cu şapte caturi, iar în faţa încăperii centrale una cu cinci. Pe şaptesprezece, doi trimişi ai cenzorului Song au venit în inspecţie. în mijlocul salonului cel mare domina un paravan din pene de fazan. Podeaua era acoperită cu covoare de lînă. Pernele scaunelor şi feţele de masă erau toate brodate cu flori Mincă- rurile erau neînchipuit de delicioase şi foarte plăcute vederii. Două măsuţe mai mici fuseseră rînduite pentru guvernatorul militar şi inspectorul general ai provinciei ; pe laturi erau înşiruite mesele demnitarilor provinciali ; pentru mandarinii celor opt prefecturi se pregătiseră cîte cinci feluri de bucate şi cinci soiuri de fructe în umbrarul din faţa salonului. După ce îşi trecu privirea peste toate, Ximen Qing le oferi celor doi soli cite un ceai şi apoi ei plecară. A doua zi, guvernatorul şi inspectorul general au pornit călări, însoţiţi de o mulţime de mandarini, să aştepte corabia mareşalului. Aveau cu ei un steag galben, pe care erau înscrise cuvintele „Trimisul imperial" şi înaintea convoiului lor era purtat decretul împărătesc. Demnitari, ofiţeri, soldaţi de tot felul, în mare ţinută, mergeau după steag într-o procesiune uriaşă. Mareşalul Huang, în robă roşie, brodată cu dragoni, îşi făcu apariţia într-o litieră dusă pe umerii a opt bărbaţi. Litiera avea partea de sus din argint iar deasupra ei un baldachin de culoşu*ea ceaiului. Alţi opt oameni, în mîini cu steaguri veneau înapoia litierei, iar după ei, slujbaşi şi însoţitori, călări pe splendizi cai. Procesiunea era o minunăţie, ca un buchet cu zece mii de flori. înainta în acordurile muzicii solemne, pe drumul aşternut cu colb gălbui ; prin împrejurimi era linişte desăvîrşită, de parcă nici găinile, nici cîinii nu cutezau a scoate cel mai slab sunet, dar nici ţipenie de om nu li se arăta în cale. Trecuseră prin Dongping şi intrară în Qinghe. Demnitarii judeţeni îngenuncheară, aşezaţi pe două rînduri, pe marginile străzii, stînd aşa, pînă li se ordonă să se

scoale în picioare. Coloana o luă direct spre casa lui Ximen. Cînd ajunseră, muzica răsuna atît de tare, că răzbătea dincolo de nori, pînă sus, în înaltul cerului. în stînga şi în dreapta porţii erau aliniaţi pe cîte două şiruri slujbaşi în straie negre. Ximen Qing, şi el cu bonetă şi robă negre, se plecă adînc, cît pe ce să atingă praful, cu fruntea. Aşteptă îndelung pînă ce trecură soldaţii aflaţi în capul convoiului şi se ivi litiera Mareşalului. Acesta coborî şi intră în curte, urmat de o mulţime de mandarini. Cînd pătrunse în încăperea centrală, muzica interpretată la instrumente de suflat şi de coarde se porni din nou.

Primii care îl salutară pe măritul oaspe fură Hou Meng, guvernatorul provinciei Shandong, şi cenzorul Song Qiaonian, inspectorul general. Mareşalul Huang le întoarse salutul. Urmară Gong Qi şi Chen Sizhen, vistiernici provinciali, He Qigao, Ji Kanting, Feng Tinggu, Wang Boyan, consilieri, Zhao Ne şi Han Wenguang, investigatori şi alte grade înalte. Mareşalul se înclină cu amabilitate în faţa fiecăruia. După ei veniră la rînd cei opt prefecţi: Xu Song din Dongchang, Hu Shiwen din Dongping, Ling Yunyi din Yanzhou, Han Bangji din Xu2hou, Zhang Shuye din Jinan, Wang Shiji din Qingzhou, Huang Jia din Dengzhou şi Ye Qian din Laizhou. Mareşalul le răspunse cu o plecăciune largă. Cît despre comandanţi şi alte grade militare, mareşalul nici că s-a sinchisit, a rămas ţeapăn, de parcă nu i-ar fi observat. Atunci aceştia se retraseră, aşteptînd afară să fie folosiţi, de-ar fi fost nevoie. Ximen Qing şi procurorul Xia se apropiară să toarne ceaiul. Hou şi Song îi întinseră chiar ei mareşalului ceaşca. Apoi îi dăruiră, în sunetele muzicii, o floare de aur şi o cupă din jad umplută cu băutură. După ce bău, mareşalul luă loc la masa principală, guvernatorul şi cenzorul, la mesele de pe laturi, iar restul mandarinilor şi Ximen Qing se aşezară după rang. Directorul trupei prezentă lista cu programul pregătit de actori. Aceştia cîntară şi dansară cu mare rafinament şi jucară prima parte a operei „Pei Jingong înapoiază cingătoarea de demnitar'[1]. După aceea, bucătarii aduseră mîncarea, căprioară şi porc, cu o sută de sosuri şi mirodenii, supă şi boluri pline cu orez. Patru actori cîntară la instrumente şi dansară. La a doua supă, muzica răsună de trei ori şi cenzorul Song numi doi dregători să întreţină suita mareşalului, în vreme ce Ximen Qing se ocupă de oficialii care stăteau în umbrar, îngrijindu-se ca fiecare să aibă un loc la masă. Mareşalul Huang porunci să se împartă slugilor zece *liang* de argint şi ceru să-i vină litiera. Cei de faţă insistară să mai ră- mînă, însă el nu acceptă şi ieşi pe poarta cea mare în acordurile muzicii. Steagurile şi însemnele fură iarăşi rinduite pe laturile străzii. Se eliberă calea şi soldaţii se urniră din loc ca o pădure de copaci. Mulţi demnitari încercară să o pornească pe cai după mareşal, însă el nu îngădui să fie condus. Făcu din mînă semn de rămas bun, urcă în litieră şi curînd dispăru din vedere.

Song şi Hou ordonară aprovizionarea pentru drumul pe apă şi încredinţară alimentele prefectului Hu Shiwen şi căpitanului Zhou Xiu, ca să le ia pe corabie. întorşi în salon, guvernatorul şi cenzonul îi mulţumiră lui Ximen Qing.

— Nu ştim cum să-ţi mulţumim pentru toată supărarea şi marea osteneală, spuseră. Dacă ce-am trimis mai înainte nu a fost îndeajuns adăugăm acum.

Ximen Qing făcu o plecăciune.

— Umila mea persoană vă este recunoscătoare pentru că i-aţi încredinţat această îndatorire de onoare. Mă tem că în sărmana mea casă banchetul n-a fost la înălţime. Vă cer iertare pentru neajunsuri.

Cenzorul Song îi mulţumi încă o dată, apoi chemă.litiera şi plecă împreună cu guvernatorul Hou. Ceilalţi demnitari salutară şi ei gazda şi se duseră. Ximen Qing se înapoie în salon, porunci să se servească actorilor masa, apoi le dădu drumul. Opri numai patru cîntăreţi tineri. însoţitorii mandarinilor strîn- seră tot ce aparţinuse stăpînilor lor şi plecară.

Văzînd că lumina zilei era departe de a se fi stins, Ximen Qing puse slugile să strîngă şi să încarce patru mese cu bucate şi-i chemă pe Wu cel mare, Ying Bojue, Xie Xida, *xiucai*-ul

Wen, Fu Zixi, Gan Chushen, Han Daoguo, Ben Al Patrulea, Cui Ben şi pe ginerele său, Chen Jingji. Aceştia erau din zori în picioare şi el vroia să închine un pahar cu ei. Se strînseră, repede, se aşezară şi băură.

— Cît a stat Mareşalul Huang, frăţioare ? întrebă Bojue.

A fost mulţumit ?

— Astăzi Excelenţa Sa Huang Al Şaselea a luat masa în această casă şi mi s-a părut că n-a fost fel de mîncare să nu-i fi plăcut, răspunse Han. Guvernatorul şi cenzorul s-au întrecut în a-i mulţumi stăpînului.

— Nici o altă casă n-ar fi fost în măsură să dea un banchet de asemenea proporţii şi măreţie, rosti atunci Bojue. N-ar fi avui nici loc. nici oameni care să facă faţă. Cred că am strîns aici vreo mie de persoane. Fratele meu de cruce a cheltuit cîţiva *liang* frumoşi, dar faima lui se va răspîndi in toată provincia.

— Veneratul meu profesor Chen se afla şi dînsul aici, zise Wen. Ximen Qing il întrebă cine era şi cărturarul continuă : îl cheamă Chen Zhenghui şi este fiul cenzorului Chen Liao- vveng, din Henan. A luat examenele la optsprezece ani şi acum răspunde de învăţămînt. E om cu mare ştiinţă de carte.

— N-are decît douăzeci şi patru de ani, spuse Ximen

Pe cînd vorbeau, li se puse pe masă mîncarea caldă. După ce se ospătară, gazda ceru să i se înfăţişeze cîntăreţii şi-i întrebă cum îi cheamă. Erau Zhou Cai, Liang Duo, Ma Zhen şi Han Bi.

— Nu e nici unul din voi de-ai lui Han Brăţară de Aur ? vru să se încredinţeze Ying.

— Brăţară de Aur şi Brăţară de Jad sînt surorile mele mai mici, răspunse Han Bi, îngenunchind.

Ximen Qing îşi aminti de Li Vaza. în ziua aceea avusese parte de o masă cum nici nu visase şi ea, nemaifiind, nu se putuse bucura de un asemenea prilej rar.

— Luaţi-vă instrumentele şi cîntaţi-mi melodia : „Flori din Luoyang şi Luna din Liangyuan“, zise el.

Han Bi şi Zhou Cai îşi acordară instrumentele şi cîntară :

Flori de Luoyang,

Lună de Liangyuan,
Frumoase flori să cumpărăm se cade,
Prea mîndra lună s-admirăm, şi ea, pentru o clipă, încet desfoaie flori pe balustradă,
Spre luna plină cupa umplut-o ridicăm.
Dar luna cît de plină, iată, scade,
Petalele deschise-ndată se pălesc.
Nimic nu-i mai amar ca despărţiri în viaţă.
Cad florile, dar primăvara încă e frumoasă.
Se stinge luna-ncet.
Dar o-mplineşte-a toamnei altă sărbătoare *,
Doar noi, vai, muritorii, plecăm să nu ne-ntoarcem.

Ying Bojue băgă de seamă că ochii lui Ximen sclipesc de lacrimi.

— Frate, ai cerut acest cîntec. Oare încă îţi mai stă gîndul la cumnata care s-a prăpădit ? întrebă.

— Frate Ying Al Doilea, răspuns el plimbîndu-şi privirile peste platourile cu fructe şi dulciuri, faci bine că mă întrebi. Cînd trăia, cu mîna ei rînduia prea frumos fructele, ori acum se vede clar că-s puse de slujnice. Uite-le cum arată. Nici nu-ţi arde să te atingi de ele !

— Nu aveţi a vă plînge de doamnele voastre. Bucatele sint neasemuite, se amestecă Wen.

— Nu vorbi astfel, frate, urmă Bojue. Te doare încă inima şi asta lămureşte asprimea judecăţilor tale, care le-ar putea îndurera pe celelalte cumnate.

Se turnă băutura.

Fără s-o ştie nimeni, Pan Lotus de Aur trase cu urechea de după paravan şi cu cele auzite din chiar gura lui Ximen se duse şi se plînse Doamnei Luna.

— Lasă-1 să trăncănească, glăsui soţia principală. Ce crezi că-i poţi face ? Cînd era în viaţă, ea a promis-o Delicatei pe Broderia Primăverii. Iar el o ţine una şi bună, că Vaza abia a murit şi că nu-i putem împrăştia încolo şi încoace casa ! Am tăcut şi tac, dar aţi văzut ce aere îşi dau doica şi cele două slujnice. Dacă le zic ceva, îmi bagă vină că mă port urît cu ele.

— Femeia asta, Abundenţa, e parcă alta de vreo două zile, adeveri şi Lotus de Aur. Tare mă tem că marfa asta lipsită de ruşine s-a încurcat cu una ca ea. Mi-a trecut mie pe la urechi că i-ar fi dat nişte ace de păr şi femeia şi le-a prins în cap, să le vadă oricine.

— Marfă ordinară, fără pic de delicateţe ! rosti cu obidă Doamna Luna, dînd glas tristeţii tuturor.

* La Festivalul Mijlocului Toamnei, luna este admirată pentru plinătatea şi strălucirea ei, în seara zilei de cincisprezece a lunii a opta după calendarul lunar.

Capitolul LXVI

In timp ce petreceau în salon, Ximen Qing îl întrebă pe Han Daoguo cînd porneşte corabia. Aflînd că plecarea era stabilită pentru douăzeci şi patru, hotărî ca după slujba din douăzeci să se facă pregătirile pentru călătorie.

— De data asta cine merge ? întrebă Ying.

— Toţi trei, zise Ximen. La anul va pleca întîi Cui, să aducă o corabie cu mărfuri din Hangzhou. Han şi Lai Bao se vor duce pe Fluviul Song în jos, să cumpere haine de pînză. Mătase mai avem.

— Te gospodăreşti de minune, frate, constată Bojue. Vorba veche : Negustorul bun se grijeşte să aibă de toate !

După miezul nopţii, Wu se ridică.

— Cumnate, de cîteva zile trebuie să fii zdrobit de oboseală, iar noi am băut destul. Te lăsăm să te poţi odihni!

Dar gazda nici nu vru să audă şi porunci cîntăreţilor să toarne în pahare şi să cînte. Abia după alte trei cupe de fiecare le îngădui să se întoarcă pe la casele lor. Ximen le oferi cîntăreţilor şase q*ian* să-i împartă între ei, însă aceştia nu primiră.

— Am fost plătiţi o dată de Excelenţa Sa Song. Cum am îndrăzni gă acceptăm şi darul vostru ?

— Aţi fost plătiţi, dar nu văd ce vă împiedică să luaţi şi de la mine, nu-i lăsă gazda.

Tinerii îngenuncheară, mulţumind şi plecară. Ximen Qing merse să doarmă în curtea interioară.

A doua zi, Ximen plecă la *Yamen.* In cursul dimineţii, un novice al stareţului Wu, însoţit de doi oameni, sosise să aranjeze un altar în salonul cel mare. Cînd se întoarse, Ximen **îi** dădu novicelui bucate de post şi după ce acesta mîncă, se întoarse la templu. Apoi Ximen îl puse pe Wen să trimită invitaţii rudelor şi cunoscuţilor, bărbaţi şi femei. Ceru bucătarilor să pregătească masa, dar să nu uite de mîncărurile din legume ce aveau să fie oferite moartei. Nu vom stărui cu toate celelalte. A doua zi, pe la al cincilea *geng,* taoiştii sosiră, pătrunseră în altar şi aprinseră lămpile, arseră santal şi începură să cînte **şi** să recite din cărţile sfinte. Deasupra porţii se agăţase un steag prelung cu înscrisuri pe el, iar de o parte şi de alta a intrării, rulouri verticale din hîrtie galbenă, pe care sta scris : „Prin milostivenia guvernatorului Răsăritului, sufletul răposatei a urcat in zori în Castelul de Purpură" şi „Iertat de greşeli, sufletul ei, întărit şi purificat, se află pe calea spre Palatul Roşu."

Deasupra estradei altarului erau caligrafiate în stilul *dashu* douăzeci de ideograme, înştiinţînd că farmecele şi descîntecele vor salva sufletul moartei. Sfinţia Sa Huang, înveşmîntat intr-o robă stacojie, peste care avea petrecută o cingătoare de aur, şi însoţit de mulţi oameni, sosi în litieră la vremea cînd soarele se înălţase pe cer. Stareţul Wu şi alţi călugări îi ieşiră în întîmpi- nare. Il conduseră la altar. In haine de doliu, Ximen Qing i se înclină cu smerenie şi ii oferi ceai. în spatele altarului, fură servite călugărilor mîncăruri de post, pe o masă lăcuită în roşu şi acoperită cu o faţă de masă cu broderie

bogată. Doi novici slujeau mesenii. Cînd textele pentru slujbă fură şi ele gata, Ximen aduse ofrandă un sul de mătase aurie. înainte de a ajunge la altar, Huang îşi puse boneta Celor nouă tunete şi un strai roşu închis, cu nori brodaţi în fir de aur şi deopotrivă cu o sută de cocori albi. * Recită predoslovia, iar călugării îşi curăţiră mîinile şi aprinseră mirodenii. Apoi Sfinţia Sa purifică altarul cu san- tal, arse farmece, invocînd cetele de spirite şi vestind Cele Trei Ceruri şi Zece Pămînturi. Oferiră trei sacrificii. Se porni muzica liturgică şi se puse în mişcare cortegiul cu santal aprins, prin gospodărie. Ximen Qing şi Chen Jingji, cu cădelniţe în mînă, urmară procesiunea. în faţa şi în spatele lor, soldaţii ţineau sus, deasupra capetelor, patru umbrele brodate cu auriu şi trei steaguri împodobite cu perle. Cînd se înapoiară, îşi reluară locurile. Muzicanţii cîntară din nou. în faţa tăbliţei spiritului Vazei, îl invocară pe acesta să se ivească pentru ca rugile lor să-i înlesnească înălţarea pe treptele de jad, spre împărăţia cerurilor. O măsuţă fu rinduită alături, ca spiritul moartei să vină şi să ia aminte la cuvîntul scripturilor şi să fie pătruns de învăţătura despre calea cea dreaptă. La ceasul prînzului, Huang oferi sacrificii stelelor şi arse şi farmece, pentru a le trimite ca solii în lumea cealaltă. Sfinţia Sa Huang nu avea mai mult de treizeci de ani şi înfăţişarea lui era neobişnuită, aleasă. în timpul ceremoniei, sub straiele sale preacurate, arăta ca un nemuritor coborît pe pămînt. Iată, cam aşa :

Boneta sa, cunună-nstelată şi-ncrustată-n frunzele de jad,
Strai cu cocori prin nori de aur învălătuciţi;
Ca peste Fluviu-Albastru luna albă, spirit aşezat,
înfăţişarea cunoscută din vechime-a pinilor plecaţi;
O călcătură dreaptă, paşii dar domoli, parcă plutiţi.
La plete lungi şi cu obraji lăţiţi,
Purtarea-i ca nemărginirea cea cerească.
Lumină-n ochi, dinţii şirag alb strălucească,
In mînă spaimă a cinci fulgere — toiag-poruncă.
Mişcări mult largi, glas de-i ajungă-n lună,
Pe zeci mii de *li* prin nori purtat să fie de cocori ;
Astfel oricine-1 vede poate să şi spună
Că-n carne şi în oase, pe pămînt
El e Nemuritorul slăvii pogorît.

După aceea, stareţul Wu recită în faţa altarului din Cartea de Jad a Tigrului Sfînt cu sigiliul Comorii Cerurilor Vii. Se arse iarăşi santal şi se retraseră cu toţii în umbrarul din faţa salonului. Pentru Sfinţia Sa se adusese o masă impunătoare, stareţul aşezîndu-se la una mai mică, iar ceilalţi la mese obişnuite. Huang şi Wu primiră fiecare cîte un sul de satin, patru perechi de flori şi patru suluri de mătase, iar ceilalţi călugări cîte o pînză. Mai multe bucate alese fură trimise la templu pentru Sfinţia Sa şi pentru stareţul Wu. iar novicii luară tot

*Simbol al longevităţii, mesagerii comunicării cu lumea de dincolo.

felul de bunătăţuri în cutii, pentru călugării ce slujiseră. După ospăţ, mesenii ieşiră în grădină să se plimbe, slugile dereticară în umbrar şi încărcară mesele cu noi mîncăruri, de data aceasta pentru Wu cel mare. celelalte rude şi prieteni. Pe cînd aceştia se înfruptau, sosi o scrisoare din Dongjing, de la Excelenţa Sa Zhai. Ximen Qing primi solul în salon. Era un slujbaş al Marelui Tutor. Purta o robă neagră, pantaloni strînşi pe picior, bonetă cu însemnul *wan* *, încălţări galbene şi era înarmat pînă-n dinţi. Mesagerul făcu o reverenţă în faţa lui Ximen Qing şi acesta îi răspunse la salut. Apoi scoase epistola şi un pachet cu zece liang de argint. Gazda îl întrebă cum îl cheamă.

— Umila mea persoană se numeşte Wang, Rege. Numele personal este Yu, Jad. Excelenţa Sa Zhai mi-a încredinţat această scrisoare. Pînă la vestea ce i-a fost dată prin venerabilul An, n-a ştiut nimic de pierderea pe care aţi suferit-o.

— Cînd aţi aflat ?

— In luna a zecea. împlinindu-i-se anul ca administrator al pădurilor împărăteşti, venerabilul An a fost înaintat secretar la Departamentul Apelor şi i s-a încredinţat lucrarea de îmbu**nătăţire a căilor fluviale. Va reveni în capitală abia la încheierea acestei îndatoriri.**

Ximen Qing îi porunci lui Lai Bao să întreţină oaspetele într-o cameră alăturată, a doua zi urmînd să i se înfăţişeze pentru scrisoarea de răspuns. Solul întrebă de casa lui Han Daoguo, avind şi pentru el o carte. Ximen puse să fie chemat Han ca să-i ţină tovărăşie la masă şi apoi să-l ia la el acasă. Scrisoarea îl bucură nespus pe Ximen şi i-o arătă xiucai-ului Wen.

— Să întocmeşti un răspuns la fel de frumos. Am să-i dăruiesc zece batiste, zece bonete pătrate, zece perechi de scobitori de aur şi zece pahare tot din aur. Mîine să fie gata ce-ai să aşterni pe hîrtie.

Wen citi scrisoarea lui Zhai :

„Zhai Jian, neamul vostru din capitală, transmite cele mai umile salutări Marelui Mandarin Ximen, ofiţer al Gărzii Lmpe- periale. De la ultima voastră vizită în capitală n-am mai avut prilejul să ne întîlnim şi îmi simt inima copleşită de tristeţe. I-am spun înălţimii Sale cît îmi este de dor. Am primit răvaşul trimis prin An Fengshan. Sînt îndurerat peste măsură că nu pot veni eu însumi să-mi exprim profundele păreri de rău. Este o atît de mare nefericire, o atît de mare nefericire ! Sper că mîh- nirea cea grea să nu vă apese prea tare. Alătur un mic dar, ca un mărunt semn al simţămintelor pe care vi le port. Ştiu de multă vreme că sîrguinţa voastră în treburile publice este preţioasă şi desăvirşită şi că poporul vă preamăreşte în cîntece. Nu am nici o îndoială că în urma inspecţiei din acest an, aveţi să fiţi promovat. De curînd s-a făcut o listă a celor aureolaţi de merite şi am cerut înălţimii Sale să înscrie şi numele vostru. Cînd lucrarea va fi împlinită, Majestatea Sa va împărţi daruri şi sînt încredinţat că veţi avea bucuria numirii ca procuror plin. La sfîrşitul anului, perioada în funcţie a Excelenţei Sale Xia se va termina şi el va fi înaintat. Am

* *Wan* zi ton ji:i. bonetă pe care era brodat caracterul *wan,* zece mii, urare de noroc şi fericire ; adesea se desena stilizat, sub formă de- zvastică.

convingerea că aceste cuvinte vă vor face plăcere, însă vă rog să le ţineţi deocamdată pentru Domnia Voastră. Păstraţi secretul cu stricteţe. Venerabilul Yang a murit în temniţă pe douăzeci şi nouă ale lunii precedente. Iarna, la început de lună.“

Cînd încheie lectura, Wen puse scrisoarea în mîneca robei, însă Ying Bojue i-o ceru să o citească şi el. Cînd i-o înapoie, îi spuse :

—Venerabile domn, fiţi foarte atent cu răspunsul. In capitală oamenii sînt doldora de talent şi n-ar fi bine să-şi rîdă de noi.

— In lipsa zibelinei, e bună şi coada cîinelui ! învăţăcelul acesta e lipsit de talent şi n-am să fac pe toporişca printre experţii de acest soi. Oricum, îmi voi îndeplini îndatorirea !

— Domnu Wen face lucrurile temeinic, întări Ximen. Ge-ţi vîri tu aici coada, cîine ?

Peste încă puţin, sfîrşind masa de prînz, Ximen Qing îi porunci lui Lai Xing să ospăteze toată neamurile şi vecinii care vor trece pe la'ei. Ii spuse şi lui Dai An să întoarcă daruri cîn- tăreţelor care le făcuseră cadouri, dîndu-le cîte un material şi un *liang* de argint. După amiază trimise după Li Ming, Wu Hui şi Zheng Feng să vină să-l slujească. Tîrziu, călugării taoişti se înapoiară la altar, bătînd tobele şi cîntînd. Aprinseră lămpile, declamară psalmi şi arseră hîrtie pînă se înseră bine şi răsună primul *geng* din noapte. Hua, care locuia dincolo de porţile oraşului, hotărî să rămînă peste noapte la Ximen, însă bogătaşul Qiao, Shen şi Meng plecară la casele lor. Unchii Wu, Ying, Xie, cărturarul Wen şi Chang Zhijie stătură să privegheze, împreună cu toţi vînzătorii, cît fu noaptea de lungă. In umbrarul din faţa salonului mare fusese ridicat un podium înalt, cu o boltă decorată. Un bazin cu apă şi un rug pentru foc fuseseră pregătite pentru sacrificiu. Tăbliţa funerară a Vazei se afla pe o masă şi era înconjurată de tot felul de ofrande. Alături se găseau steguleţul spiritului *hun* şi încă alte două steaguri mici. unul galben şi celălalt roşu, iar pe o eşarfă de mătase se caligrafiase : „Luaţi aminte duhuri rele, Castelul de la miază-zi e purificat!“ înşiraţi pe două rînduri, călugării cîntau din dife- rite instrumente, iar lîngă ei patru novici purtau în mîini : unul o baghetă, altul un vas larg şi ceilalţi doi cîte o sabie cu două tăişuri. Sfinţia Sa Huang îşi pusese pe cap o mitră pentru surghiunirea demonilor şi îmbrăcase un veşmînt brodat. Urcă pe podium şi îngînă :

Pogoară-te milostivenie preavenerată A
neştiutului şi negrăitului dinţii Deschide-se pe
calea arătată Porţi ale lumii din pămînt, pe rînd
; înaintînd doi cîte doi novicii-n frunte ! Duc
sufletu-i cel curăţat şi pur
Pe treptele de nori în ceruri binecuvîntate
Nimic să îi mai fie dat să-nfrunte.

Tăcu, arse mirodenii şi recită iarăşi din cărţile de mai înainte. La sfîrşit, călugării cufundară steagul spiritului în bazinul cu apă şi arseră farmece. Apoi luară steagul roşu, îl puseră în groapa cu foc şi arseră din nou farmece. Ridicară steagul galben. „Din ceruri venit-a apa şi din pămînt focul, iar unirea lor a dat formă vieţii[11], intona Huang.

Cu aceasta ceremonia se încheie. Tăbliţa fu atunci trecută peste bolta decorată, fiind astfel închinată Treptelor de jad ale Cerului şi Celor Trei Comori Taoiste. Se oferiră cinci rîn- duri de sacrificii.

— Şi-a aflat cele trei refugii, grăi Sfinţia Sa. Vom rosti cele nouă oprelişti !

Le citi, cîntă iarăşi muzica şi se rostiră o mulţime de vrăji. Imploră binecuvîntarea sufletului moartei şi a încă zece suflete însingurate. Huang coborî de pe podium. Ceilalţi îl urmară, în sunetele muzicii, şi ieşiră pe poartă, să ardă bani de hîrtie şi alte obiecte. Cu aceasta ceremonia luă sfîrşit. Călugării reveniră şi se schimbară. Se înfăşurară tablourile aduse de la templu. Ximen Qing poruncise din vreme să se întindă mai multe mese în salonul cel mare, luminat ca ziua. Cei trei tineri actori cîn- tau. Rudele şi prietenii luară loc la mese. Ximen Qing îi oferi Sfinţiei Sale o cupă cu băutură şi puse să se înmîneze însoţitorilor lui un brocart cu broderie de nori şi cocori, o mătase şi zece *liang* de argint.

— Răposata a primit binecuvîntarea Sfinţiei Voastre, do- bîndind nemurirea. Aceste daruri sînt o neînsemnată parte din gratitudinea mea, rosti Ximen Qing, îngenunchind.

— Măruntul taoist este nedemn de veşmîntul pe care îl poartă şi nu rugile mele, ci sufletul vostru deschis au dat nemurire răposatei. îmi vine greu să accept darul !

— E o nimica toată şi cu totul nevrednic pentru voi. Vă implor să-l primiţi cu un zîmbet fie şi neîncrezător.

Sfinţia Sa făcu semn slugilor să ia darurile. Ximen turnă băutură sfinţită, oferindu-i de data aceasta stareţului Wu cupa, împreună cu un brocart cu fir de aur şi cinci arginţi. Mai aduse alţi zece *liang* pentru cheltuielile cu întreaga ceremonie. Călugărul primi numai costul slujbei.

— Numai plata şi nimic mai mult, lămuri el. Venerata voastră persoană mi-a arătat iubire profundă şi nu puteam lipsi de la această pomenire a doamnei dispărute. Cum aş cuteza să iau mai mult!

— Stărui, părinte, fiindcă dacă Sfinţia Sa a oficiat, greul împlinirii a toate cîte au fost puse la cale a căzut pe umerii voştri, nu se lăsă Ximen.

Stareţul Wu se văzu nevoit să-i facă pe plac şi mulţumi îndelung.

Ximen Qing dădu de băut tuturor taoiştilor, ajutat fiind de unchii Wu şi de Ying Bojue. Xie Xida oferi mîncare. înge- nuncheară :

— Azi am săvîrşit o faptă măreaţă pentru răposata cumnată grăi Bojue. Am avut fericirea să fie Sfinţia Sa cu noi, iar stareţul Wu şi-a dat toată silinţa. Sufletul cumnatei trebuie să se fi bucurat de o astfel de slujbă, de asta sînt sigur. Chiar dacă totul se datorează puterilor prea Sfinţiei Sale, am credinţa că inima ta curată, frate, a contat mult.

Ying îi întinse lui Ximen Qing o cupă cu băutură.

— V-am obosit peste măsură şi nu ştiu cum să vă mulţumesc, domnilor, zise Ximen Qing şi goli paharul.

Ying umplu iarăşi cupa.

— Mai bea una, să facă o pereche, frate mai mare, aşa se cade !

Xie se grăbi sa-i pună înainte ceva să guste. Apoi Ximen Qing îi cinsti pe fiecare şi se aşezară. Actorii cîntară şi bucătarii umplură iar şi iar mesele cu bucate. Tîrziu în noapte, pînă la al doilea *geng,* băură pe ghicitul degetelor şi jucară şi alte jocuri. Cînd gazda se ameţi de tot, ceilalţi se ridicară şi plecară. El le dădu cîntăreţilor cîte trei *qian* şi se retrase în curtea interioară.

Capitolul LXVII

Răpus de oboseală, Ximen Qing dormi pînă cînd soarele se ridicase sus pe bolta cerului. Lai Xing îl întrebă dacă tîmplarii puteau să dărîme umbrarele înălţate în curte.

— Bine, s-o facă ! se răsti stăpînul. De ce mă deranjezi pentru atîta lucru ?

Tîmplarii strînseră rogojinile, doborîră schelăria şi cărară materialele peste drum. Dar nu vom stărui asupra treburilor lor.

— E o vreme păcătoasă ! îl înştiinţă Fluier de Jad.

El îi ceru să-i aducă hainele şi să-l ajute la îmbrăcat.

— Ai avut o zi şi o noapte grele, zise Doamna Luna, iar cerul e înnegurat. Dormi liniştit, cine te zoreşte ? N-o fi foc de nu te-i duce azi la slujbă.

— O să vină omul din partea lui Zhai după scrisoare, spuse el.

— Atunci scoală-te şi mînă slujnica să-ţi aducă o fiertură de orez.

Ximen Qing nu se pieptănă şi nu-şi spălă faţa. îmbrăcă o robă de catifea, îşi puse boneta pe cap şi o porni spre biblioteca din grădină.

De cînd Shu Tong fugise, Ximen îl însărcinase pe Wang Jing să îngrijească de biblioteca din grădină, iar pe Gîsca Sălbatică să se ocupe de cea din faţa salonului mare. Iarna, îi plăcea să stea **în** cabinetul din grădină, unde era aşezată o sobă şi avea un cuptor întotdeauna cald. Apărătoarele de iarnă erau legate bine la fereşti. **In** camera din mijloc se găseau cîţiva piersici pitici, crizanteme de toate soiurile, lujeri firavi, gingaşi de bam- buşi şi orhidee delicate. Acolo erau toate cele trebuincioase scrisului, vaze cu prunişori, instrumente muzicale, cărţi. Cînd Ximen Qing apăru, Wang Jing se repezi să ardă santal într-un vas mic de aur. Stăpînul îi spuse să-l trimită pe Lai An după Ying Bojue, apoi Ping An il anunţă pe Micul Zhou, frizerul. Acesta intră şi îngenunche.

— Ai picat la timp, îl primi stăpînul. Potriveşte-mi părul şi fă-mi masaj pe întreg corpul. De ce ai lipsit în ultima vreme ?

— Umilul de mine n-am mai dat pe aici, ştiind că Stăpînă A Şasea nu mai este.

Ximen Qing se lăsă într-un scaun cum nu se poate mai plăcut * îşi desfăcu părul şi-i porunci frizerului cum să i-1 aranjeze.

Lai An sosi cu Ying Bojue. Fratele de cruce îşi pusese pe cap o pălărie de pîslă. Se îmbrăcase intr-o robă verde dan catifea, iar picioarele şi le vîrîse într-o pereche de încălţări vechi, negre, cu carîmb înalt. Intră, dînd la o parte apărătoarea uşii şi salută. Ximen Qing îi ziise să lase deoparte curtenia şi să ia loc. Bojue trase un scaun de sobă şi şezu.

— De ce te-ai gătit astfel ? întrebă gazda.

— N-oi fi ştiind, dar afară e o ninsoare şi un ger ! Am ajuns acasă cînd cîntau cocoşii şi azi nu-mi venea să mă scol.

De nu m-ai fi chemat, Mărite Mandarin, aş fi dormit încă. Eşti bărbat, nu glumă, frate mai mare, dacă te-ai trezit aşa de dimineaţă ! Eu unul nu-s în stare niciodată.

— Cum să lenevesc ? Nici n-aş fi putut cu atîtea pe cap ! După ce am dus-o pe Vaza, a trebuit să-l găzduiesc pe Mareşalul Huang, apoi m-am zbătut cu slujba de pomenire de acum. Nevasta m-a îndemnat să mai dorm, însă eu trebuie azi să-i răspund lui Zhai, să văd de desfacerea umbrarului şi de pregătirile de pe douăzeci şi patru, cînd îl pornesc pe Han în sud. Unde mai pui că pentru grija arătată de rude şi de prieteni în timpul doliului, s-ar cădea să-i vizitez rînd pe rînd pe toţi şi să le mulţumesc. Sper să mă scuze că n-am s-o pot face şi bine ar fi de-aş apuca să trec măcar pe la demnitari.

* Mot-â-mot : Scaunul moşneagului beat, aşadar scaun confortabil.

1
2

— De aceştia, fireşte, n-ai cum să scapi. In privinţa celorlalţi, ai putea pune să-i viziteze altcineva în locul tău şi de mulţumit, le mulţumeşti cînd ai să-i întîlneşti. Doar te ştiu toţi cît de ocupat eşti.

Hua Tong intră cu două cupe cu lapte de vacă amestecat cu cremă de unt şi zahăr alb. Ying luă cupa în mînă şi uitîndu-se la laptele alb, cu pete de grăsime ici-colo, de parcă ar fi fost o gîscă rotofeie, exclamă :

— Grozav lucru ! şi-l dădu peste cap din cîteva înghiţituri, îl găsi dulce şi plin de arome.

Ximen Qing lăsă cupa pe masă, fără ca măcar să guste, ce- rîndu-i Micului Zhou să-i cureţe şi urechile.

— Bea-1, frate, că e păcat să se răcească. Un om ca tine e bine ca dimineaţa să bea lapte. E un bun întăritor.

— Nu. Bea-1 tu, eu aştept fiertura de orez.

Ying Bojue nu zise nimic, ridică şi a doua cupă şi o goli cît ai clipi. Terminînd, cu urechile, Micul Zhou luă un sucitor şi începu să-i frece corpul.

— îţi place tăvăleala asta, frate mai mare ?

— Adevărul e că am un junghi în spate, care altfel nu mă lasă.

— De fapt eşti trupeş şi vîrtos, mănînci bine şi trebuie stimulate arderile.

— Doctorul Ren Houxi mereu îmi spune : „Venerabile domn, cu toate că sînteţi bine legat, aveţi puncte slabe." Mi-a trimis un vas cu nişte hapuri tonice preparate de Sfinţia Sa Liu pentru Majestatea Sa împăratul. M-a sfătuit să iau cîte unul în fiecare dimineaţă, cu lapte de mamă. De vreo două zile sînt atît de muncit de gînduri şi prins cu o groază de treburi, că am uitat de el. Apoi, voi o ţineţi una şi bună că am multe neveste, însă de cînd Vaza a murit, cui i-a stat gîndul la ele ?

Han Daoguo intră, făcu o plecăciune şi vesti :

— Corabia e gata. Pe douăzeci şi patru putem pleca, stăpîne.

Ximen Qing îl pusese pe vînzătorul Gan să facă socotelile, să pregătească argintul şi să-l împacheteze şi atunci îl întrebă pe Han cît argint scosese cu cele două prăvălii.

— Ceva peste şase mii de *liang,* veni răspunsul.

— Două mii să-i ia Cui Ben, să cumpere mătase din Huzhou. Lai Bao şi cu tine aveţi restul; porniţi spre Songjiang pentru pînzeturi şi vă întoarceţi cu prima corabie de anul viitor. Luaţi cîte cinci *liang* de cheltuială, făceţi-vă bagajele şi mergeţi !

— Am o chestiune, nenorocitul de mine, îndrăzni Han. Sînt dator să slujesc la palatul prinţului Yun şi îmi cer să mă înfăţişez acolo, nu vor să-mi răscumpăr slujba. Ce să fac ?

— Cum să nu vrea bani ? Lai Bao nu plăteşte cîte trei qian lunar pentru că e scutit de asta ?

— Fratele Bao a fost numit de Marele Tutor şi nimeni nu cutează să sufle o vorbă, pe cînd eu duc mai departe obligaţiile bunicului meu.

— Pune cazul pe hîrtie şi am să-l rog pe doctorul Ren Houxi să aranjeze totul cu Wang Chengfeng. Cel mai bine e să te şteargă din registre şi vei da lunar prin cineva o sumă de bani.

Vînzătorul Han se ploconi adînc.

— Dacă-i rezolvi chestiunea, va pleca în sud liniştit, frate mai mare, zise Ying.

Cînd Micul Zhou îşi sfîrşi treaba, Ximen Qing trecu în curtea interioară să se dichisească şi porunci să i se dea frizerului să mănînce. Peste puţin reveni, purtând o robă groasă şi o bonetă albă. Il răsplăti pe frizer cu trei *qian* şi-l trimise pe Wang Jing după secretarul său. Wen sosi degrabă. Avea pe cap o bonetă înaltă şi peste mijloc o cingătoare lată. Salută. Slugile aduseră fiertura de orez. Ying Bojue şi cărturarul se aşezară pe locurile de onoare. Han Daoguo şezu mai într-o parte, iar Ximen oficia ca gazdă. îşi invită şi ginerele. îmbrăcat de sus pînă jos în alb, Chen Jingji se înclină în faţa fiecăruia şi se aşeză lîngă Han Daoguo. Terminară repede, slugile curăţiră mesele şi Han plecă. Ximen Qing îi ceru cărturarului scrisoarea de răspuns.

— Am adus o ciornă. După ce o vedeţi, o trec pe curat, răspunse Wen şi i-o arătă :

„Măritei şi venerabilei rude Yunfeng, virtuosului om de stat, din partea numitului Ximen Qing din Qinghe.

De cînd m-am înapoiat din capitală a trecut ca nimic o jumătate de an. în acest răstimp s-a abătut asupra mea nenorocirea de a mi se sfîrşi din viaţă nevasta dragă. Deşi vă aflaţi la o depărtare atît de mare, aţi avut bunătatea să-mi trimiteţi cele cuvenite pentru sacrificii. Mi-a fost dat o dată mai mult să aflu şi să preţuiesc simţămintele voastre adinei şi purtarea voastră plină de generozitate. Vă rămîn profund îndatorat şi nu voi uita în veci tot ce aţi făcut pentru mine. Mă tem numai ca nepriceperea mea de slujbaş să nu vă atragă unele neplăceri, atîta vreme cît vă datorez demnitatea aceasta. Am încredinţarea că mă veţi vorbi de bine în faţa înălţimii Sale. Toate de

cîte mă bucur vi le datorez vouă, rubedeniei mele ? Mă folosesc şi astăzi de acest prilej pentru a vă ura numai bine. Sînteți neîncetat prezent în gîndurile mele. Alătur acestui răvaş, ca o palidă mărturie a stimei şi a simțămintelor mele sincere, cîteva daruri. Nădăjduiesc să le acceptați cu toată îngăduința şi să nu rîdeți de gestul meu necugetat.[11]

încheind lectura, Ximen Qing îi spuse ginerului să împacheteze cadourile. Cărturarului Wen îi ceru sâ copieze scrisoarea pe hîrtie fină şi să aplice pe aceasta sigiliul lui. Trimisului Wang Yu îi dădu cinci *liang* de argint.

Zăpada se aşternuse groasă. Ximen îl reținu pe Wen să admire, din bibliotecă, minunăția priveliştii. Slugile aduseră de băut, însă chiar atunci cineva băgă capul pe după apărătoarea de la uşă.

— Cine e ? strigă stăpînul.

— Zheng Chun.

Ximen Qing îi îngădui să intre. Zheng Chun pătrunse în încăpere, ținînd în mîini două cutii. Le ridică deasupra capului, apoi îngenunche. Peste ele mai era o cutie de aur, pătrată.

— Sora mea, Iubirea Lunii, s-a gîndit că v-ați obosit peste fire în ultima vreme şi vâ trimite în dar nişte plăcinte, rosti tinărul, deschizînd cutiile mari. în una erau plăcinte cu fructe, iar în cealaltă dulciuri făcute cu unt, arătînd ca nişte case de melci. Le-a făcut cu mîna ei, urmă băiatul, ştiind că vă topiți după aşa ceva.

— Ieri, am primit din partea alor tăi ceai de preț, iar azi uite cît s-a omorît pentru mine, grăi Ximen.

— Las' că-i mai mult decît grozav ! se bucură Bojue. Hai, dă-le aci, să le iau la cercetat ! Lui fi-mea, răposată cam de multişor, îi plăcea să pregătească astfel de delicii. Azi văd că m-am ales cu altă fiică la fel de pricepută, ca să nu mai am a mă plînge după a mea. Luă una şi şi-o vîrî în gură, apoi îi trecu *o* alta cărturarului.

— Ia şi gustă, venerabile ! Astea fac să-ți dea dinți noi şi să-ți prindă vigoare oasele şi carnea. Pentru atare rarități merită să-ți dai zece ani din viață.

Wen simți că intr-adevăr prăjitura i se topise îndată în gură.

— Sînt din împărăția zînelor, pe lumea asta n-am mai în- tîlnit aşa ceva. Dau tărie plămînilor şi îți umplu inima de încîn- tare. Şi ce gust au !

— în cutia mică ce ai ? întrebă Ximen curios.

— Aceasta este numai pentru Mărirea Voastră, şopti.

Ximen lăsă cutia pc genunchi şi cînd să vadă ce este în ea, i-o smulse Bojue, care o şi desfăcu. înăuntru era o batistă de mătase roşie, brodată cu inimi împerecheate şi în batistă fuseseră puse semințe de dovleac dezghiocate cu dinții, chiar de curtezană. Bojue îi întinse batista numaidecît, însă semințele le azvîrli în gură. Ximen Qing încercase să i le ia, însă nu se alesese decît cu cîțiva mieji scăpați de Ying.

— Cîine împuțit ! strigă. Eşti chiar atît de hămesit ? E un dar din inimă şi mie mi le-a dăruit.

— E fata mea şi dacă nu-i arată unuia ca mine pietatea filială, atunci cui ? Fiul meu, tu te ghiftuieşti mult prea des cu bunătăţi !

— Ai noroc că Wen e aici, altfel te-aş face albie de porci ! zise, băgă batista în mînecă şi-i porunci lui Wang Jing să meargă dincolo cu cutiile.

Mai apoi se învîrfuiră mesele cu bucate şi băutură. Abia băuseră un pahar şi Dai An îi înştiinţa că Li şi Huang sosiseră să-şi plătească datoria.

— Cit au adus ?

— O mie. Ce rămîne plătesc mai tîrziu, răspunse Dai An.

— I-auzi. ticăloşii ! izbucni Ying Bojue. Pînă şi pe mine m-au dus, trecînd sub tăcere ce aveau de gînd. Parcă plecaseră la Dongping după bani. Acum primeşte-i, frate, dar să nu le mai dai de aici încolo. Sărăntocii ăştia împrumută prea mult şi pe urmă n-or să mai poată înapoia nimic. Trag nădejde să nu intre toţi banii pe mîna eunucului Xu, boul ăla bătrîn, că ai să-i vezi cînd ţi-oi vedea ceafa.

— Nu mă tem eu. Dacă nu plătesc, îi arunc în temniţă, spuse şi îi ceru ginerelui să cîntărească argintul.

Chen Jingji se înapoie curînd.

— Am cîntărit argintul şi sînt exact o mie de *liang.* L-am dat mamei. Huang vrea să vă vorbească.

— Spune-i că am oaspeţi. Ştiu că îi e de contract. Să vină după douăzeci şi patru.

— Nu, tată. Zice că ar fi vorba de altceva. Vrea să-ţi oearfl o favoare.

— Ce anume ? Bine, uite, vin, încuviinţă Ximen Qing şi trecu în salon.

Huang Al Patrulea îngenunche şi izbucni în lacrimi.

Ximen Qing îi ceru să se ridice şi să-i spună ce are pe inimă.

— Socrul acestui prea umil om, Sun Qing, e negustor de bumbac in Dongchang şi lucrează cu unul, Feng. Băiatul acestuia, Feng Huai, este un descreierat, care îşi pierde vremea prin casele deocheate. Intr-o zi, a furat două baloturi de bumbac. Socrul meu s-a plîns acestui Feng, care şi-a luat fiul la bătaie. Supărat, Feng Huai i-a aţinut calea cumnatului meu, Sun Wen- xiang. S-au încăierat şi cumnatul meu şi-a pierdut atunci un dinte, iar Huai acela s-a ales cu o lovitură zdravănă în moalele capului, s-a dus acasă şi într-o jumătate de lună s-a prăpădit. Socrul lui, Bai Al Cincilea, poreclit „O mie de arginţi", e mare bogătaş în Hexi şi un fel de căpetenie a bandiţilor de prin partea aceea. El l-a îndemnat pe Feng să-i acuze pe-ai mei. Magistratul l-a însărcinat pe căpitanul Lei să cerceteze lucrurile, însa el a fost tot ocupat cu întîmpinarea corăbiei împărăteşti şi i-a trecut cazul unui anume Tong. Bai l-a mituit bine şi a cumpărat martori, care au declarat că socru-meu s-a băgat şi el în bătaia aia. Nenorocirea e că l-au şi băgat la închisoare. Vă rog, preamărite, scrieţi-i căpitanului Lei că socru-meu n-a fost de faţă la încăierarea celor doi ; apoi, Feng Huai a murit la multă vreme după aceea şi dacă e acuzat cumnatul meu, de ce nu l-am socoti vinovat chiar pe bătrînul Feng, care cel dinţii l-a snopit în bătaie ?

Ximen se uită peste hîrtia pe care o pregătise Huang şi pe care scria : „Sun Qing şi Sun Wenxiang se află închişi în prefectura Dongchang. Aveți bunătatea şi faceți ceva pentru ei, vă rog."

— Lei a fost la mine acum cîteva zile, însă atunci l-am în* tilnit pentru prima oară în viața mea. Cum să-i scriu, dacă nu sîntem în nici un fel prieteni ?

Huang se aruncă din nou în genunchi, plîngînd şi implorînd ca măcar socrul său să fie salvat. Fiind bătrîn, la şaizeci de ani, dacă rămînea întemnițat peste iarnă, se prăpădea. Ximen căzu pe gînduri şi hotărî să-i ceară sprijinul lui Qian, de la vamă, care-şi luase examenele in acelaşi an cu Lei. Huang scoase din mîneca hainei un carton pe care scria : „O sută de bănițí de orez fin*“. I-o întinse Iui Ximen Qing, împreună cu două legături de argint, însă acesta nu vru să le primească.

— Ce să fac eu cu banii tăi ? zise.

— Nu sînt pentru dumneavoastră, ci să-i dați Excelenței Sale, lămuri Huang.

— De ce-ți faci griji ? Găsesc eu ce să-i trimit în dar.

Pe cînd vorbeau, Ying Bojue se strecură pe o uşă dintr-un ungher al încăperii.

— Frate mai mare, se amestecă el, cu cine te arăți atît de mărinimos ? Huang ăsta n-ar arde un fir de mirodenii pentru Buddha, dar i se aruncă în genunchi, cerşindu-i milostivenie numai cînd intră în vreo belea. Aminteşte-ți că în timpul slujbelor pentru răposata cumnată n-a trimis nici măcar nişte ceai, darmite să vină chiar el în persoană. De ce să-i sari azi în ajutor ?

Huang se înclină înaintea lui Ying.

— Unchiule bun, strigă, laşi să piară un om ? Bat drumurile de mai bine de o jumătate de lună şi nu mai ştiu încotro s-o apuc şi ce să fac. Ieri am fost la prefectură după bani, iar azi m-am înfățişat să-mi plătesc datoria şi să-l rog pe Măritul Mandarin să-mi scape socrul. Dar uite, nici nu-mi vrea darurile şi tare mi-e teamă că nu mă ia deloc în seamă.

Bojue zări suta de arginți albi ca fulgii de nea şi îşi întrebă fratele de cruce ce are de gînd.

— Pe Lei nu-1 cunosc bine. I-aş scrie lui Qian, zise el. Dar nu cred că se cade să accept banii.

— Ba n-ai făptui cu drept, frate mai mare, grăi Bojue. Dacă omul a venit după un sprijin, n-ai de ce să-i respingi darul. Fă- cînd aşa, înseamnă că-i socoteşti darul prea sărac. Ascultă-mă pe mine şi primeşte-i-1. De nu-ți face trebuință, trimite-1 mîine Excelenței Sale Qian. Iar eu îi zic acum deschis, în față, fratelui Huang, că salvarea socrului şi a cumnatului lui e o chestiune de noroc. Chiar şi cu intervenția Marelui Mandarin, nu e sigur că scap». Dar de vreme ce Măritul Mandarin nu-i un hrăpăreț, Huan ar face bine să ne ofere o petrecere pe cinste la o casă, undeva în oraş.

— Dacă vrei, unchiule, dau de băut. O să-i chem şi pe cumnatul

* Exprimare eufemistică pentru un dar de o sută de arginți.

să facă plecăciuni în fața voastră. Adevărul e că am alergat după ajutor peste tot şi dacă nici acum nu mă aleg cu nimic, nu ştiu cum aş mai putea s-o scot la capăt !

— Prostănacule ! Ești însoțit cu fata lui şi cine altul ai vrea să se facă luntre şi punte pentru el ? îi strigă Ying Bojue.

— Casa mi-e plină de jale, spuse omul.

Ximen Qing luă cartonul pe care era înscrisă suma, dar nu acceptă argintul. Huang stărui în rugăminți şi în cele din urmă plecă, lăsînd, totuşi, darul. Atunci Ying fugi după el şi-l aduse înapoi, întrebindu-1 cînd avea nevoie de scrisoarea de prezentare.

— E primejdie de moarte şi-l rog pe Excelența Sa să mi-o dea chiar astăzi. Mîine dimineață l-aş mîna pe fiul meu cu un slujitor al Marelui Mandarin. Aş vrea să vorbesc cu omul ce are să-l însoțească.

— Voi scrie chiar acum, îl încredința Ximen şi-l chemă pe Dai An, spunîndu-i că a doua zi va avea de dus o scrisoare.

Huang îşi luă rămas bun şi ieşi împreună cu sluga. In poartă îi zise că ar avea trebuință de punga în care adusese argintul. Dai An merse în curtea interioară. Doamna Luna cosea laolaltă cu cele două slujnice ale sale.

— N-avem vreme de aşa ceva ! i-o tăie Fluier de Jad. Să treacă mîine după ea.

— E cu treburi pînă peste cap, mîine pleacă la Dongchang. Goleşte-o şi gata, ce mare greutate ! zise Dai An.

— Dă-i-o, de **vreme** ce **omul aşteaptă, porunci Doamna** Luna.

— E sub pat, cui i-a fost de ea ? grăi slujnica şi intră în camera din mijloc. Răsturnă argintul pe pat şi se întoarse cu punga. Uite-o ! strigă. Parcă i-o mîncam ! Și tu te ții de noi ca o lipitoare !

— Ce să fac, dacă omul o cere ?

Dai An o luă şi porni cu ea. Cînd să iasă pe portiță, o bucată de trei liang de argint, rămasă pe fundul pungii, scăpă pe jos, rupînd hîrtia în care fuseseră aduşi banii. Fluier de Jad, din mare grabă, nu o observase. .,Ce noroc pe mine !" gîndi sluga şi băgă argintul în mînecă. îi înmînâ lui Huang punga şi stabiliră unde să se vadă a doua zi.

Ximen Qing se înapoie in bibliotecă, îl puse pe Wen să-i scrie cele cîteva rînduri şi îi dădu plicul lui Dai An.

Se uitară apoi, pierduți, la căderea bogată a ninsorii. Fulgii albi şi pufoşi păreau nişte mîțişori de salcie în bătaia vîntului sau petale de flori de prun dansînd în văzduh în plutirea lor spre pămînt ! Ximen Qing porunci să se deschidă un vas cu alcool Magu, de două ori mai tare decît altele, şi-i spuse lui Gîsca Sălbatică să-l încălzească.

Alături, Zheng Chun mîngîia corzile unui *zheng.* Stăpînul dori să cînte „Adie vîntul printre sălcii". în vreme ce actorul cînta, Qin Tong anunță că Han Daoguo se prezentase cu o hîrtie. Ximen Qing o citi şi îi zise copi- lului-slugă să i-o ducă doctorului Ren şi să-l roage din partea lui să meargă cu ea la palat.

— E cam tîrziu, stăpîne, glăsui Qin Tong. Ar fi mai bine mîine.

— Mîine dimineaţă, atunci.

Lai An sosi cu o tavă pătrată cu opt boluri cu mîncare şi cu două farfurii mari cu plăcinte de trandafiri făcute cu grăsime de gîscă. Chen Jingji era şi el cu ei. Se înfruptară toţi patru. Stăpînul îi porunci lui Wang Jing să-i dea cîntăreţului două boluri, o plăcintă şi două cupe mari cu băutură.

— Umilul de mine nu bea ! îşi ceru iertare Zheng Chun, îngenunchind.

— Copil prost, îl certă Ying Bojue. E frig de îngheaţă măduva în oase şi te îndeamnă chiar stăpînul tău. Fratele tău cel mare de ce bea ?

— El poate, dar eu nu.

— Bea doar una şi pe-a doua o s-o bea Wang Jing, nu-1 slăbi Bojue.

Wang Jing se scuză şi el.

— Uite alt prost ! Bea şi nu te da în lături de la ce-ţi dă ghes un om în vîrstă. Din timpuri străvechi, cei mici se supun vrerii celor mari. Ying se ridică şi zise câ o să-l înveţe el să bea. Wang Jing strîmbă din nas şi sorbi.

— Cu ce drept sileşti copiii să bea. cîine afurisit, buturugă putredă ! îl ocări Ximen Qing.

Rămăsese jumătate de cupă şi Ying Bojue îi zise lui Gîscă Sălbatică să soarbă restul şi să cînte un cîntec de la miază-zi.

— Aşteptaţi să fac un joc împreună cu venerabilul Wen ! îi opri gazda.

Ceru cutia cu zaruri şi-l puse pe cărturar să arunce primul cu zarul.

— Oh, cum aş îndrăzni ? Vom începe de la onorabilul domn Ying. Care vă este celălalt nume, venerabile ?

— Nanpo, Povîrnişul dinspre Sud, răspunse Ying.

— Am să vă lămuresc eu de unde i se trage acest nume, venerabile, glăsui Ximen. Seara, cînd să-şi dea afară oala de sub pat, de teamă că vărsînd-o în drum are să-l înjure lumea, mînă slujnica să o răstoarne lîngă zidul hambarelor, dispre sud. înţelegeţi, aşadar, că Nanpo nu e altceva decît Povîrnişul din cele deşertate sau golite spre sud.

— Dar semnul po pentru asta diferă, rîse Wen. Cel care înseamnă ,,a deşerta'[4] sau „a goli ' este compus din ideograma „a porni" la care se adaugă cheia „apă". Pe cînd „povîrniş" este alcătuit din ideogramele „pămînt“ şi „piele".

—Aţi nimerit-o, venerabile. Nevastă-sa e Povîrnişul golit pînă la piele, toată ziua !

— Cine-a zis una ca asta ? se scuză Wen, rîzînd şi mai tare.

—Nu ştiţi ce-i poate pielea, venerabile. îi place să lovească oamenii ! sări Bojue.

—Bătrînii noştri spuneau că, dacă nu sari şi peste cal, e ca şi cum n-ai trăi, adăugă Wen.

—Să nu-1 luăm în seamă şi să pornim jocul. Altfel îl atacă pe altul ! zise Ying.

—Aruncăm zarul şi vom cita cîte un stih, fie el de oriunde, numai

să cuprindă în el cuvîntul „zăpadă", aşezat în ordinea arătată de zar. Cine a recitat, bea un păhărel, iar cine nu, o cupă mare. Lui Wen îi căzu cifra unu. Rosti : „Zăpada a acoperit de mult insula păsărilor sălbatice".

Ying Bojue primi cutia cu zaruri şi aruncă un cinci. Apoi se gîndi îndelung, fără să găsească versul dorit.

—Fir-ar să fie ! strigă. Intr-un tîrziu izbucni : L-am înhățat ! „Prunişorul prins-a flori de nea pe zăpadă". Merge ?

—Ați dat greş, domnule Nanpo. Aveți de două ori cuvîntul „zăpadă".

— E vorba de zăpadă şi de fulgi, se scuză el.

—Lasă prostule şi înghite-ți pedepsa ! îl opri Ximen. Porunci lui Wang Jing să toarne în cupă, iar lui Gîscă Slbatică să cînte un cîntec din sud :

Noapte friguroasă, nemîncat şi nebăut Merg
spre sat să aflu vreun han.
Neaua se roteşte-n dans deasupra unui templu Şi
pavilion al cîntecelor îl îngroapă-avan.
Sînt silit să mă opresc din cale
Şi pe malul fluviului cu flori de prunişori
Zăbovind să mă preumblu-agale.
Lămpi de-argint se aprind prin curți strălucitor,
Oamenii ieşind zăpezile să vadă,
Ca un zbor de funigei de sălcii Cerul
alb stă parcă tot să cadă.

Bojue sorbea cu multă plăcere din cupă, cînd Lai An LntrU cu cîteva platouri cu fructe şi prăjituri, ca nişte cochilii, iar altele negre şi rotunde, învelite în frunze de mandarin. Ying luă una dintre cele învelite, o mirosi, umplîndu-şi nările de aromele ei. O vîri în gură. Părea numai miere, însă era şi mai. delicioasă decît aceasta şi se chinuia zadarnic să priceapă din ce-o fi făcută.

— Ei, ce este ? îl îmboldi Ximen.

— Să fie săpun învelit în zahăr ?

— Atunci ar mai fi delicioase ?

— Le-aş zice gogoloaie de prunişor, cu miez de nucă.

— Dă-te aproape, cîine, să-ți şoptesc eu, că nici prin vis nu ți-ar trec ce sînt! Mi le-a adus ieri feciorul din Hangzhou. Se cheamă *Yimei,* prunişor în cămaşă ori înveşmîntat, dar sînt făcute din mai multe plante medicinale, amestecate cu miere şi date prin praf de prunişoare. Apoi sînt înfăşurate în foi de mandarin, mentolate. De aici au prins gustul ăsta. Dacă iei cîte una în fiecare dimineață, îți întăreşti plămînii şi te scapă de gustul coclit din gură.. Pe urmă sînt bune şi contra flegmei şi îndepărtează şi mahmureala după beție.

— Atunci de ce-mi cereai mie să ghicesc ? Cărturare Wen, să mai luăm cîte una ! se îndemnă de unul singur şi-i spuse lui Wang Jing să-i dea o hîrtie să ia cîteva acasă, pentru nevastă.

Apoi culese o prăjitură în formă de melc.

— Ia să-mi zici drept, le-a făcut Iubirea Lunii cu mîna ei ? rosti el către Zheng Chun.

— Cum aş putea îndruga prostii, unchiule ? Nici nu ştiţi cît s-a chinuit ea să-şi arate şi astfel pietatea filială faţă de stăpînul.

— Mare minune ! Parcă ar fi melci adevăraţi, aşa cum le-a colorat, în roz şi alb, o lăudă Bojue.

— Cînd mă uit la ele, mi se înmoaie inima, amintindu-mi de a şasea nevastă, acum dispărută, vorbi Ximen. Numai ea ştia să facă aşa ceva şi nimeni din casă n-o poate înlocui nici măcar la asta.

— Eu ce spuneam ? Mi-a murit o fiică ce-şi arăta dragostea faţă de mine prin astfel de prăjituri şi iată că acum am găsit alta în locul ei, grăi Ying, cu tîlc. Te pizmuiesc de-a binelea, văzînd ce noroc ai la copile atît de pricepute.

Ximen Qing rîse de plăcere, pînă ce ochii i se îngustară de tot sub frunte.

— Tu, cîine, flecăreşti numai verzi şi uscate ! zise, pălmu- indu-1.

— Constat cît de adîncă vă este prietenia, glăsui Wen.

— Poate nu ştii, venerabile, că e nepotul meu ! zise Ying.

— De douăzeci de ani îi sînt bunic ! i-o întoarse Ximen.

Văzînd că cei doi s-au apucat să se împungă cu vorba, Chen Jingji se ridică şi se retrase. Cărturarul Wen rîdea pe înfundate. Apoi Ying bău cupa cea mare şi ii veni rîndul gazdei să arunce zarul. Nimeri şapte. După o lungă tăcere, spuse :

•— Vă voi alege un stih din „Cingătoarea înmiresmată" : „Domnul Răsăritului s-a dus şi florile de prun îmi par zăpadă".

— Ai greşit, pentru că „zăpadă* se află pe ultimul loc în vers şi nu e nicidecum al şaptelea cuvînt ! sări Bojue. Dă cupa pe gît ! Umplu chiar el o cupă de argint, cu model floral, şi i_0 puse în. faţă, apoi rosti către Gîsca Sălbatică : Fiule, dac-ar fi după sîmburii de curmale înghiţiţi de tine, trebuie să ştii mai mult decît un cîntec.

Tînărul cîntă şi, cum se lăsase înserarea, se aprinseră lămpile.

— Ginerele tău a şters-o şi venerabilul Wen n-are încotro **şi** are să încheie jocul.

Wen luă cutia, aruncă iarăşi unu şi rămase pe gînduri. îşi plimbă ochii prin cameră şi zări o caligrafie atîrnată de perete pe care scria :

Adie vîntul salcia plăpîndă,
Cînd peste pod lăsată-i înserarea.
Zăpada-atinge pomii îngheţaţi ; prea blîndă E
primăvara revărsînd culoarea.

O citi şi spuse :

-— Stihul al treilea.

— Nu se ia în calcul, doar nu ai citat din memorie. Eşti pe* depsit ! hotărî Ying.

Tînărul îi întinse cupa. Cărturarul o bău şi alcoolul îi căzu greu. Abia se mai ţinea drept. Se ridică să plece. Bojue ar fi vrut să-l mai reţină, însă stăpînul îi luă apărarea.

— E cărturar şi nu poate bea cît noi, spuse şi îi porunci lui Hua Tong să-l ducă pînă acasă.

Wen nu mai era în stare să scoată un cuvînt. Se înclină şi **ieşi.**

— Wen e slab rău. **îşi** dădu cu părerea Ying. N-a băut cine **ştie** ce şi e **beat** turtă.

Băură împreună mai departe şi într-un tîrziu Bojue se ridică.

— Ajunge. Trebuie să fiu cu mare băgare de seamă pentru că acum afară e păcătos de alunecos pe jos. Să nu uiţi mîine să-l mîni pe Dai An, frate !

— N-ai văzut că i-am înmînat plicul ? în zori, porneşte singur !

Ying Bojue înlătură apărătoarea din faţa uşii. Cerul era cenuşiu, iar pămîntul părea acoperit cu o pojghiţă de gheaţă. Ceru un lampion şi pe Zheng Chun. să-l conducă. Ximen îi dădu cîntăreţului cinci *qian* şi o cutie cu „prunişoare în cămaşă"- pentru sora lui, Iubirea Lunii.

— Aveţi-vă bine ! le strigă Ximen la plecare.

— Nu mai spune ! îi răspunse Bojue. Sîntem ca tatăl şi fiul care urcă pe munte şi se sprijină unul de altul. Nu-i aşa ? Cu el n-am nimic, cu mica păcătoasă de soră-sa am ce am !

Qin Tong îi însoţi pînă la poartă. Stăpînul stătu pînă ce slugile strînseră masa şi plecă apoi sprijinit de Lai An, care avea în mînă un lampion. Trecu prin faţa uşii lui Lotus de Aur şi, cum era încuiată, continuă încet drumul spre casa Vazei. Ciocăni în uşă şi Broderia Primăverii îi deschise. Lai An făcu cale întoarsă.

în camera din mijloc, bărbatul se uită la portretul Vazei şi întrebă dacă i-au oferit bucate.

— Chiar mai adineauri i-am pus înainte eu şi cu slujnicele, întări Abundenţa ieşindu-i în întimpinare. Stăpînul se lăsă pe un scaun. Întîmpinarea Primăverii ii aduse ceai, iar el îi porunci să-l ajute să se dezbrace. Înţelegînd că va dormi acolo, Abundenţa pregăti iute patul şi încălzi aşternuturile cu un vas plin cu apă fierbinte. îl strigă să se culce. Broderia Primăverii merse să încuie poarta din colţ şi slujnicele se culcară în camera din mijloc. Mai tîrziu, stăpînul ceru ceai. Răpuse de somn, cele două slujnice o minară pe Abundenţa să-l servească. Ea îi întinse ceaiul, apoi se dezbrăcă şi i se vîri în pat. Alcoolul băut din belşug îl stîrni pe bărbat.

— Copila mea, îi murmură, ai pielea albă ca a stăpînei tale. Privindu-te. parcă o văd pe ea. Slujeşte-mă din toată inima şi voi avea grijă de tine.

— Nu grăiţi cu păcat, stăpîne, zise femeia. Alăturînd numele nesocotitei sclave de acela al stăpînei, e ca şi cum ai asemui pămîntul cu cerul. Bărbatul mi-a murit şi dacă stăpînului nu-i e silă de mine, mi-e destul să-mi aruncaţi din cînd în cînd cîte o privire.

— Cîţi ani ai ?

— Sînt născută în anul iepurelui. Am treizeci şi unu de ani.

— Eşti cu un an mai mică decît mine, spuse şi se bucură, ascultîndu-i vorba cumpătată şi simţindu-i trupul fierbinte.

în dimineaţa zilei următoare, femeia se sculă şi-l sluji întru totul : îi trase în picioare încălţările şi îl pieptănă, nelăsîndu-le pe cele două slujnice să se apropie de el. li ceru apoi bărbatului o mătase albă să-şi facă o rochie de doliu după stăpînă. Ximen Qing o ascultă fără să clipească. Chemă un copil-slugă şi-l tri-

mise la prăvălie după mătase pentru cîteşitrele femeile din casa Vazei şi le mai dădu, fără ştirea Doamnei Luna, veşminte şi podoabe.

Pan Lotus află despre toate chiar în ziua aceea şi merse de îndată să-i vorbească soţiei principale.

— Vorbeşte cu el, soră mai mare. Auzi, neruşinatul, ieri a fost dincolo şi a dormit cu femeia aia ! Ochiul înfometat a zărit vrejul şi nu l-a lăsat să-i' scape ! Ce creatură, să se culce cu oricine, bună sau rea ! Dacă nu limpezim lucrurile, mîme-poi- mîine o să-i toarne şi un copil. O să ni se suie şi asta în cap ca femeia lui Lai Wang şi nu e bine să-i îngăduim să-şi facă mendrele !

— Mereu încercaţi să mă amestecaţi în asemenea chestiuni, se supără Doamna Luna. Şi ce dacă s-a luat cu doica răposatei? Voi vă ţineţi ca mai înainte bine cu el, iar eu sînt proasta care scoate castanele din foc pentru voi ! Uite că nu mă mai bag !

Lotus de Aur se întoarse la ea fără un cuvînt.

Cerul se limpezise. Ximen Qing îl porni la drum pe Dai An, iar el plecă la *Yamen* şi, cînd se înapoie, portarul îl înştiinţă că solul Excelenţei Sale Zhai venise după răspuns. Omul ceru iertare că întîrziase o zi, fiind reţinut de guvernatorul Hou. Primi scrisoarea şi ieşi pe poartă. După ce mîncă, Ximen Qing se duse peste drum şi urmări cum vînzătorii cîntăresc argintul, îl strîng în legături şi ţin socotelile. Pe douăzeci şi patru, arseră hîrtie, iar Han Daoguo şi Cui Ben îi luară cu ei pe copiii Rong Hai şi Hu Xiu şi o porniră spre sud, avînd la ei şi o scrisoare şi nişte cadouri pentru Miao Xiaohu. Pe douăzeci şi cinci sau douăzeci şi şase, Ximen Qing îşi încheie vizitele de mulţumire la toţi cei care se arătaseră părtaşi la doliul lui. Intr-una din zile, se odihnea după prînz în camerele soţiei principale.

— Luna ce vine, pe întîi, e ziua de naştere a fetiţei lui Qiao. Să-i facem un cadou. Se zice că dacă te-ai înrudit o dată, rudă rămîi o viaţă de om, ori dacă băiatul nostru nu mai e, n-ar fi frumos să le întoarcem spatele.

— Fireşte, încuviinţă bărbatul şi-i porunci lui Lai Xing să cumpere patru cutii cu daruri, hăinuţe de mătase, două batiste şi o cutie cu podoabe de păr. Apoi semnă o carte de vizită şi aceasta şi cele mai dinainte i le înmînă lui Wang Jing să le ducă-la Qiao.

După aceea, se retrase în grădină, în Sala Primăverii ascunse. Acolo îl găsi Dai An.

— Excelenţa Sa Qian a primit plicul şi i-a scris pe loc căpitanului Lei. Un om al lui, nemernicul de mine şi fiul lui Huang am mers la prefectura Dongchang. Acest Lei i-a cerut magistratului să-i dea pe mînă documentele şi vinovaţii. După aceea, a trecut la interogatorii şi i-a slobozit pe toţi, pînă şi pe Sun Wenxiang. Bătrînul Sun a fost pus să plătească zece *liang* drept cheltuieli de înmormîntare şi i s-au tras şaptezeci de lovituri. De acolo, am trecut iar pe la Excelenţa Sa Qian şi v-am adus să vedeţi scrisoarea de răspuns, stăpîne.

Ximen Qing fu mulţumit de treaba bună ce i-o făcuse sluga. Deschise plicul şi citi lămuririle pe care Lei i le dădea lui Qian: „Am primit scrisoarea voastră şi cazul este acum dezlegat. Feng a fost primul care şi-a bătut fiul. După încăierare, amîndouă părţile au avut

de suferit. Fiul lui Feng a murit la multă vreme după cele întîmplate. Ar fi nedrept să mai tragem pe altcineva la răspundere, însă l-am silit pe Sun să plătească zece *liang.* Cazul este încheiat. învățăcelul Lei Zhiyuan, cu plecăciune".

Ximen Qing întrebă unde era socrul lui Huang Al Patrulea.

— A fost pus în libertate şi s-a dus acasă, îl înştiinţă sluga. Mîine o să se înfăţişeze aici împreună cu Huang să vă cadă la picioare. Pe mine m-a răsplătit cu un argint.

Stăpînul îl sfătui să-şi cumpere straie şi încălţări. Dai An făcu o plecăciune şi ieşi. Bărbatul se întinse pe pat şi aţipi. Wang Jing arse ceva mirodenii într-un vas mic şi ieşi tiptil. Nu peste multă vreme, Ximen Qing simţi că cineva trage într-o parte apărătoarea uşii şi o văzu pe Li Vaza intrînd. îmbrăcase o bluză violetă şi o fustă din mătase albă. Părul îi cădea în neorîndu- ială şi era palidă la chip. Femeia se apropie de pat şi-i vorbi :

— Dormi aici, frate, şi sluga ta a sosit să te vadă. Am fost acuzată de omul acela şi azvîrlită în închisoare. Sufăr încă de scurgeri de sînge şi tare mi-a fost greu. Mai acum cîteva zile ai fost atît de bun şi mi-ai făcut slujbă mare şi mi s-au iertat trei părţi din vină. Insă omul acela nu vrea să mă cruţe şi are de gînd să ceară să fii şi tu închis. Am venit măcar să-ţi dau de ştire, dar tare mi-e teamă că mai devreme sau mai tîrziu ai să cazi şi tu în mîinile lui otrăvite. De azi voi merge undeva să-mi aflu un locuşor. Tu fii cu luare aminte. Cînd eşti liber, mai răreşte-o cu banchetele şi dacă totuşi mai mergi, întoarce-te repede acasă. Vezi să nu uiţi. Ţine bine minte tot ce ţi-am spus!

încheind acestea, ea l-a apucat cu braţele de după gît, plîn- gîndu-i pe piept.

— Spune-mi, surioară, încotro te duci ? îi strigă el.

Li Vaza îşi retrase brusc mîinile şi bărbatul înţelese că totul fusese doar vis. Se trezi plîngînd. După umbra aruncată de apărătoarea uşii, îşi dădu seama că era ceasul prinzului. 11 durea greu inima. Adevărat se zice :

Cade floarea scuturată la pămînt,
Şi mireasma-i cum nu ar fi fost nicicînd,
Zbor de pasăre-n lumina din oglindă,
Visul nimeni, niciodată să-l mai prindă !
Strălucire a zăpezii prin lumina din fereşti,
Foc pe stinse, patul rece, fără veşti,
Intîlnitu-s-au în dorul visului amăgitor,
Doar parfum din adierea florilor de prunişor.

Primind darurile, doamna Qiao pofti doamnele iui Ximen la ea. Pentru a nu tulbura somnul bărbatului, Doamna Luna ospătă la ea pe sluga familiei Qiao.

— Dă-mi invitaţia, o să-l întreb eu ! nu se lăsă Lotus de Aur.

Merse în grădină, intră în bibliotecă şi îşi găsi bărbatul întins pe pat. Se aşeză lîngă el.

— Fiule, vorbeşti de unul singur ? De fapt nu mă mai mir că nu eşti de aflat nicăieri : aici se doarme bine, rosti, privin- du-1. Observîndu-i ochii înroşiţi, urmă : Ce s-a întîmplat de ai ochii roşii ?

— Poate fiindcă ațipisem.

— Ba par a fi plînşi.

— Of, slugă aiurită, de ce să plîng ?

— Mi-e că te-a dus gîndul la cineva, pe care il ai în inimă ! îl iscodi ea.

— Lasă prostiile. Ce-i aia în inimă şi sub inimă ?

— Pe Vaza o ai în inimă şi pe doică sub inimă ! Noi, celelalte, n-avem loc niciunde dacă e vorba de inima ta, nu contăm!

— îndrugi vrute şi nevrute, păcătoasă mică ! Te-aş întreba un lucru serios. în ziua cînd a fost băgată în sicriu, cum era îmbrăcată Vaza ?

— De ce vrei să ştii ?

— Uite, aşa mi s-a năzărit.

— Trebuie sâ ai tu vreo pricină. Cum să fie ? Bluză albă şi fustă galbenă, din mătase. Dedesubt avea un pieptar purpuriu, poale albe şi cămăşuță roşie.

Ximen Qing clătină din cap.

— De douăzeci de ani sînt vraci de animale, dar nu ştiu ce e cu stomacul măgarului. Dacă nu te gîndeşti la ea, la cine ți-e gîndul ?

— Am visat-o ceva mai înainte, recunoscu el.

— Visul este gîndul care te munceşte. Cînd îți curge nasul, e semn că eşti bolnav. Vaza e moartă, dar tot pe ea o porți în gînd şi de noi nici că-ți plasă. Dacă o fi să ne prăpădim, nimeni n-are sâ ne pomenească !

Ximen Qing o prinse în brațe şi o sărută.

— De cînd te ştiu ai limba ascuțită, tîlhărițo !

— Fiule, bătrîna ta mamă îți vede prea bine sufletul, aşa cum vede coada neagră a unei pisici roşcate !

își apropiară buzele şi inimile li se topiră. Gura femeii era înmiresmată şi bărbatul o dori atunci pe Lotus cu ardoare. O sărută. Cum ea stătea aplecată, Ximen zări în păr un ac cu cap de tigru. Părul plin de parfumuri, învătălucit ca norii, era ințesat cu perle şi flori din jad, podoabe şi ornamente de tot soiul. Deodată, Lai An strigă din fața uşii că sosise Ying Bojue.

— Pofteşte-1, îi spuse stăpînul.

— Lai An, tîlharule, să nu-1 chemi pînă nu ies eu ! se grăbi Lotus de Aur să-i strige, înfierbîntată.

— A intrat pînă în grădină.

— Atunci zi-i să se ascundă !

Lai An plecă şi-i spuse lui Ying Bojue să se retragă din alee, fiindcă stăpînul era cu cineva. Acesta trecu dincolo de şirul pinilor, admirînd zăpada aşternută cum nu se poate mai ciudat şi mai frumos peste bambuşi. Mai tîrziu, cînd Wang Jing împinse uşor apărătoarea uşii, se auzi foşnet de fuste şi Lotus de Aur dispăru ca un fum. Iată cum :

Ninsorile ascund perechea de egreți,
Şi fulgeratul zbor chiar prinzi să îl mai vezi ;
Perechi de papagali sălcii pletoase-ascund,
Dar şi de-i ştii acolo, te îndoieşti să crezi.

Bojue intră, plecîndu-se, apoi se aşeză.

— De ce ai lipsit atîtea zile ? îl certă gazda.

— Am necazuri, frate, pînă peste cap ! veni răspunsul.

— Ce să ai ? Ia s-aud.

— După ce că n-am bani, a mea mai m-a blagoslovit şi cu un copil. Şi măcar să-l fi adus pe lume ziua. Dar au apucat-o muncile pe la al treilea *geng* şi ce s-a mai văicărit şi ce s-a chinuit şi zbătut. Ce era să fac ? M-am sculat din pat, am gătit

hîrtii şi aşternuturi şi i-am zis că plec după moaşă. Băiatul, Ying Bao, era dus cu fratele cel mare la ţară. Singur în casă, am aprins un lampion şi am alergat după bătrînă Deng, dar pînă m-am întors eu, nevastă-mea şi născuse.

— Ce a născut ?

— Un băiat.

— Cîine prost ce eşti ! îl ocări Ximen. Ce te-a supărat dacă ti-a sporit familia cu un băiat ? Sluga aceea, Floarea Primăverii, ţi l-a dăruit ?

— Mătuşă-ta Floarea ! glumi Ying.

— Oh, sclav ticălos, cîine pe două picioare ! De ce ai lviat-o dacă te plîngi ?

— Habar n-ai care e treaba, frate mai mare ! In iama. asta geroasă, pentru mine, unul, lucrurile stau altfel decît pentru un bogătaş ca tine ! Ţie cînd ţi se naşte un copil, e ca şi cum ţi s-ar mai coase o floare nouă pe un veşmînt brodat. E firesc să te bucuri. Dar noi abia răbdăm să ne vedem umbra, ce să mă fac cu unul mai mult ? Fiecare trebuie să înfulece şi să se îmbrace, nu e nici unul spirit ! Ying Bao merge zi de zi la muncă, iar frate-meu nu mă ia în seamă. Fata cea mare e la casa ei şi cerul mi-e martor cît m-am chinuit cu ea. A doua creşte văzînd cu ochii; la sfîrşitul anului, face treisprezece ani. Mai ieri mi-a trecut pragul o peţitoare, dar am repezit-o şi nu s-a mai întors. Ei, vezi, şi creatura asta nesuferită s-a apucat să vină pe lume în miez de noapte. De unde să scot eu bani pe întunericul ce-1 vedeam şi în cer şi pe pămînt ? A mea, au- zindu-mi văicărelile, i-a dat bătrinei un ac de argint şi cu asta a ternlinat-o. Mîine e spălarea de a treia zi şi lumea a aflat şi o sâ dea năvală. Ce să mai zic de ceremonia de la o lună ? Atunci tot ce pot să fac este s-o rup la fugă de acasă şi cîteva zil« sâ stau ascuns într-un templu.

— Te du în voie ! Se va găsi un călugăr care să-ţi încălzească aşternutul, acasă ! zise gazda şi rîse în hohote.

Ying Bojue rămase tăcut, încruntat.

— Nu te necăji, băieţaş, reluă Ximen Qing. Cît îţi trebuie ? Deschide doar gura şi îi ai.

— Puţini.

— Oricum, trebuie să acoperi toate cheltuielile, dacă nu vrei să-ţi duci hainele la amanetat.

— Dacă te lasă inima, frate mai mare, mie mi-ar ajunge douăzeci de *liang.* Am întocmit o hîrtie, dar n-am deschis gura,

de teamă să nu te supăr. Nici suma n-am scris-o. Mă las în cinstita ta voie, frate.

Ximen Qing nu vru să vadă hîrtia.

— Intre prieteni, nu intră în discuţie aşa ceva! spuse.

Atunci Lai An intră cu ceaiul, iar stăpînul îi porunci să lase jos ceainicul şi să-l cheme pe Wang Jing. Acesta sosi în fugă.

— Mergi în spate şi spune-i stăpînei celei mari că în dulapul de lîngă patul din camera din mijloc sînt două legături cu aigint, dăruite de Excelenţa Sa Song. Iei imul şi-l aduci încoace.

Peste puţin, copilul-slugă se întoarse cu argintul.

— Ai aici cinzeci de *liang,* lămuri gazda, întinzîndu-i legătura. Nici nu m-am uitat înăuntru. Numără-i singur.

— Dar e prea mult!

— Zici că ţi s-a ridicat şi fata a doua. îmbrac-o bine şi la ceremonia de la o lună a noului-născut să arate cum se cuvine.

— Aşa voi face, frate, încuviinţă Bojue.

Apoi desfăcu fişicul. Era argintul trimis de demnitari, pentru banchet şi cuprindea lingouri de cîte trei *liang,* de bună calitate. Fericit, Ying se grăbi să-i mulţumească, plecîndu-se.

— Eşti cu adevărat inimă mare, frate. Cine altul mi-ar da ceva fără un act în schimb ?

— De ce mi-aş face griji, copil rău ? Aici e doar casa ta părintească şi nici tu nu ceri decît la ananghie. Iar copilul nu e numai al tău, ci şi al meu. O sa-1 creştem împreună. La o lună,
o voi chema pe sclava aceea, Floarea Primăverii. Şi dacă ea mă acceptă din cînd în cînd, o face în contul dobînzii !

— Mătuşă-ta a slăbit în zilele astea mai rău ca maică-ta ! răspunse Ying.

Glumiră o vreme, apoi Ying întrebă despre socrul lui Huang. Fratele de cruce îi spuse noutăţile.

— Ce noroc ! se minună Bojue. Să fi căutat pînă şi cu luminarea şi n-ar fi aflat un om atît de bun ca tine. Iar tu n-ai primit nimic de la ei, nici ud, nici uscat. Bine măcar că a scos banii pentru Qian. Dar să nu-1 ierţi cu petrecerea promisă. Iar dacă n-o să-i zici, o să-i amintesc eu. I-am scăpat cumnatul de la moarte sigură, ori ăsta nu-i un lucru de nimic ! încheie el.

In privinţa celor ce mai urmară, noi ne vom opri aici.

Doamna Luna stătea în camera sa şi se trezi cu Pavilion de Jad intrînd şi vestind-o că fratele ei mai mic, Meng Rui, pleca spre Sichuan şi Guangdcmg, după marfă. Venise să-şi ia rămas bun de la Marele Mandarin şi nu ştia unde se află acesta.

— E în biblioteca din grădină, împreună cu Ying Al Doilea, zise soţia principală. Ceva mai înainte, aveam nevoie de el şi a cincea a spus câ mergea ea după el, cu invitaţia de la Qiao. Am oprit sluga, i-am dat ceai şi am aşteptat răspunsul la invitaţie, iar omul s-a simţit în cele din urmă nevoit să plece acasă. Intr-un tîrziu, am văzut-o şi pe ea trecînd şi, cînd am întrebat-o, ce crezi c-a făcut ? A rămas năucă,

îngăimînd câ a uitat. Invitația era încă la ea. Animal fără coadă, asta e ! Nu ştiu ce-a făcut acolo atîta vreme şi nici ea nu mi-a întors nici o vorbă de scuză. I-am zis şi eu vreo două acolo şi dumneaei a şters-o !

Peste puțin, sosi Lai An şi stăpîna îl mînă după Ximen Qing.

— Nu pleca, mă înapoiez numaidecât, se scuză acesta în fața lui Ying.

Odată ajuns în curtea interioară, soția principală îl înştiință mai întîi de invitația familiei Qiao.

— Te duci doar tu, hotărî eL Ne aflăm în doliu şi nu e frumos să ne întindem la petreceri.

Atunci îi spuseră şi de Meng Rui.

— Argintul cui l-ai dat ? vru Doamna Luna să ştie.

— Floarea lui Ying a născut ieri noapte.

— Ce bine, să aibă un copil la vîrsta asta! Nevastă-sa trebuie să nu-şi fi încăput în piele, de fericire. Să-i trimitem mîine nişte orez ?

— Negreşit. Cînd va împlini copilul o lună, o să-l facem pe Cerşetor să ne invite la sărbătorire şi om vedea-o şi pe Floarea lui cum arată.

— Ca şi nevestele tale, cum ai vrea să fie ? O să aibă nas, ochi şi toate celelalte, rîse soția.

Bărbatul îl zori pe Lai An după Meng. Acesta sosi împreună cu sora lui. Se înclinară şi după cîteva cuvinte, Ximen îl luă cu el la Ying Bojue. Porunci slugilor să întindă masa şi ospătară toți trei. Apoi Ximen se gîndi să-l cheme şi pe Wen, însă acesta se afla în vizită la Ni.

— Vezi dacă ginere-miu e acasă, propuse atunci gazda.

Chen Jingji salută şi se aşeză pe cealaltă latură a mesei.

— Cînd pleci, cumnate ? întrebă gazda. Şi cit vei lipsi ? Un an sau doi ?

— Plec pe doi, luna viitoare, dădu lămuriri Meng Rui, dar nu ştiu cît voi petrece pe acolo. Cumpăr hîrtie din Jingzhou, iar din sud mirodenii şi ceară. Poate să fie spre doi ani. Merg pe uscat, prin Henan şi Shanxi şi fac drumul înapoi pe apă. Cu totul o să străbat şapte-opt mii de *li.*

— Care este venerabila voastră vîrstă ? întrebă Bojue.

— Douăzeci şi şase.

— Sînteți fraged de ani, însă ştiți atîtea despre călătorie. Eu mi-am irosit vremea acasă.

Slugile aduseră mîncărurile, umplînd mesele cu farfurii şi platouri. Meng Rui se despărți de ei pe înserat.

Ximen Qing îl conduse şi, revenind, bau mai departe cu Ying Bojue. Lui Chen Jingji îi ceru să ia de la Doamna Luna dteva veşminte care aparținuseră lui Li Vaza, nişte bani de hîrtie şi aceste lucruri să le pună laolaltă în două lăzi.

— Azi se împlinesc şase săptămîni de cînd a murit, îi spuse lui Ying. N-am mai chemat să i se citească, măcar sa ardem aceste lăzi.

— Cum trece timpul ! se minună Bojue. Parcă acum două săptămîni s-a dus.

— Luna viitoare, pe cinci, se fac şapte săptămîni şi trebuie să-i fac slujba.
— De data asta cheamă călugări budişti, frate.
— Nevasta principală mi-a zis că Vaza tocmise nişte călugărițe de cînd trăia.
— Plec, te las să arzi hîrtia, grăi Ying, văzînd că se întunecase. Nici mort n-am să uit gestul mărinimos, adause plecîn- du-se adînc.
— Fiule, uiți sau nu, să nu care cumva să te faci că ai visat. La o lună trimit toate nevestele să vă felicite.
— Să nu cumpere daruri. E destul că intră în casa mea să-răcăcioasă.
— Găteşte-o cum se cuvine pe sclava aceea, fiindcă vreau şi eu s-o văd.
— Mă tuşe-ta a zis că de vreme ce s-a ales cu un băiat, nu mai are ce face cu tine.
— Ne-om descurca noi, să nu se grăbească !
Bojue plecă rîzînd. Ximen Qing porunci slugilor să strîngă şi se îndreptă spre casa Vazei. Chen Jingji şi Dai An pregătiseră totul. In ziua aceea, templele împăratul de Jad, Fericirea Eternă şi Bunătatea Răsplătită trimiseseră ofrande. Ximen Qing o su- praveghe pe Întîmpinarea Primăverii pe cînd încărca masa pentru sacrificii cu mîncare, supă şi dulciuri. Arseră santal şi aprinseră lămpile. Broderia Primăverii o chemă pe Doamna Luna şi pe celelalte neveste. Ximen dădu chiar el foc hîrtiei şi-l puse pe ginere să ducă afară lăzile şi să vegheze la arderea lor.

Capitolul LXVIII

In seara în care a adus ofrande lui Li Vaza, Ximen Qing a rămas peste noapte la Pan Lotus de Aur. A doua zi, Ying Bojue i-a trimis tăițeii norocului, iar Huang i s-a înfățişat împreună cu Sun Wenxiang, cumnatul său. Au îngenuncheat la picioarele stăpînului, oferindu-i un porc, un vas cu băutură, două gişte prăjite, două găini şi două cutii cu dulciuri. Lui Ximen nu-i venea să primească darurile, însă Huang bătu mai multe mătănii, lovindu-şi genunchii de pămînt.

— Venerate şi preabunule stăpîn, grăi, ne-ai scăpat cu viață şi toată suflarea neamului nostru este adine mişcată şi socoteşte că se cuvine să ne arătăm într-un fel supuşenia. Aceste neînsemnate cadouri ce vi le-am făcut sînt pentru slugile Domniei Voastre. De ce să nu le luați ?

După stăruințe îndelungi, Ximen Qing acceptă porcul şi băutura, dar numai pentru a le trimite la rîndul său în dar lui Qian.

— Dacă hotărîți astfel, cu toate că umilei mele persoane îi este negrăit de greu, voi duce înapoi celelalte lucruri, rosti Huang şi întrebă : Cînd aveți ceva vreme, Excelență ? Mă voi sfătui şi cu unchiul Ying şi vă voi pofti la un banchet.

— Nu te lua după el, fiindcă îi place să petreacă pe seama altora.

Darurile acestea sînt de ajuns.

Huang Al Patrulea şi cumnatul său şi-au arătat în cuvinte de mii de ori recunoştinţa şi au plecat.

In prima zi a lunii a unsprezecea, după ce se întoarse de la *Yamen,* Ximen Qing merse să bea cu magistratul Li. Doamna Luna, singură, înveşmîntată în doliu, pomi într-o lectică spre casa bogătaşului Qiao. In după amiaza aceleiaşi zile, călugăriţa Xue sosi încărcată cu daruri. Auzise că soţia principală vroia o slujbă pe data de cinci şi se înfiinţase fără ştirea suratei sale, Wang. Delicata Li şi Pavilion de Jad îi dăcViră ceai, rugînd-o s-o aştepte pe sora oea mare, ceea ce călugăriţa şi făcu, bucuroasă. Lui Lotus de Aur nu-i ieşiseră din minte vorbele lui Fluier de Jad, cum că Doamna Luna ar fi băut o licoare binecuvîntata şi că rămăsese grea. Pe deasupra, bărbatul se ţinea şi cu doica şi de cumva aceasta îi dăruia un copil, l-ar fi robit cu totul. Fră- mîntată de asemenea gînduri, o chemă pe Xue la ea şi îi strecură un *liang* de argint, numai să-i dea şi ei băutura fermecaţi

Seara, cînd se înapoie acasă, Doamna Luna o opri pe călugăriţă peste noapte la ea. A doua zi, ceru îngăduinţă bărbatului să-i plătească cinci arginţi în contul slujbei. Fără să-i pese de prietena sa Wang, în dimineaţa zilei de cinci, Xue se înfiinţa cu opt călugăriţe budiste. Gătiră altarul în umbrarul din grădină şi recitară din cărţile sfinte, iar seara făcură o ceremonie pentru îndestularea spiritelor flămînde. In ziua aceea, au fost chemaţi la pomană Wu cu soţia, doamna Hua, Ying şi cărturarul Wen. Călugăriţele nu cîntară din cine ştie ce instrumente muzicale, mulţumindu-se să bată din „peştele de lemn" şi din „piatra sunătoare". * Odată cu Ying sosise însă şi un slujitor al lui Huang, cu o invitaţie, prin care Ximen Qing era poftit pe data de şapte la un banchet, organizat acasă la Iubirea Lunii.

— Pe şapte nu pot, fiindcă merg la ziua de naştere a lui Zhang Xicun, grăi gazda, zîmbind. Dar sînt liber mîine. Cine mai ia parte ?

— Numai eu şi Li Al Treilea, să-ţi ţinem companie, răspunse Ying. Patru actriţe vor cînta din opera „însemnări din Pavilionul de Vest“.

Ximen porunci să i se pună slugii să mănînce de post şi-l mînară înapoi cu porunca de a schimba data.

— Huang ţi-a adus ceva în dar ? întrebă Bojue.

— Mi s-a înfăţişat încărcat, dar n-am primit decît un porc şi băutura, răspunse gazda. Am adăugat de la mine două suluri de mătase albă, două de pînză ţesută în capitală şi cincizeci de *liang* de argint şi toate astea i le-am trimis lui Qian.

— Fratele meu, nu te mai pricep. La început nu vroiai să-i iei banii şi acum ai dat materiale care preţuiesc pe puţin treizeci de arginţi. Te-ai arătat mult prea mărinimos cu ei, mai cu seamă că ai salvat două vieţi !

Seara, la despărţire, Ximen Qing îi ceru lui Ying ca a doua zi să

* Instrumente pentru marcarea ritmului în ritualurile budiste, fiind de altfel nelipsite celor mai sărmani călugări budişti rătăcitori.

treacă să-l ia de acasă. Cele opt călugăriţe işi înche- iară serviciul după primul *geng* şi atunci arseră santal şi hîrtie.

Dimineaţa, Ximen plecă la *Yamen.*

Călugăriţa Wang aflase de slujbă şi venise să se plingă, spu- nînd că măicuţa Xue înhăţase toţi banii. Surprinsă, Doamna Luna o întrebă de ce nu fusese şi ea printre călugăriţe şi află că aceasta fusese înadins înştiinţată pentru ziua de şase.

— Banii i-am înmînat ei încă dinainte. Ce-aş putea face, măicuţă, decît să-ţi dau o pînză ? glăsui soţia principală.

— Tîrfa bătrînă ! ţipă Wang. A smuls o sumedenie de bani de la doamna a şasea, pentru imprimatul unei cărţi şi uite că nu s-a săturat. Am hotărît ca plata pe slujba asta s-o facem pe din două şi un bănuţ n-am văzut de la ea !

— Ba mie mi-a zis că ai primit cinci *liang* să-i citeşti răposatei, pentru dezlegare de sînge. De ce n-ai făcut-o ?

— Cum nu ? La cinci săptămîni am chemat patru călugăriţe şi i-am citit fără răgaz, vreme îndelungată.

— Atunci de ce nu mi-ai vestit ? Ţi-aş fi dat ceva, pentru osteneală.

Călugăriţa Wang tăcu. Rămase locului un timp, apoi alergă să-şi verse necazul pe călugăriţa Xue. Cu adevărat :

Fac o familie călugării lui Buddha,
Credinţa însă-adesea-i schimbătoare ;
Şi dacă ea prea bine dăruieşte viaţa,
Ruşinea-i paloşul de aur pentru strîmba floare.

Revenit acasă, Ximen se apucă să mănînce, dar nu sfîrşi bine şi se ivi Ying Bojue. Purta pălărie nouă, de mătase, o robă de culoarea santalului şi încălţări cu talpă albă.

— A trecut de amiază şi e timpul ! îl îndemnă pe Ximen. Au trimis de cîteva ori după noi.

— îmi iau şi secretarul, hotărî Ximen Qing şi-i spuse lui Wang Jing să-l cheme.

Insa sluga-copil se întoarse repede, zicînd că Wen era **în** vizită la un prieten. Stăpînul îi porunci lui Qin Tong să înşeu- eze calul galben pentru Ying.

— Ba eu nu merg călare ! se împotrivi Bojue. Mă face să mă legăn ca limba unui clopot. Mai degrabă am să o iau înainte şi tu vii agale în lectică.

— Cum ţi-e voia, încuviinţă Ximen Qing.

Ying Bojue o porni pe jos şi stăpînul ceru să i se pregătească litiera şi să fie însoţit de Dai An, Qin Tong şi de patru soldaţi. Cînd să purceadă la drum, Ping An se repezi spre el cu o carte de vizită.

— Excelenţa Sa An, de la Ministerul Lucrărilor Publice, vine să vă vadă, stăpîne. E vorba să pice dintr-o clipă în alta.

Ximen Qing se grăbi să dea ştire la bucătărie să se prepare bucate şi-l mînă pe Lai An să cumpere dulciuri de preţ.

Peste puţin, secretarul An fu la poartă. In ţinută oficială, Ximen Qing îi ieşi în întîmpinare. An îmbrăcase o robă cu guler rotund, brodată cu flori plutind peste o mare de nori şi avea peste mijloc o cingătoare cu cataramă de aur, cu mare gingăşie sculptată. Se salutară şi se aşezară pe locurile cuvenite gazdei şi oaspetelui şi, între timp, slugile intrară cu ceaiul. După ce băură cîte o ceaşcă, îşi vorbiră ceremonios.

— Este o mare pierdere pentru mine, venerabile, că nu m-am înfăţişat personal să vă felicit pentru numirea voastră, începu Ximen Qing. Pe cînd mă aflam în doliu, mi-aţi scris, tri- miţînd daruri, şi iată-mă din nou vinovat pentru a nu fi găsit prilejul să-mi arăt mulţumirile mele adînci.

— învăţăcelul acesta este nespus de vinovat pentru faptul de a fi lipsit de la funeraliile scumpei voastre soţii, rosti secretarul. Odată ajuns în capitală, am discutat cu Zhai Yunfeng. Nu mai ştiu dacă darurile lui au sosit sau nu.

— Fireşte că da, cu toate că depărtarea este nemăsurată.

— Siquan, anul acesta ne vom bucura de o promovare, îl vesti An.

— Slujba mea este atît de neînsemnată şi eu sînt cum nu se poate mai puţin înzestrat. Ce aş putea spera ? Pe cînd dumneavoastră, venerabile, vă veţi putea pune în valoare preastră- lucita competenţă. Izbînda zăgăzuirii fluviului este pentru întreaga lume lucru de mare laudă.

— Preţuirea voastră, Siquan, întrece propriul meu renume. Fără mărinimia înălţimii Sale Cai, un umil cărturar ca mine n-ar fi ajuns să se ocupe de îngrijirea albiei fluviului. înţelegeţi cît de greu lucru este astăzi, cînd oamenii se zbat în cruntă sărăcie. Mai înainte, corăbiile imperiale au cărat marmură şi am fost nevoiţi să năruim o mulţime de poduri, pentru ca ele să poată trece. Dar la aceste necazuri care apasă deoptrivă pe umerii poporului şi ai demnitarilor, se alătură nenorocirile pricinuite de hoţii şi banditii aflaţi pretutindeni. Lucrurile au mers pînă acolo încît chiar şi celui mai dibaci slujbaş îi este mai mult decît greu să făptuiască ceva de seamă !

— Un talent ca dumneavoastră, venerabile, e neîndoios că se va putea desfăşura în toată măreţia şi în puţină vreme vă veţi bucura cie o nouă promovare. Cărţile imperiale înscriu o limită de timp ?

— Lucrările trebuie încheiate în trei ani, răspunse An. Un trimis al Majestăţii Sale va aduce sacrificii zeului fluviului.

Pe cînd se întreţineau astfel, Ximen Qing porunci să se pună masa.

— Mă văd obligat să vă atrag luarea-aminte că mă aflu în drum spre Huang Taiyu, îi spuse An.

— Chiar şi aşa, insistă gazda, veţi rămîne puţin să gustaţi ceva.

îndată se întinse o masă bogată, cu şaisprezece feluri de mîncare. Băutura fu încălzită şi turnată în cupe de aur. Slugile adăugară alte bucate şi dulciuri. Secretarul An sorbi numai trei cupe, se ridică şi îşi luă rămas bun.

— Voi reveni pentru că am multe de învăţat de Ia dumneavoastră, spuse el.

Ximen Qing nu-1 mai putu reţine şi-l conduse pînă la poartă. An urcă în litieră şi plecă.

întors în salon, Ximen se dezbrăcă de hainele de ceremonie, punîndu-şi o robă purpurie şi o bonetă simplă. întrebă de cărturarul Wen.

— Maestrul nu e aici, răspunse Dai An, însă Zheng Chun şi Lai Ding, băiatul unchiului Huang Al Patrulea, vă aşteaptă.

Ximen Qing ieşi din casă, urcă în lectică şi o porni cu tot alaiul spre casa lui Zheng Iubirea Lunii. De cum se opri în poartă, uşile se deschiseră în faţa lui, de o parte şi de alta a lor străjuind ţeapănă cîte o slugă. Zheng Chun şi Lai Ding îl anunţară. Ying Bojue juca zaruri împreună cu Li Al Treilea şi, auzind că sosise Marele Mandarin, se

grăbiră să-l întâmpine. Iubirea Lunii şi sora ei, Aroma, cu tichii din piele de focă deasupra părului, pieptănat ca la Hangzhou şi împodobite, din cap pînă în picioare, ca nişte flori, apărură şi ele în uşă. Ximen Qing coborî din lectică şi pătrunse în salon, poruncind să înceteze muzica de salut. Li şi Huang i se înclinară primii, după ei urmă matroana şi abia apoi cele două surori. Două scaune cu braţe fuseseră pregătite pentru Ximen şi Ying. Li Zhai, Huang şi tinerele se aşezară în faţa lor.

Dai An întrebă dacă lectica trebuia să aştepte sau să se înapoieze acasă. Stăpînul ordonă ca soldaţii şi purtătorii lecticii să plece şi-l mînă pe Qin Tong după Wen, căruia îi cerea să vină degrabă călare pe calul murg.

— Cum se face că te-ai lăsat atît aşteptat, frăţioare ? întrebă Bojue.

Ximen le **vorbi** de **vizita neprevăzută a** secretarului An. Zheng Chun aduse ceai. Aroma **îi** turnă lui Ying, iar **Iubirea** Lunii lui Ximen Qing. însă Ying întinse mîna să primească ceaşca acestuia.

— Am greşit ! zise. Credeam ca e pentru mine.

— Nu-ţi ofer atîta cinstire ! răspunse Iubirea Lunii.

— Ca să vezi, putoarea ! se burzului Bojue. Nu ia seama .decît la omul ei şi de musafiri nici că-i pasă.

— Azi nu te socot oaspe, grăi fata.

Băură şi patru actriţe cu mare meşteşug în interpretarea opexei „însemnări din Pavilionul de Vest" îşi făcură apariţia şi îngcnunchează la picioarele lui Ximen, prezentîndu-se.

— Să cînte numai în acompaniament de tobe, fără instrumentele de suflat, propuse acesta.

— Am luat aminte, răspunse Huang.

Ca nu cumva oaspetele de onoare să răcească, patroana îl puse pe tînărul Zheng Chun să lase în jos apărătoarele de la geamuri şi să înteţească focul. Cîţiva membri ai clubului ,,Mingea", aflînd că Ximen Qing sosise sâ chefuiască la casa Zhen^, se infiinţară în prag, însă nu cutezau să intre. Cunoscîndu-1 pe Dai An, i se ploconiră, rugîndu-1 sâ-i vestească. Sluga se furişă pînă lîngă stăpîn şi-i şopti la ureche, dar acesta se mulţumi să mormăie ceva şi tinerii se făcură iute nevăzuţi. Două mese fură rînduite la loc de onoare, una numai pentru Ximen Qing şi alta pentru Ying Bojue şi cărturarul Wen, cu toate că acesta nu era încă acolo. Alături, la alte doaă mese, se aşezară Li :;i Huang şi cele două tinere. Delicatese de tot soiul fură înghesuite pe mesele împodobite cu flori în vaze de aur. Zheng Feng şi Zheng Chun cîntară. Abia se turnase în pahare şi intră Wen, cu o bonetă înaltă pe cap şi îmbrăcat într-o robă verde. De cum păşi înăuntru, făcu o reverenţă.

— Ce s-a întîmplat, venerabile ? îl luă în primire Bojue. Masa a fost aşternută de mult.

— învăţăcelul acesta poartă toată vina, răspunse Wen. N-am ştiut că voi fi poftit. Am fost în vizită la un prieten vechi şi am stat mai mult,

istorisind şi discutînd despre cărţi.

Huang se sculă şi îl conduse Ungă Ying.

După ce se aduseră bucatele, cîntară mai întîi cei doi tineri şi abia apoi actriţele jucară un act din, piesă. După aceea, Dai An se înfăţişă şi zise că Argint îi trimisese pe Wu Hui şi La Mei cu nişte ceai. Wu Argint locuia în spatele casei Zheng, numai o stradă îi separa. Aflînd că Ximen petrecea acolo, cîn- tăreaţa făcuse gestul cu gîndul cel mai bun. Bărbatul îi pofti pe tineri, aceştia îngenuncheară, deschiseră cutiile şi fiecare prepară cîte un ceai mirositor, cu sîmburi de dovleac.

— Ce face domnişoara Argint ? întrebă stăpînul.

— Azi n-are nici o treabă, răspunse La Mei.

Ximen Qing bău din ceai, dădu şi unuia şi altuia cîte trei *qian* de argint şi îi mînă pe Dai An şi pe Wu Hui s-o cheme degrabă pe Argint. Sprintenă la minte, Iubirea Lunii îl strigă şi ea pe Zheng Chun :

— Mergi şi tu cu ei şi dacă o vpzi că se codeşte, zi-i că n-o să mai fiu niciodată în prieteşug cu ea la afaceri.

— Mă faci să rîd, vorbi Ying. Şi la ce mă rog sînteţi voi în prieteşug ?

— Venerabile, n-ai priceput. Din vremuri străvechi, lămuri cărturarul Wen, oamenii din aceeaşi branşă şi asemuiţi la fire se iubesc şi se ajută între ei. Unii care nădăjduiesc mai mult în Cer se roagă Cerului, iar aceia care se aşteaptă la binefaceri de la Pămînt, caută înspre Pămînt. Este firesc ca această tînără doamnă să împartă prietenie şi interese, cu tînăra doamnă pe care o invită acum.

— Cerşetorule, tu eşti în prieteşug de afaceri QU Zheng Chun şi vă găsiţi mereu pe unde e de cerşit şi de apucat, nu se lăsă fata.

— Eu sînt Tartorul, copil prost. Pe mă-ta o ştiu de cînd erai în burta ei !

In veselia generală, apărură cîntăreţele, interpretînd încă un act. Ximen Qing o chemă la el pe cea care jucase rolul lui Ying Ying.

— A cui eşti ? o întrebă.

— Nu o recunoaşteţi, stăpîne ? grăi Aroma. Este nepoata lui Han Brăţară de Aur. Are treisprezece ani.

— Va ajunge femeie frumoasă. Uite ce delicată e şi ce voce plăcută are, constată el, cerîndu-i să se apropie şi să toarne în pahare.

Huang îi pofti să mănînce.

Apoi sosi şi Argint, într-o haină căptuşită, din mătase albă, brodată, şi o fustă verde cu franjuri aurii. în picioare purta încălţări de mătase verde închis, iar pe cap avea prinsă o eşarfă albă, peste care era trecută o coroniţă bătută cu peile. Se ivi zîmbitoare şi îngenunche înaintea lui Ximen Qing. Apoi făcu reverenţe cărturarului Wen şi celorlalţi.

— M-ai făcut de rîs de cum ai intrat, îi aruncă Bojue. Sînt eu fiul unei concubine, de vreme ce tu îţi recunoşti doar stă- pînul şi numai în faţa lui îţi pleci grumazul, iară nouă, celorlalţi, ne faci o simplă reverenţă? îţi nesocoteşti oaspeţii, domnişoară a Curţii primăverilor feerice. Dacă voi fi chemat vreodată la *Yamen,* n-am să-ţi iert una ca

asta !

— Cerşetorule ! Băieţel fără ruşine ! îi închise gura Iubirea Lunii. înfăţişarea te arată prea bine cine eşti, n-avem cum să te luăm drept altul !

Se făcu numaidecît un loc pentru Argint, pe o latură a mesei lui Ximen Qing.

— După cine porţi doliu ? o întrebă bărbatul.

— Nu ştiu de ce mă mai întrebaţi, stăpîne ! Fireşte că după doamna voastră.

Un val de căldură îi in vadă inima bărbatului şi se prinse drăgăstos la vorbă cu Argint. Peste puţin, se încărcară iarăşi mesele cu bucate şi Iubirea Lunii veni să umple paharele. Wu Argint se ridică, zicînd că nu o salutase pe Mama Zheng şi intră în casă, pentru a-i face plecăciuni. Patroana o pofti să se aşeze şi strigă unei slugi să aducă un vas cu jeratic, la care fata să-şi încălzească mîinile şi mai ceru şi ceai. întoarsă la masă, Argint gustă dintr-o plăcintă, sorbi două înghiţituri de supă şi lăsă deoparte beţişoarele.

— I-aţi făcut slujbă doamnei la cinci săptămîni ? întrebă.

— Desigur. Iţi sînt recunoscător pentru ceai, zise Ximen.

— Era un ceai prea ieftin, ca să-mi mulţumiţi, stăpîne. Mai degrabă vă sînt îndatorată eu, care am căpătat chiar atunci, la înmormîntare, daruri care au speriat-o pe mama. La şase săptămîni am vrut, împreună cu Iubirea Lunii şi cu Laur, să vă răspundem pe măsură, dar n-am ştiut cînd aţi pus să se ţină slujba.

— Eram răpus de oboseală şi n-am chemat .nici o rudă Numai nişte călugăriţe i-au cîntat.

Ceva mai încolo, Argint îl luă iarăşi la întrebări :

— Stăpîna principală şi celelalte doamne sînt bine ?

— Da, răspunse el.

— Fără doamna, nu vă simţiţi părăsit şi îndurerat în casa ei, la amintirile ce vă copleşesc ?

— Gîndurile mă bîntuie mereu. Alaltăieri eram în bibliotecă şi am visat-o în plină zi. De-ai şti ce-am mai plîns !

— Vă e gîndul la ea, fiindcă s-a prăpădit prea pe neaşteptate !

— Voi vă şoptiţi vorbe dulci acolo, strigă Ying Bojue, şi pe noi ne-aţi lăsat cu gîtul uscat de tot. Dacă nu vine cineva să-mi toarne şi să-mi cînte ceva, mă scol de aici şi plec.

Speriaţi, Li şi Huang le zoriră pe cele două surori Zheng să-i umple paharul. Se aduseră instrumentele muzicale şi cele trei curtezane cîntară, aşezate la masă, lîngă foc, „De trei ori floare de prunişor" şi vocile lor răsunară cu o tărie în stare să despice pietrele şi să străpungă cerul pînă dincolo de nori.

— Le-ai făcut să-ţi cînte, acum mulţumeşte-le cu cîte un pahar, îi grăi Ximen Qing lui Ying.

— Doar n-am să mă dau acum peste cap, pînă mor le-oi mulţumi eu ! zise acesta.

— Nu găsesc cuvinte pe potriva ta, cerşetorule, că nu faci decît

să baţi cîmpii ! spuse.Aroma.

Ying Bojue umplu trei cupe şi vorbi :

-— Fiicele mele, să-mi beţi cîte două cupe, altfel vi le vărs în cap.

— Eu azi nu vreau nici un strop de alcool, spuse Aroma.

— Ba eu beau, dar mai întîi îngenunchează la picioarele mele, să te urechez, îi spuse Iubirea Lunii.

— Tu ce zici, Argint ?

— Azi nu mă simt bine şi voi goli numai jumătate de cupă.

— Să ştii că poţi să mă rogi şi o sută de ani, dar dacă nu-mi cazi în genunchi, nu beau, îl asigură Iubirea Lunii.

— Unchiule, se amestecă Huang Al Patrulea, dacă nu în-genunchezi, înseamnă că nu ştii de glumă. Fă-o şi n-o să te urecheze.

— Nu-1 trag decît de două ori, îi linişti fata.

— Vedeţi cum întrec bunacuviinţă, cărturare ? mai glăsui Ying şi îngenunche, pricepînd că n-are scăpare.

Iubirea Lunii îşi suflecă mînecile, scoţînd la iveală mîinile-i gingaşe ca nişte lujeri de primăvară.

— Cerşetorule, ai să te mai porţi urît cu mine ? întrebă. O să mă mai necăjeşti vreodată ? Făgăduieşte în gura mare, altfel n-am să beau !

— N-am să te mai necăjesc, se legă Bojue, neavînd de ales.

Iubirea Lunii îl ureche de două ori, apoi dădu băutura peste cap. Ying se adună de jos.

— Aşa, putoare fără inimă ! Ai uscat tot şi mie nu mi-ai lăsat o picătură, se stropşi el.

— în genunchi cu tine din nou şi am să te răsplătesc cu o cupă plină ! zise fata şi umplu cupa, apoi o goli în gura lui Ying.

— Putoare fără pereche ! nu se lăsă Bojue. Ai vărsat băutura pe mine şi, ca să fiu sincer, azi am îmbrăcat pentru prima oară straiele astea. Acum, că mi le-ai pătat, o să-i cer iubitului tău să-mi cumpere altele noi !

Rîzînd, îşi ocupară locurile. Se înserase şi fură aprinse lămpile. Ximen Qing ceru nişte zaruri şi i le întinse cărturarului să dea primul cu zarul. Numai că Wen se împotrivi, zicînd că nu poate începe înaintea stăpînului său. Atunci Ximen Qing şi Argint jucară cu douăsprezece zaruri jocul „smulgerea roşului". In acest timp, cele patru actriţe cîntară din nou. Băură cîte un rînd şi Iubirea Lunii făcu o partidă de zaruri cu Wen şi cu Bojue, în timp ce Aroma jucă împreună cu Ximen, pe băutură, ghicitul degetelor. La sfîrşit, Iubirea Lunii veni cu zarurile la Ximen Qing, iar Argint se ocupă de Li şi Huang, tur- nîndu-le în pahare. Mai apoi, Iubirea Lunii trecu în camera sa şi se găti iarăşi. îşi puse pe ea o haină căptuşită din satin cu figuri, fustă gălbuie din mătase de Hangzhou, stropită cu albastru şi cu tiv aurit, pantaloni brodaţi şi încălţări roşii, cioc de phoenix. Pe cap se împodobise cu o tichie de blană de focă şi aceasta, la lumina lămpii, îi scotea la iveală albul de

zăpadă al feței, arătînd-o mai atrăgătoare ca niciodată.

Privind-o, cum să nu se aprindă de dorință Ximen Qing ? Sorbi setos cîteva cupe bune, dar își aminti cuvintele pe care i le spusese Vaza în vis, să nu bea prea mult cînd era plecat de acasă. Se ridică și se duse în spate să se spele pe mîini. Matroana mînă repede după el o slugă cu un lampion. Cînd termină, Iubirea Lunii îi ieși in cale și-l trase de mînă în camera sa. Razele lunii se strecurau prin fereastră și lămpile de argint luminau ca ziua. Aerul era cald și înmiresmat ca primăvara. El își dezbrăcă roba, rămînînd numai în veșmintele albe de corp. Se lăsară împreună pe pat.

— Sper că nu te întorci acasă, stăpîne ? începu ea vorba.

— Ba așa am să fac. Argint e aici și mi-ar fi peste mînă să rămîn. în al .doilea rînd, acum sînt demnitar. Anul acesta vom avea inspecție și mi-e teamă de scandal. Am să trec pe la tine numai ziua. Îți mulțumesc pentru sîmburii ce mi i-ai trimis, cu toate că mi-au pricinuit mare durere sufletului. Numai doamna a șasea îmi spărgea sîmburi și după moartea ei nimeni din casă nu se mai îngrijește de asta !

— Nu-i un lucru greu de făcut, dacă ai răbdare. Sîmburii de dovleac i-am dezghiocat eu cu dinții mei și am auzit că Ying cerșetorul i-a mîncat aproape pe toți.

— Așa e, adeveri bărbatul. Și-a aruncat în gură doi pumni plini, iară mie mi-a lăsat doar cîțiva mieji.

— E un norocos, zise fata. Nu e pentru cine se pregătește, ci pentru cine se nimerește. Oh, dar îți sînt foarte îndatorată pentru dulciurile din prunișoare. Mama a mîncat una și nu numai că i-a plăcut, dar i-a făcut și tare bine. Cînd o apuca tușea, își sparge pieptul toată noaptea, că nu mai știm ce să ne facem cu ea !. Atunci s-a simțit mai bine. Eu și cu sora mea n-am luat cine știe ce din ele. Le-am oprit pentru ea, să le ia dimineața și seara, să se înzdrăyenească.

— Ei, atunci o să-ți mai trimit mîine un vas plin.

— Pe Laur ai mai văzut-o, stăpîne ? întrebă ea.

— De la înmormîntare, n-am mjd dat ochii cu ea !

— La a cincea săptămînă de/la moartea doamnei, ea a trimis ceva ? /

— Sigur. Prin Li Ming.

— Am să vă zic ceva numai pentru dumneavoastră.

— Ce anume ?

— Ba mai bine tac, rosti ea după o clipă de gîndire. Dacă spun ceva, e ca și cum le-aș vorbi de rău in spate.

Ximen Qing o cuprinse în brațe.

— Ce ai de zis, mincinoasă mică ? Hai, deschide gura, o îndemnă el, că n-am să suflu nimănui o vorbă !

Pe cînd își grăiau astfel, Ying Bojue năvăli peste ei, strigînd :

— De treabă oameni ! V-ați vîrît aici, sâ vă șoptiți secrete î

— Ptiu ! sări Iubirea Lunii. Ce ai, cerșetorule fără obraz ? Dai buzna, de mi-a sărit și inima dn piept!

— Pleacă de aici, cîine ! îl izgoni Ximen. Vrei să vină după tine și

cărturarul şi Argint să ne prindă aici ?
Dar Bojue se aşeză pe pat.
•— Lasă-mă să te pup mai sus de cot, îi ceru fetei, şi vă las singurei, să faceţi ce v-o plăcea ! Şi fără alt cuvînt, îi ridică mîneca, dezgolindu-i braţul alb ca neaua şi plinuţ ca pulpa de gîscă. Copila mea, o lăudă, cerul te-a adus pe lume numai pentru dragoste.

— Nu ştiu dacă sînt ocări pe potriva neobrăzării tale, tîlhar ce eşti! rosti ea.

Ying Bojue o muşcă de braţ şi porni spre uşă, însă pe fată o duru prea tare, ca să tacă :

— Cerşetor nemernic, te ţii numai de glume scîrboase ! îi strigă ea şi o chemă pe Floare de Piersic, sluga sa. Vezi dacă a plecat, îi ceru, şi zăvoreşte uşa care dă încoace !

Iubirea Lunii îi destăinui apoi lui Ximen cît de apropiate erau legăturile dintre Laur şi Wang Al Treilea. Ii istorisi cum Sun Gură Spartă, Zhu Ciupitul, Micul Zhang, Bai Musulmanul şi alţii îl tot duceau pe Wang la ea. Tînărul Wang o lăsase pe Qi Aroma. Se înhăitase cu Qin Sămînţă de Jad * şi se întreceau în a cheltui amîndoi banii cu toptanul. Wang amanetase o haină de piele pe treizeci de *liang,* furase o brăţară de aur de-a mai- că-si şi o plătise pe Laur pentru o lună întreagă.

— Şi doar i-am atras putorii luarea-aminte să înceteze de a mai avea de-a face cu stricatul ăla tînăr. Văd că nu-mi dă ascultare. S-a jurat că n-o să-l mai vadă, însă, uite, că m-a dus cu vorba.

* Yuzhi.

— Nu vă necăjiţi, stăpîne ! Vă împărtăşesc eu o cale să-l pocniţi peste bot pe tînăruJ Wang, să vă răcoriţi.

Ximen Qing o strînse la piept.

— Hai, spune-mi mai iute. Ce cale ?

— Vă zic, dar să nu afle nimeni, nici chiar cerşetorul Ying.

— Mă crezi prost, să le vorbesc altora ?

— Doamna Lin, mama lui Wang Al Treilea, n-are nici patruzeci de ani şi e o femeie fermecătoare, în stare să scoată din minţi pe oricine. îşi încondeiază sprîncenele şi-şi vopseşte ochii, înfrumuseţîndu-se cu farduri, ca o vulpe şireată. Fiu-sâu îşi petrece zilele în casele de pierzanie, iar ea îşi aduce bărbaţii în casă. Se preface că merge la templu să se roage, dar ea umblă după eodoaşa Wen, care îi pune la cale toate. Se spune că e neîntrecută în ale dragostei. Asta vroiam să vă zic, că nu e deloc greu să o întîlniţi, să vă bucuraţi de ea. Şi ar mai fi o altă minune, în chiar fiinţa nevestei lui Wang ; ea are numai nouăsprezece ani şi este nepoata marelui mareşal Huang din Dongjing. E frumoasă ca o pictură, ştie zaruri şi şah şi trăieşte părăsită ca o vădană, pentru că omul ei nu prea stă pe acasă. E disperată şi a încercat de vreo două-trei ori să se spînzure, însă mereu s-a găsit cîte cineva care s-o scape. Stăpîne, dacă pui mîna pe mamă, e ca şi cum ai şi avea-o pe cea tînără.

Cuvintele fetei îl stîrniră.

— De unde ai aflat aceste lucruri, preţioasa mea ? întrebă el, strîngînd-o mai tare în braţe.

Iubirea Lunii nu recunoscu că mergea ea însăşi destul de des acasă la Wang, cîntînd la petreceri, ci zise că le ştia pe toate de la un cunoscut de-al său.

— De la cine ? E cumva Zhang Al Doilea, nepotul bogătaşului Zhang de pe Strada Mare ?

— Bună marfă şi Zhang Al Doilea ăsta, rosti Iubirea Lunii, cu faţa lui toată ciupită şi cu ochii cîrpiţi, ca de albină. Păi el nu e bun decît pentru slugile lui Jiang sau Bai.

— Văd că nu ghicesc. Cine-i ?

— O să vă zic. E un. om de la miază-zi care m-a făcut femeie. Vine de două ori pe an pentru negoţ, dar nu rămîne aici decît o noapte sau două. Restul vremii şi-l petrece în afaceri oprite de lege.

Ximen Qing fremăta de plăcere.

— Fiica mea, văd că ţii mult la mine. Iţi ofer treizeci de liang pe lună, să-i dai maică-ti şi să nu mai primeşti pe nimeni. O să te caut ori de cîte ori sînt liber.

— Dacă vă sînt pe plac, stăpîne, nu trebuie nici treizeci şl nici douăzeci. Ajung acolo cîţiva *liang* şi n-o să mai îngădui la mine pe nimeni, oricine ar fi, slujindu-vâ cu mare credinţă.

— Ce vorbă-i asta ? se miră bărbatul. Am hotărît să fie treizeci !

Se apucară să se zbenguie pe pat şi el îi şopti că nu se mai dezbracă, să nu se lase prea mult aşteptaţi de ceilalţi de dincolo. Se

iubiră cu ardoare, el gîfîind din rărunchi şi ea scîncind fără încetare, cu pletele răvăşite pe pernă.

— Nu fi prea furtunos, dragostea mea ! murmură ea.

Apoi fu ca şi cum ploaia s-ar fi oprit şi norii s-ar fi risipit.

Se ridicară, îşi puseră în rinduială ţinuta şi se spălară pe mîini. Trecură în salon mînă în mînă.

Wu Argint şi Aroma făcuseră felurite jocuri de petrecere cu Wen şi Ying, îndemnîndu-se la băutură, gălăgioşi şi veseli. La intrarea lui Ximen Qing, se ridicară în picioare, poftindu-1 să ia loc.

— Frumos din partea ta ! îl luă în primire Bojue. Cum de ţi-ai amintit de noi, după ce ne-ai lăsat atîta timp părăsiţi aici ? Bea, să prinzi iar vlagă.

— Ne-am lungit la vorbă, răspunse Ximen.

— Sînteţi plini de secrete ! grăi Ying, luînd o cupă largă, plină cu băutură încălzită, invitindu-1 pe fratele cel mare să o bea.

Cele patru cîntăreţe îşi acordară instrumentele. Dai An vesti că lectica sosise. Ximen Qing ii făcu un semn din buze a încuviinţare şi sluga se repezi să înşiruie soldaţii din escortă şi să aprindă lampioanele. Înţelegînd că oaspetele de seamă va pleca, ceilalţi se ridicară în picioare şi goliră cupele. El porunci melodia „Timizi la prima întîlnire", şi tînăra Han cîntă, acom- paniindu-se la *pipa :*

Eram timid la prima întîlnire,
C-un singur simţămînt şi-un gînd în doi respire.
Uimit de gingăşia şi-a ei fire,
Cu zece mii de farmece m-a prins Şi-un val de
fierbinţeală m-a cuprins ;
Prin mijlocirea cărţii ne-am vorbit întîi,
Ascunsa dragoste stîrni apoi mînie,
Adînc-nfiptâ-n inimă-mi rămîi,
Cînd reuşita mea cu tine o să-mi vie ?

Argint îi turnă lui Ximen Qing, Aroma lui Ying şi Iubirea Lunii cărturarului Wen. Clnd umplură şi cupele lui Li şi Huang, băură cu toţii. Actriţele începură un nou cîntec. Se îndemnară iarăşi şi se aleseră încă de două ori cu paharele pline, ascul- tind între timp alte două cîntece. La sfîrşit, goliră cupele şi Ximen Qing se sculă de pe locul său. îi făcu semn lui Dai An să aducă darurile şi acesta scoase sub ochii tuturor unsprezece legături cu argint, mari şi mici ; cîntăreţele şi tinerii primiră cîte trei *qian,* bucătarul cinci, Floare de Piersic trei şi slugile care preparaseră ceaiul cîte doi *qian.* îngenuncheară cu toţii, mulţumind. Numai Huang Al Patrulea se arătă nemulţumit, stăruind pe lîngă Ying Bojue şi Iubirea Lunii să-l facă pe Ximen Qing să mai stea.

— Mîine am o zi grea, se scuză acesta. Înclinîndu-se înaintea lui Huang, rosti : A fost cum nu se poate mai plăcut.

— Tare mi-e teamă că v-aţi ridicat de la masă nemîncat, zise Huang. Nu ne-am priceput să vă ţinem între noi mai mult şi nici cum sâ vă înveselim.

— Cînd ajungeţi acasă, salutati-le pe soţia principală şi pe celelalte neveste din partea noastră, îl rugară cele trei tinere. Cînd vom avea vreme, o să trecem să le vedem.

— Veniţi să staţi o zi cu noi, le ceru bărbatul.

Lampioanele fură ridicate şi Ximen Qing coborî treptele.
Bătrînă Zheng îl aştepta afară.

— Excelenţă, glăsui ea, înclinîndu-se, abia aţi sosit şi iată că plecaţi în mare zor. Poate cumva că bucatele noastre n-au avut gust, că nici n-am pus încă totul pe masă !

— A fost prea destul. Mîine mă scol din zori, am treburi la *Yamen.* Fratele Ying n-are nimic de făcut, opriţi-1 pe el.

Ying Bojue dădu să plece şi el, însă fu reţinut de voie-de nevoie de Huang.

— Dacă ne părăsiţi şi dumneavoastră, unchiule, m-aţi distrus.

— Nu te zbate pentru mine, ci pentru venerabilul Wen. Dncă izbuteşti să ţii cu dinţii de el, eşti un erou !

Cărturarul încercă să se strecoare pe uşă, însă Lai An îi tăie calea.

In poartă, înainte de a ieşi, Ximen vru să ştie dacă Wen avea cu ce sâ se întoarcă de acolo. Dai An îl linişti, zicîndu-i că Hua Tong avea să stea după el, cu un măgar. Atunci Ximen îl îndemnă pe cărturar să mai zăbovească. Iubirea Lunii îl prinse pe mandarin de mînă, ciupindu-1 uşor.

— Ce-am vorbit, să rămînă între noi, stăpîne ! Să nu fie auzite de şase urechi !

Ximen Qing îi dădu noi încredinţări. Fata îi porunci lui Zheng Chun să-l conducă pe bărbat pînă acasă. Atunci el urcă în lectică şi convoiul se urni din loc. Wu Argint îşi luă rămas bun acolo în prag şi merse acasă însoţită de Wu Hui, cu un lampion.

— Să nu-i sufli o vorbă despre ospăţ rătăcitei aceleia de Laur ! îi

strigă Iubirea Lunii.

— Bine ! răspunse Argint.

Se întoarseră în salon, înteţiră focul şi turnară iarăşi în pahare. Cu muzică şi băutură, chefuiră de minime, despărţindu-se abia la al treilea *geng* din noapte. Huang Al Patrulea plăti petrecerea, care îl costă zece *liang* de argint. Sosit acasă, Ximen Qing îi dădu drumul tînărului Zheng Chun şi se duse la culcare.

A doua zi, procurorul Xia trimise un portărel să-l cheme pe Ximen Qing dis-de-dimineaţă la *Yamen.* Judecară un hoţ şi nu se înapoie acasă pînă la prînz. După masă, Shen Ding se înfăţişă cu Liu Bao, pe care Shen îl tocmise bucătar la prăvălie. Ximen Qing încuviinţă alegerea, apoi merse în bibliotecă, luă o carte de vizită de răspuns şi i-o înmînă lui Shen Ding. Dai An era acolo şi îl întrebă cînd se întorsese cărturarul.

— Nenorocitul de mine am dormit la prăvălie şi trăsesem un somn bun cînd l-am auzit pe Hua Tong bătînd în poartă. Cred că trecuse de al treilea *geng.* L-am întrebat cum a fost şi mi-a zis că maestrul Wen n-a fost prea băut, dar că unchiul Ying s-a îmbătat tare rău şi a vomat. Atunci Iubirea Lunii l-a trimis acasă, însoţit de Zheng Chun.

Ximen Qing rîse în hohote, apoi îl chemă mai aproape.

— O mai ţii minte şi pe bătrîna Wen, care a mijlocit căsătoria fetei mele ? Caut-o şi spune-i să vină în casa de pesta drum, că am ceva pentru ea.

— Nu ştiu unde stă, dar îl întreb pe ginerele dumneavoastră.

— Vezi degrabă !

Dai An se duse la prăvălie şi îl întrebă pe Chen Jingji.

— Ce-ai cu ea ? se miră Jingji. Mergi pe Strada Mare spre miază-zi şi după pod o iei spre răsărit. Acolo intri pe fundătura Familiei Wang şi pe la mijloc e un post de pază, care are în faţă un pod mic de piatră. Ocoleşti podul, treci pe lîngă un templu de călugăriţe şi dai într-o străduţă îngustă. A treia casă e o prăvălie de soia, iar dincolo de prăvălie ai să vezi o casă cu porţi mari, roşii. Acolo stă. Strigi o dată „Mamă Wen*'-'şi
o să-ţi răsară în cale.

— E ca şi cum un tinichigiu s-ar lua după o dîră de parfum ! zise Dai An. E cu atîta învîrtitură şi întortocheală că nu m-am ales cu mai nimic. Mai spune-mi o dată că am şi uitat tot.

Chen îi repetă lămuririle şi Dai An hotărî să plece călare pe calul cel alb, care îl purtă în galop. Ajunse cu bine pînă la prăvălia de soia. înaintea ei, o bătrînă usca balegă de cal. O întrebă dacă ştia de o peţitoare cu numele de Wen şi bătrînă îl mînă la casa următoare. Dai An descălecă şi lovi cu biciuşca în poartă. Băiatul acesteia, Wen Tang, deschise porţile şi întrebă din partea cui era. Dai An se recomandă. Auzind că venise din partea Marelui Mandarin, Wen Tang îl pofti în casă. Dai An priponi calul şi intră. Rulouri de sărbătoare atîrnau la

intrare şi mai mulţi oameni socoteau darurile. Aşteptă îndelung pînă i se puse în faţă o ceaşcă de ceai.

— Mama nu e acasă, spuse băiatul. îndată ce vine, o să-i dau ştire şi mîine o să vină la stăpînul tău.

— Dacă nu e acasă, ce caută măgarul în curte ? se miră Dai An şi se sculă şi o luă în spate.

Mama Wen, nora sa şi alte cîteva femei beau ceai. Nemai- putîndu-se ascunde, rămase pe loc.

- Nu eşti mata Mama Wen ? întrebă Dai An. Mi s-a zis că nu eşti acasă.

Femeia rîse şi se înclină.

— Am şi eu o petrecere, tinere. Ce vrea stăpînul tău ? O să vin negreşit mîine.

— Mi-a spus să te caut, dar ce treabă are nu ştiu. Dar de ce te-ai ascuns ca în gaură de şarpe, prin locurile astea, pu- nîndu-mă pe drumuri ce mi-au scos sufletul din mine ?

— Fiindcă, în anii din urmă, Excelenţa Sa s-a slujit tot de Mama Feng, de Xue ori de bătrînă Wang şi nici că i-a mai păsat de mine. Acum ce i-o fi venit ? E ca şi cum s-ar fi ars soia într-o oală rece. îmi dau cu presupusul că o vrea să-i aflu pe cineva în locul stăpînei a şasea, nu-i aşa ?

— Nu ştiu nimic. O să-ţi zică chiar stăpînul despre ce e vorba.

— Dacă-i pe-aşa, mai adastă puţin, flăcăule. Cum scap de suratele astea, vin cu tine.

— Stăpînul e ca pe jeratec, aşteaptă acasă şi mi-a cerut să mă întorc iute. Vrea să-ţi vorbească înainte de a porni la un ospăţ.

— Bine, bine. Stai să guşti dintr-o plăcintă şi mergem l

— Nu gust nimic, se împotrivi Dai An.

— Are fiică-sa vreun copil ? întrebă ea.

— încă nu.

Bătrîna îi dădu nişte plăcinte şi se îmbrăcă. îi spuse să o >a înainte, că are să-l ajungă din urmă, făcînd drumul pe jos.

— De ce nu încrleci măgarul ? Văd că e acasă.

— Ce măgar ? Ala e al vecinilor care ţin prăvălia de soia. îl aduc aici să pască.

— Ba eu ştiu că aveai un măgar ! nu se lăsă sluga.

— Aşa e. Dar o slujnică mi s-a spînzurat şi am vîndut nu numai măgarul, să-i despăgubesc pe ai ei, da’ mi-am dat pînă şi casa cea veche.

— Casa mai treacă-meargă, dar să fi păstrat măgarul cu care te aveai de minune, că era şi zdravăn făcut !

— Maimuţoiule ! rîsc femeia. Ai grijă, că n-o să sfîrşeşti bine. Numai că de data asta ţi-am grăit adevărul. Ei. dar văz că în ăştia cîţiva ani te-ai ridicat o minune de flăcău. Cînd ţi-o fi de vreo nevastă, pe mine să mă cauţi !

— Am un cal iute şi tu, pe jos, mergi prea încet. Dacă nu vii acum,

stăpînul se face foc şi pară. Ce-ar fi să încaleci şi tu lîngă mine ?

— Da' ce sînt eu, umbra ta ? Ce-o să zică lumea, cînd m-o vedea la spatele tău ?

— Atunci închiriază măgarul. La întoarcere îi plătim omului.

— E, acu' ţi-a ieşit un porumbel din gură ! încuviinţă Mama Wen.

Ea îi ceru lui fiu-său să pregătească măgarul, încălecă şi plecă împreună cu Dai An spre locuinţa lui Ximen.

Capitolul LXIX

Cînd Dai An şi bătrîna Wen sosiră, Ximen Qing se afla în bibliotecă, împreună cu cărturarul Wen. Văzînd sluga, stăpînul trecu într-un mic salon de alături şi porunci ca femeia să intre numaidecît. Bătrîna Wen înlătură domol apărătoarea uşii, păşi înăuntru şi îngenunche.

— De multă vreme nu te-am văzut, tuşă Wen, deschise vorba bărbatul.

— Această umilă femeie a fost cu o grămadă de griji pe cap ! veni răspunsul.

— Pe unde stai acum ?

— După ce am trecut prin judecăţi, am vîndut casa cea veche şi stau prin partea de miază-noapte.

— Ridică-te. Am o vorbă cu tine.

Femeia se sculă şi se trase într-o parte, rămînînd în picioare. Stăpînul porunci slugilor sale să se retragă. Ping An şi Hua Tong se duseră dincolo de uşa din colţ, numai Dai An se ascunse după o draperie, să tragă cu urechea.

— Aud că îţi treci vremea prin casele bogate, începu Ximen Qing.

— Sînt bine cu familia imperială din Strada Mare, cu cea a comandantului garnizoanei şi aceea a procurorului Xia şi cu a bogătaşului Qiao şi cu a Excelenţei Sale, venerabilul Zhang Al Doilea.

— Pe cei de la palatul generalului Wang îi ştii ?

— Sînt clienţii nemernicei acesteia. Doamna cea mare şi doamna a treia cumpără mereu flori şi podoabe de la mine.

— Dacă le cunoşti bine, te rog să faci ceva pentru mine, rosti el şi scoase din mîneca robei un lingou de argint greu de cinci *liang.* Dacă găseşti o cale s-o aduci pe doamna cea mare la tine, s-o pot întîlni, ai să capeţi de la mine şi mai mult, spuse el cu voce scăzută.

— Cine v-a zis una ca asta ? se minună femeia, rîzînd în hohote. Ia grăiţi-mi, de unde ştiţi de ele ?

— E vechi proverbul: copacii au umbră, iar oamenii nume. De ce

nu le-aş şti şi eu ?

— Dacă-i voba de doamna cea mare, anul acesta împlineşte treizeci şi cinci de ani. Ţine de anul porcului şi-i femeie între femei. E frumoasă ca nimeni alta şi deşteaptă foc şi nu-i dai mai mult de treizeci de ani. Cu toate că îşi face uneori de cap, o face în cel mai tăinuit fel. Cînd pleacă undeva, este înconjurată de o mulţime de servitori şi riu are cum să se abată din drum. Excelenţa Sa Wang Al Treilea începe să se ridice şi ea nu vroieşte să-i iasă vorbe. Poate că oţi fi auzit niscai scorneli. E drept că are o casă mare şi cîteodală, cînd fiul îi e dus de-acasă, mai ascunde la ea cîte-un bărbat. Lumea n-o află, spiritele n-o simt şi lucrul ăsta se mai poate făptui. La mine acasă locul e prost, casa înghesuită, n-aş cuteza să încerc nimic! Nu mi-ar da mina, cu tot argintul ce mi-1 arătaţi. Poate doar să-i duc doamnei vorbele stăpînului. Asta da, pot, dar fără să mă ating de bani.

— Dacă nu primeşti argintul, înseamnă că nu vrei să mă slujeşti şi mă supăr ! După ce facem tîrgul o să-ţi dăruiesc cîteva mătăsuri de preţ.

— Mă rog Măriei Voastre să ştiţi că n-am frică în privinţa răsplăţii. Aş fi fericită chiar şi numai să vă aruncaţi din cînd în cînd ochii asupra mea ! zise îngenunchind şi primind argintul. O să-i vorbesc doamnei de dumneavoastră şi mă întorc cu ce mi-o zice.

— Cînd ai pus la cale treaba, vii drept aici. Nu mai mîn pe nimeni după tine.

— Pricep eu. C-o fi mîine, c-o fi poimiine, mai degrabă sau mai tîrziu, vin eu.

Cînd ieşi, Dai An i se proţopi înainte, cei îndu-i un argint, spunîndu-i că doar el o chemase să se pricopsească astfel.

— Mă, maimuţoiule, cînd dincolo de zid careva alege grăunţe, n-are de ştire nimeni de or da rod ori ba, îi aruncă femeia şi ieşi pe poartă, după care încălecă măgarul şi o porni condusă de fiu-său.

Ximen Qing mai stătu un timp cu Wen, apoi procurorul Xia se prezentă să-l ia în vizită la subprefectul Luo Wanxiang. De la acela Ximen se înapoie pe înserate.

Bucuroasă de argintul ce-i intrase pe mînă, tuşa Wen se duse acasă, se descotorosi de suratele care erau la ea şi chiar în după amiaza aceea o luă spre palatul generalului. Acolo se înfăţişă doamnei Lin şi îi făcu o reverenţă. Doamna o certă că nu mai trecuse pe la ea. Bătrînă se văită că avusese chiar în ziua aceea la ea vizita a mai multor femei strînse la un ceai, pentru că în luna a douăsprezecea îşi pusese în gînd sâ facă o călătorie lungă după santal.

— Trimite-ţi numai fiul, o sfătui doamna Lin.

— Dacă n-o să pot pleca, aşa oi face.

— înainte de plecare, am să-ţi trimit şi eu ceva bani.

Bătrînă mulţumi şi gazda o pofti să se încălzească la foc. Slujnica aduse ceaiul.

— Fiul nu e acasă ? vru să afle bătrînă, sorbind din ceai.

— Lipseşte de două nopţi. S-a înhăitat cu nişti neisprăviţi şi se ţine

tot de prostii. Și-a uitat de nevastă, o femeie frumoasă ca o floare şi delicată ca o rămurea. Nici nu ştiu ce-ar trebui să fac ! .....

— Ea unde-i ?

— în cameră la ea.

Văzînd că nu le stinghereşte nimeni, tuşa Wen se aşternu pe destăinuiri :

— Nu vă faceți griji, doamnă. Această netrebnică femeie are ea o cale care să-l facă să se rupă de golanii ăia şi să nj mai calce prin cartierele curtezanelor. Numai că mi-e greu să vă zic, doamnă.

— De ce nu m-aş încrede în tine ? Dacă ai ceva de spus, dă-i drumul!

— Excelența Sa Marele Mandarin Ximen, care locuieşte în fața porții oraşului, începu femeia, e acum ajutor de procuror şi căpitan în armată. împrumută bani demnitarilor şi ține patru- cinci prăvălii, cu mătase, ierburi de leac, straie şi fire. Are corăbii care bat în sus şi-n jos fluviile, cumpără sare din Yangz- hou, iară santal şi ceară din prefectura Dongping. Vînzătorii şi băieții de prăvălie în slujbă la el se numără cu zecile. înălțimea Sa Marele Tutor Cai l-a luat sub aripa sa şi se mai află şi în subordinea mareşalului Zhu. Pot să vă mai zic că e neam cu superintendentul Zhai şi se cunoaşte cu inspectorul general, cu guvernatorul militar de la provincie, cu prefecții şi cu magistrații. Are atîta pămînt că nici nu şi-l ştie, iar orezul îi putrezeşte în hambare. Una din fetele căpitanului Wu de la noi din județ îi e nevastă de-a doua. Mai are alte cinci sau şase soții şi e slujit de zeci de cîntăreți fragezi şi de dansatoare tinere, pentru că praznicurile se țin la el lanț. Excelența Sa împlineşte anul ăsta treizeci şi unu-treizeci şi doi de ani. E bărbat în toată puterea, chipeş, înalt şi bine clădit. Ştie domino şi şah, e fără pereche în jocul* cu mingea, cunoaşte cele o sută de şcoli filosofice şi îşi îngăduie orice fel de distracție. Este în totul de- săvîrşit încît poate fi asemuit numai cu o bucată de jad sau cu un grăunte de aur. Ei bine, doamna mea, a auzit că familia dumneavoastră se bucură de înalte onoruri, generații la rînd, şi mai ştie că fiul vostru a studiat la Academia militară. Iată de ce ține să vă cunoască, fireşte, nu înaintea unei întâlniri puse la cale. Mai ieri a aflat că prețioasa voastră zi de naştere se apropie şi cu inima ca pe jar voieşte să vi se înfățişeze să vă ureze la mulți ani. Cînd mi-a împărtăşit acest gînd al lui, nenorocita de mine i-am spus că mai întîi se cade să aibă loc o întrevedere şi că să aştepte sa vorbesc cu doamna. Doamnă, eu

■ nu văd numai un prilej norocos de a lega prietenie. El poate să-l scoată pe domnişorul din toți neisprăviții ăia, iar un om cu faima lui nu vă ştirbeşte nicidecum gloria casei voastre.

Cuvintele femeii îi tulburară inima doamnei Lin şi ea întrebă dacă s-ar cădea să se împrietenească, de vreme ce nu se cunosc.

— Nu vă îngrijiți pentru asta, doamnă, o linişti femeia. O să-i spun că îi cereți sprijin pentru plîngerea pe care aveți de gînd s-o faceți ca să-l îndepărtați pe domnişorul de oamenii aceia. Aşa că doriți să-l chemați între patru ochi, să vă sfătuiți cum e mai bine să dați de capăt acestui necaz.

Asigurările femeii îi umplură doamnei Lin inima de bucurie şi ea stabili o întîlnire pentru a doua zi, pe înserat.

A doua zi, la ora prînzului, bătrîna îl căută pe Ximen Qing. Acesta şedea în biblioteca din casa de peste drum şi fu înştiinţat de vizită de Dai An. Trecu iarăşi în salonaş şi puse slugile să tragă storurile la geamuri şi la ferestre. Tuşa Wen intră şi în- genunche, Dai An, care ştia prea bine ce se cocea acolo, ieşi. Femeia povesti totul pe îndelete, cît îl lăudase doamnei Lin$_r$ vorbindu-i de poziţia lui oficială, ridicîndu-i în slăvi mărinimia şi gentileţea, felul lui de a fi vioi şi vesel. Spuse că doamna pusese bază pe ce aflase şi îi fixase o întîlnire secretă a doua zi, pe înnoptat, deoarece fiul ei tot nu se găsea acasă. Ximen Qing se arătă încîntat şi-l chemă pe Dai An, poruncindu-i să-i dea femeii două suluri de mătase bună.

— Mîine să nu plecaţi devreme, stărui tuşa Wen. Purcedeţi, la drum cînd se aprind lampioanele şi străzile sînt liniştite şi o luaţi prin spate, prin strada Pianshi. Lîngă poarta din dos trăieşte o femeie, pe care o cheamă Mama Duan. Vă aştept la ea. Bateţi în poartă, eu o să ies şi vă conduc. Fiţi cu grijă, să nu vă zărească vecinii.

— Bineînţeles, încuviinţă el. Să mă aştepţi acolo. N-o să întîrzii.

Bătrîna Wen se înclină şi merse să-i spună doamnei Lin ce făcuse.

Ximen Qing îşi petrecu noaptea la Delicata Li, purtîndu-se rece şi fără vorbă multă, fiind neliniştit pentru întîlnirea de a doua zi. Pe la prînz, îşi puse o bonetă albă şi pomi călare, împreună cu Ying Bojue, acasă la Xie Xida, la petrecerea de ziua acestuia, la care fuseseră tocmite două cîjităreţe. Ximen Qing bău cîteva pahare şi, cum se întunecă, se strecură afară, încălecă şi plecă urmat de Dai An şi Qin Tong. Era în ziua de nouăsprezece, pe o noapte cu lună plină. Bărbatul îşi trase o eşarfă peste ochi şi o coti spre strada Pianshi. Strada era pustie. Opri calul mai în spate şi-l puse pe Dai An să bată în poarta Mamei Duan. Această femeie fusese adusă în casa Doamnei Lin, de tuşa Wen$_r$ ca să păzească intrarea din spate a locuinţei şi să deschidă şi să încuie porţile la vreme, ori de cîte ori era nevoie. Tuşa Wen ieşi pe dată, aşteptă ca bărbatul să descalece şi să-şi scoată eşarfa şi apoi îi arătă drumul. Ea îl puse pe Qin Tong să aştepte cu calul la una din porţile de peste drum, iar pe Dai An îl chemă să stea în casă la Mama Duan. După ce intră în curte cu Ximen Qing, zăvori bine poarta în urma lor. Apucară pe o cărare care ducea într-o altă curte care dădea spre apartamentul de cinci camere al doamnei Lin. Uşa lăturalnică era închisă. Tuşa Wen mişcă puţin mînerul, aşa cum fusese înţelegerea. Numaidecît o slujnică deschise larg uşa şi îi călăuzi în încăperea principală, bine luminată de lămpi şi lampioane. La loc de cinste era portretul lui Wang Jingzong, comandant la Taiyuan şi duce de Fenyuan. Purta o robă roşie, brodată cu dragoni, petrecută de o cingătoare de jad, şi aşezat într-un jeţ larg, acoperit cu o piele de tigru, citea o carte despre arta militară. Avea barba scurtă, altfel, cu ea mai lungă, ar fi fost leit Zeul războiului. Deasupra uşii era inscripţia : „Sala virtuţii şi a dreptăţii'[1] Două caligrafii pe rulouri verticale, în stilul *Li,* aminteau : „Menţinerea din vechime a integrităţii

este după felul vrednic al pinului şi al bambusului" iar „Serviciile închinate ţării sînt ca stelele cele fără de număr, iar gloria lor asemenea munţilor". Ximen Qing admira toate acestea cînd auzi clinchetul unui clopoţel pus la pragul de sus al uşii. Tuşa Wen îi aduse o ceaşcă de ceai şi el ceru s-o vadă pe stăpîna casei.

— Sorbiţi ceaiul, îl povăţui femeia. I-am dat ştire Doamnei, Nici că avea el cum bănui că doamna Lin îl cîntărea în ascuns de după apărătoarea uşii. îl descoperi a fi un bărbat înalt şi plăcut la vedere, îmbrăcat elegant, într-o robă de lînă purpurie, pe cap cu o bonetă din mătase albă, cu clape din zibelină pentru urechi, iar în picioare cu încălţări cu feţe negre şi tălpi albe.

Bogat tîlhar, cu nedreptate, rău amăgitor.
Sub bunătate-nvăţăcel în vicii vrăjitor

Doamna Lin fu mulţumită în sufletul său. îi făcu semn femeii să vină la ea şi o întrebă după cine purta el doliu.

— După soţia a şasea, prăpădită de curînd, în luna a noua a anului ăsta. Acasă mai are şi alte neveste, cîte degete la o mînă. Dar îl vedeţi bine cum e, ca un pitpalac scăpat din colivie, gata să se repeadă la pereche.

Aceste cuvinte îi plăcură doamnei Lin şi bătrîna o îndemnă să iasă la iveală.

— Parcă nu-mi vine, zise ea. Cheamă-1 la mine în cameră.

Tuşa Wen plecă şi-l vesti pe bărbat, îndrumîndu-1 pe unde să o ia. In dormitor, lampioanele aruncau o lumină roşiatică, iar pe jos erau aşternute covoare groase ; în aer se ghicea un parfum de orhidee. Era cald ca sub soarele primăvăratic. Patul era ferit de draperii brodate, iar paravanul din preajmă strălucea ca luna. Doamna Lin îşi pusese pe cap o tiară cu împletitură din fir de aur, în ea cu frunze de jad, purta o robă lungă de mătase albă şi peste aceasta îmbrăcase o mantie de satin în culoarea santalului închis, imprimat cu tot felul de figuri şi strălucind mai cu seamă prin floarea aurie meşteşugit făcută în mijlocul ţesăturii. Fusta de satin stacojiu era din cele purtate de doamnele de la Palat, iar încălţările-i cu feţe albe din mătase aveau toc înalt. Era o femeie splendidă, elegantă, făcută pentru încăperile intime ale marilor mandarini, o zeiţă care îşi dăruia trupul ca ofrandă plăcerilor. Cum dădu cu ochii de ea, Ximen Qing făcu o plecăciune pînă la pămînt.

— Vă rog să vă înapoiaţi, doamnă să vă mai fac şi plecăciunea ce-o datorez ca oaspete, spuse.

— E prea destul, mărite domn.

Ximen Qing nu o ascultă şi îngenunche de două ori în faţa ei, iar femeia îi întoarse salutul. Apoi el se aşeză pe un scaun şi doamna Lin se lăsă pe un divan cu capetele aduse înăuntru, ca un pieptăn pentru coc, stînd amîndoi, nu faţă în faţă, ci oarecum pieziş. Tuşa Wan încuie uşa care da afară şi cea care lega apartamentul de casa domnişorului. Slugile se retrăseseră. O slujnică, numită Furong, Lotus, intră cu ceaiul. Doamna Lin bău şi ea împreună cu oaspetele.

— Doamna a auzit de priceperea la legi a Măritului Mandarin şi a cutezat să vă cheme prin această umilă femeie, pentru a vedea dacă o puteți ajuta, lămuri bătrînă Wen.

— Nu ştiu cu ce v-aş putea fi de folos, venerată doamnă ?

— Vă voi vorbi deschis, mărite domn. Această amărîtă familie, deşi a moştenit de la generațiile mai vechi rangul de guvernator de zonă militară, prin dispariția timpurie a soțului meu, a decăzut. In lipsa unei mîini de fier ce i-ar fi priit, fiul meu nu şi-a trecut încă examenele. A studiat la Academia militară, însă de mic şi-a neglijat învățătura şi buna purtare. în afara casei, a căzut pe mîna unor neisprăviți, care îl tîrăsc în locuri deocheate şi astfel împinge şi familia în pragul ruinei. De cîte ori n-am vrut să mă plîng autorităților, dar m-am temut că voi păta renumele înaintaşilor. Astăzi îndrăznesc să vă vorbesc vouă, mărite domn, cu speranța câ veți pune tot sufletul să-l faceți s-o rupă cu trecutul şi să înceapă o viață nouă, ca un vrednic moştenitor al faimei casei noastre. Dacă veți izbuti, vă voi rămîne pe veci îndatorată.

— Cum puteți vorbi astfel, venerată doamnă ? Generații în şir, casa voastră a fost una nobilă, de rang înalt. Domnişorul este încă în Academia militară şi se va strădui să obțină un titlu vrednic de strălucirea străbunilor săi. Din nefericire, s-a încurcat cu nişte pierde-vară, care nu ştiu decît de băutură şi de femei de joasă spețā. El face asta pentru că este încă tînăr. La porunca voastră, doamnă, învățăcelul acesta va merge la *Yamen* şi îi va judeca pe aceşti tîlhari, astfel ca pe viitor să nu mai aveți necazuri.

Doamna Lin se ridică şi se înclină.

— Să-mi îngăduiți să vă răsplătesc, mărite domn, zise.

— Sîntem o singură familie, cum aş putea accepta ? se împotrivi Ximen.

In timpul discuției, privirile le dezvăluiseră simțămintele mai mult decît aprinse.

Tuşa Wen aşeză masa ;i aduse de băut. Ximen Qing se prefăcu a nu primi o asemenea onoare, chiar de la prima vizită, cu atît mai mult cu cît venise cu mîinile goale.

— Eu trebuie sa-mi cer iertare, Mărite Mandarin, neavînd altceva să vă ofer la vreme de iarnă decît acest pahar cu băutură simplă, care sper ca măcar să vă-ncălzească.

Slujnica deşertă alcoolul într-un ibric de aur, de unde îl turnă în cupe de jad. Doamna Lin se sculă şi îi întinse paharul. Bărbatul se ridică şi el, spunînd că ține să-i ofere el mai întîi unul.

— Veți avea prilejul, Excelență ! se amestecă bătrînă Wen. Pe cincisprezece ale lunii a unsprezecea este ziua de naştere a doamnei şi vă puteți înfățişa cu daruri.

— De ce nu mi-ai spus mai înainte ? o certă el. Azi sîntem în nouă. Au mai rămas doar şase zile. Voi fi aici negreşit, să-i prezint urări de viață lungă doamnei.

— Sînteți prea bun ! rîse ea.

Şaisprezece platouri mari încărcate cu delicatese fură puse pe

masă şi lîngă ele fură rînduite luminări înalte, strălucitoare, în suporturi de argint. De jos, o sobiță de aur îi învăluia cu dogoarea flăcărilor sale. îşi oferiră unul altuia de băut, făcură jocuri şi se amuzară cu ghicitul degetelor. Rîsetele şi veselia erau semn bun de nori şi ploaie *, alcoolul înfierbîntîndu-le sîn- gele. Timpul trecu, luna aruncîndu-şi tăria luminii prin ferestre.

Ei păreau stăpîniți de aceeaşi dorință. Atunci, tuşa Wen se pierdu undeva, dincolo, şi cu toate că o strigară în repetate rînduri, ea nu mai răspunse. Luînd seama că nu se afla nimeni pe aproape, Ximen Qing îşi mută încetul cu încetul scaunul lîngă al ei, cuvintele lui devenind tot mai aprinse. Femeia zîmbea, tăcută, dar fără nici o împotrivire, fapt care îl încredință că era pe calea cea bună. Apoi el îşi strecura mîinile pe după gîtul ei. Se sărutară, rîzînd de încîntare şi plăcere. Doamna Lin se ridică şi încuie uşa. îşi scoase mantia şi ornamentele din păr, apoi împinse într-o parte draperia patului şi trase cuvertura brodată. Un val de parfum delicat se înălță în aer şi, în această dulceață, trupurile li se contopiră. într-un tîrziu, părul femeii zăcea pe perne în neorînduială, iar acele de păr i se împrăştiaseră prin pat. Părea o floare pălită sau o salcie atîrnînd vlăguită. Rămaseră întinşi alături unul lîngă altul. Cînd se sculară şi îşi puseră veşmintele, doamna Lin descuie uşa. Se dichisi în fața oglinzii şi ceru slujnicei să vină cu apă să se spele pe mini. îşi reluară locurile la masă şi se îndemnară din nou cu paharele. Ximen Qing se ridică mai apoi să-şi ia rămas bun şi femeia nu-1 mai reținu. Il rugă să mai vină. El se înclină, mulțumi şi promise că are s-o viziteze curînd. La plecare, femeia îl conduse pînă la uşa din colț. Tuşa Wen deschise poarta din spate, îi strigă pe Dai An şi Qin Tong care se iviră cu calul, stăpînul încălecă şi o porni spre casă. Pe străzi, omul ds veghe bătea gongul pentru miezul nopții. Căzuse bruma. Ximen Qing făcu drumul pînă la locuința sa într-o pace profundă. Noaptea trecu fără nimic deosebit.

A doua zi, după ce îşi împlini treburile la Y*amen,* Ximen Qing chemă în sala din spate pe supraveghetorii locali şi le ceru să afle cu cine umbla domnişorul Wang Al Treilea şi pe la ce case obişnuia să tragă. Apoi îi împărtăşi procurorului Xia că tînărul Wang îşi neglija studiile şi că mama lui îl rugase prin cineva să-l despartă de haita de prieteni petrecăreți şi stricați. Procurorul îi dădu dreptate. Portăreii culeseră în aceeaşi zi datele ce li se porunciseră şi după-amiază se înființară la locuința lui Ximen să i le aducă la cunoştință. Ximen Qing cercetă lista. Pe ea erau trecuți : Sun Gură Spartă, Zhu Shinian, Micul Zhang, Nie Yue, Xiang Al Treilea, Yu Kuan şi Bai Musulmanul. Femeile cu care se distrau erau Laur şi Qin Brățară de Jad. El tăie numele cîntărețelor şi pe cele ale fraților săi de cruce Sun şi Zhu şi ordonă ca ceilalți cinci să fie ridicați şi aduşi a doua zi în fața sa. Seara, oamenii legii îl găsiră pe domnişor bînd şi jucînd mingea cu

* Expresie metaforică pentru amor.

adunătura lui obişnuită de petrecăreți acasă la Laur. Înconjurară casa şi tîrziu în noapte năvăliră asupra lor. Ii arestară pe cei cinci. Sun şi Zhu fugiră prin spate, iar Wang se ascunse sub patul lui Laur. Toți ai casei erau băgați în sperieți, asudau, neştiind cine ordonase arestarea. Domnişorul îşi petrecu noaptea nemişcat, vîrît sub pat. De teamă că a doua zi oameni din capitală vor sosi iarăşi în control, patroana casei Li îl travesti pe Li Ming şi îl puse să-l conducă pe Wang acasă. Cei ridicați petrecură noaptea în temniță.

A doua zi în zori, Ximen Qing şi procurorul Xia îşi ocupară locurile în sala de judecată. De o parte şi de alta şedeau ajutoarele lor. Fură tîrîți înăuntru împricinații. Li se prinseră mîinile în butuci şi li se traseră cîte douăzeci de lovituri, de le şiroia sîngele pe spinare. Țipetele lor răzbăteau pînă la ceruri, iar vaietele cutremurau pămîntul.

— Oameni de nimic ! le strigă Ximen Qing. Cum de atra- geți tinerii de familie în locuri de pierzanie ? Aveam de gînd să vă dau pedepsele cele mai aspre, însă de data aceasta vă iert. Dacă o să-mi cădeți din nou pe mînă, vă pun drugul de fier de gît şi o să putreziți în temniță.

Porunci să li se dea drumul şi tinerii o rupseră la fugă care încotro. încheind astfel pricina, cei doi mandarini se retraseră să bea un ceai. Xia spuse că primise o scrisoare din capitală, de la ruda sa, secretarul Cui, care îl înştiința că se înaintase un raport despre activitatea lor, însă nu aflase încă urmările. El, Xia, se gîndea că era bine să trimită un om la prefectura Huai- qing, să întrebe de veşti de la colegul lor, Lin Cangfeng. Ximen Qing fu de acord şi pe loc chemară un portărel, îi întinseseră cinci arginți şi cărțile lor de vizită şi îi porunciră să meargă după ştiri despre raport. Omul ieşi, îşi strînsese cele de trebuință pentru drum şi o pomi chiar atunci, călare. Ximen Qing şi procurorul Xia plecară la casele lor.

Cei cinci tineri care fuseseră pedepsiți se frămîntau zadarnic tot căutînd să priceapă cine le adusese pe cap năpasta.

— Să fi ajuns iarăşi pîre în Dongjing ? zise Micul Zhang.

— Nici gînd ! respinse Bai. N-am fi scăpat atît de uşor.

O vorbă înțeleaptă spune că nimeni nu întrece aurarii în hoție şi femeile în viclenie. Pornind de la această zicală, Nie Yue rosti dintr-o răsuflare :

— Ei, să ştiți că eu am ghicit. Ximen Qing trebuie să se fi supărat că Al Treilea i-a luat fata. Cînd dragonul se luptă cu tigrul, vai şi amar de pielea căpriorilor !

— Cred că ai dreptate ! zise Micul Zhang. Sun şi Zhu de ce n-au pățit nimic ?

— Asta-i bună ! Doar sînt prietenii lui, frații lui de cruce ! Cum i-ar fi stat lui acolo, sus, iar ei trintiți pe podea ?

— De ce n-au arestat şi fetele ? întrebă altul.

— Fiindcă le ară in inimă pe amîndouă, întări Nie Yue. Numai noi n-avem strop de noroc. N-ați băgat de seamă că procurorul Xia n-a suflat un cuvînt ? Asta arată că la mijloc **e** numai lucrătura lui

Ximen. Haideți la Laur să vorbim cu Wang. De ce sâ fim snopiți în bătaie din pricina lui şi să nu ne alegem cu nimic ? Dacă nu ne răsplăteşte cu cîțiva *liang* de argint, o să ridă tot tîrgul de noi !

Merseră împreună la casa Li, dar porțile erau zăvorite cu drugul de fier. Strigară vreme îndelungată şi într-un tîrziu o slugă întrebă cine era, fără să deschidă.

— Noi sîntem, zise Micul Zhang. Il căutăm pe Wang al Treilea.

— S-a înapoiat acasă din noaptea aia. Aici nu e nimeni acasă şi nu pot să deschid.

Tinerii o luară spre palatul generalului Wang şi pătrunseră în camera de primire. Aflînd cine venise, domnişorul se încuie în camera sa şi într-un tîrziu puse sluga s£ le spună că nu era acasă.

— Halal caracter ! izbucniră ei. Dacă nu-i acasă, unde poate fi ? Să iasă degrabă la lumină !

— Vorbim serios, sâ nu vi se pară cumva că visăm, strigă Yu Kuan. Am mîncat bătaie pentru el şi vrem să-l vedem la față.

Ei îşi arătară rănile, slugii Yong Ding, zicîndu-i să-şi înştiinţeze stăpînul, iar ei se lungiră pe canapele, gemînd şi văicărin- du -se. Wang Al Treilea îşi întrebă mama cum ar putea să scape de ei.

— Ce ştiu eu ? Sînt doar o femeie !

Văzînd că tinerii îşi ieşiseră din fire de nerăbdare, domnişorul o rugă pe maică-sa ca măcar să le vorbească. Doamna Lin nu apăru în fața lor, dar le grăi de după paravan :

— Aveți răbdare. El e pe moşie, nu-i acasă. Voi mîna un copil-slugă după el.

— Grăbiți-vă, doamnă, pentru că lucrurile nu aşteaptă, o îndemnă Micul Zhang. Din buboi trebuie să scoți pe loc coptura. Am fost ciomăgiți din pricina lui şi mandarinii ne-au pus în libertate sub cuvînt că îl aducem pe eL Şi pînă nu se-nfăţi- şează, cazul n-are să fie limpezit.

Doamna Lin porunci să li se servească un ceai.

Muncit de gînduri rele, domnişorul o imploră să găsească pe cineva care să-l salveze.

— Tuşa Wen cunoaşte bine familia procurorului Ximen, fiindcă în urmă cu cîțiva ani i-a măritat fiica. Ea ar putea să descurce toate astea, glăsui mamă-sa.

— Să meargă o slugă după ea, încuviință Wang Al Treilea.

— De cînd ai jignit-o, mai acum o vreme, n-a mai trecut pe la noi. Cum s-o chem ? N-o să vrea să ne treacă pragul.

— Mamă bună, e treabă de viață şi de moarte ! Cheam-o şi îi voi face un dar.

Doamna Lin îl slobozi pe Yong Ding pe poarta din spate, să o aducă pe bătrînâ. Cînd aceasta sosi, domnişorul o rugă să-l scape cu viață. Femeia se prefăcu că n-ar avea cum s-o scoată la capăt, zicînd că nu mai dăduse pe la Ximen Qing de ani de zile. El o rugă stăruitor din nou, jurînd să nu-i uite cît o trăi bunătatea arătată în starea lui grozavă în care se afla. Tuşa Wen căuta cu ochii la mamă, iar doamna Lin o povățui să încerce,

— Singură n-am să mă duc, domnişorule, vorbi ea. Puneți-vă boneta şi roba. Vă conduc la Marele Mandarin, să limpeziți singur cazul. Eu oi fi pe margine şi oi zice ce trebuie.

— Bine, dar aceia sînt ca turbați şi or să ne vadă cînd plecăm !

— Nu vă îngrijiți de una ca asta, îi liniştesc eu. Pun să li se ducă mîncare şi băutură şi îi amăgesc eu. Pe cînd ei s-or înfrupta, noi ieşim frumuşel prin spate şi nimeni nu ne-o şti.

Bătrîna trecu în salon la cei cinci, dîndu-le de ştire că minase după domnişor şi că lucrurile au să se încheie cu bine.

— Frățiorilor, voi cere doamnei să vi se întindă masa. Gîn- desc că sînteți lihniți de foame.

— Tot tuşa Wen ştie ce-i necazul ! o lăudară ei. Adevărul e că n-am băgat nimic în gură cam de multişor.

Bătrîna merse în curtea din spate şi nu se lăsă pînă nu izbuti să li se dea de doi qian alcool, nişte plăcinte de carne de porc, oaie şi vită, tăiată în felii subțiri, rînduite pe cîteva farfurii mari. Le duse chiar ea în fața lor şi-i îndemnă să mănînce. Cu bonetă de cărturar pe cap şi în robă neagră, Wf ng Al Treilea îşi caligrafie numele pe o carte de vizită şi, trecîndu-şi o eşarfă peste ochi, o pomi cu tuşa Wen la Ximen Qing.

Ajunşi în poartă, Ping An o recunoscu pe femeie.

— Stăpînul e în salon. Ce-ai cu el, mamă Wen ?

•— Bătrînă îi întinse cartea de vizită :

— Te rog să-i înmînezi asta, frățioare, şi îl învăță pe domnişor să-i dăruiască slugii doi qian de argint.

Ping An îşi vesti stăpînul. Primind cartea de vizită, Ximen Qing o chemă întii pe bătrînă, să afle care era pricina, apoi deschise salonul cel mare şi trimise un copil-slugă să-l conducă pe oaspete. Socoti că nu era cazul să-şi mai schimbe veşmintele, însă atunci cînd îl avu înainte pe tînăr în haine oficiale, se prefăcu a o lua la rost pe bătrînă :

— De ce nu mi-ai spus, mătuşico, ştiai doar că mă* aflam în straie de casă ! şi ceru să i se aducă roba de ceremonie.

Dar Wang Al Treilea se grăbi să-l oprească.

— Nu vă obosiți, unchiule. Nepotul acesta a sosit în vizită şi nu să vă facă necazuri !

In salon, Wang ținu să-i facă o reverență adîncă. Ximen Qing rîse.

— Sînt la mine acasă, aminti el şi se înclină primul.

— Nepotul dumneavoastră se simte vinovat că a întîrziat cu această vizită.

— Oh, nu sîntem între străini !

Wang îl rugă din nou pe Ximen Qing să-i accepte reverența.

— Sînt nepotul vostru şi se cade să primiți salutul meu, în semn că ?mi iertați greşelile.

încheind, se ridică şi făcu două reverențe. Gazda îl invită să ia loc. Wang Al Treilea se mai înclină o dată şi se aşeză pe un colț al scaunului.
După ceai, domnişorul scoase din mîneca robei un petec de hîrtie şi i-1 înmînă, îngenunchind.
— Mă aflu într-o încurcătură, rosti el.
Ximen Qing îi întinse mîna să se ridice.
— Spuneți-mi cu ce vă pot fi de folos, îl îndemnă.
— Nepotul vostru e lipsit de orice talent şi a făptuit greşeli. Vă rog, pentru numele nepătat al strămoşilor mei, să mă salvați de a apărea în fața justiției. Sînt înfricoşat, cum nu se poate mai înfricoşat!
Ximen Qing desfăcu sulul de hîrtie şi citi. Numele celor cinci erau înscrise acolo.
— Iar aceşti coate-goale ? strigă el. Le-am tras astăzi o bătaie şi i-am iertat. De ce v-au mai tulburat iarăşi ?
— Spun că le-ați ordonat să mă caute. Acum sînt la mine în salon, urlînd şi ocărind pe toată lumea. Vor bani şi nu ştiu

ce să fac, încheie el, şi-i întinse gazdei o listă cu cadourile pe care i le făcea.

— Nu pot primi ! spuse Ximen. Cînd le-am dat drumul, n-am crezut că or să vă dea din nou bătaie de cap ! Ii înapoie lista cu daruri. Mergeţi acasă. Voi trimite îndată să-i aresteze. Sper să vă văd cît de curînd.

— Aţi fost atît de bun ! Voi reveni să vă mulţumesc, unchiule ! şi continuă să rostească vorbe de mulţumire pînă ieşi afară.

Ximen Qing îl conduse pînă la poarta a doua.

— N-am ţinuta potrivită ca să vă însoţesc mai departe, se scuză.

Wang Al Treilea îşi trase eşarfa peste ochi şi pomi, condus de o slugă. Tuşa Wen rămase în urmă. Ximen Qing o pQvăţui să nu le sufle nici un cuvînt celor cinci, pînă nu vor ajunge portăreii acolo, să-i ridice. Atunci bătrîna se grăbi după domnişorul Wang.

Numaidecît, Ximen Qing ordonă unui sergent să ia patru soldaţi şi să plece cu ei la casa Wang. Cei cinci se întinseseră la chef, intr-un vacarm de nedescris. Soldaţii intrară peste ei şi îi arestară. Cînd li se puseră lanţurile la mîini şi la picioare, o paloare de moarte îi lovi pe toţi.

— Bine a lucrat Wang, şoptiră ei. Ne-a ţinut aici, cît timp a pus lucrurile la cale.

— Gura ! strigă sergentul. Mai bine aţi cere ieftare Măritului Mandarin.

— Aveţi dreptate ! rosti Micul Zhang.

Opriţi în poarta casei lui Ximen, soldaţii şi Ping An întinseră mîinile după bani, speriindu-i pe cei prinşi că altfel nu-i vor lua înăuntru. Ce să facă, bieţii de ei ? Unii îşi scoaseră robele, alţii cîte un ac de păr şi abia după ce dădură ce avură mai de preţ asupra lor, Ximen Qing fu anunţat de sosirea lor. Intr-un tîrziu, stăpînul trecu în încăperea centrală şi ei fură tîrîţi la picioarele lui. Căzură cu toţii în genunchi.

— Iată-vă din nou în faţa mea, coate-goale ! grăi el. V-am trimis la ale voastre şi drept mulţumire mi-aţi amestecat numele în treburile voastre murdare, gîndind să smulgeţi bani, ca nişte tilhari neisprăviţi ce sînteţi ! Cît aţi căpătat ? Dacă nu-mi spuneţi, vă schingiuiesc ! şi ceru să se aducă instrumentele de tortură.

Slugile se înfiinţară cu cinci sau şase butuci noi, pentru zdrobitul degetelor. Micul Zhang şi ceilalţi bătură mătănii, cerşind iertăciune.

— N-am căpătat nici un ban, nenorociţii de noi ! Le-am zis că am fost bătuţi şi că am primit poruncă de la *Yamen* s& mei gem acolo. Ei ne-au pus masa şi atîta tot. Noi n-am cerut nimic.

— Ce-aţi căutat acolo ? Voi, scandalagiilor, l-aţi stricat pe tînărul Wang ! Acum sînteţi în mîna mea. Dacă nu spuneţi tot adevărul, mîine vă judec şi vă bag grumajii în bare de fier.

— Milă, luminate mandarin ca cerul înalt! strigară ei. Nemernicii de noi n-o să vă mai facem în veci nici un necaz. Chiar şi fără bara de fier, dacă ne vîrîţi în temniţă în plină iarnă, o să ne prăpădim !

— Vă mai iert o dată, dar trebuie să vă îndreptaţi. Apuca- ţi-vă de o treabă cinstită şi nu mai stricaţi tinerii de familie. Dacă vă mai văd o dată înaintea mea, voi pune să fiţi ciomăgiţi de moarte !

Ordonă soldaţilor să-i arunce afară. Şi iarăşi tinerii îşi luară picioarele la spinare, ca fugăriţi. Fiind cam aşa :

Colivia de jad de cum e sfărmată
Zborul îşi ia phoenixul liber din ea,
Cînd desferecat e cel lacăt de aur
Dragonul fantastic căile lumii le ia.

Ximen tjing merse în curtea interioară. Doamna Luna îl întrebă cine fusese tînărul vizitator.

— Wang Al Treilea, moştenitorul generalului Wang. Iţi aminteşti de necazul prin care a trecut Laur ? Acesta este tînărul. Crezi că s-a schimbat, tîrfa mică ? Iar s-a legat de el, ce- rîndu-i treizeci de arginţi pe lună. îl avea la picioarele ei, stor- cîndu-1 de bani. Eu i-am arestat tovarăşii de chefuri, am ordonat să li se tragă o bătaie în lege, cu gîndul să-i îndepărtez de el. Dar ei s-au dus peste el acasă, făcîndu-i mare tărăboi şi cerîndu-i bani, că altfel îl dau pe mîna mea. El n-a avut de-a face pînă acum cu legea şi s-a înspăimîntat. S-a înfăţişat la mine cu bătrînă Wen, aducîndu-mi în dar cincizeci de *liang.* I-am arestat din nou pe borfaşi, înfricoşîndu-i cu torturi şi închisoarea, astfel că.s-au legat că n-or să mai îndrăznească nici o tîlhărie altădată. Dar ce nefericire pe familia aceea, să aibă un asemenea moştenitor. Bunicu-său a fost un om ilustru. Tînărul e la Academia militară, dar nu studiază, îşi neglijează nevasta ca o floare de frumoasă şi fragedă şi-şi pierde nopţile prin case deocheate. Şi n-are nici douăzeci de ani.

— Cioara îşi rîde de porc ![*] îl înţepă femeia. Vezi paiul din ochiul altuia şi nu bîrna dintr-al tău ![†] Doar şi tu ai băut apă din aceeaşi fîntînă. Te crezi cumva mai bun, de îl opreşti pe el să facă lucrul ce l-ai făptuit în greşeală şi tu ?

Bărbatul nu mai scoase un cuvînt. Se aşternu masa şi Lai An vesti sosirea unchiului Ying. Ximen Qing porunci să fie introdus în bibliotecă. Wang Jing deschise biblioteca de lîngă salon şi il pofti pe Ying Bojue înăuntru.

Peste puţin, Ximen Qing îşi făcu apariţia. Se aşezară pe pat, vorbindu-şi prieteneşte.

— De ce ai plecat atît de repede de la fratele Xie ?

— Eram foarte ocupat. De fapt inspectorul se află în drum spre noi. Am trimis un om la Dongjing, să afle ce caută. Eu nu sînt ca tine, lipsit de griji.

— Sînt ceva noutăţi pe la *Yamen,* frate ?

— Nu prea.

— S-a auzit de ridicarea Micului Zhang şi a altora, acasă la Laur.

* Corespondent al proverbului românesc „Rîde ciob de oală spartă".

† *» In original : „Lampa nu te luminează şi pe tine".

De ce mi te ascunzi ?

— Oh, cîine, de unde ştii una ca asta ? N-au fost la curte la mine, ci la Zhou.

— Parcă asta-i treaba ofiţerului Zhou ! nu vru să-i dea crezare Ying.

— O fi fost crdin din capitală.

— Nici vorbă ! Li Ming mi-a zis că ai lui tremură încă de frică, iar Laur a căzut la pat. Aşa credeau şi ei, dar azi au aflat că tu i-ai tras la judecată.

— Am lipsit mai multe zile şi nu ştiu nimic, glăsui Ximen. Mai demult, Laur mi-a jurat că n-o sâ mai aibă de-a face cu tînărul Wang. N-o cred nici că s-a speriat şi nici că a căzut la pat.

Ying Bojue prinse o urmă de zîmbet pe chipul fratelui său de cruce.

— Pe mine mă amăgeşti tu, frăţioare ? îl dojeni. Cum de Sun şi Zhu au şters-o ? îi ştiu bine pe portărei, lor nu le scapă nimeni. Aici e mîna ta. Pedepseşti oaia, ca să dai o lecţie mîn- jilor nărăvaşi. Vrei s-o faci pe Laur să priceapă ce om puterni'c eşti. N-ai pus s-o aresteze din milă şi de aceea cu unii te-ai purtat într-un fel şi cu alţii în altul, deşi erau toţi vinovaţi, în egală măsură. Fraţii Sun şi Zhu n-or să ştie cum să-ţi mulţumească ! Ai lucrat inteligent, n-am ce zice. Şi n-am de gînd să te măgulesc ! Un om adevărat, nu se pune pe sine în lumină. Dacă o făceai pe faţă, nu mai era cine ştie ce. Cît de profund eşti şi ce multe lucriiti le pătrunzi, frate !

— Ce profunzime ? rîse Ximen.

— Să mai fie cineva băgat într-asta ? se prefăcu Ying mirat. Cum de-ai ştiut să faci această fină tăietură ? Pun rămăşag că în afacere şi-au vîrît sfinţii aripile şi dracii cozile !

— Cîine prost, cui nu-i place să intre la necaz se înfrînează de la cele ce-1 duc la ele, spuse Ximen Qing.

— Aveţi de gînd să-l aduceţi pe Wang la *Yamen,* frate ? întrebă Bojue.

— Cine vrea una ca asta ? Cînd mi s-a adus acest caz la cunoştinţă, i-am şters din primul foc pe Wang, Sun şi Zhu şi pe cele două cîntăreţe. I-am lăsat numai pe bădăranii ceilalţi.

— Şi azi ce-au mai vrut ?

— Bani, asta doreau ! Dar Wang a venit şi a îngenuncheat în faţa mea, cerîndu-şi iertare. Atunci i-am arestat din nou şi i-am ameninţat cu închisoarea. Au cerut îndurare, jqrînd că n-or să se mai apropie de el. Wang repeta la fiecare vorbă „un- chiule“. Mi-a prezentat o listă cu daruri în valoare de cincizeci de *liang,* dar nu i le-am primit. A zis că îmi va mulţumi.

— Chiar ţi-a făcut acest omagiu ?

— De ce te-aş minţi ? şi gazda îi porunci slugii să vină cu cartea de vizită a lui Wang.

Ying Bojue o examină. „învăţăcelul întîrziat Wang Cai, cu sute de plecăciuni", citi.

— Ai calculat zeieşte, frate mai mare ! se minună el.

Ximen Qing îl povăţui ca, atunci cînd îi întîlneşte, să nu le spună că el, unul, ar avea vreun amestec. Ying Bojue făgădui. Peste puţin, li se aduse ceaiul.

— Eu plec, frate. Bătrînul Sun şi Zhu Ciupitul vor veni negreşit să te vadă. Să nu le zici că am fost aici.

— Pot veni, dar n-am să-i văd, spuse, şi chemă portarul, învăţîndu-1 în privinţa celor doi.

De atunci încolo, Ximen Qing n-a mai trecut poarta casei lui Laur şi nici nu l-a mai tocmit pe Li Ming la petreceri, încheind pentru totdeauna cu ei.

Capitolul LXX

Portărelul s-a întors din Huaiqing cu o copie a raportului privitor la promovarea demnitarilor. Procurorul Xia şi Ximen Qing au citit mai întîi documentul cu innpccţia în judeţul lor :

„Xia Yanling **este** căpitan şi procuror in Shandong. Este **bine** văzut **şi are** o experienţă îndelungată. **In** posturile deţinute anterior s-a purtat întotdeauna **bine.** Merită cu prisosinţă să fie promovat într-un rang înalt."

„Ximen Qing, ajutor de căpitan şi procuror, este capabil, recunoscut pentru fineţea judecăţii sale. Nu primeşte daruri, deoarece este bogat şi în felul acesta acordă atenţie îndatoririlor sale. Apără legea şi este iubit de mulţime. Se cuvine numit căpitan şi procuror cu puteri depline."

Ximen Qing s-a bucurat, însă Xia a rămas multă vreme tăcut, aflînd că fusese numit în garda imperială. în după amiaza aceea, Wang Al Treilea i-a trimis pe Yong Ding şi pe tuşa Wen la Ximen Qing, cu o invitaţie pentru ziua a unsprezecea, în semn de mulţumire pentru sprijinul oferit. Ximen acceptă cu mare plăcere, gîndindu-se că era o bună ocazie de a pune mîna şi pe soţia cărturarului. **In** seara zilei de zece, sosi ordinul ca toţi mandarinii militari să se prezinte în Dongjing. Cine întîr- zia, urma să fie pedepsit. A doua zi, Ximen se înfiinţă la *Yamen si* se sfătui cu Xia, apoi se întoarseră acasă şi se îngrijiră de toate cele trebuincioase călătoriei. Ximen Qing îi porunci lui Dai An să o caute pe tuşa Wen şi să-i arate că nu putea merg«> în vizită la familia Wang, deoarece era chemat în capitală. Bă- trîna se grăbi să-i ducă vorbă domnişorului, iar acesta spuse că va reînnoi invitaţia. Apoi Ximen hotărî să-l ia cu el pe Ben Al Patrulea, căruia îi şi dărui cinci **liang** pentru întreţinerea familiei, pe Dai An şi Wang Jing. Ceru comandantului Zhou o strajă de patru soldaţi. Litiere şi patru cai fură pregătiţi de drum. Procurorul Xia luă cu el numai sluga Xia Shou, dar şi aşa convoiul lor cuprindea mai bine de douăzeci de oameni. Pe doisprezece părăsiră judeţul Qinghe. Era la vreme de iarnă şi se insera curînd, însă ei nu avură încotro şi goniră zi şi noapte. La Huaiqing, speraseră să se alăture căpitanului Lin, însă acesta le-o luase cu mult înainte. Cînd era foarte frig, stăteau in litiere, iar cînd era mai cald, mergeau călări.

Intrară în capitală pe Poarta celor zece mii de vieți. Ximen Qing îşi dădu cu părerea să tragă la Templul Răsplătirii Patriei,
însă Xia stărui să poposească la ruda sa, secretând Cui. Ximen Qing, care nu-1 cunoştea, trimise înainte cartea sa de vizită. Cui era acasă. Le ieşi în întîmpinare şi îi conduse în salon. Se salutară, apoi luară loc şi li se aduse ceai. După ce Ximen Qing se prezentă, îl întrebă pe Cui despre numele lui.

— învățăcelul vostru este un om simplu, retras din viața publică. Neînsemnatul meu nume personal este Shouyu, iar numele poetic Xunzhai. Neamul meu, Xia Longxi, mi-a vorbit adesea de virtuțile voastre neasemuite şi am nădejdea că. fiind dumneavoastră un om bine văzut, îl veți sprijini şi pe el.

— Am învățat de la ruda voastră tot ceea ce ştiu să fac, grăi Ximen Qing. Acum, că a fost promovat, depind şi mai mult de el.

— De ce mă lăudați, onorate ? Doar sîntem între noi, zise Xia.

— Are dreptate, eşti doar mai marele lui.

La aceste cuvinte, izbucniră în rîs. Pînă sosiră şi lucrurile lor de drum, se înserase. Cui porunci să se pună masa şi îşi pe- trecură noaptea acolo. Nu vom intra in amănunte.

Dimineața, de cu zori, luară cu ei darurile şi cărțile de vizită şi plecară spre palatul Marelui Tutor Cai. Acesta nu se întorsese de la Palat, dar înaintea casei sale oamenii roiau ca albinele. Xia şi Ximen îşi făcură cu greu loc prin mulțimea de la palat. Oferiră două pachete de argint portarului şi acesta îi anunță prin cărțile de vizită. Cum le citi, Zhai ieşi să-i vadă şi-i luă acasă la el. Xia îi făcu o reverență, fiindcă se vedeau pentru prima oară, iar Ximen se înclină uşor. Cînd se aşezară, Xia înfățişă lista cu daruri : două suluri de satin auriu şi alte două cu desene, pentru Marele Tutor şi zece *liang* de argint pentru Zhai. Ximen Qing adusese un sul de mătase stacojie brodată cu dragoni, unul cu mătase neagră, pentru robele oficiale, brodată ca şi primul, şi două cu mătase mandarinală pentru Marele Tutor. Lui Zhai îi dărui o catifea verde închis şi treizeci de arginți. Superintendentul porunci ca darurile Marelui Tutor să fie duse la palatul acestuia şi numele celor doi să fie înscrise în cartea vizitatorilor. El primi catifeaua, dar despre bani nici nu vru să audă.

— Dacă aş lua argintul, ar însemna că nu ne avem atît de apropiați pe cît sîntem. După ce porunci să se gătească masa, urmă : Astăzi, Majestatea Sa serbează încheierea lucrărilor la Palatul Sigiliul Prețiosului Pur şi Înălțimea Sa Marele Tutor Cai conduce ceremonia de sacrificii şi nu se va întoarce pînă spre seară. Apoi va merge împreună cu Li Bangyan la o recepție la palatul prințului Zheng. De aceea nu vă sfătuiesc să aşteptați, fiindcă n-o să aibă pic de răgaz. Eu am să-l înştiințez de sosirea voastră şi aceasta va fi de ajuns.

— Mărinimia voastră ne onorează, încuviință Ximen.

Superintendentul Zhai vru să afle unde stătea ruda sa, Ximen, şi cînd i se spuse, se arătă mulțumit.

Curînd, masa fu gata. Se aduseră platouri multe, mari, supe şi dulciuri, preparate după felul de la Palat. Mîncarea se dovedi delicioasă.

După trei pahare, oaspeţii se ridicară să plece, însă Zhai îi reţinu să mai bea.

— Cînd aş putea, rudă, să-l văd pe Majestatea Sa ? întrebă Ximen.

— Nu sînteţi atît de norocos ca Excelenţa Sa Xia, scumpă rudă, veni răspunsul. Incepînd de astăzi, el este ofiţer al gărzii. Domnia Voastră şi noul vostru subordonat, ajutox-ul de căpitan He Yongshou, nepotul eunucului He, va trebui să mai aşteptaţi.

— Aş vrea să ştiu dacă s-ar întrevedea primirea mea la înapoierea Majestăţii Sale de la ceremonia ofrandelor aduse Cerurilor pe timpul iernii ?

— N-aţi putea aştepta pînă atunci, rudă a mea, rosti Zhai Qian. Şi atunci toţi mandarinii imperiului vor veni să-l felicite, luînd parte la un măreţ banchet. Nu văd cum aţi putea rămine pînă atunci. Mai degrabă v-aş îndemna ca astăzi să vă înregistraţi pentru ca mîine să-l puteţi vedea. Apoi, îndată ce primiţi numirea, aveţi să vă întoarceţi acasă.

— Vă sînt recunoscător pentru îndrumări ! Nu ştiu cum să vă răsplătesc pentru bunătate !

înainte de a pleca, superintendentul îl trase deoparte.

— Cînd v-am trimis scrisoarea, n-am stăruit în ea că este mare secret, cele ce vă vesteam, iar colegul vostru Xia nu e bine să afle ? El i-a scris lui Lin, care a intervenit prin mareşalul Zhu, rugind să mai stea încă trei ani în Qinghe. Eunucul He a pus o vorbă pe lîngă doamna Duan, favorita Majestăţii Sale, care a obţinut aprobarea şi i-a spus personal mareşalului despre numirea nepotului lui He în Shandong. A fost greu pentru amîndouă părţile. Dacă n-aş fi făcut şi eu un demers pe lîngă înălţimea Sa, cerîndu-i să respingă petiţia lui Lin, v-aţi fi trezit fără nici o numire, prea bună rudă !

— Cît vă sînt de îndatorat, grăi Ximen cu părere de rău. Numai că nu ştiu cum au descoperit ? Eu n-am suflat un cuvînt nimănui.

— Din vechime se zice că atunci cînd oamenii nu ştiu să ţină un secret, o păţesc. Pe viitor, să fiţi cu mai multă luare-aminte, îl povăţui Zhai Qian.

Ximen Qing dădu glas de mii de ori gratitudinii sale şi plecă împreună cu procurorul Xia. în aceeaşi zi, se înregistrară amin- doi printre cei care doreau să-l vadă pe Majestatea Sa.

A doua zi, îmbrăcaţi în robe negre şi purtînd bonete de ceremonie, porniră împreună spre Palat. In faţa Porţii Wu îşi exprimară sentimentele de satisfacţie pentru favorurile primite, iar cînd să cotească spre Poarta Apusului, un om în haine de rînd le aţinu calea, întrebînd cine era Ximen Qing din Shandong.

— Dar cine eşti ? întrebă Ben.

— Sînt omul eunucului He. Stăpînul vrea să stea de vorbă cu Excelenţa Sa Ximen.

Dar nici nu apucă sâ rostească pînă la capăt aceste cuvinte şi eunucul îşi făcu apariţia. Era înveşmintat într-o robă roşie, brodat», su dragoni şi purta încălţări negre şi bonetă de ceremonie.

— Vă rog, Mărite Ximen, zise el.

Ximen Qing se despărţi de Xia şi se îndepărtă alături de eunuc,

care îl luă de mînă. Pătrunseră într-o clădire şi acolo se salutară.

— Nu mă cunoaşteţi, mărite. Sînt He Yi, eunucul celei de a patra favorite imperiale, doamna Duan. Majestatea Sa a avut bunătatea să-l numească pe nepotul meu, He Yongshou, ajutor de căpitan şi procuror militar în Qinghe. Veţi fi colegi, mărite !

— Iertaţi-mi neştiinţa, venerabile. Nu v-am recunoscut, şi Ximen se înclină din nou. Ne aflăm într-un loc unde reverenţele nu sînt îngăduite. Permiteţi-mi să vă vizitez, pentru a vă aduce omagiile mele.

Se aşezară. Se servi ceaiul. Cutii cu delicatese fură deschise, apoi li se puseră la masă cupe şi beţişoare.

— Nu vom folosi paharele mici, glăsui eunucul He. Veniţi de la Palat, mărite, şi vremea e rece. Luaţi cupa largă. Nu am cine ştie ce bucate, vreau doar să vă stîmesc pofta.

— N-aş vrea să vă necăjesc cîtuşi de puţin.

Eunucul umplu el însuşi o cupă şi i-o întinse lui Ximen Qing.

— Accept, pentru marea voastră bunătate, venerabile, însă mai am de făcut nişte vizite la persoane înalte şi mi-e teamă că mă voi înroşi în obraji.

— Pe frigul acesta, două cupe vă vor încălzi şi n-au să vă facă nici un rău. Vreau să vă spun că nepotul meu este tînăr şi nu ştie prea multe despre legi. Vă implor să-l învăţaţi dumneavoastră tot ceea ce se cade spre folosul lui.

— Vai, venerabile ! O fi fraged de ani, însă trebuie să fie foarte înzestrat, de vreme ce s-a format în asemenea palate.

— Grăiţi frumos, mărite. Proverbul zice că înveţi pînă la adinei bătrîneţi şi tot nu ştii nimic. Lucrurile universului sînt nenumărate, cîte fire mărunte de păr de pe pielea unui bou. Chiar Confucius nu ajunsese la mai mult decît la firele unui picior al boului ! Sînt încredinţat că nepotul meu se va izbi de multe neajunsuri şi vă implor, mărite, să-l călăuziţi !

— învăţăcelul acesta e gata să vă slujească, spuse Ximen. Unde vă este locuinţa, venerabile ?

— Stau la răsărit de Podul Rîului Ceresc, de strada Culturii. în faţa intrării veghează doi lei de piatră. Dar, spuneţi-mi, unde aţi tras ? Voi trimite pe cineva să vă salute şi să vă însoţească.

— Stau în casa secretarului Cui.

Ximen Qing goli o cupă mare şi se ridică. Eunucul He îl conduse de mînă pînă în poartă.

— Nu uitaţi ce v-am spus, îi aminti el. Poate îl aşteptaţi şi pe nepotul meu şi plecaţi împreună.

— Desigur, încuviinţă Ximen Qing şi se îndreptă spre Ministerul de Război, unde îl întîlni pe Xia şi împreună îi salutară pe dregătorii de acolo. Cînd ajunseră la propriul lor regiment, îl vizitară pe mareşalul Zhu. îi înmînară acestuia carnetele cu slujbele îndeplinite, apoi aduseră omagii secretarului militar şi altor ofiţeri. Trecuse de amiază. Xia îşi schimbă veşmintele, îm- brăcînd noua sa uniformă şi se înfăţişă din nou înaintea mareşalului. Acesta nu-1 lăsă să îngenuncheze. Xia îi spuse ziua cînd credea că se putea prezenta la post şi apoi plecă.

Ximen Qing, care îl aşteptase, de data aceasta şovăi să mai călărească alături de el, cerîndu-i să încalece el primul. Dar Xia nu vru să îngăduie aşa ceva. Merseră împreună şi Ximen Qing îi vorbi numai cu „Excelenţă".

— Siquan, noi doi am fost doar colegi. De ce mă numeşti astfel ? se miră Xia.

— E firesc, acum îmi sînteţi superior, se apără Ximen. Iar pentru că aţi primit această înaltă poziţie, aveţi să vă mai întoarceţi în Shandong, Excelenţă ? Cînd vă aduceţi familia în capitală ?

— I-aş fi luat cu mine, dar n-am avut cui să las casa, spuse Xia. Cred că voi rămîne la ruda mea şi am să-i aduc aici în primăvară. O să fiţi atit de bun să vegheaţi asupra familiei mele ? Dacă găsiţi pe cineva dornic să cumpere, vindeţi-mi casa. Vă voi răsplăti.

Cît face ?

— Am dat pe ea o mie două sute, apoi am mai ridicat o clădire în spate, cheltuind trei sute de liang. Aş vinde-o cu preţul de la început.

Cînd ajunseră acasă la Cui, Wang Jing îi înştiinţă că Excelenţa Sa tînărul He le făcuse o vizită. Lăsase două cărţi de vizită, pentru Ximen şi Xia, şi două mătăsuri. Ximen Qing porunci să scoată două suluri de mătase de Nanjing, în cinci culori, pregăti cartea sa de vizită şi după ce mîncă, se grăbi spre locuinţa eunucului. Cînd pătrunse în încăperea centrală, căpitanul He îl întîmpină, înveşmîntat în straie oficiale. Nu avea mai mult de douăzeci de ani şi arăta atît de plăcut la chip, încît puteai să crezi că îşi ruja buzele şi îşi sulimenea obrajii. Se salutară. Ximen Qing îi ceru lui Dai An darurile.

— Am aflat de gestul mărinimos al vizitei voastre şi de darul preţios ce mi l-aţi făcut, spuse el. îmi pare rău că n-am fost acasă. Azi dimineaţă m-am bucurat de plăcerea de a sta o clipă cu venerabilul vostru unchi.

Căpitanul se înclină.

—■ învăţăcelul acesta a fost numit într-un post destul de modest, glăsui, însă am marea fericire de a lucra cu un om ca dumneavoastră. Voi beneficia de lumina învăţăturii voastre !

Continuînd să schimbe astfel de politeţuri, înaintară pînă la scaune şi se aşezară. Slugile îi aşteptau, să toarne ceai. Băură, spunîndu-şi numele cărturăreşti.

— Nefericitul meu nume este Siquan, spuse Ximen.

— Neînsemnatul nume al învăţăcelului vostru este Tian- quan *, zise He. V-aţi înfăţişat mareşalului, onorate mandarin?

— După întîlnirea cu venerabilul vostru unchi, am fost la minister, i-am văzut pe ceilalţi colegi. Cînd am terminat, aveam de gînd să vin să vă văd, dar mi-aţi luat-o înainte.

— Aţi fost la Palat împreună cu Excelenţa Sa Xia ?

— Xia Longxi a fost numit în gardă. La Palat am fost împreună, dar la minister el s-a înfăţişat de unul singur.

* Izvor Ceresc.

— Oare să trimitem daruri mareşalului înainte sau după ce primim numirile ? întrebă He.

— Ruda mea m-a învăţat ca mai întîi să trimitem cadourile. Apoi mareşalul ne prezintă la Palat şi la sfîrşit primim numirea.

— Atunci le trimitem mîine dimineaţă.

Hotărîră ce daruri să facă : He, două suluri de mătase imperială şi un pandantiv de jad ; Ximen, un satin roşu cu fir de aur, o mătase neagră cu dragoni, un inel de aur bătut cu jad şi patru vase cu alcool „Floarea de aur“. Mai băură un ceai, apoi Ximen şi nepotul eunucului o porniră spre casa mareşalului, de cele ce pusese la cale pentru a doua zi şi seara trecu în linişte.

A doua zi, Ximen Qing se duse devreme la căpitanul He. Masa de dimineaţă era pregătită din bucate bogate şi gustoase, astfel că oaspetele şi însoţitorii săi mîncară pe săturate. Apoi Ximen şi nepotul eunucului o porniră spre casa mareşalului, Ben şi un slujitor al lui He avînd în grijă cadourile. Mareşalul Zhu nu era acasă şi slujbaşi de toate rangurile aşteptau în faţa casei, să fie primiţi. Ximen şi He descălecară şi intrară la un vecin, pe care îl cunoşteau, lăsînd o slugă să le vestească întoarcerea mareşalului. Pe la amiază, sluga sosi în goană, înştiinţîn- du-i că înălţimea Sa se înapoia pe Poarta de miazăzi şi că ordonase să elibereze drumul de mulţimea de oameni. Mai tîrziu, fură anunţaţi că acesta se afla la Podul Rîul Cerului şi nu peste mult se ivi escorta înarmată şi cu steaguri. Soldaţii înaintau doi cîte doi, cîntind, scurgîndu-se într-un şir atît de lung, încît cei doi, Ximen şi He, se plictisiră pînă cînd îl zăriră pe mareşal. Acesta şedea tolănit într-o litieră purtată de opt oameni. Alţi opt, cu steaguri, veneau în urmă. Mareşalul avea capul acoperit cu o bonetă din voal negru şi era înveşmîntat într-o robă roşie. încuietoarea cingătorii era din jad alb adus tocmai din munţii Jin. însemnul poziţiei sale, un peşte din aur, strălucea cu mare tărie şi întreaga înfăţişare a mareşalului era cu desă- virşire solemnă şi impunătoare. Escorta opri în poartă, alcătuind pe loc o gardă de onoare. Mulţimea înlemnise. Nimeni nu cuteza nici măcar să tuşească. Pe cînd litiera trecea pe lîngă ei, militarii, unii după alţii, se lăsau în genunchi. Apoi se dădu ordin ca toţi să se ridice în picioare. Aclamaţiile umplură văzduhul. Deodată, dinspre răsărit se auziră armoniile gingaşe ale unei muzici. Aceasta fusese aranjată de mai.marii ministerului în cinstea noii demnităţi oferite mareşalului de Majestatea Sa şi cu ocazia înaintării la gradul de căpitan a unuia dintre fiii lui. Cînd coborî din litieră, muzica încetă. Oficialii erau gata să i se prezinte, cînd un sol în straie negre îşi făcu apariţia. Ţinea în mînă două cărţi de vizită, roşii la culoare, pe care le Inmînă celui mai de seamă din suită. Se anunţa vizita Excelenţelor Lor Zhang Bangchang, de la Ministerul riturilor, şi Cai Yu, cancelarul. Aceştia se arătară în litierele lor numaidecît. Purtau robe roşii, de ceremonie, brodate cu fazani şi cingători cu catarame din corn de rinocer, a unuia, şi din aur, a celuilalt. Intrară, salutară, sorbiră ceai şi fură conduşi la plecare. După ei sosiră Wang Zudao, secretarul Ministerului serviciului civil. Han Lii, ministrul de stingă şi Yin Jing, ministrul de dreapta.

Mareşalul Zhu le oferi ceai şi ei stâtură foarte puţin. Apoi se prezentă o rudă a împăratului, duce de Xi, Zheng Juzhong, capul arhivelor secrete, şi ginerele împăratului, Wang Jinjing, toţi încinşi cu cingători cu încuietori de jad violaceu. Zheng singur venise în litieră, ceilalţi, însă, se înfăţişaseră pe cai. După ei, şase înalte oficialităţi de sub comanda mareşalului se prezentaseră să-şi exprime bucuria. Primul era Sun Rong, comandantul suprem al trupelor din capitală ; al doilea, Liang Yin- glung, căpetenia poliţiei ; Tong Tianyi, nepotul mareşalului Tong ; Huang Jingshi, comandantul Pazei porţilor, eunucul Dou, comandantul Pazei Palatului, şi Chen Zongshan, căpetenia patrulei. Inveşmîntaţi în roşu, purtau bonete de zibelină şi cingă- tori cu catarame de aur, numai cingătoarea lui Sun Rong avea încuietoarea din jad. Descălecară, iar în urma lor se ţineau slugi cu darurile. Din clădire răzbătu muzica, semn că mareşalul primise să bea cu comandanţii săi. Apoi mareşalul îi conduse pînă la poartă. La înapoierea lui, muzica se stinse. Un slujitor îl vesti că mulţi alţi militari doresc să-l vadă. El ordonă ca în salonul cel mare să se aştearnă o masă lungă şi să fie introduşi întîi cei de familii înalte. După ce aceştia ieşiră, intrară toţi ofiţerii din subordinea sa, fiecare oferindu-i cartea de vizită cu numele său. Intr-adevăr : x

Sub cer primul loc îl are tăria
Şi-i fără egal bogăţia.

Urmară procurorii din cele treisprezece provincii. Ximen Qing şi He se aflau în grupul al cincilea. Cadourile le fură duse înăuntru şi un slujitor le luă şi listele şi le puse pe masă. Cei doi aşteptară să fie strigaţi, pieriţi de uimire în imensitatea magnifică a salonului, făcînd cît cinci saloane din cele obişnuite, la un loc. Admirară înscrisul în patru ideograme mari, roşii, caligrafiate de mîna Majestăţii Sale. Cînd fură strigaţi, înaintară, căzură la pămînt şi bătură mătănii.

— De ce mi-aţi supărat oamenii cu aceste daruri ? le vorbi mareşalul, făcînd semn ca ele să fie primite. Purtaţi-vă ca nişte adevăraţi demnitari şi am să mă arăt faţă de voi cu dreptate* urmă. Duceţi-vă la Palat, apoi întoarceţi-vă după numiri.

— Am înţeles ! rostiră ei într-un glas.

Slujitorii le cer ură să se retragă şi ei ieşiră pe o uşă din colţul stîng al încăperii. La poartă, Ben şi ceilalţi stăteau după ei, cu cutiile goale. Tocmai cînd să plece, un om, cu o carte de vizită roşie în mînă, se repezi în fugă, strigîndu-le :

— Sosesc Excelenţele Lor Wang şi Gao !

Ximen Qing şi He intrară într-o casă, să-i vadă trecînd pe cei doi înalţi demnitari. Mai întîi, apărură soldaţii, tăind cale prin mulţime şi, după ei, Wang Hua, duce de Longxi şi comandant şef al gărzii imperiale, şi mareşalul Gao Qiu, comandantul garnizoanelor. Şedeau în litiere, iar cingătorile lor aveau catarame din jad roşiatic. Militarii care se mai aflau pe acolo se grăbiră să se facă nevăzuţi din calea celor doi. Ximen Qing şi ajutorul său se traseră şi ei într-un loc lăturalnic,

încălecară şi plecară.

Capitolul LXXI

Ajunşi în strada principală, He îl invită pe Ximen Qing la el acasă, să bea ceva. Ximen Qing se împotrivi de cîteva ori, însă He porunci slugii să-i apuce calul de căpăstru.

— învăţăcelul acesta vrea să vă ceară sfatul într-o chestiune, spuse.

Merseră împreună spre casa lui He, iar Ben duse cutiile goale la secretarul Cui. Proaspătul căpitan pregătise băuturi vechi pentru oaspetele său. Intrară în salon, unde ardeau cărbuni modelaţi după chipurile unor fiare sălbatice, iar din candele de aur se înălţa răsucit fumul parfumat al santalului. în mijloc stătea impunătoare o masă de onoare, în prelungirea sa fiind o alta şi alături de ea, masa gazdei. Fructe se aflau învîr- fuite în fructiere de porţelan, iar în vaze de aur erau rînduite cu pricepere flori.

— Pe cine aţi mai poftit astăzi, onorate mandarin ?

— Astăzi unchiul e liber şi îndrăzneşte să se alăture Excelenţei Voastre.

— Intre colegi, nu trebuia atîta osteneală, spuse Ximen.

— Unchiul meu s-a ocupat de toate.

Băură ceaiul, apoi Ximen Qing zise că doreşte să-l salute pe eunuc. He îl încredinţă că acesta nu va întîrzia să se arate şi aproape numaidecît el veni din spate. Purta o robă cu dra- goni, verde la culoare, bonetă de ceremonie, încălţări şi cingătoare bătută cu pietre preţioase. Ximen Qing vru degrabă să-l facă patru plecăciuni şi-l rugă pe eunuc să le primească.

—' Nu pot accepta, se împotrivi eunucul.

— Sînt coleg cu Tianquan, iar dumneavoastră, venerabile, mă întreceţi prin vîrstă şi virtute. Dată fiind şi poziţia de la curte, este natural să primiţi salutul acestui învăţăcel, căută a-l convinge Ximen.

După multe tocmeli, eunucul încuviinţă numai jumătate din , plecăciuni, apoi îşi pofti oaspetele să ia loc, el oficiind de gazdă, iar nepotul său şezînd la masa cea retrasă.

— Dar nu se cade, venerabile. Ca unchi şi nepot vă puteţi socoti împăcaţi astfel, eu, unul, însă nu pot îngădui ca un coleg de al meu să stea deoparte, rosti Ximen înainte de a se aşeza.

Eunucul rîse.

— Mărite, cunoaşteţi bine riturile. Eu sînt un om în vîrstă şi voi sta mai la o parte, iar nepotul meu are să vă întreţină îndeaproape.

— Aşa îmi va fi şi mai greu 1

Pînă la urmă şezură cum stabiliseră înainte. Eunucul ceru să se pună mai mulţi cărbuni pe foc şi slugile aduseră o pastă de cărbune, tumînd-o în sobă. Apoi traseră apărătorile de hîrtie cerată şi soarele pătrunse strălucitor prin ele, luminînd salonul.

. — Scoateţi-vă roba de ceremonie, mărite, zise eunucul.

— N-am nimic pe dedesubt, ar însemna să trimit după ceva straie.

— Nu e nevoie ! hotărî eunucul şi porunci să se aducă din veşmintele sale. Luaţi roba mea de culoarea peştelui în zbor.

— Cum aş îndrăzni ?

— Nu vă faceţi griji ! Majestatea Sa chiar ieri mi-a dăruit o robă şi cea veche nu-mi mai face trebuinţă. Luaţi-o ca schimb.

Cînd roba îi fu înmînată, Ximen Qing îşi îndepărtă veşmîn- tul de ceremonie şi i-1 dădu lui Dai An. îmbrăcă roba verzuie şi se înclină. Li se servi din nou ceaiul.

— Să vină copiii-slugi ! porunci eunucul.

Avea doisprezece copii-cîntăreți, conduşi de doi maeştri. Aceştia intrară şi îngenuncheară. Eunucul îi îndemnă să-şi ia instrumentele şi turnă chiar el în pahare.

— Vă rog, venerabile, protestă Ximen. Onoratul mandarin poate să se obosească în locul vostru. Lăsați cupa în fața mea şi am să fiu mulțumit.

— Țin să vă ofer o cupă. Nepotul meu se află la prima numire şi nu se pricepe încă la nimic. Sper să se bucure de sprijinul vostru.

— Dar e firesc. Cei vechi spuneau că între colegi se-nchează prietenia şi respectul pînă şi la a treia generație de urmaşi ai urmaşilor lor. Învățăcelul acesta se încredințează mîinilor dumneavoastră şi va face tot ce îi va sta în putință pentru nepotul vostru.

— Bine ați grăit. Toți sîntem în slujba împărăției.

Ximen Qing nu mai aşteptă ca eunucul să-i toarne băutură.
îi luă din mînă cupa şi o puse înaintea sa, apoi fu el acela care oferi cîte o cupă eunucului şi căpitanului He. Se înclinară unul în fața altuia şi se aşezară.

După un preludiu, doi copii, împreună cu maeştrii lor, cîntară : „Vizita lui Zhao Pu în plină iarnă" şi „Draperiile de mătase din palatul de cristal“, apoi se retraseră. Băură încă un pahar şi li se servi al doilea rînd de mîncăruri. Făcîndu-se seară, se aprinseră lămpile. Ximen Qing îi ceru lui Dai An să le dăruiască cîte ceva muzicienilor şi bucătarilor, apoi el se sculă de la masă. Dar eunucul nici nu vru să audă.

— Astăzi sînt liber n-am treburi, rosti, şi vreau să mai ră- mîneți, mărite ! Nu m-am pregătit cine ştie ce. Este mâncarea obişnuită a casei şi trebuie să fiți înfometat.

— înfometat cu bucate atît de alese ? Vreau numai să mă odihnesc, fiindcă mîine voi face cîteva vizite protocolare împreună cu Tianquan şi ne înscriem în registre.

— Dacă tot mergeți împreună, mărite, ce ziceți dacă am trimite să vi se aducă lucrurile şi să stați cîteva zile la noi ? în grădină am o casă mică, foarte liniştită Veți putea sta de vorbă cu nepotul meu de dimineață pînă seara.

— Mi-ar plăcea mult, însă mă tem că l-aş supăra pe Excelența Sa Xia. El mi-ar socoti mutarea drept un semn de răceală din partea mea.

— Nu vă faceți griji ! Mandarinii se despart la prînz colegi, iar seara nu se mai întîlnesc. Demnitarii se schimbă foarte ades. Ați fost împreună, iar acum i-ați luat locul. Asta-i tot. Dacă el gîndeşte altceva, foarte rău din partea sa. Faceți-mi plăcerea şi rămîneți aici peste noapte. Să ştiți că n-am să vă îngădui să plecați, încheie şi mînă slugile după lucrurile lui, porun- cindu-le şi să gătească toate de trebuință în căsuța din grădină.

Un ordin scurt se arătă îndeajuns ca sute de brațe să se pună în mişcare.

— Sînteți prea generos, venerabile, dar Xia se va simți ofensat, rosti Ximen.

— El a plecat de la *Yamen,* a încheiat-o cu legea. Acum este unul

dintre ofiţerii de gardă şi atîta tot.

Despre acest lucru nu mai discutară. Dai An fu chemat şi el să i se dea să mănînce.

— Mai am ceva să vă spun, mărite, deschise iar vorba eunucul. Cînd are să vină acolo, nepotul meu va avea nevoie de o locuinţă. Nădăjduiesc să îi găsiţi una, astfel ca familia să i se poată muta cît mai grabnic. Aş vrea ca el s-o pornească de aici odată cu dumneavoastră, iar ai lui să-l urmeze îndată după cumpărarea casei, li trebuie o gospodărie nu prea mare, cam pentru treizeci de persoane, cu slugi cu tot.

— Am înţeles. Cît puteţi plăti, venerabile ?

■— Să fie cu puţin peste o mie.

— Aţi putea cumpăra locuinţa lui Xia Longxi, care are să se stabilească in capitală. Ar fi bine pentru amîndouă părţile. Este o casă mare, cu şapte camere la faţadă şi cinci înapoia acestora. încăperea centrală este dincolo de poarta a doua şi în prelungirea ei, de o parte şi de alta, sînt mai multe încăperi. In spate se află dormitoarele. Casa are o poziţie bună, pe o stradă largă şi i-ar servi de minune lui Tianquan.

— Cît cere pe ea ?

— Mi-a zis că a plătit-o cu o mie două sute şi că a mai construit ceva şi a lărgit grădina. Ii pot oferi cît consideraţi dumneavoastră că merită.

— Las totul pe seama voastră, mărite. Mă gîndesc, adăugă că de vreme ce astăzi tot sînt acasă, aş putea trimite un slujitor să-i spună ce gînd am şi să-i ceară actele. Ar fi un noroc pentru nepotul meu să aibă casă de cum ajunge în Qinghe.

Nu peste mult, Dai An şi o ceată de slugi de-ale eunucului sosiră cu lucrurile şi Ximen Qing îl mînă înapoi la Xia, pentru casă. Se întoarse împreună cu Ben şi cu documentele.

— Excelenţa Sa a zis că dacă venerabilul He doreşte casa, preţul nu mai intră în discuţie, transmise Ben.

Eunucul se uită pe acte şi văzu înscrisă suma de o mie două sute.

— A locuit în ea cîţiva ani buni, socoti el, şi acest fapt nu se poate să nu fi lăsat urme. Dar de vreme ce mijlociţi vîn- zarea, mărite Ximen, îi voi oferi preţul de la început.

Ben Al Patrulea îngenunche :

— Faceţi bine, Excelenţa Voastră. Din bătrîni se spune că o casă îşi merită banii. într-o mie de ani, o proprietate cunoaşte o sută de stăpîni şi fiecare o scoate la lumină ca nouă.

— Cine eşti ? se arătă eunucul plăcut surprins. Vorbeşti cu înţelepciune. Ai dreptate cînd zici că pentru un lucru trainic să nu te gîndeşti la bani. Cum se numeşte ?

— îl cheamă Ben, îl prezentă stăpînul său.

— Bine. Să facă el pe mijlocitorul. Astăzi e zi favorabilă şi am să plătesc casa.

— Lăsaţi pe mîine, venerabile, îl sfătui Ximen.

— Mîine pornesc de cu zori, pentru că e ziua cînd mandarinii se înfăţişează la Majestatea Sa.

— Cînd are să plece împăratul mîine ?

— La miezul nopţii pleacă, pe la al treilea *geng* face sacrificiul şi se întoarce îndată după aceea. îşi ia gustarea şi apare în faţa Curţii. Toţi mandarinii din împărăţie vin să-i prezinte felicitări cu prilejul sărbătorilor de iarnă. A doua zi, cam o sută de mandarini civili şi militari sînt invitaţi la banchet. Dumneavoastră sînteţi mandarini locali şi aveţi să luaţi parte numai la primirea Curţii.

Eunucul îşi puse nepotul să aducă douăzeci şi patru de lingouri. Acestea fură rînduite în cutii pentru alimente şi două slugi, împreună cu Ben şi Dai An, merseră cu ele la casa secretarului Cui.

La vederea argintului, Xia se bucură din toată inima. întocmi cu mîna sa documentul de vînzare şi i-1 încredinţa lui Ben. Eunucul se arătă şi el satisfăcut. îi dădu lui Ben zece *liang* de argint, iar lui Dai An şi lui Wang Jing cîte trei *liang.*

— Ei doi sînt doar copii, venerabile, nu trebuie să le oferiţi nimic, se amestecă Ximen.

— Las' să-şi ia de-ale gurii, răspunse eunucul.

Cei trei îngenuncheară. Eunucul porunci să li se servească iarăşi mîncare şi băutură şi se plecă de două ori în faţa lui Ximen Qing, mulţumindu-i.

— Tot ce vă mai rog, este să-l sfătuiţi pe Xia să elibereze cît mai repede cu putinţă casa.

— Voi vorbi cu el. Onoratul mandarin He va locui o vreme la *Yamen.*

Bătu primul *geng* din noapte.

— Nu ar fi bine, venerabile, să vă odihniţi puţin ? întrebă Ximen Qing. Eu şi aşa nu mai sînt în stare să beau.

Eunucul se retrase, dar tînărul He le ceru muzicanţilor sâ cînte şi îl îmboldi pe Ximen La băutură. Tîrziu, acesta merse în casa alcătuită din trei camere, aflată în grădină. Grădina era minunată, cu pavilioanele sale de mărimi şi forme felurite, cu muntele-i artificial, cu lacul şi copacii săi şi cu florile din vase mari de lut. în casă luminau lămpile strălucitor şi se simţea miros de santal. Era un loc plăcut, liniştit. He îl însoţise şi mai schimbă cîteva cuvinte cu oaspetele său, pînă ce băură şi acolo un ceai, apoi se întoarse la el să se culce. Ximen Qing se dezbrăcă şi se vîrî în pat. Wang Jing şi Dai An îl slujiră, apoi se duseră şi ei să se odihnească.

Fiind băut, Ximen Qing se tot uita la luna plină care bătea in fereastră, şi se perpelea fără pic de somn în aşternuturi. Simţea apăsarea grea a nopţii, vedea umbra alungită a florilor şi il neliniştea vîntul rece fîşîind hîrtia ferestrei. Fiind de mult plecat de acasă, se gîndea să-l cheme pe Wang Jing sâ doarmă cu el, cînd auzi şoapte de femeie dincolo de fereastră. îşi aruncă pe umeri un halat, îşi trase încălţările şi păşi uşor, căutînd afară din uşa deschisă. Li Vaza stătea acolo, în lumina lunii, cu părul ca nişte coame de nor. Era înveşmîntată simplu, cu gust şi o mantie albă îi învelea trupul de nea.

încălțări mici, de culoare galben deschis, îi acopereau picioarele. Ximen Qing o luă în casă şi o îmbrățişâ, plîngînd.

— Dusa mea, ce cauți aici ? țipă el.

— Te-am căutat, fiindcă vreau să-ți vestesc că am o nouă casă şi mai devreme sau mai tîrziu am să te părăsesc.

— în ce loc ? se grăbi bărbatul să întrebe.

— Nu departe de aici. Din strada principală, spre răsărit, se face strada Zaofu. Acolo voi sta, cam pe la mijlocul ei.

Ximen Qing o îmbrățişâ.

— Să nu uiți ce te-am povățuit, frățioare, îi aminti ea. Nu bea pînă tîrziu în noapte şi îngrijeşte-te să fii devreme acasă. Nu uita nici o clipă că omul acela vrea să te nimicească.

El o conduse pînă în stradă. Luna lucea ca într-o pictură. O luară spre răsărit, apoi o cotiră pe o străduță şi pe la jumătatea ei ajunseră la o casă cu porți duble, albe.

— Aceasta este casa slugii tale, zise ea şi se strecură înăuntru.

Ximen Qing încercă s-o oprească şi atunci se trezi. Visase, lată :

Bat prin fereastră ale lunii raze Cu ele-o
umbră-a unui ram în floare, îi pare că-1
învăluie miresme Chinuitor de dulci şi de
amare,
Şi înadins de-ar fi pe urme-i straje,
E doar durerea trează să-l însemne.

Sau, tot la fel:

Văzduh de jad cu poleieli de brume,
O lună pală ca un vis de groază,
Zăcut în patul rece-ar vrea să curme,
O noapte-n care-s morții cocoşi de pază.

Ximen Qing nu mai avu rost de odihnă pînă spre ziuă, cînd ațipi vlăguit. A doua zi, căpitanul He trimise o slugă să-l ajute să se îmbrace, apoi îşi făcu el însuşi apariția. Mîncară fiertură de orez, apoi nişte perişoare şi la sfîrşit o supă din ouă şi creier de găină. Li se aduseră caii, îşi puseră robele de ceremonie şi o porniră, urmați de slugi, spre palat. La întoarcere, He merse direct acasă, iar Ximen Qing trecu pe la Templul Chipul Patriei, să-l viziteze pe stareţul Zhi Yun. Acolo fu servit cu bucate de post, dar el gustă numai dintr-o plăcintă, celelalte mîncăruri oferindu-le oamenilor săi. Se îndreptă spre casa secretarului Cui, luînd-o pe strada principală şi trecînd pe străduța Zaofu. Pe la mijlocul acesteia, se afla o casă cu porți duble, albe, la fel ca în visul lui. O bătrînă vindea soia pe aproape şi el îl puse pe Dai An să întrebe a cui este casa.

— A comandantului Yuan, zise femeia.

Ximen Qing se uită uluit în jur. Ajuns la Cui, Xia tocmai se gătea de o vizită. Zărindu-1 pe Ximen, porunci slugilor să plece cu caii şi îl conduse pe fostul său coleg în salon. Ximen Qing îi ceru lui Dai An să aducă darurile pe care vroia să i le ofere lui Xia cu prilejul noii numiri : două suluri de mătase, una neagră şi alta colorată şi cu desene.

— învăţăcelul acesta încă nu v-a felicitat, onorate mandarin şi dumneavoastră văd că n-aţi pierdut ocazia. Ieri aţi încheiat pentru mine o afacere bună. Vă rămîn recunoscător !

— Eunucul m-a întrebat de o casă şi i-am vorbit despre a dumneavoastră. Aşa sînt eunucii, se năpustesc, nesăţioşi. Dar v-aţi ales cu o afacere bună.

Rîseră am îndoi.

— încă nu l-am vizitat pe noul slujbaş din Qinghe. Merge odată cu domnia voastră ?

— Da. Eunucul m-a rugat să aveţi bunătatea de a elibera cît mai iute casa. Pînă atunci, căpitanul va locui la Yamen.

— Cît de curînd. Voi căuta o casă şi îndată ce o voi găsi, îmi aduc familia. Cred că într-o lună va fi a lui.

Ximen Qing se ridică, lăsînd o carte de vizită pentru Cui. Xia îl conduse pînă în poartă şi rămase pînă ce îl văzu călare. Ximen Qing se înapoie la casa eunucului. Căpitanul îl aştepta cu prînzul. Ximen îi povesti despre vizita făcută lui Xia şi gazda se bucură auzind că va avea casa atît de curînd. După masă, pe cînd jucau şah în salon, slugile anunţară că superintendentul Zhai trimisese o mulţime de daruri. Citiră lista : mătase, un porc, o oaie, băutură şi dulciuri. Ximen acceptă darurile, trimise la rîndul său o carte de vizită în semn de mulţumire şi oferi bani aducătorilor.

Wang Jing şopti de pe margine :

— Doamna mi-a zis să merg s-o văd pe Păpuşa şi să-i fac un dar.

— Ce dar ?

— Două perechi de încălţări lucrate de mînă.

— Numai atît ? se miră stăpînul şi se îndreptă spre Dai An: în geamantanul de piele am două vase pline cu pesmeţi din trandafiri. Să le ia Wang Jing şi să le ducă Păpuşei, la casa superintendentului.

Alăturînd o carte de vizită, el îi dărui secretarului Cui o oaie şi un vas cu băutură, iar porcul, celălalt vas cu alcool şi dulciurile le oferi eunucului.

Wang Jing se duse cu darul. Han Păpuşa i se înfăţişă într-un salon, frumoasă şi elegantă, de parcă ar fi fost un pom cioplit în jad, cu totul alta decît cea care fusese acasă, la părinţi, şi chiar ceva mai înaltă. Ea îi puse băiatului o mulţime de întrebări 'despre ai săi şi îi dădu să mănînce. I se păru că straiele lui erau prea subţiri şi îl dărui cu o robă de mătase căptuşită cu blană, adăugind şi cinci arginţi. întors acasă, copilul-slugă ii arătă stăpînului ce daruri primise şi acesta se bucură.

Apoi sosi în vizită Xia Longxi, care mulţumi pentru cumpărarea casei şi îi făcu daruri atît lui He, cît şi lui Ximen. Slugilor lui Ximen Qing, în frunte cu Ben, le oferi zece arginţi. Se aşezară şi băură ceai.

— Aş vrea să-l salut şi pe venerabilul eunuc He, rosti Xia.

— Unchiul este la Palat, răspunse căpitanul.

Atunci Xia lăsă o carte de vizită roşie la culoare.

— Transmiteţi-i venerabilului He simţămintele mele de adînc respect, ceru el. îmi pare rău că am sosit prea tîrziu.

Cu aceasta, plecă. Tînărul He îi trimise şi el, cu o carte de vizită, un sul de mătase cu fir de aur.

Seara, căpitanul işi întreţinu oaspetele într-un salonaş lîngă grădină. In timpul mesei, copiii-muzicanţi le cîntară şi se retraseră să se culce abia la al doilea *geng.* A doua zi se sculară de cu noapte şi merseră la Palat, aşteptînd să se deschidă Poarta Răsăriteană. Fiind aşa :

Ici şi colo stele presărate-n cer,
E palatu-n jad şi-n mii de nestemate ;

Azi seninul zării-i semn de norociri,
Spre Penglai [*] în purpuri calea-i jumătate.

Peste puțin, porțile fură trase în lături în sunetele muzicii. După aceea se întîmplă la fel şi cu porțile Palatului Tronului şi, în cele din urmă, şi cu Porțile Cerului, fiindu-le dat să vadă cea mai măreață şi mai strălucitoare coroană. Fiul Cerului se întorcea de la altarul din partea de la miază-zi a oraşului şi sute de mandarini civili şi militari erau acolo în aşteptarea lui. Răsunară gongurile şi clopotele grele, vestind că Fiul Cerului primea felicitări în palatul său. Nori învălătuciți din santal ars se înălțau spre cer şi evantaie uriaşe se agitau fluturate.

La zi prea luminoasă sînt porțile desferecate, împrăştiate
de-adieri, miresme de santal oriunde,
Mii de-amulete de noroc pe cîte-s porți stau agățate Şi împăratul
Galben, iată-1, din norul roşu ce-1 ascunde.

împăratul Galben era un bărbat grozav şi impunător, asemeni împăraților mitici, chipeş ca nimeni altul, caligraf fără pereche şi poet de cum deschidea gura. El ştia pe de rost cărțile celor trei filosofii şi muzica veche, cunoştea ierburile medicinale şi era iubitor de alese desfătări. Cînd se aşeză pe tron, pocnituri de bici cerură să se facă linişte. Mandarinii, purtînd pe piept însemnul slujbei lor, se înclinară de cinci ori la rînd şi îngenuncheară de trei ori în fața lui. Apoi, un slujbaş rosti cuvintele sacre „Domnim de douăzeci de ani şi Cerul ne-a fost cu mare ajutor. Acum trecem într-un an nou. Fie ca Cerul care ne veghează să vă dea binecuvîntarea sa !“ Cînd se stinse ultimul cuvînt, din față, dintr-un grup de demnitari înalți, se desprinse un sfetnic mîndru, ale cărui încălțări călcau cu semeție, iar mînecile sale largi îi fluturau pe lîngă trup. Era Cai Jir\g, primul ministru de stînga, cancelar, marele învățat al Palatului Suprema Politică, ministrul serviciului civil, Mare Tutor şi duce de Lu. El îngenunche pe trepte şi grăi .

— Trăiască [†], trăiască, mulți ani trăiască Majestatea Voastră ! Cu înfricoşare şi umilință ne plecăm capetele înaintea Luminăției Sale Fiul Cerului. Aşa cum ați glăsuit, ați împărățit douăzeci de ani, în pace şi mare prosperitate. Cerul v-a urmărit purtarea, v-a prețuit faptele şi v-a arătat numeroase semne de multă bunăvoință. Zece mii de țări vi se închină şi la hotare e linişte deplină. Grămezile de argint se înalță cît munții în văzduh şi capitala voastră de jad e orbitoare în strălucirile sale. Voinței celei mai prețioase şi sacre i se dă glas la palatul prea- slăvit al Majestății Voastre. Cît de fericiți sîntem că avem parte să viețuim în lumea voastră binecuvîntată ! Legăturile voastre cu poporul sînt desăvîrşite ca lumina. El vă urează să vă bucurați de

[*] Țară legendară în Marea Chinei.

[†] In chineză, *wansui,* zece mii de ani, insemnînd „trăiască", „viață lungă“, este totodată formula de adresare către împărat : Majestate.

veşnicia munţilor şi vă doreşte ca soarele şi luna să-şi reverse strălucirea asupra voastră. îndurarea Majestăţii Voastre veghează asupra noastră şi mulţumirile noastre nu pot fi puse în puterea graiului. Vă urăm, cu cea mai adîncă umilinţă, felicitări !

O vreme s-a înstăpînit tăcerea, apoi cuvintele Fiului Cerului au fost anunţate : „Mi-aţi adus urări şi laude, bravi şi vrednici demnitari. Ţinem la mare cinste loialitatea voastră. Sîntem mulţumiţi". Apoi se înştiinţă că de la Anul nou avea să înceapă o nouă eră de domnie, numită Chonghe, Armonie Repetată. Marele Tutor trecu la locul său de mai înainte. Din nou, crainicul se făcu auzit, întrebînd dacă mai avea cineva ceva de spus, altfel împăratul urma să se retragă. Un om ieşi dintre rînduri. Purta robă stacojie, cingătoare cu încuietoare de jad şi peştele galben era însemnul slujbei sale. îngenunche pe treptele de aur şi glăsui :

— Zhu Mian, mare mareşal, comandantul suprem al gărzii imperiale, declar că am inspectat la faţa locului douăzeci şi şase de procurori militari. Ei au sosit în capitală să-şi primească însărcinările şi i-am adus în faţa Majestăţii Voastre să hotărîţi voi singuri numirea lor !

Cei douăzeci şi şase de procurori îngenuncheară în spatele mareşalului. Peste puţin, hotărîrea fu luată : „Să li se dea împuterniciri pe potriva celor de pînă acum". Zhu intră între ceilalţi mari dregători. Fiul Cerului făcu un semn din mînă şi mandarinii se retraseră. Majestatea Sa se întoarse în palat. Sutele de mandarini ieşiră pe cele două laturi ale Porţii Ritului, în urma a doisprezece elefanţi slobozi. însoţitorii şi slujitorii se grăbiră să le iasă în cale stăpînilor. Dincolo de porţile palatului era o grămadă de cupeuri. Strigătele slugilor se asemuiau cu iureşul şi larma rostogolirii valurilor mării pe furtună, iar nechezatul cailor făcea să se creadă că pămîntul se crapă şi munţii se prăbuşesc. Procurorii încălecară şi merseră la comandament în aşteptarea ordinelor. Tîrziu, fură vestiţi că Excelenţa Sa mareşalul nu avea să vină, fiind poftit la recepţia de la Palat.

Ximen Qing şi He Tianquan petrecură ziua împreună şi abia a doua zi obţinură numirile. Ximen îşi luă rămas bun de la Zhai, apoi se înapoie să vegheze la strîngerea lucrurilor sale pentru călătorie. Seara, eunucul oferi în cinstea lor un ospăţ, îndem- nîndu-şi nepotul să nu ia hotărîri de unul singur şi să-l consulte în toate pe Ximen Qing. Pe douăzeci din luna a unsprezecea, ei purceseră din Dongjing, cu peste douăzeci de însoţitori. Urmară drumul cel mare al Shandongului. Era tocmai vremea celor şase rînduri de cîte nouă zile reci şi în faţa lor se întindeau dealurile sterpe şi cărările pustii. Prin copacii golaşi nu stăteau la lumina searbădă a soarelui decît ciorile. Pădurile erau ca deşarte, iar rîurile îngheţate şi acoperite de zăpadă stăteau sub crunta ameninţare a norilor groşi. Abia treceau o culme şi alta se ridica in faţa lor. La marginea unui sat zăreau mereu un altul în depărtare. Cînd trecură peste Fluviul Galben şi ajunseră la Tîrgul în opt colţuri, fură

prinşi de o furtună nemaipomenită. Cam aşa :

Nu era urlet de tigru,
Nici al dragonului muget,
Gerul fața crunt le-o-nțepa,
Fiara de vînt muşcîndu-le-n măduvi şi inimi.
La-nceput nu fu semn de vestire,
Mai apoi căzu brumă şi-nnegură,
Despuind toți copacii de frunză Şi apa-nvrăjbită
pietre-şi sfărmă,
Iară pomii din ramuri gemeau, se frîngeau,
Prăbuşindu-se moarte păsări prin smîrcuri,
Se-abătu curînd piatra din cer peste lume
Şi-n văzduhuri prafu-ngroşa să-l treci printr-un paloş,
Năruia-ntreaga boltă-n pietrişuri, nisipuri,
De ne-aflat pe pămînt mai sălbatic potop ;
Oastea prafului sufocase văzduhul,
Milioanele sale de lăncii mărşăluind una-n alta,
Pe atît de mare-n tărie vînt aprig era Că smulgea chiar copacii din a Iadului poartă,
Spulberînd praful strîns pe'coperişurile Tartorelui ;
Iute se-ascunse Chang E în palatu-i din lună,
Zburător prin-nalt Liezi cerea ajutor de la bieți muritori ;; Zguduit împăratul de Jad în jețu-i abia se ținea în palatu-i din piscul Kun Lun ;
De-atîta vînt dezlănțuit luminile crăpaseră Cer şi pămînt cu josu-n sus întoarse.

Aşezați în litiere încăpătoare, Ximen Qing şi He Tianquan se înfofoliseră în cîteva rînduri de pleduri groase. Vîntul era atît de sălbatic, încît cu greu s-ar fi putut înainta chiar şi cu un singur pas. Simțind că se înserează, se temură ca nu cumva oamenii pădurilor să le iasă în cale să-i atace. Porunciră unui om să afle degrabă adăpost pentru noapte şi s-o continue a doua zi cu drumul. Omul căută îndelung şi, la mare depărtare, găsiră în cele din urmă un templu vechi, cu zidurile în ruină, aflat lîngă un pîlc de copaci. Iată :

Ziduri şi stele * erau cotropite de iarbă,
Coridoare şi-altarele vechi gata să cadă,
Prin chilii călugării fără lampă şi foc,
Doar razele lunii meditînd să îi vadă.

S-au grăbit într-acolo. Se numea Templul Dragonului Galben şi mai avea o mînă de călugări, ducînd-o în meditație, lipsiți de lumină şi căldură. încăperile erau aproape năruite, cîrpite cu blăni de scînduri. Stareţul le ieşi în întîmpinare şi aprinse focul să le fiarbă ceai. Aduseră

* Stele funerare.

nişte fîn pentru cai. Cînd ceaiul fu gata, Ximen Qing scoase din sacul său de drum pastramă de pui, porc, plăcinte şi fructe şi mîncă împreună cu ajutorul său. Stareţul le făcu o fiertură de orez. Dormiră la templu. A doua zi vîntul încetase. Cerul era senin. îi oferiră stareţului un *liang* de argint, se înclinară înaintea lui şi coborîră spre Shandong.

Capitolul LXXII

Rămasă singură, cu atîtea femei în casă, Doamna Luna se simţi încolţită de frică şi îi poruncise lui Ping An să ferece bine porţile din faţă şi din spate ale casei. Femeile casei nu mai ieşeau, stînd toată vremea în camerele lor şi îndeletnicindu-se cu lucrul de mînă. Dacă Chen Jingji trebuia să se ducă în podul casei din grădină să caute printre lucrurile amanetate, Doamna Luna îl silea pe Chun Hong sau Lai An să-l însoţească. Controla ea însăşi ca uşile şi ferestrele să fie bine închise şi totul să se desfăşoare cum se cuvine. în felul acesta. Pan Lotus de Aur nu avea cum să-l întîlnească pe Jingji şi numai doica Abundenţa i-a oferit prilejul unei certe. într-o zi, Doamna Luna a scos tot felul de haine, de cămăşi şi lucruri de corp de-ale stăpînului şi i-a cerut Abundenţei ca împreună cu nevasta lui Han să le spele. Prunişor de Primăvară se apucase şi ea de spălat şi o minase pe Crizantema de Toamnă să-i împrumute scîndura pentru frecat rufele. însă Abundenţa şi Întîmpinarea Primăverii aveau tocmai atunci nevoie de scîndură, aşa că nu i-o dădură.

— Ai mai luat-o şi alaltăieri şi iar o vrei ? sări Abundenţa. Cîtă vreme tuşa Han e aici, trebuie să curăţim lună lucrurile stăpînului.

înciudată că nu căpătase ce ceruse, Crizantema căută s-o întărite şi pe Prunişor de Primăvară :

— De ce m-ai minat acolo, ca să mă întorc cu mîinile goale? întîmpinarea Primăverii era gata să mi-o dea, dar Abundenţa n-a lăsat-o.

— Vai de mine şi de mine ! Cine se crede ? se mînie slujnica. Parcă i-am fi cerut o lampă, in plină zi. Auzi, să nu dea o scîndură de rufe ! Pe ce să-i spăl mamei feşele de picioare ? Du-te în curtea interioară şi împrumută de la altcineva !

Lotus de Aur le-a auzit de la ea din cameră şi ura care pusese stăpînire pe inima ei o făcu să răbufnească.

— Cum să nu vrea, tîrfa, să dea scîndura ? Mergi chiar tu şi dacă se poartă şi cu tine la fel, fă-o de ocară !

Prunişor de Primăvară se repezi ca vîntul pînă la casa Vazei.

— Cine-i străina aia care nu dă sîndura din mînă ? ţipă de departe. Sau a ajuns mare stăpînă aici ?

— Vai de mine, dar ţ.i-aş fi împrumutat-o dacă nu-mi trebuia ! grăi Abundenţa. De ce rosteşti vorbe grele la mînie ? Doamna principală mi-a poruncit ca atîta vreme cît tuşa Han e aici, să facem ca noi lucrurile murdare ale stăpînului. I-am zis Crizantemei să aştepte pînă spăl

rufele în două ape. Dar ea, uite, ți-a turnat minciuni. Sora Întîmpinarea Primăverii e aici de față și a auzit și ea doar !

Numai că Lotus de Aur apăru și ea, băgîndu-se între ele :

— Femeie, pe mine nu mă duci tu ! De cînd ți-a murit stăpîna, te ții a mai mare în casa asta. Te-ai apucat să speli lucrurile stăpînului, ca şi cum nimeni n-ar fi în stare să facă asta ! Poate crezi că noi, soțiile lui, am murit cu toate şi ai rămas numai tu pe lume ! Sau, mai ştii ? îți trece prin cap să ne şi îngropi ! Dar află pe-aia bună, că eu nu sînt în stare să-ți rabd asemenea mofturi !

— Ce vorbă-i asta, doamnă a cincea ? se apără Abundența. Dacă nu mi-ar fi poruncit stăpîna principală, îți închipui câ aş fi făcut înadins una ca asta ?

— Gîndeşti că nu te ştiu, tîrfă blestemată care asmuți bărbații ? Mai ai curajul să deschizi gura ? Cine i-a dus stăpînului la pat ceai în miez de noapte şi cine l-a acoperit bine ? Sau, ia zi, cine i-a cerşit veşminte noi ? Crezi că nu-ți cunosc tertipurile ? Le ştiu prea bine şi nu mi-e frică s-o strig în gura mare !

— Stăpîna mea a născut şi s-a prăpădit, glăsui Abundența. Ce să zic eu, în fața ălorlalte ?

Lotus de Aur mai bine n-ar fi auzit una ca asta. Se înroşi ca focul şi se năpusti înainte, înfigindu-şi o mînă în părul femeii şi cu cealaltă lovind-o peste burtă. Noroc că soția lui Han era acolo, despărțindu-le.

— Tîrfă fără ruşine ! Putoare care furi bărbații altora ! Dacă nu te-am luat în seamă, te-ai legat de stăpîn ! Ce cauți tu aici ? Poți să fii şi nevasta lui Lai Wang, renăscută, mie nu mi-e teamă de tine !

Abundența îşi strînse părul, plîngînd.

— Nu sînt aici de mult şi nu ştiu cine a fost nevasta lui Lai Wang. Eu am venit ca doică.

— Dacă eşti doică, de ce faci pe vulpea şi încerci să intri în pielea tigrului ? Eşti duh rău, asta eşti !

Pe cînd se certau, Meng Pavilion de Jad se apropie încet, venind din curtea din spate.

— Te-am chemat să jucăm şah, soră a şasea. De ce n-ai sosit ? întrebă ea. Şi ce e cu scandalul ăsta ? şi întinse mîna şi o trase pe Lotus, ducînd-o în casă. Ce s-a întîmplat ?

Lotus de Aur se răcorise. Prunişor de Primăvară turnă ceai, sorbiră din ceşti şi abia apoi vorbi :

— Uită-te la putoarea asta hoață ! M-a supărat de mi s-a scurs tot sîngele din vene şi n-am putere să beau nici un ceai ! Eram acasă, îmi croiam nişte încălțări, cînd ai trimis după mine. Am zis să mă întind puțin, dar n-aveam somn. Atunci mi s-a înfățişat asta mică, cerîndu-mi să-mi spele'feşele de picioare. Aştept eu şi aştept, ca pînă la urmă sâ aud ceartă. Aia nu vruse să-i împrumute Crizantemei scîndura, aruncîndu-i în obraz: „V-am mai dat-o alaltăieri, iar vii după ea ? Acum sînt prinsă cu rufele stăpînului !“ Asta m-a scos din fire şi am pus-o pe Prunişor să-i toarne cîteva ocări bune. De la o vreme şi-a luat nasul la purtare şi am ținut să-i dau o lecție. Ce e ea în casa asta ?

Doar n-a fost făcută nevastă ! Şi nici măcar nu arată ca nevasta lui Lai Wang ! M-am dus şi eu peste ea şi i-am zis tot ce aveam pe suflet. Dacă nu era tuşa Han, o azvîrleam din curte pe tîrfa asta care se bagă pe sub pielea bărbaţilor altora ! Inima i-aş fi scos-o din piept ! O vină are şi sora mai mare. Ia să ne amintim cum au mers lucrurile şi cu putoarea slugii Lai Wang. Ea nu s-a băgat şi cînd m-am luat de tîrfa aia, tot necazul a căzut pe capul meu. Acum, cu astalaltă, dacă zice că e doică, apoi să se poarte ca o doică şi să nu i se vîre ăluia în suflet! Iar noi să n-o lăsăm să-şi facă de cap sub ochii noştri! Mai e şi omul nostru, marfa aia fără pic de ruşine în suflet şi care se tot duce acolo de se holbează la portretul moartei, smior- căindu-se, că numai el ştie ce zice. Intr-o noapte, cere ceai şi tîrfa asta i-1 serveşte ea, la pat, îi potriveşte aşternutul şi pe urmă trece la treabă, că la asta e bună ! De ce n-a lăsat sluga să-i ducă ceaiul ? Şi de ce i-a cerşit veşminte noi ? Dar uite că şi neruşinatul nostru, într-o clipă, a gonit la prăvălie şi i-a ales mătăsuri ! N-ai fost de faţă s-o fi văzut în ziua slujbei. Intră el în casă să ardă hîrtie, iar slujnicele şi doica zăceau lungite pe pat. Crezi că le-a zis ceva ? Din contra, le-a spus: ,,Să nu duceţi dincolo ofrandele, opriţi-le pentru voi !“ Să auzi şi să nu crezi una ca asta ! E prostit rău ! „Dacă vii sau nu, stăpîne. eu te aştept!“ i-a întors-o putoarea. N-avea de unde să ştie că eu mă întorc şi-am s-o aud. A făcut nişte ochi şi n-a mai suflat o vorbă. Tîrfă care îţi fură omul viu de lîngă tine? Dar apoi şi el, care cată la coji de dovleci, cu ochii ieşiţi din orbite ! Nici nu-i pasă dacă femeia e frumoasă au ba. El se ţine cu oricare ! Ea zice că bărbatu-său i-e mort, dar cine era ăla care se chiora mai alaltăieri din poartă, cu un copil în braţe ? Ne înşeală, îşi bate joc de noi ! Tu n-ai băgat de seamă că nu mai e a dinainte ? Parcă ar fi o altă Li Vaza ! Iar sora cea mare se închide în curtea interioară şi stă acolo, ca una care nu vede, nu aude. Dacă îndrăznim să deschidem gura în faţa ei, zice că n-aveam dreptate.

Pavilion de Jad o ascultă pînă la capăt şi izbucni în rîs.

— De unde ştii atîtea lucruri intime ?

— De la Shen din Nanjing ori de la sălciile Beijingului ! Cine nu ştie că oamenii au nume şi copacii fac umbră ? Dacă îngropi pe cineva în zăpadă, fii sigur că are să iasă la lumină !

— Ea o ţine una şi bună că n-are bărbat. Ăsta de care spuneai de unde s-a ivit ?

— Fără vînt, cerul nu se înseninează şi cine nu minte nu face afaceri ! răspunse Lotus. Dacă spunea adevărul o luam aici ? îţi aminteşti cum arăta la început ? Avea faţa suptă de foame, pielea galbenă şi abia se mişca. După ce a mîncat pe săturate doi ani de zile, a prins chef de bărbat! Dacă nu o oprim, mîine-poimîine face un copil şi ce se alege de noi ?

— E un grăunte de adevăr în vorbele tale, slugă a cincea ! rîse Pavilion de Jad.

îşi mai vorbiră un timp, apoi plecară să joace şah, totul fiind

întocmai ca în stihurile :

O umbră-n trei raze, pierde Cine-n
joc loveşte cînd se prinde,
Zece mii de fapte fără rădăcină
Viaţa le cuprinde.

Dar să nu lungim povestea. într-o după-amiază, Ximen Qing a ajuns în Qinghe. I-a trimis pe Ben şi pe Wang Jing acasă cu cele de la drum şi el l-a condus pe He la *Yamen,* a vegheat la rinduirea camerelor pentru acesta şi abia apoi a încălecat şi a plecat. Intrînd în salonul din spate, Doamna Luna îi ieşi în cale şi-i turnă apă să se spele pe faţă. El porunci unei slugi să pună o masă în curte, să ardă santal în semn de mulţumire Cerului şi Pămîntului, pentru întoarcerea sa în siguranţă de la cale lungă.

— De ce faci asta ? se minună soţia.

— Nu mă întreba ! răspunse el. Era să nu mă mai întorc ! Pe douăzeci şi trei, la trecerea Fluviului Galben, ne-a prins o furtună nemaipomenită. Ploua cu pietre şi orbecăiam pe drum din pricina prafului din aer. Sta să se înnopteze şi jur împrejurul nostru nici o aşezare omenească. Eram ca şi pierduţi. Cu lucrurile pe care le aveam, ne-a încercat grozava teamă să nu ne sară în spate tîlharii ! Iţi închipui ce-ar fi fost ! Aşa am dat peste un templu străvechi şi sărăcăcios, de ne-aveau nici foc şi nici măcar lumină pe timp de noapte. Am mîncat o fiertură de orez, ne-am odihnit şi cînd ne-am trezit, urgia trecuse. Templul arăta mai amărît decît îl văzusem cu o seară înainte. Data trecută am călătorit mai bine. Acum ne-am luptat şi cu gerul şi cu spaima din noi. Noroc că vîrtejul ne-a prins pe pămînt şi nu ne-a încolţit în mijlocul fluviului. In prima zi din ultima lună a anului am să sacrific un porc şi o oaie.

— Bine, eu tot nu pricep de ce n-ai venit drept aici, acasă, şi ai dat mai întîi pe la *Yamen.*

— Xia Longxi a fost înaintat în garda palatului şi nu se mai înapoiază. Apoi, fiul eunucului He a fost numit ajutorul meu. Il cheamă He Yongshou, n-are nici douăzeci de ani şi nu se pricepe la nimic. Eunucul m-a rugat de cîteva ori să am grijă de el. Dacă nu l-aş fi aranjat acolo, crezi că ştia el singur ce să facă ? Au cumpărat casa lui Xia şi după ce acela îşi ia în capitală familia, o să şi-i aducă şi tînărul He pe ai săi. Nu ştiu de unde a aflat Xia de promovări. I-a trimis daruri bogate Sfinţiei Sale Lin, care a intervenit pe lîngă mareşalul Zhu să-l mai ţină aici alţi trei ani. Dacă nu era ruda noastră Zhai să pună la cale lucrurile, m-aş fi trezit cu mîinile goale. Superintendentul era supărat, şi chiar mi-a zis că nu ştiu să ţin un secret. Oare cine i-o fi vorbit lui Xia ?

— Eu nu ţi-am spus că uneori faci treburile aiurea ? Cum afli ceva, trăncăneşti în stînga şi-n dreapta, grozăvindu-te ! Lumea se preface nepăsătoare, dar în fapt se foloseşte de tine, iar tu habar n-ai !

— La despărţire, Excelenţa Sa Xia m-a rugat să am grijă de ai săi. Cumpără ceva şi mergi la ei în vizită.

— Nevastă-sa e născută a treia zi după anul nou. O să mă duc atunci. De azi încolo fii cu ochii în patru şi nu uita proverbul : Nu spune altora mai mult de o treime din ce ştii ! Nici soției nu i te împărtăşi pe de-a-ntregul !

Pe cînd stăteau ei de vorbă, Dai An intră şi spuse că Ben vroia să ştie dacă se putea merge cu ştirile la familia Xia. Stăpînul hotărî să se ducă după ce avea să mănînce.

Delicata Li, Meng Pavilion de Jad, Sun Lebădă de Nea, Pan Lotus de Aur şi Orhideea veniră şi i se prosternară. Ximen Qing

își aminti că data trecută, cînd se înapoiase din Dongjing, Li Vaza se afla printre ele. Atunci se ridică de pe locul său și se duse în cameră la ea, închinîndu-se înaintea portretului fostei sale soții și lăcrimînd. Abundența, întîmpinarea Primăverii și Broderia Primăverii i se înfățișară și îi îngenuncheară la picioare. Dar pe dată, Doamna Luna o mînă pe Jad Mic să-l cheme la masă. El porunci să se dea patru liang de argint celor care îl însoțiseră în călătorie și să meargă cineva cu o carte de vizită cu mulțumiri la comandantul Zhou. Lui Lai Xing îi ordonă să ia o jumătate de porc, o jumătate de oaie, patruzeci *jin* de făină, un sac de orez, un vas cu alcool, două șunci, două gîște, zece găini și nenumărate uleiuri, sosuri și condimente și să le ofere căpitanului He, căruia îi trimise totodată și un bucătar care să-l servească. Era în salon cînd Qin Tong îi vesti pe cărturarul Wen și pe Ying Bojue. Ii primi numaidecît. Ei se plecară de mai multe ori, căinîndu-1 pentru greutatea călătoriei în plină iarnă. El le mulțumi pentru grija ce-o arătaseră casei lui.

— Azi dimineață, cînd m-am sculat, începu Bojue, am auzit țipătul coțofenelor pe acoperiș. Nevastă-mea mi-a zis : „E semn că Marele Mandarin s-a întors. Grăbește-te să-l saluți !“ „Cum să vină așa de iute, i-am răspuns eu, că doar nu sînt nici două săptămîni de pe douăsprezece ale lunii, de cînd a plecat!“ „Te du și vezi cu ochii tăi !“ m-a îmboldit ea. M-am îmbrăcat și iată-mă, cu ce bucurie m-am ales, frate mai mare ! Dar pe cine-1 blagoslovești cu atîtea bunătăți ? întrebă, zărind slugile cărînd lucrurile în bătătură.

— M-am înapoiat împreună cu Marele He, noul coleg. A venit fără ai săi și l-am așezat la *Yamen.* Mîine îl chem la o petrecere, la care au să fie numai cumnatul Wu cel mare și voi doi.

— Tu, frate, și Wu cel mare sînteți demnitari. Venerabilul Wen are bonetă de cărturar, ori eu singur am bonetă obișnuită. Cum aș putea să stau la masă cu el ? N-o să rîdă de mine ?

— îți împrumut boneta mea de mătase, glumi Ximen, și cînd o să se întrebe cine ești, îi zicem că ești fiul meu cel mare. Ești mulțumit ?

Rîseră cu toții.

— Adevărul e că eu port bonete de opt cun și trei, iar ale tale nu-mi vin bine.

— Eu am de aceleași mărimi ca ale dumneavoastră. Doriți o bonetă de cărturar ? ii sări în ajutor Wen.

— Dacă faceți greșeala să i-o dați o dată, venerabile, nu și-o mai lasă jos din cap și cere și un post de cărturar.

— Nici mie nu mi-ar strica unul ! rîse Wen.

Peste puțin li se servi ceaiul.

— Domnul Xia a rămas în capitală ?

— E în garda imperială ! Are uniformă strălucită, ce să mai caute aici ? lămuri Ximen.

Citi cartea de vizită întocmită spre a însoți proviziile pentru He și o acceptă. Apoi îi luă pe cei doi într-o cameră de lîngă salon, să șadă tustrei pe cuptorul cald, iar pe Qin Tong îl mînă să-i invite pentru a doua zi pe Wu Hui, Zheng Chun, Zheng Feng și Zuo Shun. Slugile le

întinseră o masă şi ei se apucară să bea. Ximen porunci să fie chemat şi Chen Jingji. Ginerele sosi, se înclină şi luă loc. Băură, stînd în jurul sobei. Gazda le vorbi de primejdia cea mare prin care trecuse.

— Ai inimă bună, frate, şi te pot paşte şi sute de primejdii. Mai mult ca sigur că ai fi scăpat şi din mîna banditilor, rosti Bojue.

— Dacă un om de valoare ar fi să conducă o ţară, vreme de o sută de ani, el ar reuşi să pună capăt tîlhăriilor şi să nu se mai ştie de pedeapsa cu moartea, grăi Wen. Sînteţi în serviciul împăratului, venerabile, şi Cerul vă ocroteşte de orişice rău.

Ximen Qing îşi întrebă ginerele despre treburile casei.

— Nu au fost greutăţi. Excelenţa Sa An de la Ministerul Lucrărilor Publice a vrut să afle în două rînduri dacă v-aţi întors ; chiar ieri a fost aici un om al lui.

Tocmai atunci, Ping An intră şi anunţă că slujbaşii de la *Yamen* aşteptau afară. Ximen Qing trecu în salon şi îi pofti la el pe doi de grad mai înalt. Ei îngenuncheară şi îl întrebară cînd are să-şi ia funcţia în primire şi cu ce plată.

— Ca şi pînă acum, hotărî el în privinţa banilor.

— Anul acesta veţi fi mai mare în grad, vorbi unul dintre ei, iar Excelenţa Sa He e nou numit. Trebuie să se simtă deosebirea !

— Atunci să fie cu zece *liang* mai mult.

Slujbaşii încuviinţară, gata să se retragă, dar el îi reţinu :

— In legătură cu reluarea lucrului, întrebaţi-1 pe Excelenţa Sa He.

— A fixat data de douăzeci şi şase.

— Pregătiţi totul cum se cuvine.

Slujbaşii plecară şi Ximen Qing primi vizita bogătaşului Qiao. Gazda vru să-l reţină, însă Qiao se retrase îndată după

ce bău ceaiul. Atunci Ximen se întoarse la cei de mai înainte, rămînind împreună pînă la căderea serii. Noaptea, dormi cu Doamna Luna.

A doua zi, ai casei pregătiră petrecerea în cinstea căpitanului He. Tuşa Wen auzise de întoarcerea lui Ximen Qing şi îi dădu de ştire lui Wang Al Treilea, care se şi grăbi să-i reînnoiască invitaţia. Ximen cumpără o pereche de picioare de porc, doi peşti proaspeţi, două raţe fripte şi un vas cu alcool din sud şi le trimise prin Dai An, ca daruri de ziua doamnei Lin. Femeia îi dărui slugii trei *qian,* iar asupra acestui fapt nu vom mai stărui. Petrecerea fu ţinută în salonul central, unde paravanele şi mesele fură şterse şi lustruite. Wu cel mare, Ying şi Wen se înfiinţară primii. Ximen Qing îi poftise la un ceai şi tot atunci porunci unei slugi să-l aducă pe căpitan. Copiii- cîntăreţi sosiră şi îngenuncheară înaintea lui Ximen.

— De ce nu 1-aî chemat şi pe Li Ming ? se miră Ying.

— Dacă nu vine singur, eu nu-1 chem !

Ping An apăru în fugă, cu o invitaţie.

— Comandantul garnizoanei e aici. A descălecat, spuse.

Oaspeții se retraseră în pripă într-o cameră de lîngă salon, iar Ximen Qing, îmbrăcat în veşminte de ceremonie, îi ieşi înainte, conducîndu-1 în salon. îşi făcură reverențe. Comandantul Zhou îl felicită pe Ximen pentru promovare, iar gazda mulțumi pentru oamenii şi caii pe care Zhou i-i dăduse cu îm - prumut. Se aşezară şi Zhou întrebă despre primirea la împărat. Ximen Qing îi povesti cu de-amănuntul.

— Longxi nu se mai întoarce. O să-şi ia familia în capitală?

— Luna ce vine. Am mijlocit să-i vîndă casa onoratului He.

— Minunat ! rosti ofițerul. Văd că aşteptați oaspeți, adause.

— Oh, o simplă masă, pentru onoratul He. Fiind colegi, nu se putea să nu fac măcar asta.

Băură ceaiul, apoi comandantul se ridică.

— Intr-una din zile, îmi voi aduna ofițerii şi vă vom felicita pe amîndoi.

— Nu vă osteniți. Vă rămîn îndatorat pentru această vizită.

Se salutară, iar Zhou încălecă şi plecă.

Ximen Qing se întoarse, se dezbrăcă de roba de ceremonie şi li se alătură oaspeților. Căpitanul He sosi tîrziu după prînz. Se salutară, băură ceai, apoi îşi scoaseră veşmintele oficiale. Cercetînd salonul, masa splendid pregătită, mai văzînd şi deli-

catesurile servite şi ascultîndu-i şi pe cei patru cîntăreţi, He înţelese cît de bogat era mai-marele său. Cînd petrecerea se încheie şi oaspeţii se retraseră, Ximen Qing merse la Lotus de Aur. Femeia se străduise din răsputeri să se arate proaspătă şi atrăgătoare, îmbăindu-şi trupul în apă înmiresmată. Cînd bărbatul intră, îi ieşi în cale toată numai zîmbet. O chemă pe Prunişor de Primăvară să aducă repede ceaiul. Folosi o sută de şiretlicuri să-i facă pe plac şi să-i cîştige inima şi la fiecare cuvînt îl numea „stăpînul meu“.

— Cine ţine la mine mai mult decît tine, dulceaţa mea ? întrebă el.

Dragi cititori, favoritele sînt oricînd gata să-şi vrăjească soţii, să-i scoată din minţi, fără să se dea în lături de la nimic şi injosindu-se oricît de mult, fără pic de ruşine. Nu în acelaşi fel se poartă soţiile de drept, care sînt cu bună-cuviinţă şi virtuoase.

A doua zi, Ximen Qing şi căpitanul He îşi avură prima lor înfăţişare în noile lor posturi la *Yamen.* Urmă un banchet, muzicanţii îi preamăriră în cîntecele lor şi Ximen ajunse acasă după prînz, urmat de soldaţii care îi aduseră alimente în dar. Wang Al Treilea pusese o slugă să-l cheme pe Marele Mandarin şi acesta era gata de plecare, cînd fu anunţată vizita Excelenţei Sale An. Ximen Qing se îmbrăcă în fugă şi îi ieşi în cale. An fusese numit viceministru şi purta cingătoare cu încuie-toare de aur, iar însemnul slujbei era un fazan de argint. Era însoţit de numeroşi slujbaşi. Intrară în salon zîmbind, salutîn- du-se şi felicitîndu-se unul pe altul.

— învăţăcelul acesta a trimis în cîteva rînduri să întrebe dacă Siquan s-a întors sau nu, zise An.

— Intr-adevăr. Nu am putut părăsi capitala înainte de primirea la Majestatea Sa.

Li se servi ceaiul, în ceşti de mare fineţe.

— învăţăcelul acesta îndrăzneşte să vă ceară o favoare. Cai Xiaotang, guvernatorul din Jiujiang, al nouălea fiu al Marelui Tutor, e în drum spre capitală. Am primit o scrisoare de la el că va fi aici cît de curînd. Eu, cu Song Songquan, Qian Yunye şi Huang Taiyu vrem să-i oferim un banchet şi ne-am gândit să-l găzduim în casa voastră. Ar fi posibil ?

— Porunca preacinstitului mandarin este împlinită. Cînd are să fie ?

— Pe douăzeci şi şapte. Mîine vă trimit banii trebuincioşi. ■Sînteţi cum nu se poate mai bun !

Se mai turnă o dată ceai în ceşti, apoL oaspetele se ridică, încălecă şi plecă.

Ximen Qing porni spre palatul Wang. Din poartă, înştiinţă gazda, prin cartea sa de vizită. Wang Al Treilea ii sosi în în- tîmpinare. în salon schimbară cuvenitele saluturi. La intrarea în salon, era inscripţia : „Salonul fidelităţii de generaţii'*, iar pe cele două laturi ale uşii, caligraf iile : „Copacii demni şi cu tărie stau pururea sub vînt şi brumâ“ şi „Munţii şi riurile, cin- gătorile şi pietrele de tocilă sînt mereu altele'[4]. Ximen Qing fu invitat pe locul de onoare. Slugile aduseră ceaiul, pe caro gazda i-l oferi cu mîna sa. Tăifăsuiră o vreme,

apoi li se serviră bucatele şi băutura. Doi cîntăreţi le cîntau.

— Vă rog să-mi îngăduiţi s-o salut pe venerabila doamnă, rosti Ximen.

Tînărul Wang porunci slugilor să anunţe în camerele interioare. Peste puţin, o slujnică îl pofti pe oaspete în spate. Wang Al Treilea îl îndemnă pe Ximen Qing să se ducă, însă el îl rugA pe Wang să-l însoţească. Pătrunseră în salonul mijlociu. Doamna Lin se dichisise din vreme. Părul îi era aranjat, încărcat cu ornamente din perle şi jad. Avea o robă stacojie, cu mîneci drepte, o cingătoare cu aur şi jad şi o fustă cu broderie florală. Faţa îi era atît de pudrată, îneît arăta albă ca argintul.

Ximen Qing se pregăti să-i facă o reverenţă şi o rugă pc gazdă să se întoarcă pe locul de onoare.

— Sînteţi oaspetele nostru, mărite, şi locul de onoare vi se cuvine, se împotrivi doamna Lin.

Se poftiră îndelung, pentru ca apoi să se plece deopotrivă.

— Fiul meu deosebeşte cu greu binele de rău, grăi ea. Cînd a dat de necaz, v-a cerut sprijinul şi dumneavoastră i-aţi pedepsit pe tîlharii care l-au tîrît la rele. Nu ştim cum să vă mulţumim ! Astăzi am pregătit o simplă masă şi v-aş ruga să luaţi loc la ea, iar eu am să îngenunchez, să vă arăt gratitudinea mea ! De ce mi-aţi trimis daruri ? Nu ştiam ce să fac : mă simţeam stingherită să le primesc şi nici nu le puteam respinge.

— Am fost chemat în Dongjing cu treburi şi n-am avut cum veni să vă felicit de ziua dumneavoastră, doamnă. Acele lucruri sînt doar nişte nimicuri, bune pentru slugi. Văzînd-o pe bătrînă trasă mai într-o parte, îi grăi : Tuşă Wen, dă-mi o cupă, să-i ofer veneratei doamne de băut, în semn de viaţă lungă. Apoi îl chemă pe Dai An, care aduse o rochie cusută după ultima modă şi brodată cu fir de aur. Puse rochia pe o tavă şi i-o oferi gazdei. Strălucirea rochiei îi luă ochii doamnei Lin, bucurînd-o peste măsură. Bătrînă sosi cu un ibric de argint şi cu cupe de aur. Domnişorul vroi să cheme tinerii să cînte, dar doamna Lin ceru să se cînte de afară. După ce Ximen îi oferi o cupă cu alcool, îi oferi şi ea una, iar domnişorul îi turnă şi el oaspetelui. Bărbatul încercă să se încline în faţa tî- nărului, însă doamna Lin îl opri :

— Ridicaţi-vă, mărite, el e cel ce se cuvine să vi se încline!

— N-aş îndrăzni. Cum se poate ?

— Bunule şi mărite domn, după rangul vostru îi sînteţi ca un tată. Fiul meu n-a fost prea bine educat din copilărie, ne- avînd norocul să se afle în preajma unor bărbaţi aleşi. Dacă puteţi, mărite, luaţi-1 sub ocrotirea voastră şi arătaţi-i care fapte sînt demne şi care nu. Eu n-am să mă împotrivesc.

— Aţi grăit cu multă pătrundere, preavenerată doamnă, dar domnişorul este şi inteligent şi cu bun simţ. E tînăr, se află abia la începutul vieţii. Mai tîrziu are să le ştie pe toate şi se va descurca prea bine singur. Să nu vă faceţi griji.

Wang Al Treilea îi oferi trei cupe cu alcool şi îi făcu patru reverenţe. Apoi Ximen Qing se înclină înaintea doamnei Lin, iar ea îi răspunse la

fel, zîmbind. Din clipa aceea, domnişorul îi vorbi lui Ximen numai cu „tată“. Doamna Lin îşi sfătui fiul să conducă oaspetele în curtea din faţă, ca el să-şi scoată veşmintele de ceremonie şi să se schimbe.

Apoi bărbaţii se aşezară la masă. Tinerii cîntară. Cînd bucătarii aduseră mîncarea, Dai An îi dărui cu cîţiva bănuţi. După cinci feluri de bucate şi două cîntece, fură aprinse luminile. Ximen se sculă să plece, însă tînărul îi ceru stăruitor să mai rămînă, luîndu-1 în bibliotecă. Aceasta se afla într-o clădire mică, joasă, alcătuită din trei încăperi, pline cu flori şi copaci decorativi, cu mobilă elegantă şi cu antichităţi. La intrare, pe o placă de aur era inscripţia : „Corabia poeziei la Cele trei iz- voare“, iar pe pereţi erau agăţate patru picturi clasice vechi.

— Ce vrea să spună „Cele trei izvoare"? întrebă oaspetele

Tînărul se codi să răspundă şi pînă la urmă se mărturisi :

— Sanquan, Cele trei izvoare, este numele poetic al nefericitului învăţăcel dinaintea dumneavoastră, tată.

Ximen Qing nu zise nimic. Se aduseră vasele cu băutură şi băură, punînd să li se cînte. Din curtea interioară, doamna Lin veghea bucătarii şi slugile să le servească la timp bucatele şi delicatesurile. La al doilea *geng* oaspetele se ridică, ameţit de băutură. Împărţi bani bucătarilor şi slugilor şi se înapoie acasă. Merse drept la Lotus de Aur. Ea nu se culcase, însă îşi scosese tiara din păr şi îşi fardase şi îşi pictase chipul cu grijă. Avea ceaiul pregătit, iar în vasul de aur arsese oleacă de san- tal. Il aştepta şi cînd îl văzu, nu-şi mai încăpu în piele de fericire. îi luă roba şi îi porunci lui Prunişor de Primăvară să-l prepare un ceai „Limbă de vrabie". Bărbatul îl bău, iar slujnica îl ajută să se dezbrace. Apoi el se urcă în pat. La luminn lămpii, femeia îşi scoase podoabele, se descălţă, îşi trase în picioare nişte încălţări de noapte şi sui lîngă eL Rămaseră întinşi unul lîngă altul, picioarele împletindu-li-se. El îşi puse un braţ sub cap, cealaltă mînă strecurînd-o după mijlocul femeii pe care o trase aproape. Trupul ei era catifelat, ca o piesft de jad bine şlefuită. Feţele li se atinseră. Se sărutară. Inimile li se zbăteau cu putere în piept, sfîrtecîndu-i de dorinţă.

— Copila mea, grăi el, ţi-a fost dor de mine cît am fost plecat ?

— Inima mea te-a dorit în fiece clipă. Numai perna ştie cîte lacrimi am vărsat ! Apoi iubita de Prunişor de Primăvarft mi-a zis că prea mă frîng de disperare şi şi-a luat obiceiul sft vină să joace şah cu mine. Jucam pînă la miez de noapte şi dormeam împreună. Aşa a fost, fratele meu. Nu ştiu însă ce-o fl fost in inimă ta.

— Oh, mincinoaso ! Toată lumea ştie că am multe neveste, dar că la tine ţin cel mai mult !

— Ba, mă ţii cu amăgeli. Eşti ca ăla care înfulecă orez din bolul său, dar stă cu ochii aţintiţi la blidul plin ! Parcă nu te ştiu eu ! Ia adă-ţi aminte ce-ai făcut din mine pe cînd te încurcaseşi cu nevasta lui Lai Wang, de ajunseserăţi împreună ca mierea şi uleiul. Pe urmă Li Vaza ţi-a făcut un băiat şi mă priveai ca pe-o găină neagră. Ele s-au petrecut şi uite că tot sluga ta e vie şi zdravănă. Eşti ca mâţişorul de

plop, în voia vîntulul. Ce te-a apucat să te ţii pe furiş cu Abundenţa ? Ea e doică şi e femeie cu bărbat. Dacă ai s-o tot duci cu ea, mîine-poimîine te trezeşti că ăla îţi lasă oile în poartă. Acum eşti demnitar. Ce-al să faci dacă iese cu scandal ? Cînd erai plecat, tîrfa asta s-a certat cu Prunişor pentru o scîndură de rufe. Pe urmă mi-a strigat şi mie cîte cele şi nu s-a lăsat bătută deloc !

— Ce te pui cu ea, copila mea, e doar o slugă ! Are ea şapte capete şi opt inimi ca să-ţi facă faţă ? Dacă ridici braţul, ea ştie că poate să treacă, iar dacă îl laşi în jos, stă locuim.

— Frumoase vorbe, n-am ce zice ! De cînd Li Vaza s-a dus, ea e mare şi tare acolo. I-oi fi făgăduit că dacă te slujeşte bine, o faci stăpînă acolo. Hai, spune drept !

— Sfîrşeşte cu prostiile ! Cum să rostesc una ca asta ? Dacă vrei s-o ierţi, mîine o aduc aici şi o pun să îngenuncheze la picioarele tale.

— N-am nevoie de închinăciunile ei, dar să nu te mai culci cu ea ! ceru femeia.

— Cînd dorm acolo, o fac din iubire pentru Vaza, fiindcă acolo am tăbliţa sufletului ei. Cui i-e gîndul la altceva ?

— Nu te cred, fiindcă eşti mare mincinos. Sora Li a murit de peste o sută de zile, de ce-i mai păstrezi tăbliţa ? Dar tu te duci nu pentru tăbliţa sufletului Vazei, ci pentru un trup !

— Ascultă, putoareo ! se supără bărbatul, de cînd eşti tu paza mea ?

— Dacă nu ţi-aş fi fost, sclav afurisit, de mult ai fi suit la ceruri ! spuse Lotus de Aur. Pricep eu prea bine că nu-ţi vine să te desparţi de curvă. Atunci să-mi ceri mie voie de cîte ori te duci la ea, iar dacă ea vrea ceva, întîi să-mi zică mie şi nu să cerşească de la tine. Dacă nu mă ascultaţi, dau totul în vileag şi o să crăp şi eu cu tîrfa ta de gît ! Parcă s-ar fi sculat din morţi Li Vaza şi te-a vrăjit din nou. Eu sînt un nimic, un gunoi, acolo, marfă cerşetoare, piersică putredă ! Eşti ca un cuib de fasole verde care n-a fost bine legată de arac, dar are mama ac de cojocul vostru !

Bărbatul rîse. Adormiră tîrziu, după al treilea *geng.*

A doua zi erau încă în pat, cînd Dai An îi arătă lui Prunişor de Primăvară o carte de vizită.

— Stăpînul s-a sculat ? întrebă. Excelenţa Sa An a trimis printr-un om bani, băutură şi patru vase cu pomişori decorativi.

— Spune-i să aştepte. Stăpînul doarme.

— Omul are de făcut un drum lung, nu se lăsă sluga.

Ximen Qing auzi şi ceru invitaţia, pe aceasta fiind trecute lucrurile transmise, adică opt *liang* de argint, băutură şi flori. Se sculă şi, fără să se pieptene, îşi puse boneta şi roba şi trecu în salon. Porunci ca omul să fie chemat şi acesta îi înmînă argintul şi îi înfăţişă vasele cu pomi : prunişori roşu şi alb, iasomie şi magnolie. Mulţumit, Ximen răspunse printr-o carte de vizită, iar mesagerului îi oferi cinci *qian.*

— Doresc să aduceţi trupa Sarea mării.

Ximen Qing puse să rînduiască arbuştii decorativi în bibliotecă, iar

pe Dai An îl mînă să tocmească trupa. Era ziua lui Pavilion de Jad şi el chemă actori pentru petrecerea din seara aceea.

Ying Bojue luase cinci invitații şi avea de gînd să-l trimită pe fiul său, Ying Bao, la cărturarul Wen, să i le scrie. Pe douăzeci şi opt, noul său născut împlinea o lună şi le poftea pe **cele** cinci neveste ale lui Ximen Qing. Apoi se trezi cu Li Ming, care îi adusese două rațe prăjite şi două vase cu băutură, **ce-** rîndu-i în schimb să vorbească pentru el Marelui Mandarin.

— Eu n-am nimic cu chestiunea în care s-a băgat Laur, lămuri el. Iar dacă stăpînul nu mă mai ia în seamă, pierd **în** afaceri. Astăzi, am auzit că Lai An a tocmit doi cîntăreți, **de** ziua celei de a treia stăpîne şi alți patru pentru mîine seară. Iar eu rămîn pe dinfară. Cum să nu fiu neliniştit, nemernicul de mine ? Fă ceva pentru mine, unchiule, şi am să vă cad **în** genunchi!

— Tot timpul ajut pe cîte cineva, rosti Bojue, şi am s-o fac şi pentru tine. Cîte fapte de bine n-am săvîrşit eu ! Ia-ți darurile înapoi, că eu ştiu cum îți cîştigi tu banii. Vino cu mine şi îi voi vorbi eu fratelui cel mare, pe îndelete.

— Dacă nu primiți cadoul, nu merg, unchiule, spuse Li Ming. Ştiu că n-aveți nevoie de ele, însă numai aşa îmi pot arăta şi eu prețuirea pe care vi-o port.

După multe stăruințe, Ying Bojue acceptă lucrurile şi dădu treizeci de bănuți hamalului care le cărase. Ieşiră pe poartă **şi** se îndreptară spre casa lui Ximen Qing, aflată peste drum de locuința lui cea mare. Bătură în poartă şi Bojue întrebă de venerabilul cărturar Acesta scria invitații şezînd la fereastră şi îi pofti înăuntru. Hua Tong le deschise şi Ying intră în camera din mijloc. Cărturarul se ivi, se salutară şi luară loc.

— Unde ai pornit-o atît de dimineață ? întrebă el.

— îndrăznesc să te rog să-mi caligrafiezi cîteva invitații cu penelul tău măiestru. Pe douăzeci şi opt, băiatul meu cel mic împlineşte o lună şi aş vrea să le invit pe doamnele lui Ximen.

— Unde sînt ? Dă-mi-le.

Ying ii porunci fiului să-i înmîneze invitațiile. Cărturarul merse cu ele în bibliotecă să le completeze, însă abia terminase două şi Qi Tong veni la el în fugă.

— Mai scrie încă două, maestre. Stăpînă cea mare vrea să le poftească şi pe doamnele Qiao şi Wu. I-ați dat lui Qin Tong celelalte două cărți pentru doamna Han şi mătuşa Meng ?

Le-a văzut ginerele Chen şi acum sînt pe drum.

— Pe urmă mai faceți încă patru, pentru doamna Huang A Patra şi doamnele Fu, Han şi Gan. Vine Lai An să le ia.

Qi Tong se duse cu cele două cărți de vizită şi îndată apăru Lai An. Ying îl întrebă dacă stăpînul este acasă şi sluga îi zise că este în salon, fiindcă se întorsese tîrziu de la Wang Al Treilea. Cu cărțile de vizită în mînă, Ying Bojue trecu strada împreună cu Li Ming.

Ximen Qing era încă nepieptănat. Se afla în salon, primind daruri şi trimițînd cărți de vizită, drept mulțumire. îl pofti pe Bojue să se

aşeze. Acesta mulţumi pentru cadoul ce i-1 făcuse cu cîteva zile mai înainte ş; îl întrebă pentru ce erau rînduite mesele în salon. Ximen Qing îl înştiinţă de banchetul în cinstea fiului Marelui Tutor.

— Inviţi actori sau cîntăreţi ? ţinu să afle Bojue.

— An a cerut actori, dar eu am chemat şi patru copii-cîntăreţi.

— Pe cine anume ?

Ximen îi spuse pe nume şi Ying se miră că Li Ming nu era printre ei.

— El e acum ajuns şi nu mai vrea să ştie de casa mea ! zise Ximen Qing.

— Ce vorbă-i asta, frate mai mare ? Cheamă -1 numai şi are să vină. Azi dimineaţă a sosit plîngînd la mine. Mi-a zis că n-are nici o legătură cu cele ce s-au petrecut cu Laur şi că el te-a slujit atît amar de ani. E un copil şi nu cîştigă mai nimic. Dacă tu nu-1 mai chemi, mulţi se vor teme să-l mai tocmească. Apoi, ridică glasul şi-l strigă pe Li Ming : Vino şi zi-i stăpînului ce ai pe suflet, îl îndemnă. Pînă şi cea mai pocită noră îşi vede din cînd în cînd socrul !

Li Ming aşteptase dincolo de uşă, drept ca o stană de piatră, ascultîndu-i. Cînd se auzi strigat, intră repede şi îngenunche, bătînd mai multe mătănii.

— Cercetează încă o dată. stăpîne ! glăsui. Dacă am cel mai mic amestec în cele întîmplate, umilul de mine să fie călcat în picioare de cai, zdrobit în bucăţi de trăsuri, ori să sfîrşească de mîna gîdelui ! Bunătatea voastră pentru mine a fost înaltă cît cerul, stăpîne, şi pricep prea bine că nu o să ne putem răscumpăra în veci, eu şi toţi ai mei. Dacă nu mă vreţi, ceilalţi or să-şi bată joc de mine şi or să mă nesocotească. Ce alt stă- pîn să-mi găsesc ?

Tăcu, izbucnind în plîns şi stind, mai departe în genunchi pe pămînt.

— Frate, hai să împăcăm lucrurile, îl povăţui Bojue pe stăpîn. Cei mari nu iau în seamă la greşelile celor mici. El nici n-are vreo vină şi chiar de-ar avea-o, uite, îşi cere iertare.

— Unchiul Al Doilea grăieşte adevărul. O greşeală se poate îndrepta, iar de acum înainte voi fi cu mai multă luare-aminte,

Ximen Qing rămase o vreme tăcut, apoi spuse că îl iartft numai la stăruinţele fratelui său de cruce.

— Mulţumeşte iute ! se repezi Bojue.

Li Ming bătu cîteva mătănii, se ridică şi se trase deoparte. Ying îi arătă invitaţiile. Ximen Qing se uită la ele şi îi ceru lui Lai An să le ducă Doamnei Luna, împreună cu cutia.

— Nu ştiu dacă vor putea veni. Mîine e ziua soţiei a trelu şi pe douăzeci şi opt soţia principală merge în vizită la doamna Xia.

— Frate, tu mă omori cu zile. Dacă nu-mi vin cumnatele, în cine să mă încred? De vreme ce grădina e încărcată de roade, plec singur să mă servesc.

Dar Lai An se întoarse cu cutia goală.

— Stăpîna cea mare primeşte invitaţia, zise.

Bojue îi spuse fiului său să ia cutia.

— Ți-ai bătut joc de mine, frățioare. Dacă mă refuza, îmi izbeam capul de zid pînă mi-ar fi zis da.

Ximen îl rugă să aştepte pînă se dichiseşte, urmînd să mft- nînce împreună. El o luă spre curtea interioară.

— Ei ? rosti Ying către Li Ming. Ce ți-am spus eu ? Cei bogați se îmbufnează deseori, însă e o zicală : pumnul mîniat nu cade niciodată pe un chip zîmbitor. în zilele noastre, oamenii s-au nărăvit să fie măguliți. Chiar de ai bani şi vrei sA faci negoț, trei părți din cele pe care le pui la bătaie trebuie să fie purtare plăcută față de clienți. Dacă te arăți bățos, cui 11 pasă ? Tot ce se cade să ştii, este să te dai după împrejurări, ca apa. Numai aşa te alegi cu ceva în viață. Dacă te ții mare şl tare, alții se înfruptă de plesnesc şi tu o mierleşti de foame I Dacă l-ai servit ani în şir, de ce nu-i cunoşti firea ? Mîine spu- ne-i lui Laur să se înfățişeze şi ea cît treaba e caldă şi dobo* rîm doi iepuri dintr-o lovitură. Să vină s-o felicite pe stăpîna u treia, îi cere şi lui iertare şi cu asta gata !

— Aveți dreptate, unchiule. Am să-i zic mamei.

Lai An aşeză o masă şi Ximen Qing se înapoie pus In punct. întrebă despre Sun şi Zhu. Ying îi spuse că le vorbise şl că ei se juraseră să nu mai aibă nicicînd de a face cu tînărul Wang.

— Am aflat că ieri ai fost poftit la Wang. Nu mi-ai spui mai înainte.

— A fost o mică petrecere. Mi s-a cerut să-l iau pe domnişor sub ocrotirea mea, ca pe un fiu. Dar să ştii că nu-i împiedic să meargă la el. Ce-mi pasă ? Doar nu e fiul meu de sînge.

— Dacă crezi ce spui. sînt sigur că au să se înființeze să-ți ceară iertare.

— N-au decît să vină, dar nu e cazul să-şi ceară iertare, încuviință el.

Dai An aduse mîncăruri delicioase. Ximen Qing bău fiertura de orez, în vreme ce Bojue mîncă orez obişnuit.

— N-au sosit copiii-cîntăreți ? întrebă Ximen Qing.

— Sînt aici, stăpîne, îl vesti Lai An.

Han Zuo şi Shao Jian intrară şi îngenunchează.

— Du-te şi mănîncă şi tu cu ei, îi zise el lui Li Ming.

Tinerii ieşiră. Tîrziu, Ying se ridică.

— Plec. Ai mei or să fie îngrijorați. în familii umile ca a mea, orice lucru se face cu trudă mare. Totul trebuie cumpărat, de la vatră pînă la uşa salonului.

— Du-te şi fă-ți treburile, îl povățui Ximen, iar diseară vino şi îngenunchează în fața doamnei a treia, spre a-i dovedi pietatea filială.

— Am să vin, cum nu, iar a mea are să-i trimită daruri, spuse şi se făcu nevăzut.

Capitolul LXXIII

Mai tîrziu, Ximen Qing merse în Sala Primăverii Ascunse şi îi urmări pe zidarii care făceau o sobă prelungită cu un pat, cu vatra afară, pentru ca florile să nu sufere din pricina fumului şi a prafului de cărbune. Ping An i se înfăţişă cu o cutie cu daruri din partea comandantului Zhou, a unor ofiţeri şi a eunucilor Liu şi Xue. Fiecare pusese cîte cinci *xing* de argint şi două batiste. Le acceptă şi porunci să i se dea o carte de vizită omului care le adusese.

începură să sosească oaspeţii. Doamnele Yang, Wu şi Mama Pan se înfiinţă primele. După ele urmară măicuţele Xue şl Wang, Miao Chu, Miao Feng şi Orhideea, toate încărcate de daruri. Doamna Luna le oferi ceai, în camerele ei. Celelalte neveste fură de faţă să întîmpine oaspeţii, apoi se retraseră în camerele lor. Lotus de Aur se trezi la uşă cu călugăriţa Xue, care îi adusese, cum se înţeleseseră, leacul pentru sarcină. Avînd grijă ca nimeni să nu le vadă, i-1 strecură în mîini, şoptindu-i:

— Aşteptaţi pînă într-o zi *Renzi* şi luaţi-1 pe inima goală. Seara vă culcaţi cu bărbatul şi o să rămîneţi neapărat grea. Doamnei din curtea interioară tot eu i-am oferit leacul şi iat-o cu burta mare. V-am făcut şi un farmec, să-l coaseţi în punguţa pentru parfum şi să-l purtaţi mereu la dumneavoastră, dacă vi eţi să iasă băiat. Niciodată n-am dat greş.

Bucuroasă, Lotus de Aur puse leacul şi descîntecul într-o cutie şi căută pe calendar. Data de douăzeci şi nouă era zi *Renzi.* Ii întinse măicuţei trei qian.

— Ia, aici, o nimica toată, pentru de-ale gurii. După ce nasc, o să-ţi dau mătăsuri să-ţi faci rochii.

— Să fie pentru numele şi slava lui Buddha, eu nu sînt inimă apucătoare ca Wang. Mai ţineţi minte slujba pentru răposată ? A făcut scandal grozav, cum că eu aş fi înlăturat-o de la ea şi nici azi nu mă iartă. Dar nu-mi pasă. Eu ştiu că făp- tuiesc numai bine şi că scap oamenii de la necaz.

— Mata urmează-ţi faptele bune, măicuţă, o îndemnă Lo* tus. Nu toată lumea poate să fie pe potriva noastră. Să nu-i zici nimic de leac.

— Jur că n-o să ajungă vorba la alte urechi! Anul trecut eu am făcut rost de leac pentru stăpînă principală şi Wang nu m-a lăsat pînă n-a pus mîna pe jumătate din ce primisem. O călugăriţă care nu se înfrînează de la nimic, strînge banii grămadă şi nu lasă să-i pice cît de cît ceva în schimb ! După moarte, are să renască într-o vietatea mai rea decît o sălbăticiune încornorată !

Lotus de Aur o strigă pe Prunişor de Primăvară să vină cu un ceai pentru măicuţă. Călugăriţa îl bău, trecu în casa Vazei să se prosterneze înaintea tăbliţei mortuare, apoi se înapoie în curtea interioară.

După amiază, Doamna Luna întinsese mesele în casa ei şl le poftise acolo pe toate doamnele şi pe cele două călugăriţe. Focul era făcut, numai bun pentru încălzirea băuturii. Odată încălzită, slugile o turnară în cupe de jad. împodobită ca o ade-

vărată statuietă din jad, Pavilion de Jad ridică o cupă şi i-o întinse lui Ximen Qing. Apoi se înclină în faţa fiecărei doamne. Chen Jingji şi soţia sa erau şi ei acolo. Mîncăruri speciale pentru aniversare fură rînduite pe masă. în vreme ce ospătau, Lai An vesti că Ying Bao adusese o cutie cu daruri. Bărbatul îi spuse Doamnei Luna să accepte cadoul şi să-i întoarcă mulţumiri, printr-o carte de vizită.

— Invită-i pe unchii Ying şi Wu, îi porunci el slugii. Mă îndoiesc că doamna Ying va încuviinţa să vină, însă el nu se va lăsa rugat de două ori. Noi îi vom răspunde la cadou altădată.

Lai An îi dădu lui Ying Bao cartea de vizită şi băiatul merse acasă. Ximen Qing îşi aminti că la sărbătoarea de mai înainte a zilei lui Pavilion de Jad, Li Vaza se afla cu ei. Simţi durere grea în inimă, iar lacrimi i se scurseră pe obraji. Peste puţin, Li Ming şi ceilalţi doi tineri intrară. Doamna Luna dori un cîntec despre păsările perechi, însă bărbatul o opri.

— Cîntaţi „Mi-aduc aminte al flautului ghiers“, porunci el.

Tinerii schimbară instrumentele, le acordară şi începură :

„Mi-aduc aminte-al flautului ghiers / Unde eşti tu, minune, cu făptura ta de jad“. Cînd ajunseră la stihurile : „Ea, pentru mine, îşi scosese roba de mătase / Şi azalee roşii am văzut pline de sînge“, Lotus de Aur înţelese că el e tot cu gîndul la Li Vaza.

— Fiule, îl înţepă ea, eşti la fel ca Porcul * care stătea fără pic de foc în prăvălia măcelarului. De ce te arăţi atît de singur şi de abătut ? Ea doar fusese femeie măritată, n-o luaseşi de fată. Atunci despre ce sînge pe flori de azalee poate fi vorba ? Om fără ruşine ce eşti !

— Ascultă cîntecul, sclavă neobrăzată ! răspunse el. Cine se gindeşte la una ca asta ?

Cîntăreţii continuară :

Tînjind femeia după primăvară Şi-a pus în
gînd să fugă din palat.
Au eu tăria urma să-i ţin iară
Ori, flori de lingă zid, mă pun pe adunat ?

Ximen Qing ascultă gînditor, cu capul în jos. Cînd cîntecul se termină, Lotus de Aur nu-1 iertă deloc şi se luară amîndoi la ciondănit. Doamna Luna nu răbdă aşa ceva.

— Soră a cincea, se amestecă ea, ce ai cu amîndoi, de ţii să te arăţi mai îndreptăţită decît oricare alta dintre noi ? Doamna Yang şi cumnata mea sînt singure dincolo. N-ar fi bine să te duci la ele, cu încă cineva ? Vin şi eu numaidecît.

Lotus de Aur şi Delicata Li ieşiră.

Chiar atunci, Lai An înştiinţă că fusese cu cartea de vizită la doamna Ying, iar soţul acesteia şi Wu cel mare aveau sâ sosească dintr-o clipă într-alta. Stăpînul îi porunci sâ-1 cheme şi pe cărturarul Wen şi-i ceru soţiei principale ca bucatele să-i fie trimise în faţă. Se sculă şi plecă, luîndu-1 cu el pe Li Ming. Cînd intră, Ying Bojue se afla deja acolo. Ximen îi mulţumi pentru daruri şi-l îndemnă să-şi lase

---

* Aluzie la personajul din romanul „Călătorie spre soare apune" de Wu Chengen.

soția să le facă o vizită într-una din zilele următoare.

— Tare mi-e teamă că n-o să poată veni, zise Ying, ea are toată casa pe mînă.

Peste puțin, apăru şi cărturarul.

— In cursul dimineații v-am obosit mult, zise Ying Bojue, împreunîndu-şi mîinile, în semn de scuză.

— Cîtuşi de puțin, răspunse Wen.

Apoi sosi Wu cel mare. Salută şi luă loc. Qin Tong aprinse lampioanele, iar ei se aşezară în jurul sobei. Lai An aduse băutură şi pahare. Ying Bojue observă că Ximen purta o robă de mătase verde închis, pe care era brodat un dragon în cinci culori şi acela își ținea gura deschisă, arătîndu-şi dinții fioroşi. Capul, cu coarne, al dragonului era o grozăvie, iar mustățile şi părul îi stăteau țepoase, zbîrlite şi aceasta datorită culorilor vii ale firelor din țesătură, galbene şi verzi. Dragonul părea cu viață în el şi încolăcit chiar pe trupul bărbatului. Ying aproape că se înfricoşă.

— De unde ai veşmîntul, frate mai mare ? întrebă.

Ximen Qing se ridică, zîmbind.

— Uită-te bine la el. Ce părere ai ? De unde să fie ? îl întrebă.

— Ce să zic ?

— Mi l-a dăruit eunucul He. Luam masa la el, mi se făcuse frig şi atunci el mi l-a oferit. E cu un dragon zburător. împăratul îi dăruise unul nou şi atunci el mi l-a dat mie pe acesta. Recunosc că pentru mine e o mare onoare.

— Face o avere, frățioare, îl prețui Bojue, şi mai e şi purtător de noroc. Ca mîine ajungi guvernator şi o să îmbraci pe merit o asemenea robă. Păcat că atunci o să ne părăseşti.

Sluga turnă în pahare, iar Li Ming cîntă.

— Mă duc să-i ofer doamnei a treia o cupă şi mă întorc, rost Ying.

— Fiul meu, dacă vrei să arăți ce inimă supusă ai, mergi şi îngenunchează, fără vorbă multă ! îl povățui Ximen.

— Eu aş putea prea uşor îngenunchea, dacă alții n-ar fi geloşi, cu toate că nu au de ce, fiind eu cineva în casa asta. Ce-ar fi s-o faci tu în numele meu ?

Ximen Qing îl plesni peste cap.

— Ce grozav eşti tu, cîine ! glumi.

— Sînt sau nu, copiii n-au voie să mă atingă.

O țînură astfel tot într-o glumă, pînă ce Qin Tong le aduse „tăiței de viață lungă". Ximen își îmbie oaspeții, porția sa tre- cîndu-i-o lui Li Ming, deoarece el mîncase. Tînărul se înfruptă din ei, apoi îşi luă instrumentul. Gazda îşi rugă cumnatul să-i ceară un cîntec.

— Ce vrea el, ce ştie mai bine, fu de părere Wu.

— Unchiului Wu îi place mult „Vasul de lut“, spuse în locul lui gazda.

Sluga umplu paharele, iar Li Ming cîntă, acompaniindu-se la *zheng,* după care se retrase.

Lai An se apropie de stăpîn şi îl întrebă cîți bucătari îi trebuiau pentru a doua zi.

— Şase bucătari şi doi maeştri în prepararea ceaiului şi în

încălzirea băuturii. Vor fi cinci mese, hotărî Ximen Qing.

Wu vru să afle cine avea să sosească a doua zi şi cumnatul său îl lămuri.

— Atunci e bine, se bucură Wu.

— Ce vrei sa spui ?

— Depozitele de care m-am ocupat eu sînt sub supravegherea lui. Te-aş ruga, cumnate, să ai bunătatea şi să-i strecori_ să privească mai cu îngăduinţă munca mea.

— Fă un scurt raport şi lasă pe mine.

Wu se grăbi să-i mulţumească.

— Fiţi liniştit, stimate domn, grăi Bojue. Dacă nu se îngrijeşte pentru dumneavoastră, pentru cine altul s-o facă ? Cu puţină străduinţă, săgeata îşi loveşte ţinta.

Băură pînă la cel de al doilea *geng.* La plecare, Ximen Qing îi spuse lui Li Ming să se înfăţişeze şi în ziua următoare. Slugile strînseră masa. Auzind că oaspeţii au plecat, femeile se retraseră în camerele lor.

Lotus de Aur nădăjduia ca bărbatul să meargă la ea şi alergă acasă într-un suflet, însă îl zări trecînd de poarta laterală şi pătrunzînd în camerele principale. Făcu atunci calea întoarsă şi se ascunse sub fereastră, în umbră, trăgînd cu urechea.

— De ce v-aţi înapoiat, doamnă a cincea ? o întrebă Fluier de Jad. Ce e cu mătuşa ?

— Ei, tot cu bătrîneţile ei, o dor oasele şi s-a culcat, răs- puse Lotus.

Chiar atunci, din casă se auzi glasul Doamnei Luna :

— Ce te-a apucat de ai tocmit aceste prăsile de broaşte ţestoase ? Nu i-am mai văzut pînă acum şi habar n-au sa cînte. Ne-au plictisit, zicînd întruna „Floarea de prunişor*[1].

— Aţi cerut fiecare alt cîntec şi bastarzii s-au pierdut de tot, zise Pavilion de Jad. Altfel, au cîntat fără încetare.

— Ii cheamă Han Zuo şi Shao Qian, spuse bărbatul.

— Nu mă priveşte cum îi cheamă ! nu se lăsă Doamna Luna.

Atunci Lotus de Aur intră tiptil, se rezemă de cuptorul încălzit şi se băgă în vorbă :

— Sora principală le-a cerut un cîntec şi el s-a amestecat pe nepusă masă cu „îmi amintesc...“ nu ştiu ce flaut. Sărmanele corcituri, nici nu mai ştiau de cine să asculte !

— De unde te-ai ivit, slugă a cincea ? se întoarse Pavilion de Jad spre ea. Am tras o sperietură ! Parcă ai fi o stafie. Eşti de multă vreme în spatele meu ?

— Stă de mult acolo, adeveri Jad Mic.

— Te crezi prea deştept, frate ! grăi Lotus de Aur către Ximen Qing. îţi închipui că nu te simte şi nu te ghiceşte nimeni ? Fusese ea fată mare ? Nu. Era ca şi mine, la al doilea măritiş. Atunci de ce vorbeşti de florile de azalee pline de sînge, după ce ea şi-ar fi scos fusta ? Ce ai de zis ? Aş putea să vin cu martori, dar n-o fac. Te-aş întreba numai, de ce

le-ai spus prietenilor că de cînd ea a murit, nimeni nu-ți mai face mîncarea mult dorită ? Ca şi cum, dacă se prăpădeşte măcelarul, am mînca porcul cu păr cu tot pe el ! Noi, femeile tale, ce sîntem ? Dar să lăsăm asta. Uite, sora cea mare ține casa pe mînă şi tu n-o iei în seamă. Numai aceea era grozavă ! Atunci de ce n-ai fost în stare să o ții în viață ? Apoi, cum trăiai înainte de a o avea pe ea ? Acum nimeni şi nimic nu-ți mai este pe plac ! De câte ori vine vorba de ea, te ia cu dureri de inimă ! Pe de altă parte, ai şi găsit pe cineva în loc, care te bucură peste măsură. De ce numai apa din casa ei e dulce ?

— Soră a cincea, cei buni viețuiesc puțin, iar cei răi şi o mie de ani ! Se zice că jadul bun se cere şlefuit! Noi sîntem marfă proastă, nu-i sîntem pe plac şi atunci lasă-1 să-şi facă voile !

— De ce să-l las ? Spusele lui m-au rănit, răspunse Lotus de Aur.

— Ce minciuni îndrugi acolo, putoare mică ? Cui am zis eu treburile alea ? se apără bărbatul.

— Ştii prea bine că lui Ying şi Wen, în ziua cînd l-ai ospătat pe fericitul Huang. Dacă ea ar trăi, aşa ai rostit, noi celelalte am putea să crăpăm cu toatele, că ție nici că ți-ar păsa ! Ia-ți alta ca ea în loc şi gata, tîlhar fără ruşine, marfă fără rădăcină !

Furios, bărbatul sări de pe locul său, gata s-o lovească cu piciorul, dar pînă să ajungă la uşă, femeia şi dispăruse. în schimb dădu peste Prunişor de Primăvară şi o prinse cu brațul pe după umeri, luînd-o cu el în curtea din față. Pricepînd că e beat, Doamna Luna găsi cu cale să se descotorosească de el, ca să poată asculta în tihnă predicile călugărițelor. Ea o sfătui pe Jad Mic sa ia un lampion şi să-l conducă unde i-o fi voia. Lotus de Aur şi Fluier de Jad rămăseseră în coridorul întunecat şi el trecu pe lîngă ele, fără să le simtă.

— Se duce la dumneavoastră, doamnă, şopti Fluier de Jad.

— E beat şi se aprinde iute ! îl las să adoarmă şi merg apoi şi eu, răspunse Lotus.

— Stați, aici, doamnă, mă reped să iau nişte fructe, să-i duceți Mamei Pan, zise Fluier de Jad şi se strecură în cămară, întorcîndu-se numaidecît cu ele. Femeia le puse în mînecă şi plecă spre casă. Pe drum, se întîlni cu Jad Mic.

— Vă caută stăpînul, doamnă a cincea, o vesti ea.

Lotus de Aur se opri înaintea uşii, muncită de un gînd. Se furişă pînă sub fereastră, uitîndu-se în casă. Ximen Qing se distra cu Prunişor şi ca să nu-i stingherească, ea trecu în camera alăturată şi îi dădu fructele Crizantemei de Toamna.

— Mama doarme ? întrebă.

— Doarme de mult, răspunse slujnica.

Lotus de Aur îi porunci să pună deoparte fructele, iar ea se înapoie în curtea interioară. Doamna Luna, Delicata Li, Pavilion de Jad, Orhideea şi cele două musafire o ascultau pe maica Xue. Lotus de Aur intră, zîmbind.

— L-ai stîmit şi s-a luat după tine, o primi soția principală. De ce ai venit aici, în loc să-l culci, să se liniştească ? Tare mi-e teamă că o să te bată !

— Chiar gîndeşti că o să cuteze una ca asta ?

— Prea i-ai grăit aspru şi era beat. Tuturor ne-a fost frică, întreci măsura !

— M-a supărat şi nu-mi pasă, fie ce-o fi ! Soția lui cere un cîntec, iar el porunceşte altul, pe inima lui. Era ziua sorei Meng, iară nu prilejul pentru astfel de cîntece ! Aceea a murit, gata, ce-i cu atîta jale şi cu atîta dor ? Eu una nu pot sâ înghit aşa ceva !

— Ce tot aveți, că eu nu înțeleg nimic ? întrebă doamna Wu. Cumnatul abia apăruse şi voi l-ați pus pe fugă.

— N-ai cum să pricepi, cumnată. Lui i-a venit în minte că acum un an, de ziua sorei Meng, Li Vaza era cu noi. Atunci a vrut un cîntec în amintirea ei, sora Lotus s-a luat de el şi asta e tot.

— Lăsați bărbatul să facă ce-i place ! le povățui doamna Yang. Ştiu şi eu ce zdrobit a fost la moartea femeii.

— N-avem nimic cu cintecuL lămuri Pavilion de Jad. Sora a cincea a înțeles unde lovea el. El a vrut s-o ridice în slăvi pe Li Vaza, asemuind-o cu cea din cîntec. Or cîntecul zicea despre doi tineri care nu trăiau decît unul pentru altul, înfruntînd orice piedici. De-aia n-a răbdat ea şi s-a apucat să se certe cu el.

— îmi dau seama, recunoscu doamna Yang. Ce minte ascuțită ai, soră Lotus !

— Cunoaşte orice cîntec. Spune-i începutul şi ea ți-1 zice pînă la capăt, glăsui Doamna Luna.

— Dintre cei trei-patru copii ai mei, sluga asta mă pune pe gînduri ! glumi Pavilion de Jad.

— Vă fac un bine şi voi mă luați peste picior, se burzului Lotus.

— Soră bună, îngăduie-i bărbatului să-şi facă mendrele, vorbi doamna Yang. Ştiți zicala : o noapte soț şi soție e de ajuns pentru o sută de nopți de bună viețuire. O sută de paşi împreună ți se întorc mereu în minte. Ea a murit prea neaşteptat şi lui i s-a părut ca şi cînd i s-ar fi retezat un deget ! Cum să nu stea cu gîndul la ea ?

— Să stea, dar nu toată vremea ! sări Lotus. Sîntem toate nevestele lui, ce rost are să ne batjocorească şi să ne nesocotească pe noi, celelalte ?

— Ce repede se mai petrece şi vremea ! grăi doamna Wu. Se fac o sută de zile de la moartea ei !

— Cînd ? întrebă doamna Yang.

— Pe douăzeci şi şase din luna a douăsprezecea, spuse Doamna Luna.

— Ținem o slujbă ? se repezi o călugăriță.

— O să facem una, dar de Anul Nou ! glăsui Doamna Luna.

Jad Mic le dădu cîte o ceaşcă cu ceai. După ce băură, Doamna Luna îşi spălă mîinile şi aprinse santal. Xue se puse iarăşi pe predică. Le vorbi cum sfîntul Wu Jie a prins mare drag de Lotus Roşu şi cum, sub numele de Dongpo, Dîmbul Răsăritean, s-a înapoiat pe pămînt pentru ea. Busuioc, slujnica lui Pavilion de Jad, se înfățişă cu două cutii cu bucate din legume, preparate migălos şi cu plăcinte din fructe.

Ea luă vasul cu miresme de pe masă şi puse în locul lui mîncarea. Turnă ceai fierbinte în ceş- tile măicuţelor, celorlalte femei aducîndu-le alcool. Doamna Luna jucă zaruri cu Orhideea. Lotus de Aur învinse, cu ajutorul lui Fluier de Jad, care îi făcuse pînă atunci semne pe sub masă.

— Las-o să joace cu mine şi om vedea cum o scoate la capăt ! spuse Pavilion de Jad, însă o izgoni pe Fluier de Jad de lîngă Lotus.

Lotus de Aur mînca bătaie şi fu nevoită să dea peste cap cîteva cupe pline. Ameţită, nu fu în stare să mai rămînă şi o porni la ea. Bătu pînă nu mai putu în portiţa din colţ. In cele din urmă, Crizantema de Toamnă apăru, cu ochii umflaţi.

— Dormeai, sclavă puturoasă ? o ocări ea.

— Nu, stăpînă. zise slujnica.

— Ba dormeai, de ce mă minţi ? Ce îndărătnică eşti ! De ce nu mi-ai ieşit înainte ? Stăpînul doarme ?

— Cred că s-a şi săturat de somn !

Femeia intră în camera ce se afla faţă în faţă cu dormitorul său, se dezbrăcă şi se întinse pe cuptor, să se încălzească. Avu chef să bea un ceai şi Crizantema i-1 prepară grabnic.

— Ce mîini nespălate ai, slugă puturoasă ! Nu beau lăturile astea ! Spune-i lui Prunişor să ia alt ibric, să fiarbă apă proaspătă şi să-mi facă un ceai tare, amar.

— Ea doarme dincolo, cu stăpînul. S-o scol ?

— Ei, las-o să doarmă.

Crizantema de Toamnă nu ascultă şi intră în dormitor. Prunişor de Primăvară zăcea pe pat de-a curmezişul, la picioarele stăpînului.

— A sosit stăpîna şi vrea ceai, o zgîlţîi ea, trezindro din somn. Te scoli ?

— Şi ce dacă a venit, slugă afurisită ! Ce te iei de mine ! rosti buimacă Prunişor.

Se ridică în picioare şi ieşi dătinîndu-se. Se rezemă de cuptor, frecîndu-se la ochi.

— De ce-ai trezit-o din somnul cel mai dulce, slugă blestemată ? o certă Lotus pe Crizantema. Vezi că ţi-a căzut baticul şi ai pierdut un cercel, glăsui către Prunişor.

Slujnica se pipăi, apoi luă lampa şi merse să caute cercelul. Dădu de el la picioarele patului doar după îndelungi bîjbîieli.

— Unde era ? întrebă stăpînă.

— Numai aia e de vină ! M-a sculat dintr-odată, el s-a agăţat de inelul draperiei şi mi s-a smuls din ureche.

— I-am spus să te lase, dar ţi-ai găsit cine să mă asculte !

— Mi-a spus că vreţi ceai.

— Chiar vreau, dar n-am lăsat-o să-mi facă ea. Are mîinile prea murdare.

Prunişor de Primăvară clăti un ibric şi-l puse pe plită, zgîn- dărind focul şi mai aruncînd în el cîţiva cărbuni. Cînd apa fu fiartă, spălă o ceaşcă, puse în ea o mînă bună de frunze de ceai, turnă apă şi-i

întinse stăpînei ceaşca plină.
— Stăpînul doarme de mult ? întrebă Lotus.
— Da. M-a întrebat unde sînteţi şi i-am zis că n-aţi venit încă din curtea interioară.
Femeia bău.
— Am adus cîteva fructe. Mi le-a dat Fluier de Jad pentru mama. Sluga asta ţi-a spus de ele ?
— Nu.
— Unde sînt fructele ? întrebă Lotus pe Crizantema de Toamnă.
— în dulap, răspunse slujnica şi merse după ele.
Femeia le numără şi îi ieşi lipsă o mandarină.
— Unde e ? întrebă.
— Stăpînă, eu le-am băgat în dulap de cum mi le-aţi dat. Doar nu gîndiţi că am înnebunit şi m-am apucat să mănînc din ele.
— Tot tu faci gură, slugă afurisită ? o blestemă Lotus de Aur. Dacă n-ai furat-o şi înfulecat-o tu, unde este ? Ţi le-am dat doar în mînă. Ori oi fi crezut că ţi le-am adus să-mi arăt dragostea pentru tine. Arde-i zece perechi de palme, îi porunci lui Prunişor.
— îmi murdăresc mîinile de obrajii ei jegoşi ! zise Prunişor de Primăvară.
— Adu-o încoace !
Prunişor o îmbrînci spre stăpînă, iar aceasta o apucă strîns de umărul obrazului.
— Recunoaşte, slugă, ai mîncat-o sau nu ? Dacă mărturiseşti, te iert, iar dacă nu, te biciuiesc fără să socotesc cîte îţi trag ! Ori te-i fi gîndit că sînt beată şi ai furat-o, zicîndu-ţi că mă prosteşti tu pe una ca mine ! Arăt eu a fi beată ? se întoarse spre Prunişor.
— Stăpîna e limpede ca ziua. Căutaţi-o prin buzunare, că trebuie să mai aibă vreo coajă, rătăcită pe acolo.
Femeia începu s-o scormonească. Crizantema încercă să îi scape, dar Prunişor o înşfăcă bine. Pînă la urmă, găsiră la ea cîteva coji de mandarină. Lotus de Aur îi ciupi zdravăn faţa şi o ureche de două ori cu furie.
— De ce mâ înşeli, puturoaso ? Acum te las, dar mîine dimineaţă mă socotesc eu cu tine !
— N-o lăsaţi aşa uşor, stăpînă, sări Prunişor de Primăvară. Cel mai bun lucru e să chemăm un bărbat să-i tragă vreo cîteva zeci de lovituri pe pielea goală, ca să vă ţină minte şi să vă ştie de frică ! Asta e ca o gorilă, cîteva bastoane, acolo, nici nu le-ar simţi prin pielea sa groasa.
Crizantema de Toamnă se învineţi, lăsă botul în jos şi trecu în bucătărie.
Femeia împărţi o mandarină în două şi-i întinse lui Prunişor o jumătate. Apoi îi dădu şi mere şi rodii.
— Ia şi mănîncă, o îndemnă, mamei îi ajung celelalte.
Prunişor de Primăvară nici nu se uită la fructe şi le băgă în mîneca robei. Stăpîna merse la vas şi se uşură.
— Cît să fie vremea ? întrebă.

— Cam al treilea *geng,* răspunse Prunişor.

Lotus de Aur îşi lăsă părul să-i cadă pe umeri şi intră în dormitor. Pe masă, lampa de argint era aproape să se stingă. Ea îi făcu fitilul mare şi se uită spre pat : Ximen Qing dormea dus. Se strecură uşor lîngă el.

— Acum se vine, putoare aiurită ? mormăi el, simţind-o.

— Am băut în curtea interioară. Sora a treia ne-a pregătit cîte ceva. Orhideea a cîntat, ne-am distrat grozav ! Eu am îmbă- tat-o rău de tot pe Delicata Li, jucînd ghicitul degetelor pe băutură. Pe urmă Pavilion de Jad m-a făcut să beau şi eu cîteva cupe. Ai avut noroc că ai stat aici şi te-ai odihnit bine.

Au mai schimbat cîteva vorbe, s-au drăgostit şi apoi au adormit neîntorşi, pînă în zori.

Capitolul LXXIV

Abia se treziseră şi Lotus de Aur îi şopti :

— Pe douăzeci şi opt ne ducem toate la Ying Al Doilea, nu-i aşa ?

— N-am vorbit o dată ?

— Te-aş ruga ceva. îmi faci pe voie sau nu ? se alintă ea.

— Ce ai de zis şi nu-ţi dai drumul, vicleano ?

— Adu-mi haina de blană a sorei Li Vaza. Ele or să se îmbrace bine şi numai eu n-am ceva mai ca lumea.

— Avem haina amanetată de cei de la casa generalului Wang.

— Eu nu îmbrac lucruri amanetate. Dă-i-o Delicatei Li. Lebăda de Nea poate s-o ia pe-a Delicatei, iar eu o vreau pe-a Vazei. Voi pune la ea mîneci roşii cu cocori brodaţi în fir auriu, iar pe dedesubt voi purta rochie de mătase albă. Atunci voi arăta pe drept cuvînt ca nevasta ta, fără seamăn pe lume.

— Ticăloaso şi hoaţo, o certă el, nu scapi nici un prilej să nu te alegi cu ceva ! Blana aceea face şaizeci de arginţi. N-o să te doboare, dacă o îmbraci ?

— Alteia i-ai da-o, slugă vicleană ! Sîntem nevestele tale şi cum ne îmbraci, aşa îţi merge şi fala. Priceput-ai au ba ?

— Ba mă rogi, ba mă ameninţi !

— Ce-ţi sînt, marfă blestemată, ţi-oi fi neam de slugă, să mă dau bătută ?

Era ziua banchetului cerut de An şi bărbatul se sculă, se spălă şi se pieptănă.

— Nu pierde vremea şi du-te acum după haină. Te aştept. Pe urmă te iei cu treburile şi mă dai uitării.

Ximen Qing merse la casa Vazei. Abundenţa se trezise devreme şi pusese în faţa tăbliţei mortuare ofrandă de ceai. Se îmbrăcase cu gust şi se fardase frumos. îi turnă şi lui ceai, zîm- bitoare, gura turuindu-i vrute şi nevrute. Bărbatul o mînă pe întîmpinarea Primăverii după cheie.

— Ce căutaţi, stăpîne ?

— Vreau haina de blană, pentru doamna a cincea.

— Aia de samur ?

— Da. Vrea ea s-o îmbrace.

După ce slujnica plecă, el o luă pe genunchi, sârutînd-o.

— Am băgat de seamă că nu tragi la altele cît la ea, stăpîne. N-aş avea nimic cu ea, dar nu prea înghite pe nimeni. Cînd aţi fost plecat, mi-a făcut un scandal grozav pentru scîndura aia de rufe şi abia de-au îndepărtat-o tuşa Han şi stăpîna a treia. Cînd v-aţi întors, n-am îndrăznit să vă zic. Nu ştiu cine a putut să-i spună că mă doriţi. V-a grăit cumva de asta ?

— Mi-a vorbit. Mîine du-te la ea cu un cadou ceva, să te ierte. Ii place să fie linguşită şi se înmoaie la cel mai mic dar. E rea de gură, dar n-are inimă rea.

— E drept. După ceartă, ea s-a purtat frumos cu mine şi chiar mi s-a spovedit că la ea ţineţi cel mai mult şi că n-are potrivnică. Iar dacă eu am să-i spun tot, ea, una, îmi dă apă la moară !

— E mai bine aşa. Desează să mă aştepţi, am să vin să dorm aici.

— Chiar veniţi, stăpîne ? Să nu vă bateţi joc.

— Cine îşi bate joc ?

Slujnica aduse cheile şi el ceru să deschidă uşa de la dormitor şi apoi de la dulapul din lemn de camfor. Scoase haina, o cîntări din ochi, pe urmă o strînse şi îi ceru Abundenţei să i-o ducă lui Lotus.

— Nici eu n-am robă şi fustă ca lumea. Dacă tot aţi deschis, poate căutaţi şi pentru mine. N-ar fi rea nici o jachetă de-a stăpînei, zise cu blîndeţe Abundenţa.

Ximen Qing dădu la iveală o mantie din mătase albastră cu ape verzui, o fustă din mătase galbenă, moale şi o pereche de pantaloni înfloraţi. Femeia îngenunche la picioarele lui. El încuie uşile, iar pe Abundenţa o trimise cu haina de blană.

Lotus de Aur abia se sculase şi îşi îngrijea picioarele, stînd pe pat. Prunişor de Primăvară o vesti că Abundenţa sosise cu haina. Înţelegînd ce vrea femeia, îi spuse slujnicii s-o bage înăuntru.

— Stăpînul te-a minat ? întrebă.

— Da, stăpînă. Mi-a zis să vă aduc blana.

— Ţie ţi-a dat ceva ?

— Mi-a dat o haină s-o am de Anul Nou şi mi-a zis să vin să îngenunchez înaintea stăpînei.

Zicind aşa, se lăsă la pămînt şi bătu patru mătănii.

— Nu e nevoie, soră. Dacă stăpînul te vrea, e o vorbă : corăbiile, cît de multe, nu astupă fluviul, iar alaiurile oricîte nu închid drumul. Vrei s-o faci ? Fă-o, numai să nu-mi păgubească mie ! în felul ăsta n-o să mă bag şi te las în pace !

— Stăpîna mea nu mai e în viaţă, şi cu toate că doamna principală mă ţine aici, dumneavoastră sînteţi adevărata mea stăpînă. Dacă mă luaţi sub pază, vă voi răspunde cu inimă bună. Frunzele cad la rădăcina copacului !

— Spune-i şi sorei mai mari despre straiele ce le-ai căpătat.

— I-am spus mai demult şi mi-a făgăduit că-mi dă cînd o să umble stăpînul acolo.

— Bine, atunci.

Abundenţa ieşi, dar cînd se înapoie acasă, stăpînul trecuse deja în salon.

— Ce i-ai spus stăpînei principale cînd i-ai cerut cheile ? o întrebă ea pe Intîmpinarea Primăverii.

— M-a întrebat ce face cu ele, dar n-am zis nimic de blană. I-am răspuns că nu ştiu.

In salon, Ximen Qing îi găsi pe actori, pe Li Ming şi pe cei patru cîntăreţi. Ei îngenuncheară înaintea lui. Stăpînul porunci să li se dea să mănînce. Li Ming şi trei dintre copiii-cîn- tăreţi aveau să stea în faţă, iar Zuo Shun urma să cînte pentru doamne, în curtea interioară. Wang A Şasea, soţia lui Han Daoguo, nu putuse veni de ziua lui Pavilion de Jad şi trimisese două cutii cu daruri. Nu mult după aceea, doamna Han şi mătuşa Meng sosiră la poartă. După ele apărură soţiile lui Fu, Gan, Cui şi Ben şi domnişoara Duan. Din salon, Ximen Qing îl văzu pe Dai An însoţind o femeie scundă, îmbrăcată într-o haină sură-argintie şi într-o fustă roşie ; avea o faţă curată, fără dresuri, şi doi ochi înguşti. Semăna cu Zheng Aroma.

— Cine e ? întrebă.

— Soţia lui Ben, zise sluga.

Stăpînul tăcu. Femeile se strînseseră la Doamna Luna şi beau ceai. Ximen Qing merse şi el acolo să-şi mănînce fiertura de orez şi îi înapoie nevestei cheia.

— Ce-ai luat de acolo ? întrebă ea.

— Pan A Şasea * mi-a spus că n-are haină pentru mîine şi o vrea pe-a Vazei.

Femeia îl privi uimită.

— Nu-ţi ţii cuvîntul, zise ea. Cînd a murit, nici n-ai vrut să auzi să i se ia slugile, iar acum... De ce nu se îmbracă în lucrurile ei ? Noroc că Vaza a murit. Dacă trăia, ce blană lua ?

Ximen Qing nu scoase un cuvînt.

Chiar atunci, fu anunţat învăţatul Liu, care aducea nişte argint. Ximen Qing îl primi în salon şi îndată Dai An se înfăţişă cu o carte de vizită, care însoţea nişte daruri din partea familiei Wang.

— Ce a trimis ? întrebă.

— Mătase, băutură şi patru feluri de bucate.

El îi porunci lui Wang Jing să trimită carte de răspuns şi aducătorilor să le dea cîte cinci q*ian.* Apoi sosi Laur cu o lectică şi cu o slugă încărcată de daruri. Dai An îi luă pătura în care se înfăşurase.

— Poftiţi pe aici. tuşă Laur, stăpînul e cu cineva în salon.

Dai An duse cadourile în curtea interioară.

— Stăpînul le-a văzut ? întrebă Doamna Luna.

---

* Lotus de Aur apare adesea numită ca soră, soţie, doamnă A Şasea, pentru faptul că era a şasea născută în familia sa.

— Nu, e cu cineva în salon.
— Pune-le în camera de mijloc.
Cînd oaspetele se retrase, bărbatul se întoarse să-şi continue masa.
— Laur a trimis daruri.
— Nu ştiam.
Doamna Luna îi ceru lui Jad Mic să deschidă cutiile. Intr-una erau plăcinte de viață lungă, în alta de trandafiri, apoi două rațe fripte şi două picioare de porc. Apoi, din dormitor se ivi Laur, cu părul plin de perle şi jad prețios. Purta robă roşie şi pe sub ea fustă de culoare albastru deschis. înaintea stăpînului îngenunche de patru ori.
— Prea mult, de ce ai cheltuit atît ?
— Mi-a zis mie mai înainte că îi e frică să nu fii încă supărat, lămuri Doamna Luna. Nu ea e de vină, ci mamă-sa. în ziua cu pricina, ea avea dureri mari de cap, iar Wang Al Treilea şi ai săi treceau spre ai lui Qin. S-au oprit numai să ia un ceai, dar chiar atunci a început necazul. Ea nici măcar nu-1 văzuse la față.
— Păi ea nu l-a văzut nici acum, nici data trecută ! izbucni el. Nu înțeleg cum de mai îndrăzneşte să vorbească. De fapt, nu mă priveşte. In asemenea locuri totul se poate, numai banii să curgă ! Nu-mi pasă !
încă în genunchi, Laur glăsui :
— Aveți dreptate să vă mîniați, tată al meu ! Dar dacă el m-a atins cumva, uite, să putrezesc şi să mă umplu de buboaie ! Numai a bătrînă îşi tot bagă nasul. Dacă iese cu cîştig, ea se pune bine cu oricine, bun sau rău, frumos sau hidos. Ea v-a făcut aşa furios.
— Acum, că a venit, iart-o, îl rugă soția.
— Ridică-te, mi-a trecut, spuse el.
Dar femeia ştia să-l joace.
— De-mi zîmbeşti, stăpîne, mă ridic. De nu, rămîn îngenuncheată un an întreg.
— Scoală, Laur, o îndemnă Lotus de Aur, altfel se va crede cine ştie cine ! Acum stai în genunchi în fața lui, dar la prima ocazie să-l ții pe el îngenuncheat !
Toată lumea izbucni în rîs şi Laur se sculă.
Apoi Dai An intră în goană.
— Excelențele Lor Song şi An sînt aici, rosti.
Ximen Qing se îmbrăcă şi le ieşi în cale.
— De azi încolo nici că-mi mai trebuie stăpînul. Vreau să rămîn numai fiica voastră, doamnă, zise Laur.
— Nu te cred. Te-a căutat de două ori şi nu te-a găsit.
— Cerule, vai, Cerule, ce învinuire nedreaptă ! strigă Laur. Cînd m-a căutat ? Dacă-i aşa, să mă topesc în clipa asta ! Poate a fost în altă parte, la Iubirea Lunii. Mă invidiază şi poate că ea e cea care i-a stîrnit mînia.
— De ce nu vă vedeți voi de treabă şi vă certați ?
— Nici eu nu ştiu, mamă scumpă. Intre noi e o rică, fiecare vrea să ia mai mult. Cînd cineva se bucură de anumite atenții, sar toate

s-o distrugă.

— Ei, asta e rău, zise ea şi îi întinse ceaşca plină cu ceai.

Insă despre ele nu vom mai vorbi.

Ximen Qing îi conduse pe înalții săi oaspeți în salonul cel mare. După saluturi, aceştia îi oferiră gazdei cîte o mătase şi o carte. Le plăcu aranjamentul meselor şi îi mulțumiră. Apoi se aşezară să bea ceai.

— învățăcelul acesta mai pretinde ceva, Siquan, deschise vorba Song. Venerabilul domn Hou Shiquan a fost numit Maestrul ceremoniilor de sacrificii de la Palat. Eu şi subordonații mei vrem să dăm un ospăț în cinstea lui, aici, în casa voastră, pe treizeci. El pleacă în capitală la începutul lunii viitoare. Avem promisiunea sau nu ?

— Mă supun ordinelor voastre, zise el. Cîte mese ?

— Am adus banii cu care au contribuit toți subordonații, doisprezece *liang.* Ne-ar trebui o masă mare, alte şase mici şi cîțiva actori.

Ximen Qing făgădui că se va ocupa de toate cele de trebuință şi îşi duse oaspeții în umbrar. Nu mult după aceea, sosi şi ajutorul de secretar Qian. Cei trei musafiri jucară şah împreună.

Cenzorul Song se arătă uimit de mărimea casei lui Ximen şi de felul plăcut în care ea fusese pusă la punct. Cărțile, tablourile şi antichitățile erau de cea mai bună calitate. în fața paravanului era un trepied argintat, înalt, cu chipurile Celor opt nemuritori, lucrate cu mult meşteşug. în trepied ardea santal şi fumul ieşea prin gura unei broaşte țestoase, a unui cocor şi a unei căprioare. Cenzorul se ridică şi le cercetă îndeaproape.

— Trepiedul e minunat ! strigă el încîntat. I-am scris fratelui Liu, la Huaian, să-mi facă rost de o pereche asemănătoare, pentru venerabilul Cai, dar încă nu le-am primit. De unde le ai, Siquan ?

— Mi le-a adus un om din Huai.

Continuară să joace şah. Gazda puse să se aducă plăcinte şi băutură, iar actorii să cînte melodii de la miază-zi.

— Oaspetele n-a sosit şi nu se face să fim îmbujorați la primire, zise Song.

— Pe frigul ăsta, un pahar nu se simte, zise An.

Song vroi să trimită pe cineva să-l grăbească pe invitat, dar oamenii săi raportară că deja o făcuseră. An ceru actorilor să interpreteze „Cîntecul primăverii". Dar abia se înălță glasul unui actor tînăr, că şi fură vestiți Cai şi Huang. Cenzorul porunci să se curețe masa şi ieşiră cu toții în întîmpinare.

Guvernatorul Cai Al Nouălea purta o robă simplă, obişnuită şi o cingătoare cu cataramă de aur. Un slujitor îi întinse gazdei cartea de vizită, pe care scria : „Primiți omagiile învățăcelului Cai“. Cînd pătrunseră în salon, An rosti :

— Acesta este stăpînul casei, măritul Ximen, căpitan în județ, pupil al înălțimii Sale Marele Tutor.

— De mult vroiam să vă cunosc, rosti guvernatorul, încli- nîndu-se.

— îmi voi păstra onoarea de a vă face o vizită, îi răspunse Ximen Qing.

După schimbul de saluturi, îşi scoaseră robele oficiale. Slugile intrară cu ceaiul şi ei începură să discute.

Peste puţin, se aşezară la masă. Guvernatorului i se reţinuse locul de onoare, iar patru persoane oficiară drept gazdă. Bucătarii aduseră supa şi orezul. Actorii se pregătiră. Cai porunci opera „însemnări despre credinţa îndoită" şi li se înfăţişară două acte. Mesenii goliră cîteva rînduri de pahare. Tinerii cîntăreţi cîntară „Plec din capitala imperială, pe mîndru cal şi în mînă cu biciuşcă de jad“.

— Songyuan, spuse guvernatorul înveselit, norocul îţi su- rîde din plin. Cenzorii au cai negri, iar bărbatul nu poate fi altul decît Liu.

— Dar nu astăzi şi-a udat roba cu lacrimi magistratul de Jiangzhou !

Rîseră, gustind hazul replicilor din textul cîntecului. Ximen Qing II puse pe Gîscă Sălbatică să cînte : „înaintăm Porţii de aur raportul despre pacificarea frontierelor". Cenzorul se arătă nespus de încîntat.

— Copilul e fermecător !

— E din Yangzhou şi face parte din umila mea casă, îi lămuri gazda.

Cenzorul Song îl luă pe cîntăreţ de mînă, îi ceru să toarne băutură şi-l dărui cu trei *qian.* Tînărul îngenunche, mulţumind, şi ieşi. Pentru că, iată :

Raze de soare bat puternic în fereastră, Umbra-
actorului se clatină pe aşternut ;
Cupa ce-i încă plină, în cîntece-i sorbită,
Multe-s de pus la cale, nu-i vreme de pierdut.

Soarele coborî spre apus pe nesimţite. Cînd cerul îşi schimbă culoarea, guvernatorul ordonă însoţitorilor să strîngă lucrurile şi să-şi ia rămas bun. Ceilalţi încercară să-l facă să mai stea, dar totul fu în zadar. Il conduseră pînă la poartă. Doi portărei fură însărcinaţi să care pînă in port bucate pentru drum. La plecare, cenzorul ţinu să-i spună lui Ximen că nu-i mulţumeşte în ziua aceea, cîtă vreme îl necăjea cu noi servicii. Oaspeţii plecară, fiecare în lectica sa. întors în salon, Ximen dădu drumul actorilor, zicîndu-le să vină iarăşi peste două zile. Apoi ceru de băut şi-l zori pe Dai An. după maestrul Wen, iar pe Lai An, după Ying Bojue. Cei doi sosiră în acelaşi timp, făcură cîte o reverenţă gazdei şi se aşezară. Băutura fu pusă în pahare.

— Doamnele mele au să fie la tine mîine, îl înştiinţă gazda pe Ying. Ai tocmit cîntăreţi ?

— Bine că m-ai întrebat. Ştiindu-mă sărac, nu prea te aşteptai la una ca asta, nu-i aşa ? Am chemat doi cîntăreţi şi sper ca nu cumva cumnăţelele să întîrzie.

Din curtea interioară, primele care plecară fură doamnele Meng şi Han. Cînd vru să le urmeze pilda şi tuşa Yang, Doamna Luna o opri :

— Nobila Xue a trimis după cărțile sfinte. Stai aici astă- seară s-o asculți citind din ele.

— Cu dragă inimă aş sta, dar mîine sînt poftită la nunta celui de al doilea nepot ! zise ea şi o părăsi.

Pe înserat, nevestele celor trei vizitatori se duseră şi ele. Rămăseseră domnişoara Duan, doamna Wu, Lau?, Shen, Yu, Delicata Li, Meng Pavilion de Jad şi Lotus de Aur. Mama Pan mersese la culcare. Cînd auziră că dincolo slugile strîngeau masa, Lotus de Aur se zori sâ plece cea dintîi. Ajunsă în față, se ascunse lîngă portiță. Condus de Lai An cu un lampion, stăpînul înainta agale. Cînd să apuce spre casa Vazei, o zări pe femeie aşteptîndu-1, îi luă mîna şi intră la ea. Lai An se duse în curtea interioară, să predea argintăria. Doamna Luna le mînă. pe Shen, Laur şi Yu să doarmă la Delicata Li.

— Stăpînul vine ? întrebă apoi sluga.

— E la stăpînă a cincea.

Soția principală tăcu, supărată.

— îl vezi, om fără cap ce e, îi grăi ea lui Pavilion de Jad. Am vorbit cu el să meargă la tine şi el nici una, nici două, s-a repezit întins la ailaltă ! De cîteva zile e ca o cățea în călduri, că nu-1 scapă deloc din mînă.

— Să nu-1 scape, soră mai mare, treaba ei ! Altfel ar însemna că avem de gînd să ne punem pe întrecute cu ea. Facă ce vor !

— Crezi că erau vorbiți ? Cum a aflat că au ieşit bărbații din salon, a rupt-o la fugă, scoasă din minți. în bucătărie nu mai e nimeni, îi spuse ea lui Jad Mic. încuie portița şi cheamă călugărițele şi pe stăpînă a doua, cu musafirele. Le-am gonit, crezînd că el are să vină încoace ! Mare păcat că tuşa Yang a plecat, tocmai acum cînd ascultăm povestea vieții femeii Huang !

Lui Fluier de Jad ii ceru să aducă ceai de soi.

— Noi două ne îngrijim pe rînd de ceai, să n-o obosim pe sora cea mare, o îndemnă Pavilion de Jad pe Delicata Li.

Poruncîră şi una şi alta slujnicelor lor să pună de ceai. O măsuță scundă fu suită pe patul-cuptor, care era încălzit bine. Cele trei măicuțe se aşezară pe pat, cu picioarele sub ele. Femeile luară şi ele loc, numai ochi şi urechi. Doamna Luna se spălă pe mîini şi arse santal. Nobila Xue deschise cartea şi se porni să intoneze, cu voce ascuțită, o predică, după care cîntă cîteva imnuri budiste. Apoi istorisi despre femeia aceea, Huang, cum se născuse, cum se făcuse o sfîntă citind psalmi şi milostivindu-se, cum murise şi cum se reîncarnase ca bărbat şi cum cinci bărbați şi cinci femei se înălțaseră la ceruri în acelaşi timp. Grăi încet, tărăgănat şi încheie pe la cel de al treilea *geng.* Din partea Delicatei Li se aduse ceai, iar din partea lui Pavilion de Jad fructe şi bucate, băutură şi ceai. Doamna Luna îi porunci lui Fluier de Jad să le dea călugărițelor dulciuri.

— Acum, ță măicuțele au gătat, e rîndul meu să vă ofer un cîntec, spuse Laur.

— Ți-o fi greu, zise stăpîna principală.

— Lasă-mă pe mine prima, rosti Yu.

— Foarte bine, încuviință gazda.

— La sfîrşit vă cînt eu, zise Shen.

— Ba eu încep, nu se lăsă Laur. Ce v-ar fi mai cu drag, mamă ?

— „Liniştea nopții adinei", ceru ea.

Laur turnă în pahare, luă pipa şi cîntă. După ea, Yu îşi pregăti instrumentul, dar Shen i-1 trase din mînă şi şi-l petrecu pe după umăr.

— Cînt pentru stăpîna şi pentru doamna Wu „In ultima lună se agață portretele", şi dădu drumul cîntecului :

La mijlocul intîii luni,
De sărbătoarea pentru lampioane,
Aprindem să-nchinăm santal,
La cer, pămînt, spre-a uşura canoane.

De ostenită ce era, doamna Wu nu mai aşteptă ca melodia să se termine. îşi bău ceaiul şi intră în dormitorul Doamnei Luna. Celelalte stătură pînă ce se stinse ultimul sunet al cîn- tării şi numai atunci se retraseră : Laur cu Delicata Li, Duan cu Pavilion de Jad şi călugărițele cu Lebădă de Nea. Yu şi Shen merseră să doarmă la Fluier de Jad, şi acestea fiind spuse, să ne oprim în ce le priveşte aici.

Luați aminte, iubiți cititori ! în vechime, femeile însărcinate nu se aşezau niciodată pe o latură a mesei şi nu dormeau pe o parte, ferindu-se de orice muzică ce ar fi putut să le tulbure şi de orice culori țipătoare. Elle îşi treceau toată vremea cu stihuri şi cărți, ori admirînd lucruri de aur şi din jad ; în felul acesta, copiii lor se năşteau curați şi inteligenți. Aceasta este ceea ce se chema educația pruncului încă din pîntece.

Doamna Luna se afla grea şi nu ar fi trebuit să le îngăduie călugărițelor să-i citească din cărțile sfinte, nici să se pună la ascultat povestiri despre moarte, viață şi reîncarnare. Drept urmare, un venerat sfînt budist fu să ia locul celui pe care era ea să-l zămislească şi fiul ei se topi ca nimic, nemaifiind el muritorul care să ducă pe mai departe spița familiei lui Ximen, fapt cum nu se poate mai trist.

Capitolul LXXV

In cameră la Lotus de Aur, Ximen Qing se aşeză pe pat.

— Nu te dezbraci ? se miră femeia.

— Am venit înadins să-ți sDun ceva. In noaptea asta m-aş duce dincolo.

— Taur ticălos ! Crezi că-ți merge, crezi ca scapi cu vorbe meşteşugite, din miinile mele ? Dacă nu te-aş fi aşteptat) la colț, ai fi trecut la ea, năbădăios, fără să-mi mai zici nimic. Ai pus la cale totul, azi dimineață, cu oase strîmbe aia ! Acu' pricep de ce-ai mînat-o pe ea cu haina şi ai învățat-o să-mi cadă la picioare. Drept cine mă ia,

hoțomanca ? Cînd Li Vaza trăia, mă îngropaseşi de vie. însă pasărea şi-a luat zborul din cuib şi eu a doua oară nu mai săvîrşesc tot greşeala aia !

— Unde te duce gîndul ? N-a îngenuncheat ea în fața ta şi nu i-ai zis tu că vrei să ştii tot ?

Femeia rămase o vreme pe gînduri.

— Bine, te las, spuse. Dar îndată ce bărbatul dădu şă iasă pe uşă, nemaiîncăpîndu-şi în piele de bucurie, adause : Intoar- ce-te să te întreb ceva Ai de gînd să stai cu ea cît e noaptea de lungă ? Vezi că or să te rîdă slujnicele ! Ai face bine să te culci puțin cu ea şi pe urma să-i faci vînt să treacă alături.

— Cine stă întreaga noapte cu ea ? se arătă el jignit şi o luă iar din loc.

— Vino înapoi, să te învăț de bine ! îl strigă ea din nou.

— Ce-ți mai trece prin cap ?

— Poți să te culci cu ea, dar nu-ți îngădui să flecăreşti vrute şi nevrute despre mine, că apoi ea are sâ facă pe grozava înaintea nevestelor .tale. Dacă nu pleci urechea la cele ce-ți zic, să nu te mai prind pe la mine !

— Mă omori cu zile, nu alta, curviştină mică ! zise el şi o porni spre casa Vazei.

— Lăsa-ți-1 să se ducă odată, stăpînă, ce-aveți cu el ? Daca soacra îşi dădăceşte prea mult nora, îşi face singură mai mare răul ! Mai bine hai să jucăm şah !

O strigară pe Crizantema de Toamnă să încuie poarta de la colțul grădinii şi ele se aşezară la masă, înaintea tablei de şah. Să le lăsăm acolo !

Ximen Qing deschise uşa şi ridică apărătoarea. Abundența mînca, împreună cu Întîmpinarea Primăverii şi Broderia Primăverii, şi cum îl văzu, îi sări inima din piept. Tustrele se sculară în picioare.

— Urmați-vă masa, le spuse şi intră în dormitor, luînd loc pe un scaun, pus în fața tăbliței sufletului Vazei. Abundența apăru degrabă, toată numai zîmbet.

— Aici e rece. stăpîne. Haideți în camera cealaltă !

El o luă în brațe şi o sărută. Intrară împreună în dormitorul cald. Ceaiul era pe foc şi Întîmpinarea Primăverii îi prepară iute o ceaşcă pe care i-o şi înmînă. Abundența se îngriji de foc, apoi se întoarse spre el.

— Beți ceva, stăpîne ? întrebă. Mai am nişte bucate de la sacrificiul pentru stăpîna şi un vas plin cu „Floarea de Aur“, *Jinhua.*

— Mîncarea țineți-o pentru voi, le sfătui el. Aduceți numai nişte fructe. N-am chef de alcool tare. Ia un lampion, îi grăi el Broderiei Primăverii, şi vezi că în Sala Primăverii Ascunse am un vas cu vin de struguri. Zi-i lui Wang Jing să-mi încălzească puțin.

Slujnica plecă. întîmpinarea Primăverii întinse masa.

— Surioară, îi grăi Abundența, deschide cutiile şi lasă-mă pe mine să-i aleg tatei ce să ia la vin.

Ea rîndui pe o farfurie cîteva fructe şi mai multe dulciuri, aşezîndu-

le pe masă. Broderia se înapoie cu vinul fierbinte. Abundenţa turnă într-o cupă. Ximen Qing gustă din el, găsin- du-1 fără seamăn de plăcut. Femeia rămase în picioare lîngă masă, îngrijindu-se să-i umple mereu cupa şi să-i aleagă cele mai bune castane de apă. Întîmpinarea Primăverii înțelese cum stăteau lucrurile şi se retrase cu Broderia în bucătărie. Aflați singuri, bărbatul o chemă pe Abundența pe genunchii săi şi-i dădu să bea vin din gura sa. îi descheie roba, slobozindu-i sinii, delicaţi ca jaduL

— Copila mea, şopti, ai o piele albă şi dulce, la fel ca a stăpînei tale. Cînd te cuprind în braţe, mi se pare că o am pe ea, vie, lîngă mine !

— Da' de unde, stăpîne ! Dumneaei avea pielea cu adevărat albă. Stăpîna a cincea e, nu zic nu, bine făcută, dar pielea ei e tărcată, şi albă şi roşie, se simte carnea de pe dedesubt. Stăpîna a treia are iarăşi o piele albă, gingaşă, numai că e la faţă cam ciupită. Pe cînd Lebăda de Nea e şi drăgălaşă şi albă tare la chip. Da' ce-aş avea eu să vă grăiesc, stăpîne : întîmpinarea Primăverii are o diademă şi mi-ar da-o mie. Dar de Anul Nou ar vrea -şi ea tigrul de aur pe care îl purta adesea stăpîna.

— Dacă n-ai nimic pentru cap, o să-i cer giuvaiergiului să-ţi facă o cunună din aur. Lada cu podoabe a stăpînei tale a luat-o la ea stăpînă principală şi mi-e greu să-i cer vreun lucru de acolo !

— Atunci porunciţi şi pentru mine un tigru, spuse şi se ridică şi bătu o mătanie.

Băură amîndoi o vreme, apoi Abundenţa îi murmură în ureche că ar fi bine să le dea şi slujnicelor cîte un pahar. El le strigă, dar nu răspunse nimeni. Femeia merse după ele în bucătărie.

— Vă cheamă stăpînul, le vesti.

întîmpinarea Primăverii se înfăţişă stăpînului şi el îi ceru Abundenţei să-i toarne vin într-un ibric şi să-i pună alături ceva să guste. Stînd în picioare, slujnica mîncă şi bău tot.

— Cheam-o şi pe Broderia Primăverii ! o îndemnă Abundenţa.

întîmpinarea Primăverii se duse şi reveni numaidecît.

— Nu vrea, spuse, îşi luă veşmintele de noapte şi se înapoie în bucătărie, să doarmă lîngă Broderia Primăverii.

Abundenţa mai bău cîteva cupe cu Ximen Qing, apoi strînse masa şi îi făcu bărbatului un ceai. Pregătise aşternuturi noi, de mătase, o faţă de pernă brodată cu flori şi le încălzi la foc.

— Stăpîne, doriţi sa dormiţi pe pat sau pe cuptor ? întrebă.

— Pe pat zise el.

Femeia aşternu patul, îl ajută pe bărbat să se dezbrace şi se strecură lîngă el, după ce aşeză lampa mai aproape. Văzînd-o fără nimic pe ea, lui îi fu frică să nu răcească. Luă vesta lui şi i-o dădu să se acopere cu ea.

— Mîine o să-ţi aduc de la prăvălie o mătase roşie, să-ţi faci o cămăşuţă, pe care s-o porţi cînd ne aflăm astfel împreună.

— Că bine ziceţi, stăpîne, se bucură ea.

— Am uitat cîţi ani ai. Cum te numeşti şi a cîta eşti la părinţi ? Tot ce mai ştiu este că pe bărbatul tău îl chema Xiong, rosti el.

— li zicea Xiong Wang, Ursul Minune. Numele meu de fată este Zhang, sînt Zhang A Patra. Anul ăsta fac treizeci şi patru.

— Eşti mai mare cu un an decît mine, vorbi el. Copila mea, slujeşte-mă cu vrednicie şi cînd soția principală o să nască, ai să fii iar doică. De te-o bate norocul să-mi faci un băiat întreg sau şi o jumătate acolo de fată, o să mă strădui să te salt nevastă secundară, şi ai să-i iei locul aici stăpînei tale moarte. Ce spui ?

— Al meu e mort, părinți nu mai am şi ai casei s-au împrăştiat în lume. Sluga aceasta vă slujeşte cu credință, stăpîne, şi n-o să plec nici moartă de sub acoperişul vostru. îmi faceți un bine dacă vă lăsați cu milă privirile asupra mea.

— Ai grăit pe placul inimii mele, o lăudă el.

A doua zi, ea se sculă, descuie uşa şi făcu focul, apoi îl ajută să-şi tragă în bună rînduială straiele pe el. Bărbatul trecu în față şi îi porunci lui Dai Ari să ia doi soldați şi să ducă, împreună o carte de vizită, trepiedul de aur cu Cei opt nemuritori cenzorului Song. Lui Chen Jingji îi ceru să ia un sul de mătase cu fir de aur şi un satin colorat să i le înmîneze lui Qin Tong şi să-i spună să-şi pregătească un cal şi să plece cu darurile în port, la guvernatorul Cai. Mîncă în camerele Doamnei Luna.

— Ne ducem toate la Ying al Doilea, sau rămîne una dintre noi acasă ? Cumnata e încă la noi, îi vorbi soția.

— Mergeți toate, cele cinci cadouri vă aşteaptă. Orhideea are sa stea cu cumnata. I-am promis fratelui de cruce că nu veți lipsi nici una.

Soția nu mai zise nimic. Laur îngenunche înaintea lor, spunîndu-le că se întoarce acasă.

— Ce-ți veni să pleci ? se miră Doamna Luna. Mai stai o zi.

— Adevărul este că mama e neliniştită şi n-are pe nimeni pe lîngă ea. Pe timpul primei luni am să-mi petrec mai mult la dumneavoastră.

Laur îşi luă rămas bun de la amîndoi, iar soția principală puse să-i dea nişte plăcinte şi un *liang* de argint.

Ximen Qing îmbracă roba oficială şi o pomi în partea din față a casei, cînd Ping An îl vesti de sosirea generalului Jing. Mandarinul îi ieşi în cale şi îl conduse în salon. După ce se salutară, generalul deschise vorba.

— De mult vroiam să vin să vă prezint plecăciunile mele. Vă felicit pentru promovare.

— încă n-am apucat să vă mulțumesc pentru darul dumneavoastră de preț.

După mai multe cuvinte de conveniență, se aşezară. Slugile turnară ceaiul în ceşti.

— Am văzut calul înşeuat. Unde mergeți ? întrebă musafirul.

— Ieri, cenzorul Song, împreună cu An Fengshan de la Ministerul Lucrărilor Publice, Qian Yunye şi Huang Taining l-au ospătat la mine pe cel de al nouălea fiu al Marelui Tutor, guvernatorul Cai. In felul acesta, îi sînt dator cu o vizită guverna-

torului. Trebuie să mă grăbesc pentru că el e .pe punctul de plecare.

— Bine faceți. Umilul vostru frate vă cere o favoare. Pe la mijlocul primei luni, expiră termenul cenzorului Song şi la sfîrşitul anului mă aştept la o inspecție din partea subordonaților lui. V-aş ruga, frate Siquan, să-i vorbiți şi despre mine. M-am grăbit să vin, aflînd că ieri a fost sub distinsul vostru acoperiş. Dacă sînt înaintat oricît de puțin, n-am să vă uit!

— Uşor de făcut. Sîntem prieteni buni şi n-aş cuteza să nu vă ajut dacă îmi stă în puteri. Aşterne cîteva cuvinte. El va fi poimîine aici şi îi voi strecura cîte ceva despre dumneavoastră.

Jing se ridică şi făcu o reverență.

— Sînt recunoscător mărinimiei voastre şi nu vă voi uita ! Am deja pregătite pe un petec de hîrtie datele care mă privesc, spuse, şi chemă slujitorul să-i dea hîrtia, înmînîndu-i-o lui Ximen Qing. Acesta citi : „Jing Chong, treizeci şi doi de ani, comandantul garnizoanei din Qinghe ; a fost ofițer superior în multe locuri din Shandong. S-a născut la Tanzhou şi a intrat în armată cu gradul de căpitan, ca urmare a meritelor bunilor şi ale străbunilor săi. A făcut Academia militară, a slujit în Jizhou şi a fost promovat pînă la prezentul post". Ii înțelese situația. Generalul scoase din mîneca robei lista cu daruri pentru Ximen.

— Aruncați-vă ochii peste ea şi țineți-vă rîsul, spuse.

— Pe cartea de vizită scria : „Două sute de măsuri de orez alb:i.

— Ce este asta ? se miră. învățăcelul dumneavoastră nu poate accepta. Dacă aş face-o, ce fel de prietenie ar fi între noi ?

— Dacă Siquan nu-mi face bucuria de-a primi, oferiți-i comisarului Song darul. Vă rog din inimă. Dacă vă împotriviți, n-am să mai cutez niciodată să vă mai trec pragul.

După multe stăruințe, Ximen acceptă.

— După ce vorbesc cu Excelența Sa, vă voi înştiința, îi spuse.

Goliră şi a_ doua ceaşcă de ceai şi oaspetele se sculă în picioare, mulțumi şi plecă. Ximen Qing săltă pe cal şi se îndreptă spre port, urmat de Qin Tong.

Ştiindu-şi stăpînul dus de acasă, Fluier de Jad se furişă pînă la Lotus de Aur.

— Ieri seară de ce ați fugit aşa iute, stăpînă a cincea ? o întrebă ea. Stăpîna cea mare a rostit atîtea de dumneavoastră ! Zicea că ați dat năvală după stăpînul şi că nu-i mai lăsați să vă scape deloc din mînă, nici măcar de ziua doamnei a treia ! Iar a treia zicea că n-are obrazul să se pună cu dumneavoastră şi •că bărbatul intră unde îi e vrerea.

— Cine are răbdare să le deschidă ochii, că doar nu sînt chioare ! răbufni Lotus. Parcă ieri tot la mine a dormit ?

— Aici în față nu vine decît la dumneavoastră. De cînd a murit stăpînă a şasea, nu mai are pe nimeni.

— Şi de noi nu le ştim, găinile trebuie să lase găinațul pe undeva ! A murit una şi i-a luat alta locul !

— Stăpînă mai era mîniată şi pentru haina de blană. Ce l-a mai

ocărît pe stăpînul cînd el i-a adus cheia înapoi ! Zicea că bine că s-a prăpădit doamna a şasea, altfel ce vă făceaţi dumneavoastră ?

— îndrugă prostii ! Bărbatul e stăpîn, iar ea nu e soacră- mea ! Ce se bagă ? Nu-1 las din mînă, nu-i aşa ? Poate să apue o frînghie şi să-l leg de picioare, i-ar plăcea aşa, nu ? Vorbe goale !

— Stăpînă, eu am vrut să ştiţi cum stau lucrurile. Dar să nu ziceţi un cuvinţel nimănui ! Laur a plecat şi stăpînă principală se găteşte. Vă las să vă dichisiţi şi dumneavoastră, încheie slujnica şi se făcu nevăzută.

Lotus de Aur se pudră, îşi înroşi buzele în faţa oglinzii, prin- zîndu-şi flori şi podoabe în păr. Pe Prunişor de Primăvară o mînă să o întrebe pe Pavilion de Jad ce culoare trebuiau sa aibă veşmintele pe care le îmbrăca.

— Stăpînul socoteşte că sîntem încă în doliu şi ne cere să purtăm culori deschise, zise Pavilion de Jad.

Cele cinci femei se înţeleseră să poarte plasă de păr albă cu coroniţa de perle şi straie simple. Numai Doamna Luna avea să fie cu o tiară albă cu un ornament de aur şi într-o haină brodată şi o fustă verde. Plecară într-o lectică mare şi patru mici, cu soldaţi în faţă care să le taie drum şi urmate de Qi Tong, Lai An şi Wang Jing.

Abundenţa şi Intîmpinarea Primăverii rămăseseră cu mînca- rea pe care le-o lăsase stăpînul de cu seară şi cu un vas de alcool „Floarea de aur“. Scoaseră din vasul cel mare încă o ulcea plină cu vin şi la vremea prînzului le poftiră la ele să petreacă pe Mama Pan şi Prunişor de Primăvară, iar pe Yu o chemară să le cînte. Pe la mijlocul mesei, Prunişor avu un gînd şi-l rosti :

— Se zice că numai Shen cîntă ca lumea „Agăţarea portretelor". De ce n-am mîna după ea, să ştim şi noi că ne veselim, nu ?

Întîmpinarea Primăverii era gata s-o trimită pe Broderia Primăverii, dar chiar atunci Gîscă Sălbatică intră să se încălzească la foc.

— De ce n-ai mers după lectici, trîntorule, păcătos ce eşti ! îl luă Prunişor în primire.

— Stăpînul l-a pus la asta pe Wang Jing şi pe mine m-a oprit acasă.

— Ai îngheţat, de ai năvălit aşa peste noi ? nu-1 cruţă ea. Daţi-i să bea, ceru, şi urmă : După asta mergi în curtea interioară şi-i spui cîntăreţei Shen să vină să-i cînte bunicii Pan.

Băiatul bău şi se duse în curtea interioară, găsindu-le acolo pe doamna Wu, Orhideea, călugăriţele şi pe Fluier de Jad, cu toatele bînd ceai. Abia ajunse şi din uşă glăsui către cîntăreaţa :

— Domnişoara din faţă te cheamă să-i cînţi.

— Domnişoara e aici, cine să mai fie alta ? se miră Shen.

— Prunişor de Primăvară.

— Ea ? Ce vrea, doar Yu e acolo. Eu cînt aici pentru doamna Wu.

— Lasă, Shen, du-te şi te întorci, grăi doamna Wu, dar fata nu se urni din loc.

Gîscă Sălbatică se întoarse şi îi zise lui Prunişor de Primăvară :

— Nu vrea să vie !

— Spune-i că o chem eu şi o să vezi că vine ! îi porunci Prunişor

de Primăvară.

— „Domnişoara din faţă te cheamă să-i cînţi“, aşa i-am zis şi nici nu s-a clintit din loc. Şi ea : „Domnişoara e aici, cine să mai fie alta ?“ „Prunişor de Primăvară[11], am limpezit eu lucrurile şi numai ce o aud : „Ce vrea şi domnişoara asta a ta ? E Yu acolo. Cine mai e şi ea de mă cheamă pe mine ? Doar nu trîn- dăvesc, cînt aici pentru doamna Wu“. Doamna Wu a îndemnat-o să vină să cînte şi apoi să se înapoieze la ele, dar ea n-a vrut şi pace.

Cele cîteva cuvinte au fost prea destule s-o înfurie pe Prunişor, că la vederea ei şi sfinţii ar fi sărit din loc. Urechile i s-au înroşit, iar obrajii i s-au aprins ca focul. Fără o vorbă, s-a ridicat şi a pornit-o val-vîrtej spre curtea interioară.

Nimeni n-a putut să-i aţină calea, s-a năpustit ca vîntul cel turbat în casă, şuierînd :

— Cum de-ai rostit în faţa copilului-slugă că eu fac pe domnişoara şi că de ce cutez să te chem ? Pentru ce n-aş trimite după tine ? Sau eşti cumva nevastă de general ? Ori crezi câ noi nu mai putem fără tine ! E clar ca bună ziua că nu eşti decît o tîrfă chioară, ordinară şi hoţomană care umblă din casă în casă. De cîtă vreme ne calci tu pragul, ca să ai dreptul să-ţi dai atîtea aere ? Şi ce mare lucru ştii tu ? Bolboroseşti acolo, cîteva stihuri cu limba ta de căţea puturoasă, ca apa rîului care se izbeşte cînd de un mal, cînd de altul ! Ce cîntece sînt alea, ştim noi, doar nimeni nu le-a adunat pe hîrtie ! Uite pentru ce se ţine ea mare ! La noi vin şi cîntă cele mai grozave cîntăreţe de la cele trei trupe din judeţ ! Tu ne lipseai ? Tîrfa aia a lui Han Daoguo e de tine, nu noi ! Să mi te cari de aici cît mai iute şi cît mai departe I

— încetează cu cearta ! sări s-o potolească doamna Wu.

Ocara slujnicii o luă pe nepregătite pe cîntăreaţa Shen.

Mîniată, nu îndrăznea să scoată un sunet. In cele din urmă zise :

— Vai de mine ! Ce v-a nemulţumit aşa de tare, soră mai mare ? Eu n-am grăit nici un cuvînt de râu. Şi atunci pentru cc să mă jigniţi atît de greu ? Dacă nu mă vreţi, am să merg îndată în altă parte, că locuri sînt, slavă cerului !

— Tîrfă oarbă, căţea vagaboandă ! turnă iarăşi cu ocări Prunişor. Dacă mă-ta te-a crescut cu fandoseli, de ce ai plecat la cerşit straie şi mîncare în schimbul unor cîntece ? Dispari odată şi să nu te mai văd pe aici !

— Crezi că trăiesc de pe urma voastră ?

— Prea bine dacă nu-i aşa ! Ia aminte să nu chem sluga, să-ţi smulgă tot părul din cap !

— Măi, copilă, ce-i cu tine astăzi dc ai luat foc aşa de tare ? se băgă din nou doamna Wu. Hai, te du la tine !

Prunişor de Primăvară stătu înfiptă locului, iar Shen se ridică plîngînd în hohote, îşi luă rămas bun de la doamna Wu, îşi strînse lucrurile şi ieşi, fără să mai aştepte vreo lectică. Doamna Wu îi zise lui Ping An să o ducă Hua Tong pînă la Han Daoguo. încă fierbînd în. ea, Prunişor plecă.

— Era cumva băută ? se miră doamna Wu, cătînd întrebător spre

Orhideea şi Fluier de Jad. Atunci cum de şi-a îngăduit să-şi dea drumul la gură, că-mi era şi ruşine s-o ascult ! S-o fi lăsat în voie, nu să se proţăpească lîngă ea şi să nu-i dea pe nimeni s-o însoţească ! E prea de tot!

— Să fi băut acolo ? glăsui Fluier de Jad.

Ajunsă înapoi la petrecere, Prunişor de Primăvară le vorbi celorlalte, sigură pe sine :

— Trebuia să-i fi rupt urechile, să-i fie clar cine sînt eu aici !

— Cînd tai o creangă, faci rău la o sută ! cuvîntă întîmpinarea Primăverii. Taci şi nu uita că Yu e cu noi.

— Nu-i acelaşi lucru. Yu vine la noi de ani de zile şi o cunoaştem bine. Cu ce ne-a greşit ? Ea cîntă pentru oricine. Dar putoarea aia, cîte melodii ştie ea ? Acolo, una sau două, cu nişte ziceri câ-ţi crapă obrazul la auzul lor. Nici nu vreau s-o mai ascult vreodată. Cred că în inima ei rîvnea să-i ia locul lui Yu !

— Ba bine că nu ! întări Yu. Ieri seară, doamna cea mare mi-a cerut să cînt şi ea s-a repezit şi mi-a luat *pipa* din mînă. Nu vă necăjiţi din pricina ei, domnişoară, fiindcă nu ştie ce e respectul !

— Eu ce i-am spus ? Du-te şi învaţă de la tîrfa aia a lui Han Daoguo, nu de la mine !

— Nu te lăsa pradă supărării, fata mea ! o povăţui Mama Pan.

— Uite, îţi torn un pahar ca să te linişteşti, spuse Abundenţa.

— Fata asta a mea se aprinde iute, glumi întîmpinarea Primăverii. Alege o melodie frumoasă şi cîntă-i, domnişoară Yu.

Yu luă *pipa.*

— Voi cînta pentru Mama Pan şi sora cea mare : „Ying Ying face scandal în dormitor".

— Cîntă-1 bine şi ai să ai de la mine un pahar plin, o îndemnă Abundenţa.

întîmpinarea Primăverii ridică paharul, grăind către Prunişor :

— Ei, surioară, gata cu necazul. Bea în sănătatea măicuţei tale, aici de faţă.

— De cînd mi te-ai făcut tu mamă, tîrfă afurisită, o ocărî Prunişor, rîzînd. Cîntă-mi mai bine ceva care să se asemuie ca melodie cu „Apa fluviului". Yu prinse instrumentul, se pregăti pe-ndelete şi cîntă „Gingaşe flori, zeiască lună".

De cum sosi acasă de la vizita făcută în port guvernatorului Cai, Ximen Qing află că fusese invitat la Y*amen* a doua zi dimineaţa, pentru judecarea unor jefuitori ; prefectul Hu îi trimisese o sută de calendare noi, iar generalul Jing un porc, băutură şi patru legături cu argint. Darurile le luase ginerele, dar neştiind dacă e bine să le primească sau nu, încă nu răspunsese prin vreo carte de vizită, iar aducătorul lor urma să revină spre seară. Numai slugii prefectului i se înmînase o carte de vizită şi un *qian* de argint ; în sfîrşit, bogătaşul Qiao îl invitase la el, pentru a doua zi.

Dai An se întorsese cu o carte de răspuns din partea cenzorului Song.

— Umila voastră slugă a fost cu trepiedul şi Excelenţa Sa a zis că

se va socoti mîine cu dumneavoastră. Mie şi cărătorilor ne-a dăruit cîte cinci *qian.* Am adus şi eu o sută de calendare.

Gîscă Sălbatică înştiinţă slujnicele de sosirea stăpînului..

— Şi ce dacă a venit, copil prost ? îl certă Prunişor de Primăvară. Ce ne pasă nouă ! Stăpînele sînt plecate, iar el n-are ce să caute aici.

Ele au continuat-o cu băutul şi petrecerea. Ximen trecu in curtea interioară, fapt pentru care cumnata Wu şi călugăriţele se retraseră într-o cameră învecinată celei de mai înainte, iar Fluier de Jad îi luă stăpînului hainele şi îi puse să mănînce. Ximen Qing îl chemă la el pe Lai Xing şi-i dădu porunci pentru banchetul din ziua de treizeci.

— Ce doriţi să beţi, stăpîne ? îl întrebă Fluier de Jad.

— Deschide băutura de bob trimisă de general, să aflu cum e.

Tocmai atunci intră Lai An, să anunţe că merge după Doamna Luna şi slujnica îi ceru lui să destupe vasul. Deşertă o parte într-un ibric şi-i turnă stăpînului un pahar. El gustă. Era verzui la culoare şi pişcător la gust. Porunci să i se umple din nou paharul şi se puse pe băut. Cînd nevestele se înapoiară, el nu sfîrşise cu masa. Lebăda de Nea fu singura care îngenunche în faţa lui, apoi a Doamnei Luna şi apoi se duse la doamna Wu şi la călugăriţe.

— De-ai şti ce s-a bucurat doamna Ying cînd ne-a văzut, spuse soţia principală. Mai poftise o vecină, din familia Ma, pc cumnată-sa, doamna Du, şi încă vreo trei, făcînd ele cu noi cam vreo zece. A avut şi două cîntăreţe. Copilul e durduliu şi arată bine, dar ţiitoarea Floarea Primăverii a slăbit, sărmana, rău de tot şi s-a schimbat la faţă, de nu mai zici că e ea. La plecare, fratele Ying a îngenuncheat şi ne-a mulţumit de mii de ori pentru vizită şi pentru darurile ce i le-am făcut.

— Floarea Primăverii s-a gătit măcar şi ea, ca să iasă să dea ochii cu voi ? întrebă el.

— Doar nu e un spirit, să n-aibă nas şi ochi! Sigur că a ieşit.

— I-auzi, sluga ! Dacă-i dau ceva boabe, fireşte că o să găsească un porc să fugă cu ea !

— Nici nu te mai iau în seamă. Vrei să zici că numai nevestele tale arată bine.

— La început, cînd stăpînele au intrat, vorbi Wang Jing, unchiul Ying nici n-a cutezat să le iasă în întîmpinare. S-a ascuns şi le-a privit pe după perdea. „Nu vă e ruşine, unchiule, să vă zgîiţi aşa ?“ l-am întrebat, dar el m-a dat afară.

— Păcătosul ! strigă stăpînul, pomindu-se pe un rîs de i se îngustară de tot ochii, în locul lor rămînînd doar dte-o dungă piezişă. Mîine o să-i frec faţa cu pudră !

— Chiar aşa, stăpîne, zise copilul-slugă, hohotind vesel şi el.

— Copile, nu minţi ! îl certă Doamna Luna. Adevărul e că nu l-am zărit deloc şi abia la plecare s-a ivit de nu ştiu unde şi-a îngenuncheat la picioarele noastre.

Wang Jing ieşi.

Doamna Luna se sculă şi merse să-şi vadă cumnata, Orhideea, Fluier de Jad şi alte slugi îngenuncheară înaintea ei.

— Unde e Shen ? întrebă stăpînă principală.

Se lăsă o vreme tăcere, apoi Fluier de Jad mărturisi că plecase.

— De ce nu m-a aşteptat ? se minună Doamna Luna.

Doamna Wu înţelese că scandalul nu mai putea fi ascuns şi îi spuse ce se întîmplase. Femeia se mînie, scoasă din fire.

— Şi ce era dacă nu le cînta ? Sluga n-are dreptul să se bage şi s-o ocărască aşa, din senin. Dar aşa stau lucrurile într-o casă în care bărbatul nu e stăpîn ! Slugile îşi fac de cap ! Mai pune-o şi tu la punct, se întoarse ea spre Lotus de Aur, că o să ajungă să nu-i fie frică de nimeni !

Lotus de Aur rîse, apoi zise :

— N-am văzut în viaţa mea un asemenea catîr orb ca Shen asta ! Dacă nu bate vîntul, copacii nu se leagănă. Ea umblă din casă în casă să cînte, nu ? şi dacă se împotriveşte, cum să nu te înfurii pe ea ? Dacă s-a ţinut mare, bine i-a făcut !

— Noroc că ştii să răspunzi ! rosti Doamna Luna. Dar dacă ea se leagă mereu, ba de unul, ba de altul, de ce n-o pui la respect ?

— Nu ştiu de ce mi-aş pedepsi sluga pentru tîrfa asta oarbă ?

La aceste vorbe, chipul Doamnei Luna se îm purpură cu totul.

— Las-o în voie, atunci şi o să ne ia la goană toate neamurile şi vecinii ! izbucni ea, se sculă şi se duse ţinᶠă în camera unde se afla bărbatul.

— Ce ai ? o întrebă el.

— Ce să am ? Ai slujnice bine crescute şi au gonit-o pe Shen, în măscări.

— De ce s-a încăpăţînat să nu cînte ? rîse bărbatul. Fii liniş tită ! îi trimit un argint printr-un copil-slugă şi cu asta gata, împăcăm totul.

— Cutia ei cu lucruri e încă aici, zise Fluier de Jad.

— Rîzi, ai, în loc să chemi slujnica s-o cerţi ! Nu ştiu ce-oi fi găsit tu aşa de vesel ! îl luă la rost nevasta.

înţelegând cît de supărată era sora cea mare, Pavilion de Jad şi Delieata Li se retraseră. Bărbatul îşi văzu mai departe de băutura sa. Tîrziu, Doamna Luna merse în camera din mijloc, şă-şi dea jos roba cea bună şi podoabele de păr.

. — Ce e cu astea patru pachete cu argint ? întrebă ea.

— Generalul Jing m-a rugat să-i vorbesc cenzorului Song despre el, îi răspunse soţul.

— Le-a adus ginerele şi am uitat să vă zic, stăpînă, îşi ceru iertare Fluier de Jad.

— Argintul străin trebuie pus numaidecît în dulap.

Slujnica o ascultă. Lotus de Aur se mai afla în camera ală turată, pîndind ca bărbatul să plece în faţă. Era tocmai seara în care putea să rămînă însărcinată, aşa cum îi prezisese călu-j găriţa Xue. Văzînd că el n-are de gînd să se urnească din loc, ieşi ea, vorbindu-i:

— Nu vii ? Nu mai am nici un strop de răbdare, aşteptîn- du-te şi tot aşteptîndu-te ! O iau înainte.

— Fiica mea, mai beau puţin şi te prind din urmă, o încre- dinţă

el.

— Nu te las să te duci la ea, se amesteca soția principală, după ce Lotus de Aur se îndepărtă. Vreau să-ți vorbesc ! Voi doi, parcă ați îmbrăcat o singură pereche de pantaloni. Ce-aveți ? O vezi pe ea cît se grozăveşte ? Vine la mine în casă şi are neobrăzarea să te cheme la ea ! N-are pic de ruşine, femeia asta ! Numai ea îți e nevastă ? Eşti un prost şi nu-i de mirare că te vorbeşte lumea în spate. Toate îți sîntem soții şi se cade să te porți cu fiecare din noi la fel. Nu-i da apă la moară să te țină legat de ea. De cînd ai sosit din Dongjing nici umbra nu ți-am văzut-o aici la mine. Cum să nu mă înfurii ? Fă foc în soba rece înainte de a pune încă un lemn în cea fierbinte, pentru că doar astfel ea n-o să mai aibă curajul să se facă stăpînă pe tine. Mie, una, nu-mi pasă, dar altele nu-s ca mine. Ele înghit şi tac, dar duc necazul în inimile lor Astăzi, la familia Ying, sora Meng n-a pus nimic în gură. O fi răcit sau şi-o simți cumva inima grea ! Gazda i-a turnat de două ori în pahar şi ea a vărsat. Nu mergi la ea să vezi ce are ?

— Adevărat ? se miră el. Cheamă să strînga, îmi ajunge, grăi şi . o pomi întins la Pavilion de Jad. Femeia se dezbrăcase şi stătea pe marginea patului, vomînd.

— Ce ai, copila mea ? se înduioşa bărbatul. Spune-mi mie şi mîine chem un om să te caute.

Ea nu răspunse. Ximen Qing o luă în brațe şi se aşeza lîngă ea pe pat. Femeia îşi duse mîinile la piept.

— Cum te simți, dragostea mea ? Spune-mi mie ! ceru el.

— Mă simt tare rău. Ce te priveşte ? Vezi-ți de-ale tale !

— Dacă nu-mi vorbea soția principală, n-aveam de unde să ştiu.

— Sigur că da ! Noi nu-ți sîntem neveste, nu te doare deeît de una, pe care o ții în sufletul tău.

Bărbatul o luă în brațe, mîngîind-o.

— Gură veninoasă, nu mă stîrni ! Fă-i stăpînei tale un ceai amar, îi porunci el lui Busuioc.

— E gata, stăpîne, răspunse slujnica şi sosi cu o ceaşcă. Bărbatul luă ceaşca şi i-o duse chiar el la buze.

— Dă-mi-o, beau şi singură, se supără ea. Nu te mai osteni. Mergi unde-ți place ! Azi soarele a răsărit la apus, de vreme ce îmi eşti aici ! Şi sora mai mare ! Ce o fi apucat-o să te trimită zor-nevoie mare la mine ?

— De vreo două zile am avut atîtea treburi pe cap, îşi ceru el iertare.

— Ai avut prea multe în mintea ta, cînd acolo nu-ți stă gîndul decît 1a una. Noi sîntem marfă învechită, stricată, bună de aruncat. O dată la zece ani îți aminteşti că mai sîntem şi noi pe lume.

Văzînd că bărbatul se încăpățînează să rămînă lîngă ea pe pat, strîngînd-o în brațe şi sărutînd-o, îl respinse de-a dreptul.

— Lasă-mă, n-am chef să-ți respir putoarea de alcool ! N-am băgat nimic în gură toată ziua şi nu-mi arde de tine.

— N-ai mîncat ? Zi-i slugii să aducă, bucate. Şi eu sînt nemîncat.

— Nici vorbă. Sînt vlăguită. Te du şi ospătează în altă parte !

— Atunci nu mai mănînc nici eu. Ne culcăm şi mîine trimit după doctorul Ren.

— Ce doctor ? O să iau nişte prafuri de la mama Liu.

— Lungeşte-te în pat, o îndemnă el. O să-ți fac un masaj ți te înzdrăveneşti. La asta sint priceput.!

Şi deodată, îi veni în gînd că Liu îi oferise zece hapuri cerate, în culoarea galbenului de bou, aduse din Guangdong ; o mînă pe Busuioc să-i ceară stăpînei principale cîteva din ele şi nişte alcool.

— Dacă nu te ocărăsc, nu încetezi ? strigă femeia. Ce te pricepi tu la boli ? Dacă vrei să bei, am aici, nu trebuie să mai aducă de dincolo.

După ce sluga se întoarse cu cele poruncite, Ximen se îngriji ca licoarea să fie bine încălzită, apoi sfărîmă coaja cerată

a două capsule, scoţînd la iveală nişte pastile aurii. I le întinse lui Pavilion de Jad, să le ia şi o frecă puţin pe piept.

— Te simţi ceva mai bine, scumpa mea ? întrebă.

— Durerile s-au mai potolit, dar tot nu mi-e bine.

— Peste puţin n-o să mai ai nimic. Mai înainte i-am în- mînat lui Lai Xing cincizeci de *liang.* Mîine, cenzorul Song o să dea un banchet aici. Pe întîi ale lunii ce vine ardem ofrande de hîrtie, iar de pe trei pierdem vreo două zile cu nişte petreceri. In ultimul timp am primit o mulţime de atenţii nu se face să nu dăm nimic în schimb.

— Şi ce legătură are treaba asta cu mine ? Mîine e sfîr- şitul lunii şi am să cer slugilor să încheiem socotelile şi te las cu casa pe mînă. Poţi să i-o dai sorei a cincea sau cui vrei, nu mă priveşte. Chiar ieri spunea că nu e mare lucru şi că ea s-ar descurca mult mai bine.

— Te iei după tîrfa aia mică ? Trăncăneşte vrute şi nevrute, dar nu e în stare de muncă. Iar dacă ţie chiar ţi s-a urît, dă-i-o pe mînă după ce trecem de petrecerile de care îţi vorbeam.

—Eşti grozav de isteţ, frate ! Zici că nu ţii la ea mai mult decît la noi, dar îi iei apărarea ! De ce să mă omor eu şi cu petrecerile astea ? Mîine dimineaţă calculăm, măsurăm argintul, numărăm bănuţii de aramă şi gata. Nu mai am suflu în mine de trudă şi de grijă şi nimeni nu s-a găsit să-mi spună o vorbă bună !

—Cînd cineva a ţinut casa trei ani şi cîinii îl pizmuiesc, fetiţa mea ! Atunci de ce te miri ?

Urcară în pat şi bărbatul nu se lăsă bătut pînă nu-şi potoli dorinţa ; apoi se odihniră. A doua zi, Ximen plecă din zori la *Yamen.* Lotus de Aur avea inima în flăcări, gîndind că Doamna Luna îl împiedicase pe bărbat să o urmeze şi o făcuse astfel să piardă ziua *Renzi.* Ea îi porunci lui Lai An să cheme o lectică pentru Mama Pan şi aceasta se înapoie la ea. Doamna Luna oferi fiecărei călugăriţe cîte un coş cu bucate şi cinci *qian.* Nobilei Xue îi dădu un argint, să cumpere santal, lumînări şi hîrtie şi de Anul nou să oficieze o slujbă în templul său. Făgădui să-i trimită şi nişte untdelemn, orez şi bucate de post. La vremea ceaiului, le chemă pe Delicata Li, Pavilion de Jad şi Orhideea să stea cu ele.

— Cum îţi e după cele două pilule ? o întrebă Doamna Luna pe Pavilion de Jad.

— Azi dimineaţă am simţit ceva acru în gură, dar acum mi-e mai bine.

Doamna Luna o mînă pe Jad Mic să le poftească şi pe Lotus şi pe maică-sa.

— Mă duc eu, stăpînă, sări Fluier de Jad. Aia mică e după plăcinte.

— Unde sînteţi, stăpînă ? întrebă ea. Vrea să veniţi dincolo, împreună cu Mama Pan.

— Am îndemnat-o să plece încă de dimineaţă, rosti femeia.

— A plecat aşa, fără ştirea nimănui ?

— La ce să mai stea ?

— Oprisem pentru ea o bucată de pastramă şi patru dovleci dulci. Vi le dau dumneavoastră, doamnă a cincea, zise slujnica şi i ie trecu Crizantemei de Toamnă, care le puse într-un dulap.

— Ieri seară, se apucă Fluier de Jad să-i istorisească, doamna cea mare i-a zis stăpînului că împărățiți lumea, că îl țineți legat de dumneavoastră, de parcă ați fi amîndoi într-o singură pereche de pantaloni, că el e fără ruşine şi stă tot timpul numai în față şi că abia dacă trece prin curtea interioară ! Pînă la urmă, l-a îmboldit să meargă la stăpîna a treia. După aia v-a vorbit iar de rău, cu măicuțele şi cu cumnatâ-sa, că nu vă ocupați de Prunişor de Primăvară. Mîine, stăpînul o să-i trimită cîntăreței un *liang* de argint, ca s-o îmbuneze.

Fluier de Jad sporovăi întruna, destăinuind tot ce auzise. Lotus de Aur luă aminte la tot şi îi porunci slugii s-o pornească înaintea ei.

— Mama Pan s-a dus acasa, iar stăpîna a cincea vine acuşi, vesti slujnica.

— Vezi ? îi grăi Doamna Luna, cumnatei sale. Ieri i-am spus două vorbe şi s-a şi supărat, alungînd-o pe a bătrînă fără să-mi sufle un cuvințel. Presimt că cloceşte ea ceva, cu toate că nu-mi dă prin gînd ce.

In vreme ce Doamna Luna rostea în gura mare aceasta, Lotus de Aur le auzea stînd cu urechea pîlnie de după apărătoarea uşii şi cînd i se păru ei mai nimerit, dădu buzna în încăpere.

— Ce-ai zis, soră mai mare ? Că am gonit-o pe mama şi că nu las bărbatul din mină ?

— Da, chiar aşa am zis. Şi ce-i cu asta ? De cînd s-a întors din capitală, l-ai ferecat la tine şi nici umbra nu i-am zărit-o pe aici, parcă numai tu i-ai fi nevastă, iară noi nicidecum ! Ii ştii toate purtările, de care noi aflăm cu totul din întîmplare ! Cînd Laur s-a dus de la noi, cumnată-mea m-a întrebat de ce pleacă aşa zorită. „E bărbatul supărat pe ea"; te-ai arătat tu atoateştiutoare. Eu habar n-aveam. Tu atunci te-ai amestecat,
lăudîndu-te că eşti cea mai grozavă dintre noi şi că ție una nu-ți scapă nimic. Păi cum să-ți scape ceva, dacă îl păzeşti ca umbra lui toată ziulica ?

— Dacă n-ar veni la mine de bună voie, crezi că l-aş putea ține legat cu frînghie din păr de porc ? Ori sînt cumva o stricată ? Ce vrei să zici ? o întărită Lotus de Aur.

— Nu eşti stricată ? Ieri el şedea bine-liniştit la mine în casă şi tu ai năvălit şi l-ai chemat la tine. Am sau nu dreptate ? Bărbatul e ființa care stă cu picioarele pe pămînt şi atinge cu capul cerul, se zbate cu tot felul de treburi şi atunci ce vină să aibă el ? Tu eşti cea care îl legi de tine cu funia aia din păr de porc ! Creatură nemernică !

Nu ți-am grăit o vorbă rea, pînă ce nu m-ai împins tu să o fac ! Mai înainte ai smuls de la el o haină de blană şi mie nu mi-ai zis o vorbă, nici după ce ți-ai atîmat-o pe umeri. Dacă toate ar face aşa, eu ar trebui să

o iau din loc să pasc rațele pe baltă, nu ?' Pînă şi în casa unei vădane e un cap care conduce ! Pe slujnica ta i-ai aruncat-o în brațe, împerechind pisica şi şoarecele. De-aia şi-a luat-o şi ea în cap, împroşcînd în dreapta şi în stînga cu ocări, fiindcă tu, sigur, îi dai apă la moară.

— Ce te iei de sluga mea ? îi strigă Lotus de Aur. Vrei s-o pedepseşti şi să îi faci vînt ? Ehei, eu sînt încă aici ! Haina de blană eu i-am cerut-o, dar îți închipui că numai pentru mine s-a ostenit să scormone acolo ? Că i-a dat altcuiva mai multe lucruri de oe nu spui ? I-am dat slujnica mea şi sînt o putoare, care nu ştie decît să le facă pe plac bărbaților. Despre ailaltă de ce nu zici că e o putoare ?

La auzul acestor vorbe, Doamna Luna se mînie aşa tare, încît obrajii i se făcură stacojii.

— Atunci, fireşte, nu tu, ci eu oi fi tîrfă ! sări. Ce părere ai ? Cînd m-a luat, am fost fată mare şi cuviincioasă, iar nu o nevastă culeasă de pe stradă şi care se agăța de gîtul bărbaților, fără pic de ruşine în ea. E limpede ca lumina zilei care dintre noi două e cinstită şi care putoare !

— Ce-i cu tine, cumnată ? dădu s-o oprească doamna Wu. Ihcearcă să te stăpîneşti !

Insă era prea tîrziu. Doamna Luna slobozi cuvintele unul după altul, pe nerăsuflate.

— Ai omorît un bărbat şi acum vrei să scapi şi de ăsta !

— Vai, vai, soră mai mare, ce ai astăzi ? se amestecă Pavilion de Jad. Ce e cu scandalul ăsta ? Aşa poți lovi în nu ştiu cîte din noi ! Şi tu, soră a cincea, lasă să treacă de la tine ! Nu e bine să te cerți cu ea !

— Vorba veche îi zice adevărat : la încăierare, nici un pumn nu e moale şi la ocară nu se află cuvinte frumoase ! glăsui cum- nata. Mă faceți să-mi fie ruşine pentru voi, la cîte îmi aud urechile. Dacă nu-mi dați ascultare, înseamnă că v-am pricinuit vreun rău, chem lectica şi dusă sînt !

O rugăminte grăbită din partea Delicatei Li o făcu să rămînă pe locul ei.

Lotus de Aur se trînti pe jos şi, rostogolindu-se încolo şi încoace, îşi izbi fața de pămînt, cărîndu-şi o groază de pumni în capul acoperit cu plasa pentru păr.

— Lăsați-mă să crăp ! urlă. Ce viață mai e şi asta ? Tu l-ai luat de bărbat, de copilă, şi pe mine m-a adus tîrziu în casă. Şi ce-i cu asta ? O să-i cer să-mi dea drumuL O să plec, prea bine, dar greşeşti de crezi că eu l-am legat de mine, cu sila.

— Ce mai vrei, colţato, de te zbaţi acolo pe pămînt, înaintea noastră ? Ai de gînd să dai vina pe noi, nu-i aşa ? Ori ţii cu orice preţ să mă lase pe mine ? Ţi se pare că eşti foc de deşteaptă şi toţi au teamă de-tine !

— Ba nu, tu eşti singura bună şi cinstită din casa asta, nu ? Cui îi dă mîna să se pună cu tine ? i-o întoarse Lotus.

— Şi nu sînt ? Nu sînt bună şi cinstită ? Vrei să zici că am avut vreun ibovnic ? se înfurie şi mai tare soţia principală.

— Şi cine a avut ? Arată-mi unul dintre iubiţii mei ! nu se lăsă Lotus de Aur.

în clipa aceea, Pavilion de Jad se ridică, se apropie de Lotus de Aur şi încercă s-o culeagă de acolo.

— Nu te purta aşa de faţă cu măicuţa. Scoală-te şi am să te-nsoţesc la tine.

Dar Lotus nici nu vru să audă şi Pavilion de Jad şi Fluier de Jad fură nevoite să o ia pe sus şi astfel o duseră la ea.

— Cumnată, spuse doamna Wu, în starea în care eşti, cu prunc în pîntec, nu trebuia să-ţi ieşi atît din fire. De fapt, nici nu aveţi cine ştie ce de împărţit între voi. îmi rîde inima cînd vă găsesc vesele, dar dacă o să vă tot aflu certîndu-vă, nu mai am ce căuta aici.

După ce novicele mîncară, călugăriţele îşi apucară coşurile şi se pregătiră de cale.

1 — Să nu mă judecaţi rău, măicuţelor, le zise stăpîna casei, la plecare.

— Dacă nu e foc, nu e fum, răspunse Nobila Xue. V-aş povăţui să lăsaţi fiecăruia calea sa. Buddha ne învaţă că mintea noastră trebuie să stea netulburată ca o corabie ancorată. Să ne limpezim inimile şi să ni le păstrăm pure. Primul lucru spre învăţătură este stăpînirea de sine. Vă mulţumim pentru bunătatea ce ne-aţi arătat-o şi vă urăm ca totul să fie după sufletul şi gîndul dumneavoastră.

Făcu o reverenţă înaintea Doamnei Luna, iar aceasta i-o întoarse.

— Mi se pare că de data aceasta nu m-am îngrijit cum tre-' buie de măicuţe, dar am să vă trimit mai tîrziu cîte ceva.

Delicata Li şi Orhideea le conduseră pînă la poartă. Doamna Luna rămase cu cumnata ei şi eu celelalte neveste.

— Supărarea din cearta asta mi-a amorţit braţele, iar degetele mi le simt reci ca gheaţa, mărturisi ea. De azi dimineaţă n-am mîncat nimic, doar am sorbit o gură de ceai.

— De cîte ori nu ţi-am spus că cearta nu e bună la nimic şi, uite, nu vrei să mă asculţi ! Acum, cînd ţi se apropie sorocul, asta îţi mai lipsea ?

— Ai în vedere întreaga stare de lucruri, lămuri stăpînă. Eu am pornit tot tărăboiul ? Eu să le las în voia lor, iar ele pe mine nu ! E un

singur bărbat în casă şi ea îl vrea numai al ei. Pune la cale tot felul de înţelegeri murdare cu slugile sale, fapte ce nici cu gîndul nu le-ai putea gîndi. Sînt femei, dar n-au habar de bună cuviinţă ! Asta nu'ştie ce se cade şi ce nu se cade şi nici ce-i ruşinea. Nu-şi vede bîrna din ochi, dar cînd deschide gura, nu se mai opreşte din măscări. Pe cînd trăia Li Vaza, era în necontenită ceartă cu ea. De cîte ori n-a venit la mine să mi se plîngă de cîte un gest sau o vorbă de-ale Vazei. De felul său e făcută pentru harţă. Are chip de om şi suflet de fiară. Şi s-o mai auzi şi ce cumplit se blesteamă, că te şi sperii ! Dar lasă, că am să fiu eu mereu cu ochii pe ea şi avem să vedem cum va sfîrşi dumneaei ! Am zis să le chem la ceai pe ea şi pe maică- sa. De unde să ştiu eu că ea se descotorosise de bătrînă, ca să se ia nestingherită cu mine ? Ei, bine, nici eu nu mă tem ! Aştept ca dumneaei să i se plîngă bărbatului şi el să mă lase.

— Eram cu toatele aici, în junii focului, se amestecă Pavilion de Jad, dar nici n-am simţit-o sosind.

— Umblă ca o stafie, grăi Lebădă de Nea. De multe ori îşi trage înadins în picioare încălţări de pîslă, ca să nu scoată cel mai mic zgomot. Vă mai amintiţi ce mi-a făcut îndată ce a sosit în casa noastră ? Cîte nu mi-a pus în cîrcă, a asmuţit bărbatul împotriva mea şi el m-a snopit în bătăi de două ori. Atunci i-ai luat apărarea, soră mai mare.

— E învăţată să bage-n pămînt omul de viu, zise Doamna Luna. Azi m-a încercat pe mine. Aţi fost martore* cum se zbătea'
pe jos ca o apucată ? Să vedeţi ce o să păţesc atunci cînd o să afle el.

— Adevărul e altul, soră mai mare, o linişti Delicata Li.

— Ehei, n-o cunoşti ! E o vulpe cu nouă cozi stufoase ! O să mor de mîna ei, crezi că scap aşa uşor ? Ce carne şi ce oase socoteşti că am ca să-i ţin ei piept ? Eşti de mulţi ani aici, la noi. şi vii aici dintr-o casă de curtezane, dar eşti mai bună decît ea de zece ori. Ieri arăta ca scoasă din minţi. A dat buzna aici şi l-a îmbiat să se ducă după ea, ca şi cum el era numai şi numai al ei şi ea avea dreptul să se ţină scai de el. Dacă nu ar fi fost la ea, noapte de noapte de cînd s-a înapoiat din Dongjing, nu mi-ar fi păsat. Nu l-a lăsat liber nici măcar de ziua uneia dintre noi, înţelegeţi ? Ar vrea să sugă ea cîteşizece degetele !

— Şi de ce te frămînţi atît ? întrebă Doamna Wu. Tu eşti bolnăvicioasă din fire. Lasă-1 în pace. De ce să te omori cu zile pentru alţii ?

Fluier de Jad porunci să se aducă bucate, dar sora cea mare nu vru să se atingă de nimic.

— Mă doare capul şi inima mi-e grea, spuse ea.

O rugă pe Fluier de Jad să-i aducă o pernă, ca să se poată întinde şi îi ceru Delicatei să stea cu Doamna Wu. Cînd Yn îşi luă rămas bun, gata de plecare, porunci să i se dea o cutie cu dulciuri şi cinci q*ian.*

Ximen Qing se întoarse spre prinz. Un slujitor al generalului reveni după cartea de vizită.

— Transmite-i stăpînului tău că îi sînt îndatorat pentru cadouri, zise el, dar sînt prea multe. Te rog să le iei înapoi şi am să le primesc după ce am să-i împlinesc dorinţa.

— Nu pot să le iau fără încuviinţarea stăpînului, spuse omul. Păstraţi-le aici, Excelenţa Voastră.

— Bine. Mulţumeşte-i din partea mea. Ia cartea mea de vizită, îi ceru el şi puse să i se înmîneze aceasta şi un argint.

Bărbatul merse la Doamna Luna şi o găsi lungită pe pat. îi vorbi de cîteva ori, dar ea nu-i dădu nici un răspuns. Le întrebă pe slujnice, însă ele nu îndrăzniră să deschidă gura. Atunci plecă la Lotus de Aur, kmndu-se de aceeaşi stare de lucruri. Lotus zăcea în pat, cu părul în neorînduială şi nu scoase un cuvînt. Se duse atunci la Pavilion de Jad şi ea îşi dădu seama câ ceea ce se întîmplase nu putea rămîne ascuns, aşa că îi istorisi amănunţit întreaga poveste. Răvăşit, Ximen Qing se înapoie în curtea interioară.

M

— De ce te-ai certat ? o întrebă el prinzînd-o în braţe. Ai uitat că eşti grea şi că nici cu sănătatea nu stai bine ? De ce iei în serios o stricată şi o păcătoasă ca aia ?

— Nu eu m-am certat, vorbi domol soţia principală, ci ea a pornit scandalul. Pe urmă, nu eu am fost aceea care m-am dus peste ea, ci m-am pomenit cu ea aici, furişată ca o vulpe, de n-a ştiut-o nici vîntul, nici pămîntul ! Uite cum a fost. Azi dimineaţă, cînd ceaiul a fost gata, am mînat după ea şi după mamă-sa, dară ea îşi făcuse socotelile sale şi îi dăduse drumul bătrînei. Cînd a apărut, era gata pusă pe arţag. S-a azvîrlit la pămînt şi s-a zvîrcolit că te lua groaza ! Noroc că n-a sărit la mine, că bine ne-ar fi stat să ne rostogolim amîndouă pe jos, smulgîndu-ne părul ! Ce a crezut ea, că dacă face aşa, mă bagă pe mine în sperieţi ! A zis de nu ştiu cîte ori în şir că o să-ţi ceară să o laşi slobodă. La un cuvînt al meu, îmi întorcea zece! Cuvintele îi curgeau din gură ca apele revărsate ale fluviului Huai, la vreme de potop. Cum s-o înţeleg, în starea în care mă aflu ? Ea se pricepe ca nimeni alta să jignească lumea şi să arunce întotdeauna vina pe ceilalţi. M-a înfuriat în aşa hal, ca nu mai ştiam de mine. Iar copilul ăsta nici nu ştiu dacă o să mai iasă la lumina zilei. M-a îmbolnăvit pur şi simplu şi mi-e cumplit de rău. Îmi crapă capul de durere, iar pîntecele e gata să-mi plesnească. Mai bine aş pierde sarcina asta, să mă liniştesc ! La noapte o să iau un capăt de frînghie lîngă mine şi mă spînzur. Ai să fii liber să

rămîi numai cu ea. Altfel, dacă nu-mi iau eu cu mîna mea viaţa, o să mă bage ea în mormînt, cum a omorît-o şi pe Li Vaza. Ştiu că şi ţie ţi-e greu dacă nu scapi de cîte o nevastă o dată la trei ani.

, — Copila mea, rosti el, mîngîind-o de ce îţi faci aşa mari supărări din pricina putorii aceleia ? Ea nu ştie să deosebească nici dealul de vale, nici dulcele, de amar. Linişteşte-te ! Tu preţuieşti cît toate celelalte la un loc. O să merg la ea şi o să-i trag o bătaie, soră cu moartea.

— Cine ? Tu ? O să te lege cu o funie din păr de porc.

— S-o văd numai că deschide gura ! Dacă mă scoate din Sărite, am s-o izbesc şi am s-o izbesc să nu mai ştie pe ce lume se află. Cum îţi e acum ? Ai mîncat ceva ?

— N-am pus gura pe nimic de ieri, răspunse femeia. Azi dimineaţă, când ceaiul era gata, am trimis după mamă-sa. Apoi s-a ivit ea şi mi-a sărit în cap. Acum mă simt tare rău. Mă fulgeră cu dureri prin pîntec, capul mă doare şi nu ştiu ce-i cu mine. Braţele mi-au amorţit. Dacă nu mă crezi, apucă-mi mîna. S-a răcit de tot.

Bărbatul bătu cu piciorul în pămînt.

— Ce să fac eu ? strigă. Ah, da, am să chem doctorul !

— Ce rost are ? Ce mai poate să facă un doctor ? Dacă are zile, va trăi, iar dacă nu, se prăpădeşte cu doctorul tău cu tot. Şi chiar mai bine ar fi dacă ar muri. Cu nevasta se petrece acelaşi lucru ca şi cu văruitul zidului. Cînd un strat se burduşeşte, dai alt strat de var peste el. Dacă mor, o faci pe ea soție principală. E istetață foc şi o să-ți țină bine casa.

— Mă miră că ai avut răbdarea să te pui cu ea, zise el. Trebuia să n-o bagi în seamă. Dacă nu chem doctorul, supărarea o să te macine şi n-ai să te mai înzdrăveneşti. Cînd vom vrea să mai salvăm ceva, va fi prea tîrziu.

— Trimite după baba Liu, zise ea. O să-mi dea nişte leacuri şi o să-mi ia durerea de cap, cu un ac.

— Nici vorbă ! Ce se pricepe putoarea asta la sarcină ? Un copil-slugă o să plece cu un cal şi are să-l aducă în grabă pe doctorul Ren.

— Poți să-l chemi, dar eu nu vreau să-l văd.

Bărbatul nu ținu cont de spusele ei şi merse în curtea exterioară şi îl mînă pe Qin Tong după doctor, atrăgîndu-i luarea aminte să se întoarcă iute. Apoi veni din nou la ea şi porunci slugilor să-i facă o fiertură de orez, dar cînd aceasta fu gata, femeia nu vru să mănînce. Qin Tong se înapoie, zicînd că doctorul era plecat la palat şi că era de găsit abia în dimineața următoare. Aflînd că bogătaşul Qiao trimisese de mai multe ori sluga să-l poftească pe Ximen Qing la petrecere, soția principală îi grăi bărbatului :

— Doctorul soseşte mîine. Acum te du la Qiao. Sîntem rude şi lipsa ta o să-l supere.

— Dacă plec, cine are grijă de tine ?

— Păcătos ce eşti ! rîse ea. Nimeni ! Mergi acolo, nu e nimic grav. Dacă rămîn singură, poate am să mă simt mai bine. Şi atunci o să mănînc ceva împreună cu Orhideea. Hai, du-te liniştit !

— Cheam-o pe cumnata, ii spuse el lui Fluier de Jad, şi roag-o să stea aici în preajmă. Unde e Yu *1* Să se înfățişeze aici să-i cînte !

— A plecat de mult ! răspunse slujnica.

— Cine i-a dat drumul ? Aveam încă nevoie de ea ! zise şi o lovi pe slujnică.

— Pe-aia care a qcărît-o pe cîntăreața Shen nu ați atins-o şi nici nu aveți de gînd, murmură sluga.

Ximen Qing se prefăcu a nu fi auzit. Se îmbrăcă şi o pomi la familia Qiao. Fu acasă înainte de primul *geng* şi merse țintă în casa principală. Doamna Luna stătea cu doamna Wu, cu Delicata Li şi Pavilion de Jad. Aflînd de întoarcerea lui, cumnata se retrase.

— Cum te simți ? întrebă el de cum intră pe uşă.

— Am gustat puțină fiertură de orez şi pîntecul mi-e parcă mai uşor. Capul însă nu mă slăbeşte deloc.

— Bine, zise el. Mîine, doctorul Ren o să-ți dea ce trebuie şi te refaci.

— Ți-am spus doar că nu vreau nici un doctor. Nu e nimic şi n-am

chef să dau ochii aici cu nici un bărbat. Om trăi şi om vedea cum mi-o fi mîine. Poate izbutesc să mă cobor din pat. Ce vroia de la tine ruda Qiao întrebă.

— A ținut să serbeze întoarcerea mea din capitală. A fost plăcut la el. Chemase două cîntărețe, dar eu n-am prea avut chef de nimic. N-am mîncat, ci am dat peste cap doar cîteva păhărele şi m-am întors cît am putut de repede.

— Ticălos bun de gură ce eşti ! îl dojeni femeia. Ce-mi umbli mie cu asemenea vorbe ? Ce anume te-a oprit să nu bei şi să nu mănînci ? Să fiu eu şi reîncarnarea lui Buddha şi tot n-am să aflu un locşor în inima ta. De am să mor, ai să mă uiți mai rău ca pe o biată oală de pămînt. Şi Qiao ce zicea ?

— S-a hotărît să-şi solicite rangul primit în mod onorific şi pregătise pentru mine treizeci de liang de argint. Ține să vorbesc cu prefectul Hu. I-am spus că are noroc, fiindcă prefectul mi-a trimis în dar treizeci de calendare şi încă nu i-am răspuns. O să-l rog să-l numească undeva. Dar Qiao nici n-a vrut să audă de sprijinul meu, dacă nu-i primesc argintul.

— Şi i-ai luat ?

— Pune om să mi-i aducă mîine. Vroia să adauge la argint şi alte cadouri, dar m-am împotrivit. Cred că dacă-i dăruiesc prefectului un porc şi nişte alcool, acestea au să fie de ajuns.

Peste noapte, bărbatul rămase la Doamna Luna. In ziua următoare, avea loc banchetul cenzorului Song. încă de dimineață, mesele fuseseră rînduite în salonul cel mare şi toate pregătirile încheiate. De la prefectură, veniseră treizeci de muzicanți, cu patru dirigenți şi patru soldați ca escortă. Ceva mai tîrziu îşi făcu apariția doctorul Ren, călare. Ximen Qing îl invită în salon. Se salutară.

— Sluga dumneavoastră m-a căutat ieri, deschise doctorul vorba, dar eram la palat. M-am înapoiat azi noapte, tîrziu, şi am găsit cartea dumneavoastră de vizită. Acum iată-mă în slujba dumneavoastră. Cine e bolnava ?

— Soția principală s-a îmbolnăvit dintr-odată. Aş fi bucuros să o cercetați, zise Ximen.

Băură ceaiul.

— Abia ieri am aflat că ați fost promovat, zise doctorul. Primiți cele mai alese felicitări din partea mea. Vă voi trimite ceva în dar.

— Oh, nu e nevoie de sărbătorire, fiindcă îmi cunosc prea bine slujba, rosti Ximen şi îi porunci lui Qin Tong să-i vestească stăpînei principale sosirea medicului.

Cumnata Wu, Delicata şi Pavilion de Jad erau acolo. Doamna Luna nici nu se mişcă.

— I-am spus că n-am nevoie, nu-mi trebuie nici un bărbat care să se chiorască la mine şi să-şi pună ghearele pe mîinile mele. Nişte hapuri de la baba Liu mă tămăduiesc !

— Omul e aici, soră mai mare, grăi Pavilion de Jad. Nu putem să-l scoatem pe uşă afară, fără să te vadă.

Doamna Wu stărui şi ea :

— E doar doctorul familiei împărăteşti ! Lasă-1 să-ți ia pulsul, că noi n-avem cum să ştim de unde se trage răul. Numai el poate afla. Iar

doctoriile lui or să-ţi prindă bine, au să-ţi potrivească sîngele şi suflul din organism. Nu lăsa lucrurile să se înrăutăţească. Ce ştie una ca doftoroaia Liu ?

Doamna Luna tăcu şi îşi strînse părul, acoperindu-şi-1 cu o tiară. Fluier de Jad îi aduse o oglindă, iar Pavilion de Jad îi pieptănă pletele lăsate pe spate. Delicata se îngriji să-i pună nişte podoabe, iar Lebădă de Nea îi îndreptă veşmintele. Fu nevoie doar de cîteva clipe ca femeia să arate ca o statuetă tăiată în jad.

Capitolul LXXVI

Văzînd că femeia nu apare, Ximen Qing trecu la ea s-o grăbească şi o găsi gata. îl pofti pe doctorul Ren în camera din mijloc. Doamna Luna se ivi din dormitor şi făcu o reverenţă. Doctorul se întoarse într-o parte, înclinîndu-se. Ea luă loc pe scaunul de lîngă el, Qin Tong aşeză o perniţă brodată pe măsuţa alăturată şi femeia scoase la lumină din mîneca lungă a robei mîna-i ca de jad, pentru a i se afla zvîcnirile sîngelui. Doctorul Ren socoti pulsul îndelung şi, cînd încheie, femeia făcu o nouă reverenţă şi merse înapoi în dormitor. Un copil-slugă aduse ceai. După ce bău o ceaşcă, doctorul cuvîntă :

— Venerabila doamnă are slăbite atît suflul, cît şi sîngele. Pulsul îl are greoi şi schimbător, iar[1] suflul parcă e şi el la fel, pe de o parte din pricina sarcinii, pe de alta fiindcă doamna nu se hrăneşte cum trebuie. Apoi s-a mai şi mîniat cam tare şi acest fapt i-a înfierbîntat ficatul. De aici i se trag durerile de cap şi de ochi, sufocările din piept, amorţeala membrelor care primesc mai mult aer decît sînge.

Doamna Luna îl puse pe Qin Tong să vorbească în locul ei:

— Doamna are dureri mari de cap, îşi simte inima grea şi braţele ţepene. în pîntece o săgeată cu junghiuri, şalele riu-i dau pace şi nu are nici un pic de poftă de mîncare.

— Ştiu, chiar aşa am şi spus puţin mai înainte.

— Nu vă ascund, doctore Houyi, că sarcina se apropie de soroc, grăi Ximen Qing. De curînd a avut o supărare şi încă nu şi-a revenit, ţinînd toată mîhnirea în sine. Vă rog, doctore, să vă străduiţi să-i prescrieţi ce trebuie şi am să vă fiu recunoscător.

— Voi pune tot sufletul în a vă servi cît pot mai bine ! Voi trimite nişte ierburi care să-i potolească măruntaiele, să-i rîn- duiască aşa cum se cuvine aerul din corp şi să o întărească. Dar trebuie ca în tot acest timp să se ferească de supărări, iar de e să nu-i fie ceva pe plac, mai bine să nu mănînce, decît s-o facă silnic.

— Vindecaţi-i trupul, să nască în tihnă, doctore, ceru bărbatul.

— Doctoriile îi vor linişti măruntaiele şi statornici pulsul, sînt pentru întremare şi-s sigure. învăţăcelul dumneavoastră îşi va da toată silinţa.

— Cea de a treia nevastă are şi ea dureri de burtă, poate îi daţi nişte pastile.

— Am să mă îngrijesc să le aveţi şi pe acestea, promise el şi se ridică. Trecînd prin curtea din faţa salonului, văzu mulţimea de muzicanţi aşteptînd.

— Daţi o petrecere astăzi, venerabile domn ? întrebă.

— Comisarul Song şi ajutoarele sale ţin la mine un banchet în cinstea guvernatorului Hou Shiquan.

Răspunsul primit îl ului pe doctor, sporindu-i respectul faţă de Ximen. La poartă i se înclină de cîteva ori, ca niciodată pînă atunci, arătînd că îl preţuieşte de două ori mai mult, apoi urcă pe cal şi plecă la ale sale.

întors în casă, Ximen Qing porunci să se lege la un loc un liang de argint şi două batiste, iar Qin Tong să le ia şi, călare, s-o pornească după doctorii. Delicata Li, Pavilion de Jad şi celelalte femei veniseră în camerele soţiei principale, pregătind cutiile cu fructe şi frecînd argintăria.

— Nu vroiai să ieşi la vedere, soră mai mare, zise Pavilion de Jad, dar doctorul te-a ghicit dintr-o ochire.

— Ce soţie vrednică de respect sînt eu ? se văită ea. Dacă e să mor, mai bine să mă prăpădesc acum. Aia mi-a zis că nu-i sînt nici soacră şi că mai sîntem şi cam de-o vîrstă ! Bărbatul e topit după ea, iar mie abia dacă îmi aruncă o privire ! Dacă n-o duceaţi de aici, n-aş mai fi scăpat de ea, nici în zece ani ! Ştiţi zicala : cocoşul a murit, cocoşul cîntă. Ba cocoşul cel nou cîntă mult mai plăcut decît ăl bătrîn ! Dacă eu m-oi sfîrşi, are să-mi ia locul ea şi nu o să mai aveţi bătăi de cap şi supărări în casă. *

— Vai şi iar vai, soră mai mare ! Ce vorbe-s acestea ? o certă Pavilion de Jad. Uite, mă jur eu în locul ei. Sora asta a cincea nu prea deosebeşte ea răul de bine, se poartă cam fără obraz şi ocărăşte în dreapta şi în stînga. Dar să ştii că doar gura e de ea ! Nu trebuia să te pui cu ea, asta e ! Ce e aia să te furişezi ca o vulpe, să tragi cu urechea şi sâ înveninezi oamenii cu tot felul de măscări ?

— Doamnă, eşti stăpîna casei. Eşti asemenea apei la care vin şi se îndestulează toţi ai casei şi tocmai de aia se cade să ai inima largă. Se spune că un om cu fire şi purtări nobile face faţă la zece oameni de rînd. Dacă-ţi ridici mîna, ea poate trece, dar dacă te arăţi împotriva ei, nu o mai scoţi la capăt cu ea, aşa-i ?

— Numai bărbatul îi e stăpîn, iar prima nevastă stă de o parte !

— Pe cine amăgeşti ? stărui s-o încredinţeze Pavilion de Jad. Uite, de cînd nu te simţi bine, îndrăzneşte el să mai meargă la ea ?

— De ce să nu se ducă ? Aia zicea că-1 ţine legat cu funie din păr de porc. Inima bărbaţilor e croită pe măsura nesăbuinţei cailor sălbatici. Dacă le place cineva, ei se ţin numai de aceea şi nimeni, orişice ar face, nu le poate sta în cale. Nebunul care vrea să-l oprească e luat la ocări !

— Ei, bine. soră mai mare, acum mînia s-a spulberat. Uite, plec şi-o chem să îngenuncheze aici şi să-şi ceară iertare. Cumnata Wu e de

față şi amîndouă puteți chiar să rîdeți una la alta. Dacă nu vrei sâ împăcăm lucrurile, atunci bărbatului o să-i vină greu între voi două şi n-o să ştie încotro s-o apuce. Dacă e să vrea să se ducă la ea, are să-i fie frică să nu te necăjească mai tare. Iar dacă o ocoleşte, ea o să se înfurie într-atît că are s-o încheie cu el ! Acum noi ne aflăm toate în păr aici, trebăluind pentru banchet, iar ea şade şi se odihneşte. De ce s-o lăsăm ? N-am dreptate, cumnată ?

— Cumnată, sora a treia a grăit cu mare înțelepciune. între voi sînt doar nişte vorbe goale şi bărbatul se urneşte greu.

Doamna Luna nu rosti un cuvînt.

Cînd Pavilion de Jad fu gata să iasă, o opri :

— Ba să n-o chemi, soră Meng. Dacă e să vină, apoi s-o facă după capul şi voia sa.

— Cum să vină singură ? Mă duc eu şi dacă nu vrea, o aduc pe sus ! răspunse Pavilion de Jad şi merse țintă la casa hai Lotus de Aur.

Aceasta nici nu se pieptănase şi nici nu-şi dichisise cu pudre şi vopsele fața. Zăcea pe pat, gînditoare.

— Soră a cincea, începu Pavilion, de ce faci atît pe nebuna ? Azi avem banchet şi nu ne mai vedem capul de treburi. Ia să mi te aranjezi la păr şi să vii cu mine, fără alte nazuri ! Pînă mai acum am sfătuit-o pe ailaltă de bine. Hai cu mine în curtea interioară, dar să laşi mutrele ! Ia-ți un aer cît mai blajin şi să-i faci neapărat o reverență. Nu uita proverbul: Cuvintele dulci şi frumoase țin de cald trei ierni la rînd, pe cînd țîfna şi ocările îşi înfig în om dinți de ger, fie şi pe dogoarea lunii a şasea. V-ați strigat nişte vorbe, acolo, dar dacă vă încăpățînați cu supărarea, unde aveți să ajungeți ? Lui Buddha îi place tămîia, nu mai puțin oamenii găsesc plăcute tămîierile ! Vino, zi-i că-ți pare rău şi gata ! Altfel îl pui şi pe el la greu. neştiind cum să facă şi să dreagă între voi două, că dacă o vrea la tine, îi sare ea în cap !

— Ei, ei, vezi ? Poate una ca mine să se măsoare cu ea ? Ea a spus că e singura soție bună, măritată aşa cum trebuie, iară noi sîntem doar nişte stropi de rouă, care ne trecem iute. Ce supă poți să faci din noi ? Nici la vîrful încălțărilor nu-i ajungem !

— Mai vorbeşti ! Eu n-am strigat ieri că dintr-o singură lovitură ne pune pe toate jos la pămînt ? Sînt măritată a doua oară, e drept, dar nu eu l-am ademenit şi m-am băgat în patul lui să mă ia, ci am fost pețită în toată regula, altfel nu l-aş fi urmat ! Dacă tai o creangă dintr-un copac, suferă şi alte o sută! Nu trebuie să se meargă prea departe nici cu spusa, nici cu fapta altfel nu se mai poate îndrepta şi salva nimic. Se cade să fim cu ochii în patru şi să nu ne dăm drumul la gură. V-ați certat în fața măicuțelor şi a cîntăreței Yu. Dar copacii au coajă, iar noi, chipuri, ca să ne roşească obrajii la o adică. Azi doamna şi-a dat seama că n-a făcut bine. Dar dacă nu te înfățişezi, cum o să fie ? Sîntem nevoite să stăm laolaltă ca buzele pe o gură ! Hai, piaptănă-te degrabă şi ne întoarcem împreună !

După ceva gîndire, prinzînd temeiul vorbelor femeii, Lotus de Aur găsi înțelept să treacă peste întreaga sa supărare. Se aşeză la oglindă, îşi perie pletele şi îşi potrivi plasa de păr. Se îmbrăcă şi

plecară amîndouă. Cînd ajunseră, Pavilion de Jad, împinse apărătoarea uşii, intrînd prima.

—Soră mai mare, crezi că m-aş fi dus dacă nu eram încredințată câ ea nu vine ? spuse, apoi se întoarse : Vino, copilițo, şi cazi in genunchi înaintea mamei tale. Soră bună, urmă ea, copila e mică şi nu prea ştie să aleagă între bine şi rău. Altfel nu te-ar fi necăjit ! Ridică mîna scumpă şi binecuvînteaz-o ! Iar t-o şi, mîine, dacă iar se poartă urît şi te jigneşte, pedepseşte-o cum ți-o fi vrerea, eu nu mă mai bag !

Lotus de Aur se prosternă de patru ori, se sculă în picioare şi sări la Pavilion de Jad, plesnind-o.

— Afurisită eşti, păcătoaso ! Te dai acum şi drept mama !

Femeile izbucniră în rîs. Doamna Luna nu se putu stăpîni şt zîmbi şi ea.

— Sclavă ticăloasă, răspunse Pavilion, stăpîna ta se arată milostivă cu tine, iar tu te năpusteşti la maică-ta s-o bați !

— îmi infloreşte inima cînd vă văd vesele, cumnățelele mele ! rosti doamna Wu. Nu vă stă bine aşa ? Cumnata mea spune şi ea cîte o vorbă, dar voi trebuie să-i arătați stimă şi să lăsați să treacă de la voi ! Cît e de frumos bujorul, are trebuință de frunze să-l țină sus în toată minunăția.

— Dacă n-ar fi zis nimic, eu, una, nu mă certam ! lămuri Doamna Luna.

— Mama e cerul, iar noi pămîntul. Iartă-mă, soră, sînt o ființă proastă !

— Acum grăieşti ca o fiică bună ! spuse Pavilion de Jad, mîngîind-o pe creştet. Dar lasă gura şi pune mîna la treabă, noi am muncit pînă acum.

Lotus de Aur se aşeză pe pat, alături de Pavilion de Jad şi se apucă să rînduiască, tăcută, coşurile cu fructe. Qin Tong se înapoie cu doctoriile. Ximen Qing se uită peste rețete şi-i porunci slugii să ducă totul la stăpînă principală şi la soția a treia.

— Ai cerut şi tu leacuri ? se miră Doamna Luna.

— De atunci, am mereu dureri în burtă şi i-am spus lui să-i ceară doctorului ceva şi pentru mine.

-----Poate că-ți trece. Ție ți se trage de la mîncare. grăi Doamna Luna.

In salonul din față, întîiul sosit fu cenzorul Song. Ximen Qing îl conduse în umbrar. Musafirul mulțumi pentru trepied.

— Rămîne să-l plătesc, adause el.

— Cum aş îndrăzni să vă iau bani pentru el ? zise Ximen. Mi-a fost teamă că n-o să-l primiți nici ca dar.

— De ce atîta mărinimie ? Şi cenzorul se înclină, mulțu- mindu-i din nou.

Se aduse ceaiul şi ei discutară despre chestiuni oficiale şi despre simțămintele poporului. Cenzorul vru să afle cîte ceva şi despre demnitarii locali.

— Prefectul Hu este iubit de popor, iar magistratul Li e cu mare

sîrguință în munca sa. Pe ceilalți nu-i prea cunosc.

— De comandantul Zhou ce părere aveți ?

— E militar cu multă știință la viața sa, dar nu e pe măsura generalului Jing din Jizhou, care și-a trecut din tinerețe examenele, e capabil și brav. Poate îl aveți în vedere, Excelență !

— Vorbiți de Jing Chong ? Vă cunoașteți ?

— Sîntem prieteni buni. Ieri mi-a trimis o carte, rugîn- du-mă să-i vorbesc Excelenței Voastre despre el.

— Am auzit că e un mandarin capabil. Pe cine mai știți ?

— Ar mai fi Wu Kai, fratele soției mele. A primit gradul de căpitan și s-a ocupat de hambare. Acum are dreptul să fie promovat și dacă îl sprijiniți, mă voi simți onorat.

— De vreme ce sînteți rude, nu numai că îl voi recomanda, însă voi veghea să primească o numire bună.

Ximen Qing îi mulțumi printr-o reverență și îi întinse însemnările întocmite de cei doi. Song le citi și le trecu unui secretar, cerîndu-i să-i amintească de ele la redactarea raportului. Acela se retrase și Ximen Qing șopti slugilor să i se dea omului trei *liang* de argint.

Se întreținură tot astfel, vorbind de una și de alta, pînă cînd se auziră sunetele muzicii. Cei doi subalterni sosiseră. Ximen Qing le ieși în cale, iar cenzorul o luă agale pînă la portița de la colțul grădinii. După ce schimbară cuvenitele saluturi, mandarinii cercetară cu ochii de jur-împrejur și zăriră masa mare chiar în mijlocul salonului, frumos rînduită. Plini de în- cîntare ei ii mulțumiră gazdei din inimă, făgăduind să mai adauge și alți bani.

— Contribuția noastră e mică, dar, vă rog, Siquan, să nu acceptați din partea lor mai mult.

— Oh, nici gînd de așa ceva ! îl încredință Ximen Qing.

Se așezară după rang și băură ceai. Trimiseră după guvernator și după ora prinzului, omul se întoarse călare, vestind sosirea oaspetelui. Muzica se porni și demnitarii ieșiră în poartă să-l întîmpine, numai cenzorul Song îl aștepta în poarta a doua. îndată se văzură înaintînd soldați călări purtînd steaguri albastre și după ei se ivi guvernatorul Hou Meng, cu apărători din blană de samur la urechi și îmbrăcat într-o robă stacojie, strînsă pe gît, brodată cu fazani și încinsă cu o curea cu încuietoare de aur. Ședea într-o litieră purtată pe umerii a patru oameni. Cînd coborî, demnitarii îl înconjurară, conducîndu-1 înăuntru. Cenzorul Song avea o robă roșie, cu nori brodați în fir de aur, guler de zibelină albă și cingătoare cu catarama din corn de rinocer. Guvernatorul și cenzorul merseră în salon și schimbară saluturi. Ceilalți se apropiară și se înclinară și ei înaintea oaspetelui de onoare. Ultimul i se înfățișă Ximen Qing. Guvernatorul își aminti că îl întîlnise la Huang și dori să-i dea o carte de vizită cu numele său. Ximen Qing primi cu amîndouă mîinile cartea pe care i-o întinse un slujitor de-al guvernatorului. Se dezbrăcară de robele oficiale și luară loc. Song ocupase locul gazdei. După obișnuita ceașcă de ceai, începu muzica și cenzorul îi oferi oaspetelui băutură și flori. La un semn din cap, darurile înșirate pe masă fură puse în cutii și duse la oficiul guvernatorului. Apoi slugile intrară cu supa, orezul și

mîncărurile rînduite frumos pe platourile împodobite cu flori vii, proaspete. Dau ospățul nu-1 vom descrie de-a fir a păr. Un grup de acrobați și dansatori își făcură apariția, mișcîndu-se armonios, cu mare dibăcie, apoi actorii îngenuncheară și prezentară lista cu operele pe care le puteau interpreta. Guvernatorul ceru „Ducele Jin înapoiază cingătoarea". Actorii cîntară minunat, mărturie stînd aceste stihuri :

Nici fir de brumă și de fum în eleganta încăpere,
Alcoolul curge rîu, iar cîntecele-alungă norii ;
Nu doar frumoasa-n roșu-și pleacă podoaba cingătorii, Dar și
bărbosul verde cu cicada-i de-aur la vedere.

Pînă ce soarele se coborîse la apus, băutura făcuse de cîteva ori înconjorul mesei și actorii jucaseră două acte ; atunci guvernatorul Hou Meng ordonă să se împartă bucătarilor, slugilor și cîntăreților cinci *liang* de argint, iar el se ridică de la masă. Fu condus pînă la poartă, unde urcă în litieră. Reveniți în salon, cenzorul Song și ceilați îi mulțumiră lui Ximen Qing și își luară apoi și ei rămas bun. El le dădu drumul muzicanților și. părîndu-i-se devreme, porunci slugilor să nu strîngă și să nu se atingă de nimic din salon, trimițînd după cumnatul Wu cel mare, cărturarul Wen, Ying Bojue, Chen Jingji și vînzătorii Fu, Gan și Ben. îndemnă actorii să mănînce, cerîndu-le ca atunci cînd prietenii săi aveau să se adune să le cînte opera în patru acte „Han Xizhai îl ospătează la vreme de noapte, pe învățatul Tao", a cărei acțiune se petrecea în plină iarnă. Puse să se rupă crengi înflorite de prunișor și să se gătească masa cu ele, pentru a-și desfăta privirile, în timp ce bea. Primii ajunseră vînzătorii și îndată după ei Wen. Apoi veniră Ying și frații Wu.

— îmi pare rău că n-am fost în stare să le ofer doamnelor tale decît o masă atît de săracă. Mulțumesc pentru darurile alese, îl măguli Bojue.

— Cîine care faci să se năruiască pînă și cerul ! îl certă Ximen. De ce ai tras cu ochiul prin fereastră la femeile mele ?

— Să nu te iei după scorneli ! De unde pînă unde una ca asta ? Oh, el e cîinele ticălos, vorbi, arătîndu-1 cu degetul pe Wang Jing. Zilele astea o să-l snopesc în bătaie !

Atunci se aduse ceaiul. Wu cel mare dori să meargă în spate și Ximen îl însoți.

— I-am vorbit cenzorului de tine și i-am dat trei arginți ofițerului care a luat în primire raportul tău și pe acela al lui Jing. Cenzorul mi-a promis că se va îngriji de o numire.

— Cît îți sînt de recunoscător pentru grijă, cumnate ! rosti el, bucuros peste măsură.

— I-am spus că îmi ești cumnat și de-aia a și făgăduit că te are în vedere.

Cînd ajunseră în casă, Doamna Luna își salută fratele mai mare.

— S-ar cam cuveni să te întorci acasă, îi grăi Wu nevestei sale. Doar știi că nu e nimeni și ești de mult aici.

— Cumnata nu-mi îngăduie să plec decît pe trei ale lunii viitoare,

lămuri ea.

— Atunci pe patru să fii acasă, hotărî Wu şi se întoarse la banchet.

Peste puțin, actorii se iviră şi începură să cînte. In toiul petrecerii, Dai An îi şopti stăpînului că o slugă a familiei Qiao voia să-i spună ceva.

— Stăpînul mi-a zis că n-a trimis ieri banii, rosti Qiao Tong, şi vi i-am adus eu acum. Sînt treizeci de *liang* şi pe deasupra încă cinci pentru slujbaşi mai mici.

— Mîine vorbesc cu prefectul Hu. Cred că are să ne împlinească dorința şi atunci ce să fac şi cu argintul celălalt ? Ia-i pe aceştia cinci înapoi, porunci el şi-i zise lui Dai An să-i dea slugii să mănînce şi să bea.

Dar să lăsăm limbuția şi să spunem că după actul al doilea se făcuse primul *geng* din noapte şi oaspeții se împrăştiară pe la casele lor. Stăpînul puse slugile să curețe şi să rînduiască tot şi se duse la Doamna Luna. Cumnata Wu stătea cu ea şi cum îl văzu, se retrase degrabă.

— Azi am obținut de la cenzorul Song un post pentru fratele tău. Mi-a promis nu numai că o să-l promoveze onorific, dar că îi face o numire. L-am şi înştiințat pe cumnat şi el s-a bucurat mult. La sfîrşitul anului e ca şi numit.

— La ce să mai vorbim ca să ne aflăm în treabă ? De unde ia el două-trei sute de arginți să preia funcția ?

— Cine îi cere vreun ban ? I-am spus cenzorului că e fratele tău şi chiar el a spus că îl va avea în vedere.

— Faci cum crezi, eu nu mă bag, rosti femeia.

— I-ai încălzit doctoriile ? o întrebă el pe Fluier de Jad. Adu-le încoace ! I le dau chiar eu să le bea.

— Pleacă de aici ! îl izgoni Doamna Luna. Ce-ți pasă ? Le iau la culcare. Bărbatul era să plece, dar ea îl opri : încotro ? Dacă e s-o iei spre ea, mai bine stai pe loc şi mai chibzuieşte. Azi mi-a cerut iertare, dar dacă mergi acum la ea, e ca şi cum i-ai ține partea.

Nu mă duc la ea.

— Atunci la cine ? întrebă soția. N-aş vrea să te duci nici la femeia aia de dincolo. Ieri, aici de față cu cumnata, Lotus a zis că eu te-am lăsat să te iei cu doica Abundența, ca să-ți fac pe plac, ție, unui neruşinat !

— Tu te iei după curva aia ?

— Ascultă-mă şi pe mine, nu te du nici la una nici la cealaltă. Culcă-te la sora Delicata şi mîine alege cum ți-o fi voia.

Ximen Qing nu avu altă scăpare şi fu silit să-şi petreacă noaptea cu Delicata Li.

Era la începutul ultimei luni a anului. Ximen plecă de dimineață la *Yamen* şi atît el cît şi căpitanul He fură ocupați cu treburile publice mai mult ca niciodată. Cind se înapoie acasă, îl mînă pe Dai An la prefectul Hu din Dongping, cu un porc, băutură şi treizeci de *liang* de argint. Acesta primi darurile şi îi înmînă slugii

documentul trebuincios. Stăpînul trimisese între timp după domnul Xu, rînduind într-un salon ofrande din carne de porc şi de vită, băutură şi fructe şi odată ce Maestrul în *yin-yang* sosi, arse in prezenţa lui hîrtie pentru sacrificiu. Apoi Xu plecă şi Dai An îi înfăţişă lui Ximen documentul acoperit cu mai multe sigilii. Qiao Hong era trecut acolo drept mandarin în administraţia prefecturii. Ximen Qing îi porunci lui Dai An să ia două cutii cu carne, oferite la sacrificiu, să i le ducă lui Qiao şi să-l cheme să vadă actul. Unchiului Wu cel mare, cărturarului Wen, lui Ying şi Xie Xida puse să li se dăruiască cîte un coş cu bucate. După aceea, se îngriji de trimiterea unor invitaţii, la o petrecere stabilită pe data de trei, pentru comandantul Zhou, generalul Jing, ofiţerul Zhang, eunucii Liu şi Xue, căpitanii He şi Fan, unchiul Wu, bogătaşul Qiao şi Wang Al Treilea, în tbtal pentru zece persoane. Tocmi muzicanţi şi doi cîntăreţi. în ziua aceea, Pavilion de Jad îi prezentă socotelile casei, cerîndu-i să i le dea pe mînă lui Lotus de Aur, apoi ea merse în curtea interioară.

— Soră mai mare, te simţi mai bine după doctoriile alea ? o întrebă.

— Da ! Nu degeaba zice lumea că o femeie se înzdrăve- neşte cînd e cercetată de un doctor ! Mă simt mult mai bine. Capul nu mă mai doare şi cu pîntecele îmi e mai uşor.

— Asta era, tot ce ţi-a dorit inima a fost să te strîngă de mînă un bărbat !

Femeile rîseră. Ximen Qing sosi cu socotelile casei şi îi spuse soţiei principale că Pavilion de Jad nu mai voia să le ţină.

— Ocupă-te chiar tu ! îl îndemnă ea. De unde să ştiu eu cui să le dai ? Cine crezi că e nebunul să le vrea ?

Ximen Qing luă treizeci de liang de argint şi treizeci de legături cu bănuţi de aramă şi i le trecu lui Lotus de Aur în grijă.

Cînd bogătaşul Qiao sosi, Ximen Qing îl luă în salon şi îi arătă documentul, pe care sta înscris : „Demnitarul onorific Qiao Hong a contribuit cu treizeci de duble de orez alb la cheltuielile prefecturii, în conformitate cu regulamentele[11]. Fericit la culme, bogătaşul se înclină înaintea rudei sale.

— Cît îţi mulţumesc pentru bunele simţăminte dovedite, rosti şi luă hîrtia cu numirea. Cînd mai ai o recepţie, pot veni îmbrăcat în straie de ceremonie.

— Vezi să nu întîrzii pe data de trei, îi aminti Ximen.

După ce băură ceaiul, stăpînul îi porunci lui Qin Tong să întindă o masă în biblioteca din aripa apuseană a locuinţei.

— Partea aceea e mai ferită de frig, lămuri el.

Dar abia se aşezară şi Ying Bojue sosi cu nişte daruri.

— Sînt din partea fraţilor de cruce, în semn de bucurie pentru promovarea ta.

Ximen Qing se uită pe listă. Întîiul era trecut stareţul Wu, apoi

Ying, Xie Xida, Zhu Shinien, Sun Gură Spartă, Chang Zhijie, Bai Laiguang, Li Zhi, Huang Al Patrulea şi Du Al Treilea.

— Aş mai adăuga la aceştia, pe care vreau să-i invit la mine, pe cumnatul Wu cel tînăr, Shen, doctorul Ren, Hua, cei trei vînzători şi cărturarul Wen. Vor fi cu toţii vreo douăzeci şi îi poftesc la un banchet pe ziua de patru. Porunci să se primească darurile, iar pe Qin Tong îl mînă să plece călare după Wu cel mare, ca el să-l întreţină pe bogătaşul Qiao. Maestrul Wen e acasă ? întrebă.

— Nu, stăpîne. E dus în vizită la un prieten, răspunse Lai An.

Peste puţin, Wu apăru şi se apucară să ospăteze. Cu Chen Jingji se făcuseră cinci persoane.

— Se cade să-o felicităm pe ruda mea. Azi a căpătat numirea de la prefectură, rosti Ximen.

— Ce bucurie ! mărturisi bogătaşul. O asemenea numire e o mare cinste pentru mine, iar aceasta o datorez pe de-a-ntregul strădaniilor rudei mele !

Apoi un slujbaş de la judeţ aduse două sute cincizeci de calendare noi. Ximen Qing îi dădu omului o carte de vizită şi îl lăsă să plece la ale lui.

— Noul calendar ? încă nu mi-a căzut sub ochi ! se repezi Ying.

Ximen dezlegă cincizeci şi le împărţi între Ying, Wu şi Qiao. Cu noul an, începea o nouă perioadă de domnie, „Armonie Repetată", iar anul avea să fie mai lung cu o lună, intercalată. Ţinură ospăţul pînă tîrziu. Bogătaşul se retrase cel dintîi, apoi ceilalţi. înainte de culcare, Ximen porunci ca în zori să aibă calul pregătit, urmînd să-l petreacă împreună cu căpitanul He pe guvernatorul Hou. Acasă avea să lase patru soldaţi, pe Lai An şi pe Gîscă Sălbatică pentru a o conduce pe soţia principală la familia Xia. în noaptea aceea, Ximen se duse la Lotus de Aur.

Femeia nu se aştepta la vizita lui. îşi scosese podoabele din păr, lăsîndu-şi pletele negre să-i atîrne răvăşite pe umeri. Era nefardată ; lîncezea pe pat, îmbrăcată în veşminte de casă. Nici nu se sinchisise să aprindă lampa. Bărbatul intră în casă şi o strigă pe Prunişor de Primăvară, dar aceasta nu-i răspunse. Atunci o strigă pe Lotus, dar nici de la ea nu primi vreo vorbă de răspuns.

— Ce ai de eşti bosumflată, gură păcătoasă ? îi grăi el, lă- sîndu-se lîngă ea pe pat.

Femeia tăcu. El o prinse în braţe şi întrebă încă o dată ce era cu ea. Lotus se codi, încercă să se îndepărteze de el, apoi luă o înfăţişare amărîtă şi lacrimi mari prinseră a i se rostogoli pe obraji. De fier ori de piatră să fi fost bărbatul şi tot i s-ar fi înmuiat inima. îşi puse braţele în jurul gîtului ei.

— Copila mea bună, botoasa mea, de ce te-ai luat cu ea ?

Femeia îl ţinu încă, vreme îndelungată, fără un cuvînt şi în cele din urmă izbucni :

— Cine s-a luat cu ea ? Ea a început-o, din senin, jignin- du-mă în

fața lumii întregi. Mi-a strigat că nu scap din mînă bărbatul, ba cîte nu mi-a zis ! Numai ea e nevastă de-adevăra- telea, bună, serioasă, măritată aşa cum trebuie ! Acum ce mai cauți aici ? Du-te la ea ! Măcar n-o să-mi mai bage vină că te-am legat de mine. Auzi, că de ce ți-am cerut haina de blană şi ei nu i-am spus ? Dar ce, sînt sclava ei ? De ce să îngenunchez la picioarele ei şi să-i cer îngăduința ? Apoi ce mi-a făcut şi pentru sluga asta a mea. Eşti bărbat şi, dacă te simți stăpîn pe situație, loveşte cu pumnul în masă şi scăpăm odată de aceste bîrfe de nimic ! Fiecare să-şi ştie bine locul său. Proverbul zice : Lucrul cumpărat ieftin îl vinzi ieftin, iar cel căpătat de pomană îl dai uitării tot la fel de uşor ! M-ai adus ca soție secundară * şi, uite, nu-mi dă pace să trăiesc. Ieri şi-a ieşit din fire şi a căzut la pat ; cine a stat întreaga vreme cu ea ? Cine a mînat după doctor ? Cine s-a plecat să-i facă toate voile ? Eu, vai de sufletul meu, am fost uitată aici în spate şi puteam să crăp, că nimănui nu i-a păsat de mine. Aşa se vede inima omului. Ba pe urmă vin la mine şi mă îmboldesc să merg tot eu şi să cer iertare !

Lacrimile îi şiroiau de-a binelea pe fața ei ca floarea de piersic. Se ghemui plîngînd în hohote la pieptul bărbatului. Bărbatul o ținu în brațe, încercînd să o potolească.

— Gata, hai, gata, fiica mea ! Abia mi-am văzut capul de treburi, iar voi v-ați luat amîndouă. Eu vrei să-i iau apărarea ?
Am vrut să vin încă de ieri, dar nu m-a lăsat şi m-a trimis la Delicata. Toată noaptea mi-a fost gîndul la tine !

— Ei, nu mai spune ? Acum ştiu prea bine cine-mi eşti ! Zici una şi bună că mă iubeşti şi cînd colo ție la ea îți stă inima.
O să-ți dăruiască un copil, iar eu nu sînt decît un fir de pai, fără vreun rost !

— Nu îndruga prostii, gură mieroasă, o opri el.

Crizantema de Toamnă aduse ceai.

— Iat-o şi pe sluga asta jegoasă ! Cine i-a cerut ei ceai ? se mînie bărbatul. Unde e Prunişor ?

— întrebi de ea şi ea s-o fi şi prăpădit dincolo de foame. De cîteva zile n-a pus nimic în gură. Trage să moară şi plînge întruna, otrăvită că soția principală a făcut-o de ocară în fața tuturor.

— Adevărat ? se minună stăpînul.

— De ce te-aş minți ? Mergi singur şi vezi-o !

Ximen Qing trecu grăbit în camera slugilor. Prunişor de Primăvară zăcea în pat, nepieptănată şi neîngrijită.

— De ce nu te scoli de acolo, soioaso ? zise el, dar ea nu-i răspunse, făcîndu-se că doarme.

încercă să o ridice în brațe, însă sluga se împotrivi şi se trase înspre perete, ca un peşte prins în undiță, cît pe ce să-l trîntească pe pescar la pămînt, noroc însă că el, Ximen. se proptise bine în marginea

---

* In original, *xiao laopo,* soție mică, tînără.

patului.

— Luați mîna de pe mine ! Sau ați venit şi dumneavoastră să mă ocăriți ca pe o sclavă ce sînt ? Vedeți să nu vă murdăriți pe mîini !

— Stăpîna casei ți-a aruncat acolo două vorbe şi ți-ai făcut inimă rea, gură veninoasă ? De ce nu vrei să mănînci ?

— Şi ce vă priveşte ? Sînt o slugă nevrednică şi dacă vreau să plesnesc, n-am decît să plesnesc ! Şi chiar aşa slugă nemernică cum sînt, ce mare lucru am făcut, să mă blesteme stăpîna şi să mă pună la pămînt ? Că i-am zis chioarei ăleia vaga- boande ce gîndesc eu despre ea ? Şi pentru asta să sară şi la stăpîna mea, certînd-o că nu mă struneşte cum trebuie ? E drept să fiu pedepsită pentru o nenorocită de cîntăreață chioară ? Să vedeți ce-am să-i fac eu nevestei ăleia a lui Han Daoguo dacă
o prind pe-aici ! Că numai ea ne-a vîrît-o pe gît !

— Ea mi-a vorbit despre ea şi mi-a înfățişat-o, e adevărat, dar nici prin cap nu i-a trecut ei că o să iasă cu ceartă !

— Dacă nu făcea pe grozava îi ziceam eu ceva ?

— Bine. Acum, că am venit, îmi dai o gură de ceai ? Nu pot să beau din mîinile îngălate ale Crizantemei !

— Cînd măcelarul s-a prăpădit, n-ai ce face, înfuleci carnea de porc cu păr cu tot. Dacă eu sînt sfîrşită şi nu mă mai pot scula, ce aveţi cu mine ?

— Cine ţi-a zis să nu mai mănînci ? Vino dincolo, să ospătăm împreună. Crizantema o să ne aducă de la bucătărie bucate şi băutură caldă.

Fără alte multe vorbe, stăpînul o apucă de braţ şi o trase după el în dormitorul lui Lotus de Aur, mînînd-o pe Crizantema de Toamnă la bucătărie. Sluga se întoarse repede cu o cutie în care se aflau de toate. El îi ceru lui Prunişor de Primăvară să pună felioarele de carne de pui şi de peşte laolaltă cu mugurii de bambus muraţi şi ridichiile. Supa bogată, mîncărurile şi plăcintele calde fură rînduite pe masă. Ximen Qing se aşeză lîngă Lotus de Aur şi Prunişor în faţa lor. Băură cîte un pahar şi se aşternură pe ospătat, pînă la miezul nopţii.

A doua zi, el se sculă devreme. Cînd căpitanul He sosi, sorbiră cîte-o supă ca să li se limpezească mintea şi ieşiră din oraş să-l conducă pe guvernator. Cu patru soldaţi care să deschidă drumul, Lai An şi Gîscă Sălbatică plecară cu Doamna Luna la familia Xia, iar acasă rămaseră numai Dai An şi Wang Jing. Pe la prînz, Mama Wang, care vindea ceai înaintea Yame7i-ului, îl căută pe stăpîn. Era însoţită de He Al Nouălea.

— Ce vînt v-a adus pe la noi, feţe rare ? întrebă Dai An.

— Cum să dăm buzna toată ziulica peste oameni ? se minimă bătrîna. Azi venii cu He, pentru necazul lui frati-su.

— Stăpînul a plecat să-l petreacă pe guvernator, iar stăpîna principală e şi ea dusă. Poate să vă vestesc stăpînei a cincea. Aşteptaţi puţin, zise şi apoi îi pofti în curte.

— Cum să intru io aşa ? Arată-mi calea, fiule, că mi-e frică de cîini ! grăi bătrîna.

Lotus de Aur o aşteptă în uşă. Mama Wang intră în casă. Stăpîna a cincea purta căciulă de blană de iepure şi straie de mătase, fiind din cap pînă în picioare ca o statuetă de jad. Se aşeză pe pat, cu picioarele spre soba încinsă. Bătrîna îngenunche, iar ea îi răspunse la salut.

— Destul, Mamă Wang, spuse.

Bătrîna se aşeză pe marginea patului.

— De ce n-ai mai dat pe la mine ? o certă Lotus.

— Eh, gîndul îmi era la tine, dar n-am cutezat să calc aici. mărturisi ea. Ai vreun copil ?

— Ce bine-ar fi ! Am pierdut de două ori sarcina. Flăcăul tău s-a însurat ?

— Încă n-am dat sfoară în ţară. Abia s-a înapoiat din Huai. Anii ăştia a strîns el ceva bani, şi-a luat un măgar şi s-a apucat de morărit. Excelenţa Sa nu e acasă ?

— E plecat afară din oraş. La fel şi stăpînă principală. Ce te-a mînat pe la noi ?

— He al Nouălea vrea să-l vază pe Excelenţa Sa. Frate-său, He Al Zecelea, a fost amestecat într-un jaf şi e închis că cică a primit la el

lucrurile de furat. Dar el e, sărmanul, fără vreo vină şi mă înfăţişai să-l rugăm pe Excelenţa Sa să se milosti- vească de el şi să-l scoată basma curată. Pe urmă o să se prezinte chiar el la Marele Mandarin să-i mulţumească. Uite, am aici, pe hîrtia asta, toată tărăşenia.

Lotus de Aur luă cartonul, îl citi şi-i promise că îl va da bărbatului. Baba Wang zise că are să-l mîne după răspuns a doua zi pe He. Stăpînă îi ceru Crizantemei să aducă ceai. Mama Wang bău.

— Eşti îndeajuns de fericită aici, vecină ? întrebă baba.

— îndeajuns ? De n-ar fi supărări, ar fi bine ! Dar cît e ziua de lungă, am parte de necazuri !

— Mănînci pe săturate, bei bine, eşti gătită din creştet pînă-n tălpi în aur şi argint, ai slufei, socoti bătrînă. Atunci la ce te-ai mai necăji ?

— Păi nu ştii vorba veche : doi draci în trei cuiburi, nevasta principală şi cea secundară sau două linguri într-o farfurie, care nu iau supă, ci se freacă între ele. Uite-aşa şi cu supărarea !

— Te ştiu deşteaptă ca nimeni alta, vecină bună ! Bărbatul trăieşte pe picior mare, n-ai ce să pui la inimă. Ei, apăi o să sosească He mîine. Acuşi mă duo şi eu, grăi baba şi se ridică.

— De ce nu mai rămîi, mamă Wang ? o opri Lotus.

— Nu pot să-l las pe ăla să mă aştepte prea mult. O să trec eu pe-acilea în altă zi.

Lotus de Aur o lăsă să plece. La poartă, baba îi spuse povestea şi lui Dai An, care făgădui să-i dea de ştire stăpînului de cum intră pe poartă. Stăpînul se înapoie pe înserat şi Lotus de Aur îi înmînă cartonul, iar el îi ceru unei slugi, căreia i-1 trecu, să i-1 dea a doua zi, cînd mergea la slujbă. Apoi îi spuse ginerelui să trimită invitaţiile, iar lui Qin Tong să-i ducă cîn- tăreţei Shen un *liang* de argint şi un paner cu prăjituri. Wang A Şasea primi darurile zîmbitoare.

— Fata nu s-a supărat, ţinu ea să-l încredinţeze pe slujitor. Zi-i stăpînului că ne pare rău că i-a pricinuit necazuri sorei Prunişor de Primăvară.

21*

Cînd Doamna Luna sosi acasă, se văzu cu doamna Wu şi cu celelalte femei şi mai apoi dădu ochii şi cu bărbatul.

— Doamna Xia a fost foarte drăguţă, îi vorbi ea. A poftit foarte multe rude şi vecine. Excelenţa Sa Xia ţi-a scris o carte, mîine are s-o aducă o slugă. Au hotărît să plece în capitală cu o corabie, pe şase sau pe şapte. Atît mi-a povestit de asta ! Au găsit de cuviinţă ca Ben să le însoţească pe tot drumul. Fata omului ăstuia s-a făcut chiar mare. Cînd a îngenuncheat în faţa mea, am văzut ce plină de nuri e. Băgasem eu de seamă că
i se tot furişau privirile spre mine, pe cînd îmi turna ceai. Eu n-o mai ţineam minte. Doamna Xia îi spunea Nor Norocos *. Cînd i-a cerut să mă salute, fata a pus deoparte tava cu ceştile de ceai şi a bătut înaintea mea patru mătănii. I-am dăruit două floricele de aur. Doamna Xia s-a bucurat că m-am arătat aşa de bună cu fata lui Ben. De altfel, chiar ea se poartă cu slujnica de parcă i-ar fi fiică.

— Asta a fost norocul ei. Dacă nimerea altundeva, putea să înghită numai ocări, rosti el.

Nevasta îi aruncă o privire lungă.

— Eşti bun de gură, te ştiu ! Vrei să zici că eu o ţin în ocări pe-aia pe care o ai tu îrf inimă !

Bărbatul rîse.

— Dacă mi-1 ia pe Ben, cine o să aibă grijă de prăvălia cu mătăsuri ?

— Inchide-o cîteva zile.

— Tocmai acum, în preajma Anului nou, cînd merg afacerile bine ? Vedem noi mîine, spuse el.

Doamna Luna trecu la ea în dormitor să se dezbrace, apoi rămase cu femeile casei, care i se plecară la picioare cu toatele, de la soţiile secundare, pînă la slugi. Ximen Qing dormi în noaptea aceea la Lebăda de Nea.

In zori, He Al Nouălea se înfăţişă la poartă şi-i dădu lui Dai An un argint.

— I-am zis de cum a venit, îl încredinţă sluga, şi cred că azi îi dau drumul. Du-te drept la Y*amen.*

He îl ascultă, înveselit. Ximen Qing chemase hoţii în faţa sa, ordonase să li se prindă picioarele în butuci de lemn şi să li se tragă cîte douăzeci de lovituri. Pe He Al Zecelea îl eliberase, înlocuindu-1 cu un călugăr de la Templul Măreaţa Convertire †, unde hoţii trăseseră o noapte. întocmai cum zice proverbul din popor că Zhang bea şi se îmbată Li şi că ţăranii se plîng de salcie cînd se trezesc cu crengile din dud smulse. Poezia aceasta stă mărturie :

Ca un pahar preaplin este revolta-n Song,
Şi nu-i vreunul drept între judecători,
De multă strălucire sînt cu toţii orbi,

*Rui Yun.
† Honghua Si.

Să limpezeşti apele tulburi din viitori ?

Trecînd pe acasă, Ximen Qing le chemă pe Wu Argint, pe Zheng Iubirea Lunii, pe Hong A Patra şi pe Ji Aroma. îndată ce sosiră, ele îngenuncheară în fața Doamnei Luna, a cumnatei acesteia şi a celorlalte neveste. Stăpînă casei le oferi ceai şi ele cîntară. Intre timp, bărbatul merse iarăşi la *Yamen* şi la înapoierea sa cîntărețele i se plecaseră, numai zîmbet.

— De ce vii abia acum ? îl întrebă nevasta.

El spuse că avusese treburi, apoi, întorcîndu-se spre Lotus de Aur, povesti :

— Ieri, Mama Wang mi-a cerut să-l ajut pe He şi azi i-am dat drumul. Cei doi bandiți au stăruit în a-i băga vină şi atunci le-am aplicat cîte douăzeci de lovituri, i-am strîns bine în butuci şi am aruncat în temniță, în locul lui He, un călugăr de la templul unde au tras ei peste noapte. Mîine înaintez documentele la prefectura Dongping. După aia am avut şi un caz de adulter : o femeie a fost prinsă că se ținea cu ginerele său. Ginerele e un tînăr sub douăzeci de ani, pe nume Song Deyuan *, şi locuia, împotriva obiceiului, cu familia nevestei. Soacra bună a murit şi socrul ăstuia s-a însurat cu una, pe care o cheamă Zhou. Dar după nici un an, s-a prăpădit şi bătrînul. Zhou e tinerică şi s-a luat pe ascuns cu ginerele său. Lucrul nu s-ar fi aflat, dacă femeia n-ar fi pedepsit o slujnică şi aceasta i-a pîrît vecinilor, care i-au reclamat. Au recunoscut şi am înaintat cazul la prefectură. Fiind rude atît de apropiate, cred că amîndoi or să fie spînzurați !

— Dacă-ar fi după mine, aş omorî-o de-a dreptul în bătăi pe sluga aia limbută, spuse Lotus de Aur. Ca slujnică, nu trebuia să-şi facă stăpînii de rîs.

— Am schingiuit-o şi pe ea bine, se lăudă Ximen Qing. Din pricina ei, vor pieri două ființe !

— Cînd cei mari nu se poartă cu dreptate, cei mici nu-i respectă ! se amestecă Doamna Luna. Dacă o cățea nu-şi saltă coada, cîinele nu se azvîrle pe ea ! Femeia aia e de vină. De-ar fi fost cinstită, nu pățea nimic !

— Bine ați vorbit, stăpînă ! îi dădură dreptate cîntărețele, rîzînd. Nici noi, curtezanele, nu ne încurcăm cu prietenii celor care ne patronează. Şi doar sînt străini !

încheind poveştile, ii puseră stăpînului masa.

Deodată, din față se auzi muzica. Venise generalul Jing şi Ximen Qing îi ieşi în cale, apoi îl conduse în salon, unde se salutară şi luară loc. în timp ce-şi beau ceaiul, gazda îi spuse de promisiunea ce i-o făcuse cenzorul.

— I-am vorbit şi de comandantul Zhou, aminti, îl va avea şi pe el în vedere.

Apoi sosiră eunucii, îmbrăcați în robe de culoare închisă, cu dragoni,

*Izvorul Virtuții.

petrecute pe mijloc cu cingători bătute cu pietre scumpe. După ei apăru comandantul Zhou.

— Siquan este un prieten adevărat, îi spuse Jing acestuia din urmă. Ieri, cenzorul Song a ținut un banchet aici şi gazda noastră i-a vorbit despre voi numai de bine. Am credința că Excelența Sa nu va da uitării recomandările lui Siquan şi vă va promova cît de curînd.

Comandantul se înclină înaintea lui Ximen Qing. Apoi ceilalți invitați sosiră unul după altul. Bogătaşul Qiao îşi pusese veşminte de ceremonie şi era însoțit de patru slugi. După ce îi salută pe cei prezenți, îi făcu patru reverențe lui Ximen Qing. Se întrebau cu toții ce se întîmplase.

— Ruda mea a primit un rang onorific, îi înştiință gazda.

— Dacă vă e rudă, se cuvine să-l felicităm, propuse comandantul.

— Apreciez gestul dumneavoastră, dar nu vă osteniți, rosti bogătaşul.

Se aşezară după rang şi, terminînd cu ceaiul, trecură pe băutură. în fața paravanelor, erau rînduite lucruri de preț, antichități strălucitoare. O melodie gingaşă la flaut se țesea din sunete uşoare. Mesele erau încărcate. După primul pahar de bun venit, oaspeții îşi ocupară locurile la masă. Wang nu voia să se aşeze. Gazda stărui, lămurindu-i că e o masă obişnuită şi că avea nevoie de el să-i întrețină musafirii. Silit în felul acesta, Wang se lăsă pe un scaun în partea stîngă şi şezu acolo, cu capul în pămînt, ruşinat. După ce sorbiră şi supa, muzicanții cîntară la felurite instrumente, iar cele patru cîntărețe îi desfătară cu glasurile lor, acompaniindu-se cu *zheng*-ul de argint sau cu castaniete de jad. Iată :

Dans şi cîntec pin' la ceasul nouă,
De-i să curgă aur ai un singur trup ;
Cît de-avut. usuci ca strop de rouă,
Muzica e leacul să nu-1 întrerupi.

Eunucul Liu, care se afla pe locul de onoare, împărți o mulțime de bani muzicanților şi cîntăreților. Petrecură pînă după primul *geng.* Ximen Qing plăti muzicanților. Cîntărețele se re- trăseseră să le cînte femeilor. Doamna Luna o reținu pe Argint peste noapte, pe celelalte trei lăsîndu-le să plece. Ele îşi luară rămas bun de la gazdă, care era încă în salon.

— Mîine s-o aduci şi pe Laur şi rămîneți toată ziua, o rugă el pe Iubirea Lunii.

Fata pricepu că el nu o chemase pe Laur din pricina tînă- rului Wang care fusese printre invitați.

— Stăpîne, caii au dărîmat zidul şi bandiții s-au făcut nevăzuți, rîse ea. Mîine cine vine ? întrebă.

— Numai neamuri.

— Dacă este şi Cerşetorul Ying, eu nu vin. Să nu-1 văd în ochi.

— El n-o să fie mîine.

— Atunci vin, dar nu care cumva să apară ! zise, îngenunche şi se retrase.

Ximen Qing urmări slugile strîngînd masa şi merse apoi în casa Vazei, la Abundența. Despre cum şi-au petrecut noaptea nu vom vorbi.

A doua zi, Ximen Qing trimise împricinaţii la Dongping şi cînd se înapoie acasă, oaspeţii îl aşteptau. Fuseseră întinse douăsprezece mese. La cele trei cîntăreţe, se mai adăugaseră cîntă- reţii Li Ming, Wu Hui şi Zheng Feng. Mesenii începuseră să bea, cînd Ping An anunţă :

— Unchiul Yun a fost promovat. A sosit în vizită şi a adus cu el daruri.

— Invită-1! grăi Ximen.

Yun Lishou purta robă de ceremonie, din mătase neagră, bonetă de demnitar şi cingătoare cu cataramă de aur. în spatele lui erau slugile cărînd cadourile. El îi întinse gazdei o carte de vizită, pe care sta înscris : „Yun Lishou, moştenitorul de curînd al gradului de ofiţer al gărzii imperiale, demnitar în Qinghe, Shandong, prezintă cele mai umile salutări şi oferă zece piei de samur, un peşte, creveţi uscaţi, patru gîşte şi zece raţe şi unele şi celelalte conservate şi două apărători pentru uşă, din hîrtie uleioasă'*. Ximen Qing porunci slugilor să primească darurile şi se grăbi să-i mulţumească.

— Ieri abia m-am întors, sărmanul de mine şi, azi, iată-mă în vizită la Excelenţa Voastră, rosti şi făcu patru perechi de reverenţe. Mulţumesc mărinimiei voastre, spuse, apoi îi salută pe ceilalţi.

Acum, că ajunsese demnitar, Ximen se purtă cu el altfel, aşezîndu-1 la masa lui Wu Al Doilea şi grăbind slugile să-i rînduiască tacîmuri şi să-i aducă bucate şi băutură. Apoi îl întrebă cum de moştenise gradul.

— Fratele meu, care era în slujba Excelenţei Sale Yu, de la Ministerul de Război, a murit şi l-am moştenit. I-am preluat funcţia şi răspund de aplicarea peceţilor.

— Felicitări, felicitări ! Vom serba numirea ! spuse gazda.

Cei prezenţi băură cîte un pahar cu el şi îndemnară cîntă-ţele să-i toarne iar şi iar. Curînd, Yun se făcu criţă. Ying Bojue era încordat ca o strună de mătase. Sări în picioare şi se aşeză din nou, luîndu-se la ocări cu Laur şi Iubirea Lunii. Petrecerea se dovedi plină de veselie. Chefuiră pînă la al doilea *geng,* cînd se împrăştiară cu greu. După ce dădu drumul cîntăreţelor, Ximen Qing se duse să se odihnească în curtea interioară.

A doua zi dormi mai mult. Mîncă şi se pregăti să-i întoarcă vizita lui Yun Lishou. Cînd să plece, Dai An îi spuse că Ben voia să-i vorbească. Ben venise cu scrisoarea pe care i-o trimisese Xia şi ceru voie s-o însoţească în călătorie pe doamna Xia. Stăpînul citi scrisoarea. Xia îi mulţumea pentru grija arătată familiei sale şi îl ruga să-i permită lui Ben Al Patrulea să o conducă pe soţia lui pînă în capitală.

— Mergi, dacă te roagă. Cînd plecaţi ?

— Azi mi-au dat de veste că vor să pornească la drum pe şase. Umilul de mine o să fiu înapoi într-o jumătate de lună, zise şi îi întinse stăpînului cheile de la prăvălia de pe Strada Leului.

— Cît vei fi plecat, îl voi pune pe Wu Al Doilea să aibă în grijă prăvălia, îl linişti eL

Ben salută şi merse acasă să se pregătească de cale, iar Ximen se duse în vizită la Yun. In ziua aceea, doamna Wu avea să se întoarcă la ea acasă. Chemaseră o lectică şi, cînd aceasta ajunse în poartă, Doamna Luna îi umplu cumnatei sale două coşuri cu dulciuri şi o

conduse pînă la ieşire. Hua Tong se ascunsese după poartă, plîngînd, din pricină că Ping An îi căra la lovituri cu nemiluita.

— Ce ai cu el, de-1 faci să plîngă ? întrebă Doamna Luna, după ce cumnata se îndepărtă.

— Maestrul Wen îl caută şi el nu vrea să se ducă. Stă aici şi mă înjură.

— învaţă-1 cu frumosul să fie ascultător. De ce plîngi, băieţel ? îl întrebă ea.

— Nu vreau să merg, nu vreau, ce-ai cu mine ! se răţoi co- pilul-slugă la Ping An.

— Dar ce ai ? vru să afle stăpînă, însă el nu-i dădu nici un răspuns.

— Mă, slugoi mic, suflet de tîlhar, de ce nu-i spui stăpînei ? îl certă Lotus de Aur.

Ping An îl izbi peste gură şi copilul ţipă mai tare.

— De ce-1 baţi ? se supără soţia principală. Lasă-1 să se liniştească. Ia grăieşte-mi mie, ceru iar, ce ai ?

în clipa aceea, Dai An intră pe poartă, agale.

— Stăpînul vine ?

— L-a oprit unchiul Yun. M-a mînat înapoi cu straiele de ceremonie şi vrea boneta aia simplă. Dar ce ai, mandarinaşule, de ce bîzîi ? Ce te doare ?

— Maestrul Wen l-a chemat la el şi nu vrea să-i dea ascultare.

— Vai, frăţioare ! Cînd maestrul te cheamă, fii cu băgare de seamă. El e Wen Vînt de la Miază-zi şi nu trece o zi fără sâ bată cu ploaie prin gaura uşii ! îl luă Dai An în rîs. L-ai slujit şi azi vrei să-i scapi ?

— Ce Wen Vînt de la Miază-zi, ticălosule ? se miră soţia principală.

— întrebaţi-l pe el, stăpînă.

Lotus de Aur, care fusese de mai multă vreme martoră discuţiei, înţelese ceva de vînt şi de ploaie şi îl chemă pe copilul- slugă deoparte, luîndu-1 întîi cu binişorul, apoi înfricoşîndu-1 cu bătaia, dacă se încăpăţîna să nu spună adevărul curat. Copilul mărturisi că Wen îşi făcea plăcerile cu el.

— Tîlhar mic, slugă păcătoasă, piei din faţa mea ! strigă Doamna Luna. Şi tu, soră a cincea, cum de asculţi asemenea blestemăţii ? Mie nici prin gînd să-mi treacă aşa ceva şi uite cum mi-am plecat miloasă urechea, să-mi crape obrazul de atîta ruşine ! Şi cărturarul ăsta grozav, mare ticălos trebuie să mai fie ! I-am dat un copil să-l slujească şi el, uite de ce se ţine !

— Soră mai mare, glăsui Lotus, lor doar la asta le e gîndul. Pînă şi cerşetorii, noaptea, prin coşmeliile lor reci, tot asta fac.

— Păi ăsta de la miază-zi e om însurat, se băgă în vorbă Pavilion de Jad, de ce umblă cu lucruri de ruşine ?

— E de mult la noi, dar nu i-am zărit nicicînd nevasta, zise Lotus de Aur.

— Şi nici n-o s-o vedeți, stăpînelor, vorbi Ping An. Asta încuie poarta de cîte ori pleacă de acasă. De cînd e aici, eu am văzut-o o singură dată, în lectică, ducîndu-se în vizită la ai ei. Seara s-a şi întors ! Nu pleacă nicăieri şi eu abia dacă am ochit-o cîteodată pe înserat, prin fața porții, golind oalele de noapte !

— Nu pare să fie femeie de treabă ! observă Lotus. Să-l ia de bărbat şi să nu iasă la lumina zilei, de parcă ar fi la închisoare !

Femeile plecară la ale lor şi seara Doamna Luna îşi întrebă bărbatul unde fusese.

— Te-a ținut atît vînzătorul Yun ?

— Cum m-a prins la el, a pus masa şi a deschis un vas cu băutură. El răspunde acum de peceți. Mîine am să trimit nişte daruri pentru el şi pentru bogătaşul Qiao. M-am înțeles cu portăreii să le lipească înscrisuri de felicitare pe poartă. O să-i cer lui Wen să le facă frumoase.

— Ce tot ai tu cu acest Wen sau Wu * ? se răsti la el femeia. Ce ți-a venit să tocmeşti o asemenea marfă, un ticălos ? Dacă se duce zvonul, ne facem de mai mare rîsul.

Bărbatul întrebă despre ce era vorba, uluit şi speriat.

— Nu mă întreba pe mine, ci pe copilul-slugă, zise soția principală.

— Care dintre ei ?

— Ticălosul ăla de Hua Tong ! se amestecă Lotus de Aur şi lămuri cum aflase.

El chemă sluga şi îl amenință că îi prinde degetele în butuci. Atunci Hua Tong îşi slobozi gura :

— Mai demult m-a îmbătat şi şi-a bătut joc de mine. Azi m-am ascuns şi l-a mînat pe Ping An să mă caute. El m-a bătut şi stăpînele m-au văzut. Mereu mă întreba despre stăpînele, dar nu i-am zis niciodată nimic ! Ieri a fost petrecerea şi m-a pus să fur un vas de argint şi să i-1 dau lui. Odată a mers la cărturarul Ni şi i-a arătat epistole de-ale dumneavoastră, iar acela
i le-a dat procurorului Xia.

— Poți picta un tigru pe dinafară, să faci să i se vadă blana, dar greu e să-i desenezi şi oasele de sub ea. Aşa şi cu omul, oftă stăpînul, abătut: îl vezi, îl recunoşti după chip, însă inima n-ai cum să i-o afli! Eu l-am socotit om şi aşa m-am purtat cu el. De unde să ştiu că sub pielea lui se ascundeau oase de cîine ? Lăsați-1 pe mîna mea !

Lui Hua Tong îi porunci să nu se mai ducă în clădirea de peste drum. Copilul-slugă îngenunche şi plecă în curtea din față.

— Cînd superintendentul Zhai m-a mustrat pentru indiscreție, nu ştiam cine mă vînduse, îi spuse el Doamnei Luna. Şi cînd colo, oase de cîine ăsta era ! De ce să-l mai țin ?

— Pe mine mă întrebi ? Copil să-l învețe n-ai, de ce să-l hrăneşti pe

* Wu, Negru.

degeaba, doar pentru scrierea unor cărți de vizită ? Trăieşte pe spinarea ta şi îşi bate şi joc.

— Ce să mai vorbim ! Mîine îi dau drumul ! şi îi porunci lui Ping An să-i spună că îi trebuie casa să depoziteze mărfuri şi el să se mute în altă parte. Dacă ținea să-l vadă, să-i strige din poartă că stăpînul nu e acasă.

Ping An îl încredința că aşa va face. Ximen Qing îi împărtăşi nevestei gîndul de a se folosi de fratele ei mai mic pe timpul cît Ben era plecat în capitală.

— Faci cum crezi, eu nu mă bag, zise ea. E fratele meu şi o să se spună că eu îl favorizez.

Ximen îl mînă pe Qi Tong după Wu Al Doilea. Cînd cumnatul sosi, îl ospătă, îi dădu cheia şi îi ceru ca de a doua zi să se îngrijească, împreună cu Lai Zhao, de prăvălie.

Văzînd că Hua Tong nu se mai întorsese să doarmă în birou, cărturarul Wen se sperie. A doua zi, cînd Ping An îl în- ştiință să-şi caute altă casă, se îngălbeni, înfricoşat. Se îmbrăcă, îşi puse boneta de cărturar şi merse grăbit să discute cu Ximen Qing.

— Stăpînul este la *Yamen* şi nu s-a întors, îl opri Ping An.

Mai tîrziu, se îmbrăcă din nou şi trecu strada cu o scrisoare, pe care o pregătise din timp. Voi să i-o dea lui Qin Tong, dar aceasta n-o primi.

— Abia s-a întors şi e obosit. Mi-a zis să nu-1 tulburăm, răspunse copilul-slugă.

Înțelegînd că fusese dat afară din slujbă, se sfătui cu prietenul său Ni şi neavînd încotro, se înapoie să locuiască în vechea lui casă. Şi iată cum :

> Cu toate apele din fluviul de Apus Ruşinea n-o
> mai speli, că nu-ți sînt de ajuns.

Capitolul LXXVII

Pregătindu-se să meargă în capitală pentru a lua parte la examenele de la Palat, *juren*-ul Shang îi ceru cu împrumut lui Ximen Qing un geamantan de piele şi o robă groasă. Ximen Qing îl omeni cu un ceai şi îi spuse că ar avea nevoie de cineva să-i scrie două felicitări pe rulouri mari de mătase pentru bogătaşul Qiao şi prietenul său Yun.

Shang rîse.

— învăţăcelul acesta îl recomandă pe Nie Lianghu, fost coleg, licenţiat al Academiei militare şi tutorele copilului meu. E un om cu multă ştiinţă de carte. Am să-i vorbesc.

Ximen Qing îi mulţumi şi cărturarul plecă. Apoi Ximen îl mînă acasă la Shang pe Qin Tong, cu două batiste şi cinci *qian* de aur alb, ca plată pentru caligrafia textelor şi cu geamantanul şi roba ce-i fuseseră cerute. Peste două zile, o slugă de-a lui Shang aduse caligrafiile. Ximen le agăţă în salon. Cînd le privea, ideogramele aurii străluceau, umplîndu-i inima de bucurie.

— Cînd îi sărbătorim pe Qiao şi pe Yun ? întrebă odată Ying Bojue. De ce nu trimiţi înscrisurile cu felicitări ? Dar ce-i cu venerabilul Wen, de nu-1 mai văd ?

— Care venerabil Wen ? Cîinele ăla scîrbos, vrei să zici, îl îndreptă Ximen şi îi istorisi toată păţania.

— Frate mai mare, ţi-am spus că vorbele omului ăstuia nu aveau acoperire în fapte şi că mi se părea mie cam uşuratec ! Bine că l-ai dibuit la vreme, altfel nenorocea copilul ! Şi ce faci cu caligrafiile ?

— Shang Xiaotang mi-a grăit frumos despre cărturarul Nie Lianghu. Acum le am şi gata. Vrei să le vezi ? şi îl conduse în salon.

— Cuprind în ele sentimentele tale, frate, rosti Ying Bojue, găsindu-le nemaipomenite. Trimite-le iute, să aibă oamenii timp să pregătească banchetele.

— Mîine e zi favorabilă şi o voi face, hotărî stăpînul.

Dar tocmai atunci sosi fiul lui Xia, să vestească plecarea întregii lui familii din oraş, urmînd ca slugile căpitanului He să preia paza casei. Ximen Qing privi cartea de vizită : „învăţăcelul întîrziat Xia Chengen îşi ia rămas bun şi mulţumeşte pentru sprijin".

— Pregătiţi cadouri pentru Xia şi Shang, porunci stăpînul, cerîndu-i lui Qin Tong să cumpere cele de trebuinţă, iar ginerelui său să scrie cărţile de vizită şi să le trimită cu darurile.

Ximen Qing ospăta cu Bojue, cînd Ping An îi aduse în mare grabă un carton pe care erau aşternute trei nume : Wang Boyan, Lei Qiyuan şi An Shen.

— Eu plec, frate, hotărî Ying. Văd că ai treburi înalte.

— Ne vedem mîine, încuviinţă Ximen.

Se îmbrăcă, le ieşi musafirilor în întîmpinare, iar odată intraţi în salonul cel mare, se salutară. După ce se aduse ceaiul şi se schimbară cuvintele ceremonioase, ministrul adjunct An vorbi :

— Vâ stingherim o dată mai mult. Prefectul Zhao din Zhejiang a fost înălțat în'funcție şi chemat la Palat, iar noi am vrea să-i oferim un banchet în casa voastră. L-am invitat pe nouă. E nevoie de cinci mese. Actori aducem noi. Nu ştim dacă am putea sau nu beneficia de amabilitatea dumneavoastră.

— Cuvintele dumneavoastră, venerabile, sînt ordin pentru acest învățăcel. Voi pune totul la dispoziție, în bună rînduială.

An porunci însoțitorilor să ofere trei *liang* de argint. Gazda le făcu semn slugilor să ia darul, apoi vizitatorii se îndreptară spre ieşire.

— Mai înainte am primit o scrisoare de la Qian Longye, prin care mi-a atras luarea aminte că acel Sun Wenxiang este negustor în casa dumneavoastră. L-am scos din cauză şi i-am dat drumul. V-a înştiințat ?

— Bineînțeles. Vă rămîn recunoscător pentru grija dovedită. Voi veni să vă fac o vizită.

— Nu e nevoie, doar ne cunoaştem bine.

Cei trei salutară, urcară în litiere şi plecară.

De cînd luase în primire administrația casei, Pan Lotus de Aur porunci o balanță nouă şi ori de cîte ori copiii-slugă cumpărau legume erau obligați să treacă pe la ea să le vadă şi să-i arate restul. Argintul nu-1 socotea ea, ci Prunişor de Primăvară, care îi muştruluia aprig şi îi amenința că o să-i dea pe mîna stăpînului, să-i omoare în bătăi. Slugile se căinau, zicînd că era grozav de bine pe vremea stăpînei a treia.

După încheierea treburilor oficiale de la Y*amen,* Ximen Qing îi spuse colegului său să trimită o slugă să-şi ia casa în primire.

— M-au înştiințat ieri şi sluga mea se află deja acolo, rosti He.

— Mergem să aruncăm o privire, propuse Ximen.

Se duseră călări. Casa era goală. Sluga aştepta în poartă. Descălecară şi intrară în salon, apoi Ximen Qing îi arătă întreaga locuință. Ajungînd în pavilionul din mijlocul grădinii, găsiră terenul deşert, fără nici un copac sau altă plantă.

— După mutare, onorate mandarin, trebuie făcute cîteva mici reparații la aceste pavilioane şi să vă îngrijiți să sădiți pomi şi flori, îl povățui Ximen.

— Neapărat. încep încă din primăvară cu tot ce e de reparat şi ridic un umbrar mare, cît trei încăperi, unde să vă pot invita, să stăm de vorbă.

După ce vizitară casa, He porunci să se mături pretutindeni şi apoi să se încuie bine porțile şi uşile. îşi pusese de gînd să-i scrie unchiului său să-i trimită familia înainte de Anul nou. Ximen Qing merse acasă, iar căpitanul se întoarse la *Yamen,* urmînd ca a doua zi să se mute, însă despre acest lucru nu vom povesti.

Acasă, Ximen îl află pe He Al nouălea cu un sul de mătase, patru feluri de mîncare şi un vas cu alcool. O slugă a eunucului Liu adusese o cutie cu luminări, douăzeci de fețe de masă, optzeci de legături cu santal, un vas cu o băutură de casă şi un porc.

— Stăpînul meu vă prezintă omagiile sale, grăi sluga eunucului, îngenunchind, şi vă trimite aceste nimicuri pentru slugile dumneavoastră.

— Alaltăieri l-am lăsat să se ridice neîndestulat de la masa mea şi uite că îmi face tot el cadouri bogate, vorbi Ximen şi porunci slugilor să le primească. Aşteaptă puțin, adăugă el.

Hua Tong veni cu un ibric şi îi oferi ceai, iar stăpînul îi dădu cinci qian de argint şi o carte de vizită, cu mulțumiri. Apoi fu băgat în încăpere bătrînul He Al Nouălea, care îngenunche pe dată.

— Excelența Voastră ați dovedit că aveți o inimă cerească, scăpîndu-1 cu viață pe fratele meu. Cît vă sînt de îndatorat ! glăsui şi îl rugă să-i îngăduie să-i facă mai multe închinăciuni.

Ximen Qing nu vru să încuviințeze şi trase de el să se ridice în picioare, spunîndu-i :

— Venerabile, sîntem cunoştințe vechi, lasă asta ! şi îl pofti să se aşeze.

— Umila mea persoană este un biet om neînsemnat, cum aş cuteza să şed în preajma dumneavoastră ?

He rămase în picioare. Ximen se sculă şi el. Băură ceaiul, apoi îl dojeni :

— De ce te-ai chinuit pentru aceste cadouri, bătrîne ? Nu le pot accepta. Dacă cineva îți face vreun rău, spune-mi mie şi am eu grijă ! Iar dacă ai vreo pricină la Magistratură, îi trimit Excelenței Sale Li cartea mea de vizită.

— Sînteți bunătatea întruchipată, Mărite Mandarin ! Umila mea persoană vă ştie prea bine. Acum am îmbătrînit şi slujba ce-am făcut-o

am trecut-o pe umerii fiului meu, He Qin [*].

— înțelept lucru ! E bine să te retragi. Atunci primesc alimentele, dar ia înapoi mătasea. Nu te mai rețin.

Omul se înclină, mulțumind de nenumărate ori şi plecă.

în salon, Ximen Qing urmări slugile cum împachetau darurile, cutiile cu fructe, florile, băutura şi bucatele şi cele două rulouri cu anunțurile promovării. Dai An se duse la bogătaşul Qiao şi Wang Jing la You Lishou. Dai An se întoarse cu cinci q*ian* de argint, iar Wang Jing fusese servit cu ceai şi i se dăruiseră un sul de pînză neagră şi o pereche de încălțări. Pe •cartea de vizită scria : „Mulțumesc Excelenței Voastre. Vă voi trimite o invitație". Bucuros, Ximen Qing trecu în apartamentul Doamnei Luna, să mănînce.

— Ben a pornit-o spre capitală şi fratele tău se ocupă acum de prăvălie. Azi sînt liber. Mă reped să văd cum se descurcă, îi spuse el soției.

— Dacă te duci, zi-i să mîne o slugă de cîte ori vrea să mănînce şi să bea, rosti ea.

— Bine, încuviință el.

Stăpînul ceru să i se gătească un cal, îşi puse o bonetă de fetru, acoperitori de blană de samur pentru urechi, o robă de mătase şi încălțări negre cu tălpi albe şi plecă însoțit de Qin Tong şi Dai An. Cînd sosiră la prăvălie, Wu şi Lai Zhao tocmai agățau un coş de răchită, cu flori. Vindeau mătase, fire de mătase şi de bumbac şi abia pridideau să facă față cumpărătorilor. Ximen Qing descălecă, căută cu privirea încolo şi încoace şi merse în spate, să se încălzească. Wu i se înfățişă şi-l salută.

— Vindem de douăzeci-treizeci de *liang* pe zi, îl înştiință.

— Vezi de cumnatul meu, să nu ducă lipsă de nimic, îi grăi Ximen nevestei lui Lai Zhao, Pogon Verde.

— Nu vă faceți griji, stăpîne, are de toate ! îl încredință femeia.

Era o zi cu cerul încărcat de nori negri, amarnic de friguroasă şi stătea să ningă. Deodată, pe bărbat îl năpădi dorul după Zheng Iubirea Lunii. îi porunci lui Qin Tong să plece călare să-i aducă haina de blană şi să-i ceară stăpînei mîncare şi

* Întruchiparea Respectului.

băutură pentru Wu Al Doilea. Sluga se înapoie numaidecît. Ximen bău trei păhărele cu cumnatul său.

— Tu dormi aici, aşa că bea pe îndelete. Eu plec, spuse, îşi puse o eşarfă peste ochi şi porni însoţit de Dai An şi Qin Tong. La colţul Străzii Răsăritene, din văzduh apucară să plutească în jos fulgi mari de zăpadă, ca în poem :

Gerul încleştează-ntreg pămîntul
Pretutindeni aşternînd zăpada,
Fulg de fulg înzăpezind chiar vîntul Cu-albul de
bumbac sau funigei de plop ;
Mugurii de bambuşi cît pe ce să cadă Sub
apăsătoare şi pufoase straturi !
Cei bogaţi zic că e mai nimic,
Stînd la vorbă lîngă sobe-ncinse, în mantale,
blănuri neştiind de frig.
Răsucesc în palme flori de prunişor Şi cîntă
belşuguri peste cîmp descinse,
Fără gînd la bieţii, umili muritori !
Liniştiţi, sătui, în calde dormitoare,
Stihuiesc poeţii-n rece nepăsare.

Cufundîndu-se prin zăpada ce se sfărîma într-un fel de bucăţele de jad, Ximen Qing pătrunse călare pe străduţa unde locuia Iubirea Lunii. în poartă descălecă.

— A sosit Excelenţa Sa ! strigă sluga, alergînd în casă, înaintea lui.

Mama Zheng îl văzu şi-i ieşi în cale, invitîndu-1 în încăperea centrală.

— Mulţumesc pentru cadouri, Excelenţă, spuse înclinîndu-se în faţa lui. V-aţi purtat aşa de bine cu fata, iar doamna principală şi doamna a treia au dăruit-o cu flori de podoabe.

— în ziua aceea nu s-o fi îndestulat chiar deloc la noi, rosti bărbatul, aşezîndu-se şi ordonîndu-i slugii să bage calul în curtea din spate.

— Poftiţi în camera din spate, mărite. Iubirea Lunii abia s-a sculat şi se piaptănă. Zicea că ne vizitaţi ieri şi a stat după dumneavoastră toată ziulica. De mîhnire, a rămas azi mai mult în pat.

Ximen Qing trecu în clădirea din spate şi intră în camera din mijloc. Ferestrele erau întredeschise şi toate apărătorile trase. înăuntru, pe pămînt, într-un vas mare de bronz ardeau nişte cărbuni. Se aşeză pe un scaun, la loc de cinste. întîi se ivi Aroma şi îi turnă ceai într-o ceaşcă. Mai apoi, îşi făcu apariţia şi Iubirea Lunii, cu capul acoperit cu podoabe delicate de Hangzhou, cu ace din aur şi din argint şi cu o tichie din piele de focă. îşi aranjase părul său ca o ceaţă, în aşa fel încît arăta aidoma unor nouri tăiaţi într-un bloc de jad. Se înclină surî- zătoare înaintea oaspetelui.

— Stăpîne, şopti, banchetul s-a încheiat tare tîrziu. După ce oaspeţii au plecat, am mers în curtea interioară şi stăpîna cea mare nu

m-a lăsat pînă ce nu am mîncat ceva. Am ajuns acasă pe la al treilea *geng.*

— L-aţi împroşcat cu vorbe pe fratele Ying, tu şi cu Laur, răutăcioaso ! o mustră el, rîzînd.

— Cine l-a pus să îndruge numai prostii ? Zhu Ciupitul s-a' îmbătat şi el şi ţinea morţiş să ne aducă pînă acasă. I-am zis că ne aşteaptă slugile cu lampioanele şi n-avem nevoie de el !

— Am auzit că ieri dumnealui a fost iarăşi cu tînărul Wang la Rong Delicata, în Strada Principală.

— Au băut acolo o noapte, iar astăzi sînt la Qin Susan de Jad. Oh, stăpîne, aici e frig, haideţi în dormitor ! spuse deodată şi îl luă la ea.

El îşi dezbrăcă haina de blană şi se aşeză lîngă foc, împreună cu cîntăreaţa. în aer plutea o mireasmă dulce. Peste puţin, o slugă aduse trei farfurii învîrfuite cu mîncăruri din carne şi legume. Surorile se înfruptară cot la cot cu el şi fiecare golise cîte o farfurie. Iubirea Lunii se grăbi să-i mai pună bucate, dar el nu mai vru, spunînd că mai înainte de a le face vizita mîncase nişte plăcinte. Ea se plînse de cît de mult îl aşteptase.

— Ieri au venit să mă vadă doi demnitari şi nu puteam să-i las, lămuri el.

— Aş vrea să vă întreb, începu fata, dacă aţi putea să-mi luaţi o blăniţă de samur, să-mi fac un guler ?

— Fii fără grijă ! Chiar ieri s-a înapoiat Yun, de la miazănoapte, din Liaodong, şi mi-a adus cîteva piei de samur. Nevestele mele au şi ele de gînd să-şi facă gulere şi am să le cer să-ţi dăruiască şi ţie unul.

— Parcă numai pe ea ai ştii-o, stăpîne ! Mie nu-mi trimiţi unul ? sări Aroma.

— Fiecare are să aibă cîte unul, făgădui eL

Ele îi făcură cîte o reverenţă.

— Să nu care cumva să le pomeniţi de asta lui Laur sau lui Argint, le atrase el luarea-aminte.

— Fireşte, stăpîne, îl încredinţă Iubirea Lunii. Acum cîteva zile, cînd Argint a rămas la dumneavoastră peste noapte, Laur m-a întrebat pînă cînd mai trebuia, după părerea mea să mai stea. N-am vrut s-o mint şi i-am zis, după ce i-am dat răs- pusul, că am mai fost chemate şi atunci cînd l-aţi avut oaspete pe comandantul Zhou, dar că dumneavoastră n-aţi chemat-o din pricină că fusese de faţă şi Wang Al Treilea. „Azi sînt numai neamuri şi de-aia te-a invitat“, i-am zis ca să-i fie limpede. Ea n-a mai scos un cuvînt.

— I-ai spus bine ! Nici nu-i mai chemam, pe ea şi pe Li Ming, dar fratele ăsta al ei s-a rugat de Ying Bojue să pună o vorbă pentru el şi ne-am trezit cu ea, plină cu daruri, de ziua nevestei a treia. De fapt, pe Argint am reţinut-o înadins ca ea să afle aceasta.

— Vai, eu n-am ştiut de ziua doamnei şi nu mi-am arătat bunele simţăminte ce i le port.

— Mîine pune la cale Yun o petrecere. Să vii cu Argint, îi ceru el.

— La poruncă, stăpîne.

După aceste vorbe, ea scoase la iveală cele treizeci şi două de piese

din fildeş şi se aşternu la joc cu bărbatul. Aroma li se alătură şi ea. Mai tîrziu se aduse băutură şi ele îi oferiră pe rînd să bea, apoi îi cîntară. în cele din urmă, se prinseră la jocul cu zarurile şi paharele se îndesiră, cuprinşi de o veselie din ce în ce mai mare. Intr-un timp, bărbatului i se opriră privirile pe portretul Iubirii Lunii, agăţat de paravanul aflat la un capăt al patului ; pe tablou era caligrafiat un poem :

Iată zeiţa, prea frumoasă-ntre frurtioase,
Zefiru-i unduieşte fusta purpurie ;
Desfoaie-n Valea Aurului flori pe ramuri,
Şi luna rotitoare umbra florilor o plimbă, în ea
sînt duhul jadului şi al zăpezii,
O-ntrece-n frumuseţe şi talent chiar pe Wenjun ;
La tinereţe dragostea e cel mai de preţ lucru,
De inima nu-şi arde, n-atinge norii puri.
Sanquan, la beţie.

— Sanquan e Wang Al Treilea, nu-i aşa ? întrebă bărbatul.

—Oh, l-a scris de mult, se grăbi fata. Acum nu-şi mai zice Sanquan, ci Xiaoxuan. Chiar îi declară oricui că nu-şi mai poate zice Sanquan, de vreme ce dumneavoastră sînteţi Siquan ! De

teamă să nu vă supărați, și-a schimbat numele de cărturar irt Xiaoxuan [*].

Cu aceste lămuriri, ea luă o pensulă și șterse cuvintul San, Trei. Ximen Qing se arătă satisfăcut.

— Nu știam că și-a schimbat numele, rosti el.

— Nici eu n-aș fi știut dacă nu mi-ar fi spus-o întîmplător cineva. Pe tatăl său îl chema Yixuan [†] și de aceea și-a și zis Xiaoxuan.

Aroma se făcu nevăzută, lăsîndu-i singuri. Ei jucară zaruri și continuară să bea. Cînd veni vorba de doamna Lin, el îi destăinui ce nărăvașă femeie se dovedise ea la dragoste.

— Mai tîrziu, am fost invitat la domnișorul Wang și el m-a prezentat ei. Sînt sigur că era tot ideea dumneaei. M-a rugat să-l iau pe tînăr sub oblăduirea mea și să-l fac om și l-a pus să-mi facă și reverențe.

Cîntăreața bătu din palme, încîntată.

— Stăpîne, eu v-am arătat calea, zise rîzînd. Ca mîine o să vă cadă în mînă și nevasta domnișorului !

— Am de gînd să-l mai poftesc pe la mine pe el, apoi în prima lună după Anul nou, o invit pe ea să admire lampioanele și să petreacă laolaltă cu femeile mele. Oare va primi ?

— Stăpîne, nici prin vis nu-ți trece ce făptură minunată e tînăra Wang. Nici picturile de pe lampioane nu sînt atît de atrăgătoare cum e ea. Are nouăsprezece ani și stă tot acasă, părăsită, ca o văduă. Stăpîne, dacă îți pierzi puțină vreme cu ea, ai s-o cucerești cu siguranță !

Sluga intră cu mai multe farfurii cu fructe și alte delica- tesuri. Cîntăreața îl îndemna să mai bea. Se apropiară tot mai mult unul de celălalt. Iubirea Lunii luă în gură o prăjiturică făcută cu miere și i-o trecu lui. Apoi se hîrjoniră drăgăs- toși și cînd Ximen se aprinse de pasiune, se băgară amîndoi în patul ei. Pe la primul ceas al nopții, se sculară, se îmbrăcară și

o slujnică veni și le aduse din nou de mîncare. El vru să știe dacă slugile sale aveau pregătite lampioanele și umbrelele.

— Le-a adus Qin Tong de acasă, stăpîne, îl liniști Dai An.

— Atunci Ximen Qing se ridică. Iubirea Lunii și patroana îl conduseră pînă la poartă, așteptînd pînă ce îl văzură pe cal.

— Cînd mă mai vrei, stăpîne, să mă vestești din vreme ! îi strigă ea.

— Bine, promise el, deschise umbrela și ieși pe poartă, luînd-o călare încet prin zăpadă.

Ajuns acasă, îi spuse Doamnei Luna că băuse cu Wu cel mic, în

[*] Tînărul Wang și-a schimbat numele poetic din Sanquan în Xiaoxuan, adică Birou Mărunt, socotindu-se nedemn să se bucure de un apelativ asemănător cu acela al mentorului său : Sanquan înseamnă Trei Izvoare, iar Ximen Qing își zicea Siquan, Patru Izvoare.

[†] *Yixuan* ; Birou Romantic.

Strada Leului. Noaptea trecu fără nici o întîmplare deosebită.

In ziua de opt, căpitanul He se mută în casa familiei Xia. Aflînd noutatea, Ximen Qing îi dărui patru cutii cu dulciuri care se servesc la ceai şi cinci *qian,* alăturînd la acestea urările sale de prosperitate. Ying Bojue sosi la Ximen pe neaşteptate. După căderea zăpezii, cerul se luminase, dar sufla vîntul şi fri- * gul năprasnic muşca adine, pînă la măduva oaselor. Ximen îşi pofti fratele de cruce în faţă, în bibliotecă, aşezîndu-se amîn- doi lîngă foc ; porunci apoi copilului-slUgă să aducă fiertura de orez.

— Ieri am trimis darurile acasă la Qiao şi Yun, adăugind la ele ca din partea ta doi q*ian,* îl înştiinţă Ximen. Să nu-ţi faci gînduri. Vei primi invitaţia şi gata !

Ying ridică mîinile, împreunîndu-le, în semn de mulţumire.

— Pentru ce te-a căutat Măritul An ? Ceilalţi doi cine erau ?

— Generalul Lei şi consilierul Wang, amîndoi din Zhejiang. Mîine oferă aici un banchet fostului prefect de Hangzhou, Zhao Ting. Fiind cunoscuţi, nu le puteam spune nu. Au dat trei *liang* de argint pentru cheltuieli.

— Demnitarii civili sînt strînşi la mînă. Cum o să faci treabă numai cu trei arginţi ? O să trebuiască să pui de la tine.

— Lei l-a salvat pe Sun Wenxiang, fratele lui Huang Al Patrulea. Mi-a amintit de acest lucru, ca să nu scap din vedere că îi sînt dator.

— Vai, cît sînt de zgîrciţi, de vreme ce nu uită nimic cînd e la o adică. Cheamă-1 pe omul ăla, zise el către fiu-său, Ying Bao.

— Ce om ? fee miră Ximen.

— Un tînăr care se trage dintr-o familie veche şi care şi-a pierdut părinţii. A trăit de mic pe lîngă casa imperială Wang.
E însurat. A lucrat un timp în negoţ, însă nu s-a înţeles cu ceilalţi şi s-a retras. De atunci e pe drumuri şi nu găseşte de lucru. E prieten cu Ying Bao şi l-a rugat să-i afle pe cineva care să-l ajute. Băiatul ăsta al meu s-a gîndit să ţi-1 înfăţişeze ţie, dar i-a atras luarea-aminte că nu ştie dacă ai sau nu trebuinţă de oameni.

— îl cheamă Lai You.

De cum intră, Lai You se aruncă la pămînt, bâtînd mai multe mătănii, apoi se sculă în picioare şi trecu în spatele apărătorii de la uşă, rămînînd acolo.

— Arată bine făcut, puternic, uită-te la umerii lui, pot căra prea uşor o sarcină grea. Ce vîrstă ai ? întrebă Ying Bojue.

— Umilul de mine are douăzeci de ani.

— Ai **copii ?**

— Nu. Sîntem numai eu şi nevasta.

— Stăpîne, nevasta lui are nouăsprezece ani şi se pricepe să gătească şi să coasă. Lucrează de minune straie mai mari şi mai mici.

Ximen Qing fu mişcat de modestia şi de robusteţea omului.
I se păru şi sincer.

— De vreme ce te-a adus unchiul Ying, te primesc, rosti. *Să mă slujeşti cu credinţă. Alege o zi prielnică, pune să ţi se

scrie contractul şi vino la mine împreună cu nevasta !

Lai You îngenunche iarăşi. Ximen Qing **îi** porunci lui Qin Tong să-l ia cu el, ca să **îngenuncheze în** fața Doamnei Luna şi a celorlalte neveste. Soția **principală îi** dădu casa în care stătuse Lai Wang. Ying Bojue plecă, iar Ying Bao îl învăță pe om cum să-şi întocmească actul, după care noua slugă i-1 dădu lui Ximen **Qing.** Acesta îi **schimbă** numele în Lai Jue*.

De cînd îşi dăduse fata cea mare în familia Xia, nevasta lui Ben Al Patrulea se ruga în fiecare zi de Ping An, Lai An ori Hua Tong să-i cumpere cînd una, cînd alta. Şi oamenii lui Ximen Qing îşi făceau astfel toată ziua drum pe la ea, la cîte un pahar. Ea era bună din fire şi le punea să mănînce, le pregătea ceai sau le dădea cîte un pahar cu apă, ori de cîte ori aceştia îi cereau. Cînd Ben trecea pe acasă de la prăvălie, îi întîlnea la el, dar nu i se părea nimic nelalocul său. Iar atunci cînd era plecat aşa ca şi de astă dată, ei, cum necum, treceau pe la casa lui, să întrebe cu ce puteau fi de folos. Dai An şi Ping An îşi făceau cel mai mult de lucru pe la locuința lui Ben.

Despre banchetul din ziua de nouă nu vom povesti. In dimineața acelei zile, Lai Jue şi nevastă-sa se mutară în curtea lui Ximen Qing. Femeia li se înfățişă numaidecît stăpînelor casei. Doamna Luna băgă de seamă că era îmbrăcată într-o robă purpurie, o mantie de pînză de culoare închisă şi într-o fustă verde. Era mai degrabă scundă şi fața, de forma dovleacului, îi era pudrată, cu mînă sigură. Picioarele foarte mici îi erau ascunse în încălțări brodate. Stăpînă casei o întrebă unde în-vățase croitoria, o mai descusu un timp, vrînd să afle ce mai

* *Jue,* grad nobiliar, dar ;1 vas de lut pentru păstrarea alcoolului.

ştie să facă, o numi Hui Yuan şi îi porunci să ajute la bucătărie, lucrînd cu schimbul, o dată la trei zile, cu celelalte două bucătărese, Hui Xiu şi Hui Xiang.

într-o zi, doamna Yang, care locuia dincolo de porţile oraşului, muri. An Tong aduse acasă vestea. Ximen Qing trimise bucate pentru ofrande, cu carne din trei animale şi santal în valoare de cinci arginţi. Doamna Luna, Delicata Li, Meng Pavilion de Jad şi Lotus de Aur merseră la înmormîntare, însoţite de patru slugi. între timp, bărbatul urmări meşterii care coseau gulerele pentru femei, în prăvălia de peste drum. Primul care fu gata i-1 dădu lui Dai An şi-i porunci să i-1 ducă Iubirii Lunii, împreună cu zece *liang* de argint, drept cadou de Anul nou. Familia Zheng îl ospăta pe Dai An şi îl răsplăti cu trei q*ian.* Revenind, sluga îi spuse cît de mult se bucuraseră cîntăreaţa şi familia ei.

— Ia ascultă, Ben nu e aici. Ce tot cauţi tu pe la el ? îl întrebă stăpînul.

Sluga îi lămuri despre micile servicii pe care i le făceau femeii, el şi alţii.

— Bine, atunci, încuviinţă el şi adăugă : Să-i zici că aş vrea să-i fac o vizită. I-ar plăcea ? Vezi ce răspunde. Dacă primeşte, să-mi dăruiască o bastistă.

— Am înţeles, stăpîne.

Dai An merse la soţia lui Ben, iar Ximen Qing se întoarse acasă. Wang Jing adusese de la argintarul Gu un tigru de aur şi patru perechi de ace de argint cu cap de aur. Ximen ascunse două perechi de ace, la el, în bibliotecă şi cu celelalte o luă spre casa Vazei. îi oferi Abundenţei tigrul şi o pereche de ace, iar cealaltă pereche i-o dădu Întîmpinării Primăverii. Slugile în- genuncheară şi îi mulţumiră. El îi ceru slujnicii să meargă la bucătărie după nişte bucate şi de cum ospătă, se retrase în camera sa de lucru. Dai An se înapoie, însă Wang Jing era acolo, astfel că nu putu să scoată un cuvînt. Ximen îl mînă pe copilul- slugă în curtea interioară, după nişte ceai, şi atunci Dai An îşi dădu drumul :

— Am vorbit cu ea, stăpîne. A rîs, a zis că vă aşteaptă di- seară şi mi-a întins batista asta să v-o înmînez.

Era o batistă brodată, roşie, învelită într-o hîrtie, şi ea roşie. Bărbatul o duse la nas. Era bine parfumată. înveselit, o vîrî în mîneca robei. Wang Jing sosise cu ceaiul. După ce se încălzi cu licoarea verzuie, aromată, Ximen trecu din nou peste drum să urmărească munca blănarilor. Era acolo cînd fu înştiinţat de vizita lui Hua cel mare. îl chemă la el şi îl primi într-un salonaş încălzit. Se salutară şi îşi istorisiră ce au mai făcut de cînd nu se văzuseră. Hua Tong aduse ceaiuL

— în afara oraşului se află un negustor cu cinci sute de saci cu orez de Wuxi, strecură vorba Hua Ziyu. Fluviul a îngheţat, iar el ar dori să se întoarcă la ai săi. M-am gîndit că v-ar prinde bine o asemenea ocazie.

— Ce să fac cu atît orez ? răspunse gazda. Cînd fluviul e îngheţat,

nimeni nu vrea orez, iar pe urmă prețul coboară din nou, fiindcă se pornesc să umble-n sus şi-n jos corăbiile. Şi • apoi, nici nu am bani în casă !

Ximen Qing porunci să se aştearnă masa şi îl trimise pe Hua Tong după Ying Bojue. Acesta veni degrabă şi chefuiră laolaltă în jurul focului. în vremea aceasta, un novice al stareţului Wu se prezentă cu nişte daruri şi descîntece pentru sărbătoarea Anului nou. Ximen Qing îl pofti să stea cu ei la masă şi îi dădu bani să ţină o slujbă cînd avea să se împlinească suta de zile de la moartea Vazei. înserîndu-se, Hua şi novicele plecară. După ce vînzătorul Gang închise prăvălia, fu chemat să bea cu Ximen şi Ying. Jucară ghicitul degetelor pînă la aprinsul lămpilor. în clipa aceea, Lai An îi înştiinţa că nevestele se înapoiaseră acasă.

— Unde au fost ? întrebă Bojue.

— S-a prăpădit mătuşa Yang, îl lămuri Ximen Qing.

— Era bătrînă rău ?

— Şaptezeci şi cinci sau şase. Copii nu ayea şi trăia din mila nepoţilor. Sicriu i-am dăruit eu încă de acum cîţiva ani.

— Pentru un bătrîn, sicriul înseamnă o comoară ! Eşti grozav de bun, frate mai mare !

Mai răsturnară pe gît cîteva pahare şi musafirii îşi luară rămas bun. Ximen Qing îi zise flăcăului de prăvălie, Wang Xian, să fie cu băgare de seamă la foc şi să încuie bine poarta.

Nevăzut de nimeni, Ximen se furişă la Ben Al Patrulea. Femeia îl aştepta cam de mult în dosul porţii, îi deschise şi apoi zăvorî bine uşile, în urma lui.

— Stăpîne, vă rog să intraţi în casă, îl îndemnă ea.

Din încăperea de mijloc, o uşă, în rama căreia era lipită hîrtie, dădea în dormitor, iar acolo focul duduia în sobă. Lampa se afla pe masă. Soba era albă ca neaua. Femeia îşi prinsese peste păr o bentiţă aurie, înfrumuseţată cu cîteva podoabe de jad. Era îmbrăcată simplu, într-o bluză din mătase purpurie şi o fustă de culoarea jadului. Făcu o reverenţă şi se grăbi sâ toarne băutură.

— Mă tem să nu ne simtă vecina Han, şopti ea, întinzîndu-i paharul.

— Să nu-ţi faci griji, o linişti el şi scoase din mîneca robei o legătură cu bucăţi de argint, cam cinci sau şase *liang,* şi o pereche de ace de păr din aur. Argintul ţi-1 dăruiesc să-ţi cumperi podoabe, ţinu el să-i spună.

Ea îi mulţumi şi, tîrziu, îi dădu drumul fără să o simtă vecinii. Dai An îl aştepta în prăvălie. Cînd auzi zgomotul zăvorului peste drum, el deschise uşa şi stăpînul intră nevăzut de nimeni. Şi tot astfel, pe înserat, el intră la nevasta lui Ben de mai multe ori. Dar se zice că dacă vrei să nu te ştie nimeni, bine e să nu faci lucrul ce-1 doreşti să nu se afle. Soţia lui Han pusese ochii pe ei şi îi pîrîse lui Lotus de Aur, dar aceasta nu-i suflă o vorbă lui Ximen, păstrînd taina în inima sa.

Pe cincisprezece, bogătaşul Qiao îl invită pe Ximen Qing împreună

cu Ying Bojue şi Wu cel mare la un banchet. Petrecerea se dovedi măreaţă, cu musafiri mulţi şi nu se încheie decît pe la cel de al doilea *geng.* A doua zi, gazda trimise fiecărui oaspete în dar alimente. Cui Ben cumpărase din Huzhou mătase şi alte mărfuri, preţuind în total două mii de *liang,* închinase o corabie şi se înapoiase. Ajuns în Liqing, îl lăsă pe Rong Hai să păzească mărfurile şi el sosi acasă călare, să ceară bani pentru plata impozitelor.

— Ai venit, frate Cui ? se bucură Qin Tong. Pofteşte în salon, stăpînul e peste drum. Mă duc să-l chem.

îl căută, dar nu-1 găsi. Ping An îi spuse că trebuie să fie în curtea interioară.

— Ce cauţi aici ? Nu l-am mai văzut de azi dimineaţă se miră Doamna Luna.

Copilul-slugă întrebă de el prin toată casa, dădu o fugă pînă la biblioteca din grădină, însă strădaniile sale fură zadarnice. „Trăsnit să fiu, dacă ştiu unde e !“ se cruci el. „A pierit de parcă l-ar fi înghiţit pămîntul, în plină zi ! N-am ce să-i fac lui Cui Ben. Merg să-i zic să aştepte liniştit."

Dai An ştia, însă tăcu mîlc. Apoi, dintr-o dată, Ximen Qing se ivi de undeva din faţă, speriindu-i pe toţi. Fusese la nevasta lui Ben Al Patrulea. Noroc că totuşi Cui nu plecase, altfel ar fi mîncat cu toţii bătaie. Cui îngenunche şi raportă :

— Corabia e la chei şi trebuie să plătesc transportul şi impozitul. Am pornit-o împreună pe întîi. La Yangzhou ne-am separat. Ceilalţi au mers la Hangzhou, iar eu am stat cîteva zile la Miao Qing. El v-a luat cu zece *liang* pe fata unui militar din Yangzhou. O chemă Nor Curat * şi are şaisprezece ani. Să o vedeţi şi să vă minunaţi, are un chip gingaş de floare, cu pielea ca jadul, ochii ca stelele, sprîncenele ca luna, mijlocul unduitor ca salcia şi încălţările ca un cîrlig, de numai trei *cun.* E atît de frumoasă, că peştii se duc afund şi vulturii cad morţi din zbor, luna se ascunde ruşinată în nori, florile îşi pleacă umilite petalele. Ştie trei mii de cîntecele şi vreo opt sute de cîntece lungi. Acum ea se află la Miao Qing şi o să fie trimisă cu corabia cu care vor veni Han şi Lai Bao, la începutul primăverii. Domnul Miao Qing speră că fata o să vă alunge mîhnirile şi plictisul vieţii.

Vestea aceasta îl bucură mult pe stăpîn.

— Trebuia s-o fi adus cu tine, spuse, iar el de ce s-a zbătut şi a cheltuit pe straie şi pe podoabe ? N-avem noi unele ca astea ?

înciudat că nu avea aripi care să-l poarte în zbor pînă la Yangzhou, Ximen Qing se închise în el. Fiindcă, iată :

Colivia de jad de cum e sfărîmată,
Zborul îşi ia phoenixul liber din ea,
Cînd desferecat e cel lacăt de aur,
Dragonul fantastic căile lumii le ia.

* Chu Yun.

Tot astfel se poate aminti că, primului ministru Zheng i-a fost greu să recunoască o căprioară, iar filosoful Zhuang Zhou n-a priceput vreodată cum de s-a prefăcut în fluture. Lucrul acesta este arătat o dată mai mult în stihurile :

S-a auzit de Chu Yun din Yangzhou,
Dar pui temei în rostul unei păsări verzi ?
E mult departe ce-ar fi lucru bun,
Dă floarea s-o apuci cînd nici măcar n-o vezi.

Ximen Qing porunci să fie ospătat Cui Ben şi îi dădu cincizeci de *liang* pentru corabie, scriindu-i căpeteniei Qian de la vamă să fie îngăduitor. Cui Ben o porni spre bogătaşul Qiao. Înțelegînd că stăpînul nu era cîtuşi de puțin supărat pe Qin Tong, Ping An îi grăi :

— Fiule, eşti plin de noroc. Azi stăpînul e bucuros el, nu ştiu din ce pricină, altfel te-ar fi altoit zdravăn !

— Văd că te pricepi prea bine la felul lui de a fi ! rîse copilul-slugă.

In ultima decadă a lunii, marfa sosi şi fu depozitată pe Strada Leului. într-o zi, pe cînd stăpînul era acasă, pregătind daruri pentru Anul nou, un om al generalului Jing îl îndemnă să trimită pe cineva să copieze raportul cenzorului Song. Ximen Qing aşa şi făcu şi află despre comandantul Zhou, Jing şi Wu cel mare că fuseseră cu toții recomandați pentru promovare. El citi documentul şi se bucură în inima lui, apoi se duse în. curtea interioară, să-i vestească şi soției principale.

— Prea bine. Pune o slugă să-i dea de ştire, spuse femeia. Dar n-o să aibă nevoie de bani ?

— Ei, îi dau eu cu împrumut !

Wu cel mare sosi repede şi Ximen îi arătă înscrisul. Acesta, se prosternă numaidecît în fața cumnatului şi a sorei sale, asi- gurîndu-i că n-o să le uite gestul.

— Dacă ai nevoie de ceva bani pentru banchete, îți dau cu împrumut, îl asigură Ximen Qing.

Wu îi mulțumi din nou. întinseră o masă în camerele Doamnei Luna şi ea ospătă alături de cei doi bărbați. Ximen îi ceru ginerelui său să facă o copie după document şi pentru unchiul Wu, apoi îl mînă pe Dai An cu cărți de vizită la Jing şi Zhou, să le anunțe bucuria.

Capitolul LXXVIII

A doua zi, Jing sosi în zori, călare, să-i mulțumească.

— Am citit ieri actul, spuse, şi mi-a făcut o mare bucurie. Se vede

profunda voastră iubire, venerabile, strădaniile voastre au dat roade şi n-am sâ pot uita toate acestea niciodată !

Li se servi ceaiul, băură două ceşti, schimbară cîteva cuvinte,, apoi ofiţerul se ridică.

— Oare mandarinul Yun cînd ne pofteşte ? întrebă.

— Se apropie Anul nou şi mi-e teamă că nu mai are cum să invite oaspeţi. Mai degrabă în prima lună, spuse gazda.

îl conduse pînă la poartă. Jing încălecă şi plecă. Ximen Qing tăie un porc şi îi porunci lui Gîscă Sălbatică să i-1 ducă în dar cenzorului Song, adăugind două vase cu alcool de Zhejiang, ur. sul cu mătase roşie, altul cu una neagră, tivite cu fir de aur şi o sută de prăjituri cu fructe.

Cenzorul primi sluga într-o cameră de lîngă salonul din spate, îi oferi ceai, scrise o carte de răspuns şi îi dădu trei *qian* de argint. Cînd se întoarse, stăpînul citi scrisoarea :

„Marelui şi nobilului mandarin Ximen :

De două ori am avut plăcerea să cunosc superba voastră ospitalitate şi nu ştiu cum aş putea să vă răsplătesc ! Astăzi mi-aţi trimis cadouri pe care eu, unul, cred că nu le merit ! I-am recomandat deja pe ruda voastră şi pe acel Jing, probabil că aţi şi aflat. Doresc să avem cît de curînd ocazia să discutăm despre acest lucru. Cu cele mai cordiale mulţumiri, învăţăcelul dumneavoastră, Song Qiaonian."

Cenzorul Song îi dărui apoi printr-un slujitor o suta de calendare, patruzeci de mii de coli de hîrtie şi un porc. Intr-una din zile, sosi confirmarea numirii lui Wu. Ximen Qing îi făcu o vizită şi-i duse treizeci de *liang* de argint, patru suluri de mătase de capitală, să le folosească după bunul plac. Pe douăzeci şi patru, Ximen sigilă Yamen-ul şi-şi invită rudele şi prietenii la o petrecere, iar cînd cumnatul său se înapoie după ce îşi luă în primire slujba, pregăti şi pentru el un banchet. Familia căpitanului He sosise din Dongjing şi el le trimisese în dar ceai, ca din partea Doamnei Luna. Pe douăzeci şi şase, stareţul Wu de la Templul împăratul de Jad aduse doisprezece călugări şi ţinu slujba de o sută de zile de la moartea Vazei. Rudele şi prietenii veniră atunci cu ceai şi fură ospătaţi cu mîncaruri din legume. Plecară cu toţii seara, dar despre aceasta nu vom mai povesti.

Pe douăzeci şi şapte, Ximen Qing se îngriji ca toate neamurile şi toţi prietenii să primească daruri. Ying Bojue, Xie Xida, Chang Zhijie, Han Daoguo, vînzătorii Fu, Gan, Ben şi Cui Ben se aleseseră cu cîte o jumătate de porc, o jumătate de oaie, un vas cu băutură, un sac cu orez şi cîte un *liang* de argint. Laur, Argint şi Iubirea Lunii fură dăruite cu cîte un veşmînt şi trei arginţi. Doamna Luna îl mînă pe Lai An la Nobila Xue, cu ulei, orez, cereale şi bani, pentru a oficia o slujbă spre sănătatea şi bunăstarea familiei.

începutul Anului nou se apropia, luna poleia în lumină florile de prunişor, făcîndu-le să strălucească prin ferestri, iar vîntul se strecura suflînd rece pe sub apărătorile încărcate de zăpadă. Petarde bubuiau împrăştiind culori şi flăcări în fiecare curte şi nu era casă care să nu-şi agaţe descîntece împotriva relelor şi urări de prosperitate, şi unele şi altele trase frumos din pensulă, pe hîrtie roşie. Ximen Qing arse ofrande

din hîrtie şi făcu sacrificii în casa Vazei, apoi strînse la un loc, în încăperea centrală din spate, toată suflarea familiei sale. Slugile, copiii-siugă şi slujnicele îngenuncheară înaintea lui şi a Doamnei Luna şi ei le împărţiră batiste, prosoape şi bani. A doua zi era cea dintîi zi a primei luni a întîiului an al noii perioade de domnie. Stăpînul se sculă de cu zori, se îmbrăcă în roba oficială, roşie, îşi puse pe cap boneta de dregător şi închină sacrificii Cerului şi Pămîntului. Se înfruptă din nişte dulciuri şi o luă, călare, spre casa cenzorului, să-l felicite de Anul nou. Nevestele lui se sculară şi ele devreme, se împodobiră de sărbătoare, cu flori, podoabe şi straie brodate, şi merseră să îngenuncheze cu toatele în faţa Doamnei Luna. Ping An şi un portărel trebăluiau în poartă. Ei primeau cărţile de felicitare, însemnau într-un caiet numele familiilor care transmiseseră urări şi se îngrijeau şi de slujbaşii şi de vizitatorii care veneau direct să-l felicite pe stăpîn. îmbrăcaţi din cap pînă în picioare în lucruri noi, Dai An şi Wang Jing se jucau înaintea porţii, bătînd. mingea, aprinzînd pocnitori şi spărgînd în dinţi seminţe de dovleac. Sosiră şi vîn- zătorii şi fură întîmpinaţi şi întreţinuţi de Chen Jingji. Pe la amiază, Ximen Qing se întoarse din vizitele sale şi chiar atunci Wang Al Treilea se înfiinţă să-şi prezinte omagiile. In salon, bătu de două ori cîte patru mătănii şi rugă să-i fie îngăduit s-o vadă şi pe Doamna Luna. Ximen Qing îl conduse în curtea interioară. apoi reveniră în salon să bea împreună. Abia goliră primul pahar şi fu anunţat căpitanul He. Ximen Qing îl chema pe ginerele său să-i ţină companie domnişorului Wang şi el îşi primi colegul în umbrar. Tînărul Wang mai gustă puţin din băutură şi se ridică. Chen îl conduse pînă la poartă. Ofiţerul Jing, Yun, bogătaşul Qiao îşi făcură apariţia unul după altul. Ximen Qing se văzu prins cu vizitele ziua întreagă şi spre seară era aproape ameţit de băutură. Cînd totul se linişti, se duse în casa principală şi dormi cu Doamna Luna.

A doua zi ieşi iarăşi să transmită felicitări, revenind foarte tîrziu. Chen Jingji era în salon cu unchiul Han, Ying, Xie, Chang Zhijie şi Hua Ziyu. Cînd el intră în salon, se salutară şi se întinse masa. Primii plecară Han şi Hua, fiindcă locuiau dincolo de porţile oraşului. Mai zăboviră fraţii săi de cruce, cuprinşi de o grozavă limbuţie. Nu peste mult, lor li se alătură Wu Al Doilea. El salută, merse şi îşi văzu sora, apoi rămase cu ei. Se despărţiră la aprinsul lămpilor. Ximen Qing era beat de-a bine- lea. In poartă, după ce îşi văzu oaspeţii plecaţi, îl ciupi pe Dai An de braţ. Sluga înţelese, răspunzîndu-i :

— E singură.

Stăpînul intră la Ben al Patrulea. Femeia îl aştepta şi re- luară frenetici plăcerile lor obişnuite.

— Spune-mi, care îţi e numele de fată ? ceru el.

— Numele de familie al slugii voastre este Ye* şi sînt născută a cincea.

— Bine, Ye A Cincea, o numi el.

* Frunză.

Cindva fusese doică, însă se încurcase cu Ben, după care, fiind izgoniți, el o luase de nevastă. Avea treizeci şi doi de ani şi era foarte pricepută în ale iubitului.

— Al meu de ce nu mai vine ? întrebă ea.

— Şi eu îl aştept, doar să nu-1 mai fi oprit Xia, răspunse el şi îi dădu doi-trei *liang* de argint. Ți-aş fi adus nişte veşminte, însă le-ar putea prea bine dibui Ben de unde vin şi n-am ieşi bine ! Cumpără-ți tu singură ce vrei !

Cînd ieşi, Dai An se afla de pază, la locul său şi stăpînul se strecură în spate. Acum, luați aminte, iubiți cititori ! Din vechime se ştie că dacă grinda de sus a casei nu e dreaptă, cea de jos se strîmbă ! Nevasta aceasta a lui Ben se ținuse întîi cu Dai An. După ce stăpînul trecuse acasă, cum Fu nu dormea în prăvălie, Dai An luă două ulcele cu alcool şi merse cu Ping An să chefuiască la ea. Pe la al doilea *geng,* Ping An se culcă în prăvălie, iar el îşi petrecu noaptea cu femeia.

— L-am primit pe stăpîn, i se plînse ea, dar tare mi-e teamă că vecina Han a mirosit ceva şi o să mă pîrască în curtea interioară. Atunci o să se poarte cu mine cum au făcut-o cu Wang A Şasea şi n-o să-mi mai ridic capul, de ruşine.

— Numai stăpînă principală şi stăpînă a cincea contează, de restul să nu-ți fie frică, vorbi el. Pe urmă, dintre ele două, doamna a cincea e mai rea că are limba ascuțită. Uite ce trebuie să faci. E sărbătoare, aşa că ai putea cumpăra ceva şi să-i duci stăpînei celei mari, ca să-i arăți dragos'tea ta. Se omoară după plăcinte cu fructe. Cumpără de un q*ian* plăcinte şi o cutie de semințe de dovleac şi te înfățişează să i le dăruieşti ! Apoi, pe nouă, e ziua de naştere a stăpînei a cincea. Mergi şi la ea cu ceva şi eu o să-i duc semințe de dovleac, ca din partea ta. Cu astea, le închizi gura amîndorura.

Femeia făcu precum fusese povățuită şi cînd stăpînul lipsi de acasă, Dai An îi înmînă Doamnei Luna cutiile cu daruri.

— De unde sînt ? întrebă ea.

— Vi le oferă soția lui Ben.

— De ce irosește banii, cînd bărbatu-său e dus de acasă ? Unde mai pui că s-a ostenit atît !

Ea le primi și îi trimise la rîndul său o cutie cu *mantou*[*] și o alta cu fructe, zicindu-i slugii să-i mulțumească din partea ei.

In ziua aceea, Ximen Qing primi vizita staretului Wu. îl reținu la masă și după ce călugărul plecă, stăpînul se dezbrăcă de straiele oficiale și-l chemă pe Dai An la el.

— Ia un cal și mergi la tușa Wen, îi porunci. Spune-i că stăpînul ar vrea să-i facă o vizită doamnei, s-ar putea ?

— N-are rost să mă mai duc, stăpîne, îi grăi sluga. Baba a trecut pe aici călare pe măgar și mi-a zis că pe patru domnișorul pleacă la Dongjing și doamna Lin vă așteptă pe ziua de șase.

— Chiar așa a spus ?

— Aș îndrăzni eu să îndrug aiureli, stăpîne ?

Bărbatul se retrase în curtea interioară, însă abia se așeză și Lai An vesti că venise. Wu cel mare. Acesta intră numaidecît, inveșmîntat în robă de ceremonie, cu cingătoare cu încuietoare de aur.

— Mulțumită ție, cumnate, arăt astăzi așa, rosti el, făcîn- du-i o reverență adîncă. îți sînt recunoscător pentru daruri și îmi pare rău că n-am fost acasă ieri, cînd mi-ai făcut vizita. Iată-mă, îți prezint respectele mele și urările de bine. îmi iartă întîrzierea.

— Primește felicitările mele, cumnate, răspunse Ximen, salutîndu-1 și el. în privința banilor, să nu-ți faci griji !

Doamna Luna apăru și ea, îngenunchind în fața fratelui ei cel mare. El se grăbi să-i răspundă la salut printr-o jumătate de reverență.

— Ajunge, surioară. Eu și a mea te vizităm des. Am îmbă- trînit, ce să mai zic, și singurul reazem ne ești tu.

— Nădăjduiesc să-mi ierți că nu întotdeauna m-am priceput să vă fiu pe plac. frate, își ceru ea iertare.

— Ce vorbă-i asta, surioară ? V-am pus la mare oboseală pe amîndoi cu prezența noastră !

— E tîrziu, cumnate, și nu mai poți merge în vizită la altcineva. Dă-ți jos roba și stai cu noi.

Meng Pavilion de Jad și Pan Lotus de Aur erau la Doamna Luna și, aflînd de sosirea cumnatului, i se înfățișară, salutîn- du-1, apoi se duseră la casele lor. Ximen Qing îl pofti pe Wu în dormitor, așezară o masă lîngă foc și ospătară. Jad Mic și Fluier de Jad îngenuncheară înaintea lui Wu. Doamna Luna îi oferi fratelui ei o cupă de aur, plină cu băutură. Ximen stătea pe locul gazdei.

— Rămîi cu noi, surioară, o îndemnă Wu.

— Vin înapoi, îi zise ea, sculîndu-se și trecind în camera ei să aducă niște fructe.

[*] Pîinițe fierte în abur.

în timp ce beau, Ximen Qing spuse :

— Se pare că îți merge totul din plin. cumnate, aşa-i ?

— Datorită ție. Pînă acum n-am de ce mă plînge. încă nu m-am prezentat la unitatea militară să-mi iau slujba în primire. Mîine e zi favorabilă şi mi-am pus în gînd să rup sigiliile şi de cum mă întorc acasă, să-mi pregătesc mai multe cutii pentru a le avea cu mine acolo, la intrarea în funcție. Trebuie să întîlnesc căpeteniile de companii şi să le dau ordine. Fostul mandarin, Ding, a fost înlăturat de guvernatorul Hou pentru neglijențe. Eu îl înlocuiesc şi țin neapărat să văd eu însumi registrele, să le pun la punct, ca toate socotelile să fie limpezi, pentru la toamnă, cînd se strîng recoltele.

— Cît teren ai în subordine ?

— Dările pentru armată au fost hotărîte pe vremuri, de întemeietorul dinastiei şi se avea în vedere numai recolta de toamnă. Apoi primul minstru Wang Anshi * a stabilit şi impozite pentru vară. In Jizhou, dacă lăsăm la o parte mlaştinile şi terenurile virgine, sînt 27 000 de *qing* † şi revine o contribuție de vară şi de toamnă de 1,8 *liang* pe *qing.* La sfîrşitul anului, trimitem la prefectura Dongping în jur de 50.000 arginți şi ne pregătim pentru aprovizionarea armatei cu cereale şi fîn pentru cai.

— Mai rămîne ceva ?

— Sînt şi nişte familii care lipsesc din registre. Țăranii sînt foarte lunecoşi şi dacă ai mînă fermă şi măsori cu exactitate, ridică glasul.

— Şi cu ce te alegi din toată osteneala ?

— N-am să te mint, cumnate. Administrarea acestei unități aduce intr-un an cam o mie de arginți. La sfîrşitul anului, oamenii iți dau găini, gîşte, porci şi băutură, dar astea sînt cadouri, nu se socotesc. O să mă bizui pe sprijinul tău.

— Am să ți-1 dau cu dragă inimă.

— Doamna Luna stătu cu ei şi băură pînă la aprinsul lămpilor. Wu plecă, iar Ximen Qing se duse la Lotus de Aur.

A doua zi merse la *Yamen,* desfăcu sigiliile, urcă pe podiumul din sala de judecată şi rezolvă mai multe treburi publice. Yun Lishou îl invită la el pe data de cinci, împreună cu alți oficiali, iar soția căpitanului He, născută Lan, le pofti la ea, în ziua de şase, pe nevestele lui Ximen. La banchetul pregătit de Yun, Ximen Qing se duse însoțit de Ying Bojue şi Wu cel mare. Gazda închiriase o casă cu trei saloane şi chemase muzicanți să-i întrețină oaspeții şi petrecerea dură pînă tîrziu. Ziua mult aşteptată de Ximen sosi. De îndată ce Doamna Luna porni la doamna Lan, bărbatul se îmbrăcă foarte îngrijit, în- călecă, îşi trase o eşarfă pe ochi şi puțin după prînz, porni, însoțit de Dai An şi Qin Tong, spre casa doamnei Lin. Domnişorul era plecat. El se anunță prin cartea de vizită. Tuşa Wen care se afla acolo o înştiință pe stăpînă şi el fu invitat în spate. Ocoliră salonul cel mare, ajungînd în curtea interioară,

* Vestit om de stat din dinastia Song, mare reformator ; a trăit între anii 1019 şi 1086.

† 1 *qing* este egal cu 100 mu, cu aprox. 7 ha.

şi de acolo pătrunseră într-o cameră acoperită toată cu covoare. Perdelele şi draperiile erau roşii. Doamna Lin însăşi îmbrăcase o robă stacojie ; părul îi era acoperit cu perle şi podoabe. Se salutară şi se aşezară, să bea un ceai. Fu sfătuit să le poruncească băieților să bage calul în grajd. Apoi ea îl rugă să lepede roba oficială şi să intre la ea în cameră.

— Fiul meu a plecat la Dongjing, să îngenuncheze înaintea socrului său. Se întoarce după Sărbătoarea Lampioanelor.

Ximen Qing îşi scoase mantia şi i-o dădu lui Dai An. Pe dedesubt purta o haină albă, de mătase, şi o robă ca albastrul cerului, brodată cu dragoni în zbor. Era cum nu se poate mai chipeş. în camera doamnei se întinsese masa. Pe dată slugile aduseră bucate şi băutură. Doamna Lin îi oferi cu mîinile sale de jad o cupă, in vreme ce ochii ei îl învăluiau focoşi în priviri pătimaşe. Jucară zaruri, ghicitul degetelor, rîseră şi îşi vorbiră cu dulceață, unul altuia. în cele din urmă, el îi ceru permisiunea să o invite împreună cu nora la o petrecere şi să admire lampioanele. Femeia era atît de pierdută de plăcerile cu care o copleşise Ximen, încît acceptă bucuroasă. Fericit de a-şi fi atins
ținta, bărbatul rămase cu ea pînă la al doilea *geng.* Iată :

Ziua-ntreagă ii stă gîndul la pictatul paravan,
N-o slăbeşte cînd o vede, nici c-ar vrea să o mai lase; Floarea
piersicului palâ nu-i trecută pentru el,
Suferă numai că roşul curge pe-ape lunecoase.

Sosit acasă, Ping An îl înştiință că eunucul Xue îl poftise să adulmece aerul de primăvară, la proprietatea sa imperială din afara oraşului, iar că Yun trimisese cinci invitații pentru cele cinci stăpîne. Ximen Qing merse în camerele Doamnei Luna. Pavilion de Jad şi Lotus de Aur se găseau acolo. Tocmai vorbeau despre vizita pe care i-o făcuseră doamnei Lan. soția căpitanului. Cînd el intră, ele i se înclinară.

— Unde ai fost ? îl întrebă Doamna Luna.

— La fratele Ying.

— Soția lui He e foarte tînără, nici n-a împlinit optsprezece ani, îi spuse ea. Parcă e ruptă dintr-un tablou, atît e de gingaşă şi de frumoasă ! Este foarte pricepută la toate cele ce se întîmplă în zilele noastre şi cunoaşte la fel de bine şi lucrurile ținînd de trecut. Cu mine s-a purtat nespus de prietenos, rîzînd întruna, de parcă ne-am fi văzut de cînd lumea.
E măritată de doi ani. Are patru slujnice, două dădace şi două bucătărese.

— E nepoata eunucului Lan. La măritiş a primit o dotă frumoasă, rosti bărbatul.

— Mîine ne pofteşte doamna Yun pe toate. Putem merge ? întrebă soția principală.

— Sigur că da. Mergeți cu toatele.

— N-ar fi bine să stea Lebăda acasă ? Dacă e să fie vreo vizită

neaşteptată ?

— Bine. Să rămînă. Eu mă duc la ţară, la eunucul Xue. Nu ştiu dacă e chiar vreme primăvăratică, dar pe mine parcă mă cam dor picioarele şi şalele.

— Cheamă degrabă doctorul ! îl îndemnă ea.

— Nu te îngrijora, trece de la sine, o linişti el, nepăsător. Aş zice să daţi şi voi un banchet de Sărbătoarea Lampioanelor şi să le invitaţi pe doamnele He, Zhou, Jing, Zhang, Yun, pe mama tînărului Wang Al Treilea şi pe soţia lui, pe cumnata şi pe ruda Cui. Să fie pe doisprezece sau pe treisprezece, ce credeţi ? Agăţăm pretutindeni lampioane frumoase şi chemăm o trupă de actori de la Casa împărătească. Anul trecut era Ben aici şi el s-a ocupat de tot ce a fost nevoie. Acum că e plecat în Dongjing, pe cine să punem în locul lui ?

— De ce n-am pune-o pe nevastă-sa ? La ce nu se pricepe ea ? sări Lotus.

— Tu. păcătoasă mică, din trei vorbe îţi dai arama pe faţă ! i-o reteză el.

Doamna Luna şi Pavilion de Jad nu prinseră răutatea strecurată de Lotus şi chestiunea trecu neobservată.

— Pe doamnele Wang nu le-am văzut la faţă niciodată, rosti Doamna Luna. Cum sâ le invit dacă nu le cunosc ? Mi-e teamă că nici ele n-or să vină.

— De vreme ce el mă socoteşte protectorul său, noi trimitem invitaţii. Treaba lor, dacă vin sau nu !

— Mîine n-o să mă duc nici eu la Yun. Mi se apropie sorocul şi dacă ies în lume, or să se găsească unii să-şi rîdă de mine, spuse Doamna Luna.

— Cum, aşa ? se miră Pavlion de Jad. N-ai burta prea mare şi nu naşti luna asta. Sîntem la zile de sărbătoare şi e firesc să mai iasă omul din casă !

Ximen Qing îşi bău ceaiul şi o porni spre camerele Lebedei de Nea. Văzîndu-1 încotro o apucase, Lotus de Aur ieşi cu Orhideea. La rugămintea lui Ximen, Lebăda îi frecă, îi ciupi şi îi bătuci trupul toată seara.

A doua zi în zori, Ying Bojue se înfăţişă şi ceru cîteva straie şi podoabe cu împrumut, pentru nevastă-sa.

— Eunucul Xue m-a chemat la ţară, i se plînse Ximen Qing. dar de unde atîta timp ? Cumnată-mea m-a poftit la un banchet pe data de nouă şi n-am să merg nici la el. îl trimit pe ginere în locul meu. Nu ştiu, oi fi băut prea mult în ultima vreme, că mă ia cu nişte dureri mari pe la şale şi pur şi simplu mi-e greu să mă şi mişc

— Frate mai mare, ai întrecut măsura la băutură, asta e. Las-o mai moale !

— Pot să postesc de sărbători ? Oriunde mă duc nu mă slăbeşte unul, cu paharele !

Dai An îi întrerupse, intrînd cu o cutie.

— Un om din partea Excelenţei Sale He vă invită pe nouă la o petrecere de sărbători, spuse el.

— Poftim ! răbufni Ximen. Pot să zic nu ?

în cutie erau trei invitaţii. Pe cea mai mare, roşie la culoare, scria : „Măritului Mandarin, venerabilului Siquan, colegul meu". iar pe celelalte : „Venerabilului domn Wu" şi „Venerabilului domn Ying *. Toate erau semnate : „învăţăcelul vostru He Yingshou, cu plecăciune[41].

— Le-a adus pe toate aici pentru că nu ştia unde locuiau ceilalţi doi.

— Ce mă fac ? Nu i-am trimis nici un cadou. Pot să-i accept invitaţia ? întrebă Ying Bojue.

— O să pun să se pregătească un dar şi merge Ying Bao cu el, hotărî Ximen şi-i porunci pe dată lui Wang Jing să lege la un loc doi q*ian* şi 0 batistă şi să adauge la ele o carte de vizită cu numele unchiului Ying. Invitaţia ta poţi să ţi-o iei acum îi spuse el lui Bojue şi îi ceru tot atunci lui Dai An să o ducă pe cea de a treia cumnatului lui.

— Poimîine vin să te iau şi mergem împreună. îţi sînt recunoscător, frate mai mare ! îi mulţumi Ying, după care îşi luă rămas bun şi plecă.

La amiază, femeile o porniră cu lecticile la familia Yun, luînd-o cu ele şi pe soţia lui Lai Jue. Patru soldaţi le deschideau calea, iar Qin Tong, Qi Tong, Lai An şi Gîscă Sălbatică veneau în urma lor. Era cam aşa :

Sprîncene ca de jad, cu părul ca de nori
Frumoase din palat să umble prin ţărînă ;
Picturi însufleţite sau Chang E de pe lună,
Sublimul şi urîtul aflate mînă-n mînă.

După plecarea femeilor, Ximen Qing îl povăţui pe Ping An să spună că nu este acasă oricui ar fi întrebat de el, însă cărţile de vizită să le primească. După păţania sa mai veche, sluga nu mai cuteză să se clintească din poartă şi tuturor le zise că stăpînul era dus în vizită. Durerile din picioare nu-l slăbeau cituşi de puţin pe Ximen, dimpotrivă îi sporeau amarnic. Năucit de atîta suferinţă, îşi aminti deodată că doctorul Ren îi dăduse nişte pastile de viaţă lungă şi că ele trebuiau luate cu lapte de femeie. Merse ţintă la casa Vazei şi-i ceru Abundenţei puţin lapte. Ea tocmai se gătise în veşminte frumoase de sărbătoare, însă îşi stoarse numaidecît sinul şi îl ajută să-şi bea leacurile. El se aşeză lîngă foc şi-i ceru Întîmpinării Primăverii să-i aducă de mîncare. Slujnica făcu precum i se ceruse şi plecă apoi la Prunişor de Primăvară, să joace şah, ştiind că dacă stăpînul ar fi vrut ceai sau apă, era acolo Abundenţa, gata de orice. Ximen ospătă împreună cu doica. Sfîrşind de mîncat, îi ceru. ca o mărturie a faptului că ea îi aparţinea trup şi suflet numai lui, să o ardă cu santal în trei locuri tainice. Femeia îl lăsă, îndurînd cu dinţii încleştaţi chinuri cumplite. După aceea, Ximen se aruncă înverşunat asupra ei, iubind-o pînă ce o lăsă ca moartă, fără suflu şi vlagă. În schimb o dărui cu o minunată mantie brodată, din mătase. Seara, la întoarcere, soţia principală îi spuse că doamna Yun era şi ea însărcinată.

— Am hotărît că dacă una are fată iar cealaltă băiat, să-i căsătorim. Dacă amîndouă vom naşte băieţi, să-i dăm să înveţe la aceeaşi şcoală, iar dacă or fi fete, să le facem să se aibă ca

2
3

nişte surori adevărate, să coasă şi să se joace tot împreună. Tuşa Ying e martoră.

Ximen Qing rîse.

în ajunul zilei de naştere a lui Lotus de Aur, înainte de a pleca la *Yamen,* Ximen Qing porunci copiilor-slugă să scoată lampioanele, să le şteargă şi să le curețe bine şi să le agațe prin casă. Lui Lai Xing îi ceru să cumpere fructe proaspete şi să cheme cîntăreții. Lotus se sculă de dimineață, îşi prinse flori- podoabe în păr şi se pudră, pînă cînd fața i se albi ca neaua, răsărindu-i izbitor de puternic roşul buzelor. Apoi trecu în salon şi îi găsi pe Dai An şi Qing Tong agățînd lampioane.

— Mă miram eu de cine o să dau de cu zori, aici ! grăi ea, rîzînd.

— Mîine e ziua voastră, stăpînă a cincea, şi stăpînul ne-a poruncit să gătim chiar de astăzi casa. Deseară o să îngenunchem înaintea dumneavoastră şi fireşte că o să ne alegem cu cîte ceva.

— Cu o papară poate, că altceva n-am !

— Vai, stăpînă, mereu aveți în gură vorba asta ! îndrăzni Qin Tong. Sîntem ca şi copiii dumneavoastră şi ar trebui să ne luați cu binişorul şi nu să ne tot bateți.

— Taci, tîlharule ! îl opri ea. Vezi de agață lampioanele ca lumea, nu le spînzura în dorul lelii ! Mai ieri, cînd s-a înapoiat Cui Ben, ziceai că stăpînul a pierit în faptul zilei, de parcă l-ar fi înghițit pămîntul. Ei, bine, meritai pentru ce ştiai o scărmăneală zdravănă şi n-ai luat-o. Poate o primeşti azi '

— Stăpînă, astea-s vorbe mult prea grele. Viața unei slugi e şi aşa mai nimic, iar dumneavoastră i-o striviți de tot !

— Stăpînă, grozav mai ştiți să dați de firul lucrurilor. Pe-asta cum de ați aflat-o ? nu se lăsă Dai An.

— Dincolo de castel e un pin, iar în curtea sa un clopot mare. Cine-i ăla să nu vadă umbra pinului şi să nu audă dangătul clopotului ? Ieri, stăpînul a spus că anul trecut Ben s-a îngrijit de artificii şi de pocnitori, iar anul acesta, fiindcă el e plecat, n-are cine să o facă. Eu m-am amestecat şi-am zis că nu-i nimic, e aici nevastă-sa şi e, nu ?, la toate pricepută !

— Vai cum de grăiți aşa, stăpînă ? se miră Dai An. El e doar în slujba noastră. Cum se poate una ca asta ?

— Cum de grăiesc? Lemn de camfor, bun de ochit cu arcul i Sau adevărul curat ! Mă tem că a mers prea departe cu joaca'

— Nu vă luați după alții, stăpînă, că o să audă Ben, cutează copilul-slugă.

— Broască țestoasă ăla ! E un încornorat care o ştie şi el prea bine ! A plecat liniştit, că neveste-si n-o să-i fie deloc urît singurică ! Nu vă puneți cu mine, banditilor ! Tocmai voi faceți gură, voi care îi țineți jugul şi îi prindeți nada ? Sînt sigură pe ce ştiu. mai cu seamă că tîrfa aia mi-a făcut nişte daruri, iar sorei i-a trimis plăcinte. I-auzi, să-mi închidă mie gura cu sîmburi de dovleac ! Se pricepe, nu glumă, să țină bărbații în mreje, dar şi eu înțeleg cîte ceva. Şi anume că aici e mîna lui Dai An.

— Mă nedreptățiți, stăpînă, şi apoi, ce-aş avea eu să intru în

cîrdăşie cu ea ? Sclavul acesta n-a călcat nicicînd la ea în casă, dacă nu i se poruncea o treabă însemnată. Şi nu vă mai luaţi după nevasta lui Han Musulmanul, stăpînă, că se ocărăsc toată ziulica din pricina copiilor ! Ştiţi vorbele : Cît de greu e să te ai bine şi ce uşor e să te cerţi ! Cînd o casă se dărîmă, nu omoară neapărat pe careva, dar limba cum o mai poate face! Cînd pleci urechea, ţi se pare că este chiar aşa şi nu altfel, iar dacă nu iei în seamă vorbele, pricepi că nu e nimic la mijloc ! Eu aş zice că nevasta lui Ben se poartă frumos cu lumea şi de cînd e la noi n-a făcut nimănui rău. Şi cîţi n-au băut la ea un ceai cald ? Ba încă n-are o casă mai mare, să încapă toţi de care se îngrijeşte, cu inimă bună !

— Văd că tîrfa aia cu ochi apoşi, aia care nu-i nici cît un mîner de cratiţă, nici cît o cărămidă spartă, v-a aiurit pe toţi şi face ce vrea din voi ! Nu ştiu de ce, dar o s-o urmăresc de acum încolo şi pe ea, ca şi pe curva aia a lui Han Daoguo, cu faţa ei cît un bostan !

Tocmai atunci, Jad Mic îi întrerupse, vestind sosirea Mamei Pan ; trebuia plătită lectica.

— Sînt aici de mult. Cum de n-am văzut-o ? se miră Lotus de Aur.

— A trecut prin coridor, îi spuse Qin Tong. Lectica o costă şase *fen.*

— De unde să-i scot eu ? Cine merge cu lectica, să şi-o plătească ! strigă femeia şi se duse în curtea interioară şi-i zise limpede maică-si că n-are nici un ban.

— Dă-i un *qian* şi pune-1 în cheltuielile casei, o povăţui Doamna Luna.

— Eu nu fac socoteli necinstite, fără ştirea bărbatului ! nici nu vru să audă Lotus. Am banii număraţi. El mi i-a dat să cumpăr lucruri în casă, nu să plătesc lecticile !

Se aşezară, uitîndu-se una la alta. De afară, purtătorii de lectică cereau plata, sâ poată să plece. Simţind că dacă lucrurile mergeau aşa, n-are să iasă nimic bun, Pavilion de Jad scoase din mînecă un *qian* şi îl trimise printr-o slugă oamenilor. Peste puţin, sosiră cumnatele Wu şi stareţa. Doamna Luna le oferi ceai, apoi Mama Pan se retrase in casa fiicei sale. Lotus o certă aprig.

— De ce-ai venit, dacă n-aveai bani de lectică ? Doar aşa, ca să rîdă lumea de noi ?

— De unde să am, păcatele mele, dacă nici de la fiică-mea nu văd nimic ? se apără bătrîna. Mi-e greu să-ţi fac pînă şi un cadou !

— De la mine să nu te aştepţi la bani, că n-am. Aici sînt şapte găuri şi opt ochi stau la pîndă să le dibuiască ! De acum incolo, ori iţi plăteşti singură drumul, ori stai frumuşel acasă ! Nimeni nu se omoară de dorul tău şi nu e nevoie să te grozăveşti pe aici cine eşti ! Regele războiului poate să vîndă brînză de soia, dar omul contează, nu marfa ! Mie nu-mi pasă de gura lumii ! Data trecută m-am luat la harţă cu sora cea mare din pricina ta. Şi ţie nici că-ţi pasă ! Balega măgarului e ea rotundă şi lucioasă pe dinafară, dar în ea e numai putoare !

Bătrîna se puse pe plîns. Prunişor de Primăvară se amestecă, domolind-o pe Mama Pan. îi fierse repede un ceai şi o aşeză pe cuptorul

cald, să se odihnească. Ea adormi şi se trezi la ora mesei.

întors acasă, Ximen Qing mîncă în curtea interioară, apoi Dai An îi aduse o carte de vizită, pe care scria : „De curînd promovatul comandant al trupelor de sud-est şi superintendent al transporturilor, Jing Chong, cu cele mai alese sentimente”. Ximen se schimbă în hainele sale de ceremonie şi îi ieşi în cale. Jing îmbrăcase o robă stacojie pe care era brodat animalul fantastic *qilin,* iar cingătoarea de la brîul lui avea cataramă din aur. Era urmat de ofiţeri şi soldaţi. Intrară în salonul cel mare, se înclinară, se aşezară şi băură ceai.

— Alaltăieri am primit înştiinţarea numirii şi iată-mă în vizită la dumneavosatră, să vă mulţumesc, venerabile, deschise vorba Jing.

— Mă bucură această veste şi vă felicit din inimă. Unui mare om ca dumneavoastră i se cuvenea o asemenea frumoasă răsplată. Gloria voastră mă onorează şi pe mine. Voi da o petrecere în cinstea voastră.

îl rugă să-şi scoată straiele de gală şi porunci să se pună masa. Generalul mulţumi în repetate rînduri.

— învăţăcelul acesta a venit anume mai întîi la dumneavoastră, venerabile, dar am încă atîtea de făcut. Lăsăm petrecerea pe altădată, zise şi încercă să se scoale în picioare.

Însă Ximen Qing nu-i îngădui să plece. El porunci slugilor să-i ia hainele şi masa fu aşternută într-o clipă. Se aruncară cărbuni în sobă şi se traseră în jos apărătoarele de la ferestre. Dintr-un ibric de aur se turnă o licoare ca jadul şi mîncăruri delicioase făcute din miel fură aduse pe platouri. Zheng Chun şi Wang Xiang apărură şi îngenuncheară înaintea mesei.

— Pentru ce aţi întîrziat ? îi certă stăpînul. El cine e ?

— îl cheamă Wang Xiang şi e fratele cîntăr-eţei Wang Gui.

Stăpînul le spuse să cînte şi ei începură cu melodia „Peisaj fără seamăn, vr«ne minunată[41]. Slugile intrară cu două tăvi cu plăcinte şi două ulcele cu băutură pentru însoţitorii ofiţerului.

— Osteneala voastră este prea mare! se împotrivi oaspetele. Nu trebuia să le serviţi bucate şi oamenilor mei, şi ordonă ca aceştia să îngenuncheze în faţa gazdei.

— Peste o zi-două, soţia mea are de gînd să o invite pe venerabila dumnevoastră doamnă să admire lampioanele. Sper să poată veni. Vor mai fi doamna Zhang, soţia căpitanului He şi încă vreo două neamuri.

— Umila mea soţie va răspunde bucuroasă onorabilei invitaţii, îl încredinţă el.

— Comandantul Zhou n-a fost încă numit ?

— Am aflat că în următoarele trei luni e vorba să fie mutat în capitală.

— îmi pare bine.

Peste încă puţin, oaspetele şi oamenii săi se retraseră.

Seara, avu loc banchetul în cinstea zilei lui Lotus de Aur. Cei doi cîntăreţi cîntară pentru ea. După ce băutura făcu ocolul mesei, bărbatul se ridică şi merse acasă la sărbătorită. Doamna Luna rămase

cu cele două cumnate, Mama Pan, Orhideea, călugărițele şi cîntăreața Yu. Ajunşi la ea în casă, Lotus de Aur porunci să se aducă de băut. Umplu bărbatului o cupă şi i-o oferi stîrid în genunchi. Cînd maică-sa sosi, ea o mînă să doarmă în casa Vazei pentru a putea să petreacă în voie cu bărbatul. Abundența şi Întîmpinarea Primăverii o primiră cu brațele deschise pe Mama Pan. Băgînd de seamă că în camera luminată, înaintea tăbliței funerare erau înghesuite o mulțime de orfande, bătrînă se înclină în fața portretului Vazei, şoptind :

— Ai ajuns în cerurile înalte, fato! Apoi, trecînd în dormitor, vorbi : Ce fericită trebuie să fie stăpînă voastră ! Ea s-a prăpădit, dar ofrandele arată cît o are la inimă stăpînul !

—; De ce n-ai venit la slujba pentru suta de zile de la moartea ei ? întrebă Abundența. A fost atita lume şi doisprezece călugări s-au rugat pentru sufletul ei şi au zis imnuri pînă seara tîrziu.

— Eram în sărbători, nu puteam să las copilul singur acasă. Dar n-am dat azi ochii cu tuşa Yang !

— S-a sfîrşit de boală ! o înştiință Abundența. La ultima slujbă pentru stăpîna a lipsit şi la numai cîteva zile au mers stăpînele cu toatele la înmormîntarea ei.

— Ce păcat ! Era ea mai mare ca mine, dar nu mă împac cu gîndul că s-a dus ! Mă tot miram eu că de ce nu o văd !

— Avem o băutură dulce, mamaie, vrei să guşti ? întrebă Abundența şi îi ceru slujnicii să le-o dea.

Băutura îi dezlegă limba Mamei Pan :

— Stăpîna voastră a fost o femeie ca nimeni alta mai bună, cu o inimă caldă şi dreaptă. Uite, pe mine niciodată nu m-a socotit o străină şi mereu m-a îmbiat cu un ceai fierbinte, su- părîndu-se dacă ziceam că nu beau. Noaptea sta pînă tîrziu la taifas cu mine şi de cîte ori mă întorceam la mine ea îmi învelea acolo cîte ceva, doară să nu plec cu mîinile goale ! Ba, să nu vă mint, pînă şi haina asta de pe mine de la ea o am ! Pe cînd fata mea cea bună nu mi-a dat nici un vîrf de ac ! Pe bătrînețile mele că nu grăiesc minciuni, martor mi-e Buddha ! De m-ar vedea la pămînt. crăpată de foame şi nu mi-ar întinde un bănuț ! Cînd stăpîna voastră îmi dădea cîte ceva, ea sărea la mine să-mi scoață ochii, că am obrazul gros şi că umblu cu cerşitul ! Atunci de ce azi n-a vrut să treacă de la ea nici bănuții ăia de lectică ? Strînge întruna din dinți şi zice n-am şi n-am ! Auzi la ea, să aştepte să-i plătească domna din spate cu un qian pe oamenii ăia ! Şi-apoi, ce mi-a făcut în casă, nu mai spun ! Că mai bine nu veneam ! Dar nici că mai clac pe aici, să mă tot ocărască ea ! Fie ce-o fi ! Mult lumeț cu inimă de şacal rabdă pămîntul ăsta, dar ca nefericita de ea nu e nimeni ! Luați aminte la mine, de-o fi să mor ca mîine, numai bine n-o să se aleagă de ea, că de nimeni nu ascultă ! A trăit de la şapte ani fără tată şi în tot amarul ăsta de vreme eu numai pentru ea m-am zbătut. Am învățat-o să coasă şi să lucreze ca nimeni alta, am dat-o la o clasă de fete pe care o ținea xiucoi-ul Yu, m-am îngrijit ca mîinile şi picioarele să-i fie gingaşe şi mici. Din naştere e deşteaptă şi ce, acum, dacă a ajuns aici, s-a săturat de mamă-sa, nu-i

mai trebuie ? Să nu mai vrea s-o vadă în ochi ?

— A învăţat carte ? se miră Abundenţa. De-aia ştie să citească !

— De la şapte ani am dat-o şi a învăţat trei ani de zile. Ştie să alcătuiască, să scrie şi să citească orice poezie ! Cunoaşte şi cîntece o groază !

Deodată, se auzi o bătaie în uşă.

— Cine e ? întrebă Abundenţa. Mergi şi vezi ! o îndemnă ea pe Broderia Primăverii.

— E sora Prunişor, spuse ea.

Abundenţa o lovi uşor cu cotul pe Mama Pan.

— Fii cu grijă, a venit Prunişor de Primăvară ! îi suflă ea.

— Ştiu că e de partea ăleia ! oftă bătrînă.

— Am venit să văd ce mai face mămăiţa, rosti Prunişor, găsindu-le bînd.

Abundenţa o rugă să ia loc. Prunişor îşi suflecă poalele fustei şi se lăsă pe pat. Întîmpinarea Primăverii veni lîngă ea, iar doica şezu la stînga lui Prunişor, Mama Pan fiind în mijlocul patului.

— Stăpînul şi stăpînă-ta s-au culcat ? vru să ştie bătrînă.

— Chiar acum. Eu i-am lăsat şi am dat fuguţa la mămăiţa. Am pus deoparte cîteva bucate şi o ulcea cu vin. Farfuriile sînt pregătite. Du-te tu şi ia-le de la Crizantema ! o îndemnă ea pe Broderia Primăverii.

Slujnica o ascultă şi sosi numaidecît, ea, cu băutura „Floarea de aur" şi Crizantema de Toamnă, cu mîncărurile rînduite frumos într-o cutie. Prunişor îi porunci Crizantemei să se înapoieze acasă şi să o cheme dacă stăpînii aveau nevoie de ea. O măsuţă scundă fu suită pe pat şi pe ea înşirară şuncă, raţă prăjită şi bunfttăţi de mare. Broderia Primăverii încuie uşa şi li se alătură. Cînd băutura fu încălzită, Prunişor îi umplu mai întîi Mamei Pan un pahar, apoi unul pentru Abundenţa. Abia după aceea turnă pentru Întîmpinarea Primăverii şi pentru ea. Alese cele mai gustoase bucăţi de pe toate farfuriile şi le îngrămădi în faţa bătrînei, îmboldind-o să mănînce.

— Mămăiţă, le-am pregătit anume pentru matale. Te rog să guşti !

— Mănînc, fata mea. Numai stăpîne-ti nu-i pasă niciodată de mine. Văd că inima ta s-a milostivit de un biet om bătrîn ca mine. Asta înseamnă că pe zi ce trece o să fii şi mai bună şi n-o să-i semeni păcătoasei de fii-mea, om fără inimă şi fără drag de părinţi ! Aproape că-mi găsesc vină că eu oi fi stricat-o! Dar ori de cîte ori o învăţ de bine, se repede cu gura la mine ! Azi ai văzut cu ochii tăi cum s-a purtat cu mine. Eu am făcut cale pînă la ea, că e doar fata mea, şi nu să îmi arunce rămăşiţe de mîncare ca la cerşetori.

— Lasă, mămăiţă, mata o ştii pe-a matale şi stăpîna o ştie pe-a ei ! Ea are o fire neînduplecată şi nu-i place să se dea bătută. Stăpîna a şasea era bogată, dar ea una, de unde să fie cu avere ? Ii bagi vină că nu-ţi dă de nici unele. Alţii o judecă şi o vorbesc de rău pe nedrept, numai eu o înţeleg. Stăpînul i-a dat banii casei pe mînă, dar ea nu se atinge de ei. Cînd vrea o floare sau altceva, mai degrabă îi cere de-a dreptul lui, decît să ia pe ascuns şi să-şi afle vorbe printre slugi. Aşa că nu fi necăjită pe ea, mămăiţă ! Eu nu-i iau apărarea, vreau numai să-ţi

lămuresc cum stau lucrurile.

— Poate că Mama Pan a priceput-o pe dos! se amestecă în vorbă Abundența. Din vechime, rudele intre ele sînt una, cum e carnea lipită pe os. Dacă ar avea bani, fireşte ea s-ar purta ca o fată iubitoare, altfel ce-ar face cu ei ? Vorba veche: nu-ți bate joc de părinți, că se scutură piersicul înflorit ! Mai tîrziu, cînd n-o să mai fii, o să rămînă şi ea ca noi, fără nimeni pe lumea asta !

— Apăi, eu, bătrînă cum sînt, ştiu ziua de azi; află cineva ce-o mai fi mîine ? Nu sînt supărată pe ea !

Simțind că bătrîna se înmuiase după cîteva pahare, Prunişor ceru cutia cu zaruri. Jucă mai întîi cu Abundența, apoi cu Întîmpinarea Primăverii. Băură mult, pînă cînd frunzele de bambus le înfăşurară parcă inima şi flori de piersic li se iviră in pomeții obrajilor. Cînd goliră ulceaua, întîmpinarea Primăverii aduse băutura pe care o aveau ele în casă. încetară pe la al doilea *geng,* cînd Mama Pan căzu, răpusă de somn. Prunişor de Primăvară trecu acasă pe portița din colțul grădinii. Cînd intră în camera din mijloc, o găsi pe Crizantema de Toamnă aşezată pe un taburet, chiorîndu-se în dormitor prin crăpătura uşii şi ascultînd înfrigurată vorbele care răzbăteau de acolo. Prunişor se apropie tiptil de ea şi o lovi cît putu de tare peste față.

— Ce faci aici ? De ce tragi cu urechea, sclavă bună doar de spînzurat ? o certă.

— De ce dai ? Mă furase somnul, nu trăgeam deloc cu urechea !

Stăpîna le auzi şi întrebă ce se întîmplase.

— Nimic. Am pus-o să încuie uşa şi nu vrea, rosti Prunişor, făcînd-o scăpată.

Crizantema de Toamnă se frecă la ochi şi merse de încuie uşa. Prunişor urcă în pat şi adormi.

Noaptea se scurse în tihnă. A doua zi, nevestele vînzătorilor de la prăvălie, cumnatele Wu şi domnişoara Zheng sosiră sâ o felicite pe Lotus de Aur. Ximen Qing, Wu cel mare şi Ying. toți în straie frumoase de-ți luau ochii, o porniră călări spre căpitanul He. In ziua aceea, He avea o mulțime de invitați şi chemase patru cîntărețe să facă față banchetului. Comandantul Zhou fusese şi el poftit. Seara, întors acasă, stăpînul trase la Abundența. Pe zece, trimise invitații pentru petrecerea doamnelor, stabilită pe doisprezece. Doamna Luna ceru să fie invitate şi mătuşa Meng şi cumnata, ca să nu iasă vreo supărare.

— Ai dreptate, încuviință bărbatul şi îi porunci ginerelui său să scrie încă două invitații, iar lui Qin Tong să le ducă.

Pan Lotus de Aur se afla acolo şi se simți atinsă. Se ridică, se grăbi la ea şi o puse pe Mama Pan să plece numaidecît.

— De ce nu mai stai ? Măcar încă o zi, o rugă Doamna Luna, zărind-o gata de drum.

— E la început de an şi acasă n-are pe nimeni să se îngrijească de copil, soră mai mare, sări Lotus s-o lămurească. Las-o să-şi vadă de ale ei.

Doamna Luna ceru să se umple cu plăcinte două cutii, îi dădu

bani de lectică şi rămase pe lîngă bătrînă pînă cînd aceasta le părăsi. Lotus de Aur i se împărtăşi Delicatei :

— Pofteşte numai bogătaşe şi marfa asta bătrînă nu şi-ar fi aflat locul printre ele. Dacă n-o goneam, puteam s-o țin ascunsă in casă ? Nu semăna nici a musafir, nici a slugă. Atunci cum să nu mă supăr ?

Ximen Qing îl trimise pe Dai An cu invitațiile pentru doamna Lin şi tînăra Huang, soția domnişorului Wang Al Treilea. De acolo, îi spuse să treacă pe la Cartierul Curtezanelor şi să le cheme pe Laur, Argint, Iubirea Lunii şi pe Hong A Patra, iar dintre copiii-cîntăreți, pe Li Ming, Wu Hui şi Zheng Chun.

In ziua aceea, de cum se înapoie din Dongjing, Ben Al Patrulea se spălă, se găti în straie alese şi veni să îngenuncheze în fața stăpînului, aducîndu-i carte din partea Excelenței Sale Xia.

— De ce ai întîrziat ?

— Am răcit, stăpîne, şi abia a doua zi după anul nou am putut purcede la drum. Excelența Sa Xia vă transmite urări de prosperitate şi vă mulțumeşte pentru grija arătată familiei sale.

Ximen Qing ii încredință, ca şi mai înainte de călătorie, cheia prăvăliei şi mai deschise o cameră în care Wu cel mic să poată vinde acolo, împreună cu Lai Bao, după ce acesta avea să sosească din sud. Ii spuse lui Ben să aducă nişte oameni pricepuți la focurile de artificii şi să le facă două rînduri de artificii pentru data de doisprezece.

Apoi Ying Bojue se înființă cu Li Al Treilea, care îi mulțumi pentru ajutorul pe care i-1 dăduse pînă atunci. Şezură şi băură ceai.

— Fratele Li are o afacere şi vrea să ştie dacă te-ai prinde la ea ori ba, începu Bojue discuția.

— Ce anume ? întrebă gazda.

— A fost emis un ordin prin care se cere celor treisprezece provincii să ofere Palatului antichități în valoare de cîteva zeci de mii de *liang*. Prefectura Dongping de care ținem, are de dat obiecte prețuind douăzeci de mii. Documentul se află încă în mîinile guvernatorului. Zhang Al Doilea, din Strada principală, a pus la bătaie două sute de *liang* ca să pună el mîna pe contract. Iese din asta un cîştig de zece mii de *liang*. Nemernicul de mine. m-am gîndit să vin cu unchiul Ying să vă înştiințez, Mărite Mandarin, şi să vă întreb dacă v-ar atrage chestiunea. Zhang Al Doilea ar lua cinci mii şi Excelența Voastră cinci. Cu dumneavoastră ne-am asocia noi, adică unchiul Ying, eu şi Huang, iar Zhang are şi el doi oameni şi cîştigul ar fi socotit în proporție de doi la opt. Nu ştiu cum gîndiți dumneavoastră, Excelență !

— Ce fel de antichități ?

— Excelența Voastră poate că n-a aflat că între zidurile Oraşului imperial au fost terminate de curînd Palatul Vieții Lungi, cu nu ştiu cîte încăperi, apoi Palatul Purității, Sanctuarul Nemuririi şi Sanctuarul Spiritului de Jad. Tot acolo are să fie şi sala în care se va înveşmînta favorita An. Aceste construcții noi vor fi decorate cu animale şi păsări

rare, bronzuri din dinastia Zhou, trepiede Shang, peceți din Han, vase Qin pentru ars santal, tobe de piatră din perioada Xuanwang, felurite vase de bronz şi alte piese de artă din diferite ere dinastice. * Este o operă măreață şi Palatul va cheltui bani, nu glumă !

— Mi-ar conveni să iau eu în mînă întreaga afacere, vorbi Ximen. Dau eu toți banii şi-i pun pe oamenii mei să se ocupe de căutarea mărfii.

— Fără îndoială că ar fi minunat! Noi vă vom da tot sprijinul şi nu se va mai băga nimeni.

— Mai adaugi vreun om al casei, frate ? întrebă Ying.

— Cînd totul va fi gata, îl vom lua şi pe Ben Al Patrulea, care să alerge de colo-colo. Şi unde este acest ordin ? vru el să ştie.

— Este la Cenzorat. încă n-a fost răspîndit.

— Fiți pe pace. Voi mîna un om la Song Songyuan cu o scrisoare şi ceva daruri.

— Trebuie lucrat repede, Excelența Voastră. Cei vechi spuneau că soldații să fie oricînd gata de luptă, iar cine are orezul deja fiert, să se apuce să-l mănînce primul ! Dacă nu-i dăm zor, ne-o ia altcineva înainte !

Ximen Qing rîse.

— Nu vă faceți griji ! Chiar dacă s-ar fi trimis documentul la prefectură, o să-l rog pe Song să-l ceară înapoi. Pe urmă, prefectul Hu îmi este prieten, rosti el şi îi reținu la masă. Azi pun să se întocmească o scrisoare şi mîine trimit o slugă la cenzorul Song, îi încredință el.

— Mai e ceva. Excelența Sa Song nu se află la cenzorat, grăi Li. A plecat de alaltăieri la Yanzhou, într-o inspecție.

— Atunci porneşte chiar tu mîine la Yanzhou, împreună cu o slugă de-a mea.

— E foarte bine. Dus-întors, îmi ia vreo cinci-şase zile. Pe cine-mi dai ? Să ia scrisoarea şi să vină în seara asta cu mine, aşa ca mîine să ne aşternem la cale, de cu zori.

— Excelenței Sale îi place mult de un copil-cîntăreț, Gîsca Sălbatică. Ți-1 dau pe el şi pe Lai Jue.

Ximen Qing îi chemă pe cei doi şi îi prezentă lui Li Al Treilea.

— E bine aşa, încuviință Bojue. în afaceri nu trebuie pierdută nici o clipă ! Cine are piciorul mai iute, o ia înainte !

După ce mîncară, Ying Bojue şi Li Al Treilea plecară. Ximen îi ceru lui Chen să facă scrisoarea, cîntări zece *liang* de foițe de aur şi încredință celor doi aurul împreună cu scrisoarea.

— Să fiți cu mare grijă la drum şi să vă întoarceți repede cu documentul, îi sfătui. Dacă a fost cumva trimis la prefectură, cereți Excelenței Sale cîteva cuvinte în scris, ca prefectul să ni-1 dea nouă.

* Dinastia Shang : 1711—1066 î.e.n. ; dinastia Zhou : 1066—256 î.e.n. ; dinastia Qin : 221—207 i.e.n. ; dinastia Han : 206 i.e.n.—220 e.n. Perioada Xuanwang : 227—781 e.n.

— Da, stăpîne, spuse Lai Jue. Umila voastră slugă a mai fost la Yanzhou, cînd a lucrat pentru consilierul Xu.

Slugile luară darul şi scrisoarea şi se duseră acasă la Li, iar a doua zi închiriară cai şi purceseră la drum.

Pe doisprezece, Ximen Qing rămase acasă, invitîndu-i pe înserat la el pe Wu cel mare, pe Ying, pe Xie şi pe Chang Zhijie. Muzicanţii se prezentară devreme, de dimineaţă, şi cînd doamnele sosiră, le primiră în sunete de tobe şi gonguri. Soţia comandantului Zhou avea o suferinţă cu ochii şi nu putuse veni, dar minase servitorul să ceară scuze in numele ei. Celelalte se înfăţişară din timp, în afara soţiei căpitanului He. a doamnei Lin şi a norei sale, care întîrziară, fapt ce îl făcuse pe Ximen să pună de cîteva ori soldaţii pe drumuri să le grăbească şi pe deasupra să se folosească şi de bătrîna Wen. Doamna Lin sosi pe la prînz, într-o litieră mare, urmată de una mai mică. După ce Ximen Qing o primi cu plecăciune, o întrebă ce se in- tîmplase cu soţia lui Wang Al Treilea.

— Fiul meu e plecat şi ea a rămas să vadă de casă, răspunse doamna Lin, înclinîndu-se, şi se retrase.

Nevasta căpitanului ajunse pe la jumătatea dupâ-amiezii, într-o litieră purtată de patru oameni. O slujnică se ţinea în urma ei într-o lectică mică ; o mînă de soldaţi duceau o ladă cu straiele de schimb al doamnei, iar două slugi mergeau pe cele două laturi ale litierei. Noua sosită coborî abia la a doua poartă, în curte. Cînd muzica răsună, Doamna Luna şi celelalte femei îi ieşiră în întîmpinare. Ximen Qing o privi pe furiş, pe fereastră. Doamna Lan era înaltă şi mlădioasă la cei nici douăzeci de ani ai săi şi se înfrumuseţase cu meşteşug, arătînd din cap pînă-n picioare ca o statuetă de jad. Părul îi era înţesat cu perle şi figurine de jad. îmbrăcase o haină roşie, cu mîneci lungi, pe care erau brodate în cinci culori patru animale fantastice *qilin.* Cingătoarea îi era bătută in aur şi jad şi în jos i se vedea o fustă albastră, cu o ghirlandă de flori pe poale. Cînd se mişca, răsuna melodios clinchetul bijuteriilor din jad, iar în urma ei mirosea a orhidee şi mosc. Dacă Ximen Qing n-ar fi văzut-o n-ar fi fost nimic. Dînd însă cu ochii de ea, sufletul *hun* îi zbură pînă la marginea cerului, iar sufletul po îi coborî pînă în al noulea iad ! Doamna Luna o conduse pe txnără în sala centrală din spate şi după ce femeile se salutară, îl chemă pe Ximen Qing. El îşi puse în mare grabă hainele de ceremonie şi alergă într-un suflet. Tînăra îi păru asemenea unui copac de jad pogorît din rai pe pămînt, o zeiţă din munţii Wu. Făcu a plecăciune pînă la pămînt, cu inima bătînd să-i spargă pieptul şi cu ochii înceţoşaţi, apoi se retrase.

Doamna Luna îşi pofti oaspeţii mai întîi în umbrar, apoi în salonul cel mare, unde fusese întinsă masa. Se aşezară după rînduiala ce li se cuvenea. Doamna Lin ocupase locul de onoai e. Actorii interpretară două acte din opera „Micul Tian Xiang aduce ofrande la miezul, nopţii“. Apoi îşi făcură apariţia cele patru cîntăreţe şi ele cîntară melodii despre lampioane.

In umbrar, Ximen Qing bău cu cei patru invitați ai săi, în vreme ce Li Ming, Wu Hui şi Zheng Chun le cîntară. Dar el îşi lăsa mereu oaspeții singuri şi o pornea spre salon, cătînd pe furiş prin fereastră la femei. Luați aminte, iubiți cititori ! Strălucitoarea lună nu este pentru vecii vecilor rotundă, iar norii cei mai frumos colorați se destramă degrabă. Cînd bucuria atinge culmea, urmează rostogolirea pe povîrnişul tristeții. Cînd nenorocul întrece orice măsură lumească, se aşterne liniştea. Toate acestea sînt legile naturii. Ximen Qing nu ştia decît cum să-şi sporească gloria şi averea, trăind doar în îndestulare şi desfriu, într-o goană nebună după plăcerile cărnii. Nu pricepuse că tocmai calea cerească era aceea care nu putea îngădui lipsa de cumpătare şi că spiritele iadului erau pas cu pas pe urmele lui. Zilele ii erau numărate !

în seara aceea, în saloane se aprinseră lampioanele. Cintă- reții cîntau. Încă nu bătuse primul *geng* şi gazda moțăia pe scaunul său. Ying Bojue propuse să joace ghicitul degetelor.

— Frate mai mare, azi nu eşti la înălțime. Ce-i cu tine de ai adormit ? îndrăzni Ying.

— Nu m-am odihnit bine azi noapte. Şi*nu ştiu de ce, dar parcă aşa, deodată, nu mai am vlagă. M-a doborît somnul ! răspunse el.

Cîntărețele ieşiseră din salon şi veniseră la ei. Bojue ceru ca Hong A Patra şi Iubirea Lunii să cînte, iar Laur şi Argint să umple paharele. în toiul larmei, Dai An vesti că doamnele Lin şi Lan se pregăteau să plece. Ximen Qing se ridică iute şi se duse la poarta a doua, rămînînd în umbră, să le vadă urcînd în litiere. Doamna Luna şi celelalte femei le conduseră şi cînd ajunseră în curte, se slobozîră artificiile. Doamna Lan îşi schimbase veşmintele. Acum purta o mantie lungă, roşie, garnisită cu samur. Doamna Lin avea o haină de mătase albă cu o glugă din zibelină, prinsă cu ace de aur şi împodobită cu giuvaie- ruri din jad. Slugile casei, cu lampioane în mînă, le conduseră la litiere. Lui Ximen Qing i se. scurseră ochii după cele două frumuseți, dar nu-i rămase decît să înghită în sec. Chiar în clipa aceea, cînd era mai aprins ca niciodată, nevasta lui Lai Jue trecu pe lîngă el şi bărbatul nici gînd să o lase să-i scape. Femeia era tînără şi frumoasă şi Ximen o dorea încă de cînd i se înfățişase cu bărbatu-său să fie primiți ca slugi. Nu era ea aşa de focoasă cum fusese nevasta lui Lai Wang, dar nici nu era cu cine ştie ce mai prejos decît ea. Bărbatul o cuprinse în brațe şi o purtă aproape pe sus, chiar la ea în cameră, neslăbind-o cu sărutările. Sărmana, nu avu cum sâ se împotrivească şi se lăsă in voia lui şi a soartei. După ce termină cu ea, Ximen Qing se întoarse în umbrar să bea cu invitații săi.

Capitolul LX XIX

Noaptea, tîrziu, Doamna Luna îi vorbi ca de obicei soțului.

— De-ai şti ce încîntate au fost doamna Lin şi soția generalului Jing ! Vesele peste măsură, aproape că nu le venea să mai plece ! Doamna Jing mi-a mulțumit de nu ştiu cîte ori. „Ajutorul Marelui Mandarin ne-a fost de mare folos, mi-a şoptit. Nu-1 vom uita nici noi ! La începutul lunii viitoare, al meu pleacă în Huai, să supravegheze transporturile." Cît despre doamna Lan, ea a băut zdravăn, nu glumă. Se pare că îi place de sora a cincea. Am dus-o în grădină, să admire muntele artificial. A făcut o mulțime de daruri slugilor !

Ximen Qing dormi la ea. Soția avu un vis şi cînd se treziră, i- 1 spuse :

— Mă gîndesc că am visat fiindcă am văzut-o pe doamna Lin înveşmîntată în roşu ! Dar, ascultă. Se făcea că Li Vaza a scotocit prin lăzile sale şi a scos o mantie stacojie şi mi-a dat-o mie s-o îmbrac. Sora a cincea însă a smuls-o de pe mine şi şi-a pus-o ea. M-am înfuriat şi i-am strigat că nu-i ajunge haina de blană pe care i-ai dăruit-o ? într-o criză de furie, ea a sfîşiat roba, lăsîndu-mă cu buza umflată. Şi tocmai cînd ocăram mai abitir, am deschis ochii şi am înțeles că visasem.

— Sâ nu-ți faci griji. îți voi fac.e una la fel cu aceea visată. Visurile răsfrîng dorințele ascunse ale oamenilor.

Bărbatul se sculă, însă îşi simți capul atît de greu, încît nu putu merge la *Yamen.* Se spălă, se pieptănă, îşi puse o robă obişnuită şi se duse în biblioteca din față. Se întinsese pe pat şi Wang Jing îi frecă de zor picioarele. Fluier de Jad îi aduse o jumătate de bol de lapte de la Abundența, să-şi ia hapurile. Cînd o văzu pe slujnică, Wang Jing ieşi. Slujnica îşi ajută stă- pinul să ia leacurile şi se înapoie în curtea interioară. Doamna Luna o puse pe Jad Mic să facă o fiertură de orez, însă trecu timpul mesei şi el tot nu veni. Wang Jing îi strecurase stăpînului un pachet de la sora sa, Wang A Şasea, şoptindu-i că ea îl aşteaptă. Ximen Qing despături hîrtia. înăuntru era o şuvița de păr negru, lucios, legată într-un nod al iubirii, negrăit de plăcut la vedere, cu un şnur de mătase în cinci culori. Tot acolo găsi un săculeț purpuriu, brodat, cu două despărțituri, pline cu semințe de dovleac. Bărbatul privi darurile pe îndelete, cu mare încîntare. Săculețul îl băgă într-un sertar, iar şuvița de par o furişă în mînecă. Stătea îngîndurat, cînd Doamna Luna apăru, trăgînd în lături apărătoarea uşii. îl află întins pe pat, Wang Jing frecîndu-i cu grijă picioarele.

— Ce zaci aicea, de mă laşi să te aştept ? Ți-am pregătit fiertura de orez ! îl certă. Spune-mi mie, ce ai ? Te simți sleit de puteri ?

— Nici eu nu ştiu ce am. Inima îmi bate aiurea, de nimic n-am chef, iar picioarele mă înjunghie grozav.

— O fi din pricina schimbării vremii. Dacă ai luat leacurile, o să-ți revii, îl linişti ea şi îl luă cu ea la masă. Stăpîneşte-te puțin, doar e sărbătoare ! Azi s-a nimerit să fie şi ziua lui Hua. Mergi la el, ori, dacă

nu te simţi în stare, cheamă-1 pe Ying la tine şi.stai cu el.

— Ying a fost şi el invitat la Hua. Pregăteşte băutură şi mîncare. Merg să stau cu frate-tu cel mic.

— Du-te călare, de restul mă ocup eu, îl îndemnă.

Ximen Qing porunci ca Dai An să-i pregătească un cal. Plecă însoţit de Wang Jing, spre Strada Leului. Ajungînd în locul unde se ţinea tîrgul lampioanelor, fu izbit de larma bubuitoare a alaiurilor şi a echipajelor. Lampioanele ca nişte sfere erau făcute din mătase brodată. Lumea era ca un furnicar mişu- nînd pretutindeni. Mărturie sînt aceste stihuri :

Ca din senin vîrtejuri se stîrnesc,
Mătăsurile flutură în vînt,
Se-ngrămădesc nori negri peste munţi Şi nu
vezi nici o palmă de pămînt.

Ximen Qing admiră lampioanele, apoi descălecă în faţa porţii şi intră. Wu Al Doilea şi Ben se grăbiră să-l întîmpine cu plecăciuni şi vorbe de laudă despre cîştigurile negoţului. Pogon Verde aprinse lampioanele şi făcu ceaiul. Qin Tong şi Lai An, minaţi de Doamna Luna, aduseră în două cutii pătrate bucate şi dulciuri, în prăvălie se găsea alcool din soia. Deschiseră un vas şi urcară la cat, de unde se vedea tot tîrgul, cu viermuiala necontenită a mulţimii. După-prînz, Ximen îi ceru lui Wang Jing s-o înştiinţeze de vizita lui pe Wang A Şasea. Cum află, femeia dădu zor să pregătească bucate alese. Ximen îi porunci lui Lai Zhao ca masa să mai fie o dată aşternută pe seară, pentru Wu şi Ben, cu cele ce fămaseră de la ospăţul lor ; pe Wang Jing îl trimise înainte cu un vas cu alcool la sora lui. Apoi o luă pe urmele lui călare. Gătită şi dichisită, femeia îi ieşi în cale şi îl conduse în încăperea din mijloc, unde îngenunche de patru ori înaintea lui.

— Mi-au plăcut darurile tale. Te-am invitat de două ori la mine. De ce n-ai venit ? rosti el.

— Mă bucură cele ce-mi ziceţi, însă n-a trecut nimeni pe la mine să-mi spună să vin. Pe urmă, nu ştiu ce-oi avea că nu mă simt prea bine. N-am poftă de mîncare şi n-am chef de nimic.

— Ţi-o fi de bărbatu-tău, ghici el.

— Cui îi e de unul ca el ? Văzînd eu că stăpînul nu mai dă pe la mine, m-am gîndit că v-oi fi greşit cu ceva. Mă socotiţi ca pe inelul de la plasa de păr, că doar pe ăla îl pui la spate ! Tare mă tem că aveţi pe altcineva în inimă !

— Nici vorbă ! se repezi el. Cu sărbătorile astea, am fost prins cu o groază de banchete !

— Ieri doamnele au dat P petrecere, nu-i aşa ?

— Chiar aşa. Musafirele o invitaseră mai înainte pe soţia principală şi s-a simţit obligată să le cheme şi ea.

— Cine a fost ?

Ximen Qing îi numi femeile, iar ea îl învinui că tocmai de Sărbătoarea lampioanelor n-o poftise şi pe ea.

— Nu-i nimic, spuse el. Pe şaisprezece, chem nevestele slujbaşilor mei şi n-o să-ţi îngădui să lipseşti.

— Dacă doamna îmi trimite carte, de ce n-aş veni ? Acum, nu de mult, slujnica aceea a jignit-o pe Shen. Ea mi s-a plîns, mai ales că la rugăminţile mele s-a înfăţişat în casa dumneavoastră. Vai, ce mi-a făcut ! A ţipat şi s-a jeluit. Noroc că aţi pus să i se dea argintul, şi doar asta a potolit-o. Slujnica voastră are o fire aprinsă şi habar n-are că atunci cînd loveşti într-un cîine trebuie să te uiţi în ochii stăpînului !

— Gura aia veninoasă are limbă iute, aşa-i. Şi mie îmi aruncă uneori cîte o răutate ! Dar şi cîntăreaţa a greşit că s-a încăpăţînat atît.

— Vai, vai şi mie mi s-a plîns că ea s-ar fi dus şi le-ar fi cîntat, însă slujnica s-a repezit la ea şi i-a trîntit nişte ocări

de a potopit-o plînsul. Am ținut-o la mine o noapte să-i treacă.

Vorbiră cît vorbiră, apoi sluga aduse ceaiul, iar bătrîna Feng veni şi-l salută pe oaspe. Ximen Qing îi oferi o bucată de argint, cam de trei sau patru *qian.*

— De la moartea stăpînei tale, nu mi-ai mai călcat pragul.

— Dacă nu e ea, unde să trag ? se plînse Mama Feng. Trec mai des pe acilea şi mai stau la taclale cu A Şasea.

Apoi îl poftiră pe bărbat în dormitor şi-l întrebară dacă vrea să mănînce. £1 răspunse câ nu şi atunci aşezară pahare pe masă şi îi cerură lui Wang Jing să deschidă alcoolul de soia. Băură împreună.

— V-a plăcut darul meu, stăpîne ? întrebă femeia. Mi-am tăiat o şuviță de păr şi l-am împletit cu mîna mea, zicîndu-mi că o să vă meargă drept la inimă.

— î',i sînt recunoscător, spuse el.

Băură mai multe pahare şi cînd rămaseră numai ei doi, bărbatul uită de durerea din picioare. Ca de fiece dată înainte de a porni la o bătălie amoroasă, el înghiți cu puțin alcool unul din hapurile ce i le dăruise călugărul indian. Apoi, cu gîndul încă la soția căpitanului He, se aruncă nesățios asupra femeii **cf.re** se arătă nu mai puțin lacomă de dragoste. Ştiind că lui îi **Dlăcea** să facă lucrurile pe lumină, Wang A Şasea aşezase lampa **pe** măsuța de lîngă pat. Nebunia lor părea să nu mai aibă sfîrşit. sporind de **la** un joc la altul, mai cu seamă că bărbatul era mai pornit **ca** niciodată.

— Mă iubeşti, putoare mică ? o întrebă el.

— Numai la dumneavoastră îmi e gîndul, stăpîne. îl linişti ea. Cît aş da să fiți mereu tot acelaşi, ca pinul cel pururea verde ! Să nu mă părăsiți, stăpîne. Dacă o să se întîmple una ca asta, mă omor. Să ştiți câ n-am grăit nimănui una ca asta. Şi cu atît mai puțin netrebnicului meu. Lui nu-i stă gîndul decît să facă avere. Şi îşi are el femeile lui, de mine nici că-i pasă !

— Fiica mea, dacă vrei să fii toată a mea, cînd s-o întoarce, îi găsesc altă nevastă.

— Da, stăpîne. Puteți să mă luați în casa voastră sau mă țineți aici, cum oți socoti de cuviință. Sînt a voastră pe de-a-ntre- gul şi fac tot ce vă pofteşte inima.

— Te cred, spuse el.

Se iubiră îndelung şi într-un tîrziu, căzură vlăguiți şi ațipiră pentru puțin, unul lîngă altul. Pe la cel de al treilea *geng* el se sculă, se îmbrăcă şi se spălă pe mîini. Simțindu-se amețit, eeru nişte ceai, să-şi clătească gura. Din mîneca robei scoase o hîrtie şi i-o întinse femeii.

— Du-i-o lui Gan şi cere-i o rochie. Alege ce-ți place !

Wang A Şasea îi mulțumi şi el plecă. Wang Jing mergea înainte, cu un lampion aprins, iar Dai An şi Qin Tong țineau calul de dîrlogi. Era tîrziu în noapte. Nori negri se îngrămădiseră pe cer şi palida lună abia

strecura o geană de lumină printre ei. Străzile erau pustii şi se auzea de la mare depărtare numai lătratul cîinilor. Cînd ajunse lîngă podul de piatră, se stîrni deodată un vîrtej de vînt şi în acelaşi timp o umbră întunecată se înălţă de sub capul podului, înaintînd spre el. Ximan Qing înţepeni. Calul făcu un salt în lături, iar călăreţul simţi că îl trec fiori reci. Avînd în cap aburii beţiei, bărbatul lovi înnebunit de spaimă calul cu biciuşca. Atunci animalul se săltă pe picioarele din spate. Cu toate strădaniile lor, slugile nu-1 mai putură ţine şi calul li se smulse din mîini, apucînd-o într-un galop sălbatic spre casă şi nu-şi încetini goana decît în faţa porţii. Wang Jing rămăsese şi el în urmă. Cînd Ximen Qing descălecă, picioarele îi erau moi. Slugile îl 'sprijiniră ducîndu-1 pînă la Lotus de Aur. Acum, iată ce era :

Pe cinci căi te rătăceşti,
Pe-alţii de îi jefuieşti Şi-n
pustiuri îngheţate
Duhurile-ţi sar în spate.

Lotus de Aur se înapoiase mai de mult din curtea interioară şi încă nu se culcase. Se trîntise pe pat aşa cum era, aşteptîndu-1. Auzindu-1 intrînd la ea, se ridicase numaidecît, îi luase straiele şi, văzîndu-1 beat, nu scoase un cuvtnt. Ximen Qing o cuprinse pe după umeri, bolborosind :

— Tîrfă mică, drăguţul tău e beat turtă. Fă patul degrabă, să mă culc !

Femeia îl duse pînă la pat şi îl ajută să se dezbrace. Cum puse capul jos, el începu să sforăie mai-mai să întreacă tunetul. Ea îl zgîlţîi de cîteva ori, neizbutind să-l trezească. Se dezbrăcă şi se vîrî în pat lîngă el. îl mîngîie în tot felul, aşa adormit cum era, dar el era moale şi parcă fără nici un pic de viaţă în trup. Femeia se suci şi se răsuci în aşternuturi, arzînd într-o dorinţă cu neputinţă de potolit, ba dimpotrivă, scoţînd-o din minţi. Trecu aşa o jumătate de noapte şi în cele din urmă bărbatul se trezi. El o întrebă buimac şi încă beat ce vrea, dar îşi răspunse singur, ştiind-o prea bine. Ii ceru apoi să-i dea cutia de aur în care ţinea hapurile. Lotus de Aur o găsi şi o deschise. Mai erau în ea doar patru hapuri. înghiţi ea însăşi un hap, apoi, ca să-l aţîţe bine, i le dădu lui pe toate celelalte trei. El le înghiţi cu greu, însă urmarea se simţi numaidecît. Bărbăţia i se învigoră, dar el zăcea ca şi mai înainte adormit, aşa că femeia trebui să se descurce singură, lucru pe care îl şi făcu. El sta nemişcat, pierdut ca un dus de pe lume. Femeia termină după un răstimp destul de lung şi atunci se petrecu un fapt îngrozitor : uşurarea firească a seminţei lui fu urmată de o neîncetată scurgere de sînge. Ximen Qing rămase fără simţiri şi braţele şi picioarele i se întinseră ţepene. Lotus de Aur se îngrozi.

— Ce-i cu tine, omul meu ?

— Mi s-au împăienjenit ochii, şopti el, revenindu-şi puţin.. Nu ştia

ce-i cu mine !

Luați aminte, dragi cititori ! Spiritul nostru, puterile trupului sînt limitate şi numai pofta e aceea care nu ştie de margini. Cei vechi au lăsat în scris că acela care nu se înfrînează trăieşte foarte puțin ! Ximen Qing nu se ținuse decît de preacurvie, nedîndu-şi seama că era ca o lampă al cărui ulei, de aprinsă şi tot aprinsă, se împuținează, iar astfel lumina ei se stinge. Toată sămînța i se secătuise şi nu-i mai rămăsese altceva decît moartea. Aşa cum am spus la începutul cărții :

Prea dulce e femeia înflorită în fecioară,
Pentru bărbați nerozi, pindeşte sabia-i din coapse ;
De-i luptă aprigă, un cap nu pică la picioare,
Că taina se învață doar din vlagă-n măduvi stoarse !

Aceasta s-a întîmplat peste noapte. A doua zi de dimineață, pe cînd se pieptăna, Ximen Qing fu luat pe neaşteptate de o amețeală, ce îl făcu cît pe ce să se prăbuşească la pămînt şi ar fi căzut, dacă Prunişor de Primăvară nu l-ar fi prins în brațe. Se aşeză pe un scaun şi îşi reveni după un timp îndelungat.

— Eşti slăbit de nemîncate, se grăbi Lotus de Aur. Pune ceva în gură, nu poți pleca aşa. Ai să vezi că o să-ți-treacă de îndată ! Mergi în curtea interioară, îi porunci Crizantemei de Toamnă, şi adu fiertura de orez pentru stăpînul !

— Fiertura e gata ? o întrebă slujnica pe Lebădă de Nea. Stăpînul cînd s-a sculat a văzut negru în fața ochilor' şi era cît pe ce să cadă ! Vrea să mănînce.

Doamna Luna o auzi, o chemă pe slujnică la ea şi o întrebă despre boala stăpînului. Crizantema îi spuse de la cap cele ce se întîmplaseră. Soția principală simți că îi sare inima din piept. O zori pe Lebădă de Nea să pregătească fiertura şi se duse chiar ea acasă la Lotus de Aur. Pe el îl găsi țintuit pe scaun.

— Ai amețeli ? îl întrebă.

— Nu ştiu ce-i cu mine ! rosti el. Am simțit că a început deodată să mi se rotească pămîntul de sub picioare !

— Dacă nu eram eu şi cu Prunişor de Primăvară, s-ar fi prăvălit şi, voinic cum e, s-ar fi izbit rău !

— Te-ai înapoiat tîrziu, băut şi iți e acum capul greu, nu-i aşa ? vru să se încredințeze Doamna Luna.

— Unde a fost de a băut pînă în noapte ? întrebă Lotus.

— La prăvălie, cu fratele meu cel mic.

Nu peste mult, Lebădă de Nea sosi cu fiertura de orez. Bărbatul mîncă jumătate din bol şi îl puse deoparte.

— Cum îți mai e ? întrebă soția principală.

— Parcă plutesc şi mi s-a scurs toată vlaga din trup, răspunse.

— Sper că nu pleci la Y*amen* ?

— Nu. Mai stau puțin şi merg în față, să-mi scrie ginerele cîteva invitații. Pe cinsprezece vreau să-i invit la o petrecere pe Zhou, Jing şi He.

— Azi n-ai luat doctoria ! îşi aminti Doamna Luna. îți aducem nişte lapte. Cred că te-ai istovit peste măsură în zilele din urmă.

Doamna Luna o mînă pe Prunişor de Primăvară să ia nişte lapte de la Abundența. Slujnica îl aduse într-un bol. Ximen Qing înghiți hapul, se ridică şi o porni în curtea din față, sprijinit de Prunişor de Primăvară. Abia ajunse la portița din colțul grădinii şi i se puse o pînză pe ochi, de nu mai văzu unde calcă, trupul i se moleşi şi nu mai fu în stare să se țină pe picioare. Slujnica îl tîri cu mare greutate înapoi.

— Ascultă şi de mine şi te odihneşte. Pofteşte-i pe oamenii aceia peste două zile. Nu e neapărată nevoie să le scrii astăzi. Rămîi şi tu două zile în casă. Ce ți-ar dori inima să mănînci ? Mă reped în spate să poruncesc.

— Nu am poftă de nimic.

Doamna Luna se întoarse în curtea interioară şi o luă din nou la întreblri pe Lotus de Aur.

— Cînd s-a întors era beat ? La tine n-a băut nimic ? Ați făcut ceva nechibzuit ?

Lotus de Aur se căina că n-are cîteva guri, să rostească de o mie de ori „nu“.

— Nici vorbă, soră mai mare ! A venit aşa de tîrziu şi era beat că nici n-a băgat de seamă că l-am salutat. Mi-a cerut să-i încălzesc băutura, dar i-am dat ceai, zicîndu-i că n-am nici un strop de alcool în casă. Şi l-am culcat binişor. De cînd ne-am certat, cine a mai avut de a face cu el ? N-aş vrea să rostesc vorbe de ruşine, însă mă tem că prin alte părți a avut de a face cu cineva, numai că n-am cum sâ o ştiu. Acasă nici gînd să fi fost între mine şi el ceva !

Doamna Luna şi Pavilion de Jad i-au chemat la ele pe Dai An şi pe Qin Tong.

— Unde a băut ieri stăpînul ? Spuneți adevărul curat, că de se întîmplă vreo nenorocire, cade totul pe spinarea voastră !

— In Strada Leului, stăpînă. A băut cu unchiul Al Doilea şi cu Ben. Nu s-a dus nicăieri, altundeva, susținu Dai An.

Atunci Doamna Luna trimise după fratele său.

— A mîncat şi a băut cu noi, însă doar cîteva păhărele şi ne-a părăsit, apoi, în mare grabă.

Fierbînd de mînie, soția principală a aşteptat să-i plece fratele şi a cerut să i se înfățişeze iarăşi Dai An şi Qin Tong, ocărîndu-i crunt. Avea de gînd să-i şi bată şi atunci, de frică, ei mărturisiră că stăpînul fusese la nevasta lui Han Daoguo.

— Soră mai mare, aruncai totul pe mine, o nevinovată, în vreme ce

aia şi-a tot rîs de noi ! sări pe dată Lotus de Aur. Oamenii au chip ca să-i ascundă şi să-i judeci după el, la fel cum copacii au coajă să-i afli. Cum puteai măcar să te gîndeşti că eu l-aş aduce într-un asemenea hal. Şi mai întreabă-i pe ticăloşii ăştia pe la cine şi-a petrecut el alaltăieri, cînd ai fost invitată la căpitanul He ? La cine să fi fost în vizită de Anul nou de a sosit acasă atît de tîrziu ?

Temîndu-se că Qin Tong nu va putea ţine secretul, Dai An dezvălui legătura lui Ximen cu doamna Lin. Abia acum unele lucruri de neînţeles îi deveniră Doamnei Luna limpezi.

— Iată de ce o ţinea morţiş s-o poftesc la noi, zise ea. Şi eu care socoteam că ea n-are să vină, de vreme ce nu ne cunoaştem ! De unde să-mi treacă mie prin cap că ei trăiau împreună ? Acum înţeleg de ce ne vizitase la început de an cu sprîncenele pictate şi cu faţa pudrată, arătînd de parcă ar fi fost un perete proaspăt văruit. Tîrfa bătrînă !

— Soră, nu mi-a fost dat să aud de una mai rea decît ea ! se amestecă Pavilion de Jad. Are băiat mare şi ea umblă cu treburi murdare. Mai bine s-ar mărita din nou, decît să se facă de ruşine în felul acesta !

— E o curvă neruşinată ! izbucni Lotus.

— Nici nu mă aşteptam să vină, iar ea a avut obrazul s-o facă ! se minună Doamna Luna.

— Soră mai mare, acum desluşeşti prea bine negrul de alb ! vorbi Lotus de Aur. Cînd am beştelit-o pe putoarea aia a lui Han Daoguo, nu mi-ai dat dreptate, ca şi cum în casa asta fiecare din noi are cîte un iubit tainic. E limpede acum că în anumite case chiar încornoraţii sînt acei care le înlesnesc nevestelor să-şi facă de cap.

— Nu se cade s-o numeşti chiar tu pe doamna Lin curvă. Mi-a zis că ai crescut în casă la ea !

— Ce să caut eu în casa ei ? I-auzi, curva neruşinată, mai e şi cu minţile pierdute. Mătuşă-mea era vecină cu ei şi pe cînd eram mică mă mai zbenguiam în grădina lor, e drept, cu fetele. Dar să spună că am crescut la ea în casă, e prea de tot ! Să vă zic eu cine e ea, e o curvă bătrînă, chioară !

— Ce colţată mai eşti ! Eu ţi-am spus numai ce-a zis şi tu eşti cea care o ocărăşti mai tare decît oricine.

Lotus de Aur nu mai scoase un cuvînt.

La îndemnul. Doamnei Luna, Lebădă de Nea făcu nişte colţunaşi. Pe cînd soţia principală trecea de portiţa din colţul grădinii, îl întîlni pe Ping An.

— Ce cauţi aici ? îl întrebă.

— Li Ming a tocmit patru cîntăreţe pentru data de cincisprezece, aşa cum îi ceruse stăpînul. Acum a venit să-i întocmească răspunsul. I-am spus că nici n-am trimis invitaţiile şi el nu-mi dă crezare, vrea să-l las la stăpînul.

— Slugă ticăloasă ! Auzi la el, invitaţii ! Pune-1 pe goană şi pe fiul

ăla de broască țestoasă şi să nu-mi mai umble cu ce vrea el şi alte nazuri.

Ping An o luă degrabă la picior, năucit de blestemele aruncate asupra-i. Doamna Luna intră în casa lui Lotus de Aur şi văzu că bărbatul abia înghițise trei-patru colțunaşi, ll înştiință că îl alungase pe Li Ming. El clătină din cap, încuviințînd. Nădăjduise că într-o zi-două avea să se înzdrăvenească, dar peste numai o zi se simți înlăuntrul său gol şi umflat iar membrul
i se umpluse de buboaie roşii ; testiculele îi erau şi ele mărite, arătînd ca nişte roşii lucioase. La urinat simțea o durere ascuțită ca de cuțit şi această suferință nu-1 mai slăbea deloc, abia lăsîndu-1 să-şi mai tragă sufletul. Soldații se înființară să-l conducă la Y*amen* şi se speriară aflînd că a căzut la pat.

—Te sfătuiesc să-i trimiți vorbă măritului He că rămîi cîteva zile acasă, pînă ce te înzdrăveneşti, îi spuse Doamna Luna. Un copil-slugă o să se repeadă la doctorul Ren să-l poftească să te consulte şi să-ți prescrie ce să iei. Cu tine e lucru grav, nu e de glumă ! Cu un trup aşa de mare ca al tău, abia dacă
ai gustat în zilele astea ceva din bucate. Cum să faci față la boală ?

Ximen Qing se împotrivi să primească doctorul.

— Nu vă faceți griji, rosti el. In două zile mă fac bine şi ies iarăşi.

Trimise o carte de vizită la *Yamen* şi stătu tot în pat, dormind, cu toate că era mai mult agitat.

Aflînd că e bolnav, Ying Bojue sosi să-l vadă. Ximen Qing îl chemă în cameră la Lotus de Aur, unde rămăsese.

— Alaltăieri ne-ai lipsit, frate mai mare ! Nu ştiam că eşti suferind şi că din pricina asta ai lipsit de la Hua.

— Dacă mi-ar fi fost bine. veneam, spuse Ximen. Nu ştiu de ce nu mai am vigoare în mine !

— Acum ți-e rău ?

— Nu cine ştie ce. Doar că am amețeli, corpul mi-e greu, nu mă mai țin picioarele.

— La față eşti roşu foc, s-ar părea că ai fierbinţeală ! constată Bojue. Te-a cercetat careva ?

— A mea m-a îndemnat să-l chem pe Ren Houxi, dar eu, unul, nu mă socotesc bolnav, ca să pun degeaba oamenii pe drumuri.

— Aici greşeşti, frate. Ai face mai bine să trimiți după el ! O să-ți dea ceva să alungi focul ăsta din tine. La început de primăvară, se faoe uşor aprindere la plămîni ! L-am întîlnit pe Li Ming şi el mi-a vorbit că îi porunciseşi să tocmească nişte cîntărețe, dar că ai lăsat totul baltă, pentru că nu te-ai simțit bine. Cînd am auzit aşa ceva, am tras o sperietură .grozavă şi am alergat într-un suflet aici !

— Azi mi-am luat liber de la *Yamen.*

— Nici nu puteai să te duci ! După ce bău ceaiul, Ying se pregăti să plece. Laur şi Argint au să vină şi ele să te vadă, îl vesti.

— Stai să mănînci ! îl îmbie gazda, însă Ying nu primi şi merse la ale sale.

Ximen Qing îi ceru lui Qin Tong sâ-1 cheme pe doctorul Ren. Acesta se înfăţişă şi îi luă pulsul.

— Boala e limpede, venerabile domn, rosti el. Fierbinţeala e în creştere, iar lichidul din testiculele voastre e sfîrşit. E un caz clar de secătuire a elementului *yang,* bărbătesc. Este nevoie să înlocuim prin leacuri elementul feminin, *yin,* şi o să vă însănătoşiţi.

Cu aceasta, îşi luă rămas bun. O slugă plecă la doctor, cu cinci arginţi, şi aduse leacurile. Stăpînul le luă şi ameţeala îi trecu, însă trupul îi era la fel de sleit de puteri ca şi mai înainte. Nu se mai putu scula din pat. Testiculele şi membrul i se umflau tot mai tare şi urina din ce în ce mai greu. Tîrziu, după prînz, Li Laur şi Wu Argint apărură, şi una şi cealaltă cu cîte două cutii cu daruri. îngenunchează în faţa lui.

— Ce aveţi, stăpîne, de nu sînteţi bine ? îl întrebară.

— E bine că aţi venit să mă vedeţi, zise el, însă pentru ce v-aţi băgat la cheltuială cu darurile ? Nu ştiu cum m-a apucat anul acesta o răceală grozavă.

— Poate că aţi băut prea mult de sărbători, stăpîne, îndrăzni Laur. Odihniţi-vă cum trebuie două zile şi gata !

Ele stă tură puţin şi trecură în casa Vazei. Fiind încă în timpul sărbătorilor, Doamna Luna le pofti în curtea interioară, la un ceai, apoi ele se înapoiară şi îi ţinură de urît lui Ximen Qing. Ying Bojue reveni cu Xie Xida şi Chang Zhijie. El le ceru să rămînă şi o chemă pe Fluier de Jad să-l ajute să şadă în capul oaselor. Se aşternu masa şi oaspeţii băură.

— A mîncat fiertura de orez ? întrebă Xie.

Fluier de Jad întoarse capul şi nu-i răspunse.

— încă n-am mîncat. Nu intră în mine şi pace, grăi Ximen.

— Atunci aduceţi-i-o să mîncăm împreună ! îşi urmă Xie Xida gîndul.

îndată, fiertura de orez îi fu pusă în faţă. Ximen luă bolul şi mîncă jumătate din el, apoi îl lăsă jos. Doamna Luna, Laur şi Argint se aflau în casa Vazei. Ying întrebă unde erau cîntă- reţele şi-i ceru lui Lai An să le cheme să cînte, însă Doamna Luna se temu că bărbatul nu va avea răbdare să le asculte şi trimise răspuns că ele erau invitatele sale.

— Frate, te oboseşti tare şezînd aşa. Mai bine ne ducem, să te poţi întinde liniştit, rosti Ying.

— Sînt mişcat de grija voastră, zise Ximen.

Cei trei se înclinară şi plecară. Afară, Bojue îl trase la o parte pe Dai An :

— Vorbeşte cu stăpînă principală, şopti. Zi-i că stăpînul s-a schimbat la faţă, are o înfăţişare mohorîtă şi nu-mi place deloc starea lui. Să cheme pe cineva la el. Doctorul Hu de pe Strada principală e

priceput în cazuri de fierbinţeală. Dar repede, să nu mai piardă vremea !

Dai An alergă la Doamna Luna şi ea se grăbi să treacă la Ximen Qing.

— Chiar acum, fratele Ying i-a spus unei slugi să-l chemăm pe doctorul Hu, care e priceput în cazuri de fierbinţeală. Ce-ai zice să trimit după el ?

— Iar ăsta ? Li Vazei nu i-a adus nici o uşurare !

— Medicina îi vindecă pe cei care nu sînt daţi morţii, aşa cum Buddha îi salvează numai pe cei care merită, răspunse ea. Atunci n-o fi făcut el nimic, dar poate că pentru tine e chiar omul nimerit.

— Bine, fie, încuviinţă el.

Qi Tong veni iute cu doctorul. Wu cel mare era de faţă cînd acesta luă pulsul bolnavului.

— Răul s-a lăsat în partea de jos a corpului Excelenţei Sale, cuvîntă el către Wu şi Chen Jingji. Dacă nu e îngrijit la timp, urinează sînge în loc de apă.

Dădură cinci *qian* pentru doctorii şi Ximen le luă. Dar se dovediră ca o piatră aruncată în mare, fiindcă bărbatul nu mai putu să mai urineze. Doamna Luna se înfricoşa de tot, se descotorosi de cîntăreţe şi porunci să fie adus He Chunquan, fiul Venerabilului He.

— Organele bărbăteşti sînt vătămate rie otravă, băşica udului e inflamată, spuse el, şi fierbinţeala înaintează în partea de jos a trupului. Cele patru vene sînt pline de otravă, iar inima şi rinichii nu mai lucrează în armonie.

Oferiră iarăşi cinci *qian* pentru leacuri şi membrul i se întări rămînîndu-i ridicat ca o bucată de fier. Toată noaptea, nepăsă- toare la răul ce i-1 pricinuia, Pan Lotus de Aur urcă pe el, fă- cîndu-şi plăcerile. El leşină de cîteva ori la rînd.

A doua zi, căpitanul He dori să-l vadă, anunţîndu-se prin- tr-o slugă.

— Măritul He vine în vizită. Aici nu poţi primi pe nimeni. Vrei să te mutăm în curtea interioară ? îi spuse Doamna Luna.

El încuviinţă din cap. Il îmbrăcară în veşminte groase şi nevasta principală împreună cu Lotus de Aur îl trecură în casa cea mare. Acolo, în încăperea din mijloc, cea luminoasă, curăţată şi îmbălsămată cu santal ars, patul-cuptor, gata încălzit, îl aştepta. Apoi căpitanul fu condus de Chen la Ximen. Vă- zîndu-1 răpus de boală, oaspetele rosti :

— Onorate mandarin, nu îndrăznesc să fac nici o reverenţă, socotiţi că n-am venit în vizită. Cum vă simţiţi ?

Ximen Qing îi spuse că răutatea suferinţei s-a întins în jos, unde îl chinuie grozave dureri.

— Se pare că e vorba de otrăvirea urinei, desluşi He. Un cunoscut

al învăţăcelului vostru se află la mine, fiind în drum spre prefectura Dongping. Ieri a picat. E de fel din Fenzhou, provincia Shanxi şi se numeşte Liu Quzhai. Ca vîrstâ are pe jumătate suta şi e neîntrecut in necazuri de acest fel. Primiţi să vă examineze şi el ?

— Vă sînt recunoscător pentru grijă, onorate mandarin. Trimit pe cineva să-l aducă.

Căpitanul He bău ceaiul şi rosti :

— Mărite Mandarin, îngrijiţi-vă sănătatea. Cu treburile oficiale, mă descurc, nu vă faceţi griji !

— Vă veţi obosi prea tare, onorate, glăsui Ximen, înălţîn- du-şi braţul.

După ce oaspetele plecă, stăpînul îl mînă pe Dai An cu o carte de vizită, sâ-1 poftească pe Liu Quzhai. Acesta îi luă pulsul, presără nişte prafuri peste părţile afectate şi îi dădu să ia o fiertură de ierburi. Ximen Qing îl răsplăti cu o mătase de Hangz- hou şi cu un *liang* de argint. După prima fiertură nu se arătă nici o schimbare.

în ziua aceea, Zheng Iubirea Lunii îi aduse doi porumbei şi o cutie cu plăcinte de fructe. Cînd îngenunche, îi grăi :

— N-am ştiut că nu sînteţi bine, stăpîne. Laur şi Argint, prefăcutele alea, au venit înainte, fără să-mi sufle un cuvînt. Ier- taţi-mă, stăpîne, că am întîrziat.

— N-ai întîrziat deloc. Dar de ce ai adus daruri ?

— Care daruri ? Astea sînt numai ca să vă deschidă pofta de mîncare.

— Ce bine ar fi ! spuse soţia principală. Abia dacă înghite cîte ceva. Azi dimineaţă a gustat puţin orez, atît şi nimic mai mult.

— Puneţi să i se gătească un porumbel, că sînt tare fragezi şi eu o să încerc să-l fac să-l mănînce cu orez. Venerabile, cu un corp mare ca al vostru trebuie să vă hrăniţi bine. Sînteţi ca un munte de aur şi toată casa depinde de dumneavoastră F

— N-are poftă de mîncare ! o lămuri Doamna Luna.

— Stăpîne, ascultă-mă pe mine, îl povăţui Iubirea Lunii. Mîncaţi, chiar dacă nu vă place. De ce vă e frică ? Omul doar n-are rădăcini şi apa şi hrana sînt cele ce îl ţin în viaţă. Dacă nu bagi în gură nimic, trupul se goleşte cu totul.

Numaidecît, porumbelul fu preparat. Jad Mic sosi cu fiertura de orez, aromată, făcută cu poame. Iubirea Lunii urcă pe pat şi se aşeză cu genunchii sub ea, în faţa lui. Apucă bolul cu bucate şi îi dădu înghiţitură cu înghiţitură. El se sili să-i intre în voie, însă abia izbuti să mănînce jumătate de bol şi puţină carne, apoi clătină din cap că nu mai era în stare să urmeze.

— De două lucruri aveţi nevoie : leacuri şi hrană, îl îndemnă cintăreaţa.

— Stăpînul nu s-ar fi atins de mîncafe dacă n-ai fi venit tu, îi zise Fluier de Jad.

Doamna Luna îi dădu cîntăreţei un ceai. spre seară o ospăta cu mîncare şi băutură şi la plecare îi înmînă cinci *qian* de argint. înainte de a ieşi, ea îngenuncie lîngă pat :

— Stăpîne, îi grăi, ai răbdare ! Peste o zi două mă întorc.

Seara, el luă a doua fiertură prescrisă de Liu Quzhai şi durerile îi năpădiră tot corpul, astfel câ gemu întreaga noapte. Pe la al cincilea *geng,* testiculele i se sparseră şi din ele curse sînge, înroşind aştemuturile. La capătul membrului apărură buboaie şi un lichid gălbui se scurse din ele. Apoi rămase ca fără simţiri, înfricoşate, nevestele îl veghează cu toatele. Văzînd că doctoriile îi făcuseră mai mult rău decît bine, ele o chemară pe baba Liu să-i descînte în umbrarul din faţă, pentru a şti dacă el mai avea sau nu de trăit. Un copil-slugă goni acasă la comandantul Zhou, să-l cheme şi pe Nemuritorul Wu. îşi amintiră că acesta îi prezisese că va vărsa sînge şi puroi şi că oasele aveau să i se înmoaie. Cînd auzi că îl căutau pe Wu, Ben Al Patrulea le spuse că nemuritorul plecase de la familia Zhou şi că locuia în faţa Templui Pămîntului, ghicind acolo soarta oamenilor şi tămă- duindu-i de boli. Vizita bolnavii fără să primească nici o răsplată. Doamna Luna îl mînă pe Dai An să vină cu el grabnic. Gînd intră la Ximen Qing, nemuritorul Wu îl găsi cu totul schimbat. Se trăsese şi se veştejise cumplit la chip şi îşi pierduse siguranţa de sine. Zăcea întins pe pat, legat la cap cu o batistă. După ce îi luă pulsul, vorbi :

— Mandarinul e bolnav din pricina alcoolului şi a femeilor. Apa vieţii din trupul lui a secat şi foc mare i-a cuprins cu ne- cruţare bărbăţia. Boala a pus stăpînire pe el şi e greu să se întremeze. Tot ce pot să fac, este să vă recit o poezie care spune ea multe :

Beţii şi chefuri numai la femei gîndul i-1 ţin, în taină
ele i-au distrus spirit şi sînge ;
Nu-i mai sînt limpezi apa şi-al inimii fluid,
Urina i-a pierit şi lampa i se stinge !
îşi duşmănea plăcerile din viaţă-n număr mic,
Iar azi se zbate de-nmiite suferinţe ;
Se prăbuşeşte om ca muntele fălos de jad,
Zădărniceşte vraciu-oricîte străduinţe.

Aflînd că bărbatul nu se mai tămăduieşte, Doamna Luna îndrăzni :

— Dacă leacurile nu-i sînt de folos, citiţi-i soarta, domnule.

Nemuritorul Wu socoti pe degete cele opt caractere ale lui Ximen Qing.

— Ţine de tigru. E născut în anul *Bingyin,* luna *Wushen,* ziua *Renwu,* la ora *Bingzhen.* Anul acesta este socotit a fi *Wuxu* în curgerea vremii, are treizeci şi trei de ani şi destinul său de acum ţine de *Guihai.* Pe lîngă faptul că focul şi pămîntul nu-i sînt prielnice, anul acesta pămîntul Wu se luptă cu apa *Ren.* Prima lună este luna *Wuyin* şi aşadar

este încolţit de trei elemente Wu. Cum să poată ţine piept ? Cu toată bogăţia şi fericirea ce le-a dobîndit, cu greu şi-ar mai putea face scăpate zilele. Iată patru stihuri care arată în ce stare fără ieşire se află :

Se luptă el cu steaua sorţii rele,
Greoi şi slab i-e trupul să-i mai scape ;
La vremea de-ntîlneşte-a stelei vîrste,
Se-ncruntă zeii, lutul să-l îngroape.

— Dacă soarta i se arată cu astfel de semne crude, v-aş întreba dacă mai puteţi face ceva pentru el ? grăi Doamna Luna.

— Tigrul alb la capul lui şi viaţa i se află la poarta morţii. Nemuritorii înşişi n-au ce să-i facă şi steaua Taisui nu poate fi împinsă din loc ! Aşa e hotărît şi nu e nici un spirit sau demon care să schimbe ceva !

Doamna Luna îi dărui o pînză, îi mulţumi şi îl lăsă să plece. Chemă prezicători şi ghicitori şi toţi arătară că pentru Ximen nu mai era vreo scăpare. Seara tîrziu, ea arse santal în curtea din faţa casei şi făcu legămînt înaintea cerurilor : „Dacă soţul meu se înzdrăveneşte, am să urc trei ani la rînd pe vîrful Tai, la Anzhou, să închin ofrande de santal şi robe". Meng Pavilion de Jad se jură să aducă jertfe stelelor la fiecare şapte zile. Lui Lotus de Aur şi Delicatei Li nu li se îngădui să se prindă cu nici un cuvînt.

Ximen Qing îşi simţea trupul tot mai greoi şi între două leşinuri îi descoperi lîngă el pe Hua Zixu şi Wu cel mare, veniţi din lumea umbrelor să le plătească datoriile. El nu vorbi nimănui despre acest lucru şi ceru să nu mai fie lăsat singur. Odată, pe cînd Doamna Luna lipsea, el îi prinse mîna lui Lotus de Aur şi grăi cu lacrimi în ochi, cu inima îndurerată :

— Copila mea nefericită ! După moartea mea, păstraţi-mi cu grijă tăbliţa sufletului şi rămîneţi cu toatele împreună.

— Frate al meu, răspunse Lotus de Aur cum nu se poate mai mîhnită, mi-e teamă că cineva n-o să mă mai vrea aici f

— Cînd vine, am să-i vorbesc, zise el.

Peste puţin, Doamna Luna îi găsi pe amîndoi plîngînd, cu ochii roşii.

— Fratele meu, dacă ai ceva să-i spui sclavei tale, nu te sfii ! Am fost atîta vreme soţ şi soţie !

La acestea, el suspină cu sufletul parcă împăcat.

— îmi dau prea bine seama că nu mai am mult de trăit, rosti. Iată care îmi este dorinţa. După ce mor, dacă ai să naşti, îngrijiţi-mi cu toatele urmaşul, fie ce-o fi el, băiat sau fată, şi rămîneţi sub acelaşi acoperiş, nu vă despărţiţi, să ne rîdă lumea ! Iart-o pe sora a cincea pentru ce ţi-a greşit ! încheie, arătînd-o cu degetul pe Lotus de Aur.

Doamna Luna nu-şi mai putu stăpini lacrimile rostogolin- du-se ca bobiţele perlelor pe faţa ei de piersic înflorit şi boci fără să mai ştie de ea. Bărbatul îi ceru să i-1 aducă pe Chen Jingji.

— Ginere, în lipsa unui fiu, mă bizui pe tine. Eşti ca şi copilul meu ! Dacă e să am munţii deasupra şi apa sub mine, tu du-mă la mormînt, apoi ajut-o pe soacra ta şi trăiţi uniţi şi la bine şi la rău, să nu vă batjocorească gurile rele ! Vezi de prăvălia cu mătăsuri, că am băgat în ea mărfuri de cincizeci de mii de *liang* la care are parte şi bogătaşul Qiao. Tu dă-i ce i se cuvine şi cere-i lui Fu să încheie toate socotelile şi s-o închidă. Prăvălia de fire a lui Ben Al Patrulea face şase mii cinci sute, iar cea a unchiului Wu cinci mii. Cînd mărfurile au să fie vîndute, terminaţi şi cu prăvăliile astea. Li Al Treilea o să vină cu un contract. Tu spune-i unchiului Ying Al Doilea să găsească pe altcineva. Li şi Huang îmi mai datorează cinci sute de *liang,* la care se adaugă o sută cincizeci dobînda. Pune-i să plătească. Tu şi cu Fu vedeţi de casă şi de cele două prăvălii care mai rămîn. Cea de amanetat preţuieşte douăzeci de mii, iar cea cu doctorii, cinci mii. Han şi Lai Bao au la ei patru mii de *liang* de argint. Cînd se dă drumul la navigaţie, tu te îngrijeşte din vreme să primeşti corabia, ia marfa, vinde-o şi dă-i banii soacrei tale. Liu îmi mai e dator două sute de *liang,* Hua cincizeci, iar Xu Al Patrulea, de dincolo de porţile oraşului, trei sute patruzeci, cu dobîndă cu tot. Am acte semnate, aşa cum trebuie, şi tu doar trimite la ei oameni care să-i grăbească să-şi plătească datoriile. Vinde casa de peste drum şi pe cea din Strada Leului, fiindcă are să vă fie greu cu ele.

încheind, prinse să plîngă în hohote.

— Fac tot ce mi-ai spus, tată, făgădui Chen Jingji.

Peste încă puţin, vînzătorii Fu şi Gan, Wu cel mic, Ben şi Cui Ben i se înfăţişară să-i ureze sănătate. Stăpînul îi povăţui pe fiecare în parte ce şi cum are de făcut, iar ei răspunseră să fie pe pace, că nimic rău nu se va întîmplă. In ziua aceea, mulţi oameni îl vizitară şi, văzîndu-1 cum arată, ieşiră oftînd. Peste alte două zile, Doamna Luna începu să creadă că el are să se însănătoşească, neştiind că Cerul ii hărăzise numai treizeci şi trei de ani ! Pe douăzeci şi unu ale lunii întîi, la al cincilea *geng,* focul din el îl topi. Se pornise să gîfîie şi să ragă asemenea unui bou, horcăind astfel de pe la jumătatea nopţii. în zori îşi dădu duhul. într-adevăr, suflarea ce ţi-e dată îţi foloseşte o mie şi iar o mie de ori la rînd şi într-o bună zi te trezeşti că zece mii de lucruri ce te ţineau viu încetează. Cei vechi au nişte vorbe care se potrivesc aici :

Mai bine-i omul sâ adune multă bunătate Şi nicidecum
grămada, pînă la cer, de-avere :
De strînge bogăţii de suflet, om bun e, cu dreptate,
De se îngroapă-n ce-i lumesc, ds viu el piere !
Bogat grozav fu Shichong din timpuri depărtate,
Dar parcâ asta l-a scăpat de moarte ?

Iar Deng Tong a crăpat lihnit pe-adevărate.
Cu munți cu tot de bani, de care n-avu parte.
Nimic din cele ce au fost un om nu ia aminte,
S-ar zice c-are cap pe umeri, să judece-n prostie ;
O ține-ntruna pe-adunat averi ca mai 'nainte Şi
pentru el un suflet bun nu-i nici o bogăție Sărmani
bogați nepăsători la suflet şi la minte Murit-au fără
să-i aştepte niciunul din sicrie.

Ximen Qing fusese răpus de moarte, înainte de a-şi fi pregătit sicriul. în mare grabă, Doamna Luna îi chemă la ea pe fratele său cel mic şi pe Ben, le înmînă patru bare de argint să cumpere blăni pentru coşciug. Dar nu ieşiră bine cei doi de la ea şi fu cuprinsă brusc de dureri ascuțite în pîntec. Se întinse pe pat, stînd acolo fără simțiri. Meng Pavilion de Jad, Pan Lotus de Aur şi Sun Lebădă de Nea erau la Ximen Qing. chinuindu-se să-l îmbrace. Jad Mic le înştiințâ că stăpînă principală căzuse la pat.'Pavilion de Jad şi Delicata Li alergară la ea şi văzînd-o că îşi apasă palmele peste burtă, înțeleseră că îi sosise sorocul. Delicata rămase lîngă ea iar Pavilion de Jad merse să trimită un copil-slugâ după doftoroaia Cai. Delicata scăpă de Fluier de Jad, mînînd-o după Abundența şi cînd Pavilion de Jad se înapoie la Doamna Luna, nu mai era acolo nici urmă de sora a doua. Stăpîna principală fiind leşinată şi nemaifiind nimeni de față, iar lada cu argint descuiată, Delicata Li pusese mîna pe cinci lingouri de argint şi alergase cu ele în cameră la ea. Reveni în mînă cu nişte hîrtie.

— N-am dat peste nici un pic de hîrtie aici şi am luat de la mine, îşi explică ea absența.

Pavilion de Jad nu bănui nimic, îngrijindu-se de soția principală. Durerile sporiră şi mai mult şi copilul aproape că se născuse cînd baba Cai intră în casă.

Ximen Qing zăcea țeapăn şi rece şi întreaga familie se pornise să-l bocească. Doftoroaia se ocupă de copil şi îi tăie buricul. Femeile îi pregătiră Doamnei Luna o fiertură liniştitoare şi după ce ea o bău, o întinseră pe cuptorul cald.

Doamna Luna o răsplăti pe baba Cai cu trei arginți.

— Pentru ălălalt băiat cît mi-ați dat ? se arătă ea nemulțumită. Mă gîndeam să capăt cel puțin tot pe atît ! Ca să nu mai zic că e chiar copilul dumneavoastră !

— Nu-i acelaşi lucru. Pe atunci stăpînul casei trăia, dar de azi e dus. Mai pun, uite, un argint, şi cu asta, gata !

— Faceți-Vă pomană mai degrabă cu o haină, ceva, ceru ea şi după ce o căpătă, merse la ale sale.

Cînd îşi reveni, Doamna Luna observă lada descuiată.

— Bine, ticăloaso, eu mi-am ieşit din simțiri şi n-am mai ştiut de mine, dar tu ce-ai pățit ? o boscorodi ea pe Fluier de Jad. Cu atîta lume

în jur, nu puteai s-o încui ?

— Am crezut că ați încuiat-o dumneavoastră, stăpînă, grăi ea moale şi puse lacătul.

Văzînd cît de bănuitoare se arată Doamna Luna, Pavilion de Jad se retrase din camera acesteia.

— Abia a murit bărbatul şi sorei celei mari a început să-i căşune pe una şi pe alta şi să se ascundă de noi ! Ce femeie !
i se plînse ea lui Lotus de Aur.

Wu cel mic şi Ben cumpărară blăni de la Shang, cărturarul retras, şi tocmiră meşteri tîmplari să lucreze sicriul. Slugile luară trupul lui Ximen Qing şi îl aşezară în salonul cel mare, iar domnul Xu fu chemat să scrie certificatul de deces. Peste puțin, sosi şi Wu cel mare. Toată lumea se afla de față. Unii coborau lampioanele, alții înfăşurau tablourile ; mortul fu acoperit cu hîrtie, iar pe masa dinaintea lui se puse o lampă aprinsă şi vasul pentru ars santal. Lai An trebuia să bată gongul.

— A încetat să mai sufle chiar la ora dragonului, declară Xu după ce ii cercetă mina, şi aceasta înseamnă că nimeni din casă nu are de suferit.

După ce vorbi cu Doamna Luna, hotărî ca mortul să fie închis in sicriu în a treia zi, groapa să i se sape pe şaisprezece ale lunii a doua, iar înmormîntarea să aibă loc pe treizeci. In felul acesta, între deces şi înmormîntare se scurgeau peste patru săptămîni. Cind meşterul plecă, slugile se apucară să răspîn- dească încolo şi încoace vestea morții stăpînului lor. Sigiliul de la *Yamen* îl transmiseră căpitanului He. Fiecare om al casei se îmbrăcă în doliu şi un umbrar fu ridicat, însă nu vom intra în multele amănunte.

A treia zi, călugării budişti se înființară să țină prima slujbă şi să ardă hîrtie. Ginerele Chen Jingji, purtîndu-şe ca un urmaş direct al lui Ximen, primea vizitatorii în fața sicriului. Doamna Luna nu avea voie şi nici nu era în stare să apară. Delicata Li şi Pavilion de Jad întrețineau doamnele. Pan Lotus de Aur se ocupa de primirea cadourilor, iar Lebăda de Nea veghea femeile în bucătărie, la prepararea ceaiului sau a mîncărurilor. Fu şi Wu Al Doilea țineau socotelile, iar Ben se îngrijea de doliul casei şi al celor din afara casei care trebuiau să-l poarte. Lai Xing vedea de proviziile bucătăriei. Wu cel mare şi Wang îi întrețineau pe musafirii bărbați.

Bătrînă Cai veni să spele nou-născutul în a treia lui zi de viață şi lehuza o dărui cu un strai de mătase. Băiatul fu numit Xiaoge * şi nu

* Dragoste filială.

avură cum să împiedice lumea de a le trimite tăițeii bucuriei.

— Soția principală a Marelui Mandarin Ximen Qing a dat naştere unui băiat îndată ce tatăl acestuia s-a stins din viață, în aceeaşi zi şi la aceeaşi oră, tată şi fiu şi-au trecut parcă unul altuia suflarea. Ce lucruri nemaipomenite se pot întâmpla pe lume ! umbla vorba din gură în gură.

Pe cînd toată familia se frămînta cu felurite treburi, Ying Bojue primi vestea dispariției fratelui său de cruce şi alergă să-i plîngă la căpătîi. Cei doi cumnați se uitau la un pictor care ii făcea portretul lui Ximen. Ying intră şi îi salută.

— Ce nenorocire ! strigă el. Nici în vis n-aş fi putut crede că fratele mai mare nu mai este ! şi ceru să i se încline soției principale.

— Se află închisă în camera ei, n-are voie să iasă, fiindcă a născut un băiat chiar în ziua morții bărbatului ei, îl vesti Wu.

— S-a petrecut una ca asta ? se minună Bojue. Bine, e bine ! Dacă are moştenitor, averea lui şi-a găsit stăpînul !

Înveşmîntat din cap pînă în picioare în doliu, Chen Jingji sosi şi îngenunche înaintea lui Ying.

— Sînt cu inima alături de voi, ginere Chen, rosti Bojue. Fără stăpînul casei, nevestele lui sînt ca o apă moartă. îngrijeşte de fiece nevoie a casei şi unde nu poţi lua singur o hotă- rîre, sfătuieşte-te cu unchii tăi. N-ar trebui să spun, dar eşti tînăr şi n-ai încă îndeajunsă pricepere în afaceri !

— Frate Al Doilea, n-ai să mă crezi, dar eu am grijile mele, spuse Wu cel mare. Stăpîna casei trăieşte, aşa că are pe cine se bizui.

— Bunule unchi ! izbucni Bojue. Cine zice că nu se poate bizui pe ea, dar poate o femeie ţine în mînă treburile din afara casei ? Vorba veche : Fără unchiul, nimic nu creşte ! Unchiul după mamă e de neînlocuit. El este stîlpul casei, nimeni nu are poziţia lui. Aţi fixat ziua înmormîntării ? întrebă.

— Pe şaisprezece se sapă groapa şi pe treizeci îl înmor- mîntăm, i se răspunse. Va fi peste patru săptămîni.

Cînd domnul Xu reveni, Ximen Qing fu băgat în sicriu şi capacul fu bătut în cuie de viaţă lungă. Aşezară coşciugul în mijlocul încăperii şi pe tăbliţa mortuară se înscrise : „Sicriul generalului Ximen". In ziua aceea, căpitanul He sosi să se plece în faţa sicriului. Wu cel mare şi Bojue băură împreună cu el o ceaşcă de ceai. Vizitatorul întrebă cînd avea să fie înmormînta- rea şi ordonă ca grupa de soldaţi care se afla în casă să rămînă pe loc pînă după funeralii. Numi doi gradaţi care să le fie căpetenii şi le atrase luarea aminte că orice neregulă are să fie aspru pedepsită.

— Dacă are datornici, îl rog pe venerabilul unchi să mă în- ştiinţeze. învăţăcelul acesta se va ocupa de urmărirea împricinaţilor.

He se întoarse la *Yamen şi* transmise în capitală pierderea petrecută.

Aici povestirea îşi desparte firul in două.

Oamenii lui Ximen, Lai Jue, Gîscă Sălbatică şi Li Al Treilea ajunseră în Yanzhou şi îi dădură cenzorului scrisoarea şi cadoul.

„Dacă ar fi cerut mai repede, s-ar fi putut“, îşi zise el, aflînd despre dorinţa lui Ximen. „Ieri am trimis deja înştiinţarea tuturor prefecturilor să cumpere antichităţile." Abia îşi duse gîndul la capăt şi observă aurul, dăruit, socotind în sinea sa că e păcat să nu-1 primească. Atunci îi reţinu pe cei trei şi puse un portărel să gonească după document spre prefectura Dongping şi să-l aducă înapoi. Cînd îl avu în mînă, i-1 întinse lui Gîscă Sălbatică, împreună cu un argint, pentru cheltuieli de drum. Călătoria le luase în total zece zile şi cînd intrară în Qinghe, auziră de pe la oameni că Marele Mandarin murise. Li îşi făcu un plan şi îi îndemnă pe ceilalţi doi să nu sufle nimănui de actul primit, că altfel sînt în pierdere, ci să spună acasă că cenzorul Song nu le-a dat nimic. Apoi să se strecoare la Zhang Al Doilea. Dacă ei nu voiau să meargă acolo, el îi plătea pe fiecare cu cîte zece *liang* de argint

ca să păstreze secretul. Lai Jue căzu la învoială, însă Gîscă Sălbatică nu zise nimic. Ajunşi în poartă, văzură bani de hîrtie atîrnaţi pretutindeni şi o mulţime de călugări ţinînd slujba. Oameni fără de număr erau adunaţi acolo, neamuri şi prieteni. Li Al Treilea se înapoie la el.

Lai Jue şi Gîsca Sălbatică îngenuncheară în faţa unchiului Wu cel mare şi a ginerelui Chen.

— Aţi adus documentul ? Li de ce nu vine ?

Înainte ca Lai Jue să deschidă gura, Gîscă Sălbatică ii întinse unchiului documentul şi scrisoarea cenzorului Song şi dădu în vileag planul lui Li.

— Umila mea persoană cum ar fi îndrăznit să facă un lucru atît de ruşinos ? Am sosit direct acasă, grăi el.

Wu merse în curtea interioară şi-i vorbi Doamnei Luna.

— Sluga e cinstită, rosti el, dar ce blestemăţie din partea lui Li ! Cumnatul abia a dispărut şi el s-a şi apucat de viclenii şi înşelăciuni.

Apoi se duse la Ying Bojue şi-i spuse ce s-a întîmplat, încheind :

— Avem un act că Li şi Huang ne datorează şase sute cincizeci de *liang.* Mai înainte, căpitanul He ne-a cerut să-i facem cîte o plîngere contra celor ce se arată răi platnici şi se va ocupa el de aceştia. Fiind colegul cumnatului meu, sînt sigur că n-o să ne refuze.

Ying Bojue se îngrijoră.

— Li nu poate avea o asemenea purtare ! se repezi el. Nu vă faceţi gînduri negre, am să vorbesc eu cu el.

Astfel stînd lucrurile, Ying Bojue merse acasă la Li şi îl chemă şi pe Huang acolo, să se sfătuiască.

— Nu trebuia să le oferi bani, îl certă el pe Li Al Treilea. Acum ei sînt cei care au cîştigat. Ai făcut la fel ca vînătorul care fiind prea moale, n-a doborît vulpea, ci s-a ales doar cu murdăria ei ! Acum ei au de gînd să se plîngă la *Yamen* şi ştii prea bine cît se ajută mandarinii între ei ! Uite ce vă zic eu. Trimiteţi-i în ascuns douăzeci de *liang* de argint lui Wu cel mare,

Că nu-i cine ştie ce pierdere dacă am zice că i-aţi cheltuit în fcălătoria la Yanzhou. Am aflat că familia Ximen nu mai vrea să se bage în afaceri şi trebuie să punem noi mîna pe document şi să mergem cu el la Zhang. Acum, scoateţi amîndoi doua sute de *liang,* mai puţin nu se poate, pregătiţi nişte bucate, ca ofrande, şi vă înfiinţaţi cu ele la locuinţa Marelui Mandarin. Le daţi această sumă şi cereţi un nou act pentru restul, pe care spuneţi că îl puteţi înapoia din cîştigul negustoresc. Din asta vă alegeţi cu două lucruri : nu vă faceţi de ruşine şi punem capăt afacerii !

— Ai grăit bine, frate, încuviinţă Huang. Frate Li, te-ai cam grăbit!

în aceeaşi seară, Huang şi Ying se duseră cu douăzeci de arginţi acasă la Wu cel mare.

— Avem nevoie de document şi vă cerem sprijinul, venerabile, îl rugară.

Wu ştia de la soră-sa că nu mai voia să facă alte afaceri neguţătoreşti, aşa că primi bucuros argintul. A doua zi, Li şi Huang

pregătiră mîncăruri de sacrificiu şi merseră să le închine sufletului mortului, luînd cu ei şi două sute de *liang.* Wu cel mare îi ceru Doamnei Luna contractul vechi şi întocmiră unul nou, pentru patru sute, micşorînd datoria cu cincizeci de *liang.* Actul transmis de cenzorul Song trecu în mîinile lui Ying Bojue care se repezi împreună cu Li şi Huang acasă la Zhang Al Doilea. Dar despre aceasta nu vom mai vorbi. Iată :

In foc se-nmoaie aurul culoarea să i-o ştii,
Iar prin avere inima din om o poţi şi cintări.

Capitolul LXXX

La împlinirea primei săptămîni de la moartea lui Ximen Qing, şaisprezece călugări de la Templul Bunătăţii Răsplătite au oficiat slujba apei. Ying Bojue îi strînsese laolaltă pe fraţii săi de cruce Xie Xida, Hua Ziyu, Zhu Shinian, Sun Tianhua, Chang Zhijie şi Bai Laiguang.

— Marele Mandarin a dispărut acum o săptămînă, grăi Bojue. Am fost prieteni buni, iar noi ne-am înfruptat nu o dată în casa lui, ne-am bucurat de bunurile lui şi am împrumutat şi bani de la el. Acum el e dus de pe lume şi acesta este un adevăr crunt. Ne-ar fi uşor să aruncăm praf în ochii oamenilor, dar nu se face. Cînd el se va afla în faţa împăratului celor cinci palate din adîncuri, n-o să ne ierte ! Iată de ce vă zic să scoatem fiecare cîte un *qian* de argint — asta înseamnă şapte qian —, să încropim o masă de sacrificiu şi să cumpărăm un sul de mătase, pe care domnul Shui să caligrafieze cîteva cuvinte din partea noastră. Atunci ne vom putea înfăţişa cu ofrandele noastre la sicriul Marelui Mandarin. în cel mai rău caz, ne alegem cu o batistă care preţuieşte măcar şapte *jen.* Ce credeţi ?

— Bine-ai gîndit, frate, primiră ceilalţi şi îi înmînară banii.

El se ocupă de pregătirea celor de trebuinţă şi îi ceru cărturarului Shui un panegiric. Acesta ştia prea bine cum era cu prietenia cu oameni de nimic ca ei şi strecură cu dibăcie în text înţelesuri batjocoritoare. Bojue şi ceilalţi rînduiră ofrandele înaintea sicriului şi Chen Jingji, îmbrăcat în mare doliu, le primi. Apoi fraţii arseră santal unul după altul. Fără ştiinţă de carte cum erau, cum să guste unii ca ei frumuseţea caligrafiei ? Ajungind la ofranda vinului, rugară să li se citească şi lor înscrisul. Textul le era făcut pe măsură şi nu se întrecea în frumuseţi stilistice, aşa că nu îl vom reproduce. Chen veni la ei şi le făcu o reverenţă, poftindu-i în umbrar la o masă bogată.

Patroana casei Li le trimise şi ea pe Laur şi pe Scorţişoara cu ofrande. Delicata şi Pavilion de Jad se ocupară de ele. Laur o trase deoparte pe Delicata Li, şoptindu-i :

— Mama îţi zice că de vreme ce bărbatul e mort, nu are rost sâ te îngropi aici. Tu eşti de-a noastră ! Ştii proverbul : de o mie de Ii să fie o sală şi nu este banchet care să ţină la ne- sfirşit ! Vezi ce lucruri de preţ ai şi dă-i-le lui Li Ming să le aducă pe furiş acasă. Se spune că oraşul Yangzhou este minunat, dar nu poţi rămîne în el pe veci ! Mai devreme sau mai tîrziu, tot ai să pleci de aici.

Delicata Li luă aminte la aceste vorbe. In aceeaşi zi, Wang A Şasea sosi şi ea să ardă hîrtie pentru sufletul mortului. Se înveşmîntase în doliu. Puse lucrurile pe masă şi aşteptă multă vreme, însă nimeni nu apăru s-o întimpine. Se întîmplase că Wang Jing era plecat şi alţi copii-slugă nu cutezau să-şi înştiinţeze stăpînele. Lai An, care nu ştia de legătura lui Ximen cu Wang A Şasea, merse la Doamna Luna.

— Mătuşa Han a venit să ardă hîrtie şi adastă cam de multişor. Unchiul cel mare m-a mînat să vă spun.

— Sclav ticălos şi viclean, izbucni femeia, ce mătuşă Han, poate mătuşa demonilor ! Tîrfa asta fură bărbaţii şi lg duce familiile de ripă ! Ea îl rupe pe tată de fiu, pe bărbat de soţie şi are, auzi, neobrăzarea să calce aici ?

Lai An nu mai ştiu cum să iasă din încurcătură. Se întoarse in salon şi cînd Wu îl întrebă dacă o vestise pe stăpîna principală, rămase mut o vreme, bîigui cevă şi pînă la urmă zise că fusese ocărit. Wu se repezi el pînă în camerele sorei sale.

— Ce ai, surioară ? întrebă. De ce jigneşti lumea ? Omul poate fi rău, dar sacrificiul e sacrificiu. Bărbatul ei a făcut avere şi nu se cade să te porţi cu ei astfel. Bunul renume se capătă greu. Hai, lasă mofturile şi dacă tu nu poţi ieşi din casă, trimi- te-le pe soţia â doua sau a treia. Ce te face să te porţi rău ? Cine ştie ce o să creadă femeia !

La aceste vorbe, Doamna Luna nu răspunse. Tîrziu, Pavilion de Jad apăru, o salută şi stătu cu Wang A Şasea în faţa sicriului. Băură ceaiul şi înţelegînd că nu era cîtuşi de puţin dorită acolo, musafira plecă pe dată. Intr-adevăr :

Cu toată apa Fluviului de Apus.
Nu poţi spăla rjişini ce te-au răpus.

Cîntâreţele se aflau în casa principală şi ocările Doamnei Luna le supărară. De rupi o creangă dintr-un pom, o sută-ndură ! încercară să se retragă înainte de asfinţit.

— La noapte are să fie multă lume la noi, pentru priveghi, le îmbie Doamna Luna. Rămîneţi să vedeţi mînuirea păpuşilor şi vă înapoiaţi la voi mîine !

După multe stăruinţe, Laur şi Argint o ascultară şi o lăsară să se

ducă numai pe Scorţişoara. Seara, la plecarea călugărilor, se strînseserâ să vegheze mortul mai bine de treizeci de rude şi de prieteni. în umbrar, păpuşarii jucară piesa „Song Rong şi Song Hua omoară cîinele pentru a-i da o lecţie bărbatului*. Femeile aşezară mesele în salonul unde se afla sicriul, dincolo de paravan, şi lăsaseră jos apărătorile, să poată urmări spectacolul. Li Ming şi Wu Hui erau acolo, avînd să stea şi peste noapte. Cînd toţi musafirii se strînseră, mai întîi închinară ofrande, apoi fură aprinse lămpile în umbrar şi se întinse masa. Păpuşarii jucară pînă la cel de al treilea *geng,* cînd toată lumea se împrăştie. în noaptea aceea, cum Orhideea se afla printre cei de la priveghi, Lotus de Aur se furişă chiar în casa ei şi se dră- gosti cu ginerele său.

A doua zi, bogătaşul Qiao cu soţia veniră şi ei să aduci ofrande, ca şi alţii. Fraţii Wu şi vînzătorul Gan îi întreţinură în umbrar. Li Ming şi Wu Hui cîntară la instrumente. în ziua aceea apăru şi Iubirea Lunii să ardă hîrtie. Întîlnindu-se cu Argint şi Laur, le certă că nu îi spuseseră nimic.

— Dacă aş fi ştiut că stăpînul nu mai este, n-aş fi sosit mai curînd ? Numai voi n-aţi vrut să mă vedeţi aici ! Aflînd de naşterea băiatului, adăugă : Stăpînă, o bucurie şi. o nenorocire laolaltă ! Păcat că stăpînul s-a prăpădit atît de timpuriu ! Dar dumneavoastră trebuie să vă arătaţi cu inimă tare, să vă stă- pîniţi.

Doamna Luna o ţinu să stea cu ea pînă spre seară.

Pe trei din luna a doua, la împlinirea a două săptămîni de la deces, şaisprezece călugări taoişti de la Templul împăratul de Jad, în frunte cu stareţul Wu, veniră să-i citească mortului. Căpitanul He îi invitase pe eunucii Liu şi Xue, pe comandantul Zhou, pe ofiţerii Jing Zhang, pe Yun Lishou şi pe alţii, să ofere sacrificii şi un panegiric. Doamna Luna îi rugă pe fraţii săi, pe Qiao şi pe Ying să-i întreţină, iar cei doi copii-cîntăreţi cîntară pentru ei. Seara, stăpînă porunci să se ardă tăbliţa şi portretul Vazei şi toate lăzile cu lucruri să fie cărate în casa principală. Abundenţa şi Întîmpinarea Primăverii trecură să slujească în curtea interioară, iar pe Broderia Primăverii i-o dădu Delicatei. Casa Vazei fu închisă o dată pentru totdeauna. Ce păcat că nici măcar suflet de om nu se mai putea zări în casa ce era la fel de frumoasă ca pe vremea cînd încă trăia stăpînă ! Numai poemul stă mărturie :

Lîngă palatul regelui Xiang Wang curg ape de tristeţe,
Dintr-o iubire-adîncă două mîhniri de mare frumuseţe ;
Doar luna ştiutoare-i de ale oamenilor schimbătoare făptuiri, în beznă
sînt lumini pereţii-n alb ai zilelor măreţe.

Li Ming se prefăcea că dă ajutor în casă, însă de fapt ascundea lucrurile Delicatei Li şi noap.tea le căra afară. Vreo trei zile îşi făcu astfel de lucru, iar Doamna Luna nu bănui nimic. Wu Al Doilea se încurcase cu Delicata Li şi din această pricină nimeni nu îndrăznea să-l dea în vileag pe Li Ming. Pe ziua de nouă se ţinu slujba de trei săptămîni şi Doamna Luna putu şi ea să iasă din camerele sale. La

patru săptămîni nu se făcu nimic. Pe şaisprezece, Cheng Jingji fu de faţă la săparea gropii, iar pe treizeci Ximen Qing fu îngropat. Se arse multă hîrtie şi multă omenire luă parte la ceremonie, însă aceasta nu aducea nici pe departe cu înmormîntarea Vazei. Oficie stareţul de la Templul Bunătăţii Răsplătite, aşezat în lectică şi intonînd cu voce înaltă. Apoi Chen distruse un vas din hîrtie şi sicriul fu scos afară din locuinţă. Toţi ai casei purtau doliu şi jeleau. în litiere, nevestele lui Ximen Qing îşi urmară bărbatul pe ultimul drum, ieşind din oraş pe Poarta de Miazăzi. Ginerele îi oferi lui Yun un sul de mătase, rugîndu-1 să scrie tăbliţa mortuară. Domnul Xu conduse înmormîntarea. Din păcate, foarte puţine familii erau în convoi : Wu cel mare, bogătaşul Qiao, căpitanul He, mătuşile Shen, Han. Lăsînd la o parte pe cei aflaţi în slujba lui, sfe mai aflau doar cinci sau şase familii ! Stareţul Wu lăsase doisprezece călugări taoişti să oficieze o nouă slujbă la întoarcere. Tăbliţa fu aranjată în casa principală şi toate camerele fură purificate. Neamurile şi prietenii plecară. în fiece zi de atunci încolo Doamna Luna şi celelalte femei, îmbrăcate în doliu, aveau să aducă ofrande înaintea tăbliţei mortuare.

După ceremonia înmormîntării, soldaţii părăsiră casa şi se întoarseră la Y*amen.* La împlinirea a cinci săptămîni, Doamna Luna chemă călugăriţele Xue şi Wang, stareţa şi douăsprezece novice să citească psalmi budişti pentru înălţarea la cer a sufletului bărbatului. Cumnata Wu luă şi ea parte la aceste rugăciuni.

încă de la înmormîntare, Scorţişoara şi Laur îi spuseră în taină Delicatei :

— Mama spune că de vreme ce nu mai ai aici lucruri de preţ, nu mai are rost să rămîi. Copii nu i-ai făcut, atunci pe cine vrei să păzeşti în casa asta ? Ea te sfătuieşte să te cerţi cu stăpîna şi să pleci. Chiar ieri, unchiul Ying a venit la noi şi ne-a zis că Zhang Al Doilea de pe Strada Mare e în stare să dea cinci sute de liang pentru tine, să te ia ca a doua nevastă şi îţi lasă toată casa pe mînă. Acolo ai duce-o bine şi ar fi un lucru nesocotit să stai văduană pînă la moarte ! Noi, cele din casele de plăceri, avem o rînduială : punem la spate ce e vechi şi îmbrăţişăm noul ! Noi sîntem totdeauna: de partea celor puternici şi bogaţi, nu ne dă mîna să ne irosim vremea !

Delicata Li ţinu totul în inima sa şi după a cincea săptămînă de la moartea bărbatului, aşteptă clipa, lăsînd vîntul să înteţească focul de la sine, fără ca ea să sufle în foc. Lotus de Aur o pîrî Lebedei de Nea, spunîndu-i că la înmormîntare o văzuse schimbînd cîteva cuvinte cu Wu cel mic, într-o cameră din grădină. Prunişor de Primăvară o zărise şi ea dîndu-i o legătură cu lucruri lui Li Ming, care încercase să o facă nevăzută sub robă şi se strecurase cu ea afară din locuinţă. Cînd vorbele ajunseră la urechile stăpînei principale, ea îşi ocărî fratele şi îl trimise la prăvălie, hotărînd să nu-i mai fie îngăduit sâ pătrundă în curtea interioară. Lui Ping An îi porunci să-l gonească pe Li Ming de cum s-ar înfiinţa în poartă. Delicata se ruşină, apoi mînia urcă în ea şi nu lăsă scăpat prilejul. într-una din zile, Doamna Luna nu o chemă şi

pe ea să stea de vorbă cu cumnata şi ea porni un tărăboi grozav, bătînd cu pumnul în masa pe care stătea tăbliţa lui Ximen Qing. Urlă, plînse şi noaptea tîrziu zise că se spînzură. Slujnica ei o înştiinţă de acestea pe Doamna Luna, care se sfătui cu fratele său mai mare şi stabiliră să o cheme pe maică-sa să o ia acasă. Patroana se temu că fiică-sa n-o să fie lăsată să plece cu straiele şi podoabele ce le mai avea.

— Fata mea a îndurat mult în casa voastră grăi ea, şi acum vă scăpaţi aşa uşor de ea ? Daţi-i cîţiva *liang* de argint, să-şi spele ruşinea !

Ca viitor demnitar, Wu nu se băgă în cearta femeilor. După ce se înfruntară multă vreme, Doamna Luna o lăsă pe Delicata să plece cu hainele, podoabele şi mobila de la ea, însă cu toate stăruinţele celei de a doua neveste, nu permise slujnicelor să o urmeze.

— Nu ţi l'e dau, că eşti în stare să faci din ele nişte stricate ca tine ! lămuri ea.

Patroana se înfurie, însă nu mai stărui. La sfîrşit, zîmbind, îşi luară rămas bun, urcară în lectici şi plecară. Luaţi aminte, dragi cititori : cîntăreţele de acest soi trăiesc vînzîndu-şi nurii şi farmecele. Ele dimineaţa sînt cu petrecăreţul Zhang, seara cu vagabondul Li ; pe uşa din faţă îl întîmpină pe tată, iar pe cea din spate zoresc plecarea fiului. Ele îi dau uitării pe clienţii cei vechi, pătimaşe după cei noi, fiind făcute să-i ochească pe aceia care au arginţi mai mulţi ! Un tînăr poate să le iubească din adîncul sufletului şi să le pună la picioare cerul şi munţii, şi tot nu va izbuti să le îmblînzească inimile de bestii. Ele smulg pînă şi firimitura din gura unui bărbat şi îndată ce el a murit, fac zarvă, se ceartă şi se întorc cît mai degrabă la vechea lor meserie ! Căci şarpele nu-şi schimbă năravul şi de l-ai băga în cuşcă, iar pasărea de-i uşa colivei deschisă, îşi ia zborul. Iată :

Braţele de jad fac perne sutelor ce vin,
Nopţi la rînd cu alţi bărbaţi mîngîiaţi ca miri,
Rîd de florile de fum care ţin puţin,
Buze roşii se împart la mii musafiri.
Ştiu să fie răpitoare-n fel şi chip,
Dar li—s inimile sterpe pline de minciuni.
Nu-i îndrăgostit pe lume să le-oprească-n timp
La ce-au fost, să nu se-ntoarne-n scrum de rugăciuni.

La plecarea Delicatei Li, Doamna Luna plînse cum nu se poate mai îndurerată.

— Nu te necăji, soră mai mare, căută s-o liniştească Lotus de Aur. E o vorbă : Dacă un bărbat ia o prostituată de nevastă, e ca şi cum ar închide în casă un pescăruş, fiindcă gîndul lui e tot la întinderea mării ! Asta îi e meseria, degeaba te zbuciumi !

Pe cînd toţi din familie se aflau tulburaţi şi de acest necaz, Ping An anunţă sosirea Excelenţei Sale Cai.

— L-am dus în salon, lămuri sluga. I-am spus că stăpînul s-a prăpădit şi el m-a întrebat de cită vreme. ,,A murit de boală, pe douăzeci şi unu ale primei luni, sînt cinci săptămîni de atunci", i-am răspuns. Atunci a vrut să ştie dacă am aşezat undeva tăbliţa, pentru că are de gînd să se plece înaintea ei.

Doamna Luna îi porunci să-l cheme pe ginere să-l primească, îndată, Chen Jingji îşi îmbrăcă roba de doliu şi i se înclină oaspetelui. Cînd casa fu pusă în bună rînduială, îl poftiră pe Comisarul pentru sare în curtea interioară. El îngenunche în faţa tăbliţei, iar Doamna Luna, înveşmîntată în doliu, apăru şi îi făcu o reverenţă, fără să rostească nici o vorbă.

— Puteţi să vă retrageţi, doamnă, zise Cai şi apoi grăi către Chen : Eu m-am bucurat din plin de generozitatea lui şi, acum, în drum spre capitală, trecusem să-i mulţumesc. N-aş fi putut nici măcar să visez că un om ca el e deja mort. Ce a avut ?

— O fierbinţeală a corpului.

—- Ce nenorocire ! Păcat ! spuse oaspetele şi chemă slugile, care aduseră două suluri de mătase de Hangzhou, o pereche de ciorapi, patru peşti mari şi patru vase cu fructe conservate în miere.

— Aceste cîteva daruri mărunte socotiţi-le ca ofrande închinate Marelui Mandarin, glăsui şi scoase cincizeci de *liang* de argint. Venerabilul domn mi i-a dat la nevoie şi astăzi îi înapoiez, spre a pecetlui astfel prietenia noastră, explică el şi îi întinse lui Ping An argintul : Du-i stăpînei tale !

— Sînteţi de o mare corectitudine, venerabile !

— Ginere, invită-1 pe Excelenţa Sa în Salonul din faţă, ceru Doamna Luna, însă Cai nu primi. Slugile îi serviră un ceai, oaspetele bău, se ridică şi îşi luă rămas bun. Văzînd argintul, stă-
pîna casei se bucură şi se mîhni deopotrivă. „Pe cînd trăia/* gîndi, „n-ar fi lăsat el un asemenea mandarin să plece pînă ce nu l-ar fi ospătat pînă seara. Fără stăpîn, nu-ţi stau nici oaspeţii în casă, neavînd cine să-i întreţină !" Iată :

E prea frumos ca oamenii în vizite să meargă,
Tablouri desfăşoară zări, munţi, fluvii să se-aleagă.

Aflînd că Delicata Li se înapoiase la Casa Curtezanelor, Ying Bojue se grăbi să-i dea de ştire lui Zhang, care, luînd cinci *liang* cu el, merse şi petrecu toată noaptea cu femeia. Zhang era mai mic cu un an decît Ximen Qing şi ţinea de anul iepurelui. El împlinise treizeci şi doi de ani, iar Delicata avea treizeci şi patru, însă matroana scăzu dintr-o dată din vîrsta ei şase ani, zicîndu-i bărbatului că ea nu era mai mare de douăzeci şi opt şi atră- gîndu-i luarea aminte lui Bojue să nu care cumva să-i sufle adevărul. Zhang plăti trei sute de *liang* şi făcu din Delicata a doua sa nevastă. Zhu Shinian, Sun Gură Spartă îl duseră pe Wang Al Treilea la casa Li, domnişorul devenind din nou iubitul lui Laur.

Ying Bojue, Li şi Huang împrumutară cinci mii de *liang* de la eunucul Xue şi alţi cinci de la Zhang şi se apucară să negu-ţătorească antichităţi. Ei călăreau zilnic pe cai mîndri, luînd la rînd casele de plăceri, una după alta. Zhang însuşi îl mitui pe un anume Zheng din Dongjing, din familia imperială, pentru a i se trece lui funcţia ce fusese a lui Ximen Qing. El îşi restaură casa, cumpără un teren învecinat şi îşi lucră o grădină minunată. Ying Bojue îşi făcea tot timpul drum pe la Zhang, împărtăşindu-i cele ce ştia despre casa fostului său frate de cruce. Ii vorbi despre a cincea soţie a lui Ximen, despre Pan Lotus de Aur, zicîndu-i că ea arată ca desprinsă dintr-o pictură, că ştia carte, că se pricepea la poezie şi cînta din instrumente şi din gură şi că avea abia treizeci de ani, fiind cu mult mai frumoasă decît orice cîntăreaţă cunoscută ! Asemenea laude îi aprin* seră inima lui Zhang Al Doilea, care începuse s-o rîvnească.

—Nu cumva e fosta nevastă a plăcintarului Wu Da ? întrebă el.

—Ea e, întări Bojue. La Ximen a stat cinci sau şase ani, dar nu ştiu dacă are de gînd să se mărite din nou.

—Te supăr, rugîndu-te să afli ? Dacă ea vrea, spune-mi şi o iau numaidecît.

—Am un om al meu acolo, îl cheamă Lai Jue. îl pun pe el s-o iscodească. Dacă poţi să a iei, lucrul ăsta e mai presus decît orice. Marele Mandarin s-a dat peste cap pînă a pus mina pe ea ! Dar fiecare îşi află stăpînul şi mi-e greu să zic, dar să ai o nevastă ca ea e o mare fericire. Tu te bucuri astăzi de putere şi de bogăţie şi o frumuseţe ca ea îţi sporeşte splendoarea casei. Am să aranjez cu sluga Lai Jue. Dacă ea are cel mai mic gînd să se mărite, o s-o îndnt cu vorbe mieroase să o fac să te placă. O să te coste cîteva sute de arginţi, dar va fi a ta !

Luaţi aminte, dragi cititori ! Cei care se aciuează să trăiască pe lîngă alţii, sînt oameni de nimic, atraşi de bogăţie şi de putere * Nu cu mult în urmă, Ximen Qing şi Ying Bojue fuseseră de nedespărţit, se avuseseră ca doi fraţi gemeni. Ying mîn- case zi de zi la Marele Mandarin, împrumutase straie şi se bucurase de toată bunăstarea acestuia. Dar chiar după moartea Iui Ximen, cînd trupul acestuia nici nu se răcise bine, el plănuia atîtea lucruri care să-i păteze numele. Iată :

Pictezi prea bine tigrul, blana-i, Dar
nu şi oase oe le are ;
Cum faţa omului o ştii,
Nu inima din fiecare.

---

* Femei uşoare.

Capitolul LXXXI

Ajunşi în Yangzhou, cu cei patru mii de *liang* ai lui Ximen Qing, Han Daoguo şi Lai Bao nu s-au grăbit să treacă pe dată la căutarea de mărfuri ieftine, ci s-au aşternut pe petreceri cu fe- meile-flori *, irosindu-şi astfel întreaga vreme. Dar la sosirea iernii, îi năpădi dorul de casă şi cumpărară în pripă mătăsuri şi pînzeturi, îngrămădindu-le acasa la Miao Qing şi gîndindu-se să se întoarcă în Qinghe de cum aveau să sfîrşească arginții. Han Daoguo prinsese drag de una, Wang Ramură de Jad, din- tr-o casă de curtezane, iar Lai Bao de Roşu Mic, sora mai tînără a lui Lin Curcubeu. Intr-o zi, cei doi îi invitară pe Miao Qing şi pe negustorul de sare, Wang Haifeng, să facă împreună cu ei o plimbare la Lacul Comorilor. La întoarcere, Han şi Lai dădură pe la casa de plăceri. Fiind ziua patroanei lui Ramură de Jad, Han îşi chemă prietenii la un ospăț. Apoi îl trimise pe copilul- slugă, Hu Xiu, după negustorii Wang Dongqiao şi Rian Qing- chuan, însă aceştia picară îndată după plecarea copilului, aduşi de negustorul de sare. Cînd reveni sluga, abia pe înserat, Han îl boscorodi :

— Unde ai chefuit de te-ai întors abia acum ? Miroşi a băutură. Oaspeții, sînt aici de un car de vreme. Ne socotim noi mîine !

Hu Xiu se holbă la el şi plecă bodogănind :

— Tu mă înjuri ? Tu, care ți-ai lăsat nevasta pe mîna altuia ? Stăpînul te-a mînat aici, ca să se poată culca în voie cu ne- vastă-ta, nu de altceva ! Acum tu îți faci de cap printre străini, iar femeia ta e aia care duce tot greul.

Matroana îl auzi şi îl scoase în curte.

— Ce ai, te-ai îmbătat ? îl certă ea. Vino de te culcă ?

Sluga țipă, făcînd mare gălăgie şi împotrivindu-se să intre în casă. Insă Han Daoguo nu era nid el surd şi năvăli afară înfuriat, lovindu-1 pe băiat de vreo două ori cu piciorul în fund.

— Slugă sălbatică şi hoață ! urlă. Crezi că pentru cinci *feti* pe zi nu găsesc un altul în locul tău ? şi îl alungă de acolo.

Dar Hu Xiu nu plecă, ci o ținu mai departe cu strigătele prin curte.

— Mă goneşti, ai ? N-am socotit bine chitanțele ? Tu arunci banii pe femei, iară pe mine mă izgoneşti ? Să vedem ce-o să zică stăpînul !

Lai Bao se ivi şi el şi îl linişti pe Han Daoguo, apoi îi grăi copilului-slugă :

— Mă, cap de cîine, ți-a dat băutura limbă ?

— Unchiule Bao, nu-i lua apărarea ! Cine e băut ? Lasă-mă să-i zic ce gîndesc despre el !

Lai Bao îl împinse uşor în casă şi îl puse să se întindă pe un pat, să se odihnească. Intr-adevăr :

Nu e alcoolul cel care îmbată,
Ci oameni care se îmbată singuri,
Şi nu-i plăcere rătăciri să poată,
Ci oameni ce se rătăcesc chiar singuri.

De teamă ca noii săi prieteni să nu-şi rîdă de el, Han Daoguo se strădui să însufleţească petrecerea. Cele trei tinere cîntară şi dansară pentru ei şi zaiafetul se sparse abia Ia cel de al treilea *geng.* A doua zi, Han .voi să-l pedepsească pe Hu Xiu.

— Umilul de mine nu mai ţin minte un cuvînt, îşi ceru iertare sluga.

Miao Qing îi luă partea şi furtuna trecu. Cînd mărfurile fură gata şi tocmiră o corabie, Nor Pur, pe care Miao Qing i-o făgăduise lui Ximen Qing, se îmbolnăvi, nemaifiind în stare s-o pornească la drum.

— O s-o trimit cu cineva, după ce se înzdrăveneşte, hotărî gazda şi-i trimise lui Ximen Qing carte şi cîteva daruri.

Cele trei frumoase îi conduseră şi ei plecară din Yangzhou pe data de zece a primei luni. La zăgazul Linqing, Han stătea în partea din spate a corăbiei cînd îl zări pe vecinul său Yan pe un vas care tocmai sosea.

— Han ! strigă acela, ridicînd braţul, stăpînul tău s-a stins din viaţă la mijlocul lunii !

Corăbiile trecură iute una pe lîngă alta şi ei nu-şi putură vorbi mai multe. Han Daoguo căzu pe gînduri, însă nu-i spuse un cuvînt lui Lai Bao.

în Henan şi Shandong bîntuise gerul uscat. Pe mii de Ii pă- mîntul era deşert, fără nici o cultură, iar din recolta de bumbac nu se alesese nimic. Preţurile se ridicaseră şi un sul de bumbac era cu o treime mai mult decît în vremurile normale. Negustorii care aveau ceva bani veniseră pînă în portul Linqing să cumpere marfă.

— Avem pe corabie mărfuri de peste patru mii de *liang,* se sfătui Han cu Lai Bao. La preţurile de acum, am putea vinde jumătate. In felul ăsta scutim din impozit şi am cîştiga mai mult decît acasă. Ar fi păcat să nu vindem !

— Ai dreptate, dar mi-e frică de ce are să zică stăpînul! grăi Lai Bao.

— Răspund eu în faţa lui ! îl linişti Han.

Lai Bao nu mai avu nimic împotrivă şi vîndură pe loc bunuri de o mie de *liang.*

— Tu şi cu Hu Xiu rămîneţi pe corabie pînă plătim impozitele, hotărî apoi Han Daoguo. Eu o iau înainte pe uscat împreună cu copilul-slugă, Wang Han, şi ne înfăţişăm cu mia de *liang* la stăpîn.

— Să aduci o scrisoare pentru Excelenţa Sa Qian, să ne tragă la dană printre primii şi să ne ia vamă mică, îl povăţui Lai Bao.

Han Daoguo promise, împachetă cu copilul-slugă cîteva din lucrurile lor, încărcară acestea pe un catîr. tocmiră vreo două- trei ajutoare şi o apucară pe drumul spre Qinghe. Intrară în oraş prin poarta de Miază-zi, cînd soarele stătea să scapete şi se întîlniră cu Zhang An, păzitorul mormintelor familiei Ximen. Acesta tocmai ieşea pe poartă, cu o roabă învîrfuită cu alimente şi băutură.

— Acum te înapoiezi, unchiule Han ? îl întrebă el.

Văzîndu-1 în straie de doliu, Han îl întrebă ce se întîmplase.

— Stăpînul s-a prăpădit. Mîine, că sîntem în nouă din luna a treia, se încheie doliul. Stăpîna mi-a dat alcool, orez şi mai multe cutii cu bucate, iar ei au să vină cu toţii la groapă să le ofere mortului şi să ardă hîrtie.

— Ce nenorocire ! Ce nenorocire ! se văicări Han. Aşadar, ce mi-a strigat omul ăla pe fluviu a fost drept.

Intră în oraş şi pe drum îşi croi un plan : „Dacă mă arăt cinstit şi merg drept la el acasă, ce-o să iasă de aici ? El tot e mort şi pe urmă, iată că s-a şi înserat. Mai bine trag la mine, văd ce şi cum cu nevasta şi mă duc mîine !" Mînă măgarul s-o apuce spre Strada Leului. Cînd ajunseră acasă, descălecară, dădură drumul hamalilor, apoi Wang Han cără bagajele în casă. Nevasta îl întîmpină în prag. El se înclină înaintea altarului strămoşilor. Wang A Şasea îl ajută să se dezbrace. Se aşeză şi sluga aduse ceai.

— Pe drum m-am întîlnit cu fratele Yan şi cu Zhang An şi de la ei am aflat de moartea stăpînului ! îi spuse el. Cum de a murit ?

— Cerul are nori şi vînt din senin, iar oamenii trec vrînd- nevrînd prin necazuri şi bucurii. Cine poate fi sigur că nu i se întîmplă niciodată nimic rău ? rosti ea.

El desfăcu lucrurile şi scoase nimicurile pe care le cumpărase în sud şi mia de arginti, întinzînd totul pe pat. Femeia se minună de albeaţa strălucitoare a lingourilor de argint.

— Ale cui sînt ?

— Am vîndut o parte din marfă, spuse el, şi mai dădu la iveală încă o sută de arginţi.

— După plecarea mea, el a mai trecut pe la tine ?

— Cît a trăit, a venit mereu. Vrei să le duci banii alor lui ?

— Mă gîndeam să ne sfătuim. Poate să le dau numai jumătate.

— Ptiu ! Prostănac ce eşti, slugă nebună ! îl ocări ea. De vreme ce el a murit, ce mai avem noi cu ei ? Dacă dai jumătate,
o să te întrebe şi de rest. Mai bine ne luăm inima în dinţi şi ţinem pentru noi toată mia şi plecăm în Dongjing, la fată ! Nu cred că ruda noastră n-o să ne primească !

[1]— Şi ce facem cu casa, aşa de repede ?

— Mă, om fără cap ! Cine te împiedică să-l chemi pe frate-tu. să-i laşi câţiva arginţi şi să-i ceri lui să se îngrijească de casă '. Dacă ai lui Ximen te caută, o să le spună că ne-a chemat fata în capitală. Să văd, le dă mîna să ne caute acasă la Marele Tutor ? Şi chiar aşa de-ar încerca, eu una, nu mă tem !

— Marele Mandarin a făcut multe pentru noi şi legea Cerurilor nu mă lasă să-l trădez !

— Legea Cerurilor e de cînd lumea, dar nu ţine nici de foame, nici de frig ! i-o tăie femeia. Ce mai înseamnă cîţiva *liang,* acolo, cîtă vreme el şi-a făcut de cap cu nevastă-ta ! în timpul doliului, am pregătit şi eu ofrande şi m-am dus să ard hîrtie pentru sufletul lui. Şi ce crezi ? Nevasta principală, tîrfa aia acră, m-a lăsat să aştept ore întregi, ocărîndu-niă la ea în cameră. Nici nu ştiam ce să fac, dacă era bine să plec sau să rămîn ! Pînă la urmă a venit a treia nevastă şi a stat cu mine. M-am întors acasâ degrabă, ruşinată şi furioasă. Ei, chiar şi pentru asta şi merităm argintul !

La acest iureş de vorbe, bărbatul nu mai găsi nimic de zis. în noaptea aceea stabiliră ce aveau de făcut. în zori, îl chemară pe Han Al Doilea, îi dădură zece-douăzeci de arginţi şi îi lăsară casa în primire. Omul se arătă plin de bunăvoinţă.

— Frate şi cumnată, nu vă faceţi nici o grijă. Voi veghea cum se cuvine asupra averii voastre.

Han Daogou îi luă cu el şi pe Wang Han şi pe cele două slujnice. închiriară două căruţe mari în care încărcară lăzi şi cutii şi de cum se lumină de ziuă, apucară d.rumul Dongjingului. tntr-adevăr :

Colivia de jad de cum e sfărîmată,
Zborul îşi ia phoenixul liber din ea,
Cînd desferecat e cel lacăt de aur,
Dragonul fantastic căile lumii le ia.

A dolia zi, Doamna Luna cu fiul ei Xiaoge, Pavilion de Jad Lotus de Aur, Orhideea, Abundenţa şi Chen Jingji se duseră la morminte şi arseră hîrtie. Zhang An îi spuse stăpînei că se întîlnise cu Han Daoguo.

— înseamnă că o să vină astăzi la noi, rosti ea.

La mormînt nu rămaseră mult şi se întoarseră acasă. Chen merse la Han, să-l întrebe cînd sosea corabia. El strigă şi bătu la uşa casei acestuia, dar nu-i răspunse nimeni, apoi, într-un tîrziu, apăru Han Al Doilea, care îi zise că frate-său şi cum- nată-sa plecaseră în capitală şi că el, unul, nu ştia nimic de corabie. Neliniştită, Doamna Luna îşi sfătui ginerele sâ o ia călare de-a lungul rîului. Cînd ajunse în Linqing, Chen îl află pe Lai Bao, care îi spuse de mia de arginţi. „Oamenii pot sta faţă în faţă, dar inimile lor pot fi prea bine la o mie de *li* depărtare !" îşi zise Lai Bao. Auzind el de moartea stăpînului, îl purtă cu sine pe Chen prin cîrciumile şi casele deocheate din port şi în vreme ce tînărul se distra cu

fetele, scoase de pe corabie marfă în valoare de opt sute de *liang* şi o sigilă în camera unui han. într-una din zile, făcură vama şi corabia porni. In portul Rîul Nou încărcară mărfurile în căruţe $i le duseră în Qinghe, punîndu-le la păstrare în aripa răsăriteană a casei.

După moartea lui Ximen Qing, prăvălia d.e fire din Strada Leului fusese închisă. Vînzătorii Gan şi Cui Ben, de la prăvălia de mătăsuri de peste drum, vîndură mărfurile, încheind socotelile cinstit şi terminînd cu negustoria ce o făcuseră pentru familia lui Ximen Qing. Apoi fu vîndut şi magazinul. Rămăsese doar prăvălia de doctorii din faţa casei, de care se ocupau Jingji şi Fu. Nevasta lui Lai Bao avea un băiat de cinci ani, pe nume Seng Bao, iar Wang A Şasea o nepoată de patru ani şi părinţii se în- ţeleseseră să-i căsătorească. Doamna Luna nu ştia nimic. Cînd venise cu marfa, Lai Bao aruncă întreaga vină pe Han Daoguo, zicînd că luase două mii de *liang* pe marfa ce-o vînduse. Stă-pîna îl îndemnă de mai multe ori să meargă la Dongjing după bani, dar Lai Bao nu-i dădu ascultare.

— Mai bine ne vedem de treabă ! grăi el. Cine cutează să se ducă peste un om al Marelui Tutor ? Bucluc ne trebuie nouă acum ? Să ne rugăm la Buddha să nu ne facă ei vreun rău !

— Bărbatul meu le-a măritat fata ! Oare să nu mai aibă inimă în ei să-şi amintească asta ?

— Fata lor e mare favorită acolo şi fireşte că o sa le ia apărarea părinţilor săi ! Cel mai bun lucru este să aşternem tăcere peste cele întîmplate şi să lăsăm cei cîţiva *liang* pierduţi !

Neavînd încotro, Doamna Luna renunţă la orice şi-i porunci slugii să caute negustori care să cumpere marfa adusă. Oamenii sosiră şi stăpîna îl puse pe Chen să facă afacerea. După lungi discuţii, omenii plecară fără să ia marfa.

— Ginerele dumneavoastră nu se pricepe, stăpînă, lămuri Lai Bao. Eu fac negustorie de ani de zile de cînd tot umblu după mărfuri pe fluviu. în afaceri întîi vinzi şi pe urmă îţi pare rău şi nu de-a-ndoaselea ! Marfa e aici şi ne putem mulţumi cu un
pret de mijloc. Dacă cerem prea mult, nu vindem şi n-am făcut nimic ! Să nu credeţi că ţin cu alţii, ci am în gînd doar faptul că marfa trebuie vîndută.

De atunci, Chen Jingji nu se mai amestecă în afaceri. Fără să aştepte ordinele stăpînei. Lai Bao apucă abacul şi chemă negustorii. Primi de la aceştia două mii şi ceva de *liang* de argint şi îi dădu pe toţi ginerelui, care îi duse Doamnei Luna şi . astfel se scăpară de marfă. Stăpînă îi oferi lui Lai Bao douăzeci- treizeci de arginţi, însă el făcu pe omul drept şi demn, nevrînd să se atingă de bani.

— Ţineţi-i, doamnă. Stăpînul a murit şi casa e acum ca o apă moartă. Nu-i primesc, păstraţi-i dumneavoastră !

într-o seară. întors acasă beat, el intră peste Doamna Luna, se apropie de pat şi-i zise :

— Sînteți femeie tînără, venerată doamnă. Stăpînul e mort şi n-aveți decît un copil. Nu vă simțiți singură ?

Stăpînă nu-1 luă în seamă.

Intr-o zi, primiră o scrisoare de la superintendentul Zhai. Scria că aflase de moartea lui Ximen Qing şi că Han Daoguo îi spusese că în casă rămăseseră vreo patru slujnice frumoase şi pricepute la muzică. Voia să le afle prețul, să le cumpere spre a le aduce în capitală, să-i țină de urît venerabilei doamne. Ne- ştiind ce să facă, Doamna Luna trimise după Lai Bao. întrebin- du-1 dacă era bine sau nu să le dea.

Lai Bao i se înfățişă şi-i vorbi fără măcar s-o salute :

— Femeie, văd că nu pricepi mai nimic. De nu te învoieşti, ai să dai de mare necaz ! Şi asta numai din vina bătrînului ăla care a murit. El se fălea cu tot cea avea, chema lumea la petreceri şi-şi arăta chiar cintărețele sale din casă. Cine nu ştia acest lucru ? De vreme ce fata lui Han Daoguo e acolo, e limpede că ea i-a vorbit venerabilei doamne de ele. Acum pricepi ce dreptate am avut cînd n-am vrut să ne mai încurcăm cu ei ? De nu le dai, va ordona portăreilor de la județ să le ia. Atunci poți să i le dai şi cu mîinile amîndouă, că are să fie mult prea tîrziu. Dar oare să le trimitem pe toate patru ? N-ar fi bine numai două, să iasă toată lumea cu fața curată ?

Doamna Luna se socoti în sinea sa : „Busuioc a lui Pavilion de Jad şi Prunişor de Primăvară a lui Lotus de Aur sînt de neînlocuit în casă. Broderia Primăverii vede de copil. O s-o întreb pe Fluier de Jad a mea şi pe Întîmpinarea Primăverii". Acestea din urmă vrură să plece şi Lai Bao fu însărcinat să le însoțească pînă în capitală, la palatul Marelui Tutor. Pe drum, sluga se culcă şi cu una şi cu cealaltă. De cum ajunse în Dong- jing. el merse să-i vadă pe soții Han şi le istorisi cum aranjase lucrurile acasă. Han Daoguo îi mulțumi.

— Dacă nu te-ai fi purtat cu grijă, cu toate că nu mi s-ar fi întîmplat nici un rău, pățeam o oarecare ruşine, rosti Han., Zhai Jian fu încîntat de fete, care erau amîndouă şi frumoase şi tinere, de vreo şaptesprezece şi optsprezece ani; una cînta la *zheng,* iar alta la *xianzi* *. Le luă în palat şi le puse să o slujească pe venerabila doamnă. Plăti pe ele două lingouri de argint. Lai Bao duse argintul acasă, dar îi înmînă Doamnei Luna numai un lingou.

— Dacă nu i le dădeam, ni le lua cu sila şi nu mai primeam nici măcar atît, căută el s-o înfricoşeze. Han şi nevastă-sa se bucură de bogăție şi cinste ! Au o casă a lor, o mulțime de slugi, iar superintendentul Zhai le spune tată şi mamă. Fata lor nu lipseşte o zi de la palat, făcîndu-i vizite venerabilei doamne ; i se împlinesc toate gusturile, iar de cere un lucru, se alege cu zece. Se înfruptă din ce e mai bun şi se schimbă în oricîte straie vrea. A

învățat să scrie și să socotească. Norocul e după inima omului. A crescut înaltă, e zveltă și frumoasa de pică. Cînd m-a primit, se gătise și împodobise de arăta ca un copac din jad și mi-a grăit dulce și plăcut, zicîndu-mi unchiule Bao. Slujnicele noastre sînt fericite că au ajuns acolo și că sînt la mîna uneia ca fata lui Han !

Stăpîna îi mulțumi și-i puse să mănînce și să bea. Cînd sâ-1 răsplătească, el nici nu vru să audă de așa ceva și abia dacă se învoi sâ ia o mătase pentru nevastă.

într-una din zile, Lai Bao și Liu Zang, fratele mai mic al nevestisi, plecară la Linqing, scoaseră marfa din hanul unde o lăsaseră în păstrare și o vîndură, cîștigînd pe ea opt sute de *liang.* La înapoiere, Lai Bao cumpără în ascuns o casă și deschise o prăvălie în dreapta locuinței lui Liu Zang. Nevasta lui Lai începuse de atunci să-i ceară mereu stăpînei voie să meargă să-și vadă mama, cînd în fapt ea se ducea la casa cea nouă. Acolo își schimba veșmintele, își încărca părul cu perle și cu podoabe din aur și din argint și o pomea în vizită la mama lui Wang A Șasea, tăifăsuind cu ea despre încuscrirea lor. Pînă la casa aceleia făcea drumul în lectică. Apoi se îmbrăca iarăși în hainele de sluj-

* Instrument cu trei coarde, cu tobă rotundă și minerul foarte lung.

nică și se întorcea la casa lui Ximen și astfel nimeni nu bănuia nimic.

Lai Bao se îmbătase adesea și nu o dată intrase astfel peste Doamna Luna. Dacă ea n-ar fi fost o femeie dreaptă, virtuoasă, el i-ar fi sucit capul și ar fi sedus-o. Mai apoi slugile, cînd una cînd alta, i se înfățișară stăpînei și îi destăinuiră de căsătoria pusă la cale de Lai Bao și de vizitele nevestei acestuia la viitoarele ei neamuri. Lotus de Aur îi spusese și ea cum că umblă pe străzi plină de podoabe din aur și argint, dar Doamna Luna tot nu crezu. Cînd aceste lucruri ajunseră și la urechile sale, soția lui Lai Bao făcu mare scandal in bucătărie. Bărbatul însuși făcu pe supăratul, mîniindu-se :

— Astea sînt vorbe de clacă, strigă el. Unul ca mine pleacă după apă și vine acasă cu argint ! De n-aș fi fost eu, Han, boul ăla bătrîn, ar fi luat cu el toată corabia la Dongjing ! Pe cînd unuia ca mine nu se află nimeni să-i grăiască un cuvînt de mulțumire ! Ce șușotiți ? Că l-am furat pe stăpînul și așa mai departe ? Intr-adevăr : cel care a tăiat un picior, o ține una și bună că nu știe de asta, iar cel care arde santal tace și nimeni nu-1 știe ! Vorba veche : Incredete-n bîrfe și rămîi fără găleată !

— Numai tîrfele alea ticăloase și cu limba ascuțită s-au apucat să îndruge că ne-am îmbogățit și că ne-am încuscrit. țipă și mai abitir nevastă-sa, Hui Xiang. Auzi la ele ca am pus noi mîna pe argintul stăpînului ! Păi, ce altceva vor decît să ne vadă azvîrliți pe poartă afară ! Ce vă zbateți atît ? Stați că plecăm noi de bunăvoie și o să ajungeți să

paşteți iarbă ca nişte gîşte înfometate ! O să-mi limpezesc ochii ca să-i țin pe voi, sclave păcătoase, îngropate aici între pereții casei ăsteia !

Auzind de ocările pe care femeia le revărsa şi asupra celor de o seamă cu ea şi asupra celor mai mari decît ea, necăjită şi de neruşinarea şi de lipsa de respect ale lui Lai Bao, ca de altfel de întregul chip de a se purta al amîndurora, în ce o privea, Doamna Luna îşi ieşi din fire şi nemairăbdîndu-i, le ceru să se mute pe dată din casa ei. Atunci lui Lai Bao nu-i mai păsă de nimic. El dădu pe față negoțul început cu cumnatu-său, vînzînd, fără a se mai feri, tot felul de pînzeturi şi îşi îndesi vizitele la noile sale rude. Despre el şi treburile sale o sfîrşim aici. In- tr-adevăr :

Slugoiu-nşală cînd puterea scutură ca macii.
Iar de sînt zeii-n prăbuşire, în oameni intră dracii.

Capitolul LXXX1I

De cînd Ximen Qing se stinsese, Pan Lotus de Aur şi Chen Jingji se iubiră fără oprelişti. Cînd se aflau şi alții în preajma lor şi nu-şi puteau vorbi, îşi scriau cîteva cuvinte pe crîmpeie de hîrtie, cărora le dădeau drumul pe jos, fiecare ridicînd de îndată bilețelul celuilalt.

Intr-o zi, prin luna a patra, Lotus de Aur luă o batistă brodată cu fir de argint şi ascunse în ea un săculeț pentru parfum, în care vîrîse o şuviță din părul său şi cîteva ace înmiresmate de brad. Voise să-i dea bărbatului batista cu mîna sa, dar, ne- găsindu-1 acasă, o azvîrli prin fereastra deschisă. Cînd Chen Jingji intră în casâ, găsi lucrurile, învăluite într-o hîrtie, pe care era înscris un poem, „Pe melodia *Yishengcao*" :

îți dăruieşte ție, numai ție, sclava ta Un
săculeț şi-n fir de-argint batistă ;
E dar al primei întîlniri şuvița norului din păr Să fii
al meu ca verdele din pin,
Iar nu să mă laşi tristă !
Aştern iubirea-n lacrimi ca pe-o stampă, în noapte-
adîncă, iată-s numai eu în umbra-mi luminată de o
lampă ;
Nu irosi a întunericului plină taina,
Sub tufele de trandafiri * te-aştept mereu.

Tînărul înțelese că femeia îi dădea întîlnire sub tufele de trandafiri. Căută un evantai de bambus aurit, caligrafie pe el o poezie de răspuns, îl băgă în mînecă şi trecu în grădină. Cine s-ar fi gîndit că stăpîna

---

* Tt*îmi,* rubus commersoni.

principală se află chiar atunci în casă, la Lotus ? De cum ajunse la portița de la colț, el strigă :

— Eşti aici, iubito ?

Ea îl auzi şi de teamă să nu-i afle sora cea mare, ieşi în grabă şi îl opri, făcîndu-i un semn cu mîna, apoi grăi cu glas tare :

— Mă întrebam cine să fie ! Şi cînd colo, ginerele nostru umblă după nevastă-sa. A fost la mine mai înainte, dar a plecat să culeagă flori.

El înțelese, îi întinse evantaiul şi se îndepărtă.

— Ce voia ? o întrebă apoi Doamna Luna.

— O căuta pe Orhideea. I-am zis că e în grădină, culege flori.

In felul acesta, Doamna Luna nu bănui nimic. Peste puțin, se ridică şi se întoarse în curtea interioară. Lotus de Aur scoase evantaiul. Pe el erau pictate nişte tufe şi o apă curgătoare. Poezia lui era compusă pe melodia *Shuixianzi :*

Pe mătase albă, bambuşi vineții par ca şi vii,
Păpurişu-i verde-n preajmă frumusețea le-o sporească,
Precum aurul şi-argintul fac în doi minunății ;
Preafrumoaso, foloseşte-1 pe-ale zilei fierbințeli,
Nu atît pentru răcoare, cît ochii să ți-i ferească ;
Vezi de îl ascunde-n mîneci, cînd sînt guri să te vorbească,
Singură de eşti adie-1 să-ți aline amețeli,
Nu cumva străină mînă darul meu să ți-1 răpească.

Ea citi poezia pînă tîrziu, la răsăritul lunii. Bău împreună cu slujnicele sale, avînd grijă să le amețească bine, apoi le trimise la culcare. Rămasă singură, întredeschise ferestrele şi făcu lumină ; după aceea, merse şi îl aşteptă pe Jingji afară, între flori. în noaptea aceea, Orhideea fusese poftită să asculte poveştile călugăriței Wang şi în casă rămăsese numai slujnica lor. Noapte Primară. Chen Jingji îi dărui o batistă şi îi ceru să stea de veghe pentru el.

— Mă duc să joc şah cu stăpînă a cincea, îi spuse. Cînd stă- pîna se întoarce, dă fuga şi mă chemi.

Fata se învoi. El o porni prin grădină. Sub razele lunii, florile îşi alungiseră umbrele. Tînărul se îndreptă spre tufele de trandafiri. Pe femeie o zări de departe, stînd în picioare acolo, cu părul bogat lăsat pe umeri. El se apropie tiptil şi se repezi, printre trandafiri, la ea,speri ind-o.

— Ptiu ! Viață scurtă ! Ce-ai apărut aşa, deodată, înfricoşîn- du-mă ? Ai noroc cu mine, că îți fac toate voile, dar ce te-ai face de-ar fi altcineva în locul meu ?

El băuse şi prinsese chef.

— Dacă nu erai tu, rîse el, era alta şi mie mi-era totuna !

Se prinseră de mîini şi intrară în casă. Dormitorul ei era puternic

luminat şi pe masă aşteptau băutura şi bunătăţile. închiseră portiţa. Se aşezară unul lîngă altul, bînd.

— Orhideea unde e ? îl întrebă ea.

— Ascultă poveşti budiste. I-am lăsat vorbă Nopţii Primare că sînt aici şi că jucăm şah.

Băură fericiţi. în vechime se spunea că dacă ceaiul înviorează, băutura aprinde patimile. îndată ce băutura gălbuie ip pătrunse în sînge, obrajii li se îmbujorară. Cînd unul dori un sărut, ce- lălăit nu se ruşină. In cele din urmă se dezbrăcară şi urcară în . patul parfumat. Peste puţin, slujnica strigă de afară.

— Stăpîna Orhideea s-a întors ! .

Chen Jingji se îmbrăcă în grabă şi alergă acasă.

Albina zăbăucă şi jucăuşul flutur Se
văd mereu pe zi,
Se caută în zbor şi intră-n prunul Cel
înflorit şi nu-i mai poţi zări.

La catul de sus al locuinţei lui Lotus de Aur erau tot trei camere, ca **şi** la cel de jos, iar în odaia din mjloc se aranjase altarul familiei şi o statuie budistă ; celelalte două încăperi erau folosite ca magazii pentru plante medicinale, ceai şi santal. De cînd se aprinseseră de iubirea lor tainică şi pătimaşă ca lacul cel negru, nu trecea zi să nu facă într-un fel sau altul spre a se în- tîlni. Se întîmplase ca într-o dimineaţă, îndată oe Lotus de Aur se pieptănase, să meargă zorită să ardă santal înaintea statuii zeiţei Guanyin. Chiar atunci, Chen Jingji luase cheia şi urcase după nişte mărfuri şi dădu peste femeie, pe negîndite. Erau acolo numai ei doi şi femeia lăsă încolo santalul şi îşi aruncă braţele pe după gîtul lui, sărutîndu-1.

„Nu e nimeni aici“, îşi ziseră unul altuia. Se dezbrăcară, ochind o bancă bună pentru oleacă de hîrjoneală.

Dar dacă n-ar apărea neprevăzutul, n-ar mai fi nimic de povestit. Cînd fericirea lor se afla în culmea culmilor, Prunişor de Primăvară pătrunse în încăpere cu o cutie să ia nişte frunze de ceai şi fireşte că nu-i scăpă priveliştea. Ei traseră o sperietură grozavă. De ruşinea lor, slujnica se întoarse şi o luă pe scări în jos. Chen Jingji ar fi vrut să fi fugit înaintea fetei, dar nu avusese cum. Atunci femeia îşi strigă slujnica :

— Bfina mea surioară ! Urcă înapoi, că am să-ţi zic ceva.

Prunişor de Primăvară reveni.

— Soră bună, urmă Lotus, ginerele nostru nu-i străin. Uite, astăzi îmi deschid inima ţie. Ne iubim şi nu putem trăi unul fără celălalt. Tu să nu ne spui nimănui, orice-ar fi, ţine totul în tine.

— Stăpîna mea, ce vorbe sîfit astea ? răspunse slujnica. Sluga aceasta vă serveşte de cîţiva ani buni şi vă ştie orişice dorinţă. Cum să suflu ceva cuiva despre dumneavoastră ?

— Dacă zici că ne păstrezi secretul, atunci fă-o pe loc pe mica lui soție şi te cred ! Iar de nu te învoiesti, însemnă câ n-aj milă de mine.

Prunişor de Primăvară cînd roşi, cînd albi la chip, dar nici •că îndrăzni să se împotrivească. Îşi scoase veşmintele şi se întinse în fața tînărului. Din ziua aceea, Chen Jingji intră în stăpânirea a două perle rare şi se văzu silit să şi le înşire pe aceeşi ață. De atunci, Pan Lotus de Aur şi Prunişor de Primăvară ajunseseră ca o iubită cu două trupuri, dîndu-i pe rînd, fără să piardă o zi de dragoste, întîlnire bărbatului. Totul se petrecea în ascuns, fără ştirea Crizantemei de Toamnă.

în prima zi a lunii a şasea, Mama Pan se stinse de boală şi cineva aduse familiei Ximen vestea. Doamna Luna prepară ofrande cu carne din trei animale, bani şi lucruri din hîrtie, acestea din urmă ca să fie arse, şi o sfătui pe Lotus de Aur să ia o lectică şi să se ducă la înmormîntare, undeva, dincolo de porțile oraşului. Ea se întoarse în dimineața zilei de trei, îi povesti sorei mai mari cu de-amănuntul cum se petrecuseră toate şi ieşi apoi de la aceasta. Jingji locuia în aripa răsăriteană a casei şi abia se sculase ; auzind paşi pe coridor se uită să vadă •cine era.

— Tu eşti ? întrebă şoptit, recunoscînd-o.

Femeia se apropie de fereastră.

— Bravo ! îi grăi ea. Eşti încă la tine şi nici nu te-ai sculat. Orhideea e acas£ ?

— A plecat de mult în curtea interioară ! Ieri seară m-am culcat pe la al treilea *geng,* fiindcă mama m-a chemat să le ascult şi eu pe măicuțe. Oh, era să-mi frâng şalele acolo, de atîta stat ! Mi-a fost şi greu să mă ridic din pat.'

— Ticălosule bun de temniță, cui îi îndrugi tu minciuni ? Te-ai folosit de lipsa mea şi te-ai pus la ascultat măicuțele, nu-i aşa ? Ei, află că slugile mi-au zis că ai chefuit cu mama Meng a treia.

— Orhideea mi-e martoră, am fost în casa principală ! se apără el. Niciodată nici măcar nu m-am apropiat de casa lui Pavilion de Jad !

• Pe cînd se ciorovăiau mai înverşunat, auziră paşii cuiva. Femeia se grăbi să dea colțul. Era Lai An.

— Meşterul Fu vă cheamă sa luați masa cu el, înştiința sluga.

— Să înceapă. Mă pieptăn şi vin numaidecât, primi Jingji.

Lai An plecă, iar femeia se înfățişă iarăşi.

— Diseară să nu mergi nicăieri, îi ceru ea. Rămîi în casă şi o s-o mîn pe Prunişor după tine. Am ceva să-ți spun.

El promise şi după ce îşi aranjă părul, o porni spre prăvălie. Femeia se duse la ea.

Noaptea se lăsă grea şi întunecoasă, cu un cer jos, înăbuşitor. Nu se zărea o sclipire de lună şi de stele, iar vremea era de nesuportat. Lotus ii porunci lui Prunişor să fiarbă nişte apă, ca să se îmbăieze şi se apucă să-şi taie unghiile de la picioare. Aşternu o rogojină răcoritoare pe pat. După ce alungă țânțarii din cameră, trase în jos plasa împotriva

lor şi aprinse santal într-un mic vas.

— Stăpînă, astăzi a început primul ciclu al anotimpului fierbinte, rosti Prunişor de Primăvară. Vrei nişte flori de balsam * să-ţi colorezi unghiile ? Dacă vrei, merg să-ţi culeg cîteva.

— De unde ?

— In curtea cea mare se găsesc destule. Vă aduc îndată. Stăpînă, puneţi-o dumneavoastră pe Crizantema să caute pisălogul să piseze nişte usturoi !

— Treci şi prin aripa răsăriteană şi zi-i ginerelui să vină la noapte. îi şopti stăpîna la ureche. Am o vorbă cu el.

Prunişor plecă. Femeia îşi scăldă trupul în parfumuri şi, peste puţin, slujnica sosi cu cîteva tulpini de floare şi o învăţă pe Crizantema ce urma să facă din ele. Apoi stăpîna îi dădu acesteia din urmă cîteva pahare de băutură şi o trimise să doarmă în bucătărie. La lumina lămpii, femeia îşi vopsi unghiile, apoi îi spuse lui Prunişor de Primăvară să aducă o bancă lată în curtea din faţa casei şi să întindă pe ea o rogojină răcoroasă şi să aşeze şi cîteva perne. Se făcuse primul *geng* din noapte şi se înstăpî- nise o linişte adîncă. iar stelele Păstorul şi Ţesătoarea se zăreau de o parte şi de alta a Căii Laptelui. * Tăria aromelor de floare răzbătu dincoace de zidul grădinii şi se aprinseră ici-colo cîteva sclipiri de licurici. Femeia se lungi pe rogojină şi aşteptă, făcîndu-şi vînt cu evantaiul. Prunişor de Primăvară închise portiţa de la colţ, dar nu o încuie. Şi iată :

> Sub lună-aşteaptă ea lingă pavilionul de apus,
> Se furişează vîntul poarta de-o întredeschide ;
> Pe ziduri umbra florilor se clatină de nepătruns,
> Şi ea gindind sosirea lui, ca focul se aprinde.

Chen Jingji stabilise cu ea mai de mult, ca semnal al venirii sale, scuturarea unor tufe înalte de trandafiri. De aceea, cînd crengile pline de flori se mişcară, ea ştiu că el era acolo şi tuşi uşor. El împinse poarta şi intră, culcîndu-se lîngă ea.

— Pe cine ai lăsat acasă ? întrebă femeia.

— A mea azi n-a dat pe acasă. I-am zis slujnicii să mă cheme dacă se iveşte ceva. Crizantema de Toamnă doarme ?

— Da îl linişti Lotus şi se iubiră cu patimă în curte, sub cerul liber. Apoi ea îi întinse cinci *liang* de argint.

— Mama a murit. Coşciugul i-1 cumpărase socru-tău încă de pe cînd trăia. Sora mai mare mi-a îngăduit să fiu de faţă cînd au băgat-o în sicriu. Azi dimineaţă m-am înapoiat. Mîine o în- mormîntează, dar ea zice că sîntem încă în doliu după bărbat şi nu e bine să mă duc. Tu ia acest argint, mergi şi condu-o pe ultimul drum şi plăteşte oamenii.

---

* Fluviul Cerului.

Dacă eşti tu acolo, sînt cu sufletul împăcat, ca şi cum aş fi chiar eu lingă ea.

— Fii liniştită, o să plec de cu noapte, grăi el primind argintul. Cînd mă întorc, îți povestesc cum a fost.

Temător să nu i se fi întors soția, el plecă.

A doua zi, la ora mesei de dimineață, Chen deja sosise de la înmormîntare. Lotus de Aur se sculase şi se pieptăna. El îi întinse două ramuri de iasomie, înflorite, pe care le rupsese de la Templul Preschimbării Strălucitoare.

— Ai stat la coborîrea sicriului în mormînt ?

— Dacă n-aş fi stat la îngroparea venerabilei bătrîne. aş fi cutezat sâ apar în fața ta ? Restul de doi arginți şi ceva l-am dat sorei tale mai mici. A zis că îți mulțumeşte de o mie de ori.

Femeia vărsă cîteva lacrimi, apoi o strigă pe Prunişor de Primăvară.

— Pune crengile într-o vazâ şi adu-i ginerelui nostru nişte ceai.

Slujnica aduse două ceşti cu ceai şi patru farfurii cu dulciuri. Tînărul bărbat gustă puțin, bău ceaiul şi merse la ale sale. De acum, cei doi îndrăgostiți se simțiră şi mai apropiați unul de altul. Pe întîi a lunii a şaptea, dimineața, ea îi trimise vorbă să nu plece şi s-o aştepte în cameră, că va veni ea la el. El promise dar, ca un făcut, Cui Ben şi cîțiva prieteni îl scoaseră afară din oraş, la o petrecere şi se înapoie atît de beat, încît doar se întinse pe pat şi nu mai ştiu de el. Pe înserat ea se strecură pînă la el, îl zgîlțîi fără să-l trezească şi își dădu seama că nu se putea face nimic cu el. Din întîmplare, ea îi scotoci prin mînecile robei şi dădu peste un ac de aur, în formă de lotus, pe care erau gravate cuvintele :

Calul cu frîu de aur, deşeuat,
Nechează-n cîmpul cu miresme rare
Amanții în Pavilion de Jad
Beau cînd migdalii sînt în dulce floare.

Ea ridica acul în lumină şi înțelese că era al lui Pavilion de . Jad. Cum ajunsese la el in mîneca robei ? Gîndul că ar fi încurcat şi cu ea nu-i mai dădu pace. „Altfel de unde să-l aibă ? Ciudat, va să zică omul ăsta, care o s-o sfîrşească de tânăr, din asemeni pricini se arătase nu o dată secătuit de puteri. Dacă nu-i las cîteva cuvinte, n-o să ştie că am trecut pe aici. O să-i aştern nişte stihuri pe perete şi îl iau eu la întrebări cînd o să-l văd !" Puse mîna pe o pensulă şi scrise :

Dormeai cînd am venit la tine, neştiută,
Ca o zeiță pe nori negri, din văzduh.
Precum a regelui Xiang, inima-ți mută N-a

tresărit în trupu-ți mort, lipsit de duh.

Sfîrşind, se întoarse la ea.

Peste puțin, Jingji se trezi, aprinse lampa şi îşi aminti că ea urma să-i facă o vizită. Şi deodată zări cele patru versuri, proaspăt însemnate. Le citi şi află astfel că ea fusese la el, dar că plecase supărată. Se întristă, părîndu-i rău că se îmbătase. „E aproape primul *geng* din noapte. Orhideea şi slujnica sînt în curtea interioară. Dacă mă duc eu la ea, o să găsesc portița din colț încuiată.“ Se strecură pînă sub tufele de trandafiri, le scutură bine dar nu auzi nici o mişcare. Atunci urcă pe o piatră mare, se cățără pe zid şi sări de partea cealaltă a lui. înfuriată că îl găsise beat, Lotus de Aur revenise acasă şi se aruncase pe pat, îmbrăcată. Bărbatul nu întîlni pe nimeni în curte. Cele două slujnice se culcaseră. Păşi în vîrful picioarelor pînă la intrare şi constată că uşa nu fusese închisă. Se furişă înăuntru. Prin fereastră, razele lunii se strecurau pînă la patul pe care Lotus zăcea nemîngîiată. Văzînd-o în ce hal de tristețe era, bărbatul îi şopti vorbe dulci, însă ea nu-i răspunse.

— Nu fi supărată pe mine ! îi grăi el. M-au luat Cui şi nişte prieteni tocmai la Wuli Yuan. Am tras cu arcul, am chefuit cu toții şi m-am cam amețit. Cînd. ai venit la mine, nici nu te-am simțit. Sînt vinovat, ştiu ! Sînt vinovat !

Ea urmă ca şi mai înainte să nu-1 bage în seamă. Speriat, el îi căzu în genunchi, repetînd de cîteva ori la rînd cele rostite de prima oară. Femeia îl lovi cu dosul palmei peste față.

— Ticălosule, îl ocărî, ține-ți gura că te aud slugile ! Ştiu că ai pe altcineva şi că nu-ți mai pasă de mine ! De ce nu fugi la ea ?

— Am fost la țară cu Cui şi m-am înapoiat amețit ! Apoi, am adormit buştean şi nu te-am simțit. Trezindu-mă şi dînd cu ochii de poezie, am alergat la tine. La cine altcineva ai fi gîndit să merg ?

— încetează cu minciunile, ticălosule ! îl opri ea. Oricît de lunecos ai fi, acum nu-mi mai scapi din mînă ! Ai fost cu Cui şi te-ai întors beat, nu ? Acul ăsta de unde îl ai ?

— L-am cules din grădină, acum două-trei zile.

— Oh, mai faci şi pe neştiutorul ? în grădină, zici ? Du-te şi mai culege unul şi te cred. Acul ăsta e al sorei Meng a treia, curviştina aia, îl cunosc dintr-o mie. De altfel, are chiar numele ei gravat, pe mine mă amăgeşti tu ? Cînd am fost plecată, te-a chemat la ea în cameră, ați ospătat împreună şi pe urmă v-ați făcut de cap. Tot nu vrei să zici că e aşa ? Dacă nu te-ai înhăitat cu ea, ce caută acul de păr la tine ? I-ai turnat tot ce ştii despre mine, de-aia mai înainte mi-a rîs în nas ! Aşadar, tu-mi erai la mijloc. Ei, bine, de azi încolo tu eşti tu şi eu sînt eu. Te rog să-ți iei tălpăşița, coajă de mazăre !

Jingji se jură pe toți sfinții şi se porni să bocească :

— Dacă eu, Jingji, am avut cît de puţin de-a face cu ea, să crăp fără să apuc să împlinesc treizeci de ani şi să-mi găsesc mormîntul pe dealul răsăritean ! Să-mi apară furuncule mari cît un bol de supă şi la fiecare trei-cinci ani să bolesc de gălbinare ! Supa să nu-mi fie supă de mi-o fi foame, iar apa să nu-mi fie apă cînd voi fi însetat!

Femeia nu-1 crezu.

— Ascultă tu, hoţ ticălos ce-mi eşti, jurăminte de-astea oamenii le zic la dor de dinţi. Sînt încredinţată că n-ai nimic la măsele !

Se certară pînă tîrziu, apoi el se dezbrăcă şi se strecură în pat. Femeia se întoarse cu spatele la el, făcînd pe nepăsătoarea. El nu conteni cu surioară în sus şi surioară în jos, dar ea nici că se îmbună, lovindu-1 cu palma peste obraz. Bărbatul se supără şi nu mai cuteză să scoată un cuvînt. Noaptea se scurse în zadar şi în zori el se temu să nu dea slujnicele peste el, aşa că sări zidul şi plecă la fel cum venise.

Capitolul LXXXIII

Văzîndu-l că trece zidul înapoi, Lotus de Aur îşi simţi inima grea de păreri de rău. In ziua aceea, cădea mijlocul lunii a şaptea şi Doamna Luna se duse la Templul Nobilei Xue, să ardă de Sărbătoarea Morţilor, figurine din hîrtie, pentru sufletul lui Ximen Qing. Lotus de Aur şi celelalte o conduseră pînă la poartă. Pavilion de Jad, Lebăda de Nea şi Orhideea se retraseră în curtea interioară şi numai Lotus rămase în urmă. La poarta a doua, în faţa salonului, îl întîlni pe Chen, care scosese nişte veşminte puse la amanetat. Lotus de Aur îl reţinu, grăindu-i :

— Ieri ţi-am spus cîteva cuvinte şi înţeleg că te-ai supărat, de vreme ce ai plecat de cu zori. Oare ai încheiat-o într-adevăr cu mine ?

— Mai şi vorbeşti, venerabilă doamnă ? N-am avut somn toată noaptea şi m-ai fiert de mă minunez că n-am murit ! Ui- tă-te. mi se mai văd urmele palmelor tale pe faţă !

— Dacă n-ai nimic cu ea, ticălosule, de ce ţi-a fost frică şi ai gonit aşa, aiurea ?

— Se luminase de ziuă ! Dacă mai stăteam, mă putea zări careva. Ce am eu cu femeia aia ?

— Dacă ăsta e adevărul curat, vino diseară să descurcăm lucrurile !

— N-am închis ochii toată noaptea ! se plînse el. O să încerc să dorm peste zi !

— Dacă nu-mi vii, nu-mi mai trebuieşti ! îi aruncă ea şi se îndepărtă.

El duse lucrurile la prăvălie, apoi se întoarse şi se culcă, dormind pînă spre seară, cînd se grăbi să se îmbrace, spre a porni spre casa lui Lotus de Aur. Cerul se acoperise cu nori negri şi începu să plouă.

în curtea goală plouă pe-nserat.
Pe palmieri, cu zgomot înfundat.

„Ce vreme păcătoasă ! șopti el pentru sine. Ea vrea să limpezim neînțelegerile pe îndelete, la lumina lămpii, şi uite că s-a pus pe ploaie ! Ce noroc blestemat!“ Aşteptă şi iar aşteptă, neliniştit. La primul ceas din noapte, apa se prăvălea de pe acoperiş în puhoaie. Pricepînd că nu erau semne ca ploaia să înceteze, el îşi acoperi umerii cu un covoraş roşu. Doamna Luna se înapoiase de la templu şi Orhideea şi slujnica plecaseră amîn- două în locuința principală. El închise uşa casei şi pătrunse în grădină prin poarta din colțul apusean. Ştiind că el se Va înfățişa negreşit, Lotus îi ceruse lui Prunişor de Primăvară s-o îmbete pe Crizantema şi s-o facă să se culce de îndată. Chen se strecură cu uşurință în casă. Ferestrele erau întredeschise şi lampa dată mare. Se aşezară la masa încărcată cu bunătățuri.

— Dacă nu ai nici o legătură cu ea, cum de ți-a picat acul ei în mînă ? deschise vorba femeia.

— L-am găsit după tufele de trandafiri din grădină ! Dacă te mint, să mor pe loc ! se jură bărbatul.

— Dacă-i aşa, n-ai decît să-l ții ! Eu n-am nevoie de el. DarNai grijă să nu pierzi cumva săculețul cu parfum pe care ți l-afrv4ă"it !

'

Băură .ce băură si petrecură ca bărbat -şi-nevastă; fără nici 0 opreliște. - —

Din odaia alăturată, Crizantema de Toamnă desluşi voci şi 1 se păru una dintre ele a fi de bărbat. Cine putea fi ? Pe la cintatul cocoşilor, se sculă din pat să se uşureze şi auzi clar deschizîndu-se uşa camerei lui Lotus. Luna lumina slab prin ploaia care încăjiu contenise. Ea iscodi prin fereastră şi văzu că iese din casă un bărbat cu un covoraş roşu pe umeri. Omul aducea foarte bine cu Chen Jingji. „Care va să zică, el e ăla ce vine şi doarme noapte de noapte cu stăpîna“, îşi zise ea. „Io-te la ea ! Face pe cuvioasa şi curata, dară se culcă fără s-o ştie nimeni cu ginere-său !“ în zori, merse la bucătărie şi îi împărtăşi lui Jad Mic ce descoperise. Slujnica aceasta se avea bine cu Prunişor de Primăvară căreia degrabă îi spuse cele aflate.

— Crizantema de Toamnă mi-a zis că stăpînă-ta se ține cu ginerele Chen. Ieri a dormit la voi şi n-a plecat decît in zori. Doamna Orhideea şi slujnica lor au rămas la noi peste noapte.

Prunişor îi atrase stăpînei luarea-aminte.

— Altoiți-o puțin, stăpînă, să nu mai umble cu bîrfe, că vă bagă în mormînt !

Lotus de Aur se înfurie rău, chemă slujnica şi o puse să îngenunchеze înaintea ei.

— Ți-am zis să fierbi orezul şi ai spart oala ! De cînd nu te-am mai atins, ai mîncărimi undeva ! strigă şi înşfăcă un ciomag, trăgîndu-i cu putere pe spinare treizeci de lovituri. Slujnica țipă ca înjunghiată, cu

grumazul numai o rană.

— Băteți-o zdravăn, stăpînă ! o întărită Prunişor de Primăvară. Cu cît ați scărpinat-o, abia dacă i-ați făcut puțin bine. Chemați o slugă s-o ardă cum se cuvine peste pielea goală, să vedem atunci dacă îi e sau nu frică ! Aşa, cu cîteva ciomege, acolo
doar să vă aflați în treabă, ați tulburat un pic apa ! Parcă v-ați fi jucat, credeți că aşa i-ați băgat mințile în cap şi nemernica v-a luat frica ? O slugă nu se cade să sufle o vorbuliță nici în casă şi nici în afara casei !

— Cine a suflat ceva ? îndrăzni să nege Crizantema.

— Mai ai şi neobrăzarea să minți, slugă ce eşti în stare să-ți nimiceşti stăpîna ! Să nu mai scoți un cuvînt ! strigă Lotus de Aur.

Crizantema de Toamnă se retrase în bucătărie. Pentru că :

Dobori cu evantaiul un micuț țînțar,
Cu gura poți răpune om şi armăsar.

De Sărbătoarea Mijlocului Toamnei, Lotus de Aur îi dăduse întîlnire noaptea lui Chen, ca să petreacă împreună şi să admire luna plină. Jucară şahul țestoasei împreună cu Prunişor de Primăvară. Se duseseră la culcare tîrziu şi nu se sculară decît la ora ceaiului. Faptul acesta le pricinui o mulțime de necazuri. Crizantema de Toamnă dădu peste ei şi se repezi în curtea interioară, să-i spună Doamnei Luna. Stăpîna principală se pieptăna şi Jad Mic era în uşă. Crizantema o trase de mînecă.

— Ginerele noastru iar a dormit cu stăpîna-mea toată noaptea, zise. Abia s-au sculat. Cînd ți-am grăit data trecută, mi-a tras o bătaie soră cu moartea. Acum i-am văzut la lumina mare a zilei şi uite că n-am mințit atunci, cum nu mint nici acum. O rog pe stăpîna să vină să-i vadă.

— Slugoi cu ochii zgîiți, vrei cu tot dinadinsul să-ți vîri stăpîna în mormînt ! o certă Jad Mic. Pleacă de-aici. Stăpîna abia îşi face părul.

— Ce-aveți acolo ? întrebă Doamna Luna.

Jad Mic trebui să spună ceva şi rosti :

— Stăpîna a cincea a mînat-o pe Crizantema de Toamnă să vă cheme că ar avea o vorbă cu dumneavoastră.

Cu acestea, Jad Mic îşi închise gura. Doamna Luna se pieptănă şi porni cu paşi înceți la Lotus. Ajunsă în față, pe cînd se apropia de uşa casei acesteia, ea fu zărită de Prunişor de Primăvară, care, val-vîrtej, îşi înştiință stăpîna. Lotus de Aur şi Chen Jingji erau încă în pat şi aflînd de sosirea stăpînei principale se speriară şi în graba aceea îl înfăşurară pe bărbat în cuverturile patului, ascunzîndu-1 cu totul. Apoi stăpîna îi ceru slujnicii să suie o măsuță mică pe pat, iar ea luă o floare din perle, prefăcîndu-se că pregăteşte o podoabă. Doamna Luna intră în cameră şi se aşeză.

— Soră a cincea, zise, încă n-ai ieşit din dormitor ? Mâ miram ce

făceai şi cînd colo tu îţi lucrai perlele pentru păr.
Ea luă în mînă podoaba din perle, cercetînd-o. E într-adevăr minunată. în mijloc văd că are o floare de susan, pe cele două părţi marginile sînt drepte şi jur împrejur stau albine pe flori de crizanteme şi iată şi inimioare îmbinate. E foarte frumoasă ! Să-mi faci şi mie una !

La vorba plăcută şi liniştită a Doamnei Luna, inima femeii nu mai bubui să-i spargă pieptul. Lotus îi porunci lui Prunişor de Primăvară să vină cu nişte ceai. Doamna Luna bău şi plecă, spunîndu-i :

— Soră a cincea, găteşte-ţi părul şi vino în spate !

— îndată, făgădui ea.

După ce stăpînă casei fu departe, ea se repezi şi-l scoase pe Jingji din aşternuturi, ajutîndu-1 să se strecoare din casă. Prunişor de Primăvară asudase deopotrivă cu ea.

— Sora cea mare n-a trecut niciodată pe la mine, fără un lucru anume, se minună Lotus. Ce a apucat-o în dimineaţa aceasta ?

— Trebuie să fie la mijloc iar limbuţia sclavei noastre ! ghici slujnica.

Mai tîrziu, Jad Mic dădu pe la ele şi le spuse ce se în- tîmplase.

Doamna Luna nu se încrezuse în cuvintele Crizantemei de Toamnă, însă pe de altă parte o ştia pe Lotus de Aur tînără şi bine făcută. Rămăsese de mult fără bărbat şi avea poftele trupului nesăţioase. Dacă era să fie vreo legătură ruşinoasă între zidurile locuinţei lor, se putea afla şi străinii atît aşteptau ! Apoi, nu-i convenea să o dea afară din casă pe Orhideea, pe care o iubea, cu toate că îi era fiică vitregă. Atunci îi mută pe Chen şi pe Orhideea în camerele pe care le avusese Delicata, deoarece acestea erau lîngă ea, în curtea interioară. Şi numai cînd Fu se înapoia acasă îi îngăduia ginerelui să rămînă peste noapte la prăvălie. Cînd era să meargă după ierburi de leac, acesta n-o mai putea face decît însoţit de Dai An. Porţile şi uşile fură ferecate, iar slugile nu mai puteau să plece orişiunde după bunul lor plac, astfel înstăpînindu-se în toată gospodăria o rînduială dură. în felul acesta, iubirea pătimaşă dintre Lotus de Aur şi Jingji îşi găsi oprelişti de netrecut. într-adevăr, plăcerile din lumea aceasta ajung să se izbească de piedici crescute pînă la cer, aşa cum vremii frumoase nu-i e dat să dureze ori- cît ! Poemul acesta stă mărturie :

De multe, ori, pe Yu Zheng, Tian Yi a vizitat-o,
Trei munţi nu-s să se vadă, marea e adîncă ;
Prin porţile din spate-ai coborît sub ape Şi astfel de-o
apuci ţi-e drumeţia lungă.

Trecuse mai bine de o lună de cînd Pan Lotus de Aur fusese dată în

vileag de către Crizantema de Toamnă şi în tot acest timp ea nu se mai întîlnise cu Chen Jingji. O apăsa singurătatea grea a fiecărei zile. Stătea singură şi înghețată dincolo de draperia brodată, uitîndu-se deznădăjduită la pereții vopsiți ai camerei. Se îmbolnăvi de foc mare la inimă şi se moleşi în- tr-atît că, fără puteri fiind, i se făcu lehamite să se mai pudreze. Mînca puțin şi sorbea din cînd în cînd cîte o gură de ceai, astfel că slăbi de-i ajunse cingătoarea mult prea largă. în fiecare zi zăcea ore în şir în pat, fără să se mai ridice de acolo.

— Stăpînă, gîndurile astea de prisos nu duc nicăieri, îi zise Prunişor de Primăvară. Ieri stăpîna cea mare le-a oprit la ea pe măicuțe şi diseară or să-i citească din scripturi. Asta înseamnă că vor închide poarta devreme. Am să mă fac că am nevoie de paie pentru o pernă şi o apuc spre grajduri, dar în fapt am să mă strecor în prăvălie şi-am să-i şoptesc lui să vină. Ce spuneți de asta ?

— Soră bună, cheamă-1 de ai cît de cît milă de mine ! N-am să te uit niciodată şi o să-ți răsplătesc bunătatea !

— Ce vorbe îți ies din gură, stăpînă ? Sîntem amîndouă ca una. Stăpînul e mort şi dacă mîine o luăm în jos, mă țin cu dragă inimă de dumneavoastră, să fim tot pe un loc !

— Ai inimă bună, asta e ! şi mă bucură că eşti alături de mine !

Seara, Lotus se duse în cameră la Doamna Luna, apoi se plînse că nu s-ar simți bine şi se întoarse la ea, ca o cicadă scăpată din găoace. Doamna Luna încuie de îndată porțile şi goni slugile, să poată asculta predicile călugărițelor.

— Soră bună, se rugă Lotus de Aur de Prunişor, mergi degrabă şi adu-mi-1 !

— Lăsați-mă întîi s-o îmbăt bine pe sclava aia a noastră şi s-o bag în bucătărie, glăsui slujnica.

Ea încălzi două boluri de băutură, i le dădu Crizantemei de Toamnă şi o zori să treacă în bucătărie. Apoi luă un paner şi o porni în față. Umplu coşul cu paie şi se strecură pînă la prăvălie, strigînd cu voce scăzută.

Vînzătorul Fu plecase acasă şi Jingji şedea de unul singur pe pat. Deodată auzi că cineva îl cheamă şi îşi dădu seama după

glas că era Prunişor de Primăvară. Sări iute, deschise uşa şi o întîmpină zîmbitor :

— Fireşte că domnişoara era ! zise el. Intră, sînt singur.

Prunişor de Primăvară se furişă înăuntru şi întrebă de slugi.

— Dai An şi Ping An sînt la prăvălia de doctorii. Sînt numai eu aici, părăsit şi năpăstuit.

— Stăpînă nu mai rabdă de dorul tău. Ce fel de om oi fi, grăi, să laşi să treacă atît amar de zile fără să treci pe la ea. Gîndeşte că nu-ţi mai pasă de ea, de vreme ce ai altă stăpînă, pe aproape !

— Nici vorbă ! se împotrivi el. Din ziua aceea în care am fugit de la voi cu frica în sîn şi de cînd mama ţine cu străşnicie porţile şi uşile ferecate, nu îndrăznesc să fac nici o mişcare.

— Din pricina ta stăpînă e tristă rău, n-are poftă de nimic şi abia de se atinge de mîncare. Astăzi stăpînă cea mare a poftit-o să asculte la nişte predici, dar ce, de astea îi ardea ei ? A venit degrabă înapoi acasă. Nu-i e inima decît la tine şi m-a mînat să i te aduc fără zăbavă !

— Sînt mişcat de iubirea stăpînei tale şi nu pot să nu-i răspund pe potrivă. Ia-o înainte. Eu gătesc aici treaba şi te urmez.

Chen deschise un dulap şi alese o batistă şi o pereche de scobitori din argint. După ce i le dădu slujnicii, o îmbrăţişă, apoi o luă de-a binelea în braţe şi o întinse pe pat, petrecînd cu ea o vreme. Apoi Prunişor se zori cu panerul său spre casă.

— Ginerele soseşte repede, stăpînă, vesti ea. S-a bucurat cînd m-a văzut şi mi-a dăruit lucrurile astea.

— Fii cu ochii în patru. Poate pica în orice clipă !

Era pe la mijlocul lunii a noua şi luna strălucea cu mare tărie pe cer. Chen Jingji trecu mai întîi pe la prăvălia de doctorii şi îi porunci lui Ping An să rămînă în locul său, la prăvălia de amanetat, spunîndu-i că pe el îl chemase Doamna Luna să le asculte pe călugăriţe. Cum poarta din faţă de la grădină era încuiată, merse la portiţa de la colţul din spate şi după ce pătrunse în curtea lui Lotus de Aur, scutură tufele de trandafiri. Prunişor de Primăvară îi ieşi numaidecît în cale, băgîn- du-1 în casă. Femeia îl primi în prag, ocărîndu-1 printre zîmbete:

— Ticălosule, viaţă scurtă ce eşti ! Om bun eşti tu; de n-ai mai dat pe la mine ?

— N-aveam cum şi-mi era frică să nu fac ceva nechibzuit, care să-ţi aducă neplăceri, venerabilă doamnă !

Intrară în cameră, mînă în mînă. Prunişor de Primăvară închise portiţa din colţ şi aşternu masa, turnînd de băut. Cei doi şezură umăr lîngă umăr, iar slujnica înaintea lor. Umplură paharele, îndemîndu-se unul pe altul, pînă cînd obraj ii lui Lotus se îmbujorară, iar părul i se răvăşi. Căutară un album cu douăzeci şi patru de picturi amoroase şi încercară să imite plăcerile înfăţişate în ele. Cine s-ar fi gîndit că, în bucătărie, Crizantema de Toamnă se trezise chiar atunci în toiul nopţii, avînd nevoie să se uşureze. Dar cînd să deschidă ea uşa, fireşte că nu putu, fiind zăvorită pe partea cealaltă. îşi strecură cu dibăcie mîna şi în cele din urmă reuşi să tragă zăvorul. în curtea, în care luna

21

*

lumina ca ziua, slujnica se apropie tiptil de fereastra camerei stăpînei. Rămase împietrită la cele ce-i văzură ochii şi îşi zise : „Ăştia trei trec de curaţi ca lacrima în ochii altora, iar pe mine mă omoară în bătaie. Acum i-am prins chiar asupra faptului ! Mîine, de-o să-i zic stăpînei celei mari, cum are să mă facă iar mincinoasă ?“ Se mai uită, ca să aibă ce istorisi, la des- frîul lor în trei şi se înapoie în bucătărie să se culce. Cei trei căzură răpuşi de osteneala zbenguielilor pe la cel de la treilea *geng*. Prunişor de Primăvară nu aşteptă să se crape bine de ziuă şi se sculă, îndreptîndu-se spre bucătărie. Găsind uşa desferecată, o luă la rost pe Crizantema.

— Mai întrebi ? se răţoi aceasta. Aveam şi eu nevoile mele, ce, vroiai să le dau drumul în casă ?

— Vai, scai vă ticăloasă ! N-ai văzut oliţa de noapte lîngă tine ?

— N-am văzut-o.

Slujnicele se certară îndelung. Intre timp, Jingji se sculă şi alergă în faţă, iar Lotus de Aur vru să ştie care era pricina harţei celor două.

Prunişor de Primăvară îşi lămuri stăpîna că Crizantema trăsese zăvorul uşii de la bucătărie şi că ieşise în curte. Din nou o cuprinseră toate furiile pe femeie şi vru să o snopească iar în bătaie pe fată, însă aceasta se strecurase deja spre casa Doamnei Luna.

— Slugă în stare să-ţi omori cu zile stăpîna ! Blestemato! o ocărî stăpîna cea mare. Mai înainte mi te-ai înfăţişat, scornind că ginerele Chen a dormit la stăpînă-ta şi că să vin să văd chiar eu. Am fost şi pe stăpînă am găsit-o în faţa oglinzii, fă- cîndu-şi o podoabă din perle, iar el nici vorbă să fie acolo ! Pe urmă ginerele a apărut din cu totul altă parte a casei. Spune, cum să mă iau după o sclavă ca tine ? El e bărbat în toată firea, n-o să-mi zici mie că l-a ascuns ca pe o acadea ! De ce ţii morţiş să-mi arunci cu praf în ochi ? Dacă lucrul ăsta de ruşine se întinde, lumea n-o să afle adevărul cum că umbli să-i aduci moartea stăpînei tale, auzi tu ? Şi neştiind să dea la o parte minciuna, o să spună că Ximen Qing şi-a făcut mendrele cu tot felul de femei şi la scurtă vreme după ce a răposat, nevestele lui şi-au ridicat poalele-n cap ! Ba pînă la urmă o să-mi aud cine ştie ce bîrfe şi despre fiul meu !

Voi s-o pedepsească, însă Crizantema o luă la fugă înfricoşată şi nu mai cuteză să sufle un cuvînt înaintea stăpînei casei. Aflînd că Doamna Luna o certase pe slujnică şi nu-i dăduse crezare. Lotus de Aur se linişti, prinzînd şi mai mult curaj. Dar cînd asemenea zvonuri ajunseră la urechile Orhideei, ea nu se lăsă cu una, cu două şi îşi iscodi bărbatul.

— Asculţi la blestemăţiile sclavei ăleia ! zise Chen Jingji. Ieri am dormit în prăvălie, cînd să fi fost eu în grădină ? Şi pe urmă nu ştii că porţile sînt încuiate ?

— Eu nu vreau să despic cu tine firul în patru, tîlhar bun de nimic ! i-o tăie femeia. Dacă mai aud ceva despre voi doi şi mama tot va spune că nu este aşa. să lipseşti din ochii mei şi să te duci învîrtindu-te din casa asta !

— Dacă sînt cu greşeală, pînă la urmă va ieşi adevărul la lumină !

răspunse el. Nu apleca urechea la flecărelile răutăcioase ale altora. După cum vezi, mama nu crede nici ea.

— Bine-ar fi să spui adevărul ! încheie Orhideea.

Şi iată :

Cine să ştie că bărbatul are Ca fulgul penei
inima uşoară,
Atunci cînd pradă favoritei nazuri,
Se-ncurcă prin mătăsuri ce-1 omoară.

Capitolul LXXXIV

Intr-o zi. Doamna Lima îl chemă la ea pe fratele său cel mare să se sfătuiască în privința plecării sale pe mumele Tai, deoarece, pe cind Ximen Qing trăgea să moară, ea se jurase sâ ardă tămiie la templul de acolo.

— Dacă vrei să mergi, vin şi eu cu tine, hotărî Wu cel mare.

Pregătiră ofrande, santal, lumînări, bani şi lucruri din hîrtie, stabilind ca Dai An şi Lai An sâ-i întovărăşască. închinară trei cai pentru bărbați şi o lectică pentru Doamna Luna. La plecare, stăpîna le adună la ea pe Meng Pavilion de Jad, pe Pan Lotus de Aur, pe Sun Lebădă de Nea şi pe Orhideea şi le vorbi :

— Aveți grijă de casă, iar împreună cu Abundența şi cu slujnicele, fiți cu luare-aminte la Xiaoge. încuiați devreme porțile din spate şi nu vă duceți nicăieri de acasă. Apoi, întorcîn- du-se spre Chen Jingji spuse : Nu părăsi gospodăria şi veghează intrarea principală, împreună cu Fu. La sfîrşitul lunii, sînt înapoi.

în dimineața zilei de cincisprezece, arse hîrtie în semn de închinare spre slava cerurilor, iar seara îşi luă rămas bun de la tăblița lui Ximen Qing, apoi întinse o masă şi ospătă şi bău cu celelalte neveste. încuie uşile odăilor unde avea în păstrare bunuri şi cheile i le încredință lui Jad Mic. A doua zi, la cel de al cincilea *geng,* Doamna Luna şi cei trei bărbați ieşiră pe poartă. Era toamna tîrziu, vremea se răcise rău şi zilele se scurtaseră. Făceau două popasuri pe zi şi abia înaintau cîte şaizeci-şaptezeci de *li,* pentru ca în scăpătatul soarelui să tragă pe la vreun han sau pe la vreo casă de țăran, iar a doua zi să o pornească din nou la cale. Nori groşi, întunecoşi acopereau fără contenire cerul şi gîştele sălbatice păreau înghețate, triste. Copacii desfrunziți şi priveliştile mohorîte aveau în ele ceva de înmormîntare. Dar să lăsăm vorba şi să spunem că în cîteva zile au ajuns în Taianzhou. Le fu dat să vadă

Munţii Tai[*], cei mai renumiţi din lume, înfipţi adînc în pămînt şi cu piscul străpungînd pînă în inima cerului. Ei se aflau la hotarele dintre vechile state Qi şi Lu şi erau înconjuraţi, parcă, de un aer şi el pur şi sfînt. Wu cel mare, văzînd că se lasă noaptea, căută un han şi a doua zi de cu zori porniră să urce pe munte, spre Tem- lul Culmea Semeaţă [†]. Clădit pe o latură a muntelui, templul fusese venerat în toate împărăţiile şi generaţii după generaţii închinaseră sacrificii aici, fiind socotit cel dintîi dintre locurile sfinte.

Zece mii de oameni au trecut prin Templul de azur,
Patru mări se-aştern să-l proslăvească pe-mpâratul pur.

Wu conduse pe Doamna Luna la templu. Ea arse santal în palatul central şi se închină în faţa statuilor sfinte. Un călugăr taoist dădu citire rugii ei, apoi ea arse bani de hîrtie pe cele două coridoare şi se înfruptă din bucate de post. Apoi merse cu unchiul Wu pînă sus, în vîrf, urcînd pe patruzeci şi nouă de poteci şerpuitoare şi căţărîndu-se printre liane şi vrejuri. Palatul de aur al Venerabilei Doamne [‡] se zărea undeva, sus. în inima văzduhului, împresurat de nori şi pînă la el mai aveau de străbătut patruzeci-cincizeci de *li.* Vîntul şi norii, ploaia şi tunetele rămăseseră în urmă, sub ei. Pără . iseră Templul Culmea Semeaţă pe la ora dragonului şi abia la ora maimuţei dădură de Palatul zeiţei, străjuit la intrare de o pancartă purpurie pe care erau caligrafiate cu aur trei cuvinte : „Palatul Apusului Azuriu*. Pătrunseră înăuntru şi rămaseră înmărmuriţi, cu ochii ţintă la neasemuita statuie a zeiţei, turnată în aur.

Pe cap încolăciţi în păr nouă dragoni,
Pe trup cămaşa-n curgerea-i de aur ;
Jad verde, cingătoare peste straiul lung,
Jad alb cel sceptru-n mînă-i pus de faur.
Precum sămînţa lotusului al ei chip,
Ochii-i ca vii răsfrîng pare-se norii ;
In roşul aurului buzele-i cuminţi.
Un trup de nea curat, proaspăt ca zorii.
Ar fi Regina Mamă lîngă lac de Jad,
Ori Chang E, din palatul său din lună,
Prea greu e s-o înfăţişezi în viul grai,
Minunăţia nimeni să i-o spună.

Doamna Luna bătu mătănii în faţa statuii. Un preot taoist stătea

---

* Munte sacru, venerat din timpul împăraţilor mitici. Primul împărat al Chinei unite, Qin Shihuang, a inaugurat, în secolul III î.e.n., ceremonii pentru el. S-au ridicat temple. Spiritul acestui munte domină ţara, considerindu-se a influenţa viaţa, moartea, reîncarnarea şi chiar spirite.

† Daiyue.

‡ *Niangniang,* doamna sau patroana Muntelui Tai, numită şi Biyun Yuanqun, Prima prinţesă a norilor de purpură şi azur, vegheazS asupra naşterilor. Templul datează din secolul X.

in preajma ei. Era un bărbat la vreo patruzeci de ani, scund, cu barba lungă, despicată în trei smocuri. Purta o robă purpurie şi o bonetă prinsă cu un ac. încălţările lui aveau ca broderie rotocoalele norilor. El făcu un pas înainte, citi ruga Doamnei Luna, apoi aprinseră amîndoi santal într-un vas de aur, arseră bani şi obiecte din hîrtie. Un novice fu chemat să primească ofrandele. Călugărul acesta ce oficiase pentru Doamna
Luna nu era însă un om cîtuşi de puţin cinstit. Era primul discipol al stareţului de la Templul Culmea Semeaţă şi se numea Shi Bocai, însă toată viaţa sa nu alergase decît după bani şi după femei, ţinîndu-se tot de cele lumeşti. Apoi, el se mai afla în legătură şi cu banditul Yin Tianxi, cumnatul magistratului local Gao Lian, care făptuia tot felul de treburi necurate chiar la cele două temple de pe muntele sfînt, avînd la porunca sa numeroşi oameni, toţi înarmaţi pînă în dinţi cu arcuri şi săgeţi, folosindu-se şi de şoimi şi de cîini. Ei le jefuiau mai cu seamă pe femeile venite să se roage şi nimeni nu îndrăznea să facă vreo plîngere împotriva lor. Călugărul Shi Bocai le îngăduia să-şi pună la cale tîlhăriile în acest palat, ba el însuşi întindea curse femeilor, se culca apoi cu ele şi după aceea i le trecea căpeteniei de hoţi să facă la fel şi să le jefuiască. Văzînd-o pe Doamna Luna atît de atrăgătoare şi pe deasupra şi în doliu, îşi zise că ea trebuia să aparţină unei familii bogate şi că era o pradă uşoară, fiind însoţită doar de un bărbat cu părul cărunt şi de doi copilandri. Aşadar, urmărindu-şi planurile, el veni înaintea noilor vizitatori, le făcu o reverenţă adîncă, mulţumind pentru ofrande şi îi invită pe femeie şi pe însoţitorul ei cărunt să bea un ceai.

— Sînteţi foarte binevoitor, mulţumi Wu cel mare, dar ne grăbim să ne înapoiem la poalele muntelui.

— Oh, aveţi vreme, stărui călugărul şi îi pofti în chilia sa.

Ii conduse într-o cameră mare, cu pereţii albi şi curaţi ca zăpada. în mijlocul încăperii se afla un divan cu o draperie brodată cu flori de susan, terminată cu ciucuri galbeni. Deasupra unei mese, lîngă perete, era agăţat un tablou înfăţişîn- du-1 pe Tong Pin jucîndu-se cu Bujor Alb. In stînga şi în dreapta se aflau două rulouri cu înscrisurile : „In adierea dulce mîne- cile dansează ca nişte cocori[11] şi „Sub luna strălucitoare, el grăieşte despre cărţile sfinte".

Bocai vru să ştie cine îi sînt musafirii.

— Mă numesc Wu. Dumneaiei este sora mea şi a bătut cale pînă aici ca să ardă santal pentru soţul său răposat. Dar nu dorim să vă necăjim.

— De vreme ce sînteţi rude, veţi putea sta împreună pe locul de onoare, le spuse gazda şi ceru unui novice să aducă nişte ceai.

Călugărul avea doi novici sub porunca sa, pe Guo Shonqing[*] şi Guo Shonli**, tineri de vreo şaisprezece ani, chipeşi amîndoi. Purtau pălării de mătase neagră şi robe lungi, încălţări uşoare şi ciorapi albi. Umblau

---

* Păstrătorul Curăţeniei şi, respectiv, Păstrătorul Riturilor.

parfumați de-i amețeau pe cei din jurul lor. Ii omeneau pe vizitatori cu ceai, apă, le aştemeau mese bogate cu mîncăruri şi băuturi, iar peste noapte oaspeții işi făceau plăcerile cu ei, omorîndu-şi astfel şi timpul. In cîteva clipe, Shonqing şi Shonli întinseră masa, umplîndu-o cu bucate din legume, nemaipomenit de gustoase, şi cu pesmeți, oferindu-le mesenilor cîte o ceaşcă de ceai, preparat cu apă de izvor. După ce sorbiră ceaiul, li se turnă mesenilor băutură în cupe de argint cu ambră şi băieții aduseră noi platouri cu pui, gîscă, rață şi peşte. Cum zări băutura, Doamna Luna hotărî să se ridice şi îl chemă pe Dai An, care scoase dintr-o cutie lăcuită în roşu un material şi doi *liang* de aur alb, oferindu-le starețului în semn de mulțumire.

— Nu vrem să vă supărăm, cuvioşia voastră, îl rugă Wu cel mare, însă acestea sînt daruri de nimic. Vă sîntem foarte îndatorați şi, lăsați, nu vă chinuiți pentru noi cu bucatele şi băutura. Se înserează şi noi vrem să ajungem mai curînd jos.

Shi Bocai se grăbi să le răspundă.

— Măruntul taoist pe care-1 aveți în față e lipsit de merite şi numai prin bunătatea patroanei acestui templu slujesc aici. Trăim din pomenile ce ni le fac oamenii şi, dacă nu-i ospătăm frumos pe aceştia, la ce ne-ar fi buni banii ? Astăzi v-am oferit masa cea mai săracă şi cu toate acestea mi-ați făcut cadouri rare, punîndu-mă în situația de a nu şti dacă să le primesc sau nu !

După mai multe rugăminți din partea oaspeților, el porunci să fie luate darurile.

— Atunci aveți bunătatea şi mai zăboviți. Sorbiți trei păhărele şi îngăduiți-i astfel umilului călugăr să vă arate puțină iubire !

Wu nu mai avu încotro şi rămaseră la masă.

Peste încă puțin, li se serviră mîncărurile calde.

— Băutura asta nu-mi place, îi grăi Shi unui novice. Deschide vasul trimis ieri de prefectul Xu, cu licoare aromată cu floarea de mentă, să guste Excelența Sa Wu !

Novicele îl ascultă, încălzi băutură într-un alt ibric, umplu un pahar şi i-1 întinse Doamnei Luna cu mîinile amîndouă. Ea nu cuteză să-l ia.

— Sora mea nu bea de cînd se ştie, glăsui Wu.

— După o călătorie atît de ostenitoare, prin vînt şi ploaie, credeți că are sâ vă facă vreun rău ? Gustați măcar, o îndemnă Shi, turîndu-i jumătate de cupă. Apoi umplu un alt pahar, spunînd : Excelență Wu, vă pricepeți la alcooluri. Ce părere aveți ?

Wu luă o gură şi i se păru foarte parfumat şi cu gust foartt plăcut.

— E o băutură bună, o lăudă el.

— Mi-a trimis-o prefectul din Qingzhou, Excelență. Venerabila sa soție, fiica şi domnişorii vin an de an să aducă ofrande şi să se întremeze cu aerul curat de aici. Am devenit prieteni buni. Pe băiatul fiicei lui l-am pus sub protecția Venerabilei Doamne. Ei mă socotesc om simplu, inimos şi deschis la fire şi de aceea mă stimează şi mă iubesc. Anul acesta Palatul a luat jumătate din veniturile noastre, însă Excelența Sa Xu a scris să mi se lase totul ca mai înainte. Iată, avem bani să cumpărăm mirodenii Venerabilei Doamne şi din rest ne

întreținem oaspeții.

Dai An, Ping An şi cărătorii de lectici îşi găsiră loc pe undeva prin spate şi mîncară pe săturate, bucate gătite cu carne, apoi supă şi plăcinte. După cîteva pahare, Wu dădu să se ridice.

— Soarele stă să apună, îl opri Bocai. Seara nu se coboară de pe munte. De ce nu vă odihniți o noapte aici şi să porniți la drum mîine? Ar fi mult mai bine pentru dumneavoastră.

— Avem lucrurile la han şi mi-e teamă să nu se piardă.

Călugărul rîse.

— Pentru ce vă faceți gînduri rele ? Nu e nici cea mai mică primejdie ! Aflînd că sînteți oaspeții mei, cei de la han n-or sâ se atingă de nimic. Eu pun de îndată mîna pe ei şi îi predau magistratului.

Cuvintele acestea îl liniştiră pe Wu. Gazda umplu cupele mari. Simțind tăria băuturii, Wu cel mare se prefăcu a merge să se schimbe şi se duse în spatele templului, bucurîndu-se de minunăția locurilor. Doamna Luna, frîntă de oboseala urcuşului. se lungi pe pat. Atunci Shi Bocai ieşi, închizînd uşa în urma sa.

Nici nu se întinsese bine femeia şi auzi un glas. Pe o uşă de hîrtie *, din dosul patului, se strecură înăuntru un om. Să fi avut vreo treizeci de ani, era roşiatic la față şi burtos. Purta robă purpurie şi bonetă neagră. Omul o prinse pe Doamna Luna în brațe.

— învățăcelul vostru este Yin Tianxi, cumnatul magistratului Gao, vorbi bărbatul. De multă vreme îmi este cunoscută frumusețea neasemuită şi noblețea doamnei. Astăzi v-am văzut şi sînt fericit. Făceți-mi voia şi acest învățăcel nici mort n-o să vă uite !

El se lăsă greu asupra trupului femeii, încercînd cu forța sâ o aibă. Ea se sperie şi strigă, zbătîndu-se să se elibereze.

— Cum îndrăzneşti să te legi de o doamnă de neam nobiL, aici, la templu, într-o lume a tihnei şi a purității ? Ce caută aici bandiții ?

Tînărul nu o lăsă, îngenunchind :

— Nu strigați, doamnă ! Fie-vă milă !

Doamna Luna țipă cît putu, cerînd ajutor. Recunoscîndu-i vocea, Dai An şi Ping An alergară într-un suflet în sala din spate, la Wu.

— Veniți iute, unchiule ! Stăpînă se luptă cu cineva la dînsa în cameră.

Wu sosi la camera unde se afla ea din cîțiva paşi, izbi uşa cu putere, dar aceasta nu se deschise.

— Vai, să pîngăriți o femeie cuviincioasă într-un loc al tihnei şi al purității ! țipă Doamna Luna.

— Sînt aici. surioară, nu mai striga ! o linişti el, apucînd o bucată mare de piatră şi sfărîmînd uşa.

Văzînd că vine cineva, Yiu îi dădu drumul femeii şi 3* făcu nevăzut pe acolo pe unde intrase.

— Unde e, surioară ? întrebă Wu, năpustindu-se }n cameră.

— A dispărut prin dosul patului.

---

* In rama de lemn a uşii se afla prinsă hîrtie.

Wu îl căută pe călugărul taoist Shi, însă acesta nu mai apăru, mînînd un novice să facă faţă furtunii. Clocotind de mînie, Wu le porunci slugilor să strice uşile şi ferestrele templului şi o conduse pe Doamna Luna afară. Ea urcă în lectică şi o porniră spre poalele muntelui chiar în amurg. Coborîră fără răgaz la vreme de noapte şi ajunseră foarte tîrziu la han, unde povestiră ce li se întîmplase.

— Nu vă puneţi rău cu Yiu. îi povăţuiră rugători oamenii. E cumnatul magistratului şi după ce plecaţi ne nenoroceşte !

Wu cel mare le mai dădu un argint, îşi luă bagajele, o aranjă pe Doamna Luna în lectică şi părăsiră hanul în mare grabă. înfuriat peste măsură, în fruntea a douăzeci-treizeci de pierde- vară, Yin Tianxi se luă după ei. Numai că Wu şi ai săi merseră întins la drum, fără popasuri, şi pe la cel de al patrulea *geng* ajunseră într-o vale largă. înaintea lor, printre copaci, sclipea o lumină. Se repeziră într-acolo şi dădură de o peşteră în care un bătrîn călugăr budist murmura psalmi.

— Am fost la templu să ardem santal, venerabile învăţător, şi sîntem urmăriţi de oameni răi, 1 se împărtăşi Wu. Prin îritu- neric am rătăcit calea. Ne-ati putea spune unde ne aflăm şi încotro s-o apucăm spre Qinghe ?

— Sîntem în partea de răsărit a muntelui, glăsui sihastrul. Peştera asta se cheamă Peştera din zăpadă. Mie mi se zice Sfîn- tul de la peşteră, iar numele meu religios e Pu Jing. De treizeci de ani pustnicesc în locul ăsta. Aveţi noroc că aţi dat peste mine. Rămîneţi aici. Muntele e plin de lupi, de tigri şi de şacali. Plecaţi mîine pe zi. Drumul spre Qinghe e pe-aproape.

— Mă tem că ne prind aici, rosti Wu.

Sihastrul se uită la el.

— Nu vă faceţi griji. Au făcut calea-ntoarsă !

întrebă cine este femeia.

— Dînsa e sora mea. văduva lui Ximen Qing şi a ţinut să aducă ofrande pentru sufletul răposatului. Ne-aţi salvat vieţile şi nu vă vom uita nicicînd !

Restul de noapte şi-l petrecură în peşteră. A doua zi, Doamna Luna îi oferi sihastrului un material. El nu vru să-l primească, spunînd :

— Călugărul acesta sărman vrea să-şi facă un discipol din unul dintre fii voştri.

— Sora mea are un singur fiu, e unicul moştenitor. Dacă ar mai avea unul, vi l-ar da.

— E atît de mic ! zise Doamna Luna. Nici n-a împlinit anul. Cum să vi-1 dau ?

— Dacă vă învoiţi, eu nu-1 doresc astăzi. Mi-1 daţi peste cinsprezece ani.

Doamna Luna se gîndi că avea să vadă ce va face abia peste cinsprezece ani, fapt pentru care îi răspunse în doi peri. Apoi îsi luară rămas bun de la sihastru şi o apucară pe drumul spre Qinghe.

Capitolul LXXXV

Lotus de Aur şi Chen Jingji alergau unul după altul, precum găina şi cocoşul. într-una din zile, Lotus îşi simţi capul greu, sprîncenele i se pleoştiseră şi văzu că burta i se mărise. Căzu pe gînduri, mohorîtă, fără nici un chef de mîncare.

— Sclava ta are ceva să-ţi spună, îi vorbi ea pînă la urmă bărbatului, chemîndu-1 în camera sa. De vreo două zile abia pot să-mi ţin ochii deschişi : îmi creşte burta şi simt ceva miş- cînd înlăuntrul ei. Poftă de mîncare n-am şi trupul parcă mi s-a îngreunat. Pe cînd trăia stăpînul, i-am cerut măicuţei Xue să-mi aducă leacuri din casa copilului nou-născut. Le-am luat, dar degeaba, că n-a fost să fie nimic. Ei, astăzi el s-a dus, m-am avut cu tine de cîteva ori şi iată-mă cu prunc! Din luna a treia, cînd m-am curăţat de sînge ultima oară şi pînă azi, sînt şase luni, atît are copilul din mine. Cît am rîs de altele în starea asta şi na, că a căzut beleaua şi pe capul meu ! încetează să mai visezi frumos ! Pînă să se întoarcă soacră-ta, fă rost de ceva să iau să omor pruncul, să mă scap de el. Altfel, dacă îl aduc pe lume, n-o să mai am curajul să ridic privirea în faţa nimănui!

— Noi ţinem tot felul de doctorii în prăvălie, dar nu ştiu care ar fi bune pentru tine şi nici cum să le amestec, răspunse el. Dar fi pe pace, nu te îngrijora. Doctorul Hu de pe Strada Mare e priceput în bolile femeieşti. O să mă duc la el, îi cer o reţetă şi o să lepezi.

— Fratele meu bun, dă-i zor şi scapă-mi viaţa ! îi şopti ea.

Chen înveli trei *qian* de argint şi o porni cu ei drept la Hu. Il găsi acasă. Doctorul îi ieşi în întîmpinare, îl salută şi ştiind că e ruda lui Ximen, îl pofti să ia loc.

— Nu v-am văzut de mult. Cu ce vă pot fi de folos ?

— N-aş vrea să vă stingheresc prea mult, zise Chen şi scoase argintul. Aş avea nevoie de prescripţiile pentru lepădat un prunc. Vă rămîn îndatorat !

— între pămînt şi cer naşterile sînt temeiul vieţii, răspunse doctorul. Nouă din zece vin la mine după leacuri pentru a prinde şi a întări sarcina, dumneavoastră de ce vreţi contrariul ? N-am ! N-am !

Văzîndu-1 îndărătnic, Jingji mai adăugă doi q*ian.*

— Nu vă luaţi după alţii. Fiecare după trebuinţele sale. Tînăra femeie pentru care vă cer leacurile nu poate păstra sarcina.

— Vă voi da flori albe lucitoare, rosti doctorul Hu, luînd banii. Să le ia şi cît ar bate cale de cinci li are să scape de copil.

Doctorul îi dădu două doze. Chen Jingji se înclină şi se întoarse acasă, înmînîndu-i-le femeii. Seara, ea fierse ierburile şi bău licoarea. îndată o apucară dureri mari de pîntece. Se urcă în pat şi o puse pe Prunişor de Primăvară să o apese uşor pe burtă. Curios se arătă faptul că ieşi afară numaidecît şi lepădă fătul. Spunînd că cursese din ea, o mînă pe Crizantema de Toamnă să învăluie găleata cu scurgerea aceea, în hîrtie şi s-o deşerte în latrină. A doua zi, curăţitorii latrinei dădură peste un prunc grăsuţ, alb. Cu adevărat se zice : Lucrurile bune nu trec dincolo de uşa casei, pe cînd cele rele ajung la o mie de *li* depărtare ! In

cîteva zile, toată suflarea familiei lui Ximen ştia că Lotus de Aur făcuse un copil cu ginerele.

Doamna Luna fu înapoi prin luna a zecea, toată călătoria durînd două săptămîni, iar ai casei o primiră de parcă ar fi po- gorît din cer. Ea se duse şi aprinse mai întîi santal zeităţilor cerului şi pămîntului, apoi înaintea tăbliţei lui Ximen Qing. După aceea istorisi lui Pavilion de Jad şi celorlalte ce i se în- tîmplase la templu, plîngînd de supărare şi ciudă. încheind, slugile casei i se înfăţişară. Doica sosi cu Xiaoge. Mama şi copilul se aflau iarăşi împreună. In urmă, după ce arse şi nişte ofrande de hîrtie, Doamna Luna îi puse fratelui său masa şi îl lăsă să plece. Seara, ea petrecu împreună cu celelalte femei ale casei. A doua zi fu doborîtă de oboseala drumului şi de spaima prin care trecuse. O durea tot trupul şi zăcu două sau trei zile. Crizantema de Toamnă auzise şi ea de cele ce se mai petrecuseră între Lotus şi Chen Jingji şi ardea de nerăbdare să-i pîrască stăpînei principale. Merse în curtea interioară, însă Jad Mic o ocări şi o trase de urechi.

— Să-mi pleci de-aici, sclavă ticăloasă ! îi strigă. Stăpîna mea e venită de la drum greu, nici nu se simte bine, zace la pat, şi tu ai de gînd s-o omori de tot !

Crizantema îşi înghiţi furia şi se întoarse. ,

Intr-o zi, cei doi îndrăgostiţi se întîlniră iarăşi. Chen Jingji sosise să caute nişte lucruri amanetate şi femeia îl urmă la catul de sus, iubindu-se acolo. Pe dată, Crizantema de Toamnă se repezi şi o chemă pe Doamna Luna.

— Sclava voastră v-a atras luarea-aminte de două-trei ori, stăpînă, dar nu mi-aţi dat crezare. Cînd aţi lipsit, ăştia doi s-au tot culcat împreună şi ea a şi lepădat un prunc mort. El, ea şi Prunişor de Primăvară se au ca într-o familie cu un bărbat la două neveste. Acum Lotus şi ginerele sînt în **magazia** de sus. Ca **să nu** ziceţi că vorbesc în dodii, haideţi cu mine, să aruncaţi o privire !

Doamna Luna alergă într-un suflet. Ei încă nu coborîseră,, iar Prunişor, zărind-o pe stăpîna cea mare, sui iute la cat.

— E de rău, vine stăpîna ! strigă.

Ei se pierdură, neştiind ce $ă facă. Cum nu era pe acolo nici o ascunzătoare, Jingji înşfăca nişte straie de amanetat şi coborî cu ele în brațe. Întîlnindu-l, soacra îi aruncă mai multe vorbe :

— Fiul meu, n-ai deloc ținere de minte. Ți-am poruncit odată ceva. Ce cauți aici ?

— Aşteaptă clienții şi n-aveam pe cine să min, răspunse el.

— Nu te-am învățat eu să chemi un copil-slugă să-ți aducă orişice pofteşti ? De ce ai intrat iar în casa unei vădane ? Ce-mi faci ? Tu n-ai pic de ruşine ?

Chen Jingji se îndepărtă cum putu mai repede. Femeia nu îndrăzni multă vreme să apară, iar cînd ieşi îşi primi şi ea porția.

— Soră a cincea, de azi s-o termini cu această ruşine ! Tu, ca şi mine, eşti văduvă ! Acum, de cînd nu mai avem bărbat, e altfel ! Pînă şi ulcelele şi vasele au urechi ! De ce te încurci cu slugoiul ăsta, să te bîrfească rudele şi servitorii în spate ? Sînt nişte vorbe : Un bărbat fără caracter este ca fierul care nu mai are tărie, iar femeia fără caracter se lasă moale ca mierea ! De eşti om drept şi te porți cuviincios, treburile merg şi fără să porunceşti, dar atunci cînd te-ai pătat, poți porunci oricît, că nimeni nu te mai ascultă ! De-ai fi tu cinstită, cine ar zice un lucru de rău de tine ? Sluga asta a ta mi te-a pîrît nu o dată, dar n-am luat-o în seamă. Astăzi văd însă cu propriii mei ochi şi nu pot să nu cred. Să nu zici că nu ți-am spus, stăpîneşte-te, să ținem bunul renume al bărbatului nostru. Uite, cum mi s-a întîmplat mie la templu. De eram una care să-şi facă de cap, nu m-aş fi înapoiat !

De ruşine, Lotus de Aur ajunse cu fața brăzdată de dungi albe şi roşii.

— Ardeam santal şi el şi-a căutat straiele de care avea trebuință. Cine i-a grăit măcar un cuvînt ? rosti.

Doamna Luna se retrase la ea.

Seara, Orhideea Işi luă la ocări bărbatul :

— Ticălosule, mai ai obrazul să o ții una şi bună că nu e adevărat ? Ce-o să mai spui acum, cînd ați fost dați în vileag amîndoi ? Nimic, fireşte că nimic ! Bine v-ar şedea băgați laolaltă în aceeaşi oală ! Tîrfa aia care mi-a furat bărbatul făcea în fața mea pe femeia cinstită, auzi, scîrba ! E ca o cărămidă scoasă din latrină, plină de putoare dar ținîndu-se tare ! întotdeauna s-a crezut fără seamăn şi nimeni nu i-a ajuns la nas ! Gîndeşti că o să mai apuci să te înfrupți din blidul meu ?

< — Gura, curvo, doar nu mănînc de la tine, am venit aici cu averea tatei ! o repezi el şi ieşi, furios.

De atunci, Chen Jingji îşi petrecea mai toată vremea la prăvălie şi nu trecea în curtea interioară decît cu treburi bine stabilite. In privința unui lucru sau a altuia, îi mîna pe Dai An sau pe Ping An după ele. Chiar masa de prînz o lua în prăvălie, făcîndu-1 pe Fu Ming să rîvnească la bucatele lui şi să alerge în stradă să-şi cumpere tăiței.

După cum e zicala :

> Cînd dragonul şi tigrul se bat
> Căpriorul îndură neapărat !

Toate porţile şi uşile se închideau încă pe lumina zilei, iar dragostea dintre Pan Lotus de Aur şi Chen Jingji cunoscu iarăşi oprelişti. într-o casă care era a familiei Chen, trăia încă fratele mamei lui Jingji, Zhang din garda civilă, şi acesta, retras fiind din slujbă, trîndăvea acasă ziua întreagă. Chen Jingji îşi luă obiceiul să se ducă pe la el, iar Doamna Luna nu avu nimic împotrivă. Trecuse o lună de cînd Lotus şi iubitul ei nu se mai văzuseră. Femeia era tot singură şi o zi îi părea cît trei toamne lungi, iar o seară cît jumătate din vară. Cum să se închidă în casa goală şi tristă ? îi era neînchipuit de greu să dea ochii cu Chen Jingji şi să-i trimită veşti, prin cineva, neputîndu-se încrede în nimeni. Pe de altă parte, tînărul bărbat nu mai avea cum să pătrundă pînă la ea.

Apoi, într-o bună zi, el o zări pe tuşa Xue trecînd prin faţa porţii şi se gîndi pe dată să-i trimită prin ea lui Lotus o hîrtie, pe care să scrie ce greu îi era fără ea şi cît o iubea, cu toată fiinţa sa. De cum i se ivi prilejul, se prefăcu a se duce să strîngă nişte datorii, încălecă un măgar şi o porni spre casa bătrînei.

— Eşti acasă, Mamă Xue ? întrebă, împingînd apărătoarea uşii.

Băiatul acesteia, Xue Ji, împreună cu nevasta sa, Jin, stăteau pe cuptor, hrănindu-şi copilul. Două slujnice, care aşteptau să fie vîndute, ieşiră să vadă cine o caută pe bătrînă.

— Cine e ? întrebară.

— Eu, răspunse Chen. Mama Xue e acasă ?

— Vă rog să intraţi, tinere domn, îl invită Jin. Mama e plecată să schimbe nişte podoabe şi să adune argint de pe la datornici. Ce treburi vă mînă încoace ? Pot trimite după ea.

Pe dată i se aduse un ceai, iar tuşa Xue apăru şi ea. îl salută, făcîndu-i plecăciuni.

— Ce vînt vă aduce pe la noi, tinere domn ? şi îşi strigă nora să vină cu un ceai.

— Abia a băut, îi zise femeia.

— Aşa e omul, vine la nevoie, începu el. Eu mă am de multă vreme cu doamna a cincea. Mai acum în urmă, sluga Crizantema de Toamnă s-a băgat între noi şi din pricina ei ne aflăm despărţiţi. Doamna cea mare şi a mea nu mă au la inimă şi sînt cu toţi cu ochii pe mine. Să trăim sfîrşiţi unul de dorul celuilalt nu e cu putinţă ; n-avem nici cum să ne trimitem o vorbă. De-aia ţi-am călcat pragul, să-i duci lui Lotus cîteva rînduri din partea mea, măcar atît.

Cum sfîrşi de vorbit, el scoase din mîneca robei un *liang* de argint, cerîndu-i să-l primească, să-şi cumpere ceai de el. Spusele lui o făcură pe bătrînă să-şi pocnească palmele şi să izbucnească în rîs.

— Cine a mai pomenit ca ginerele să se ţină cu soacră-sa ? Unde,

cerule, să se întîmple una ca asta ? Cum ai izbutit să pui mîna pe ea, tinere domn ?

— Lasă rîsul, tuşă Xue ! o opri el. Am aici o epistolă pentru ea, fă bine şi du-i-o !

Ea o luă.

— N-am dat pe acolo s-o văz pe stăpînă principală după ce s-a înapoiat de la munte, grăi. O să mă reped pînă la ea.

— Aştept veşti cît mai degrabă.

— O să vă caut la prăvălie şi vă pun în palmă răspunsul.

Cu aceasta, Chen încalecă măgarul şi o porni acasă.

A doua zi, tuşa Xue îşi luă coşul cu flori şi se duse la Doamna Luna. Rămase cu ea o vreme, de acolo trecu pe la Pavilion de Jad şi apoi pe la Lotus de Aur. Aceasta tocmai lua masa cu Prunişor de Primăvară, care se străduia să-i alunge mîhnirea :

— Stăpînă, nu vă lăsaţi pradă amărăciunii ! Adevăr ori minciună, lăsaţi lumea să vorbească ! Stăpînul nu mai e, iar stăpînă principală are un fiu. Ce vă rămîne de făcut ? Gîndiţi că ei, uneia, îi e uşor să ia seama la treburile dumneavoastră ? Hai, prindeţi niţică inimă. De s-ar prăbuşi cerul şi tot e să se găsească un viteaz să-l pună la loc ! Cît sîntem în viaţă, să ne bucurăm de ea pe cît putem. Grăind aşa, slujnica destupă un vas şi turnă într-o cupă. Gustaţi băutura asta caldă, stăpînă, o îndemnă, şi ea o să vă împrăştie năduful din inimă. Apoi^ văzînd în curte doi cîini împerecheaţi, urmă : Pînă şi animalele ştiu ce-i aia viaţă, atunci ce mai zice lumea despre noi, oamenii ? Nu pentru plăceri trăim ?

Pe cînd beau, pică tuşa Xue, care bătu o mătanie înaintea lui Lotus de Aur şi-i făcu o reverenţă lui Prunişor de Primăvară.

— Nu vă plictisiţi ! zise, rîzînd şi, zărind şi ea cîinii, urmă : Că bine se trăieşte în casa asta ! Cînd îi priviţi, nu vă uşuraţi sufletul ?

— Ce vînt te aduce tocmai azi ? întrebă Lotus, rugînd-o pe babă să stea jos.

— Nu ştiu cum mi se întîmplă, dar n-am pic de vreme. Uite, de cînd s-a întors stăpîna cea mare şi n-am fost în stare să vin s-o văd ! Abia acum am fost pe la ea. Am dat şi pe la doamna a treia ; a cumpărat o pereche de flori de podoabă şi o panglică mare, verde. Are suflet bun, mi-a plătit opt q*ian* pe ele. Numai doamna Lebăda mi-a luat încă de prin luna a opta două podoabe de cap de doi *qian* şi nu m-am ales cu ăştia nici pînă-n ziua de azi. Ciudată femeie ! Dar de ce nu v-am văzut în curtea interioară ?

— De vreo două zile nu mă simt în apele mele, nici nu-mi vine să ies de aici, glăsui Lotus de Aur.

Prunişor de Primăvară încălzise băutura şi i-o întinse într-o cupă tuşei Xue, care făcu o reverenţă, mulţumindu-i :

— Am băut de cum am intrat în casa asta.

— Bea, că o să naşti un copil zdravăn, glumi Lotus.

28 — Pentru mine e prea tîrziu. Nora-mea a făcut unul acum două

luni. Trebuie să vă fie greu fără stăpînul.

— Ce să mai zic ! se agăţă de asta Lotus. Ne ciocnim de fel şi fel de necazuri. N-o să te mint, adevărul e că în casa asta sînt prea mulţi palavragii. Chiar sora cea mare e cu totul alta de cînd a născut. Noi, nevestele, nu ne mai ţinem apropiate ca înainte. Cum îţi spuneam, nu m-ai găsit la ea nu pentru că ntj mi-e bine, dar adevărul e că m-am certat cu ea.

— Totul se trage de la Crizantema de Toamnă, sluga noastră, se amestecă Prunişor. I-a împuiat capul stăpînei celei mari cu o groază de minciuni, împroşcîndu-mă cu noroi şi pe mine. Cîtă zarvă !

— E slugă de-a casei, cum să-şi beştelească stăpîna ? se minună bătrîna. De la cei vechi, se zice că ăl de-a îmbrăcat haine de slugă, stă lîngă stilpul negru *. Zău că nu se face !

— Ia vezi de ea, să nu tragă cu urechea ! îi ceru Lotus de Aur lui Prunişor de Primăvară să ia seama.

* 28 Slugile se îmbrăcau în negru.

—E în bucătărie, alege orez, grăi slujnica. Sluga asta prăpădită nu ştie decît să adune vorbe cît mai multe şi să le trîm- biţeze altora.

—Dacă nu e nimeni, v-aş şopti ceva, stăpînă, începu baba. Ieri, domnul Chen a fost pe la mine şi mi s-a împărtăşit cum că a păcătuit cu propria sa mamă şi că stăpînă cea mare l-a boscorodit şi că nu i se mai îngăduie să umble după lucruri pe aicea ; mi-a mai zis că nevasta îl ţine înfometat, de a ajuns să mănîce pe la unul Zhang, unchi după mamă. E păcat că stăpînă casei nu se încrede în chiar ginere-său şi că se ia după
o slugă ! Domnul Chen nu v-a văzut de multişor şi s-a rugat de mine să vin aici. să vă spun că vă are în inimă. De vreme ce stăpînul e mort, zicea că ar trebui să daţi totul pe faţă. De ce v-aţi teme ? Cînd ardem santal, ne-o fi nouă frică de prea mult fum, dar e musai să-i dăm foc şi cu asta gata !

Baba scoase din mînecă biletul de la Chen Jingji. care era scris pe forma ritmică „încălţările roşii, brodate'[1].

Sorei a cincea, de la Jingji :
Foc demonic,
Pielea, carnea-mi arde,
Dincolo de gît îmi trece apa de la Podu-Albastru ;
Iute la plăceri în doi ne facem parte
Umple vîntul sudul ;
Molipsit e cel ce s-a scăldat,
Să-mplinim în totul bucuria,
Nu de altceva,
Dar este fapt aflat.

Lotus de Aur o citi şi o vîrî în mînecă.

—Vrea să-i duc ceva sau aşterneţi-i cîteva vorbe, să îmi dea crezare că v-am văzut ! îi ceru baba Xue.

Femeia o lăsă pe Prunişor de Primăvară să stea cu bătrînă şi ea trecu în casă. Se întoarse cu o batistă albă şi cu un inel de aur. Pe batistă caligrafie un poem, arătîndu-şi prin el dragostea.

—Dă-i-le, spuse, şi să aibă răbdare ! Dacă o să mai meargă să prînzească la unchiul Zhang, omul poate face scandal că nepotu-său munceşte pentru socru, dar se înfruptă de la el, ca şi cum nouă ne-ar lipsi hrana ! Să ia bani din prăvălie să mănînce laolaltă cu vînzătorul. Şi să dea şi pe acasă, că altfel înseamnă că le-a luat frica femeilor ălora.

— Aşa o să-i zic ! o încredinţă bătrînă.

Femeia o dărui cu cinci q*ian* de argint. Tuşa Xue plecă, îl căută pe Chen la prăvălie, retrăgîndu-se cu el Intr-un colţ liniştit.

— Stăpîna te învaţă să laşi frica şi să vii acasă ca şi mai înainte. Unchiul Zhang o să se supere că îl sărăceşti, iar lumea are să ia seama şi o să se mire, îi spuse ea, înmînîndu-i darurile. Apoi îi puse

sub ochi banii primiți, zicîndu-i : Mi i-a dat doamna.
Io cred că lucrurile or să se aleagă bine pentru voi şi vă arăt banii ăştia fiindcă atunci cînd o să vă spună de ei, io să ies cu fața curată.

— Tuşă Xue, te-am obosit tare ! glăsui el şi îi făcu o plecăciune.

Ea se îndepărtă şi apoi se întoarse :

— Era să uit un lucru, şopti. Cînd să plec din curtea voastră, stăpîna cea mare a zorit-o pe Broderia Primăverii după mine, că să-i aflu un cumpărător pentru Prunişor de Primăvară, fiindcă şi-a făcut şi ea de cap cu dumneavoastră, sub ochii stăpîne-si.

— Ia-o la tine, tuşă Xue. O să vin să discut eu cu ea.

Baba plecă şi în aceeaşi seară reveni să o ia pe Prunişor de Primăvară.

— Am cumpărat-o pe şaisprezece *liang* de argint şi cer pe ea tot pe atîta, spuse Doamna Luna şi o mînă pe Jad Mic după slujnică : Să-şi strîngă lucrurile. Va ieşi de aici cu ce are pe ea, straiele să le lase în casă !

Tuşa Xue merse în față şi i se înfățişă lui Lotus de Aur.

— Doamna cea mare m-a mînat s-o iau pe Prunişor de Primăvară, fiindcă şi-a făcut de cap sub ochii dumneavoastră. La preț nu s-a tocmit, vrea cît a dat pe ea.

Lotus simți cum ochii i se împăienjenesc şi vreme îndelungată nu fu în stare să rostească un cuvînt.

— Tuşă Xue, spuse plîngînd, vezi şi mata ce viață amară avem de cînd bărbatul s-a dus ? Să-mi smulgă slujnica de lîngă mine ! N-are inimă şi dacă ea s-a ales cu un băiat, socoteşte că pe noi ne poate azvîrlj în noroi ! Copilul Vazei s-a prăpădit la un an şi jumătate ! Mulți nu scapă de vărsat şi ea şi-a săltat inima pînă la soare şi nici măcar nu ştie vrerea cerurilor !

— Stăpînul s-a folosit de Prunişor ? vru Xue să ştie.

— S-a folosit de ea, bine ai zis ! întări Lotus. O avea la inimă, de-ar fi fost parcă ruptă din el. De rostea ea una, el credea zece, vroia un lucru şi el o dăruia înzecit ! Nici pe noi, nevestele lui, nu ne avea la inimă atît ! Dacă ea îi cerea să tragă zece lovituri unui copil-slugă, el n-ar fi îndrăznit să-i ardă aceluia numai cinci !

— I-auzi ! Atunci stăpînă cea mare greşeşte. Dacă bărbatul casei a trăit cu ea, nu poate s-o lase să plece doar cu ce are pe ea. Or să rîdă vecinii !

— Aşa a zis ? se minună Lotus de Aur.

— A pus-o pe Jad Mic să ia aminte să nu plece cu vreo haină !

Auzindu-le, Prunişor de Primăvară nu lăsă să-i curgă o lacrimă.

— De ce plîngeți, stăpînă ? Nu vă frîngeți inima la plecarea mea. O să vă îmbolnăviți şi nimeni n-o să vă poarte de grijă ! Plec fără nimic şi ce-i cu asta ? Din vechime se spune că un bărbat adevărat nu mănîncă ce-i aruncă alții, iar o femeie în puteri nu îşi ia la purtare straiele de la nuntă !

Chiar în clipa aceea intră Jad Mic.

— Stăpînă a cincea, vorbi ea, nu o luaţi în seamă pe stă- pîna cea mare că nu e în apele sale. Prunişor v-a slujit cu credinţă. Aduceţi lada lui Prunişor şi alegeţi-i cîteva veşminte, să i le ia tuşa Xue, aşa, ca amintire !

— Ai suflet bun, fată ! îi zise Lotus de Aur.

— Stăpînă, cine e sigur că nu păţeşte nicicînd nimic rău ? grăi Jad Mic. Pe pămînt, oamenii sînt ca nişte greieri. Pînă şi vulpea se mîhneşte cînd dă peste un iepure mort. Fiinţele se ajută între ele !

Deschiseră lada slujnicii şi-i puseră într-o legătură batistele şi podoabele care erau ale ei. Lotus de Aur îi dădu de la ea două veşminte din cele mai bune şi nişte încălţări. Apoi o mai dărui cu cîteva ace de păr şi inele. Jad Mic îşi smulse şi ea din păr două ace, făcîndu-i-le cadou lui Prunişor de Primăvară. Celelalte lucruri, perlele, podoabele de păr şi straiele brodate i le duse Doamnei Luna. Prunişor îşi luă rămas bun de la Lotus de Aur. Jad Mic o conduse cu ochii scăldaţi în lacrimi. In drum spre poartă. Lotus se gîndi ca slujnica să li se înfăţişeze pentru ultima oară spre a se despărţi cuviincios de Doamna Luna şi de celelalte femei, dar Jad Mic clătină din mînă în semn că nu. Prunişor de Primăvară mergea drept în urma tuşei Xue, fără să întoarcă măcar capul. Lotus de Aur şi Jad Mic o însoţiră pînă la poartă, apoi sluga se înapoie în curtea interioară, în- ştiinţîndu-şi stăpînă că Prunişor de Primăvară le părăsise casa doar cu ce avea pe ea şi că toate lucrurile rămăseseră în casă.

Lotus de Aur se retrase în locuința sa. In mod obişnuit i se împărtăşea slujnicei sale iubite, iar acum aceasta nu se mai afla Ungă ea. Pierdută în camera rece, singură şi părăsită, fără să vrea, prinse deznădăjduită să bocească.

Capitolul LXXXVI

Chiar a doua zi, după masa de dimineață, Chen Jingji plecă din nou călare pe măgar, pasămite să ia bani de pe la datornici, dar în fapt merse întins la tuşa Xue. Bătrîna era acasă şi îl pofti înăuntru. Jingji legă calul şi intră. Pe dată i se puse în față un ceai.

— Cu ce v-aş fi de folos, tinere ? se prefăcu baba neştiutoare.

— Treceam pe aici după treburi, minți el. Slujnica e aici ?

— Da, încă nu i-am găsit stăpîn.

— Vreau s-o văd. Am ceva să-i spun, ceru el.

— Preabunule domn, ieri stăpîna casei mi-a zis pricina pentru care o vinde şi n-am voie să vă las laolaltă. încă nu vă luarăți picioarele la spinare ? Acuşi m-aştept să pice vreo slugă de acasă şi dăm de mare bucluc, de n-o să mai pot pune piciorul pe acolo !

Zîmbitor, Chen scoase un argint.

— Ia-ți o ceaşcă de ceai cu ăsta. Altădată o să-ți dau mai mult.

Tuşa Xue făcu ochii mari.

— Preabunule domn, deocamdată n-am trebuință de bani. Țineți-1 bine şi mi-1 dați cu alt prilej ! Uite ce-aş vrea. Mai an am amanetat două capete de pernă înflorate. A cam trecut un an şi cu dobîndă cu tot ar fi să facă vreo opt qian. Le- mai aveți ?

— E lesne ce îmi ceri, primi el. Mîine le ai.

Tuşa Xue îl invită în camerele din interior, unde se afla Prunişor de Primăvară. îi spuse norei sale, Jin, să gătească ceva, iar ea dădu fuga după plăcinte, băutură şi came.

Văzîndu-1 pe Chen Jingji, Prunişor de Primăvară îi vorbi :

— Frate, ce fel de om sînteți ? Pînă şi un gîde nu ne-ar fi adus în starea în care ne aflăm acum, eu şi stăpînă !

— Surioară, dacă tu ai plecat de acolo, nici eu nu mai stau în casa lor. Nevastă-mea nici ea nu ştie ce vrea şi pînă la urmă fiecare o să-şi urmeze drumul său. Cere-i tuşei Xue să-ți găsească un bărbat bun. O legumă culeasă n-o mai poți pune înapoi ! Eu o să mă reped în Dongjing, la tata, şi cînd o să mă înapoiez, o las pe Orhideea şi le

pretind lăzile părinteşti cu care am venit la ei !

Nu peste multă vreme, baba se întoarse cu o mulțime de bunătăți, aşternu o masă şi cei doi se aşezară la ea, înfruptîn- du-se după placul inimii. Tuşa Xue li se alătură şi din vorbă în vorbă, ajunseră la purtarea cîinească a Doamnei Luna. După ce băură pe cît doriră, baba îi zise noră-si să meargă de acolo cu copilul şi să-i lase pe cei doi tineri singuri. Mai apoi, temîn- du-se ca nu cumva Doamna Luna să trimită pe cineva să o urmărească, grăbi plecarea lui Chen Jingji.

Peste vreo două zile, el îi dărui slujnicei două batiste şi două perechi de pantaloni, iar babei îi aduse lucrurile făgăduite şi-i întinse bani să cumpere alcool. Pe cînd chefuia el mai bine cu Prunişor de Primăvară, Lai An apăru în poarta casei să afle dacă tuşa Xue găsise vreun cumpărător. Zărind în curte calul ginerelui Chen, sluga fugi acasă şi-i grăi stăpînei sale :

— Ginerele vostru era acolo.

Furioasă, Doamna Luna mînă pe altcineva s-o cheme pe bătrînă şi cînd ea i se înfăţişă, o ocărî tare :

— Ți-am dat slujnica să-i găseşti stăpîn şi tu amîi de pe o zi pe alta şi îi aduci bărbați, să te alegi cu bani de pe urma ei. Dacă nu te crezi în stare de treaba asta, dă-mi-o înapoi şi îi cer Mamei Feng să mi-o vîndă ! Dar pe tine să nu te mai prind pe aici!

Tuşa Xue o ascultă liniştită şi apoi **îşi** dădu drumul, **ce** doar avea gură de codoaşă :

— Cerule, of, cerule ! Nu mă învinuiți pe degeaba, venerabilă doamnă ! Cum ați gîndi că-mi pun pe fugă. cu bățul în mînă, bruma de noroc ? De vreme ce mi-ați dat-o mie, cum să nu o vînd ? Ieri am luat-o după mine pe la două-trei case, dar n-a fost să fac nimic. Dumneavoastră vreți tot prețul ăla de la început şi eu n-am de unde atît.

— Sluga mi-a zis că ginerele meu petrecea cu ea la tine în casă.

— Vai de mine şi de mine, ce scorneală blestemată ! izbucni baba. De acu' un an amanetasem două capete de pernă şi astăzi dînsul a fost la mine, e adevărat, dar numai cît mi-a dat lucrurile, că banii i-a primit înainte. Am vrut să-i dau un ceai şi nici n-a gustat măcar din el, că a plecat în mare grabă. Cînd să mai intre în casă şi să se aşeze la băut ? Mult mă mai minunez ce minciuni vă îndrugă slugile !

Doamna Luna nu mai rosti nimic, apoi oftă :

— Nu m-ar mira să-i fi dat ghes inima !

— Da' ce, sînt prunc de trei ani, să nu-mi dau seama de greutatea lucrurilor ? se arătă baba jignită. El nici că a stat, stăpînă. Mi-a dat pernele şi dus a fost, fără ca măcar să bea o gură de ceai. Cînd să se vadă cu slujnica ? înainte de a-mi arunca în cap asemenea fapte grozave, cumpăniți adevăruL, venerabilă doamnă ! Da' io-te cum se face că Zhou, comandantul, ar dori-o ca să-i facă o odraslă să i se

urmeze spița, dar nu dă pe ea decît doisprezece *liang.* Aş mai scoate de la el încă un *liang,* dar nu mai mult. El a văzut-o pe la unele petreceri, aici în casă, şi o place ca femeie şi cum cîntă. Mai mult nu dă şi n-o să luăm de la nimeni cît cereți, că nu mai e fată mare [1]

Doamna Luna primi.

A doua zi, pețitoarea o găti pe Prunişor de Primăvară şi o duse acasă la comandant. Fata era bine pudrată şi sulemenită, părul negru ca norii îi era prins sub o tiară încărcată de perle şi de pietre de jad. îmbrăcase o robă din brocart roşu şi o fustă de mătase albastru deschis. încălțările îi erau mici şi ascuțite la vîrf. Comandantului Zhou i se păru minunată, aşa cum era ea, nici prea înaltă şi nici prea scundă şi la chip mai îmbujorată şi cu pielea mai albă ca niciodată. Încîntat peste măsură, el îi oferi tuşei Xue un calup de cincizeci de *liang* de argint. Femeia duse argintul acasă, tăie treisprezece *liang* din el, înființîndu-se cu ei la Doamna Luna. Luase cu ea încă un argint, spunînd :

— Excelența Sa a fost tare mulțumit şi m-a dăruit cu acest argint al bucuriei. Venerabila doamnă nu dă nimic ?

Doamna Luna nu avu încotro şi puse să i se cîntărească cinci q*ian,* astfel că pețitoarea cîştigase din mai nimic treizeci şi şapte de arginți şi jumătate. Dar aşa sînt pețitoarele, nouă din zece trăiesc din cele ce jupoaie de pe alții.

Cum Prunişor de Primăvară fusese vîndută, iar la Lotus de Aur nu mai putea pătrunde, fiindcă Doamna Luna ținea totul sub cheie şi zăvor, iar seara se îngrijea chiar ea să pună lacăt la porțile din față şi din spate, Chen Jingji era răpus.

Tulburat la culme, se certase de cîteva ori cu Orhideea, fă- cînd-o tîrfă la fiecare vorbă.

— Eu sînt ginere aici la voi şi nu slugă ! se revoltă el. Ai tăi îmi ţin atîtea lăzi pline cu aur şi argint ! Eşti nevasta mea, dar nu-mi ţii partea, ci, din contră, îi dai zor că îmi daţi de mîncare. Oare mănînc din pomana voastră, eu, unul, nu muncesc ?

Femeia se aşternu pe plîns.

în luna a unsprezecea, de ziua sa Meng Pavilion de Jad pregăti cîteva feluri de bucate, alcool şi plăcinte şi cu cel ma^s bun gînd îl mînă pe Gîscă Sălbatică la prăvălie, să i le dăruiască ginerelui şi vînzătorului. Doamna Luna încercă s-o oprească.

— Nu băga în seamă un om de nimic, îi grăi ea. Mai degrabă să n-ai de-a face cu el ! Dă-i lui Fu Ming orice, dar numai lui nu.

Pavilion de Jad nu luă aminte la povaţa ei şi îi porunci co- pilului-slugă să le ducă bunătăţurile. Cum ajunse, sluga le înşiră lucrurile pe tejghea. După ce sfîrşiră vasul mare, plin, Chen îi zise lui Lai An să le mai aducă de băut.

— Eu unul nu mai beau. Socotesc că ne e prea destul ! se împotrivi Fu.

Chen Jingji nici nu vru să audă, stăruind ca Lai An sâ meargă după alt vas. Sluga plecă greu şi se întoarse repede, zicînd că nu mai era băutură în casă. Pe jumătate ameţit, Chen Jingji îi porunci slugii să se mai ducă o dată, însă omul nu se urni din loc. Cînd Lai An ieşi să mănînce, Chen îl ponegri.

— Sclav ticălos, prea ţi-ai luat-o în cap ! Gîndeşti că dacă stăpîna-ta nu are ochi să mă vadă, poţi şi tu să-ţi baţi joc de mine ? Eu sînt ginere în casa asta în care orice îmbucătură numai bine nu mă face să mă simt. Pe cînd trăia tata, cum de totul mergea strună ? Acum s-au schimbat şi nu le mai trebuiesc ! Mama se încrede in orice vorbă a slugilor şi pe mine mă nesocoteşte ! Facâ ce-o vrea ! Am să rabd. Nu mi-e teamă !

— Nu grăiţi cu uşurinţă, ginere, îl sfătui Fu. Dacă nu vă respectă pe dumneavoastră, pe cine altul ? Mă gîndesc că acolo, în curtea interioară, sînt prinşi cu treburi de-ale lor, altfel v-ar fi dat de băut. Că-1 înjuraţi pe Lai An, nu-i nimic, dar pereţii au urechi şi lumea o să creadă că umblaţi numai beat !

— Bătrîne vînzător, am băut, dar ştiu eu ce spun ! Mama soacră pleacă urechea la orice vorbă a unor oameni de nimic şi nu pune nici un preţ pe mine. Crede că eu îmi bat joc de alţii şi nu are habar că alţii mă iau pe mine în rîs ! Bine, să zicem că m-am culcat cu toate femeile din casă şi face plîn- gere. O să-mi păteze numele, iar eu o să-i las fata şi pe urmă mă plîng şi eu, aici sau în capitală, că-mi ţine lăzile cu aur şi argint ale tatei, aduse din Yang Jian. Bun, şi ce-o să fie ? li confiscă averea şi-or să scoată la vînzare toată casa, chiar şi pe ele ! Eu nu caut să prind vreun peşte mare, doar tulbur apele, să mai petrec şi eu. Dacă-şi vede de treabă şi se poartă cum se cuvine cu mine, ca înainte vreme, atunci fiecare e mulţumit şi stă cuminte la

locul său.

Simţind că vorbele lui Chen au un tîlc urît, vînzătorul îi spuse :

— Domnişorule, v-a dat gata băutura şi cuvîntaţi fără cap şi fără coadă.

— Ascultă, cîine bătrîn, îl înjură Jingji, holbîndu-se la el. Ce vrei să spui ? Şi chiar de-aş fi beat, ce, am băut de la tine ? Eu sînt distinsul lor ginere aici şi tu eşti plătit să munceşti. Cum de îndrăzneşti să te porţi urît cu mine ? Vezi bine, cîine bătrîn, ani în şir ai făcut avere pe seama socrului meu, ai mî- cat pe săturate şi ce-ţi zici tu acum ? Dacă ai reuşi să mă înlături, te-ai ocupa doar tu de afaceri şi ai trage pe cît poţi mai mult ! Mîine o să scriu o acuzaţie şi o să te trezeşti chemat la *Yamen !*

Fu era un om de ispravă şi văzînd că lucrurile iau o întorsătură proastă, se îmbrăcă iute şi se strecură din prăvălie. Co- pilul-slugă strînse masa şi plecă. Chen Jingji se trînti pe pat şi adormi.

Dimineaţa, vînzătorul îi istorisi plîngînd Doamnei Luna cele ce se întîmplaseră, împărtăşindu-i gîndul său de a se retrage de la prăvălie.

— Vezi-ţi ca şi pînă acum de negoţ şi nu te uita la unul ca el, îl învăţă stăpîna. El a tras la noi de teama cîrmuirii. Aş vrea să ştiu şi eu ce aur şi argint are ! A venit cu zestrea domnişoarei şi cîteva lăzi. Taică-său s-a ascuns în Dongjing şi ne era şi frică să nu ne pîrască vreun nemernic şi s-o păţim pînă la urmă şi noi, din pricina lui. Avea pe atunci abia şaisprezece ani şi părea un pui de animal hăituit. A crescut aici şi tot aici a deprins negustoria, dar acum, că i-au dat aripile, întoarce recunoştinţa faţă de noi în ură, nesimţitor la cîte am făcut pentru el ! Se poartă urît. înşeală şi puţin îi pasă lui de raţiunea cerească. Să-l păzească cerul ! Tu să-ţi vezi de treburi ca şi pînă acum şi să nu-1 iei în seamă. O să ajungă să se facă de ruşine chiar singur !

Vînzătorul Fu se linişti şi-şi văzu de ale sale, dar de acestea nu vom mai vorbi.

Intr-o zi se întîmplă ce era de aşteptat. La prăvălia de amanetat veniseră mai mulţi oameni după lucruri, cînd Abundenţa, cu Xiaoge în braţe, îi aduse vînzătorului Fu nişte ceai. Ea puse ceainicul pe masă. Copilul, odată pornit pe plîns nu mai înceta. Ca să se grozăvească înaintea mulţimii, Chen zise :

— Fratele meu, linişteşte-te şi nu mai plînge ! Apoi le grăi celor de faţă : Copilul ăsta parcă ar fi al meu, că, uite, m-a şi ascultat şi s-a oprit pe loc din smiorcăit !

Lumea amuţi.

— Domnişorule, ţi s-o fi părînd că ai haz, dar o sâ te spun stăpînei ! îl ameninţă Abundenţa.

Jingji ieşi de după tejghea şi îi trase vreo două picioare.

— N-am voie să vorbesc, inimă de tîlhăroaică ? se răsti el. Ei, uite că fac să-ţi răsune curul, ca să-l audă şi ăştia !

Doica se grăbi s-o ia de-a-n fuga spre casă şi nu se opri decît drept

în fața Doamnei Luna. Stăpînă se pieptăna la oglindă. După ce îi spuse Abundența ce şi cum despre ginere, muită vreme ea nu reuşi să rostească un cuvînt, apoi se aplecă înainte şi căzu fără simțiri la pămînt.

Pe munții Jing trufaşi tocit e întreg jadul,
La Ximen Qing în casă este doar foc şi iadul;
Nu mai lucesc comori, păleşte orice floare Şi în
zadar trec zilele, perechea moare !
Şi-ascunde floarea chipul gingaş de mătasă,
Bujorii pe araci, în jos, leneş se lasă ;
Nu mai grăiesc tării din camfor nicidecum,
Din mări de miază-zi, Guanyin soseşte-acum.
Cînd vîntul primăverii suflă-n larga zare,
Plîng prunişorii aşternînd petale-amare.

Inspăimîntată, Jad Mic îi strigă pe ai casei. O ridicară pe Doamna Luna şi o aşezară pe pat.

Sun Lebădă de Nea se urcă pe pat şi îi făcu mişcări de respirație. îi răsturnară pe gît fiertură de ghimbir. Doamna Luna îşi reveni tîrziu şi chiar şi atunci mai simțea că se sufocă, su- flind din greu. Plînse încet, surd. Doica le repetă celor două stăpîne întîmplarea.

— Eu nu i-am zis nimic de rău şi el s-a năpustit şi mi-a ars două picioare, de era cît pe ce să leşin de durere.

Cînd ceilalţi se retraseră, Lebăda de Nea rămase cu Doamna Luna, zicîndu-i :

— Stăpînă, nu vă mai faceţi inimă rea, că vă distrugeţi. Sluga asta a luat foc din pricină că aţi vîndut-o pe Prunişor de Primăvară şi că nu mai are cum să ajungă în casa lui Pan Lotus de Aur. De-aia a vorbit aşa. Hai să încheiem odată cu el, că doar ţine fata noastră şi ea e acum ca o tarla de pămînt gata vîndută, nu mai avem ce să-i facem. Se zice că dacă dau de apă, broaştele prind rîie. De ce îl mai ţinem aici la noi ? Mîine îl chemăm aici, îl batem bine şi-l azvîrlim afară pe poartă. Pe urmă mînăm după Mama Wang să o ia pe curva aia s-o mărite după careva. Cînd o să scăpăm de cururile astea împuţite, cerul o să se limpezească şi pentru noi. La ce să-i păstrăm la noi ? Să ne aducă numai necazuri ?

— Bine ai grăit, încuviinţă soţia principală.

A doua zi, după ce mîncă, Doamna Luna ascunse la ea şapte-opt slugi, cu ciomege şi biciuşti în mînă, apoi îl puse pe copilul-slugă, Lai An, să-l poftească la ea pe ginere, că ar avea să-i vorbească. După ce el sosi, încuiară poarta care dădea în curtea interioară.

— îngenunchează şi recunoaşte-ţi vina ! îi ceru ea.

Chen Jingi nu se plecă, ci, dimpotrivă, se semeţi şi mai tare. Furioasă, Doamna Luna împreună cu Lebădă de Nea, nevasta lui Lai Xing, Pogon Verde, Zhongqiu, Jad Mic şi Broderia Primăverii îl doborîră la pămînt şi ciomegele şi vergelele se abătură asupra lui, lovindu-1 care mai de care, luîndu-1 astfel la o scărmăneală zdravănă. Orhideea ieşi din încăpere fără să rostească un cuvînt în apărarea bărbatului său. Nemaiştiind cum să le scape din mînă, tînărul bărbat îşi lăsă jos nădragii şi sperie femeile, care o rupseră la fugă. Înspăimîntată şi înveselită totodată, Doamna Luna îi strigă :

— Pui de broască ţestoasă, fără nimic de laudă pe lumea asta !

El nu-i răspunse, gîndind : „Dacă n-o făceam în felul ăsta, mai rămîneam cu viaţă ?“ Se ridică şi ieşi, ţinîndu-şi pantalonii cu o mînă. Stăpîna casei trimise după el, cerîndu-i să predea socotelile prăvăliei lui Fu Ming. Abia ţinîndu-se pe picioare, Jingji îşi strînse lucrurile şi, fără nici o reverenţă, ieşi înfuriat pe poarta casei lui Ximen, pornind-o ţintă spre unchiul său Zhang. Iată :

Răzbate bucuria inimii şi ură,
Nu trec în praf nici mii de ani de-ndură.

Auzind că Chen Jingji fusese ciomăgit şi dat afară pe poartă, Pan Lotus de Aur se simţi şi mai mîhnită şi mai deznădăjduită. Intr-o zi, urmînd sfatul Lebedei de Nea, Doamna Luna îl mînă pe Dai An după baba Wang. De cînd fiu-său, Wang Chao, furase o sută de liang de argint de la negustorii pe care îi însoţise pînă în Huai, baba Wang prinsese ceva cheag şi se lăsase de negoţul cu ceaiul. Cumpărase doi catîri, pietre de moară şi site şi deschisese o moară. Aflînd că e chemată la casa Ximen, se îmbrăcă degrabă şi plecă, pe drum

descusîndu-1 pe Dai An :

— Frățioare, de cînd nu te-am văzut, ți-oi fi vîrît şi tu capul în colivie ?

— Nu sînt încă însurat, răspunse el.

— Cîtă vreme nu mai e stăpînul, cine are trebuință de mine ? Că doar n-o fi născut stăpînă-ta a cincea şi mă vrea pe mine de dădacă ?

— Ea n-are copil, are un ginere ! Stăpînă cea mare te roagă s-o iei de la noi şi s-o măriți.

— Vai de mine, cerule ! Păi n-am zis eu că dacă se prăpădeşte stăpînul, curva asta e greu de păzit ? Aşa cum cîinele nu se dezvață de urîtul obicei de a-şi băga nasul în scîrnăvie ! E vorba de bărbatul fetei ălei mari, Orhideea ? Cum îl cheamă ?

— Chen. Chen Jingji.

— Da, da, da, îmi aduc aminte ! Acu' un an, am venit şi l-am rugat pe stăpînul să pună o vorbă bună pentru fratele lui He. La început nu l-am găsit şi tîrfa m-a luat la ea. Nu mi-a dăruit nici măcar un vîrf de ac, doar a pus sluga să-mi dea o ceaşcă de ceai. Da' şi eu, am băut şi-am plecat ! Credeam că e bine înfiptă acolo şi acuşi, ia'n auzi şi să nu crezi, că pleacă ! Ei, ce femeiuşcă a naibii, cu copită rea ! Eu am mă- ritat-o şi nu se cădea să se poarte aşa cu mine şi de i-aş fi fost numa' străină !

— Stăpînă nu le-a mai putut înghiți cîrdăşia ! Întîi l-a gonit pe el, după ce l-a snopit în bătaie, iar acum te cheamă pe mata, măluşico, s-o duci unde-oi şti !

— A venit în lectică şi e musai să plece la fel. Apăi, a venit şi cu lăzi cu lucruri şi fără doar şi poate că şi le ia cu ea.

— Aici te învoieşti cu stăpînă.

Din vorbă în vorbă, ajunseră şi intrară în curtea interioară. Baba Wang se înclină înaintea Doamnei Luna şi se aşeză. Slujnica aduse ceaiul.

— Mătuşă Wang, fără necazuri nu te-aş fi pus pe drumuri, începu Doamna Luna şi îi povesti cum se întîmplase cu Lotus

de Aur. Atunci de-a venit, urmă ea, tu ai adus-o. Un oaspete nu tulbură două gazde şi de aceea te-am chemat tot pe tine s-o iei. Ori se mărită, ori îi dai drumul să-şi cîştige singură traiul. De cînd al meu nu mai e, nu pot s-o mai țin ! Ca să nu spun că la început el a făcut moarte de om pentru ea şi a cheltuit cu carul, de parcă ar fi fost toată din argint ! O dai pe cît crezi. Bărbatului o să-i țin eu slujbele. Ei, asta e !

— După cîte le pricep, nu vreți să vă alegeți cu vreun ban din asta, venerabilă doamnă ! Măcar să vă scăpați de belea ! Eu o ştiu bine. Azi e zi prielnică, poate pleca. Şi mai e ceva. A venit cu lăzi cu lucruri şi în lectică. O să plece la fel.

— Ii dau o ladă cu lucruri, dar lectică nu-i dau.

— Vorbă la supărare, stăpînă ! se amestecă Jad Mic. Să meargă cineva la o răscruce să ia o lectică, altfel or să ne vadă vecinii şi îşi rîd de noi !

Doamna Luna nu zise nimic şi îi ceru Broderiei Primăverii s-o poftească pe Lotus de Aur. De cum dădu cu ochii de baba Wang, femeia se repezi spre ea şi îi făcu o reverență.

— Strînge repede ce-i al tău, deschise bătrîna vorba. Stăpîna cea mare mi-a zis să te iau cu mine.

— Bărbatul meu n-a murit de mult ; de ce trebuie să plec aşa, dintr-o dată ? N-am greşit cu nimic !

— Ia nu mai fă tu pe surda ! o repezi baba Wang. Din moşi-strămoşi e vorba că şarpele ştie el prea bine ce face cînd trece printr-o gaură. Apăi, nu e omul mai prost decît el ! Lotus de Aur, lasă prostiile ! Eu nu mă pricep la rostiri înflorite ! De cînd e lumea lume, rogojinile se rup, iar păstăile care scot în- tîile capul se strică mai iute. Oamenii au renume, copacii — umbră, iar muştele nu intră decît în ouăle sparte ! Mută-ți gîndul de la bărbați !

Lotus de Aur înțelese că lucrurile stăteau destul de prost pentru ea şi că o să fie silită să părăsească locuința lui Ximen Qing.

— Dacă dai în om, nu-1 pocni peste fața, zise, şi dacă-1 blestemi, nu țe lega de lipsurile lui. Nu te folosi de puterea pe care o ai de la un timp ! Am fost nevastă în casa asta şi nu doar o zi. De ce s-o asculți pe o curvăştină de slugă ? Dacă simțămintele s-au topit, mă dai afară ? O să plec, nu-ți face griji, numai să fiți voi în stare să vă păstrați tari pînă la adînci bă- trîneți şi să nu ajungeți de rîsul lumii !

Lotus de Aur şi Doamna Luna se certară bine,' apoi soția principală merse la Lotus în cameră să-i strîngă lucrurile. Ii dădu două lăzi, o masă scundă, patru veşminte, cîteva podoabe, cercei, ace de păr şi toate încălțările. Pe Crizantema de Toamnă o luă în curtea interioară şi casa lui Lotus de Aur o încuie. Lotus se îmbrăcă, se înclină în semn de despărțire înaintea Doamnei Luna şi se duse să bocească la tăblița sufletului lui Ximen Qing. De acolo trecu la Meng Pavilion de Jad. Fuseseră surori multă vreme şi vărsară amîndouă lacrimi, fiindcă urmau să se despartă. Fără s-o ştie Doamna Luna,

Pavilion de Jad îi dărui lui Lotus o pereche de ace din aur, o robă de mătase, verde-albăstruie ca jadul, şi o fustă roşie.

— Soră a cincea, cine ştie dacă ne-om mai vedea vreodată ! Caută-ţi un om bun şi mergi înainte. Din vechime se zice că, de o mie de *li* de-ar fi o rogojină şi tot se deşiră ! După ce-ţi găseşti bărbat, trimite-mi vorbă. Cînd o să plec şi eu de aici, o să te vizitez, ca o adevărată soră.

Se despărţiră cu lacrimi în ochi. Cînd să iasă pe poartă, Jad Mic îi strecură şi ea două ace de aur.

— Surioară, te-ai arătat miloasă cu mine !

Baba Wang tocmise cărători pentru lucruri. Numai Pavilion de Jad şi Jad Mic o însoţiră pe Lotus de Aur pînă la poartă. Ea urcă în lectică şi se îndepărtă. într-adevăr :

Pe lume sînt cu carul treburile-amare,
Din moarte şi din despărţire e greul fără soare.

Acasă la baba Wang, Lotus de Aur dormi cu ea într-o încăpere. Fiul acesteia, Wang Chao, se făcuse de acum bărbat şi îşi ţinea părul ridicat în vîrful capului, ca un om în toată firea. El nu era încă însurat şi dormea singur, într-o cameră din faţă. A doua zi, Lotus se găti cu multă grijă ca să arate cît mai frumoasă şi stătu cînd sub fereastră, privind trecătorii, cînd se aşeză pe pat, făcîndu-şi ochii ori cîntînd la *pipa.* Peste zi, în lipsa bătrînei, se punea la jucat şah cu tînăruL Baba Wang se luă cu treburile sale, plecînd dimineaţa şi întorcîndu-se seara, şi nu-i băgă în seamă. în cîteva zile, Lotus de Aur se încurcă şi cu Wang Chao. Noaptea, aştepta ca baba să adoarmă şi se prefăcea că iese afară să se uşureze şi de fapt se ducea peste tînăr.

Cînd Chen Jingji află că Pan Lotus de Aur plecase din casă şi că se găsea la bătrînă Wang, apucă două şiraguri de bănuţi de aramă şi se înfiinţă acolo. Bătrînă se nimeri în poartă, Chen
i se închină pînă la pămînt.

— Ce faci, tinere ? îl luă ea repede.

— Vă rog să mergem înăuntru. Am ceva să vă spun, îi grăi el.

Baba Wang îl pofti în casă.

— Aş vrea să ştiu dacă una din doamnele Marelui Mandarin Ximen se află aici, zise el.

— Tu cine eşti ?

— N-am să te mint, mătuşico, rîse el. Sînt fratele ei mai mic. Ea e sora mea.

Bătrînă îl măsură de sus şi pînă jos, spunînd :

— Nu ştiam că are un frate ! Gîndeşti că pe mine mă amăgeşti tu ? N-oi fi fiind ginerele Chen ? Dacă ai venit după muscoaie, n-ai brodit-o !

El rîse şi scoase şiragurile de la brîu, punîndu-i-le în faţă.

— Primiţi-le să beţi un ceai şi lăsaţi-mă s-o văd. Data viitoare o

să vă răsplătesc mai bine.

— Nu-mi grăi mie de răsplată ! strigă ea şi mai tare la vederea banilor pe care el se învrednicise să-i aducă. Stăpînă cea mare mi-a zis să nu las pe nimeni s-o vadă ! Dar hai să vorbim pe faţă : dacă vrei s-o vezi o dată, îmi dai cinci *liang* de argint. Pentru două vederi, pretind zece arginţi ! De o vrei de nevastă, îmi dai o sută de *liang* şi pe deasupra zece pentru ostenelile mele de peţitoare. Mie nu-mi plac palavrele ; cu bănuţii ăştia de aramă, n-o să izbuteşti nici măcar să tulburi apele în care îi arunci.

Înţelegînd că femeia n-are să se lase altfel înduplecată, Chen Jingji îşi smulse din păr două ace de argint cu captele din aur, cîntărind cinci *qian,* îşi îndoi genunchii şi căzu la pămînt.

— Ia acele astea, tuşico. într-o bună zi o să-ţi dăruiesc un *liang* de argint, numai lasă-mă s-o văd. Am ceva să-i spun. Bătrînă luă acele şi banii.

— Intră la ea, vorbiţi-vă şi vino degrabă înapoi, îl povăţui ea. Să ştii că nu-ţi dau voie să te atingi de ea aici ! Ai grijă să-mi vii cu argintul făgăduit !

Ea trase într-o parte apărătoarea uşii, îngăduindu-i să intre. Lotus de Aur era în pat şi, de cum îl zări, şi sări cu gura pe el:

— Bine, om bun, unde m-ai adus ? Dacă merg înainte, nu dau de nici un sat, iar de o iau înapoi, nu aflu nici urmă de han ! Nu-mi rămîne decît vîrful de sus al crengii copacului! Toată lumea ştie acum de scandal, iară tu nici umbra nu ţi-ai arătat-o. Noi, femeile, sîntem bune la iubit şi apoi bune de aruncat de colo-colo. Ce vină am eu ?

II trase pe bărbat spre ea şi se puse pe bocit. Plînsetele femeii o făcură pe bătrîna Wang să-i fie frică să nu-i descopere careva.

— Surioară, eu mi-am jertfit totul pentru tine, iar tu ai ajuns de ocară din pricina mea. Cum să nu vin să te văd ? Ieri am trecut pe la tuşa Xue şi am aflat că Prunişor de Primăvară a fost vîndută comandantului. Acolo mi s-a spus că ai plecat din casa tatei şi că eşti aici. M-am repezit într-un suflet să **te** văd şi să ne sfătuim, pentru că ne iubim şi n-am putea trăi unul fără altul. Ce-i de făcut ? Eu o las pe fata lui Ximen şi am să le cer averea pe care am dosit-o la ei. Dacă s-or împotrivi, fac plîngere la Palat, în capitală, şi au să-mi înapoieze ce-i al meu cu amîndouă mîinile ! O să te scot de aici în lectică şi o să te iau sub un alt nume şi o să trăim pe veci fericiţi, ca soţ şi soaţă !

— Da, numai că Mama Wang vrea o sută de *liang.* Ai tu banii ăştia ?

— De ce ceri atît ? o întrebă el pe bătrînă.

— Soacră-ta mi-a zis că stăpînul casei a cheltuit chiar mai mult decît l-ar fi costat o femeie făcută din argint şi sub o sută nu o dă !

— N-am să-ţi ascund că ne iubim cu ardoare şi că nu e cu putinţă să ne despărţim. Vezi cum ai face să micşorezi preţul la jumătate. Cincizeci-şaizeci de *liang* aş avea să dau şi o duc pe surioara a cincea la unchiul meu, unde putem sta în două-trei camere.

— Ce cincizeci ? Cu optzeci şi nu ţi-o dau ! Mai ieri, negustorul He

din Huzhou mi-a oferit şaptezeci. Zhang Al Doilea de pe Strada Mare, care e acum procuror, a minat doi portărei cu optzeci de arginți, mi i-au şi arătat, erau două bare frumoase de îți luau ochii, însă pe toți i-am trimis la plimbare. Tu, copile, vii şi-mi vinzi vorbe goale, cutezând să mă prosteşti ? Baba însă nu pierde niciodată ! Zicînd acestea, bătrîna Wang se găsi să iasă în stradă, strigînd : Cine a mai auzit ca ginerele să se însoare cu mama-soacră ! Şi dă şi buzna peste mine !

Speriat, Chen Jingji o împinse uşor în casă şi îngenunche, cerşindu-i :

— Nu țipa, mătuşă Wang. Bine, o să-ți dau o sută ! Numai să ai răbdare să mă duc la Dongjing, să-i cer tatei !

— Să nu-mi umbli mie cu vicleşuguri ! i-o reteză bătrîna. Mergi şi adă banii, numai vezi să nu fie prea tîrziu şi sclava să intre pe mîinile altuia !

— Iau un cal şi o să călătoresc zi şi noapte. In zece zile, cel mult o jumătate de lună, o să sosesc.

— Să nu uiți vorba ceea : Cine pune mai întîi orezul în blid, se înfruptă primul. îmi dai cît ți-am cerut, başca cei zece arginți ai mei. Vreau să-ți fie limpede de la bun început !

— Asta nu trebuia să mi-o spui, o să-ți răsplătesc bunătatea şi n-o să te uit !

Cu acestea, Jingji făcu o plecăciune şi se înapoie acasă. îşi strînse nişte lucruri pentru drum şi a doua zi, însoțit de un slujitor al unchiului său, o porni călare spre Dongjing, ca sâ facă rost de argint.

Capitolul LXXXVII

După plecarea lui Lotus de Aur, Doamna Luna trimise după Xue, să o vîndă pe Crizantema de Toamnă. Pe Strada Mare, Gîscă Sălbatică fu reținut de Ying Bojue :

— Unde te duci ?

— La mijlocitoarea Xue.

— Şi pentru ce, mă rog ?

— Stăpîna vrea s-o vîndă pe sluga doamnei a cincea, pe Crizantema.

— Dar ea de ce-a plecat din casă ?

— Fiindcă i-au ieşit vorbe, ei şi ginerelui. Stăpîna a aflat şi întîi a gonit-o pe Prunişor de Primăvară, după aia pe ginere, scărmănîndu-1 zdravăn, iar ieri s-a descotorosit şi de doamna a cincea.

— N-am ştiut că ea s-a ţinut cu ginerele stăpînului tău ! rosti Bojue, clătinînd din cap. Copile, tu ce faci acolo, de vreme ce stăpînul tău e mort ? Ai de gînd să te înapoiezi în sud, sau vrei să-ţi găseşti aici pe cineva ?

— N-am altceva de ales. De la moartea stăpînului, stăpîna cea mare s-a înrăit. Prăvăliile le-a închis, a vîndut din case, Qin Tong şi Hua Tong au plecat şi n-a mai rămas multă lume în casă. M-aş întoarce în sud, dar n-am cu cine, aşa că singura cale e să aflu un stăpîn aici, în oraş, lucru destul de greu.

— Prostuţ eşti ! îi zise Bojue. Cine nu vede departe, nu se alege cu hodină ! Ce să faci în sud ? Tu, care cînţi atît de frumos, o să-ţi găseşti un stăpîn în oraşul nostru. Să-ţi ofer eu o cale de ieşire. Excelenţa Sa Zhang Al Doilea din Strada Mare are averi nenumărate şi i-a luat şi slujba stăpînului tău, anume de căpitan la *Yamen.* Doamna voastră a doua este tot la el, ca a doua nevastă. O să-i vorbesc şi de tine şi mai mult ca sigur că melodiile tale din sud or să i se înfigă în inimă ca o săgeată şi astfel are să te ia pe lingă el. E om bun din fire, tînăr, deschis plăcut şi iubăreţ. Ai noroc !

Gîscă Sălbatică se aruncă la pămînt, îngenunchind şi ple- cîndu-şi capul :

— O să vă osteniţi pentru nemernicul de mine, unchiule ! Primul lucru pe care am să-l fac va fi să cumpăr nişte daruri şi să 'in să îngenunchez în faţa dumneavoastră.

Ying Bojue îl prinse de mînă şi-l trase în sus.

— Ridică-te, copil prost ! Cînd n-am fost eu bun la inimă ? Crezi că aştept recunoştinţa ta ? De unde să ai tu bani ?

— Acum m-aş duce, unchiule, mi-e frică să nu mă caute stăpînă.

— O să-i spun Excelenţei Sale Zhang să-i trimită stăpînei tale un argint şi cartea sa de vizită. O să te dea cu amîndouă mîinile, fără alte cerinţe nu-ţi fie teamă !

Tuşa Xue o vîndu de îndată pe Crizantema de Toamnă pe numai cinci arginţi şi noi nu vom stărui asupra acestui lucru.

Ying Bojue îl duse pe Gîscă Sălbatică înaintea lui Zhang Al Doilea, iar acesta îl primi, văzîndu-1 plăcut la înfăţişare şi bun cîntăreţ. Apoi trimise cartea sa de vizită şi un argint Doamnei Luna, cerîndu-i lucrurile slugii. în ziua aceea, stăpînă cea mare o ospăta pe soţia lui Yun Lishou, născută Fan. Bărbatul acesteia ajunsese ajutor de magistrat în Qinghe. După moartea lui Ximen Qing, ştiind că văduva lui era foarte bogată, se puse să-i cîştige prietenia. Nevastă-sa cumpărase opt platouri cu fructe şi venise în vizită. Doamna Fan avea

o fată de abia două luni şi ţinuse să se prindă cuscră cu Doamna Luna. Acum puseseră totul la cale şi beau împreună, după ce vizitatoarea îi dăruise gazdei două ace de păr, din aur, drept chezăşie a le- gămîntului.

Dai An o vesti despre sosirea omului lui Zhang Al Doilea. Ştiindu-1 procuror, stăpînă nu îndrăzni să primească argintul, poruncind să i se dea lucrurile cerute.

Ineă de la început, Ying Bojue i-o lăudase lui Zhang pe Pan Lotus de Aur şi el se grăbise să o cumpere, de cum aflase că femeia nu se păstrase văduvă şi că părăsise casa lui Ximen. Bătrîna Wang ceruse însă o sută de *liang.* Oamenii bătuseră de cîteva ori drumul de la Zhang la bătrînă, pînă ajunseseră cu oferta la optzeci de arginţi. Chiar atunci, Gîscă Sălbatică in- trînd în slujba lui Zhang Al Doilea îl înştiinţă pe acesta că Lotus se ţinuse cu propriul ei ginere şi aşa se făcu câ Zhang n-o mai vru.

— Am în casă un fiu de cincisprezece ani, încă un copil, pe care vreau să-l fac învăţat, îi mărturisi el lui Bojue. Cum o să iau în casa mea o asemenea femeie care să-i sucească minţile ?

Delicata Li îi istorisi şi ea cum Lotus de Aur îşi otrăvise bărbatul, ca să se poată lua cu Ximen Qing, cum se încurcase cu un copil-slugă şi cum a şasea soţie şi fiul ei pieriseră din pricina ei.

Aici firul povestirii se despică în două.

Luînd-o în casa sa pe Prunişor de Primăvară, comandantul Zhou fu tot mai cucerit de frumuseţea, deşteptăciunea şi gingăşia tinerei. El îi dădu trei camere şi o slugă şi petrecu la ea trei zile încheiate. Porunci să i se coasă veşminte noi şi cînd tuşa Xue trecu pe acolo, îi oferi încă cinci arginţi drept mulţumire. Apoi îi mai cumpără lui Prunişor o slujnică, să-i fie de ajutor şi o numi a doua soţie. Nevasta principală îşi pierduse vederea şi îşi petrecea tot în posturi şi în rugi budiste, înde- părtîndu-se de la cele lumeşti. în aripa răsăriteană a casei, locuia o altă nevastă secundară, Sun A Doua. Prunişor de Primăvară ocupa aripa apuseană şi primise de la bărbat cheile casei, într-o zi, Xue îi spuse lui Prunişor că Lotus de Aur se afla la bătrîna Wang. Seara, cu lacrimi în ochi, ea se plînse bărbatului :

— Cîţiva ani buni mi-a fost stăpînă şi m-a ţinut ca pe fata s~i. Cine s-ar fi gîndit că o să ne despărţim şi că pe urmă o să plece şi ea din casa lui Ximen ! Dacă ai lua-o şi pe ea de nevastă, ne-am înţelege de minune împreună ! Ea e femeie nespus de frumoasă, ştie să recite poezii şi să cînte din gură şi la *pipa.* Pe deasupra, e deşteaptă foc, avjnd o minte ascuţită, iute. Ţine de zodia dragonului şi n-are nici treizeci şi doi de ani. Dacă o aduci în casă, sluga aceasta a ta vrea de bună voie să fie socotită nevastă a treia, lăsînd-o pe ea în faţă.

Vorbele ei iscusite îl cuceriră pe bărbat şi el îi trimise pe însoţitorii săi, Zhang Sheng şi Li An, cu două batiste şi doi *qian* de aur să o vadă. Ei îi întăriră încredinţarea că Lotus de Aur era de o frumuseţe fără seamăn pe lume. Bătrînă Wang le spuse

că Doamna Luna cerea o sută de liang. După mai multe tocmeli, ajunseră la prețul de optzeci. însă baba nu voia nici așa să se învoiască. Cei doi slujitori făcură calea întoarsă şi-i raportară comandantului. El adause încă ^inci arginți şi oamenii luară banii la ei. Ea se prefăcu a nu fi în stare să facă nimic, dînd totul pe împotrivirea Doamnei Luna, de a primi mai puțin. Zhang Sheng şi Lai An se înapoiară cu banii. Aşa se scurseră două zile şi, noaptea, Prunişor se plînse din nou.

— Mai pune acolo cîțiva arginți şi ia-o, îl îndemnă, să-mi țină de urît, iar eu o să-ți fiu recunoscătoare şi moartă !

La ruga femeii, el îl căută pe administratorul său, Zhou Chong, care îi însoți pe cei doi slujitori acasă la baba Wang. Aceştia îi arătară argintul : nouăzeci de *liang.* Faptul acesta o îndîrji şi mai mult pe femeia cea apucătoare.

— Cu nouăzeci aş fi vîndut-o de mult. Excelența Sa Zhang mi-a oferit atît.

Zhou Chong se înfurie şi îi porunci lui Li An să împacheteze argintul.

— O broască otrăvitoare cu trei picioare mi-o fi greu să găsesc, dar o femeie cu două picioare nu ! Bine, putoareo, tu nu-ți dai seama cu cine ai de-a face ! Ce vrei să spui cu acel Zhang ? Crezi că stăpînul nostru nu-ți poate veni de hac ? El mei nu ține atît de mult s-o ia, dacă vrei să ştii ! Numai noua lui nevastă îl tot îmboldeşte.

— De cîte ori n-am fost aici, se amestecă Li An, şi tîrfa asta bătrînă s-a umflat şi s-a împăunat să nu-i mai ajungi nici la nas ! Hai să mergem, să-i zicem stăpînului s-o arunce în temniță şi să-i strîngă oleacă mîinile în butuc !

Bătrînă rîvnea la prada făgăduită de Chen Jingji şi înghiți ocările fără să clipească. Oamenii comandantului o porniră întins la acesta şi-l înştiințară că bătrînă i-a respins din nou.

— Mîine mergeți cu o sută şi aduceți femeia într-o litieră, hotărî comandantul Zhou.

— Pe lîngă aceştia, baba o să mai vrea încă cinci, ca pețitoare, rosti Zhou Chong. Mai bine i-am băga spaima în oase, punînd-o puțin la cazne, în butuci.

Luați aminte, cititori, Lotus de Aur îşi avea oricum soarta sa- Mîniat, Zhou Chong a aruncat cîteva ocări privind trecutul ci şi a lăsat lucrurile să se aleagă în timp.

Mărturie stau stihurile :

Cum oare dinainte să-ți ştii soarta ?
Pe cine să întrebi de rău şi bine ?
Acestea două îşi găsesc răsplata Devreme
ori tîrziu şi pentru tine.

Dar să ne întoarcem la începutul poveştii noastre. După ce a fost surghiunit la Mengzhou, în cadrul garnizoanei, Wu Song a avut

norocul să nimerească sub comanda lui Shi En. La o încăierare într-o circiumă, Shi En a fost vătămat de Jiang Menshou, dar Wu Song i-a sărit în ajutor superiorului, bătîn- du-1 bine pe potrivnicul lui. La puțină vreme însă, Orhideea de Jad, sora lui Jiang Menshou, a fost făcută favorita guvernatorului Zhang, care l-a acuzat pe Wu Song de furt şi l-a mutat ca simplu soldat la fortăreața Anping. în drumul său, la Fei- yunpu, el a omorît doi slujbaşi, s-a întors în Mengzhou, a stîrpit toată suflarea, cu mic cu mare, din casa guvernatorului şi a lui Jiang Menshou şi s-a ascuns la Shi En. Binefăcătorul lui i-a încredințat şi un geamantan de piele, cu o sută de *liang* de argint, cerîndu-i să meargă să-l vadă pe comandantul fortăreței din Anping, pe nume Liu Gao.

In timpul călătoriei, Wu Song a auzit că împăratul proclamase o amnistie generală şi s-a întors acasă. Sosit în Qinghe, s-a înfăţişat magistratului şi a fost repus în vechea sa slujbă, de căpetenie a gărzii. Apoi l-a căutat pe vecinul Yao, care o îngrijise pe Iasomie. Fata crescuse, împlinise deja nouăspre- zecei ani. Wu Song a luat-o acasă, rămînînd să locuiască laolaltă. Apoi cineva i-a spus că Ximen Qing murise şi că cumnată-sa se afla la bătrîna Wang, încercînd să-şi găsească un soț. La această veste, ura de odinioară îi aprinse iarăşi inima. Cu adevărat :

> Opinci de paie-a rupt destule .
> urmîndu-şi drumul greu Și nu a
> dobîndit nimic, avînd de mers
> mereu !

A doua zi, îmbrăcat frumos şi cu bonetă pe cap, trecu pragul porții bătrînei Wang. Lotus de Aur stătea în uşă, după obicei, şi de cum îl zări, se făcu nevăzută în casă. Wu Song ridică apărătoarea uşii, întrebînd .

— Eşti acasă, Mamă Wang ?

Bătrîna măcina ceva şi se grăbi să-i iasă în întîmpinare.

— Cine caută o biată babă ? grăi, însă făcu o reverență, recunoseîndu-1.

Wu Song se înclină adînc.

— Bucuroasă că te văd, frate Wu Al Doilea, îndrăzni bă- trîna Wang. Te-ai înapoiat de mult ?

— Abia ieri am picat. îți mulțumesc că mi-ai văzut de casă. O să dau într-una din zile pe aici, să te răsplătesc pentru asta.

— Frățioare, arăți mai zdravăn ca pe vremuri. Ți-ai lăsat barbă şi îți şade de minune ! Şi bag seamă că pe acolo pe unde fuseşi ai învățat purtarea cuviincioasă.

îl pofti să stea şi-i făcu un ceai.

— Aş vrea să discut ceva cu mata.

— Ce anume ? Dă-i drumul, frate Wu.

— Am auzit că Ximen Qing a murit, iar cumnată-mea a plecat din casa lui şi acum locuieşte în casa dumitale. Acum ţi-aş cere cu toată oboseala să-i duci o vorbă din partea mea : mi-ar plăcea s-o iau eu de nevastă. Iasomia e mare de-acum şi mai devreme sau mai tîrziu s-o mărita. Cumnata ar îngriji-o pînă atunci şi i-ar găsi şi un bărbat pe măsură.

Bătrînă se gîndi să nu-i spună adevărul.

— De aflat se află aici, la mine, dar nu ştiu de îi e să se mărite ori ba, glăsui bătrînă. O să vorbesc cu ea, adăugă, în- ţelegînd că el ar fi fost gata să scoată argintul.

Lotus de Aur trăsese cu urechea, bucurîndu-se că dorea s-o ia de nevastă, ca să aibă pe cineva care să se îngrijească de Iasomia. îl zărise de cum pătrunsese în curte, înfiorînd-o înfăţişarea lui chipeşă, statura şi trupul ceva mai împlinit decît înainte, apoi fu cîştigată pe de-a-ntregul de vorbele-i plăcute. Inima omului e tot inimă, îşi zise ea încredinţată Qă bărbatul o voia cu adevărat. Atunci nu mai aşteptă ca bătrînă să o cheme şi îşi făcu apariţia.

— De vreme ce cumnatul mă ia la el să văd de Iasomia şi să-i găsesc un soţ, e cum nu se poate mai bine, zise, înclinîndu-se.

— Mai e ceva, o întrerupse bătrînă. Stăpînă cea mare din casa lui Ximen cere o sută de *liang* de argint.

— Oare nu-i prea mult ? se miră Wu Song.

— Marele Mandarin a cheltuit de zece ori mai mult, de parcă ar fi pus mîna pe o femeie cu totul şi cu totul de argint!

— Bun ! N-are rost să ne tocmim. O vreau pe cumnată-mea înapoi acasă, aşa că îţi voi da argintul şi pe deasupra cinci *liang* pentru strădaniile peţitoarei.

Aceste cuvinte avură darul s-o fericească într-atît pe babă, că ea nu-şi mai afla locul, fîţîindu-se de colo-colo, nerăbdătoare.

— Frate Wu, dar iau seama că ştii bine rînduielile ! îl lăudă. In anii ăştia, multe ţi-a fost dat să le cunoşti pe acolo, pe unde te-ai preumblat şi ai ajuns un adevărat bărbat !

Femeia se strecură în casă şi făcu un ceai tare, fiert cu sîm- buri de dovleac şi apoi îi întinse cu amîndouă mîinile ceaşca fierbinte.

— Aia vor de-a-n fuga banii şi mai sînt încă vreo trei sau patru mandarini care o rîvnesc, însă n-au dat preţul care trebuia. E bine să închei tîrgul cît mai repejor. Ştii zicala : se înfruptă primul ăl de a pus mai întîi orezul la fiert. V-aţi adunat amîndoi de la mii de *li* depărtare şi ar fi mare păcat s-o laşi taman acuşi să intre pe mîinile altcuiva !

— Dacă mă vrei, cumnate, zoreşte-te, îi dădu ghes Lotus de Aur.

— Mîine vin cu banii şi seara o duc pe cumnata la mine, le linişti el.

Bătrîna Wang tot nu-şi credea că Wu Song ar avea el atît bănet.

A doua zi, Wu Song deschise geamantanul de piele, apucă suta de arginţi pe care Shi En i-o dăduse pentru Liu Gao, alătură alţii cinci şi se înfiinţă la baba Wang. Bătrîna îi cîntări şi albeaţa strălucitoare a

argintului îi luă ochii. „Chen Jingji a făgăduit şi el tot pe-atît, dar e dus în Dongjing şi n-am eu de unde şti cînd o fi să se întoarcă", gîndi ea. „De ce să las să-mi scape ce am în mînă ?“ Cînd mai văzu şi încă cinci *liang,* primi totul şi îi mulţumi lui Wu Song din adîncul sufletului.

— Fratele Wu ştie cum se fac afacerile ! îl lăudă ea.

— Mamă, ia banii. O aştept pe cumnata astăzi.

— Da’ eşti grăbit, nu glumă ! Eşti ca ăla ce aruncă artificiile după uşă, fiindcă îl arde nerăbdarea pînă seara ! Trebuie să aştepţi pînă ce merg cu argintul la stăpîna ei şi apoi ţi-oi aduce-o chiar eu. Iţi luceşte boneta, doar o să fii ginerică !

Wu Song nu era deloc în apele sale. Nedeosebind binele de "ău, Lotus de Aur glumi cu el. La plecarea lui, bătrîna Wang socoti în sinea sa : „Doamna mi-a cerut s-o scap de poama asta şi nu mi-a pomenit de nici un preţ. O să-i dau zece sau douăzeci de *liang* şi gata. Restu-i norocul meu.“

Luă douăzeci de arginţi cu ea şi se duse la Doamna Luna.

— Cine a luat-o ? se arătă ea curioasă.

— Iepurele aleargă pe-ntreaga vale şi se înapoiază tot la culcuşul său. A luat-o cumnatu-su cel mic, aşa că or să mănînce orez din acelaşi blid.

Cînd auzi de întorsătura lucrurilor, Doamna Luna se tulbură şi bătu din picior, ştiind că dacă e să se întîlnească, duşmanilor le sclipesc ochii necruţători.

— O să moară chiar de mîna lui cumnatu-său ! îi spuse ea îngrozită lui Pavilion de Jad. Omul e iute la mînie şi-şi ucide semenul cît ai clipi din ochi ! N-o s-o ierte unul ca el.

După amiaza, bătrînă îl puse pe Wang Chao să-i care lucrurile femeii. Acasă, Wu Song tîrguise came, băutură şi pregătise mai multe bucate. Seara, bătrînă Wang o conduse pe Lotus de Aur la noul ei bărbat. Tînăra femeie lepădase doliul, îşi aşezase peste păr o tiară nouă şi îmbrăcase veşminte roşii. Trecu pragul uşii cu capul acoperit cu văl, ca o mireasă adevărată. încăperea centrală era puternic luminată cu lămpi şi cu lampioane. I_n mijloc, pe o masă se afla tăbliţa cu numele lui Wu Da, iar lîngă ea erau rînduite ofrande ; asemenea privelişte le nedumeri pe cele două femei şi le făcu să se simtă ca şi cum le-ar fi smuls cineva pielea de pe cap, cu păr cu tot şi pe deasupra le-ar fi înfipt o mulţime de cuţite în trup. Cînd ajunseră în camera interioară, Wu Song îi ceru Iasomiei să încuie porţile.

— Frate Wu, eu trebuie să plec. Acasă n-am pe nimeni, rosti bătrînă Wang.

— Te rog să intri să iei un păhărel, mamă, o pofti Wu Song, zicîndu-i Iasomiei să pună mîncărurile pe masă.

Cînd băutura fu încălzită, le invită să bea, dar nu le oferi nici un pahar şi în schimb bău el, pe nerăsuflate, patru sau cinci boluri pline. Pricepînd că se îmbată înadins, bătrînă grăi iar :

— Frate Wu, mie mi-e destul, îngăduie-mi să mă duc. Voi stați de petreceți şi să vă veseliți !

— Lasă prostiile, mamă ! o opri el. Am o vorbă cu dumneata. Cu un fel de trosnet el smulse de la picior un cuțit lung de doi *chi,* cu lama ascuțită. Cu cealaltă mînă o înhăță pe bătrînă. Ochii lui se bulbucaseră mai să sară din orbite, şi înfățişarea îi era înspăimîntătoare, mai cu seamă că părul i se ridicase țeapăn în cap.

■— Ce te minunezi, babo ! Cei vechi spuneau că nu-i vinovat să nu-şi afle naşul, aşa cum datornicii nu scapă de creditorii lor. Sau ți s-o fi năzărind că visezi ? De mîna ta a sfîrşit-o frate-miu cel mare !

— Frate Wu, e tîrzior, tu te-ai cam amețit şi nu e bine să te joci cu cuțitul ăla. Nu-i a glumă !

— Baliverne ! tună Wu Song. Eu, Wu Al Doilea, n-am frică de moarte ! Stai s-o întreb întîi pe putoarea asta şi pe urmă discut pe îndetele şi cu o cățea bătrînă ca tine. Să nu mişti de aici. Un pas dacă faci şi îți şi iau viața cu cuțitul ăsta. Atunci bărbatul se întoarse către Lotus de Aur : Ascultă, putoare, să-mi spui cum l-ai ucis pe fratele meu ! Dacă rosteşti adevărul curat, te iert !

-— Cumnate, de ce vrei să prăjeşti soia în tigaie rece ? Nu te înțeleg ! Fratele tău s-a prăpădit de inimă. Eu n-am nici o vină !

Nu sfîrşi ea bine vorbele, că Wu Da înfipse cu un gest scurt cuțitul în masă şi o înşfăcă de păr cu mîna stîngă, în timp ce cu dreapta o prinse de gît. Cu o lovitură de picior răsturnă masa, prefăcînd în pulbere farfuriile şi paharele. Femeia era uşoară şi el o trecu peste masă ca pe un fulg, ducînd-o în camera din mijloc, înaintea altarului.

Văzînd grozăvia, bătrîna se strecură în fugă spre uşă, însă o găsi încuiată. Wu Song o ajunse dintr-o săritură şi o buşi de pămînt, legînd-o fedeleş cu cingătoarea sa, de o făcu să arate ca maimuța ce ar închina la un altar ofrande de fructe. Acum nu mai avea cum să-şi ia tălpăşița.

— Eu n-am nici un amestec ! Ea a făptuit de una singură ! strigă.

— Ştiu tot, scroafă bătrînă, pe cine amăgeşti ? Tu şi nu alta l-ai povățuit pe Ximen Qing să mă surghiunească şi uite-mă teafăr, iar el unde e ? Dacă nu-ți slobozeşti gura iute, întîi o omor pe tîrfa asta şi apoi o termin şi cu tine !

El ridică brațul şi o izbi de două ori cu cuțitul peste față.

— Iartă-mă, cumnate, şi mărturisesc ! țipă Lotus de Aur.

Wu Song o culese de unde era dintr-o smucitură, smulse straiele de pe ea şi o puse să îngenuncheze, goală, în fața mesei cu ofrande.

— Vorbeşte degrabă, tîrfă !

Ieşită din minți, ea îi povesti de-a fir-a-păr tot ce se petrecuse din clipa în care îl lovise întîmplător cu prăjina de tras obloanele pe Ximen Qing. „Proasto !" o ocărî bătrîna Wang în gînd, plîngînd amarnic. „Cum să te ajut, dacă-i spui chiar tu adevărul ?" Neslăbind-o cîtuşi de puțin pe Lotus de Aur, pe care o ținea cu o mînă de păr, Wu Song vărsă cu

cealaltă mînă băutură pe podea şi arse nişte bani de hîrtie, după care rosti:

— Frate mai mare, spiritul tău *hun* nu poate fi prea departe. Astăzi Wu Song te răzbună, curăţindu-te de ură !

Lotus prinse să ţipe. Bărbatul luă din sobă o mînă de cenuşă şi i-o îndesă în gură, apoi o trase vîrtos de păr şi o aruncă iarăşi la pămînt. Femeia arăta cum nu se poate mai rău, cu părul căzut şi în neorînduială. Acele din păr şi cerceii din urechi i se pierduseră prin casă.

Ca să nu se mai zbată şi nu cumva să fugă, Wu Song o izbi cu cizmele în coaste, apoi călcă pe braţele ei, prinzîndu-i-le sub tălpile-i grele.

— Tîrîtură, te-ai crezut isteaţă tare, dar eu încă nu ştiu ce inimă ai. O să văd de îndată !

Mai repede chiar decît vorba, el vîrî cuţitul în pieptul alb şi gingaş al femeii şi îl răsuci în rană, făcînd o gaură mare. Sîngele proaspăt ţîşni cu putere. Ochii femeii scînteiară scurt **şi** picioarele i se zgîrciră. Wu Song apucă în dinţi cuţitul şi îi deschise pieptul cu amîndouă mîinile ; cu un urlet trase afară din ea inima, ficatul şi celelalte măruntaie, şiroind de sînge, aşezîndu-le ca ofrandă pe altar. Apoi, dintr-o singură lovitură de cuţit, îi despărţi capul de trunchi, iar roşul sîngelui năpădi podeaua camerei. îngrozită, Iasomia, îşi acoperi faţa cu palmele. Wu Song era un bărbat cumplit, fioros ! Ce tristă soarta acelei biete femei, care îşi folosise într-o mie de feluri suflarea trupului viu ! Acum orice era zadarnic ! Ea se sfîrşise la numai treizeci şi doi de ani. Cînd mîna bărbatului se abătu asupra ei, primăvara verde a tinereţii ei şe întrerupse, iar cînd cuţitul lovi, frumoasa şi pieri ca nimic. Spiritul ei po zburase la Palatul întunecat *, iar spiritul *hun* se întorsese în Oraşul celor răposaţi. Fusese la fel cum se întîmplă la căderea zăpezii, în primăvara timpurie, peste mîţişorii de aur ai sălciilor, distruşi de prăpădul îngheţului; aşa cum se întîmplă la năvălirea vîntului **năpraznic,** în ultima lună a anului, cînd, de mare urgie, bobocii plăpînzi ai prunişorului cad seceraţi la pămînt. Unde s-or fi dus frumuseţea, gingăşia, drăgălăşenia femeii ? Şi în ce familie o fi renăscut spiritul ei înmiresmat ?

Pe cînd bărbatul o ucidea pe Lotus de Aur, bătrînă Wang nu contenise să urle ca din gură de şarpe că se face moarte de om. Sfîrşind cu femeia cea tînără, Wu Song îi reteză babei capul dintr-o lovitură, apoi o întoarse, îi scoase măruntaiele, iar inima i-o înfipse într-un colţ al steaşinei de la spatele casei. Se făcuse primul *geng* din noapte. El o luă pe Iasomia în camera cealaltă.

— Unchiule, mi-e frică ! scînci ea.

— Copila mea, n-am cum să mă îngrijesc de tine acum ! îi spuse

* *Senhuo dian,* Palatul împăratului iadului.

el, scurt.

Sări zidul, pătrunse în locuința bătrînei Wang, gîndind să-l ucidă şi pe fiul ei, dar pesemne că acestuia nu-i bătuse încă ceasul morții. Ceva mai înainte, o auzise pe mamă-sa strigînd

şl pricepuse că Wu Song se răzbuna. Se repezise la poarta din faţă, dar nu fusese în stare s-o deschidă. Poarta din spate era şi ea ferecată şi atunci alergase în stradă, după oamenii de ordine. Vecinii cunoşteau prea bine furia sîngeroasă a lui Wu Song şi nu îndrăzniră să se amestece. Wu Song intră la bătrîna Wang, unde găsi lampa aprinsă şi casa pustie. Desfăcu lada cu lucruri şi aruncă rufele din ea la pămînt. Apoi dădu de cei optzeci şi cinci de *liang,* de ace de păr şi podoabe. Le strînse pe toate într-o boccea, trecu zidul înapoi şi nu uită să-şi ia cuţitul, iar pe la cel de al cincilea *geng* se afla deja dincolo de porţile oraşului. Se ascunse mai întîi la soţii Zhang Qing, de la Rîpa din Răscruce, apoi se făcu monah, pentru ca în cele din urmă să se alăture bandiţilor de pe muntele Liang. *

Capitolul LXXXVUI

Cînd Wang Chao s-a întors cu căpetenia străzii, porţile casei lui Wu Song erau încă zăvorite. în casa bătrînei Wang au găsit lucrurile împrăştiate pe jos, în mare neorînduială, bani şi altele lipsă. Forţînd porţile şi uşile, au descoperit cadavrele pe jos şi măruntaiele lor, fie pe masa cu ofrande, fie spînzurîndj în streaşina casei din spate. Iasomia se încuiase în camera sa şi[1] la întrebările oamenilor tăcea ca prostită nefiind în stare decît să plîngă. Dimineaţa au transmis aceste constatări la Y*amen.* Noul magistrat judeţean era Li Changqi, de loc din Hebei, prefectura Zhengding, judeţul Caoqiang. Aflînd de crimă, el mînă portăreii să ridice pe vecini şi pe îndureraţii Wang Chao şi iasomia. Se făcură noi cercetări. Magistratul declară că cele două femei fuseseră omorîte de Wu Song, la beţie, porunci îngroparea vremelnică a cadavrelor, cu punerea mormintelor sub pază şi emise ordin de arestare a ucigaşului, oferind cincizeci de arginţi celui care îl va pîrî autorităţilor.

Zhang Sheng şi Li An reveniră acasă la baba Wang, de astă dată cu o sută de *liang* de 'argint, dar găsiră acolo portăreii examinînd şi adunînd mărturii şi astfel aflară de omor. Ei îl înştiinţară pe comandant. La vestea morţii lui Lotus de Aur, Prunişor de Primăvară boci trei zile în şir, fără să se atingă de mîncare şi apă. Comandantul Zhou îi trimise sute de bunătăţi şi încercă prin fel de fel de distracţii să-i abată marea mîhnire, însă toate fură în zadar. Slujitorii casei lor întrebau în fiece zi, puşi de ea, dacă Wu Song fusese arestat.

* Vezi romanul „Pe malul apei" de Shi Naian.

în vremea aceasta, Chen Jingji gonea de zor spre capitală, să ia ar ginții şi să o facă pe Lotus de Aur soția sa. Pe neaşteptate, la jumătatea drumului, se întîlni cu Cheii Ding, o slugă a familiei sale, care venea să-l anunțe că tatăl lui căzuse grav bolnav.

— Stăpînă m-a trimis să vă aduc cu mine, ca să preluați treburile casei.

Jingji călători şi mai repede. In cele din urmă, intră în capitală şi nu se opri decît la unchiul său după mamă, Zhang Shilian, la care locuiau acum ai săi. Unchiul acesta i se prăpădise mai de mult, iar mătuşa îi spuse că părintele lui, Chen Hong, murise de trei zile şi se aflau cu toții în doliu. El se înclină la sicriul tatălui său, apoi îngenunche în fața mamei şi a mătuşii. Văzîndu-1 bărbat în toată firea, mama sa plînse şi rosti, printre lacrimi:

— Sînt şi fericită şi-s şi tristă.

— Pentru ce, mamă dragă ? se miră el.

— Sînt fericită fiindcă noul împărat a proclamat o amnistie generală şi tristă că, uite, s-au dus şi unchiul şi tatăl tău. Mătuşa ta e acum văduvă şi noi nu putem rămîne mai mult la ea. Bine că ai venit să-l luăm de aici pe taică-tău şi să-l îngropăm la mormintele strămoşeşti!

„O asemenea călătorie cu care încărcate şi grele", gîndi el, „ia o groază de timp şi o pierd pe Lotus de Aur. Mai bine plec înainte cu două căruțe, o iau pe surioara a cincea şi apoi mă întorc să aduc coşciugul şi restul."

— Mamă, spuse, drumurile sînt bîntuite de bandiți. Nici nu-ți închipui ce greu se merge. Dacă o pornim cu toate odată, o să atragem luarea aminte şi ce pot face eu, de unul singur ? Cel mai bun lucru este să facem mai multe drumuri. Plec eu întîi, cu două căruțe şi cu lucrurile mai uşoare şi mă îngrijesc şi de casă. Matale vii la începutul anului viitor împreună cu Chen Ding şi sicriul. Depunem sicriul la un templu din afara oraşului, îi aducem sacrificii şi apoi clădim cripta.

Ca orice femeie, ea se lăsă înşelată de vorbele Iui meşteşugite. Sub ochii ei, el încărcă în două căruțe lăzile cu lucrurile mai uşoare, întinseră deasupra acestora prapuri să se creadă că sînt peregrini spre locurile sfinte şi, la începutul lunii a douăsprezecea, Chen Jingji părăsi capitala.

In cîteva zile ajunse în Qinghe şi se duse țintă la unchiul său.

— Tata a murit, îl înştiință, şi mama o să sosească şi ea cît de curînd, cu sicriul. Eu i-am luat-o înainte, să aranjez casa.

— Dacă-i pe aşa, am să mă înapoiez la locuința mea, hotărî unchiul şi porupci slugilor să se pregătească pentru mutare.

Chen Jingji se bucură, zicîndu-şi : „Acum, că nu mai sînt sub ochii bătrînului, am s-o pot aduce aici, la mine, pe Lotus de Aur. Tata e mort, iar mama mă iubeşte ca pe ochii din cap. Mă despart de păcătoasa aia a mea, apoi depun plîngere împotriva mamei soacre, să-mi recapăt bunurile. Cine, ce să-mi mai facă, de vreme ce ai mei au scăpat de acuzații ?“

Oamenii îşi fac socotelile lor, însă cerul îşi are raţiunea sa. Chen vîrî la brîu o sută de *liang* de argint şi încă alţi zece, ca dar pentru bătrîna Wang şi o apucă spre strada Apusului. Spre marea lui uimire, în dreptul porţilor văzu două morminte, cu cîte un lampion mare deasupra, iar pe poartă, lipit anunţul întocmit de Y*amen :* „Cumplitul răufăcător Wu Song a ridicat vieţile femeilor Pan şi Wang. Cine îl arestează sau dă în vileag autorităţilor locul unde se ascunde, va primi o răsplată de cincizeci de arginţi". Lui Chen Jingji i se păru că se învîrteşte pă- mîntul cu el. Dintr-un cort se iviră doi paznici :

— Cine eşti ? De ce te holbezi atît la anunţ ? încă n-am pus mîna pe făptaş. Cine eşti ?

Oamenii se arătară gata să-l înşface şi Chen o rupse la fugă, ţinînd-o tot într-o alergătură, pînă la o circiumă din preajma Podului de piatră. Un om înveşmîntat în negru, pe cap cu o bonetă cu însemnul *wan* * veni spre el.

— Frate, eşti plin de cutezanţă dacă te-ai dus pînă acolo, rosti.

Jingji întoarse capul şi îl recunoscu pe prietenul său Yang Al Doilea, zis Gheară de Fier. Se salutară, apoi Yang îl întrebă unde fusese plecat. El îi spuse de călătoria în capitală şi de moartea tatălui său.

— Pan aceasta a fost soţia socrului meu. Nu ştiam că e moartă, abia acum am citit înştiinţarea, încheie.

— Cumnatul ei, care fusese în surghiun, a revenit şi nu se ştie de ce le-a ucis pe-amîndouă. A rămas o fată, pe care o creşte de vreo trei-patru ani un unchi al meu, Yao Al Doilea. După

* Zece mii.

omor, Wu Song a dispărut şi tot ruda asta a mea a scos-o pe fală de la *Yamen* şi a măritat-o, ca soție secundară, după unul. După cum ai văzut, cele două femei au fost înmormîntate vremelnic în oraş, cei de la *Yamen* urmărind să-l prindă pe Wu Song, dar eu, unul, n-aş prea crede aşa ceva !

Yang îl pofti în circiumă. Aflînd că îi murise iubita, Chen Jingji se făcuse negru de supărare şi nu fu in stare să bea. Se ridică după nici trei pahare, îşi luă rămas bun şi se întoarse acasă. Seara cumpără bani de hîrtie şi se duse pe strada Apusului, oprindu-se undeva pe lîngă pod, nu departe de casa bă- trînei Wang.

— Soră Pan A Şasea, şopti, fratele tău mai mic, Chen Jingji, arde astăzi bani de hîrtie pentru sufletul tău. Din pricina mea ai murit, fiindcă m-am înapoiat prea tîrziu ! Sînt sigur că după moarte te-ai făcut o zeiță. Ajută-i pe cei care îl caută pe Wu Song. Cînd o să fii răzbunată, o să mă înfățişez la locul execuției, să-l văd pe criminal tăiat în bucăți şi numai atunci îmi voi găsi liniştea !

Arse hîrtie, jelind-o. Apoi merse acasă şi se culcă, visînd-o pe Lotus de Aur. Ea îi apăru îmbrăcată în straie de doliu şi plină toată de sînge.

— Frățioare, i se plînse, de ce moarte groaznică am avut parte ! Cit aş fi vrut să fim împreună, dar, pe cînd te aşteptam, s-a ivit Wu Song şi mi-a luat viața ! Lumea umbrelor nu mă primeşte şi ziua rătăcesc de colo-colo, iar noaptea caut să mă adăpostesc pe cîte undeva şi să sorb măcar un strop de apă îți mulțumesc că ai ars bani de hîrtie. Ucigaşul n-a fost încă prins şi corpul îmi zace în stradă. Dacă mai ții minte iubirea noasiră veche, cumpără-mi un coşciug de lemn şi îngroapă-mă cum se cuvine, să nu mai stau acolo sub ochii tuturor.

— Ştiu că eu sînt acela care trebuie să facă asta, surioară, însă tare mi-e frică de răutatea soacră-mi putoarea aia, fără inimă, fiindcă ea abia aşteaptă să sară să-mi facă rău. Du-te, surioară, la casa comandantului şi şopteşte-i lui Prunişor de Primăvară să te îngroape !

— De acolo vin, dar spiritul porții * nu m-a lăsat să intru. O să mai încerc.

Jingji plînse şi vru s-o prindă de mînă, s-o mai rețină, însă îl năpădi miasma sîngelui de pe ea şi se trezi. Era pe la cel de al treilea *geng* din noapte. „Ciudat !" îşi zise. „Sora a cincea mi-a apărut ca vie înaintea ochilor, mi-a povestit prin ce a trecut şi mi-a cerut s-o îngrop. Cît despre Wu Song, cine ştie peste cîți ani o să fie prins ! Vai, ce grozăvie !" Intr-adevăr :

Te tulbură un vis şi reci te trec fiori,
Tu singur în odaie-amar plîngi pînă-n zori.

Trecuseră mai bine de două luni şi nu se arătă nici un semn că Wu Song ar putea fi prins. Mai tîrziu se auzi că el se strecurase pe

* In mitologia chineză, fiecare obiect de pe pămînt are un spirit protector

muntele Liang. Magistratul ordonă ca rubedeniile să ia cele două trupuri şi să le îngroape aşa cum trebuie, afară din oraş. Wang Chao se ocupă de îndată de mamă-sa, însă nimeni nu se învrednici să facă ceva pentru Lotus de Aur. Prunişor de Primăvară îi mînase mereu pe Zhang Sheng şi pe Li An la magistratură, să adune noutăţile. Ei o vestiseră şi de îngroparea vremelnică a celor două femei, în stradă, în faţa porţilor, mormintele lor fiind puse sub pază, nimeni neavînd voie să se apropie de locul cu pricina. Apoi, în cursul sărbătorilor din prima lună, Prunişor avu un vis înfricoşător. Lotus de Aur i se înfăţişase cu părul în mare neorînduială şi acoperită de sînge.

— Soră bună, îi grăi, am murit de moarte cumplită ! Abia am reuşit să vin la tine, că spiritul porţii nu-mi dădea deloc drumul ! Acum, duşmanul meu, Wu Song, a scăpat, iar trupul meu zace la marginea străzii, bătut de vînt şi udat de ploi. Cîinii şi găinile calcă peste mine şi nimeni nu îndrăzneşte să mă ia de acolo. Sluga asta nu mai are pe nimeni apropiat. Dacă n-ai dat uitării zilele care ne-au unit ca pe o mamă şi o fiică, plăteşte un coşciug şi îngroapă-mă undeva. Atunci voi putea pătrunde în lumea umbrelor şi gura şi ochii mei se vor închide pentru totdeauna, astfel că voi odihni în pace !

După aceste cuvinte, plînse cu sughiţuri. Prunişor de Primăvară ar fi dorit să mai stea de vorbă, însă Lotus de Aur pierise ca şi cum n-ar fi fost şi ea înţelese că totul fusose un simplu vis. Se trezi scăldată în lacrimi şi cu inima grea.

A doua zi, trimise slugile să vadă dacă trupurile femt'lor mai erau acolo. Acestea o înştiinţară că numai Lotus de Aur rămăsese în mormîntul său de pe stradă

— Atunci o să vă pun la greu, rugîndu-vă să vă ocupaţi de ea în locul meu. Vă voi răsplăti bine, le făgădui Prunişor de Primăvară.

Slugile îngenuncheară.

— De ce grăiţi aşa, doamnă ? spuseră ei. De veţi putea să-î vorbiţi stăpînului de bine despre umilii voştri slujitori, noi vă vom fi recunoscători şi trecem şi prin foc pentru dumneavoastă £

Ea trecu în dormitor, luă zece *liang* de argint şi două suluri de pînză şi le încredinţă celor doi, lămurindu-i :

— Moarta mi-a fost ca o soră. A fost măritată după Ximen Qing, apoi ea a plecat din casa lui şi a fost ucisă. Voi cumpăraţi-i un coşciug, scoteţi-o de acolo de unde e, aşezaţi-o în el şi du- ce-ţi-o afară din oraş şi ingropaţi-o într-un loc liniştit. Vă voi răsplăti, dar fiţi cu băgare de seamă, stăpînul să nu afle.

— Fiţi pe pace, doamnă. Numai că magistratul n-o să ne lase să luăm cadavrul. Ne-ar trebui o carte de vizită din partea stăpînului, rosti Li An.

— N-avem nevoie ! sări Zhang Sheng. O să-i spunem magistratului că era sora stăpînei şi n-o să mai zică nimic.

Cei doi plecară. Pe drum, Li An grăi către celălalt :

— Mă gîndesc că moarta trebuie sâ fi fost foarte apropiată cu

stăpîna noastră cea tînără. Astfel n-ar fi jelit trei zile în şir cînd am înştiinţat-o că aceea a fost ucisă, iar atunci nici stăpînul n-a putut-o îmbuna cu nimic. Acum n-are cine s-o îngroape pe moartă şi dacă noi facem treaba asta, cum se cuvine, ea o să ne apere întotdeauna în faţa stăpînului. E un mare noroc pentru noi ! Ai luat seamă că Excelenţa Sa abia o vede, îi face toate voile şi nu-i iese din cuvînt, iubind-o mai mult decît pe stăpîna principală sau decît pe cealaltă doamnă ?

Ajunşi la *Yamen,* puseră să li se scrie o petiţie cum că moarta era sora mai mică a uneia dintre soţiile comandantului Zhou şi câ aveau poruncă s-o îngroape. Cheltuiră şase *liang* pe un sicriu, dezgropară moarta, îi aşezară la locul lor în trup inima, ficatul şi restul măruntaielor, o cusură cu fir de mătase cum putură mai bine, apoi o înfăşurară într-o pînză şi o băgară în sicriu.

— S-o îngropăm la Templul Fericirii Eterne, unde stăpînul obişnuieşte să închine ofrande, îşi dădu cu părerea Zhang Sheng. Acolo e loc.

Tocmiră doi cărători, o duseră la templu şi îi spuseră stareţului că veniseră cu sora unei soţii secundare de-a Excelenţei Sale şi că aveau nevoie de o bucată de pămînt unde să o îngroape. Stareţul nu îndrăzni să le zică nu şi le arătă un loc umbrit de un plop, în spatele templului. După ce o îngropară, ei se înapoiară la Prunişor de Primăvară şi îi ziseră de tot ce făcuseră şi că le rămăseseră patru arginţi.

— Foarte bine. Duceţi-i stareţului doi arginţi, să-i ţină o slujbă, ca s-o ajute să urce la cer, îi învăţă ea şi le dărui un vas plin cu băutură, o pulpă de porc şi una de oaie. Cei doi arginţi rămaşi sînt ai voştri, adăugă.

Slugile îngenuncheară.

— Nu putem primi, doar n-am făcut mare lucru. Ne mulţumim să puneţi cîte-o vorbă bună pe lîngă stăpîn, doamnă.

— Dacă nu-i luaţi, mă supăr !

Atunci ei bătură o mătanie, acceptară darurile şi plecară să bea, minunîndu-se de bunătatea stăpînei lor. Mai tîrziu, Zhang Sheng merse la stareţ cu cei doi *liang* de argint pentru slujbă, iar Prunişor le mai dădu cinci q*ian* să cumpere bani de hîrtie şi să-i ardă pentru sufletul moartei.

în vremea aceasta, Chen Ding ajunse în Qinghe cu sicriul stăpînului său şi cu toată familia Chen. Opriră drept la Templul Fericirii Eterne, lăsară sicriul acolo şi stabiliră ca, după ce i se va citi mortului o slujbă, acesta să fie îngropat în cimitir. * Auzind de întoarcerea mamei sale, Chen Jingji cără în casă lucrurile, apoi îngenunche în faţa ei.

— De ce n-ai venit după mine ? se miră ea.

— Nu m-am simţit bine, iar acasă nu aveam pe nimeni,

* Obiceiul era ca sicriul să fie bine sigilat, ca să nu pătrundă aer in el şi era lăsat la locul funerar pînă cînd familia îl îngropa pe lîngă un templu sau îl transporta în satul natal, la mormintele familiei. ■

răspunse.

— Fratele meu unde e ?

— Aflînd că soseşti aici, s-a mutat la el. *

— Nu trebuia să-l laşi să plece. De ce atîta grabă ?

Apoi Zhang trecu pe la ei să-şi vadă sora. Se îmbrăţişară, plînseră şi luară loc, să-şi povestească în faţa unui pahar. Nu vom intra în amănunte.

A doua zi, mama lui Chen îi ceru fiului său să ia cinci *liang* de argint şi bani de hîrtie şi să se ducă la stareţ şi să i-i dea ca plată pentru slujba pusă la cale. Pe cînd mergea călare spre templu, Chen Jingji se întîlni cu doi prieteni, tinerii Lu şi Yang. Descălecă şi se salută cu ei.

— Unde te duci, frate ? îl întrebară.

— Coşciugul tatălui meu e adăpostit la templu, le grăi el. Mîine. pe douăzeci, e ultima săptămînă de pomenire şi mama m-a trimis cu banii pentru predică.

— N-am ştiut de sosirea sicriului tatălui tău. Ne pare foarte rău. Cînd îl înmormîntaţi ?

— într-o zi sau două, după slujbă, le spuse el.

Cei doi îşi împreunară mîinile în semn de rămas bun şi se îndepărtară.

— N-am mai văzut mormintul acelei femei Pan, favorita socrului meu. Nu știți cine a luat-o ? întrebă Chen, întorcîndu-i din drum.

— Acum vreo jumătate de lună, lămuri Yang, cînd și-a dat seama că nu mai pun mîna pe Wu Song, magistratul a îngăduit familiilor să ia leșurile și să le îngroape. De babă s-a îngrijit băiatul ei, dar cadavrul femei* celei tinere a rămas pe loc încă trei ori patru zile. Atunci oamenii comandantului au cumpărat un sicriu și au îngropat-o la Templul Fericirea Eternă.

Jingji înțelese că la mijloc era mîna lui Prunișor de Primăvară.

— Sînt mai multe temple cu acest nume ?

— Dincolo de poarta apuseană e unul singur, cel la care face sacrificii și comandantul. Cîte ai vrea să fie ?

Tînărul tăcu și se îndepărtă, zicîndu-și că providența rîn- duise bine lucrurile, de vreme ce Lotus de Aur era îngropată acolo. Cum călcă în templu, primul lucru pe care îl făcu fu să-l întrebe pe stareț unde era mormîntul unei femei aparținînd casei comandantului. Cînd află, în loc să se ducă la sicriul tatălui său, luă banii de hîrtie și ofrandele și se îndreptă spre mormîntul lui Lotus de Aur. Aprinse hîrtia și boci :

— Soră a cincea, sînt eu, fratele tău Chen Jingji ! Am venit să ard hîrtie. Odihnește-te în pace și la nevoie folosește banii pe care ți-i ofer acum.

Abia după aceea merse acolo unde zăcea sicriul tatălui său și dădu foc unor bani de hîrtie. Apoi îi întinse starețului arginții, cerîndu-i opt călugări pentru data de douăzeci. Călugărul luă banii și se retrase să facă pregătirile trebuincioase, iar Chen se înapoie acasă. La data fixată, s-au dus cu toții la templu, iar după slujbă șu ales o zi favorabilă pentru a transporta sicriu! la mormintele lor strămoșești. Cînd și această zi sosi, după înmormîntare, reveniră în oraș, iar mama și fiul rămaseră să locuiască laolaltă.

Pe la începutul lunii a doua, vremea se încălzise. Doamna Luna, Meng Pavilion de Jad, Sun Lebădă de Nea, Orhideea și Jad Mic ieșiseră în poartă, să se uite la trecători. Strada forfotea de o mulțime însuflețită. Deodată, zăriră mai mulți oameni ținîndu-se după un călugăr mare și gras. Pe capul ras, acesta avea însemnate trei imagini prețioase ale lui Buddha, iar pe trup avea tatuați mai mulți copaci ai lămpii luminoase. Veșmintele erau gălbui și vîntul îi umfla ușor mînecile largi. Umbla desculț și era din cap pînă-n picioare plin de noroi. Pe atunci, oamenii făcuseră o poezie, arătînd în ea foloasele de care se bucura peregrinul:

Stă locului și meditează,
De sfinte căirți vorbește, cerului se roagă ;
Cu umeri largi și ochii în orbite înfundați,
El însuși pilda vie a lui Buddha ;
Cerșind bucate predică întruna,
Cum este a credinței sale-nvățătura.
Pe zi merge-n toiag sunînd din clopot,
Iar noaptea scoate la iveală sulița și bîta ;

Mătănii bate prea umil, la porţi,
Şi plescăie de foame, rătăcind pe străzi.
Realitatea-i vidul
Şi-i vidul chiar realitatea.
Să ştie cine ce se-ntîmplă pe pămînt ?
Se duc acei ce vin şi vin cei ce se duc,
Dar cine-i cel întîmpinat în paradisul de apus ?

Zărind femeile în poartă, călugărul se îndreptă spre ele şi le salută.

— Stăpîne miloase, cu învăţătura lui Buddha în inimile voastre, le cuvîntă el, ce bine că v-am întîlnit! Prea umilul călugăr a coborît de pe Munţii Wu Tai, să strîngă ajutoare, pentru un templu budist închinat celor zece virtuţi şi celor trei comori preţioase. Mă bizui numai pe bunătatea şi pe milosti- venia oamenilor. Această neasemuită lucrare, odată ce are să fie dusă la bun sfîrşit, va fi spre lauda şi răsplata, pe lumea cealaltă, a celor care cu inimă largă au dăruit. Eu nu sînt decît un biet călugăr rătăcitor 1 La aceste vorbe, Doamna Luna o mînă pe Jad Mic să aducă o bonetă budistă, încălţări, un şirag de bănuţi de aramă şi un *dau* de orez alb.

Ea era miloasă din fire şi înclinată spre fapte bune şi de aceea cususe în casă bonete şi încălţări pentru călugări.

— Cheamă-1 să se apropie să ia lucrurile, îi porunci slugii.

— Hei, tu, călugăre, ce-o să te faci măgar în viaţa viitoare, strigă Jad Mic cu vocea ei subţire, de fată tînără, tot n-ai venit să-ţi iei sumedenia de lucruri pe care ţi le dă stăpînă ? îngenunchează !

— Oh, vierme împuţit ! o certă Doamna Luna. El e călugăr, discipol al lui Budda, de ce îl iei peste picior ? Pînă la urmă ai să plăteşti tu batjocura asta, tîrfă mică ce eşti !

— Stăpînă, eu îi vorbesc şi ticălosul îşi roteşte ochii în cap, măsurîndu-mă de sus şi pînă jos.

Călugărul primi cu amîndouă mîinile pomana, mulţumind.

— Măi căpăţină rasă fără bună purtare ! strigă iar Jad Mic. Te-ai înclinat de două ori înaintea doamnelor şi niciodată în faţa mea !

— Nu mai rosti măscări micuţo, încercă stăpîna s-o oprească. El e fiul lui Buddha, cum o să ţi se închine ţie ?

— Buddha ăsta are şi fiice, stăpînă ? întrebă slujnica.

— Măicuţele sînt fiicele lui.

— Aha, deci măicuţele Xue şi Wang sînt fiicele lui. Dar ginerii ? Ei cine sînt ?

Doamna Luna nu se mai putu stăpîni şi izbucni în rîs,

— Oh, tîrfă mică şi ticăloasă, de unde ai învăţat să răspunzi atîta ?

— Mă ocărîţi, stăpînă, şi pleşuvul ăsta ticălos stă pironit cu ochii la mine.

— Se uită la tine de parcă te-ar cunoaşte şi vrea să te facă să părăseşti lumea asta ! zise Pavilion de Jad.

— Dacă mă ia, merg cu el şi mă călugăresc.

Femeile rîseră.

— Să nu mai jigneşti călugării şi să-ţi rîzi de cele sfinte, tîrfă mică ! o ameninţă stăpîna.

Călugărul o luă iute din loc cu lucrurile dăruite şi cu cele trei reprezentări ale lui Buddha de pe capul său.

— Stăpînă, înainte de a se urni de aici, călugărul mi-a mai aruncat o ocheadă şi dumneavoastră mă tot certaţi pe mine ! se plînse Jad Mic.

Poezia de mai jos stă mărturie binefacerilor călugăriei.

Citeşte văduva cărţi sfinte pînă-mbătrîneşte,
De mult deşarte doruri-n inimă-i nu le mai ştie ;
Se-asemuie cel trup al slugii lunei de pe ceruri,
De nu îngăduie la nori, jumatea să îi fie.

Femeile erau încă în poartă, cînd tuşa Xue, în braţe cu coşul cu flori şi podoabe, dădu colţul. Se înclină în faţa lor.

— Unde zoreşti ? Nici umbra şi nici urma nu ţi le-am mai văzut pe aici, întrebă Doamna Luna.

— Nici nu-mi mai văd capul de trebi, stăpînă, se văită ea. Acum vreo două zile, băiatul lui Zhang Al Doilea, care e acu ofiţer şi procuror, a luat o nepoată a eunucului Xu, care stă în partea de miazăzi a oraşului. Wen le-a pus la cale căsătoria şi petrecerea a ţinut trei zile încheiate. Domnişoara voastră, care a ajuns nevasta cea tînără a comandantului, a mînat după mine, dar n-am putut să mă duc, de prinsă ce-am fost !

— Şi acum încotro ?

— Am ceva cu dumneavoastră.

— Atunci intră în casă.

Doamna Luna o pofti la ea în cameră şi îi oferi ceai.

— Poate că n-aţi aflat, stăpînă, începu Xue, că neamul vostru Chen s-a prăpădit de boală în Dongjing, încă de anul ce-a trecut. Doamna a trimis după ginerele vostru şi s-au mutat aici cu mic cu

mare, prin prima lună, aducînd şi sicriul răposatului. Mi-am zis că, dacă ați fi ştiut, ați fi mers şi ați fi ars şi dumneavoastră hîrtie la templu.

— Chiar n-am fi ştiut-o niciodată, dacă n-ai fi venit tu acum. Am aflat doar că Pan aceea a fost omorîtă de cumnatu- său şi că a fost îngropată alături de baba Wang. De ele ce s-a mai ales ? se arătă Doamna Luna dornică de veşti.

— Vorba veche, stăpînă : Fiecare îşi are locul său în viață şi după moarte. Doamna a cincea n-a plecat de aici din pricina încurcăturilor sale şi, uite, că în urmă a dat de mai mare necazul ? Ea a lăsat încolo virtutea şi s-a purtat atît de urît, că a trebuit să fie îndepărtată din casa voastră. Ei, de-ar fi fost ea la casa sa, cum o mai omora cumnatu-său ? Asta înseamnă că vinovatul îşi găseşte naşul, tot astfel cum datornicul nu scapă de ăla de la care a luat ! Noroc cu Prunişor de Primăvară, care şi-a păstrat dragostea pentru stăpînă şi a pus oameni, care au băgat-o într-un coşciug şi-au îngropat-o. Altfel ar fi stat şi acum acolo. Iar pe cumnatul ei nu l-au prins nici pînă acum.

— Prunişor de Primăvară s-a ajuns foarte repede şi încă frumos ! vorbi Lebădă de Nea. De unde a avut ea bani să cumpere sicriul ? Comandantul n-a zis nimic, fiind vorba de un om străin ?

— Vai de mine, nici nu ştiți, e mort după ea ! Trage numai la Prunişor, în fiece zi şi la un cuvințel de-al ei ii împlineşte zece mofturi ! De cum a luat-o, văzînd-o frumoasă şi gingaşă, i-a dat trei camere şi slugi, i-a făcut straie pentru orişicare vreme. La a treia zi de i-am dus-o, m-a chemat şi pe mine la o petrecere şi m-a dăruit cu un *liang* de argint şi cu o mătase. Soția principală are cincizeci de ani şi a orbit ; posteşte şi nu-i mai e aminte de casă. A doua soție, Sun, a născut o fată şi îngrijeşte toată ziua de ea. Prunişor de Primăvară are pe mînă cheile gospodăriei şi bărbatul încuviințează orice ii cere ea.

La aceste cuvinte, femeile rămaseră pe gînduri. Cînd bâ- trîna fu gata să plece, Doamna Luna îi spuse :

— Vino şi mîine. O să pregătesc nişte ofrande, o mătase, hîrtie pentru ars, şi aş vrea să mergi împreună cu Orhideea să le sacrifice pentru cuscrul.

— Dumneavoastră nu veniți ?

— Le spui că nu mă simt bine şi mă duc altădată.

— Atunci o să fiu aici la vremea prinzului.

— Acum unde porneşti ? Treci şi pe la comandantul Zhou ? întrebă stăpînă casei.

— Dacă nu dau pe acolo, mă omoară ! M-au chemat nu ştiu de cîte ori ! se lăudă tuşa Xue.

— De ce te cheamă ?

— Prunişor e grea, prin luna a patra sau a cincea. Excelența Sa e peste măsură de fericit. Cred că ține să-mi facă un dar ! se mîndri ea şi îşi luă coşul şi plecă.

— Ce mincinoasă ! izbucni Lebădă de Nea. De cînd e Prunişor

acolo, să se afle acum cu sarcina la jumătate de cale ? Şi comandantul are mai multe neveste, cum s-o cred că stă numai cu ea ?

— Are o nevastă principală şi una secundară, care i-a născut o fetiţă, lămuri Doamna Luna.

— Ei, vedeţi ? nu se lăsă Lebădă de Nea. Vorbe de mijlocitoare ! Apa e de un *chi* şi ea zice că are valuri înalte de zece *zhang !*

Lebădă de Nea îşi vărsa astfel focul pentru cîte le îndurase odinioară. Fiindcă într-adevăr, din ceruri au fost lăsate în jos cirlig şi sfoară, iară pe pămînt ele nu-s să se vadă !

Capitolul LXXXIX

Tn ziua următoare, Doamna Luna făcu toate pregătirile, iar Orhideea se înveşmîntă în doliu, urcă în lectică şi o porni acasă la familia Chen. Tuşa Xue se dusese înainte cu ofrandele. Chen Jingji se afla în poartă şi o întrebă pe bătrînă de unde erau lucrurile acelea. Ea făcu o reverenţă şi îi glăsui mieros :

— Nu vă faceţi că nu ştiţi, ginere ! Soacra voastră trimite ofrande pentru cuscrul dînsei. Orhideea a venit şi ea.

— Putrezire-ar ! Atunci poate oi socoti-o de soacră ! A întîrziat o jumătate de lună. Tata e în pămînt, cui îi mai arată ea respectul ?

— Preabunule ginere, soacra voastră a zis că o văduvă e ca un crab fără picioare. Ea n-a avut habar de moartea cuscrului său şi îi pare rău că n-a prins înmormîntarea.

In timp ce se ciondăneau astfel, se ivi şi lectica Orhideei.

— Cine e ? vru Jingji să ştie.

— Ei, cine să fie ? Mama soacră nu se simte bine şi a mînat-o pe Orhideea să i se închine, ca o fiică bună ce e, socrului său şi să ardă pentru el nişte bani de hîrtie.

— Trimite-o degrabă înapoi pe putoarea asta ! Mii de oameni mai buni decît ea sînt moiţi ! Ce caută una ca ea aici ?

— Femeia stă la bărbat, aşa-i o vorbă !

— Eu n-o vreau ! Să plece numaidecît!

Purtătorii lecticii nu se mişcară din loc şi atunci bărbatul se repezi la ei şi îi lovi cu picioarele.

— Tot nu v-aţi cărăbănit ? strigă. Sau vreţi să vă rup picioarele voastre de cerşetori şi pe tîrfa aia s-o scot de păr afară !

Cărătorii ridicară lectica şi o porniră înapoi. Pînă ce bă- trîna Xue

o chemă pe doamna Zhang, nu se mai văzu nici urmă de lectică. Femeia îi lăsă doamnei Zhang ofrandele aduse şi făcu calea întoarsă să-i istorisească Doamnei Luna păţania. Aceasta se înfurie.

— Ce sălbatic lipsit de orice strop de bună-cuviinţă şi recunoştinţă ! Cînd ai lui au fost la ananghie, s-a aciuat la noi, în casa socrului său, care l-a ţinut pe de toate cîţiva ani buni, iar astăzi mulţumeşte prin ură. Ce păcat că al meu a îngăduit în casă o asemenea marfă, care mă pune în starea şobolanului împuţit, iar apoi mai întoarce şi fundul la mine ! Fato, îi grăi ea Orhideei, ai văzut cu ochii tăi că nici taică-tău şi nici eu nu ne-am purtat urît cu el. Tu eşti a lui cît vei trăi, iar după moarte îl vei urma pretutindeni, ca stafie. Eu nu te pot ţine aici. Fă bine şi mîine te du fără teamă înapoi. Doar n-o să te azvîrle în fîntînă ! Iar de a ajuns cumva atît de tîlhar şi ridică viaţa semenilor săi, legea imperială nu-1 va cruţa !

Despre seara aceea nu vom mai povesti. A doua zi, Dai An însoţi lectica Orhideei pînă acasă la familia Chen. Tînărul stăpîn nu era acasă, plecase la mormîntul tatălui său, să îngrijească tumulul de pămînt. Doamna Zhang se dovedi cu bună creştere şi îşi primi sub acoperiş nora.

— Mergi şi spune-i stăpînei tale că îi sînt recunoscătoare, rosti. Să nu fie supărată pe el. Era beat, de aceea s-a purtat necuviincios ! O să stau eu de vorbă cu el, pe îndelete !

Ea îi dădu slugii ceva să mănînce şi îl lăsă să meargă la ale sale. Seara, Chen Jingji o găsi pe Orhideea acasă şi sări la ea, lovind-o şi ocărînd-o :

— Ce cauţi aici, tîrfă ? Mai zici că cerşesc mîncare în familia ta ! Ai tăi au pus mîna pe bogăţiile mele, de aici li se trage lor averea ! Dacă ei n-au vrut să-şi ţină ginerele pe nimic, eu ce să fac cu tine, putoareo ! Mai bine ai crăpa de o mie de ori !

— Taci om fără ruşine, creatură care nu vrei să ştii de rînduielile cerului. Sau eşti scos din minţi fiindcă ţi-a fost ucisă cur va aia ?

Bărbatul o trase de păr şi o izbi de cîteva ori cu pumnul. Cînd mamă-sa apăru să-i despartă, el o împinse cît colo.

— Oh, bădăran ce eşti ! Ai pe ochi albeaţă, de nu-ţi mai recunoşti mama ?

în aceeaşi seară, el îşi trimise soţia înapoi cu o lectică.

— Dacă nu-i convingi pe ai tăi să-mi dea averea, cu mîna mea îţi iau viaţa, tîrfă ! o ameninţă el.

Orhideea s-a înspăimîntat atît de tare, încît de atunci a rămas ascunsă în casa Doamnei Luna şi vreme îndelungată n-a mai cutezat să revină la bărbatu-său. Acesta ar fi :

Adesea, lucrul bun pierdut e în uitare Şi cînd
îţi merge rău blestemi o peţitoare.

în luna a treia, de Sărbătoarea curăţirii mormintelor, Doamna Luna a pus să se strîngă santal, luminări, bani şi lucruri din hîrtie şi să se gătească ofrande din carnea a trei animale ; au rînduit totul în două cutii mari şi au ieşit din oraş, să aducă sacrificii la mormîntul lui Ximen Qing. Lebădă de Nea, Orhideea şi o slugă sau două au rămas să vadă de casă. Doamna Luna, Pavilion de Jad, slujnica Jad Mic şi doica Abundenţa cu Xiaoge în braţe, fiecare în cîte o lectică, au purces la drum. îi invitaseră şi pe Wu cel mare cu soţia, ur- mînd să se întîlnească la cimitirul familiei. Cînd au ieşit din •oraş, cîmpul arăta minunat. Florile se deschiseseră, sălciile erau înfrunzite şi bărbaţi şi femei ieşiseră să se plimbe, într-o curgere neîntreruptă. Dintre cele patru anotimpuri ale anului, nici unul nu întrece primăvara în frumuseţe şi în prospeţime. Soarele este plăcut, iar vîntul blînd. Sălciile îşi deschid larg ochii şi fiorile îşi dezvăluie inimile. Pămîntul însuşi e înmiresmat. Aerul e cald, iar culoarea cerului încîntă privirile. Cei ce umblă călare se bucură pentru caii lor mîndri, de preţ, şi respiră ameţiţi parfumurile femeilor din lectici, în vreme ce drumeţii trag în piept tăriile verzi ale potecilor. Mii de flori par a se lua la întrecere în frumuseţe ; ierburile, puzderie, şi-au scos colţii, ca o solie înmiită a primăverii. Lumina este strălucitoare, dar dulce, priveliştea îmbietoare şi armonioasă. Piersicii pitici şi-au pictat faţa în roşu aprins, precum codanele. Sălciile tinere îşi mlădie mijlocul plăpînd şi subţire, asemeni frumoaselor de la Palat. Grangurii îngînă sute de melodii, trezind oamenii din visările lor în plină amiază. Rîndunicile purpurii ciripesc vioaie, alungind melancolia primăverii. Soarele face zilele mai lungi, mai călduroase, iar raţele galbene sălbatice se scaldă

perechi-perechi în ochiuri de apă. Deasupra apelor limpezi, plutesc boboci de raţă verzi şi parfumaţi parcă şi ei. Lîngă riul pămîntului nu ştiu cui, leagănele înalte zboară spre vîrfurile verzi ale plopilor. Oh, nemaipomenită, neasemuită, privelişte a primăverii ! Poezia de mai jos o dovedeşte cu prisosinţă :

Pe unde nu e praf de a luminii pure sărbătoare ?
La margini de oraş, răsfiră blîndul vînt prin banii de hîrtie ; Pe-
nmiresmata iarbă rîd oamenii şi cîntă,
Ba e senin, ba-i ploaie-n zilele migdalilor în floare ;
Prin meri, grangurii gureşi îi zic cu veselie,
Pe sub copaci, pe mal, drumeţii îmbătaţi au adormit ;
Frumoase curtezane tot în cîntări o ţin.
In leagăne în zbor asemenea zeiţelor plutind.

Ajunse la cîmpia de la cinci li, acolo unde se afla'u mormintele, Doamna Luna şi celelalte femei intrară într-una din încăperile ce servea de salon, se aşezară şi băură ceai, în aşteptarea familiei Wu. Dai An duse alimentele la bucătărie, să fie pregătite şi rîndui ofrandele lîngă mormîntul stăpînului său. Doamna Wu nu izbutise să găsească o lectică liberă, astfel că cei doi Wu sosiră abia pe la prînz, călări pe măgari.

— Cum ai fost în stare să călăreşti ? se minună Doamna Luna întrebînd-o pe cumnata Wu.

După ce băură ceaiul şi se schimbară, merseră cu toţii la mormînt să închine sacrificiul. Doamna Luna luă cinci beţi- şoare de santal. Unul îl opri pentru ea, iar celelalte patru le oferi lui Pavilion de Jad, Abundenţei, aceasta să oficieze pentru Xiaoge, fratelui şi cumnatei. Ea puse prima santalul în so- biţă şi se plecă adînc, rostind :

— Fratele meu, ai fost om, iar acum eşti spirit. Astăzi, de Ziua luminii pure, îndoliatele tale neveste, Wu A Treia şi Meng A Treia, împreună cu băiatul tău de un an, au venit să-şi arate cinstirea ce ţi-o poartă şi să aprindă bani de hîrtie. Ocroteşte-ţi fiul. fă-1 să trăiască o sută de ani, ca să poată mereu îngenunchea la mormîntul tău ! Am fost soţ şi soţie, frăţioare, şi sînt zdrobită cînd mă gîndesc la tine, la înfăţişarea ta falnică de odinioară şi la vorbele tale plăcute !

încheind, îşi acoperi faţa şi plînse. Atunci Pavilion de Jad înaintă, puse santalul să ardă, făcu o reverenţă largă şi se porni şi ea pe plîns. Abundenţa, cu băiatul în braţe, lăsă mai întîi un genunchi la pămînt şi puse santalul în sobiţă, apoi înge- nunche de-a binelea. Soţii Wu aprinseră şi ei beţele de santal şi se înclinară înaintea mormăitului. Dai An dădu foc banilor de hîrtie. Apoi se duseră toţi în umbrar, unde li se aşternu masa. Fratele şi doamna Wu ocupară locurile de onoare. Doamna Luna şi Pavilion de Jad statură în faţa lor, iar Jad Mic, Abun-denţa şi bătrîna slujnică a familiei Wu, Floare de Orhidee, se aşezară pe celelalte laturi ale mesei. Turnară în pahare şi mîncară.

în ziua aceea, comandantul Zhou merse şi el la mormintele strămoşeşti. O făcuse mai cu seamă la îndemnul lui Prunişor de

Primăvară. Peste noapte, aceasta îl amăgise că avusese un vis şi că se trezise în lacrimi.

— De ce plîngi ? se speriase bărbatul.

— Am visat-o pe mama. Se bocea şi mă învinuia că m-a crescut şi că nu-i duc mîncare şi că nu-i ard bani de hîrtie de Sărbătoarea curăţirii mormintelor. M-a podidit plînsul şi apei m-am trezit.

— Te-a crescut şi ar trebui să fii şi tu mai grijulie ! spusese bărbatul. Unde e înmormîntată ?

— La Templul Fericirea Eternă, dincolo de Poarta de Mia- ză-noapte.

— Atunci linişteşte-te ! Acesta este şi templul meu. Mîine voi porunci slugilor să ia mai multe ofrande şi hîrtie ca să sacrific şi la mormîntul mamei tale.

A doua zi, el mînă Înainte slugile cu mîncare, băutură şi fructe. Mormintele familiei lui se aflau pe un teren nemărginit, unde în mijlocul unei grădini se construiseră o clădire cu un salon încăpător, o sală pentru sacrificii şi mai multe altare. Soţiile comandantului călătoriră împreună cu el, în litiere purtate de cîte patru oameni, soldaţii croindu-le drum prin mulţime.

După ce sfîrşiră de mîncat şi de băut, de teamă să nu se însereze, Doamna Luna îi zori pe Dai An şi pe Lai An să strîngă alimentele şi lucrurile casei. Au apucat-o spre satul Floarea de Cais, în apropierea căruia se afla un deal înalt, cu un han la poalele sale. Acolo se aduna multă lume şi ea le poruncise slugilor să ducă mîncarea acolo. Cum doamna Wu nu avea lectică, au pornit-o pe jos, în plimbare, lecticile urmîndu-le, goale. Ultimul venea fratele Wu, cu cei doi măgari. Merseră de plăcere prin iarba verde cale de trei *li,* pînă la Hanul florii de piersic, iar de acolo încă doi *li* şi pătrunseră în sat. Drumul era înţesat de oameni ieşiţi la morminte sau să ia aer ; ei semănau cu pîlcuri întinse de flori roşii şi de sălcii verzi, cuprinse de un vacarm necontenit. Unii aveau treburi. In depărtare, sub nişte ulmi, se zărea un templu, care atrăgea privirile prin splendoarea sa.

înalte, crestele, să nu le vezi la porţi de munte,
Curate, limpezi, liniştite.
în faţă, sclipitoare semne pe-o pancartă.
Pe lături stîlpi puternici.
Palat încăpător cu cinci saloane,
Zidiri pe ele cu dragoni în şiruri.
Pe-o parte-a sa chilii pentru călugări,
Pereţii coşcoviţi, tocite cărămizi, prin crăpături tot ierburi* Un alt palat în faţă,
Un alt palat în spate,
Şi iată Turnul Tobei drept, în plină măreţie.
E o minune Sala cărţilor prea sfinte,
Cu prapurii înalţi în slăvi de limpezimi De
veghe stă Pagoda preţioasă lîngă rîu ;
Iar peştele de lemn pe lat este legat.
Atîrnă castanietele la streşini Şi Buddha are-n

faţă fum şi luminări, în vas santalul arde-
ncet, mocnit ;
Sînt fără număr prapuri,
Palatul lui Guanyin unit e cu-al Strămoşilor Palat ;
De preţ acoperişuri, unul băgat într-altul,
Bîntuie mama dracilor prin al *Luohanilor* Palat Dar an de an
sosesc aici ce-i ce sărbătoresc x
A dracilor cădere.

— Ce nume are templul ? întrebă Doamna Luna.

— Este locul unde Excelenţa Sa comandantul Zhou Xiu: îşi venerează strămoşii. Se numeşte Templul Fericirii Eterne.

Nu-ţi aminteşti că soţul tău a cheltuit cîteva sute de *liang* pentru repararea lui ? De aceea arată atît de nou şi de minunat, o lămuri fratele ei.

— Haideţi să-l vedem şi noi ! îi îndemnă Doamna Luna.

Se îndreptară spre templu. Zărindu-i, nişte novici îl înştiinţară pe stareţ şi acesta le ieşi în întîmpinare. îi salută cu un gest larg, apoi sfătui călugării din preajmă să deschidă toate altarele, pentru ca vizitatorii să admire feluritele chipuri ale lui Budha. Pînă băură ceaiul, uşile fură descuiate şi un novice îi conduse prin templu, apoi îi luă în curtea din spate, în clădirea stareţului. Li se servi de îndată ceaiul. Wu cel mare vru să cunoască numele religios al stareţului,

— Acest umil călugăr se numeşte Dao Jian * şi templul este locul de venerare a strămoşilor Excelenţei Sale Zhou. Am în grijă peste o sută de călugări, iar în spatele templului se află o sală unde călugării rătăcitori pot rămîne şi petrece în meditaţii.

îşi întrebă musafirii dacă vor să guste din mîncarea călugărilor.

— Nu vrem să vă mai tulburăm, părinte ! zise Doamna Luna şi îi întinse fratelui ei cinci *qian* pentru stareţ. Să ardeţi santal pentru Buddha, adăugă.

— Umilul de mine, nu ştiu ce altceva să vă ofer în afara unei simple ceşti de ceai, îşi ceru el iertare, mulţumind pentru dar.

Pe loc, cîţiva novici aşezară o masă, umplînd-o cu mîn- căruri de legume şi plăcinte. Stareţul stătu cu oaspeţii îmbiin- du-i să mănînce. Deodată, doi slujitori în straie negre dădură buzna în salon, strigînd cu voci tunătoare :

— Părinte, de ce nu ieşi să ne întîmpini ? Tînăra doamnă a venit cu ofrande.

Stareţul îşi trase repede pe el roba, îşi puse pălăria pe cap şi ceru să se strîngă totul, rugîndu-şi oaspeţii să se retragă într-o sală mică, alăturată.

— Trebuie s-o văd pe tînăra doamnă. După ce încheie sacrificiul, mă întorc şi rămîn cu dumneavoastră.

Wu spuse că era timpul să părăsească templul, însă călugărul nici nu vru să audă. Sunînd din clopote şi bătînd din tobe, călugării se grăbiră spre intrarea principală. O mulţime de slugi în veşminte negre însoţeau o litieră mare, înaintînd cu toţii dinspre răsărit, asemenea unui nor. Hainele purtătorilor litierei erau lac de sudoare. Stareţul se înclină.

— N-am ştiut că sosiţi, doamnă, grăi el. Vă rog să ne iertaţi că n-am fost pregătiţi să vă ieşim în cale aşa cum se cuvine.

— V-am stingherit, părinte ! rosti Prunişor de Primăvară, şezînd încă în litieră.

Slugile luară ofrandele şi trecură în spate, la mormîntul lui Lotus de Aur, rînduindu-le acolo frumos. Prunişor de Primăvară nu intră în templu, ci fu dusă drept în curtea din spate. Acolo coborî din litieră. Slugile aşteptau în picioare, gata să facă orice le-ar fi poruncit. Ea

* Tăria credinţei.

trecu printre ele încet şi cu graţie. înaintea mormîntului, aprinse santal şi se înclină de patru ori.

— Mamă, cuvîntă ea, astăzi surioara ta Pang ţi s-a înfăţişat să ardă bani de hîrtie, pentru ca ei să-ţi folosească la nevoie, acolo în ceruri. Dacă aş fi ştiut că o să mori de mîna duşmanului tău, aş fi găsit eu un fel să te aduc degrabă la mine. Sînt vinovată că am întîrziat. Acum îmi pare rău, tare rău, însă nu mai e nimic de făcut.

Ordonă însoţitorilor să dea foc hîrtiilor şi se puse pe bocit.

Doamna Luna auzise că venise o tînără doamnă, dar nu bănuia cîtuşi de puţin cine ar fi ea. Şi fiindcă stareţul nu apărea în salon, ea îl întrebă pe un călugăr tînăr ce se întîmplă.

— în spatele templului, a fost înmormîntată de curînd o soră mai mare a tinerei doamne. Astăzi, dînaa s-a înfiinţat aici cu ofrande.

— Mă tem că e Prunişor de Primăvară. Oare avem să dăm ochii cu ea ? zise Pavilion de Jad.

— Ce soră are ea s-o fi îngropat aici ? se miră Doamna Luna, apoi se întoarse din nou spre călugăr : Cum o cheamă pe tînăra doamnă ?

— Pang. Ceva mai înainte i-a dăruit stareţului patru-cinci *liang* pentru o slujbă întru pomenirea sorei ce i-a răposat.

— Eu parcă ştiu de la bărbatul nostru că numele de familie al lui Prunişor este Pang. Ea să fie ? se întrebă Pavilion de Jad.

Chiar atunci, îl auziră pe stareţ mînînd un novice după ceai de soi. îndată o litieră se ivi în faţa porţii a doua, iar Doamna Luna, Pavilion de Jad şi ceilalţi iscodiră de după apărătoarea uşii cum arăta acea tînără doamnă. O recunoscură pe Prunişor de Primăvară. Părea mai înaltă decît odinioară. Faţa îi era ca luna plină şi în totul femeia era gătită ca o statuetă de jad. Capul îi era acoperit cu perle şi alte podoabe de preţ, iar acele cu phoenicşi îi stăteau înfipte înclinat prin păr. Purta pe deasupra o haină de un roşu purpuriu, brodată cu flori, iar de la
aceasta în jos i se zărea o fustă albastru-deschis, cu marginea lată din aur, sunînd gingaş la cea mai mică mişcare. Era cu totul şi cu totul alta decît aceea pe care o cunoşteau ei.

Conciul preţios, înalt, bogat,
Acele cu phoenix jumătate-afară ; îi atîrnă perle
la urechi,
Ies zulufii-i din agrafe de-aur.
Straiul ei în roşu ruginiu
învelind un trup de jad plin de parfumuri ;
Fusta tot cu ape verzi de jad
Lotuşi * mici ivindu-i, neatinşi de drumuri.
Numai de se mişcă ea,
Jaduri de la piept se leagănă şi sună,

* Denumire metaforică pentru labele picioarelor supuse bandajăm de către chinezoaicele din China tradiţională.

Iar de e să stea pe loc.
De-orhidee vin miresme să răpună.
Tîmple-s şi obrajii-n alifii,
Gingaşe, subţiri, sprîncenele pictate.
Tremuri, pe de-a-ntregul doar de-o vezi,
Faţa, totuşi floare, nevrînd să se-arate,
Calcă şi se mişcă prea domol Firea-i de orhidee
caldă, blîndă.
De s-ar fi născut într-un alcov
Tot la fel purtarea i-ar fi fost plăpîndă ;
Pare, părăsindu-şi ţara sa de jad,
Favorita Qiong de la Palat de Purpur,
Ori în ţămă, din castelu-i pogorînd,
Chiar zeiţa Inimii din Floare.

Stareţul puse numai un singur scaun încăpător pe locul de onoare şi o rugă pe Prunişor să se aşeze. Novicele aduse ceaiul, iar stareţul îi oferi chiar el o ceaşcă plină.

— Umilul vostru călugăr n-a ştiut că tînăra doamnă soseşte astăzi, grăi stareţul. Vă rog să-mi iertaţi marea greşeală de a fi întîrziat să vă ies în întîmpinare !

— V-am necăjit şi aşa destul, cu slujba ce v-am cerut-o, vorbi Prunişor de Primăvară.

— Oh, o nimica toată ! Aş fi făcut-o ca un semn al recunoştinţei noastre pentru bunătatea pe care ne-o arătaţi, doamnă. Am folosit la slujbă opt călugări şi seara, cînd am încheiat-o, am ars bani şi lucrurile din hîrtie. Atunci abia i-am îngăduit slujitorului vostru să plece, poruncindu-i să vă înfăţişeze cum au decurs toate.

Prunişor de Primăvară bău ceaiul şi tînărul călugăr luă de acolo ceaşca goală. Stareţul se aşeză alături de ea şi se apucă de povestit, astfel că oaspeţii din camera vecină erau ţintuiţi locului. De teamă că are să se întunece, Doamna Luna îl trimise pe călugărul cel tînăr să-i spună stareţului că musafirii lui vor să-şi urmeze drumul. Stareţul nu ar fi vrut să-i lase să plece oricum şi pînă la urmă îi zise lui Prunişor.

— Aş avea ceva să vă grăiesc, tînără doamnă, încercă el.

— Vorbeşte fără oprelişti, părinte, îl încuraja Prunişor de Primăvară.

— In camera de alături se află cîteva doamne, care ne-au vizitat azi templul. Acum dînsele ar dori să plece. Nu ştiu care este respectabila voastră părere, tînără doamnă ?

— De ce nu le rugaţi să vină să ne cunoaştem ? zise ea.

Stareţul se repezi să le invite, însă Doamna Luna nu vru s-o întîlnească pe Prunişor.

— E tîrziu, venerabile. Ne despărţim aici.

Stareţul era neliniştit. Se simţea vinovat că primise mai înainte banii şi că nu făcuse nimic pentru aceşti oaspeţi, de aceea stărui de cîteva ori pe lîngă doamne. Nemaiavînd cum să se împotrivească, Doamna Luna şi ceilalţi ieşiră.

— Aşadar cele două stăpîne erau şi mătuşa ! izbucni Prunişor de

Primăvară şi o pofti pe Doamna Wu să ocupe locul de onoare, apoi ca o ramură înflorită, legănată de vînt, se plecă şi îngenunche. Doamna Wu se repezi să-i răspundă.

— Surioară, astăzi lucrurile s-au schimbat. Nu-ţi îngădui să mă saluţi în felul acesta.

— De ce vorbeşti aşa, mătuşă ? Sluga ta e aceeaşi ! Ce e nobil stă sus, iar ce e comun, jos. E firesc.

După ce îngenunche înaintea mătuşii Wu. ea se întoarse către Doamna Luna şi Pavilion de Jad. Ele încercară s-o salute, dar ea nu le lăsă şi bătu patru mătănii. Ele o ajutară să se ridice.

— N-am ştiut că eraţi aici, altfel vă chemam mai dinainte, zise ea.

— Surioară, rosti Doamna Luna. de cînd ai plecat, sluga asta n-a fost în stare să treacă pe la tine cu nişte daruri. Te rog să mă ierţi !

— Cine sînt eu ca să vă cereţi de la mine iertare, bună doamnă ? grăi Prunişor şi văzînd-o pe doică în braţe cu Xiaoge, urmă : Ce mare s-a făcut!

— Tu şi Jad Mic veniţi şi vă plecaţi în faţa doamnei, le porunci stăpîna, Abundenţei şi lui Jad Mic.

Slujnicele ieşiră din spate, numai zimbet şi se înclinară pe jumătate.

— Surioară, primeşte-le reverenţele, grăi Doamna Luna.

Prunişor îşi scoase din păr un ac de argint cu cap de aur şi îl înfipse în boneta băiatului.

— Iţi rămîn recunoscătoare, surioară, zise Doamna Luna. Tu de ce nu-i mulţumeşti ?

Abundenţa se maî înclină o dată înaintea lui Prunişor de Primăvară şi stăpîna se arătă încîntată.

— Dacă n-ai fi dat, astăzi pe aici, n-am fi avut prilejul să ne mai vedem, surioară, vorbi Pavilion de Jad.

— Am venit pentru mama, care a fost de curînd îngropată aici. Am stat multă vreme cu ea şi nu mai are pe nimeni altcineva. Măcar atîta lucru să fac pentru ea.

— Ţin minte că ai rămas de mică fără mamă şi nu ştiai nici unde e îngropată, zise Doamna Luna.

— N-ai înţeles-o, surioară. Vorbeşte despre sora noastră, Pan A Şasea. Prunişor a îngropat-o aici !

Doamna Luna tăcu.

— Mă întreb dacă e cineva pe lumea asta mai bun decît tine, surioară ? se amestecă mătuşa Wu. N-ai dat uitării fiinţa cu care ai împărţit binele şi răul, ba ai şi îngropat-o, iar acum, la zi de sărbătoare, i-ai închinat ofrande !

— Doamnă bună, îţi aminteşti ce frumos se purta cu mine ? A avut o moarte sîngeroasă, a mai zăcut şi acolo în stradă şi atunci cum să nu mă îngrijesc să-şi aibă măcar un mormint ca toţi oamenii ?

Stareţul le ceru novicilor să aştearnă masa din nou. Ei aduseră două mese mari şi le încărcară cu mîncăruri de post şi felurite dulciuri. Ceaiul fusese făcut din frunze aurii, micuţe ca limba de

vrabie şi din apa cea mai pură şi mai plăcută. După ce ospătară, lucrurile fură strînse. Wu cel mare nu se putuse înfăţişa unor doamne străine şi nişte călugări îl cinstiră cu bucate în chilia lor.

Meng Pavilion de Jad se sculă în picioare să meargă la mormîntul lui Lotus de Aur şi să ardă puţină hîrtie, în amintirea vremurilor pe cînd fuseseră ca nişte surori. Văzînd că Doamna Luna nu se clinteşte din loc, ea scoase cinci *fen* şi mînă un novice să cumpere bani de hîrtie.

— Nu e nevoie să cumpăraţi, doamnă, o opri stareţul. Am aici destui. Luaţi cîţi doriţi !

Pavilion de Jad îi întinse stareţului banii, iar acesta puse un novice să o conducă pe femeie la plopul din spate, unde zăcea Lotus de Aur. Acolo, femeia dădu cu ochii de o ridicătură de pămînt înaltă de trei *chi,* pe care încolţise, ici-colo, iarba. Aprinse santal, arse hîrtie şi vorbi, înclinîndu-se :

— Soră a cincea, n-am ştiut că te afli îngropată aici ! Astăzi Meng Pavilion de Jad a ajuns din întîmplare la acest templu şi a ars hîrtie, să-ţi fie de folos la nevoie.

Izbucni în plîns. Abundenţa se luase după ea, însă stăpînă îi strigă să nu ia copilul, că are să se sperie.

— Fiţi pe pace, stăpînă ! Am eu grijă, rosti ea şi păşi uşurel pînă la mormînt, unde o găsi pe Pavilion de Jad plîngînd ; stătu puţin şi se înapoie.

Prunişor de Primăvară şi Doamna Luna se pudrară şi se schimbară în veşminte proaspete. Prunişor porunci unei slugi să deschidă o cutie dintre cele luate la drum şi bunătăţurile cele mai alese fură întinse pe masă. încălziră băutură. Paharele şi ibricele erau de argint, iar beţişoarele din fildeş. Ea le pofti pe mătuşa Wu, Doamna Luna şi Pavilion de Jad să ocupe locurile de onoare, iar ea se aşeză în scaunul cuvenit gazdei. Abundenţa şi Jad Mic şezură pe celelalte laturi ale mesei. îi trimiseră de băut şi lui Wu cel mare.

Mai tîrziu, doi slujitori intrară în grabă, îngenunchind :

— Excelenţa Sa o cheamă pe tînără doamnă la proprietatea cea nouă să vedeţi nişte circari. Cele două doamne sînt acolo.

— întorceţi-vă, am să vin, răspunse Prunişor de Primăvară liniştită.

Cei doi nu îndrăzniră să plece, ci aşteptară afară. Mătuşa şi Doamna Luna se ridicară.

— Surioară, nu-ţi mai facem necazuri. Se înserează. Tu ai treburi, iar noi şi aşa trebuie să plecăm.

Prunişor de Primăvară nici nu vru să audă şi porunci să se umple cupele.

— Noi, femeile, ne vedem atît de rar, glăsui ea. Astăzi ne-am întîlnit din întîmplare şi nu e bine să ne despărţim prea repede. Eu nu mai am pe nimeni pe lumea asta. Poate că mama îmi îngăduie să-i fac o vizită, de ziua sa.

— Sora mea, o vorbă mi-e de ajuns. Dar oare nu te stingheresc şi obosesc prea mult ? Dă-mi voie să te vizitez eu mai întîi.

După încă un pahar, Doamna Luna spuse că nu mai poate bea. Cumnata ei era fără lectică şi nu mai puteau întîrzia.

— N-ai lectică, mătuşico ? întrebă Prunişor de Primăvară. Am un căluţ, care te va purta uşor acasă.

Doamna Wu mulţumi, însă nu vru deloc să primească. Se ridicară şi se pregătiră cu toatele de drum. Prunişor trimise după călugăr şi îi oferi acestuia o pînză şi cinci *qian* de argint. El se arătă recunoscător şi le conduse pînă la intrarea în templu. Prunişor de Primăvară îşi luă rămas bun de la fostele sale stă- pine, aşteptă pînă cînd acestea urcară în lectici şi abia apoi intră în litiera ei. O apucară în direcţii diferite. Prunişor de Primăvară şi mulţimea sa de însoţitori se îndreptară spre noua lor proprietate.

Capitolul XC

Wu cel mare duse doamnele de-a lungul rîului, pe malul umbrit de copaci înalţi. Dai An îi aştepta pe aproape de cîr- ciuma din satul Floarea de cireş, unde era lume multă şi mare hărmălaie. Rînduise bucatele şi băutura direct acolo, pe iarbă, sub cerul liber. Cînd îi văzu, întrebă pentru ce întîrziaseră şi stăpîna principală îi vorbi de Prunişor de Primăvară. Turnară în pahare, se aşezară şi băură, admirînd caretele frumos împodobite şi mulţimea într-o viermuială necontenită. De pe movila pe care stăteau, drumeţii se vedeau ca un munte viu sau ca o mare de fiinţe omeneşti. Printre ei se găsea şi Li Gongbi, fiul magistratului judeţean. Era un bărbat de peste treizeci de ani şi învăţa la Academia imperială, fiind petrecăreţ de felul său şi cam împrăştiat, preocupat mai mult de şoimi, cîini şi cai decît de cultură. îi plăcea să călărească şi să bată mingea pe străzi şi de aceea oamenii îl porecliseră Li Pierde-Vară. în ziua aceea era îmbrăcat într-o robă de mătase de culoare deschisă, o bonetă mică prinsă cu o capsă de aur şi încălţări galbene. Era împreună cu He Buwei, un prieten al său şi aveau pe lîngă ei douăzeci-treizeci de tineri fără ocupaţie, pregătiţi cu arcuri, mingi şi altele. Stăteau în faţa cîrciumii şi îl urmăreau pe maestrul Li Gui făcînd acrobaţie pe cal, demonstraţii cu spada, cu prăjina şi jonglerii de tot felul. Grămada de bărbaţi şi de femei strînsă acolo îl urmăreau, rîzînd cu poftă. Acest Li Gui era cunoscut sub numele Demonul din Shandong *. Purta bonetă cu însemnul *wan* şi o cămaşă purpurie şi o vestă brodată cu fir de aur şi călărea un cal cu o coamă ca argintul. în mînă ţinea o suliţă lucioasă cu ciucuri roşii, iar pe spate avea înfipte stegulețe care fluturau în vînt. El dădea asemenea

* Yecha, demonul nopţii, spirit hidos

reprezentații pe străzi și pe unde se afla lume multă, pentru plăcerea oamenilor. Pe cînd se uita la acrobații, tînărul Li înălță deodată privirile, zărind femeile care petreceau pe dîmb. Una dintre ele răsărea mai înaltă în grupul lor și pentru aceea inima începu să-i bată cu putere, iar el nu-și mai putu dezlipi ochii de la ea. O privi îndelung, în tăcere, gîndind : „Ale cui or fi fiind femeile acelea ? Ea o fi cumva măritată ?" îl strigă pe Micul Zhang și-l mînă să iscodească cine erau. Acesta se îndepărtă degrabă și peste puțin îi șopti la ureche.

— Sînt nevestele lui Ximen Qing. Bătrînelul se cheamă Wu și este fratele femeii aceleia bondoace, care a fost soția principală și acum e stăpînă casei. Cea înaltă și mlădie, cu ciupituri albe pe față, este a treia nevastă. O cheamă Meng Pavilion de Jad. Acum sînt văduve.

Li îl răsplăti pe Micul Zhang și se simți îndrăgostit de Pavilion de Jad. Doamna Luna și ceilalți urmăriră, fără a vorbi, acrobațiile și cînd soarele se ascunsese după munte, stăpînă îi porunci lui Dai An să strîngă, urcară în lectici și pe măgari și se înapoiară în oraș. Iată :

Sub sălcii umbra florilor și numai praf pe drum, La-
ntoarcere ca la plecare bucurie mare ;
Pe mii de Ii e verdele ca luna maiestuos,
Lipsind, degeaba-i lună cu nimic să se măsoare.

Despre drumul lor înspre casă nu vom vorbi. Acasă, pe la prînz, cum era sărbătoare și nu aveau ce face, Lebădă de Nea și Orhideea ieșiră în poartă. De unde, de neunde, se ivi un om. Pe atunci băteau străzile vînzători de roșu de buze, de dresuri și de podoabe de cap sau spoitori de oglinzi. Toți strigau, îmbiind lumea.

— Oglinda mea s-a întunecat, rosti Orhideea și îl mînă pe Ping An să-l cheme pe om. Acesta sosi și lăsă jos cobilița.

— Nu știu să lustruiesc oglinzi, spuse. Eu vînd podoabe din aur și argint și flori pentru prins în păr. Se oprise în fața porții și o cîntărea cu privirea pe Lebăda de Nea.

— Băiete, dacă nu ești lustruitor de oglinzi, du-te ! îl îndepărtă Lebăda de Nea. Ce te holbezi așa la mine ?

— Doamnă Lebăda, domnișoară, nu mâ mai recunoașteți ?

Ochii Orhideei se aprinseră ; ea se gîndi, însă nu știu de unde să-l ia.

— Eu sînt Lai Wang, cel izgonit de stăpînul.

— Unde ai fost în toți anii ăștia ? îl întrebă Lebăda de Nea. Te-ai îngrășat.

— De aici, am plecat în Xuzhou, de unde mă trag. Am stat o vreme fără treabă, pe urmă l-am urmat pe un mandarin, care fusese numit în capitală. Pe la jumătatea drumului, ne-a prins vestea că tatăl său murise și ne-am întors. Atunci am intrat ucenic la argintarul Gu și am învățat meserie. Cum este zi de sărbătoare, meșterul mi-a zis să ies pe străzi, poate vînd ceva. Eu v-am zărit în poartă de mai multe ori, dar n-am îndrăznit să mă apropii. Dacă nu m-ați fi chemat, n-aș fi venit sub ochii voștri nici azi.

— Care va să zică, tu erai. Puteai să aştepţi mult şi bine, că nu te-aş fi recunoscut ! grăi Lebăda de Nea. Dar de ce ţi-e frică, doar ne-am avut ca fraţii. Şi ce ai acolo *1* Intră să-ţi vedem marfa !

Lai Wang îşi cără lădiţele în curte, le deschise, puse cîteva obiecte pe o tavă şi le arătă. Erau lucrate cu multă măiestrie. Femeile cerură să le arate şi podoabe. El desfăcu altă cutie, în care erau înghesuite tot felul de flori pentru păr, mici şi gingaşe sau mari, alcătuind o adevărată podoabă, pentru întreg capul ; avea şi insecte mărunte, tot din argint şi aur meşterite. Orhideea alese două flori, iar Lebăda de Nea o pereche de phoenicşi din jad şi doi peşti de aur. Orhideea plăti, însă Lebăda de Nea îi rămase datoare cu un *liang* şi doi qian, cît făceau cumpărăturile ei.

— Vino mîine dimineaţă după bani. Azi sora cea mare nu e acasă, e dusă la mormîntul bărbatului, cu sora a treia.

— Auzisem că stăpînul a murit şi că stăpîna principală are un băiat. Trebuie să fie mare !

— Ei, are un an şi jumătate ! Toţi ai casei se poartă cu el de parcă ar fi o perlă, doar în el ne va fi reazemul !

în vremea aceasta, apăru Pogon Verde, soţia lui Lai Zhao, aducînd ceai. Lai Wang primi ceaşca şi îi mulţumi.

— Vino mîine, s-o vezi pe stăpîna ! îl îndemnă sluga.

Lai Wang săltă cobiliţa pe umeri şi plecă. Doamna Luna se întoarse abia seara. Dai An închinase un măgar, pe spinarea căruia cărase cutiile cu mîncare, băutura şi celelalte lucruri.

Doamna Luna povesti cu însufleţire despre Prunişor de Primăvară.

— A îngropat-o pe Pan acolo şi noi habar n-aveam ! Azi venise să ardă hîrtie şi ne-am întîlnit. Ne-am recunoscut numai- decît, am fost foarte prietenoase. Stareţul ne-a omenit cu bucate de post şi mai apoi ea a pus să scoată fel de fel de bunătăţi din vreo patruzeci-cincizeci de cutii de mîncare. Am gustat şi am băut împreună. Cînd l-a văzut pe Xiaoge, i-a dat un ac de păr. Ce mai, s-a purtat frumos ! Să fi văzut cîte slugi avea cu ea şi în ce litieră grozavă şedea ! Arată mai înaltă şi mai bine făcută decît înainte, iar la faţă e parcă mai plină şi mai albă !

— Nu ne-a uitat, asta e ! se amestecă doamna Wu. O ţin minte cînd era la noi. Era îndemînatică şi înzestrată din născare. Ştia cum să vorbească. A avut noroc să-şi poată folosi şi mai bine deşteptăciunea !

— Soră, am aflat din gura ei că a rămas grea de o jumătate de an, zise Pavilion de Jad. Asta-i e norocul ! Prin luna a opta sau a noua o să aibă un copil. Comandantul e cum nu se poate mai fericit. E limpede, nu, că tuşa Xue n-a minţit ?

Lebăda de Nea istorisi şi ea întîmplarea cu Lai Wang.

— De ce nu i-ai cerut să mă aştepte ? o dojeni Doamna Luna.

— I-am spus să treacă mîine.

Abundenţa intră la ele.

— Băiatul a moţăit tot timpul. Are răsufletul rece, iar trupul îi arde ca jăraticul.

Doamna Luna se înspăimîntă, se repezi în dormitor şi luă copilul în

brațe. Il sărută pe gură şi îşi dădu seama că doica spusese adevărul.

— A răcit în lectică ! spuse ea, supărată pe doică.

— L-am învelit bine, stăpînă. Nu e răcit !

— Atunci s-o fi speriat, cînd ai fost la pocitania aia de mormînt! Ți-am zis să nu te duci şi nu m-ai ascultat !

— Jad Mic ştie, se apără doica. Am fost numai pînă acolo şi m-am întors. Cînd să se sperie ?

— Mai faci şi bot ? Atunci ce l-a speriat ? se răsti la ea şi apoi îl trimise pe Lai An la baba Liu.

Bătrîna sosi iute, îi luă pulsul şi-l pipăi pe trup.

— E înghețat. Se pare că a întîlnit un spirit rău, zise ea şi le întinse două hapuri roşii, povățuindu-le să i le dea cu suc de ghimbir.

Doica îi încălzi patul şi îl culcă acolo. Pe la mijlocul nopții, copilul asudă şi fierbințeala începu să-i scadă. Femeile o dă- ruiră pe doftoroaie cu ceai şi cu trei *qian* de argint, chemînd-o şi în ziua următoare. Toată casa era în picioare şi alergară care încotro, pînă spre ziuă.

A doua zi, cu cobilița pe umeri, Lai Wang se înfățişă la poarta lui Ximen Qing.

— Ieri, doamna Lebăda a ales nişte podoabe şi mi-a zis să vin azi după bani şi s-o văd pe stăpînă cea mare.

— Du-te şi vino altădată, îl sfătui Lai Zhao. Aseară s-a îmbolnăvit băiatul, am chemat-o pe doftoroaia Liu şi noaptea a trecut fără să poată dormi nimeni în casă. Acum pruncul e mai bine, dar nu cred să aibă cineva chef de tine.

Tocmai atunci, femeile ieşiră s-o conducă pe bătrînă Liu. El se aruncă la pămînt.

— De cînd nu te-am văzut ! De ce n-ai mai dat pe la noi ? îl întrebă stăpînă casei.

Lai Wăng îi povesti prin cîte trecuse.

— Aş fi vrut să vin, dar nu-mi cădea prea uşor ! recunoscu.

— De ce te-ai fi temut, doar nu mai erai de-ai casei ăsteia ? Stăpînul s-a prăpădit. De la bun început toată zarva s-a aprins de la Pan Lotus de Aur, curva aia cu limba ascuțită, care cînd aprindea focul, cînd turna apă peste el! Soția ta bună s-a omorît cu zile, iar tu ai fost pedepsit pe nedrept. Cerul n-a mai răbdat-o şi astăzi zace şi ea sub pămînt.

— Ce să spun eu ? Stăpînă le ştie pe toate !

— Ce ai de vînzare ?

El îi arătă şi Doamna Luna cumpără podoabe de trei *liang*

doi *qian.* Ii plăti şi îl chemă să intre pînă la poarta a doua, poruncindu-i lui Jad Mic să-i aducă un ibric cu băutură şi o farfurie cu plăcinte. Lebăda de Nea era în bucătărie şi îi încălzi chiar ea un bol de mîncare. Sătul, omul îngenunche, gata să plece. Doamna Luna şi Pavilion de Jad se retraseră în curtea interioară. Rămăsese numai Lebăda de Nea, care-i şopti :

— Vino mai des, nu-ți fie frică. Cînd o să pot, o să-ți trimit vorbă prin nevasta lui Lai Zhao. Uite, dă pe aici mîine seară. Te aştept în cămăruța de lîngă zid, nu departe de aici.

Schimbară priviri, înțelegîndu-se de minune.

— Noaptea nu închideți poarta asta ? întrebă el.

— Tu vii şi tragi la Lai Zhao. Cum se înserează, iei o scară şi te cațeri pe zid. Pe partea astălallă o să te ajut eu. Am ceva de vorbit cu tine !

La: Wang se bucură, obrajii i se îmbujorară, fruntea îi străluci, se Înclină, îşi luă lădițele cu lucruri şi merse la ale sale. Intr-adevăr, nu era nici spiritul, dar nici demonul casei ! Iar poezia aceasta e mărturie :

Fără treabă, într-o doară ieşi in poartă Şi-
rtîlnesti iubirea mare de-altădală ;
Sâ vorbeşti în fața lumii nu-ndrăzneşti,
Căutînd o aminare, doar iubeşti.

In ziua următoare, Lai Wang nu o mai porni pe străzi, ci se furişă încă de pe zi la locuința lui Ximen, trăgînd cu ochiul să-l zărească pe Lai Zhao.

— Nu te-am văzut de mult, frate Wang ! il întîmpină acesta de cum ieşi afară.

Lai Wang rîse.

— Nu zic că altfel n-aş veni, dar de data asta doamna Lebădă de Nea nu mi-a dat banii ăia.

Lai Zhao îl pofti la el.

— Cumnata unde e ?

— încă n-a terminat la bucătărie.

Lai Wang scoase un argint şi i-1 întinse.

— Ia ceva. Am chef sâ beau cu voi.

— Mi se par cam mulți ! grăi Lai Zhao şi il chemă pe fiu-său, Vergea de Fier, care avea acum cincisprezce ani. Băiatul luă o ulcea, cumpără băutură şi o vesti de vizită pe mamă-sa, aflată la bucătărie. Pogon Verde veni cu un castron de orez fierbinte, cu o fiertură şi cu două feluri de bucate.

— Bravo ! zise ea. Uite-1 pe Lai Wang !

Lai Zhao îi arătă argintul.

— Fratele nostru s-a băgat la cheltuială, să bea ceva cu noi.

— Cum să-l primim pe degeaba ? Ce-am făcut noi pentru el ? rosti femeia, zimbind şi puse masa.

Lai Wang turnă primul pahar pentru Lai Zhao, iar pe al doilea i-1 întinse nevestei acestuia, înclinîndu-se.

— N-am mai fost împreună de mult. Bea asta din partea mea, cumnată.

— Eu nu mă omor după băutură şi mîncare, grăi femeia. Omului adevărat nu-i umbli cu vorbe meşteşugite. Ieri, doamna Lebăda mi-a zis că vă mai iubiți şi că are încredere în mine şi-n al meu. De ce să ne facem că visăm ? Ca să ştii cum se coboară de pe munte, întreabă-1 pe

unul care a coborît nu o dată pe-a- colo ! Dacă intri aici şi vă întîlniţi, o să se audă, iar noi om fi socotiţi de părtaşi.

— Frate şi cumnată, mă bizui pe sprijinul vostru şi n-o să vă uit ! spuse el, îngenunchind.

După masă, Pogon Verde merse şi îi dădu de ştire lui Lebăda de Nea, hotărînd ca seara, după ce lumea se duce la culcare. el să sară zidul la ea. Ca în poezie :

Răsplata nu-i de vrun folos,
Iar treaba merge ca pe roate.
De vrei un înţeles frumos Tu cată-n
lucrurile toate,
La dor, plăceri, izvoru-ntors.

Cu aceasta, Lai Wang plecă la el şi reveni la Lai Zhao pe înserat, aducînd de băut. Băură pînă tîrziu, cînd nu se mai afla nimeni pe afară să-i ştie. Se încuiaseră porţile din faţă şi cele din interior şi toată suflarea se odihnea. îndrăgostiţii stabiliseră şi un semn al lor, tainic. Astfel, cînd Lebăda de Nea tuşi de dincolo de zid, Lai Wang puse scara, se urcă sus şi coborî pe o altă scară pe care i-o pregătise femeia. Se retraseră într-o cămăruţă din partea apuseană a curţii, unde se ţineau în păstrare şeile cailor. Se îmbrăţişară, regăsindu-se după atîta vreme. Patima ardea în ei, flacără vie. Apoi Lebăda de Nea îi întinse o boccea în care avea podoabe din aur şi din argint, cîţiva *liang* de argint şi două veşminte de mătase.

— Treci mîine seară din nou. O să-ţi dau alte asemnea lucruri de preţ. Caută un loc liniştit, unde să trăim amîndoi. Casa asta e pe ducă. Mai bine fug cu tine şi ne luăm. Tu ai o meserie şi n-ar fi să ne plîngem în privinţa traiului.

— Pe fundătura Orez fin, dincolo de Poarta Răsăritului, stă mătuşa-mea dinspre mamă, moaşă vestită, baba Qu. Acolo sîntem feriţi de ochii lumii şi e numai bine pentru amîndoi. Stăm acolo o vreme şi dacă nu iese cu scandal, te iau la mine, în sud. Cumpărăm ceva pămînt şi trăim din ce scoatem din el.

El sări zidul înapoi şi intră iar la Lai Zhao, unde rămase pînă în zori, cind porţile casei fură deschise. Seara reveni, trase la Lai Zhao şi sări zidul ca mai înainte. Zi după zi, se iubiră şi furară o mulţime de lucruri mărunte, obiecte din aur şi din argint şi veşminte. Lai Zhao şi Pogon Verde îşi aveau partea lor.

Intr-o seară, necăjită din pricină că băiatul făcuse vărsat de vînt. Doamna Luna merse devreme la culcare. Slujnica Lebedei de Nea, Mijlocul Toamnei, fusese la început a Orhideei, dar ajunsese la Lebăda, fiindcă Yuan Xiao a Delicatei Li fusese dorită de Chen Jingji şi Doamna Luna i-o dăduse. In aceeaşi seară, după ce îşi trimise slujnica la culcare, Lebăda apucă cercei, ace şi podoabe de cap şi le îngrămădi într-o cutie,

iar ea îşi legă o basma pe cap, se îmbrăcă şi trecu la Lai Zhao, unde se întîlni cu Lai Wang, avînd de gînd sâ fugă chiar atunci cu el.

— Nu vă las să plecaţi oricum, deschise vorba Lai Zhao. In grija mea e poarta şi pot să zic că v-am scăpat ca pe o pereche de raţe sălbatice ? Stăpîna n-o să-mi ceară socoteală, ce credeţi ? Atunci ce mă fac ? Suiţi frumuşel pe acoperiş, smulgeţi cîteva olane şi atunci ştiu că am şi eu urma voastră.

— Frate, ai grăit cu drept, încuviinţă Lai Wang.

Lebăda de Nea le lăsă un vas de argint, o pereche de cercei de aur. o haină din mătase neagră şi o fustă de mătase galbenă, apoi se puseră pe aşteptat pînă să se facă întunericul cel greu de la cel de al cincilea *geng.* Gazdele încălziră băutura şi le întinseră cîte o cupă plină.

— Beţi, să vă dea putere la drum ! îi îndemnară.

Intr-un tîrziu, luară cu ei ceva santal, sprijiniră o scară şi urcară pe acoperiş. înaintară pas cu pas, spărgînd o mulţime de ţigle. Ajungînd spre margine, nu văzură nici ţipenie. Bărbatul sări mai întîi şi îi şopti femeii să se lase pe umerii lui. O porniră unul lîngă altul dar, la răscruce, rondul de noapte îi opri.

— Unde vă duceţi, oameni buni ?

Lebăda de Nea se pierdu cu totul, dar Lai W;mg arătă liniştit santalul din pumn.

— Sîntem soţ şi soţie şi mergem la Templul Culmilor, din afara oraşului, să ardem santal. Ne-am sculat cam de cu noapte, dar fiţi pe pace.

— în boccele ce duceţi ?

— Santal, luminări, hîrtie...

— Dacă-i aşa, e bine. Puteţi pleca.

Lai Wang o trase pe femeie şi o porniră mai departe. Cînd ajunseră la porţile oraşului, acestea tocmai se deschideau. Ieşiră, ocoliră pe cîteva străzi şi se treziră în fundătură.

Locul era cu adevărat liniştit. Se aflau acolo numai cîteva căsuţe joase. Mătuşa Qu încă era zăvorită în casă. Bătură în uşă, aşteptară un timp şi ea le deschise. Numele adevărat al lui Lai Wang era Zheng Wang. Numele Lai îi fusese dat în casa lui Ximen Qing.

— Femeia asta e noua mea nevastă, rosti el. Mătuşico, ai destule camere, dă-ne şi nouă una pentru cîteva zile, pînă îmi găsesc o casă a mea.

Zicînd aceasta, îi întinse trei arginţi. De dragul banilor, bă- trîna îi primi sub acoperiş. Băiatul ei însă, Qu Dang, la vederea nenumăratelor lucruri din aur şi argint, într-o noapte forţă uşa, fură bunurile de preţ şi fugi să le facă bani, însă fu prins de oamenii Yamen-ului. Magistratul Li îşi dădu seama că lucrurile proveneau dintr-o casă mare şi mînă portăreii acasă la moaşa Qu şi astfel ei îi arestară pe Zheng Wang şi pe Lebăda de Nea. Femeia se îngălbeni ca ceara. Se îmbrăcă în veşminte simple, îşi scoase inelele de pe degete, dîndu-le portăreilor, apoi se înfăţişă la judecată.

Pe drum, unii o recunoscură.

— E una din nevestele lui Ximen Qing, şoptiră. S-a încurcat cu sluga Lai Wang, om alungat din casă, a furat apoi o sumedenie de lucruri şi acum, după ce-a fugit cu el, trăiau ascunşi. La rîndul lor, au fost jefuiţi de Qu Dang şi iată-i daţi de goi !

Unul a spus povestea la alţii zece, aceştia la o sută, vestea întinzîndu-se din gură în gură ! Acasă la Doamna Luna, slujnica Mijlocul Toamnei a băgat de seamă că lucrurile de preţ lipseau iar straîoio err.u în ncuiInJuiaia şi i s-a înfăţişat stăpînei, spu- nîndu-i de acestea.

— Dormeaţi împreună. Cum de n-ai simţit-o cînd a plecat ?

— Seara ieşea afară pe furiş şi se întorcea tîrziu. Dar ce tăcea, nu ştiu !

— Tu vezi de poarta casei, îl luă atunci stăpîna la întrebăj : pe Lai Zhao. Cum de nu i-ai văzut ?

— Poarta am închis-o zi de zi. Poate or fi zburat !

După aceea au descoperit olanele sfărîmate şi şi-au dat seama că fugiseră pe acolo, insă stăpîna casei n-a vrut să îi urmărească, înghiţindu-şi supărarea. Numai că magistratul a cercetat pe îndelete. Mai întîi a poruncit ca Qu Dang să fie pus la cazne şi acesta a scos la iveală patru podoabe de cap din aur şi trei din argint, o pereche de cercei de aur, două cupe de aur, cinci *liang* de argint făcut bucăţi, două robe, o batistă şi o cutie. De la Zheng Wang magistratul a luat treizeci de *liang* de argint, o pereche de ace de păr din aur, statueta unui nemuritor, tot din aur şi patru inele. Lebăda de Nea a fost nevoită să dea o podoabă de cap, din aur, două brăţări de argint, cinci perechi de butoni de aur, patru perechi de ace de argint şi un pachet cu argint-bucăţi. Moaşa Qu a mărturisit că primise trei arginţi. Magistratul a ajuns la concluzia că Lai Wang furase lucrurile, seducînd-o pe femeie, iar Qu Dang îl jefuise pe hoţ. Amîndoi fură condamnaţi la cîte cinci ani de temniţă, bunurile fiind confiscate. Apoi femeile fură puse la cazne şi bătrîna vorbi. Magistratul trimise portăreii acasă la Ximen Qing, să o ia pe numita Sun. Doamna Luna îl chemă pe fratele său cel mare să se sfătuiască şi hotărîră că de vreme ce lumea ştia de întîmplare, nu o mai puteau primi înapoi pe Lebăda de Nea. Ea făcuse casa de ruşine şi pătase reputaţia soţului său, mort. Ei îi cinstiră pe portărei şi îi rugară să ducă magistratului aceste vorbe. Femeia putea fi încredinţată unor mijlocitoare oficiale şi vîndută.

Prunişor de Primăvară află despre păţania lui Sun Lebădă de Nea şi se gîndi s-o cumpere ea ca femeie de muncă, pentru a-şi bate joc de ea şi a se răzbuna în felul acesta.

— E bucătăreasă bună, îi spuse ea bărbatului. Pregăteşte ca nimeni alta ceaiuri şi fierturi şi aş zice s-o luăm noi.

Comandantul Zhou îi chemă pe Zhang Sheng şi Li An, le dădu o carte de vizită şi îi mînă la magistrat. Aflînd cine e cumpărătorul, magistratul ceru pe ea numai opt liang de argint. Slugile plătiră şi o duseră pe femeie în casa comandantului. După ce o prezentară

primei şi celei de a doua neveste, o luară la Prunişor de Primăvară. Aceasta abia se sculase şi lenevea pe patul aurit, împodobit cu draperii de mătase. Lebăda de Nea o recunoscu, dar lăsă capul în jos, se aruncă la pămînt şi bătii
patru mătănii. Prunişor de Primăvară se uită lung la ea şi ceru 5â i se înfăţişeze capul servitoarelor din casă.

— Lasă-i părul în jos * acestei hoaţe, dezbrăcaţi-o de veşmintele astea şi băgaţi-o în bucătărie, să îngrijească de foc şi să facă mîncare.

Lebăda de Nea înghiţi amarul în ea. De la cei vechi se zice că dacă loveşti în zid, cade şi de sus şi de jos, iar cel care mătură orezul poate ajunge căpetenia depozitului. Fiind la Prunişor sub acoperiş, ar fi putut sâ nu-şi plece capul ? într-o asemenea situaţie, nu avu de ales, aşa că îşi despleti părul, îmbrăcă straie de slugă şi o porni nefericită sp-e bucătărie.

Capitolul XCI

Tuşa Xue îi vorbi lui Chen Jingji despre păţania Lebedei de Nea şi el se sluji de acest lucru pentru propriile foloase. Chiar atunci, o trimise pe bătrînă la Doamna Luna.

— Ginerele Chen, doamnă, n-o mai vrea pe fiica voastră ci are de gînd să se plîngă guvernatorului provincial că îi ţineţi atîtea lăzi cu aur şi argint ce sînt ale tatălui lui, încă de pe vremea cînd Excelenţa Sa trăia.

Necazurile se abătuseră unul după altul peste capul Doamnei Luna. Lebăda de Nea se înhăitase cu Lai Wang şi o furase; copilul-slugă Lai An fugise ; nevasta lui Lai Xing murise de curînd şi casa era toată cu susul în jos. De cum auzi vorbele mijlocitoarei, închirie repede o lectică şi-o trimise din nou pe Orhideea, iar Dai An tocmi cărători şi aceştia îi duseră acolo patul şi celelalte lucruri care fuseseră zestrea ei.

— Păi astea au fost zestrea ei, răbufni Chen Jingji, şi eu îmi vreau lăzile cu uulecie preţioase i

— Mama-soacră mi-a zis că atunci cînd aţi venit, ea pe- astea le-a văzut şi nu altele ! îl lămuri tuşa Xue.

Chen Jingji o ceru şi pe Yuan Xiao, slujnica Orhideei şi cînd bătrîna Xue merse cu vorba lui la Doamna Luna, aceasta se împotrivi.

— Sluga asta a fost a Delicatei şi acum îmi vede de băiat ! Dacă vrea o slujnică, i-o dau pe Mijlocul Toamnei, că ea a fost a Orhideei !

---

* Ca unei femei simple.

Jingji nu se învoi cu Mijlocul Toamnei şi bătrîna Xue a bătut de cîteva ori drumul dintre ei. Pînă la urmă, doamna Zhang îi grăi lui Dai An :

— Frate, mergi şi salut-o pe stăpîna ta din partea mea. Ea are doar atîtea slugi şi n-o să ducă lipsă de una care să-i vadă de băiat. Că o dă pe vechea slujnică a noră-mi, e şi aşa bine, că se şi cuvine, mai ales că băiatul meu a făcut-o femeie !

Dai An se întoarse acasă şi îi spuse Doamnei Luna aceste cuvinte. Femeia n-a mai zis nimic şi i-a dat drumul slugii Yuan Xiao. Chen Jingji s-a bucurat, declarînd sus şi tare că lucrurile se încheiaseră după dorinţa inimii sale. Intr-adevăr :

De bei lături din apa de picioare ! îţi iert
greşeala cît ar fi de mare,

Dar să cătăm puţin înapoi. Fiul mandarinului îşi pierduse mai de mult nevasta, peţitoarele îi înfăţişaseră mai multe femei, însă nici una nu-i fusese pe plac. De Sărbătoarea luminii pure se îndrăgostise de Pavilion de Jad, dar nu avea cum să-i treacă pragul casei şi nici nu ştia dacă ea mai voia să se mărite sau nu. Cînd se ivise cazul Lebedei de Nea, taică-său pusese mîna pe bunurile furate şi el spera ca familia Ximen să trimită după ele. Numai că Doamnei Luna îi era teamă să aibă de-a face cu justiţia. Tînărul Li fu dezamăgit şi i se împărtăşi prietenului său He Buwei, care îl învăţă s-o mîne pe peţitoarea magistraturii, Mama Tao.

— Promite-i că dacă o scoate la capăt, o dezlegi de îndatoririle ei către magistratură şi îi dai pe deasupra cinci *liang* de argint.

Bucuroasă, bătrîna o ţinu ca săgeata pînă în poarta casei Ximen. Lai Zhao stătea în poartă.

— Te supăr cu un cuvînt, domnule. Asta să fie casa Ximen ?

— De undei vii ? Stăpînul, e mort, ce ai cu el ?

— învredniceşte-te şi du-i stăpînei o vorbă. Eu sînt Mama Tao, mijlocitoarea de la magistratură. Domnişorul nostru mi-a zis că una din doamnele casei e gata să se mărite din nou şi eu am venit să vedem ce şi cum.

— Bătrîno, tu nu ştii ce-i buna-cuviinţă ? o repezi Lai Zhao. Stăpînul e mort de mai bine de un an şi în casă au rămas numai două doamne, care nu au de gînd să se mărite iar. Lumea zicea că vîntul năpraznic şi furtuna ocolesc poarta unei vădane ! Tu îţi baţi joc, s-au n-ai ce face şi ţî-ai găsit de treabă. Cară-te de aici : Dacă aude stăpînă, mănînci papară !

— Frăţioare, rîse bătrînă, un dregător poate să greşească, dar o solie n-are cum. Crezi că aş fi venit dacă nu m-ar fi mînat domnişorul ? Mergi numai şi întreabă dacă vor sau nu să discute de această legătură fericită. Pe urmă, eu mă duc.

— Fie, încuviinţă Lai Zhao. Stai aici, că merg să le spun una are copil, dar cealaltă nu. Tu pe care o vrei ?

— Domnişorul a văzut-o afară din oraş, la petrecere. E cea care are cîteva pete albe pe sub pielea obrazului.

Lai Zhao pătrunse în curtea interioară, înştiinţînd de sosirea unei peţitoare de la magistratură.

— De unde ne află lumea, că doar noi nu grăim altora despre treburile noastre ! se înfurie Doamna Luna.

— Zicea că a văzut-o afară din oraş şi că are pete albe pe sub piele.

— O fi sora a treia. Eu nu mă mai mărit. Se zice că poţi să afli adîncimea apei mării, dar inima omului ba ! rosti Doamna Luna şi se duse peste Pavilion de Jad. Acolo se aşeză şi o întrebă : Uite ce treabă am cu tine, soră Meng. Afară aşteaptă o peţitoare, din partea domnişorului magistratului. Spune că te-a văzut de Sărbătoarea luminii pure şi vrea să ştie dacă vrei sau nu să mergi mai departe.

Luaţi aminte, dragi cititori, vorbele nu se leagă din nimic şi de cînd e lumea lucrurile pornesc de la cîte un semn. în ziua cînd au petrecut pe dîmb, Meng Pavilion de Jad îl zărise şi ea pe tînărul Li, observînd că era vesel, petrecăreţ, cam de vîrsta ei şi priceput la călărie şi la tragerea cu arcul. Cînd privirile
li se întîlniseră, se înţeleseseră fără cuvinte. Ea n-avea cum să ştie dacă bărbatul pra sau rm îrţsv.r?.t, gîr.dind h~k siiiCă m . ..Dăi- batul meu e mort şi sînt singură, fără un reazem. Sora cea mare are un copil şi cînd s-o face mare o să-l doară, fireşte de ma- mă-sa, că se trage din carnea ei, iar eu o să fiu ca un copac fără umbră sau ca omul care încearcă să ia apă într-un coş de bambus. De cînd îl are pe Xiaoge, sora cea mare s-a schimbat, nu mai e ca odată. De ce n-aş face un pas înainte, găsindu-mi un loc unde să-mi petrec bătrîneţile ? Pentru ce să stau aici ca o proastă ? Nimic bun nu mă mai aşteaptă şi anii tineri se duc !“

Cînd Doamna Luna intrase peste ea, gîndul îi era încă la tînărul acela, simţindu-se înveselită şi ruşinată totodată.

— Nu te lua după scorneli, soră mai mare, eu n-am rostit una ca asta !

Roşi fără să vrea. Iată :

îşi ţine-n ea ruşinea, nu deschide gura,
Dar glasul inimii i-a potopit făptura.

— în astfel de treburi eu nu mă bag, grăi Doamna Luna şi merse la ea şi o chemă pe mijlocitoare.

Lai Zhao o conduse pe Mama Tao în casă. Bătrîna se înclină, şezu şi bău ceaiul.

— Cu ce treburi pe la noi ? o întrebă stăpîna casei.

— Fără treburi n-aş fi călcat în palatul dumneavoastră plin de comori. Domnişorul magistratului mi-a poruncit să vin în distinsa voastră casă, pentru a discuta despre o căsătorie cu una din doamnele de aici.

— Noi n-am transmis o asemenea vorbă. De unde a aflat el una ca asta ?

— Domnişorul mi-a spus că de Sărbătoarea lunii pure a văzut o doamnă înaltă de stat, cu faţa cum e sămînţa de dovleac şi cu cîteva pete albe pe ea. Despre dînsa zic eu.

Doamna Luna înţelese că era vorba de Pavilion de Jad şi puse ca peţitoarea să fie condusă la ea. Mama Tao se aşeză în camera din mijloc şi aşteptă destulă vreme, pînă cînd Pavilion de Jad se pieptănă şi se găti. Cînd ea apăru, bătrîna se repezi să se scoale în picioare şi o salută.

— Dînsa să fie ? zise peţitoarea. De bună seamă că laudele n-au fost aruncate în vînt. E bine la trup şi delicată, numai bună să-i fie domnişorului Li nevastă principală.

— Nu mai îndruga prostii, mamă ! glăsui Pavilion de Jad, rîzînd. Cîţi ani are domnişorul tău ? A mai fost căsătorit ? Are

vreo femeie în casă ? Care îi este numele ? E demnitar sau nu ? Spune-mi totul de la capăt, să nu pierdem vremea !

— Cerule, vai, cerule ! Eu sînt peţitoarea magistraturii, nu ştiu să îndrug baliverne, ca celelalte. Zic numai ce ştiu şi nimic altceva. Excelenţa Sa magistratul Li e trecut de cincizeci de ani şi nu îl are decît pe domnişorul Yanei *. Ţine de zodia calului şi anul acesta a împlinit treizeci şi unu de ani, chiar pe douăzeci şi trei din prima lună. E născut la ora dragonului. învaţă încă la Academia imperială şi nu peste mult o să ajungă cărturar. E tobă de carte şi neîntrecut la călărie şi la tragerea cu arcul. Despre o sută de şcoli filosofice din vremuri de demult ştie tot, dar chiar tot ! Soţia lui e moartă de doi ani şi nu are decît o slujnică să-l îngrijească, dar e femeie simplă, iar el are nevoie de o nevastă care să-i ţină casa. De-aia m-a mînat pe mine, cu tot respectul să pun la cale călătoria. Dacă o să vă învoiţi, domnişorul mi-a zis că o să vă scutească de dările pe casă, pămînt şi avere, iar dacă cineva vă necăjeşte, e de ajuns să-i spuneţi cine-i şi îl ia la *Yamen* şi îl vîră cu mîinile şi cu picioarele in butuc.

— Are copii ? întrebă Pavilion de Jad. De unde e de fel ? Mă tem că după ce li s-o trece termenul de magistratură, o să mă ducă peste mii de munţi şi ape şi neamurile sclavei acesteia sînt toate aici.

— Copii nu are, calea e curată ! răspunse Mama Tao. Ei se trag din Beijing, prefectura Zhengding, judeţul Caoqiang, cam la şase sau şapte sute de Ii, după ce ai trecut Fluviul Galben, spre miază-zi. Au acolo pămînturi întinse, herghelii de cai şi nenumărate slugi. Este un loc bun şi frumos, pus sub protecţia Fiului Cerului. Dacă vă ia şi ajungeţi nevasta sa principală, cînd o fi numit mandarin o să îmbrăcaţi straie de ceremonie şi o să fiţi purtată în litiere parfumate, ca o doamnă de rang. Ce nu vă place ?

Cuvintele meşteşugite ale femeii o încîntară pe Pavilion de Jad, care o strigă pe Busuioc să întindă masa. O ospătă pe mijlocitoare, cu plăcinte şi ceai aromat.

— Te-oi fi mirat de cîte am întrebat, lămuri ea, dar sclava asta a fost înşelată o dată !

— Doamnă bună, o să vedeţi cu ochii voştri toate ce vi le-am grăit. La mine ce e limpede rămîne limpede şi ce e murdar, murdar moare ! Prea adesea răul învinge binele, asta e ! Dar eu nu inşir minciuni şi ca peţitoare mă bazez pe fapte. Dacă vă învoiţi, vă rog să scrieţi o carte de căsătorie, să merg cu ea la domnişor.

Pavilion de Jad luă o bucată de mătase roşie şi îl rugă pe Dai An s-o ducă la prăvălie pentru ca vînzătorul Fu să aştearnă pe ea cele opt caractere ale ei.

— Cînd ai venit aici, zise Doamna Luna, bătrîna Xue ţi-a fost peţitoare. S-o chemăm şi să meargă amîndouă cu cele opt caractere, e mai bine aşa.

* Cel născut în reşedinţa mandarinală.

Peste puțin, Dai An plecă şi o aduse pe tuşa Xue. Cînd se văzură, pețitoarele se înclinară una în fața alteia, luară înscrisul pe mătase şi ieşiră pe poarta casei Ximen, îndreptîndu-se spre Y*amen.* Una rece, alta caldă, două guri, patruzeci şi opt de dinți, ca să se spună :

Nemuritoarea Wushan îl ia chiar pe Rangwang.
Zeița lunii caută însoțitor de rang,

Pe drum, Mama Tao o întrebă pe Xue ;

— Ai fost pețitoarea ei ?

— Da, răspunse tuşa Xue.

— Din ce familie se trage ? Atunci era fată sau mai fusese măritată ?

Tuşa Xue îi povesti pe îndelete cum o luase Ximen Qing pe Meng Pavilion de Jad.

— Nu crezi că e cam bătrînă ? Domnişorul are treizeci şi unu şi ea e cu şase ani mai mare.

— Păi să ne oprim pe stradă la un prezicător să vadă de se potrivesc datele. Dacă nu sînt nimerite, o facem mai mică cu cîțiva ani, că n-o fi foc ! îşi dădu cu părerea tuşa Xue.

îşi urmară drumul, dar nu întîlniră nici un prezicător. Abia pe o stradă spre miazănoapte zăriră un cort negru, care avea la intrare două pancarte rînduite pe lung şi pe acestea scria : „Prezic binele şi răul aidoma lui Ziping. Cu o vergea de fier ghicesc dacă veți fi încununați de glorie sau pătați de ruşine. Celor care vin să-şi afle viața viitoare, le spun adevărul, fără înconjur[11]. In cort era aşezată o masă, iar lîngă ea se afla un om care ştia să scrie şi să ghicească norocul. Pețitoarele îl salutară şi el le pofti să ia loc.

— Vă necăjim, rugîndu-vă să socotiţi viaţa unei muieri, glă- sui tuşa Xue şi scoase din mînecă robei trei *jen.* Nu-mi respingeţi mărunţişul ăsta, dar mă aflu la drum şi n-am bani la mine.

— Vă rog arătaţi-mi cele opt caractere, ceru omul.

Mama Tao i le puse în faţă.

— E vorba de o căsătorie, constată prezicătorul şi socoti ceva pe degete, apoi pe abac şi rosti: Femeia are treizeci şi şapte de ani şi e născută la ora şobolanului, pe şaptesprezece din luna a unsprezecea. Luna este *Jiazi,* ziua *Xinmao* şi ora *Kengzi* Se bucură de o fire curată, însă vieţile femeilor depind de alţii. Acum se află în perioada *Bingshen* a vieţii sale. Unit cu *Xin, Bing* aduce prestigiu şi putere, ceea ce înseamnă că va ajunge o mare doamnă. între cei patru piloni ai vieţii, văd multe stele de bărbaţi cu stare, iar ea îi face fericiţi pe soţii săi, faţ>t pentru care ei o şi iubesc. De vreo doi ani simt o pedeapsă, ceva, ce s-a întîmplat ?

— Pînă acu i-au murit doi bărbaţi, recunoscu Xue.

— Dacă a scăpat, de acum înainte se va bucura numai de bine.

— O să aibă copii ?

— Abia la patruzeci şi unu de ani va avea un fiu, care îi va bucura bătrîneţile. Are o soartă plină de noroc. Va fi bogată şi va avea parte de rang înalt, încheie el şi luînd pensula caligrafie patru rînduri :

v

Nu-s mai prejos de floarea prunişorului mîndrie, farmec,
Va pune vălul roşu de trei ori, sprincenele îşi va picta de două ori;
Vom apuca şi ziua cînd calu-nălţă capu-ncununat de glorii,
Iar ea va arunca în lături pielea *yin* şi liberă va fi în noii zori.

— Domnule, ce vreţi să spuneţi cu ultimele două stihuri ? Nu înţeleg nimic, întrebă Xue. V-aş ruga să mă lămuriţi şi pe mine.

— Capul calului înseamnă că femeia se va mărita după un bărbat care după naştere aparţine acestui animal şi abia după aceea se va bucura de îndestulare. Pielea *yin* n-ar fi altceva decît bărbatul care a fost în zodia tigrului şi care acum e mort j unul ca el, cu toate că o iubea, o ţinea numai într-o stare de soţie secundară. De acum, drumul îi va fi glorios şi va închide ochii la şaizeci şi opt de ani, lîngă băiatul său, trăind cu el pînă la moarte.

— Omul care o va lua e născut în anul calului, dar e cam mare diferenţă între ei. Vă rugăm mult, domnule, să mai scă- deţi cîţiva ani, cerură peţitoarele.

— Pun pentru ea anul *Dingmao,* să fie de treizeci şi patru de ani.

— Şi se brodeşte cu anul calului ? nu se lăsă Xue.

— Focul *Ding* întîlneşte aurul *Keng* şi dacă bagi şi topeşti aurul în foc, faci un vas de mare preţ. Se adună foarte bine.

El schimbă anul naşterii, babele îi mulţumiră şi zoriră la *Yamen,* intrară şi îngenuncheară înaintea domnişorului.

— Cine e această femeie ? întrebă el.

— Peţitoarea lor, spuse Mama Tao şi îi povesti tot ce făcuse. Doamna este fără seamăn la frumuseţe, numai că e ceva mai mare. Femeia aceasta măruntă nu a îndrăznit să ia lucrul acesta pe seama ei şi vă ascult augusta părere, domnişorule. Am adus datele.

Li Yanei luă pînza roşie şi citi :

— E cu doi-trei ani mai mare, constată.

— Aşa este, Excelenţă, se repezi tuşa Xue şi ştiţi că e o vorbă că dacă nevasta e cu doi ani mai mare, aurul sporeşte, iar dacă diferenţa este de trei ani, aurul se strînge cît muntele de înalt ! Doamna aceasta este frumoasă şi blîndă din fire. Cred că nu mai trebuie să zic că scrie şi citeşte şi se pricepe să ţină casa pe mînă.

— Am întîlnit-o, nu e nevoie s-o mai văd. Alegem o zi favorabilă, trimitem darurile şi gata.

— Cînd sâ venim să vă slujim, Excelenţa Voastră ?

— Nu mai pierdem vremea. Veniţi peste două zile, hotărî el şi le oferi cîte un argint pentru osteneală.

Peţitoarele plecară vesele.

Li Yanei era cum nu se poate mai fericit că această căsătorie mergea bine. Vorbi mai întîi cu prietenul său He, îi spuse ce pusese la cale magistratului, apoi chemă un maestru în ştiinţa lui *yin* şi *yang* şi el stabili ca pe opt din luna a patra să se trimită darurile şi pe cincisprezece să fie adusă mireasa. Li Yanei le dădu nişte argint lui He Buwei şi Micului Zhang, să-şi cumpere ceai, băutură şi alte lucruri, dar nu vom intra în amă- nute. Cînd peţitoarele au aflat datele fixate, au mers şi le-au înştiinţat de ele pe Doamna Luna şi pe Pavilion de Jad.

> Dinaintea naşterii sînt sorocite căsătorii Pe ogoru-
> albastru odinioară se cultivau jaduri.

Pe data de opt, şaisprezece platouri cu fructe şi plăcinte, o tiară din fir de aur, o podoabă din aur, o curea bătută cu agate, o legătură cu clopoţei, brăţări de aur, ace de argint, două robe roşii de la palat, patru veşminte brodate, treizeci *liang* de argint şi mai multe suluri de mătase şi bumbac au fost rînduite în douăzeci de legături, iar He Buwei şi cele două peţitoare le-au dus la casa lui Ximen. Pe cincisprezece, o mulţime de portărei au sosit să care mobila şi lucrurile lui Meng Pavilion de Jad. Doamna Luna îi lăsă să ia tot ce îi aparţinuse acesteia. Cum pe vremuri Ximen Qing dăduse un pat de-al lui Pavilion ca zestre Orhideei, ea îi oferi în loc patul încrustat cu sidef care fusese cumpărat pentru Lotus de Aur. Pavilion de Jad voise s-o ia cu ea numai pe Busuioc şi să i-o lase Doamnei Luna pe cealaltă

slujnică a ei, însă aceasta se împotrivi, spunînd că îi ajungeau Mijlocul Toamnei şi Broderia Primăverii. Pavilion de Jad se mută cu tot ce fusese al său, lăsînd numai două căni de argint, cu care să se joace băiatul.

Seara, o litieră purtată de patru cărători şi opt portărei cu patru perechi de lanterne din mătase roşie veniseră să o ia pe mireasă la noua casă. Pavilion de Jad îşi pusese pe cap tiara de aur, prinzîndu-şi în păr podoabe din jad şi perle. Îmbrăcase o robă roşie, cu mineci lungi. Cînd fu gata, se duse la altar şi îşi luă rămas bun de la tăbliţa lui Ximen Qing, apoi se plecă în faţa Doamnei Luna.

— Soră Meng a treia, eşti crudă ! îi spuse Doamna Luna. Pleci şi cui i-o laşi pe sclava aceasta, singură ?

Bociră amîndouă, apoi toţi ai casei, cu mic cu mare, o conduseră pînă în poartă. Peţitoarele îi puseră peste cap o mătase roşie, acoperindu-i faţa şi îi dădură să ţină în mîini un vas de aur. Ca văduvă, Doamna Luna nu putea ieşi pe poartă şi o rugă pe mătuşa ei să o conducă pînă la noul bărbat.

— Ea treia nevastă a Marelui Mandarin Ximen, şuşotea lumea pe străzi. A luat-o de nevastă fiul magistratului Li.

Unii vorbeau de rău, iar alţii de bine. Cele bune erau :

— Ximen Qing era un bărbat, nu glumă. Acum e mort şi nevasta principală i-a rămas în casă, păstrindu-şi văduvia. Ea are de crescut un fiu şi n-ar fi fost în stare sâ ţie o casă atît de mare. Aşa le-a lăsat pe neveste să-şi vadă fiecare de soarta sa !

Alţii arătau procesiunea cu degetul şi ziceau :

— Pînă şi nevestele lui Ximen Qing s-au măritat din nou. Pe cînd ăsta trăia, cîte n-a făcut el contra vrerii cerului şi a obiceiurilor, că era avar şi iubăreţ, de le sucea capul femeilor şi copilelor oamenilor ! Dar iată că s-a prăpădit şi nevestele ori i s-au remăritat, ori au fugit cu alţii, ori l-au jefuit pur şi simplu ! Femeile lui, precum averea, i s-au împrăştiat în cele patru vînturi ca penele raţelor sălbatice ! Vcrba veche : aşteaptă treizeci de ani ca să te vezi răzbunat şi acum iată răzbunarea sub ochii noştri !

Cînd intră în casa bărbatului, paturile, restul mobilei şi lucrurile erau toate rînduite la locurile lor. Mătuşa fu oprită să bea un pahar, apoi ea plecă. Li Yanei dădu peţitoarelor cîte cinci *liang* şi cîte o pînză înflorată. Seara o petrecură ca soţ şi soţie. A doua zi, Doamna Luna le trimise ceai şi bucate şi la fel făcură şi cele trei mătuşi din familia Meng. Mătuşa Yang nu mai era, să se bucure de măritiş. Bărbatul invită toate neamurile la petrecerea din ziua a treia a căsătoriei. Masa fu bogată, iar muzicanţi de la trei trupe şi mai multe curtezane cîntară. In ziua aceea, Doamna Luna se împodobi cu perle, îmbrăcă o robă roşie, o fustă brodată cu desene florale, îşi puse cingătoarea cu încuietoare de aur şi se duse la Yemen în- tr-o lectică mare. Soţia

magistratului le ospăta pe doamne şi se veseli împreună cu ele în salonul din spate. întoarsă acasă de la banchetul plin de voie bună, Doamna Luna fu izbită de liniştea din curtea interioară, unde nu se auzea nici cel mai mic zgomot. „Pe vremea lui Ximen Qing“, se gîndi ea, „suForile erau gureşe şi neastîmpărate. Cînd soseam dintr-o vizită, mă înconjurau vioaie toate şi o bancă nu le era de ajuns. Iar acum n-am pe nimeni !“ Merse la tăbliţa sufletului lui Ximen Qing şi plînse, îndurerată. Conteni abia cînd Jad Mic apăru lîngă ea şi o mîngîie. Iată :

Nimeni nu ştie-a inimii năpastă,
Doar razele lunii mute-n fereastră.

Li Yanei şi Pavilion de Jad, aprinşi şi plini de viaţă de felul lor, se iubiră zile de-a rîndul închişi în casă, nevenindu-le să se despartă nici pentru o clipă. Iar cu cît privea mai stăruitor chipul fermecător al lui Pavilion de Jad, cu atît mai tare sporea pasiunea în tînărul soţ. Apoi îi adusese în casă şi două slujnice, pe Busuioc, de optsprezece ani, care cînta frumos, şi pe Phoenix Mic, de cincisprezece, amîndouă atrăgătoare. De la prima soţie rămăsese cu o slugă de vreo treizeci de ani. pe nume Ac de Jad *, care se boia pînă ce arăta ca un demon. Obişnuia să-şi strîngă părul deasupra capului, făcîndu-i tot felul de noduri şi şi-l acoperea cu o batistă pe care o prindea cu ace de aur, ca pe o plasă de păr. Se îmbrăca în robe verzi şi fuste roşii, in cele mai ciudate împerecheri de culori, iar în picioare îşi punea încălţări croite ca nişte corăbii, cu patru ochi, lungi de aproape doi *chi.* Cînd era cu cineva, se sucea şi se răsucea, grăind fandosit, neplăcut. înainte de a o lua pe Pavilion de Jad, ea îi făcea de mîncare şi îl slujea pe domnişor, vorbind şi chicotind întruna, de era şi de nu era nevoie. De la proaspăta căsătorie a stăpînului său, slujnica se înrăise.

într-o zi, pe cînd bărbatul se afla în bibliotecă, Ac de Jad făcu un ceai în bucătărie şi intră peste el, zîmbitoare, cu ceaşca în mînă. După ce citise un timp, el lăsase cartea pe masă şi se întinsese să se odihnească puţin.

— Stăpîne, şoptise ea, cine vă mai iubeşte ca sclava asta a voastră ? V-am făcut un ceai grozav ! Noua nevastă pe care aţi adus-o în casă doarme şi acum. De ce nu le cereţi slujnicelor ei să vă prepare ceaiul ? Bărbatul aiba aţipise şi nu-i răspunse : Hei, cerşetor bătrîn, urmă ea pe alt glas, ce mi-ai păzit toată noaptea ? Ori ai fost prins cu treburi pînă peste cap şi acum, ziua-n amiaza mare, te-a răpus somnul ? Scoală-te de bea ceaiul!

Li Yanei se trezi şi dădu cu ochii de ea.

— Pune jos ceaiul şi cară-te, sclavă murdară prosti el.

* Yuzan.

Ac de' Jad se înroşi, lăsă ceaiul pe masă şi ieşi ca o furtună.

— Nu ştiţi să preţuiţi stima pe care v-o arăt ! strigă. Sclava voastră vă vrea binele, vă serveşte ceaiul de dimineaţă şi o aruncaţi pe uşă afară ! E o vorbă că urîta e o comoară la casa omului, pe cînd frumuseţea aduce numai belele ! Oi fi eu urîtă, dar înainte vreme am fost şi eu bună la ceva. Cine te-a pus să te legi de mine ?

Bărbatul o auzi şi îi trase două picioare în spate. Slujnica se bosumflă. lungindu-şi faţa pînă la podele. Din ziua aceea nu mai făcu nici un ceai şi nici nu se mai sulimeni. Cînd o vedea pe Pavilion de Jad nu-i spunea „stăpînă”, ci îi vorbea numai cu „tu“ sau „eu“, iar cînd era singură în dormitorul lui Pavilion, se aşeza pe patul acesteia. Femeia n-o lua în seamă. Ac de Jad le ceruse slujnicelor lui Pavilion de Jad s-o numească „mătuşă“, pentru faptul că ar fi fost cu puţin mai mică decît stăpîna lor.

— Să-mi ziceţi „mătuşă[1]* numai cînd stăpînul nu e de faţă, auziţi ? Şi să-mi munciţi mult şi bine, fără să-mi ieşiţi din cuvînt, altfel mă pun cu lopata pe voi !

încercă de mai multe ori să se apropie de bărbat, dar el nici că se uită la ea. Atunci slujnica se înfurie de-a binelea şi nu se mai scula din pat pînă spre prînz, nu mai deretica prin casă şi nu mai gătea nici bucate.

— Facă ce-o vrea, e treaba ei, le sfătui Pavilion de Jad pe slujnicele sale. Pregătiţi-i voi mîncare stăpînului.

Ac de Jad deveni şi mai acră şi se puse pe spart înadins vasele în bucătărie, luîndu-le la ocări şi la bătăi pe Phoenix şi pe Busuioc.

— Hoţomanelor ! Tîrfe ! striga. Să vă fie limpede că eu am fost aici înaintea stăpînei voastre ! Acum v-aţi făcut voi stăpîne pe casă. cu toate că nu o meritaţi, iar cu munca nu vă omorîţi. Nevasta dintîi, care s-a prăpădit, niciodată nu m-a numit Ac de Jad, iar voi, abia venite, aveţi neobrăzarea să-mi spuneţi pe nume, de parcă aş fi sluga voastră ! Pînă să călcaţi în casa asta, am împărţit patul şi perna cu stăpînul şi în fiece dimineaţă leneveam amîndoi pînă la nămiezi. De treburile casei cine se îngrijea, dacă nu eu ? Acum voi aţi năvălit peste noi şi ne-aţi spart vasul cu miere, îndepărtîndu-ne unul de altul ! Am fost izgonită să-mi petrec nopţie în camera din mijloc, pe nişte bănci de lemn, reci, din care mi-am încropit un pat! Cine ştie cît amar s-a adunat în sufletul meu ? La Ximen Qing ea nu era decît nevasta a treia şi o chema Pavilion de Jad. Ştiu eu prea bine ce ştiu ! Iar dacă a venit aici, ar fi cazul să se stăpînească în faţa mea, iar nu să se ţină cu nasul pe sus ! Că doar n-oi fi sluga ei !

Pavilion de Jad o auzi şi se minie, dar n-o lăsa inima să se plîngă soţului.

într-o zi fierbinte, spre seară, bărbatul porunci să se fiarbă apă şi să se aducă în cameră vasul cel mare, spre a se îmbăia împreună cu Pavilion de Jad.

— Spune-i lui Busuioc, las-o pe ea ! îl povățui nevasta.

— Ba ea să se ocupe, o învăț eu minte pe sclava asta ! nu vru să audă bărbatul.

Aflînd că stăpînul îi cere să-i pregătească apă pentru o baie cu soția, sluga se mînie în sinea sa. Sosi cu vasul și îl trînti în cameră, apoi cît fierse apa într-o căldare, nu mai conteni, furioasă tare, din bombănit : „N-am mai văzut o asemenea tîrfă ! Să mă înjosească în felul ăsta ! Femeie fără rușine, să se îm- băieze în fiece zi ! Eu cu stăpînul meu am fost împreună luni și luni de zile. In vremea asta n-am dat pe mine cu un strop de apă și nu pot zice că astfel i-am mînjit chipul lui Buddha ! Ori tîrfa asta ține cu tot dinadinsul să se certe cu mine !“ Revărsă o mulțime de ocări. Pavilion de Jad o auzi. dar nu spuse nimic. Numai bărbatul se supără foc și lăsă încolo baia. Așa cum era, gol, apucă o vargă de la capul patului și vru să iasă la ea. Pavilion de Jad încercă să-l oprească.

— Las-o să blesteme, de ce te mînii ? Dacă ieși așa, încălzit, ai să răcești !

■— Nu-i lua apărarea ! Sclava asta e fără rușine ! rosti el și merse țintă la ea.

O înșfăcă de păr și o trînti la pămînt, făcînd varga să vîjîie prin aer, în vreme ce abătu asupra ei o ploaie de lovituri. Pavilion de Jad sări lîngă el, sfătuindu-1 să o cruțe, dar el nu o lăsă pînă nu îi arse douăzeci-treizeci de vergi. In cele din urmă, sluga se ghemui în genunchi înaintea lui.

— Stăpîne, strigă, nu mă mai bate ! Văd că nu mai ai nevoie de mine, vinde-mă !

Vorbele ei sporiră furia bărbatului și el o mai lovi de cîteva ori, cu ură.

— Dacă vrea să plece, dă-i drumul, îi spuse Pavilion de Jad. De ce s-o bați, iar tu să ajungi să-ți ieși așa din minți 7

Li Yanei porunci să i se înfățișeze Mama Tao s-o ia cu ea și s-o vîndă. Cu adevărat :

Cu gura poți răpune om și armăsar.
Doborî cu evantaiul un micuț țînțar, ■

. Capitolul XCII

După ce Li Yanei a bătut-o pe Ac de Jad, Mama Tao a luat-o din casă şi a vîndut-o pe opt arginţi şi apoi le-a cumpărat o altă slugă pentru treburile din bucătărie.

Orhideea se înapoiase la Chen Jingji cu nenumărate lucruri pentru casă, dar cei doi soţi se certau tot la trei sau cinci zile. în cele din urmă, el îi ceru mamei sale nişte bani, să se apuce de negoţ, însă ea nu vru să-i dea nimic. în schimb, îl împrumută pe fratele său cu cincizeci de *liang* de argint. Jingji se îmbătă şi se duse peste unchiul Zhang, strigîndu-i din poartă felurite măscări. Supărat, acesta luă bani cu împrumut din altă parte şi îi trecu înapoi argintul doamnei Zhang. De ruşine, aceasta se îmbolnăvi, căzu la pat şi ai casei nu mai ştiură ce să-i facă şi se văzură nevoiţi să cheme doctorul. La stăruinţele fiului, doamna Chen scoase două sute de *liang* şi il puse pe Chen Ding să deschidă o prăvălie de pînzeturi în două camere de la intrare. Chen Jingji legă prietenie cu Lu Al Treilea şi cu Yang Al Şaselea, oameni prefăcuţi şi răi, asemenea vulpoilor şi clinilor. Chen îi tot aducea în prăvălie şi cîntau la *pipa,* jucau pietre sau zaruri, bînd pînă noaptea tîrziu şi aruncînd încolo şi-ncoace cu banii. Fratele se plînse doamnei Zhang că fiul ei cheltuia zi după zi bani, însă acesta îl învinui că vopsea pînza să stoarcă cîştiguri pentru sine, fapt pentru care îl şi alungă din casă, cu nevastă cu tot, punîndu-1 vînzător în prăvălie pe prietenul său, Yang.

Lui Yang Guangyan i se zicea Unghie de Fier. Era un mincinos fără pereche, în stare să preţăluiască şi vîntul şi să vîndă şi ploaia, ca să se aleagă cu bani din nimic. Chen Jingji îi ceru mamei sale încă trei sute de *liang,* ridicînd suma băgată în.
prăvălie la cinci sute. El îi încredinţă lui Yang banii, spre a cumpăra pînză din Linqing. Acesta din urmă merse acasă, îşi pregăti lucrurile de drum, dădu apoi din nou pe la Jingji şi îl luă cu el în călătorie. Linqing era un port prosper înţesat de lume, un nod neguţătoresc de seamă. Din această pricină, avea treizeci şi două de fundături cu flori şi sălcii şi şaptezeci şi două de pavilioane pentru muzică *. Jingji era tînăr şi nepriceput şi Yang îl plimbă prin cîrciumi şi prin locurile de petrecere, făcînd astfel doar cîteva cumpărături. Una dintre curtezane, Feng Giuvaier de Aur, era negrăit de frumoasă, răpitoare, desăvîrşită, atît la trup cît şi în meserie. Intrebînd de vîrsta fetei, matroana le răspunse :

— Giuvaier de Aur e chiar copila mea, singurul meu reazem. Anul ăsta abia împlineşte optsprezece ani.

Lui Jingji i se aprinse inima după ea. Ii oferi bătrînei cinci *liang* şi petrecu mai multe nopţi în şir cu ea. Yang, simţind că el o iubeşte şi nu-i vine să se despartă de ea, îl sfătui să se însoare cu ea şi s-o ia cu el. Patroana ceru o sută douăzeci de *liang,* apoi scăzu la o sută. El plăti

* Localuri ale curtezanelor şi teatre.

şi duse fata acasă în lectică, urmînd-c împreună cu prietenul său călare pe cîte-un cal ; mărfurile le încărcaseră într-o căruță. Călătoriră veseli, întocmai ca mai jos :

E multă dragoste-n Pavilionul rîndunelelor,
Deşertul drum întoarce şi el capul să privească ;
E scris că pînă şi războinicul în primăvară-acum Se
va-nsoți cu phoenixul iubirea s-o trăiască.

Doamna Zhang, văzînd că fiu-său se înapoiase cu lucruri de vînzare puține şi în schimb cu o țiitoare, se îmbolnăvi crunt de supărare şi în scurtă vreme muri. Jingji cumpără un sicriu şi o aşeză în el, îmbrăcă doar de ochii lumii straie de doliu, îi făcu moartei o slujbă şi la o săptămînă o îngropă lîngă tatăl său. Cu gîndul la bunătatea mamei, unchiul Zhang îl lăsă în plata cerului pe fiu, ca şi cum nu l-ar fi cunoscut. Cum sosi de la mormînt, Jingji îi dădu lui Giuvaier de Aur cele două camere principale ale casei, cu puțin mai înainte ale mamei sale, în cea din mijloc fiind rînduit altarul familiei, iar într-o cameră mică, laterală, înghesuind-o pe Orhideea. Apoi îi cumpără favoritei o slujnică, pe numele ei De două ori Fericire. * Yang Guangyan deschise prăvălia cu pînzeturi de la intrare, pe cînd Chen o ținu tot într-o petrecere, în casă, cu Giuvaier de Aur, culcîndu-se numai cu ea şi împlinindu-i toate voile ; pe Orhideea nu o mai băgă în seamă deloc.

Intr-o zi, el află că Pavilion de Jad se măritase cu fiul magistratului şi că luase cu ea o mulțime de lucruri din casă. Nu peste mult, împlinind trei ani ca magistrat, Li fu înaintat la prefectura din Yanzhou, în provincia Zhejiang şi plecă să-şi ia dregătoria în primire. Chen Jingji îşi aminti că pe vremuri găsise în grădină un ac de păr al lui Pavilion de Jad şi se gîndi să meargă la Yanzhou şi să dovedească astfel că Pavilion de Jad se ținuse cu el, dăruindu-i acul ca o chezăşie a legăturii lor. Lucrurile pe care ea le adusese din casa lui Ximen i-ar fi aparținut de fapt lui Yang Jian şi, ca urmare, trebuiau confiscate. Credea că în fața acestor argumentări, magistratul Li, fiind mandarin civil şi trăgîndu-se dintre cărturari, iar nu din rîndul militarilor, se va înspăimînta şi îi va porunci fiului său să-şi părăsească soția. „Ala mi-o va da pe Pavilion de Jad cu mîinile amîndouă“, îşi zise el, „şi o să mă bucur de o pereche de favorite de toată frumusețea !“ Cu adevărat : Dar nu e după socotelile omului, ci după vrerea cerului !

Chen Jingji deschise aşadar lada mamei sale şi scoase din ea o mie de *liang* de argint. îi lăsă o sută lui Giuvaier de Aur, să aibă pentru cheltuieli, îl chemă înapoi pe Chen Ding, să vadă de casă şi de prăvălie, iar de Sărbătoarea Mijlocului Toamnei el o porni întins cu ceilalți bani, însoțit de Yang Guangyan şi de o slugă, Chen An, spre Huzhou. Acolo cumpără mărfuri, umplînd pe jumătate corabia, şi cînd

* Chongxi.

ajunsese în Qingjiangpu, ancorară şi traseră la hanul unui oarecare Chen Al Doilea. Porunciră pui şi băutură şi ospătară din belşug. Pe la mijlocul petrecerii, Jingji îi grăi prietenului său :

— Rămîi aici la han şi păzeşte corabia cîteva zile. Eu iau cu mine cîteva lucruri să le fac daruri şi trag cu Chen An o fugă pînă în Yanzhou, să-mi văd o soră care e măritată acolo. In trei zile, cel mult în cinci, sînt înapoi.

— Frate, te du la ale tale, îl îmboldi Yang. Eu nu mă voi mişca de aici şi îndată ce soseşti, o vom apuca împreună spre casă.

Fără alte vorbe, Chen Jingji luă cu el nişte argint, cîteva lucruri şi plecă la Yanzhou. Cînd ajunse, poposi la un han. Acolo află că subprefectul îşi preluase de o lună slujba, dar că ai lui sosieră cu o corabie abia de trei zile.

Nu mai pierdu nici o clipă. Cumpără patru feluri de mîncare şi două vase cu băutură, alătură la ele şi două suluri de mătase şi i le dădu slugii să le care. El se îmbrăcă în cele mai bune veşminte, să arate cît mai chipeş, şi astfel se opri în faţa prefecturii. Acolo îl salută pe omul de la poartă, spunîndu-i :

— Te stingheresc, dar aş avea rugămintea să vesteşti câ unchiul Meng Al Doilea a venit să o vadă pe noua soţie a Excelenţei Sale Li Yanei !

Portarul nu întîrzie şi îi raportă stăpînului. Domnişorul Li era în bibliotecă. Aflînd că sosise fratele soţiei sale, porunci să se primească darurile, îşi puse hainele de ceremonie şi îl pofti pe musafir în salon. Acolo schimbară saluturi şi se aşezară.

— Cînd m-am însurat, nu ştiam că soţia mea are un frate ! rosti Li.

— Umila mea persoană am fost plecat prin Sichuan şi Canton după mărfuri aproape un an de zile. Nici eu n-am ştiut că sora mea' s-a măritat. îmi pare rău că n-am fost şi eu de faţă. Astăzi am adus nişte fleacuri şi am venit s-o văd pe sora mea.

— Oh, ce rău îmi pare că nu v-am cunoscut mai dinainte ! Sînt vinovat, cu adevărat vinovat ! se căină Li.

Peste puţin, se aduse ceaiul şi Yanei porunci slugilor să ia darurile din salon şi cartea de vizită şi s-o înştiinţeze pe stăpînă de vizita fratelui ei. Pavilion de Jad era la ea în cameră, cînd o slugă intră, spunîndu-i :

— A sosit unchiul Meng Al Doilea !

— Care unchi Meng ? se minună ea. Oare să se fi întors acasă fratele al doilea, Meng Rui ? Ce frumos că a bătut atîta cale pentru mine !

Pe cartea de vizită era trecut chiar numele acestuia şi Pavilion de Jad nu mai avu nici o îndoială. Ceru să fie poftit oaspetele şi o puse pe Busuioc să cureţe salonul din spate. După ce se îmbrăcă, merse să-şi întîmpine fratele. Prin apărătoarea uşii băgă de seamă cu stupoare că

nu era fratele său, ci ginerele Chen. „Ce caută aici ?“ se întrebă. „Mă duc totuşi, să văd ce vrea. E o vorbă că rudă sau nu, consăteanul îţi este apropiat şi, bună au ba, apa de acasă îţi place ! Nu-mi e frate, dar ginere îmi este“. Apăru înaintea lor.

— Surioară, n-am ştiut că te-ai măritat şi trăieşti aici, rosti Jingji.

Abia sfîrşi vorba şi Yanei fu chemat să primească un alt musafir. El îi spuse soţiei să-şi întreţină fratele şi ieşi.

Chen Jingji îngenunche şi femeia îi făcu o reverenţă.

— Ce vînt te aduce pe aici, ginere Chen ? întrebă şi îl rugă să ia loc, apoi îi ceru lui Busuioc să aducă ceaiul.

în timp ce sorbeau ceaiul, schimbară cuvinte obişnuite.

— Orhideea e bine ? întrebă ea.

Jingji îi povesti cum ea se întorsese la el cu toată zestrea sa. Pavilion de Jad ii istorisi la rîndul său despre întîlnirea cu Prunişor de Primăvară la Templul Fericirii Eterne.

— Cînd eram acolo, nu o dată am sfătuit-o pe sora cea mare să te iubească la fel ca pe Orhideea, fiindu-i ginere, iară nu să te socotească de străin. Din păcate, ea s-a luat după slugi şi te-a gonit. Despre lăzile acelea de care zici n-am auzit niciodată.

— N-o să vă mint şi o să vă spun deschis că am fost încurcat cu sora a cincea, grăi el. Cine nu ştia ? Apoi Doamna Luna a gonit-o şi pe Lotus de Aur şi aşa a încăput, sărmana, pe mîinile lui Wu Song. Dacă ea rămînea în casă, oricît de îndrăzneţ, el n-ar fi cutezat să intre peste noi şi s-o ucidă. De aceea ura mea nu poate fi astîmpărată nici de apele mării. N-am s-o iert, fiindcă din pricina ei Lotus de Aur e acum în lumea umbrelor !

— Ginere, toate astea sînt fapte trecute ! Se zice că ura trebuie dată uitării şi nu sporită.

Slujnicele aştemură masa, aducînd băutură şi bucate. Pavilion de Jad umplu un pahar şi i-1 întinse cu amîndouă mîinile.

— Ginere Chen, ai făcut un drum lung, ostenindu-te şi cheltuind pentru mine. Te rog să primeşti acest pahar.

Jingji luă paharul, il bău, apoi turnă şi el într-unul, efe- rindu-i-1. Băgind seamă că femeia îi vorbeşte numai cu „ginere Chen“, îşi zise : „De ce tîrfa asta nu mă scoate din „ginere", în loc să apuce nada ? Ia s-o incerc !“

Băură trei pahare, se înfruptară din cinci platouri şi limbile li se dezlegară, simţindu-se amândoi la largul lor. Jingji se făcuse roşu la faţă, ca în proverbul : „Alcoolul face simţămintele cît marea de adînci, iar poftele le înalţă pînă la ceruri !“ Nefiind nimeni de faţă, el dădu drumul la cîteva vorbe cu bătaie lungă.

— M-am gîndit la surioara, la fel cum unui om năclăit de praf şi de sudoare îi e gîndul la apă, la fel cum celui toropit de căldură îi stă

gîndul la un pahar cu apă rece. îmi sînt vii în minte zilele cînd locuiam împreună şi stam jos unul lîngă altul, jucînd şah. Cine ar fi crezut că o să ne despărţim astfel, unul la răsărit şi altul la apus ?

— Bine zici, ginere Chen. Bătrînii spuneau că fiecare să fie cu luare-aminte la ce e curat şi ce e murdar !

Rîzînd, Chen Jingji scoase din mineca robei un pachet de ceai parfumat, doar cît să bea din el o pereche.

— Surioară, dacă ţii la bietul tău frate, ia ceaiul ăsta ! o rugă şi îngenunche.

Femeia se înroşi pe dată pînă în vîrful urechilor şi azvîrli ceaiul pe pămînt.

— Om lipsit de ruşine ! strigă. Sluga asta te-a ospătat cu cele mai bune gînduri, iar tu mă batjocoreşti !

Se ridică de la masă, îndreptîndu-se spre camerele din interior. Chen Jingji culese pachetul cu ceai de pe jos, zicînd :

— Ba eu am venit cu. cele mai bune gînduri, numai tu te-ai schimbat. Dacă te-ai măritat cu fiul unui subprefect, nu mă mai iei în seamă. Ori pe cînd erai a treia nevastă a lui Ximen Qing nu eram noi doi ca nimeni alţii mai legaţi ? El dădu la iveală acul din argint, cu cap de aur, vîrîndu-i-1 sub ochi : Asta al cui e ? Dacă nu te-ai ţinut cu mine, ce caută acul tău în mîna mea ? Uite, deasupra e gravat numele tău : Yu Leu, Pavilion de Jad. Tu şi cu bătrînă v-aţi vorbit să-mi împărţiţi între voi cele opt lăzi cu aur şi argint, cu jaduri şi pietre preţioase, pe care le-am adus cînd am sosit în casa voastră. Ele au fost ale lui Yang Jian şi ar trebui să vă fie confiscate. Acum le-ai cărat cu tine aici, dar stai să vezi dacă nu te duc eu înapoi de unde ai plecat !

La aceste cuvinte, Pavilion de Jad se uită la ac şi văzu că era chiar acul ei cu capul din aur, în formă de floare de lotus, îşi amintea că îl pierduse cîndva în grădină, însă nu înţelegea cum ajunsese el în mîinile lui. De teamă să nu-i audă slugile, se prefăcu numaidecît veselă şi se întoarse spre el, rîzîndu-i, ba chiar îl luă de mînă, trăgîndu-1 înapoi :

— Preabunule ginere, sclava ta a glumit, de ce te necăjeşti ? Dacă ţii la mine şi eu te vreau !

Jingji îi spuse abia şoptit :

— In Qingjiangpu mă aşteaptă o corabie cu mărfuri. Dacă vrei să pleci de aici, deseará îmbracă-te ca o slugă şi fugim amîndoi. Pe corabie o să fim soţ şi soţie. Ce ne împiedică ? El nu e decît un dregător civil şi n-are atîta putere să ne aresteze.

— Ei, aşa mai merge ! se învoi ea. La noapte, să mă aştepţi în spate. Sclava ta o să arunce mai întîi peste zid o boccea cu obiecte de preţ, apoi mă travestesc în slujnică, ies de aici şi o pornim cu corabia.

Luaţi aminte, cititori ! Cînd o femeie frumoasă şi-a pus în minte ceva, pot fi zidurile înalte de zeci de mii de picioare şi tot n-au cum să

o ţină între ele. Dimpotrivă, atunci cînd ea n-are de gînd aşa ceva, poţi să stai alături de ea şi cu toate astea mii de munţi să vă despartă ! Dacă Meng Pavilion de Jad s-ar fi măritat cu un urît şi un prost, mai prejos decît Chen Jingji, poate că acesta ar fi izbutit în planurile sale. Dar Li Yanei avea înaintea sa putinţe de viitor îmbietoare şi era un bărbat tînăr, plăcut, vesel şi iubitor. Ce rost ar fi avut să se încurce cu unul ca Chen Jingji ? Ca să nu mai punem la socoteală că ei nu avuseseră nicicînd de-a face unul cu altul ! Tînărul nostru era şi un încurcă lume ! Iar ca să le zicem lucrurilor pe nume, se lăsă amăgit pînă şi de ea ! Intr-adevăr :

Pe ramul înflorit, sub fiecare floare,
La pîndă nevăzuţi sînt ghimpii ascuţiţi.
Atunci de ce blîndeţea omului ne pare Că n-ar
ascunde ţepii de inimă-otrăviţi ?

Pe cînd puneau ei doi fuga la cale, Jingji mai răsturnă pe gît cîteva pahare, apoi se ridică să plece. Li Yanei îşi conduse oaspetele pînă la poartă şi acesta se îndepărtă împreună cu Chen An.

— Unde locuieşte fratele tău ? o întrebă Li Yanei pe soţie. Aş vrea ca mîine să-i întorc vizita şi să-i trimit ceva daruri.

— Asta şi fratele meu ? izbucni femeia. E ginerele lui Ximen Qing şi a venit aici să mă facă să fug cu el. Am şi stabilit întîlnirea. La noapte, pe la al treilea *geng,* mă aşteaptă în spate. M-am învoit cu planul lui, ca să-l arestăm ca hoţ şi să stirpim astfel iarba rea din rădăcină. Ce crezi ?

— Întrece orice închipuire ! Cei vechi numeau lucrul acesta lichidarea fără otravă. Nu eu m-am dus după el, ci el îşi caută moartea în mîinile mele.

Yanei ieşi şi dădu ordine unei slugi credincioase să prepare capcana. Chen Jingji nu bănui nimic şi la jumătatea nopţii se înfiinţă împreună cu Chen An lîngă zidul din spatele casei Li, tuşind, cum le fusese semnalul. Pavilion de Jad îi răspunse din curte şi aruncă peste zid o sarcină, care avea în ea două sute de *liang* de argint din vistieria prefecturii. Abia îi poruncise Jingji lui Chen An să apuce bocceaua şi să fugă, cînd se auzi strigătul străjii şi patru-cinci bărbaţi se repeziră spre ei, ţipînd :

— Hoţii ! Hoţii !

Cît ai clipi din ochi, ei îi legară pe amîndoi şi îi aruncară în temniţă, aşa cum ordonase subprefectul.

Prefectul din Yanzhou se numea Xu Feng şi se trăgea din prefectura Lintao, provincia Shanzi, fiind un om drept, cinstit. A doua zi, apăru în sala de judecată cu toţi slujbaşii în jurul său. Subprefectul Li urcă şi el pe podium, semnînd în catastif. Un slujbaş înfăţişă primul caz.

— Azi noapte, pe la cel de al treilea *geng,* aceşti doi oameni necunoscuți nouă, dar despre care am aflat apoi că se numesc Chen Jingji şi Chen An, au spart uşa de la vistierie şi au furat două sute de *liang* de argint. In chiar clipa după ce săriseră zidul, au fost prinşi şi astăzi vrem să-i aducem înaintea Excelenței Voastre.

— Aduceți-i ! ordonă prefectul.

Chen Jingji şi Chen An fură aruncați în sală. Ei îngenun- cheară. Prefectul văzu că Jingji era tînăr şi curat la înfățişare.

— De unde eşti, tinere ? întrebă. Şi ce-ai căutat aici, într-un loc public, să jefuieşti bunuri oficiale ? Ce ai de spus ?

Chen Jingji bătea mereu mătănii, strigînd că e nevinovat.

— Poate un tîlhar să fie nevinovat ? se miră prefectul.

— Nu vă mai pierdeți timpul cu întrebările, venerabile, se amestecă subprefectul Li. A fost prins asupra faptului. De ce nu-1 pedepsiți ?

Prefectul ordonă să li se tragă cîte douăzeci de lovituri.

— Oamenii sînt viermi păcătoşi, dacă nu-i bați, nu mărturisesc, cum bine zice o vorbă, grăi iar Li. După cum se vede, tîlharul acesta nu se abate de la regulă.

Doi portărei i-au trîntit pe Chen Jingji şi pe Chen An la pămînt şi începură să-i lovească. „Cine şi-ar fi închipuit că tîrfa aia de Meng mă bagă într-o asemenea belea ? Eu sînt nevinovat. Nevinovat!“ murmura Jingji. Prefectul Xu era un om cu o creştere aleasă şi învăţătură deosebită, astfel că, au- zindu-1 bombănind, aşteptă pînă ce omul primi zece lovituri de bambus şi porunci :

— Opriți ! Duceți-i de aici ! Mîine îi interoghez din nou.

— Nu-i dați răgaz, venerabile ! se amestecă din nou subprefectul. E un proverb, că inima omului e de fier, iar legea ca un cuptor ! Mîine o să se poarte la fel.

— Nu-i nimic. Am ceva de gînd, zise prefectul.

Cei doi fură aruncați în temniță. Xu Fung mirosise el că ceva nu era firesc şi puse un portărel de încredere să meargă la temniță şi să încerce să afle cum ajunsese omul să fure. Portărelul se travesti în borfaş şi seara fu băgat să doarmă în aceeaşi celulă cu Jingji.

— Frate, la vîrsta ta, nu arăți a fi tîlhar, îl descusu portărelul. Eu îmi zic că eşti nevinovat.

— Mi-e greu să-ți lămuresc în cîteva cuvinte, îşi dădu drumul Jingji. Umila ta slugă este ginerele lui Ximen Qing, din Qinghe. Meng, noua nevastă a fiului subprefectului vostru â fost una din favoritele socrului meu şi s-a iubit cu mine. Mări- tîndu-se din nou, a adus în

casa soțului zece lăzi cu aur. argint şi nestemate. Acestea erau ale lui Yang Jian, care le dăduse socrului meu în păstrare. Eu am venit la ei să întreb de aceste bunuri, însă m-au atras în această cursă şi m-au arestat ca hoț. M-au bătut să mărturisesc de ce am furat. Ce să fac ? Îndur şi nu ştiu dacă voi apuca să mai văd vreodată soarele !

Omul plecă şi îi raportă prefectului.

— Se putea ? L-am auzit rostind numele Meng şi am bănuit ceva.

A doua zi, Xu Feng a intrat ca de obicei în sala *de* judecată, înconjurat de slujbaşi şi i-a chemat pe cei doi îmorici- nați. Avînd mărturisirea făcută de Chen Jingji în temniță, el îi declară nevinovați şi îi eliberă. Neştiind nimic, subprefectul Li stărui :

— Venerabile, a fost prins furînd. Nu poate fi lăsat liber !

în fața tuturor, prefectul Xu îi azvîrli ajutorului său adevărul curat :

— Sînt prefect aici şi am fost numit să-l servesc pe Fiul Cerului şi nu să-ți rezolv certurile tale de familie, socotind tîlhar un om care n-a furat. Numita Meng, favorita lui Ximen Qing, socrul acestui tînăr, s-a măritat cu fiul tău şi i-a adus ca zestre o mulțime de lucruri, care trebuiau să fie predate autorităților. El venise la voi după lucruri şi tu l-ai atras într-o cursă, pentru ca eu, în fața probelor neîndoielnice, să-l condamn. Un dregător, dacă susține interesele fiilor săi şi ale fiicelor sale, săvîrşeşte o crimă împotriva justiției !

Subprefectul a fost cuprins de ruşine. A plecat capul şi n-a îndrăznit să spună un cuvînt. Chen Jingji şi Chen An au fost sloboziți, iar prefectul s-a retras.

Li s-a înapoiat acasă cu inima mocnind de mînie.

— Uite ce fiu ai crescut ! şi-a revărsat el focul asupra soției. Din pricina lui, prefectul m-a insultat în fața celorlalți, înjosindu-mă. Mai bine mă omora !

— Ce s-a întîmplat ? s-a speriat nevasta.

El îl chemă la el pe fiul său, poruncind slugilor să facă rost de ciomege şi să-l bată bine.

— Bun hoț ai prins ! l-a luat în primire pe Yanei, de Îndată ce acesta apăru. E ginerele lui Ximen Qing şi a declarat că zestrea pe care a adus-o soția ta aparține unui condamnat, acelui ticălos Yang Jian şi că trebuia confiscată. ! El venise după ea. Ori tu mi-ai spus mie că a furat şi că e hoț ! Eu n-am ştiut nimic şi prefectul Xu m-a făcut de ruşine în fața slujbaşilor ! Abia am venit aici ca dregător şi uite în ce lumină m-ai pus. La ce bun să am un fiu ca tine ?

Ordonă slugilor să-i care lovituri iuți ca ploaia cea de vară. Pielea lui Yanei se băşică şi sîngele îi curse şiroaie. De pe margine, soția subprefectului plîngea, rugîndu-1 pe bărbatu-său să-l cruțe. Pavilion de Jad stătea în picioare la uşa din colțul salonului din spate, vărsînd lacrimi amare. După treizeci de lovituri de ciomag, Li le porunci

slugilor :

— Pe Yanei țineți-1 închis, iar pe femeie azvîrliți-o chiar acum pe poartă. Să se mărite cu cine i-o plăcea, dar nu să-mi ruineze familia !

Li Yanei simți o durere grea în inimă şi prinse să-şi roage părinții :

— Tată, mai bine omoară-ți fiul, decît să-i alungi această nevastă !

Subprefectul porunci ca Yanei să fie pus în lanțuri şi închis în încăperea din spate, să-şi găsească sfîrşitul acolo.

— Omule, îi grăi soția sa plîngînd, eşti mandarin şi ai trecut de cincizeci de ani. Eu nu înțeleg de ce l-ai bătut pînă la sînge ! îl laşi să moară pentru această femeie ? Cine o să-ți fie reazem la bătrinețe ?

— N-am ce să fac. Cîtă vreme e aici, oamenii mă vor condamna !

— Atunci trimite-i pe amîndoi acasă la noi, în Zhending.

Subprefectul ascultă vorbele soției, îl scoase pe Yanei din camera unde fusese țintuit şi îi spuse ca în trei zile să plece acasă.

Chen Jingji şi Chen An părăsiră prefectura Yanzhou şi se întoarseră la hanul din Quingjiangpu, unde îl lăsaseră pe Yang.

— Acum trei zile mi-a zis că i-ați scris că nu mai dați pe aici, îl înştiință hangiul, şi a pornit-o acasă cu corabia.

Nevenindu-i să creadă, Jingji se repezi în port, dar locul unde fusese acostată corabia închiriată de el era gol.

— Oh, cerule, mă omori ! strigă De ce nu m-o fi aşteptat ?

Abia ieşit din închisoare, nu avea nici un ban asupra sa. Urcă pînă la urmă cu Chen An pe o corabie, amanetîndu-şi hainele pentru a plăti călătoria. Arătau ca doi cîini hăituiți, sau ca peştii ce se zbat în năvod ! Tot drumul întrebară de Yang Guangyan, însă nu dădură de urma lui. Era spre sfîrşitul toamnei. Frunzele cădeau din copaci, bătea vîntul dinspre apus şi se lăsase frigul. Se cunosc opt stihuri care vorbesc de greul călătoriei la vreme de toamnă :

Usucă lotuşi şi castanele de apă trist,
Cad una după alta fninze-ale platanilor ;
Mai cîntă-n iarba putrezită greieri înghețați,
Se lasă pe nisipul gol gîşte din zborul lor ;
Se cern ploi dese peste-ntunecatele păduri,
Răceşte bruma aerul mai tare-nspre văzduh ;
Acel ce nu călătoreşte sub amarul cer
Cum ar putea să-i afle toamnei crîncenul năduh ?

Cu chiu cu vai au ajuns acasă. Văzîndu-1 negru la față şi acoperit cu zdrențe, Chen Ding, aflat în poartă, se sperie. Il conduse în casă.

— Corabia a sosit ? întrebă omul.

De supărare, Jingji nu răspunse multă vreme. într-un tîrziu, istorisi cele ce i se întîmplaseră.

— Noroc cu prefectul Xu, care mi-a dat drumul, recunoscu, scăpîndu-mă cu viață. Pe deasupra pățaniei, fratele Yang, pungaşul ăla în stare să jefuiască şi cerul, mi-a fugit cu marfa !

Mai întîi îl mînă pe Chen Ding acasă la Yang. însă acesta nu se întorsese. Atunci merse chiar el acolo, dar nu reuşi să afle mai mult.

Distrus, se duse în camerele din spate. Feng Giu- vaier de Aur se certase toată vremea cu Ximen Orhideea, treabă pe care o făceau şi cînd intră Chen. Prima soţie i se plînse că Giuvaier de Aur îi dăduse matroanei o groază de bani, că furase lucruri din casă şi cumpărase băutură şi mîncare, benchetuind cu fosta-i stăpînă, pe cînd ea nu găsise nimic de-ale gurii în toată casa. Favorita se scula abia la prînz şi nu cheltuia un ban pentru bucătărie, lăsîndu-le să flămînzească pe ea şi pe slugă. Giuvaier de Aur îşi ascuţi vocea, spunînd că prima nevastă nu ridica un pai de pe jos, fura orez şi-l schimba pe plăcinte, dosise la ea în cameră pastramă şi se înfrupta pe furiş din ea, cu Yuan Xiao.

El o crezu pe favorită, luîndu-şi la ocări nevasta :

— Oh, tirfă hoţomană, ţi-era teamă să nu crăpi de foame, de dădeai orezul pe plăcinte şi te înfruptai pe ascuns, împreună cu Yuan Xiao ?

O bătu pe slujnică, iar pe nevastă o lovi cu piciorul. Furioasă, Orhideea se repezi spre Giuvaier de Aur.

— Curvă bună să furi bărbaţii altora ! De ce nu zici cîte le-ai furat şi i le-ai trecut matroanei tale ? Ştii doar să minţi, aruncînd vina pe mine ! Eşti aidoma hoţului care-1 duce la temniţă pe străjerul care îşi făcea rondul de noapte ! îl pui pe al meu să mă bată ? La asta eşti bună ? Ei, bine, o să te pun eu cu botul pe labe şi dacă o fi să mor, că aşa viaţă nu-mi trebuie !

— Cum crezi c-ai să izbuteşti asta, tu, care nu faci nici cît vîrful piciorului ei, tîrfă ! sări bărbatul şi înfipse o mînă în părul ei, cărîndu-i cu cealaltă mînă şi cu picioarele lovituri peste lovituri, pînă cînd îi năvăli sîngele pe nas şi căzu fără simţiri. Orhideea nu-şi reveni decît foarte tîrziu.

Chen Jingji se retrase cu favorita. Singură în camera ei, Orhideea se jeli amarnic. Yuan Xiao merse să se culce în camera de la stradă. în miez de noapte, fiica lui Ximen lega o frînghie de stîlpul patului şi se spînzură. Avea douăzeci şi patru de ani. A doua zi dimineaţă, Yuan Xiao împinse uşa de la camera Orhideei, dar o află zăvorită. Stăpînul şi Giuvaier de Aur erau încă în pat. Favorita îi ceruse slujnicei sale, De două ori Fericire, sâ ia de la Orhideea albia de lemn să se spele pe picioare, dar rrici aceasta nu putu intra în odaie.

— I-auzi, tîrfa, izbucni Jingji, doarme pînă la ora asta î Stai că intru eu peste ea şi fi smulg tot părul din cap !

Slujnica De două ori Fericire se uită pe fereastră.

— S-a sculat din pat ! strigă. Se leagănă în mijlocul camerei. Face pe păpuşa din bîlci !

Yuan Xiao se repezi şi ea să vadă.

— Stăpîne, nu-i a bună ! ţipă. Stăpîna s-a spînzurat de lemnul de la pat !

Abia atunci bărbatul se sperie, forţă uşa ajutat de ţiitoare, o

dezlegară şi se străduiră s-o întoarcă la viață, dar în zadar. Nimeni nu ştia la ce oră murise în laț. într-adevăr :

Știți adevărul unde s-a ascuns ?
în nori drumeți ? Cu ploi de toamnă scurs ?

De teamă să nu se trezească amestecat în moartea stăpînei, Chen Ding alergă într-un suflet şi-i spuse Doamnei Luna. De la el femeia află că fiica lui Ximen Qing îşi dăduse duhul în ştreang, iar ginerele Chen adusese în casă o curtezană. Iată.

De trei stînjeni gheața-i groasă,
Şi de este zi frumoasă !

Doamna Luna o porni grabnic spre casa ginerelui Chen cu şapte-opt slugi după ea. Văzînd-o pe Orhideea țeapănă, ea o boci cu adevărat, apoi puse mîna pe Jingji şi, cu slugile care o însoțeau, îl burduşi bine, umplîndu-1 de cucuie şi de vînătăi. Curte-;
zana se ascunsese sub pat. O scoaseră de acolo şi îi traseră şi ei o bătaie soră cu moartea. Apoi smulseră uşile şi ferestrele din țîțîni, dărîmară zidurile şi cărară acasă mobila şi lucrurile care aparținuseră Orhideei. înapoiată acasă, Doamna Luna îi chemă pe frații săi să se sfătuiască.

— Soră, grăi Wu cel mare, a murit un om de-al nostru. Foloseşte întîmplarea şi vesteşte dregătorii. Dacă nu o faci acum, cînd n-are să mai aibă din ce trăi, iar o să vină peste noi că vrea lăzile ! Cel mai bun lucru este să ne judecăm şi să terminăm odată !

— Ai dreptate, frate ! încuviință ea şi întocmiră plîngerea.

A doua zi, Doamna Luna se duse chiar ea la magistrat. Noul magistrat se numea Huo Dali. Se trăgea dintr-o familie de cărturari din provincia Hukuang, județul Huanggang. Era om serios şi plin de virtute. Aflînd că e vorba de o sinucidere, se urcă pe podium în sala de judecată, ceru plîngerea şi o cercetă.

„Doamna Wu, de treizeci şi patru de ani, soția fostului căpitan Ximen Qing, îl acuză pe ginerele său, om rău, care şi-a înjosit şi şi-a batjocorit nevasta. Luîndu-se după vorbele unei curtezane, el şi-a bătut crîncen nevasta, împingînd-o la a-şi lua viața. Reclamanta vă roagă stăruitor să examinați cazul. Ginerele, pe nume Chen Jingji, a venit în casa ei la vremea în care familia sa era urmărită şi a locuit acolo mai mulți ani. Obişnuia să bea şi să facă scandaluri. Nevrednic şi lipsit de bună-cuviință, a iscat nenumărate necazuri în casă şi în afara ei. Fiind o femeie respectabilă, ea l-a izgonit din casă. De atunci, el a prins ură pe familia socrului şi a început să se poarte crud cu prima sa soție, născută Ximen, aceasta îndurînd, fără a se plînge nimănui. Apoi, el a adus în casă o cîntăreață din Linqing, Giuvaier de Aur, dîndu-i ei camerele principale, care i se cuveneau fiicei reclamantei. Plecînd

urechea la scornelile favoritei, şi-a umilit şi şi-a batjocorit nevasta într-o sută de moduri. Apoi a tras-o de păr şi a snopit-o în bătăi, pînă cînd ea n-a mai putut suporta şi şi-a făcut felul. Atunci, pe douăzeci şi trei a lunii a opta, pe la cel de al treilea *geng,* femeia s-a spînzurat. Gîndul lui Jingji este să o înspăimînte şi pe soacra văduvă, aducînd-o şi pe ea în starea de a-şi lua viața ! Prin această plîngere, cerşim stăruitor arestarea şi condamnarea lui, el fiind pricina morții soției sale, fiica reclamantei. în felul acesta, tîl- harul va înțelege ce este legea, cei buni vor fi lăsați să trăiască în pace, iar nevasta va fi răzbunată ! Aceasta este plîngerea pe care o supunem Excelenței Sale, Cerul limpede al județului
nostru".

Magistratul citi plîngerea, apoi înălță privirea spre femeie. Doamna Luna era înveşmîntată în alb. Arăta demnă, plină de finețe şi eleganță, ca soția unui mandarin de gradul cinci. El se sculă în picioare şi rosti :

— Doamnă Wu, ridicați-vă. Bănuiesc că sînteți soție de demnitar. Jalba dumneavoastră este convingătoare. Vă înțeleg. Vă rog să mergeți acasă şi trimiteți o slugă în locul dumneavoastră. Pe omul acela îl voi aresta chiar acum.

Doamna Luna îi făcu o reverență, ieşi şi urcă în lectică, lăsîndu-1 pe Lai Zhao la Y*amen.* Numaidecît magistratul puse doi portărei să ia însemnul alb al Yarnen-ului şi să-i aducă pe Chen Jingji şi pe Feng Giuvaier de Aur, laolaltă cu vecinii şi căpetenia străzii. Chen Jingji era ocupat cu pregătirile pentru înmormîntare şi, cînd s-a trezit cu portăreii, s-a îngrozit de moarte. Giuvaier de Aur era încă în pat, după bătaia primită de la Doamna Luna şi aflînd că veniseră să-i aresteze, trase o spaimă de nu mai ştiu nici ea pe ce lume trăieşte ! Chen Jingji încercă să-i cumpere cu bani pe portărei, dar aceştia îi legară cot la cot pe-amîndoi şi-i tîrîră Ia *Yamen.* Fan Gang, vecinul din stînga, Sun Ji, vecinul din dreapta, şi Wang Guang, căpetenia *bao,* erau de față. După ce fu înştiințat că acuzatul fusese arestat,.magistratul Huo sui pe podiumul din sala de judecată. Lai Zhao îngenunche, iar Chen, curtezana şi ceilalți rămaseră pe trepte. Magistratul se uită peste plîngere, apoi ceru ca Chen Jingji să se apropie.

— Om de nimic, strigă, de ce te-ai încrezut în favorită şi ai bătut-o de moarte pe soția ta, Ximen, împingînd-o să-şi ia viața ? Ce ai de spus ?

— Il rog pe Excelența Sa, Cer limpede, să cerceteze faptele. Cum s-o bată de moarte umila voastră slugă ? Eu am fost plecat cu vînzătorul meu, care m-a înşelat, furîndu-mi tot bănetul. M-am înapoiat acasă supărat şi i-am cerut nevestei să-mi pună să mănînc. Ea nu mi-a dat ascultare şi atunci am lovit-o de două ori cu piciorul. Peste noapte, ea s-a spînzurat.

— Dacă ți-ai luat în casă o curtezană, de ce i-ai cerut ei să-ți dea

să mănînci ? îl întrebă magistratul. Nu era firesc ! In jalba Doamnei Wu scrie că i-ai bătut fata, aducînd-o într-o stare vecină cu moartea şi abia atunci ea s-a spînzurat. Tot nu recunoşti ?

— Doamna Wu urăşte această neînsemnată persoană şi are de gînd să mă nimicească. Am credința că veți limpezi lucrurile, Excelența Voastră !

— I-a murit fiica şi tu îți închipui că scapi ? se mînie magistratul. Luați-1 şi trageți-i douăzeci de lovituri cu varga cea groasă ! strigă şi apoi ordonă ca Giuvaier de Aur să fie pusă cu mîinile în butuc.

Cei doi fură azvîrliți în temniță, iar Cang Buxi merse să examineze, împreună cu căpetenia străzii şi cu vecinii, cadavrul. Găsiră vînătăi pe tot corpul şi semnele lațului de jur împrejurul gîtului, astfel că raportară că după ce fusese grav bătută, femeia nu mai fusese în stare să îndure şi îşi luase viața. Şi mai mînios, magistratul ordonă încă zece lovituri pentru bărbat şi zece pentru femeie, aplicate peste pielea goală. Declară că Chen Jingji era vinovat de moartea soției sale şi îl osîndi la moarte prin gîtuire. Feng Giuvaier de Aur fu pedepsită cu o sută de lovituri de vargă, urmînd să servească într-o casă publică. Simțind că e pierdut, Chen Jingji îi scrise slugii sale, Chen Ding, să ia toți banii, cît de mărunți, din prăvălie şi podoabele Orhideei, să încropească o sută de arginți şi să-i dăruiască în ascuns magistratului. Peste noapte, acesta schimbă sentința, scriind că Jingji era vinovat de moartea soției, însă în mod indirect şi îl condamnă la cinci ani închisoare, cu putința de răscumpărare a pedepsei. Doamna Luna trimise vorbă de mai multe ori la *Yamen*, cerînd să se facă dreptate. în cele din urmă, magistratul o chemă pe femeie înaintea sa.

— Doamnă, îi grăi, pe gîtul fetei voastre au fost găsite semnele lațului, de aceea nu îl pot condamna pe ginerele vostru ca pe un criminal. Nu vreau să fiu nedrept cu nimeni. Dacă vă este teamă să nu vă dea bătaie de cap pe viitor, îl voi pune eu să declare în scris că nu o va face şi îi voi ordona să nu vă mai calce niciodată pragul casei !

Apoi porunci să fie adus condamnatul şi îi spuse acestuia :

— De data aceasta te iert, însă e bine să te schimbi şi să începi o viață nouă. Iți interzic să te duci peste doamna Wu sau să-i pricinuieşti vreo supărare. De se va întîmplă să fii tîrît iar în fața mea, mă voi purta cu asprime. Acum mergi acasă, cumpără un sicriu şi înmormîntează-ți nevasta, apoi mi te înfățişezi şi-mi spui ce ai făcut. Eu voi înainta un raport superiorilor mei.

Chen Jingji plăti răscumpărarea şi se întoarse acasă. Aşeză trupul Orhideei în sicriu, dar îl ținu în casă numai şapte zile. în ziua a şaptea, îi făcu o slujbă şi o îngropă pe fiica lui Ximen afară din oraş. Cît stătuse închis, cam o jumătate de lună cu totul, şi apoi în răstimpul doliului şi după înmormîntare chel- tuise o mulțime de bani. Feng Giuvaier de Aur plecase, iar el vînduse tot ce avusese de preț, pînă şi casa. Se alesese însă cu viața şi de atunci niciodată nu mai îndrăzni să rostească numele soacrei sale. Iată :

Cine cunoaşte din vreme ce fe să îl aştepte ?
Ştim doar că vin, după plăceri, mîhniri să ne deştepte.

Capitolul XCIII

Chen Jingji rămăsese fără casă, fără avere şi fără slugi, ale- gîndu-se cu mare ruşine. Socoti că Chen Ding făcuse avere pe seama lui şi îl alungă. Cum n-avea din ce trăi, trecea ades pe la casa prietenului său Yang, întrebînd de sosirea corăbiei cu mărfuri. Numai că Yang Guangyan, după ce îl prădase, vînduse mărfurile şi se dăduse la fund. Mai apoi, auzind cîte i se întîmplaseră lui Jingji, revenise acasă. într-una din zile, Chen Jingji apăru după obicei în poartă la Yang şi întrebă :

— Domnul Yang este acasă ?

Acesta îl trimise afară pe fratele său mai mic, care îl repezi :

— Tu mi-ai luat fratele şi mi l-ai purtat departe de casă, pentru negustoriile tale. Noi, ăştia de-acasă, de cîteva luni bune nu mai ştim nimic de el. O fi fost înghiţit de fluviu ori o fi fiind pe undeva, cu viaţa primejduită ! Şi tu ce faci ? Vii pe capul nostru şi întrebi de nişte amărîte de mărfuri, că numai de ele îţi e ! Ce e mai de preţ ? O mătase sau viaţa unui om ?

Yang cel mic era, de felul său, un stricat, un jucător de cărţi şi un panglicar cunoscut, muşchiulos şi păros, o brută, ce mai încolo şi încoace. De cum ieşise din casă, se repezise la Chen Jingji, îi înfipsese mîna în piept şi îi strigase vorbele de mai sus. Chen se zbătu şi i se smulse din mînă, rupînd-o la fugă. Atunci Yang apucă un ciob de ţiglă ascuţit şi se lovi înadins cu el peste frunte, umplîndu-şi faţa de sînge. Apoi alergă după Jingji :

— Pe mă-ta ! Ce avem noi cu arginţii tăi, de dai mereu ocol casei noastre ? Stai să vezi ce-mi poate pumnul !

Chen Jingji o ţinu tot într-o fugă, de parcă i-ar fi fost în joc viaţa şi, ajuns acasă, trase drugul la poartă, zăvorîndu-se bine. Afară, Yang îi strigă multe, înjurîndu-1 de mamă şi de tată, ba chiar culese nişte pietroaie să spargă poarta. Chen Jingji stătu la pîndă cu răsuflarea tăiată. Se nimerise că abia scăpase de temniţă şi de mandarin şi îi era grozav de frică să mai aibă de-a face şi cu una şi cu altul ; spaima lui

era ca a omului care, o dată muşcat de şarpe, se înfricoşa şi de un capăt de frînghie visat. Şi iată :

> Ii este teamă ierbii de ce-i brumă,
> Iar bruma are frică tot de soare Şi
> omul rău, de omul rău pe urmă-i Se
> îngrozeşte căutînd scăpare.

Nu peste multă vreme, vîndu pe şaptezeci de *liang* casa mare şi luă una mică, pe o stradă lăturalnică. Apoi o dădu pe slujnica De două ori Fericire, rămînînd numai cu Yuan Xiao, cu care dormea în acelaşi pat. Nu trecu însă nici jumătate de lună şi termină în acelaşi fel de mai înainte şi cu această casă, mutîndu-se undeva cu chirie. Chen An îl părăsi, iar Yuan Xiao muri. Singur, fără slugi şi lipsit de bunuri, îşi ducea zilele într-o sărăcie lucie. Cînd nu mai avu cu ce să-şi plătească chiria, se aciuă în adăpostul cerşetorilor. Aceştia, ştiindu-1 că se trage dintr-o familie cu stare şi privindu-1 cît de plăcut arăta, îl lăsară să doarmă pe cuptorul cald, oferindu-i pîiniţe calde să mănînce. Cînd paza de noapte îi călcă, ei o înştiinţară că el era clopotar. Era ultima lună a anului, negrăit de geroasă. Căzuse zăpada şi sufla un vînt neobişnuit de rece. Abia întors din rondul făcut cu garda de noapte, Jingji îşi luă din nou clopotul pornind să cutreiere străzile. Vîntul îl ameţea, ninsoarea îl orbea, iar sub tălpi simţea gheţuşul lunecos. Era atît de frig, încît îşi adusese umerii în faţă, gheboşîndu-se.
Tremura din tot corpul. Spre dimineaţă, văzu un cerşetor culcat lîngă un zid. Temîndu-se că o să moară, căpetenia gărzii îi porunci să-l vegheze şi să-l acopere cu nişte paie. Chen Jingji nu închisese ochii toată noaptea şi cînd se înapoie printre cerşetori, căzu răpus de somn. Se visă în casa lui Ximen Qing, lăfăindu-se în lux şi bogăţie şi drăgostindu-se cu Lotus de Aur. Se trezi plîngînd :

— Ce ai ? îl întrebă un cerşetor.

— Fraţilor, le spuse, n-aveţi cum să-mi înţelegeţi amarul!

> Ani de-a rîndul a-ndurat amarul,
> Moartea soaţei sale greu bocind-o,
> Fără straie, hrană pentru gură ;
> I-au murit toţi caii, slugi l-au părăsit,
> Singur a rămas să pribegească-n lume ;
> Stă din zori în prag de circiumă cerşind,
> Seara se-aciuează lîngă ziduri roase,
> Ar fi doar un drum să-1 mai urmeze-n viaţă,
> Lîngă-a nopţii strajă, clopotul să-l bată-n zilele geroase.

Chen Jingji dormea noaptea în adăpostul rece al cerşetorilor şi ziua cerşea pe străzi.

In oraşul Qinghe trăia un bătrîn trecut de şaizeci de ani, numit

Wang Xuan sau Wang Tingyang. Era bogat şi milostiv şi îşi cheltuia întreaga avere încercînd să le facă bine semenilor. Le dădea de pomană celor săraci, le sărea în ajutor celor aflaţi la nevoie, fiind cum nu se poate mai bun la suflet şi cuvios. Avea doi fii, amîndoi însuraţi. Cel mare, Wang Qian, moştenise funcţia bunicului, bucurîndu-se de gradul de căpitan. Celălalt, Wang Zhen, era învăţăcel la Academia imperială. Bătrînul ţinea o prăvălie de amanetat aflată chiar în poarta casei. Avea veşminte multe şi hrană îndestulătoare şi nu făcea altceva decît să meargă pe la templele budiste şi să asculte predicile călugărilor. Acasă se proţăpea în faţa porţii şi împărţea leacuri bolnavilor, îngîna rugăciuni sau număra mărgelele mătăniilor. în grădina din spatele casei avea doi cireşi şi îşi luase numele religios de Sihastrul din coliba cu cireşi.

Odată, bătrînul Wang stătea în poartă, îmbrăcat într-o robă călugărească, iar pe cap purtînd pălărie cu boruri duble. Trecînd pe acolo, Chen Jingji îl salută şi îngenunche. Bătrînul îi răspunse degrabă la plecăciuni, întrebîndu-1 :

— Cine eşti, frate ? M-a lăsat vederea şi nu te recunosc !

— Venerabile, am să vă mărturisesc adevărul. Nemernicul de mine sînt fiul lui Chen Hong.

— Băiatul lui Chen ? zise bătrînul după un lung timp de gîndire. Văzîndu-1 zdrenţuit şi murdar, urmă : Ce te-a adus în starea asta, nepoate ? Părinţii ce-ţi fac ?

— Tata s-a stins, în Dongjing, iar mama s-a prăpădit nu de mult, aici.

— Aflasem că stăteai la socru-tău.

— E mort şi el, iar mama soacră m-a alungat. Cînd fiica lor a murit, m-au tîrît la judecată, am fost închis, m-au bătut, iar mai apoi am fost silit să-mi vînd casa. Bruma de bani mi s-a terminat şi acum mă vîntur încolo şi-ncoace, fără ocupaţie şi neavind din ce să mă întreţin.

— Şi unde stai, nepoate bun ?

Jingji rămase multă vreme tăcut.

— Uite halul în care..., îndrăzni el, apoi, a-i da lămuriri cum şi în ce fel îşi ducea traiul.

— Bietul de tine. Ai ajuns să cerşeşti ! îl căină bătrînul. Tu te tragi dintr-o familie respectabilă, cu stare. Eu am fost prieten cu tătîne-tu. Pe vremea aia erai mic, cu părul strîns într-un nod şi abia începuseşi să înveţi carte. Cum ai decăzut pînă aici ? Mă doare tare inima ! Şi nu mai ai nici o rudă care să aibă grijă de tine ?

— L-aş avea pe unchiul Zhang, dar n-a vrut să ştie deloc de mine pînă acum şi nu-mi vine să mă duc peste el.

După aceste cuvinte, bătrînul îl chemă în casă. Porunci slugilor să pună masa şi îl ospătă din belşug, cu mîncare gătită şi cu dulciuri.

Văzîndu-i straiele ponosite şi subţiri, îi dădu o robă călduroasă, neagră, o pălărie de fetru, ciorapi groşi de iarnă, încălţări şi un *liang* de argint şi cinci sute de monezi de aramă.

— Nepoate bun, te îmbracă şi te încalţă cu lucrurile astea, din bănuţi mănîncă, umblă şi închiriază-ţi o cameră, iar cu argintul porneşte un mic negoţ, pentru a avea din ce trăi. Să pleci de îndată din adăpostul cerşetorilor, că doar acolo n-ai ce învăţa ! Cînd ţi-ai găsit o odăiţă acolo, vii şi-mi spui mie cît te costă pe lună. Am s-o plătesc eu.

Jingji se aruncă la pămînt, mulţumind.

— Bine, unchiule ! încuviinţă el, luă banii şi plecă.

Dar nu căută cameră şi nici de negoţ nu se apucă. Bău fn circiumă cei cinci sute de bănuţi, apoi schimbă argintul pe alţi bani de aramă, tocîndu-i pînă la unul pe străzi. Apoi fu arestat ca hoţ, întemniţat şi virît în butuci, ieşind de acolo cu spatele numai o rană. în vreo două zile pierdu roba la jocurile de noroc, ciorapii îi dădu pe nişte bucate şi cînd rămase fără nimic, se apucă iarăşi de cerşit.

Intr-o altă zi, trecînd din nou pe lîngă poarta bătrînului Wang, îl întîlni şi i se ploconi la picioare. Bătrînul băgă de seamă că din darurile sale rămăsese numai cu pălăria şi cu încălţările şi că dîrdîia de frig din toate încheieturile.

— Chen, băiete, cum merge negoţul ? Ai venit cumva după banii pentru chirie ?

Chen Jingji stătu mut lîngă el şi abia după multe stăruinţe din partea bătrînului, reuşi să îngaime :

— Nu mai am nimic !

— Vai. bunule nepot, aşa gîndeşti tu că se trăieşte ? Cu o muncă uşoară nu te împaci, iar la cea grea nu faci faţă ! Te ţii cu ce primeşti pe marginea drumului şi lumea rîde de tine, iar tu îţi faci neamul de batjocură ! De ce nu m-ai ascultat ?

Il luă iarăşi în casă şi puse slugile să-i dea să mănînce pe săturate. Apoi îi oferi o pereche de pantaloni, o scurtă albă, de pînză, ciorapi, un şirag de bani şi o măsură de orez.

— Ia astea şi apucă-te de un mic negoţ. Chiar dacă vinzi cărbuni, soia sau seminţe de dovleac îţi cîştigi traiul zilnic şi e mult mai bine decît să cerşeşti.

Tînărul se legă să facă aşa, luă banii şi orezul şi plecă de la bătrîn. Cîteva zile, se înfruptă cu cerşetorii din mîncăruri calde, carne şi tăiţei, iar cînd termină banii îşi vîndu scurta şi ciorapii. La începutul anului, cutreiera străzile, ciupindu-şi umerii să se încălzească şi cu toate că îi era ruşine să dea încă o dată ochii cu bătrînul Wang, se apropie de casa acestuia şi se rezemă de zid, încălzindu-se la soare.

Bătrînul îl privi cu răceală şi nu-1 mai strigă. Chen se apropie de el, şovăind şi i se aruncă la picioare. Văzîndu-1 în aceleaşi haine vechi,

îl certă :

— Nepoate bun, asta nu mai e purtare ! Burta e ca marea de adincă, iar soarele şi luna alunecă mai iute decît suveica prin urzeală. Cum ai s-o duci tot aşa ? Intră, o să-ţi spun un loc liniştit unde te poţi odihni. Numai să te duci !

Jingji se ridică în genunchi şi zise, plîngînd :

— Fie-vă milă, unchiule ! Trimiteţi-mă oriunde. Umilul de mine vă ascult şi o să rămîn acolo.

— Locul nu e departe de oraş. La Linqing în port se află Templul Tihna Publică. împrejurimile sînt socotite patria peştelui şi a orezului, iar oraşul are vad bun, corăbiile nu-1 ocolesc. Locurile sînt frumoase şi liniştite. Stareţul Ren îmi este prieten bun şi are doi-trei învăţăcei. Eu pregătesc nişte daruri şi te trimit să-i fii discipol. O să înveţi să reciţi din cărţile sfinte şi să cînţi, vei face sacrificii pentru oameni şi va fi bine.

— Venerabile unchi, v-aţi gîndit bine.

— Dacă-i aşa cum zici, pleacă acum. Mîine e o zi favorabilă. Să fii aici în zori şi o să te duc chiar eu.

Jingi se retrase. Bătrînul Wang mînă după croitor şi acestuia îi ceru să coasă două robe călugăreşti, bonetă, încălţări şi tot ce se cuvenea.

A doua zi, Chen se înfăţişă la bătrînul Wang. Acesta îl puse să se îmbăieze într-o cameră goală. Tînărul se pieptănă, îşi prinse părul în boneta de monah şi se îmbrăcă de sus şi pînă jos în veşminte noi. Wang porunci să se ia patru platouri cu fructe, un vas cu băutură, un sul de mătase şi cinci arginţi. El încălecă cu calul, iar lui Jingji îi împrumută un măgar şi o porniră amîn- doi călări. Două slugi, An Tong şi Xi Tong, veneau după ei, cu darurile. Pînă la templu erau şaptezeci de Zi, ceea ce însemna o zi de călătorie. Ajunseră pe înserat. Wang descălecă şi intră în templu. Chen Jingji se uită la pinii bogaţi, la chiparoşii de un verde închis, crescuţi în pilcuri. Intr-o parte şi alta, zidul în forma cifrei ba * era lăcuit în roşu. în mijloc se înălţa templul, în roşu-cărămiziu, majestuos, cu crestele pierdute în văzduh, în faţă, ideogramele aurite sclipeau. Clădirea centrală era mare, cît cinci încăperi. De o parte şi de alta se întindeau coridoarele. Prapuri cu înscrisuri fluturau în vînt. Pe ploaie ori pe vînt, lumea se scursese spre el pe calea apei. Avea un altar venerat de mii de ani, un loc de aprins santal, unde mandarini şi oameni simpli din cele patru zări îşi aflaseră împăcarea sufletului.

Tinerii novici din poartă îi zăriseră de departe şi îl şi înştiinţaseră pe stareţ. Acesta îşi pusese în rînduială ţinuta şi ieşise în fugă să-i întîmpine. Bătrînul îi ceruse lui Jingji să rămînă afară, lîngă daruri. Stareţul Ren îl conduse pe Wang în camerele sale, iar după ce se salutară, vorbi :

* Cifra ft chinezească seamănă cu un V întors.

— Venerabile sfînt, pentru ce m-aţi oropsit atîta vreme de bucuria de a vă vedea ? Şi ce zi fericită e astăzi, de vă am în faţa mea ?

— Am fost prins cu treburi pe acasă. De mult s-ar fi cuvenit să vă fac o vizită.

Se aşezară şi un novice le aduse ceai.

— E tîrziu, venerabile, sper să nu vă înapoiaţi în noaptea aceasta, zise stareţul şi porunci să se bage calul în grajd.

— Fără treburi nu v-aş fi stingherit ! începu bătrînul Wang. Aş vrea să vă cer ajutorul şi nu ştiu ce părere aveţi !

— Ce anume, venerate sihastru ? Spuneţi-mi numai şi acest umil călugăr va împlini orice vrere a voastră !

— Este vorba despre un prieten. îl cheamă Chen Jingji, are douăzeci şi patru de ani, este plăcut la înfăţişare şi sprinten la minte. Numai că părinţii i s-au prăpădit prea curînd, lăsîndu-1 singur, la o vîrstă fragedă şi fără nici o pregătire. El se trage dintr-o familie de vază, veche şi avută. Din nefericire, părintele lui a căzut în dizgraţie şi au pierdut totul, iar el nu are acum unde să-şi odihnească trupul. Gîndindu-mă că am fost prieten cu tatăl său, mi-am zis să-l aduc la templu, să vă fie discipol. Care este onorata dumneavoastră părere ?

— Cum m-aş opune dorinţei voastre ? Am doi-trei discipoli, însă nici unul nu e capabil şi demn şi mereu îmi fac necazuri. Aş vrea să ştiu numai dacă e om cinstit.

— învăţăcelul vostru n-o să vă ascundă, respectate mentor, că este un tînăr inimos şi cinstit, cu luare aminte şi răbdător în tot ce face. Vă asigur că va fi un discipol bun.

— Cînd îl aduceţi ?

— Aşteaptă la poartă. Am adus şi unele mărunte daruri, pe care vă rog să le acceptaţi cu un zîmbet.

— De ce nu mi-aţi spus dinainte, venerate sihastru. Chema- ţi-1 ! ordonă. Slugile cărară înăuntru cadourile şi stareţul se uită peste cartea de vizită : „Umilul vostru discipol Wan Xuan vă oferă respectuos o mătase, un vas cu băutură Lu, o pereche de pulpe de porc, două raţe, două cutii cu fructe şi cinci liang de aur alb ‘. Stareţul se grăbi să facă o reverenţă.

— Pentru ce atîtea daruri, venerabile ? îmi e jenă să le resping şi mi-e ruşine să le primesc !

Apoi îl privi pe Chen Jingji, care era îmbrăcat în straie călugăreşti. Ochii îi străluceau, sprîncenele îi erau frumos trase, avea dinții albi şi buzele roşii, fața albă, pudrată. Tînărul înainta şi bătu patru perechi de reverențe.

— Cîte primăveri ai, tinere ? întrebă starețul.

— Țin de anul calului şi am călcat pe douăzeci şi patru de ani.

Starețul Ren îşi dădu seama că era om inteligent şi îi puse numele religios de Frumusețe Clasică *. Ceilalți doi discipoli se numeau Jin Strălucire Clasică şi Xu Supuşenie Clasică. Wang ceru ca aceştia să se înfățişeze şi noul discipol le fuprezentat. Apoi starețul primi cadourile, novicii aprinseră lampioanele şi aşternură o masă încărcată cu pui, gîscă, rață, peşte şi pulpă de porc. Bătrînul Wang nu bău prea mult şi, ostenit, merse să se culce. A doua zi în zori, un novice îi duse apă să se spele şi, cînd fu gata, starețul luă cu el ceaiul, apoi fu din nou întinsă masa. Wang Xuan bău şi el două pahare cu băutură să se încălzească. Calul îi fu hrănit bine şi starețul îi dărui cu bani pe slujitorii oaspetelui său. înainte de a pleca, bătrînul Wang îl chemă la el pe Chen Jingji.

— Rămîi aici şi învață cu sîrguință lucrurile sfinte. Ascultă sfaturile starețului. O să vin des să te văd şi în fiece timp al anului îți voi trimite veşmintele care îți sînt de trebuință. Dacă nu e suspus, se întoarse el spre stareț, pedepsiți-1 ! N-am să fiu supărat. Apoi il trase pe Jingji deoparte : După ce plec, cu- răță-ți inima de păcate şi te îndreaptă. Deprinde viața monahală. Dacă nu te vei fi potolit, îmi voi lua mîna de pe tine.

— Fiul vostru are să se arate ascultător, îl linişti Jingji.

Bătrînul Wang îşi luă rămas bun de la stareț şi o porni înapoi călare. Chen Jingji rămase la templu şi nu-i fu greu să constate că starețul Ren, un bătrîn trupeş, înalt, cu nasul roşu, cu glas puternic, sonor, cu barbă lungă, era un palavragiu care se da în vînt după băutură, ocupîndu-se numai de primirea vizitatorilor de seamă, pe cînd treburile templului le lăsase pe mîna discipolului Jin.

In vremea aceea, Palatul tocmai deschisese circulația pe ca-

« ***Zongmei,*** -nai * şi la Linqing se terminaseră două stăvilare pentru stăpî- nirea apelor şi orice corabie, mandarinală sau obişnuită, oprea acolo un răstimp şi călătorii vizitau templul. Unii se rugau, alții cerşeau talismane, unii veneau pentru binefaceri, aducînd bani, pinzeturi, orez, santal, ulei, bani de hîrtie, ceară şi luminări, pînă şi rogojini. Cu banii şi orezul care le prisoseau, starețul deschisese o prăvălie în port, însuşindu-şi cîştigurile. Primul discipol, Jin Strălucire Clasică, nu era un om cu sufletul curat. Avea vreo treizeci de ani şi putea fi ades văzut în cartierul curtezanelor, plăcîndu-i cu deosebire

* Este vorba de canalul care lega capitala de sudul țării, unind Intre ele şi marile oraşe din interiorul continentului.
34

femeile şi băutura. El avea doi novici, copii frumoşi şi cruzi, cu care îşi petrecea nopţile. Cînd Chen Jinggji intră în templu, Jin nu putu să nu observe frumuseţea fizică, dinţii albi, buzele roşii şi faţa frumos dichisită, ochii inteligenţi care grăiau fără cuvinte, pricini pentru care îl şi luă să doarmă la el. In prima seară băură împreună. Strălucire Clasică îl îmbătă pe Jingji şi îl urcă în patul său. La început, se culcaseră unul la un capăt şi altul la celălalt cap al patului. Dar zicînd că lui Jingji îi puţeau picioarele, Strălucire Clasică îl chemă să doarmă lîngă el ; apoi îl stînjeni răsufletul gurii şi îi ceru să se întoarcă cu spatele. Chen se răsuci în aşternut şi se prefăcu adormit. Cît trăise printre cerşetori, fusese încolţit de doi dintre ei. Acum nu spuse nimic, gîndind : „Asta o să-mi cadă în mînă. Drept cine mă ia ? O să fac eu pe drăguţul, pînă pun mîna pe bani !"

Deodată, prinse să ţipe. Jin se sperie că o să-l audă stareţul .şi îi astupă gura cu palma.

— încetează, frate bun ! îl rugă. Cere-mi orice şi e al tău !

— Dacă vrei să tac, îmi împlineşti trei dorinţe.

— Nu trei, ci zece, frăţioare !

— Prima : dacă îţi place de mine, nu te mai las să dormi cu cei doi novici. Apoi, îmi dai mie cheile de la toate uşile templului şi, în sfîrşit, mă laşi să mă duc pe unde îmi pofteşte inima. Dacă te învoieşti, fac orice pofteşti.

— Fii liniştit, mă voi supune ţie !

In noaptea aceea îşi jurară credinţă nestrămutată cît munţii şi mările. Chiar de a doua zi, Jin lăsă toate cheile pe mîna lui Chen şi îi îndepărtă pe cei doi novici. Zi după zi, nu pierdea un prilej să nu-i laude cinstea şi înţelepciunea. Stareţul Ren se în- crezu în el şi îl ajută pe Chen să-şi cumpere un atestat de că

lugăr. De atunci, nu se mai arătă defel bănuitor în privința noului discipol. Chen Jingji pleca adeseori cu bani la el şi petrecea în port. Odată, un oarecare Chen Al Treilea din județ cu el îi spuse că patroana lui Giuvaier de Jad murise şi că fata fusese vîndută în casa Zheng şi că putea fi vizitată acolo. Cum nici gînd s-o fi uitat, el luă cu sine bani şi intră cu Chen Al Treilea într-o circiumă mai mult decît încăpătoare. De n-ar fi găsit-o pe Giuvaer, nu s-ar fi întîmplat nimic, dar aşa i se păru că se reîntîlnise cu dragostea sa cea mare, de care fusese despărțit cinci sute de ani ! Poezia de mai jos stă mărturie :

Să nu îți cruți nici aur, nici straie de mătase,
Iar anii tăi cei tineri să nu îi laşi să-ți treacă ;
O floare-mbietoare mîna să nu o lase,
Căci altfel creanga seacă rămîne s-o culeagă.

Localul în care pătrunseseră era cel mai bun din Linqing. Se numea „La casa Xie" şi avea o sută de săli, înconjurate de verdeață : în spatele lui se ridica un munte, iar fațada îi dădea spre canal. Pentru toate aceste pricini era locul cel mai căutat şi corăbiile trăgeau de obicei acolo. Iată :

Strălucesc în soare streşini măiestrit cioplite,
Mîndre sînt coloanele pictate cu nori-zburători ;
Sub ferestre mari, verzi parmalîcuri sînt înfipte,
Pretutindeni draperii alese bogate-n culori.
Nobilii cei tineri cîntă din fluier şi flaut,
Cîntărețe dansatoare toarnă băutură.
Oaspeții contemplă cerul, piscurile-n nouri ;
Ca zăpada de belşug, cețuri de pe-apa sură
Răsuflarea ți-o opresc. Pe după pavilioane Păsăret
ciripitor umple plopii de cîntări înaintea porților îşi
petrec puşi în pripoane Intre sălciile verzi, murgi
cuminți în aşteptări.

Chen Al Treilea îl aduse pe Jingji la catul de sus într-o mică sală. Un băiat le puse pe masă mîncare şi băutură, iar ei îi ce- rură să o trimită pe curtezană. Peste puțin, Giuvaier de Aur urcă scările, în mînă cu un mic gong. Văzîndu-1 pe Jingji, făcu o reverență adîncă. Atunci cînd se întîlnesc, îndrăgostiții varsă lacrimi fără să vrea. Iată ■

Gingaşe murmurări, ca păsări la-ntilnire îi lunecă
pe față-al perlelor şirag în împlinire.

El o prinse de mînă şi o trase lîngă el.

—Ce ți s-a întîmplat, surioară, de cînd nu ne-am mai văzut ?

Giuvaier de Aur îşi şterse lacrimile.

—Cînd am ieşit din închisoare, mama a murit. Se speriase din pricina mea şi n-a mai putut îndura. Pe mine m-au vîndut mamei Zheng A Cincea. însă puţini mă caută şi sînt nevoită să ies în port, prin cîrciumi, după clienţi. Ieri mi-a spus domnul Chen Al Treilea despre tine că ai deschis o prăvălie de schimb. Cît am vrut să te văd şi uite că am noroc ! Dacă ai şti cît m-am mai gîndit la tine ! încheie şi izbucni în plîns.

Bărbatul îi şterse lacrimile cu batista sa.

—Surioară, ajunge ! Uite că m-am pus' iar pe picioare, cu toate că pierdusem toată averea. Acum sînt călugăr la Templul Tihna Publică. Stareţul are încredere în mine şi pot să vin ori- cînd la tine. Acum unde stai ?

—La Liu Al Doilea, la apus de circiuma asta. Are peste o sută de case, pline de curtezane. Cele mai multe, ziua colindă circiumile după clienţi.

Băură, strînşi unul în altul. Pînă se încălzi iarăşi băutura, ea luă *pipa* şi cîntă :

Lacrimi în doi curg,
Curg în doi lacrimi ;
Trei cupe de băut la despărţire,
La despărţire trei cupe de băut;
Nu vor mai fi-mpreună phoenixul şi perechea-i !
Perechea-i şi phoenixul nu vor mai fi-mpreună !
Coboară după vîrf de munte soarele să se culce,
Pe după vîrf de munte soarele apune. Văzduhurile-
nneguratu-s-au, pămîntul s-a întunecat;
Ei nu se-ndură a se despărţi,
Să se despartă ei nu vor !

După ce băură, cei doi se retraseră într-o cameră alăturată, amintindu-şi de dragostea lor de odinioară. Pe înserate, Jingji îşi luă rămas bun de la Giuvaier de Aur, lăsîndu-i un argint. Lui Chen al Treilea îi dădu trei sute de bani de aramă.

— Surioară, o să vin mereu să te văd în acest loc. Cînd ţi-e dor de mine, vesteşte-mă prin Chen Al Treilea.

Coborîră, Jingji îi plăti cîrciumarului Xie trei *qian* de argint şi se îndreptă spre templu. Giuvaier de Aur îl conduse pînă la pod.

Capitolul XCIV

Patima lui Chen Jingji pentru Giuvaier de Aur se aprinse din nou. Se vedeau la două sau la trei zile şi de se întîmplă ca el să nu poată veni, ea îi trimitea vorbă prin Chen Al Treilea sau îi scria un răvaş, chemîndu-1. La fiecare întîlnire, el îi lăsa cinci *qian* sau un *liang* de argint, îi aducea lemne de foc şi orez îi şi plătea chiria casei. Se înapoia la templu roşu la faţă şi cînd stareţul Ren îl întreba unde băuse, răspundea că luase trei păhărele la prăvălie, cu vînzătorii, să mai alunge oboseala. îndrumătorul său, Jin Strălucire Clasică. îl ascundea întru totul, pentru a-1 avea noaptea alături, părtaş la viciile sale despre care nu vom vorbi. Lucrurile o ţinură aşa vreme îndelungată, Chen Jingji risipind cam o jumătate din agoniseala stareţului.

Cîrciumarul Liu era poreclit Tigrul. Fiind cumnat cu Zhang Sheng, omul de încredere al comandantului Zhou, se purta slugarnic cu cei puternici şi îi năpăstuia pe cei slabi. Făcea pe cămătarul, iar curtezanelor le împrumuta bani cu o dobîndă de trei ori mai mare decît cea obişnuită. Cînd nu i se plătea la vreme, distrugea contractele şi adăuga dobînda la împrumut, luînd şi mai mult. îi plăcea să bea, iar la beţie era ca turbat. Nimeni nu se încumeta să i se pună în cale. Era capul bătăuşilor şi al beţivanilor. Băgînd de seamă că Chen Jingji petrecea mereu cu Giuvaier de Aur în circiuma lui Xie, într-una din zile se ameţi bine şi o pomi într-acolo. De cum trecu pragul uşii, întrebă unde se afla cîntăreaţa. Cîrciumarul Xie se sperie şi se grăbi să-i intre în voie :

— Unchiule Liu Al Doilea, îi spuse, e sus, în camera a doua.

Liu urcă scările, cu paşi mari.

Jingji se închisese cu fata în cameră şi ospătau şi se veseleau amindoi.

— Giuvaier de Aur, ieşi de-acolo ! tună Liu, ridicînd apărătoarea uşii.

Chen Jingji nu mai îndrăzni nici să răsufle. Liu bătea cu picioarele în uşă, să i se deschidă şi curtezana fu nevoită să iasă afară.

— Ai să-mi spui ceva, unchiule Liu ? întrebă ea, cuviincios.

— Nu mi-ai plătit chiria pe trei luni, tîrfă ! urlă. Te-ai ascuns aici ! Credeai că mă duci ?

— Unchiule dragă, grăi ea, zîmbitoare. mergi liniştit acasă. O să-i spun mamei să-ţi trimită chiria.

El o izbi în piept, dobprînd-o pe scări. Curtezana se lovi la frunte şi umplu locul de sînge.

— Să aştept, hai, tirîtură ? Eu azi îi vreau !

Dînd cu ochii de Chen Jingji în cameră, înaintă, puse mîna pe masă şi dintr-o smucitură aruncă la pămînt cele ce erau pe ea, spărgînd farfuriile şi cupele.

— Hei, cine eşti, sălbaticule !

— Ala care-i descojeşte mă-tii orezul, călugăre ! strigă omul şi-l înşfăcă de coadă, trîntindu-1 jos şi cărîndu-i la pumni şi picioare.

Clienții din cîrciumă se uitau ca prostiți. Patronul Xie știa că Liu e beat și nu cuteză să se amestece. Pînă la urmă, văzînd că lucrurile se îngroașă, sui la cat, încercînd să-l domolească pe năbădăios.

— Potolește-te, unchiule Liu ! îl sfătui. Bietul de el n-a știut cu cine are de-a face, altfel nu s-ar fi luat cu unul ca dumneata ! Iartă-i vorbele rele ! Hai, fă-o de dragul meu !

Liu Tigrul nu-1 băgă în seamă și continuă să-l bată zdravăn pe Jingji, pînă îl lăsă fără simțiri. Apoi chemă căpetenia *bao,* ordonă să-i lege pe amîndoi cu o frînghie și a doua zi să-i tîrască la Yamen-ul comandantului Zhou. El fusese, de fapt, împuternicit să îndrume oamenii de pază ai locului și să apere portul de bandiți. Starețul Ren nu află de arestarea lui Chen Jingji, socotind că în noaptea aceea el dormise la prăvălie. In ziua următoare, Jingji și Giuvaier de Aur fură purtați la locul judecății. In plîngerea înaintată celor doi oameni de încredere ai comandantului Zhou, Zhang Sheng și Li An, se spunea că Chen Frumusețe Clasică se încăierase cu Liu Al Doilea și că Giuvaier de Aur, o prostituată, îi luase apărarea călugărului. Temnicerii îi cerură lui Chen Jingji bani.

— Sîntem doisprezece oameni aici care ducem la împlinire pedepsele. Și nu trebuie să uitați nicidecum de cei doi oameni de încredere ai comandantului.

— Aveam argint asupra mea, însă mi-a fost furat cînd am fost bătut de Liu ! Mi-a rupt și straiele de pe mine. Nu mai am un ban ! Tot ce mi-a rămas, e un ac de argint. Poftim, vi-1 dau ! grăi și îl întinse acelora.

Temnicerii primiră acul și le lămuriră pe cele două slugi ale comandantului că omul nu avea decît un ac din argint și acela de proastă calitate.

— Aduceți-1, să-i pun cîteva întrebări ! ceru Zhang Sheng.

Ei îl aduseră, zicîndu-i să îngenuncheze.

— Cînd te-ai făcut călugăr ? întrebă Zhang Sheng. Care ți-e numele laic ? Parcă nu te-am mai văzut pe la noi !

— Nemernicul de mine sînt Chen Jingji și mă trag dintr-o familie bună. Călugăr m-am făcut de puțină vreme.

— Atunci de ce nu-ți vezi de scripturile tale și te afunzi în plăceri cu tîrfele, bei și te ții de scandaluri ? Gîndești că noi sîntem degeaba mai mari aici și că nu se cade să ne dai nici un ban ? Acul ăsta nici fața apei nu o clintește, ce crezi că faci cu el ? Duce-ți-1 din fața mea ! le porunci ajutoarelor sale, sfătuindu-i totodată : Cînd Excelența Sa o sâ apară în sala de judecată, pe el îl înfățișăm primul. Văd eu că acești călugări nu știu decît să strîngă averi ! Acum e treabă serioasă. Poate n-are habar că pînă și la o masă cînd mergi îți iei cu tine măcar batista să te ștergi la gură ! Cînd vi se va porunci să-l bateți, să nu-1 cruțați deloc !

Apoi o chemară pe Giuvaier de Aur şi curtezana se ivi însoţită de un om al familiei Zheng, care le întinse trei-patru arginţi.

— Tu eşti cîntăreaţă şi, prin urmare, n-ai încotro', eşti silită să-ţi cîştigi traiul prin locurile publice, aşadar n-ai cine ştie ce vină, constată Zhang Sheng. Să vedem dacă stăpînul meu e în toane bune ori rele. Dacă e supărat, te atinge, iară de nu, îţi dă drumul.

Chiar atunci sună gongul şi comandantul Zhou urcă pe podium. Ofiţerii se rînduiră după rang, la stînga şi la dreapta lui. Iată :

Cum oare dinainte să-ţi ştii soarta ?
Norocul şi durerea vin din vis.
Şi binele şi rău-şi au răsplata,
Mai repede sau mai tîrziu, precis !

In urmă cu un an, prin luna a opta, Prunişor de Primăvară născuse un băiat. Copilul avea pe acum şase luni, obrajii îi păreau de jad, iar buzele îi erau roşii ca roşul folosit de femei. Comandantul era fericit, uitîndu-se la el, mai ceva decît la o perlă, şi îl iubea ca pe ochii din cap. Nu de mult, prima nevastă îi murise şi bărbatul o făcuse pe Prunişor soţie principală, dîndu-i în folosinţă cele cinci camere din faţă. îi cumpărase două doici care să se îngrijească de băiat, una numită Palat de Jad, iar cealaltă Paner de Aur, şi două slujnice, Smarald şi Orhideea. Pe deasupra, ea mai avea două cîntăreţe favorite, de şaisprezece şi şaptesprezece ani, Măr Pădureţ şi Laurul Lunii. Toate aceste tinere se străduiau din răsputeri s-o slujească numai şi numai pe Prunişor, pe cînd pentru a doua soţie nu trudea decît o singură slugă, pe numele ei Lotus. Zhang Sheng lua mereu copilul şi îl plimba şi, nu o dată, cînd comandantul intra în sala de judecată, se afla şi el acolo, cu copilul în braţe, privind. în ziua aceea, comandantului Zhou i se înfăţişară mai multe cazuri, însă el hotărî să înceapă cu Chen Jingji şi cu Giuvaier de Aur. El citi plîngerea şi vorbi :

— Eşti călugăr ? Atunci de ce nu te păstrezi curat, aşa cum ţi se cere ? De ce umbli după curtezane, faci chefuri şi te ţii de scandaluri ? Purtarea ta este de neîngăduit. Trăgeţi-i douăzeci de lovituri, porunci, şi luaţi-i atestatul de călugăr, iar pe cîntăreaţa strîngeţi-o în butuc şi trimiteţi-o înapoi !

Portăreii făcură cîţiva paşi înainte, îl trîntiră pe Jingji la pămînt, îl dezbrăcară şi se pregăteau să-l biciuiască. Zhang Sheng stătea în uşă, cu băiatul în braţe, însă micuţul, de cum dădu cu ochii de Jingji, întinse mîinile spre el, arătînd astfel că vrea să treacă în braţele condamnatului. Temîndu-se că o să-l vadă stăpînul, Zhang Sheng se retrase şi atunci copilul se puse pe plîns şi nu se opri decît odată ajuns la pieptul lui Prunişor de Primăvară.

— De ce plînge ? întrebă stăpîna.

— Stăpînul judeca pe un călugăr Chen şi el vroia să treacă în braţele răufăcătorului. Atunci eu am fugit de acolo şi el s-a pornit pe

plîns.

Auzind că numele călugărului este Chen, femeia se îndreptă încet spre sală, merse în spatele unui paravan şi trase cu ochiul. Vocea condamnatului care se văicărea era a ginerelui Chen. „Cum de s-o fi făcut călugăr ?" îşi zise.

— Cum se numeşte omul acesta ? îl întrebă pe Zhang Sheng.

— Mi-a spus că îl cheamă Chen Jingji.

„El e !" tresări femeia.

— Pofteşte-1 la mine pe stăpînul, porunci.

Chen Jingji primise zece lovituri cînd sluga îl chemă pe comandant ; acesta ordonă să înceteze loviturile şi ieşi.

— Călugărul pe care-1 baţi acum e văr cu mine. Iartă-1, de dragul meu !

— Dacă ştiam de la început ! I-am dat deja zece lovituri ! rosti cu părere de râu bărbatul şi ordonă ca cei doi împricinaţi să fie slobozişi. Apoi îi porunci lui Zhang Sheng să îl oprească pe om şi să o întrebe pe stăpînă dacă vroia să-l vadă.

Prunişor de Primăvară se aştepta să fie întrebată aşa ceva, însă atunci cînd Zhang Sheng îi transmise vorba stăpînului, se gîndi îndelung înainte de a răspunde :

— Zi-i să plece. O să-l chem altădată. Lăsaţi-i atestatul de călugăr.

După numai zece lovituri, Chen Jingji se întoarse la templu. Dar înainte de a sosi el acolo, stareţul Ren auzise că discipolul său Frumuseţe Clasică avusese de-a face cu o cîntăreaţă, Giuvaier de Aur, şi că în circiuma in care petrecea cu ea se în- căierase cu Liu Tigrul, iar acesta îl snopise ţn bătăi, apoi îl legase la un loc cu femeia şi îi dăduse pe-amîndoi pe mîna comandantului. Bătrîn şi gras, stareţul puse toată supărarea la inimă. Merse degrabă la lăzile sale şi i se tăie răsuflarea cînd văzu că nu mai rămăsese mare lucru în ele ; atunci sugrumat de mînie şi necaz leşină, căzînd lat la pămînt. Călugării îl ridicară şi chemară doctorul, ii turnară pe gît o fiertură din plante, însă în zadar. La miezul nopţii, stareţul muri, avînd numai vîrsta de şaizeci şi trei de ani. A doua zi, pe cînd Jingji se apropia de templu, nişte oameni care locuiau prin împrejurimi, se minunară :

— Cum ? Mai şi vii la templu ? Stareţul s-a stins din pricina ta !

Auzind una ca asta, Chen Jingji se întoarse din drum şi fugi ca un cîine încolţit sau ca un peşte scăpat din năvod, luînd-o spre Qinghe. Iată :

Cu greu se ţine căprioara după prinţ şi nici nu poţi să ştii Dintre un fluture şi Zhuang Zhou care cel prefăcut o fi.

Povestea îşi despică aici firul în două. După ce îi poruncise lui Zhang Sheng să-l lase pe Jingji să plece, Prunişor de Primăvară intră la

ea, îşi scoabe diadema din păr şi roba şi se trînti în pat, cuprinsă de dureri şi gemînd. Ai casei se speriară. Sun A Doua veni lîngă ea.

— Doamnă, te ştiam sănătoasă. Ce s-a întîmplat ? întrebă.

— Plecaţi toţi şi lăsaţi-mă în pace ! le strigă Prunişor.

Comandantul Zhou nu întîrzie să vină la patul ei şi se îngrijoră văzînd-o zăcînd.

— Ce ai ? o întrebă, dar ea nu-i răspunse. Te-a necăjit cineva ? Eşti mîhnită din pricina vărului tău ?

întrebările lui rămaseră fără răspuns. Neputincios, bărbatul ieşi şi îi chemă la el pe Zhang Sheng şi Lai An.

— Dacă ştiaţi că e vărul ei, de ce nu mi-aţi spus ? M-aţi lăsat să-l bat şi uite cît de rău s-a îmbolnăvit stăpînă ! V-am poruncit să-l opriţi şi să o rugaţi pe stăpînă să-l primească. Pentru ce i-aţi dat drumul ? Sînteţi nişte netrebnici !

— Nemernicul de mine am întrebat-o pe stăpînă, dar nici că a vrut să-l vadă. L-am lăsat să plece abia la îndemnul dînsei, lămuri Zhang Sheng. Apoi el i se înfăţişă lui Prunişor, plîngînd : Aveţi milă, stăpînă bună, şi spuneţi-i stăpînului nostru adevărul ! Altfel o să ne bată !

Prunişor de Primăvară făcu ochii mari, înălţîndu-şi sprîn- cenele frumos încondeiate. Ceru să-i vină bărbatul.

— Nu mă simt prea bine în inima mea, dar cu ce sînt de vină cele două slugi ? Cît priveşte celălalt, n-a ştiut să fie om şi s-a făcut călugăr. Il las să îndure puţin. O să mă îngrijesc de el mai tîrziu.

Bărbatul îşi iertă oamenii şi îl mînă pe Zhang Sheng după un doctor. Pe cînd îi luă pulsul femeii, acesta rosti :

— Doamna suferă de boala a şase doruri şi a şapte simţăminte şi i s-a strîns mare năduh la inimă.

Apoi îi dădu lui Prunişor de Primăvară nişte leacuri, dar odată fierte, ea le lăsă să se răcească. Slujnicele nu îndrăzneau s-o povăţuiască să le ia, în schimb îl înştiinţară pe stăpîn. Comandantul o rugă să le bea ; ea luă o gură şi doar atît. Bărbatul ieşi. Sluga cea mare, Laurul Lunii, apucă bolul cu fiertura şi stărui pe lîngă ea să-l soarbă. Prunişor primi bolul şi i-1 azvirli femeii în obraz.

— Slugă nemernică şi păcătoasă ! ţipă. De ce încerci să mă faci să beau amărăciunea asta ? Ce crezi că am în burtă ?

O sili să îngenuncheze.

— De ce te-a pedepsit doamna ? întrebă soţia a doua, intrînd peste ele.

— Fiindcă i-a dat leacurile, răspunse Măr Pădureţ.

— Doamnă, azi n-ai pus nimic în gură. Hai, iart-o fiindcă îti cer eu, se amestecă ea şi apoi o zori pe Măr Pădureţ : Du-te la bucătărie şi fierbe-i stăpînei nişte orez !

Abia atunci îi îngădui Prunişor slugii Laurul Lunii să se adune de pe jos. Măr Pădureţ merse la bucătărie şi fierse cu grijă o oală cu orez, aşteptă pînă ce el scăzu bine, apoi luă patru farfurii cu bucate şi duse totul fierbinte în casă.

Prunişor de Primăvară sta întinsă în pat, cu faţa la perete. Slu.inica nu cuteză să scoată un cuvînt, aşteptă pînă cînd stăpîna se întoarse singură şi abia apoi vorbi :

— Am adus orezul. Vă rog să gustaţi, stăpînă !

Prunişor ţinu ochii închişi şi tăcu.

— Se răceşte, stăpînă, o grăbi slujnica.

— Doamnă mare, n-ai mîncat de atîta vreme ! Nu-i aşa că te simţi mai bine ? Hai, scoală-te şi ia ceva !

Prunişor de Primăvară se ridică anevoie şi îi ceru doicii să aprindă lampa. Apoi ea luă bolul cu orez în mînă, gustă şi dădu drumul vasului jos. Din fericire, doica îl prinse şi bolul nu se sparse.

— La ce m-ai mai îndemnat să mănînc ? strigă ea. Uite cum a fiert orezul ! Ce, sînt însărcinată, de mi l-a zdrobit în halul ăsta ? Trage-o de urechi zdravăn, de patru ori ! îi porunci doicii.

Doica îi dădu ascultare.

— Atunci din ce ai vrea să te înfrupţi, primă doamnă ! întrebă soţia a doua. O să te prăpădeşti de foame.

— E uşor să grăieşti, dar mîncarea nu intră şi pace în mine !

în cele din urmă. îi spuse lui Orhideea :

— Parcă aş vrea o supă de găină. Repede-te la bucătărie şi cere-i tîrfei ăleia întîi să se spele bine pe mîini şi după aia să-mi gătească o supă bună. Să fie mai acrîşoară.

— Doamnă, dacă îţi dă inima ghes, ăsta e cel mai bun leac ! Zi-i Lebedei de Nea să o facă de îndată, rosti ea către slugă.

Slujnica se strecură spre bucătărie.

— Stăpînă vrea cît de grabnic o supă de găină, îi spuse Lebedei de Nea. O aşteaptă acum.

Supa aceasta se gătea din carnea de pe aripile găinii, tocată mărunt.

Lebăda de Nea îşi spălă bine mîinile, tăie doi pui, îi curăţă şi apoi mărunţi cît putu mai mult carnea, folosindu-se de un cuţit foarte ascuţit. Adăugă ardei, ceapă, muguri de bambus, puţin usturoi verde şi sos de soia. Cînd supa fu gata, umplu două boluri largi, le rîndui pe o tavă de lac roşu şi Orhideea le duse în casă, foarte fierbinţi. Prunişor de Primăvară cercetă supa la lumina lămpii, sorbi puţin şi se apucă să ţipe :

„— Ce supă mi-a făcut putoarea ? E apă chioară şi n-are nici un gust ! O ţineţi una şi bună, să mănînc, să mănînc, numai ca să-mi ies din fire !

Temîndu-se de pedeapsă, slujnica o rupse la fugă spre bucătărie.

— Stăpînă e foc ! Zice că supa e apă goală !

Lebăda de Nea nu scoase un cuvînt, înghiţindu-şi necazul. Ea se spălă din nou şi făcu încă o supă, de data aceasta punînd mai mult

ardei. La miros era cum nu se poate mai îmbietoare. Orhideea i-o duse stăpînei. Plîngîndu-se că ar fi fost prea sărată, Prunişor de Primăvară o azvîrli pe jos, mai-mai s-o opărească pe Orhideea.

— Spuneţi-i slugii că ştiu că pentru mine găteşte în duşmănie, grăi. Dacă o mai prind o singură dată cu o supă atît de proastă, are s-o păţească !

Lebăda de Nea ascultă vorba şi zise ca pentru ea :

— De cînd te-ai ajuns, soră bună ? Şi ce aere îţi mai dai !

Orhideea se înapoie in casă şi o pîrî stăpînei.

Prunişor de Primăvară se înfurie, deschise ochii mari,, scrîşni din dinţi, înroşindu-se la faţă.

— Să-mi aduceţi numaidecît tîrfa ! ţipă.

Trei sau patru femei o tîrîră pe Lebăda de Nea în faţa ei. Aprigă, Prunişor îi înfipse mîna în păr, aruncîndu-i pe jos podoabele.

— Sclavă păcătoasă, o ocărî, ce obraz ai să-ţi iasă din gură asemenea lucruri ? Aici nu eşti în casa lui Ximen Qing ! Eu te-am cumpărat să mă slujeşti şi tu îmi faci pe doamna ? Ţi-am poruncit să-mi găteşti o supă şi mi-ai dat doar o apă lungă şi sărată ocnă. Pe urmă ai boscorodit acolo că m-am ajuns şi că îmi dau aere ! La ce eşti bună ? Şi pentru ce să te ţin în casă ?

Trimise să-l cheme pe bărbat, în timp ce pe Lebăda de Nea o puse în genunchi, înaintea casei. Zhang Sheng şi Li An primiră porunca să-i smulgă straiele de pe ea şi să-i tragă treizeci de lovituri. Celelalte slugi aprinseră mai multe lampioane, iar Zhang Sheng şi Li An se înarmară cu două ciomege zdravene. Lebăda de Nea nu vru să se lase dezbrăcată. Comandantul nu spuse nimic, de teamă să nu-şi supere nevasta.

— Te-aş povăţui, doamnă mare, să-i dai oricîte lovituri, dar n-o lăsa goală sub ochii celorlalţi. Ştiu că e vinovată, dar iart-o ! o rugă soţia a doua.

Prunişor de Primăvară nu vru s-o asculte, stăruind ca sluga să fie despuiată.

— încercaţi numai să-mi staţi împotrivă şi întîi şi-ntîi îmi sugrum cu mîinile astea copilul şi pe urmă îmi trec şi eu laţul pe gît. O să rămîneţi în locul meu, cu ea !

înainte de-a apuca să poruncească bătaia, căzu fără simţiri la pămînt. Comandantul se repezi la ea şi o ridică.

— Bate-o cum vrei şi cît vrei, o rugă el. De ce să-ţi faci tu inimă rea ?

Biata Sun Lebădă de Nea fu trîntită la pămînt, straiele îi fură smulse de pe ea şi primi nu mai puţin de treizeci de lovituri, pînă ce toată carnea îi fu sfîşiată. Trimiseră chiar atunci după tuşa Xue să o ia şi s-o vîndă.

Cînd mijlocitoarea sosi, stăpîna casei o chemă la ea :

— Cu opt arginți eu, una, sînt mulțumită, dar îți cer s-o bagi neapărat într-o casă de pierzanie. Cît iei pe ea, pe mine nu mă priveşte. Dar dacă o dai în altă parte şi aflu, să nu cutezi să mi te mai arăți !

— Trăiesc din mila voastră, stăpînă, cum să nu vă ascult ?

In noaptea aceea, bătrînă se întoarse acasă cu Lebăda de Hea. Femeia nu conteni din plîns pînă a doua zi în zori.

— Taci, se vede că asta ți-e soarta păcătoasă ! încercă bă- trîna s-o potolească. Am băgat de seamă că Excelența Sa s-a purtat blînd, numai că între voi două e o ură veche şi nimeni nu poate să se amestece. Ea i-a dăruit un copil şi acum taie şi spînzură în casa aia. A doua nevastă n-are încotro, rabdă, tace ori zice ca ea. Vorba veche : Hoțul a ajuns căpetenie peste hambare ! Hai să nu mai pierdem vorba. Nu mai boci că te macini degeaba !

Lebăda de Nea îşi şterse lacrimile şi îi mulțumi bătrînei.

— N-am decît o dorință, spuse, să mă duci undeva unde să-mi pot cîştiga hrana zilei.

— Mi-a dat poruncă grea să te bag într-o casă. Dar am şi •eu copii şi mă gîndesc la mînia Cerurilor. O să-ți găsesc un fcărbat, un mic negustor, o să văd eu. Cineva care să aibă grijă de tine.

Lebăda de Nea îi mulțumi, recunoscătoare.

Peste două zile, Mama Zhang, o vecină, o strigă pe tuşa Xue.

— Ai la tine vreo femeie, de aud plînsete ? Mi se frînge inima, nu alta !

— Intră şi-om sta de vorbă, Mamă Zhang. Ea e, i-o arătă. "Vine dintr-o casă mare, dar s-a avut rău cu stăpînă casei şi a fost izgonită. O țin la mine, să-i găsesc un bărbat. Dacă afli de cineva că e singur, spune-mi.

— Am la mine un negustor de bumbac din Shandong, o în-jştiință Mama Zhang. îl cheamă Pan şi e al cincilea în familie. Are treizeci şi şapte de ani. Mi-a zis că mă-sa e bolnavă rău şi că e femeie bătrînă, trecută de şaptezeci de ani. Nevasta i-a murit de o jumătate de an şi n-are cine să-i îngrijească mama. M-a rugat să-i aflu pe careva pe măsură. Am încercat eu încolo şi-ncoace, dar n-am izbutit. Femeia asta mi se pare potrivită şi ca vîrstă şi în toate.

— Ea vine dintr-o familie bună. Ştie să coasă veşminte simple sau cu broderie şi e bucătăreasă neîntrecută. Are treizeci şi cinci de ani. Gîndesc că n-o să avem greutăți, de vreme ■ce nu cer pe ea decît trezeci de arginți.

— Are ceva lucruri ?

— N-are decît ce e pe ea.

— Păi o să mă întorn să-i zic ce şi cum omului ăla. 11 aduc s-o vază cu ochii lui.

Femeia bău ceaiul şi plecă. Seara îi povesti negustorului şi a doua zi după prînz sosi cu el, la o vedere. I se păru frumoasă şi încă tînără şi de aceea negustorul oferi dintr-o dată douăzeci şi cinci de *liang,*

adăugind un argint pentru peţitoare. Tuşa Xue nu se mai tocmi. Luă banii, scriseră actul de vîn- zare, iar seara omul trimise după Lebăda de Nea, spunînd că a doua zi se înapoiază acasă. Tuşa Xue îi duse cei opt arginţi lui Prunişor de Primăvară, vestind-o că o vînduse printre prostituate.

Negustorul petrecu o noapte cu Lebăda de Nea în casa Mamei Zhang, iar a doua zi în zori urcară în căruţă şi o porniră: spre Linqing. Era prin luna a şasea, cînd zilele sînt lungi. Ajunseră în port pe înserat. Traseră la o circiumă cu camere de închiriat. Lebăda de Nea fu condusă într-o cameră mică. înăuntru, pe pat, stătea o bătrînă de şaizeci de ani şi o slugă de vreo şaptesprezece. Slujnica avea părul înnodat în cozi, purta o rochie de mătase şi cînta la *pipa.* Era boită toată la faţă şi cu buzele înroşite tare. Lebăda de Nea prinse să bocească. înţelesese că Pan Al Cincilea era negustor de femei şi câ o cumpărase să facă din ea prostituată. Fu numită Jad. Fetei celei tinere i se zicea Aur. Negustorul îi ceruse lui Lebăda de Nea să bată în fiecare zi cîrciumile, să cînte şi să cîştige bani. Apoi el intră peste ea şi îi trase fără o vorbă o bătaie zdravănă. O lăsă două zile să zacă acolo, dîndu-i să mănînce numai două boluri de orez. O puse să înveţe cîteva cîntece şi să cînte la un instrument, bătînd-o în fiecare zi pînă i se băşică toată pielea. Cînd fu pregătită, o îmbrăcă frumos şi îi porunci să stea în» poartă, zîmbitoare, să atragă clienţii, intr-adevăr :

Firele trecutei vieţi te trag tot-napoi,
Roş de buze de nu-ţi iei, bujorii-i pictezi.

Iar poezia de mai jos mărturiseşte :

N-are de-ales săracul, drumu-i e drum,
De-o ia spre sud, el tot la nord ajunge.
Nori purpurii de-amurg se-mprăştie a fum,
Pe urma lunei vise ce-i beznă să alunge.

Apoi, acolo, la circiumă, cerul se milostivi de Lebăda de Nea. într-o zi, Zhang Sheng sosise să cumpere cîţiva dou de-drojdie să facă băutură. Liu Tigrul se grăbi să-şi ducă cumnatul într-o circiumă, să-l ospăteze. In vreme ce le încălzea băutura, ospătarul întrebă :

— Unchiule Liu, avem jos cîteva cîntăreţe. Să le chem să vă toarne în pahare ?

— Să vie fata cea mare a lui Wang, Splendida lui Zhao, Jad şi Aur ale lui Pan, alese Liu Tigrul. Omul plecă şi peste puţin fetele intrară zîmbitoare, împodobite ca florile şi îmbrăcate în veşminte uşoare din mătase. Se înclinară în faţa celor doi bărbaţi şi se traseră într-o parte. Zhang Sheng le privi şi se minună. ,,Ce seamănă asta cu Lebăda de Nea, izgonită de la noi. Oare cum o fi ajuns aici ?“ se gîndi. Femeia îl

recunoscu şi ea, însă nu spuse nimic.

— Ale cui sînt frumoasele astea ? vru să ştie Zhang Sheng.

— Cele două țin de casa lui Pan Al Cincilea. Celelalte sînt a lui Wang şi a lui Zhao.

— îmi place Jad ! rosti el, chemînd-o aproape. Nu eşti Lebăda de Nea ? o întrebă în şoaptă. Ce te-a adus aici ?

Lebăda de Nea lăcrimă.

— Mi-e greu să vă spun într-un cuvînt ! se căină şi îi povesti cele ce i se întîmplaseră. Tuşa Xue şi-a bătut joc de mine. M-a dat pe douăzeci şi cinci de *liang* şi trebuie să cînt şi să le fac pe plac clienților.

Zhang Sheng o avea în inimă de multă vreme. Lebăda de Nea se purtă cu grijă, turnă băutură ; se simțiră atraşi unul de celălalt. Ea şi Aur cîntară la *pipa,* şoptindu-i la ureche cîntece duioase. După mai multe pahare, Zhang Sheng, se îmbu- joră bine. Se zice că nici un bărbat nu ține piept bogăției, femeilor frumoase şi cîrciumilor cu muzică îmbietoare. Zhang Sheng se îndrăgosti de Lebădă de Nea şi se bucură de ea două nopți la rînd. în ziua plecării, pe cînd el se pieptăna, cumna- tu-său, Liu Tigrul, poruncise deja o masă bogată. După ce se ospătară, Zhang Sheng îşi făcu bagajele, hrăni caii, încărcă drojdia şi o porni la cale, urmat de alte cîteva slugi. Lebedei de Nea îi lăsă trei liang de argint.

— Ai grijă, să nu-şi bată cineva joc de ea ! îl rugă pe Liu Tigrul.

De atunci, de cîte ori venea pe fluviu în jos, Zhang Sheng se iubea în Linqing cu Lebăda de Nea. După mai multe întîl-
niri, îi oferi lui Pan Al Cincilea cîțiva arginți, pe fiecare lună, să i-o oprească pe Lebăda numai pentru el şi să n-o mai silească să umble după clienți. Liu Tigrul voia să-l mulțumească pe cumnat şi din această pricină nu-i mai ceru curtezanei nici chirie pentru cameră, acoperind pierderea cu cîştigurile de la alții ; mai mult decît atît, se îngrijea ca femeia să nu ducă lipsă de orez şi de lemne de foc.

Capitolul XCV

După moartea Orhideei şi judecata cu Chen Jingji, Doamna Luna avu parte de alt necaz. Lai Zhao muri pe neaşteptate, iar Pogon Verde se mărită din nou şi plecă de la ea împreună cu copilul, Vergea de Fier. Lai Xing preluă paza porții. Broderia Primăverii urmă pilda

măicuţei Wang şi se călugări. De cînd i se prăpădise nevasta, Lai Xing rămăsese singur. Doica Abundenţa se ducea ades cu Xiaoge pe la el. Lai Xing îi punea să mănînce şi să bea şi cît de curînd deveniră foarte apropiaţi. Avea, nu avea treabă, Abundenţa trecea în curtea din faţă, intorcîndu-se de acolo cu obrajii în flăcări. Doamna Luna descoperi ce se întîmpla, îşi ocărî doica, dar nu avu ce să-i facă. Pînă la urmă, îi oferi o rochie şi patru ace de păr, alese o zi prielnică şi i-o dădu de nevastă lui Lai Xing. Ziua, doica îngrijea de băiat, iar seara mergea la proaspătul său bărbat.

Pe cincisprezece ale lunii a opta, de ziua stăpînei, cele două cumnate şi călugăriţele sosiră să o felicite. Ea le opri la masă, în curtea interioară. Seara, ascultară predici în casa care fusese cîndva a Lebedei de Nea. Pe la cel de al doilea *geng,* Mijlocul Toamnei se duse la bucătărie să facă nişte ceai. Doamna Luna o strigă de mai multe ori, însă slujnica nu răspunse. Se duse să vadă ce e cu ea. Nu o găsi, în schimb dădu în casă peste Dai An şi Jad Mic, care făceau dragoste. Cînd stăpîna intră, cei doi rămaseră paralizaţi, neştiind ce să facă.

— Oh, ticăloaso ! Ce faci aici, în loc să fii în spate, să ne fierbi ceaiul ! spuse.

— Am minat-o pe Mijlocul Toamnei, şopti Jad Mic şi o apucă într-acolo cu privirile în pămînt.

Dai An merse în faţă. Peste cîteva zile, după plecarea musafirilor, Doamna Luna îl mută pe Lai Xing în camerele lui Lai Zhao, de lîngă intrare, şi îl aşeză în locul lui pe Dai An. îl dărui cu două aşternuturi de pat şi îl îmbrăcă din cap pînă în picioare în veşminte noi. Lui Jad Mic îi oferi o plasă de păr, podoabe din aur şi din argint, patru ace, inele şi două robe de mătase. Alese o zi bună şi îi făcu soţie şi bărbat. Jad Mic se ocupa cu aceleaşi treburi de mai înainte, numai seara trecea la Dai An. Slujnica lua mereu bucate gustoase şi tot felul de bunătăţuri şi i le căra bărbatului să se înfrupte din ele. Doamna Luna se făcea că nu o vede. Se zice că îndrăgostiţii sînt orbi la lipsurile lor, iară pe omul lacom nu-1 saturi niciodată. Dacă mîncarea şi băutura nu se împart pentru toţi la fel, dai de bucluc, iar dacă stăpînul casei nu e drept, slugile se plîng de el !

Ping An luă parte cu tristeţe la căsătoria lui Dai An cu Jad Mic. El era cu doi ani mai mare decît Dai An, împlinise douăzeci şi doi, iar lui stăpînă casei nu se gîndise să-i găsească o nevastă. Apoi, Dai An căpătase cele mai frumoase straie, ară- tînd ca nimeni altul. Mai de mult, într-o zi, cineva amanetase un rînd de podoabe pentru cap, făcute din aur, şi o pereche de cercei auriţi şi pentru ele vînzătorul Fu

plătise treizeci de *liang.* Oamenii urmau să răscumpere lucrurile într-o lună şi cu dobîndă. Vînzătorul pusese obiectele bine, într-un dulap, însă Ping An le fură cu cutie cu tot, în preajma împlinirii termenului, şi le duse la Wu Picior Lung, undeva pe lîngă ţiglăria din miazăzi. Pe acolo îşi aveau cuibul Xue Depozit şi Grăsanul [*], care nu făceau altceva decît să dosească mărfuri furate. Ping An îşi petrecu la casa de curtezane două nopţi. Omul ce se îngrijea de casă, văzîndu-1 că aruncă bani ca dintr-un sac fără fund şi că are o cutie plină cu podoabe de aur, se prefăcu a merge după băutură şi îl vesti pe căpetenia *bao* din partea locului. Acesta îl bătu pe Ping An, lovindu-1 peste cap, şi îl arestă. Chiar atunci, Wu Dianen, care fusese de curînd înălţat inspector, trecu pe acolo, călare, în urma unor oameni care purtau însemnul funcţiei sale publice.

---

* *Xue Cunr* şi Ponr.

■— Cine e arestatul ? întrebă.

Căpetenia bao îngenunche, raportând :

— L-am aflat într-o casă, cheltuind bani cu nemiluita. Are la el obiecte de preț jefuite. Zicîndu-mi că e ceva necurat la mijloc, l-am ridicat.

— Du-1 la mine, să-l interoghez, ordonă şi se îndreptară cu toții spre sala de judecată.

Acolo, inspectorul se aşeză pe locul său, înconjurat de oamenii din subordine. Cînd îl aduseră pe vinovat, acesta îl şi recunoscu pe judecător. „Pe vremuri el a fost frate de cruce cu stăpînul şi nu se poate să nu mă țină minte. O să-mi dea drumul", gîndi el.

— Umilul de mine, sînt Ping An, din casa lui Ximen, grăi de cum intră.

— Dacă eşti slugă acolo, de ce ai furat ?

— Stăpîna acestui nemernic împrumutase aceste podoabe unei rude şi m-a trimis să le aduc. Pe drum am întîrziat, porțile oraşului se închiseseră şi atunci am tras la casa de acoio, peste noapte. Nici nu ştiu de ce m-au arestat ?

— Mare mincinos eşti, slugă hoață ! se înfurie Wu Dianen. Au ai tăi atîtea podoabe încît să-ți îngăduie să mergi cu ele la curtezane ? Cum să cred că nu le-ai furat ? Dacă mărturiseşti, n-am să te pedepsesc !

— Nu grăiesc minciuni. Stăpîna le-a dat unei rude şi m-a mînat după ele !

Wu Dianen se mînie şi mai tare şi izbucni :

— Slugoiul ăsta e mare ticălos ! Nebătut nu spune adevărul. Strîngeți-1 în butuc ! ordonă.

Tînărul țipă ca un porc înjunghiat.

— Iertați-mă, Excelență ! strigă. Vă spun totul.

— Mai întîi mărturiseşte şi apoi te iert.

— Le-am furat de la amanete.

— Şi pentru ce ?

— Nemernicul de mine am douăzeci şi doi de ani, Excelență. Stăpîna mi-a făgăduit o nevastă, dar nici gînd să-mi dea vruna. Sluga ailaltă, Dai An, n-are nici douăzeci şi l-a însurat cu o slujnică. Atunci eu m-am supărat şi am fugit cu aceste lucruri.

— Pesemne că sluga asta e încurcată cu stăplnă-ta, de vreme ce l-a însurat cu o slujnică. Dacă nu m-ai mințit, te iert !

— Umilul de mine nu ştiu cele ce ziceți de stăpînă, Excelență !

— Dacă nu spui adevărul, ordon să strîngă iar cu butucul.

— E ca dumneavoastră, Excelența Voastră, nu mă mai chinuiți !

— Ei, aşa mai merge ! Vorbeşte şi vei fi liber, promise Wu Dianen, poruncind să se ia instrumentele de tortură.

— Stăpînă şi Dai An trăiesc neştiuți de nimeni, dar ăsta se ținea

35·

şi cu slujnica Jad Mic. Stăpina i-a prins şi n-a scos un cuvînt, numai că mai apoi le-a dăruit o sumedenie de lucruri şi i-a căsătorit.

Wu Dianen puse să se noteze declarația copilului-slugă, apoi pe acesta îl închise şi dădu ordin de arestare pentru Doamna Luna, Dai An şi Jad Mic.

Cînd descoperise lipsa podoabelor, Fu se speriase şi îl întrebase pe Dai An dacă ştia ceva.

— Am mîncat în prăvălia de leacuri şi nu ştiu nimic, se apărase el.

— Am băgat cu mîna mea cutia în dulap. De ce nu e acolo ?

Atunci îl căutaseră pe Ping An şi nu-1 găsiseră nicăieri.

înfricoşat, Fu Ming înjurase şi blestemase cum se pricepuse mai bine. Cînd omul se înfățişase să-şi ridice bunurile, Fu minți că nu le adusese de acasă. Acela revenise însă de cîteva ori şi făcuse mare tărăboi.

— Le-am amanetat pe o lună, ți-am înapoiat banii cu do- bîndă cu tot. De ce nu-mi dai lucrurile ? Fac pe puțin şaptezeci de *liang !*

Seara, Ping An nu se întorsese şi vînzătorul fusese încredințat că el, şi nu altul, furase lucrurile. Răscoliseră şi cercetaseră pretutindeni după slugă. Atunci proprietarul podoabelor le picase din nou pe cap. Fu Ming o povățuise pe Doamna Luna să-i dea omului cincizeci de *liang.*

— Podoabele prețuiesc şaizeci, iar cerceii cu piatră zece. Nu primesc mai puțin de şaptezeci ! ceruse acesta.

Fu mai lăsase să treacă de la el încă zece arginți, dar acela nu se învoise. Pe cînd se tocmeau astfel, cineva le aduse vestea că Ping An fusese prins şi se afla la inspectorul Wu Dianen.

Doamna Luna ştia că acest Wu Dianen fusese într-o vreme vînzător la ei. După ce se sfătui cu fratele cel mare, făcu o plîn- gere şi a doua zi îl mînă pe Fu cu ea. Dacă i se înapoiau lucrurile, nu mai dorea nimic altceva ! Fu Ming era sigur că fostul său prieten va face de îndată ce i se cerea. Din nefericire. Wu se purtă ca un suflet de cîine, îl ocărî pe vînzător şi puse portăreii să-l bată pe pielea goală.

— Copilul-slugă al vostru e la mine, sub pază, îi spuse Wu Dianen. Mi-a dat declarație că stăpîna ta se ține cu Dai An. Am raportat deja la județ şi o voi interoga eu însumi pe numita Wu. Mă mir cît eşti de lipsit de obraz, cîine bătrîn, de mai vii să-mi pretinzi podoabele !

îl făcu slugă şi cîine bătrîn şi pînă la urmă îi dădu drumul. Fu Ming nu putu sâ ascundă ce i se întîmplase şi îi istorisi stăpînei totul de-a fir-a-păr. Ascultîndu-1, Doamna Luna îşi simți capul parcă sfredelit in opt locuri şi o găleată cu apă rece ca gheața răsturnată peste el. Nu era în stare nici să se clintească din loc. Pe de altă parte, cel care amanetase lucrurile urla în fața porții :

— Mi-aţi pierdut bunurile şi nu vreţi să mi le plătiţi ! Mă purtaţi cu vorba, plimbîndu-mă de colo-colo ! Azi mi-aţi zis câ aduceţi bunurile furate, mîine o să mă amînaţi iar, dar pînă cînd ? Cum se poate una ca asta ?

Fu merse la el, încercînd să-l îmbuneze :

— Mai dă-ne răgaz două zile şi vei avea podoabele, îi spuse. Dacă nu le găsim, le vom plăti îndoit !

— Bine, mă duc să-i zic stăpînului meu ! rosti acela şi plecă.

Necaz după necaz se abătuse peste Doamna Luna, fără s-o lase să-şi mai tragă sufletul. Trimise din nou după fratele cel mare şi-l îndemnă să-i facă el însuşi o vizită lui Wu Dianen, ca să dezlege neînţelegerea.

— Pînă nu-1 mituim, el nu va ridica un deget pentru noi ?

— Mandarinul ăsta a trăit pe seama noastră. Bărbatu-meu i-a împrumutat o sută de *liang* de argint, fără să-i ceară nici un act la mînă. Iar acum, el ne răsplăteşte prin ură şi ocări !

— Soră bună, ce vorbă e asta ? Aşa sînt toţi, uită binefacerile din trecut.

— Frate, mă bizui pe tine să găseşti o cale de ieşire. Dă-i . cîţiva zeci de arginţi, ia podoabele alea amanetate şi terminăm cu tot necazul.

Doamna Luna îi întinse fratelui său masa şi apoi îl conduse pînă la intrare. Se nimeri tocmai atunci ca tuşa Xue, purtînd o cutie cu podoabe, sâ treacă pe acolo, împreună cu o slujnică.

— Încotro, bătrînă Xue ? o opri Doamna Luna. De ce n-ai mai dat pe la noi ?

— Aveţi dreptate să mă întrebaţi, venerabilă doamnă. Am fost prinsă pînă peste cap cu treburile ! De cîte ori n-a mînat după mine şi doamna cea tînără, plecată din casa voastră, dar n-a fost chip să mă rup de ale mele !

— Ai luat-o razna ! Ce tot îi dai cu tînără doamnă ?

— Păi, adevărat, că azi nici nu mai e tînără doamnă, ci stăpînă cea mare !

— Cum adică ?

— E norocoasă foc ! A născut un băiat, prima nevastă a Excelenţei Sale, comandantul, s-a prăpădit şi el a făcut-o soţie principală. Soţia a doua vrea, nu vrea, zice ca ea. Are două doici şi patru slujnice, iar două din astea sînt bune cîntăreţe. Comandantul Zhou îşi petrece pe rînd, cu toate, dar dacă ea vrea s-o pedepsească pe vruna, el nu se amestecă. Ba tot lui i-e teamă să nu care cumva să-i iasă din voie cu ceva ! Mai acu' o vreme, nu ştiu din ce i s-o fi năzărit că a snopit-o în bătăi pe doamna Lebăda de Nea, a păruit-o grozav şi m-au chemat în miez de noapte s-o vînd pe opt arginţi.

Astăzi nici nu mă sculasem bine şi a trimis de două ori sluga după mine. îmi dăduse mai de mult cinci *liang* de argint pentru două rînduri de podoabe verzi din jad şi pentru un rînd de nouă phoenicşi ! Eu am păpat bănuţii şi nu i-am dus marfa ! Ce-o să mă mai blesteme !

— Intră să văd şi eu cum sînt, o îmbie Doamna Luna, luînd-o în curtea interioară.

Tuşa Xue deschise cutia şi scoase podoabele. Erau bine meşteşugite, aurul prinzînd rotund piatra de jad, iar pe dos fiind numai aurite. Fiecare dintre celelalte nouă ornamente aveau cîte un phoenix cu o perlă în gură.

— Numai astea cu dragoni fac trei *liang* juma', lămuri bă- trîna, iar ălălalt unu jumate. Mie nu mi-a rămas nici un cîştig.

Pe cînd vorbeau, Dai An îşi înştiinţă stăpînă că omul cu podoabele amanetate îşi mînase iar sluga, ameninţînd că, dacă nu i se înapoiau lucrurile pînă a doua zi, avea să facă plîngere contra vînzătorului. De supărare, Fu Ming plecase acasă.

— Aveţi necazuri ? întrebă tuşa Xue.

Doamna Luna îi spuse dintr-o răsuflare toată povestea şi lacrimi îi şiroiră de-a lungul obrajilor.

— Doamnă bună, am eu o cale de scăpare ! Scrieţi-i o carte de vizită tinerei doamne. Eu îi zic ce s-a întîmplat şi Excelenţa Sa comandantul Zhou o să pună pe cineva să meargă la inspector. O să vă alegeţi înapoi nu cu una, ci cu zece podoabe, dacă atîtea v-a luat !

— Zhou e militar. Crezi că se bagă el ?

— Stăpînă, comandantul a primit de curînd de la palat împuterniciri osebite. Se ocupă de cîte şi mai cîte, pînă şi de navigaţia pe fluviu, de taxe, de soldaţi. Iar hoţii prinşi pe apă sînt ai lui !

— Dacă-i aşa cum zici, te supăr să-i duci o vorbă din partea mea. O să te mulţumesc cu cinci *liang*.

— Doamnă bună, banul nu e nimic ! Vă văd la mare năpastă şi mă gîndesc să vă sar în ajutor. Puneţi să se scrie o carte de vizită. Iar de s-o face ceva au ba, eu mă întorn să vă dau ştire.

Doamna Luna îi porunci lui Jad Mic să-i toarne tuşei Xue un ceai.

— Nu vreau, se împotrivi ea. Daţl-mi cartea de vizită şi o pornesc de îndată la treburi !

— Eşti de mult plecată. Ia o plăcintă, ceva ! o îndemnă stăpîna.

Jad Mic aşeză masa. Doamna Luna bău ceai şi mîncă împreună cu bătrîna şi-i dădu şi slujnicei ei vreo două plăcinte.

— Cîţi ani are sluga ?

— Doisprezece, răspunse ea.

Dai An caligrafie numele Doamnei Luna pe un carton. Xue îşi sorbi ceaiul, vîrî cartea de vizită în mîneca robei, îşi luă rămas bun şi o apucă spre casa comandantului.

Prunişor de Primăvară era în pat, cînd Laurul Lunii îi spuse de venirea tuşei Xue. Ea îi porunci slugii celei mici să deschidă obloanele ferestrei, ca lumina soarelui să pătrundă în casă.

— Mai dormeaţi, doamnă ? întrebă tuşa Xue, intrînd. Lăsă jos cutia şi îngenunche o dată.

— Nu-mi arde acum de ploconeli, o opri Prunişor de Primăvară. Nu mă simt prea bine şi am tot zăcut la pat. Unde-mi sînt podoabele ?

— Oh, greu mi-a fost cu ele, stăpînă ! Chiar aseară le-am primit şi vi le-aş fi adus şi de nu mă chemaţi !

Xue scoase podoabele şi i le arătă. Prunişor de Primăvară nu păru prea atrasă de ele, le puse într-o cutie şi îi zise sluj- nicii să le ia de acolo. Porunci ceai pentru tuşa Xue. Aceasta strigă sluga ce o însoţise şi o puse să îngenuncheze.

— Cine e ?

— Doamna a doua mi-a tot grăit că Floare de Lotus face mîncare şi că i-ar trebui o copilă să-i coasă. I-am adus fata asta. E de la ţară şi abia are doisprezece ani.

— Mai bine îi căutai o slugă din oraş, sînt mai deştepte. Ce ştiu astea de la ţară ? Cît face ?

— Numai patru *liang.* Taică-său e acu la armată şi are nevoie de bani.

— Du-o la stăpîna a doua, îi ceru ea slujnicii Măr Pădureţ. Mîine o s-o plătesc. In vasul cel mare e băutură „Floarea de aur“, vorbi ea către Laurul Lunii. încălzeşte-i din ea tuşei Xue şi dă-i şi nişte plăcinte. Altfel o să ne toace încolo şi-ncoace că o silim să bea pe burta goală.

— Soră Laur, nu-mi încălzi nimic. De mîncat am mîncat şi am ceva de discutat cu stăpîna.

— Ia spune-mi, unde te-ai înfruptat ?

— La Doamna Luna.

Tuşa Xue îi povesti apoi în ce încurcătură se afla Doamna Luna.

— Ai adus vreo carte de vizită ? întrebă Prunişor. Să fie liniştită. Excelenţa Sa e plecat într-o inspecţie, dar deseară va fi aici şi o să-i spun.

Bătrîna îi înfăţişă cartea de vizită. Prunişor de Primăvară o citi şi o puse pe pervazul ferestrei.

Laurul Lunii intră cu o tavă cu patru feluri de bucate, apoi luă o cupă de argint, o umplu şi i-o întinse tuşei Xue.

— Doamna mea, nu-s eu în stare să golesc aşa ceva !

— De voie, de nevoie, bea-o ! rîse Prunişor de Primăvară. Dacă nu o sorbi pînă la ultimul strop, poruncesc slugii să ţi-o toarne pe gît !

— Păi, să mă ajut cu o plăcintă, glăsui baba.

— Mare mincinoasă eşti, Mamă bună ! Abia ai zis că ai mîncat şi acum te ajuţi cu o plăcintă !

— Ce-s, acolo, două prăjiturele ?

— Mamă Xue, ia şi bea şi după aia îţi dau eu, cu mîna mea, plăcinta. Nu vreau să mă bată stăpînă pentru tine.

Neavînd ce să facă. bătrînă goli cupa şi deodată i se păru că un ied

se zbenguie prin ea. Prunişor de Primăvară îi făcu un semn slujnicii Măr Pădureţ şi aceasta umplu din nou cupa, zicîndu-i :

— Mamă, aţi băut din mîna Laurului Lunii. Să nu mă respingeţi nici pe mine, altfel stăpînă nu mă iartă !

Bătrînă îngenunche, rugîndu-le din ochi s-o cruţe.

— Bine, dă-i cîteva plăcinte să le mănînce la băutură.

— Mamă Xue, nimeni nu te iubeşte ca mine. Am păstrat aceste plăcinte de trandafir chiar pentru tine, rosti Laurul Lunii şi îi întinse o farfurie plină.

Bătrînă culese una.

— Duceţi-le pe celelalte şi lăsaţi bătrînă ţestoasă să bea pe îndelete, se învoi stăpînă.

Tuşa Xue bău, înveli în hîrtie bucăţi de carne de porc şi de gîscă să le ia cu sine. Măr Pădureţ o îmboldi să mai bea o jumătate de cupă, însă văzînd ea că pe babă o prinsese sughiţul, strînse masa, lăsînd-o în pace. Prunişor de Primăvară îi spuse să vină în ziua următoare după banii pe slugă. Cînd să plece* îi strigă :

— Mamă, cu mine să nu faci pe surda şi pe muta. Una din podoabe e rea. Mîine să-mi vii cu alta !

— Da, stăpînă. Acum lăsaţi o slugă să mă însoţească ? Mi-e teamă că mă prinde cîinele de picior !

— Clinii mei au ochi şi te muşcă doar de carne. Cînd o fi să dea de os, se opresc ! glumi stăpînă şi o mînă pe Orhideea s-o conducă pînă în poartă.

Dar să încheiem cu limbuţia. La apusul soarelui, comandantul Zhou sosi acasă. Intră în salonul din spate, iar slugile îi luară boneta şi haina. El merse îndată să-i vadă pe Prunişor şi pe băiat. Se aşeză pe scaun, mulţumit. Slujnicele îi aduseră ceaiul şi el povesti cum fusese în inspecţie. Apoi i se întinse masa. Mîncară împreună şi cînd se înseră se aprinseră lămpile.

In vreme ce beau în tihnă, el întrebă ce fusese pe acasă. Prunişor de Primăvară îi arătă cartea de vizită.

— Ping An, o slugă a Doamnei Luna, a furat nişte podoabe şi a fost arestat. Inspectorul Wu n-a vrut să înapoieze lucrurile şi l-a bătut pe copilul-slugă, pînă ce l-a făcut să declare că stăpîna lui se ţine cu slugile. Are de gînd să înainteze cazul la judeţ, încheie ea.

— Cazul îmi aparţine mie, spuse el. Cum adică să înainteze cazul la judeţ ? Acest Wu nu e deloc om de treabă. O să trimit mîine după el, să vadă ce înseamnă o bătaie bună. Ştiam că a fost vînzător la Ximen Qing. A plecat în capitală, cu daruri din partea lui Ximen, pentru Marele Tutor şi astfel s-a ales cu dre- gătoria. Cum de îi umileşte chiar pe stăpînii lui ?

— Uite, aşa se întimplă. Vezi cum descurci iţele !

Seara se scurse în linişte. A doua zi, comandantul Zhou aşternu cîteva rînduri pe un plic, în care Doamna Luna urma să bage o

plîngere. Scrisese : „Comandantul Zhou din Shandong va investiga cazul furtului. Inspectorul este rugat să trimită boţul şi bunurile furate la *Yamen-ul* comandantului. Zhang Sheng şi Li An sînt însărcinaţi să aducă la cunoştinţă acest lucru". Cei doi plecară cu documentul, trecînd mai întîi pe la Doamna Luna. Aceasta îi ospătă şi le oferi cîte un *liang,* să-şi cumpere încălţări. Vînzătorul Fu era încă la el acasă şi Wu Al Doilea merse cu ei la inspector. Cu toate că îl ţinuse pe Ping An în temniţă două zile la rînd, inspectorul constată faptul că nimeni din casa lui Ximen nu-1 căutase. Era gata să înainteze superiorilor un document, cînd oamenii comandantului
i se înfăţişară cu plicul. Citi adresarea şi îl deschise. înăuntru era plîngerea Doamnei Luna. Speriat, Wu Dianen se îmblînzi dintr-odată. îi dărui pe cei doi cu cîte doi *liang* de argint, redacta şi el un act, porunci să se respecte ordinele comandantului şi o pomi cu ceilalţi la Yamen-ul acestuia. Lăsîndu-se mult aşteptat, comandantul apăru, înconjurat de dregători. Cei chemaţi fură băgaţi in sală. Inspectorul Wu îi întinse actul său, pe care Zhou îl citi.

— Acest caz îmi aparţine. De ce te-ai amestecat ? Aici trebuie să se ascundă vreun gînd rău.

— Măruntul slujbaş tocmai întocmeam actul, cînd am primit înştiinţarea dumneavoastră, Excelenţă !

— Dregător corupt şi cîine ce eşti ! strigă comandantul. Ce slujbă de seamă ai tu, de ce te opui legilor şi îţi nesocoteşti superiorii ? Eu apăr locurile acestea, supraveghez armata, fluviul şi judec tîlharii. De ce ţi-ai luat cu bună ştiinţa acest caz ? De ce te folseşti de putere pentru a oprima poporul ? Ai acuzat oameni nevinovaţi, cu anume pricini ascunse !

Wu Dianen îşi îndepărtă boneta de pe cap şi îngenunche, fără un cuvînt.

— Ar trebui să te pedepsesc, slujbaş cîinos ! Am să te iert totuşi, însă dacă îmi mai încapi în mînă, mă voi purta necruţător. Apoi, comandantul îl chemă pe Ping An. Sclav rău, ai furat şi ai îndrugat minciuni despre stăpînă ta, începu. Dacă toate slugile ar fi ca tine, nimeni n-ar mai avea nevoie de voi. Trăgeţi-i treizeci de lovituri şi sigilaţi bunurile furate pină stă- pînii lor vor veni după ele.

Atunci Wu Al Doilea înaintă cererea pentru podoabele furate. Comandantul o acceptă şi îi porunci lui Zhang Sheng să ducă o carte de vizită Doamnei Luna. Femeia îl omeni pe slujbaş şi îl mai dărui cu încă un argint, rugîndu-1 să transmită mulţumirile ei stăpînilor săi. în felul acesta, inspectorul Wu Dianen nu cîştigă nimic judecîndu-1 pe Ping An ci, dimpotrivă, pierdu cîţiva *liang* de argint. Doamna Luna întoarse proprietarului lucrurile amanetate ; acesta şi le recunoscu şi nu mai scoase un cuvînt. Vînzătorul Fu zăcu la pat de supărare şi într-o săptămînă muri, leacurile pe care le înghiţi nefiindu-i de nici un folos. Doamna Luna hotărî să ţină prăvălia deschisă pînă ce va

înapoia lucrurile amanetate aflate în ea şi să nu mai primească obiecte noi. Wu cel mic şi Dai An se ocupau de prăvălia de leacuri, care le aducea destule venituri pentru a ține casa. Despre lucrul acesta nu vom mai vorbi.

Mai tîrziu, Doamna Luna o chemă pe tuşa Xue şi fi dădu trei liang. Ea nu vru să-i ia, temîndu-se să n-o afle Prunişor de Primăvară.

— Cerul nu se foloseşte de oameni pe degeaba, iar eu îți sînt îndatorată. Ei nu-i spune nimic, o povățui stăpînă.

Mulțumită de cum se dezlegaseră lucrurile, ea cumpărase patru platouri cu bucate, un porc, o ulcea cu băutură din sud şi o mătase, şi o rugă pe bătrînă să le ducă la casa comandantului. îmbrăcat în haine negre, Dai An merse cu lista darurilor. Tuşa Xue îl băgă în salonul din spate şi Prunişor de Primăvară îl întîmpină. Avea pe ea o haină brodată şi o fustă aurie, iar părul îi era acoperit de o diademă din aur. în spatele ei, stăteau roată slujnicele. Dai An îngenunche. Prunişor de Primăvară porunci să i se dea ceai şi dulciuri.

— Stăpîna era nevinovată, iar eu n-am făcut nimic pentru ea. De ce s-a obosit cu aceste daruri ? Excelența Sa Zhou n-o să le accepte.

— Stăpîna mulțumeşte pentru grija arătată de Excelența Sa şi de doamna Zhou în necazul cu Ping An, rosti Dai An. N-are altceva mai bun decît aceste nimicuri, bune pentru slugi.

— Nu-mi vine să le primesc.

—- Dacă nu le luați, stăpîna mă va ocărî pe mine, grăi tuşa Xue.

Prunişor de Primăvară mînă după bărbat şi îl întrebă cum e mai bine să facă. Primiră mîncarea, porcul şi băutura, mătasea dîndu-i-o înapoi. Lui Dai An îi oferiră o batistă şi trei q*ian,* iar hamalului doi qian.

— Băiatul stăpînei e bine ?

— Face numai năzdrăvănii ! răspunse Dai An.

— Cînd ți-ai ridicat părul ca un bărbat şi te-ai însurat cu Jad Mic ?

— In luna a opta, stăpînă.

— Cînd ajungi acasă, mulțumeşte-i stăpînei tale din partea mea şi zi-i că am s-o invit cînd Excelența Sa va pleca iar în inspecție. La începutul anului viitor, de ziua lui Xiaoge, voi veni la voi în vizită.

— Da stăpînă, încuviință sluga, gata să plece.

— Du-te, tinere, îl îndemnă tuşa Xue. Eu mai am ceva cu stăpîlia de aici.

Acasă, Dai An îi împărtăşi amănunțit Doamnei Luna cum avusese loc întîlnirea cu Prunişor.

— A spus că va veni în vizită ? întrebă Doamna Luna.

— M-a rugat să vă înştiințez de asta.

— Să o primim cum se cuvine, hotărî ea. Tuşa Xue de ce n-a venit ?

— A rămas să mai discute. Mi-a zis s-o iau înainte.

De atunci, vizitele între cele două case au curs neîntrerupte. Iată :
Cînd reci, cînd calde-s inimile oamenilor ; înaltă
ori joasă rămîne doar poziția lor !

Capitolul XCVI

Timpul trece repede, soarele şi luna ţinîndu-se neostenite, ca suveica la ţesut. Pe douăzeci şi una din luna întîi, Prunişor de Primăvară îi vorbi bărbatului său şi pregăti o masă cu bucate pentru ofrande, apoi şi patru feluri de fructe şi un vas cu băutură din sud ; acestea le trimise prin sluga Zhou Ren acasă la Doamna Luna. Se împlineau trei ani de la moartea lui Ximen Qing şi cădea totodată ziua de naştere a lui Xiaoge. Doamna Luna primi darurile, oferindu-i slugii lui Prunişor o batistă şi trei *qian.* Apoi îl grăbi pe Dai An să-şi pună haine negre şi să ducă o invitaţie, pe care scria : „Marei virtuoase doamne Zhou. Mulţumiri din inimă pentru darurile cum nu se poate mai bogate. Casa noastră aşteaptă să-i faceţi cinstea de a o vizita. Sper ca litiera voastră slăvită să apară curînd la poarta noastră. Aş fi negrăit de recunoscătoare pentru asemenea onoare. Cu distinse omagii, doamna Ximen, născută Wu“.

Prunişor de Primăvară sosi pe la prînz. Capul îi era gătit cu o mulţime de jaduri şi de perle, iar în frunte avea ca podoabă un phoenix de aur. Mantia', cu mîneci largi şi lungi, avea brodate pe ea un *qilin* şi alte patru fiare, iar fusta albastră-verzuie ca jadul era înflorată. îşi trecuse pe mijloc o cingătoare cu încuietoare de aur. Litiera, cu acoperămînt din mătase neagră cu ornamente de aur, era purtată de patru bărbaţi. în faţă grăbeau soldaţii, deschizîndu-i drumul, iar în urmă-i mergeau o ceată de slugi cu mai multe cutii cu haine de schimb. Slujnicele lui Prunişor erau în două lectici mai mici. Doamna Luna o poftise pe cumnata cea mare şi tocmise două cîntăreţe. Cînd Prunişor sosi, Doamna Luna, îmbrăcată cu eleganţă, însă în veşminte de doliu, o întîmpină in salonul din faţă, împreună cu doamna Wu. Doamna Luna îşi pusese pe cap o bonetă cu cinci creţuri şi îşi înfipsese numai cîteva podoabe. Mantia îi era din mătase albă, iar fusta din mătase albastru-deschis. Litiera fu purtată pînă la poarta a doua. Acolo, Prunişor de Primăvară coborî şi înaintă, însoţită de un alai întreg de slugi. în salon, se lăsă la pămînt, îngenunchind. Doamna Luna îi răspunse printr-o reverenţă.

— Nu de mult v-am făcut mari necazuri şi nici măcar nu mi-aţi primit mătasea, iar astăzi aţi trimis o mulţime de daruri de preţ. îmi este greu să dau glas mulţumirilor mele !

— Oh, îmi pare rău că n-am avut în casă decît aceste nimicuri, răspunse ea. Am vrut să vă invit la mine, dar nu mi s-a ivit prilejul.

— Surioară, cînd e ziua ta de naştere ? O să vin atunci.

— Sărmana zi a sclavei tale e pe douăzeci şi cinci din luna a patra.
— Voi veni negreşit atunci.
După aceste cuvinte, Prunişor de Primăvară o rugă pe doamna Wu să se scoale în picioare şi îi făcu două reverențe. Aceasta îi întoarse salutul.
— Uite, cumnata cea mare nu e dreaptă ! spuse Prunişor, ajutînd-o să se ridice. Stai şi lasă-mă pe mine să mă înclin !
Doamna Wu n-o ascultă şi se învoi numai cu o jumătate de reverență. O invitară pe Prunişor pe locul de onoare, Doamna Luna şi cumnata ei ocupînd locul gazdelor. Slugile, doica şi celelalte femei se perindară cu toatele pe acolo s-o vadă.
Întîi apăru Abundența, cu Xiaoge în brațe.
— Băiatul mamei, îl dojeni Doamna Luna, încă n-ai îngenuncheat în fața sorei tale mai mari ? îți mulțumesc, surioară, ia zi-i, că ai sosit de ziua mea !
Xiaoge coborî din brațele doicii şi se înclină.
— Bravo, slugă, nu îngenunchi înaintea sorei tale, mulțu- mindu-te cu un salut şi atît!
Prunişor de Primăvară scoase iute din mînecă o batistă aurie şi un rînd de podoabe din aur, punîndu-i-le pe cap.
— Te-am băgat la cheltuială, surioară, zise Doamna Luna. Iți rămîn recunoscătoare.
Apoi Jad Mic şi doica îngenuncheară. Prunişor de Primăvară îi dădu slujnicii o pereche de ace cu cap de aur şi Abundenței două flori de argint.
— Surioară, doica e acum nevasta lui Lai Xing. Prima lui soție s-a prăpădit.
— De vreme ce a rămas aici, are inimă bună, rosti Prunişor.
O slugă aduse ceaiul.
— Surioară, te poftesc la mine în curtea interioară. Aici e rece. O să stăm în camera luminoasă.
Mergînd în spate, trecură pe lîngă tăblița lui Ximen Qing, înaintea căreia erau aprinse lumînări şi o lampă. Ofrandele erau rînduite pe masă. Prunişor de Primăvară arse hîrtie şi vărsă cîteva lacrimi. Apoi aşezară un paravan, mai puseră nişte cărbuni în sobă şi întinseră o masă mare. Li se serviră iarăşi ceai din cel mai bun, făcut din muguri, şi sumedenie de dulciuri şi fructe rare. După ceai, o rugară pe Prunişor să intre în dormitor să se schiqLbe. Ea se dezbrăcă de mantia lungă pînă-n pămînt. Una dintre femeile ei deschise o cutie şi îi dădu să îmbrace o o haină de mătase brodată cu flori şi o fustă cu ciucuri de culoarea purpurei. Rămaseră un timp acolo, stînd de vorbă.
— Băiatul e sănătos ? De ce nu l-ai adus ? o întrebă Doamna Luna pe Prunişor cînd aceasta se înapoie.
— L-aş fi luat să îngenuncheze în fața doamnei, dar tatăl lui s-a temut să nu răcească. Nici nu-i place să stea în cameră, fuge mereu în salon. în ultima vreme, nu ştiu ce are, că plînge întruna.
— N-a plîns că ai plecat ?

— Are două doici care îl îngrijesc.
— Excelența Sa Zhou e în vîrstă şi băiatul ăsta e tot ce i-a dorit inima mai mult. Tu i-ai adus norocul ! Am auzit că soția a doua i-a făcut o fată. Cîți ani să aibă ?
— O cheamă Jad şi anul acesta face patru ani. Băiatului i-au spus Aur.
— Se zice că Excelența Sa are două cîntărețe, aşa-i ?
— Oh, sînt doar două slugi care au învățat să cînte. Au şaisprezece-şaptesprezece ani şi se țin numai de năzbîtii.
— Merge des la ele ?
— Cînd are el răgaz să stea acasă, surioară ? E mai mult plecat. în zilele noastre s-au înmulțit furii şi bandiții. Palatul i-a pus în cîrcă o sumedenie de treburi : să apere locul, să vegheze circulația pe fluviu, să prindă tâlharii şi să se îngrijească de armată. Cel mai adesea e plecat. Şi e atît de obosit !
Jad Mic le aduse iarăşi ceai.
— Doamnă, mă iei în grădină, unde a stat stăpîna mea ?
— Surioară, crezi că mai e grădina de odinioară ? De cînd stăpînul tău s-a petrecut din lumea asta, nimeni nu se îngrijeşte de ea. Acum e în paragină. Pietrele cele înalte ca nişte statui s-au răsturnat, copacii s-au uscat şi nici nu-mi vine să calc pe acolo !
— Nu-i nimic. Sluga ta vrea să vadă casa stăpînei mele.
Doamna Luna nu avu cum să zică nu şi îi porunci lui Jad Mic să aleagă cheile grădinii şi să descuie porțile. Ea şi doamna Wu o conduseră pe Prunişor de Primăvară. Se plimbară îndelung. Zidurile se burduşiseră şi se înclinaseră, iar printre cărămizi dăduse iarba. Pavilioanele din lemn se umflaseră de ploaie. Intrarea în peşteri era plină de plase de păianjeni, iar în lacul cîndva cu peşti aurii orăcăiau o mulțime de broaşte. Vulpile î.şi făcuseră vizuini în Sala Norilor Adormiți, iar şobolanii se aciuaseră, cu zecile, în Palatul Primăverii. Într-adevăr :

Doar ziua, norii-n cer se-aleg.
Nimeni nu vine anu-ntreg, - -

După ce se uită prin toată grădina, Prunişor de Primăvară intră întîi în fosta casă a Vazei. La cat erau învîrfuite unele peste altele scaune şi mese sfărîmate. Camerele de jos erau încuiate, însă se zărea prin ferestre iarba crescută pe jos. De acolo trecură la casa unde locuise Lotus de Aur. Deasupra se păstra încă magazia pentru plantele de leac, santal şi luminări. In dormitorul lui Lotus rămăseseră doar dulapurile ; patul nu mai era.
— Unde e patul ? De ce l-ați scos de aici ? o întrebă pe Jad Mic.
— L-a luat stăpînă a treia, cînd s-a măritat.
Doamna Luna se apropie de ele.
— Cînd stăpînul trăia, a dat Orhideei, ca zestre, unul din paturile

lui Pavilion de Jad. Acum, dacă a plecat de la noi, i l-am dat pe acesta în loc.

— După moartea Orhideei nu v-ați luat patul înapoi ?

— Nu era de mare preț. L-am vindut pe opt arginți și am plătit portăreii.

Prunișor de Primăvară clătină din cap. Ochii i se încețoșară și ea își zise : „îmi amintesc cit s-a zbătut biata stăpînă pînă ce stăpînul i-a cumpărat patul ăsta. Mi-ar fi plăcut să fie al meu, să-mi mai treacă dorul de ea. Nu mi-aș fi închipuit că l-au dat !" Se întrista adînc.

— Dar patul încrustat cu sidef ?

— Cu ăsta e poveste lungă, grăi Doamna Luna. De cînd am rămas fără bărbat, cheltuim pe rupte, dar în casă nu intră nimic. Vorba ceea : dacă nu ții în frîu slugile, nu e bine să ai hambare de aur ! Am avut nevoie de bani și l-am vîndut.

: *r-* Cît ai luat pe el ?

— Treizeci și cinci de *liang.*

— Păcat ! Stăpînul spunea că l-a costat peste șaizeci și I-ai dat pe nimic ! Dacă aș fi știut, vi l-aș fi cumpărat eu.

— Soră bună, știe cineva dinainte gindurile celuilalt ?

Oftară amîndouă. O slugă sosi in fugă.

— Excelența Sa o roagă pe doamna să nu zăbovească prea mult, fiindcă domnișorul nu se mai oprește din plîns.

Prunișor de Primăvară o porni chiar atunci spre curtea interioară. Doamna Luna îi porunci lui Jad Mic să ferece ușile și porțile. Ajunse în casă, desfășurară paravanul, traseră apără- torile la uși și la ferestre și încălziră băutura. Cele două cîntă- rețe le cîntară. Doamna Luna îi oferi lui Prunișor de Primăvară locul de onoare. Ea se împotrivi și o făcu pe doamna Wu să împartă această cinste pe din două. Se așezară astfel, Doamna Luna rămînînd pe locul gazdei. Băură și li se aduse mîncare și plăcinte. Prunișor îi porunci servitorului său. Zhou Ren, să-l dăruiască pe bucătar cu trei qian. Ne vine greu să înșiruim aici feluritele bucate. Băutura curse din belșug în pahare de aur și femeile se îndemnară unele pe altele. La apusul soarelui, slugile comandantului se înființară cu lampioane să-și ducă stăpîna acasă. Doamna Luna nu vru să-i dea așa iute drumul și le ceru cântărețelor să îngenuncheze și să-i zică melodia îndrăgită. Lui Jad Mic îi porunci să umple cupa cea mare. Slujnica i-o puse musafirei în față.

— Surioară, cere-le să-ți cînte ce-ți place mai mult și bea cupa !

— Doamnă, eu nu mai pot să beau și mi-e gîndul tot la băiat.

— Ei, băiatul are doicile pe lîngă el. Abia se înserează și eu știu că ești tare la băutură.

— Cum vă cheamă și ale cui sînteți ? le întrebă Prunișor de Primăvară pe cîntărețe.

— Umila sclavă este Han Brățară de Jad. Sînt sora cea mică a

Brățarei de Aur. Ea e Frumoasa, o nepoată a lui Zheng Aroma, glăsui una dintre ele, îngenunchind.

— Știți cîntecul „Mîhnită îmi pictez sprinceana" ?

— La porunca dumneavoastră, doamnă.

— Dacă știți cîntecul, vom umple cupa. Doamna Zhou va bea, în vreme ce voi aveți să cîntați rar, fără grabă.

Jad Mic turnă în pphare, iar tinerele începură, acompaniin- du-se la *zheng* și pipa :

Cînd mă voi sătura de tine, cînd ?
Trecut-au primăvara, intru-n toamnă, îmi
știe cine inima și gînd ?
Cu slăbiciune, chin cerul mă-nseamnă I Plîng
fără să voiesc cînd aflu vești,
Cu-aceleași pricini de odinioară ;
N-aș fi gîndit c-ai să mă părăsești Și nimeni
și nimic n-or să te doară !

Prunișor de Primăvară bău și gazda îi făcu semn Frumoasei să-i toarne din nou băutură.

— Bea cu mine un pahar ! o îndemnă Prunișor.

Cîntăreața umplu paharele și apoi îi făcură cîntarea mai departe :

De doru-ți bucuria mi s-a dus,
Doar ciori îmi cîntă jalnic la fereastră.
Că-s vie, moartă, chinul m-a răpus,
Mi-e cerul cu-osîndiri din mîna voastră I Stau
singură și amărîtă plîng,
De cînd plecat-ai gîndul nu-mi dă pace ;
N-aș fi crezut că aș putea să strîng Din
părăsirea-ți rece, focu-ncoace !

— Doamnă, roag-o pe cumnata voastră să bea și ea o cupă mare, grăi Prunișor de Primăvară.

— Ar face-o, dar nu e în stare. Poate să guste doară dintr-un pahar obișnuit, lămuri stăpînă casei și îi porunci lui Jad Mic să-i umple doamnei Wu păhărelul.

Cîntărețele urmară :

Iubite, mi-ești cu dor și cu necaz,
Dș stau sau merg mi-e gîndul tot la tine,
Mi-e frăgezimea veștejită azi,
Nu mi te-ntoarce cer, nici tu la mine !
Din inima-mi rănită lacrimi plîng,
Cîndva știam în doi ce e iubirea,

N -aş fi crezut atît de mult adînc Un gol ce mi-
a lăsat nemărginirea.

Prunişor turnă ea însăşi o cupă pentru Jad Mic.

— Ea nu bea, surioară, o opri Doamna Luna.

— Două-trei cupe poate ea. Sînt de-a casei şi am băut nu o dată cu ea.

Jad Mic bău şi cîntecul răsună iarăşi :

Iubite, mi-eşti cu drag şi mare chin,
Mă perpelesc şi zac fără de tihnă, - încrunt
sprîncene, din rărunchi suspin,
Tu m-ai uitat sau cerul e de vină ?
Mi-alunecă pe-obraji lacrimi în jos,
Cîndva ne-am zis să fim tot împreună,
N-aş fi crezut că de uitare ros Ai să-mi rămîi
doar răul meu de lună !

Luaţi aminte, dragi cititori : pentru cine credeţi că ceruse Prunişor de Primăvară cîntecul ? Ea îl păstrase în inima sa pe Chen Jingji şi, cu toate că nu izbutise să-l vadă, dragostea pentru el îi stăpînea întreaga fiinţă. Vorbele cîntecului dădeau glas chiar simţămintelor ei, nebănuite de nimeni. Pentru cîntarea pe dorul sufletului ei şi de dragul celor două cîntăreţe care n*i o slăbiseră din „doamnă” şi „stăpînă“, mulţumită din cale afară, ea îl chemă pe Zhou Ren şi îi ceru să le răsplătească pe fete cu cîte doi q*ian.* Acestea puseră jos instrumentele şi îngenun- chează. Peste puţin, Prunişor se ridică. Doamna Luna nu o mai putu opri şi porunci unei slugi să le lumineze drumul cu un lampion. Se despărţiră în poartă. Prunişor de Primăvară urcă în litieră, slujnicele ei în cele două lectici şi o porniră, cu patru lampioane în faţă şi patru în spate. Iată :

Cu timpul, fierul prost prinde lumină Şi luciul
bogăţiei cade-n tină.

Poemul de mai jos arată şi el :

Obraji fardaţi, roşite guri fac frumuseţi de jad,
De îşi ia zborul phoenixul, perechea-i oropsită.
înlătur tot ce-i draperie-n tainicul palat,
Iar rîndunica tot mai vine-n cuibul de ursită.

După petrecerea de la Doamna Luna, Prunişor de Primăvară se gîndea fără încetare unde ar putea să fie Chen Jingji. Zăcea iarăşi în pat, zile la rînd, cu inima tulbure. Bărbatul ghici că oful ei trebuia să fie îngrijorarea pentru vărul acela călugăr.

— I-o fi gîndul la verişorul ei ! le spuse slujitorilor săi, Zhang Sheng şi Li An. V-am spus doar să-l căutaţi. Pentru ce nu mi l-aţi găsit ?

— Am răscolit după el şi în gaură de şarpe, dar nu-i şi nu-i, Excelenţă. Am înştiinţat-o şi pe stăpînă.

— Vă mai dau cinci zile. Dacă nu-1 aduceţi, socotiţi singuri ce vă aşteaptă !

Cei doi colindară prin tot locul, întrebară oamenii, scotociră fiecare străduţă, făcînd tot ce le stătea în puteri.

Chen Jingji rătăcea ziua de colo-colo, iară noaptea trăgea la vechiul sălaş al cerşetorilor. Intr-o zi, se întîlni în plină stradă cu Yang Unghie de Fier. Acesta îşi pusese pe cap o bonetă nouă, avea o robă albă de mătase şi călărea un măgar cu şaua din argint ; în spatele lui se ţinea un copil-slugă. Re- cunoscîndu-1 pe Yang Guangyan, Chen întinse braţul şi apucă animalul de dîrlogi.

— Frate Yang, nu te-am mai văzut din clipa în care mi-ai furat corabia cu mărfuri, în Qingjiangpu. Eu am fost de bună credinţă şi pînă la urmă m-am ales şi cu o bătaie din partea fratelui tău cel mic ! Astăzi, uite-mă în ce hal sînt, în vreme ce tu te lăfăi în avuţie !

Văzîndu-1 cerşind pe stradă, omul se umflă în pene şi-i rîse în nas:

— Ce nenoroc, să ies pe poartă chiar azi şi să dau peste un putregai ! Bravo, uite că aud şi eu că un cerşetor lihnit de foame a avut o corabie pe jumătate plină cu mărfuri, iar eu l-am jefuit! Ia mîna, sau te ard cu biciuşca !

— Astăzi eu sînt sărac, iar tu ai arginţi. Miluieşte-mă cu ceva ! Dacă nu, vom discuta în altă parte !

Yang descălecă, îl croi cu biciuşca de cîteva ori şi-i strigă slugii să i-1 tragă din drum. Slujitorul se forţă şi îl împinse pe Jingji într-o parte, doborîndu-1 la pămînt. Yang se apropie de el şi îi cără mai multe lovituri de picioare, iar Jingji se porni pe un ţipăt în stare să frîngă inimile, nu alta.

Oamenii se adunară roată in jurul lor. Printre ei se afla unul îmbrăcat cu o robă purpurie şi cu vestă albă, pe cap purtind o bonetă înaltă neagră, iar în mînă ţinînd o batistă. Picioarele lungi îi erau vîrîte în încălţări de paie. Ochii, umbriţi de sprîncene groase, îi erau bulbucaţi, gura o avea largă, iar barba îi spînzura în trei smocuri. Era vineţiu la faţă şi colţos, iar muşchii i se ghiceau puternici sub haine. El îşi roti ochii aprigi şi ridică pumnul.

— Măi frate, de ce eşti fără inimă ? rosti către Yang. Nu-1 vezi cît de tînăr şi de sărac e ? Ce-ai cu el ? Se zice că pumnul cel tare nu se abate peste un chip zîmbitor ! Ce ţi-a făcut ? Ca să te vatăme n-avea cum ! Dacă ai bani, poartă-te frumos şi dă-i şi lui ceva. Dacă n-ai, de

ce te-ai pus cu bătaia pe el ? Eu sînt de partea vorbei vechi : Cînd văd o nedreptate-n drum, sar şi în foc !

— Ce ştii tu ? Zice că i-aş fi furat o corabie cu mărfuri. Uită-te la el cum arată. De unde să aibă el aşa ceva ?

— Poate că se trage din oameni avuţi. Cerul ştie ce i s-o fi întîmplat ! spuse omul. Tu, Excelenţă, ai fost întotdeauna bogat ? Cu toate că nu cred una ca asta, ca mai bătrîn, aş zice să-i dai cîţiva gologani.

La aceste cuvinte, Yang scoase din mînecă o batistă în care avea patru-cinci *qian* de argint şi îi întinse lui Chen Jingji. Apoi ridică braţele, salutîndu-1 pe omul ce se băgase între ei, incălecă şi plecă. Jingji se culese anevoie de pe jos şi cînd înălţă privirile. îl recunoscu pe Hou Lin, Demonul Zburător, cu care dormise laolaltă în adăpostul cerşetorilor. De curînd, el era capul a cincizeci de oameni ce făceau nişte lucrări şi reparaţii la Templul Luna din apă, pentru stareţul Shao Yue *. Demonul Zburător îl apucă pe Jingji de mînă.

— Frăţioare, dacă nu l-aş fi atins cu cîteva cuvinte mai tari, gîndeşti că ţi-ar fi dat bani ? Ştie el, ticălosul, cînd e vremea să se care. Dacă nu o-ntindea, i-aş fi arătat ce-mi poate pumnul. Hai să bem ceva !

Intrară într-o cîrciumioară, se aşezară la o masă şi porunciră patru feluri de mîncare şi două ulcele mari cu băutură.
Cit ai clipi, patronul le întinse în faţă patru farfurii încărcate şi două ulcele cu alcool din măsline, foarte răspîndit şi cerut pe atunci. Nu se folosiră de pahare, ci băură din două boluri mari de porţelan.

— Frate, vrei orez sau tăiţei ?

— Tăiţeii sînt calzi, iar orezul e din ăl mai fin, zise cîrciumarul.

— Tăiţei, alese Jingji.

Omul le aduse trei boluri pline, unul lui Hou Lin şi celelalte lui Jingji.

— Frate, în seara asta dormi la mine, iar mîine te iau la stareţ. N-o să te pun la munci grele. Cari cîteva coşuri, acolo, cu pămînt, îţi socotesc ziua de muncă şi primeşti patru *fen.* Am de gînd să închiriez o căsuţă. Putem să locuim împreună, gătim ce dorim, încuiem uşa cînd vrem şi casa întreagă ţi-ar fi pe mînă. Ce zici ? Ar fi mai bine decît în adăpostul ăla, mai cu seamă că eşti şi silit să alergi după rondul de noapte. Ori eu îţi ofer o viaţă de mandarin !

— Fratele meu mai mare e cu mare bunătate ! Cît o să dureze lucrul la templu ?

— Abia am început acum o lună. Poate prin luna a zecea să

* Limpezimea Lunii.

încheiem, dar nu sînt sigur.

Tăifăsuiră şi băură bol după bol, pînă terminară alcoolul. Masa făcea un q*ian* şi trei *fen* jumătate. Chen dădu să plătească, însă Demonul Zburător îl opri:

— Nu fi prost, frăţioare ! Cine ţi-a cerut bani ? Fratele tău are arginţi ! rosti şi scoase din sîn o batistă înnodată.

El îi întinse cîrciumarului un *qian* şi cinci *fen,* primi restul un *fen* şi jumătate, îi vîrî în mînecă robei, îşi petrecu braţul pe după umerii lui Jingji şi îl luă cu el. Se culcară împreună.

A doua zi merseră amîndoi la templu. Hou Lin închirie prin împrejurimi o casă cu vatră pentru foc, cumpără oale, boluri, pahare şi alte lucruri de trebuinţă în casă. Lucrătorii băgară de seamă că Jingji avea douăzeci şi patru — douăzeci şi cinci de ani, o piele albă şi chip plăcut şi ştiură că e omul lui Hou, glumind pe socoteala lui.

— Cum te cheamă, tinere ?

— Chen Jingji.

— Ah, Chen Jingji, de-aia eşti şi împins [*] bine !

— Te văd cam fraged, zise altul. Poţi să duci prăjina ?

Hou Lin îi auzi şi îi înjură, mînîndu-i la muncă. Unii cărau pămînt, alţii făceau mortarul, iar ceilalţi săpau fundaţia. Stareţul îi poruncise călugărului Ye[†] Cap Ţuguiat să gătească pentru lucrători. Ye acesta avea ca la vreo cincizeci de ani, umbla desculţ şi îmbrăcat într-o robă neagră, pe care şi-o încingea cu o sfoară. Era o adevărată arătare, chior şi cu capul său lunguieţ. Nu ştia citi cărţile sfinte, dar se ruga mereu şi ajunsese un prezicător vestit. Lumea îi zicea simplu Ye Călugărul.

Intr-o zi, după masă, oamenii rămaseră cu toţii laolaltă, trîndăvind ori dormind. Jingji se apropie de Ye şi îi ceru ceai. Călugărul îl cîntări pe îndelete cu privirea.

— Călugăre Ye, tinerelul abia a venit. Nu-i ghiceşti viitorul ?

— Ghiceşte mai bine ce e, că pare şi bărbat şi femeie ! glumi altul.

— Are sau nu două cozi ?

Ye îl chemă la el, îl pironi cu ochiul o vreme şi grăi:

— Eşti prea fraged, prea gingaş. Vocea duioasă şi trupul plăpînd nu duc la nimic bun. Dacă ai fi bătrîn, cu greu ai scoate-o la capăt, iar tînăr eşti lipsit de hotărîre şi vigoare ! Din pricina asta ai încă de tras şi îndurat. Dar femeile te-or iubi cît vei trăi. La opt ani, la optsprezece şi la douăzeci şi opt, din picioare şi pînă-n creştet o să pierzi de două ori, iar la treizeci o să ajungi să nu te alegi cu nimic. Ai

* *Ji,* într-o altă scriere, înseamnă a împinge, a se înghesui, a presa.

† Frunză.

priviri îmbietoare şi minte isteaţă. Poţi să n-ai carte şi tot izbuteşti în viaţă. Orice-ai face, lumea te va plăcea şi va lua drept bune înşelătoriile tale ! Iartă-mi vorbele, dar eşti cu viclenie mare şi cu grozavă trecere la femei. Cîţi ani ai ?

— Douăzeci şi patru.

— Ciudat cum ai scăpat anul trecut ! urmă Ye. Ai tîmplele înguste, semn că îţi pierzi nevasta şi progenitura. Ai jadul întunecat, ceea ce înseamnă că îţi vei duce de rîpă familia. Buzele nu-ţi acoperă pe de-a-ntregul dinţii şi ai să treci prin- tr-o mulţime de primejdii. Nările le ai ca deschiderile unui **cuptor, semn că risipeşti averea familiei ! Ţi-au fost date pină acum hărţuielile mandarinale, depărtare de casă şi împrăştie- rea bunurilor ?**

— Am avut parte de toate.

— Mai e ceva. Baza muntelui sau rădăcina nasului e dezlipită şi asta prevesteşte numai rău. învăţătorul Ma a spus : Cei cu buza muntelui desprinsă se irosesc de tineri şi aruncă în vînt strînsura strămoşească. Oricîtă bogăţie ţi-ar fi de moştenire, îndată ce-ţi încape în mîini, se topeşte ca nimic ! Apoi, la tine, jumătatea de sus a feţei e scurtă, iar cea de jos e lungă, semn că pierzi mult şi cîştigi la fel de mult. Averile se duc şi vin, dar pînă la urmă n-ai să laşi nici lucru, nici fiinţă după tine. Te vei pierde de pe lume ca un sloi de gheaţă sub razele încinse ale soarelui ! Dar într-un viitor nu prea îndepărtat, te aşteaptă un noroc. O să te însori de trei ori ! Ai fost însurat ?

— Prima nevastă a murit.

— O să ţii trei neveste. Din păcate, cînd ţi-o fi mai drag, vei da de necazuri. La treizeci de ani o să înduri crunte neplăceri din partea altora. Să te fereşti de sălcii şi flori*.

— Ba ai cam zbîrcit-o, călugăre Ye! se băgă în vorbă unul. El e ţiitoarea cuiva, cum să ţină trei neveste ?

Oamenii izbucniră în rîs, dar chiar atunci sună toaca şi merse fiecare la lucrul său. Chen Jingji rămase la templu cam o lună.

Pe la mijlocul lunii a treia, Jingji stătea cu alţii, rezemat de zidul templului, prăjindu-se la soare şi căutîndu-se de păduchi. Un bărbat cu o bonetă împodobită cu semnul norilor, îmbrăcat Intr-o haină neagră, dublată cu pînză purpurie, pe mijloc cu o cingătoare, iar în picioare cu încălţări răcoroase, tocmai trecea călare pe un roib ; el ducea undeva un coş cu flori proaspete. Dînd cu ochii de Chen Jingji, se aruncă jos de pe cal şi se ploconi înaintea lui :

— Unchiule Chen, nemernicul de mine v-am căutat în tot locul. De unde să ştiu că sînteţi aici, venerabile ?

Speriat, Jingji îi întoarse salutul.

— De unde vii, frate ? întrebă.

* Curtezane.

— Umilul de mine sînt Zhang Sheng, însoțitorul comandantului Zhou. De cînd ați fost judecat şi pînă azi doamna se simte tot rău ! Stăpînul m-a pus să răscolesc pretutindeni, unchiule, dar nu v-am găsit. Azi dimineață m-a mînat stăpîna să-i aduc un braț de bujori de la țară şi v-am zărit printr-o minune ! Sînteți norocos, venerabile şi nici prăpăditul din fața voastră nu-i de lepădat ! Să nu mai pierdem timpul ! Urcați pe cal. Eu voi merge pe jos şi vă conduc.

Lucrătorii se uitau unii la alții, uluiți, neştiind ce să creadă. Chen Jingji îi întinse Demonului Zburător cheia, încălecă şi o porni spre casa comandantului Zhou. Cu adevărat:

Norocul pentru buni e doar un strop la an ;
Ştii în ce casă-i lunii noaptea paravan ?

Capitolul XCV1I

Ajunşi acasă la comandantul Zhou, pe cînd Chen Jingji descăleca, Zhang Sheng se repezi să-şi înştiințeze stăpîna.

— Du-1 în camerele din spate să se îmbăieze, îi porunci ea şi-i ceru unei slujnice să-i dea straie de schimb, bonetă şi încălțări.

Comandantul se găsea încă în sala de judecată. Femeia se găti şi îşi întîmpină oaspetele în salonul din spate. De cum intră pe uşă, Jingji făcu patru perechi de reverențe şi o rugă să primească şi o închinăciune. Ea se învoi numai cu o jumătate de salut, apoi se aşezară față în față şi îşi grăiră despre toate cîte se petrecuseră de cînd fuseseră despărțiți. Lacrimi amare le şiroiau din ochi. Aflîndu-se acolo numai ei doi, ea îi făcu dulce cu ochiul, şoptindu-i :

— Cînd s-o întoarce al meu, îi zici că eşti vărul meu, mai mic cu un an decît mine. Eu am douăzeci şi cinci. M-am născut în luna a patra, pe douăzeci şi cinci, la prînz.

— Bine, încuviință el.

O slugă aduse ceai. Băură împreună.

— Ce ți-a venit să te faci călugăr ? Al meu n-avea de unde să ştie că mi-eşti rudă şi îi pare grozav de rău că te-a bătut ! Te-aş fi oprit de atunci, dar o aveam în casă pe ticăloasa aia de Lebădă de Nea şi mi-era frică. Pe urmă m-am scăpat de ea şi l-am pus pe Zhang Sheng să mi te găsească. Cine s-ar fi gîndit că ai decăzut într-un asemenea hal, încît

să faci pe cărăuşul acolo, la marginea oraşului !

— Ce greu îmi vine să vorbesc, surioară ! După ce ne-am despărțit, am vrut să mă însor cu surioara Lotus de Aur. Tata se prăpădise în Dongjing şi m-am înapoiat de acolo prea tîrziu. Wu Song o ucisese ! Am auzit că tu cu inima ta milostivă ai pus să o îngroape la Templul Fericirii Eterne. Am fost şi eu la mormînt şi am ars santal pentru ea. Apoi am rămas şi fără mama. Abia am dus-o la groapă şi mi s-a furat într-o călătorie de negoț argintul. Cînd am sosit acasă, a murit Orhideea. Atunci, tîrfa aceea de soacră-mea a depus plîngere împotriva mea şi mi-a luat patul şi toate lucrurile cu care venise nevas- tă-mea. Ca să scap de dregători, am fost nevoit să vînd casa şi am ajuns sărac lipit pămîntului ! Am avut noroc că un vechi prieten al tatei m-a dus la templul de lîngă Linqing şi m-am făcut călugăr. Atunci, am fost bătut de un scandalagiu, m-au arestat şi m-au tîrît înaintea soțului tău ! Cînd am plecat de la judecată, n-aveam nici rude şi nici prieteni care să-mi dea o mînă de ajutor şi iată de ce m-am băgat ca simplu lucrător la repararea templului unde m-ați găsit. îți rămîn îndatorat, surioară, pentru inima ta cea bună. L-ai pus pe Zhang Sheng pe urmele mele şi uite că ne aflăm acum față în față. Mă simt de parcă m-aş fi născut din nou !

După această spovedanie, izbucniră amîndoi în plîns.

In vremea aceasta, comandantul Zhou sosise acasă. însoțitorii îi deschiseră uşa salonului, traseră apărătoarea într-o parte şi el intră. Chen Jingji înaintă spre el şi îngenunche, însă Zhou se grăbi să-i răspundă pe măsură.

— Atunci n-am ştiut că sînteți fratele meu bun, rosti el. Oameni de nimic m-au amăgit, făcîndu-vă rău din greşeală. Vă rog să nu fiți supărat pe mine, frate bun !

— E vina mea. Era de datoria mea să vă fac o vizită, ca bune rude ce sîntem. Iertați-mi nepriceperea !

Chen Jingji îngenunche încă o dată, lăsîndu-şi capul în pămînt. Comandantul îl ridică pe tînăr de jos, rugindu-1 să ocupe locul de onoare. Jingji era prea priceput la astfel de politețuri şi se aşeză pe un scaun mai într-o parte. Comandantul luă loc în frunte, soția sa şezînd alături de el. Se aduse ceaiul şi băură.

— Cîți ani aveți, frate bun ? Din ziua în care ne-am în- tîlnit, nu v-am mai văzut. Cum se face că ați ajuns la templu?

— Umilul vostru frățior are douăzeci şi patru de ani. Surioara e mai mare cu un an, ea e născută în luna a patra, pe douăzeci şi cinci, la prînz. După moartea părinților, averea ni s-a pierdut, soția mi-a murit şi am intrat călugăr la Templul Tihna Publică. N-am ştiut că verişoara mea s-a măritat şi s-a stabilit aici, altfel v-aş fi făcut negreşit o vizită.

— Din ziua aceea cu necazul, vara voastră a tot fost mîh- nită zi şi noapte, negăsindu-şi liniştea. Eu am trimis oameni să vă caute, însă nu v-au dat de urmă. Sînteţi un om norocos cu adevărat, că uite acum vă avem printre noi !

Luaţi aminte, iubiţi cititori ! Comandantul Zhou fusese prieten cu Ximen Qing şi ar fi putut prea bine să-l cunoască pe Chen Jingji. Numai că Zhou era om adevărat, drept şi cinstit şi, cu toate că îl vizitase ades pe Ximen Qing, nu se amestecase în treburile acestuia. Apoi el petrecuse acolo împreună cu generalul Jing, cu procurorul Xia şi cu alţii şi nu dăduse niciodată ochi cu Jingji. Apoi, cine s-ar fi gîndit că tînărul în sutană putea fi însuşi ginerele lui Ximen Qing ? Aşa se face că Zhou s-a lăsat păcălit de cei doi, el fiind încredinţat că Jingji îi era văr lui Prunişor de Primăvară ! Comandantul ordonă slugilor să aştearnă masa. îndată, aceasta fu umplută cu bunătăţi. Vasele cu băutură erau din argint, iar cupele din jad. Alcoolul curgea ca un şuvoi de aur. Petrecură împreună pînă seara. Cînd se aprinseră lămpile, comandantul Zhou îi porunci lui Zhou Ren să deretice în casa apuseană, unde se afla un pat de dormit şi toate cele de trebuinţă. Prunişor de Primăvară scoase de la ea două schimburi pentru pat şi încă două rînduri de haine. Copilul-slugă Fericire * fu pus să-l slujească. De a doua zi, Chen luă masa la Prunişor de Primăvară, în curtea interioară. Timpul trecu neînchipuit de repede. Iată :

Cînd anu-i pe sfîrşite flori de prunişor vedem,
Şi dintr-odată Anul nou ne primeneşte ;
Pe neştiute flori gingaşe umplu ramuri verzi Şi
lotuşii răsar pe ape-mpărăteşti.

Trecuse mai bine de o lună de cînd Jingji trăia în casa comandantului Zhou. De ziua lui Prunişor de Primăvară, Doamna Luna cumpără ca daruri pîiniţe de viaţă lungă de forma piersicii, tăiţei de aniversare, două gîşte, patru pui vii, două tăvi cu fructe şi un vas cu băutură. Dai An se îmbrăcă în veşmintele sale negre şi merse cu bunătăţile, însoţite şi de o carte de vizită. Comandantul era în salon cînd i se spuse despre sosirea omului. Ceru ca sluga să fie adusă în faţa lui. Dai An intră, îi întinse cartea de vizită pe care erau înscrise cadourile şi se ploconi la pămînt. Zhou se uită peste carton şi grăi :

— Ii sîntem îndatoraţi stăpînei tale pentru bunele ei simţăminte ! Luaţi lucrurile, porunci slujitorilor săi, şi oferiţi-i un ceai. Cartea de vizită înmînaţi-o unchiului vostru, să vă dea o alta de răspuns. Pe acest om dăruiţi-1 cu o batistă şi cu trei qian, iar pe hamal cu o sută de bănuţi de aramă.

* Xier.

După aceste porunci, comandantul se găti în roba oficială şi plecă într-o vizită. Dai An rămăsese în uşa salonului, aştep- tînd cartea de mulţumire. Deodată, de undeva apăru un tinăr purtînd o bonetă cu colţuri ca olanele şi îmbrăcat în robă neagră din mătase. în picioare avea încălţări uşoare, răcoroase. Tînărul îi trecu unei slugi cartea de vizită şi banii, iar el merse în curtea interioară. Dai An gîndi uluit : „Mare minune, să juri că domnişorul acela nu era altul decît ginerele Chen ! Dar cum să fi nimerit aici ?“ Sluga ii dădu lui Dai An cartea ds vizită, batista şi argintul din partea comandantului şi îl însoţi pînă la ieşire.

— Zhou Menlong vă mulţumeşte, îi spuse Dai An Doamnei Luna, întinzîndu-i cartea de vizită.

— Pe sora noastră ai văzut-o ?

— Pe ea nu. In schimb l-am văzut pe ginere !

Femeia rîse.

— Care ginere, păcătosule ? Comandantul e om în vîrstă, cum de-i spui ginere ?

— Nu vorbesc de comandant, ci de ginerele nostru Chen. Cînd am ajuns, comandantul Zhou era în salon. I-am întins cartea voastră, îngenunchind. El a spus : „îi sîntem îndatoraţi stăpînei tale pentru bunele ei simţăminte[11]. A ordonat să mi se ofere ceai, apoi a urmat : „Cartea de vizită înmînaţi-o unchiului vostru, să vă dea alta de răspuns. Pe acest om dăruiţi-1 cu o batistă şi cu trei *qian,* iar hamalului daţi-i o sută de bănuţi de aramă !“ Zicînd aşa, el s-a îmbrăcat, a urcat pe cal şi a plecat de acasă. Aştept eu cît aştept şi numai ce-1 văd apă- rînd de după un colţ chiar pe Chen. I-a întins slugii cartea de vizită şi banii şi a trecut în curtea interioară. Atunci am pipăit cutia ce-o aveam în mînă, nevenindu-mi să-mi cred ochilor. Cine să fie, dacă nu el ?

— Taci şi nu-mi mai îndruga minciuni, păcătosule ! Cine ştie pe unde o cerşi acum iedul nostru, dacă n-o fi crăpat cumva de ger sau de foame. Ce să caute el acolo ? L-ar răbda comandantul în casa lui ?

— Doamnă, v-am minţit eu vreodată ? L-am văzut limpede în faţa ochilor şi l-aş fi recunoscut şi de-ar fi fost făcut fărîme.

— Cum era îmbrăcat ?

— Păi, avea o bonetă nouă, cu colţuri aduse ca olanele, prinsă cu ac de aur, robă din mătase neagră, încălţări răcoroase şi părea hrănit bine.

— Nu cred şi nu cred ! încheie Doamna Luna şi ne vom opri şi noi aici.

Cînd Chen Jingji pătrunse în curtea interioară, Prunişor de Primăvară era încă înaintea oglinzii, pudrîndu-şi chipul şi pic- tîndu-şi sprîncenele. El îi arătă cartea de vizită a Doamnei Luna.

— Ce-ți trimite asta cadouri ? Cum de vă aveți atît de bine ?

Ea îi istorisi cum se întîlniseră la Templul Fericirii Eterne şi tot ce urmase de atunci. Jingji îi aruncă o privire grea şi izbucni :

— Surioară, nu ştii să-ți ții mînia ! Adu-ți aminte cum s-a purtat putoarea aia ticăloasă cu voi, cum ne-a despărțit şi cum a dus-o la pierzanie pe sora Lotus de Aur ! O mie de ani de-aş trăi şi nu mi-ar trebui s-o privesc încă o dată în față ! Şi tu ce-ai făcut ? Te-ai apucat să te porți cu prieteşug ! Bine a făcut Wu Dianen că l-a bătut pe slugoi şi i-a smuls mărturisirea că Dai An se ține cu ea. Ar fi arestat-o frumuşel şi nouă ce ne păsa ? Dacă ea nu şi l-a făcut pe Dai An iubit, de ce i-a dat-o pe Jad Mic ? De-aş fi fost aici, nu ți-aş fi îngăduit să-i faci binele pe care nici măcar nu-1 merita ! Asta e duşmanca noastră şi n-are nici un rost să ne viziteze ! Asta nu e prietenie !

Prunişor de Primăvară îl ascultă şi nu zise nimic.

— Ce-a fost, a fost ! murmură ea In cele din urmă. Eu am inimă bună şi nu țin în mine ura.

— tn vremea noastră, oamenii buni nu numai că nu sînt răsplătiți cum se cuvine, dar mai şi îndură ! i-o întoarse el.

— Acum, că mi-a făcut darurile, aş putea să nu le primesc ? Doar aşteaptă s-o chem !

— Ba s-o termini cu ea ! Pentru ce s-o inviți ?

— Dacă n-aş chema-o, ar fi urît din partea mea. îi trimit o invitație şi e treaba ei dacă o primeşte sau ba. Dacă vine, tu treci dincolo în bibliotecă şi să nu cumva să te arăți la față. Pe urmă n-o să mai avem de-a face cu ea.

Supărat, Jingji trecu în față, scrise o carte de vizită şi Prunişor de Primăvară mînă sluga Zhou Yi să o poftească pe Doamna Luna. Ea se îmbrăcă şi o porni de acasă, împreună cu Abundența şi cu Xiaoge. Dai An venea în urma lecticilor. Prunişor şi doamna Sun îi ieşiră în întîmpinare, merseră în salonul din spate şi acolo schimbară saluturi. Doica, în brațe cu băiatul, făcu o reverență. Apoi băură ceaiul şi le fu adusă şi băutura. Două cîntărețe, Han Brățară de Jad şi Zheng Frumoasa, înveseliră cu melodiile lor petrecerea.

Dai An fu ospătat într-o cămăruță din curtea din față. De unde era, zări un copil-slugă purtînd o tavă cu bucate şi băutură şi îndreptîndu-se spre partea apuseană a casei.

— Cui duci bunătățile ? îl întrebă.

— Unchiului.

— Cum îl cheamă ?

— Chen.

Dai An se furişă după slugă şi pătrunse în curtea apuseană, După ce copilul intră pe o uşă, el iscodi printr-o fereastră în casă. Chen Jingji era trîntit pe pat şi cînd văzu că i se aducea de mîncare, se

ridică şi se aşeză la masă. Dai An se întoarse în curtea din faţă şi aşteptă în cămăruţa de acolo pînă se înseră şi de acasă veniră oameni cu lampioane să o ia pe stăpînă. Doamna Luna ieşi, urcă în lectică şi se înapoie la ea. Acasă, Dai An îi povesti iar despre Chen Jingji.

— El e, doamnă, sînt sigur ! întări.

Cîtă vreme Chen Jingji stătu la Prunişor. stăpinele celor două case nu mai avură de-a face una cu alta. Iată :

El a ştiut dibaci să o oprească,
Mînia-n inimi astfel le-o sporească.

In casa comandantului, Chen Jingji se ţinu în taină cu Prunişor de Primăvară. Cînd comandantul nu era acasă, se înfruptau şi beau împreună, jucau şah şi se desfătau fără oprelişti. Altfel, dacă stăpînul era acasă, slugile îi duceau lui Jingji bucatele în bibliotecă şi el mînca singur acolo. Adeseori în plină zi Prunişor mergea peste el şi rămîneau amîndoi, în camera lui, timp îndelungat. în felul acesta, patima lor crescu şi ei se simţiră, zi după zi, de nedespărţit.

Odată, prin luna a cincea, comandantul Zhou şi oamenii săi se aflau plecaţi într-o inspecţie, chiar de Sărbătoarea Bărcilor- dragon. Prunişor de Primăvară hotărî să petreacă sărbătoarea în pavilionul de lîngă biblioteca din curtea apuseană. Acolo pregătiră ospăţul şi la el luară parte doamna Sun, soţia a doua, şi Chen Jingji. Slujnicele şi celelalte femei îi serviră, iar prima stăpînă le puse pe Măr Pădureţ şi pe Laurul Lunii să cînte. Benchetuiră pînă cînd lumina de foc a soarelui se lăsă spre apus şi o ploaie măruntă se porni şi îi răcori. Prunişor ridică o cupă mare de aur, închipuind ea cu mare meşteşug o floare de lotus, şi închină pentru meseni, îndemnîndu-i să bea. După mai multe rînduri, a doua soţie fu doborîtă de alcool, se sculă şi se retrase în camera sa să se culce. Rămăseseră în pavilion numai Chen şi Prunişor. Jucară ghicitul degetelor şi băură, cînd unul, cînd altul, după cum le era norocul la joc. Peste puţin, slugile aduseră lampioane din mătase. Doicile luară băiatul la culcare. Mai apoi, Jingji pierdu mereu şi atunci plecă la el, sâ scape de pedeapsa de a tot goli paharul. Prunişor de Primăvară o mînă pe Măr Pădureţ după el, şi cum aceasta nu făcu nimic, îi ceru acelaşi lucru şi Laurului Lunii.

— Să mi-1 tîrăşti aici neapărat, îi porunci stăpînă. Dacă vii fără el, o să te urechez de zece ori în şir !

Laurul Lunii deschise uşa şi îl zări pe tînăr trîntit în pat. Se apropie de el şi îl clinti uşor, însă el sforăia, dormind adînc.

— Stăpînă mi-a zis să vă duc la banchet, venerabile. De nu, o să mă bată.

— Ce-mi pasă mie că te bate ? M-am îmbătat şi nu mai pot pune un strop în gură ! rosti el, abia îngăimînd vorbele.

Cîntăreţa trase de el.

— Ba vă duc. Dacă nu, înseamnă că nici eu, nici dumneavoastră nu sîntem buni de nimic !

în întunericul camerei, smucindu-se încolo şi încoace, el o prinse in braţe, făcînd pe mai beatul decît era. Ea se supără.

— Omul vă cheamă cu gînduri bune şi dumneavoastră nu ştiţi să vă purtaţi frumos. Nu se cade una ca asta !

— Copila mea, dacă îmi faci pe plac, mă îmbunez pe loc.

O trase spre el, o sărută şi se înapoiară în pavilion.

— Doamnă, am venit cu unchiul, să nu mă pedepsiţi.

Prunişor de Primăvară îi porunci lui Măr Pădureţ să umple o cupă mare şi se apucară iar să joace şah, învinsul urmînd să răstoarne cupa pe gît. Băură laolaltă, pahar după pahar, pînă cînd slujnicele căzură răpuse de somn şi merseră la culcare. Prunişor de Primăvară le trimise pe cele două cîntăreţe în curtea interioară să facă un ceai şi ea rămase singură cu Jingji. în pavilionul înconjurat de flori, în noaptea luminată de lampioane, pătimaşi, se îmbrăţişară şi se sărutară. Intrînd cu ceaiul, slujnica îi găsi în culmea fericirii.

— Aur s-a trezit şi plînge după dumneavoastră, stăpînă, o înştiinţă ea.

Femeia mai bău cu Jingji două pahare, îşi clăti gura cu ceai şi se retrase la ea. Slugile strinseră masa, iar Fericire îl sprijini pe Chen pînă în bibliotecă.

Printr-un edict imperial, comandantului Zhou i s-a ordonat să se alăture cu soldaţii săi magistratului Zhang Shuye din Jizhou, în încercarea acestuia de a-1 prinde pe Song Jiang, regele tîlharilor pripăşiţi pe muntele Liang. înainte de a porni în expediţie, comandantul i-a vorbit nevestei :

— Ai grijă mare de băiat şi cheamă o peţitoare, să afle o soţie pentru vărul tău. Eu am să-l iau mai apoi cu mine. De se va încununa de glorie, Palatul îi va arăta bunăvoinţa şi îi va da un post, spre fericirea voastră !

Prunişor de Primăvară a încuviinţat pe dată. în două-trei zile comandantul şi-a încheiat pregătirile şi a purces la drum în fruntea armatelor, luîndu-1 cu el pe Zhou Ren. Pe Zhang Sheng şi Li An i-a lăsat să îngrijească de treburile casei.

Intr-o zi, stăpîna o chemă la ea pe tuşa Xue.

— înainte de a pleca la drum lung, bărbatul meu mi-a zis să te pun să-i găseşti frăţiorului meu o soaţă potrivită. Să fie cam de şaisprezece-şaptesprezece ani, dar frumoasă şi deşteaptă, fiindcă el e cam năbădăios.

— Să nu-1 cunosc eu ? Nu-mi grăiţi despre el, bună doamnă, că-1 ştiu. Doamna Orhideea nu s-a priceput să-l păstreze.

— Dacă nu găseşti o femeie bună, o să-ţi lungesc urechile! Vreau

să-mi fie ca o soră mai mică. Vezi să nu iei lucrurile în joacă !

Prunişor porunci să i se servească babei o ceaşcă de ceai. Cînd Chen Jingji veni să ia masa, tuşa Xue se înclină.

— Venerabile ginere, îi spuse ea, nu v-am văzut de multişor. Pe unde mi-aţi fost ? Doamna mi-a zis acum vestea cea bună şi uite că primii poruncă să vă caut o soaţă frumoasă şi nimerită. Nu-mi mulţumiţi ?

Jingji întoarse capul şi n-o luă în seamă.

— De ce nu-mi răspunzi, cerşetor bătrîn ? ridică bătrîna glasul.

— Nu-i mai zice tot ginere, o povăţui stăpîna casei. Ce-a fost, a trecut. Vorbeşte-i cu unchiule Chen.

— Oh, fi-mi-ar gura afurisită ! Păi greşii, ce mai ! De acum încolo n-o să vă mai scot din Excelenţă, unchiule !

Chen Jingji nu se mai putu stăpini şi izbucni în rîs.

— Asta m-a uns la inimă.

Bătrîna se înveseli şi prinse curaj. Se apropie de tînărul bărbat şi-l ciupi, şoptindu-i :

— Ce vorbă-i asta, bătrîne cerşetor ? Doar nu ţi-s iubită, să te ungă una ca mine la inimă !

Prunişor de Primăvară rîse şi ea. Laurul Lunii îi aduse tuşei Xue ceaiul.

— O să fac tot ce mi-o sta în puteri ca să vă găsesc o fată pe măsură şi îndată după aia vin să vă dau ştire, doamnă, făgădui bătrîna.

— Despre avere şi daruri vorbim pe urmă, că nici nu înseamnă mare lucru pentru noi. Ţin numai să fie fată la locul ei şi de familie bună. Doar trece pragul casei mele !

— Pricep, doamnă, şi sînt sigură că o să vă fac pe plac.

Chen Jingji mîncă şi ieşi.

Tuşa Xue mai zăbovi puţin acolo.

— Cînd a venit aici ? întrebă ea.

Prunişor îi povesti că ajunsese preot şi că aşa dăduse de el.

— Il socotesc neam cu mine, încheie.

— Bine-bine. dumneavoastră ţineţi un ochi asupra lui, e limpede asta. Am auzit că doamna cea mare din casa Ximen vi s-a înfăţişat să vă felicite de ziua voastră, aşa e ?

— Mi-a trimis daruri şi atunci am invitat-o. A petrecut la mine toată ziua.

— Eu m-am războit pentru alţii. Mi-a stat inima să vin» dar n-am mai apucat. Unchiul Chen s-a văzut cu prima sa soacră ?

— Nici gînd să se vadă ! Aproape că m-am şi certat cu el din pricină că am chemat-o ! E supărat că am ajutat-o şi-mi bagă vină că uit mult prea uşor cit de urît s-a purtat cu noi. Zicea că să-l fi lăsat pe Wu Dianen să-i tîrască pe Doamna Luna şi pe Dai An In faţa magistratului !

— Unchiul are dreptatea lui, dar nu e bine nici ura s-o ţii în suflet..

— Nu se cădea să n-o invit, de vreme ce mi-a făcut daruri. N-am de gînd să-i plătesc răul cu rău !

— De-aia aţi şi nimerit bine, stăpînă ! Aveţi o inimă bună!

Tuşa Xue se întinse la taifas, apoi îşi luă cutia cu podoabe, se înclină şi plecă.

După două zile, bătu iarăşi la poarta lui Prunişor. O alesese pe fata căpitanului Zhu, o copilă de cincisprezece ani. care, orfană fiind de mamă, vroia să se mărite. Prunişor de Primăvară socoti că era prea mică. Atunci bătrîna îi zise de fata a doua a lui Ying Bojue, aceasta avînd douăzeci şi doi de ani. Bojue murise şi căsătoria trebuia pusă la cale cu fratele lui mai mare. Prunişor de Primăvară nu dori să aibă de-a face cu omul acela, un oarecare, şi nu se învoi nici de data aceasta. Peste alte cîteva zile, tuşa Xue sosi cu podoabe noi şi atunci scoase din mîneca robei o altă propunere de măritiş. Pe cartonul mare, acoperit cu mătase roşie, stătea scris : „Fiica cea mare a negustorului de mătase Ge. Are douăzeci de ani, ţine de zodia cocoşului şi s-a născut pe cincisprezece ale lunii a unsprezecea, la ora şobolanului." Numele ei este Paravan de

Jad şi e frumoasă ca o pictură. E scundă, cu faţa rotundă ; e făptură domoală şi bună la fire, deşteaptă şi plină de înţelepciune. Ştie să coasă şi să brodeze. Părinţii se află in viaţă. Tatăl ei este bogat, e stăpînul unei prăvălii de pe Strada Mare şi întreţine legături cu negustorii din Suzhou, Hangzhou şi Nanjing. E om fără pereche. Mobila fetei este toată poruncită la Nanjing.

— E bună. S-a făcut ! hotărî Prunişor de Primăvară.

Cînd tuşa Xue duse vorba la Ge Yuanwai, de îndată ce acesta află că fata îi fusese peţită de cineva din casa comandantului, bucuros cum nu se poate, trimise şi el la ai lui Zhou pe mijlocitoarea Zhang. Prunişor de Primăvară pregăti şi ea frunze de ceai, fructe şi plăcinte, iar Sun A Doua merse să le dăruiască negustorului chiar ea, numai şi numai s-o vadă pe fată.

— E într-adevăr frumoasă, bine făcută la trup, şi arată ca o floare abia deschisă. Iar ai ei sînt oameni de treabă.

Prunişor de Primăvară alese o zi favorabilă şi îi trimise în dar fetei şaisprezece platouri cu fructe şi dulciuri, două podoabe de cap, două rînduri de flori cu perle, patru băuturi, două oi, o plasă de păr, un rînd complet de ornamente din aur şi din argint, două robe de mătase, cîte un rînd de veşminte pentru fiecare anotimp al anului, felurite materiale de pînză şi de mătase, douăzeci de liang de argint şi cîte şi mai cîte, dar nu vom intra în amănunte. Stabilise ca mireasa să treacă pragul casei pe opt ale lunii a şasea.

— Are vreo slujnică ? întrebă Prunişor.

— Are pat şi mobilă cîtă trebuieşte, dar slujnică nu, zise tuşa Xue.

— Cumpără-i o copilă de treisprezece-paisprezece ani, să o slujească la toate în casă.

— Aşa ceva am, promise bătrînă. O aduc chiar mîine, şi a doua zi se înfiinţă cu fata. E din casa negustorului Huang Al Patrulea, lămuri, şi are treisprezece ani în cap. Huang a avut necazuri cu banii stăpînirii. El, cu Li Al Treilea şi Bao al nos- stru, sluga lui Ximen, au fost arestaţi şi băgaţi la temniţă un an şi ceva. Huang şi-a pierdut toată bruma de avere ce şi-o încropise, rămîind şi fără casă. Li a murit la puţină vreme după ce au fost prinşi şi l-au vîrît în locul lui pe fi-su la închisoare. Băiatul lui Lai Bao a fugit la ţară şi s-a făcut rîndaş la cai.

— Şi Lai Bao ?

— Nici nu-şi mai zice aşa. Şi-a schimbat numele în Tang Bao.

— Pe copilă cît cer ?

— Patru arginţi jumate. Aşteaptă banii ca pe nu ştiu ce, ca să se răscumpere.

— Atît de mult ? Le dau trei şi jumătate şi opresc fata. Ea scoase

banii, întocmiră actul şi pe copilă o numiră Ban de Aur.

Pe ziua de opt. Prunişor de Primăvară îşi aşeză pe cap o tiară din perle şi din jaduri, îmbrăcă o robă roşu aprins, se încinse cu o cingătoare de jad, cu încuietoare de aur şi o porni într-o litieră purtată de patru oameni să ia mireasa. Chen Jingji călărea un cal alb, cu şa de argint. îşi pusese bonetă de cărturar, robă din mătase neagră, cu guler rotund, încălţări negre cu talpa albă, iar în păr îşi prinsese două flori de aur. Intr-adevăr, se simţea ca sub o ploaie dulce după o secetă îndelungată, sau ca un om care îşi întîlneşte un prieten pe un pămînt străin. Nimic nu este mai nou şi mai minunat decît noaptea nunţii şi înscrierea numelui tău printre cîştigă- torii la examenele cărturăreşti !

Cînd mireasa coborî din lectică în curtea comandantului, era toată acoperită în roşu şi în aur, iar în braţe purta o vază de preţ. Maestrul în *yin-yang* o conduse în salonul central şi după ce luă sfirşit ceremonia, ea se retrase în camera sa. Prunişor de Primăvară o privi abia acolo după ce i se înlătură de pe cap vălul roşu ; apoi, stăpîna casei plecă. Pilda ei fu urmată şi de maestrul de ceremonie şi de muzicanţi, bucuroşi pentru banii primiţi. Jingji rămase puţin împreună cu proaspăta sa soţie, apoi se repezi călare pînă la socru, să-i mulţumească pentru mireasă. Acolo fu ospătat şi se înapoie acasă băut. Seara, deveniră soţ şi soţie. A treia zi, stăpîna casei oferi un banchet în salonul din spate, invitînd rudele şi prietenii. Noi nu vom intra în amănunte. Prunişor de Primăvară mînca zi de zi împreună cu tînăra pereche, în curtea interioară şi atît de nedespărţite se ţineau cele două femei, incit slugile o priveau pe tînăra nevastă cu multă stimă şi nu-i ieşeau din cuvînt. Prunişor puse să se cureţe şi să se aranjeze cele trei camere din partea apuseană a casei şi acestea ajunseră să arate ca o adevărată peşteră de nea. La uşi şi la ferestre fuseseră agăţate draperii şi apărători noi. în curtea apuseană, unde locuise pînă atunci Jingji, rămăsese biblioteca lui; avea acolo un pat de lemn, mese, cîteva cărţi vechi, fiind locul unde el redacta scrisorile comandantului. Prunişor de Primăvară îl vizita des, tăifăsuind şi iubindu-se în taină. Iată :

Plăcută-i valea de-aur în prospeţimi de zori,
Dar înserezi cu ziua-n pavilion măreţ ;
De ce doar pe distracţii tu pui prea mare preţ ?
Lumina vieţii curge şi stinge, ca să mori.

i

Capitolul XCV11I

Comandantul Zhou şi prefectul Zhang Shuye din Jinan au pus mîna pe Song Jiang şi pe alţi treizeci şi şase de conducători ai bandiţilor de pe muntele Liang, făcînd prizonieri mai bine de zece mii de soldaţi, în felul acesta aducînd pacea şi buna rinduială în acele locuri. Victoria a stîmit mare bucurie la Palat şi Zhang Shuye a fost făcut comisar peste Shandong, iar Zhou a fost numit general în Jinan, cu misia să comande toate trupele de acolo, să supravegheze circulaţia în fluviu, să prindă şi să judece bandiţii. Fiece om din subordinea lui Zhou şi a lui Zhang a fost înaintat cu un grad. Pe lista ofiţerilor a fost strecurat şi numele lui Chen Jingji şi el s-a ales cu titlul de consilier. Primea lunar doi dou de orez şi avea dreptul la veş-minte, bonetă şi cingătoare mandarinală. Pe la mijlocul lunii a zecea, noul general şi-a primit numirea şi s-a înapoiat din capitală la ai săi. El şi-a înştiinţat soţia de venirea sa. Vestea i-a umplut inima de fericire lui Prunişor de Primăvară şi ea i-a mînat de îndată pe Jingji, Zhang Sheng şi Li An să-i iasă bărbatului în întîmpinare dincolo de zidurile oraşului. Ea a pregătit o petrecere măreaţă în salonul central. Mandarini militari şi civili s-au înfăţişat cu daruri, să-l felicite pe stăpînul casei, dar nu-ne vom pune să-i înşirăm acum.

Odată sosit, generalul descălecă şi intră mai întîi în salonul din spate, unde cele două neveste îl întîmpinară, făcîn- du-i plecăciuni. în roba stacojie de ceremonie, Jingji înainta şi îşi prezentă soţia. Zhou o plăcu şi îi oferi în dar straie şi zece *liang* de argint, să-şi ia pe ei podoabe de păr. Seara, Prunişor de Primăvară îşi aştepta bărbatul cu băutura încălzită şi îi vorbi de-ale casei.

— Am cheltuit o groază cu această căsătorie ! începu ea.

— E singurul tău neam şi nu-1 puteam alunga de la noi, apoi i se cuvenea şi lui o nevastă. Am dat mult, dar ce-are a face ? Doar nu e unul străin !

— Ba tu i-ai mai făcut şi onoarea unei numiri. Eu zic că-i destul. *j*

— Ordinul Curţii este să plec neîntîrziat la Jinan. Tu stai şi vezi de casă. Vărului tău îi voi da nişte bani să se apuce cu cineva de vreo negustorie. El o să trebuiască doar să cerceteze socotelile la trei sau cinci zile. Are să trăiască astfel din aceste cîştiguri.

— Voi face precum zici, încuviinţă ea.

Generalul rămase acasă numai zece zile. De cum intră în luna a unsprezecea, el îşi strînse lucrurile şi o porni la Jinan, însoţit de Zhang Sheng şi Li An, în vreme ce acasă îi lăsase pe Zhou Ren şi Zhou Yi. Chen Jingji îl conduse pînă dincolo de oraş, în dreptul Templului Fericirii Eterne.

Nu peste mult, Prunişor de Primăvară îi grăi lui Jingji :

— Uite ce mi-a zis al meu. Să-ți găseşti pe cineva şi să te însoțeşti cu el.la vrun negoț, să ai din ce trăi.

Faptul acesta îl bucură pe tînăr şi el plecă în căutarea unui. om potrivit. Mergînd el pe stradă, îl întîlni pe vechiul său prieten Lu Bingi.

— Ce ți s-a întîmplat şi unde ai dispărut, frățioare ? îl întrebă Lu.

— Oh, mi-am pierdut nevasta, Yang Guangyan m-a jefuit şi mă afundasem într-o sărăcie lucie. Astăzi însă lucrurile s-au îndreptat. Surioara a intrat în familia generalului Zhou şi mi-a luat o nevastă, am fost făcut consilier şi am dreptul să port şi straie de ceremonie. Acum umblu după un vînzător care să mă ajute la negoț.

— Yang şi l-a luat părtaş pe Xie şi au deschis în Linqing o circiumă cu mai multe încăperi, pe care le dau cu chirie oricui, dar mai cu seamă curtezanelor. Cîştigă al naibii de bine! Se îmbracă zilnic în haine alese, se înfruptă din bunătățuri şi pe la circiumă dă tot pe la cîteva zile, să țină socotelile şi să-şi ia cîştigul. Prieteniile vechi le-a uitat. Frate-său are şi el o casă de jocuri de noroc, se ocupă cu întreceri de cocoşi, creşte cîini şi nimeni nu cutează să se atingă de el !

— L-am văzut anul trecut şi atunci s-a purtat cîineşte cu mine, zdrobindu-mă în bătaie. Abia m-a scăpat un cunoscut de-al meu. îl duşmănesc pînă în măduva oaselor !

Intrară într-o circiumă să bea şi să se sfătuiască.

— Cum aş putea să-i vin de hac? întrebă Chen.

— Ştii vorba veche : Cine nu urăşte cu adevărat nu e om, iar cine nu se foloseşte de otravă cînd are de-a face cu un duşman, nu e bărbat ! Dacă vrei să te măsori cu el, aminteş- te-ți că nu e bine să te smiorcăi pînă n-ai sub ochi un coşciug. Eu aş avea un plan. Frate, nici nu e nevoie să te iei cu negoțul. întocmeşte o plîngere prin care îți ceri bunurile ce ți-au fost luate. O să pui mîna pe circiuma lui, mai alături o mică sumă, iar eu şi cu acel Xie o să ne îngrijim de socoteli. Tu vii o dată la trei-cinci zile, să ne verifici şi o să vezi că o să te alegi cu un cîştig de peste o sută de arginți, lunar. Asta-i •cel mai bun negoț !

Ascultați, iubiți cititori ! Din povața aceasta a unui prieten ca Lu se poate trage o învățătură : atîția şi atîția oameni şi-au pierdut într-un fel sau altul viețile pe lumea asta, dară moarte ca a lui Cheng Jingji n-a fost să fie alta mai amară ; atîtea stingeri sînt să se întîmple, dar aceea a lui Chen a fost fără pereche de înjositoare !

— Frate bun, ai grăit cu înțelepciune, se bucură pe dată Chen Jingji. Mă reped pînă acasă să vorbesc şi cu surioara şi cu bărbatul ei. Dacă izbutim, tu şi cu Xie veți lua în primire totul !

Băură, coborîră de la catul de sus şi făcură plata. Jingji îşi rugă prietenul să nu sufle nimănui vreun cuvînt. Lu promise şi se despărțiră. Chen i se împărtăşi numaidecit lui Prunişor de Primăvară.

— Al meu nu e acasă. Ce să facem noi fără el ?

— Şi ce-i cu asta? se amestecă sluga Zhou Chong, care se afla prin apropiere. Unchiul să scrie plîngerea în care să spună de cîţi bani a fost păgubit şi nemernicul de mine o s-o duc, împreună cu cartea de vizită a stăpînului, la procuratură. Excelenţele Lor or să-l ridice pe numitul Yang, or să-i tragă o mamă de bătaie şi or să-l silească să înapoieze tot ce a furat.

Chen Jingji se arătă încîntat. Fădnd plîngerea, o puse laolaltă cu o carte de vizită a generalului şi-l mînă cu ele pe Zhou Chong la procuratură. Cei doi procurori se aflau în Sala de judecată, cînd portărelul anunţă :

— Un om al Excelenţei Sale Zhou înfăţişează o plîngere.

Căpitanul He şi Zhang Al Doilea îl chemară pe Zhou Chong la ei şi îl întrebară ce se întîmplase. Omul vorbi şi le înmînă plicul.

— Mergi şi linişteşte-i pe stăpînii tăi. Vom da de urma arginţilor şi o să vi-i înapoiem.

Nemaiîncăpîndu-şi în piele de bucurie, sluga se întoarse acasă cu cărţile de vizită ale celor doi, pe care sta înscris : „Omagiile discipolului vostru He Yongzhou“ şi „Omagiile învăţăcelului vostru Zhang Maode“. Chen Jingji era în culmea fericirii.

In cîteva zile, fraţii Yang fură arestaţi şi tîrîţi la *Yamen.* Procurorii îi băgară în butuci şi îi ţinură închişi pînă ce aceştia mărturisiră tîlhăria. Ei dădură trei sute cincizeci de *liang* de argint şi o sută de suluri de pînză. Circiuma fu preţuită la cincizeci de arginţi. Dar Chen Jingji se plînsese de nouă sute de *liang* şi mai trebuiau pentru acoperirea pierderii trei sute cincizeci. Casa fraţilor Yang fu şi ea vîndută pentru alţi cincizeci de arginţi şi cei doi ajunseră în sapă de lemn. Jingji intră în stă- pînirea circiumii, însoţindu-se cu Grăsanul Xie. Prunişor de Primăvară adause cinci sute de *liang,* suma întreagă ridicîn- du -se la o mie de *liang* de argint. Lu Bingyi fu făcut de Chen Jingji administratorul lui. Ei dreseră clădirea şi decoraţiile, îmbrăcară lemnăria într-un strat nou de lac, astfel că totul strălucea de curăţenie şi pînă şi mesele arătau ca noi, ca să nu mai spunem de platourile cu mîncărurile neîntrecute.

Deschisu-s-au trei locuri de beţie,
De s-au întins pe zece *li* miresme ;
Nemuritorii-şi lasă-a lor sfinţie,
Iar mandarinii blănuri şi însemne.

De la jumătatea primei luni a anului, de cînd deschiseseră circiuma în Linging, vindeau de cîte treizeci-cincizeci de arginţi pe zi, iar argintul trecea prin mîinile lui Xie Grăsanul şi Li Bingyi. Jingji venea călare la patru-cinci zile o dată, cu cîte o slugă după el, să cerceteze socotelile. Cei doi ţineau pentru el o cameră la cat, curată şi elegantă. îndată ce Jingji le trecea pragul, îi întindeau masa şi îi aduceau patru cîntăreţe

din cele mai frumoase ca să-l servească. Chen Al Treilea era ospătar acolo. Prin luna a treia, primăvara se făcuse strălucitoare şi totul în jur era dulce şi parfumat. Sălciile şi ulmii de pe malul fluviului înverziseră, iar cireşii şi piersicii în floare păreau înveşmîntaţi în broderii. La catul de sus, Chen Jingji sta rezemat de parmalîcul balconului şi admira priveliştea, ori se uita la lumea pestriţă din circiumă. Poezia de mai jos *e mărturie :

Suflă vîntul vălul ceţii care-nvăluie p'ânuntul,
Intr-o lume-acum tihnită zilele sînt tot mai lungi;
Mult mai treaz este eroul prin bărbaţi să-şi nalţe duhul, Veselia-ntre frumoase e ca iarba-ntinsă-n lunci,
Sălciile plîngătoare peste mal îşi lasă ramuri,
O prăjină-i sprijinita în coroana de cireş ;
Nu s-au arătat bărbaţii nărăvaşi scăpaţi din hamuri.
Dar aprinşi de cîntec intră în beţie fără greş.

într-o zi, tot privind încolo şi încoace de la cat, Jingji zări două bărci care tocmai intraseră în port. Patru-cinci oameni se puseră să descarce nişte lăzi şi felurite obiecte de mobilă, cărîn- du-le apoi în camerele de la catul de jos. Pe bărci erau două femei. Una, mijlocie ca vîrstă, înaltă şi oacheşă, iar alta, de vreo douăzeci de ani, frumoasă ca o zeiţă şi cu pielea feţei albă.

— Cine sînt ? îl întrebă el pe Xie. Şi cum de intră în casa mea pe nevestite şi fără un cuvînt de îngăduinţă ?

— Vin din Dongjing în vizită la neamuri. Dintr-odată n-aveau cum să găsească o casă şi l-au rugat pe vecinul nostru Fan să le oprească aici nişte camere, doar pentru două zile. Tocmai mă înfăţişasem să vă spun, îl lămuri Xie.

Jingji era cît pe ce să izbucnească mînios, cînd tînără se apropie şi se înclină în faţa sa.

— Vă rog, domnule, stăpîniti-vă furia ! Nu e dînsul vinovat, eu sînt. Am intrat aici fără să vă înştiinţăm. Iertaţi-mi greşeala de-a fi încălcat orice politeţe ! Vom sta cîteva zile şi vă vom plăti cum se cuvine.

Chen luă aminte la vorbele îngrijite ale femeii şi o cîntări din cap pînă în picioare. Ea îl săgetă cu nişte ochi ca două stele. Două inimi şi patru ochi nasc iubirea. „Parcă aş fi întîlnit-o cîndva“, îşi zise Chen în inima sa, „Ştiu de undeva jarul acestor priviri !“ Vîrstnica îşi aţinti şi ea ochii pe tînăr.

— Nu cumva sînteţi ginerele Chen al lui Ximen Qing, mărite domn ? glăsui ea.

— De unde mă cunoaşteţi ? se sperie el.

— Sclava aceasta este soţia vînzâtorului Han Daoguo. Ea ■e fata mea, Păpuşa.

— Vă ştiam în capitală, ce căutaţi aici ? Soţul unde vă e ?

— Pe barcă, vede de lucruri.

Chen porunci unui ospătar să-l aducă înaintea sa.

Han Daoguo veni degrabă şi i se înclină. încărunţise.

— Marele Tutor Cai, mareşalul Tong Li, primul ministru de dreapta, mareşalii Zhu şi Gao şi eunucul Li au fost puşi sub acuzaţie de Chen Dong de la Academia imperială, cu sprijinul cenzorilor. Majestatea Sa a acceptat plîngerea şi i-a dat în seama Celor trei tribunale, sâ fie interogaţi. Au fost pedepsiţi cu surghiunul pe viaţă. Cancelarul Cai Yu, fiul Marelui Tutor, a fost executat şi averea i s-a confiscat. Noi trei am fugit să ne scăpăm cu viaţă. Ne întorsesem în Qinghe, la fratele meu mai mic, însă el ne-a vîndut casa şi cerul ştie unde o fi plecat. Atunci am urcat pe bărcile astea şi iată că am avut norocul să vă întilnim. Sînteţi tot în casa Ximen, ginere Chen ?

— Nici vorbă, rosti el, scuturînd capul cu putere. Stau la generalul Zhou şi am fost făcut consilier, de aceea mă şi vedeţi îmbrăcat în straie cărturăreşti. Doi oameni îmi ţin circiuma asta, să am din ce trăi. Acum că ne-am găsit astfel, nu vă mai las să vă mutaţi nicăieri. Rămîneţi la mine şi simţiţi-vă ca acasă.

Han Daoguo şi nevastă-sa au îngenuncheat, apoi s-au îngrijit mai departe de căratul lucrurilor. Observînd ce greu mergea treaba, Jingji porunci slugii sale şi lui Chen al Treilea să-i ajute. Wang A Şasea îi mulţumi. Se însera şi se făcuse vremea înapoierii lui acasă. Porunci să li se dea noilor sosiţi orice ar fi avut nevoie, apoi încălecă şi plecă. In noaptea aceea gîndul îi fu numai la Păpuşa.

Peste trei zile, se îmbrăcă în hainele cele mai bune şi se în- fiinţă iarăşi la Linqing. După ce-şi termină socotelile, Han Daoguo îl pofti la un ceai. In fapt, tocmai se pregătea să se ducă la ei şi invitaţia pică astfel cum nu se putea mai bine. Cînd îl văzu, Păpuşa se îmbujoră la chip şi îi făcu zîmbitoare o reverenţă.

— Luaţi loc, mandarine, îl îndemnă ea.

Chen Jingji o ascultă. Han Daoguo şi Wang A Şasea se aşezară lîngă el. Băură ceaiul, amintindu-şi întîmplări de odinioară. Jingji îşi întorcea mereu privirile spre Păpuşa, iar ochii acesteia, mari, umezi ca apele toamnei, îl sorbeau. în felul acesta îşi vorbiră şi se înţeleseră unul pe altul.

Peste puţin, Han Daoguo ieşi.

— Cîte primăveri aveţi, mandarine ? întrebă tînără femeie.

— Douăzeci şi şase. Dar dumneavoastră ?

— Sclava voastră este de aceeaşi vîrstă. Curios lucru : ne-am întîlnit în casa Marelui Mandarin Ximen Qing, sîntem de-o seamă şi acum iată-ne laolaltă. Se pare că ne-a fost ursit să ne găsim, cu toate

că am trăit pînă mai ieri la mii de *li* unul de altul !

Văzînd că îşi grăiesc ca doi oameni apropiaţi, Wang A Şasea făcu ce făcu şi îi lăsă singuri. în drumul lor din capitală pînă în sud, cele două femei se împărtăşiseră una celeilalte, cu prisosinţă. De această dată, întîlnirea cu Jingji fusese nemaipomenită, un vis pare-se de trei vieţi, încununat cu unirea neaşteptată a celor suferinzi din dragoste ! Păpuşa se sculă şi se aşeză lîngă el.

— Mărite, dă-mi să văd şi eu acul de aur din păr, spuse ea, Eurîzătoare şi înainte ca el să facă vreo mişcare ea i-1 smulse, rîzînd în hohote : Vino ! îl chemă. Vreau să-ţi şoptesc ceva !

Chen Jingji atît aştepta. Iată :

în vînt dansează floarea,
Şi-n tril privighetoarea.

Tînărul o urmă la catul de sus.

— Ce vroiai să-mi zici, surioară ? o întrebă el.

— Sclava aceasta le-a întîlnit dintr-ur\ mare noroc al vieţi! sale şi aş vrea să fim laolaltă pe veci.

— Mă tem că te-ai îndrăgostit, surioară !

Ea îşi puse în joc toate farmecele. îşi aruncă braţele pe după gitul bărbatului, mîngîindu-1 cu degetele sale gingaşe. Dădură frîu slobod ardorii lor, încît uitară şi de ei. Ea fu aceea care îi scoase mai întîi lui veşmintele, pentru ca apoi să şi le îndepărteze şi pe ale sale.

— A cîta eşti născută, soră bună ? întrebă el.

— M-am născut de Sărbătoarea Bărcilor-dragon, în cea de a cincea lună şi mi-au zis A Cincea, dar numele meu e Păpuşa. Ea îi înfipse acul de aur la loc în păr, plîngîndu-se :

— De cînd am sosit din Dongjing şi nu ne-am găsit ruda, o ducem greu. Dacă ai bani, te rog eu să-i împrumuţi tatei cinci *liang.* O să ţi-i întoarcem cu dobînda cuvenită.

— Nu-ţi face necazuri. Am să-i dau fără nici o dobîndă, promise el.

Stătură îndelung împreună, însă el se temu că lumea o să-i bîrfească şi nu bău cu ea decît un ceai, împotrivindu-se să ia prînzul acolo.

— Sînt ocupat şi nu mănînc, rosti el. Cu cît stăm mai puţin la un loc, cu atît n-o să-ţi fac greutăţi.

— Sclava aceasta ar vrea ca după-amiază să bea cu tine un pahar. Te rog din inimă, mandarine, să vii !

Jingji mîncă în circiumă şi ieşi la o plimbare pe stradă, unde îl întîlni pe Jin Strălucire Clasică. Se salutară şi tăifăsuiră despre viaţa lor de mai înainte.

— N-am ştiut că fratele meu bun trăieşte în casa generalului

Zhou şi că a deschis aici o circiumă. Altfel, fireşte, ţi-aş fi făcut **o** vizită ! Mîine o să-ţi trimit nişte ceai. Cînd ai vreme, treci pe la templu. Cu aceste cuvinte, călugărul se îndepărtă.

întors la circiumă, Lu îl vesti :

— Bătrînul Han te invită să bei un pahar. Te-am căutat şi nu ţi-am dat de urmă.

Pe cînd vorbeau, bătrînă slugă a familiei Han se ivi, chemîn- du-i şi pe cei doi administratori.

Jingji îi luă pe Xie şi pe Lu şi merse cu ei în camerele ocupate de Han. Masa era pregătită. Chen ocupă locul de onoare, Lu şi Xie se aşezară pe o latură, iar Han oficie ca gazdă. Wang A Şasea şi Păpuşa stăteau mai într-o parte. Bătrînă slujnică încălzi băutura şi aduse mîncarea. După cîteva pahare, cei doi în- ţeleseseră cum stăteau lucrurile.

— Rămîneţi aici, patroane. Umilele tale slugi au ceva treabă, rostiră ei şi se ridicară şi ieşiră.

Chen Jingji nu era omul care să ţină la băutură. Văzînd că cei doi plecaseră, bău împreuna cu Han Daoguo pahar după pahar, pînă se îmbătă.

— Azi nu vă mai duceţi acasă, mandarine, grăi Păpuşa.

— E tîrziu şi n-aş avea cum. O să plec mîine dimineaţă.

Wang A Şasea şi bărbatu-său mai mîncară puţin şi coborîră la catul de jos. Jingji scoase din mînecă cinci *liang* de argint şi îi întinse femeii. Aceasta îi duse mamei sale şi se înapoie. Apoi se aşternură amîndoi pe băutură pînă tîrziu, aprinzîndu-se tot mai mult la faţă. Păpuşa îşi scoase roba şi îi ceru bărbatului să doarmă la ea. Impărţiră perna şi patul, legîndu-se ca iubirea lor să dăinuiască pe potriva munţilor şi făcură încă multe alte jurăminte care ar lungi povestea, dacă le-am înşira aici.

Cît trăise în Dongjing ca favorită a superintendentului Zhai, Păpuşa o vizitase des pe mama Marelui Tutor Cai şi învăţase de la ea să cînte, să scrie şi să citească. Ajunsese o femeie desă- vîrşită, plină de atracţie şi Jingji o plăcea cu adevărat, avînd-o în inimă la fel ca pe Lotus de Aur. Se drăgostiră toată noaptea şi a doua zi se treziră tîrziu. Wang A Şasea poruncise pentru ei carne de pui, chiftele din came şi le preparase şi ceva împotriva durerilor de cap. Mîncară amîndoi şi sorbiră cîteva pahare cu băutură caldă.

Apoi administratorii îl chemară să mănînce împreună. Jingji se spălă, se pifeptănă, mîncă şi dădu iar pe la Păpuşa să-şi ia rămas bun. Femeia era tristă şi lacrimi grele i se rostogoliră pe obraji.

— Nu te nelinişti ! o mîngîie el. Mă reped pînă acasă şi în trei zile sînt iar aici.

Cu aceasta, o pomi la drum. Slugii îi porunci să nu scoată un cuvînt despre familia Han. El spuse acasă că îi luaseră mult socotelile

la circiumă şi că nici nu băgase de seamă cînd îl prinsese noaptea Aşa se făcuse că dormise acolo. îi trecu lui Prunişor de Primăvară dştigul, vreo treizeci de *liang.* Ajuns la el, soţia îl luă şi ea în primire :

— Cum se face că ai lipsit o noapte ? Pe mine m-ai şi uitat .şi ai petrecut cu cine ştie ce curtezană !

Femeia îl opri acasă şapte-opt zile, neîngăduindu-i să plece la circiumă, după cum îi era obiceiul. Ciştigul îl adusese, întreg, sluga. Han Daoguo îşi învăţase nevasta să caute pe altcineva pentru fată, un negustor sau vreun client al cîrciumii, ca să aibă din ce trăi.

Han o tot folosise pentru asemenea cîştiguri pe nevastă-sa. Dar acum ea făcuse o jumătate de secol şi fiică-sa preluase vechea îndeletnicire femeiască a familiei. Cît lipsise Jingji, Chen Al Treilea le găsise un negustor de fire de mătase din Huzhou, pe nume He. Omul trecuse de cincizeci de ani şi venise cu mărfuri preţuind cu mult peste o mie de *liang* de argint. Păpuşei îi stătea inima tot la Jingji şi se împotrivi de cîteva ori la rînd să coboare şi să aibă de a face cu negustorul bănos. Han era disperat ! Văzînd-o pe Wang A Şasea înaltă, cu pielea arămie, cu faţa rotundă şi plină, cu părul curgîndu-i în valuri ca o apă, cu ochii lucind ca după beţie, cu buzele roşii, îmbietoare, îşi zise că şi mama trebuia sâ fie destul de bună şi scoase un argint, petrecînd cu ea peste noapte. Bărbatul se aciuase în altă parte. Cînd Păpuşa află că mamă-sa avea un iubit, nici că mai coborî din camera sa de la catul de sus. Negustorul fusese pur şi simplu înnebunit de Wang A Şasea şi la două-trei zile îşi făcea drum pe la circiumă, culcîndu-se cu ea noaptea şi plătindu-1 mai mult decît mulţumitor pe Han Daoguo.

Păpuşa tînjea după Jingji. Se făcuseră zece zile de cînd nu dăduse ochii cu el. O zi i se părea lungă cît trei toamne, iar noaptea ţinea jumătate de an. Il mînă pe bătrînul lor slujitor să afle ce se întîmplase. Moş Ba plecă la casa lui Zhou şi întrebă slugile, pe furiş, dacă era ceva rău cu domnişorul. Află astfel că de vreo cîteva zile nu se simţea prea bine şi că nu putea ieşi din casâ. Omul se înapoie în Linqing şi-i spuse aceste lucruri Păpuşei. Tînără se sfătui cu Wang A Şasea şi se înţeleseră amîn- două de cumpărară o pereche de pulpe de porc, două raţe fripte, doi peşti proaspeţi, o cutie cu pesmeţi. Păpuşa scrise o carte şi o încredinţă, împreună cu darurile, lui Moş Ba.

— Ai grijă să ajungă în mîinile lui, îl povăţuiră, şi să aduci răspuns.

Bătrînul vîrî plicul la piept, luă lucrurile şi purcese la drum. Se opri la poarta generalului Zhou şi se aşeză acolo pe o piatră din marginea drumului. Sluga lui Chen îl zări şi-l întrebă ce face acolo. Bătrînul Ba îl trase într-o parte, şoptindu-i :

— Am venit să-l vâd pe domnişorul şi să-i dau cadourile astea. Am

şi o vorbă pentru el. Te aştept aici, vezi, du-te de-i spune !

Copilul-slugă intră în curte şi peste o vreme Jingji îşi făcu apariţia. Era prin luna a patra şi se nimerise o vreme fierbinte. Jingji purta straie din mătase uşoară, bonetă şi încălţări de vară.

— Vă simţiţi mai bine, onorate mandarin ? întrebă Ba. Păpuşa vă trimite cadourile astea şi o carte.

— Ea e sănătoasă ? întrebă Chen, primind scrisoarea.

— E tare necăjită în inima ei, că nu v-a văzut de multişor î întreabă cînd o să fiţi la ea ?

Chen desfăcu plicul şi citi :

„Nemernica favorită Han Păpuşa, către omul iubit, marele mandarin Chen, cu închinăciune : De cînd distinsa ta făptură m-a părăsit, gîndul îmi stă numai la tine şi tristeţea m-a năpădit. Stau în uşă, căutînd să te aflu cu privirile, dar nu mi-e dat să te zăresc ! Ieri, slujitorul nostru a fost la casa voastră, însă nu te-a văzut. A aflat numai că preţiosul tău trup suferă de ceva şi vorba aceasta mi-a amărît sufletul. N-am linişte să stau, nici să zac întinsă pe pat. Oh, cum de n-am aripi să zbor pînă în preajma ta ! Eşti la tine acasă, nobile domn, lîngă tînăra şi frumoasa nevastă şi nu-ţi mai e gîndul la mine ! Sînt ca viermele dintr-un fruct, pe care îl scuipi dacă îţi ajunge în gură ! Iţi trimti pesmeţi şi bucate, care să-ţi arate dragostea ce ţi-o port. Primeşte-le cu un zîmbet îngăduitor, fiindcă iubirea mea nu cunoaşte margini ! Alătur un săculeţ brodat, avînd în el o şuviţă din părul meu negru, semn al inimii mele fierbinţi, tânjind după tine. Cu gîndul la tine, într-o zi de vară, cu o nouă plecăciune, nemernica ta favorită, Han Păpuşa“.

Jingji citi scrisoarea şi se uită la săculeţul pentru parfum. In el era o şuviţă de păr şi o dedicaţie cusută în broderia mătăsii : „Omului meu iubit, Chen".

El împături lucrurile, cum fuseseră mai înainte şi le ascunse în mîneca robei. Nu departe de casă era o circiumă şi porunci copilului-slugă să-l cinstească pe bătrîn, pînă cînd scria el răspunsul.

— Cadourile le cari la mine şi dacă tînăra stăpînă întreabă, îi spui că sînt din partea lui Xie, de la circiumă.

Sluga duse darurile. Jingji se furişă în bibliotecă, întocmi carte de răspuns, adăugă cinci *liang* şi merse chiar el la om.

— Gata, ai băut ? îl întrebă pe bătrînul slujitor.

— Vâ mulţumesc, onorate mandarin. Cum să nu beau minunea asta de alcool ? Apăi, s-o iau din loc !

Jingji îi dădu argintul şi cartea de răspuns, învăţîndu-1 :

— Salut-o pe sora a cincea. Aurul ăsta alb e pentru ea. în cîteva zile o să fiu la ea.

Bătrînul luă argintul şi plicul şi plecă. Chen se întoarse acasă şi intră la el.

— De unde sînt cadourile ? se arătă curioasă nevasta.

— Grăsunul Xie a aflat că nu mă simt bine şi-mi transmite

sănătate.
Femeia îl crezu şi o chemă pe Ban de Aur, poruncindu-i să-i ducă stăpînei casei o rață, un peşte şi o pulpă de porc. Prunişor le primi, nebănuind nimic.
Bătrînă slugă ajunse în port seara tîrziu. Păpuşa luă argintul şi plicul şi se grăbi cu el la lumină să-l desfacă şi să citească TÎndurile.
„Iubitul frățior Chen Jingji îngenunchează înaintea sorei mult iubite, Han A Cincea. Iți mulțumesc pentru scrisoare şi pentru darurile de preț pe care mi le-ai făcut. Inima mea nu te-a uitat. Ea numai pe tine te are. Am fost bolnav şi nefericitul de mine te-am dorit, chinuit de amintirea celor petrecute între noi. Cît de recunoscător îți sînt pentru alesele şi gustoasele bucate, cît şi pentru neasemuitul săculeț brodat ce are în el minunea ta de păr. In cîteva zile ne vom revedea. Adaug cinci *liang* de aur alb şi o batistă din mătase. Primeşte-le ca un gest al dragostei adevărate pe care ți-o port. Doresc din toată inima să-ți fie pe plac ! Cu o nouă plecăciune, Jingji".
Pe batistă erau caligrafiate patru stihuri :

Batista fină duce vorba de răspuns,
E-nscrisă-n proaspăt tuş dorința mea :
Pe sora Han o voi iubi nespus,
Ca phoenicşii, pereche eu cu ea !

Ea citi poezia, duse argintul mamei sale şi, bucuroasă şi nerăbdătoare îl aşteptă pe Chen Jingji. într-adevăr :

între îndrăgostiți, iubirea nu dispare,
Tăcerea-n aşteptare-i dorul şi mai mare.

Capitolul XCIX

La cîteva zile după aceea, pe douăzeci şi cinci, căzu ziua de naştere a lui Prunişor de Primăvară: Stăpîna casei fu sărbătorită cu multă strălucire şi risipă în salonul din spate, ținîndu-se un banchet în toată legea.

— Aveam de gînd să mai trec prin port, îi grăi Jingji în dimineața următoare. Astăzi n-am alte treburi şi aş pleca să văd cum mai stau socotelile. Pe de altă parte, scap şi de zăpuşeala asta nesuferită a verii.

— Du-te cu o litieră, o să-ți fie mai plăcut, îl sfătui ea.

Luă o litieră purtată de doi militari şi o porni la drum, însoțit de sluga sa, Jiang. Călători bine şi pe la prînz opri la circiumă. Coborî din litieră şi intră.

— Vă simțiți mai bine, patroane ? îl întîmpină administratorii lui.

— Sînt măgulit de grija voastră ! le grai el, cu gîndul la Păpuşa.

Stătu puțin cu ei şi se ridică, poruncindu-le să pregătească

socotelile, pentru ca el să le cerceteze mai apoi. îndată se topi pur şi simplu în partea din spate a cîrciumii. Bătrînul slujitor al familiei Han îl zărise încă de la venire şi o şi înştiinţase pe Wang A Şasea. Păpuşa era la catul de sus, privea pierdută şi mîhnită în depărtare, rezemată de parmalîc şi alcătuia un poem. De cum află că Jingji le călcase pragul, îşi săltă uşor poalele rochiei, mişcîndu-şi zorită picioarele mici, de forma lotuşilor, pe treptele pe care nici nu ştiu cînd le coborî. Mama şi fiica îl in- tîmpinară pe tînăr pline de zîmbet :

— Mărite, rar vă întîlnim unele ca noi, spuseră. Ce vînt v-a mînat încoace, preţiosul vostru trup ?

Chen le salută şi intră la ele. Wang A Şasea aduse ceaiul.

— Te-aş pofti sus, la sclava ta, mandarine, îl îndemnă Păpuşa.

Urcară împreună, simţindu-se ca peştii în apă, şoptindu-şi întruna cuvinte de dragoste, cu tîlcuri adînci. De lîngă o călimară cu tuş, Păpuşa scoase apoi o hîrtie înflorată, întinzîndu-i-o lui Chen :

— Aşteptîndu-te, am scris un poem, ca să-mi mai uşurez năduful inimii. Sclava ta nu ştie dacă e pe placul ochilor tăi.

El o citi :

încolăcită zac pe pat brodat,
Sleită sînt de dor să mă şi mişc ;
N-am ce să fac d.3-atîta aşteptat,
Trag draperia şi la cap mă leg ;
Iubit ca jadul, iată, mi-ai plecat,
Cu nici o ştire nu mă mai aleg ;
Zi după zi te am în gîndul meu Şi-n orice
ceas sînt fără tine eu !

Jingji îl lăudă, arătîndu-se încîntat peste măsură. Peste încă puţin, Wang A Şasea se înf ăţişă cu mîncare şi băutură şi le aşeză pe masa cu oglindă, mutînd-o pe aceasta din urmă în altă parte. Tinerii se traseră aproape de masă. Păpuşa umplu un pahar şi i-1 întinse cu mîinile amîndouâ lui Chen, după care i se înclină.

— Mi-a fost gîndul mereu la tine, mandarine. Argintul pe care ni l-ai trimis i-a bucurat grozav pe ai mei. Iţi mulţumesc !

Jingji primi paharul şi întoarse salutul, spunînd :

— Să mă ierţi, surioară ! Am întîrziat din pricina unei boli.

Bău, apoi turnă el într-un pahar pe care i-1 oferi Păpuşei.

După ce goliră singuri cîteva pahare, îşi făcură apariţia în cameră Han Daoguo şi soţia lui. Ciocniră cu tinerii şi se retraseră de îndată, lăsîndu-i pe cei doi să-şi murmure dulci cuvinte de iubire. Sîngele tinerilor se înfierbîntase. Se drăgostiră fără opreliști, apoi băură iarăşi şi nu trecu mult şi ei îşi grăiră din priviri că se doresc cu şi mai multă ardoare. Cît stătuse acasă, nefericit, cu gîndul la Păpuşa, Chen Jingji nu se atinsese de nevastă. Acum, lîngă femeia iubită, părea nesăţios. Iată :

Viaţa şi moartea sînt vajnici duşmani, - Dar
ei au învins cinci sute de ani !

Păpuşa îl înrobise. O dori o dată şi încă o dată, apoi căzu răpus de oboseală, ca ieşit din simţiri, şi dormi, fără să mai aştepte masa de prînz.

In ziua aceea, negustorul He se înfiinţă la Wang A Şasea. Femeia şi el băură împreună la catul de jos, iar Han Daoguo plecă după legume şi ceva fructe rare, lăsîndu-i pe amîndoi în cameră.

Cînd se înapoie cu cele cumpărate, urmară cheful în trei. Spre seară, Liu Tigrul dădu buzna în circiumă beat, cu cămaşa desfăcută la piept, lăsînd să i se vadă carnea vineţie.

— Să vină în faţa mea păcătosul ăla de He !

De teamă că Chen Jingji o să-l audă, Xie şi Chen Al Treilea încercară să-l domolească.

— Frate Liu, îi grăiră plecîndu-i-se, negustorul He n-a trecut azi pe aici.

El nu-i luă în seamă şi se îndreptă cu paşi mari spre odăile lui Han Daoguo. Smulse uşa şi îl află pe He petrecînd. Furios, prinse să urle :

— Cîini pîrliţi, v-am prins, mama voastră ! Pe unde nu te-am căutat şi uite-te unde-mi erai, He ! Ai două ţiitoare în crîşma mea, nu le-ai plătit chiria pentru camere şi te-ai vîrît aici cu altă muiere !

— Ce vorbă-i asta, frate ? Merg chiar acum ! se grăbi He să-l împace, apucînd-o spre ieşire.

— Mergi, ai ? Os de cîine ! zbieră Tigrul şi îl plesni cu pumnul peste mutră, învineţindu-1 pe dată.

Negustorul nu făcu nici un gest d.e împotrivire şi, fără să-i pese de obraz, o zbughi pe uşa cîrciumii. Liu răsturnă masa la care şedea Wang A Şasea, spărgînd vasele.

— Cine eşti, ticălosule ? De ce faci tărăboi în casa mea ? Eu, una, nu mă înfricoşez cu una cu două !

Liu Tigrul o izbi cu piciorul, trîntind-o la pămînt.

— Mama ta de tîrfă împuţită ! De unde te-ai ivit, prea- curvind aici, ca una de meserie, neştiută de nimeni ? Ai venit la mine să mi te vesteşti, ca să-ţi îngădui să-ţi faci de cap ? De nu te cari cît de curînd,

o să afli ce-mi poate pumnul !

— Vai, ce bătăuş cîinos ! Crezi că n-are cine sâ mă apere ? Ce cîştigi, dacă mă omori ?

Femeia începu să bocească.

— Chiar că te ucid ! N-ai aflat cine e mai-mare aici ?

Scandalul atrase lumea de pe stradă şi vecinii.

— Wang A Şasea, eşti de curînd sosită şi poate n-oi fi auzit ! îi strigă cineva de pe margine. El e Liu Tigrul, cumnatul slujitorului Zhang Sheng din casa generalului Zhou. Are o circiumă, dar curtezanele țin de el şi tot el răspunde de cei care trec prin locurile noastre ! Nu-1 supăra şi lasă-1 să-şi ia tainul. Nimeni nu se pune cu el, s-o ştii de la mine !

— Să nu fie nimeni peste el ? Iată, eu, una, n-o să-i dau lui seama ! îndrăzni femeia.

Lu Bingyi şi Xie îl luară pe Liu Tigrul cu vorbe cînd mai dulci şi cînd mai dure, în cele din urmă potolindu-1.

Chen Jingji, care dormea, fu trezit de zgomotele de jos. Se sculă şi văzu câ se înserase. Han Daoguo intrase parcă în pămînt, însă Wang A Şasea sui la el, murdară pe faţă, cu părul despletit şi i se plînse.

— A dat un sălbatic peste mine, cerul are habar de unde o fi picat aici ! Lumea-i zicea Liu Tigrul. Cică are o circiumă şi e cumnatul mai mic al unuia Zhang Sheng, om de-al generalului Zhou. îşi căuta un client şi fără nici o pricină m-a lovit şi m-a înjosit, ba mi-a spart şi vasele cu băutură şi cu mîncare.

Ea se aşternu pe bocit, Jingji îi chemă pe administratorii săi, care nu avură cum să ascundă faptele.

— Liu Tigrul era, întăriră ei. A venit sâ-şi ia chiria de la negustorul He. L-a zărit la Han Daoguo in casă. i-a tras un pumn şi negustorul a rupt-o la fugă. Atunci a beştelit-o'pe venerabila Wang, a izbitro cu piciorul şi a iscat un tărăboi că s-a adunat toată strada.

Jingji îşi aminti de bătaia pe care o primise el însuşi, pe vremea cînd era călugăr de la acest Liu. Şi-ar fi vărsat furia asupra lui, însă îl ştia mult prea puternic pentru el şi de aceea se mulțumi doar să întrebe unde era.

— Nemernicii de noi am izbutit să-l îndepărtăm de aici, răspunseră ei.

— Fiți fără grijă, le grăi el femeilor. Cît sînteți cu mine, n-o să mai îndrăznească ! Stați aici liniştite. Mă întorc acasă şi găsesc eu cum să-i vin de hac !

Oamenii lui îi arătară calculele şi îi dădură cîştigul. Jingji urcă în lectică şi o pomi la drum, însă cînd. ieşi din oraş se înnoptase de-a binelea. Făcu drumul speriat să nu i se întîmple ceva. Acasă, îi

înmînă lui Prunişor de Primăvară banii aduşi de la circiumă, merse la el şi se culcă. A doua zi, căută de mai multe ori să i se destăinuie stăpînei casei. „Mai bine tac“, îşi zise el. „O să încerc să-i bag vreo vină acestui Zhang Sheng, o fac astfel pe surioara să se plîngă de el generalului şi cu asta gata ! Omul ştie multe despre mine, doar el m-a găsit şi cel mai bun lucru e să termin cu el !“

Ura-i neştirbită ca odinioară !
Cîteva necazuri le păstrezi ca-nscrise ;
încălţări de fier urma-şi află iară,
Făptuind aievea nu te pierzi în vise.

Cînd se duse din nou în port, întrebă dacă Liu Tigrul mai dăduse pe acolo şi află că acesta nu mai apăruse pe la circiumă. Jingji mîncă, cercetă socotelile şi sui la Păpuşa. Apoi trimise după Chen Al Treilea, cerîndu-i să-i spună ce ştia de rău despre Liu Tigrul şi Zhang Sheng. Omul se codi un timp, dar pînă la urmă vorbi despre legătura lui Zhang Sheng cu Lebăda de Nea şi despre dobînzile întreite smulse de Tigrul de la oameni, pă<- tîndu-i renumele lui Zhou. Jingji ascultă în tăcere. îi dărui Păpuşei doi-trei arginţi şi se înapoie acasă cu câştigul. Ura din sufletul lui Jingji era atît de puternică, încît o nouă ciocnire cu Liu Tigrul nu putea să aducă decît prăpădul.

în vremea asta, Fiul Cerului află că seminţia Jin * îi atacase împărăţia şi cotropise cîteva ţinuturi de la hotare. Cînd veştile rele se înmulţiră, împăratul se tulbură şi îşi chemă sfetnicii la sfat. Hotărîră să-şi îndemne la pace vecinii de la miazănoapte, dîndu-le în schimb un tribut pe an de cîteva milioane de *liang*, .în aur, argint, mătăsuri şi ţesături. Apoi Fiul Cerului trecu jeţul împărătesc şi sceptrul, fiului său şi al şaptelea an de domnie Xuanhe deveni începutul erei Jingkang †. Proaspătul Fiu al Cerului îşi zise împăratul Qin Zong, iar bătrînul Hui Zong se retrase la Palatul Virtutea Dragonului, luîndu-şi denumirea de Supremul împărat Taoist. La Palat, Li Gang fu numit ministru de război şi comandantul întregii armate imperiale, iar Zhong Shidao fu făcut mareşal şi guvernator suprem. Tot pe atunci, generalul Zhou din Jinan fu pus comandant peste trupele din Shandong şi i se dădu ordinul să strîngă zece mii de oameni şi să se îndrepte spre prefectura Dongchang, alăturîndu-se acolo cenzorului Zhang Shuye. pentru a ţine piept oştirilor Jin. îndată ce primi înaltul ordin, generalul Zhou îşi

* Populaţie tungusă concentrată pînă astăzi în nord-estul Chinei, strămoşii maneiurienîlor. In 1115, căpetenia Aguta stabileşte capitala pe locul actualului oraş Haibin şi îşi denumeşte imperiul *Jin,* Aur. Dinastia Jin va exista între 1115 şi 1234. Kaifeng, capitala imperiului Song, cade în 1126. In 1153 Marele Jin mută capitala sa la Beijing, iar peste un secol şi ceva. în 1234, acest imperiu este distrus de mongoli, care îşi vor impune propria dinastie, Yuan, pînă în 1368, cînd se va ridica o nouă dinastie *han,* chineză.

† *Jingkang,* Tihnă şi Ordine.

trimise acasă
oamenii de încredere, pe Zhang Sheng şi pe Li An, cu două căruțe încărcate cu bunuri. Zhou era de un an în Jinan şi strînsese sume uriaşe în aur şi argint. El le porunci celor doi să călătorească zi şi noapte, ca vîntul şi să fie cu cea mai mare grijă la agoniseala lui. El însuşi avea sâ treacă prin Qinghe, în drumul său spre cenzorul Zhang. Cei doi slujitori purceseră la drum, ajunseră cu bine acasă, încredințînd totul stăpînei.

Auzind că Zhou va da curînd pe acasă, Chen Jingji găsi că e nimerit să-i împărtăşească lui Prunişor ce ştia despre Zhang Sheng. Intr-o zi ,pe cînd nevastă-sa era plecată la părinți şi el se odihnea singur în bibliotecă, Prunişor de Primăvară intră peste el. Se culcară, bucurîndu-se unul de altul, iar în aceeaşi noapte, făcînd rondul casei, Zhang Sheng auzi rîsete de femeie în bibliotecă. El merse tiptil pînă la fereastră şi îşi văzu stăpîna întinsă cu vărul ei. Chiar atunci, Jingji deschise vorba despre el.

— Păcătosul ăsta de Zhang Sheng a început să mă stingherească. Se laudă că m-a cules de pe drumuri şi de mai multe ori m-a luat în răspăr în fața slugilor. După ce am deschis circiuma în port, l-a mînat pe cumnatu-său, unul Liu Al Doilea, zis Tigrul, să-mi bată muşterii ! Folosindu-se tot de cumnatu-său, dă bani cu împrumut, alegîndu-se cu mari cîştiguri. Apoi, Zhang ăsta şi-a făcut-o în ascuns țiitoare pe Lebăda de Nea şi astfel îți înşeală buna-credință, surioară iubită. Cunosc de mult lucrurile astea şi le-am tăinuit în mine. Acum, că e să se întoarcă soțul tău, ți-am mărturisit ca să ştii. Aşa cum merg treburile, eu negoț nu pot să mai fac !

— I-auzi, ticălosul ! izbucni Prunişor de Primăvară. I-am poruncit s-o vîndă pe hoțomana aia, iară el a oprit-o pentru el.

— Şi-a bătut joc şi de tine, asta e !

— Lasă-1 pe mîna mea, că o să-i zic bărbatului meu s-o termine cu el !

Se spune că pereții iau urechi, iar dincolo de fereastră poate se află cineva. Ei îşi grăiau slobod, fără să-l bănuiască pe Zhang Sheng că îi ascultă. „îi las să-mi facă felul, ori mă scap eu de ei ?“ gîndi în pripă Zhang Sheng. Puse jos clopotul pe care-1 ținea în mînă şi alergă în camera sa din curtea de la stradă. înşfacă un pumnal, îl trecu de cîteva ori peste o gresie şi făcu calea întoarsă.

Ca printr-o minune, cerul o salvă pe Prunişor de Primăvară, tocmai cînd se afla față în față cu moartea. Slujnica Orhideea veni cu sufletul la gură, vestind-o că băiatul căzuse. Cu inima sarindu-i din piept, stăpîna fu la ea într-o clipită. Abia ieşise din bibliotecă şi Zhang Sheng năvăli pe uşă, găsindu-1 în pat numai pe Chen Jingji.

— Hei ! Ce cauți aici ? Cum de cutezi ? îl luă Jingji în primire.

— Am venit să te ucid ! Nu ai îmboldit-o tu pe tîrfa care se cheamă stăpînă aici să mă nimicească ? N-ai să-mi scapi, de vreme

ce-mi întorci, la atît bine ce ti l-am făcut, doară duşmănie ! Se zice să nu cruţi viermii cu cap negru, că ăştia trăiesc din carne vie de om ! Pumnalul ăsta o să afle acum cine-mi esti, iar la anul pe vremea asta o să te pomenim !

Chen era gol şi nu avea unde să se ascundă. Se înfăşură în aşternut, ţinîndu-1 strîns în jurul său, însă Zhang Sheng i-1 smulse şi îi străpunse cu pumnalul trupul. Sîngele ţîşni cu putere. Văzîndu-1 că se mai zbate, Zhang îi înfipse pumnalul în piept. Victima nu mai zvîcni. Atunci călăul prinse mortul de păr şi îi reteză capul. Iată :

O umbră-n trei raze, pierde Cine-n
joc loveşte cînd se prinde,
Zece mii de fapte fără rădăcină
Viaţa le cuprinde

Bietul Chen Jingji se stinsese din viaţă la vîrsta de nici de trei ori cîte nouă ani !

Zhang Sheng ridică pumnalul şi se uită pe sub pat după femeie. Negăsind-o, se năpusti cu paşi mari spre salonul din spate. Cînd ajunse la poarta a doua, Li An. care se afla şi el într-un rond de noapte, îl zări apărînd în fugă, asemenea unui demon, cu pumnalul ţinut în sus.

— încotro ? îl întrebă.

Zhang Sheng nu răspunse, văzîndu-şi de drum. Atunci Li An îl opri. Zhang Sheng ţinti cu pumnalul spre el.

— Unchiule, să nu mă iei drept altul, rosti Li An rîzînd, stăpîn pe sine. Eu sînt nepotul faimosului demon din Shandong, Li Gui !

Nu sfîrşi bine vorba şi cu o icnitură îl lovi cu piciorul drept, înălţat fulgerător, peste mîna în care avea arma. Pumnalul căzu la pămînt. Zhang Sheng se repezi să-l ridice. Se luptară corp la corp, apoi Li An îl izbi diireros cu piciorul, doborîndu-1 lat. II legă bine cu chiar cingătoarea lui. Prunişor de Primăvară îi auzi şi ieşi afară.

— Zhang Sheng dădea sâ intre în casă cu pumnalul şi l-am legat.

Prunişor abia îşi liniştise băiatul şi se înfricoşă de moarte. Alergă în bibliotecă şi îl găsi pe Jingji mort, zăcînd într-o baltă de sînge. Urlă de durere şi mînă slugile după Paravan de Jad. Nevasta lui Jingji sosi în fugă şi dind cu ochii de bărbat, ţipă şi se prăbuşi fără simţiri. Prunişor de Primăvară îi sări în ajutor. Trimise să se cumpere un sicriu şi îl puse pe tînăr în el, apoi porunci ca Zhang Sheng să fie închis în temniţă pînă la sosirea stăpînului, care urma să-l judece.

In aceste cîteva zile, starea militară se încordase mult. Comandantul Zhou adunase toate armatele din subordine, iar cenzorul Zhang îl aştepta, pregătit de luptă, în prefectura Dongchang. Cînd bărbatul îi veni acasă, Prunişor de Primăvară îi povesti despre

uciderea lui Jingji. Li An îngenunche, punîndu-i sub ochi arma omorului. Furios, Zhou trecu în salonul din faţă, ordonă să-i fie adus Zhang Sheng şi fără să-l întrebe nimic, porunci ca cinci soldaţi să-i aplice o sută de lovituri cu bastonul. Omul muri acolo, sub ploaia de lovituri. In acelaşi timp, el trimise oameni în Linqing, să-l prindă pe Liu Tigrul. Sun Lebădă de Nea, înspăimîntată, îşi vîri singură gîtul în ştreang. Cînd Liu Tigrul fu tîrît la judecată, comandantul porunci să i se dea şi lui o sută de lovituri, omorîndu-1 la fel ca pe Zhang Sheng. Aceste pedepse răscoliră întreaga suflare din judeţul Qinghe şi din portul Linqing. Iată :

Rele de faci şi cerul de-amăgeşti,
E şi o zi pedeapsa să-ţi găseşti !
Iar această poezie stă mărturie :
Asupra mincinoşilor la faptă şi la inimi Veghează la trei
c*hi* deasupra lor dreaptă lumină.
La rele de eşti nărăvit şi n-ai primit pedeapsa.
De oameni mîncători de om va fi chiar lumea plină !

Prin pedepsirea acestora, comandantul scăpă locurile de doi mari bandiţi. El îi ordonă lui Li An să înapoieze cîrciuma adevăratului patron şi să ia acasă suma depusă acolo de Chen Jingji. Soţiei ii ceru să ţină o slujbă la şapte zile şi să-l îngroape la Templul Fericirii Eterne. Apoi el îi lăsă acasă pe Li An şi Zhou Yi şi îi luă cu el la oaste pe Zhou Ren şi Zhou Zhi. In ajunul plecării, cele două neveste pregătiră un banchet.

— Cînd o să fii iar cu noi, nobile bărbat ? întrebară ele, plîngînd. Poartă-ţi de grijă în bătălii ! Barbarii sînt tari şi necruţători, să nu le nesocoteşti tăria.

— Şi voi, care rămîneţi, acasă, trebuie să vă purtaţi cu mare băgare de seamă. Vedeţi de băiat şi nu vă faceţi griji din pricina mea. Palatul mă răsplăteşte şi eu nu pot să fiu decît cu credinţă patriei mele şi s-o apăr. Norocul sau năpasta, că voi trăi au ba, aceste treburi sînt în puterea Cerurilor.

în ziua următoare, trupele se strînseră dincolo de zidurile oraşului. Comandantul îşi luă locul în fruntea oamenilor săi şi o porniră în marş. în apropiere de prefectura Dongchang, trimise înainte un soldat cu un steag albastru. Comisarul Zhang Shuye şi prefectul Da Tiandao îi ieşiră în întîmpinare, apoi îl conduseră la comandament. Discutară situaţia militară şi puseră iscoade să culeagă veşti despre duşman. Chiar de a doua zi, armatele fură rînduite în poziţie de apărare.

Cînd vestea morţii lui Chen Jingji ajunse la urechile Pă- puşei, aceasta se aşternu pe bocit zi şi noapte şi nu mai luă nimic în gură, stîndu-i gîndul numai şi numai să meargă acasă la comandantul Zhou să-şi mai vadă o dată iubitul. Părinţii încercară zadarnic s-o mîngîie şi

s-o liniştească. Apoi, nemaiavînd încotro, Han Daoguo îl mînă întîi pe Moş Ba să dibuie cum stau lucrurile pe acolo. Bătrînul slujitor le aduse ştirea că tînărul fusese deja îngropat. Atunci Păpuşa vru să plece la templu să ardă hîrtie.

— E ca şi cum m-aş întîlni cu el ! ceru ea şi părinţii îi făcură pe voie.

închiriară o lectică şi o porniră la templu. Stareţul porunci unui novice să-i conducă la mormîntul din spatele templului. Păpuşa coborî din lectică, arse hîrtie înaintea mormîntului, făcu o reverenţă şi strigă :

— Iubitul meu ! Frăţioare ! Sclava ta a nădăjduit să te aibă lîngă ea pînă la adînci bătrîneţi. Cine şi-ar fi închipuit că o să te prăpădeşti atît de grabnic ?

Apoi boci îndelung, pînă o prinse ameţeala şi se prăbuşi ca moartă la pămînt. Han Daoguo şi Wang A Şasea se repeziră la ea, o ridicară, strigînd-o pe nume, însă tînăra nu-şi veni în simţiri.

Fiind a treia zi de la înmormîntare, Prunişor de Primăvară şi Paravan de Jad se înfăţişară şi ele cu ofrande. Uluite, ele zăriră lîngă mormîntul lui Chen Jingji o tînără îmbrăcată în doliu, prăbuşită la pămînt şi alături de ea un bărbat şi o femeie, de vîrstă mijlocie, încercînd s-o întoarcă la viaţă. Nici nu o pu-, seră bine pe picioare cei doi şi tânăra căzu din nou.

— Cine e femeia ? întrebară.

Han Daoguo şi soţia se înclinară şi le grăiră despre iubirea celor doi.

— Ea e fata noastră, Han Păpuşa.

Numele acesta îi aminti lui Prunişor de Primăvară de anii trăiţi în casa lui Ximen Qing. O recunoscu pe Wang A Şasea. Han le povesti cum scăpaseră cu fuga din Dongjing.

— Fata noastră a fost prietenă cu mandarinul Chen, care acum e mort. A ţinut cu tot dinadinsul să vie la mormînt, sa ardă bani de hîrtie pentru sufletul lui şi aici a plîns şi a tot plîns, pînă i s-a tăiat suflarea din ea.

Părinţii se întoarseră la Păpuşa, străduindu-se să o facă să-şi vină în fire. In cele din urmă, tînără se trezi din leşin, însă nu conteni să bocească de data aceasta surd, fără glas. După o vreme, se sculă şi bătu patru mătănii înaintea lui Prunişor de Primăvară şi a lui Paravan de Jad.

— Sclava aceasta şi cu el am fost soţ şi soţie pe rouă nopţii, pereche de taină. Ne-am făcut legăminte tari ca munţii şi adînci ca oceanul. Ne unea o iubire mare şi tînjeam să fiu alături de el pînă la bătrîneţe. Cerul nu ia însă în seamă vrerea oamenilor şi el s-a dus, părăsindu-mă fără nici un rost pe lume. Nu de mult mi-a dăruit o batistă pe care a înscris cu mîna sa un poem. Ştiam că o are pe sora mai mare şi cu toate acestea sclava aceasta se mulţumea de bunăvoie să-i fie favorită. Uitaţi-vă, dacă nu-mi daţi crezare !

Păpuşa scoase batista din mineca şi le-o întinse. Prunişor şi Paravan citiră stihurile :

Batista fină duce vorba de răspuns,
E-nscrisă-n proaspăt tuş dorinţa mea ;
Pe sora Han o voi iubi nespus :
Ca phoenicşii, pereche eu cu ea !

— Eu i-am dăruit un săculeţ, pe care îl purta mereu asupra lui. Pe amîndouă feţele brodasem cîte o floare de lotus şi pe fiecare petală cususem cîte o ideogramă : „Omului meu iubit, Chen".

— Ai văzut cumva săculeţul ăsta de parfum ? o întrebă Prunişor pe nevasta lui Jingji.

— Il purta agăţat pe dedesubt. L-am pus în sicriu.

După ce încheiară cu ofrandele, le luară pe Păpuşa şi pe mama ei în templu, să bea un ceai, îndemnîndu-le să mănînce puţin. Cînd se lăsă înserarea, Wang A Şasea îşi zori fiica să plece, însă acesteia nu-i venea să se rupă de Prunişor de Primăvară şi de Paravan de Jad. îngenunchease la picioarele lor, plîngînd.

— Sluga aceasta n-are de gînd să se întoarcă împreună cu părinţii săi. I-ar plăcea să se ţină în văduvie împreună cu surioara mai mare. La dumneavoastră, aş putea să am sub ochi în fiece zi tăbliţa lui mortuară. Ne-am iubit din adîncul sufletului şi aş vrea să se spună că i-am fost ca o soţie secundară ! Sfîrşind de vorbit, lacrimile porniră să-i curgă în şiroaie pe obraji :

Paravan de Jad nu scoase un cuvînt.

— Surioară, mi-e teamă că n-ai să poţi răbda văduvia. Doar eşti atît de tînără ! Nu-ţi întuneca vîrsta luminoasă ! grăi Prunişor de Primăvară.

— Vai de mine, doamnă ! Pentru el sînt în stare să-mi scot ochii şi să-mi tai nasul. Jur să nu mai am de-a face cu vreun alt bărbat ! Voi duceţi-vă, venerate tată şi preabună mamă, glăsui, întorcindu-se spre părinţi. Eu rămîn cu doamna şi cu sora cea mare !

— Rîvneam să ne ţii bătrîneţile, mărturisi Wang A Şasea, cu lacrimi în ochi. Te-am adus pînă aici şi uite că ne părăseşti.

— N-am să vin cu voi şi, dacă mă siliţi, am să-mi iau viaţa ! le vorbi Păpuşa răspicat.

Han Daoguo înţelese că voinţa fetei era de neclintit şi, vrînd nevrînd, plecă împreună cu Wang A Şasea. Se despărţiră cu lacrimi în ochi. Han Păpuşa, Prunişor de Primăvară şi Paravan de Jad o porniră spre casă, în lectici. Wang A Şasea şi bărba- tu-său apucară spre circiuma din Linqing. Pe drum, femeia plînse îndelung, de dorul Păpuşei. De teamă să nu-i prindă noaptea neagră, Han Daoguo închirie

două animale care să-i poarte mai iute spre adăpostul lor.

Capitolul C

In circiuma din Linqing, lipsiți de fiica lor, Han Daoguo şi Wang A Şasea nu mai aveau din ce trăi şi îl minară pe Chen Al Treilea după negustorul He. Cum Lin Al Doilea nu mai era, omul se înființă fără temeri şi înnodă legătura de mai înainte cu femeia. Odată, acesta se sfătui cu Han Daoguo :

— Fata voastră o să rămînă în casa comandantului, în doliul ei de bună voie. Cînd o să termin de vîndut toate mărfurile, haideți cu mine la Huzhou. Vom fi împreună ca şi pînă acum.

— E bine precum ziceți, stăpîne ! încuviință Han.

Cînd sfîrşi cu mărfurile, He îşi luă banii, închirie o corabie şi îi duse pe cei doi cu el în Huzhou. Şi de aici încolo povestea lor nu ne mai priveşte.

Păpuşa şi Paravan de Jad se păstrau amîndouă în doliu. îşi ziceau surori şi se înțelegeau de minune. Zilele şi le petreceau împreună cu Prunişor de Primăvară. Acum Aur crescuse, împlinise şase ani, iar fiica lui Sun A Doua, Jad, avea zece ani. Femeile n-aveau altă treabă decît să-şi îngrijească copiii. Comandantul era în expediție, Chen Jingji murise. Prunişor, ca mare stăpînă a casei, se înfrupta din cele mai grozave bunătăți, se îmbrăca în veşminte brodate şi fine şi avea comori strălucitoare de aur galben, argint alb şi perle rotunde, cu ele să se împodobească din cap pînă în picioare, astfel nelipsindu-i nimic, şi cu toate acestea, noaptea se simțea cumplit de singură şi n-avea pic de somn. Luase seamă că Li An era bărbat voinic şi puternic, iar după moartea lui Zhang Sheng se îngrijea cu tragere de inimă şi credință de casă. Intr-o zi, pe vreme de iarnă, Li An, care stătea în camera sa de pază, auzi un ciocănit în uşă.

— Cine-i ? întrebă.

— Deschide, i se spuse.

El se repezi să deschidă uşa şi cineva se strecură înăuntru, ținîndu-se cu spatele la lumină. Bărbatul o recunoscu pe doică.

— Ce treabă ai ? o luă el la rost.

— Nu vin după voia mea: M-a mînat stăpîna.

— De ce ?

•— Nătîng mai eşti ! rîse doica. Mi-a zis să văd dacă dormi au ba ! Ai aici nişte lucruri, grăi şi coborî o boccea de pe umăr : Ia-o ! In ea sînt cîteva straie de femeie, pentru mamă-ta. Te-ai învrednicit de ai adus de departe bunurile stăpînului şi i-ai scăpat viața stăpînei. Dacă nu erai tu, Zhang Sheng o omora ! Doica lăsă bocceaua şi ieşi, însă după doi paşi se întoarse : Aş mai avea ceva pentru tine ! adăugă şi scoase un lingou de cincizeci de *liang* de argint. 1-1 întinse şi se făcu

nevăzută.

Li An nu pricepu nimic şi în ziua următoare merse cu lucrurile la mama sa.

•— De unde le ai ? întrebă femeia.

Li An îi istorisi cum le primise.

— Pe Zhang Sheng l-au omorît. Ce le-a venit să te dăruiască aşa, dintr-o dată cu toate astea ? Sînt trecută de şaizeci de ani, fiule, şi de cînd tatâ-tău nu mai e pe lume, doară pe tine te am. Ce mă fac dacă ţi se întîmplă ceva ? Nu te mai duce la ei !

— O să trimită după mine. Ce le spunem ?

— Le zic că ai prins o răceală păcătoasă.

— Ei şi pînă la urmă ? Stăpînul n-o să se mînie că nu mă vede ?

— Du-te de te ascunde la unchiu-tău Li Gui, în Shandong. Stai la el cîteva luni şi om da noi de cap necazului ăstuia mai în urmă.

Li An era un fiu supus. îşi făcu pe dată bagajele şi o pomi spre Qingzhou. Prunişor de Primăvară mînă în mai multe rîn- duri după el. La început, bătrînă minţi că e bolnav, dar cînd auzi că or să-i scotocească gospodăria, n-avu încotro şi le spuse că plecase în ţinuturile de baştină, după nişte bani. Prunişor de Primăvară îşi înghiţi umilinţa şi strînse ură aprigă împotriva lui Li An.

Timpul zbură repede, soarele şi luna zorind ca suveica prin iţele lui. Vremea rece se sfîrşise de mult, iar căldura binecu- vîntată a soarelui se revărsase pe pămînt. In primele zile ale noului an, comandantul Zhou, care era în fruntea a unsprezece mii de soldaţi în prefectura Dongchang, îl trimisese pe Zhou Chong cu scrisoare acasă, povăţuindu-şi nevestele să-şi ia copiii şi să vină la el. Zhou Chong avea să stea să vadă de casă, iar un văr mai mic al comandantului urma să îngrijească de pămînturi.

Acest văr, Zhou Xuan. trăia la ţară. Zhou Chong, Paravan de Jad şi Han Păpuşa rămăseseră singure în casă, iar Zhou Ren şi o escortă de soldaţi le conduseră pe soaţele comandantului pînă la Dongchang. Drumul acesta îi îndepărta de locurile lor de naştere şi mulţi nu puteau şti de le era -dat a se mai întoarce ori nu. O poemă vorbeşte de bunătatea comandantului Zhou, care făcuse totul pentru ţară şi avusese grijă de întregirea familiei sale. Dar iată :

Pe patru părţi bandiţii năvălesc ca roiul de albine,
Iar limbi de foc şi fum, ca lupii aprigi, au cotropit văzduhuri
înroşite ;
Prea mîniat e generalul ce vroieşte pace-ntre hotare,
El e vîrtej şi se abate crunt să măture a lumii răutate ! îndatoriri de
ţară le pune mai presus de grija casei sale,
El este trup şi suflet dăruit, pentru izbînzi să moară ; îl duce lancea
de-aur, iar răsplăţi fiindu-i drum şi bătălie, în urma inorogului pictat
pe flamură, norocul ţine fruntea ! Mai sus de Pasul Porţii Vulturilor e

vîntul toamnei crîncen, Acolo îşi descheie zaua de metale şi îşi aşterne un culcuş sub

luna rece ;

Duhori de cal şi oboseală de peste douăzeci de ani îl încovoaie, Pe neştiute-i năpădit de neaua părului cărunt !
Privirea Fiului Ceresc pătrunde pîn' la zece mii de li,
Un prapur şi-altă carte îi aduc însemnele de lauri,
Pecetea-i de-aur uriaşă ca steaua străluceşte-n aer,
Tot înainte, corp la corp dă lupta sorţii-i de erou !

într-o bună zi, convoiul ajunse în Dongchang. Comandantul se bucură văzîndu-i pe ai săi, cu mic cu mare, şi îi aşeză să locuiască în spatele cartierului comandamentului său general.

— Dar unde-i Li An ? se miră Zhou.

— întrebi de Li An ? izbucni Prunişor de Primăvară. Pentru faptul că l-a prins atunci pe Zhang Sheng, i-am dăruit nişte straie pentru bătrîna lui mamă. Ei bine, peste noapte, cînd a dat ocol curţii, făcîndu-şi rondul, a intrat prin salonul din spate şi a furat argintul ce ne-a sosit de la ţară, o sumă de cincizeci de *liang.* A găsit banii pe masă, în încăperea centrală. Am mî- nat de cîteva ori după el, dar a făcut pe bolnavul, ca în cele din urmă să fugă la ai săi, în Qingzhou.

în cîteva zile, Prunişor de Primăvară înţelese că bărbatul său îşi trecea vremea preocupat doar de chestiunile militare, devotat trup şi suflet Palatului şi ţării, aşa încît abia dacă îşi afla un pic de răgaz să înfulece în pripă ceva în miezul zilei, altfel nici gînd să ia aminte la îndeletnicirile mai plăcute ale alcovului. Ei nu putuse să-i scape că Zhou Yi, al doilea fiu al lui Zhou Chong, un băietan de nouăsprezece ani, se făcuse destul de chipeş, li aruncase ochiade după ochiade şi se înţeleseseră în ascuns asupra ce doreau şi unul şi celălalt. Tînărul şedea adesea cu stăpina in cameră, jucînd şah şi sorbind băutură. Curînd, lucrul acesta fu aflat de toată lumea şi numai comandantul nu bănuia nimic. împăratul Marelui Jin, ţară din nord, ocupase ţara Liao * şi, folosindu-se de urcarea pe tron a împăratului Jin Zong, strînsese forţe puternice şi atacase din două direcţii. Generalul Nianmohe se abătu asupra capitalei, cobo- rînd din Shanxi cu o sută de mii de oşteni călări, iar un alt general, Gan Libu, atacă strîmtoarea Gaoyang, venind dinspre Tanzhou. Trupele de frontieră nu rezistară. Disperat, ministrul de război ordonă celor şase comandanţi din Shanxi, Shandong, Henan, Hebei, Guandong şi Shaanxi să se apere din răsputeri. Pe timpul acela, în Shaanxi, Liu Tingqing comanda armatele din Yansui ; în Guandong, Wang Bing comanda armatele din

* Imperiu Kitan din nordul Chinei, 907—1125.

Fenjiang ; în Hebei, Wang Huan comanda armatele din Weibo ; în Henan, Xin Xingzong comanda armatele din Zhangde ; in Shanxi, Yang Weichong comanda armatele din Zelu, iar în Shandong, Zhou Xiu comanda armatele din Qing şi din Yan.

Aflînd ce forţe uriaşe îngrămădiseră barbarii la frontieră şi primind ordinul de urgenţă al ministrului de război Li Gang, comandantul Zhou porni în fruntea armatelor sale să le ţină piept. Dar cînd avanposturile ajunseră la trecătoarea Gaoyang, o găsiseră ocupată. Luptătorii lui Gan Libu trecuseră prin tăişul săbiei o mulţime fără de număr. Era în prima parte a lunii a cincea şi din cele patru părţi se iscase o furtună de praf. Vîntul dezlănţuit biciuia cu asprime feţele oamenilor, orbindu-i. Comandantul Zhou nu conteni să înainteze şi deodată, pe neaşteptate, Gan Libu deschise atacul. O săgeată îi străpunse gîtul lui Zhou şi omul căzu mort de pe cal. Barbarii încercară să înşface trupul comandantului, mînuind cîrlige şi funii, dar ofiţerii lui le-o luară înainte, înconjurîndu-1 şi legîndu-1 de spinarea unui cal. în ziua aceea fură doborîţi o groază de soldaţi. Sărmanul Zhou pierise la patruzeci şi şapte de ani. Iată :

I-a uitat pe-ai săi, slujindu-şi scumpa ţară,
Prost, deştept, ce-ar putea să-l mai învie iară ?

Cei din adincă vechime au pătruns tilcul acesta ; se află şi o poezie care grăieşte despre păreri de rău şi mari suferinţe la astfel de nenorociri :

Soldat şi-a lui familie împart triumf şi-nfrîrigerea, însingurat
şi în pericol el nu îşi ştie tihnă, învinsă de-i oştirea, prin
trupuri moarte-i plîngerea. Apune soare, fluviu curge, victorii
şi mîhniri se-mbină.

Auzind că generalul fusese ucis pe cîmpul de luptă, cenzorul Zhang Shuye ordonă îndată retragerea. Socoti morţii şi răniţii şi se întoarse cu restul trupelor în Dongchang. în aceeaşi noapte întocmi raportul pentru Palat. Trupul comandantului fu purtat pînă în Dongchang. Prunişor de Primăvară şi întreaga sa casă jeliră de se cutremură de durere pînă şi cerul. Zhou fu aşezat cu însemnele militare şi sigiliul său în sicriu. Apoi Prunişor de Primăvară şi Zhou Ren luară coşciugul şi plecară cu el la Qinghe.

Aici, firul povestirii se despică în două. Rămase singure, Paravan de Jad şi Han Păpuşa se hrăneau cu mîncăruri uşoare, iar pe de altă parte îşi ţineau cuvîntul de a se păstra văduve, într-o zi. cam la vremea dintre primăvară şi vară, cînd totul era proaspăt, luminos, iar zilele lungi făceau ca lucrul de mînă să fie obositor, ele îşi îndreptară paşii către pavilionul cu flori din curtea apuseană. Dădură acolo

peste sute de flori, auziră cîntecele grangurilor şi ciripitul rîndunelelor, priveliştea stîr- nindu-le mîhnire în suflet. Paravan de Jad nu părea prea tare îndurerată în inima sa, dar Păpuşa era cu gîndul numai la Chen Jingji şi tulburată cu totul de înviorarea lucrurilor din jur, ne- arătînd ele nici cea mai mică urmă de părere de rău ; pentru acest fapt, ochii i se umplură de lacrimi care îi alunecară pe obraji. în aceste clipe de tristețe, Zhou Xuan le ieşi în cale.

— Surioarelor, încercați să nu vă mai lăsați pradă durerii, le sfătui el. Chiar eu am avut niş^e vise urîte. Mi s-a arătat un arc agățat de prăjina unui steag şi apoi steagul a fost sfîşiat pe din două. Oare o fi semn bun sau semn rău ?

— Trebuie să fie un semn de la Excelența Sa comandantul, zise Păpuşa.

Tocmai atunci li se înfățişă Zhou Ren îmbrăcat în haine de doliu.

— Nenorocire ! strigă. Stăpînul a fost ucis la trecătoare, pe şapte din luna a cincea. Stăpînă şi doamna a doua vin cu coşciugul.

Zhou Xuan trimise un memoriu la Palat în numele nepotului față. Sicriul fu aşezat acolo, îi închinară ofrande şi casa întreagă, cu mic cu mare, se aşternu pe bocit. Pregătiră bucate din legume şi căliigări budişti şi taoişti ținură slujbe. Copiii Aur şi Jad erau şi ei în straie de doliu. O mulțime de oameni se perindară să-i aducă omagii comandantului Zhou. Apoi aleseră o zi favorabilă şi îl îngropară la mormintele strămoşeşti. Nu vom intra în amănunte.

Zhou Xuan se grăbi să pună în bună rînduială salonul din său de şase ani, cerşind glorificarea ofițerului şi un titlu pentru urmaşul lui pe linie bărbătească. Fiul Cerului porunci ca Ministerul de război să emită un edict. „Defunctul comandant Zhou Xiu şi-a sacrificat viața întru apărarea imperiului, făcînd dovada unei loialități şi a unui curaj ieşite din comun. Un ofițer se va deplasa şi va duce ofrande la mormîntul fostului comandant căruia i se va atribui post-mortem gradul de guvernator. Fiul lui se va bucura după obicei de înaltă îngrijire, iar la ieşirea din copilărie va moşteni rangul tatălui său.“

In odăile sale din curtea interioară, Prunişor de Primăvară se dedase numai şi numai plăcerilor, fierbințeala cărnii înflorind-o ca niciodată mai înainte. De cele mai multe ori, îl închidea pe tînărul Zhou Yi la ea zile la rînd. Acesta intra dimineața şi pleca seara, gustînd fără oprelişti din dulceața iubirilor. Apoi Prunişor fu cuprinsă de o slăbiciune a oaselor. înghiți leacuri, tnsă pofta de mîncare îi pieri. Pierdu din greutate şi se subție mult, se făcu schimbătoare şi neliniştită, dar de bucuriile cărnii tot nu se lipsi. La puțin după ziua ei, pe timpul marilor călduri din luna a şasea, într-o dimineață, îşi petrecea în pat cu Zhou Yi. Tocmai se iubeau mai aprins, cînd răsuflarea ei se răci şi sîngele porni să curgă din ea şi muri pe loc. Avea

douăzeci şi nouă de ani. Tînărul se înfricoşă. Descuie lăzile şi fură aur, argint şi podoabe, atîtea cîte putu duce cu el şi se făcu nevăzut. Slugile nu avură cum să ascundă furtul. Ele il înştiinţară pe Zhou Xuan, care porunci ca Zhou Chong, tatăl tînărului, să fie pus în lanţuri şi sâ fie arestat Zhou Yi. Acesta fu prins repede, în casa unei mătuşe din afara oraşului. Vărul comandantului ştia că stăpînă casei trăise cu sluga. El se temu că din pricina scandalului nepotul său îşi va pierde postul promis şi se mulţumi să-i aplice hoţului patruzeci de lovituri, fără să-l mai întrebe nimic. Zhou Yi muri acolo, sub ochii lui Aur şi ai doamnei a doua, care erau de faţă. Prunişor de Primăvară fu înmor- mîntată lîngă bărbatul său. Zhou Xuan dădu drumul doicilor şi le mărită pe cîntăreţele Măr Pădureţ şi Laurul Lunii. Numai Ge Paravan de Jad şi Han Păpuşa il implorară să le îngăduie să stea pe mai departe în casă.

Nu mult după aceea, împotriva aşteptărilor, armatele Marelui Jin intrară în Dongjing *. Supremul împărat şi Fiul Cerului fură capturaţi şi duşi undeva în nord. Marea cîmpie a împărăţiei rămase fără stăpîn, părăsită la voia întîmplării şi pustiită. Soldaţii îşi făceau de cap, năvălind pretutindeni. Oamenii fugeau şi se ascundeau, bocind ca şi cum ar fi fost îngropaţi de vii, ori ar fi fost răstigniţi ori spînzuraţi cu capul în jos ! Cînd duşmanii pătrunseră pe pămîntul Shandongului, demonii plîn- seră şi spiritele ţipară, lumea alergînd din faţa lor în mare zăpăceală, astfel că soţiile se pierdură de soţii lor, iar fiii, de părinţi. Paravan de Jad fu luată de ai săi, băjenindu-se ca să-şi salveze viaţa. Han Păpuşa fusese lăsată singură. Ea se îmbrăcă în straie simple, îşi strînse cîteva lucruri şi părăsi judeţul Qinghe, apucînd spre Linqing, să-şi găsească părinţii. Dar circiuma Lui Xie era încuiată ; stăpînii fugiseră. Din întîmplare, îl întîlni pe Chen Al Treilea.

— Părinţii tăi au plecat de anul trecut în sud, la Huzhou, cu negustorul He, o înştiinţă el.

Păpuşa îşi îndreptă paşii spre miază-zi. îşi luase cu ea un *yueqin* şi le cînta celor care voiau s-o asculte. Merse îndurînd de foame şi de sete, zile şi nopţi în şir, fiind, biata de ea, ca un dulău rămas fără stăpîn, ori ca un peşte scăpat din năvod. Picioarele ei foarte mici şi strînse în feşe cunoscură neînchipuite dureri.

După mai multe zile chinuitoare, ajunse în Xuzhou. Se însera cînd intră într-un sat singuratic. O bătrînă de peste şaptezeci de ani fierbea orezul pe cuptor. Păpuşa merse spre ea şi o salută.

— Sclava aceasta este de loc din Qinghe, îi grăi ea, şi din pricina

* Autorul numeşte în roman capitala imperiului Song — Dongjing, in traducere : Capitala Răsăriteană, şi istoricii literari notează că de fapt este descris Beijingul. In realitate, partea de nord a ţării era ocupată în acea vreme de imperiile Liao şi Jin, iar imperiul Song, propriu- zis chinez, se întindea aproximativ de la Fluviul Galben spre sud, oraşul Kaifeng liind capitală. Kaifengul va cădea în mîinile Marelui Jin in anul 1126, cînd Fiul Cerului şi 3 000 de membri ai familiei imperiale vor li duşi in captivitate in nord, în zona actualului Harbin.

tulburărilor de acolo am pornit-o în căutarea părinților mei. Cerul se întunecă şi aş vrea să fac popas peste noapte la iine. bunico ! Mîine în zori pornesc la drum. O să-ți plătesc pentru găzduire.

Bătrînă se uită la ea. Nu era o fată din popor, ci una frumoasă, gingaşă, cu purtări alese.

— Dacă mîi aici peste noapte, haide către cuptor. Stai să dau gata cu fiertura asta că acuşi pică al meu cu băieții de pe fluviu, înfometați.

Bătrînă aruncă alte lemne pe foc şi peste puțin scoase un vas mare cu orez amestecat cu boabe de soia. Tocă nişte zarzavat, îl puse în două castroane şi presără un praf de sare. Apoi sosiră cîțiva bărbați. Aveau capetele şi picioarele goale, purtau pantaloni scurți şi erau plini de mîl galben. îşi lăsară jos lopețile.

— E gata masa, mamă ? întrebară.

— Puneți-vă singuri de mîncați, îi îndemnă ea.

Ei îşi luară orez şi legume şi se retraseră care încotro să mănînce. Printre ei era un bărbat de patruzeci şi patru — patruzeci şi cinci de ani, roşcovan şi cu părul deschis la culoare.

— Cine stă pe cuptor ? întrebă.

— E tocmai din Qinghe şi merge spre miazăzi, după ai ei. Am primit-o pentru o noapte.

— Cum vă zice, doamnă ?

— Han. Tatăl meu se numeşte Han Daoguo.

Omul se repezi spre ea şi îi apucă mîna.

— Surioară, nu eşti cumva Păpuşa, nepoată-mea ?

— Iar tu eşti unchiul Han ! izbucni ea.

Se îmbrățişară, plîngînd.

— Unde îți sînt părinții ? Cum de ai plecat din Dongjing ?

Păpuşa îi istorisi totul, de la început.

— Am fost măritată după un om al comandantului Zhou. Bărbatul a murit şi am rămas văduvă. Tata şi mama s-au dus după negustorul He din Huzhou. Sînt în căutarea lor. In ne- orînduiala de acolo, n-am aflat pe nimeni care să mă însoțească. Am pornit-o la drum lung singură şi mi-am cîştigat hrana cîn- tînd. Şi iată ce noroc pe mine, unchiule, sâ te găsesc !

— După ce ai tăi au plecat în capitală, n-am avut din ce trăi. Atunci am vîndut casa şi am venit aici să mă fac cărător pe fluviu, ca să-mi pot agonisi blidul de fiece zi. Dacă-i aşa, merg cu tine la Huzhou.

— Ce bine, unchiule ! se bucură ea.

El îi dădu şi ei un bol cu mîncare. Păpuşa gustă şi abia izbuti să înghită din bucatele acelea proaste. Pînă la urmă goli jumătate din bol. Noaptea trecu în linişte.

A doua zi, cărătorii plecară la lucru de cu zori. Han Al Doilea îi plăti bătrînei, o luă pe Păpuşa şi se aşternură la drum. Înaintau greu ea fiind plăpîndă şi cu picioarele mici. Pe drum ea îşi vîndu âcele şi

ornamentele de păr rămase. La Huaian urcară pe o corabie care după cîteva zile îi aduse în Huzhou. Acolo întrebară de casa negustorului He şi se regăsiră cu ai lor. Negustorul He se prăpădise şi nu mai lăsase pe urma sa pe nimeni, decît pe o fată de şase ani. pe care o făcuse cu Wang A Şasea. Cei cîțiva *qing* cu orezării intraseră pe mîna lui Han Daoguo şi a nevestei sale. Dar, la nici un an, Han Daoguo muri şi Wang A Şasea, care se ținuse pe vremuri cu cumnatul său, îl luă pe acesta de bărbat şi trăiră din munca pămîntului. Mai multe odrasle de oameni bogați din oraş o cerură pe Păpuşa în căsătorie, atraşi de inteligența şi frumusețea ei. Han Al Doilea o îndemnă de mai multe ori să se aşeze la casa ei, dar ea îşi reteză părul, îşi vătămă ochii şi se călugări, fiindcă jurase să nu se mai mărite. Muri de boală, la treizeci şi unu Se ani. Intr-adevăr :

Purificatul os se-ntoarse în pămînt,
Iar sufletu-i urcă în cerul, nouă, sfînt.

Armatele Marelui Jin ocupară prefectura Dongchang şi se îndreptară de acolo spre Qinghe. Mandarinii fugiseră, iar porțile oraşului erau ținute închise zi şi noapte. Lumea apucase pe drumurile băjeniei, locurile căzuseră în paragină, iar praful galben se strînsese peste tot şi plutea gros în văzduh. Porcii sălbatici şi şerpii eei lungi se mîncau între ei. Dragonii şi tigrii se luptau pentru a se alege dintre ei cel mai cu tărie. Cînd prapurii negri şi flamurile roşii apărură sub ziduri, bărbații țipară şi femeile se puseră pe jelit, casele fiind năpădite de groază. Soldați voinici şi ofițeri fioroşi roiră ca furnicile şi ca albinele. Săbiile scurte şi lăncile lungi păreau păduri de bam- buşi. Pretutindeni zăceau cadavre, putrezind unele peste altele. Şi alături se aflau o sumedenie de săbii şi paloşe frînte. Strîn- gîndu-şi copiii în brațe, oamenii îşi ferecau porțile, uşile şi ferestrele. Nouă din zece familii se ascunseseră ca şobolanii puşi pe fugă prin sate, departe de oraş. Unde erau cîntările şi strălucirea straielor de ceremonie ? lată cum se înfățişau :

Plîngeau în mînecile roşii oamenii toți de la palat, în straie albe
prinții-n doliu țara băteau în lung şi-n lat !

In vremea aceasta, Doamna Luna auzise şi ea de năvala barbarilor * şi că oamenii se ferecau în case sau fugeau care încotro. Wu cel mărie murise. Ea luă cu ea aurul, perlele şi alte lucruri de preț, încuie casa şi o porni spre prefectura Jinan, la Yun Lishou, împreună cu Wu Al Doilea, Dai An, Jad Mic şi cu Xiaoge, în vîrstă de cincisprezece ani.

* *Fan* Wt*ig,* soldații străini. Chinezii numeau *fan,* barbari, toate neamurile din alara granițelor imperiului lor.

Avea de gînd nu numai să se pună la adăpost de soldaţi, ci şi să-i găsească băiatului o nevastă. Străzile forfoteau de fugarii înnebuniţi de frică. îmbrăcată în veşminte simple, sărmana Doamna Luna şi ai ei se băgară în mulţime şi reuşiră să se strecoare cu mare greutate pe porţile oraşului. Apucară întins la drum şi la o răscruce dădură peste un călugăr in sutană purpurie, în nrnă cu un toiag de cositor, pe acesta fiind înşirate nouă inele. Avea încălţări uşoare de paie, iar pe umăr o desagă cu cărţile sale sfinte. Călugărul veni cu paşi mari spre ei, o salută pe Doamna Luna şi-i vorbi :

— încotro, Doamnă Wu ? îmi vreau pe dată discipolul !

Doamna Luna se schimbă la faţă, speriată.

— Ce discipol, părinte ?

— Doamnă, să nu credeţi că visaţi ! Acum zece ani, cînd vă urmărea Ying Tianxi pe panta de răsărit a muntelui Tai, v-am oferit găzduire în peştera mea. Sînt eu, Pu Jing, sihastrul de la Peştera Zăpezilor. Mi-ai promis că-mi dai copilul să mi-1 fac discipol.

— Părinte, de ce nu eşti om de înţeles ? se amestecă fratele ei. în anii aceştia de restrişte, lumea aleargă care încotro, să se scape cu viaţă. Ea nu-1 are decît pe acest fiu, care se cuvine să-i continue spiţa şi să-i aprindă santal la mormînt. Cum crezi că o să ţi-1 dea ?

— Chiar nu mi-1 daţi ?

— Părinte, destul cu vorbele ! i-o tăie Wu. Ne ţii pe loc şi soldaţii sînt pe urmele noastre ! Timpul e preţios !

— Apoi şi de nu mi-1 daţi, tot se înserează şi n-aveţi unde să trageţi. Haideţi cu mine la templu să mînaţi peste noapte, iar mîine în zori vă duceţi în drumul vostru. Oamenii Jin nu vin în locul acesta.

— Despre ce templu vorbeşti, părinte ? întrebă Doamna Luna.

— Cel din partea aceea, întinse călugărul mîna, arătînd spre Templul Fericirii Eterne.

Doamna Luna recunoscu templul în care fusese cîndva, foarte demult. Stareţul şi cei mai mulţi dintre călugări apucaseră drumul pribegiei. Se mai aflau acolo numai cîţiva călugări, in clădirea din spate. O lampă de sticlă, lampa oceanului lumii budiste, era aprinsă în faţa statuii lui Buddha. Santalul ardea mocnit. Soarele cobora la apus.

Cei cinci fugari din familia lui Ximen poposiră la templu. Cîţiva călugări tineri îşi aduseră aminte că se mai văzuseră cu ei şi le pregătiră ceva să mănînce. Pu Jing se aşeză pe patul * de lemn şi prinse să bată din peştele de lemn, recitind psalmi budişti. Doamna Luna cu Xiaoge şi Jad Mic dormiră în acelaşi pat. Domul Wu şi Dai An

* *Chanzhuang,* pat sau divan pentru meditaţie, cuvînt provenit din sanscritul *channa.*

se culcară în altă cameră. Oboseala zilei îi cufundă într-un somn adînc. Numai Jad Mic nu avea somn. Se sculă şi merse la altar, iscodind înlăuntru printr-o crăpătură din uşă. Venerabilul călugăr continuă rugăciunile sale, pînă după cel de al treilea *geng*. Vîntul abia bătea, iar luna era întunecată. Nu se mai auzea nici măcar o suflare de om. Era linişte deplină. Lampa oceanului din faţa statuii lui Buddha abia mai pîlpîia. Gîndind la grozavele răsturnări şi tulburări de sub ceruri, la năpasta care bîntuia în lume şi îi împingea pe oameni la pierzanie, sihastrul Pu Jing îşi simţea inima sa bună copleşită de durere. El se rugă din tot sufletul ca Buddha să alunge spiritele rele, să îndepărteze ura dintre oameni, iar aceştia să-şi salveze viaţa. De sute de ori recită Ruga pentru scă-
parea de duşmănie. Vîntul prinse să sufle rece, se făcu şi mai întuneric şi se iviră zeci de demoni cu capetele arse şi cu frunţile fulgerate, cu părul încîlcit şi cumplit de boiţi la chip ; unii aveau braţele sau picioarele rupte, alţii erau spintecaţi pe burta ori la piept, unii n-aveau picioare, iar alţii erau fără capete, unii aveau ştreanguri de git, iar alţii purtau lanţuri grele. Aceştia stăteau rînduiţi de o parte şi de alta a călugărului, as- cultînd rugile sale.

— Vieţile voastre au fost pecetluite de ură, predică sihastrul. Cînd o să vă mîntuiţi de ea ? Daţi-mi ascultare şi vă voi trimite pe fiecare acolo unde doriţi. Am să vă recit o poemă :

Vă cer de ură să vă curăţaţi,
Fie ca rădăcina-i prinsă-n sufletele voastre Să
piară, nici s-o mai aflaţi ;
Ea ce-i stîrnită intr-o zi
Nu vă mai iartă nici în mii de zile.
De vreţi prin ură a infrînge ură Doar apă pe
gheţuşuri aruncaţi ;
De vreţi la ură să întoarceţi ură,
Aduceţi lup cu scorpionul la un loc.
Familiile ce se iau la ceartă,
De ură fi-vor măcinate ;
Mîhnit sînt tare-n mine astăzi,
Voi aţi putea goni şi rău şi jale ;
Cătaţi în inimile voastre bunătatea Şi ura se va
duce de la sine ca zăpada,
Vreau scrisele acestea sfinte Prin gura rugii
mele-alunge răul ;
Vă duceţi dară şi vă naşteţi iară,
Nicicînd să nu vă 'cerce de-acum ura !

Demonii se înclinară adînc şi dispărură. Jad Mic se holbă la ei, dar

nu recunoscu pe nimeni. Trecu o vreme. Apoi apăru un bărbat viguros, înalt ca bradul, frumos la înfăţişare, îmbrăcat în zale şi cu o săgeată în capul pieptului.

— Sînt comandantul Zhou Xiu, spuse, şi am pierit în bătălia cu duşmanii Jin. Astăzi am fost mîntuit şi m-am născut în Dongjing, ca al doilea fiu al lui Shen Zheng, cu numele de Shen Shoushan. Acum plec.

Nici nu încheie bine şi se ivi un bărbat îmbrăcat în straie scumpe şi alese.

— Sînt bogătaşul Ximen Qing din Qinghe. Din nefericire, am murit de o sfîrşeală a vigorii bărbăteşti. Astăzi am fost iertat şi m-am născut tot astăzi în oraşul Dongjing, în familia bogătaşului Shen Tong. Sînt unul dintre fiii lui şi mă numesc Shen Yue. Plec.

Jad Mic îşi văzu cu ochii stăpînul, dar, de teamă, nu scoase un cuvînt. Apoi se arătă un om cu capul în mînă şi trupul plin tot de sînge.

— Sînt Chen Jingji. Am fost înjunghiat de Zhang Sheng. Am izbutit să primesc binecuvîntarea şi astăzi deja m-am născut în Dongjing, în familia Wang, ca băiat. Acum plec.

După ce se topi şi el, se înfăţişă o femeie şi ea cu capul în mîini şi cu pieptul năclăit în sînge.

— Sluga aceasta este soţia lui Wu Da şi favorita lui Ximen Qing. Numele meu este Pan Lotus de Aur. Din nenorocire am fost omorîtă de Wu Song, duşmanul care m-a urît de moarte. Astăzi am fost mîntuită şi m-am născut ca fiică în familia Li, din Dongjing. Acum plec.

După ea apăru un om scund, negru la chip.

— Sînt Wu Zhi şi am murit otrăvit de către bătrînă Wang şi de soţia mea Pan. Am fost salvat şi astăzi m-am născut băiat în familia ţăranului Fan din Xuzhou. Plec.

Urmă o altă femeie, palidă la faţă, slabă, cu sîngele şiroind din ea.

— Femeia aceasta se numeşte Li Vaza. I-am fost soţie lui Hua Zixu şi soţie secundară lui Ximen Qing. Mi s-a stricat sîngele şi aşa m-am prăpădit. A fost iertată şi astăzi m-am născut în oraşul Dongjing, ca fiica generalului Yuan. Plec.

De cum dispăru, se şi văzu un bărbat.

— Sînt Hua Zixu şi am murit din pricina nevestei. Am fost mituit şi astăzi m-am născut băiat în familia căpitanului Zheng din Dongjing. Plec.

Urmă o femeie, legată la cap cu feşele în care îşi înfăşurase picioarele.

— Mă numesc Zhu şi i-am fost soţie lui Lai Wang, slugă la Ximen Qing. M-am spînzurat. Am fost salvată şi m-am născut ca fiică în

familia Zhu din Dongjing. Plec.

O altă femeie sosi după ea, palidă grozav la faţă.

— Sînt Pang Prunişor de Primăvară. Am fost mîntuită şi m-am născut în Dongjing, ca fiică a unui bogătaş. Plec.

După ce se duse, îşi făcu apariţia un bărbat gol, cu părul în neorânduială şi cu trupul numai răni.

— Sînt Zhang Sheng şi mi-am dat duhul sub loviturile ciomegelor. Am fost iertat şi astăzi m-am născut în Dongjing, ca fiu într-o familie sărmană, numită Gao. Plec.

Apoi intră o altă femeie, cu o pînză lungă albă în jurul gîtului.

— Sînt Sun Lebăda de Nea, soţie secundară a lui Ximen Qing. Mi-am luat singură viaţa. Am fost însă salvată şi astăzi m-am născut lîngă Dongjing, ca fiică a unor ţărani sărmani, numiţi Yao. Acum plec.

In urma ei se ivi un tînăr.

— Sînt Zhou Yi, mort în bătăi. Am fost mîntuit şi astăzi m-am născut lîngă Dongjing, în familia Gao, pe nume Gao Linzhu. Plec.

Glasurile încetară. Nu se mai întrezărea nimic. Jad Mic tremura de frică. „Călugărul ăsta grăieşte cu demonii !“ bîigui. Se înapoie să-i împărtăşească stăpînei minunea, însă femeia dormea adînc. Doamna Luna se visă în drum spre Jinan. Se făcea că avea la ea o sută de perle mari şi un inel cu briliant. Ajunsă cu bine în oraş, se duce la Yamen-ul lui Yun şi în poartă îşi vesteşte sosirea. El ştia că vine pentru a se încuscri şi o primeşte ca pe o veche cunoştinţă. Se salută. Doamna Yun murise de curînd şi bărbatul o mînă pe o vecină, pe baba Wang, s-o întreţină pe ea, Doamna Luna, în salonul din spate. Fratele ei, Wu, şi Dai An benchetuiau în altă parte. Doamna Luna aminteşte de năpasta care se abătuse peste ţară şi de căsătorie şi îi oferă în dar perlele şi inelul. Yun Lishou le ia şi nu rosteşte un cuvînt despre încuscrire. Seara o roagă pe baba Wang să doarmă împreună cu Doamna Luna, ca sâ-i vorbească şi să afle ce are ea de gînd.

— Cu toate că e dregător militar, Yun este un om cult, îi zice bătrîna. Fiindcă v-aţi înţeles să vă încuscriţi, el şi-a crescut fiica aşa cum se cuvine. Acum soţia i s-a prăpădit şi el a rămas văduv. Sigur, e un mărunt demnitar în oraşul ăsta de munte, dar călăreşte pe cal şi are soldaţi sub comanda sa. Cînd nu e călare, se ocupă cu afaceri publice şi are în mîinile sale putere de viaţă şi de moarte. Dacă doamna nu crede că osebirea de stare e prea mare, el ar vrea să vă luaţi. Ar fi bine pentru amîndoi. Băiatul se poate căsători şi el şi clnd are să se încheie pacea, are să se înapoieze acasă.

Doamna Luna se înspăimîntă, îngălbenindu-se. Multă vreme stătu ca mută. Baba Wang ii povesti stăpînului cum îi vorbise. In

seara zilei ce urmă, Yun Lishou pregăti un banchet în salonul din spate, invitînd-o pe Doamna Luna. Ea merse bucuroasă, gîndind că era petrecerea de logodnă a copiilor.

— Cumnată, sînt un demnitar mărunt, într-un oraş de munte, începu Yun Lishou. Comand însă un număr mare de oameni şi sînt plin de aur, argint, pietre preţioase, veşminte şi cîte şi mai cîte. Un singur lucru îmi lipseşte : o soaţă. Umilul slujitor din faţa voastră vă are de mult în gînd, la fel cum însetatul tînjeşte după apă, iar cel sufocat de călduri trage la răcoare ! Aţi picat aici pe negîndite, să încheiem căsătoria fiului vostru. Cerul însă a hotărît să aibă loc două căsătorii. Ca soţ şi soţie, vom trăi fericiţi pînă la moarte. Ce piedică ne-ar sta în cale ?

Mînioasă, Doamna Luna îl ocărî :

— Yun Lishou, n-aş fi crezut că ai sub piele un suflet de cîine ! Bărbatul meu s-a purtat cu tine bine, iar tu îmi gră- ieşti astăzi în limba cîinilor şi a cailor !

Bărbatul izbucni în rîs, se sculă, se apropie de ea, o prinse în braţe şi o lămuri :

— Doamnă, de ce-aţi venit, în loc să staţi în casa voastră *7* Se spune că dacă ai trecut pragul, tîrgul e ca şi făcut ! Nu ştiu cum se face, dar de cum v-am zărit, am simţit că sufletul mi-a zburat la dumneavoastră ! Nu mai încape discuţie ! Bine sau rău, sîntem căsătoriţi!

Bărbatul apucă un pahar plin şi i-1 întinse.

— Cheamă-1 pe fratele meu, ceru ea. Vreau să mă sfătuiesc cu el.

— Pe fratele tău şi pe Dai An i-am ucis ! rosti el, rîzînd. Aduceţi dovezile, să le vadă doamna mea ! porunci slugilor.

Peste puţin, sub lumina lămpii fură puse capetele însînge- rate ale lui Wu Al Doilea şi Dai An. Doamna Luna se făcu pă- mîntie la faţă, ţipă şi căzu la pămînt, leşinată. Yun Lishou *a* ridică în braţe.

— Doamnă, gîndiţi-vă bine. Fratele vostru e mort şi eu vă vreau de nevastă. Nu vă sînt cu nimic mai prejos, doar sînt comandant !

„Banditul ăsta mi-a omorît fratele şi sluga“, gîndi ea. „Dacă nu mă supun lui, îmi va lua şi mie viaţa !“ Se prefăcu veselă.

— îmi îndeplineşti o dorinţă şi apoi voi fi a ta, îi vorbi, zîmbind.

— Orice ! strigă Yun Lishou.

— Întîi îi căsătorim pe copii, apoi vom fi şi noi soţ şi soţie.

— îndată ! zise el şi îi chemă acolo pe domnişoara Yun şi pe Xiaoge.

Tinerii băură amîndoi dintr-un pahar, unindu-şi astfel inimile şi fură socotiţi căsătoriţi. Bărbatul o trase pe Doamna Luna să se

ducă împreună cu el, însă ea nu voi, împotrivin- du-se. Yun Lishou se mînie.

— Femeie nesocotită ! izbucni. M-ai înşelat, făcîndu-mă să-mi dau fata după fiul tău. îţi închipui că n-am curajul să-l ucid ?

El smulse sabia de la căpătîiul patului şi o înfipse în băiat. Sîngele acestuia ţîşni în toate părţile şi el se prăbuşi, sfirşin- du-se. Iată :

Tăişul de trei chi-n grumaz pătrunde,
. E-n sînge tot şi viaţa-i e niciunde.

Atunci femeia ţipă şi se trezi într-un lac de sudoare.

■— Ciudat ! Ciudat ! murmură.

— De ce plîngeţi, stăpînă ? întrebă Jad Mic.

— Am avut un vis îngrozitor ! grăi ea şi i-1 istorisi.

— Stăpînă, eu n-aveam somn şi m-am furişat pînă aproape de călugărul ăla bătrîn, şopti Jad Mic. A vorbit cu demonii toată noaptea. I s-a înfăţişat rînd pe rînd şi stăpînul, şi stăpîna a cincea şi a şasea, Chen Tingji. comandantul Zhou, Sun Lebăda de Nea, nevasta lui Lai Wang, Orhideea. Pe urmă au pierit ca şi cum n-ar fi fost.

— Unii zac aici în spate, glăsui Doamna Luna. Ei n-au murit de moarte bună şi, noaptea, cînd nu prea e nimeni, duhurile lor bîntuie slobode.

îşi povestiră pînă în zori, cînd cocoşii începură să cînte. Doamna Luna se spălă, se pieptănă şi se înfăţişă la altar să aprindă santal la statuia lui Buddha. Pu Jing era acolo, ghemuit pe patul de lemn şi meditînd.

— Doamnă Wu, glăsui sihastrul către ea, acum aţi înţeles ?

— Venerabile părinte, spuse Doamna Luna îngenunchind, cu ochii cărnii mi-a fost greu să văd în dumneavoastră întruchiparea celui dintîi Buddha. Prin visul pe care l-am avut, am ajuns să ştiu !

— Aşadar, aţi înţeles că nu trebuie să mergeţi mai departe. Dacă vă veţi duce, vi se va întîmplă ca în vis ! Ar fi păcat de cele cinci vieţi ale voastre ! Fiul pe care mi-1 dăruiţi va însemna o faptă bună pe care aţi săvîrşit-o în această viaţă. Altfel cu greu v-aţi putea scăpa de suferinţele sufletului şi ale trupului ! Vă amintiţi de relele la care s-a dedat Ximen Qing cît a trăit, fără să făptuiască nici un bine ! Fiul acesta este chiar Ximen Qing, în carne şi oase. Din nou şi-ar irosi banii, ar ruina toată casa şi ar muri decapitat ! Astăzi eu îi dau iertarea şi îl fac discipolul meu. Se zice că dacă un fiu îşi părăseşte familia şi intră în călugărie, ajută nouă strămoşi să se înalţe în ceruri ! Prin fiu, fărădelegile tatălui vor fi şterse şi el se va naşte din nou pe lume ! Dacă nu mă credeţi, veniţi cu mine să vedeţi cu chiar ochii voştri !

O luă cu el în camera în care se odihnise. Xiaoge dormea încă. Sihastrul ridică toiagul sfînt şi atinse uşor capul copilului. Sub privirile Doamnei Luna şi ale celorlalţi, cel care dormea acolo nu se mai arătă a fi Xiaoge, ci Ximen Qing. Omul avea un drug greu de fier trecut pe după grumaz şi lanţuri la mijloc. Cînd îl atinse a doua oară cu vîrful toiagului, Xiaoge fu înapoi el însuşi.

Doamna Luna plînse, înţelegînd că fiul său Xiaoge era reîncarnarea lui Ximen Qing. Peste puţin, băiatul se trezi.

— De azi îl vei urma pe părintele, îi spuse ea.

Il tunseră, înaintea statuii lui Buddha, şi fu primit în rîndul călugărilor. Sărmana mamă îl îmbrăţişă, bocindu-se.

— Te-am adus pe lume şi te-am crescut pînă la cincisprezece ani, se tîngui ea. Speram să te însori, să moşteneşti averea familiei şi să duci mai departe neamul nostru. De unde să ştiu eu că acest călugăr mi te va lua ?

Wu Al Doilea, Jad Mic şi Dai An fură zdrobiţi de tristeţe. Sihastrul Pu Jing îl luă pe Xiaoge şi-i alese numele călugăresc Ming Wu *.

— Nu vă îndepărtaţi prea tare, o sfătui sihastrul pe Doamna Luna, înainte ca aceasta să pornească la drum. In curînd, soldaţii Jin se vor retrage, iar ţara se va împărţi în două şi va fi stăpînită de două dinastii deosebite, la miazănoapte şi la miazăzi. Aici, în cîmpia de mijloc, deja avem împărat. în nici zece zile, soldaţii se vor duce şi pămîntul se va linişti. Atunci să vă întoarceţi acasă şi să vă petreceţi restul zilelor în pace.

— Părinte, mi-ai schimbat de tot băiatul. Cînd o să-l mai văd ?

întinse fără să vrea mîinile spre copil, să şi-l oprească şi se aşternu pe bocit.

— Nu plîngeţi, doamnă ! Uite că a sosit un mărit călugăr.

Ei întoarseră capul, dar nu zăriră pe nimeni. în chiar clipa aceea, cei doi, călugărul cel bătrîn şi novicele, se prefăcură într-un vînt uşor, pierzîndu-se cu totul în necuprins. într-adevăr:

Nu-s să priceapă muritorii-n lume toate
Şi nici pe-acei zburaţi în Munţii Yue, departe.

Despre sihastrul Pu Jing care s-a trecut pe sine şi pe Xiaoge în iluzie, dispărînd, nu vom mai vorbi.

Doamna Luna cu fratele său şi cu cele două slugi au stat încă zece zile la Templul Fericirii Eterne. Apoi, întocmai cum a fost prevestirea, Zhang Bangchang s-a proclamat împărat la Dongchang, numind noi dregători civili şi militari. Cum Wei Zong şi Qing Zong fuseseră luaţi undeva în nord, prinţul Kang a trecut Fluviul Albastru, pe un cal de lut, şi s-a pus împărat la Jiankang, zicîndu-şi împăratul Gao Zong. El îl numi pe Zong Ze general şi ocupă din nou provinciile Shandong şi

* Lumină Conştientă.

He- bei. Țara fu împărțită între cele două dinastii. Sub ceruri se înstăpîni pacea şi oamenii se înapoi ară la vechile lor treburi şi deprinderi. Doamna Luna plecă de la templu acasă. Descuie uşile şi constata că nimic nu fusese clintit de la locul său. Atunci ea îi schimbă numele lui Dai An în Ximen An, pentru ca el să moştenească averea. Oamenii îi ziceau tînărul stăpîn Ximen. El o îngriji pe Doamna Luna pînă la adînci bătrîneți, ea petre- cîndu-se din lume la şaptezeci de ani. Viața ei liniştită se cuvine

înțeleasă ca o răsplată a virtuții şi a faptelor ei bune. Poezia aceasta stă mărturie :

Istorisirea nobilei case de-aici ne-ntristează !
Cine să ştie-a Cerului Cale ce se duce, se-ntoarce !
Cît de puternic Ximen Qing rodul spiței nu-i mai urmează, Din
lene şi sălbăticie Chen Jingji moartea şi-o trage ! Pavilion şi
Luna, preabune, trăit-au zile-ndelungi,
Li Vaza şi Prunişor, cu nesaț, s-au grăbit la izvor ; Pedeapsa lui
Lotus de Aur a fost Sfîrtecată să moară în munci,
Şi la mia de ani renumele-i rău grăind de omor !
r

** *Mingming,* lumea nevăzută sau lumea întunericului, în care intra sufletul hun după moarte (sufletul *po* însoțea leşul). Aici îşi aveau sălaşul forțele care guvernau lumea oamenilor.

* Fengxianhua ; Balsaminaceae.

** 66 cm.